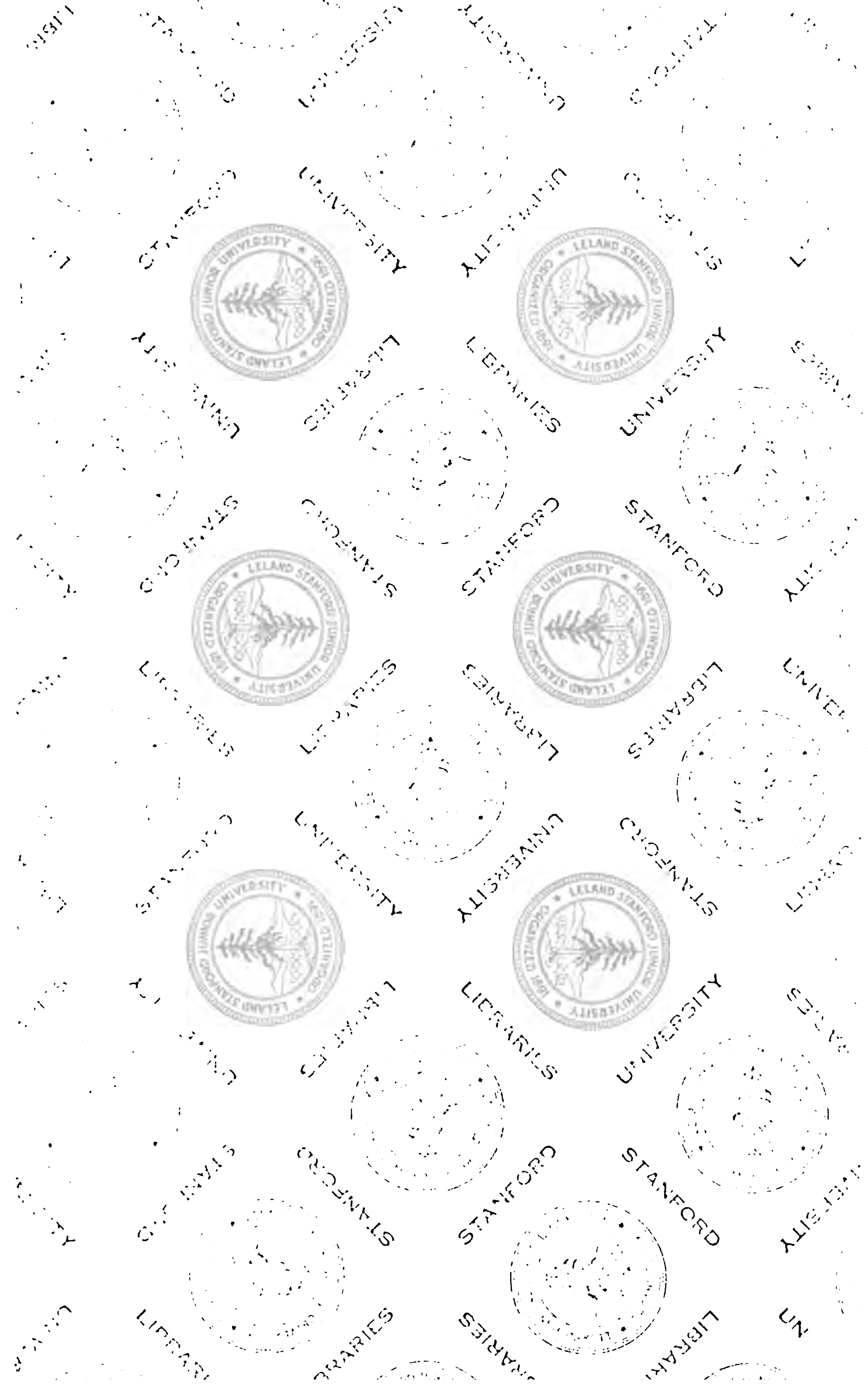
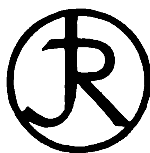

LELAND STANFORD JUNIOR UNIVERSITY
ORGANIZED 1891
STANFORD
UNIVERSITY
LIBRARIES

STANFORD
UNIVERSITY
LIBRARIES
LELAND STANFORD JUNIOR UNIVERSITY
ORGANIZED 1891

KAROL ESTREICHER

BIBLIOGRAFIA POLSKA

VOLUME XIII • 1894

BIBLIOGRAFIA POLSKA.

140,000 DRUKÓW.

CZĘŚĆ III. TOM II.

(Ogólnego zbioru tom XIII).

PRZEZ

K. ESTREICHERA.

Wydanie Akademii Umiejętności.

KRAKÓW.
CZCIONKAMI DRUKARNI UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
pod zarządem A. M. Kosterkiewicza.
1894.

REPRINTED WITH THE PERMISSION OF THE ORIGINAL PUBLISHERS
JOHNSON REPRINT CORPORATION
111 Fifth Avenue, New York, N.Y. 10003
JOHNSON REPRINT COMPANY LIMITED
Berkeley Square House, London W.1

LK

FIRST REPRINTING 1964
JOHNSON REPRINT CORPORATION

Reprinted by Państwowe Wydawnictwo Naukowe
Warsaw, Poland

BIBLIOGRAFIA POLSKA.

TOM XIII.

STÓLECIE XV — XVIII.

W UKŁADZIE ABECADŁOWYM.

KRAKÓW.
CZCIONKAMI DRUKARNI UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
pod zarządem A. M. Kosterkiewicza.
1894.

POLNISCHE BIBLIOGRAPHIE

(III. Abtheilung. Band II.)

JAHRHUNDERT XV BIS XVIII.

ALPHABETISCH GEORDNET

VON

DR. KARL ESTREICHER

UNIV. BIBLIOTHEKAR.

(Der ganzen Sammlung Band XIII.)

KRAKAU,

BUCHDRUCKEREI DER K. K. JAGELLONISCHEN UNIVERSITÄT.

Geschäftsleiter A. M. Kosterkiewicz.

1894.

o roku czytam z przyjemnością ogłaszany we Lwowie urzędownie konkurs z fundacyi Franc. Kochmana, podpisany przez dwóch profesorów polskiej literatury i jedenastu światłych członków komisyi konkursowej. Wolno mi wyrazić o nim zdanie bezstronne, bo stoję i po za i po nad konkursem. W nim światu literackiemu bywa obwieszczonem, że do konkursu literackiego stawać mogą wydawnictwa materyałów historycznych lub innych, bibliograficzne i t. p. tylko wtedy, jeżeli im towarzyszy (inne) samodzielne oryginalne dzieło autora.

Oryginalnem istotnie jest to pragnienie oryginalnego towarzysza pracy samodzielnej, oryginalnem zaprawdę pojęcie trudów bibliograficznych.

Tak, jak ci poważni mężowie, ogół pojmuje trud bibliograficzny, nie za studyum samodzielne, nie za krytyczne rozpatrywanie, lecz za mechaniczne zestawienie katalogu, któremu przewodniczy — bezmyślność.

Takie staroświeckie pojęcia krzewić się mogą nawet u mężów mających naukowe zasługi — a to z racyi, że nikt nie zadaje sobie trudu, by zastanowić się, na czem polegają dzisiejsze badania bibliograficzne.

Stawają one nieraz wyżej od mniemanych oryginalnych, samodzielnych dzieł, które rozpatrując bibliograf, dostrzega nici, któremi są szyte i klajster, którym są lepione.

Materyały bibliograficzne, są tak samo naukowem, źródłowem badaniem, jak każde inne w innych działach umiejętności. Załuski, Lelewel, Jocher, czy Bentkowski stoją na równi z najpoważniejszymi badaczami.

Studya ich nie są katalogami księgarskimi lub bibliotecznymi, choćby wychodziły w postaci katalogów — są, w całem znaczeniu tego wyrazu, studyami krytycznemi. Za takie, uznaje one maleńka garstka tych uczonych, którzy codziennie poufalą się ze źródłami tego rodzaju. Dla mnie wystarcza to uznanie.

Może to samochwalstwem zda się, może reklamą dla bibliografii, nadmienienie, że w tym duchu uznania, wydał życzliwą dla mnie broszurę pan Zdzisław Hordyński p. t.: Obraz piśmiennictwa polskiego XV—XIX wieku (Odbitka z Kwartalnika historycznego), Lwów, 1893, w której omówił pierwsze siedem tomów, ogarniające stulecie XIX. Ostatnie dwa tomy, inne wieki ogarniające, oczekują jeszcze krytycznego rozpatrzenia.

Na te dwa tomy już zwrócił uwagę uczony prof. Brückner, a jego zdanie, jako specyalisty, ma decydujące znaczenie. Pisał on już dwukrotnie o Bibliografii w Archiv für slavische Philologie (1889. T. XII. s. 493—4. i 1893. T. XV. s. 582—3.). Ostatnim razem wyraża się w te słowa:

»Alle Verkleinerer seiner Leistungen werden vor der jetzt von ihm unternommenen Arbeit verstummen müssen. Es ist dies ein Denkmal stupender Arbeit und enthält eine Fülle von Belehrung für den Litterarhistoriker. Die blosse Titelangabe *öfters zu einer förmlichen Abhandlung erweitert wird.* Dass Versehen, namentlich in der Correctur, vorkommen können, daran wird sich bei den Schwierigkeiten der Ausführung des grossen Werkes niemand stossen: dass wir zum ersten Male die Culturarbeit des alten Polens, wie sie in der gedruckten Litteratur zum Ausdrucke kommt, werden vollständiger überschauen können, danken wir dem unermündlichen Fleisse und der bewunderungwerthen Ausdauer Estreicher's.«

Pozwoliłem sobie te wyrażenia uczonego badacza naszej literatury, jako reklamy dla mej książki przytoczyć. Próżność to niewinna, a hamująca zapędy domorosłych Zoilów, prostująca nieco pojęcia naszych statystów ostracyzmowych, o naukowem znaczeniu źródeł bibliograficznych.

Byłyby te pojęcia dostępniejszemi do umysłów ogółu wykształconego, gdyby popęd do bibliograficznych poszukiwań nie zamierał tak zastraszająco u nas z roku na rok. Coraz mniej napotykam zamiłowania w przeszłości naszej literackiej, w gromadzeniu skarbów po naddziadach.

Za tem poszło, że i wymiana dzieł coraz trudniejsza. Stare książki gdzieś poginęły — miłośnicy pochowali się. Wielka różnica między tem, co było lat temu trzydzieści, a obecnie. Dla tego tem serdeczniejszy stosunek utrzymywać wypada z tymi, którzy jeszcze dzisiaj dotrzymują kroku — którzy zbierają i zbiory swe udzielają do użytku badaczy.

Mam już nie wielu życzliwych mej publikacyi. W tej życzliwości nie ustaje prof. J. Przyborowski, którego uzupełnienia zamieszczam w dodatkach. Zajęty swemi sprawami, hr. Włodzimierz Plater w Petersburgu, ma jeszcze czas na niespodzianki listowe, któremi mnie obdarzając, nie tylko podaje tytuły druków nieznanych mi, ale i pamięta o tem, że zbieram wieści o stuletnich starcach.

Mógłbym się pochwalić życzliwością p. Al. Kraushaara, hr. Konstantego Przezdzieckiego, p. Lubicza-Łopacińskiego w Lublinie i J. Trzemeskiego w Belmoncie pod Bracławiem, pilnych zbieraczy rzadkich dzieł; ale chwaląc się, radbym, aby częściej dorzucali grosze swe do wspólnej skarbnicy.

Taką tylko drogą pospólnego poparcia, możemy doczekać się zdrowych i pożywnych owoców.

Przy końcu tomu tego domieszczam dodatki i poprawki, które rozcinane, mogą być wlepiane w odpowiednie miejsca. Ostatnie szpalty są przerobionem powtórzeniem tych miejsc, dla egzemplarzy, które nie do wszystkich prenumeratorów doszły. Ktokolwiek dostrzeże więcej braków, zechce mnie o nich zawiadomić.

Kraków, 24 Stycznia 1894.

B.

Biała Cerkiew ob. Biało-Cerkiew.

Biała góra ob. Relacya (1620).

Białecka Helena z Komarnickich ob. Kłodnicki Leon (Mowa 1789).

BIAŁECKI X. Andrzej. Niebieskiego dzwięku y monarchiey w ludzkiey natury z boztwem złączoney ciele, Zegar zbawienny, ktory na krzyżowey wieży, siedm słow z ust swoich przenaświętszych, iako godzin wybiiał, koncząc odkupienia narodu ludzkiego fundament. Tu taiemnice miłości, y miłosierdzia Boskiego nieoszacowane. Tu Zaboy okrutny anielskiego Pana y Króla. Uważ ktokolwiek niekamienne wnętrzności w sobie czuiesz; Krwie przenayświętszey, z Makuł grzechowych, na duszy przyszłych omyty kroplami. Dobrodzieystwo niewypłacone, lub z niegodną, spokoyną jednak wdzięcznością elucíduje X. Andrzej Białecki. w 4ce, str. 5 i po jednej str. liczbowanych kart 22.

Ded. Andrzejowi Rostockiemu.

Jocher 828. Ossol.

Białecki Paulus Martinnus ob. Gostomski J.

BIAŁECKI Piotr Jan z Białocina. Coloss cnot znamienitych Jegomości Pana P. Krzysztopha z Mieroszowic Mieroszowskiego Pisarza Grodzkiego Siewierskiego załobnym rythmem przez Piotrá Janá z Białoćiná Białeckiego, Pisárzá Grodzkiego Siewierskiego. Na pociechę bolesnych rodżicow y żáłosnych przyjaćiół wystawiony. Roku páńskiego 1674. Mieśiącá Lipcá, dnia 12. B. w. m. dr. w 4ce, k. 7.

Dedykacya Krzysz. i Wojc. Mieroszowskim. Na karcie 6tej wierszem łacińskim: Inscriptio tumuli, zakończone: Obijt a. d. 1674. die — mensis Aprilis.

Jagiell.

Obacz: Klonowicz Seb. (Pamiętnik Xiążąt 1666. 1673. Monosticha in vitas Regum) — Maciejowski W. A. Piśmienn. I. 524. — Juszyński Dykcyon. I. 20.

Białecki Wojciech (Weiss A.) Kantor w Królewcu † 1726). ob. Oloff. Poln. Lieder. 194. — Kancyonał królewiecki wyd. Gräbera. — Weiss Alb. (1726).

Porówn. Biallecki Alb.

Bialikowicz Stan. ob. Żelechowski Stan. (Botri 1646).

BIAŁKOWSKI Andrzej. Qvaestio metaphysica de principio indiuiduationis, a M. Andrea Białkowski, in Alma Acad: Crac: publicè ad disputandum proposita. Anno Dn̄i millesimo sexcentesimo quadragesimo tertio, Mense (Julio) die (23). Permissv Magnifici Domini, Rectoris. Cracoviae, in officina Christophori Schedelij, S. R. M. typogr. (1643). w 4ce, kart 8.

Na odwrocie tytułu pod herbem sześciowiersz. Dedykacya Martino Kalinowski de Husiatyn Palat. Czerniechouiensi. Wielbi go za sprawność pod Chocimem. — Na końcu broszury: Sub auspiciis D. Jac. Ustiensis Rectoris.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Przeździec.

— Ob. Bieżanowski Stan. (Debita virtuti 1646) — Sienkowicz Adam (Autumnus vindemians 1644) — Strachocki Joannes Albertus (Decumanus 1645) — Tomicki Benedykt Adam

(Laurus academicus 1638) — Wieczorkowski Stanisław (Quaestio 1636).

BIAŁKOWSKI X. Jan (ur. r. 1597). Kazanie pod szopą obozową rozbitą we wsi Biedziach miane w wieczór przy stanowieniu się z ciałem JO. Xcia X. P. Chrzysztofa Radziwiłła S. P. R. na Birzach y Dubinkach Xiążęcia, Woiewody wileńskiego, Hetm. w W. X. Lit., administrat. mohilews. Bystrzyckiego starosty. Przez X. Jana Białkowskiego, Kaznodz. Zboru Węgrowskiego. Dnia 22 stycznia w r. 1641. z upoważnieniem starszych w druk podane w Lubeczu, w drukarni Jana Kmity, sługi JO. Xcia JMC. Pana Podkomorz. W. X. Lit. 1641. w 4ce, ark. D. (kart 14).

Łukasz. Kość. Br. C. 346.— Maciej Piśm. III. 832. — Węgiers. Syst. histor. Slav. 448. Akadem.— Birgel — Czetwer. — Dzików — Ossol.

— ob. Kmita Jan (Pogrzeb Radziwiła 1641).

BIAŁKOWSKI Mikołaj Kazimierz. Theorocentrica sive mathematicae de punctis et centris considerationes in alma academia Vilnesi Societatis Jesu, a Nicolao Casimiro Białkowski equite Lithuano, philosophiae auditore editae. Vilnae, typis academicis Societatis Jesu Anno MDCXLIV (1644). w 12ce, 217 stron i 1 tablica.

Dedyk. Franc. Ossolińskiemu, synowi kanclerza. Z drzeworytami.

Od str. 211 numerowanie fałszywe, zamiast 211 jest 111, zamiast 212 jest 112, dwie strony mają po 216. — Ostatnia strona powinna właściwie być naznaczona 218.

Ossol. — Uniw. lwow. — Wileńs.

— Toż. Wilno, 1690 w 12ce.

Krasz. Wilno IV. str. 191, 213. — Brown Bibl. pis. 118. — Jabłonowski Musaeum s. 24. — Żebraws. Bibliogr. 275.

BIAŁKOWSKI Mikołaj (II.) Na rocznicę ocalenia drogiego zdrowia i życia nayiaśnieyszego Pana Stanisława Augusta, króla Polskiego, W. X. Lit. roku 1784. w Grodnie dnia 4 listopada. B. w. m. dr., w 4ce, 2 k. Czartor.

BIALLECKI Albert Ostroróg. Anagramma epithalamium, in honorem nuptiarum, Generosi ac Nobilissimi, veraeque virtutis insignibus splendidissimi Paris, Dn. Sigismundi Keckrycii a Friedland in Festenberg sponsi; et Mariae Saurmann a Jeltsch Generosi et Nobilissimi Dn. Conradi a Saurmann piae memoriae, Dn. in Jelltsch, Huichwitz Stertzendorff etc. relictae filiae, sponsae; in Castro Jelltschio celebratarum, XV. Cal. Novemb. Anno Christi En VIrtVte DVCe et fata VIaM tenent (1622). Debitae observantiae, boni ominis et sinceri amoris ergo; scriptum, ab Alberto Bialletzki Ostroróg, Pol. Breslae, typ. Baumannianis, w 4ce, 4 k. (na drugiej karcie u dołu znak A_2).

Bibl. Wrocławs.

— ob. Białecki Wojc.

Białłozor ob. Białozor.

Białobieże ob. Zbylitowski Andrzej (Pisanie 1589).

BIAŁOBŁOCKI Bogusław. Krótka odpowiedź od JXX. Bernardynów Wileńskich przeciwko WW. JPP. Anffonowiczom i ich wrażeniom. B. w. m. (Wilno, około 1799) fol. 2 k. nlb.

Zanotowano autora na egzemplarzu: Bogusław Białobłocki, Regent Granicz. Brasław. Adw. Sądu Gł. Jagiell.

— Petyta ze strony JW. Karola Morawskiego Generała Woysk Litewskich przeciwko WW. Kredytorom i Pretensorom Jego. B. w. m. (Wilno około 1799). fol. 3 k. nlb.

Zanotowano na egzemplarzu obrońcę: Bogusław Białobłocki, Regent.

Jagiell.

— Sprawa W. Jeymć Pani Maryi z Borodziczow Sorokewey Mieczney Pttu Oszmiań. z dokładem opiekunow procedujący z Wm. JPm. Krzysztofem Koziełłem Prezydentem Grodzkim Wileńskim. B. w. m. (Wilno około 1799). fol. 5 k. nlb.

Na egzemplarzu zanotowano: Bogusław Białobłocki Regent Graniczn. Brasław. Adwok. Sądu Gł. Lit. Jagiell.

— Sprawa w Bogu Wielebnego JX. Kassyana Dubrawskiego, Przeora, i wszystkich JXX. Karmelitów Bosych Wileńskich przy Ostrey Bramie mieszkaiących z WW. JPP. Anną z Zenowiczów Matką, Franciszkiem Podwoiewodzim Smoleńskim i Tadeuszem Podkomorzym Smoleńskim Synami Wisso-

gierdami, oraz W. JP. Kunegundą z Przyałgowskich Szemiotową, Starościną Polebską z dokładem Opiekunow Jeymci. Bez wyr. m. i r. (Wilno, około 1799). fol. 2 k. nlb.

Zanotowano na egzempl.: Bogusław Białobłocki, Regent Grodzień. Adwok. indukował. Jagiell.

— Sprawa W. J. Xiędzia Kassyana Dubrawskiego Przeora i wszystkich J. XX. Karmelitów Bosych przy Ostrey Bramie rezyduiących przeciwko JPP. Jerzemu i Ewie Zukowskim, Rotm: Pińskim. Bez wyr. m. i r. (Wilno około 1799), fol. 4 k. nlb.

Na egzemplarzu zanotowano: Białobłocki.

— Sprawa JW. JP. Tadeusza Zaby aktualnego Sówietnika Taynego Wdy Potockiego i Kawalera iako Syndyka, w rzeczy Wielebnego JX. Krescentego Daleckiego Kustorza i wszystkich JXX. Bernardynow Klasztoru Wilen. z WW. JPP. Justynem i Giertrudą z Chlewińskich Anfforowiczami Sendziami bywwszemi Grodzkiemi Pttu Prenskiego. Po dekrecie oczewistym Ziem. Wileń. R. 1795. 8bra 17. V. S. ferowanym. Bez w. m. i r. (Wilno, około 1796). fol. 1 k. nlb.

Na egzempl. zapisano: Bogusław Białobocki Regent Granicz. Grodzień. adwok. Sądu GłŁ. Litt. Jagiell.

Białobocki Alexander ob. Czarnocki Joannes (Deixiosis 1646)).

Białobocki Franciszek ob. Tutkowski Szymon (Laurea artium 1653).

BIAŁOBOCKI Jan. Brat Tatar abo liga wilcza z psem, na gospodarza. Do czasów teraznieyszych stosuiąca, w Roku 1651. w miesiącu Listopadzie wydana. Przez urodzonego Jana Białobockiego, Sekretarza J. K. M. Za dozwoleniem star. urzędu duchownego. W Krakowie, w drukarni wdowy y dziedzicow Franciszka Cezarego, J. K. M. typ. 1652. w 4ce, kart 9.

Dzików — Krasiński — Ossol.

— Hymny o Najświętszej Pannie z jej godzin (de officiis) wyjęte, na polski język przestawione. Kraków 1646.

Dedykował żonie swe najpierwsze dzieło, co w przedmowie do Hymnów z r. 1648 opowiada: „Napisałem nieco Hymnów i pieśni w tamtym przed lat dwiema wydaniu, które w domu, jako pierwszą i małą próbę nieumiejętności swojej oddać mi przyszło.“ (str. 59). Porównaj niżej: Wieniec ozdobny.

— Hymny y proży polskie, w zwyczáynym vżywániu y nabożeństwie kośćiołá świętego kátholickiego, z Brewiarzá Rzymskiego w iędnę kśiąszkę zebráne; z łáćińskich hymnow ná polskie wedle poprawy Naywyższego Pásterzá Vrbana VIII. przez vrodzonego Jana Białobockiego, K. J. M. sekr.. przełozone. Superiorum permissu. W Krakowie, w drukárni Fránćiszka Cezárego. J. K. M. typog. Roku Páńskiego, 1648. w 8ce, str. 283. k. 6.

Na odwrocie tytułu sześciowiersz na drzeworyt Baranka. Oddanie Hymnów społecznicom Matki Bożey, pannom zakonnym. Do str. 62 idzie przemowa, w której opowiada, którzy monarchowie i panowie, i jakie stawiali klasztory i kościoły. Potem idzie wierszem data przełożenia Hymnów R. p. 1646. dnia 9. września. Na stronie 65. tytuł dzieła się powtarza znacznie rozszerzony. Hymnów jest CXLV. i te kończą się na str. 242. Od str. 244. idą wierszem Prozy starodawne kościelne, porządkiem świąt, (po łacinie i po polsku obok). Kończy XI proza pogrzebowa. Poczem idzie Index hymnów.

Jocher 7044. Jagiell. — Ossol.

— Klar męstwa, ná obiáśnienie pochodni w dálszą drogę ku nieugásłey słáwie Jaśnie Oświeconego Xiążęćiá IMći, Jeremia Michała Korybvta ná Wiśniowcu, y Łubniách Wisniowieckiego, wojewody rvskiego, Kaniowskiego, etc. starosty. Aż do wypráwy woienney pod Zborow sámego Náiáśnieyszego Monárchy krola Jego Mosci Jana Kazimierza, nam szczęśliwie pánuiącego. We czterech tákże częśćiach wydány przez tegoż authorá, w mieśiącu wrześniu Roku Páńskiego 1649. B. m. (Kraków, druk Fr. Cezarego). w 4ce, ark. niel. F_4. (kart 24).

Stanowi część drugą dzieła: Pochodnia sławy. Tutaj jest opisane oblężenie Zbaraża i przedarcie się Skrzetuskiego przez obóz. Pisane potoczystym wierszem.

Branic. — Chreptow. — Czartor. — Dzików — Jagiell. — Kijows. — Krasińs. — Ossol.

— Odmiana postanowienia sfery niestateczney Kozackiey z wzruszeniem

pokoju od miesiąca stycznia 1650, aż do wrześ. 1651. widziana, y z dokończeniem wieku nieodmienney pamięci JO. niegdy książęcia JMci Jeremiego Michała Korybuta Wiśniowieckiego wojewody Ruskiego, Przemyskiego, Przasnyckiego, Kaniowskiego, itd. Starosty. Przez urodzonego Jana Białobockiego, Sekretarza Króla JMci wydana. W Krakowie, u wdowy i dziedziców Franciszka Cezarego J. K. M. typogr. 1653. w 4ce, str. 64. dr. goc.

Dedykow. Janowi Zamojskiemu Hrabi na Tarnowie krajczemu koronn.

Branic. — Chreptow. — Dzików — Krasińs. — Ossolińs.

— Pochodnia woienney sławy Jáśnie Oświeconego Xiążęćiá Jego Mości, Jeremia Michała Korybuta ná Wiśniowcu y Łubniách Wiśniowieckiego, woiewody Ruskiego, H. W. K. Stárosty Kániowskiego, etc. etc. ze czterech części złożona, y w Roku 1648. wystawiona. Przez Vrodzonego... J. K. M. Sekretarzá. W Krakowie, w drukárni Fránciszka Cezárego. J. K. M. Typogr. Roku 1649. w 4ce, k. nl. 16.

Akadem.

— Pochodnia woienney sławy. Járnie Oświeconego Kśiążęcia J. M. Jeśemia Michała Korybvta ná Wiśniowcu y Łubniách Wisniowieckiego, woiewody u skiego Kaniowskiego etc. starosty. Ze czterech częśći w roku 1648 złożona, y przez vrodzonego Jana Białobockiego, J. K. M. sekretarzá wydána. A teraz nowo klarem męstwá tegoż Jásnie Oświeconego Xiążęćia J. M. Wiśniowieckiego obiáśniona, y pod zacnym imieniem Wielmożnego Jeg° Mośći P. P. Jana ná Zamośćiu Zamoyskiego, starosty Kałvskiego etc. wypráwiona y wydrukowáná. W Krakowie, w drukárni Fránćiszká Cezárego J. K. M. typogr. roku 1649. w 4ce, kart. 14.

Na odwr. tytułu czworowiersz na herb Zamojskich. Dedykacją Janowi Zamojskiemu podpisał Franc. Cezary. Poczem zaczyna się tekst. Pierwsza częsc Pochodnie wojennej sławy.

Osobny tytuł ma dodany, i wyżej przytoczony Klar męstwa.

Branic. — Chreptow. — Jagiell. — Krasińs.

— Pogoda iasna Oyczyzny, w którą okazały się y nadgrodę biorą wysokie zasługi, a niezaćmiona sława J. O. Xięcia JMści Jeremia Michała Korybuta na Wisniowcu y Lubniach Wisniowieckiego, woiewody Generała Ruskiego, Hetmana W. Koronnego, Przemyskiego, Przosnioskiego, Kaniowskiego etc. starosty panegirykiem przywitana przez urodzonego Jana Białobockiego, Króla J. M. Sekretarza, po Seymie walnym Koronnym Warszawskim w roku 1650. zaraz na początku skończonym, który panegiryk na cztery części rozdzielony i na świat roku tegoż wydany. W Krakowie w druk. Franciszka Cezarego, Króla JM. typ. 1650. w 4ce, k. 6.

Chreptows. — Czartor. — Ossol.

— Wieniec ozdobny przedziwnej czystości Najświętszej Matki Bożej z kwiatków rozlicznych Pisma św. uwity, a na pohamowanie bluźnierców iey w modlitwę abo pieśń oddany. Ne timeas Maria invenisti enim gratiam apud Deum. Lucae. Bez w. miej. 1644. w 4ce, kart nielb. 4.

Na końcu podpis: J: B: S. (ekr.) J. (ego) K. (ról.) M. (ości). — Por. wyżej: Hymny (1646). Ossol.

— Zegar w krotkim zebrániu czásow Krolestwa Polskiego wiekámi Królow idący, imioná Królów, królowych, y potomstwá ich Krolewskiego, wskázuiący. Przez Jana Białobockiego, Sekretarzá K. J. M. Roku Páńskiego 1661. zformowany. — A drukowány, zá dozwoleniem stárszych. W Krakowie, w drukárni wdowy y dźiedziców Fránćiszká Cezárego. J. K. M. Typogr. (1661.) w 4ce, kart 38 niel. (ark. A—K_2).

Dedykacya do Jerzego Lubomirskiego Marszałka Wielk. i Het. Pol. Koron. etc. w której wyraża, że w młodości swoiej był sługą w domu XX. Ostrogskich, oraz u Oyca tegoż Lubomirskiego Stanisława, woiewody Krak. i że w jego rejmencie wojskowo pod Chocimem służył. — Datowana z Krak. ultima Septemb. 1661 — po dedykacyi następuie „Zegar czasów Królestwa Polskiego," gdzie w rubrykach zamieścił wszystkich Xiążąt i Królów Pol. od Lecha aż do Jana Kazimierza, z wyrażeniem ich małżeństw, potomstwa, lat życia i panowania ($3^1/_2$ ark.).— Dalej

saś wierszem „Zegar czasów starożytnych i t. d.“ Jest to pochwała Polaków, rozłożona na te punkta: Wrodzona ku Bogu skłonność y Candor w życiu. Wrodzona ku Panom miłość y Powaga Maiestatu. Wrodzona wolność a Praw Powaga. Wrodzone Męstwo y Ludzkość. Na końcu: Panegirik Narodowi Polskiemu ku pochwale i wiersze do Zoylusa, albo raczey Ozywcę (1. karta). Do tegoż (1. strona). Część wierszowana zaczyna się od arkusza *F*. Branic. — Czartor. — Drohobycz — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Przeźdz. — Uniw. lwows.

— ob. Tutkowski Szymon (Laurea artium 1653).

Juszyński I. 20. — Siarcz. Obraz I. 28. — Wiszniew. VI. 694.— Załuski Bibl. poet. pols. s. 29.— Woronicz Pisma IV. 101.— Encykl. Orgelb. III. 391—2.— Bentkow. I. 295. — Maciej. Piśm. III. 860—1. — Jabłonowski Musaeum s. 24—5, — Polkowski Ign. Zapiski 1870. s. 12.

Białoboki ob. Bonaventura X. od S. Stanisława (1672).

Białobrzeski Hieronim ob. Białobrzeski Zygmunt (1629).

BIAŁOBRZESKI Marcin (ur. 1522 † 1586) Censura de raptu in coelum cum corpore cuiusdam puellae Cracoviae conficto. A. 1577. w 8ce.

Właściwy tytuł broszury nie wiadomy. — Będzie to albo Censura wydana przy dziełku Teof. Prawdzickiego: Brevis refutatio impudentis cujusdam fabulae, 1577. albo może Censura Academiae Utopiensis, której autor podznaczył się literami G. S. Ksiądz kanonik kat. krak. Scypio, znawca literatury, katalogując zbiór w Dzikowie, broszurę Brevis refutatio fabulae zaznaczył w katalogu, jako pracę Białobrzeskiego.

Do polemiki o porwaniu dziewczęcia do nieba, należą pisma: Elegia de Virgine assumpta 1577. Thraso. De raptu virgineo.— Morosophus adversus Aretium Leucoschtanum.— Te dwie broszury dziś nie znane.— Hyperaspites De raptu virgineo. Jocher 7251.

Porównaj. Hyperaspites. — Prawdzicki. —

— Dyalog Job.— Dyalog Tobiasz (wierszem).

O czem Trzecieski A. mówi: „rhytmis conscripta poemata desunt, ut Tobiae et Jobi drammata sacra docent.

— Orthodoxa Confessio de vno Deo, qvem Christiani Catholici credvnt, adorant, et invocant, ex S. Literis descripta. Aduersus omnes Samosateni, Arrij, Eunomij Nestorij, et similium haereses et blasphemias, hoc extremo infoelici saeculo ab inferis reuocatas. Adiecta est sub finem libelli, eorum confutatio, qui animas cum corporibus extingui commenti sunt. Per Reverendiss: in Christo Patrem Martinum Bialobrzeski, D. G. Laodicensem et Camenecensem designatum Episcopum, necnon Abbatem Clarae Tumbae. [Na końcu:] Cracoviae Impressum per Andream Petricovium Anno Domini: 1577. w 8ce, kart 4. i sign. ark. T_8.

Dedykacya do Jana Zamojskiego, naówczas podkacl. kor. datow. 11. Calend. Junii 1577. Pod jego herbem na odwr. tyt. 8 wier. łaciń. Andrzeja Trzecieskiego. Jocher 2913. *a*. — Wierzb. I. 348. Akad. — Branic — Czarnec. — Czartor. — Dzików — Ossol. — Zyg. Pusłows. — Uniw. lwows.— Wileńs. Ewang. Zboru — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł. Coloniae apud Maternum Cholinum 1579. w 8ce, 226 str.

Autor nazwany tu: Białobrzki. Jocher 2913. *b*.

— Katechizm albo Wizerunk práwéy wiáry chrześćiańskiey, wedle náuki Páná Jezusá Chrystusá, Apostołów iego, y Kośćioła iego Swiętego, przećiwko wszystkim obłędliwośćiam tych czásów, bárzo pożyteczny. Przez Jego Miłość Księdzá Márćiná Biáłobrzéskiego, Biskupá Láodyckiégo, Sufráganá Krákowskiego, y Opátá Mogilskiégo. etcet. nápisany. Roku M.D.LXVII. (1567). Bez wyr. m. dr. i drukarni, w 4ce, k. 16. na przodzie, str. 386, i 2 k.

Na odwrocie karty tytułowej herb Fil. Padniewskiego Bisk. Krak. a pod nim Epigramma (14 wier. łac.) podp. V. Gre. Samboritanus. Katechizm w kształcie rozmów między mistrzem a uczniem, po większej części polemiczny. Drukowany u Mik. Szarfenbergera, chociaż to niewyrażono.

Przedmowa do chrześciańskiego czytelnika obejmuje kart 12. W niej zapowiada, iż wyda Wizerunek. — Krótkie okazanie pisma Starego Zakonu o Bogu, obejmuje kart 2.

Potem: Pisarz czytelnikowi, gdzie usprawiedliwia pomyłki druku, bo sam przez trudności nie małe nie mógł być dla corr963ctury przy officynie, a inszy choć doglądał, odjeżdżał często precz, nie bywało go długo, przychodziło na drukarza i korrektorem i impressorem być, a ten nieświadom, szwankował.

Następnie na 1. stronie herb Habdank i pod nim 24. wierszy o Skarbku.
Dalej idą karty liczbowane tekstu z nadpisem: Katechizm albo wizerunk prawey wiary, etc. Wtora część idzie od k. 67. (Credo). Część IIIcia (o modlitwie) od k. 193. Na k. 125. chwalił Orzechowskiego Chimerę i Quincunx. Kończą kart 2. niel.: Explicacia, albo wykład osobliwych miejsc.
Edycya istotnie jest r. M.DLXVI. Jednakże są egzemplarze u Czartoryskich i w ręku Igla (w r. 1883) z datą M.DLXVII co wynika ztąd, że w miejscu, gdzie wypada punkt, dobito inną grubszą czcionką I. zkąd powstała podwójna data jednej książki.
Wierzbowski II. 1435. — Jocher 2775.
Akad.— Czapski— Czarnecki— Czartor. — Czetwert. — Dzików — Jagiell. — Kórnic. — Krasińs. — Ossol. — Pusłows. — Pawlikows.— Raczyńs.— Semin. Warsz.— Tow. Prz. N. pozn. — Wilanows. — Zamojs.

— Księdzá Marćiná Biálobrzeskiego, z lásky bożey byskupá Láodyckiego, opátá mogielskiego, suffrágáná y cánonicá crákowskiego etc. Kazánie ná pogrzebie swiętey pámięći zacnego Sigmuntá Augustá, z domu Jágiełow ostátniego Kroliá Polskiego, y wielkiego Kxiążęćiá Lytewskiego etc. [U dołu mały orzeł z cyfrą S. — Na końcu:] W Krákowie, v Stánisłáwá Szárffenberká: Roku 1574. w 8ce, k. nl. 49. dr. goc. (A—N).
Na k. ost. v. wpośród wieńca Habdank pod infułą i pod tem 6 wiersz. pol.
Wierzb. II. 1493.— Maciej. Pism. III. 252.
Czartor. — Dzików — Semin. warszaw.

— Kazanie X. Białobrzeskiego biskupa Kamieniec. o przyimowaniu Ciała i Krwie P. Jezusa Chrystusa pod iędną osobą. W Krakowie u Andrzeja Piotrkowczyka. 1579. w 8ce.
Przedmowa Piotrkowczyka.
Jocher 3924. Dzików.

— Postilla orthodoxa, to iest: wykład świentych Ewánieliy niedzielnych, y świąt vroczystych przez cáły rok, z PIsmá Świętego, y z DOktorów KOściołá POwszechnego, z wielką pracą zebrány, y ku náuce wiernych CHrześcjánskich ludźi z pilnością napisany: przez Jego Mosci księdza Marcina Białobrzeskiego, Biskupá Kámienieckiégo, y Opátá Mogilskiégo etć. Część pierwsza, od Advventu do Wielkieynocy. W Krakowie, w drukárniéy Lázárzowéy: roku páńskiégo, M.D.Lxxxj.
Tytuł w obwódce drzeworytowej o szerokim ornamencie. — Ten jest tytuł egzemplarza w Bibl. Jagiell.— Jocher 4441. i inne źródła podają tytuł odmiennie; widać, że odbijano go dwa razy. Tytuł ten jest:
Postilla OrThodoxa: to iest: wykład Swientych Ewánieliy niedzielnych, y Swiąt vroczystych ná cáły rok. Przez Jego M: Ksiedza Marcina Bialobrzeskiego Biskupá Kámienieckiégo y Opátá Mogilskiégo etc. z pismá świętego y z Doktorow Kośćiołá powszechnégo z wielką pracą zebrána y ku náuce wiernych ludźi Chrześćiáńskich z pilnośćią nápisána. Część pierwsza od Adwentu do Wielkiéynocy. W Krakowie w Drukárniéy Lázárzowéy M.D.LXXXI. (1581). folio, kart 3. 514 str. i 1. k.
Na odwrocie tytułu pórtret Stefana Batorego i Andrae Tricesii epigramma. — Dedykacya autora królowi na trzech kartkach, po łacinie, pisana w Mogile d. 11. Sierp. 1581. Kazania na ewanielie idą do str. 449. Kończy kazanie w dzień wieczerzy Pańskiej (str. 428). Od str. 450: Historya, to iest, prawdziwa powieść męki Pána Jezu Christa... (Passya). Zakończa wiersz: Do łaskawégo czytelnika, wierszy 20.

Postille albo wykladv Swientych Ewányeliy, od Wielkiéynocy do Adwentu, Częsc wtora przez J° Mōsc księdza Marcina Bialobrzeskiego, biskupá kámienieckiégo, y opátá mogilskiego etc. z Pismá świętégo y z doktorow Kośćiołá powszechnégo, z wielką pracą zebrána y ku náuce wiernych ludźi Chrześćiáńskich z pilnośćią nápisána. W Krakowie, w drukárniéy Lázárzowéy: Roku páńskiégo MDLxxxj. folio, str. 4, 816 i 2.
Z herbem Jerz. Radziwiłła Bisk. Wil. i popiersiem Białobrzeskiego.
Na odwrocie tytułu epigramma (sześć wierszy) in stemma G. Radivilii.— Na karcie następnej pod portretem epigramma Adr. Tricesii in effigiem M. Białobrzeski (czworowiersz). Na następnej stronie: Aliud de operibus ejusdem in lucem editis. Tu wymienia dziewięć prac jego: De Turcarum religione. Missae canonis assertio. Catechesis. Confessio. Quod Pater et natus cum Flamine sint Deus unus. Censum de raptu puellae. Postilla. Tobias. Job. (dramata, rytmis conscripta poemata). —

Kazania na Ewanielie idą do str. 768. Poczem: Kazanie przez avtora teyże Postylle uczynione na pogrzebie śp. Zyg. Augusta z domu Jagiellów ostatniego króla... (do str. 795). Kończy: Kazanie w dzień poświęcenia kościoła. — Postilla datowana w klasztorze Mogilskim 1581. d. 6. lipca. Kończy: Dziękczynienie autora za skończoną Postyllę Panu Bogu, (wierszy 26. rymow.). Na ostatniej stronnicy Errata.— Poczem: Drukowano w drukarniey Łazarowniej, cum gr. et priv. S. R. M. r. p. 1581.

Całe dzieło wypełnione drzeworytami. W części II. na str. 1. drzeworyt ma datę 1532 r. (zmartwychwstanie).

Notują także w Postylli Mandat Prymasa Karnkowskiego. List łaciński króla Stefana do autora datowany z Wilna 1582. List polski królowej Anny do tegoż. Tego wszystkiego w egzemplarzu Bibl. Jag. nie ma, choć egzemplarz jest kompletny.

Jocher 4441. — Wiersb. I. 392. — Maciej. Piśmienn. III. 253.

Akad.— Branic.— Czetwert.— Dziedusz.— Dzikows. — Jagiell. — Kórnic. — Krasińs.— Moszyńs.— Ossol.— Puławski — Pusłows.— Uniw. lwows.— Uniw. Warss.— Wileńs. — Zielińs.

— Sacrosancti sacrificii missae assertio: ex sacris literis sanctorumque et vetustissimorum patrum scriptis breuiter collecta. Contra eos qui temeraria praesumptione criminantur ipsum sacrae missae sacrificium. Per reverendiss. in Christo patrem Martinum Białobrzeski, episcopum camenecensem, nec non abbatem Clarae Tumbae. Cracoviae in officina Lazari MLLXXX (mylnie za MDLXXX). Na stronie przedostatniej: Cracoviae. Cum gratia et privilegio Sacrae R. M. w 8ce, k. nl. 46. Syg. A—L (6) półarkuszami. Druk przeważnie kursywą.

Odmienne od bezimiennego dzieła, wydanego w r. 1577. p. t. Brevis sacro sanctae missae sacrificii assertio, które datowane jest Lovicii 3. Junij 1577. przez Uchańskiego, a wydanem było przeciw pismu Stankara z r. 1571. — Białobrzeskiego ma 6. rozdziałów. Caput II. quod Christi corpus verum adsit. Cap. III. quis fuerit author erroris. C. IV. quod sacrif. corporis apud veteres missa vocabatur. Cap. V. a quibus ordo sacrif. missae constitutus. C. VI. Adorare in. sacrif. missae panis corpus.

Wierzbowski Bibl. I. 380.

Czartor. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniwers.

— O tureckiej religii i jej postępie.

Tak stoi w Postylli. Wspomina to dziełko Niesiecki.

— Obacz: Goritius S. (Moecenates 1563) — Grotowski Jan (Sokrates) — Samboritanus Vigilant. Gregor. (Elegiae 1567) — Wingler Andreas (Propheta Sophonias 1568) — Sanutus Alex. (Reverendissimo 1570).

Juszyń. 22. T. II. 62. — Starowolski Scriptor. 1627 s. 86. — Chodynicki 16. — Bentk. Hist. lit. II. 359. — Załuski Bibl. poetar. s. 28—9.— Łukaszewicz Piśmiennictwo 40. (o dyalogu wierszem) — Wisaniews. VII. 244. VIII. 148. IX. 242—3. VI. 492. — Encykl. Orgelb. III. 353. — Paprocki Herby 164—6.— Oloff Liedergesch. 28—30. Okolski Herbarz I. 10. — Rzepnicki Vitae praes. III. 173 — Pamiętn. relig. mor. VI. 201—3 (o kazaniach) — Łętowski Katalog II. 23—28. (przytacza And. Trzecieskiego: Breve elogium Mart. Białobrzeski) — Święcki Histor. pamiąt. I. 12. — Przyj. ludu w Lesznie R. III. s. 196—8 i r. 1846. Rok XIII. 177—8.— Maciej. piśmienn. III. 178. 252—6. — Monogr. Opat. w Mogile I. 164. 99. — Tygod. illustr. 1864. T. X. 333—4. — Mecherz. Hist. wymowy II. 71—89. — Węgierski Hist. reform. — Jabłonowski Musaeum 25 — Bock Hist. Antitr. T. I. p. II. s. 81 (contra Budnaeum) — Niesiecki ed. I. T. I s. 80. („Napisał ziążeczkę niektórą ojczystym rythmem o Jobie i Tobijaszu").

Białobrzeski Nicodem ob. Białobrzeski Zygmunt (1629).

BIAŁOBRZESKI Zygmunt. Kolenda abo winszowanie Jch Mościom Panom a Dobrodzieiom na Rok P. MDCXXIX (1629). wydane przez... studenta sławney akademiey krakowskiey. W Krakowie w drukarni Macieja Andrzejowczyka, w 4ce, kart 4.

Dedykacya Hieronimowi i Nikodemowi Białobrzeskiemu wojsk. radomskiemu.

Maciej. Piśm. III. 735.

Warsz. Uniw.

Biało Cerkiew obacz Explikacya — Heneńko Michał (1669) — Projekt (Białocerkiewskie starostwo 1776) — Puncta (1651) — Roszyński Stan. (1632) — Wywód historyczny (1776).

Białochowski Kleofas ob. Dormann Tomasz (In Nova Tyberis 1591).

Białogłowa ob. Albertus M. (O sekretach 1695) — Boczyłowicz J. (cztery

części świata 1694) — Bodzenta Jan (mężna w bogobojn. Barb. Przyłęckiej 1650)— Bougeaud W. X. (Białogłowa doktor 1781)— Cziachowski Piotr (1624)— Jakubowski Wojciech (1760) — Przyjaciel (bez r.).

Białogrodki wieś ob. Załuski Teof. (Powodowie).

BIAŁOPIOTROWICZ. Zdanie J. W. Imci pana Białopiotrowicza, łowczego lidzkiego, konsyliarza rady nieustającej na sessyi rady d. 1. marca, roku 1782. dane. (1782.) fol. str. 4.

Branic.

(Białopiotrowicz Jerzy). Głos Grodzieńskich Brygitek, przeciwko Jerzemu Białopiotrowiczowi. (1788). folio kart 5.

Czapski.

— Odpowiedź z strony W. Białopiotrowicza Ex-Pisarza Woyskow. W. X. Lit. przeciwko WW. PP. Brygidkom Klasztoru Grodzieńskiego. B. m. dr. i r. (Wilno, po r. 1788). fol. ark. sig. A—C. Jagiell.

— Uwagi do Memoryałów po obustronney kommunikacyi od PP. Brygidek Grodzieńskich, y JW. Białopiotrowicza Pisarza Woysk Lit. podanych do rezolucyi J. K. Mći y Prześw. Rady względem przywileiu otrzymanego Juris caduci post extinctam lineam ad octavum gradum Wolskich dziedziców maiętności Szydłowiec podawaney y konstytucyami utwierdzony na fundusz PP. Brygidek w Grodnie. fol. 1 ark.

Porównaj: Brygidki.

Białopłocki Jan Kazimierz ob. Żegocki Mikołaj (Ślad 1690).

Białość szaty Mikoł. Szczyrskiemu ofiarowana (1659). ob. Schultz Stan.

BIAŁOWICYUS Augustyn, karmelita. Rzeka od śmierći rozbita, przez piaskowy gośćiniec, do pokoiu nieśmiertelnośći przechodząca, to iest: kazanie ná pogrzebie ś. pamięći Jego Mośći P. Syxta z Lvbomirza Lvbomirskiego, Woyskiego Krakowskiego, odpráwione w kośćiele Oycow Kármelitow w Krakowie ná Piasku. Przez X. Avgvstyna Białowicyvsa Pismá S. Mistrza, y Regenta w pomienionym Konwenćie Roku Páńskiego, 1651. dniá 27 Mieśiąca Kwietniá. Z Dozwoleniem Stárszych. W Krákowie, u Waleryaná Piątkowskiego (1651) w 4ce, 13 kart niel. (ark. od B—D_3).

Na odwr. str. tyt. herb Szreniawa. Przypisał Dezyderyuszowi Aleksandrowi z Lubomirza Lubomirskiemu, pokojowemu JK. Mci, synowi zmarłego autor.

Akad. — Branic. — Dzików — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Laus triumphantis Carmeli — seu oratio in laudem Carmeli per... dicta a F. N. Słoiński 1649. cum licentia superiorum, anno 1649. w 4ce, k. 8. Krasińs.

— Sermones de passione Domini. Jabłonows. Musaeum 25.

— ob. Charzewski Marc. (1650).

BIAŁOWICZ Walenty S. J. († 13. Czerwca 1673). Agni Junossiani aureum vellus. Vilnae. 1670. fol.

Sotwell Bibl. Jes. s. 773.— Placcius Theatr. Anonym. 391 str.

— Aetas liliata verno, aestivo, autumnali, hybernoque anni decursu semper florida, liliato Chrapowiciorum equiti Illustrmo Dno Joanni Antonio Chrapowicki palatino Vitebscensi etc., inter publica privatoque omnium vota palatinales fasces auspicanti repraesentata a Collegio Vitebscensi Soc. Jesu. Vilnae typis Acad. ejusdem Soc. Jesu. Anno Dni 1671. folio 13. kart nieliczb.

Na drugiej karcie herb Bończa, na blasze ryty, z rozmaitemi ozdobami, bez nazwy rylca, składa kollegium swe powinszowanie nowemu Wojewodzie, w wierszach gdzie każda pora roku wypowiada życzenia.

Warszaw. Uniwers. — Wilno.

— Cynthiae Hlebovicianae decora, inter publica privataq: omnium vota. Illus. Domino D. Georg. Car. Hlebowicz Palatino Vilnensi, Radoscoviensi, Onixtensi, Mscibovienisi, Jaloviensi, Lavariscensi, Rakancinensi, Capitaneo etc. etc. A collegio et academia vilnensi carmine gratulatorio sacrata. Vilnae, typ. acad. Soc. Jesu. Anno Dni 1668. fol. kart 10. niel.

— Epinicion dum sacrum corpus B. Josaphat Archiep. et Martyris Vil-

nam ab exilio inveheretur. Vilnae, typ. academicis. 1667.

Kraszewski Wilno IV.

— Lilivm D. Casimiri Regni Poloniae ac M. D. Litvaniae Patroni, Natali Carmine Celebratum: atq'; Illvstrissimo ac Reverendissimo D. D. Casimiro Pac Episcopo Samogitiae Vilnensique praeposito etc. etc. Natalem D. Tvtelaris Diem Celebranti, a quodam ċ S. I. humili suae Celsitudinis cultore dicatum. Vilnae die 4 Mart. Anno 1669. (Ode I—VIII). fol. tyt. 3 kart nlb. sig. A—D_2.

Dedyk. Kazimierzowi Pacowi e Societ. Jesu. Wyszło bezimiennie.
Kraszewski Wilno IV.

Jagiell.

— Ode longiuscula de B. Stanislao Kostka. Vilnae 1667.

— Genialis parodia de B. Virginis Mariae immaculata conceptione. Vilnae, typis Acad. S. J., 1666.

Krasz. Wilno IV.

— Problemata regia, Ex Auspicato In electione Serenissimi ac Potentissimi Principis Michaelis Poloniarum Regis Invictissimi M. Dūs. Litvanie, Russiae, Prvssiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae, Smolensciae Czernihoviae, etc. etc. Magni Dvcis apvm ostento, collecta. atque eidem Serenissimae Maiestati Intra Solennia Avgvstae Coronationis Ab Alma Universitate et Academia Vilnensi Hvmili Cum Subiectione Dicata. Vilnae Typis Academicis Societ: Jesv. Anno 1669. fol. ark. M_2. (Kart. 24).

Idą problema I. do X. prozą po 1. karcie, a po każdem dodana: Ode (wierszem) także po 1. kartce. Rozbiera po kolei kwestye o zadaniach panującego.— Kończy: Peroratio.

Backer ed. II. 1890. s. 1485. umieszcza to pod W. Białowiczem. W pierwszej edycyi Backera stoi odmiennie: Odae variae in coronatione Seren. Regis. Michaelis, adjunctae Problematibus p. Casim. Kojałowicz. Vilnae 1669.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Soli polique Decus sagittae Wołłowicianae, Bogoriae nuncupatae in funere Illus. D. D. Vladislai Wołłowicz palatini Vitepscensis, et M. Duc. Lith. exercituum Campiducis, driznensis etc. Capitanei celebratae, et Ill. D. D. Mich. Cas. Pac castellano vilnensi, supremo exercituum M. Duc. Lith. Duci, dunaburgensi etc. Capitaneo, oeconomiae mohiloviensis administratori etc. dedicatae a collegio et alma Universitate vilnensi S. J. Vilnae, typ. acad. 1669. fol. str. 58.

Wyszło bezimiennie. Brown umieszcza to raz pod Białowiczem, raz pod Kojałowiczem. Zaś Backer ed. 1890. s. 1485. umieszcza pod Białowiczem.

Ossol.

Juszyńsk. Dykcyon. I. 23 (pisze go: Białowicz). — Encykl. Orgelb. III. 397 — Brown. Bibl. 118 — Placcius I. 412 — Sotwell. 778.— Encyklop. Kościel. II. 271.

Białozorowa Anna Kolendzianka ob. Żochowski Cypryan (Kasztel 1668).

Białozorówna Anna ob. Zabiełło Ignacy (Wiersz 1774).

Białozorówna Halszka Montygaiłowa, ob. Żochowski Cypryan (Kasztel 1668).

Białozorowa Helena ob. Chechłowski St. (Aspectus 1690) — Odyniec Mich. (Porta 1690) — Ogiński (Hilaritas).

BIAŁOZOR Franciszek. Wesoły odgłos trąb Woyninskich przy triumfalney bramie Kaz. Ogińskiego na weselny tryumf Eleon. Woynianki przez Fran. Białozora podkomorzyca Wilkomirskiego. 1692. folio, k. 9.

Czapski.

— Voces faventium animorum hymenaeo portam ducalem Cas. de Kozielsk Ogiński palatinidae polocensi ingredienti ad plausum gentiliarum tubarum D. Eleon. Woynianka per Fr. Białozor. Vilnae 1692. fol. kart 9.

Czapski.

BIAŁOZOR Gabryel. Epicedium na pogrzeb Anny Dorohostayskiey Woynianki, Wojewodziney Potockiey. W Wilnie 1596. Bez wyr. drukarni.

Dedykacya wujowi swemu X. Benedyktowi Woynie Admin. bisk. Krak.

Warsz. Uniwers.

Dzieje dobroczynn. 1820. s. 257 — Kossakowa. Monogr. I. 6—8 — Metr. koronn. ks. 150, karta 227. — Mać. Pism. III. 383.

BIAŁOZOR Jerzy († 17 maja 1665). Imago divorum praesulum magnorumq

ecclesiae heroum post fata superstes, sive illustriss. et Rev. D. D. Georgius Białozor, Smolenscensis primum episcopus, dein magni ducatus Litvaniae primus princeps et antistes, nec non almae universitatis academiaeq. vilnensis cancellarius, parentali encomio inter supremos antistitis et cancellarii sui honores ab ead. universitate vilnensi, observantiae et perpetuae gratidunis ergo, celebratus, atque illustriss. familiae Białozorianae parentali animo oblatus. Vilnae, typ. Acad. S. J. A. D. 1671. fol. kart 10.

Na przodzie rycina z herbem Białozora, niżej budowle, z napisem „Et facis," z których jedna zdaje się jest to zamek, a druga kościół katedralny Wileński.
Kraszewski Wilno IV. 204.
Kijows. — Alfr. Römera — Wileńs.

— Modlitwy pobudzające do rozmyślania przy drogach krzyżowych.

Umieszczone w dziełku: Przewodnik obchodzącym pamiątkę Zbawiciela naszego Jozusa Pana, dróg Jerozolimskich, w dyecezyi Wileńskiej zaraz pod stołecznem miastem W. Ks. L. Wilnem, na górach Werkowskich alias płaczu, założonych. Pam. religijno-mor. T. 32., str. 256, 260 do 2.

— Dilger Sim. (Epigramm. 1659) Imago (1671) — Sulikowski Mikołaj (Laetitia 1637).

Rzepnicki Vitae praes. II. 194 — Encykl. Orgelb. III. 403—5. — Kossakows. Monogr. I. 6.

BIAŁOZOR Jan Karol, proboszcz Wileń. (1596 † 1631 d. 10 lutego). Honor Academicvs in exequiis Illustris ac Magnifici Domini D. Gabrielis Woyna M.L.D. Vicecancellarii, Capitanei Merecensis etc. etc. exhibitus ac Moestissimis è dulcissimi Parentis sui morte filijs illustribvs Dominis D. Joanni Capitaneo Opescen. etc. D. Michaeli Cap. Pienian. etc. D. Stephano Woynis à Joanne Carolo Białozor Philosophiae in alma Academia Viln: S. I. Auditore oblatus. Vilnae Apud Iosephum Karcan 1615. w 4ce, 5 arkuszy, (sygn. A—E_3).

Na odwrocie tytułu herb Wojnów i pod nim 6. w. łać. na pochwałę — przypis prozą łać. tymże Wojnom przez autora. Z początku sam autor opłakuje śmierć Wojny, dalej są różne wiersze studentów akademickich a na ostatnich trzech kartkach są żale wierszem polskim przez tychże studentów opiewane.

Wiersze pisali: Stan. Swiech, Math. Komlewicz, Melch. Siesicki, Ioan. Rvkiewicz, Christ. Włoszek, Joan. Davbor, Daniel Holstein, Stan. Werecki, Alex. Svlaticki, Christ. Siesicki, Stan. Rarak, Sim. Iarosławski, Ad. Stankiewicz, Petr. Svlaticki Cons. Snarski, Mich. Zaleski, Ioan. Kleczkowski, Ioan. Podwipięta, Sam. Towianski, Pavl. Lewicki, Bart. Oleszkiewicz. Ioan. Dybowski, Gasp. Sieprc, Favst. Oranski, Sim. Kotecki, Stan. Radwanski, Ioan. Milczewski, Melch. Żarzecki, Ioan. Sipowicz, Ioan. Grzegorzowicz, Christ. Kochan, Ioan. Mogielnicki, Ioan. Bvrbicz, Luca Łvkoski, Chris. Mogielnicki, Franc. Noven. Kończą „Nagrobki Herbowe" po polsku pisali: Iak. Wiergieta, Mik. Pvhacz, Stan. Drvzbicz, Mich. Tyszka, Ad. Swiderski, Thom. Talerka, Gasp. Karwacki, And. Isaykowski, Jan Gołębiewski.
Jagiell.

— Justorum Illustri ac Magnifico D. Gabrieli Woyna M. L. D. vicecancellario, capitaneo Merecen. Pienianen. Opescen. etc. etc. ab Academia Vilnen. Soc. Jesu persolutorum Theatrum illustrissimo ac reverendissimo domino D. Benedicto Woyna Episcopo Vilnensi, fraternis manibus pie parentati exhibitum, studio Johannis Caroli Białozor, nepotis officiosissimi. Vilnae, apud Josephum Karcanum Anno 1615. w 4ce, 6 k. nlb.

Ded. Benedicto Woyna, episc. viln. avunculo.
Kossakows. Monogr. I. 45. — Encykl. Orgelb. III. 403. — Starowols. Monum. 225.— Olszewski Jak. Kazanie.
Czartor.

Białłozor Jan ob. Giełgud Mich (Sprawa 1790).

BIAŁŁOZOR Józef. Głos na sessyi seymowey d. 23. lipca 1793 r. do Deputacyi wraz z Józefem Billewiczem w Grodnie 1793. d. 8. 9-bra. B. w. m. i r. fol.
Akad.

— Mowa... Vicebrygadyera, posła z X. Żmudzkiego miana na sessyi Seymowey, 1793 r. 8-bris, d. 9. w Grodnie. folio, str. niel. 2.
Krasińs.

— Mowa Jaśnie Wielmożnego Imci Pana... vice-brygadyera W. W. X. Lit. i posła z Xięstwa Zmudz. na sessyi seymowey r. 1793 mies. Junij, 26. dnia miana. fol. 1. str.

Żąda by noty Rossyjską i Pruską kommunikowano tu przytomnym od dworów zagranicznych.
Jagiell. — Krasiń.

— Mowa JW. JP... vice-brygadyera WW. X. Lit. i posła Xtwa Żmudzkiego, na sessyi seymowey r. 1793, miesiąca Julii 1. dnia miana, fol. 1 str.

Ubolewa nad krzeseł i ław sejmowych osieroceniem, nad uciskiem kraju. Domaga się powiększenia Koła sejmowego.
Jagiell.

— ob. Jahołkowski Jan Dominik (1776).

Białozor Karol ob. Olszewski Jakób (Kazanie 1631, 1645).

Białozor Krzysztof. Upominki (panegiryk).

Niesiecki T. I. s. 196. mówiąc o herbie Bogoria.

BIAŁŁOZOR Stanisław. Ludi Eqvestres Ad Nuptialem solennitatem In Gentilitio Wielopolsciorum, et cum ipsis sangvine junctorum Száfráneciorum Eqvo Adornati et Illvstrissimo Domino Ludovico Comiti In Pieskowa Skała Wielopolski, Pocillatori Regni, Generali Minoris Poloniae, Cracoviensi Gubernatori. Atqve Illustrissimae Dominae Catharinae de Potok Potocka Castellanidi Cracoviensi Dum festum Hymenaeum celebrarent diem A Regio Vladisl. IV. Schol: Piarum Varsavień. Collegio in panegyrim Per Stanislaum Białłozor, succamerarid: Lidzen: Philosoph: Auditorem Instrvcti Anno Ludentis in Orbe terrarum Sapientiae 1688. Varsaviae, typis Collegij Scholarum Piarum. fol. kart. niel. 2. ark. E_2.

Na odwr. str. herb Wielopolskiego, pod nim wiersz łac. Na k. 2-giej ded. Wielopolskiemu, od ark. A_1 panegiryk prozą.

Panegiryk ten ogarnia trzy części z osobnemi nadpisami: Agmen I. Zaprzańsciorum sive Szafraneciorum, Agmen II. Wielopolsciorum (ark. C.). Agmen III. Komorowsciorum (ark. E.).

Pomiędzy Agmen I. a Agmen II. przypada Panegyricus, który także wyszedł pod osobnym tytułem: Theatrum gloriae.
Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Theatrum Gloriae In Crucem Ad normam Gentilitij Potociorum Pilava Dispositum Et Illustr: Dominae D Catharina de Potok Potocka, Illustr: D. Andreae Potocki Castellani Cracoviensis Lectissimae Filiae Atqve Illustr: Domino D. Lvdovico Comiti in Pieskowa Skała Wielopolski Pocillat: Regni, Generali minoris Poloniae, Gubernatori Cracoviensi in festo Nuptiarum eorundem Illustr: Nèósponsorum die Inter Eqvestres Wielopolsciorvm Ludos Per Stanislaum Białłozor Succam: Lidzen: Philosoph: In Collegio Varsávien: Scholarum Piarum Auditorem Apertvm. B. m. dr. i r. (Vars. 1688). fol. kart niel. 9.

Na odwr. str. herb Potockich, pod nim wiersz łac. Na karcie 2giej ded. nowozaślubionej. Arkusze dalsze są sygnowane H. I. a początkowe wcale nie. Znamionują, iż broszura tworzyła całość z poprzednią.
Jagiell. — Ossol.

Białozor Stanisław (II). kasztelan Mścisławski († 1666). ob. Dubowicz X. Alexy (Pióro lekkie 1637) — Poselstwo do Zygm. III. (1588) — Tyszkiewicz Teod. (Monumentum virtuti 1618) — Żochowski Cypryan (Kasztel 1668).

Białozorowie ob. Grzegorz od Ś. Ducha — Ozdoba Ukraińs. krajów (1767) — Skorulski Antoni (Commentariolum 1755).

Bialska Muza ob. Massalski Ksaw. (1780).

BIAŁUSKI Jan Józef. Lvpieże Mártwe, Scryptu Márćina Gratiána Ministrá, teras swieżo názwanego Protestacya, gdźie szczypie Dysputácya wydaną X. Márćina Smigleckiego D. Theologa Societatis Jesv. Gwoli Ministrowi y tym ktorzy Ministrá znáć chcą. Pokazane. Przez Iana Bialvskiego Auditora Theologiey w Academiey Wileńskiey Societatis Jesu. Iudas Apost. in Epist: Cath: ver. 16. Hi sunt murmuratores querulosi, secundum desideria sua ambulantes, et os eorum loquitur superbiam. V. 17. Hi sunt qui segregant semetipsos, animales, Spiritum non habentes. Drukował Daniel Łęcycki. W Wilnie, Roku 1599. w 4ce, k. 2. i sign. od A—F_3) (kart 25. niel.).

Na odwr. 2. epigrammata łacinskie przeciw Marc. Gratianowi (Gertichowi), na końcu pięć anagrammatów po łacinie.

W części I. Plotki z przedmowy, opowiada o komorniku Gabr. Lubosszczyńskim, który u p. Szumskiego nagle zmarł z racyi, że bronił sprawy protestantów. Autor broni na ark. C. polskiego przekładu Wujka Nowego Testamentu
Jocher 4049. — Mać. Pism. III. 441. — Brown. Bibliot. 118. — Bandt. H. druk. K. p. II. 284.— Kraszews. Wilno 145.— Wizerunki i rostrz.
Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Toruńs.

(Białucensis Ecclesia parochialis). Arfa polska. (Spiewy, psalmy, hymny, różańce, które zwykły się spiewać w kościele paraf. Białuckim). Warszawa, druk. Soc. J. 1737. w 8ce, str. 202.
Załuski Bibl. str. 18.

Biały i czarny z francuzkiego ob. Makulski F.

Biały Kamień ob. Relation (1690).

Biały Onufry ob. Sprawa XX. Piarów (około r. 1795).

(Białynicze). Informacya krótka de origine obrazu Matki Najświętszej Białynickiej, wielkiemi cudami słynącego, którego za wyszłą już bullą i dekretem najwyższej stolicy Apostolskiej, w krótkim czasie ma nastąpić koronacya. Bez roku i m. druku. (Wilno około 1761). w 4ce, k. 2.
Wymienione są tu lata 1623—1660.
Warss. Uniw.

— Informacya krótka, de origine obrazu Matki Najświętszej Białynickiej, wielkiemi cudami słynącego, który koronowany jest przez ks. Jerzego Hilzena, biskupa Smoleńsk. r. 1761. Bez wyrażenia miejsca druku. w 4ce, kart 4. niel.
Krasińs.

— ob. Addytament do Gazet. (1761) — Kochański Dominik (Kazania 1770) — Majestas super omnes coronas (1761).

BIANCHI Joh. Ant. (1686 † d. 18. Stycz. 1758). Il Demetrio tragedia (in prosa). Bologna 1721. w 8ce.

— Toż, Bologna 1730. w 8ce.

— Toż, Lucca, 1738. w 12ce.

— Toż, Roma, 1734. w 8ce.

Bianki Hyacinthus ob. Gawiński Jan (1668).

Biantes ob. Cato (1674).

Biasion Jan Bapt. ob. Obrazki Świętych (1773).

Bibbonus Franciscus ob. Carnovale Antonio (1655).

Bibel ob. Huber Jan (1604)— Ringeltaube S. W. (1744) — Tetsch Karl Ludwig (M. Carl Ludwig 1767—1770).

Bibel (Targowitzer) ob. Potocki Felix (Szczęsny) Bruchstück oder Hist. von Schöpfung durch F. Potocki (1793).

Bibellius Joannes ob. Arnoldus Nicolaus (1659).

BIBER Krzysztof. Applauz powinny dorocznych imienin przeszlachetnemu JMci Panu Szymonowi Weysowi, viceprezydentowi y radzcy miasta Torunia przy wszelkich fortunnych sukcessach ogłoszony przez nayniższego sługę Chrysztofa Bybra w Toruniu dnia 28. listopada 1735. (Toruń). Drukował Jan Mikolay typographus. fol. 2 k.
Czartor.

— Wielmożny Mości Ferber, przeslachetny panie, przymniyze to łaskawie zalosne śpiewanie, z którym przy rozwiązaney z twą jeymością lidze ucieśtnik twego zalu z Lipska Biber idzie. W Lipsku, drukowano u Breytkopfa. 1740. fol. Czartor.

Biber, predykant luterski ob. Nowiny z Rakus (1590).

(Biberstein Carolus Leonardus). Gratulatio Officij Panegyrica Per Regnum Poloniae et M. D. L. Tabellionum Generalis. Jllustrissimo ac Excellentissimo Domino D. Carolo Leonardo Mareschalco de Biberstein. Serenissimi Poloniarū Regis, Electoris Saxoniae Friderici Augusti III. Succamerario et sub Absentia in Regno S. R. Majestatis, Aulae Ejus, Supremo Directori. A Devinctissimo Studio Varsaviensi Philosophico Scholarum Piarum. Dedicata. Anno Domini 1742. B. w. m. dr. fol. kart 17.
Paneg. prozą. Na odwrocie tyt. pod herbem sześciowiersz. Wywodzi Bibersteinów od r. 1198. Jagiell.

— ob. Mysłowski Waw. (Panegyris 1748).

Biberstein Piotr Kazimierz ob. Licinius Joan. (1599).

BIBERUS Joannes. Nomenclatura rerum communium in usum tyronum Scholae Gorlicensis studio Iohannis Biberi edita. Nunc recognita, et locis vocabulisque aliquod aucta per Martinum Mylium Goslicensem. Dantisci, in officina Andreae Hünefeldi 1623. w 8ce, str. 89. Ossol.

Bibet Jakób ob. Kwaszkiewicz Jan (1638).

Bible (La) enfin expliquée ob. Voltaire.

Biblia sacra acri studio et diligentia emendata atque verborum permultis et perquam dignis indicibus aucta. Venetiis apud Jolilos 1588. 4ce, z 244 drzewor.

Dedykowana Zygmuntowi III. król. pols.

— sacra latino-polonica vulgatae editionis auctoritate Sixti V. et Clementis VIII. Pont. Max. recognita summariis et notis theologicis, historicis, et chronologicis illustrata secundum exemplar latinum R. P. Thomae Aqu. Erhardi, Ord. S. Benedicti. Polonicum vero R. P. Jacobi Wuykii S. J. Theologi reimpressa. Cum facultate Ordinarii. Vratislaviae, typis Academicis Anno 1771. w 4ce. 2 tomy. Stary Testament kart 18, str. 1386 i k. 2 Erratów oraz 558 str. i k. 2 Erratów. Nowy Testament 524 str.

W aprobacji do druku powiedziano, że text polski zgodny jest z wydaniem Biblii polskiej Wrocławskiej r. 1740. Dla błędów licznych mniejszą ma powagę od wyd. r. 1740.

Jocher 2263. — Miscellan. Cracov. 1814. I. s. 98.

Czartor. — Romuald Erzepki — Jagiell. — Ossol. — Przeźdz.

— sacra carminibus mnemonicis comprehensa, cum brevi adjecta notitia de scriptoribus sacris, sub auspiciis Magnifici Domini Domini Joannis Baptistae Hussarzewski Dapiferi Smolenscensis, dum publicum studiorum suorum facerent periculum sacrae Theologiae candidati, in seminario Varsaviensi Congrégationis Missionis praesentata. Anno 1778. Bez wyraż. m. dr. w 8ce. 2 k. nlb. i sign. A.—D_4.

Na końcu dedykacyi podpisany J. C. C. M. Na czterech kartach ostatnich są: Positiones cum quaestionibus ad theologiam expositae in seminario Varsav. Congreg. Mission. anno 1778.

Jagiell. — Raczyńs. — Ossol. — Warszaw. Uniw. — Zielińs.

— Biblja to iest. Xięgi Stharego y Nowego Zakonu, ná polski ięzyk, z pilnośćią według Łáćińskiey Bibliey od Kośćiołá Krześćiáńskiego powszechnego przyięthey, nowo wyłożona. Cum gratia et Priuilegio. S. R. M. W Krákowie W Drukárni Szárffenbergerow 1561. folio. Star. Testamentu ark. 231; Nowego Testamentu ark. wiel. 63. Rejestru ark. 8. Sygnowano: A—Z. AA—ZZ. AAa — ZZz. — AAaa — ZZzziiiij. W Nowym Testam.: AA — YYij — i Rejestr: YYiij — BBBiiij. (Stary T. kart. 458. Nowy T. kart 126).

Na ostat stronie N. Test. sygn. YYii. przed rejestrem: Roku P. thysiącnego pięćsetnego sześćdźiesiątnego y pierwszego názáiutrz po Nowym lećie. Na przód ku ćći a ku chwale Pánu Bogu w Troyci iedinemu, potym ku pośiesznemu y zbáwiennemu vżywaniu wszysthkim wiernym zacnego narodu y ięzyka polskiego, te Księgi Sthárego y Nowego Zakonu, przed thym nigdy Polskim ięzykiem nie drukowáne, áni widziáne, theraz wykonáne są w głonym (sic) mieśćie Polskim Krákowie, w Drukárni Mikołaiá y Stánisłáwá Schárffenbergerow, ichże własnym nákładem. Z czego bądź Pánu Bogu wszechmogącemu cześć, y chwáłá, y dziękczynienie ná wieki wieczne. Amen. U spodu znak domu Szarfenbergierów: kozioł z trzema gwiazdami. Nad hełmem także kozioł wśród dwóch rozpostartych skrzydeł, na każdem z nich trzy gwiazdy. Po bokach insygniów Szarfenbergierów z rokiem 1554 (na niektórych egzemplarzach roku tego nie ma i miejsce próżne zostawione), wybity rok MDLXI (1561).

Na str. odwr. tyt. portret drzeworyt. Zygmunta Augusta wśród otaczających go herbów prowincyonalnych, nad portretem korona, a u dołu podpis: Sigismundus Augustus Dei Gratia Rex Poloniae... Anno Do MDLXI. Aetatis XXXXI. — Na k. 1 dedykacya do Zygmunta Augusta, podpisana przez Mikołaja Scharffenbergera mieszczanina krakowskiego (k. jedna). W niej on mówi: „A iż ten który Biblię przetłómaczył był prawie przeciwny onemu który kościół Ephesiae Dianae spalił, bo imienia swego przy Biblii nie zostawił, przeto zatłumione być musi... Tak mnie

gdy do ręku przyszła, starałem się o to abym jey komu poprawić dał a starając się nalazłem Kx. Jana Leopolitę który wziąwszy tę pracę na się tak iey zdołał..." W obec tego oświadczenia, Leopolita za głównego twórcę drukowanego przekładu uważany być może.

Po dedykacyi idzie: Ku czytelnikowi... przedmowa J. K. L(eopolity) i Napominanie (k. 2). Summa wszystkiego pisma św. (k. 1.) List Ś. Hieronyma do Paulina kapłana i tegoż przedmowa (k. 3). — Spis ksiąg star. Zak. z ryciną Stworzyciela na odwr. (k. 1). — Na k. przedost. Star. Test.: Dokończone w Śrzodę po świętym Janie krzćićielu szczego bądz chwała Panu Bogu wszechmocnemu w Troycy iedynemu. Na ostatn. k. Star. Test. str. gł. obraz Chrystusa ukrzyżowanego, str. odwr. biała. Nowy Test. ma tytuł osobny: Nowy Testhament Polski. To iest. Swięta Páná Jezusá Christusá Ewángelia, od Ewángeli. stow y od inych Apostołow nápisaná. Masz przy tym ná końcu Regestr dosthateczny ku nàydowaniu Ewángeliey y Epistoł ktore w niedzielne dni y w insze świętá bywáią czytáne 1561. — Tytuł wśród ryciny, str. odwr. spis ksiąg nowego testamentu, a na k. następnej: Przemowa Swiętego Hieronima na cżterzy Ewangelisty. — Rycina tytułu N. T. ma znak rytownika S. E. i datę 1528. Ostatnie dwie liczby slabo odbite. Tenże znak rytownika powtarza się i w Nowym Test. Szarffenbergera z r. 1577.

Ryciny w drzewie ryte; mniejsze, są jak w pierwszej biblii niemieckiej wittemberskiej z r. 1524; większe, piękniejsze, te same co w bibliach niemieckich ma Hans Luft w latach 1535 i 1545. Na rycinie: Dalila ucina włosy Samsonowi jest r. 1532; na rycinie przedstawiającej Zuzannę, r. 1533; inne mają rok 1534. n. p. Jeremiasz. Kocioł lany ma rok 1544. Pod ryciną Piotra Apost. (ark. TT.) podpis rytownika H. B.

Z zakończenia przemowy Leopolity widno że doznawał trudności w druku. Przypuszcza, że są ryciny niejednostajne: A żebym tego przyczynę opisać miał, snać by się tym obraźliwie zdało być, którzy tego przyczyńcą są. Poruczam to sumnieniu ich, którego mało mają, co mi to czynili ku utracie więcszsey y nakładu mnie przywodząc. Też jeśliby nieiakie omylności w drukowaniu się stały... nawięcey z tey przyczyny, że Niemcy którzy ięzyka polskiego nie umieli, około thego robili, bo mi polaków nie staiało, za odmówieniem tych, którzyby nie radzi byli widzieli, abym to com przedsięwziął, dokończyć miał.

Widać z tego, że duchowieństwo polskie, zazdrosne o powszechne użytkowanie z biblii, nie chciało dopuścić, aby jej przekład pojawił się w ojczystym języku. W bibliografiach nie trudno o daty błędne z winy korrekty. — Nie winić o to autorów. Tak nie trzeba kłaść na karb niewiadomości pomylone daty wydań Leopolity r. 1578 (Band. Hist. dr. I. 172) i 1675 (Osiński Skarga s. 68).

Jocher 2257 i Noty — Ringeltaube str. 175—183. — Bandt. H. dr. Krak. 301—2. — Muczkowski J. O Leopolitach, Kraków 1845. — Wierzbowski. Bibliogr. I. 212. — Wisniews. H. lit. VI. 558. 561. — Sixtus Senensis. Bibl. Sancta. s. 300 wymienia Hieronima Leopolitę zamiast Jana, za nim C. G. Jöcher w Gelehr. Lex.

Akadem. — Branic. — Czartor. — Czarnec. — Czetwert. — Dzików. — Dziedusz. — Jagiell. — Kórnick. — Krasińs. — Ostrowski. — Ossol. — Pawlikow. — Raczyńs. — Sanguss. — Synodu Wileń. — Szembek. — Warszaw. Uniw. — Wileńs.

— Biblia to iest: Księgi Stárego y Nowego Zakonu ná polski ięzyk według Łáćinskiey bibliey od kośćiołá krześćiáńskiego powszechnego przyiętey: ná wielu mieyscách z pilnośćią popráwioná y figurámi ozdobioná. Cum gratie et priuilegio S. R. M. W Krákowie, w drukárni Mikołáiá Szárffenbergá. 1575. fol. Z przodu k. nl. 8. Stary testament ma k. 602, tytuł osobny. Nowy test. fol. tyt. w ozdob. drzewor. od k. 603—760. Regestru k. nl. 10.

Dedyk. Henrykowi królowi, dat. 31 grudnia 1574 po polsku.

Ta edycya wyszła d. 1 Stycznia 1575. Jocher ma ją z datą 1574.

Jocher 2258. — Osiński Skarga 68. — Wierzb. I. 338.

Akadem. — Branic. — Czartor. — Warszaw. Uniw.

— Biblia to iest: księgi stárego y nowego zakonu, ná polski ięzyk według łáćinskiey Bibliey, od kośćiołá chrześćiańskiego powszechnego przyiętey ná wielu mieyscach z pilnośćią popráwiona, y figurami ozdobiona. Cum gratia et priuilegio S. R. M. W Krákowie, w drukarni Mikołaia Szárfenbergera 1577, fol. kart. 10,760 i 12.

Po karcie 603:

Nowy Testáment polski. To iest: Swięta Páná Jezusa Chrystusa Ewángelia, od Ewángelistow, y od inych (sic) Apostołow nápisana. Masz przytym ná

końcu regestr dostáteczny ku náydowániu Ewángeliy y Epistoł ktore w niedźielne dni y w insze święta bywáią czytáne. 1577. folio. St-Test. liczy kart 9, i 1—603. Nowy Test. kart 4 i 603—760. Regestr Dd.

Stary Testam. dedyk. Serenissimo Stephano eius nominis primo, Poloniae Regi, M. Duci Lithuaniae, Russ. Pruss. etc. Cracoviae 1-a Maji A. 1577. Nicol. Scharff. W niej powiada: Jam vero quia et exemplaria mihi deerant: et multi a me id postulabant tercio Biblia magno labore magno que sumptu meo imprimenda curavi... Dalej idzie: Summa Pisma, Przedmowa X. Doktora Jana Leopolity ku Czytelnikowi, Przedmowa S. Hieronima.

Na odwrocie tytułu Biblii herby polskie i Batorego z ośmiowierszem podpisanym Joan. VVielo: (Górski).

Nowy Testament jest ded. Najaśn. król polskiey Annie, W. X. Litew., rusk. pruskiej, pomors., mazow., żmudz., kijow., wołhińsk., podlask., inflants., y siedmiogr. Xiężnie R. 1577 przez Mikołaja Scharffenbergera. — Na odwrocie tytułu herb państwa i Jagielloński, pod nim 14 wierszy z podpisem Andr. Trzy (cieski). Dedykacya datowana w dniu S. Filipa Jakuba, w który był szczęśliwy fest roku przeszłego koronaciey W. Kr. Mci R. 1577.

Tytuł Now. Test. w ramce na drzewie rytej. U dołu jej Jesse leży, nad nim Dawid, i tak przeprowadzony rodowód Chrystusa, którego wizerunek u góry, nad nim Duch ś., obok Józef i Marya. U dołu postacie dwóch proroków, jeden z nich trzyma kartę z napisem: Egredietur virga de radice Jesse et flos de radice eius ascendet, et requiescet super eum spiritus domini. Monogram rytownika: S przechodzące przez E i rok 1528. Tenże rytownik figuruje w Biblii z r. 1561.

Muczkowski (str. 25) dowodzi, że Biblią Leopolity tłumaczył według Budnego mnich; według innych Dominikan Leonard (Starogrodzki?). Dowodzenia jego i innych nie wyjaśniły zagadki. Nawet nie rozpatrzono językowo Szarfenbergerowskiej edycyi Nowego testamentu z r. 1556 i jego stosunku do edycyi z r. 1561. Możeby się dała wytłumaczyć niechęć duchowieństwa polskiego i przeszkadzanie drukowi tak jednomyślne, że aż trzeba było niemców którzyby dopilnowali polskiej korrekty. Słusznie wszakże Leopolita sobie przyznaje lwią część pracy. Mówi on: z wielką pracą i nie małą pilnością i przez nie mały czas przekładane. W dziele tem Psałterz Dawidów idzie od str. 344. Przypowieści Salomona od str. 384. Eklezyastyk Jezusa Syna Syrachowego str. 413.

Ryciny brane były z Biblii Czeskiej (w objawieniu S. Jana) i z Biblii luterskiej Lufta (w Starym Testamencie). Edycya z r. 1577 nie istniała. Jest tylko nowy tytuł z odmienioną datą, i odmienną dedykacya dorobiona. Także jest różnica w rejestrze. Ryciny dokładnie opisał J. Muczkowski.

Osiński Skarga 68. — Wierzbowski I 349.— Hoffmann De typogr. 1740 s. 11. — Tschepius Preuss. Zehenden III 843. — Clement IV 188. — Ringeltaube Nachr. 175. — Chomiński w Dzienn. wileńs. 1806. Paźdz. 59. — Kosicki L. Miscell. Crac. I. 93. — Lelewel Bibl. księgi I. 176. — Siarczyń. Czasop. Ossol. 1828. Z. IV. 44—6. — Wiadom. o staroż. jęz. pols. Pamięt. Warsz. 1817. I. 321. Jocher 2259. — Tygod. Wileńs. T. I. str. 399. Życie Modrzewskiego. — Działyński. Zabytek nowy. s. 80.

Czetwert. — Borkowski Jerzy — Branic. — Czartor. — Dzikow. — Gdańs. — Jagiell. — Kijows. — Krasińs. — Kórnicka. — Ossol. — Pawlik. — Przezdziec. — Sangusz. — Szemb. — Uphagen w Gd. Warsz. Uniw. — Wileńs.

— swięta. W Krakowie. W Druk: Łázárzowey Roku Pánskiégo M.D.XCIX (Tytuł w dużej rycinie miedziorytowej).

Na drugiej karcie tytuł:

Biblia to iest Księgi Starego y Nowego Testamentv, wedłvg łacinskiego przekłádu stárégo, w kośćiele powszechnym przyiętégo, ná Polski ięzyk z nowu z pilnośćią przełożonè, z dokładaniem textv zydowskiego y gréckiégo, y z wykłádem Kátholickim trudnieyszych mieysc, do obrony wiáry swiętéy powszechnéy przeciw kácérztwóm tych czásów należących: Przez D. Iakvba Wvyka z Wągrowca, Theologa Societatis Iesv. Z dozwoleniem Stolice Apostolskiey, á nakładem Jeo M. Księdzá Arcybiskupá Gniéźnieńskiégo, etć. wydánè. W Krakowie, w drvkárni Łázárzowey, Roku Páńskiégo. M.D.XC.IX (1599). folio, k. niel. 19, str. 1479, i Rejestru ark. niel. od bb—hh, i kart 2. Druk gocki we 2 kolumny.

Na odwrocie karty tytułowej: Orzeł polski otoczony herbami i chorągwiami prowincyi i woiewództw. Po karcie tytułowej idzie dedyk. Zygmuntowi III król. Pols. y Szwedz. W. X. Litews., w Krakowie w domu Soc. Jesu u S. Barbary, 25 Aug. 1599. Kapłani zakonu Soc. Jesu.

Dalej idzie:
Stanisława Karnkowskiego Arcybisk. Gniezn. Czytelnikowi łaski Bożej. Tu przestrzega by nie używano Biblii przekładu Nowowierców w Nieświeżu i Brześciu (kart 4). Apparatus Sacer, to iest przygotowanie do pożytecznego czytania Pisma S., datowany w Krakowie u Sw. Barbary 24 Aug. 1599 r. (kart 11); Znakow rozmaitych, które są w tych Księgach, wyłożenie; Porządek ksiąg Starego i Nowego Testamentu. Nowego Testamentu karta piérwsza wśród ozdób drukarskich. Po bokach kart są krótkie przypiski, po skończeniu zaś rozdziałów obszerne objaśnienia, mianowicie w Nowym Testamencie. — Nowy Testament idzie od str. 1101. Dzieje apostols. od str. 1268. Objawienie od str. 1457.
Na końcu: W Krakowie w drvkarni Łazarzowey, Rokv Panskiego, M.D.XC.IX.
Jocher 2260 i Noty. — Wiersb. II. 1901 (podaje 35 bibliotek w których to dzieło znalazł). — Clement IV 194 (typografa wymienia mylnie Andreas Petricovius). — Ringeltaube 187 — 197 (str. 194 Joannis Janussovii Judicium de J. Wuieci versione polonica Bibliorum in praefatione statutis Regni praefixa 1600; str. 198 — 207 Leben u. Schriften J. Wuyek). — Starowolski Hecaton. str. 85. — Białuski (przeciw Gracianowi Gertichowi).
Akadem. — Branicki. — Czapski. — Czarnec. — Czartor. — Czetwert. — Dzieduss. — Dzików. — Z. Glogera. — Jagiell. — Kijows. — Kórnic. — Krasińs. — Mossyńs. — Ossol. — Pawlikows. — Popiel — St. Potocki w Brzeżan. — Puławski. — Pusłows. — Raczyńs. — Sanguszko — Szembek. — Towarz. przyj. n. pozn. — Toruńsk. — Warsz Uniw. — Wileńs. — Włocławs. semin. — Wolański. — Zamojs. — Zielińs.

— to iest Księgi Starego y Nowego Testamentu według łacinskiego przekładu starego w Kościele Powszechnym przyiętego, na polski ięzyk znowu z pilnością przełożone, z wykładem katholickim trudnieyszych mieysc do obrony Wiary Swiętey powszechnéy przeciw kácérztwóm tych czásów należących, przedtym przez D. Jakuba Wuyka z Wągrowca Theologa Societatis Jesu z dozwoleniem Stolice Apostolskiéy á nakładem Je. M. Księdza Arcybiskupa Gniéźnieńskiego, etc. wydane w Krakowie 1599 teraz cum Licentia Ordinarii przedrukowáne W Wrocławiu w drukárni Akadem. Coll. Soc. Jesu. R. P. M.DCC.XL (1740) w 8ce Star. Testam. liczy k. 6, str. 2218 Now. Tesst. 440 str. i k. 35 regestru.
Poprzedza miedzioryt Fil. And. Kiliana wystawiający Stolicę Apostolską w postaci Niewiasty, której przysięgę wykonywa klęczący Polak. Napis w rycinie: Biblia Rzimsko-katolickie.
Liczbowania mylne bo po 1009 idzie 10010 do 10024, potem 1025; znów mylnie 10038. 10039; po 1089 idzie 2000 i tak do końca. Więc właściwie jest stron 1318 a nie 2218.
Osobny tytuł ma: Nowy Testament Pana naszego Jezusa Christusa. W Wrocławiu, w drukarni Akádemyckiey Coll. Societ. Jesu. Bez wyr. roku. w 8ce, str. 440. Tu są Dzieje apostolskie od str. 192. Listy od str. 254. Objawienie od str. 415.
Wydanie cenione, bo zgodne z edycyą z r. 1599.
Branic. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw. — Wileńs.
Jocher 2262, 2297.
Obacz wyżej: Biblia sacra (1771).

— swięta, tho iest, Księgi Stárego y Nowego Zakonu, własnie z Zydowskiego, Greckiego y Láćinskiego, nowo na Polski ięzyk z pilnośćią y wiernie wyłożone.

(Na odwrocie karty ostatniej:)

Ty nayprzednieysze y nayzacnieysze Księgi, dla ćwiczenia w zakoniech Bożych, ktore zową po Grecku y po Láćinie, Biblia, drukowano w Brześćiu Litewskim z roskazánia á nakládem Oświeconego Páná, Páná Mikoláiá Radźiwilá, Kśiążęćia ná Olyce y ná Nieświeżu, woiewody Wileńskiego, w Wielkim Kśięstwie Lithewskim nawyzszego márszálká y kánclerzá. etcet. Roku Páńskiego, tyśiącnego, pięćsetnego, sześćdźieśiąthego trzećiego (1563), Miesiącá Września dniá cżwartego. (Druk Bernarda Wojewódki). folio wielkie. Sthary Thestament k. 579, ark. Eeeeeij. Nowy k. 143 i ark. Aaiiij, prócz $3^1/_2$ ark. dedyk. i regestru na końcu. Spis ma kart 7, dochodzi do ark. Bbiij.
Dedyk. Zygm. Augustowi przez Mik. Radziwiłła.
Są egzemplarze w których do koła tytułu jest ramka poczwórna, a na odwrocie herb Radziwiłłów i wiersze. Inne egzemplarze kończą ostatnią kartę wierszami ułożonemi w klin i mają tytuł ozdobiony drzeworytami. Karty tytułowe dwojakiego rodzaju co do otoczenia ryciny. Zwykły tytuł ma w rycinie po jednej stronie

Adama z Ewą pod jabłonią, po drugiej Chrystusa na krzyżu. Dołem trzy inne ryciny. Odmienny tytuł ma w przerysie Bibl. Jagiell. Górą widać chrzest, bokami Chrystus ukrzyżowany i dwie niewiasty — po drugiej stronie Ewa podaje jabłko Adamowi. W obudwu odmianach tytułów, tenże herb i pod nim 24 rymowanych wierszy na cześć Radziwiłła.

Radziwiłł w dedykacyi mówi, że roskazał ten upominek wydrukować: „i miłość Panu do libraryey daruje, którą wiem wielką być." — Z przedmowy (obejmuje k. 3), wyjmuję szczegół, że niejaką część pracy kilku cudzoziemców podjęło, jednak z tej przyczyny żaden słusznie zacności jej szczypać nie może. Bo acz sami nie do końca w język polski byli wprawnemi, wszakże się im na tym dosyć zdało, iż słów łacińskich, żydowskich, greckich mocy i własności tym podawali, którzy w języku swym przyrodzonym pierwsze miejsce między niemi trzymali. Co więc od cudzoziemców wyprawiono być nie mogło, to oni z pilnością za podaniem ich przekładali. — Praca około przekładu tej biblii zabrała tłumaczom około lat sześciu.

W przedmowie wyrażają się tłumacze: A osobliwie pilni czytelnicy za ty przydatki i wykłady francuskiej Bibliej powinni będą, z których tu znieśliśmy je do tych ksiąg naszych i wiele innych które nam ku pomocy były.

Ringeltaube zestawia domniemanych tłumaczy Biblii brzeskiej według wskazówek Węgierskiego (87, 142, 430, 489), Lubienieckiego (83, 170), Sandiusa (Bibl. s. 48). Mieli to być Jan Łaski (ten jednak umarł 1560 r.), Simon Zacius, Georg. Orsatius, Franc. Stankarus, Piotr Statorius, Andr. Tricesius, Jakób Lublinius, Hutemovites, Franc. Lismaninus, Bern. Ochinus, Georg. Blandrata, Jo. Paul, Alciatus, Mart. Crovicius, Thenandus, Vitrelinus, Brelius, M. Greg. Pauli, Brzesineus, Georg. Schomannus. Być mogli także i inni tłumacze w Brześciu, jak to widno z wydanych ułomków Biblii z komentarzami przez Tom. Falconiusza: Sprawy y słowa Jezusa Krystusa. Brześć litews. 1566. folio. Wthore księgi Łukasza S. Dzieje apostolskie. Brześć litews. folio. Tu spotykamy biorących udział w tej pracy Cypryana Basylika i Stanisława Żuka.

Bock F. S. Histor. s. 921. (Statorius translationi operam suam praestiterit) — Jocher 2266. — Wierzbowski I. 235. — Ringeltaube Beytr. 83—114.

Akad. — Jerzy Borkowski. — Branic. — Czarnec. — Czartor. — Czetwert. — Dzieduss. — Jagiell. — Kijows. — Krasińs. — Moszyńs. — Ossol. — Pawlikows. — Dzików. — Gdańska miejs. — Pusłows. — Raczyńs. — Sanguszko — Synod. Wileńs. — Szembek — Uphagena — Uruskiego — Warsz. Uniw. — Wileńs. — Zielińs.

— To iest, księgi stárego y nowego przymierza, znowu z ięzyká Ebreyskiego, Greckiego y Łácińskiego, na polski przełożone.

(Tytuł ozdobiony do okoła lichemi drzeworytami. Osobny tytuł i liczbowanie kart mają idące po testamencie starym:)

Księgi ktore po grecku zową Apokryfá, to iest kryiome księgi.

(Osobny tytuł i liczbowanie kart mają następnjące po tem:)

Księgi nowego przymierza, ktore pospolićie Nowym testámentem zową, teraz znowu z wielką pracą, y z pilnym popráwieniem, z greckiego na polski ięzyk przetłumáczone, ktorych porządek ná drugiey stronie tey kárty masz położony. 5 Moszech: 18. Dziei: 3. 5. 7. Proroká wzbudze iym (mówi Jehowá) z pośrzodku i t. d. (wierszy 6 cytaty).

(Porządek jest istotnie na odwrocie. U spodu ostatniej strony omyłek stoi:)

Drukowano w drukárni y nakłádem godney pámięći, Paná Máciei̇a Kawieczyńskiego stárosty Nieświskiego. A skończono zá pilnym stárániem po śmierći ie° y nakłádów dołożeniem, bráciey ie°, Paná Hektorá y Paná Albrychtá Káwieczyńskich, przez Daniela drukárza z Łęczyce, Roku od narodzenia Syná Boże° 1572. mieśiąca Czerwca. 15. dnia. Bez wyr. miejsca druku (w Nieświeżu). w 4ce. Razem prócz tytułu głównego k. nlb. 11. test. stary k. 468. Apokryfa 122 k. (liczbowanie kart od k. 86 pomylone i współcześnie piórem przerabiane). Nowy test. prócz tytułu k. 143 i k. nlb. 6. Tu liczbowanie kart w druku zmylone i od k. 91. piórem współcześnie poprawiane. W Starym test. karty 211, 212, 213, 214 mylnie są poznaczone 2011, 2012, 2013, 2014.

Po tytule głównym następuje dedykacya do Mikołaja Radziwiłła książęcia na Dubingach (sic) i Birzach etc. (kart nlb. 3.) podpisana: Pisan na Uzdzie roku od narodzenia Syna Bożego 1572. miesiąca Czerwca 30. dnia — Waszey K: wielmożności Pana naszego Miłościwego powolni na wszem słudzy, Hektor y Albrecht Káwieczyńscy. Dalej przedmowa

tłumacza do czytelnika (kart nlb. 7) podpisana: Pisano w Zesławiu (sic) miesiąca Maja 7 dnia roku od narodzenia Syna Bożego 1572. Następuje jeszcze 1 k. nlb. na której str. gł.: Do tegoż czytelnika o przypiskach y o omyłkach obmowa; na str. odwr.: Porządek ksiąg starego przymierza i t. d. Tłumacz Szymon Budny.

W dedykacyi Radziwiłłowi piszą Kawieczyńscy: „gdy te święte księgi z drukarnie nieboszczyka brata naszego Mac. Kawieczyńskiego Namiestnika Nieświżskiego wyszły, umyśliliśmy te księgi z drukarnie nieboszczyka brata naszego wychodzące Waszej K. M. offiarować." Budny w przedmowie pisze o powodach nowej edycyi. Najpierw, że wydana przed dziewięciu laty Biblia Brzeska była za wielka i za ciężka do użycia, dlatego to Kawieczyński wydał na nowo Biblią, dlaczego też i drukarnię przyczynił i papiernią zbudował. A gdy na synodzie Skrzynieńskim (1567) wytknięto niektóre omyłki w Biblii Brzeskiej, zlecili Budnemu by ją poprawił. Sprawdzając, przekonał się, że przekład był z łaciny i z francuskiego tylko, a nie znali dobrze greckiego i ebrejskiego. Wolał zatem nowy przekład uskutecznić. Poganił Budny i przekład krakowski robiony z dawnego łacińskiego. Którykolwiek jest tłomaczem (bo na Jeronima niesłusznie to złożyli), tedy nie ze źródła języka ebrejskiego, ale z przekładu greckiego, księgi starego przymierza przetłumaczył. Co do polszczyzny, mówi: Polacy pospolicie onej krainy mowy używają w pisaniu, z której kto rodem. On nie brakował żadnemi własnościami mów. Znajdziesz Krakowskie, Mazowieckie, Podlaskie, Sendomierskie, a bez mała i Ruskie. Głupstwo to jest mową jednej krainy gardzić, a drugiej słówka pod niebiosa wynosić. Zamiast wyrazu kapituła, wprowadza Rozdział. Tłumacząc baczył na przestrogi Erazma, Lutera, Kalwina, Kastaliona i Bezy. Apokryfa tłumaczył z greckiego według wydania Melanchtona. W przekładzie pomagał Budnemu Kawieczyński, jako w języku niemieckim biegły.

Druk gocki, drobny lecz czysty i czytelny, tekst w dwie kolumny, każda stronnica podwójną linijką otoczona. Papier trochę żółtawy, ale cienki i gładki. Że dzieło to było drukowane w Nieświeżu, okazuje ułamek biblii tłum. Budnego druk. r. 1570. wyraźnie w Nieświeżu, temi samemi czcionkami i przypisek współczesny w dziele Budnego: O urzędzie miecza, gdzie wyraźnie zanotowano, iż biblia z 1572 była drukowana w Nieświeżu.

W Starym Test. na karcie 291 idą: Księgi chwał Bożych, które z greckiego psałterzem zowiemy. Od k. 326 odwr. Przypowieści Salomonowe. W Apokryfach: Księgi mądrości Jezusa Syna Syrachowego, od k. 52. W Nowym Test.: Dzieje apostols. od k. 67, Listy od k. 86. Nowy Test. kończy się wyrazami: Ob-iawieniu 8: Iohana y wszem księgam nowego przymierza koniec.

Budny choć na siedmiu kartach rozwiódł historyą swego przekładu, nie wspomina by kto brał udział w przekładzie. W rękopiśmiennym liście dołączonym do egzemplarza Bibl. Czartor. z d. 20 Apr. 1572. z Zasławia, mówi, że kończy dzieło i że jeszcze ma pisać list dedykacyjny do króla. Wspomina tylko, że ma młodzieńca co dobrze czyta hebrejskie, a on słuchając (podczas choroby tygodniowej oczu) przekładał. Mimo tego twierdzi Olof (Lieder Gesch. 170), że pomagał Budnemu Tom. Sokołowicz (Falconius). Tę Biblią wydaną przez Nowochrzczeńców, wzmiankuje Wujek 1599 w Przygotowaniu do czytania Pisma św. folio, Rozdział VIII. o bibliach polskich. Także Karnkowski w Przedmowie do tej Biblii wspomina, zakazując jej czytania.

W zakończeniu dzieła jest pięć kart spisu omyłek. Budny tłumaczy je tem: Stało się to na więcej z tej przyczyny, żeśmy pewnego a ustawicznego poprawcę albo korrektora dostać przy pracy nie mogli.

Jocher 2268 i Noty. — Kijows. katal. N. 4806. daje mylnie biblii tej datę 1672. dwa razy, aż dopiero trzeci raz jest właściwa data 1572. — Bandtke Hist. drukarń II. 11. — Bock. Hist. Antitrin. P. I. s. 82. — Wolff Bibl. hebr. I. 641. — Ringeltaube Beytr. 142—150. — Maciejows. Piśm. III. 283. — Łukasz. Dzieje kośc. wyzn. helw. II. 50.

Czartor. — Czetwert. — Dziedusz. — Dzików — Jagiell. — Kórnik. — Kijows. — Krasińs.

— swieta to iest Ksiegi Starego y Nowego przymierza.

Na karcie 2-giej tytuł w rycinie miedziorytowej:

Biblia swięta: to jest, Księgi Starego y Nowego przymierza z żydowskiego y greckiego ięzyka na polski pilnie y wiernie przetłumaczone. Cum gratia et privilegio S. R. M. We Gdańsku w drukárniey Andrzejá Hunefeldá roku MDCXXXII.. Dedykacye i porządek ksiąg 5 kart, Stary testament str. 898. Apokryfa str. 219. Nowy testament str. 286. Passya str. 10.

W tytule piękny miedzioryt wyobraża sceny biblijne z podpisem: Cornelius Claessen Duysend sculpsit. Po karcie napisowej dedykacya: (2 k.) Naiasn. Panu a Panu

Władysławowi Zygmuntowi z łaski Bożey obranemu krolowi Polskiemu... a Szwedzkiemu, Gottskiemu, Wandalskiemu dziedzicznemu krolowi, obranemu carowi moskiewskiemu. Pod nią podpisany: wierny poddany Chrysztoff Radziwiłł książę... hetman polny W. X. Lit., Mówi, że biblia ta wydana przed 69 laty (zatem r. 1563) pod imieniem króla Zygmunta Augusta, dla niedostatku pierwszych Brzeskich exemplarzy, znowu z druku wychodzi. Druga dedykacya (str. 3): Oświeconemu Książ. á Pánu... Chrysthofowi Radziwiłowi... Podpisani pod nią: Superattendentowie y pasterze zborów Ewangelickich w Wielkiey Polszcze. Porządek ksiąg oraz Objaśnienie liter i znaków str. 3. Przydatek do starego testamentu, w ktorym się zamykają księgi, ktore pospolicie zowią Apokryfa, tym porządkiem: Tobiasz, Modlitwa Manassessa, Iudyt, Baruch, List Jeremiaszów, Przydatki do Daniela, III Ezdraszowe, IV Ezdraszowe, Przydatki do Estery, I Machabejskie, II Machabejskie, III Machabejskie, Mądrość Salomonowa, Jezus Syrach. Przydatku tego str. 219. Nowego testamentu str. 286. Potem idzie: Passya albo historya o męce, śmierci y pogrzebie Pana naszego Jesusa Christusa ze wszystkich czterech Ewangelistów porządnie zebrana (str. 10). Druk gocki bardzo piękny. Właściwością tej biblii jest, że pisownia zalecana u nas przez Felińskiego co do „j" wszędzie prawie w tej biblii jest zachowana.

Biblja Gdańska z r. 1632 mylnie Paliura zwaną, nie jest jego przekładu ale przerobieniem biblii Brzeskiej przez Daniela Mikołajewskiego i Jana Turnowskiego. Wyrazy Andr. Węgierskiego: „versionem ac editionem bibliorum polon. curavit", zwiodły Ringeltaubego i innych. Znaczą tylko to: „o tłumaczenie i wydanie pisma św. postarał się". Przerobienie to Biblii Brzeskiej, już oddawna wygotował był Mikołajewski, chodziło tylko o nakład na druk; do tego Tomasz Węgierski i Paliurus, którzy według podań And. Węgierskiego i Ringeltaubego za spółtłómaczów tej biblii uchodzą, mogli się przyłożyć i przyłożyli się zapewne przez kwerendy po zborach, nad któremi byli seniorami, ale biblii tej nie przerabiali.

Łukaszewicz świadczy, iż czytał listy i inne własnoręczne pisma Paliura, z których widno, że nawet dobrze nie umiał po polsku. Paliurus bowiem urodził się w Tyszniowie na Morawii (1571 czy 1569) zmarł 27 listop. 1632 i choć uczył się w szkołach kaliskich, pozostał cudzoziemcem. Do współpracy około tego wydania przyznaje się S. T. Turnowski w liście do Mikołajewskiego w r. 1605, mówiąc że pracuje ze swoim wnukiem J. Turnowskim. O czem Łukaszewicz Hist. kośc. braci Czeskich w W. Pols. s. 373—5. i Węgierski Hist. eccles. slavon. s. 391.

Niszczono egzemplarze Biblii i palono z rozkazu Arcyb. Gnieźnieńskiego Jana Wężyka. O czem Synodus Provinc. celebrata Varsaviae 1634. XIII. Nov Gorszył tu błąd korekty Matth. IV. 1. „aby był kuszony do diabła" zamiast „od diabła". Takie to błachostki wzburzały umysły religijne w kraju.

Całość wydawnictwa niejako tworzą oprawiane i wydane współcześnie Psalmy Dawidowe przekładania Mac. Rybińskiego. (Rybiński, Psalmen des Lobwassers, pisze Ringeltaube).

Ringeltaube Poln. Bibel. 221, 226, 294, 313. — Jocher 2269. T. II. s. 96—100. — Wiszn. H. lit. T. VI. 618. przyp. — Załuski. Epistolae familiar. ark. E. — Bentk. Hist. lit. II, 525—8. — Siarcz. Obraz. II. 59. —Ebert 2343.

Akad. — Birgel. — Branic. — Czartor. — Czetwert. — Drohob. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— swięta: to iest, Księgi Pisma Swietego starego y nowego przymierza z zydowskiego y greckiego Językå nå polski pilnie y wiernie przetłumåczone, å teraz podług Gdańskiego exemplarzå przedrukowane. w Amsterodamie, w drukårni Chrysztoffå Cunrådå. Roku MDCLX (1660). w 8ce, kart na przodzie 8. Stary testament str. 898, Apokryfa str. 319, Nowy testament str. 286, Passya albo historya o śmierci Jezusa Chr. str. 10.

Druga karta tytułowa ma napis: Biblia swieta to jest ksiegi pisma swietego starego y nowego przymierza.

Poczem druga dedykacya:

Ded. Władysławowi Zygmuntowi obranemu Królowi Polsk. etc. z Orla 4 Dec. 1632. Chrysstoff Radziwił, książe na Bierzach y Dubinkach, Hetman polny W. X. L., 6). Chr. Radziwiłowi z Torunia 18 Novemb. 1632. Superattendentowie Zborów Ewangelick. w Wielkiey Polszcże.

Tytuł w otoczeniu trzech rysunków miedziorytowych: Raj, Chrystus i Mojżesz, Sąd ostateczny. Tu podpisany rytownik S. S. Ch. Drugi tytuł jest skrócony bez ryciny. Radziwiłł dedykując, powiada że edycya pierwsza wyszła przed 69 laty. Drugi raz z powodu wyczerpania egzemplarzów Brzeskiej biblii miała wyjść podczas elekcyi Władysława Zygmunta.

Księgi Mojżeszowe idą do str. 223 i na tej str. idzie Druga część Bibliey. Na str. 348. Księgi królewskie; str. 551. Księgi Psalmów; str. 625. Przypowieści Salomo-

nowych; str. 714. Proroctwo Jeremiaszowe. Przydatek do starego Testamentu od str. 1—219. Nowy Testament: Ewang. S. Matheusza str. 1—86. Dzieje śś. Apostołów od str. 123. List św. Pawła od str. 159. Objawienie św. Jana od str. 264. — Po Rejestrze Passya.

W tej edycyi odtworzono strona za stroną wydanie Gdańskie z r. 1632, dla tego trudno je rozróżnić. W edycyi 1632 nadpisy stronnic są drukiem łacińskim, zaś w edycyi 1660 gockim.

Jocher 2270. — Ringeltaube s. 226.

Akad. — Jerzy Bork. — Branic. — Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Krasińs. — Ossolińs. — Raczyńs. — Uniw. lwow. — Zielińs.

— Sacra, to iest: wszystkie Księgi Starego i Nowego przymierza; z żydowskiego i greckiego języká ná polski pilnie i wiernie przetłumáczone, a teraz podług edycyi Gdańskiey Roku 1632. przedrukowane W Hali Magdeburskiey, w drukarni Stefana Orbana Roku pańskiego MDCCXXVI (1726). w 8ce większej. Przedmów i regestrów k. 9, Stary testament str. 1023, Apokryfa, str. 225, Nowy testament str. 332 i str. 20 i 2 miedzior.

Kończy na str. 20. Passya albo historya o męce, śmierci i pogrzebie Pana naszego Jezusa Chr. Historya o żałoś. zburzeniu Jeruzalem.

Ten dodatek we wszystkich egzemplarzach oprawiano.

Tytuł poprzedza duża rycina miedzioryt Chrystusa każącego; u góry nadpis Biblia Święta. Rozpoczynają przedrukowane dedykacye Władysławowi Zygmuntowi 1632. Chryst. Radziwiłłowi 1632. Dalej idzie: Informacya hystoryczna o tey nowey edycyi Biblii Świętey; podpisał Jan Henr. Gryschow Theol. Cand. w Hali 25 marca 1726 roku. Powiada, iż pewien Jaśnie Wielmożny Graf (Henkel) dał r. 1722 pieniądze na druk czeskiego przekładu Biblii. To dało pochop zborom polskim do proszenia o zasiłek. Graf ten dał na druk w tejże Hali, w której wyszedł i czeski przekład. Po zakupieniu liter i papieru, wydano d. 1 marca 1725 Informacyą o przedrukowaniu Biblii, do której przydano Specimen teraźniejszej edycyi. Obiecano trzymać się ściśle wydania z r. 1632.

W wygubieniu omyłek i pilnym doglądaniu, pilności zażywali studiosi theologiae Jakub Szmyt i Jan Prync (Printz) toruńczanie. Ortografia Gdańskiej biblii odmieniła się niecokolwiek, kiedy się z dzisiejszym postanowieniem ortograficznym nie zgadza. Gdyby zaś ta odmiana nie miała się komu podobać, ten niech uważy, że się dotąd nauczeni, względem zachowania ortografii nie zgodzili. Biblia ta przedaje się za 35 trojaków (groszy czeskich abo cesarskich) a przedtem płaciła się 12 złoty pruskich i więcej. W prenumeracie kosztowała 24 trojaków z dołożeniem nieco na porto.

Pierwsza część Biblii dochodzi do str. 248. Druga część (od ksiąg Jozuego) od str. 249. Trzecia część (Job) str. 583. Czwarta część (Izaiasz) str. 751.

Z osobnym tytułem: Przydatek do Starego Testamentu w którym się zamykają księgi które pospolicie zowią Apokryfa. Podług edycyi Gdańskiej przedrukowane. Roku MDCCXXVI.

Wydanie to nie miało powodzenia z powodu ortografii, że spójnik i drukowano przez i, a nie po staremu przez y. To jednak już r. 1708 wprowadził Breskot do Nowego Testamentu.

Sembrzycki Przegląd. 1887 s. 54. — Ringeltaube s. 226—7. — Jocher 2271.

Akad. — Branic. — Czartor. — Czetwert. — Dzikow. — Jagiell. — Ossol. — Kijow. — Sembrzycki. — Uniw. lwows.

— Nowy testament Pana naszego Jezusa Chrystusa, z greckiego ięzyka na polski pilnie i wiernie przetłumaczony, a teraz podług Gdańskiey edycyi przedrukowany. Roku MDCCXXVI. w 8ce większej, str. 332, nadto Passya i historya o zburzeniu Jerozolimy str. 20.

Tworzy on całość z poprzednio opisaną biblią.

Jocher 2309. Kijows.

— Byblia swięta, to iest: wszystko Pismo Swięte, Starego i Nowego przymierza z żydowskiego i greckiego języka na polski pilnie i wiernie przetłumaczone: dopiero ale od rożnych omyłkow drukarskich iest oczyśćione. Każdy Rozdźiał Summaryami naznaczony i podźielony, obśiernieyszymi i naypotrzebnieyszymi Parallelami dołożony i poprawiony. A teraz podług edycyi Gdańskiey, Roku 1632. świeżo, na Zbudowanie w nayświętszey i prawdziwey wierze Zborom Bożym polskim, po długim żądaniu wystawione. [W rycinie napis: Dayćież wielmożność Bogu naszemu 5. M. 32.] Roku 1738. w Krolewcu drukował nakładem i kosztem swoim Jan Henryk Hartung. w 8ce. kart 6; Stary test. str. 968. Przydatek (Apokryfa)

str. 240. Nowy test. str. 307. i regestru str. 3.

Przydatek ma osobny tytuł:

Przydatek do Starego Testamentu, w ktorym śię zamykaią Księgi, ktore pospolićie zowią Apokryfa (str. 240.)

Poczem z osobnym tytułem:

Nowy testament Pana naszego Jezusa Chrystusa, z greckiego języka na polski pilnie i wiernie przetłumaczony, a teraz podług Gdańskiey edycyi przedrukowany. W Krolewcu, drukował nakładem swoim Jan Henryk Hartung, Roku 1737. (str. 307).

Wydał Franc. Albert Schultz D. w Królewcu 1737. dnia 1. grudnia datując przedmowę.

Dedykacya niemiecka do Fryd. Wilch. I. d. 14 kwietnia 1738 r., nie we wszystkich egzemplarzach. Zamiast y używa i. Powiada wydawca, że co się tyczy ortografii tej podług teraźniejszego zwyczaju przestrzegano, bo tego żądali ci, którzy prenumeracye złożyli. Starano się i o taniość, bo gdy dotychczas Nowy Testament z psalmami Dawida kosztował 15 gr. czeskich, teraz Biblia oddana jest po 1 złoty 22 i pół gr. czes., prócz tego do każdego sta egzemplarzy dodawano dziesięć gratis. — W przedruku brano za fundament edycyą Gdańską a w niektórych okolicznościach Nowy Testament edycyi Lipskiej 1728, ponieważ wielu kaznodziejów tego żądało i tenże w wielu rękach znajduje się. — Przekład nazywany bywa Paliura. — Część II Star. testam. jest od str. 241. Cz. III od str. 560 (Job) Cz. IV od str. 713 (Izajasz). W Nowym T. Dzieje apostolskie od str. 138. List św. Pawła str. 178. Objawienie św. Jana str. 289.

Jocher 2272. — Ringelt. Beitr. s. 227 — 230. — Miscell. Cracov. 1814, I, 106. — Sembrzycki J. K. Przegląd. 1887 s. 55. — Verbesserte Sammlungen zur Bau des Reiches Gottes II, 111 (przedr. dedykacyi).

Czartor. — Jagiell. — Raczyńsk. — Bibl. Polkows. — Ossol. — Wlieńs.

— Byblia swięta, to iest: wszystko Pismo swięte Starego i Nowego przymierza; z żydowskiego i greckiego języka na polski pilnie i wiernie przetłumaczone; dopiero ale od roznych omyłek drukarskich oczyśćione. Każdy rozdźiał summaryami naznaczony i podzielony, współbrzmiącemi (?) [illegible]ezernieyszymi i naypotrzebnieyszymi parallelami dołożony i poprawiony; A teraz podług edycyi Gdańskiey, roku 1632. świeżo, na Zbudowanie w nayświętszey i prawdźiwey wierze, zborom bożym polskim, po długim żądaniu, po wtory raz iest wystawione. Roku 1779. W Krolewcu, drukował nakładem i kosztem swoim Bogumił Lebrecht Hartung. w 8ce, kart 8, str. 968.

Poczem idzie:

Przydatek do starego Testamentu, w ktorym się zamykaią Księgi, ktore pospolićie zowią Apokryfa. stron 240.

Poczem następuje:

Nowy testament Pana naszego Jezusa Chrystusa, z greckiego ięzyka na polski pilnie i wiernie przetłumaczony, a teraz podług Gdańskiey edycyi przedrukowany. W Krolewcu, drukował nakładem swoim Bogumił Lebrecht Hartung 1779. w 8ce, k. 1, str. 307. Nadto 3 strony Reiestru. *) Jagiellon.

— swięta, to iest: Księgi Stárego i Nowego przymierza.

Na karcie drugiej:

Biblia sacra, to iest: wszystkie Księgi Starego i Nowego przymierza; z żydowskiego i greckiego języka na polski pilnie i wiernie przetłumaczone, a teraz podług edycyi Halskiey roku 1726 przedrukowane. W Brzegu Sląskim, w drukarni Jana Ernesta Trampa Roku Pańskiego MDCCLXVIII (1768). w 8ce, kart 7, str. 1023. Apokryfa str. 255. Nowy test. str. 332. Passya str. 20. Księgi psalmów str. 145. (wydrukowano mylnie 115).

Zaczyna się odezwa: Czytelniku łaskawy. Dat. w Wrocławiu 30 marca 1768. X. Paweł Twardy, pleban i eklesiast. u S. Chrysztofa. — Potem idzie: Krótka nauka o Piśmie św. jako ie człowiek ku dobremu dusze swey czytać ma. — Przed tytułem jest 1 k. rycina miedzioryt: Chrystus każący: przerobiona z edycyi Halskiej, z podpisem J. B. Strachowski Sc. Vrat. W przedmowie X. Paweł Twardy ekklesiasta we Wrocławiu mówi, że już przed czterema laty publicznie zapowiedziano przedruk tej Biblii, do którego zmarły X. Burg, konsyliarz duchowny królewski i pierwszy

*) Na tej stronnicy są pewne braki, bo drukarnia zagubiła kartkę rękopisu, a tekstu niepodobna odtworzyć z pamięci.

pasterz w Śląsku, zamysły podpierał i o drukarza postarał się. Powodem zwłoki było, że drukarz w mieście Jauer swoie zamysły drukowania Bibii, w r. 1764 ogłoszone, odmienił. Więc do tej roboty namówił Burg drukarza Trampa. O czem wydano uwiadomienie w r. 1765. Wlókł się druk, bo drukarzowi zbywało na nowych wyraźnych literach i musiał je sprowadzać z daleka. Także korektor Twardy mieszkał daleko, więc każdy arkusz odsyłano tylko za podaną okazyą. Wydanie to tak się zgadza z Halską edycyą, że nawet strony ułożone są co do ich liczby jednakowo. Ortografia także taż sama, pomimo, że między Polakami nieco się od ostatniej edycyi odmieniło. Nie chciał korektor zmieniać, bo nowa ortografia u wielu polaków w Śląsku jeszcze nie znajoma i ponieważ sami polacy względem zachowania ortografii jeszcze nic nie zgodzili. Zachowano więc i znaczenie litery a, chociaż u polaków nie jest więcej to w zwyczaju. Jedynie zamiast łacińskiej liczby, która nie jest między pospolitym ludem wiadoma, zwyczajną arabską położył.

Dalej idzie:

Przydatek do Starego Testamentu w ktorym śię zamykáią Kśięgi, ktore pospolićie zowią Apokryfa. Podług edycyi Halskiey przedrukowane. Roku M DCC LXVIII.

Nowy testament ma osobny tytuł:

Nowy testament Pana naszego Jezusa Chrystusa, z greckiego ięzyká na polski pilnie i wiernie przetłumáczony, á teraz podług Halskiey edycyi przedrukowany. Roku M DCC LXVIII (1768).

Dalej idzie:

— Passya albo historya o męce, śmierci i pogrzebie Páná nászego Jezusa Chrystusa ze wszystkich czterech ewángielistow porządnie zebráná.

Dalej:

— Księgi psalmow, ktore po żydowsku zowią Sepher Tehillim: to iest, Księga chwał.

Od strony 92:

Księgi Jezusa, syna Syrachowego ktore też nazywáią Ekklesyastykus.

Wydanie Halskie nie ma tego ostatniego dodatku. W ogóle wydanie Halskie jest większe, bujniejszym i czystszym drukiem na papierze znacznie lepszym. Wydawca Paweł Twardy.

Sembrzycki Przegląd 1887. s. 56. — Jocher 2273. — Miscell. Cracov. s. 106.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Nowy Testament Pana naszego Jezusa Chrystusa, z greckiego ięzyká na polski pilnie i wiernie przetłumáczony, á teraz podług Halskiey edycyi przedrukowany. W Brzegu, nakładem i typem Jana Ernesta Trampa. 1796. w 8ce, str. 332. — Passya str. 20.

Są dwa odbicia z tego roku. Jedno czcionkami gockiemi, drugie łacińskiemi. Przekład M. Lutra służył za podstawę.

Edycya Nowego Testamentu bez wyr. m. i dr. z r. 1768 zupełnie wygląda jak wydanie w Brzegu r. 1796. Różnica jest w winiecie nad str. 3. W edyc. roku 1768 trzy gruppy osobne, środkowa z głową aniołka a na bokach infuły, zaś r. 1796 wazon i liście kwiatów. Rozmieszczenie niektórych kustoszów odmienne. I tak litera ark. *D* przypada pod ze (1768) A (1796). Ark. F pod J (1768) 15 (1796) Art. H pod *aś* (1768) zd. 10. (1796). Według tych wskazówek można rozpoznawać edycye pozbawione tytułu.

Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Ossol. — Zieliński.

— Nowy Testament polskim ięzykiem wyłożony, według doświadszonego Lacinskiego textu, od Kosciołá Krześciánskiego przyiętego. Ktemu przyłozono Lekcie y Proroctwa z stárego zakonu wzięte, ktore przy Ewángeliach bywáią czytáne. Regestr dostateczny ku naydowaniu Ewangeliy y Epistoł, ktore w dni niedźielne, y inszych swiąt przez cáły rok bywáią czytáne, thák tesz ná powszednie dni postne y aduentowe. Cum gratia et Privilegio S. R. M. B. m. i r. (1556). w 4ce, k. 8 i liczb. 392 oraz rej. kart niel. 20.

Na odwr. tytułu: Orzeł Polski z cyfrą Zygmunta Augusta. Następuje jednokartkowa dedykacya (zatytułowana Epistola) „Nayiasnieyszemu Krolowi y panu. Panu Zigmuntowi Augustowi z Bożey łáski Krolowi Polskiemu, Xiążęciu wielkiumu Litewskiemu, Ruskiemu, Pruskiemu, Mazowieckiemu, Zmockiemu etc.“ Podpisany pod nią Mikołai Szarffanberger drukarz który się przyznaje do tego przekładu z tekstu łacińskiego. Potem Przedmowa do Czytelnika, stron 5. Poczem idzie: Ad sacrarum literarum studium exhortatio ex sacris literis.

Dalej: Przemowa S. Hieronyma (kart 2), oraz: Argument albo przedsię wzięcie swiętego Matheusza (1 strona), z drzeworytem, przedstawiającym św. Mateusza i anioła, na odwrotnej stronie. Następnie tekst, którego karty liczb. są 1—348.

Lekcye y proroctwa od k. 349—392. Regestr ark. 5. Całe dzieło ark. 105.
Na karcie 348 stoi:
Dokończone są Ewángelie y Epistoły, ná cześć y ná chwałę pánu bogu wssechmogącemu, y wssystkim wiernym krześcianom ku pożytku i sbawieniu. Láth od národzenia Bożego tysiącnego pięćsetnego pięćdźiesiątego ssostego, w poniedźiałek po nowym liście.
Dalej na końcu Regestrów: Wybiano w Krakowie v dziedzicow Markusa Szárffenbergerá miesscsczanina y bibliopole kräkowskiego roku od nar. Páńskiego. 1556.
„Druk piękny Gotycki. Obrazki ryciną drewnianą bite iedne mnieysze, drugie większe. Mnieysze podobne do tych, co są w Biblii Szarffenbergierowskiey r. 1577. i w N. T. r. 1564, a nawet i do tych, które są w Edycyi r. 1561 tylko że nie maią obwodek. Większe daleko pięknieysze, że możnaby rozumieć, iż miedzią albo żelazem są wybiiane, znaydują się tylko w edycyi N. T. 1564. Są tam Ewanieliści przed każdą Ewanielią, iak Ringeltaube opisał: S. Mateusz w Koronie Papieskiey z Aniołem, S. Marek w kapeluszu Kardynalskim ze lwem, S. Łukasz z skrzydłatym wołem, S. Jan Ewanielista w mitrze Biskupiey z orłem, podobny do obrazka wybitego w Grammatyce Alexandra Galla, edycyi Lipskiey r. 1525.“ (Bandtke H. dr. Kr. 294—300).
Drukarz w dedykacyi mówi, że jakkolwiek przedtym mało mieliśmy pisma językiem swym opisanego, teraz możemy się w tym inszym narodom porównać. Przekład zrobiono z wulgaty dyalektem mazurskim jak twierdzi Ringeltaube. Bielski Marcin w komedyi o Justynie 1557, natrąca ubocznie o jakimś swoim przekładzie Nowego Zakonu, który posyła do Prus Seklucyanowi. Czyżby to nie było w jakim związku z tym przekładem?
Jocher II. 12. Nr. 2289. II. 78 i 111. — Wiszn. H. l. p. VI. 562—4. — Bandt. H. dr. krak. 294—300 — Ringeltaube s. 170—5. — Wierzbows. Bibl. T. I. N. 161.
Branic. — Czarnec. — Czartor. — Czetwert. — Dzikow. — Jagiell. — Kórnic. — Ossol. — Raczyńs. — Warszaw. Uniwers.

— Nowy Testament polskim językiem wyłożony, według doświadczonego łacińskiego textu od kościoła krześciańskiego przyiętego, ktemu przyłożono lekcye i proroctwa z Starego Zakonu wzięte. Wybiiano w Krakowie u dziedzicow Markusa Scharffenbergera mieszczanina i bibliopole krakowskiego. Roku pańskiego 1564. Cum gratia et privilegio S. R. M. w 8ce, k. 562. Rejestru k nlb. przeszło 6.
W Egzempl. Czartoryskich brak początku aż do ark. Cii.
Apokalipsa kończy się na str. 505. Lekcye i ewangelie na str. 563. — Ryciny też co w N. T. z r. 1556 i Biblii z r. 1577.
Jocher 2290. Czartor.

— Nowy Testament polskim ięzykiem wyłożony według doświadczonego łacińskiego textu, od kościoła krześciańskiego przyiętego, ktemu przyłożono Lekcie y Proroctwa z starego zakonu wzięte które przy ewangeliach bywają czytane. Regestr dostateczny, ku naydowaniu Ewangeliy y epistol, ktore w dnie niedzielne y przez cały rok bywają czytane, thac na powssednie dni postne y adwentowe. Cum gratia et privilegio S. R. M. B. m. i r. (Kraków, 1566). w 4ce, k. liczb. 392, nlb. 16 z rycinami.
Dedykowany królowi Zygmuntowi Augustowi kr. Polskiemu przez Mikołaja Szarffenbergera mieszczanina. Druk gocki.
Wierzbowski w Bibl. polon. edycyi tej niepodaje.
Uniw. Lwow. — Warsz. Uniw.

— Nowy Testámont To iest Swięta Páná Jezusá Christusá Ewángelia, od Ewángelistow y od innych Apostołow nápisána. (W linjach dziewięciu wśród ryciny). — [Na k. ost. następującej po syg. Dddiij herb Scharffenbergera:] Cum gratia et Priuilegio S. R. M. W Krákowie, W Drukárni Stánisłáwá Schárffenbergá. Roku Páńskiego, 1568. w 8ce, k. nl. 3. dalej syg. A—Z, a—z, Aa—Zz i Aaa—Dddiij.
Od syg. A zaczyna się liczb. listów 1—563 aż do syg. Bbbiij. następuje na k. nlb. rejestr, a po nim na karcie syg. Dddij: Łáskáwemu Czytelnikowi Nápominániá (wierszem); na odwr. syg. Dddiij antykwą: Cautum est Priuilegio SERenissimi REGIS, POLonię...
Druk gocki po 27 linii na stronie. W Ewangeliach i Dziejach rycinki dwojakiej wielkości. — Większe, np. k. 216. Chrystus obmywający nogi; k. 243. odwr. Ananiasz skazany; k. 252. Chrystusa chrzest. Niektóre na całej stronie np. k. 70. S. Marek; k. 111. Św. Łukasz; k. 192. S. Jan; k. 298. S. Paweł; k. 441. Św. Jakob; k. 461. Św. Jan z kielichem; k. 472. Św. Juda. Na karcie 476: Poczyna się Objawienie Jana, na k. 506: Poczynają się Lek-

cye i Proroctwa. — Na odwrocie tytułu herb X. Szym. Ługowskiego i 10 wierszy. Na dwu kartach dalszych przypisanie temuż z Krakowa, 2 Stycznia 1568 i Przemowa S. Hieronima.
Lelewel Bibl. Ks. I. 105—106.
Czartor. — Dzieduss. — Branic. — Dzików. — Jagiellon. — Krasińs. — Kórnic. — Moszyńs. — Ossolińs. — Warsz. Uniw.

— Nowy Testament Páná nászego Jesvsa Christvsa. Znowu z lacińskiego y z gręckiego ná polskie wiernie á szczyrze przełożony: y argumentámi ábo summáriuszámi káżdych ksiąg, y rozdziałów, y annotácyámi po brzegách obiáśniony. Przydáne są náuki y przestrogi máło nie za każdy rozdżiałem; Porównánie Ewangelistów SS. Dżieie y drogi rozmáite Piotrá y Páwła S. y regestr rzeczy głownieyszych ná końcu. Przez D. Jakvba Wvyka theologá Societatis Jesv. Z dozwoleniem Stárszych. Pod rozsądek kośćiołá S: powszechnego Rzymskiego wszytko niech podlęże. Bez w. m. i r. [Na końcu, po: Omyłki szkodliwsze,— stoi:] W Krakowie, cum gratia et priuilegio S. R. M. W drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká. Roku páńskiego. 1593. w 4ce, k. nlb. 1. i stron 41, str. liczb. 890, k. nlb. 28. — (Dr. gocki).
Od nr. 394. Dzieje apostolskie. — Od str. 510. Summa dziejów Piotra S. Apostoła. — Od str. 577. List pierwszy Pawła Sw. — Od str. 836. Summa objawienia S. Jana.
Przedmowa ogarnia str. 29. Datowana w Krakowie u Sw. Barbary 20 Kwietnia 1593 r. Tłumaczy, dla czego podjął się przekładu: Lutrowie mają Seklucyanów r. 1555 w Królewcu wydany, Kalwinistowie Brzeski, Nowokrzczeńcy drugie dwa prócz Nieświeskiego, Nowy T. Budnego srodze sfałszowany a Czechowiczów drugi bluźnierstwa pełny. A mimo te wszystkie wspomina jeszcze Budny jakiś inszy przekład Stan. Murzynowskiego w Królewcu wydany. Katolicy nie mieli iedno sam N. T. krakowski, którego niestało exemplarzów już dawno a i ten bez żadnych wykładów i z samego języka łacińskiego a k'temu nie gładko po polsku. — Polemizuje dużo z Budnym. Przekładu dokonał z łacińskiego, ale różnice z greckim tekstem podaje po brzegach. Grecki tekst brał z najlepszego wydania Biblii w Antorfie u Plantina r. 1572, zaś co do łacińskiego tekstu trzymał się edycyi teologów Lowańskich Biblii wyszłej r. 1574 u Plantina w Antorfie. Przy tłumaczeniu miał pod ręką i przekłady drukowane polskie Budnego, Czechowicza, nawet czeską, które mu pomogły do obierania najwłaściwszych słów. Po brzegach dał Zaczata czyli Rozdziały Słowieńskie i ruskie a to przez to, aby się ten testament i rusinom i słowakom przygodzić mógł. Annotacye brał częścią z pisma świętego, z dawnych wykładów i z Bellarmina. Także z angielskiego przekładu N. T. od katolików wydanego w Remsie we Francyi r. 1582. Wiele w przedmowie pomieścił uwag o tłumaczeniu i właściwem znaczeniu wyrazów, rzecz dla badaczów języka zajmująca. W końcu życzy: chrześciański bracie pomoż że mi p. Boga prosić, abyś mógł mieć w rychle, nie tylko Psałterz Dawidów, który już jest mało nie gotowy, ale i wszystkie księgi zakonu starego przełożone. — Od str. 1—41 Summy.
Jocher 2292. — Wierzb. Bibliogr. T. I. N. 594. — Ringeltaube Beytr. s. 183—7.
Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Kórnik. — Ossolińs. — Raczyńs. — Sanguszki. — Warsz. Uniw. — Wilno. — Wrocławs. Semin.

— Nowy Testáment Páná nászego Jesvsa Christusa znowu z láćińskiego y z graeckiego ná polskie wiernie á szczyrze przełożony. Przez D. Jakuba Wvyka theologá Societatis Jesu. Z dozwoleniem stárszych. Pod rozsądek kośćiołá S. Powszechnego Rzymskiego wszytko niech podlęże. W Krákowie, w Drukárni Andrzeia Piotrkowczyká MDXCIIII. (1594). w 8ce, 10 k. nlb., str. 883, k. 5 Regestru. [Na końcu regestru]. W Krakowie cum gratia et privilegio S. R. M. w drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká Roku Páńskiego 1594.
Od str. 393 idą Dzieje apostolskie. Od str. 510 Summa dziejów Od str. 839. Objawienie. — Od edycyi z r. 1605 typograficznie całkiem podobnej, tylko rozróżnić można rozmieszczeniem kustoszów pod ostatniemi wierszami. Tak przypada 1605 B pod *ni*, zaś w edycyi 1594 pod *wn*. E pod *szy*, zaś 1594 pod *esz*. S pod *e a*, zaś 1594 pod *ie* i Xx stoi w edycyi 1605 pod *użyc*, zaś 1594 pod *ie uz*.
Przedmowa tłumacza do Czytelnika datowana w Poznaniu w dzień nalezienia Krzyża S. 1594.
Jocher 2293. 2294. (ma mylnie w Poznaniu 1594).
Benedyktynki w Nieświeżu. — Czartor. — Dzików. — Pawlikow. — Popiel. — Tow. Przyj. N. w Pozn. — Warsz. Uniwers.

— Nowy Testáment Páná nászego Jesvsá Christvsá. Znowu z łáćińskiego y z graeckiego ná polskie wiernie á szczyrze przełożony. Przez D. Jakvba Wvika theologá Societatis Jesu. Z dozwoleniem stárszych. Pod rozsądek kośćiołá S. powszechnego rzymskiego wszytko niech podlęże. W Krakowie, w drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká Roku Páńsk: 1605. w 8ce, k. nlb. 10, str. 893 i 10 k. nlb. rej.

Tłumacz w przedmowie z Poznania 1594 r. mówi, że po wydaniu Nowego Testamenmentu, przeszłego roku (1593) z przydaniem Annotacyi, umyślił zaraz wydać tenże text bez annotacyi na mniejsze modum. — Dzieje apostolskie idą od str. 393. Summa dziejów Piotra Św. od str. 510. Objawienie Św. Jana od str. 839.

Edycya 1605 pozornie całkiem podobna do edycyi z lat 1617 i 1621. Odróżnić je można po rozmieszczeniu kustoszów. Zestawiam z edycyą 1617: Przedmowa z r. 1605 drukiem gockim; z r. 1617 łacińskim. Kustosz Aiij przypada pod: *powi* (1605) i pod: *co p.* (1617). *B* pod *ni* (1605) i pod *w* (1617). K pod *y* (1605) i pod *te* (1617). Xb pod *Szy* (1605) i pod *se* (1617). Ss. pod *a kr.* (1605) ipod *aro* (1617).

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— .... — starszych. Teraz znowu przedrukowany. Pod rozsądek.... (jak wyżej). W Krakowie w druk: Andrz: Piotrk. Typogr. K. J. M. roku p. 1617. w 8ce, k. 8, str. 893, i Rejestr abo Tablica kart 4. [Na końcu rejestru:] W Krakowie, cum gratia et priuilegio, S. R. M. W drukárni Andrzeiá Piotrkowczyka, K. J. M. typogr: Roku Pańsk: 1617. w 8ce.

Przemowa do czytelnika datowana w Poznaniu 1594. Tę edycyą odróżnić można od wydania r. 1621, że kustosze mają liczbowanie rzymskie, zaś w edycyi z r. 1621 arabskie. Z resztą na pozór obiedwie edycye jednakowe wiersz w wiersz. Ewangelie idą do str. 392. Dzieje apostolskie do str. 509. Listy do str. 338.

Jocher. 2295.

Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— ... Pana naszego Jesusa Christusa. Znowu z lacińskiego y z graeckiego na polskie wiernie á szczyrze przełożony. Przez D. Jakuba Wuyka theologa Societatis Jesu Z dozwoleniem starszych. Teraz znowu przedrukowany. Pod rozsądek Kościoła S. Powszechnego Rzymskiego wszytko niech podlęże. W Krakowie w druk. Andrzeia Piotrkowczyka K. J. M. typogr. Roku P. 1621. w 8ce k. 8, str. 895, na końcu k. 5.

Tak samo wygląda jak edycya z r. 1617 tylko liczby kustoszów arabskie. Na końcu rejestru stoi: w Krakowie, cum gratia et priuilegio S. R. M. W drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká K. J. M. typogr: R. Pańsk: 1622. — Na ostatniej stronnicy: Facultas A. R. P. Prouinciis Soc. J. Datowana Crac. 15 Febr. 1621. Tu Joan. Argentus powołuje się na przywilej Zygm. III. z 15 Marca 1619 r. wzbraniający przedruku.

Jocher 2261 według Katol. Friedleina podaje to jako Biblią z r. 1622.

Jagiell. — Krasińsk. — Warsz. Uniw.

— ... Páná nászego Jezvsa Chrystvsa. Znowu z łáćińskiego y z graeckiego ná polskie wiernie á szczyrze przełożony. Przez D. Jakvba Wvyka Theologá Societatis Jesv. Z dozwoleniem stárszych. Teraz znowu przedrukowány. Pod rozsądek kośćiołá S. Powszechnego Rzymskiego wszytko niech podlęże. W Krakowie: w druk. wdowy y dźiedźicow Andrz: Piotrk. Typogr: K. J. M. Roku Pańsk: 1647. w 8ce, kart 7, str. 893 i Regestru kart. 5.

Przedmowa pisana r. 1594 w Poznaniu kart 3. Summa ewangelii k. 4. Dzieje apost. od str. 393. Summa dziejów Piotra S. od str. 510. Objaw. Jana Św. str. 839. Tytuł ozdobiony drzeworytem. Na końcu: W Krakowie.... w druk. wdowy i dziedz. And. Piotrkowczyka 1647 — Strona ostatnia: Approbata i przywilej r r. 1621.

Ta edycya do wydania z r. 1621. zupełnie podobna. Kustoszów litery oznaczone są liczbami arabskiemi. Obiedwie edycye można tylko rozróżnić po rozmieszczeniu kustoszów pod literami ostatniego wiersza. I tak: kustosz D. stoi pod *ma* (1621) i pod om (1647); kustosz L. pod *sk.* (1621) i pod *go* (1647); Aa pod *sko* (1621) i pod *wie* (1647); Aaa pod *ystem* literami gockiemi (1621) i pod *yste* lit. dużemi łacińskiemi (1657). Te wskazówki wystarczą do rozpoznania wydań defektowych, którym niedostaje i tytułu i końca.

Jocher 2296. — Bentk. II. 505.

Jerzy Borkowski. — Czartor. — Czetwert. — Drohob. — Jagiell. — Kijows. — Ossolińs.

— Biblia Nowego Testamentu. [Na drugiej karcie tytuł:] Nowy Pana na-

szego Jezusa Chrystusa Testament przez X. Jakuba Wuyka na polski język przełożony, cztery Ewangelie Matteusza, Marka, Łukasza y Jana zawieraiący, za pozwoleniem zwierzchności przedrukowany. W Chełmnie 1772. w 8ce.

Cz. II. p. t.:

— Nowy Pana naszego Jezusa Chrystusa testament przez X. Jak. Wuyka na polski język przełożony, Dzieie apostolskie, Listy świętych Pawła, Iakuba, Piotra, Jana, Judy y Obiawienie s. Jana zawieraiący, za pozwoleniem zwierzchności przedrukowany. W Chełmnie. 1772. w 8ce Część. I. kart. nlb. 2, str. liczb 396. Część II. str. liczb. 483. Regestr kart 5.

Akadem. — Czartor. — Jagiell. (Cz. I). — Kijows. — Krasińs. — Przeźdz.

— Evangelia svvieta Pana Jesvsa Christusa vedle Matthaeusza svietego, z greckiego jezyka na polski przelozona. I wykladem krotkim a ku inszem Euangelistom potrzebnem, na wielu miescach obiaśniona. W czym wszystkiem dokładáno się łacińskiego y na kilka inszych ięzyków przełożeniá, i k temu starych y nowych Pisma Swiętego doctorow. Przytem iest przydaná nauka czytania i pisania ięzyka polskiego ku tym księgam i inszem pożytecżná. I Regestr pilny a potrzebny. W Królewcu Pruskim u Alex. Boema Augezda. 1551. w 4ce ark. nlb. od A do KK.

Dedykacya Albertowi X-ciu Pruskiemu. — Bibliot. Uniw. Warszaws. ma egzemplarz z korektą, dokonane, ręką tłumacza Jana Seklucyana.

Egzemplarz tego przekładu znajduje się w Bibliotece królewieckiej, jak mówi Friese Beiträge zur Reformationsgesch. I 168. Jocher N. 2407. — Ringeltaube 1. 34—5. — Wierzbowsk. Bibl. I. 135; — Lelewel II. 354.

Krasińs. — Warsz. Uniwers.

— Testamentv novvego czesc Pierwsza Czterzei Euangelistowie świeci, Matthevsz, Marek, Lvkasz i Jan. Z greckiego iozyka na polski przeloženi, i wykladem krotkiem obiasnieni. W czym wszystkiem dokladano się łacińskiégo, i na kilka inszych ięzyków przeloženiá, i ktemu starych i nowych pisma świętego doctorow. Przytem przydana iest nauka czytaniá y pisaniá ięzyka polskiego, ku tym księgám i inszem pożyteczná, I regestr na wykłád, ktory przy S. Mattheuszu, i na Ewangeljé niedzielné i dniow świętych. W Krolewcu pruskiem MDLI. mense Octob: I. Timo: II. Vnus est mediator Dei et hominum Jesus Christus. (1551). w 4ce, k. nlb. 16., karty liczb. 1—CCL. i nlb. 6. ostatnia biała, druk gocki, prócz w łacinie.

Na 1-ej po tytule, Syg. Aii, jest dedykacya do Zygm. Augusta drukowana miejscami czerwono. Na k. 4-ej arkusza następuje: Ku czytelnikowi chrześciańskiemu przemowa. Karta B_1, B_2 i B_3 s. g. zajmuje: Orthographia polska. Na odwr. karty 3 i na k. 4. znajdują się: Omylności druku i t. d. Po omyłkach druku na s. o. 4-ej karty następuje: De autoritate verbi Dei etc. Następuje nowa sygnatura. Od A_1 do do B_4 s. g. jest: Regestr potrzebnieiszych rzeczy ktore się krotce zamykaią przy texcie i t. d. Na s. o. 4-ej k. syg. B. są wiersze łacińskie z tytułem: Ad latinam polonici scripti lectorem. Tekst zaczyna się znowu od Sygn. A_1 i odtąd idą karty liczbowane: karta I.—CCL. Sygn. A_1—Z; a_1—z; aa_1—zz; aaa_1—zzz (4). Karta 136 mylnie ma liczbę CXXXV. która 2 razy przychodzi. — Sygn. hh. ma tylko 2 karty. — Regestr nalezienia ewangeliiei ma osobną sygnaturę: A—Av i 1 kartę nie sygnowaną, na s. odwr. białą, na s. g. w środku: Koniec pierwszyi część Nowego Testamentu. Pod tem dwie winiety czworoboczne obok siebie. Jedna przedstawia narodzenie Chrystusa, druga zmartwychwstanie.

W przemowie do czytelnika powiada Seklucyan: „Przedtem za łaską pańską, wziąłeś odemnie Mattheusza św. czytelniku miły. — W ortografii w ustępie 3-cim mówi Seklucyan: Gdzie też ta ninieisza orthographja, od tyi, ktora iest przedtem wydana, nie iest niczem rożna, iedno tym iż iest dostatecznieisza i t. d. — Była więc ta ortografia raz już wydana. Wiszniewski sądzi, iż przy Kancyonale.

Wierzbows. Bibliogr. II. N. 1288.

Czartor. — Czetwert. — Kórnik. — Ossolińs. — Zamojs.

— Testament Novvy zupełny. Z greckiego ięzyka na polski przełożony, i wykładem krotkiem obiaśniony. W czym wszystkiem dokladáno się lacińskiego, i natilka inszych ięzykow przełożęnia, i ktęmu starych i nowych pi-

sma świętego doctorów. Przytem przydána iest nauka czytaniá i pisaniá ięzyka polskiégo, ku tym kśięgám i inszem pożyteczná. J Regestr naleziępnia Ewangeljiéi i Epistoły na niedzielę i świętá insze przes rok, i na wykład Mattheusza święte°. W Krolewcu Pruskiém MDLIII. (1553). I. Timo II. Vnus est mediator Dei ē. hominum Jesus Christus.

Stronę odwr. zajmuje: Privilegium Alberti March. Brandeb. XIII. April. MDLII. Str. gł. karty sygn. A.: Ku czytelnikowi Chrześciańskiemu przemowa (k. 1.) podpisał J. S(eklucyan.). Signat. Aij—Aiij. dedykacya Zygm. Augustowi przez Seklucyana. — Od ark. B. Orthographia polska. (kart 3). Dalej idą: Omyłności druku i De authoritate verbi Dei et scripturarum ac consuetudinum humanarum. — Poczem nowe sygnowanie idzie. Sygn. Aj. mieści: Regestr potrzebnieyszych rzeczy. Na odwrocie k. 3. ark. B. jest: Wykład znaków które się między textem abo na stronach przy texcie náidują. Na odwr. k. 4 ark. B. wierszy 20. łac : Ad latinum polonici scripti lectorem. — Poczem zaczyna się tekst od nowej sygnatury a karty są prócz tego rzymskiemi cyframi liczbowane. Syg. A_{i}—Z, aa_{i}—kk_{iii}: Ewangelia ś. Mateusza karta I—CXXXI (4 ta karta syg. kk, s. gł. nie liczbowana). — (W egz. Czart. jest karta CXXXII i ma na odwr. drzeworyt). Od sygn. U., karta CXXXIII, zaczyna się EVAngelia VEDLE MARKA S.: i zajmuje: Syg. U.—ss_{ii} karty CXXXIII—CLXII (str. odwr. tej k. biała.). EVAngelia VEDLE ŁVKASZA zajmuje syg. ss_{iii}—zz, aaa—hhh_{ii} a karty CLXIII—CCXIV. — Sygnatury hhh. dwie karty wypuszczone i zaraz po hhh_{ii} idzie na k. CCXV syg. iii (EVANGELIA VEDLE JANA) i zajmuje syg. iii—rrr_{iii} i 4tą kartę tego arkusza to jest karty CCXV—CCL (karta 240 omyłką oznaczona CCLX; tej omyłki niema egz. Czart.). — Następuje: Regestr nalesienia Ewangeliiei, zajmujący karty: S_{i} S_{ii}, S_{iii}, S_{iiii}, Sv. (w egz. Czart. A—Av i 1 nie sygn.). — Karty te nie są liczbowane. Na ostatniej w środku str. gł.: Koniec pierwszyi części Nowego Testamentu. Drukował w Królewcu Pruskiem Aleksander Czech, nakładem Jana Secluciana 1552. Str. odwr. biała. — (W egz. Czart. zamiast drukarza są tylko dwie winiety czworoboczne).

Testamentv novvego czesc vvtora a ostateczna. Dzieie i pisma aposztolskie z Greckiego ięzyka na Polski przełożoné. W Królewcu Pruskim Miessiąca Września. Ioa. III. Amen dico tibi, nisi quis renatus fuerit, ex aqua ē Spiritu Sancto, non potest introire regnum Dei.

Str. odwr. biała. — Na syg. A_{ii} znowu dedykacya do Zygmunta Augusta, (druk antykwa i kolor czerwony przeplatany czarnym i gockim), które zajmuje Syg. A_{ii}. A_{iii}. i k. 3-ej, nie sygn. str. główną do połowy. Na str. odwr. tej k.: Ku Chrześciańskiemu czytelnikowi przedmowa, zajmująca tę str. i kartę następną, sygnowaną * (gwiazdką). — Na Sygn. $*_{ii}$ zaczyna się. Regestr vvynalazienia Epistoły ... i zajmuje cały ten arkusz. i sygn. ** kart 2½. Na karty 3-ej stronie odwr.: Soli Verbo Dei in rebus Divinis et nostrae salutis attentendum; te wyjątki łac. z pisma ś. starego zakonu, zajmują stronnicę tę i str. gł. karty następnej. Następuje nowe liczbowanie i sygnowanie od karty I i sygn. B.: Dzieie Apostolskie. Te zajmują syg. B—Z, aa—zz,—aaa—SSS_{iii}, to jest: karty L—CCIII. Na tej k. s. gł.: Koniec. Bądź chfała panu a zbawicielowi naszemu Jezusowi Christusowi z oicem i duchem iego świętem na wiek wiekuw Amen. Stronę odwr. tej karty i całą następną nie liczbowaną ani sygnowaną zajmują: Omylności druku. — A na końcu: Drukowano w Królewcu Pruskiem przes Alexandra Impresora, nakładem i pracą Jana Secluciana, Roku pańskiego. 1552.

Druk gocki bardzo nie jednakowy, bo niektóre karty drobniejszym stłuczonym, inne nierównie większym, lepszym i czyściejszym drukowane.

Pierwsza część Nowego Testamentu jest przedrukiem wydania tejże części z r. 1551. Jocher NN. 2301, 2302, 2303 i t. II. s. 13, 118. — Ringeltaube Beytr. 49—69. — Trębicki Bibl. Warsz. 1841, III. 568—9.— Friese Beyträge zur Reform. I. 163.

Czartor.

— Testamentu Nowego część I i II. Przekład Seklucyana. W Królewcu. Edycya 2-ga 1554. r. w 4ce.

— Toż. Edycya 3-ia. W Królewcu 1555 w 4ce.

Te edycye podaje przedmowa do Nowego Testamentu polsk. wydanego 1728 w Lipsku. Lecz pewnie mylnie.

Bentk. H. l. pols. II. 503—5. — Bandt. H. druk. II. 11.

— Nowy Testament z przelożeniá Erasma Roterodámskiego w yęzik polski prawie a wlásnemi slowy s wielką pilnościa przelożony. Ut petit aerijs Jovis ad ęthera pennis, sic Alberte Dei provehis omne decus. Lyccae, (bez wyr. drukarni) MDLII (1552.) w 4ce, k. 4.

Wydany na próbę, tłumaczenia Jana Małeckiego, które jednak nie przyszło do skutku. Była to Ewangelia według S. Mateusza.

Lelewel II. 354. — Wierzb. Bibliogr. I. N. N. 137. — Mać. Pism. III. 228. — Tyg. lit. 1843 N. 29, 225.

Warsz. Uniw.

— Nowy Thestáment z greckiego ná polski ięzyk z pilnośćią przełożon. Drukowano w Nieświżu przez Dánielá Drukárzá Roku 1563. w 8ce, ark. 61. (sygn. A—Z, a—z i AA—PPvIII).

Opis u Lelewela Bibl. księgi I 198. — Egzemplarz Bibl. Jagiell. opisał Bandtkie w H. dr. kr. p. II. 301—4. ale omylony notatką Amb. Grabowskiego mniemał, że to edycya Wileńska u Karcana 1580 lub roku 1585, jak twierdził Ossoliński, lubo obudwóch edycyi wileńskich dotąd nie nie wykryto i być może, iż nie istnieją.

Rozpoczyna: Do Krześciańskiego czytelnika Przedmowa: Pilnie za pomocą miłego Boga... Na ark. B.: Ewanielia Swięta Jezusa Krystusa ktorą Mateusz święty napisał. (Zaczyna się): Księga narodu Jezusa Krystusa... Na odwrocie karty Cv: Dzieje apostolskie Wyprawiłem pierwsze księgi Teofile... Na ark. Oij. List Páwłá Apostoła do Rzymianów: Paweł sługa Jezusa Krystusa powołaniem Apostoł... Arkusz Mmij: Zjawienie Janá świethego Theologa. Zjawienie Jezu Krystha ktore mu dał Bóg, aby okazał sługom swoim rzeczy...

Jocher 2315.

Jagiell. — Kórnik. — Moszyński — Warsz. Uniwers. — Czartor.

— Tenże tytuł. Tamże 1568. w 8ce, ark. A—O, a—z, AA—PP. czyli 61 ark.

W tytule w drzeworycie są litery S. Z. u dołu, tudzież rybka. Zapewne obiedwie edycye tylko datą się różnią, to jest kartą tytułową.

Jocher 2317. i przyp. str. 119—120. — Bandt. H. dr. kr. p. II. 11.

Dzików. — Krasińs. — Ossolińs.

— Sprawy y słowa Jezusá Krystusá Syna Bozego, ku wieczney poćiesze wybránym Bożym nápisáne, przez świadki y pisárze ná tho od Bogá zrządżone, á tu wykłády krotkiemi są obiáśnione. Math. 17. Tenci iest moy Syn miły, na kthorym przestawam, iego słuchaycie. W Brześćiu Litewskim drukowano roku. 1566. ostátniego dnia Stycżnia. fol., k. nlb. 4 i 362 listów. Druk. goc.

Nad tytułem między szerszemi liniami, w kształcie szczytu świątyni, ozdoby z liści i esów; nad tem w węższej przedziałce, także między 2-ma liniami, w rzędzie trzy rozmaitego kształtu ozdóbki, pod tem dopiero tytuł, a pod nim mały herbik. Pod godłem, prawie 4 cale długości i na 1 cal szerokości szlaczek z liści, rozet, a na końcach z obu stron aniołek siedzący podniesioną ręką trzyma jakby te ozdoby. Na odwr. str. herb Radziwiłów, pod nim 26 rym. wierszy, podpisanych: Cyp: Baz.(ylik). (pod tem znowu takiejże długości i szerokości szlak jak uprzedni, tylko odmiennego rysunku). Na następ. karcie: „Oświeconem Księżnam Pannie Helżbiécie Zofiiey, Annie, Krystynie, Radziwiłownam Księżnam Ołyckim y Nieświeskim Woiewodziankam Wileńskim etc. etc. Pannam mnie miłościwem"; zajmuje k. nlb. 2. Podpisany: „Namnieyszy sługa. Tomasz Falconius. Jezusa Krystusa vkrzyżowanego świadek"; na nast. str. „Tomas Falconius sluga Krystusow Krześćiańskiemu Czytelnikowi"; — pod tem floresy, dalej krótka przedmowa, w 14 wierszach, trzylistek i na koniec węzeł. Następna str. biała. Wszystkich str. wstępu nlb. z tytułem jest 4. Dalej następuje już sam text z takim tytułem:

Historya ze trzech Ewangelisthow złożona, Matheusza, Marka y Łukasza, z wykładem wiernie a pilnie uczynionym; — pod tem mała róża, a dalej: Łuk. kap. 1. Druk wszędzie gocki, i liczby kapituł także gockie. — W tej Hist. ze 3 Ewangelistow jest kart 255. — Kończy się ona na początku stronicy; — pod tem herbik jak na tyt. karcie, a pośrodku str. węzeł i następ. str. biała. Na karcie 266 zaczyna się wykład Ewang. Jana Sw. z takim tytułem: Swięta Ewangelia Jezusa Krystusa napisana przez Jana świętego. Nad nią między dwiema liniami takie 3 gałązki jak na tyt. karcie, pod nagłówkiem 2 szlaczki wązkie i dosyć krótkie (na cali 2) wierzchnią częścią zwrócone ku sobie. Kończy się ona na liście 362. Jak tyt. karta i wstępne, tak też i w texcie wszystkie stronice obwiedzione naokoło liniami, od grzbietu i u dołu pojedynczemi, od góry i z boków podwójnemi; — u góry przedział, między lin. wązki, z boków szerszy. U góry na tym przedziale z lewej str. stoi dużemi łac. literami: Historia; — z prawej gotykiem naprzód: ze trzech Ewangelistow złożona; a potem: Ewangeliiey Jana Swiętego, a w rogu: List (Nr.) (liczby arabskie). Na marginesach z boku tytuliki, objaśnienia cytat z pisma św. i odsyłacze. Z lewej strony liczba oznaczająca wiersz objaśniany stoi przed linią obok textu. Początkowe litery dość duże i niektóre ozdobne. Text ewangelii większemi literami a wykład drobniejszemi. Sygnatura na wstępnych kar-

tach dwiema gwiazdkami, a w tekscie A—Z, Aa—Zz, Aaa—Ooo. — Wszystkie arkusze złożone z ternionów, z wyjątkiem ostatniego, który jest quaternionem. Wierzbowski II. 1429.

Ossol. — Czartor. — Synod. Wileń.

— Wthore księgi Lukasza świętego, ktorych napis iest. Dzieie ábo Sprawy Apostolskie, krotkiemi wykłady obiaśnione. (Godło): Będziecie mi świadkámi w Jerozolimie, w Judzie, w Samariiey y po wszech granicach ziemie. W Brześciu Litewskiem drukowano, Roku. 1566. dnia dwudziestego trzeciego Czerwca. fol. kart 4 i 97.

Pod tytułem mały, na 1/2 cala herbik; na następnej karcie dedykacya Xciu Mikołajowi Radziwiłowi, podpisana: „Tomasz Falconius z bracią swą", zajmująca str. 8.; na 4-tej str. 52 wierszy pols. do tegoż Xcia Radziwiła przez Cypryana Bazylika; w połowie następnej str. wiersze „Do Ich Miłości Książąt, Pana Mikołaia y Krzysztofa Radziwiłow, Woiewodzicow Wileńs." (wier. 18.) a na odwr. str. „Do łaskawego czytelnika Stanisława Żuka wierszy 16. — Od karty tyt. aż do końca każda stronica oprowadzona ze wszystkich stron liniami, z zewnętrznej strony i w górze podwójnemi, u góry wązki przedział między nimi, z boku szeroki. — W górze między temi liniami znajduje się: z lewej strony „Wykład" — z prawej zaś — „Spraw Apostolskich"; z boku na marginesie między liniami: cytaty, glossy i noty. Druk wszędzie gocki — w samem dziele text biblijny większemi literami, objaśnienia drobniejszemi. Sygn. **. A—Q włącznie terniony. Na końcu pod textem „Dokończenie", a pod tem misternie ułożony z arabesków węzeł, tworzący w górnej części koronę.

Bentk. (T. I. 252.) cytuje tego Falconiusa pod nazwiskiem Sokołowicza, i przytacza o nim z Olofa Poln. Liedergesch., że pomagał Budnemu do tłomaczenia Bibliji. Powiada tamże, że on jest autorem Harmonii Ewangelistów, która, jak to z opisu Bandtkiego wynika, jest właśnie dziełem tu omawianem. Mówi bowiem Bandtkie (I. 58) o tem piśmie: „jest to rodzay Harmonii Ewangeliczney z Brzeskiey Biblii". Text zaś cały, omawianego dzieła jest przedrukowany z Biblii Brzeskiej, a nawet przedrukowane są wykłady pokrajne (tàk w Biblii Radziwiłows. zowią się glossy marginesowe).

Jocher 2316, 8172. — Lelewel Bibl. księgi I. 196. — Lubienicius St. Hist. reform. str. 20—43. — Sobór Skrzyński 1567. Tu Falconius nazwany jest Jan Sokołowski. — Sammlungen von Alten und Neuen. Leipzig. 1738, s. 468—474. — Wierzbowski II. 1428.

Czartor. — Synodal. Wileńs.

— Summariusz. wszytkyego nowego testamentu ob. Czechowicz Marcin (1570).

— Księgi ktore po Grecku zową Apokryfa, to iest kryiome księgi. w 4ce, k. 121. — 'Nowy Testament z Greckiego na polski ięzyk s pilnością przełożony. [Na końcu na odwr. str. karty nlb.:] Drukowano w Nieświeżu nakładem Pana Macieja Kawieczyńskiego Starosty Nieświeskiego. Przez Daniela Drukarza z Łęczyce Roku Pańskiego 1570. w 4ce, kart 1. 144 i 1 nlb.

Druk goc. drobny, drukowane w dwie kolumny tekst drukowany otoczony podwójną linijką.

Tłumaczenie zgodne z wydaniem r. 1572. Tylko w Testamencie Nowym nie ma przypisków ale tylko konkordancye.

Jocher 2267 i Noty. — Bandt H. kr. p. II 12—17. podaje dokładnie różnice od edycyi Biblii z r. 1572.

Ossol. — St. Potock. — W Brzeżanach. — Szembek.

— Nowy Testament znowu przelozony, a na wielu mieyscach za pewnemi dowodami od przysad przez Simona Budnego oczysciony i krotkiemi przypiskami po kraioch obiasniony. Przydane tez sa na koncu tegoz dostateczniejsze przypiski, ktore każdey jakmiarz odmiany przyczyny ukazuia. — [Na końcu:] Dokonane są te święte nowego przymierza księgi na zamku Loskim Wielm. Pana JMP. Jana Kiszki krayczego w W. X. Litewskiem. Roku od narodzenia Syna Bożego 1574, miesiąca Kwietnia. w 8ce, k. 20 .... i 30.

Tytuł w w drzeworycie. Na str. odwr. tyt. herb Kiszków i pod nim wiersze łac. Budnego.

Na 2-ej karcie: Ku wszem wiernym tych książek czytelnikom Budnego przedmowa, obejmuje kart 20 nlb. — Poczem idzie Nowy testament kart... Na końcu Objawienia Jana poczynają się: „Na niektóre miejsca w księgach nowego przymierza przypiski", 30 kart nlb. — w których Budny powstając na chrzest podkopywał zasady religii katolickiej. — Obszerny wywód jego, co go skłoniło do nowego

przekładu — przedrukował Wiszniewski H. Lit. Pols. T. 6-y str. 593 do 589.
Jocher 2318. — Ringeltaube Beytr. s. 37. 151—159. — Bandt. Hist. druk. I. 430. — Bentk. II. 517. — Miscell. Cracov. 1814. I. 96. — Sandius s. 55. — Rescius. De Atheismis s. 8. 27. i 311.

Kórnik.

— Nowy Testament. To iest wszytkie pismá nowego przymierza, z Greckiego ięzyká ná rzecż Polską wiernie y szczérze przełożone. Przydáne iest rozne czytánie ná brzegach, ktore się w inszych księgach náyduie: y Reiestr ná końcu. Drukował Alexius Rodecki roku od národzenia Syná Bożego 1577. [W Rakowie]. w 4ce kart. 13. i ark. A—O, a—z, aa—zz, AA—ZZ i AAa.

Na odwrocie tytułu cytata z Jerem. wierszy 12.

Przedmowa: Christiańskiemu czytelnikowi Marćin Czechowic Zboru małego Christusowego w Lublinie zgromadzonego minister, datowana z Lublina 27 lipca 1577 (z okazaniem przyczyn przekładu) obejmuje kart 12. Tu mówi że nie sam z greckiego przekładał, lecz od innych przekład poprawiony Było już kilka przekładów drukowanych nie wolnych od wielkich i szkodliwych omyłek. Wypiera się, iżby się trzymał przekładów luterskich i nowokrzczeńskich. Nie trzymał się Wulgaty, bo z nią żaden egzemplarz grecki w całości się nie trzyma. Poprawiał według Robertowego w Paryżu typis Regiis 1549 wydania i Kolineuszowego Paryzkiego z r. 1537. Odmiany tych wydań i Kryspinowego zasnaczył na boku, celem porównania różnic. Usprawiedliwia zmianę terminów jak np. Ponurzyciel, Ponurzenie, zamiast chrzest i Krzyciel. Wiele tu uwag o przekładaniu z greckiego i o istotnem znaczeniu wyrazów. — Dzieje abo sprawy apostolskie idą od ark. Piij. List Pawła apostoła od ark. bbij (na odwrocie). Obiawienie Jana Theologa od ark. Llij. Reiestr od Rriij. Omyłki drukarskie od AAaiij.

Jocher 2319 i Noty. — Ringeltaube str. 159—160. — Sandius Bibl. Antitr. s. 51, 201. — Bock Hist. antitrin. I. 226.

Birgel. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Kijows. — Kórnik. — Ossolińs. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Nowy Testament. To iest wszytkie pismá nowego przymierza, z greckiego ięzyká ná rzecż polską wiernie y szczyrze przełożone. Pan Christus mowi Rozbieraydie pismá, gdyż się wam zda że w nich żywot wieczny mácie: a onyć są ktore świadczą o mnie. Jan 5. v. 39. Bez wyr. miejsca (Kraków). Drukował Alexius Rodecki. 1594 w 8ce Sygn. A—Z_8, a—z_8, Aa—Bb_8.

Na odwr. tyt. do czytelnika podpisał M. (arcin) C (zechowicz).

Dzieli się na kapituły. Karty nie są liczbowane. List Pawła Apostoła idzie od ark. f. Obiawienie Jana Theologa na ark. y_6. Kapituły są w tekscie znaczone liczbami rzymskiemi, a od góry stronnic arabskiemi.

Jocher 2323. — Maciej. Pismienn. III. 280.— Łukaszew. Dzieje kośc. wyzn. helw. II. 147.

Czartor. — Jagiell.

— P. N. J. C. Nowego Testamentu Częsci dwoie. Novi Testamenti Pars Prima. W Torvniv. W drukárniey Melchiora Neringa. 1585. w 4ce, k. 4, str. 144 i kart 257. [Na końcu:] W Torvniv, w drukárniey Melchiorá Neringá. 1585.

D. N. J. C. Novi Testamenti Pars altera P. N. J. C. Nowego Testamentu część wtóra. [Na końcu:] W Torvniv, w drukarniey Melchiora Neringa 1585. w 4ce, k. 220. (ark. A—Z, AA—ZZ, AAA—JJJ).

Cz. I. obejmuje Ewangelie i Dzieje apostolskie od ark. T_1. — Część II. Listy Pawła i inne. Zjawienie Jana Św. od ark. ZZ (w odwrocie).

W exemplarzu Czartoryskich Rejestr lekcyi zaczyna się od HHH_4 (na odwrocie); dalej brak. Tytuł u Jochera nieco odmienniej podany.

To wydanie jest przedrukiem Biblii Radziwiłłowskiej. (Bentk. H. lit. II. 520). A znowu przedrukiem z tej edycyi jest wydanie z r. 1593. w Wilnie.

Jocher 2322. — Ringeltaube str. 160—3.— Maciejows. Piśmienn. — Wierzbowski Bibliogr. T. II. N. 1637.

Czartor. — Czetwertyńs. — Kórnic. — Krasińs. — Ossolińs. — Przyborow. — Zamojsk.

— Nowy Testament, przekład Stan. Murzynowskiego w Królewcu 15...

Budny, a za nim Wujek r. 1593 w Przedmowie do Nowego Testamentu, o tem wydaniu wspominają. — Także wspominają współcześni jako tłumacza Now. T., jakiegoś Swobodę.

Jocher 3798. — Ringeltaube Beyträge s. 169. — Rescius str. 313.

— Nowy Testament albo Księgi Przymierza nowego: Pana Jezusa Krystusa Syna Bożego, Zbawiciela swiata.

Teraz z wielką pilnością y pracą przeyrzane y wydane. W Wilnie, u Jana Karcana Roku 1563 (raczej 1593). w 4ce, k. nlb. 8, liczb.k. 447 i regestru kart 2. (sion. 000_3.).

Na odwrocie tytułu herb Krzysztofa Zenowicza i pod nim 8 wierszy.

Tytuł i data, podane tu są z egzemplarza Jgla, który miał r. 1886 na przedaż. Data jest mistyfikacyją — gdyż na tytule powinno być 1593 — albowiem Naruszewicz i Zenowicz zostali kasszt. i wojewodą dopiero r. 1588, — a zatem rok 1563 przerobiony jest z roku 1593.

Na pierwszej karcie: „Czytelnikowi pobożnemu Drukarz S. (alutem)"; kończy się na odwr. str.; pod tem trójkąt z arabesków; na nast. str. u góry: Na starożytny Kleynoth, nazwiskiem Deśpot, J° M. Pana Mikołaia Zenowicza, pod tem herb dość duży w 4roboku obwiedzionym podwójnemi liniami, a z obu stron pioropusza litery M. Z. Pod herbem wierszy rym. 10. Na odwr. str. „Do Je° Mści mego M. Pana Mikołaia Zenowicza" wierszy rym. 22, podp. Jan Kozakowicz; pod tem: W Wilnie, nakładem Jego M. Pana Mikołaia Zenowicza, drukowano Roku Pańskiego 1593. Na nast. k. „Na zacny kleynot Wadwicz Jego M. Pana Mikołaia Naruszewicza kast: Zmoydz. etc." Pod tem herb w takim kształcie, jak poprzedni z literami po obu stronach pióropuszu: M. N. Pod herbem wiersze, na tej str. 4, a na odwr. 16; podp. Jan Kozakowicz. Na nast. k. dedykacya Krzysztofowi Zenowiczowi, Woiewodzie Brześcieńskiemu i Mikołaiowi Naruszewiczowi kaszt. Ziemi Zmoydźkiey; podpisana: „W. M. mych M. Pana szczyry sługa y życzliwy powinny Mikołay Juriewicz Zenowicz". — Wszystkich kart początkowych nlb. 5. Dalej idzie już sam text N. T. k. liczb. 477. — Jak na wstępie, tak w texcie każda stronica obwiedziona jest liniami: u góry i z zewnętrznej strony podwójnemi a od grzbietu i u dołu pojedynczą linią. U góry na przedziale węższym między liniami znajdują się we wstępie po trzy lub po dwie gwiazdki. W tekscie na lewo nazwisko ewangelisty lub autora listu; na prawo zaś: Swiętego, (albo Koryntów) kapituła NN. a dalej w tejże linii liczba karty. Na szerszym przedziale między liniami z brzegu cytaty, odsyłacze, albo oznaczenie lekcyi niedzieli lub święta. Druk gocki, w texcie dość bujny. Nad rozdziałami treść ich w skróceniu drukiem drobniejszym. — Na stronnicy po 26 wierszy. Nie ma sygnat. na pierwszej karcie. Dalej sygnatury A — Z, Aa—Zz, AAa—OOo. quatern. NN. duern. Pomiędzy księgą Dziejów Apost. a Listem do Rzymian, jest tablica chronologiczna Ap. Pawła.

Dzieło ma części dwie. — Część I. mieści ewanielie Marka, Mateusza, Łukasza i Jana, tudzież Dzieje Apostolskie. Część II. zaczyna się od k. 281. (List Pawła Apostoła). Po listach idzie od k. 449: Ziawienie Jana Sw.

Bentkow. H. lit. II. 520 mówi, że jestto przedruk Nowego Testamentu, wydanego w Toruniu u Nehringa 1585. w 4ce. Ten zaś przedrukował z Biblii Radziwiłłowskiej. Zaś M. Zenowicz dedykując Krzyszt. Zenowiczowi ze Skrasnego dworu, 6 kwietnia 1593. mówi, że idąc za wzorem nakładców litewskich Radziwiłłów, Hlebowiczów i Wołowiczów łoży nakład na Stary Testament, który z przekładem Bibliey brzeskiey we wszystkiem zgodny jest.

Bandt. H. dr. II. 301. na wiarę podania Działyńskiego z Kórnika podaje: Nowy Testament w Wilnie u Karcana 1585. w 8ce. Za nim idzie Kraszewski, Wilno IV. 125 i Jocher 2321, ale egzemplarza żaden nie opisał. Będzie to więc toż samo, tylko z myłką co do daty i formatu.

Ringeltaube Beytr. 163—4.

Jagiellon. — Ossolińs. — Synodu ewang. Wileńs.

— Novum Testamentum DNJ: NRJ: Jesv. Christi. syriacè, ebraicè, graecè, latinè, germanicè, bohemicè, — italicè, hispanicè, gallicè, anglicè, danicè, polonicè. Studio et labore Eliae Hvtteri. Germani. Noribergae Cum gratia et privilegio Sac: Caes: Mtis: ad quindecim annos. MDXCIX (1599). folio.

Poczem drugi tytuł:

Novi Testamenti primvs tomvs; continens evangelivm Domini nostri Jesv Christi, secvndvm S. Matthevm, S. Marcvm, S. Lvcam, S. Johannem et Acta Apostolorvm.

Novi Testamenti secundvs tomvs; continens epistolas S. Pavli. XV. S. Petri, II. S. Jacobi, I. S. Johannis, III. S. Jvdae. I. et Apocalypsin Johannis.

T. I. Tytuł w miedziorycie: H. Ullrich fecit. W drugim egzemp. tytułowa rycina odmiennej treści, rytownik nie podany.

Przedmowa (3 kart Lectori) datowana Norimbergae 10. Augusti 1599.

Dalej D. Hieronymus in Epistolam ad Paulinum 1 str. Następnie osobny tytuł: S. Mattaeus ex dispos. et adornat. El. Hutteri Germani stron 303. S. Marcus (także z osobnym tytułem) str. 195. S. Lucas s.

335. S. Johannes str. 259 (mylnie wydr. stronę 265). Acta Apostolorum str. 335. T. II. Ad lectorem. A. 1600 1. Julii Norimbergae, kart 8. An den Leser kart 10. Poczem tytuł osobny: Epistola Pauli ad Romanos. — Każdy list z osobnym tytułem, lecz stronnice w bieżącej liczbie. Ad Hebraeos kończy się na str. 769. — Epistola S. Jacobi od s. 771—805. Petri do 871. Johannis do 925. Judae do 937. Apocalypsis S. Johannis do s. 1091.

Wiersb. Bibliogr. II. N. 1899 — Ringeltaube. BeyträgeII. 39.

Branic. — Czarnecki. — Dzików. — Jagiell.

— Evangelium S. Matthaei et S. Marci duodecim linguis: Syriace, Ebraice, Graece, Latinae, Germanice, Bohemice, Italice, Hispanice, Gallice, Anglice, Danice, Polonice. — Noribergae, 1599. w 4ce, 6 k. nlb. przedmowy, str. 543 i 349 dołem liczbowanych.

Ewangelie mają osobne tytuły: Sanctvs Mathaevs Syriacè, Hebraicè . . . Polonicè. Ex dispositione et adornatione Eliae Hvtteri Germani. Noribergae MDXCIX (1599). — Sanctvs Marcvs, syriacé, ebraicé . . . . polonicé. Ex dispositione et adornatione Eliae Hutteri Germani. Noribergae M. D. C. (1600).

Łacina brana z Wulgaty, polski text z Biblii Radziwiłowskiej. — Przedmowa podpisana Norimbergae. 10 Augusti 1599. Clement. T. IV s. 184.

Jagiell.

— Nowy Testament: to iest Wszytkie pisma Nowego Przymierza, z Greckiego ięzyka na Polski, znowu wiernie przełożone przez niektóre sługi słowá bożego, táiemnic niebieskich y ięzyków do tákiey pracy potrzebnych, wiadome, y stársze tych zborów, które wyznawaią, że nikt inszy, iedno Ociec Páná nászego Jezusá Christusá, iest onym iedynym Bogiem Izraelskim, á że on człowiek Jesus Názáreński który się z Pánny národził, á żaden inszy oprócz niego abo przed nim, iest iednorodzonym Synem Bożym. Johan: I 17. Zakon przez Moyżeszá iest, dan oná łaská y oná prawdá przez Jezusá Christusá stáła się. W Rakowie, drukował Seb. Sternacki roku 1606. w 4ce, ark. 83 (signat. 0000_4 i 1 ark. na przodzie. Dzieje apostols. od ark. 0_{0_3}. Listy (z osobn. tyt.) od ark. Bb_3. — Obiawienie od ark. $Iiii_4$ (na odwrocie).— Kończą: Omyłki niektore.

Ta edycya i poniższa 1620, są wydaniami Socyniano — unitaryuszów. — Sandius s. 104 mieni tłumaczem Wal. Smalcyusza. Także Bock Hist. Antitrin. I. 436. wyraźnie pisze: J. Licinium in adornando versione N. T. quaeque Smalcio tribuitur, familiae Socinianae operam praestitisse, ex actis MSSCC. observabamus. Mówi to o obydwu edycyach w Rakowie r. 1606 i 1620. Tamże str. 883. powołuje Smalciusa Diarium vitae i jego tamże słowa: D. 19. Febr. convenimus ad correctionem N. T. polonici Moscorovius, Licinius et ego, eamque post aliquod septimanas, absolvimus. — Nie oni więc tłumaczyli, lecz poprawiali tłumaczenie.

Jocher 2324.

Warsz. Uniw. — Czartor. — Ossolińs.

— Nowy Testament: to iest wszytkie pisma novvego przymierza, z greckiego ięzyka na polski znovvu vviernie przełożone. Przez niektóre sługi słowá bożego, táiemnic niebieskich y ięzyków do tákiey prace potrzebnych wiádome, y stársze tych zborów, które wyznawáią, że nikt inszy, iedno Ociec Páná nászego Jezusá Christusá, iest onym iedynym Bogiem Izraelskim, á żaden człowiek Jezus Názáreński, który się z Panny národził, á żaden inszy oprócz niego, ábo przed nim iest iednorodzonym synem Bożym. Johann I. 17. Zakon przez Moyzeszá iest dan, oná łáská y oná prawdá przez Jezusá Christusá sstała się vv Rákowie drukował Sebastyan Sternacki Roku 1620. w 12ce, k. 2. str. 674.

Wydawca Walenty Smalcyusz. — Obejmuje: Od str. 304. Dzieje. — Od str. 393. Listy. — Od str. 633. Obiawienie.

Ringeltaube naznacza Socyniańskiemu N. T. edycye 1606, 1620 i 1686. Z wydania r. 1602. domyślać się można że Unitaryusze przekładali ten testament według greckiego wydania Courcellaeusa, bo z niego biorą wykłady marginesowe i ponad tekstem umieszczone, czego nie ma w innych przekładach.

Jocher Nr. 2325. — Ringelt. s. 40. 164—6.

Czartor.

— Novvy Testament Pana naszego Jezvsa Chrystvsa z greckiego ná polski język z pilnośćią przełożony: A teraz znowu przeizrzány y z dozwoleniem Stárszych wydány. VVe Gdańskv dru-

kowano v Wdowy Guilhelmá Guilmothaná Roku Páńskiego 1606 w 8ce, 68 arkuszy.

Rozpoczyna przemowa do czytelnika z d. 6 marca 1606 r. i Summa historiey Now. Test. — Birgiel notuje swój egzemplarz z zapytaniem jako Smalcyusza, także Jocher jako Smalcyusza oznacza, jednakże tekst ten jest odmienny od Amsterdamskiego z roku 1686, także mianego za Salmacyusza.

Tytuł w rycinie lichej drzeworytowej. Rytownik podznaczony C. S. V. W przedmowie tłumacz mówi, iż porównał edycyą Brzeską z tekstem greckim. Nie zaniechał porównywać przekłady Wujka, Budnego i Czechowicza. Wskazuje o ile tłumacz łaciński a za nim Wujek odstąpili od oryginału greckiego. Przemowa do Czytelnika, pisana 6 marca 1606 r. ma kart 13. Polemizuje z przeciwnikami, których nazywa: Jezuitowie. Przyznaje, iż były „defekty słów niektorych w pierwszej editiey. Co jednak w pośledniejszych drukach poprawiono i przydano w edyciey Toruńskiey y inszych, przedtym dobrze niż X. Grodzicki w prawidle swoim o te y insze nie umyślne omyłki invectiwy wielkie czynił y fałszowanie Pisma S. nam przypisował“. Te myłki i poprawki wylicza. Poczem dodaje: „Tym podobnych odmian, poczęści się w pierwszey editiey naydzie. W którey pracey trzymaliśmy się greckiego textu, od zwyczajnego przekładu tłumaczów naszych pierwszych nie odstępowali... Słowa zwyczajne i od tłomaczów naszych przyjęte (które jednak Nowowiernicy Ariańscy i Ebiońscy odmienili) umyślnieśmy zachowali. I przekładaliśmy ecclesiam kościoł, Baptismum krzest, Sacerdotes kapłany“. — Summa historyey ma kart 5. Dzieje apostolskie idą od Ii_4. Objawienie Swięt. Apostoła Jana jest na ark Ttt_4. Zakończenie przypada na ark. Zzz_3 i kart 3 nie sygnowanych. Na ostatniej stronie: Omyłki tak poprawione. Omyłki powstały z powodu Correctorów języka polskiego niewiadomych.

Jocher 2304. — Ringeltaube Beytr. s. 211—221.

Czartor. — Jagiell. — Ossolińs. — Raczyńs. — Warsz. Uniw.

— Nowy Testament Pana naszego Jezusa Chrystusa y Psalmy króla y Proroka Dawida. W Gdańsku, w druk. And. Hünefelda 1632. w 12ce.

Wydanie to różni się od edycyi Gdańskiej dr. u Guilmotana 1606. luźnymi tylko wyrażeniami. Podług francuskiego przekładu Teod. Besy wydane.

Jocher 2305. — Ringeltaube Nachr. 225.

— Nowy Testament Páná naszego JEzusa Chrystusa, z greckiego jezyká ná polski wiernie przetłumáczony. Cum gratia et privilegio S. R. M. Pol. et Swet. We Gdansku drukował Andrzey Hünefeld Roku 1633. w 16ce, k. 3. str. 801 i rej. k. 4.

Na ostat. stronie po Rejestrze: We Gdansku drukował Jendrzy Hünefeldt roku MDCXXXIII. — Tytuł w rycinie miedziorytowej. Przed tytułem na całej stronnicy miedzioryt Chrystusa idącego pomiędzy dwoma uczniami pod drzewem. Rycinę podpisał Corn. Cl. Duysend sculp. — Dzieje Apostolskie od str. 364. List Sw. Pawła od str. 470. Obiawienie Sw. Jana od str. 752.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Warsz. Uniw.

— Nowy Testament. (Na drugiej karcie tytuł:) Nowy Testament, to iest wszytkie Pismá nowego Przymierza, z greckiego ięzyká ná Polski znowu wiernie przełożone, przez niektore sługi Słowá Bożego, ięzykow do tákięy prace potrzebnych wiádome, y Stársze tych Zborów, ktore wyznawáią, że nikt inszy, iedno Ociec Páná nászego Jezusá Christusá, iest onym iedynym Bogiem Izraelskim. á że on człowiek Jezus Názáráński, ktory się z Pánny národził, á żaden inszy oprocz niego, ábo przed nim, iest iednorodzonym Synem Bożym. Johann: I. 17. Zakon przez Moyzeszá iest dan, oná łáská y oná prawdá przez Jezusá Christusá stáłá się. Edicia nowa. W Amsterodamie, drukował Jan Krelliusz Roku MDCLXXXVI. (1686). w 8ce, kart 8 i str. 727.

W przedmowie do czytelnika (tej jest k. 4) wydawcy podają przykłady jak jeszcze nie wiernie pewne ustępy Pisma S. tłumaczono dotąd. Teraz więc na nowo poprawiono przekład. W tej edycyi przytoczono z Pisma Sw. na brzegach więcej miejsc, niż w poprzedniej. Te są z greckiego testamentu przez Stefana de Courcelles wydanego wybrane. „Nie wszystko jednak na brzegu wyrażono tak, jakby potrzeba, a to częścią dla małości miejsca, częścią też, że drobnego druku polskich liter nie było. Z tąd między inszemi, pagina 101, miasto: twać, rwać. p. 448 y 455. miasto: Boża, Boża — czytay a miey się dobrze“. — Od str. 327 idą Sprawy apostolskie, st. 424 List Pawła Apostoła do Rzymianów. str. 683. Obia-

wienie Jana Theologa. — Jest to Arianów Biblia przekładu Smalcyusza. — O czem Jocher II. s. 17. Tekst jest inny niż edycyi Gdańskiej z r. 1606, którą także Jocher podaje za przekład Smalcyusza. To zaś, co ogólnikowo za Sandiuszem powtarza, odnosi się do edycyi r. 1606. Ringeltaube twierdzi, że edycya 1686 jest przedrukiem wydania z r. 1606. Z niejasnego wyrażenia się Bocka F. S. Hist. Antitr. II. 352: Versio polonica socinianorum quae prodiit 1686, ex hac versio. ne (germanica) Felbingeriana (ex a. 1660) haud pauca mutata videtur — wnosićby można, że edycyą z r. 1606 poprawiono podług przekładu niemiecklego amsterdamskiego z r. 1660. Ringeltaube przywodzi jeszcze edycyą z r. 1696, podług katalogu Jabłońskiego, lecz to widocznie powstało przez omyłkę druku w tym Katalogu.

Jocher 2326. — Bentk. H. lit. II. 321. — Siarcz. Obraz. II. 199.

Czartor. — Jagiell. — Przeździec. — Raczyńs. — Warsz. Uniw.

— Nowy Testament Páná nászego Jezusá Chrystusá, podług edycyi Gdańskiey Roku 1632. Z przydátkiem modlitew nabożnych, i pieśni duchownych, aż też, pierwszych początkow Nauki Chrześćiáńskiego nabożeństwá kátechizmowych. Cum privilegio Sacrae Regiae Majestatis Prussiae. — W Brzegu Sląskim, Drukował Godfryd Grynder, Roku 1708. W Wrocławiu u Chrystyáná Baucha. w 12ce podłużnej, k. 10 nlb., str. 982.

Przedmowa w którey się daie Nauka o zbawiennym wyrozumieniu i używaniu Słowa Bożego: przy tym potrzebna wiadomość o tym druku Nowego Testamentu (kart 8); podpisano: w Hochkirchu a. 1707. d. 14 Grudnia. — X. Efraim Breskott Pasterz i Senior Hochkirski a teraz Trzebnicki. Mówi, że we zborach od lat 74 żadnego Nowego Testamentu nie wydrukowano a od lat 47 żadnej więcej polskiej biblii nie wydano, a Gdańska i Amsterdamska są już rzadkie, drogie i druk ich za drobny. Ta więc edycya idzie nowo odlanemi czcionkami i na trojakim papierze odbita w dużej liczbie eksemplarzy. Wydanie jest według egzemplarza gdańskiego z r. 1632, w którym tylko jedno miejsce odmieniono według słownika Cnapiusza. W ortographiey tu owdzie drukarz pobłądził, lubo ku temu umyślnych korrektorów w drukarni trzymano. Wyraz łaciński *et* lepiej przez *i* zamiast przez *y* wyrażono. Sama pronuncyacya języka to z sobą niesie, i po dziś dzień uczeńsi w Polszcze gdy piszą tego się trzymają zwyczaju dając miejsce racyom, który przywodzi Młodzianowski Homil. Tom I. fol. ult. Summaria wzięto z niemieckiej Luneburskiej Biblii wydania D. Sandhagena. Nową rzeczą są wielkie litery na początku rozdziałów. Godzi się wspomnieć Antoniego Bibera we Wrocławiu, ktory w rysowaniu tych liter umiejętność zacną pokazał i pracy swej nie lutował. Dzieje Swiętych apostołow idą od str. 430. List Sw. Pawła Apostoła i insze od str. 552. Objawienie S. Jana theologa od str. 914. Rejestr ewangelyy i lekcyy od str. 973.

Jocher 2307. — Ringeltaube s. 69—75.

Jagiell. — Ossolińs. — Warsz. Uniw. — Zielińs.

— Nowy Testament Pana naszego Jezusa Chrystusa roku 1726.

Jocher 2309.

Ob. wyżej Biblia sacra. W Hali MDCCXXVI.

— Nowy Pana naszego Jezusa Chrystusa Testament z krociuchnemi każdego rozdziału sumowaniami. W Brzegu, Godfr. Tramp. 1725. w 8ce podłużnej.

Wydał Ludw. Sassadyusz, predykant z pod Cieszyna.

Jestto przedruk edycyi w Brzegu 1708 wydanej, wraz z mniejszym Katechizmem Lutra.

Jocher 2308. - Ringeltaube s. 41. 75 - 6.— Sembrycki J. K. Przegląd s. 56. przytacza datę roku 1727, i mówi że tej edycyi jest przeszło 33 ark., w podługow. 8ce.

.Warsz. Uniw.

— Nowy Páná nászego Jezusá Krystusa Testament z krociuchnemi káżdego rozdziału summowániámi i na list S. Pawła Apostoła do Rzimianow przedmowa D. M. L (utra). Tákże też z przydátkiem kateizmu małego tegoż męża Bożego D. M. L.(utra). W Brzegu, drukowała wdowa nieboszczyka Goffreda Trampa. w 12ce.

Jestto wydanie r. 1751 księdza Zasadyusza. Sembrzycki J. K. Przegląd 1887 s. 56. 56.

— Nowy, Páná naszego JEzusá Krystusa Testament z krociuchnemi kazdego rozdziáłu sumowániámi i na list S. Páwłá Apostołá do Rzimianów przedmowa D. M. L (utra) także też i z przydátkiem Káteizmu máłego, tegoż mężá bożego D. M. L.(utra). W Brzegu, drukowáłá wdowá nieboszczyká Goffreda Trámpa. Bez wyr. roku (1753). w 12ce wydłużonej, k. 1, str. 766.

Na odwr. tytułu przemowa Sam. Lud. Zasadyussa. Dzieje apostolskie od str. 324. Od str. 422 M. Lutra praedmowa na list S. Pawła do rzimianow. Od str. 446 Listy. Od str. 713. Objawienie. Od str. 759. Rejestr. — Druga część ma tytuł: Enchiridion D. Márciná Lutherá Máły Kátechizm dla pospolitey Kśięży i Kaznodziei, z przedmowámi i ksiąžeczkámi iego do ślubów i krztu S. odpráwowánia służącymi, z niemieckiego języká ná polski przetłumáczony roku 1753. kart 26 (ark. A—C_{12}).

Czartor.

Edycya r. 1768, bez wyr. miejsca (lecz w Brzegu). ob. Biblia.

— Nowy Testament Pana naszego Jezusa Chrystusa, z greckiego ięzyka na polski pilnie i wiernie przetłumaczony, a teraz podług Gdańskiey edycyi przedrukowany. Lipsk, w druk Breytkopfowej r. p. 1727. w 8ce karta tyt., str. 632 i 3 k. rej.

Różni się ta edycya od zamieszczonej poniżej tem, że w jednej jest wersya według Seklucyana dla kościołów wyzn. augsbursk. w drugiej dla wyznania Szwajcarskiego. Dzieje SS. Apostołów od str. 278. Listy od str. 361. Obiawienie od 595.

Jocher 2310 — Ringeltaube s. 42.

Czartor. — Ossol. — Polkows. — Warsz. Uniw.

— Nowy Testament Pana naszego Jezusa Chrystusa, z greck. ięzyka na Polski pilnie a wiernie przetłumaczony, od omyłek oczyszczony i z dozwoleniem starszych wydany przez X. A. K. N. P. W Lipsku, Breitkopf 1727. w 8ce.

Xięża Auszpurscy konfessyi nieodmiennej polscy wydali staraniem Efr. Olofa podług Biblii Gdańskiej z r. 1632. — Ringeltaube Beytr. s. 347—8, wspomina jednocześnie o rękopismiennym przekładzie Salom Hermsona w Marienburgu, obejmującym pięć ksiąg Mojżeszowych — Thorn. Nachr. 1762 s. 375 piszą, że wydał Jakob Schmidt z Grudziądza z summaryuszami Seb. Schmidta a glossami Marc. Lutra. Jedno i drugie tłumaczył Jan Dziermo. — Schmidt jednocześnie wydał kancyonał luterski.

Jocher 2311. — Ringeltaube s. 76—80.

— Nowy Testament Pana naszego Jezusa Chrystusa, który z naystarszymi i ninieyszymi wersyami polskiemi zniozszy i summarya Seb. Szmyda przydawszy z glossami D. Marćina Lutra wystawili Księża Augspurskiey konfessyi Polscy. W Lipsku, w Drukarni Breytkopfowey r. p. 1728. w 8ce, str. 691 i 41 k. nlb.

Dzieje apost. od str. 381 poprzedzone Przedmową M. Lutra (380 — 397). — Od str. 650. Apocalipsis. — Od str. 691. Reiestr ewanielij (k. 3). — Od ark. Xx_5. Passya albo hystorya o męce, śmierci, i pogrzebie P. n. J. Chr. — Od ark. Bbb_5. Hystorya o żałośnym zburzenia miasta Jeruzalem (kart 7).

Główny wydawca Efraim Oloff. W przedmowie mówi że pierwszy był Jan Seklucyan który r. 1554 Nowy T. w języku polskim wydał. Obecnie porównano Seklucyana i Gdańską edycyą r. 1632 i wzięto glossy Lutra, a Summarya Seb Szmyta.

Jocher 2312. — Ringeltaube edycyą 1727 i 1728 za jedną uważa, tylko tytuły dano odmienne. (Beyträge s. 42, 227).

Birgel. — Czartor. — Warsz. Uniwers.

— Nowy Testament Pana naszego Jezusa Chr. i psałterz Dawidów, z świeżymi rozdziałów napisami, napotrzebnieyszemi parallelami i krótkimi mieysc trudnych wykładami; Doktora Marcina Lutra i innych kościołów Luterskiego nauczycielów czystych. Na końcu, przydane nowe barżo pożyteczne Rejestra Psalmów na niedziele i swięta przez cały rok, iako też i każdego czasu dla ludzi w każdym stanie żyiących. Przedmowa naucża co o tych księgach każdemu chrześćianinowi wiedźieć i iak ich zbawiennie zażywać potrzeba, roku 1730, wtórego jubileuszu luterskiego. — W Królewcu Pruskim, drukował Jan Stelter, u Filipa Chrystofa Kantera księgarnika. w 16ce.

Przedmowę pisał D. Quandt, wydawca. Psałterz dołączył Marcin Zygm. Zieliński. Ringeltaube s. 81—83 Zielińskiego zwie także Selinski. Za podstawę wydania służył tekst edycyi Lipskiej z r. 1728 a psałterz według edycyi Gdańskiej z r. 1632.

Jocher 2313.

Bibl. Zielińskiego.

— Nowy Testament P. N. J. Chr., który z naystarszemi i ninieyszymi wersyami polskiemi porównany, a z psałterzem Dawidowym do poręcznieyszego używania iest wystawiony.... — W Królewcu drukował nakładem swoim Jan Henr. Hartung (1736—7). w 12ce.

Tylko nowy tytuł przedrukowany z edycyi w Królewcu 1730.

Jocher 2314. — Miscellanea Cracov. — Ringeltaube s. 83.

— Nowy Testament Pana naszego Jezusa Chrystusa, ktory z naystarszymi i ninieyszymi wersyami polskiemi porowniany, a z psalterzem Dawidowym do poręcznieyszego używania iest wystawiony, Każdy rozdżał krotkiemi summaryami naznaczony y podzielony, obśiernieyszymi i naypotrzebnieyszymi parallelami dołożony; Przytym ieszcze na końcu te Lekcye ze starego Testamentu, ktore iak tu, tak i na innych mieyscach w kośćiele Bożym zwyczaynie czytane bywaią z Historyą o żałosnym zburzeniu miasta Jeruzalem, są przydane. Cum gratia et privilegio S. R. M. W Krolewcu, literami i nakładem Hartungowskim. 1740 w 12ce.

Warsz. Uniw.

— Nowy Testament Pana naszego Jezusa Chrystusa, ktory z naystarszemi i ninieyszymi wersyami polskiemi porowniany, a z Psalterzem Dawidowym i z kśiąszką Jezusa Syracha, do poręcznieyszego używania na zbudowanie dźiateczkom wystawiony, Każdy rozdżał krotkiemi summaryami naznaczony i podźielony, obszernieyszymi i naypotrzebnieyszymi Parallelami dołożony; przytym ieszcze na końcu te Lekcye ze Starego Testamentu, ktore iak tu, tak i na innych mieyscach w kośćiele BOżym zwyczaynie czytane bywaią, z Hystoryą o żałosnym zburzeniu miasta Jeruzalem, są przydane. Cum gratia et privilegio · Ś. R. M. W Krolewcu, 1750. Literami i nakładem Hartungowskim. w 8ce podłużnej, k. 2, str. 880 i Rejestru k. 2.

Po tytule, przywilej Fryd. Wilchelma z dnia 17 maja 1738, dany Janowi Henr. Hartungowi na wydanie polskiej Biblii, Nowego Testamentu i na wydany kancyonał pracą radcy konsystoryalnego Rogalli. Wolno mu je drukować privative i samemu debitować. — Kto inny nie waży się przedruku pod karą grzywny na rzecz Mons Pietatis 100 species dukatów. Nawet przedruków nie wolno sprowadzać z zagranicy. Akt ten ogłoszono po niemiecku.

Dzieje apostolskie idą od str. 273. Listy od str. 352. Obiawienie od str. 571. Księgi psalmów albo psałterz Dawidów od str. 608. Księga Jezusa syna Syrachowego od str. 767. Przydatek do N. Testam. Lekcye od str. 868: (Powtore) Hystorya o żałosnym zburzeniu miasta Jeruzalem od str. 868. — W tekscie powołuje się literą *B* na Biblią Brzeską.

Jagiell.

— Nowy Testament Pana naszego Jezusa Chrystusa, ktory naystarszymi i ninieyszymi wersyami polskiemi porowniany, a z Psalterzem Dawidowym i z Kśiążką Jezusa Syracha, do poręcznieyszego używania na zbudowanie dziateczkom wystawiony, każdy rozdżał krotkimi summaryuszami nowymi naznaczony i podźielony, obszernieyszymi i naypotrzebnieyszymi parallelami dołożony; przytym ieszcze na końcu te Lekcye ze Starego Testamentu, które iak tu, tak i na innych mieyscach w kościele Bożym zwyczaynie czytane bywaią, z Hystoryą o żałosnym zburzeniu miasta Jeruzalem, są przydane. W Królewcu, 1767. Czcionkami i nakladem Hartungowskim. w 12ce (format podłużny), 2 k. str. 880.

Na czele przywilej Fryd. Wilchelma z r. 1738. — Od str. 273. Dzieje. Od str. 352 Listy. Od str. 571. Objawienie. Od str. 608. Psalmy Dawida. Od str. 767. Księgi Jezusa Syrachow. Od str 868. (Po wtore) Hystorya o żałosnym zburzeniu miasta Jeruzalem.

Czartor.

Edycyą w Królewcu z roku 1779. ob. pod Biblia (u Jochera 2274).

— Nowy Testament Pana naszego Jezusa Chrystusa, ktory z naystarszymi i ninieyszymi wersyami polskiemi i t. d...... (jak wyżej) W Królewcu, drukował kosztem swoim Bogumił Lebrecht Hartung r. 1789. w 12ce, str. n. 4. liczb. 880. Rejestr str. 4.

Krasińs.

— Biblija ruska wyłożena Doktorom w lekarskich naukach Franciszkom synom Skoryninym, iż sławnawo grada Połocka, Bogu ka czti i liudom pospolitym k dobromu nauczeniju w starom Miestie Prażskom. (1517—19). w 4ce.

Wydana w 22 osobnych częściach z 42 ryc. i portretem Skoryny za staraniem wileńskiego radnego Bogdana Onkowa. — Obejmuje te części:

Kniga Joba k. 51. r. 2 (r. 1517). — 2. Pritczi Caria Salomona kart 48, ryc. 2. (r. 1519). — 3. Kniga mudrostv Jsusa sina

Siracha k. 81. r. 1. (r. 1517). — 4. Kniga Rut k. 8. i 1. r. (1518 r.). — 5. Kniga Piesn Piesnei k. 11, ryc. 1 (1518). — 6. Kniga Ekklesiast. Caria Salomona 18 k. i 1 r. (r. 1518). — 7. Kniga premudrosti Bozie 32 k. 1 r. (r. 1518). — 8. (1, 2, 3, 4). Czetire Knigi carstw. 241 k. 11 r. (r. 1518). — 9. Kniga Jisusa Nawina 48 k. 1 r. (r. 1518). — 10. Kniga Bytia 94 k. 4 r. (r. 1519). — 11. Kniga Ishod 76 k. 6 r. (1519). — 12. Kniga Czisł 74 k. 1 r. (r. 1519). — 13. Kniga Lewit. 54 k. 3 r. (1519). — 13. Kniga Wtorozakonije 66 k. 1 r. (1519). — 15. Kniga Ludej izraelewych 48 k. 1. r. (1518). — 16. Kniga Judit 26 k. 1 r. (r. 1519). — 17. Kniga Ester 26 k. 2 r. (r. 1519). — 18. Płacz Proroka Jeremii 12 k. 1. r. (r. 1519) — 19. Kniga proroka Daniiła 40 k. 1 r. (r. 1519).

Licząc 4 części luźno wyszłe pod N. 8. mamy razem 22 osobnych części. — Inne części wyszłe później: Diejania apostolskie (1521), Psałtir (1551) Nie należą do tego zbioru.

Wiszniewski a za nim Wachnianin wymieniają Pentateuch Mojżesza wydany 1519, jako jednę całość i razem wyszłą, mający kart 364, rycin 14. Tymczasem wyszły one luźno jako osobne księgi: Bytia. Ishod. Czisł. Lewit. Wtorozakonije.

Skoryna tłumaczył według Wulgaty. Język u niego białoruski, czyli jak wyraża się Sacharow: litewsko ruskie narzecze.

Jocher N. 2279. — Wiszniew. H. lit. VIII, 466. — Köppen Bibl. 1825. s. 79. — Dubrowski. Reise nach Russland und Schweden str. 103. — Dubrowski Sławianka I. s. 153, Sławiańsk. Gramm. przedm. str. 4, Staroż. czeskie str. 324. — Backmeister Opyt o bibliot. akad. nauk str. 67. — Sztritter Opyt trudom woln. Ros. sobranija Cz. VI. str. 177—194. (opis bibliogr. dokładny). — Sopikow Bibliogr. Czast I, str. 25—44. 281. — P. M. Strojew Katal. grafa Tołstowa. — Tenże: Opisanij staropiecz. knig sławiańs. str. 6—19. — M. Karamzin Istorija wyd. IV. T. I. 329. — Metrop. Eugeni w Syn. Otczestwa 1821. N. 30. — Tenże: Słow. pisat. Cz. II. s. 269—271. — Sobolewski w Pamiętn. Warszaws. 1815. — Bandt. Hist. dr. kr. 125. — Głowacki Jak. Nickolko o Bib. Skoriny. (z Halic. Rus. Mat. 1865). — Or. Nowickij. O perwonaczelnom perewodie św. pisanija na sław. jazyk. Kijów 1827. s. 56—7. — Wachnianin Anat. O doktorie F. Skorinie. Lwów 1879. — Sacharon Obozrienije. 1849, N. 10.

Moskiews. Arch. min. inostr. dieł (Części 1, 4, 8, 10 do 14, 16, 17, 19). — Pogodin. (2, 6, 7, 8 Cz.). — Kiryłło Biełozerskiego Monast. (3, Cz.). — Bibl. Bisk. w Munkaczu (4, 9, 15, 16, 17 Część). — Karatajewa (6, 10 do 14 Cz.) — Warszaws. Uniwers. (8, 9, 17. Część). — Mosk. typogr. dwora (8 Cz.). — Łowkowa. (10, 11 Cz.). — Troickoj duchown. Akad. (10 do 14 Cz.). — Spaso-Ewtimiewa Monast. (10, 11 do 14 Cz.). — Muzeum Rumiancowa — Cesars. bibliot. w Petersb. (wszystkie 22 części). — Bibl. Akademii Nauk w Petersb.

— Kniha Nowaho Zawieta, w nejże napredi psałmy błażennaho Dawida proroka i caria. [Na końcu alfabetyczny ukaziciel zrobiony przez Tymofeia Michajłowicza, na którego osobnym tytule:] Knižka, sobranie weszczei nużniejszych w kratcie, skoraho radi obrietenija w knizie Nowawo zawieta, po słowiesem azbuki; wsiem błahoczestno wierujuszczym w Sw. Ziwonaczalnuju Troicu otca i syna i swiataho ducha zieło jest polezna. Napeczatana w bogospajemom gradie Ostrozie Joannom Teodorowiczem. [Przed Alfawitnym ukazatelem nadpis:] Sobranie weszczej nużniejszych skoraho radi obrietenija w knizie tej Nowaho Zawieta, po słowam azbuki, murhoriesznym Timofeom Mihaiłowiczem, lieta ot sozdanija miru 7089 a ot narożdenija spasitelia naszeho Isusa Christa 1580. w 8ce, k. 4 i 490, dr. kirylicą. Ukazicięla alfabetycznego kart 53.

Na początku herb księcia Ostrogskiego i znak drukarza a na ukazicielu alfabetycznym również herb księcia.

Jocher 2330. — Karatajew N. 80. — Sacharow Obozr. N. 64. — Wiszn. Hist. lit. VIII. s. 454.

Bibl. Pogodina. — Bibl. Czertkowa. — Bibl. publ. petersb. — Muzeum Rumiańcowa. — Akad. Nauk. w Petersb. — Btbl. historicz. Obszestwa. — Bibl. Karatajewa.

— Psałtir i Nowyj Zawiet. w 8ce, kart 1, 96 i 377.

Wyszedł bez w. m. i r. (Wilno około 1600). Karat. N. 134.

Bibl. Karatajewa.

— Biblija sirecz Knihi Swiaszczennaho Pisanija Wetchaho i Nowaho Zawieta. Napeczatasia w Poczajewie pierweje w leto ot sozdanija mira 7306, ot wopłoszczenija Boha Słowa 1798 miesiąca ijunija dnia 26, indikta 1, w tipografii czudotwornyja Ławry Pocza-

jewskija cz. Sw. W. W. po poweleniju donnom w Sanktpeterburhie hoda 1797 miesiaca Septemwrija dnia 14. fol.

Tytuł skrócony. Ryty na miedzi. Całkowity zajmuje dwie strony druku. Całość obejmuje pięć części:

Część pierwsza kart nieliczbowanych 3, liczbowanych 157; — Część druga, nieliczbowanych 1, liczbowanych 151; — Część trzecia, nieliczbowanych 1, liczbowanych 126; — Część czwarta, nieliczbowanych 1, liczb. 204; — Część piąta, nieliczb. 1, liczb. 188.

Jocher 2282. — Wiszn. H. lit. VIII. 459. Czartor. — Krasińs. — Czetwert.

— Biblia sirjecz Knihy Wetchaho i Nowaho Zawjeta, po jazyku słowensku, ot ewrejska w ellińskij jazyk sedmi desiat i dwiema bohomudrymi prewodniki, preżde wopłoszczenija Hospoda Boha i Spasa naszeho Is. Chā. 350 ljeta, na żełajemoje powelenie Ptolomeja Fiładelfa carja egypetska, prewedenaho zwodu s tszczaniem i prylеżaniem jełyko moszczno pomoszcziju bożijeju posledowasia i sprawysia, w leto, po wopłoszenii Hospoda Boha i Spasa uaszeho Is. Chā. 1581. (Na końcu:) Izwoleniem otca i sposzeniem syna, i swerszeniem swjataho ducha, powelenieın błahoczestywaho kniazja Wasila Konstantynowicza Ostrozkaho, wojewody kiewskaho, marszałka zemli wołynskija, starosty władymirskaho, i proczyja. Napeczetana byst sija knyha błaholemaja biblija, eże jest Wetchiy, i Nowiy zawiet, w bohospaseiemom hradie jeho otczyżnomie Ostrozie mnohohresznym, i niedostojnym rabom Iwanom Theodorowym synom Moskwytynom w leto ot sosdanija myra 7088, a ot wopłoszczenija hospoda boha y spasa naszeho is Chā 1580 miesjaca ijulija 12 deń. fol. kart 8, 276, 180, 30, 56 i 78.

W egzemplarzu Cesars. Bibliot. w Petersburgu od str. 163 do 180 i od str. 133 do 145 (księga Ezechiela), tekst drukowany odmiennemi typami prawdopodobnie Mamonicza w Wilnie.

Sacharow N. 65. — Karatajew N. 81. — Kałajdowicz Wiestnik Ewropy 1813. N. 18. str. 123.

Jagiellońska. — Akad. Nauk. w Petersb. — Czartorys. — Karatajewa. — St. Potock. w Brzeżan. — Sołowiecki Monast.

— Toż. Ostróg 1581. fol. k. nlb. 8, 276, 180, 30, 56 i 78.

Zakończenie tej edycyi jest inne niż w poprzedniej, a mianowicie:

Suszczija że bohopryjatnyja i duszeprawitelnyja Knihy, Wetchago i Nowaho Zawjeta napeczataszasia mnoju, mnohohriesznym Joannom Theodorowym synom z Moskwy, w bohohranimom hradie Ostrozie, w leto ot sozdanija mira 7089, ot wopłoszczenija że Hospoda Boha i Spasa naszeho Is. Christa 1581, miesiaca Awhusta 12 dnia.

W tem wydaniu karta 276 przedrukowana. Dwie są przedmowy. Jedna Xcia Konst. Ostrogskiego, druga Herasima Daniłowicza Smotryckiego a w końcu Iwana Teodorowicza. Arkusze pierwotne rozpoczętego druku tej Biblii i zaniechanego, (z powodu uzyskania innego rękopisu do druku), były zachowane niegdyś w bibliotece kanonika Ławrowskiego we Lwowie.

Jocher 2280 i Noty. — Zubrzycki w Żurn. narodn. proswieszcz. 1838, N. IX. str. 564. — Tołstoj N. 22. — Sacharow N. 67. — Karatajew N. 82. — Bandt. H. dr. kr. P. II. 27. — Karamzin Istor. gosud. ros. T. IX. str. 92. — Metrop. Eugeni w Słow. duchow. pisat. Cz. I. s. 268.— Orest Nowickij. O perwonaczalnom perewodie sw. pisanija na sławiańs. jazyk. — Nikoł. Berg. De statu eccles. et relig. moscov. — Kolb Akadem. Introd. in histor. et rem liter. Slavorum. — Dobrowski w Sław. gram. przedm. str. LV. — Keppen Bibliogr. List. N. 258. — Wiszniewski Hist. lit. VIII. 452—460.

Trębicki przywodzi przedruki Biblii ostrogskiej: w Kijowie 1779, w Peszcie 1788, w Poczajowie 1797. (Bibl. Warsz. 1841, III. 371). Także wspomina mimochodem o przekładzie ruskim Biblii Bizańskiej przez Dam. Nalewajkę w Ostrogu 1607. ale takiego druku nikt nie widział.

Akad. Nauk. w Petersb. — Akad. Umiejętności Krak. — Barberini w Rzymie. — Bodlejańska. — Cesarska w Wiedniu. — Czarnec. — Czertkowa. — Dzieduszy. — Kapituły krakows. — Kijewsko-Sofijs. Zboru. — Kijows. Uniwersytet. — Kórnik. — Krasińskich. — Lorda Spencera. — Nowogrods. Sofijs. Zboru. — Obolеńskiego. — Ossolińs. — Ozerskijego. — Pawlikows. — Pogodina — Sanguszk. — Stuttgardska. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniwers.

— Biblia napeczat. po perewodu biblii ostrożkija typografii. Moskwa 1663, fol. k. 3, 9 i 516 z drzeworytami.

Zmieniono tu ortografią i jedno miejsce z N. Test.
Karatajew N. 516. — Wiszniews. VIII, 459.

— Biblia ruska. W Supraślu 1743. fol. mniej.

Wyszła kosztem Jerzego Bułhaka Biskupa Pińskiego. Wydawcy Zakonnicy: Innocenty Chanhiewicz (?) i Teofil Lacewicz. Jestto przedruk Biblii Ostrogskiej.
Jocher 2281. — Janocki Lexicon I. 15.

— Kniha Nowoho Zawieta w nej że napredi Psałtir błażenaho proroka i cara Dawyda. Wydana jest kosztom i nakładom Wielmożnoho Pana Jeho Miłosti Pana Bohdana kniazia Okhinskoho [Ogińskiego] podkomoroho trocskoho i proczja. Praceju i pilnym staranjem inokow cerkwi bratskoje Swiatoho Ducha obszczelubnoho żitija, w majetnosti Jeho Miłosti w Jewju. Roku 1511 miesiaca awhusta dnia 17. w 4ce, kart 10, 118, 204, 60, 185 i 25.

Na odwrotnej stronicy herb Ogińskiego składany z czterech herbów. Na następnej karcie epigramat wierszowany. Na dalszych $8^1/_2$ kartach przedmowa do Bohdana z Kozielska Ogińskiego, podpisana „Inocy obszczeho żitija monastyra cerkwi Swiatoho Ducha bratstwa cerkownoho wilenskoho prawosławija greczeskoho“. Drukowali więc mnisi z Wilna (k. nlb. 11). Psałterz ma karty liczbowane u dołu od 2 do 110. Od 111 do 118 idzie pieśń Mojżesza i parę innych. Następnie Ewangeliliści ze spisami rozdziałów i przedmowami mają osobną paginacyę od karty 1 do 203. Następnie idą wyjątki z Ojców kościoła wschodniego o apostołach i same Dzieje Apostolskie. Listy apostolskie mają znów osobną paginacyę od 1 do 160. Od 161 do 184 znajduje się Apokalipsis. Dalej idzie kalendarz cerkiewny i niektóre modlitwy, razem na 27 kartach. Kończy „Słowo ko czitatelom“ zajmujące stronnicę na osobnej karcie, z prośbą o wybaczenie omyłek.
Jocher 2331. — Karatajew N. 170. — Tołstoj N. 56. — Sacharow N. 147. — Strojew N. 56. — Wiszniews. Hist. lit. VIII. 434.
Akad. Nauk w Petersb. — Bbl. publ. w Petersb. — Krasińs. — Karatajew.

— Toż w Jewiu. 1635. w 4ce.

— Toż w Jewiu. 1638. w 8ce.

— Nowyi Zawiet gospoda naszego Is. Christa, w niem że i psałtir; nowo izdasia w połzu wsim, naipacze że prawosławnym, trudolubiem inokow obszczezitelnyja obiteli soczestwija preswiataho i ziwotworiaszczawo ducha, w Wewiu roku 1641. w 8ce, kart 8, 450 i 28; z ryciną 4ch ewangielistów i herbem Ogińskich.

Sacharow N. 404. podaje liczbę kart 589. Porównaj niżej ten sam tytuł z tąż ilością kartek także z r. 1641, lecz druk w Wilnie oznaczony.
Karatajew N. 468. — Sacharow N. 404.
Bibliot. publicz. Petersb. — Akad. Nauk, Petersb. — Moskows. Obszczest, istoricz. Carska.

— Nowoj zawiet s psałtirom wnow perewiedennyi i izdannyi bratskom wilenskago obssczestwiennawo monastyria pri chramie soszczestwija Sw. i ziwotworiaszczewo Ducha, prawisławia greczeskoho. Wilno 1623. w 8ce, kart 5, 112, 461 i 32

Przypis. Fiedor. Sapiezie, podkomorz. Witebs.
Sopikow N. 1713. — Bandt. H. D. K. P. II. 259. — Jocher 2333. — Kraszews. Wilno IV. — Tołstoj N. 69. — Sacharow N. 204. — Karataj. N. 236.
Bibl. pub. Petersb. — Karatajew. — Muzeum Rumian. — Pogodina. — Ozerskiego.

— Nowyi Zawiet gospoda naszego Isa Christa, w niemże i Psałtir; nowo izdasia w połzu wsim, naipacze że prawosławnym, trudoliubiem inokow obszczeżitelnnyja obiteli soszcestwija preświatawo i ziwotworiaszczawo Ducha. W Wilnie, roku 1641. w 8ce, k. 4, 104, 4, 450 i 27 kart, z ryciną czterech ewangelistów.

Na odwrocie tytułu herb Alex. Ogińskiego i przedmowa do niego zakonników wileńskich. Zupełnie tak samo jak druk z oznaczeniem miejsca wydania: w Jewiu 1641.
Jocher 2332. — Tołstoi N. 95. — Sacharow N, 403. — Karataj. N. 467.
Bibl. publ. Petersb. — Karatajewa.

— Psałtir i Nowyj Zawiet, napiecz. w Kutieinskom Monastyrie w 1632. w 4ce.

Bakmejster: Opyt o bibl. i Kabinet. rudkost. St. Peters. 1779 str. 74. — Sopikow N. 707. — Karatajew N. 336.

— Psałtir i nowyj Zawiet, napiecz. w Kuteinskom Monastyrie w 1652. w 4ce, kart 6, 126 i 500.

Sacharow N. 550. — Karat. 627.
Bibl. Akad. Nauk. w Petersb. — Karatajewa. — Czetwertyńs.

— Nowaho Zawieta w niejże Psałtyr błażennaho Proroka i Caria Dawida. Perwoje tipom izdadesia w leto ot rożdestwa Christowa 1658 miesiaca Dekambrija dnia 20. [W Ławrze Kijewo-Peczerskoj]. w 8ce, k. 7, 550 i 20 orazPsałterz kart 4 i 144 liczb. z drzew.

Sopikow Cz. 1. N. 711 i 947. — Karatajew N. 677.

Krasińs. — Bibliot. publicz. Petersb. — Akad. Nauk. Pet. — Karatajewa — Czertkowa.

— Nowyj Zawiet Gospoda Boga i Spasa naszego Isusa Christa i pri niem Psałtyr peczatnym izobrażeniem obnowisia. W swiatoj wełykoj czudotwornoj Peczerskoj Kiewskoj stawropigialnoj patriarszeskoj ławrie. Błagosłowe-niem archimandrita tojaż S. Ławry wseczestnago Gospodyna Otca Meletia Bujachowicza. W lieto ot sozdanija mira 7200 ot wopłoszczeniaże Słowa Bożija 1692. Mca Iulia 3. (Kijów). w 4ce, 8 k., 116 k. liczb., 2 k. i 438 k. liczb.

Tołstoi N. 178: — Karatajew N. 1021.

Akad. Nauk. Petersb. — Bibl. Publ. Peters. — Czartor. — Karatajewa.

— Nowyj Zawiet Hospoda Boha i Spasa naszeho Jisusa Christa, w swiatoj welikoj czudotwornoj Peczerskoj Kijewskoj stawropigijalnoj patriarszoj Ławre obnowisia, pri archimandrytu Joasafu Krokowskom. W leto ot wopłoszczenija Boha Słowa 1703 miesiaca Januarija 3 dnia. w 8ce, kart nieliczbowanych 18, liczbowanych 438.

— Toż. Kijów, 1703. w 8ce. [Edycya inna].

Jest to odmienne odbicie od poprzedniego, lubo druk tenże sam, ale z daleko piękniejszemi rycinami, w stylu nie bizantyńskim. Prawdopodobnie książkę z dedykacyą do carewicza Aleksego i z brzydkiemi, ale bizantyńskiemi rysunkami, drukowano dla prawosławnych, bez dedykacyi zaś i z rysunkami w stylu włoskim drukowano dla unitów.

Karatajew N. 1213.

Krasińs. (dwojakie). — Akad. Nauk. Petersb. — Muz. Rumiancowa. — Bibl. Karatajewa.

— Nowyj Zawiet si jest Ewanhelie błahowiestwowanije Hospoda Boha i Spasa naszeho Jisusa Christa. Błahosłowenijem Jasnie w Bohu preoswiaszczennaho archiepiskopa czernih. nowohr. i pr. Antonija Stachowskoho, tszczanijem że wseczestnaho archimandryta Hermana Kononowicza, w tipografii Sło-Troickoj Ilinskoj Czerniehowskoj pierweje tipom izdannyj roku 1717. w 4ce, kart nieliczbowanych 9, liczbowanych 497, nieliczbowana 1 i liczbowanych 40.

Krasińs.

Nowyj Zawiet, napiecz. w Kijewie w. 1727 w 4ce, kart 1, 9 i 511 z miedziorytami.

Bibliot. publicz. Petersb. — Karatajewa. — Moskiew: Drukarni Dworu.

Sopikow Cz. 5. N. 12986. — Karat. N. 1344.

— Nowyj Zawiet. Kijów, 1741.

— Nowyj Zawiet. 1759.

Te dwie edycye wspomina Trębicki Bibl. Warsz. 1841. VII.

— Nowyj Zawiet. Czernichow. 1748.

— Nowyi Zawiet. Poczajów, 1768.

Bibl. War. 1841. III. 572.

— Biblia po litewsku (żmudzku). Wyd J. Kaz. Kraiński i Mik. Minwid. Londyn 1663. w 8ce, do str. 416, to jest do psalmu XL. (reszty brak). Więcej nie wyszło.

Korrektor tejże Sam. Bogusław Chyliński († 1668). Wyszła nakładem ewangielistów reformow. w Kownie, Wilnie, Kiejdanach, za roskazem Stanisł. Xcia Radziwiłła kanclerza W. X. L.

Dziennik Wileńs. z egzemplarza będącego w Bibl. Uniwers. Wileńskiego podaje datę r. 1660. Za podstawę przekładu służył litewski rękopis Jana Bretkuna z r. 1590 p. t. Biblia tatai esti wissas szwentas rasztas, który Bogusław Radziwiłł na ten cel pożyczył. Rękopis ten jest w Bibl. Królewieckiej. Obejmuje 8 tomów. Przerabiali go na żmudzkie Jerzy Skrodzki i Jan Boroymowski. Zaś Sam. Chyliński był korrektorem.

Jocher 2283 (z datą 1660). — Dziennik wil. 1828, Hist. i lit. V. 430 str. — Stankiewicz Maur. Wiadomość o bibl. litews. drukow. r. 1663. Kraków 1886. — Tenże Bibliogr. litews. 1889. s. 55 — 7. — Crovaeus G. Elench. scriptorum. Londini 1672. s. 22. Kortholtus Christ. De scripturae edit. Kiloni 1686 s. 371. — Witte H. Diarium biogr. Gedani 1688. pod r. 1688. — Lelong J. Bibliot. 1723. — Jan Jak. Quandt Królewiec, 1735. — Ludw. Rhesa Gesch. der Lithuan. Bibel. Königsb. 1816 s. 23 — 4. — Niezabitowski Kaj.

Surinkimas. Wilno 1824. — Wiadomość o liter. litews. żmudz. w Dzienn. Wileń. 1824. I. 385—8, 513—6. — Mikucki Stan. Otczety. Petersb. 1855, I. s. 5. — Encykl. Orgelbr. 1860. III. 428. — Karłowicz. O jęz. litews. Krak. 1875. s. 350. — Bezzenberger Adalb. Zur lithauisch. Bibliogr. 1883. I. 28—35.

Bibliot. Akad. duch. kat. w Petersb.

— Biblia, tai esti: Wissas Szwentas Rasztas, Séno ir Naujo Testamento, pagal Wokiszką Pérguldimą D. Mertino Luteraus, su kiekwieno pérskyrimo trumpu praneszimmu, ir reikalingu paženklinnimu tû paczû Zodzû, kurrie kittose perskyrim ose randomi, nu kellû Mokytojû Lietuwoj' Lietuwiszkay pérguldytas. Karaláuczuje, 1735. Rásztais isspáustas pas Jona Endriki Artunga, o pardudamas pas Pilippa Kristupa Kanteri. w 8ce, k. nlb. 10, str. 1420.

Od str. 889 idzie tytuł osobny: Prarakai, su tomis knygomis kurros waddinamos Apokrypa, Lieutowiszkay, su kiekwieno pérskyrimo trumpu praneszimmu, ir reikalingu pażenklinimu tû pacsû sodsû kittose pérskyrimose randamujû. Karaláuszuje, mette 1734.

Kończy dzieło:

Naujas Testamentas, musû pono bey iszgannytojo Jezaus Kristaus, Lietuwiszkay, su kiekwieno pérskyrimo trumpu praneszimmu, ir reikalingu pażenklinnimu tû paczû żodzû, kittose pérskyrimose randamujû. Karaláuczuje, mette 1735. w 8ce, k. 1. str. 364 i k. 1.

Dedykacyą niemiecką królowi prusk. podpisał Jan Jakób Quandt w Królewcu 18. Octob. 1735 r. Wielbi go, że na Litwie pozakładał miasta i budynki. W przedmowie zaczyna od bożków litewskich; potem wspomina te druki: Catechismus in preussischer Sprache, edycye dwie w r. 1545. — Mosvidiusa Kat. litewski r. 1547. Przekład Nowego Testamentu przez J. Bretkiusa zaczęty 9 Octob. 1579 r. i zostawiony w rękopisie. Z czego psalmy Dawida poprawione wydał Jan Rhesa 1629 r. z przedmową Jana Behma. — Przedmowę litewską podpisał Joh. Behrendt Archi-Presb. Insterb. w Istrutije 18 Octob. 1735.

Jocher 2284. — Rhesa L. J. Philol. Krit. Anmerkungen. II. Th. 1824.

Jagiell.

— Biblia, tai esti: Wissas Szwentas Rásztas, Séno ir Naujo Testamento Pagal Wokiszką Pérstáttimą D. Mertino Luteraus, Su kiekwieno Pérskyrimo trumpu Praneszimmu, ir reikalingu Pazenklinnimmu tu paczû Żodzû, kurrie kittose Pérskyrimose randomi, Nu kellû Mokytoju Lietuwoj' Lietuwiszkay pûrstattytas, Ir antrą Kartą iszspáustas. Karaláuczuje, 1755. Randamas pas Pi. lippą Kristuppą Kanteri. w 8ce, kart nlb. 12, Stary Testament str. 1416, Nowy Testam. str. 364.

Od str. 889 jest nowy tytuł tak jak w poprzedniej edycyi: Prarakai su tomis knygomis... z datą r. 1754. Druga część z tymże co i w pierwszej edycyi tytułem: Naujas Testamentas..., z datą 1755 r. Na pozór edycye obiedwie całkiem do siebie podobne. Rozpoznawać je trzeba po kustoszach. Np. w edycyi 1735. Kustosz B przypada pod literami *ni*, gdy w drugiej pod *ke*; kustosz *m* wypada w edycyi 1735 pod *ois*, zaś w edycyi 1755 pod *su*. W Nowym testamencie przypada w edycyi 1735 kustosz A pod kolumną pierwszą, gdy w drugiej pod drugą.

Dedykacja do Króla Pruskiego Fryderyka II, z podp. Johann Jacob Quandt. Przedmowa do Czytelnika, tegoż; po niemiecku, przedmowa po litewsku z podpisem A. F. S. P. P, (Schimmelpfennig).

Z przedmowy Quandta czerpię wiadomość, że nad przekładem Nowego Testamentu w edycyi pierwszej pracowali Reinhold, Rosenberg z Tylży, Krzysztof Rebentisch z Gumbinnen, Hiob Naunyn z Ragnit i Filip Ruhig z Walterkemen, z których dwaj pierwsi wkrótce pomarli. — W opracowaniu Starego Testamentu oprócz dwóch ostatnich, brali udział Christian Stimehr, Abr. Dawid Lüneburg, Adam Fryderyk Schimmelpfennig, Fabian Kalau, Johann Behrend i Piotr Gotlieb Mielcke, jako korrektor całej biblii. Wszyscy już pomarli. — Podczas drugiej edycyi główną zasługę mieli A. F. Schimmelpfennig i Adam Henr. Pilgrim jako korrektorzy.

Trębicki w Bibl. Warsz. 1841. III. 581. mylnie pisze że edycya pierwsza tej Biblii wyszła roku 1535. Powtarza tę pomyłkę za Dzien. Wileńs. 1824 I. 384.

Biblia ta wydaną została na podstawie rękopisu Bretkuna z r. 1590. Trzecia poprawna edycya wyszła w r. 1816 w 3000 egzemplarzach, a Nowy Testament w 6000 egz. i te rozeszły się w ciągu ośmiu lat, a czwarta wyszła 1824 r. w 5000 egzemplarzach. Zapewne omyłką w druku jest wiadomość w Gazecie liter. Wileńs. r. 1806

s. 117. że Akademia Wileńska otrzymała od Pastora Moczulskiego biblią żmudzką wyszłą w Królewcu r. 1785.

Jocher 2286 i Noty. — Stankiewicz Bibl. litews. 1889 s. 14. — L. J. Rhesa: Geschichte der Litauischen Bibel. Königsb. 1816 str. 40. — Kurschat w Ewangel. Gemeindeblatt 1864 str. 35. — Dziennik Wileńs. 1824 I. 385.

Czartorysk. — Jagielloń.

— Biblia tas irr ta swehta Grahmata Rensberga p. Johna Hartunga 1739. 8. (Po łotewsku).

Jocher 2285. Ossol.

— Naujas Testamentas wieszpaties musu Jezaus Kristaus, pirmą kartą Ant Swieto Lietuwiszkoj Kałboj, Ant Isákimo Małoningiausą Karalaus Prussu etc. etc. etc. Su didżiu dabojimu pérguldýtas, o Ant Garbês diewui traicej' szwentoj' wienatijam, lietuwos żmonéms ánt iszganitingos naudôs Iszpaustas. Drukawójo arbe iszspáude Spáustuwoj Reusnéro. Karalaućiuj', Métu MDCCI (1701). w 4ce, str. nlb. 12, k. 445 i 2.

Dedykowane królowi Fryderykowi przez Bern. Sandena. Przedmowę do Czytelnika podpisał Frid. Sigism. Schustherus M. Cand. Ci dwaj byli Sam. Bythnerowi pomocą w tłumaczeniu N. T. Dla Litwy polskiej egzemplarze wydane, nie miały przedmowy Sandena i Schustera. Zaś w egzemplarzach dla Pruskiej Litwy opuszczano odezwę Bythnera. Z tąd dwojakość pozorna wydań.

Dziennik Wileńs. 1824. I. 384 oraz 1828. Hist. i lit. I. 353—431. — Kurschat w Ewang. Gemeindeblatt 1864 .N. 34. — Rhesa. Geschichte 1816. s. 26. — Łukaszew. Wyzn. helw. w Lit. I. 297—9 i następ. — Stankiewicz Bibliogr. litew. 1889 s. 67—9.

Czartor. — Bibl. Królewiecka. — Warsz. Uniw. (z autogr. Bythnera).

— Naujas Testamentas musu pono Jezaus Kristaus Lietuwiszkas ir Wokiszkas isz naujo perwerstas ir ant małoningiausojo Prusu Karalaus isakimo isztaisitasnug D. Jano Jakubo Kwandt. Karalauczuje metu 1727.

Das neue Testament unsers Herrn Jesu Christi Deutsch und Litthauisch von neuen übersetzet, und auf hohen allergnadigsten Befehl Ihro Königl. Majestät in Preussen ausgefertiget von Johann Jacob Quandt, D. königlichen Preussischen Ober-Hoff-Prediger und Consistorial-Rath. Königsberg, verlegts Christoph Gottfried Eckard. 1727. w 8ce, 2 k. tyt. 4 k. nlb. ded. oraz str. 1046 i 5 k. nlb.

Dedyk. Fryderykowi Wilhelmowi królowi prusk.

Jocher N. 2335, przypis. — Dzien. Wileńs. 1824, I. 385.

Czartor.

— Nauja Testamentas musu pono bey Jszganuytojo Jezaus Kristaus. Lietuwiszkay, su kiekwieno Perskyrimo trumpu praneszimmu, ir reikalingu pażenklinnimu tu paczu żodzu, kittose perskirymose raudamuju. Karalauczuje mette 1740. w 8ce, str. 364, k. nlb. 2, 93 i 1.

A. Wolański.

— Biblia Wandalica. Biblia te je use suetu pismu..... Bibel das ist die ganze heilige Schrifft. Windisch. Wittenberg durch Hans Kraffs Erber. 1584. fol. z. ryciną.

— Neues Testament unsers Herrn Jesu Christi durch Gottlieb Fabricium in die Wendiche Sprache übersetzt. 1709. (po niemiec. i wendyjsku).

— Das Newe Testament, das ist alle Bücher des newen Bundes, welchen Gott durch Christum mit dem Menschen gemacht hat, Trewlich aus dem Griechischen ins Teutsche versetzt. (W tytule cytat z Timoth. I. 9 i 10. wierszy 6). Gedruckt im Jahre Christi 1630 (Racoviae). w 8ce, k. t., 11 k. nlb. str. 914 (mylnie wydrukow. 614) i kart 2 omyłek.

Tłumacze nie wymienieni. W przekładzie brali udział: Wal. Smalcyusz pospólnie z Joach. Stegmannem i J. Celliuszem, socynianami. — Geschichte od str. 415. Dzieje od 541. Offenbarung od str. 859. Bock Histor. Antitrinitr. I. s. 349—51, 783, 962.

Czartor. — Warsz. Uniw.

— Das Neue Testament treulich aus dem Griechischen ins Deutsche übersetzt. Eine neue Ausfertigung in welchem fleissiger als jemals zuvor in irgend einer Dolmetschung die mancherley Lesungen sowol aus geschrie-

benen als gedruckten Büchern vorgestellet, und die übereintreffenden Oerter der Schrift angemerket sind. Amsterdam, gedruckt, bey Christoff Cunraden, Buchdrukkern im Jahr 1660. w 8ce, str. 714 i praef. 14.

Wydał Socynianin Jerem. Felbinger, podpisując przedmowę Emdae, stąd mylnie Heinsius (Hist. eccles. II 4162) bierze to za miejsce druku. — O tyle nas zajmuje to wydanie, że Felbinger przeważnie trzyma się niemieckiego przekładu w Rakowie drukowanego — i że na nim opiera się przekład polski socyniański wydany w Amsterdamie 1686.

Bock Fr. S. Historia antitrin. I. 349—52.

— (Nowy Testament). Tytuł w czterech wierszach po hebrejsku. Gedrukt zu krokau, durch Paul helic im Jar M.D.XXXX (1540). fol. ark. A—Z i aa do nn—b.

Tytuł w ozdobnych ramach kolumnowych i z królewskiemi tarczami. — Na końcu herb arcyb. gnieźnieńskiego i pod nim wiersz hebrejski i grecki — Przed tem na dwóch stronach dedykacya: Reverend. Patri Petro a Gamratis Gnesn. Archipresuli Paulus Haliciensis Neochristian. Calcographus Craccou. salutem. Datowane Cracconie ex officina mea a. d. 1541. — Tłumaczył Jan Herzuge.

Jocher 2337. — Bandt. Hist. druk. krak. — Janoc. I. 108.

Jagielloń.

— (Biblia Hebrejska z wykładem Raschi). W Krakowie, 1610.

Ban. H. D. K. P. I. 248. — Jocher 2287.

— Vetus Testamentum germanico idiomate literis hebraicis explicatum. Amsterdami 1677. fol.

Przywilej na to dzieło dany przez Jana III Króla Polsk. w Gdańsku 1677.

Warsz. Uniw.

— Pięć ksiąg Mojżeszowych (po hebrejsku). Kraków, 1530.

Jocher 2338.

— Pięć ksiąg Mojżeszowych (po hebrejsku). Kraków, 1587, fol.

Jocher 2339.

— Novum Jesu Christi Testamentum vulgatae editionis. Sixti V. Pontif. M. jussu recognitum atque editum. Culmae 1771. w 12ce.

Ossoliń. — X. Polkows.

— Novum Testamentum graecum e codice Ms. Alexandrino, qui Londini in Bibliotheca Musei Britanici asservatur, descriptum a Carolo Godofredo Woide, S. Th. D., Soc. Reg. et Antiqu. Lond., Reg. Götting. et Phys. Ged. Socio, Eccles. Unit. Conf. Bohem. in Pol. Maj. Seniore, Sacelli Regii Belg., et Prot. Ref. Germanici Ministro, Musei Britannici Bibliothecario. Londini, ex prelo Joannis Nichols, typis Jacksonianis. MDCC. LXXXVI. (1786). folio wielkie, str. X i XXXII. Tekst grecki facsimiliowany arkuszy od A—Uuu$_2$ i Varietas Codicis Alexandrini str. 89.

Wydanie wspaniałe na wytwornym papierze. Dedykacya Joanni Archiepiscopo Cantuariensi. Między prenumeratorami wymieniony: Król Stanisław August, Bibliotheca Univers. Vilnensis, Bibliot. Gymnasii Lesnae Polon., Bibl. Zaluskiana Varsaviae — Wydawca przesyłając egzemplarz Uniwer. Bibliotece w Krakowie podpisał się Polonus.

Jagiell.

Biblia zobacz Bibel — Bibliotheca fratrum polon. (Novum testam.) — Bohdanowicz Tom. (Trąba Nowego testam. 1715) — Boius Conradus (Mnemosinon bibliorum 1542) — Broscius Vencesl. Gerson (1674) — Fabricius Laurent. (Partitiones codicis hebraei 1610) — Gurowski Raf. (Dzieje pisma Św. 1782) — Historya biblijna — Hutemovites (Bibl. Brzeska) — C. I. (sacra carminibus comprehensa 1788) — Jabłoński Dan. Er. (Biblie polskie 1731, Biblia hebraica 1699) — Kurzeniecki Marc. (Wykład Pisma ś. 1769) — Leszczyński St. (Historya Star. i Now. Testam. 1761) — Lismaninus (brzeska) — Lublinius Jac. (brzeska) — Mikołajewski Dan. (współtłumaczenie gdańskie 1632) — Mosvidius Marcin (wyd. Biblii litews. 1755) — Nachricht (1728) — Ochinus Bernard. (brzeska) — Orsacius Grzeg. (brzeska) — Powodowski Hier. (Skarbnica Biblii S. 1577) — Ringeltaube (1744) — Schlichtingius Jonas (Apol., polska 1654) — Schreckius Wal. (Bibl. Sprüche 1667). — Thenandus (brzeska).

Zestawienie Biblii chronologiczne, ze wskazaniem pod jakim numerem każda z nich jest opisana w T. II Jochera (Obraz Bibliograficzny):

Wiek XVI. — 1517 — 1519. Biblja Ruska wedle wulgaty łacińskiej, przekładu Skoryny, w Pradze. N. 2279. — 1540. Nowy Testament hebrajski, w Krakowie. N. 2337. — 1551. Ewangelie podług Mateusza S. wydał Seklucyan Jan w Królewcu. — 1551—2. Nowy Testament Ewangelicki polski przekładu Seklucjana, Część I. w Królewcu. N. 2301. — 1552. Nowy Testament Seklucyana. Dzieje apostolskie 1552. Królewiec. — 1552. Ewangelie według Mateusza Świętego dr. w Ełku wyd. p. Maletiusa. — 1554. Nowy Testament, Seklucyana Królewiec, N. 2302. — 1555. Nowy Testament, Seklucyana, Królewiec N 2303. — 1556. Nowy testament Katolicki polski, przekładu niewiadomego w Krakowie. N 2289. — 1561. Biblja Katolicka polska, przekładu niewiadomego, zwana Biblją Leopolity, w Krakowie. N. 2257. — 1563. Biblja Sociniańska polska, zwana Biblją Radziwiłłowską, przekładu wielu, w Brześciu Litew. N. 2266. — 1563. Nowy Testament Sociniański polski, w Nieświeżu N. 2315. — 1564. Nowy Testament Katolicki polski, w Krakowie. N. 2290. — 1566. Nowy Testament Sociniański polski, w Brześciu Litew. N. 2316. — 1566 Nowy Testament Katolicki, w Krakowie. — 1568. Nowy Testament Sociniański polski, w Nieświeżu. N. 2317. — 1568. Nowy Testament Katolicki polski, przekładu niewiadomego, w Krakowie. N. 2291. — 1568/9 Ewangelie uczytelnoje, Zabłudow. — 1570. Biblja Sociniańska polska, przekładu Budnego, w Nieświeżu. N. 2267. — 1572. Biblja Sociniańska, Budnego, Nieśwież N. 2268. — 1575. Biblja Katolicka polska, zwana Biblją Leopolity, w Krakowie N. 2258. — 1575. Nowy Testament Sociniański polski, Budnego w Łosku. N 2318. – 1575. Cztery Ewangelie (ruskie) Wilno. — 1577. Biblja Katolicka polska, Leopolity, w Krakowie. N 2258. — 1577. Nowy Testament Sociniański polski przekładu Czechowicza, w Rakowie. N. 2319. — 1580. Nowy Testament Sławiański, w Ostrogu. N. 2330. — 1581. Biblja Ruska Prawosławna, tłómaczenia niewiadomego, w Ostrogu. N. 2280. — 1585. Nowy Testament Sociniański polski, w Toruniu, Nering N. 2322. — 1593. Nowy Testament Katolicki polski, przekładu Wuyka, w Krakowie. N. 2292. — 1593. Nowy Testament. Nakład Zenowicza. Wilno. — 1594. Nowy Testament Katolicki polski, Wuyka, w Krakowie. N. 2293. — 1594. Nowy Testament Sociniański polski, Czechowicza, w Rakowie. N. 2323. – 1599. Biblja Katolicka polska, przekładu Wuyka, w Krakowie. N. 2260. — 1599. Biblia sacra ebreice, hald. grae. lat. ger. slavon. El. Hutteri. Norimbergae.

Wiek XVII. — 1606. Nowy testament. Wuyka Kraków. — 1606. Nowy Testament Ewangelicki polski, przekładu Walent. Schmalza, w Gdańsku. N. 2304 — 1606. Nowy Testament Sociniański polski, w Rakowie. N. 2324. — 1610. Biblja Hebrajska, w Krakowie. N. 2287. — 1611. Nowy Testament Sławiański, w Jewiu. N. 2331. — 1617. — Nowy Testament Katolicki polski, przekładu Wuyka, w Krakowie. N. 2295. — 1620. — Nowy Testament Sociniański polski, przekładu Schmalza, w Rakowie. N. 2325. — 1621—22. Nowy Testament, Wuyka, w Krakowie N. 2261. — 1623. Nowy Testament Sławiański, w Wilnie. N. 2333. — 1630. Nowy Testament Socinjański niemiecki, w Rakowie. N. 2329. — 1632. Biblja Ewangelicka Polska, przekładu Pawła Paljura, w Gdańsku. N. 2269. — 1632. Nowy Testament Ewangelicki polski, przekładu Paljura, w Gdańsku. N. 2305. — 1633. Nowy Testament Ewangelicki polski, tamże N. 2306. — 1635. Nowy Testament Sławiański, w Jewiu. N. 2334. — 1638. N. Test. ruski w Jewiu. — 1641. Nowy Testament Sławiański, w Wilnie. N. 2332. — 1642. Nowy Test. sławiańs. w Jewiu. — 1647. Nowy Testament Katolicki polski, przekładu Wuyka, w Krakowie. N. 2296. - 1660. Biblja Ewangelicka polska, wydanie Paljura, w Amsterdamie. N. 2270. — 1660. Das Neue Testament. Amsterdam. — 1663. Biblja Ewangelicka Litewska. korrekty Chylińskiego, edyc. Kraińskiego w Londynie. N. 2283. — 1686. Nowy Testament Socinjański polski, przekładu Schmalza, w Amsterdamie. N 2326. — 1692. Nowy Testam. sławiańs. Kijów.

Wiek XVIII. — 1701. Nowy Testament Ewangelicki litewski, w Królewcu. N. 2335. — 1709. Nowy Testament Ewangelicki polski. przekładu Paljura, wyd. Breskot, w Brzegu Szlązkim. N. 2307. — 1717. Nowy Test. sławiań. w Czernichowie. — 1724. Nowy Testament Ewangelicki polski, wyd. L. Zasadyusz, w Brzegu Szlązkim. N. 2308. — 1726. Biblja Ewangelicka polska, przekładu Paljura, w Hali Magdeb. N. 2271. — 1727. Nowy Testament Ewangelicki polski, w Lipsku. N. 2310. — 1727. Nowy Testament Ewangelicki polski, w Lipsku. N. 2311. — 1727 Nowy Testament sławiańs. w Kijowie. — 1727. Naujas testamentas Karalaunuje. — 1728. Nowy Testament Ewangelicki polski, w Lipsku N. 2312. — 1730. Nowy Testament Ewangelicki polski, przekładu Paljura, w Królewcu. N. 2313. — 1731. Biblja Ewangelicka niemiecka, w Gdańsku. N. 2277. — 1735.

Biblja Ewangelicka litewska, w Królewcu. N. 2284. — 1736. Nowy Testament Ewangelicki polski, przekładu Paljura, w Królewcu. N. 2314. — 1737. Nowy Testament, ewang. Królewiec. N. 2314. w przyp. — 1738. Biblja Ewangelicka polska, przekł. Paljura, w Królewcu N. 2272. — 1739. Biblja Ewangelicka litewska, w Królewcu. N. 2285. — 1740. Biblja Katolicka polska, przekładu Jakuba Wuyka, w Wrocławiu. N. 2262. — 1740. Nowy Testament ewangel. Królewiec. — 1743. Biblja Ruska, w Supraślu. N. 2281. — 1749. Biblja Ewangelicka niemiecka, w Gdańsku. N. 2278. — 1750. Nowy testament w Królewcu. — 1751. Nowy Testament, w Brzegu. — 1755. Biblja Ewangelicka litewska, w Królewcu. N. 2286. — 1761 Kurzeniecki. Wykład Pisma Ś. — 1761. Historya Star. i Nowy Testamentu wierszem St. Leszczyńskiego, Nancy. — 1767. Nowy Testament w Królewcu. — 1768. Testam. N. Bez wyr. miej. i drukarni. (Brzeg. u Trampa). — 1768. Biblja Ewangelicka polska, przekładu Paljura, w Brzegu Szlązkim. N. 2273. — 1769. Wykład Pisma Św. Star. i Now Testam. przez M. Kurzenieckiego. — 1771. Biblja Katolicka polska, przekładu Wuyka, w Wrocławiu. N. 2263. — 1772. Nowy Testament Katolicki polski, przekładu Wuyka, w Chełmie N. 2290. — 1778. Biblia sacra carminibus comprehensa. a I. C. C. M. Varsav. — 1779. Biblja Ewangelicka polska, przekładu Paljura, w Królewcu. N. 2274. — 1780. Testament N. w Królewcu. — 1796. Nowy testament (dwa odbicia gockim i łac. dr.) Brzeg. — 1798. Biblia sirecz Knihi Poczajów.

Bibliados ob. Samboritanus Vigilantius Gregorius (1566).

Bibliae ob. Buchholtzer A. (Isagoge 1580).

Bibliografia ob. Dylagowski Bartł. (medica 1635) — Füldner (Silesiaca 1731) — Jabłonowski (Musaeum) — Janocki — Makowski Bonaw. (bibliogr. wiadomość 1759) — Załuski. (Bibliot. poetarum. Programma litterarum. 1743. Conspectus collectionis 1744) — Braun, Charitius, Goldbeck, Jaenichius, Praetorius.

Bibliopolowie ob. Informacya.

Biblioteka fizyko ekonomiczna przełożona przez X. J. M. (1788). ob. Meyer (Mejer) Józef.

— dziecinna dzieło dla rozrywki ob. Karniewski Kaj. (1783, 1796).

— Warszawska literatury zagraniczney i narodowey, zawieraiąca w sobie: Materye statystyczne, wypisy i wiadomości dzieł gruntownie lub przyiemnie od sławnych autorów cudzoziemskich napisanych; uwiadomienia względem pism oryginalnych, lub tłómaczeń w Polszcze wyszłych, lub wyniść maiących, iako też doniesienia o ustawach rządów zagranicznych, tudzież o wzroście przemysłu kraiowego i innych narodów &c. Część II i III. W Warszawie 1788. Nakładem i drukiem Michała Grölla, Księgarza Nadwornego J. Kr. Mci. w 8ce, [Cz. I. str. 112]. Cz. II. str 100. Cz. III. str. 111.

Część I wyszła pod tytułem: Dziennik Warszawski, w Warszawie u Grela 1788. Ze zaś przeciw temu wystąpił Dziennik Handlowy, sobie przywilej do tytułu Dziennika przyznając, przeto Grel zmienił tytuł swego wydawnictwa, co usprawiedliwia uwiadomieniem z 29 Marca. Głównie ma przekłady ze Steinera Polnische Bibliothek. (nawet recenzye o rzeczach polskich) i z innych niemieckich czasopism. Wydawca księgarz Gröll uwiadamia w Doniesieniu, że Część I wyszła pod jego bytność w Dubnie, dla tego nie dopilnował korrekty i sprostowania błędów językowych, tchnących niemczyzną, które wynikły podczas choroby Literata dozór drukarni mającego. Dla tego to, część artykułów musiał przedrukować na nowo. Pismo to obejmuje te nas obchodzące artykuły: Naruszewicza Historya (recen. z niem.) Skrzetuskiego Prawo polityczne (recen.), Miłość oskarżona z Wielanda wolne tłumaczenie pieśni prozą. Ostrowskiego Prawo cywilne (recenzya), Uwagi nad życiem J. Zamojskiego (recenz. od str. 78—100). O rewolucyach w domu Romanowskim (z Büschinga), O Fryderyku W., Historya Abellarda i Heloizy, Drozdowskiego: Umizgi dla przysługi kom. (recenzya III str. 96—111).

Jocher 2029

Akad. — Jagiellon. — Warsz. Uniw.

Bibliotheca fratrum polonorum qui unitarii appellantur continens opera omnia, Johannis Crelii Franci, Ludovici Wolsogenii, Fausti Socini Senensis et Exegetica Jonae Schlichtingii a Bucowiec. Contenta singulis voluminibus sunt praefixa. Irenopoli [Amsterdam] post annum Domini 1656.

Tytuł powyższy tworzy kartę drugą.

Na pierwszej karcie tytuł:

1) Fausti Socini Senensis Opera omnia in duos tomos distincta. Quorum prior continet ejus epera exegetica et didactica posterior opera ejusdem polemica comprehendit accesserunt quaedam hactenus inedita. Quorum catalogum versa pagina exhibet. Irenopoli post annum Domini 1656. folio, k. 12 nlb. str. 814.

Na k. 3ej jest:

Catalogus hac Bibliotheca contentorum.

Według tego zbiór obejmuje materye w tym porządku: Fausti Socini T. I et II·, Joh. Crelii T. 1—IV., J. Schlichtingii T. I., J. Ludovici Wolfogenii (tak) T. I—II.

Po: Dissertatio super hisce operibus (przez Przypkowskiego), zajmującej k. 4, idzie: Vita authoris conscripta ab Equite polono (Przypkowski) kart 4; poczem nowy tytuł: Concionis Christi quae habetur capite V. VI. et VIII. apud Mathaeum Evang. explicatio dictata a F. Socino S. opus ad finem non perductum. Irenopoli post a. d. 1656.

Dalej każda rozprawa ma osobny tutuł: Explicatio. De loco Pauli. Defensio. Explicatio. Commentarius. De S. Scripturae. Lectiones. Tractatus. Ad Amicos (et Dudicii epistolae). Praelectiones. Tractatus. Elenchi. Christ. religionis. Quod regni Poloniae. De baptismo. De coena.

2) Fausti Socini Senensis Tomus alter continens ejusdem scripta polemica. Quorum catalogum versa pagina exhibet. Irenopoli post annum Domini 1656. fol. k. 2. str. 812 i Index k. 5

Tutaj także każda rozprawa ma osobny tytuł z datą r. 1656. Pierwszy zaczyna się: Ad. Jac. Palaeloogi librum... responsio.

3) Joh. Crellii Franci et Jonae Slichtingii à Bukowiek Equitis poloni Opera omnia exegetica, duobus voluminibus comprehensa. Bez wyr. m. i r.

Na drugiej karcie:

Johannis Stoinski Coetus Racoviensis ministri epistola liminaris, zajmująca kart 3. (Racoviae XVI. Maji 1636).

Dalej Portret Jana Crelliusa. Następnie Vita Joan. Crelii a J. P. M. D. ante plures annos descripta (kart 4) Poczem właściwy tytuł idzie:

Johannis Crelli Franci Opera omnia exegetica. Sive ejus in plerosque Novi Testamenti libros commentarii. Maximam partem hactenus inediti. In duos tomos distincti quorum catalogum versa pagina exhibet. Additi sunt duo indices copiosissimi, quorum prior est rerum et verborum, phrasorumque Sacrae Scripturae memorabilium. Alter locorum Sacrae Scripturae in hoc opere explicatorum, vel cursim tantum illustratorum. Eleutheropoli, sumptibus Irenici Philalethii. Post annum Domini 1656. fol. str. 621 i 1. k. Erratów.

Tu także każda rozprawa ma osobną kartę tytułową. Rozpoczyna: Comment. in partem euangelii Mathaei.

4) Joannis Crellii Franci Operum exegeticorum Tomus secundus. Bez wyr. m. i roku. fol. k. 2. str. 327 i Indexu kart 25. nlb.

5) Joannis Crellii Franci operum exegeticorum Tomus tertius. Contenta sequens pagina exhibet. Omnia hactenus inedita. Irenopoli, post annum Domini 1656. fol. k. 2. str. 416. i Elenchus locorum, rerum k. 8. Index k. 1. Elenchus k. 2. Index k. 2. Elenchus k. 8. Argumentum k. 2.

Kartę drugą tworzy nowy tytuł:

J. Crelii Fr. explicatio variorum locorum in Euangelii Mathaei, Marci, Lucae, et in magnam partem euangelii Johannis. Irenopoli, post a. d. 1563.

6) J. Crellii Franci Operum Tomus quartus scripta ejusdem didactica et polemica complectens. Accesserunt nonnulla antehac inedita, nempe 1. Problemata N. cum solutionibus Crellii. 2. Solutio trium quaestionum a Stoinio propositarum. 3. Excerpta ex epistolis. 4. Responsio ad quaestionem Gittichii, an Christus in caelis sublatus, idem sit numero qui in terris degens fuerat. 5. Discursus de pietate. 9. Discursus de felicitate. Irenopoli (Amsterdam) post annum domini 1656. fol. kart nlb. 6. str. 234. (kończy epis. Hugonis Grotii) 34. 110. i 552.

Każda rozprawa ma osobną kartę tytułową. Praefatio datowana Racoviae 1623 r.; po niej osobny tytuł: Ad librum Hugonis Grotii responsio...

7) Jonae Slichtingii de Bukowiec commentaria posthuma, in plerosque Novi Testamenti libros. Cuncta hactenus inedita. In duos tomos distincta, quorum catalogum versa pagina exhibet. Qui-

bus additi sunt tres indices copiosissimi, quorum primus est locorum S. Scripturae, in hoc opere vel breviter vel prolixius explicatorum. Secundus est rerum memorabilium. Tertius phrasium in hoc opere ex Vetere, praesertim vero ex Novo Testamento indicatarum. Irenopoli, sumptibus Irenici Philalethii, post annum Domini CIO IO CLVI. fol. kart 10. str. 325 i Tomus alter k. 2. str. 428. i kart nlb. 27.

Tytuł pierwszy jest ogólny:

Jonae Slichtingenii à Bukowiek Commentaria posthuma in plerosque Novi Testamenti libros. B. w. m. i r.

Po: ad lectorem, idzie portret Slichtinga, a potem Exemplum epistolae Stan. Lubieniecki de Lubienietz (w której podaje życie Slichtinga) i Epitaphium (kart 5).

8) Johannis Ludovici Wolzogenii, baronis austriaci, opera omnia, exegetica, didactica et polemica. Quorum seriem versa pagina exhibet.... etc. Irenopoli. Post. an. Domini 1656. str. 1038 z portretem.

9). D. N. Jesu Christi Novum Testamentum dilucida et succincta explicatione illustratum, partim per Joh. Crellium Francum. partim per Jonam Slichtingium à Bucowiec. partim per Ludovicum Woltzogenium. In qua quid quisque horum praestiterit, una cum catalogo reliquorum Johannis Crellii et Ludovici Woltzogenii operum, simul adjectorum, titulus singulis voluminibus praefixus, et hunc sequens pagina, exhibet. Eleutheropoli sumptibus Irenaei Philalethii. Post a. D. 1656.

Drugi tytuł jest (widocznie do jednego z tomów poprzednich odnoszący się):

Joh. Crellii Franci Opera omnia exegetica, didactica et polemica. Magnam partem hactenus inedita. Adjecti sunt indices 1. Locorum S. Scripturae explicatorum. 2. Rerum memorabilium et phrasium S. Scripturae. Eleutheropoli sumtibus Irenaei Philalethii post a. D. 1656.

Trzeci tytuł:

Johannis Ludovici Wolzogenii, baronis austriaci, operum tomus alter. commentarium in Acta apostolorum et reliqua ejus scripta didactica et polemica comprehendens. (In quatuor Evangelia) Irenopoli. Post an. Domini 1656.

Czwarty tytuł:

A. W. (iszowaty) Commentarius in Acta Apostolorum. Irenopoli post a. D. 1656. fol. stron 356. i str. 132.

Te zaś mieszczą: Compendium religionis Christianae do str. 14. Declaratio Sententiarum de uno Deo patre do str. 40. Tres conciones do str. 63. Annotationes ad quaestiones J. Schlichtingii do str. 78. Annotationes in medit. metaph. Renati Des Cartes do str. 89. Index rerum memorabilium kart nlb. 4. Responsio ad J. Slichtingii annotationem od str. 93—132.

Na odwrocie tego tytułu zanotowano, że wydawca rękopis rozprawy tej dostał już po wydrukowaniu dzieła.

Cało dzieło zapewne tłoczone było przez lat kilka a to już po roku 1656. Serya tomów nieoznaczona, aniteż nie zaznaczono przy każdym tomie, że to zbiorowe wydanie. Bo tylko przy jednym dodano tytuł główny: Bibliotheca fratrum polonorum. Ten główny tytuł brzmi nieco odmienniej u Jochera 2618 jakoto:

Bibliotheca Fratrum Polonorum quos Unitarios vocant, instructa operibus Fausti Socini. Joh. Crelii, Jonae Schlichtingii a Bucowietz....

Zaś w Katalogu Kijowskim 4856. tytuł ten brzmi tak:

Bibliotheca trium fratrum Polonorum, quos Unitarios vocant etc. Irenopoli, post an. Domini 1656. fol.

Zdaje się więc, że główny tytuł zmieniano kilka razy.

Do zbioru tego zaliczają druk znacznie późniejszy:

10). Samuelis Przipcovii equitis Poloni et consiliarii electoris Brandeburgici Cogitationes sacrae ad initium euangelii Matthaei et omnes epistolas apostolicas. Nec non tractatus varii argumenti praecipue de jure christiani magistratus. Quorum catalogus post praefationem exhibetur. Eleutheropoli, anno salutis 1692. fol. k. 8 nlb. str. 880, i Index k. 10.

Obejmuje ważniejsze: Cogitationes ad initium Evangelii Matthaei, i inne Cogitationes. Varii tractatus theologici. Apologia pro Janussio Radivilio quondam Palat. Vilnensi (s. 402—410). Panegyricus Vladisl. IV. ab Equite polono 1633. Vita Fausti Socini. Iudicium de libello Ordinibus Polon. a Nicolao Cichovio oblato. — Apologia ad elect. Bandeb. Defensio apologiae ab afflictis nuper in Polonia ecclesiis et in Prussia Friderico Wilh. et Prussia Ord. oblatae 1666. Animadversiones in aculea-

tum Joan. Amosi Comenii adversus ecclesias Christi in Polonia afflictas libellum Responsio ad scriptum Georgii Nemericii succamerarii Kijov. quo cum ipse ad graecam ecclesiam transisset, cunctos in Polonia dissidentes hortatur, ut eccles. Orient. recipiant, e Polonica lingua lat. facta. Tractatus de magistratu contra Dan. Zwickerum.

Całe wydawnictwo Biblioteki podejmował Andrzej Wiszowaty z Szumska Arianin, który rękopisma zebrał i w druku korrektę prowadził. Miał też udział w tem i Franc. Kuyper z Rotterdamu.

Akadem. — Czetwert. — Dzików. — Krasińs. — Jagiell. — Kijows. — Ossolińs. — Pusłows. — Uniw. lwows. — Raczyń. — Bibl. Polska w Paryżu.

Całe wydawnictwo Bibl. Fratrum omówił nader starannie Xaw. Godebski w dodat. tygod. do Gaz. Lwows. i w osobnej odbitce: Lwów 1868 str. 1—18

Bock F. Hist. Antitrinit. 1774. T. I. s. 46—54. T. I. p. II. s. 46, 1037. — Feyerlin. II. 408.

Do tego zbioru zaliczają także dzieło socyniańskie:

11). Danielis Brenii Harlemo-Batavi, opera theologica. Quorum Catalogum versa pagina post commonitionem, de tractatu D. Brenii, operum Episcopii secundae parti inserto, exhibet. Amstelodami, sumptibus Fr. Cuperi Bibliopolae, prope portam Harlemensem, in vico vulgo dicta de Braak. Anno 1666 fol. kart nlb. 7, str. 284. Notae in priorem Noui Testamenti partem str. 127. Notae in secundam N. T. partem str. 169. Tractatus de regno ecclesiae str. 116. Indexa kart nlb. 40.

Jednakże tak z przedmowy Fr. Cupera jak i samego Breniusa, nie wykazuje się żaden związek bezpośredni z publikacyą Biblioteki braci polskich.

Jagiell.

— Bibliotheca Historico-Philologico-theologica. Bremae, sumpt. Joh. Andr. Grimmii, typ. Herm. Braueri Jun. Anno 1718—1725. Tomów osiem, w 8ce.

Obejmuje:

Classis III. Bremae 1719. Fasciculus primus, str. 183 — 188. Epistola Johannis a Lasco od Conr. Pellicanum, datowana: Aembdae Phrisiorum, ultima Augusti An. 1544. Argumentum. Lascius Pellicanum, quem Praeceptorem suum agnoscit, diu vivere desiisse putat. Dolet tanto tempore studia Theologica intermisisse. Laudat Bullingerum. Erasmi de coena Domini sententia et fluctuatio. Ejus fluctuationis causa. Libertas in caeremoniis externis retinenda est.

Classis tertiae Fasciculus quartus. str. 678—706. Libellus supplex serenissimo Principi Augusto II. Regi Poloniae, ut et congregatis in Comitis a. 1718. Reip. ordinibus a dissidentibus in Religione, oblatus. — Ważny do historyi kościołów reformowanych w Polsce. — Tamże, str 753—758. Jacobi Elsner Borussi, Observatio in locum Col. 1, 24. — Fasiculus quintus. Str. 938. Ejusdem observatio ad Luc. XV. 22. — Classis IV (1720). str. 181.— 186 recensitur: Jacobi Elsneri Observationes sacrae in Novi Foederis Libros, quibus plura illorum librorum loca ex auctoribus potissimum Graecis et Antiquitate opponuntur et illustrantur. Tomus I libros historicos complexus. Traiecti ad Rhenum, apud Jacobum von Poolsum MDCCXX. w 8ce, 506 str. i indeksu. Od str. 186—193. Jacobi Elsneri Observatio in Matth. 111, 9.

Classis VI (1722). str. 110—168. Johannis a Lasco ad Albertum Hardenbergium Epistolarum ineditarum fasciculus. Jest tu 15 listów, w latach 1540—1544 pisanych. ważnych do biografii Łaskiego. — Str. 1169—1171. List Elżbiety Królowej Angiel. do Zygmunta III. 16 April. 1591. pisany, z wstawieniem się za exulantami Belgijskimi, aby mogli religią swoją sprawować w Gdańsku i w innych miastach Pruskich.

Classis VIII (1725). str. 205—275. Jura et Libertates Dissidentium in Regno Poloniae et M. D. Lithuaniae — (podane razem cum Libello supplice na Sejm r. 1718). — Str. 275—278. Conspectus ecclesiarum Reformatarum, quae sunt in Regno Poloniae et magno Ducatu Lithuaniae.

Jagiell.

— Bibliotheca varii generis et in copia polonica, in aedibus nunc Kevertianis a 1758 publica auctionis lege venalis. Thorunii, typ. Jungman. w 8ce.

— Bibliotheca polono-poetica, albo urzędow wielkich splendorem jaśnieiących, a oyczystą weną na polskim Parnassie słynących poetów wiekuiste prace, dla głośney rezonancyi zebrane, i z regiestrami opatrzone przez Michała Abrahama Troca. T. I—II. W Lipsku w drukarni B. Ch. Bratkopfa. 1728—31. w 8ce.

T. I: J. Barklaiusza Argienida, którą Wacław Potocki polskim wierszem przetłumaczył. — T. II: Ezop nowy polski, przez J. Jabłonowskiego.

Obacz Barclai (Argienida) — Jabłonowski (Ezop).
Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Raczyńs.

Bibliothecae Sanctorum Patrum synopsis. Posnaniae 1746. Ob. Blanchot P.

Bibliothec (Polnische), welche von Büchern und anderen zur polnischen und preussischen Historie dienenden Sachen ausfürliche Nachricht giebt. Mentiri nescio: librum si malus est, nequeo laudare. Erstes Stück [wszystkich zeszytow X. w dwóch tomach]. Tannenberg, wo Vladislaus Jagyello die Creutz-Herren schlug. Bez wyr. roku. (1718). w 8ce.

Tom 1szy: Erstes Stük k. 8, stron. 80.—St. II. s. 81—175. — St. III. od str. 176—295. — St. IV. str. 298—382. — St. V. od s. 383—515. — Tom 2gi ma tytuł: Der Polnischen Bibliothec Zweyter Band. Poczem dedyk. Radzie M. Gdańska, kart 7. — St. VI. kart 8, str. 63. — St. VII. od 65—142. — St. VIII. od s. 143—238.— St. IX. od s. 239—316. — St. X. od s. 317—378.

Wydawca Gottfr. Lengnich. Pierwszy zeszyt podpisany 1 Juni. 1718, szósty z dedykacyą Radzie Miasta Gdańska d. 1. Kwiet. 1719 r. Wychodziło miesięcznie. Obejm. artykuły: Bedancken vom Lecho. — Kochowski Annales Clim. I. II. III. Leben And. Chr. Załuski. Nachricht vom Boleslao I. Ob Polen bis auf Jagiełło erblich gewesen? Ankunft der Creutz-Herren in Preussen. Manifestum innocentiae G. S. Lubomirski. Leben Andr. Olszowsky Abris seiner Polnischen Reichs Historie. Abfall der Preussen von Kreutz-Herrn. Vorstellung was mit den in Ländereyen der S. Danzig im 1719 von Poln. Kron-Völkern vorgenom. Execution vorgefallen ist. (Z processu kasztel. Jabłonowskiego). 1 Erläuterung des preuss. canonis: De nobis et in nos nil sine nobis.

Czartor. — Jagiell. — Ossoliń. — Uniw. lwows.

— Bibliothek (Polnische). Warschau, 1787—1788. Druck und Verlag Michael Grölls, königl. Hof-Buchhändles und Buchdrukker. w 8ce. I—IX Heft. I Heft 1787. str. VI. 110 i k. 1. — II. H. str. 87· — III H. s. 88. — IV. H. 1788. str. 80. — V. H. str. 85. — VI. H. str. 92 i k. 1. — VII. H. str. 95. — VIII. H. str. 95. — IX H. str. 95. [Wydawca Steiner].

Główniejsze artykuły: Skrzetuski. Kazimierz Mnich. Ludność Warszawy 1787. Handel z Galicyą. Kanał Muchawicki. Nowy Testament Czechowicza. Poezye Kniaźnina. Krasickiego Myszeis. Świętopełk. Naruszewicza Satyra. Wyrwicz. Auf Aug. Moszyński. Rzeki Horyń i Słucz. Wykaz Szkół. Stan Połocka. Związek Filantr. w Krakowie. Bajki Krasickiego. Z Maliniec o kopalni. Szpital dzieci w Warszawie. Nawrócenie Litwy 1387. Belizar. trag. Wicherta. Fabryka w Łowiczu. Wywóz produktów Bugiem. Podróż z Torunia. Umowa o sól z Prusami. Miasto Fastów. Kupców spis w Warszawie. Fabryka mebli w Warszawie. Pochód Bolesława III do Danii. Wratislaw. 100 let. pamiąt. Jana III. Krasicki Jg. o Niesieckim. Uwagi nad życiem J. Zamojskiego. Buffona Epoki. Krasicki o Janie Kochanowskim. Nauczyciel Stan. Dzierwiński w Pułtusku. Dityramb na uzdrowienie Króla. O historyi Naruszewicza. Ostrowskiego Prawo cywilne. Golańskiego O wymowie. O fabrykach żelaza. Z Osińskiego. Wywóz zboża do Galicyi. Krajewskiego Historya S. Czarneckiego. Dziennik podróży Stan. Augusta. Uporządkowanie miast. Komisya Skarbu. Drozdowskiego kom. Umizgi.

Na końcu dodano: Verzeichnis einiger Polnischen Bücher, welche bey dem Verl. dieser Bibl. zu haben sind (przy zeszycie ósmym) str. 1—8, i: Erste Fortsetzung str. 8—16 oraz Katalog niektórych książek k. nlb. 2 (przy zeszycie dziewiątym).

Bentk. H. lit. I. 130. — Wiszniews. H. lit. I. 134.
Jagielloń. — Warsz. Uniw. — Zielińs.

— D. Lorenz Mizlers Königl. Poln. Hofraths und Hofmedici etc. Warschauer Bibliothek oder gründliche Nachrichten von verschiedenen Büchern und Schrifften, sowohl alten als neuen, so in Pohlen herausgekommen. Worinnen zugleich von dem dermaligen Zustand der Gelehrsamkeit in Pohlen zuverlässige Nachricht gegeben wird. Bestehet aus vier Theilen nebst denen darzu gehörigen Registern. Auf das Jahr 1754. — Warschau und Leipzig, im Mizlerischen Bücherverlag. 1755. w 8ce.

(Po 1 k. Vorrede idzie osobny nieco odmienny tytuł części I. i dalszych, to jest:)

Warschauer Bibliothek oder gründliche Nachrichten nebst unpartheyischen Urtheil von allen Büchern und Schrifften, sowohl alten als neuen, so iemals in Pohlen herausgekommen, oder von auswärtigen Gelehrten in Pohlen geschrieben worden. Worinnen zugleich

von dem dermaligen Zustand der Gelehrsamkeit in Pohlen zuverlässige Nachricht gegeben wird. Warschau und Leipzig, im Mizlerischen Bücherverlag. I. Th. 1753. Theil II r. 1754. w 8ce, k. nlb. 6 i od str. 7—332. Rejestru, kart 6, tablic 2.

Wydawane w Lipsku kosztem Józefa Andrzeia Załuskiego

W Vorrede, zapowiadając ustanie tego pisma, donosi, że jako kontynuacyą rozpoczyna wydawać: Acta litteraria, rocznie cztery części. Dedykowane wydawnictwo And. Stan. Kostce Załuskiemu, Biskupowi Krakow.

Obejmuje rozbiory: Janocki Specimen. Kojałowicz Fasti. Rzączyński Hist. nat. Rudawski L. Hist. pol. Mitzler de Balsamo. Leben und Thaten Joan Zamoscii. Załuski Programma Hermann G. E. i Neifeld Jer. Primitiae physico-medicae. Janocki Nachricht. Mitzler Vom Fieberpulver. Hercyk Ant. Demonstr. mathematicae. O wykopalisku grobowca z napisem opodal Gdańska. Bużeński Żywoty Biskupów Gniezn. Załuski Conspectus coll. legum eccles. Buchowski And. Gloria domini. Nachricht von Mizlerischen Stahlpillen. Radliński Trophaea. — Włocki Grzesznik. Jabłonowski Heraldica. — Skop. Podchorecensia. Jabłonowski Museum. Załuski J Satyry. Skoczyński Kapitalista Jan Kanty. Załuski Zebranie rytmów. — Kończy się podaniem tytułu dzieła Hylzena: Inflanty z oświadczeniem, że w następnych częściach tego czasopisma, dzieło będzie obszernie roztrząśnięte. Jocher 1051.

Jagiell. — Warsz. Uniw. — Zielińs.

Bibliotheque générale des écrivains de l'ordre de Saint Benoit. Par un Religieux Bénédictin de la congregation de St. Vauries, membre de plusieurs Académies. A Bouillon. 1777—78. Tomów 4. w 4ce.

Co obejmuje obacz Jocher Obraz II. 76—8.

Biblioteka (Bibliotheca) ob. Alegambe Filip Brunellensis (scriptorum S. J. 1643, 1676). — Barthels J. G. (Andr. Schotti 1764). — Blanchot P. (patrum concinnatoria 1746). — Drużbacki Michał (1746). — Durich Fortunat (Slavica 1795). — Eggers (militaire 1771). — Fundacya (1791). — Geret (libris instr. 1798). — Hylzen Jan August (Zalusciana 1750). — Jabłonowski (poetarum b. r.). — Jaenichius Petrus (torunensis 1723). — Jankowski Grzegórz (B. po Szafrańcach b. r.). — Janocki Joh. Dan. Andr. (Zalusciana 1752). — Incitamenta (X. X. Radziwiłłów 1734). — Informacya (1761). — Karniewski Kajetan (dziecinna 1783). — Kewert (varii generis 1758). — Kopczyński Onufry (Zalusciana 1791). — Koźmiński Georgius (1792). — Lengnich Kar. Ben. (Lengnichiana 1796). — Lilienthal Michał (Preussische 1741). — Majer J. X. (fizyka ekonomiczna 1788).— Minasowicz J. Epifani (Varsaviensis 1773). — Muratowicz Franc. Alojzy (1759). — Nachricht (Warschauer B. 1761). — Nagroda (Załuscy 1782). — Naldus Naldius (Bibliotheca Augusta, De laudibus 1594). — Olszowski Andrzej (Palatium, Bibliot. acad. crac. 1617). — Penzel Abr. Jacob. (Uniwersytetu krak. 1784). — Possevinus A. (selecta 1605). — Powiększenie (Zalusciana 1780). — Praetorius Efr. (homiletica 1691, 98). — Przeworski Franc. (Cracoviensis 1671). — Sandius C. C. (Antitrinitatorum 1684). — Schelguig (Gedanensis 1677), (publica 1674). — Sędziwój (chemica 1683). — Seger Georg. (Elenchus 1629). — Seyler J. D. (Elbląska 1736). — Speisser (Ossoliniana). — Wdzięczność sukcessorom (1780). — Weidmann (selecta 1749). — Wirgiliusz Publ. Maro (poetarum 1754). — Witzleben Fryd. Zyg. (Cathalogus b. Jablonovianae 1755). — Załuscy (Nagroda). — Załuski Józef Andreas (Bibl. poetarum polon. 1754, Informacya 1761). — Żeglicki Arnolphus Casim (Gnom.-hist.-symb. politica 1742—4, coelestis Dei 1759, Mariana 1759, Sacro-moralis 1757, communis 1759, Sanctorum 1759).

Biblische Sprüche 1667. zob. Schreckius Walenty.

Bibpzycki (sic) **Stan. Józ.** ob. Kwapiński Stan. (Species 1733).

Biceps Janus in artibus zob. Gędzicki Tom. (1655).

BICHIO Coelius. R. P. D. Bichio Cracoviens. praeposituræ s. Floriani. Lunae 28 Novembris 1650. Romae ex typographia Rev. Cam. Apost. 1651. fol.

Bidlicius Nicol. ob. Andreas Fulvius (Isagogicon 1532).

Bidulph Sydnej ob. Sheridan [Prevot l'Abbé] (Pamiątki).

Bidzińska Krystyna z Szembeków ob. Kozłowski Melchior (1727).

Bidziński Jan Kaz. ob. Grabowicz Franc. (Ternc 1674).

Bidziński Krzysztof ob. Brilliades (Diadema palladis 1608). — Śniadecki Andr. B. (Lacrymae 1604). — Zamojski Jan (Epikeidion 1606).

Juszyń. Dykcyon. I. 24. — Siarcz. Obraz I. 20.

Bidziński Jan Krzysztof II. kantor katedralny († 1720 r.) ob. Roszowski Kaz. (Signatura iustitiae) Decisio 1700)— Tortowski Sebas. (Mens 1707).

„Mamy trzy listy rzymskie w archiwum naszem (Decisiones?): super provisione Cantoriae ecclesiae Cracoviensis in personam Christophori Bidzińki z lat 1696. 1699 i 1700". — Łętowski. Katalog II. 28.

Bidziński Stanisław ob. Kozłowski Melchior (1727).

BIDZIŃSKI Stefan. Oratio dapiferi Sandomir. ad Joannem Casimirum, qua debita exercitii quatuor annorum stipendia poscit et solutione diutius protracta, militarem executionem 1658.

Lünig Oratt. 2. 135.

— Literae ad authorem et ejus ressponsum.

Jabłon. Musaeum pol. 25. Będzie to zapewne manuskrypt. Porówn. Załuski Programma 31.

— Centrvm honoris in meditvllio Poloniae, ac in campo, intra campvm Janina. Illvstrissimo Domino, D. Stephano in Bidzin Bidziński in castris bellatricis Sarmatiae, strenvissimo bellatori in limitibus amplissimae Lechiae, olim vigilantissimo excvbitori Regni in Senatu trabeatae Poloniae, Castellano nuper, hodie palatino Sandomiriensi: capitaneo Zarnovecensi, Scalensi etc. etc. in solenni provinciae suae ingressu, demonstratvm ac dedicatvm a devinctissimo Gostomiano Collegio Soc: Jesv Anno Domini 1698. Mense Martio. Lublini, typis Collegii Societatis Jesv. fol. 6 arkuszy.

Na marginesie tytułu jest: Meditullium Poloniae Sandomirensis Satrapia. Cromerus in Corp. Hist. Pol. T. I. f. 79.

Na odwr. str. 6 wierszy łać. na herb Janina. Przypis proszą nowo obranemu Wdzie Sandomierskiemu podpisało Gostomianum Collegium Societatis Jesu. Jestto panegiryk stylem nakamiennym wysławiający czyny wojenne i przymioty nowo obranego Wdy Sandomirskiego Stefana Bidzińskiego: są tu niektóre szczegóły do życia tegoż Stefana.

Jagiell. — Zamojs.

— Fvndacya ná wykupno więźniow z niewoli pogáńskiey przez Jasnie Wielmoznego Jegomosci Pana Stefana z Bidzin Bidzinskiego, Woiewodę Sandomierskiego Żarnowieckiego, Skálskiego etc: Starostę postanowiona y Konstytucyą Seymu Walnego Warszawskiego a. D. 1699 approbowana. folio, kart 3. (Bez osobnego tytułu). Jagiell.

— Fundacya summy stotysięcy na wykupno niewolników przez JW. JM. Pana Stefana z Bidzin Bidzińskiego Woiewodę Sandomirskiego. fol. str. 4.

Ossolin.

Volum. legum. VI. 64. — Piasecki w Pamięt. relig. mor. VII. 401. — Święcki Pamiętniki I. 13. — Encykl. Orgelb. II. 486.

— Informacya o funduszu niegdy W. Bidzinskiego, wojew. Sandom. fol.

Ossolin.

— Ob. Kochowski Wesp.

BIEBER Paulus. Auff Schrifftlichen Befel und begehren der Ober Herrschafft, Einfeltiger, doch Grüntilicher und Warhafftiger Bericht Des Ehrwürdigen H. Pfarrers zu Rudaw, in Hertzogthumb Preussen, zwo Meilwegs von Königsberg gelegen, was sich daselbst in der Kirchen beym Altar, mit dem gesegneten Weine im Kelch mitten unter der Communion zugetragen und begeben hat: Wie sich von unten ein Aderlein recht klar und Roth Blut erreget und sehen lassen, sich uber den halben Kelch zertheilet, eine gutte weil also verblieben, das auch der Pfarrer ein Zeichen darvon an einen Tüchlein genommen, und endlich gemählich sich wider in klaren Wein verwandelt, und folgend den andern Communianten, so noch verhanden gewesen, ist aussge-

theilet worden. [Pod tym nagłówkiem text w 2 kolumnach. Pod textem] Paulus Bieber, Pfarrherr zu Rudaw. Erstlich gedruckt zu Königsberg in Preussen, durch Johann Schmidt. folio, arkusz rozłożony. Wrocława.

BIECZ Ignatius. Porządek przyimowania zywota zakonnego Franciszka S. Reguły trzeciey reformowaney. Za dozwoleniem starszych. Roku Pańskiego 1614. (Na końcu): W Krakowie, w drukarni Symona Kempiniego, roku Pańskiego, 1614. w 4ce, k. t., 5 kart nlb. i 12 k. nlb.

Pod „Krotką nauką Pannom Zakonnym" podpisany: Fr. Ignatius Biecz, Panien klasztora S. Agnieszki na ten czas spowiednik niegodny. Czartor.

BIECENSIS (Bieczanin) Wincenty. Gratulatio Stanislao Łubieński abb. Tynec. in primo Abbatiae suae ingressu a Fr. Vincentio Biecensi Ph. Bacc. Bened. Tynec. subdiac. nomine Conventus. Cracoviae, Baz. Skalski, 1618. w 4ce, ark. Cz.

Dzików. — Ossol. — Uniw. lwow.

Biecz ob. Banaszewicz Ad. K. (Bellerophon 1691). — Bielecki Mart. (Dominium 1695) — Sącz (1618).

BIEDA Teofanes. Ecclipsis Solis et Lunae publica praelectione in Collegio S. J. Brunsbergensi explanata a Theophane Bieda religioso Sancti Basilii M. alumno Sanctissimi Dr. etc. Brunsbergae, Weingärtner, 1649. w 4ce, 12 kart nlb.

BIEDRZYCHOWSKI Gaspar. Conclvsiones ex prima parte D. Thomae. Svb avspiciis illustrissimi et reuerendissimi domini, D. Henrici Firley, episcopi plocensis pvblice propvgnandae a F. Gasparo Biedrzychowski F F. Eremitarum Ordinis S. Pauli Primi Eremitae professo, S. Theologiae auditore. Cracoviae, ex typographia. Matthię Andreouiensis, Anno Domini 1621. w 4ce, kart nlb. 10.

Po 1. k. dedykacyi idą: Concl. theol. de visione Dei. (I—XX). Jagiell.

— Jubileusz walny roku świętego na istancyą J. K. M. Pana naszego miłościwego wszystkiey Koronie Polskiey pozwolony.... WKrakowie, Piotrkowczyk, 1628, w 4-ce, str. 26, 138. Zamojsk.

— Jubileusz wielki roku świętego od Oyca S. Klemensa z opatrzności Bożej papieża XI na instancyą J. K. M. Pana naszego Miłościwego wszytkiey Koronie polskiey pozwolony dla informacyj wiernych Chrystusowych ten traktat o Jubileusie wydany roku 1626. na rozkazanie J. M. X. Marcina Szyszkowskiego z łaski Bożey Biskupa Krakowskiego y Xiążęcia Siewierskiego natenczas pasterza tego Biskupstwa przez..... Zakonu S. Pawła, pierwszego pustelnika P. S. D. opisany a teraz przedrukowany z dozwoleniem starszych. W Krakowie, druk. Krzyszt. Domańskiego, 1701 r. w 8ce, k. nlb. 3. str. 133.

Aprobata I. w r. 1626 w Krakowie. Warsz. Uniw.

— Officia angelorum erga homines et hominum erga angelos in gratiam Sodalitii Angelici cuius propagationem S. D. N. Urbanus VIII. ad instantiam Sereniss. et Clementiss. D. Sigismundi III. Poloniae et Sueciae Regis Ordini Fratrum S. Pauli delegavit et Synodus Provin. Petric. admisit et approbavit conscripta a W. P. F. Gasparo Biedrzychowski Ord. S. Pauli, S. T. D. Cracoviae in Offic. Andr. Petricovii A. MDCXXVIII. (1628). w 8ce, k. 13, str. 278.

Przypis Antoniemu Sancta Crucio Arcybisk. Seleuc. Nuncjuszowi Papies. do Króla Zygmunta III. Jest tu i Breve Papieskie na założenie tego Bractwa, a na końcu naswiska członków bractwa.

Przedmowa podpisana in coenobio Claromontano 20 Dec. 1627.

Jocher 5832.

Czartor. — Jagiell. — Krasińsk. — Ossol. Wileńs.

— Kłodawski Paulin (1626).

Biedrzycki Jan. ob. Górski Jakób — Mylius Joan. (In conjunct. fidelium 1561) — Orzechowski Stanisław (1561).

Juszyń. Eykcyon. I. 28.

Biedzie Wieś. ob. Białkowski J. (Kazanie 1641).

Bieg. ... Poznań. Akad. 1755 (?)

„Od książki Bieg ark. 4. zapłacono drukarni 20 złotych".

Bieg roku przez codzienny obrot łask Maryi Berdyczowskiey Polakow uszczęśliwiający 1780. B. w. m. w 16ce, ark. G_9 i kart 15 spisu Senatu Pols. urzędników i dygnitarzy.

Na tytule wizerunek M. Boskiej. Tytuł miedziorytowy. Opisuje obchody solenne świąt w kościele. I tak rozpoczyna dzień 1. Stycznia Sobota: Po wydaniu z armat i pobudce, pieśni na trombach, obcugi solenne i partye na dwóch gankach na kościelnych górnych i na wieży .... itp.
Jagielloń. — Krasińs.

— koła fortuny ob. Dolska Ostrożanka E. (1676).

— życia ludzkiego ob. Baszkowski Sam. (1673).

— życia Pogoni ob. Giżycki P. — Sanguszko Paw. Kar. (1751).

— księżyca do pełni (1679) zob. Korpalewski.

— roku całego ob. Chmielowski Joach. Bened. (1777. 1786. 1795).

— serdecznych afektów (1694) zob. Bogusławski J. Kanty.

BIEGACZEWICZ Wojciech Jan Kanty (um. 6 marca 1767). Applauz poetyczny, ná zákończone chęći przyiacielskich traktaty, szlachetnego J: Mci Pana Jakuba Bartscha ławnika stołecznego miástá Krakowa; y szlachetney Jey Mci Panny Wiktoryi Awedykowny radczanki krakowskiey. Przy weselnym akćie przez M. Woyciecha, Kantego, Biegaczewicza w przesławney Akádemij Krakowskiey filozofij doktorá, y professorá, szkoły S. Anny seniora. Wierszem polskim uczyniony. Roku Pánskiego 1736. *D: 15 Wrze:* W Krakowie, w drukarni Akademickiey. fol. 12 k. nlb.

To co podano kursywą, wydrukowane w egz. odmiennym niezgrabnym drukiem.
Jagiell. — Ossol. — Czart.

— Ascensus gentilitiorum fluminum. Primatialis ad culmen honoris: in Celsissimo, Illustrissimo et Reverendissimo Domino Domino Adamo Ignatio Comite à Liptow et Orawa, de Komorów Komorowski, Dei et Apostolicae Sedis gratiâ, Archiepiscopo Gnesnensi, Legato nato, Regni Poloniae & M. D. Lithv: Primate, Primoq; Principe, Abbate Tynecensi; Aquilae Albae Equite. Circa solennem ejus, in Aedibus B. V. Mariae in Circulo Cracoviensi consecrationis diem; à voto Universit. Cracoviensis. A M. Alberto, Joanne Cantio Biegaczewicz, Phil. Doctore ejusdemq; Regio et Tylicianae eloquentiae Professore, Collega Majore, S. Annae Canonico, in Chrzanow Praeposito ac interea Facultatis Artisticae Decano. Adoratus. Cracoviae, typ. Collegii Majoris. Annô Dom. 1749. die 26. mensis Octobris. folio, k. 23.

Nadpis utworu: Panegyricus. Osnowa dotyczy genealogii Komorowskich.
Akad. — Dzikow. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Przezdziec. — Uniw. lwow.

— Auspicia Sandomiriensis Palatinae Curulis Secunda, à meritissimo ad eam ascensu, Illustrissimi et Exellentissimi Domini D. Joannis Comitis in Zywiec et Pieskowa Skała de Wielopole Wielopolski, Palatini Sandomiriensis, Lanckoron: Capitanei, Equitis Aquilae Albae. Deducta, è voto et plausu Cracoviensis Universitatis, officiosissimo calamo per M. Albertum Biegaczewic, Philosophiae Doctorem ejusdemq; Regium et Tylicianum Eloquentiae Professorem, Collegam Majorem, Ecclesiarum Collegiatae S. Annae Cracov: Cancellarium, in Chrzanow Praepositum. Descripta. Annô Domini 1752. Die 21. Augusti. Cracoviae, typis Collegii Maioris Universitatis. fol. k. 21.

Na odwrocie tyt. herb Wielopolskich. Całe Auspicia wierszem nakamiennym.
Akad. — Dzikow. — Jagiell. — Ossol.

— Dolores publici, Comites fatorum; Celsissimi Principis Illustrissimi et Excelentissimi D. Josephi Ducis in Klewan, Korzec et Olexieniec Czartoryski, Magni Ducatûs Lithuaniae Vexilliferi, dum Ei justa parentalia in Archipresbyterali B. V. Mariae ecclesia, Cracoviae in Circulo sita, exsolverentur; nomine obligatae celsissimae Domui Universitatis Cracoviensis, per M. Albertum, Joannem Cantium Biegaczewic Philosophiae Doctorem ejusdemq; Regium ac Tylicianum Eloquentiae Professorem, Collegam Majorem, Ecclesiae Collegiatae S. Annae Cancellarium, lugubri calamô, ad perennem tanti Principis me-

moriam pallentem in paginam effusi Annô Domini 1750. Die 23. Novembris. Cracoviae typ. Universitatis. folio, kart 13.

Dedyk. Stan. Kostka Czartoryski, M. D. L. Venatori. Całe wierszem nakamiennym.
Dzikows. — Jagiell. — Ossol.

— Eminentia rastrorum fatis superior, immortalibus in patriam ac Ecclesiam meritis, eminentissimi olim Principis, Illustrissimi ac Reverendissimi Domini D. Joannis Alexandri in Lipe Lipski, S. R. E. Cardinalis Presbyteri, Episcopi Cracoviensis, Ducis Severiae, Universitatis Crac: Cancellarii faventissimi. è montibus gentilitis et Cracio Vavello inter Astra relata; ac dum; mortales desideratissimi Principis exuviae, in Cathedrali Cracoviensi ecclesia solenni tumularentur cum pompa, dolente obitum sui cancellarii Universitate, lugubri calamô M. Alberti, Joannis Cantii Biegaczewicz philosophiae doctoris ejusdemq. Tylicianae eloquentiae professoris, collegae minoris, ecclesiae parochialis in Chrzanow praepositi, adorata Annô Domini MDCCXVLI (1746). die 30. Martii Cracoviae typis Vniversitatis. folio, ark. 16.

Na odwr. str. tyt. herb Grabie, i pod nim sześć w. łac. Autor przypisał prozą egzekutorom ostatniej woli zmarłego kardynała. W kazaniu samem prawie żadnych niema szczegółów do życiorysu zmarłego, lecz są genealogiczne wskazówki.
Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Honor Theologicvs à Sceptris rectoralibus magnificvs; à virtutibus & meritis litteraria in republica svblimis; sub gratiosa protectione celsissimi principis, illvstrissimi et reverendissimi Domini, D. Andreae Stanislai Kostka comitis in Załuskie Załuski, Dei, & Apostolicae Sedis gratiâ episcopi cracoviensis, ducis Severiae, equitis aquilae albae, studii generalis universitatis cracoviensis cancellarii favęntissimi. In magnifico Domino, D. M. Stanislao Joanne Philippowic, Sacrae Theologiae licentiato et professore, collega majore, ecclesiarum collegiatarum; S. Floriani ad Cracoviam decano, cureloviensis scholastico, parochialis premycoviensis praeposito, alumnatûs roszczeviani & contubernii Starnigeliani provisore, studii generalis Universitatis Cracoviensis rectore. Perillustri clarissimo et admodùm reverendo Domino D. M. Petro Alexandro Szymakowski, S. Th. licentiato et professore, ecclesiarum; collegiatae S. Floriani praeposito, parochialis in Nasiechowice cvrato, contubernii Hierosolymitani provisore, Perillustri clarissimo et admodùm reverendo Domino, D. M. Casimiro Stanislao Pałaszowski, S. Th. licentiato et professore, collega majore, ecclesiarum collegiatarum; S. Floriani custode, cureloviensis decano, parochialis Czernichoviensis curato, scholarû novodworscianarû provisore. Perillustri clarissimo et admodum reverendo Domino, D. M. Adalberto Antônio Grzymała, S. Th. licentiato et professore, collega majore, ecclesiarum collegiatarû S. Annae decano, S. Georgii in arce custodi, Zielonecêsis curato. Dum à perillustri et reverendissimo domino D. M. Mathia Ziętkiewicz, Sacrae Theologiae doctore et Professore, ejusdemq; facultatis decano, collegii majoris seniore patre, ecclesiarum; Cathedralis crac: canonico, collegiatae S S. OO. et parochialis in Zarnowiec praeposito, librorum per dioecesim crac: ordinario censore, canonizationis B. Joannis Cantii procuratore, Vniversitatis procancellario. Sacrae Theologiae Doctores, in illustrissima magnorum hospitum frequentia, in aedibus collegiatae Sanctae Annae; ritu solenni renuntiarentur; plaudente calamo, M. Adalberti Biegaczewicz, Philosophiae doctoris, ejusdem et Tiliciani eloquentiae professoris, collegae maioris, ecclesiae collegiatae S. Annae canonici, demonstratus. Annò Domini 1748. Die 22. Mensis Januarii. Typis collegii Majoris. fol. k. nlb. 12.

Tytułu cała kartka. Wiersz nakamienny.
Jagiellońs. — Ossolińs.

— Jactura orbis literarii, à purpura insignior, à sceptris gravior, ex lugubri obitu, Magnifici Perillustris & admodum Reverendi Domini D. M. Jo-

sephi Popiołek, Sacrae Theologie Doctoris et Professoris, Ejusdemq; Facultatis Decani, Ecclesiae Collegiatae Sancti Floriani Clepardiae ad Cracoviam Praepositi, Scholarum Novodvorscianarum Provisoris, Studii Generalis Universitatis Cracoviensis vigilantissimi immediate Rectoris. Dum ei in Collegiata Sancti Floriani Ecclesia, justa funebria, communi omnium Ordinum Academicorum persolverentur dolore, moerenti calamô, M. Adalberti Joannis Cantii Biegaczewic, Sacrae Theologiae, ejusdemq; Cursûs Sacramentalis Professoris, Collegae Majoris, Ecclesiae Collegiatae D. Annae Cracoviae Decani, Parochialis in Chrzanow Praepositi in Zielonki Curati. Posthumae temporum memoriae transmissa. Anno Domini 1758, die 17. Mensis Julii. Cracoviae Typis Collegii Maioris (1758). folio, sign. ark. D_2 (8 k. nlb.).

Pisane wierszem nakamiennym.

Jagiell. — Ossol.

— Janua immortalis gloriae, magnis virtutibus et sapientiae perillustris olim et reverendissimi domini D. M. Casimiri Pałaszowski, Sacrae Thelogiae doctoris et professoris, collegae majoris, ecclasiarum; cathedralis cracoviensis canonici, collegiatae SS. OO. praepositi, parochialium in Czernichow curati, contubernii Hierosolymitani et scholarum novodvorscianarum provisoris, canonizationis B. Joannis Cantii procuratoris, librorum per dioecesim cracoviensem ordinarii censoris. Dum Ei; in collegiata Divae Annae ecclesia, iusta funebria communi omnium ordinum academicorum persolverentur dolore, propter posthumam summi viri memoriam, dolentissimô aequè ac obsequentissimô calamô M. Adalberti Joannis Cantii Biegaczewic, Sacrae Theologiae ejusdemq; cursûs sacramentalis professoris ,c oll. majoris Ecclesiae collegiatae Divae Annae crac: decani, parochialium; in Chrzanow praepositi, in Zielonki curati. Annô Domini 1758. Die 7ma Januarii. Adaperta. Cracoviae, typîs academicis Collegii majoris. fol. k. nlb. 8.

Jagiell. — Ossol.

— Jedność imion dożywotnią chęci przyjaznych ligą w jaśnie wielmożnym jegomości Panu P. Romanie z Bogusławic Sierakowskim, staroście Olszowskim, pisarzu grodzkim Krakowskim, y jaśnie wielmożnéy jeymości pannie P. Teresie na Żabcu Sierakowskiey, strażnikównie wielkiey koronney, przz weselnym akcie ztwierdzona, a przy- M. Woyciecha Biegaczewicza w przesławney Akademii Krakowskiey, filozofii doktora y professora, szkoły przy kollegium św. Anny w Krakowie zostaiącey seniora, z applauzem Jagiellońskiego Apollina poetyckim wierszem roku 1737. opisana. We Lwowie, w drukarni Brackiey SSS. Troycy. fol. 18 k. nlb.

Czartor.

— Leonides sub allegoria verus Christus Salvator pro generis humani salute Montem Crucis subiens, scenico apparatu per illustrissimam et nobilissimam scholae gramatices Uniwersit. Crac. iuventutem in oratorio Class. Novodvorscian. praesentatus An. D. 1731. die 20 Martii. Typ. Universit. Crac. 1731. w 4ce, kart 6.

Na odwrocie tytułu wiersze pod herbem Dembińskich. W dedykacyi do Antoniego i Franciszka Dembińskich podpisany M. Albertus Biegaczewic Phil. D. Gram. Prof. Scholae S. Annae Senior.

Ossolin.

— Nexus felicitatis publicae triplex gentilitia ex fascia, illustrissimi Domini, D. Stanislai in Małachowice Małachowski, Capitanei Sandecensis deductus; dumq; primùm ad praefecturam suam circa numerosissimam nobiltatis et pro-i cerum frequentiam ingrederetur, è voto et plausu Studii Generalis Universitatis Cracoviensis officiosissimô calamô per M. Adalbertum Joannem Cantium Biegaczewicz, Sacrae Theologiae Professorem, Collegam majorem, Ecclesiarum, Collegiatae D. Annae Cracoviae Decanum, Parochialium in Chrzanów praepositum, in Zielonki curatum, descriptus. Anno Domini 1755. die 25. Augusti. Cracoviae. typîs collegii Maioris. (1755). fol. 9 ark.

Akadem. — Jagiell. — Dzików. — Ossolin.

— Maesta Niobae mater universitas; dolendo super obitu, senioris sui patris, perillustris olim clarissimi & admodum reverendi Domini, D. M. Petri, Alexandri, Szymakowski, Sacrae Theologiae doctoris et professoris, ecclesiarum collegiatae S. Floriani Clepardiae ad Cracoviam praepositi, parochialis in Nasiechowice curati, viri de ecclesia et republica literaria meritissimi; dum in collegiata S. Floriani ecclesia, magno ordinum academicorum dolore, justa ei funebria persolverentur; ad posthumam primi sacra in facultate doctoris memoriam, lugubrî calamô a M. Adalberto, Joanne Cantio, Biegaczewic, Sacrae Theologiae professore, Collega majore, ecclesiae collegiatae D. Annae Cracoviae decano, parochialis in Chrzanow praeposito, in Zielonki curato, praesentata. Annô Domini 1754. Die 31. Octobris. Cracoviae typis Universitatis Fol. k. nlb. 8.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Non plvs vltra gentilitij alitis et soleae. Illustris ot magnifici Domini D. Josephi Michaelis in Podhorki Jastrzębski capitanei Kozinensis, etc. Dum illustrissimae et excellentissimae Dominae. D. Johannae in Zabce Sierakowska suprema excubiarum regni praefectidi, connubialibus sociaretur votis. Per M. Albertum, Joannem Cantium Biegaczewicz, in Alma Universitate Cracoviensi artium liberalium, et philosophiae doctorem, ac professorem collegam minorem vocatum ac interim Scholae Divae Annae Seniorem, officiosissimo calamo. Demonstratvm. Annô Domini 1739. Lèópoli. Typis Confraternitatis SSSmae Trinitatis. folio, kart nlb. 8.

Jagiell. — Ossol.

— † In nomine Domini Amen. Quaestio physica, de anima in communi. Ex libris Animasticae textu 6to, 7mo, et 8vo Aristotelis. Sub felicissimo regimine, magnifici perillustris et reverendissimi Domini, D. M. Joannis Lukini, U J. Doctoris et professoris, collegij juridici et universitatis senioris patris, ecclesiarum; cathedralis cracoviensis canonici, collegiatarum; visliciensis primicerii, SS. OO. cracov: cancellarii, sławkoviensis praepositi, contubernij regio-jageloniani provisoris, studij generalis universitatis cracoviensis vigilantissimi rectoris, per M. Adalbertum Cantium Biegaczewicz, philosophiae doctorem ejusdemq; ac tylicianae eloquentiae professorem, collegam minorem, ecclesiarum; collegiatae S. Annae crac: canonicvm; parochialis in Chrzanow praepositvm, Pro loco in collegio majori obtinendo. publicè ad disputandum. in peraugusto CC. DD. Theologorum lectorio proposita. Anno Domini 1747. Die 28. Mensis Januarij. Cracoviae Typis Universitatis. fol. 2 kart nlb.

Jagiell.

— In Nomine Divae Annae. Quaestio theologica de beatitudine.... pro doctoratu in S. Theologia obtinendo publicae disputationi proposita. Cracoviae Typis Universitatis A. D. 1762. fol. 1 ark.

Jocher 3834. Ossol.

— Remigium per plenum virtutibûs et meritîs gentilitium Srzeniavam. Ad beatas immortalitatis infulas absolutum. Dum Illustrissimo olim et excellentissimo Domino D. Petro Constantino in Stadniki Stadnicki, Castellano Woynicensi. In Collegiata Divae Annae Ecclesia ab omnibus dolentium Academicorum Ordinibus solennes persolverentur exequiae lugubri pennâ à M. Adalberto Joanne Cantio Biegaczewicz, Philosophiae Doctore et Professore, Collega Minore, Ecclesiae parochialis in Chrzanow praeposito demonstratum. Anno Domini 1745. Die 4. Junij Cracoviae Typis Universitatis. (1745). folio, ark. 7.

Dedyk. Józefowi i Anton., miecznikom czernichows. i Franciszkowi podczaszycowi bracławs. Stadnickim.

Dzikow. — Jagiell. — Ossolin. — Uniw. lwow.

— Sagitta gentilitia, tertio Pontificij Honoris Caelo illata; Summis Virtutibus et meritis Illustrissimi, Excellentissimi et Reverendissimi Domini,

D. Venceslai, Hieronymi de Bogusławice Sierakowski, Episcopi Premisliensis, altiora Sacri Honoris fastigia designans. Ad sollennem in suam Cathedram Ingressum, è voto et applausu Almae Universitatis Cracoviensis per M. Albertvm, Cantivm Biegaczewic, Philosophiae Doctorem, Collegam Minorem, officiosissimô calamô adorata. Annô Domini 1742. die 30. Mensis Septembris. Cracoviae Typis Universitatis. folio, ark. sygn. A—P.

Na odwrocie tytułu miedzioryt herbu. Całość genealogiczna.

Dzikows. — Jagiell. — Krasińs. — Ossolińs.

— Senium vitae, virtutum et meritorū rarissimum; in nobili ac spectabili viro D. Lazaro Deriakvbowicz, Urbis Metropolitanae Regni Consule, et nobilissimi Magistratûs Cracoviensis Seniore Patre, dum ei justa parentalia in ecclesia B. Mariae Virginis Archipresbyterali in Circulo Cracoviensi: Magno totius urbis dolore exhiberentur. Posthumae tanti viri memoriae brevi Lacone per M. Albertum Joannem Cantium Biegaczewicz. Philosophiae Doctorem, ejusdemq· Regium et Tylicianum eloquentiae professorem, Collegam Majorem. Commendatvm. Annô Domini 1748. die 16. Decembris. Cracoviae Typîs Collegii Majoris. (1748.) fol. k. 6.

Jagiell. — Krasińs.

— Sermo ad serenissimum ac potentissimum principem Stanislaum Augustum Poloniarum regem Magnum Ducem Lithuaniae &c. &c. &c. Dominum Dominum clementissimum M. Adalberti Biegaczewicz. Sacrae Theologiae doctor: & professoris. cracovien: scientiarum universitatis rectoris. Varsaviae Annô 1764. die 9 decembris. — Mowa do nayjaśnieyszego y naypotęznieyszego monarchy Stanisława Augusta krola polskiego Wielkiego Xiążęcia litewskiego &c. &c. &c. Pana à Pana Miłosciwego, X. M. Woyciecha Biegaczewicza, pisma świętego doktora y professora, Krakowskiey nauk Akademii rektora. W Warszawie 1764. dnia 9. grudnia. folio, k. 4.

Po łacinie i po polsku.

Akadem. — Jagiell. — Kijows. — Krasińs. — Ossolin.

— Sidus Musis amicum Ioannes Cantius recurrente annua suae festivitatis die in Leopoliensi archicathedra, ex oratoriis rostris observatus. Leopoli, typis SS. Trinit. 1737. folio.

Jocher 5456. Ossol.

— Sors immortalis vitae, mortali in urna, perillustris olim et reverendissimi Domini D. M. Mathiae Ziętkiewicz, S. Theologiae Doctoris et Professoris, ecclesiarum; cathedralis Cracoviensis canonici, collegiatae Sanctorum Omnium et Zarnovecensis praepositi, contubernii Geloniani provisoris, universitatis procancellarii, ejusdemq; et collegii majoris senioris patris. Viri de ecclesia et republica literaria meritissimi clausa. Dum in ecclesia collegiata Divae Annae, magno omnium dolore justa ei funebria persolvorentur, lugubri calamô a M. Adalberto Joanne Cantio Biegaczewic, philosophiae doctore, ejusdemq; regio et Tyliciano eloquèntiae professore, collega majore, ecclesiarum collegiatae Divae Annae Cracoviae canonico, in Chrzanów praeposito. Posthumae memoriae intimata. Annô Domini 1750. Die 18. Aprilis. folio, 1 k. nlb. ark. D_2.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Thronus praesvlei honoris coronatîs Vavelli culminibûs eminentior, gentilitio Agno, Celsissimi principis, illustrissimi et reverendissimi Domini, D. Andreae, Stanislai Kostka, Haeredis in Załuskie, Okęćie, Kozietuły, Załuski, Dei et Apostolicae Sedis gratiâ, Episcopi Cracoviensis, Ducis Severiae, Equitis Aquilae albae, Studii Generalis Universitatis Cracoviensis Cancellarii faventissimi, ad solennem in Cathedram suam ingressum, è voto ejusdem studii generalis Universitàtis Cracoviensis, publico applausui operâ et officiosissimo cultu, a M. Alberto, Joanne Cantio Biegaczewicz, Philosophiae doctore, Ejusdemq; Regio, et Tylicianae Eloquentiae

Professore, Collega Majore, Ecclesiarum; Collegiatae Sanctae Annae Cracoviae Canonico, Parochialis in Chrzanow Praeposito. Consecratus. Annô Domini 1747. Die 7. Mensis Maii. Cracoviae, Typîs Collegii Majoris Universitatis. fol. k. nlb. 2 ark. Z_4.

Na odwr. str. tyt. herb Załuskich, rytowany przez Jana Surmackiego. Na karcie 2-ej dedykacya bisk. Załuskiemu.
Akad. — Dzikow. — Jagiell. — Ossol. — Petersb.

— Vertices laureis laureae verticibus pares: Dum, sub gratiosa protectione; Celsissimi principis, Illmi et Rdmi Dni Andreae, Stanislai Kostka, Comitis in Załuskie Załuski, Dei et apostolicae Sedis gratiâ, Eppi Cracovien. Ducis Severiae, equitis aquilae albae, studii generalis Univer. Cracov. cancellarii faventissimi, sub felicissimo regimine, Magnifici, perillustris et Rndmi Dni M. Adalberti Micinski U. J. Dris, et professoris, collegii juridici Senioris patris, ejusdemq; facultatis decani, ecclesiarum: cathedralis Cracov. Canonici, Collegiatae SS. Omniū Crac. custodis, parochialis in Koniusza curati, contubernii jurisperitorum et philosophorum provisoris, Studii generalis Univ. Cracov: vigilantissimi rectoris, — Perillustris clarissimus et admodùm Rndus Dnus D. M. Adalbertus Goszkowski sacrae theol. licentiatus et professor, collega major, ecclesiarum collegiatarum; S. Floriani ad Cracoviam custos, Visliciensis decanus, parochialis in Proszowice praepositus, contubernii regio-jageloniani et scholarum pinczoviensium provisor. & perillustris clarissimus et admodùm Rndus Dnus D. M. Josephus Popiołek, S. Th. licentiatus et professor, collega major, ecclesiarum; collegiatae S. Floriani ad Cracoviam Canonicus, parochialis vetero-Corcinensis praepositus, Scholarum Vladislavianarum vice-provisor, à perillustri et admodùm Rndo Dno D. M. Petro Szymakowski, S. Th. Dre et Professore, ejusdemq; facultatis Decano, Univ. Seniore, patre ecclesiarū collegiatae S. Floriani ad Cracoviam praeposito, parochialis in Nâsiechowice curato, sacrae theologiae doctores, in illustrissima magnorum hospitum corona, in aedibus Collegiatae S. Annae ritu solenni renuntiarentur; aggratulante calamo, M. Adalberti Biegaczewic, S. Theol. professoris, collegae majoris, ecclesiarum Collegiatae D. Annae Crac: decani, parochialium in Chrząnów praepositi, in Zielonki curati. demonstrati. Anno Dni 1752. die 20. mensis Novembris. Cracoviae typis Universitatis. folio, 9 kart nlb.

Stylem nakamiennym kreśli dla obudwóch pochwały, i w nich mieszczą się niektóre szczegóły do ich życiorysów.
Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Via Aquilae, super coronatos Vavelli montes; multifariam regia. dum celsissimvs Princeps Illustrissimus Excellentissimus & Reverendissimus Dominus D. Cajetanus Sołtyk, Episcopus Cracoviensis, Dux Severiae, Eques Aquilae Albae, Universitatis Cracoviensis, Cancellarius faventissimus suam cathedram summâ omnium laetitiâ ingrederetur; è voto et plausu Universitatis Cracoviensis, officiosissimô calamô M. Adalberti Joannis Cantii, Biegaszewic, Sacrae Theologiae Professoris, Collegae Majoris, Ecclesiae Collegiatae S. Annae Cracoviae Decani, parochialium in Chrząnów praepositi, in Zielonki curati. Demonstrata. Cracoviae typis Collegii Majoris Universitatis Cracoviensiz. Bez roku (1758 lub 59). folio, ark. T_2. (k. nlb. 38).

Z osobną ryciną herbu na całej stronie; miedzioryt podp. M. Zukowski sc. Cracoviae.
Akad. — Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Ossoliń.

— Ob: Jan de Matta — Miklaszewski Ign. (Castellus Cracii 1725) — Ordinatio studiorum (1764) (1765) — Siekierski Jan Franc. (Statuae virtuti 1748) — Sleczkowski Andreas Cantius (Summa 1763) — Stęplowski Kazim. (Methodus 1763) — Szabel Joseph Thomas (Lenimentum 1767).

Janocki Excerp. 296—800, 364. — Janocki Lexicon I. 9. II. 61. — Muczkow. Rękop. Radzimiń. 76 i nast. — Łukaszewicz Hist. Szkół III. 398.

Bieganowska Marya ob. Chełmski (1688) — Nagrodzki Paw. (Panegyris 1688).

Bieganowska Urszula ob. Przystałowski Konstanty X. (1674).

Bieganowski Mikołaj ob. Broudinus Antoni (1670) — Hincza Marcin (1665) Przystałowski Konstantyn (Herkules polski 1674) — Rychłowski Franciszek (1672).

Kwiatkows. Wład. IV. s. 288, 398, 401. — Ziemomysł 1830. II. 125. — Święcki. Pamiąt. I. 13. — Encykl. Org. III. 496.

BIEGAŃSKI. Mowa JMci Pana Biegańskiego starosty Starodubowskiego do króla Jmci Augusta II imieniem prowincyi litewskiej.

Umieszczone w: Swada polska Ostrows. Danejk. I, 1. 163—165.

Biegański Alexy ob. Kazania na uroczyste święta (1776).

Biegański Hieronim ob. Chodkiewicz Georgius (Parentalia 1596) — Threni in obitum N. Szymanowski (1596).

Biegański Jan ob. Borkowski Michał (Memoriae 1622).

Biegański Jan Kazimierz ob. Sosnowski Antoni (Leo signum coeleste 1717).

Biegański Piotr ob. Borkowski M. (Memoriae 1622).

BIEJKOWSKI X. Antoni (1697 † 1763). Kazania na uroczystość S. Barbary, doznaney na dobrą śmierć Patronki, w kościele Krakowskim Domu Professów Soc. Jesu na honor Jey, y słuchaiących zbudowanie przez lat trzy miane od X. Antoniego Bieykowskiego Soc: Jesu, a do druku podane Roku Pańs. 1760. W Krakowie, w Drukarni Sebastyana Fabiana Hebanowskiego J. K. M. typogr. Bibliop. Krakow. y Warszaws. 1760. w 4ce, kart 39,

Jocher 4607. Bran. — Ossoliń.

— Kazanie ná pogrzebie Jasnie Oswieconego Xiązęcia JMci Pawła Karola Lubartowicza Sanguszka, Marszałka wielkiego W. X. Lit: miane w Lublinie Dnia 26. Maja, Roku Pańskiego 1751. Przez Wielebnego w Bogu JMći Xiędzá Antoniego Bieykowskiego Soc: Jesu, przedtym w kilku Kollegiách Prowincyi polskiey Rektorá. fol. kart 22 nlb.

Toż samo jest w wydaniu Giżyckiego P. Bieg życia pogoni. Lublin 1751. arkusz K—U₂ (kart 22).

Jagiell. — Ossoliń. — Przeździec.

— Marya przy królewskim honorze lwim sercem utrzymana w Lwowie, albo Kazanie podczas koronacyi obrazu Najświętszej Panny Maryi u WW. OO. Dominikanów miane r. 1751 dnia 6 Lipca, a dla rozkazu przełożonych i słuchającej rekwizycyi do druku podane od X. Antoniego Bieykowskiego Soc. Jesu. W Lublinie, w Drukar. J. K. M. Kolleg. Soc. Jesu.1751. fol. 11 kart.

Dedykow. Michałowi z Mińska Rudzieńskiemu Staroście Chęcińs.

Jocher 8934. Czartor. — Ossolińs.

— Swięto S. Scholastyki złączone z uroczystym odnowieniem ślubów zakonnych, w lat 50. po pierwszey professyi, nayprzewielebnieyszey w Bogu JMC Panny Franciszki Tarłowney, Xieni Klasztoru Sandomirskiego S. Oyca Benedykta Kazaniem na chwalebne y dwoiste w iednym dniu Swięto uszanowane od Xiędza Antoniego Bieykowskiego Soc. Jesu w Sandomirskim Kościele tychże WW. PP. Benedyktynek Roku 1755. W drukarni J. K. M. Collegii Soc. Jesu 1755. fol. k. 13.

Chłędowski Spis. Ossolińs.

— Ostatnia usługa kaznodzieyska pełnym wdzięczności sercem, y usty ostatniemu z domu Xiążąt Wiśniowieckich, Jasnie Oswieconemu Xiązęciu JMci Michałowi Serwacemu Korybuthowi Wisniowieckiemu, Ná Dolsku, Dąbrowicy, Brahiniu, y Komarnie etc. Hrabi Woiewodzie Wilenskiemu, Hetmanowi Wielkiemu W. X. Litewskie. Gliniańskiemu, Tucholskiemu, Wołkowskiemu, Wilkiskiemu, Wilkowiskiemu, Kirśnieńskiemu, Simnieńskiemu, Metelskiemu, Mereckiemu, etc. Staroscie fundatorowi swoiemu pogrzebowym kázaniem oświadczona. Przez X. Antoniego Bieykowskiego, Societatis Jesu.

W Wiśniowcu w Kościele OO. Karmelitow Bossych Roku 1745. Dnia 7. Października. w Sandomierzu w Drukarni J. K. M. Kollegium Soc: Jesu. Roku Pańskiego 1756. fol. k. nlb. 2 i ark. P_2.

Na odwr. str. herby Wiśniowieckich i Radziwiłłów, pod nim wiersz; na k. 2-giej ded. prozą żonie zmarłego; od ark. A_1 mowa. Cała mowa przeplatana łaciną, anegdotyczna i z humorem pisana, i przysłowiami naszpikowana. Wymienia tu jego ośm prac drukowanych 1) Segnery, 2) Historya ludu bożego, 3) Josef Wyzwolony, 4) Forteca, 5) Życie S. Nepomucena, 6) Rozumne Zabawy, 7) Pięć Psalmów. — Ósmej pracy nie wymienił. Mówi, że zostawił śliczną bibliotekę w Wiśniowcu.

Czartor. — Jagiell. — Ossolińs. — Przezdz.

— Ob. Giżycki Paweł (1751) — Hasło (1754).

Brown. Bibl. S. J. 122.

Biekierska Teresa ob. Cześć codzienna (1742).

Biela (Byiel) Stanisław kanonik krak. (1438 † 1542) obacz Aristoteles (Perites 1529).

Starowolski. — Łętowski Katal. II. 29. — Albertrandy (Szmid) Dzieje Król. Pols. s. 97. — Janociana III. 15.
Porówn. Byliński Stan.

BIELAŃSKI Piotr biskup Lwowski, Halicki i Kamieniecki († 1797). List okólny zalecający dyecezanom kamienieckim proszenie Boga o łaskę dla seymujących Stanów Rzpltej. (Dan we Lwowie 16. April 1789). fol.

— List pasterski. Lwów 1788. w 4ce.

— List okólny zalecaiący Duchowieństwu Dyecezii Kamienieckiey pilne nauczanie ludu. 1790. fol.

Jocher 7656.

— Posłanije pastyrskoe do duchoweństwa i ludu Diecezyi Lwowskoi i poremyskoi. — List pastoralny do duchowieństwa i ludu Diecezyi Lwowsk. i przemysk. (po rusku i po polsku). Ze Lwowa d. 15 Kwietnia 1795. Lwów, druk. Pillera (1795). w 4ce, kart 17.

(Bielański) Ritus et ceremoniae in consecratione I. et R. D. Petri Bielański Episc. Leop. obacz Ritus (1781).

— Obowiązki Parochów z rozporządzenia Jaśnie Wielm. JMści Xiędza Piotra Bielańskiego archidjakona katedry Wileńskiey, Kustosza y Administratora Generalnego w Dyecezyi Lwowskiey, Nominata Biskupa Lwowskiego, Halickiego, Kamienieckiego. Do stanu duchownego dążącym przy naukach innych podane, w Barze w Roku od N. Chr. P. 1871. d. 23 Czerwca. We Lwowie w drukarni Bractwa S. Trójcy, w 8ce, k. nlb. 68. Warsz. Uniw.

— Opisanie publicznego święcenia wody w stołecznym mieście Galicyi Lwowie przez JW. IMci Xiędza. Piotra Bielańskiego Biskupa Lwowskiego, Halickiego i Kamienieckiego odprawionego w dzień uroczystości Zjawienia Bożego podług nowego 17, podług starego kalendarza 6 stycznia przypadający za staraniem JJ. PP. uprzywilejowanych nadwornym Dekretem Cesarsk. nacyi Ruskiej seniorów a razem Kollatorów i Prowizorów Cerkwi parafialnej Lwowskiej miejskiej. W Lwowie w druk. Pillerowskiej, w 4ce, kart 10.

Ossol.

— Ustawy dyecezyalne podczas generalney kongregacyi dziekańskiey r. 1789. d. 7. miesiąca lipca w Kamieńcu podolskim...... uchwalone...., a z roskazu Piotra Bielańskiego Lwowskiego, Halickiego i Kamienieckiego, Podolskiego Biskupa do druku podane. W Berdyczowie, w drukarni WW. OO. Karmelitów bosych. w 8ce, $3^1/_2$ ark.

Jocher 7568. Czartor.

— Ob. Erazm X. od Św. Józefa (Kazanie. 1789). — Filipowicz H. Ignacy. (1791). — Janiszewski A. (1781). — Mogilnicki Michał (1796).

Encykl. Orgelb. III. 506—8.

BIELATOWSKI Adryan. Sch. Piar. (1702 † 1770). Aquila Imperio Nata, magnorum domesticae gloriae regnorum haeres, nidi sui, orbe majoris, decoribus coronata. In illustriss. excellent. et reverendiss. D.D. Camillo Paulutio Dei et apostolicae Sedis gratia archiepiscopo Iconiensi, Sanctiss. Domini Nostri Papae Benedicti XIII. ad serenissimum Regem, et Rempublicam Poloniae Legato extraordinario, in eodem-

que Regno, et M. D. L. Nuntio Apostolico cordium felicissimo regnatore, Sarmaticorum alitem coronans a devinctiss. tanto nomini Polona Scholarum Piarum provincia devotissimi calami obsequio adorata. A. D. 1729. Varsaviae, typ. S. R. M. et Reipubl. in colleg. Schol. Piar. fol. k. 32. Ossol.

— Ascensus purpureus Hosianae plantae, gradibus virtutum, honorum, meritorum vetustissimae Domvs, orbem transcendens. Altiore titulis omnibus Dignitate Illustrissimi Excellentissimi et Reverendissimi Domini, D. Stanislai Josephi, de Bezdan Hosii, Dei, et Apostolicae Sedis Gratiaȃ Episcopi Posnaniensis, Abbatis perpetui Cōmendatarii Czervenensis, ultra laudum culmina sublimatus. Auspicatissimo Cathedrae suae accessu spes ac expectationes publicas in solatia et plausum erigens. Inter solemnia Magni Tutelaris sui D. Stanislai, pedisequo cultu Dioecesani Varsaviē: Regii Scholarum Piarum Collegii adoratus. Anno Christi, M.DCC. XXX.III. Varsaviae, Typis S. R. M. et Reipublicae in Collegio Scholarum Piarum. (1733.) fol. ark. A—Q.

Jest tu genealogia Hozyuszów z Hiszpanii wywiedziona. Na ark. M₂ wspomniano o St. Hozyuszu Biskupie i Kardynale.
Bielski Vitae s. 75.
Jagielloń. — Krasińsk. — Zielińsk.

— Ingressus ad curiam Gostinensem illustris magnifici Dni Josephi in Brzeziny et Brochow Lasocki capitanei Gostinensis in palmari crucis signo triumphalis in avitae vestigio soleae fortunatus, ipso suae inaugurationis die panegyrico Collegii Varsaviensis Scholarum Piarum cultu et voto celebratus A. D. 1736. Varsaviae typis S. R. M. Scholarum Piarum. folio, kart 18.

Na odwr. str. herb Pobóg i pod nim 8 w. łac. Przypis prozą nowomianowanemu staroście przez Kollegium Warszawskie. W panegiryku samym są niektóre szczegóły do rodziny Lasockich.

— Paestum agni Szaniaviani principibus, ducalibus, praesuleis, senatoriis purpureis efflorescens hodie vero capitanealibus fascibus Illustriss. et Excellent. D. D. Fabiani Szaniawski capitanei Sochaczoviensis Radzicens. etc. auctum et ad ejusdem Capitaneatus solemnem ingressum panegyrico Varsavien. Schol. Piar. Coll. ministerio reseratum. Anno Dom.' 1724. Varsaviae typ. S. R. M. Schol. Piar. (1724.) fol. kart 17.

Bielski (Vitae) przez omyłkę podaje rok 1725.
Krasińs. — Ossol.

— (Panegyris in funere Josephi Rudnicki vexillifer. Bidgostensis, praefecti Bolimoviensis.) Varsaviae, 1728. fol..

— (Panegyris Joanni Tarło dum palatinatus Sandomiriensis renuntiatus.) Varsaviae, 1736. fol.

— Droga krzyżowa. (Poema polskie na ślub Seweryna Rzewuskiego podczaszego koronnego z Antoniną Potocką). Lwów, 1731. fol.

Horanyi Script. I. 252. — Janoc. Lexicon II 150. — Bielski Vitae. 75—6.
Przeździec.

— Rosa, avitum Poraitarum decus, stemmaticus domus Kobielscianae flos, triregnorum infularum et purpurarum ornamentum, odorem immortalis famae fragrantium magni nominis, suavitatem meritorum in ecclesiam, reges et regna spirans, penes triumphalem ascensum a praesuleo Cameneci Stallo ad pontificiam cathedram illustriss. Dni Francisci Antonii in Dmenin et Kobiele Kobielski episcopi Luceoriensis et Brestensis, plaudentium solenni ingressus publico sensu observata, a devinctissimo vero tanto nomini Schol. Piarum dioecesano interamnensi collegio obsequioso cultu adorata anno Dni 1740. mense Junio. Leopoli, folio.

— Tutor universi, S. Joseph, sponsus B. V. Mariae, pęnes publicā Regni orbitatē, ānua sua solēnia, ab oratoriis exedris per Adamum Brzostowski castellanidam Mścislaviensem, Daugovensem capitaneum, promulgatus. Et in votivum ligamen colendissimo patruo suo et tutori, illustrissimo ac excellentiss: Domino, D. Josepho Brzostowski, notario M. D. L., Miadziołłensi, Bystrzycensi &c. capitaneo, filiali affectu sacratus. Suffragante pon-

na, R. P. Adriani à Nativitate B. M. V. [Bielatowski] Schol. Piar. in Regio Varsaviensi collegio rhetorices professoris. Anno servati orbis 1733. Varsaviae, typis S. R. M. et Reipublicae in Collegio Schol. Piar. folio, 9 k. nlb.

Dedykacyą podpisał Adamus Brzostowski Castellanides. Jagiell.

BIELAWSCY. Replika Wielmożnych JPP. Franciszka i Wiktoryna Braci, Konstancyi, Zuzanny, Krystyny, Antoniny i Katarzyny Siòstr Bielawskich, Podkomorzyców i Podkomorzanek Powiatu Wołkow: małoletnich w assystencyi Opiekunów Przeciwko Wielmożnemu JP. Antoniemu Strażnikowi Polnemu W. X. Lit. WW. JPP. Onufremu Sędziemu Grodzkiemu i Józefowi Skarbnikowi Wołkowysk. Dziekońskim Posessorom dóbr Rudziewicz i wszystkim zeszłego WJP. Kazimierza i żyjącey z Orzeszkow Bielawskich Podkomorzych Wołkowyskich Wierzycielom do połowy wszystkich dóbr przykupnych, to jest Rudziewicz z Lichosielcami, Packowa, Cichlewicz i Ciwińszczyzny illicitate pretensye swe stosującym. Tudzież przeciwko WJP. Teresie z Orzeszków Bielawskiej Podkomorzyney Wołkowys. Matce. B. m. dr. (1776). folio, sign. D_1.

BIELAWSKI Fabian. Primus homo Thomisticus e paradyso Angelici Doctoris expositus in comitiis provincialibus Petricoviensibus. Cracoviae, 1642. w 4ce.

Bielawski Gregorius ob. Decisiones (1771).

BIELAWSKI Józef, Generał adjut. buławy W. X. Lit. (1739 † 1809). Bukiet na imieniny JW. Grabowskiey Generałowey Jnspektorowey, Starościny Dąbskiey i t. d. ofiarowany. Warszawa, bez roku. w 4ce, k. nlb. 2. Akad.

— Na Dzień szósty Grudnia. R. 1791. w 4ce, 1 str.

Dwunastu wierszami broni króla, iż zwolenników Moskwy nie karze jako zdrajców. Jagiell.

— Dzień trzeci maja 1792. r. Berdyczów. w 4ce. Branic.

— Dzień siedemnasty stycznia 1792. (wiersz). B. w. m. w 4ce, k. 2.

Z powodu zniesienia Starostw i prawa o przedaży dóbr ziemiańskich. Akadem. — Jagiell.

— Dziwak, komedya we trzech aktach na dzień trzeci Augusta przez Jozefa Bielawskiego Fligel-Adjutanta Buławy Wielkiey W. Xięstwa Littewskiego. Napisana y na Theatrum J. K. Mći grana. R. P. 1766. w Warszawie, w drukarni Mitzlerowskiey. w 8ce, 6. k. nlb. str. 179.

Ded. J. O. Augustowi Aleksandrowi Xiążęciu Czartoryskiemu Wojewodzie. Rozpoczyna Prolog: Apollo czeka na Merkuryusza, którego Jupiter wysłał szukać Thalyi, Musy komedyi; wierszem na cześć króla. — Powiada w dedykacyi, że jeżeli Molier mógł Ludwikowi XIV. dedykować Natrętów, to on tem bardziej może Czartoryskiemu Dziwaka, bo jemu winien fortunę i talent. Strona 169. jest dwa razy wydrukowana.

Chodynicki Dykcyon. ma mylną datę wyjścia 1760. Jagiellon. — Ossolińs.

— Hymn do J. O. księżny Barbary z Duninów Sanguszkowej marszałkowy W. litewskiej świeżo zmarłej. (1791.) w 4ce, k. 3. Branic. — Chreptowicz.

— Natręci komedya z rozkazu Nayiaśnieyszego Stanisława Augusta krola Polskiego Wielkiego Xiążęcia Litewskiego &c. Przez Jozefa Bielawskiego Fligel-Adjutanta Buławy Wielkiey W. X. Litewskiego napisana y na widok dnia 19. listopada roku 1765. w Warszawie wystawiona. Bez wyr. m. dr. i r. w 8ce, k. 4. str. 123.

Dedykacya wierszem Stan. Augustowi. Po czem: Prolog z okoliczności otworzenia pierwszej komedyi polskiej.

W dedykacyi powiada, że sztukę tę pisał z rozkazu króla. Franc. Kowalski twierdzi lecz bezzasadnie, że jest to tłumaczeniem Moliera Les Facheux. Inni toż samo powiadają mylnie o komedyi Dziwak. — Cała osnowa pisana językiem arcy prostackim, znamionującym, jak ówczas mało było ogłady towarzyskiej.

Akadem. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs.

— Okrucieństwo paryskie. B. w. m. i r. w 4ce, k. 2. (wiersz).

Wydane na ścięcie Ludwika króla franc. (1793 r.). Akad. — Jagiell.

— Pienie radości na ocalenie zdrowia JW. Pani Ludwiki z Rzewuskich hr. Chodkiewiczowej Starościny X-twa Żmudzkiego. Warszawa, b. w. r. w 4ce, 2 k. nlb. Akad.

— Pienie weselne na zaślubiny Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana Tadeusza Czackiego Starosty Nowogrodzkiego, Kommisarza Rzpltej Skarbu Koronnego, Kawalera orderów polskich z Jaśnie Wielmożną Jmci Panną Barbarą Dębińską Starościanką Olbromską, dnia 24 Maja 1792 roku. (Warszawa 1792.) w 4ce, k. nlb. 2.
Akadem. — Dzików.

— Portret Xcia Czartoryskiego.
Umieszczone w Zabaw. przyjemn. i pożyt. T. 13., 21.

— Na powrót X. Czartoryskiego Gen. Ziem. Podol. Warszawa, 1791. w 4ce, kart 2. Ossol.

— Na powrót Xiężny Czartoryskiej. Warszawa, 1791. w 4ce. Ossol.

— Très-bénignes remonstrances aux auteurs du Journal de Paris. Par M. de Bielawski gentilhomme polonais. A Paris 1787. w 4ce, kart 3.
Krasińs. — Ossolińs.

— Rzeź Humańska poema. Warszawa, druk Grölla. 17....
Czy istnieje istotnie? — Miało spowodować wystąpienie satyryczne Węgierskiego przeciw niemu.

— Spustoszenie Polski od Moskali. Poema poświęcone sławie Stanów sejmujących pod laską JW. Stanisława Nałęcz Małachowskiego Marsz. Seymu i Kons. Kor. Bez wyr. m. dr. 1791. w 4ce, str. 24.
Branic. — Krasińs. — Petersb.

— Satyra przeciw paskwilom (wierszem). w 4ce.

— Tryumf Warszawy pod naczelnictwem Tadeusza Kościuszki w d. 17. i 18. kwietnia r. 1794. w 4ce, 2 k. (Wierszem). Zieliński.

— Wiersz na dzien wielkich imienin Jego Krolewskiey Mosci przez Jozefa Bielawskiego. Bez w. m. i r. w 4ce, 2 kartki.
Pisane po wyzwoleniu miast (zatem koło 1791 r.).
Akadem. — Jagiell. — Krasińs.

— Wiersz na śmierć Gustawa III, króla szwedzkiego. Berdyczów (1792). w 4ce.
Gustaw III. zamordowany był 16 Marca 1792 r. Branic.

— Wiersz różę oddając 25. Sierpnia JW. Jmci Pani Ludwice Zyberkowy, Wojewodzinie Brzeski Litewskiej, powiedziany. Do tej tak małej ofiary pozwoliłem sobie przyłączyć pieśń: ty śpisz Ludwisiu. Bez wyr. m. dr. i roku. w 4ce, 2 k. nlb.
Na końcu podpisał się Józef Bielawski.
Akad.

— Wiersz przez Józefa Bielawskiego, w Warszawie. Bez roku. w 4ce, k 2.
Wzywa Trembeckiego, aby uwiecznił pamięć mężów z sejmu czteroletniego.
Akad.

— Wiersz w 4ce, 2 k. nlb.
Akad. — Zieliński.

— Toż. Warszawa, bez r. w 4ce.
Branic.

— Toż. Warszawa, bez r. w 4ce, k. 2. Branic.

— Zachwycenie J. B. pięknym oczom ofiarowane. Bez w. m. i r. w 4ce, k. 2. Akadem.

(Bielawski Józef.) Do Szanownego poety Bielawskiego Zgoda. Obacz: Niemcewicz J. U. (1791).

— Bielawski do nieboszczyków, z których jednego już zabił, a drugi jeszcze trochę ziewa. Warszawa, b. w. r. w 4ce, k. nlb. 2.
Por. Trembecki S. Akad.

— Ob. Hulewicz Bened. (Ode ad Niemcewicz 1789) — Status causae (w spr. porwanie króla 1778).
Wójcicki. Cmentarz powązk. III. s. 17—19. — Bentk. Hist. lit. I. 526—7. — Czartoryski Dantiscus. Myśli 1812. s. 71.— Encyk. Orgelbr. III. 396. art. Wójcickiego. — Chodynicki s. 18. — Obraz życia Józ. Bielawskiego (parodya z r. 1808).

BIELAWSKI Maciej. Kalendarz świąt rocznych z wyborem czasów y z aspektami. Na rok pański przestępny y przybyszowy 1604. Przez Macieia Bielawskiego nauk wyzwolonych mistrza y philozofiey doktora z pilnością napisany.... w Krakowie w drukarni Jakuba Siebeneychera. w 12ce (Druk gocki).
Żebrawski Bibliogr. Nr. 751.

— Kalendarz świąt rocznych z wyborem czasów y z aspekty na rok pański 1606 przybytni po przestępnym wtóry od stworzenia świata 5568 od potopu 3912. przez M. Macieia Bielawskiego w naukach y philosophiey w sławney akademiey krakowskiey doktora y professora z pilnością napisany. Zaćmienia tego roku nieobaczymy żadnego. W Krakowie, w druk. u wdowy Jakuba Siebeneychera (1606). w 16ce, 6 półarkuszy (kart 48).

Pod każdym miesiącem 4 wiersze pol. nieosobliwe. — Prognostyki dla każdej prowincyi. Ord. Zamojs.

— Rozsądek y przestrogá z gwiazd y biegow niebieskich, ná rok pański 1605. po przestępnym pierwszy. Od stworzenia świátá 5567. od potopu 3911. Przez M. Macieia Bielawskiego w náukách y philosophiey w sławney akademiey krákowskiey doktorá, z pilnośćią napisány. Jowisz pánem dorocznym., Mars i Wenus pomocnicy. w 16ce, 5 kart.

Przypis Samuelowi Łaskiemu, herbu Korab sekr. J. Kr. M. Na odwrocie tytułu ośmiowiersz pod herbem Łaskich. Dedykacya ma kart A_2 i C_3—C_5. Obejmuje pochwały astrologii i czynów Łaskiego za Henryka króla i Stefana, o jego legacyach w Szwecyi, Danii i w Rzeszy; o odzyskaniu przezeń miast i zamków: pomimo, że burza rozproszyła okręty. Powiada, że mu się ani Warchalm ani Stockholm oprzeć nie zdołały. — Z samego tekstu ocalala tylko jedna kartka obejmująca Kwiecień i Maj. Żebrawski Bibliogr. matemat. str. 229. Jagiellon. (defekt)

— Praktyka na r. 1617.

W piśmie pod tytułem: Wielkie a podziwienia godne niebieskiey przestrogi Cudo etc. (Jana Zrzenczyckiego) str. 133 taką o nim znajduię wzmiankę: „A któż zapomni onych troyga słońca, y po niebie na obłokach woyska y słupów krwawych, które się widziały 1617. O czym celeberrimus vir, omnique laude diuturna dignus, cui par hac in arte nondum inventus est, post illos Miechovios, Jacubcios, Vaysios, Fontanos, Mathias Bielawski opisał y przestrzegał w Praktyce na ten rok, że żałośny y krwawy koniec Rokosz miał mieć przed Guzowem, y tak się stało".
Wiszniews. Hist. lit. IX. 500.

BIELAWSKI Mathias, Thomas Jabłoński Joannes Scheliha de Rzuchau, Laurentius Matthaeides Lesnicensis. Quaestio ad c. vlt. de transact. l. 3. et 4. C. ex quib. caus. infam: irr. a M. Matthia Bielawski Phil: Doct: et Professore. Thoma Jabłoński Art: Phil: Bacc. Joanne Scheliha de Rzuchau. Laurentio Matthaeidae Lesnicensi. Publicè ad disputań. pro assequenda prima in ivridica facultate laurea, in Coll: DD. Jurisc. proposita. Praesidente Clarissimo D. M. Thoma Eustachio à Piątek, J. U. Doctore et Professore. Disputabitur die 27 Martii, Hora 13. Cracoviae, Apud viduam Jacobi Sibeneycher, 1608. w 4ce, kart 4.

Dedykow. Stan. Siecinski Cracov. Praeposito. Obejmuje: Conclusiones. Branic. — Jagiell.

Bielawski Prokop ob. Kurzeniecki Marcin i Jerzy (1596).

Bielawski Stephanus ob. Kurzeniecki Marcin i Jerzy (1596).

BIELAWSKI Tomasz. Myśliwiec. Omnia subiecisti sub pedibus ejus etc. Wszystkoś deptać pozwolił w niskoziemnym wieku, — owoce, woły y w polach błędny zwierz, człowieku: — Pod iegosz moc wietrzny ptak wpada lotogory, — y ryby co przechodzą w głębi morskie nory. W Krakowie, Roku 1595. w 4ce, k. nlb. 24, druk gocki.

Na odwr. tyt. herb Sokołowsktego i nań 8 wierszy. Ded. Janowi Sokołowskiemu w Bystrcu, z Krakowa w poniedziałek po nawiedzeniu P. Mariey r. p. 1595. Tomas Bielawski.
Jusz. I 25. bez. bliż. opisu. — Wiszniew. VII. 210. — Maciej. Polska IV. 223. Kornik. — Ossolińs.

— Processya Wielkanocna. Z niektorym śpiewaniem kościelnym tegoż Swięta, własnie przełożona. B. r. m. i dr. (Drzeworyt: Chrystus zmartwychwstający, pod tym 2 wiersze łac., wszystko w ramce arabeskowej). w 8ce, k. nlb. 15 i 3 strony nut z tekstem.

Przypis. Elżbiecie Kostkownie z Sztemberka Zalinskiej kasztelance gdańskiej, ściborskiej, przedborskiej, tucholskiej starościnie. Dan ze Znina w Niedzielę kwietnią roku pańskiego 1591. Po przypisie są wiersze łac. Krzysztofa Kordeckiego i Alexego Placentina, obydwóch ze Znina.
Wiszn. VI. 449. — Maciej. Pism III. 340.

(bez ozn. formatu, druku i objętości) — Żebrawski Bibl. 214.
Juszyński I. 25. — Bentk. I. 335. — Siarcz. Obraz I. 30. Kórnik.

BIELEC (BIELECZ) Martinus. Flos candidus veris novi admodum reverendo & magnifico domino Valeriano Wilczogórski, canonico Luceoriensi, praeposito Paczanoviensi, &c. patrono observandissimo. Per Martinum Bielecz laureae in artibus et philosophia primae candidatum alumnum almae academiae Zamosc. oblatus anno regis regum quo Magnus DuCum duX feliX reX VItIa dispulIt. Zamoscii (1638). w 4ce, k. nlb. 4. Czartor.

— Ob. Abrek A. (Applausus virtutibus. Zamość. 1638. — Bielecki Marcin. — Siestrzewitowski Jak. (Epigr. 1638).

Bielecki ob. Protestatio nomine Univers. Cracov. (1761).

BIELECKI Andrzej. Positiones selectae ex universis disciplinis theologicis quas, pro laurea doctorali consequenda publice propugnandas suscepit Rev. Andreas Bielecki Theol. Baccal. formatus, Seminarii Generalis Rit. Graeci Cath. alumnus. Leopoli Anno M. DCC. LXXXIX. (1789.) Typis Pillerianis. w 4ce.
Jocher 2721. Ossol.

Bielecki Jan ob. Radziwiłłowa Regina (1637.) — Zamojski Jan (Musopaean 1646).

Bielecki Krzysztof, Vice-Capitaneus Kremecens. ob. Canevesi Franciszek (Gratitudo erga Joannem Zamoyski 1649). — Czarnocki (Dexiosis, epigr. Aglaia 1646).

BIELECKI Martinus. Bene et feliciter principale, ac praesuleum; celsiss: illustr. et reverendissimo Domino, S. R. J. principi D. Georgio Albrachto Denhoff, Episc Cracovien: duci Severiae, supremo Regni et desideratissimo Academiae cracov. cancellario: inter auspicata solennia splendidissimi ingressûs ad inclitam Regni Metropolim, sedemq; suam Episcopalem Cracoviam; publicae letitiae et officiosi cultûs gratiâ consecratum. A. M. Martino Bielecki, Collega Maiore, Regio et Tyliciano Eloquentiae professore, S. Annae Cracovien: Canonico. Anno Domini bene et feliciter venientis, in solutem humani generis 1701. die nona Octobris, Cracoviae, typis Universitatis. folio, kart nlb. 25.

Na odwr. tyt. napisał wiersz p. t. Scazon Wojciech z Kurozwęk Męciński sta ojcowski. — Panegiryk sam prozą pisany stylem nadętym, po nader długim wstępie nadmienia cokolwiek o rodzinie Denhoffów.
Czartor. — Krasińs. — Jagiell. — Ordyn. Zamojs.

— Cordolium gementium cum pullato Apolline musarum, post nupera aliquot, in parnasso Jagelonico clarissimorum virorum acerba funera, in extincto recenter omnium politiorum literarum corculo, praecellentium ingeniorum miraculo, innumerabilium varii generis scriptorum, dictatore perpetuo, clarissimo olim, et excellentissimo Domino, M. Stanislao Josepho Biezanowski, in Alma Universitate Cracoviensi, philosophiae Doctore, Collegij minoris seniore patre, ordinario poëseos professore ac historiographo, acerbissime renovatum, et dum meritissimo eius nomini, in amarissimo universorum academiae Cracoviensis ordinum luctu, complorantibus bonis omnibus, ad aedes divae Annae, justa parentalia, lugubribus cerimoniis persolverentur, ad aeviternam Tanti Viri omnium saeculorum, omniumq; literarum veneratione dignissimi memoriam, honorandae magnae et inusitatae virtutis et leniendi doloris causâ, pietate magistrâ, a M. Martino Bielecki phil. doct. et prof., collega minore, contubernij Jagell. seniore, canonico Tarnoviensi, dolenti calamo expressum. Anno mortui pro salute humani generis Regis dolorum, et seculorum immortalis, 1693. die 16. Novembris. Cracoviae, typis Universitatis. folio, 4 ark.

Według tego panegiryku, Bieżanowski urodził się we Lwowie, tam pierwiastkowe nauki w Szkołach Akademickich odbył, na dalsze do Akademii krakowskiej z synem Marcina Kalinowskiego, Wojewody Czernichowskiego posłany, szczególniej przez swoje zdolności zjednał sobie względ

dy Jana Cynerskiego Rachtamowczyka, naowczas Professora Wymowy z fundacyi Biskupa Tylickiego. Uczniem będąc już dał próby swego talentu wydaniem pism drobniejszych; pozniej, wsiąwszy stopnie uczone, gdy coraz bardziej się wsławiał, ze zbytecznej pracy zupełnie wzrok utracił. Gdy Szwedzi Kraków opanowali, przedniejsi z nich, zdjęci podziwieniem jego nauki i talentu wabili go do Szwecyi, pod korzystnemi warunkami: lecz Bieeżanowski nie dał się do tego nakłonić. — Podług Bieleckiego Oraculum Parthenium szczególniej go Klemensowi IX. i Włochom a Oriens Byzantinus (panegiryk wierszem heroicznym dla Jana III.) Innocentemu XI. zaleciły. Zaszczycali go przychylnością swoją Biskupi: Piotr (Krakowski), Jan (Chełmiński) i Andrzej Łucki, Gembicey i Prymas Andrzej Olszowski, Kardynał Radziejowski, Jan Małachowski biskup Krakowski. — Obrządek pogrzebowy odbywał w kościele S. Anny Stanisław Szembek, Biskup Dionyzyjski. Ostatniem jego pismem, gdy długą chorobą dręczony już pasował się ze śmiercią, był panegiryk Stanisławowi Janowi Jabłonowskiemu kaszt. Krak. Het. W. Kor. Umarł r. 1693. w październ. za Rektorstwa Sebastyana Piskorskiego O. P. D. i Prof. Kanonika Krak. — Exekutorami ostatniej woli mianował Piotra Praczlewica, Theol. Prof. i Macieja Brockiego, Kollegów większych. Tyle można się dowiedzieć z deklamacyi Bieleckiego.

Branic. — Jagiell. — Ossolińs. — Czartor. — Krasińs.

— Dominium jurisprudentiae, cuncta mortalium ritè gubernatis; a perillustri, clarissimo, et admodum reverendo Domino, D. M. Zacharia Theszarowic, Iuris utriusq; Doctore et Professore, protonotario Apostolico, Ecclesiae S. Nicolai extra Urbem Cracov: Praeposito, publicâ, inter clarissimos ac consultissimos viros, inclytae facultatis juridicae, in alma Vniversitate cracoviensi doctores ac professores, pro loco responsione, & doctissimâ Quaestionis juridicae de Dominio discussione, in lectorio Collegii Clarissimorū DD. Iureconsultorū assertvm; et a M. Martino Bielecki, philosophiae Doctore, Collega Majore, Regio professore, Canonico Tarnoviensi, in vim benevolentissimi et officiosi affectûs, brevi elogio, celebratvm. Anno Domini 1695. die 17. Martii. Cracoviae, typis Universitatis. folio, ark. 2.

W wierszu tym wymienia uczonych ludzi w Bieczu urodzonych t. j. M. Kromer, Piotrowicki teolog, Czaplicki prawnik, Jodłowski matematyk, Stalicki filozof i Teszarowicz. Jagiell. — Ossol.

— Hilaritas Universa, cum B. Christi Martyre Felicissimo, via universalis felicitatis triumphali, per apertam caelestis gratiae portam triumphalem, ex Ecclesia Conventuali extra muros Tarnoviae sita, religiosorum PP. Ordinis Minorum Observantium S. Francisci, ad Ecclesiam Collegiatam Infulatam Tarnoviensem, Monumentis Comitum in Tarnow, ac Ducum in Ostrog et Zasław Basilicis visendam, procedens: splendidissimo apparatu, solennem sacrarum reliqviarum introductionem, adornante, perillustri, et reverendissimo Domino, D. Petro Stanislao Orłowski, J. U. D. Protonotario Apostolico, Canonico Cathedrali Cracoviensi, Praeposito Infulato, et Officiali perpetuo Tarnoviensi, etc. etc. tam rarae et augustae celebritati, applaudente, M. Martino Bielecki, philosophiae Doctore, in Collegio Majori Almae Academiae Cracoviensis, Regio et Tylicianae eloquentiae professore, S. Annae Crac: et Tarnoviensi Canonico. Anno exhilaratae per Incarnati Verbi mysterium humanae naturae MDCC (1700.) [Dopis: Die XII. 7 bris]. Cracoviae, typis Universitatis. folio, 11 kart nlb.

Przypisał Piotrowi Stan. Orłowskiemu na odwrocie tytułu. Panegiryk poprzedzają dokumenta o Sw. Felicissimusie. Jocher 9040.

Jagiell. — Czart. — Ord. Zamojs.

— Inferiae laureatae, piis manibus, perillustris olim et Reverendissimi Domini, D. Alberti Włodek, U. J. D. protonotarii apostolici, canonici ecclesiae cathedralis Premysliensis, praepositi Mosciscensis, Słocinensis, S. R. M. secretarii, ob eximiam liberalitatem, procurandae apud Sacram Sedem Vaticanam, Divi, Patriarchae nostri Joannis Cantii, apotheosi, vltimae voluntatis tabulis consignatam; ab uniuersis academiae ordinibus, ad aedes Divae

Annae, piissimi affectus cordolio, persolvtae: et ad aeuiternam tanti Mecaenatis et academicae gratitudinis memoriam: a M. Martino Bielecki, philosophiae, in alma universitate, Cracoviensi doctore, inter collegas minores professore, contubernij Jagelloniani seniore, canonico Tarnouiensi. Victurae perennitati servatae. Anno restitutae salutis, 1691. Die 22. Junij. Cracoviae, typis universitatis. fol. ark. B_2.

Na ost. str. Ode votiva w strofie safickiej.

Jag. — Ossol.

— Jvno pronvba, altis inclyta titulis, domestica virtvs, illustrissimarum familiarum, Tarnovianae et Przerębscianae, conjunctis splendoribus, geniales accendens ignes, ad festa nvptialia, illustrissimorum responsorvm, D. Joannis Gratvs Comitis in Tarnow Tarnowski, castellanide Sandomir. et lectissimae virginis Antoninae Przerębska illustrium et magnif. parentum Stanislai de Przyrąb Przerębski, Vicepincernae mielnicensis, et Catherinae de Tęczyn, carissimae filiae, inter solennes Cracoviae hymenaeos, auspicatissimi ominis ergò, a Martino Bielecki in alma Univ. Crac. philos. Dre et Professore, Collega Minore, contubernii Jagelloniani Seniore. Panegyrici applausûs obsequio. Honorata Anno salutis 1689. die 20 Februarij Cracoviae, et officina Francisci Cezary, S. R. M. Illustriss. ac Reverendiss. Dñi Episcopi Crac: Ducis Seueriae, Necnon Schol. Novodvors. Typogr. folio, ark. G_2 (kart 14).

Na odwr. str. tyt. herby nowozaślubionych, pod temi dwa wiersze łac. — Panegiryk prozą pisany. — Gdzieniegdzie napotyka się małoznaczące szczegóły do rodziny Tarnowskich. Na ark. T_2 jest wiersz polski: Wandalskie nimfy pięknej Nowiniance fortunnej małżeńskiej ligi winszują.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ord. Zamojs.

— Majestas Regni Sarmatici. In Serenissimo et invictissimo, Augusto II. Rege Poloniae, Magno Duce Lithvaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae, Kiioviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Smolensciae, Severiae, Czernichoviaeq; Duce Saxoniae haereditario, Juliae, Cliviae, Montium, Angriae et Vestphaliae, S. R. Imperii Archimareschallo, atq; Electore; Landgravio Thuringiae, Marchione Misniae, et utriusque Lusatiae, Burgravio Magdeburgense; Principe Comite Hennebergense; Comite Marcae, Ravensbergae et Barbii; Domino in Ravenstein etc. etc. invicta: ad solennem festumq; diem, auspicatae inaugurationis Regiae, è voto venerationis academicae, votivis acclamationibus, a M. Martino Bielecki philos. doctore, ejusdemq; in Collegio Majori Studii Universitatis Cracoviensis Regio Professore, Ecclesiarum Collegiatarum S. Annae et Sanctorum Omnium Cracovien: et Tarnōvien: Canonico, adorata. Anno Domini, 1697. die 15 Septembris. Cracoviae typ. Universitatis. folio, 7 arkuszy.

Toż w Lünig. Orationes III. 607.

Po przemowie prozą idzie stylem nakamiennym Acclamatio I—III.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Meridies felicitatis et laetitiae publicae Serennissimus, aeternis augugusti connubij ignibus serenissimorum, et potentissimorum principum sponsorum, Maximiliani Emanuelis utriusq; Bavariae, nec non Superioris Palatinatus ducis, comitis Palatini Rheni, S. R. J. Archidapferi et Electoris, Landgravii Leuchtenbergensis, Belgii gubernatoris, etc. et Mariae Teresiae Poloniarum principis, Magnae Ducis Lithvaniae, Russiae, Prussiae, Mazoviae, Samogitiae, Kiioviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Livoniae, Smolensciae, Severiae, Czerniechoviaeque, orbem irradians, splendidissimâ festorum nuptialium magnificentiâ, Varsaviae in meditullio Regni Poloniae adornatus, et a Martino Bielecki, in Alma Univ. Crac. Phil. Dre, et Prof., Collega majore, Canon. Tarnoviensi Panegyri epithalamica expressus. Anno justitiae solis, in carne humana orientis 1694. die 15. Augusti. folio, kart 15. (sign. G_2.)

Panegiryk prozą. — Bandt. II. 464. zowie ją Kunegundą Teresą.

Akad. — Jagiell. — Ossol. — Zbór ewang. Wileńs.

— Oraculum Themidis Polonae, aureo cognatarum astreae Charitum tripode, in perillustribus, clarissimis et admodum Reuerendis Dominis, in amplissimo DD. Jure-Consultorum collegio, Juris utriusque licentiatis, D. M. Andrea Krypecki, Ecclesiae Collegiatae Sanctorum Omnium Cancellario; D. M. Joanne Ekart, eiusdem Ecclesiae primicerio, et in Cathedrali Ecclesia cracouiensi, poenitentiario Foxiano; D. M. Adamo Styrkowski, protonotario apostolico, Primicerio Tarnouiẽsi, Casimiriae ad S. Jacobum praeposito, Consistorii cracouiensis actuario; dum in Alma Uniuersitate Cracouiensi, ad aedes Colleg: Omnium Sanctorum, sub eximia protectione Cels. ac Rev. praesulis, ac principis D. Joannis de Małachowice Małachowski, episcopi Cracoviensis, Ducis Severiae, Almae Universitatis Cracoviensis, Cancellarii faventissimi; Sub felicissimis verò auspiciis, Magnifici, perillustris et admodùm Reuerendi Domini, D. M. Francisci Josephi Przewoski, S. Th: Doctoris et Professoris, Collegae Maioris, Ecclesiarum Collegiatarum, SS. Omniũ Crac. Praepositi, Scholastici Curelouieñ: ad S. Florianum Canonici, Korczynen: Curati librorum per Diaecesim Crac: Ordinarij Censoris, Canonizationis Beati Joannis Cantii Procuratoris, Contubernii Hierosolymitani Provisoris, S. R. M. Secretarij Almae Uniuersitatis Cracouiensis, Generalis et Vigilantissimi Rectoris. A perillustri et admodùm Reuerendo Domino D. M. Sebastiano Sikorski, juris utriusq; Doctore et Professore, Ecclesiar: Collegiat: SS. Omnium Archidiacono, Canonico Vielunensi, Curato Luboricensi, Inclytae facultatis juridicae Procancellario. In nobilissima illustrium Hospitum corona, et Senatus academici consessu, juris utriusque Doctores, ritu solenni renvntiarentur, coronatum, et officiosissimi cultus, gratulatorijque applausus ergo, rarae solennitati actus istius, lucique publicae, per M. Martinum Bielecki in eadem Alma Universitate Cracou: Phil: Doctor: et Profes: Collegii Minor: Canonicum Tarnouien: Contubernij Jagelloniani Seniorem. Consecratvm. Anno Salutis 1692. Die 27 Mensis Martij. Cracoviae, ex officina Francisci Cezary, S. R. M. illustriss. ac Reverendiss. D. Episcopi Crac. Ducis Sever. nec non Schol. Nouod. typogr. folio, k. 7.

Czartor. — Jagiell. — Ossoliń.

— Oratio Martini Bielecki Profes. in Acad. Cracov. publici, ad Augustum II. Poloniarum Regem. 1697.

Suada lat. Ostrows. 1747. II. tom. p. 104—105.

Porównaj wyżej: Majestas.

— Panegyricus funebris, aeternae memoriae Celsissimi principis illustrissimi et rndissimi Domini Joannis de Małachowice Małachowski, Dei et S. Sedis apostolicae gratia, Episcopi Cracoviensis, Ducis Severiae, Studii Almae Universitatis Cracoviensis Cancellarij et Benefactoris munificentissimi; Dum in Basilica Cathedrali Cracoviensi, magno omnium dolore, et solenni funeris pompa, mortales ejus exuviae, tumularentur: Dicatus, a M. Martino Bielecki, Ecclesiarum Collegiatarum S. Annae Cracovien: et Tarnovien: Canonico, Regio et Tyliciano Eloquentiae Professore, Anno salutis 1699. die 22. Semptembris. Cracoviae, typis Universitatis (1699). fol. k. 13.

Jagiell. — Krasiński. — Ossoliń.

— Panegyricus celsissimo nomini et amplissimo honori, illustrissimi et reverendissimi Domini D. Stanislai de Lubraniec Dąbski Dei et Apostolicae Sedis gratia, Episcopi Vladislaviensis, et Pomeraniae, inter festivos exultantis Poloniae, et gratulantis Cuiaviae plausus, in aditu Cathedrae Vladislaviensis auspicatissimo, solenni et officiosa celebritate, nomine Academiae Cracoviensis, a M. Martino Bielecki, in eadem Alma Universitate Cracoviensi, Philosophiae Doctore et Professore, Collega Minore, Canonico Tarnoviensi, consecratvs. Anno consecratae per verbum incarnatum humanae naturae 1693. Cracoviae, typis Universitatis. folio, k. 10:

Na odwr. str. herb Dębickich w drzeworycie; pod nim 8. wierszy łac. Cały panegiryk prozą.
Akad. — Czartor — Jagiell. — Ossolin.

— Panegyricus celsissimo principi, illustrissimo et reverendissimo domino, D. Stanislao in Lubraniec Dambski, Dei et S. Sedis Apostolicae gratia, episcopo Cracoviensi, duci Severiae, almae Universitatis studii generalis Cracoviensis, cancellario faventissimo, in primo cathedrae episcopalis aditu, dedicandvs. Nunc, praeveniente solennem ingressum morte, aeterne tanti principis memoriae, inter tristis pompae, feralia dona, posthumo academicae pietatis obsequio, consecratvs, a M. Martino Bielecki, in collegio Majori, eiusdem Universitatis regio et Tylicianae eloquentiae professore, S. Annae Cracov: et Tarnov: Canonico. Anno verbi aeterni mortalitatem induti M. DCC. (1700). mensis Decembris die XVI. Cracoviae, typis Universitatis. fol. 22 k. nlb.
Akad. — Czart. — Dzików. — Jagiell. — Ossolin.

— Pvrpvra Sreniavia ex auitis purpurati sanguinis decoribus in togam collecta virilem virtute magistra et curis in praetexta virilibus Illustrissimi et Excelentissimi Domini, Georgii Lvbomirski, Comitis in Wisnicz et Jarosław Sacri Rom: Imp: Principis Capitanei Sandecensis. Et dvm inter festas acclamationes ac publica vota, Magnificentissimè ingressus publici apparatu, Capitaneatus sui auspicia Sandeciae faustissime auspicaretur; Cultu officiosissimo: a M. Martino Bielecki, in alma Uniuersitate Crac: Philosophiae Doctore et Professore, Collega Minore, Contubernij Jagelloniani Seniore. Luci publicae consignata. Anno salutis 1688. die 31. Maij. Cracoviae, ex officina Francisci Cezary, S. R. M. Illustriss. ac Rńdiss. D. Episcopi Crac: Ducis Seueriae. Necnon Schol. Nouodvorsc. Typogr. (1688.) fol. kart 7.
Akadem. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— † In nomine Domini Amen. Quaestio logica, de termino. Sub felicissimis auspiciis Magnifici Perillustris ac Reuerendissimi Domini, D. M. Samuelis Formankowic, J. U. Doctoris et Professoris, Prothonotarij Apostolici: Ecclesiarum Cathedralis Cracou: Canonici, Collegiatae SS. Omnium Custodis, Coniusiensis Curati, Contuberniorum Juridici & Jagelloniani Provisoris. Studij Almae Uniuersitatis Cracoviensis generalis et vigilantissimi Rectoris. A. M. Martino Bielecki, Philosophiae Doctore et Professore, Contubernii Jagelloniani Seniore. Pro Collegio Minori publicè ad disputandum proposita. In peraugusto DD. Theologorum Lectorio anno quo FInIerat noXaM DeXtro CrVX Laeta Tonante. (1687.) Mensis Maji Die 17. Hora II. Permissu Magnifici D. Rectoris. Cracoviae, ex officina Francisci Cezary, S. R. M. Illustriss. ac Rńdiss. Dńi Episcopi Crac: Ducis Seueriae, necnon Schol. Nouodworsc. typogr. fol. 2 k. nlb.
Jagielloń.

— Regia solis justitiae augusta. Ecclesia religiosarum Beatae Mariae Virginis Visitantis Sanctimonialium, Magnificentissimo praesuleae munificentiae impendio in fundo episcopali ad Cracoviam recens constructa: et ad solennia nativitatis, D. Joannis Baptistae, Celsissimo, et Reverendissimo Praesule ac principe, D. Joanne de Małachowice Małachowski, Dei, et Sanctae Sedis Apostolicae gratia, Episcopo Cracoviensi, Duce Severiae, Almae Universitatis Cracoviensis Cancellario faventissimo, ejusdem Ecclesiae et Monasterii fundatore, sub titulo S. Francisci Salesii, earumdem Sanctimonialium Patriarchiae, et S. Augustini Ecclesiae Doctoris, solenni ritu consecrata: Ad perpetuam vero tam splendidissimi actus memoriam, festivo laetitiae publicae plausu, a M. Martino Bielecki, Philosophiae Doctore, ejusdemq; in Alma Universitate Cracoviensi, Collegij Majoris, Professore Regio, Canonico Tarnoviensi, celebrata. Anno Salutis 1695. die 24. mensis Junij. Cracoviae, typis Universitatis. (1695). Fol. k. nlb. 5. (wierszem nakamiennym).
Jocher 8893. Jagiell. — Ossol.

— Salve aeternumqve Vale, magno rerum academicarum columini, summorum virorum delicio, eruditorum ornamento, Perillustri olim et admodum rndo Domino, D. M. Christophoro Sowiński, S. Theologiae Doctori et Professori, Collegae majori, Ecclesiarum Collegiatarum, ad S. Florianum Decano, SS. Omnium praeposito, Cancellario Posnaniensi, Curato Prosovicensi, S. R. M. Secretario: Contubernij Philosophorum Provisori: Urgentibus fatis, viam Universae Carnis ingresso, dolentibus omnium bonorum animis exoptatum: et dum pijs eius manibus, justa funebria ad aedes D. Annae persolverentur, ad aeternam tanti Viri memoriam pietatis et gratitudinis ergo a M. Martino Bielecki Collega Majore, Regio Professore, S. Annae et SS. Omnium Cracovien: et Tarnovien: Canonico, gementibus fibris expressum. Anno salutis 1699. die 10. Martij. Cracoviae, typis Universitatis. 1699. fol. k. nlb. 6.

Na odwr. tyt ded. Piotrowi Praczlewic Th. D. et Prof. i M. Mart. Ośliński, Phil. D., exekutorom testamentu.

Dzików. — Krasiń. — Jagiell. — Ossol.

— Trigemina celsitvdinis theologicae porta: Perillustri Clarissimo et adm: rnd. Dno, D. M. Matthiae Stanislao Psoiecki, Sacrae Theologiae, et utriusq; Juris Doctori, Protonotario Apostolico, Collegae Majori, Canonico ad S. Florianum, Almae Universitatis Cracoviensis Procuratori, Contubernij Jagelloniani Provisori, curato in Osiek, S. R. M. Secretario; pro loco inter Perillustres et Adm: RR. DD. Sacrae Theologiae Doctores in peraugusta Divi Jagellonis Aula, et in amplissima Illlustrium hospitum, ordinumq; Academiae corona respondenti, in arcum trivmphalem, gratijs auspicibus erecta: comitante rarae magnificentiae pompam, officiosis plausibus, debitae observantiae ergò, M. Martino Bielecki, Philosophiae Doctore, inter Collegas minores Professore, Canonico Tarnoviensi, Contubernii Jagelloniani Seniore, Anno restitutae salutis 1691. die 6. Sept. Cracoviae, Ex officina Francisci Cezary S. R. M. typogr. A. D. 1691. fol. k. nlb. 5.

Czart. — Jagiell. — Ossol.

— Tuba mirvm spargens sonvm, ad festivam Universalis Jubilei celebritatem funesto mortis Classico, post mille superata vitae mortalis discrimina, post tot parta immortalibus gestis in regno sapientiae decora; Perillustri et admodum reverendo Domino D. M. Francisco Przeworski S. Th. Doctori, et Professori, S. Floriani ad Crac: Florentiae Praeposito, canonizationis B. Joannis Cantij Procuratori. S. R. M. Secretario, etc. Die martis XXIV. Maij. Olim Syracusanis propter victoriam auro notari solita: horâ X. ante meridiem, tanquam decumanorum malorum, edecumato victori; perennis gloriae occinuit, triumphum. quem ad justa parentalia, Cracoviae, in Basilica SS. Trinitatis PP: Or: praed. pijs ejusdem manibus, sepulchrali apparatu persoluta dolentis eloquentiae gemitu, non Lydijs Phrygijsq; tibiarum modulis expressum, memori aevo, trasmisit (sic), spectandum. M. Martinus Bielecki, in Collegio majori studii generalis Almae Universitatis Cracoviensis Regius et Tylicianus eloquentiae professor, etc. Anno Incarnati Dei, humanae salutis vindicis et iudicis, M. DCC. I. Die XXVIII. Maij. Cracoviae, typis Univ. (1701.) folio, k. nlb. 5.

Czartor. — Jagiell. — Ossolińs.

— Unio Coronarum pretiosissimvs, vi fatorum terris ablatvs, ingentium meritorum vigore coelo redditus Perillustris olim et Reverendissimus Dominus, D. Remigius Suszycki, utriusq; juris Doctor, Ecclesiae Cathedralis Cracoviensis Archidiaconus, Collegiatae Lanciciensis Scholasticus Kielcensis Custos S. R. M. Secretarius. Cujus inaestimabile damnum, ad iusta funebralia, in Ecclesia Cathedrali Cracoviensi, eidem persoluta, memori aevo legendum, literis lugubribus transmisit ad posteros, M. Martinus Bielecki, Sacrae Th: Baccalaureus, Collega Major. Tylicianus Professor, Scholasticus ad Sanctam Annam

Cracoviae etc. Anno Salutis 1705. die 18. Julij. Cracoviae, typis academicis fol. nlb. 7.

Ded. Andrzejowi Olszowskiemu, kanonikowi katedr. krak. i sandom.

Jagiell. — Ossoliń.

— Via Aquilae in caelo. Palmaribus virtutum, meritorum, et sapientiae vestigiis, Perillustris olim, et Reverendissimi Domini, D. Matthaei Casimiri Orłowski, J. U. Doctoris, Protonotarii Apostolici, Ecclesiae Metropolitanae Gnesnen: Canonici, Praepositi infulati Camenensis, Scholastici Vislicen: Ecclesiarum Collegiatarum Łovicien: et Tarnovien. Canonici, Praepositi Małogostensis, etc. Eminentissimi et Reverendissimi Principis D. Michaelis Stephani Comitis in Radziejowice et Kryłow Radziejowski, S. R. E. tituli S. Mariae de Pace Presbyteri Cardinalis, Archiepiscopi Gneznen: Legati Nati, Regni Poloniae et M. D. Lithvaniae Primatis Primique Principis, Generalis Auditoris, expressa; et dum pijs ejus manibus, justa parentalia, Łovicij, in Basilica monumentis Archiepiscoporum Gnesnen: augusta, ritu solenni persolverentur, ad perennem tanti viri de ecclesia optimè meriti memoriam; officiosae pietatis ergò a M. Marti no Bielecki, Philosophiae Doctore ejusdemq; in Collegio Majori studii Univers cracoviensis regio professore, ecclesiarum collegiatarum, SS. Omnium et S. Annae Cracovien: et Tarnovien: Canonico, funebri Elogio, luci publicae consignata. Anno Salutis 1697. die 22. mensis Martij. Cracoviae, typis Universitatis (1697). fol. ark. sygn. E. 2. (wierszem nakamiennym).

Poprzedza przedmowa do P. S. Orłowskiego i Jana Małachowskiego.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Ob. Balicki Franc. (Trophaeum triumphis 1681) — Brykner Stan. Hier. (1702) — Ceypler C. J. (1696) — Reroński Mich. Stan. (1692) — Sarnecki Jacobus Adalbertus (Lucta atrocium 1712) — Schultz Jan Chryzostom (Felix seculum 1700) — Szaszkiewicz Dominik Lauren. (Fasciculus 1690) — Thesznarowicz Zachariasz (Dominium iuris prudentiae 1695) — Zawisza-Krzysztof Stan. (Propositiones 1695).

BIELECKI Stanisław Antoni. Naumachia triumphalis in Eurippo philosophico ab XI. VV. DD. primae laureae candidatis secundis auspicijs expedita, et dum per illustrem clarissimum et admodùm reverendum Dominum, D. M. Adalbertum Goszkowski, philosophiae doctorem et professorem, collegam majorem, eccl: collegiatae S. Annae canonicum, in frequentitsima illustrium hospitum corona artivm liberalivm et philosophiae baccalaurei ritu solenni renuntiarentur, affectus et gratitudinis ergo à Stanislao Antonio Bielecki, ejusdem laureae candidato laeto celeusmate decantata. Annô quô stIX DeVICta refert tIbI IVstos ChrIste trIVMphos. Die verò 2-da mensis Maij. Cracoviae, typis universitatis (1732.) fol. k. nlb. 10.

Na odwrotnej stronie karty tytułowej miedzioryt herbu. — Dedicatio: D. M. Casimiro Chochmański Phil. Doc. etc. — Następuje oda do Św. Jana Kantego. — Egzaminatorzy: Wal. Wichrowski, Wojciech Goszkowski. Jan Chr. Tortowski. Laureaci: Józ. Aug. Jaxa Marcinkowski, Józ. Węgrzynowicz, Stan. Zacherla, Józ. Kuchorski, Mich. Molęcki, Józ. Więczkiewicz, Grzegorz Adamski, Mich. Franc. Lodecki, Jan Ciołkiewicz, Stan. Bibrzycki. — Autorowi za Panegiryki dziękują Kucharski i Więczkiewicz. Jagiell.

BIELEJOWSKI Jeremiasz. Obrona tytułów Xiążęcych od Rzeczypospolitey uchwałą seymową pozwolonych. R. p. 1641. B. w. m. dr. w 4ce, 16 kart.

Dedyk. Xciu Hieremiemu Michałowi Korobutowi na Wiśniowcu Wiśniowieckiemu.

Jest to pismo przeciw Ad. Grodzieckiemu: Przestroga, występującemu przeciw tytułowi książęcemu Ossolińskich, a to za Radziwiłłami.

Siarcz. Obraz I. 164. (zwie go Hieron. Bielorowski). — Czacki O lit. pr. II. 77. — Wiszniew. Hist. lit. IV. 389.

Branic. — Czartor — Dzików. — Ossoliňs. — Warsz. Uniw.

Bielenewski Ignacy ob. Tomasz z Kempis (O podrażaniu 1764).

Bieleński Jakób ob. Sokołowski Stan. (Pro cultu 1582).

Bielewicz Jan ob. Makowski Jan (Distinctiones 1656).

Bielewicz Jerzy ob. Makowski Jan (Distinctiones 1656).

Bielewiczowa Hel. z Grużewskich ob. Examen (1714).

BIELICKI Jakób. Fausta gratulatio in celeberrimas nuptias Illustr. ac Magnif. coniugum. Domini D. Joannis Potvlicki a Potvlice et Dn. D. Zophiae Witosławska á Sielec. A Jacobo Bielicki D. Posnaniae, in officina Joannis Wolrabj, 1615. w 4ce, kart 8 nlb.

Wierszem i prozą. Są także przemowy do Stan. Potulickiego, Janusza Witosławskiego, Do p. Zofiey Witosławskiey oblubienice (po polsku). Winczowanie (sic) Pana Andrzeia Witosławskiego Oblubienicy siostrze swej. Jagiell.

BIELICKI z Bielczewa (Kusząba) **Leon Tyburcy.** Propozycia podana do Stanów oboyga Narodów skonfederowanych przez urodzonego..... Chorążego Kawaleryi Narodowey w Dywizyi Wielkopolskiey, Deputata na Trybunał koronny Województw Brzeskiego, Kujawskiego y Inowrocławskiego, chcącego pułk przedniey straży nowy wystawić, w formowaney Aukcyj Wojska w liczbie 100000 przez Rzeczpospolitą uchwalonego, y w sposobie kondycyj niżey wyrażonych. Bez w. m. i r. (1791). fol. k. nlb. 2.

Warsz. Unfw.

BIELICKI Stanisław (1654. um. 17 stycz. 1718. r. w Kaliszu). Celkò melancholii (kazanie adwentowe).

Wymienia C. Biernacki w Enc. Powsz. Orgelbr. III. 514. lecz nie jest znane.

— Ervditi fori actio coram Illustrissimis Reverendissimis Tribunalis Regni ivdicibvs. Sub solenni studiorum instauratione more institvtq; S. Jezu: in Avla pvblica Collegii Lvblinensis oratoria prophasi indvcta sub avspiciis Illustrissimi ac Reverendissimi Domini D. Josephi Comitis Zebrzydowski S. Stephani ad Tibiscum praepositi Infulati Cracoviensis etc. Canonici ad Tribunal Regni Deputati judicis mecaenatis amplissimi. Kalendis Septembribus 1686. Lublini. Typis Collegij Societatis Jesu. (1686). w 4ce, kart 10.

W dedykacyi, liczącej kart 3. jest genealogia Zebrzydowskich.

Backer Bibl. ed. 1890. I. 1458. ma datę 1688. Jagielloń.

— Kazanie na pogrzebie Jana Kazimierza kniazia Dulskiego.

Przytacza Przyłęski Rkps powołując się na Niesieckiego T. I. ale w Niesieckim nie znalazłem.

— Matka publicznych żalow i łez nigdy nie otartych Naiasnieyszego Domu Sobieskich Jáśnie Oświeconego Radziwiłowskich i Ostrowskich domu Naiasnieysza Majestatu Polskiego Siostra Katarzyna z Sobieszyna Radziwiłowa wprzod ná Zasławiu i Ostrogu Woiewodźina Krakowska a potym ná Ołyce i Nieświeżu, Klecku, Xieżna ná Szydłowcu, Biáły, Krozach, etc. Hrabina Podkanclerzyna i Hetmanowa W. X. L. pogrzebowym kazániem opłakáná przez X. Stanisława Bielickiego Soc: Jesv w Nieswiezv 1695. Za dozwoleniem starszych. Niezwyciężonym Maiestatem Naiáśnieyszym Krolewiczom Jasnie Oswieconemu Xięstwu Jch Mośćiom potomkom Jasnie Wielmożnym krewnym Xiężny Jey Mośći Jasnie Wielmożnym Nayprzewielebnieyszym przyiáćiołom, przyiaciołkom i konfidentkom Jch Mośćiom P. P. Assistentom, klientom i sługom. Poddanym i pozostałym bez opieki sierotom i wszelkiego stanu i kondicij ludźiom po matce i dobrodzieyce swey żałosnym i żałobnym auctor oddaie. (Na końcu:) W Warszawie, u OO. Schol. Piaru: w drukárni J. K. M. (1695). w 4ce, 14 ark. (=k. 55.) sign. O_2.

Dzików. — Jagiell. — Lwows. — Ossol.

— Niedziele Kaznodzieyskie to iest, Kazania na niedziele cáłego roku od Xiędza Stanisława Bielickiego Soc: J. wypracowane. Záś po skończonych pracach Chrystusowych dla zbáwienia nászego Roku 1712. wyprasowane. Zá pozwoleniem Stárszych. W Drukárni Jásney-Gory Częstochowskiey. w 4ce, k. 2 str. 664. i Index k. 4.

Kazania po polsku, a index do nich po łacinie. Kazania rozdzielają się na punkta. Zaczynają kazania na niedzielę adwentową, a kończą na poświęcanie kościoła.

Jocher 4489 a. — Siennicki St. Dawna Drukarnia. s. 21.

Czartor. — Jagiell. — Ossoliń. — Wileńs.

— .... (tenże tytuł) — a powtórnie w Poznaniu wyprasowane 1715. w drukarni Coll. S. J. fol. 292. str. i 2 k. rejestru.

Jocher 4489 b. Ossol. — Wilno.

— Tenże tytuł. Poznań roku 1740. Druk. Coll. Soc. Jesu. w 4ce, str. 574.

Jocher 4489 c. Wileńs.

— Sprawiedliwosc niesmiertelney sławy korrupcyi i zaráźie niepodległa, álbo kazanie przy inaugurácyi głownego trybvnałv koronnego, w kośćiele WW: OO: premonstrátensow, pod czás zaráżonego powietrzem Piotrkową, w Witowie przywitana. Od X. Stanisława Bielickiego Soc: Jesu. Roku Páńskiego 1710. z pozwoleniem Stárszych. W Drukárni Jásney Gory Częstochowskiey. (1710). w 4ce, ark. G, (kart 26).

Dedyk. Januszowi Korybutowi Wiśniowieckiemu Wdzie krak. marszał. trybun. Po dedykacyi o 9 kartkach, idzie spis deputatów na trybunał koronny. Są tu anegdoty o przekupstwach, o siłaczu Dołędze i inne.

Siemnicki S. Dawna drukarnia. 1886 s. 20. Jagiell — Krasińs. — Ossol.

— Swięta Kaznodzieyskie, to iest, Kazania doroczne na uroczystości Swiętych Bożych od X. Stanisława Bielickiego Soc. Jesu wypracowane, a potym Roku 1717. wyprasowane. W Kaliszu w druk. S. J. w 4ce, kart nlb. 4, str. 634. i rejestru k. 4.

Przypis. Jan. Gałczyńskiemu Kanon. Krakow. od Kollegium Kaliskiego S. J. Zaczyna się od Kazania na Nowy rok, a kończy się na poświęcanie kościoła. Każde kazanie podzielone na punkty. Od str. 154—167. jest: na uroczystość S. Stanisława Bisk.

Jocher 4490.

Akadem. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow. — Wileńs. — Zieliński.

— Trybunał panski. Swiętey sprawiedliwosci, y fortun oyczystych wielmozny bez interessu piastvn. w Wilnie przy inaugurácyi trybunału głownego W. X. Lit. ná solenney wotywie reprezentowany w kośćiele Kazimierza Swiętego Domu Professow Soc: Jesu. Od X. Stanisława Bielickiego, Soc: Jesu X. J. Mći Podkanclerzego W. X. Lit. ná ten czás Kaznodźieię. Roku 1694. z dozwoleniem Stárszych. Varsaviae, Coll. Schol. Piar. Typis S. R. M. (1694). w 4ce, kart 23.

Dedykacya Karol. Stan. Radziwiłłowi Marsz. Tyb.

Jabłonowski. Musaeum 25—6.

Chrept. — Czartor. — Jagiell. — Kijows. Ossolińs.

Bielińscy ob. Łapczyński A. M. (Wyskok górny) — Jezierski Jan (Emphiteusis; Reflexye na projekt).

Bielińska (za Kossowskim) ob Kossowski (Epithalam. 1781).

Bielińska (za Wielopolskim) ob. Wielopolski (Stances à l'amour 1780) — Kempski Ad. (Do — na rok nowy 1763).

Bielińska Dorota ob. Krasicki Ant. Hrabia (1755).

(BIELIŃSKA Elżbieta). Wygrana niebv szczęsliwa. Na herbowney szachownicy W. M. W. MCi Pani z Kowalskich Elzbiety Bielinskiey, cytrą oyczystego Apollina, swiátu polskiemu ogłoszona B. w. m. dr. i r. fol. kart 5.

Pisane po r. 1722. bo w wierszu mówi: Już opłakawszy śmiertelne popioły Jędrzeja... Ona zaś była żoną Andrzeja, który umarł r. 1722. Jagiellon.

— Ob. Grochowski Jan (Splendor chwały And. Bielińskiemu 1722).

Bielińska Elżbieta II. (Myszkowska) ob. Elberger M. (Przymierze przyjaźni 1761). Wielopolski Franciszek (Gratulatio, Powinszowanie).

Bielińska Ludovica ob. Deklaracya (1723) — Włocki Jan od S. Józefa (Łaskawa od tronu 1723).

Bielińska Tekla z Pepłowskich, Wojew. Chełmińs. ob. Kempski Ad. (Na nowy rok 1763) — Stobiecki Jan (Astraea 1752).

Bielińska Teresa z Działyńskich ob. Boetius S. (Sposób 1694).

BIELIŃSKI Adam. Sortilegium Lubranscianae Palladis ipso annuae solennitatis die, Perillustris Clarissimi et admodum Reverendi Domini M. Clementis Stanislai Kostka Herka, in Alma Universitate Crac: U. J. Professoris, Collegae Majoris Juridici, Ecclesiarum, Collegiatarum, Boboviensis Custodis, SS. OO. Cracoviae Canonici, Parochialis

Droginensis Praepositi, publici, sacra authoritate Apostolica Notarii, judiciorū Consistorii Generalis Posnaniensis Assessoris, ordinandorum, et approbandorū Examinatoris, Librorū per dioecesim Posnaniensem, Ordinarii et Synodalis censoris, Studii inclytae Academiae Posnaniēsis Rectoris. Officiosi plausus ergo, peractum, et ex voto, Scholarum Academiae Posnaniensis, in vim aeviternae obligationis, ab Adamo de Bielin Bielinski, Castellanida Landensi, totaq; Illustrissima et nobilissima juventute, ad calculos votorum, praesentatum. Anno Domini MDCCLI. die verò 15. Novembris, Posnaniae, typis Academicis (1751.) fol. k. 15. nlb.

Na odwrocie tytułu czterowiersz pod herbem podpisał Casim. Raczyński author sui operis. Pod głównym wierszem nakamiennym podpisani Adamus Bieliński, Franc. Miaskowski, Ant. Grabski, Christ. Rogowski, Cajet. Grabski, Jos. Koszutski — Od ark. G. idzie: Applausus, carmen leonino-Saphicum, który podpisał: Casimirus Raczyński, Palat. Posn., Athleta poeseos. Dalsze wiersze podpisali: Lucas Zaleski (carm. Anacrostichon), Ant. Paradowski, Stan. Mierzewski, Aug. Miaskowski, Joannes et Franc Święcicci, Jacob. Chlebowski, Jgn. Urbanowski, Mich. Przyłuski, Ludov. Urbanowski, Joannes Konopka. Jagiell. — Ossolińs.

Bieliński Albert (Wojciech) ob. Kwapiński Stan. (Species 1733) Marchocki Franc. Józef (Navales coronae 1732).

Bieliński Andrzej ob. Grochowski Jan (1722).

BIELIŃSKI Franciszek. (1683 † 1766). List kondolencyjny do Xny Maryi de Bouillon z powodu śmierci królewicza Jakuba Ludwika Sobieskiego, rodzica iéy. 1737.

Umieszczony w Swadzie Polsk. Ostrows. Danejk. I, 4. 47—48.

— List J. W. JMC. Pana Marszałka W. K. na Seymiki przedseymowe w roku teraźnieyszym 1762. zaszłe. Bez osobn. tyt. B. m. r. i dr. (1762). w 4ce, str. 8.

Na końcu podpisano: F. Bieliński Marszałek W. Kor. Powołuje się na swe listy poselskie przed dwoma laty (1760). wydane. Powiada, że w usługach Rzeczypospolitej jest od lat 32 ministrem. Domaga się skutecznego sposobu radzenia na następującym Sejmie, aby niedopuścić zrywania Sejmów. O co on w Responsie na Circulares J. K. M. in Ordine Sejmu r. 1761. Majestatowi jego suplikował. Opowiada, co stracił kraj przez zrywanie Sejmów. Wysławie zasługi Konarskiego za jego dzieło: O skutecznym rad sposobie. Akad. — Bran. — Jagiell. — Krasińsk.

— Mowa JW. Jmci Pana Bielińskiego marszałka nadwornego koron. oddaiąc JW. Jmci Panu Scypionowi Staroście Lidzkiemu laskę nadworną W. X. Lit.

Umieszczone w: Swada Polska Ostrows. Danejk. I. 1. 92.

Jozef Scipio został marszałkiem w r. 1738.

— Mowa Franc. Bielińskiego Marszałka Wgo Koron. 1762. d. 30 paźdz. na Senatus Consilium miana. (Warszawa). fol., kart 4.

— Mowa miana na sessyi sejmowej dnia 8. października 1763. folio. Krasiński.

— Mowa JW. Jmci Pana Franc. Bielińskiego Marszałka Wgo koron. na Senatus Consilium. W Warszawie d. 7. Martij, Anno 1763. miana. folio, 2 ark. Branic. — Krasiński.

— Oddawanie laski nadwornej koronnéj JW. Jmści Panu Mniszchowi Podkomorzemu W. X. Litewskiego przez JW. Jmści Pana Bielińskiego Marszałka Wgo koron.

Zamieszczone w: Swada-Pols. Ostrows. Danejk. I. 403.

— Odezwa do Województw i ziem w czasie Sejmików polskich. Warszawa 1752. w 8ce.

— Na propozycye od J. O. Xiążęcia JMci prymasa do Rady przytomnego senatu podane. Zdanie J. W. JMci Pana Franciszka Bielinskiego Marszałka Wielkiego Koronnego Dnia 8. Pazdziernika Roku 1763. [Bez osobn. tytułu] fol. kart 2.

Doprasza o zarządzenie bezpieczeństwa granic podczas Interregnum; o wzmocnienie straży; o pomnożenie chorągwi Marszałkowskiej, bo ta miała w Warszawie tylko stu gemeynów; o opatrzenie ze skarbu, szczególniej Litewskiego; o wysłanie kondolencyi do królewicza; o naznaczenie sej-

mików. Kończy: Lepieyby nam na ostatek raz zginąć, niżeli ustawicznie konać.
Akadem. — Bran. — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Wilno. — Uniw. lwows.

— Punkta propozycyi przysłane przy liście JW. Jmci Pana Marszałka Wiel. Kor. sub datum 15. Maii z Otwocka do J. O. Xiążęcia J. Mci Prymasa (Adam Komorowski), oraz annotacye na też punkta pro explanatione negotii et informatione. (1753). folio, kart nlb. 6.
Krasińs.

— Rozporządzenie Fr. Bielińskiego M. W. Kor. mocą którego nie wolno topić i fajnować srebrnej monety (Dat. Warszawa d. 8. Czerwca 1765). folio, 1 str. nlb. Krasińs.

— Sposob Edukacyi w XV. listach opisany, ktore do Kommissyi Edukacyi narodowey od bezimiennego autora były przesyłane. — Tu pro sapientia, optare debes optima cogitare difficillima, ferre quaecunque erunt. Cic. ad Papirium. R. P. 1775. B. w. m. [Warsz. druk. Mitzlera] w 8ce, k. 4. str. 244.
Przedrukował S. Siedlecki w r. 1888. w Krakowie.
Jocher 1165. — Gazeta Warsz. 1775. Nr. 13.
Akad. — Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Wileńs.

— Taksa dla mularzów, cieśli, traczy i brukarzy. folio, 1 ark. składany.
Krasińs.

— Votum J. W. Jmści Pana Franciszka Bielińskiego Marsz. Wgo Kor. miane na Senatus Consilium w Wschowie. 1742.
Umieszczone w: Swada Pols. Ostrows. Danejk. I. 392.

— Votum J. W. Jmć Pana Franciszka Bielinskiego Marszałka Wielkiego Koronnego ná Senatûs Consilium dnia 7. 9 bra Roku 1758. Bez wyr. m. i dr. fol. ark. 3. (Bez osob. tyt.).
Domaga się Sejmu extraordynaryjnego. Załatwienia spraw Ord. Ostrogskiej. Uporządkowania obrad sejmowych. Załatwienia Kwestyi Kurlandzkiej. O sądach pogranicznych. O subsydya dla Krakowa i Elbląga, Wilna i Torunia. Oporządzenie artylleryi. Bruki Warszawskie i Kanały.
Akadem. — Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Votum J. W. Jmci Pana Franciszka Bielińskiego marszałka wielkiego koronnego na senatûs consilium die 30. 8 bris 1762. an. miane. B. w. m. i r. (Warszawa, 1762.) fol. 2 ark.
Bez osob. tyt. — Do króla względem punktów propozycyi: jeżeli ma być sejm extraordynaryjny; względem poselstwa do Rossyi o satysfakcyą za krzywdy na miliony wynoszące; aby miano własną mennicę, nie przez miasta pruskie. O Hübszu rezydencie u porty Ottomańskiej. O rekognicyi dla Stan. Konarskiego. O podniesieniu Krakowa O ochędostwie i brukach Warszawy. Akad. — Jagiell.

— Loterya od Jasnie Wielmożnego Jegomosci Pana Franciszka Bielinskiego Marszałka Wielkiego Koronnego postanowiona a od Nayiasnieyszego Króla JMCi Augusta III. szczęsliwie nam panuiącego uprzywileiowana w Warszawie dnia siodmego Czerwca Roku panskiego MDCCLXI. w drukarni Jego Krolewskiey Mości Mitzlerowskiey (1761). w 4ce, 6 k. nlb.
Loteryą Bieliński obmyślił na ochędostwo m. Warszawy i jej przyległości.
Jagiell.

(Bieliński) Fortunatum Lechici caeli sidus trabeatus aries Illustrissimi Excellentissimi Domini Domini Francisci in Bielino et Sokołowo Bielinski Palatini Culmensis Terrarum Prus. Thesaurarii Kovaleviensis, Brodnicensis, Mariaeburgensis, Garvoliensis, Osiecensis etc. etc. Capitanei sub primum senatoriae curulis exortum inter publicos Prussiae plausus a devinctissimis palatino honori Collegiis Societis Jesu Thorunensi et Graudentino panegyrico cultu celebratus anno, quô sol justitiae orbi illuxit, M. DCC. XXVI. Thorunii impressit Joh. Nicolai nobil. Senat. et Gymn. Typograph. (1726.) fol. kart nlb. 25.
Na czele rycina miedziorytowa przedstawiająca miasta Chełm, Brodnicę, Toruń, Kowalewo, licha robota.
Czartor. — Jagiell. — Ossolin.

— Ob. August III. (1753) — Bohomolec Fr. (1758) — Dulski Józef (17..) — Górnicki Łukasz (1754) — Hauenstein Jan Henryk (1730) — Jmperium (1715) — Łapczyński A. M. — Miecislaus (1732) — Mniszek J. W. (1745) — Osieck (1781) — Roussel (1736) — Rousset (Pretensye 1751)

— Schulz Georgius Petrus (Commentarius 1742) — Sigismundus III. (Gloriosissimus 1726) — Tirregaille (Plan de la ville de Varsoviae 1762) — Zakrzewski Jan (Propositiones 1755) — Zawisza Jan (Do — Ojczyzna).

Święcki Histor. Pam I. 278. 297. — Janocki Lexic. I. 10. — Tygodn. Illustr. 1863, T. 7. — Łukaszew. Hist. szkół II. 402, 282. — Adelung Jöcher I. 847. — Czacki O litew. praw. 312. — Recke und Napierski. I. 169. — Gadebusch Livl. Bibl. I. 69—71. — Bentk. H. lit. II. 59. — Góra Kalwarya 1854. s. 31. — Nowakowski Fr Źródła. II. 299—316. 360, 371. — Wiadomości Warsz. 1766. — Volum. legum. VI. 670.

Bieliński Jan Franciszek Wojew. Malborski († 1683) ob. Bernicz Jan T. (Mars 1681).

(Bieliński Jan). Humanitas, altissima infantis Dei in laudem Joannis Bieliński Capit. osiecensis ab obligata Poesi Collegii Varsav. Schol. Piar. Varsaviae 1703. folio.

BIELIŃSKI Józef. Powinszowanie Nowego Roku od JP. Jozefa Bielińskiego pisarzewicza W. Koron: Jaśnie oświeconey Xiężney Jmości Sanguszkowey Marszałkowey W. W. X. Litewskiego. w 4ce, 2 karty nlb. (1792?)

Bez osob. tyt. Wiersz dla rodzonéj babki. Pisane o Marszałku Sejmowym zdaje się po ogłoszeniu Konstytucyi 3 Maja. Kończy wiersz: Przysięgam na tę krew co we mnie płynie, Na tę ojczyzny miłość w czułym synie, Że z tym narodem co Polskę znieważył, Zgwałcił swobody, tron z ozdób obnażył, Nie wnijdę w przyiaźń, aż dawne mogiły, Gdzie się Batorych zwycięstwa kończyły, Nie będą znowu ścianą między nami... — i t. d. Jagiell.

BIELIŃSKI Kazimierz. (1661. um. d. 23 marca 1713 r.). Coaequatio Iurium una cum ordinatione judiciorum tribunalitiorum et repartitione locationeque exercituum magni Ducatus Lituaniae. folio, k. 5.

Na odwr. str. tytułu Pogoń herb Litwy. Wydane przez Kazimierza Ludwika Bielińskiego, Podkomorzego Kor., Marszałka Koła Rycerskiego (1697).

Kurowski Wiad. o kościele 160—2.

Akadem. — Bran. — Jagiell. — Ordyn. Zamojs.

— ob. Grzybowski Jan (Nuptiae agni 1682) — Laskowski Jerzy Franciszek (Hymn 1682) — Zawadzki Ign. (Lumina hymen. 1682).

BIELIŃSKI X. Seweryn (ur. 1689 r. um. d. 2 maja 1740). Dzielność cnot niesmiertelnych, Jáśnié Wielmożney Jmci Páni Katarzyny z Zaboklickich, Ossolińśki, Kasztelanowy Zawichostkiey, w náchyloney ku ruinie; śmiertelnym przypadkiem Jáśnie Wielmożnych Zaboklickich kolvmnie, wszystkich zkolligowánych prześwietnych domów, stáłość vtwierdzaiąca, a ná wzruszonego gwałtownym żalem synowskiego sercá, Jáśnie Wielmożnego Jmci Páná Jana Tomasza z Raciborska, Morstina, Starosty Sieradzkiego, etc. etc. nieodmienną poćiechę pogrzebowym kazániem w kośćiele krákowskim SS. Apostołow Piotra y Pawła. Przez X. Seweryna Bielińskiego, Soc: Jesu Ordynáryuszá tegoż kośćiołá, wysławiona. Roku, ktorego potwierdzone Zbáwienie narodu ludzkiego niemowlęcą Zbáwiciela słábośćią 1735. Z dozwoleniem zwierzchności duchowney. W Krakowie w drukárni Jákubá Mátyaszkiewiczá, J. K. M. y J. O. X. Biskupá Krakowskiego, Xiążęćiá Siewierskiego ordynaryinego typográfá. folio, kart 16.

Na odwrocie tytułu miedzioryt herbu Morsztynów z podpisem: Scul. M. R. S. J. Od ark. D_2 jest: Opisanie pogrzebu J. W. Katarzyny z Zaboklickich Ossolińśki. (z inskrypc. wierszem).

Akad. — Czetwert. — Dzików. — Jagiell. — Ossolin.

— Kazanie na dzień Swiętego Bernarda Opata. (Brakuje karty tytułowej). folio, ark. 2 i stron 9.

Brown. Bibl. Pis. 119. — Encykl. Orgelb. III. 515. — Backer. s. 1461. ma: Kazania na uroczystość Św. Bernarda.

Warsz. Uniw.

— Solenna do serc ludzkich introdukcya tryumphalnych cnót Błogosławionego Andrzeja de Comitibus, z Prześwietney familii Kumassów Signiae idącego, Kapłana y Professa zakonu św. Franciszka, przy uroczystym ogłoszeniu Beatyfikacyi y processyonalnym w Assystencyi Peraugusti et Rndiss. Capituli Kathedry Poznańskiey obrazu tegoż błogosławionego patrona do ko-

ścioła Poznańsk. WW. OO. Reformatów wniesieniu z Ambony kaznodzieyskiey perswadowana. Przez X. Seweryna Bielińskiego S. Jesu. Roku 1724. Dnia 9 Czerwca. W Poznaniu w druk. Coll. Soc. Jesu 1724. fol. k. 10.

U Backera s. 1459. tytuł nieco inny. Jocher 4917. Czartor. — Ossolin.

— Sprawiedliwość mozna y mężna zá prezydencyi Jasnie Wielmoznego y Nayprzewielebnieyszego Jego Mosci Xiędza Jozefa Trzcińskiego Archidyakoná Gnieźnińskiego Jasnie Oswieconego Trybunału koronnego Prezydenta ná solenney wotywie w kośćiele fárnym Piotrkowskim z Ambony kaznodzieyskiey powitána przez X. Seweryna Bielinskiego Soc: Jesu tegoż kośćiołá Káznodźieię. Roku od powitania naymężnieyszey w ludzkim ciele spráwiedliwośći 1729. Typis Collegii Calissiensis Soc: Jesu (1729) fol. k. 10.

Ded. X Józefowi Trzcińskiemu, arch. gnieźń., prezyd. Trybunału. Na początku spis członków Trybunału. Jocher 4253. Czartor. — Jagiell. — Ossol — Przeździec.

— Widok godny oka Boskiego, Sędzia sprawiedliwy w J. W. pod interregnum prześwietnego Województwa Sieradzkiego Powiatu Piotrkowskiego y Radomskiego Sędziach, do iawnieyszego uznania in publicam lucem pod słońcem Prześwietn. imienia J. W. Jmc P. Kaspra na Cieni Cieńskiego Łowczego Nadwor. Koron., tychże Sądów kapturowych Primi Subselii Deputata, podany y na solenney w Kościele farnym Piotrkowskim wotywie z Ambony kaznodzieyskiey reprezentowany przez X. Seweryna Bielińskiego Soc: Jesu Ordynaryusza tegoż kośćioła roku wyjawioney w Ciele ludzkim sprawiedliwośći 1733. die 27. Aprilis. fol. k. 9.

Jesttu spis Sądu kppturowego Sieradzkiego. Jocher 4241. Ossolin.

BIELIŃSKI Stanisław. Akt konfederacyi seymu skonfederowanego grodzieńskiego pod laską JW. Bielińskiego Marszałka seymu tegoż. Ob. Akt. Wyciąg (1793).

Bielińska Stanisław i Tekla z Pepłowskich ob. Stobiecki J. (Astraea thomistica 1752).

Bielizna ob. Chaptel.

Bielke Turon ob. Sententia (1605, 1610) — Sentens.

Bielowicz Apolinarius ob. Acta (1669).

Bielsk, miasto w Podlasiu ob. Bogusz. — Ordynacya (1780).

Bielska Ziemia ob. Olendski Franc. (1649).

Bielska Elżbieta (Kasztelanka halicka) ob. Ks. Marchoski Krzysztof (Mowa 1781).

Bielska z Bekierskich Konst. ob Brzeziński Pafnucy (Zaszczyt 1783) — Filipecki A. (Podczas aktu 1777) — Opolski Antoni (1782).

Bielska Magdalena ob. Krasicki Ignacy.

Bielska Tekla z Kalinowskich ob. Filipecki Jędrzej (1773).

Bielska Teresa ob. Moczydłowski J. (Przypowieść 1614).

Bielski Adam ob. Rue (De la) Karol (Kazania 1759).

(Bielski Antoni). In pignus perennis gratitudinis illustrissimo et excellentissimo domino in Zborow etc. etc. Antonio Bielski venatori regni, mecaenati amplissimo Conclusiones theologicae dogmatico speculativae oblatae, a studio theologico generali Leopoliensi Ordinis Minorum S P. N. Francisci Reg. Observ. sub tempus Capituli provincialis in conventu Zasłaviensi ad S. Michaelem Archangelum defensae. Anno Domini 1769. Leopoli Typis S. R. M. et Confratr. SSS. Trinitatis. folio, kart 11.

Na drugiej stronnicy tytułu herb Bielskich i wiersz łaciński na tenże herb. Następnie 4 stronnice przedmowy. Ossoliń.

— Ob. Filipecki Jędrzej (1773) — Józef Kalasancyusz (1750) — Kotficki Benedykt (1747) — Początek (1750) — Rue (de la) Karol (Kazania 1759).

Bielski Gabryel ob. Metamorphosis (1717).

BIELSKI Jan X. (ur. 8 marca 1714. w W. Polsce, um. 10 grudnia 1768.

w Poznaniu). Alexy Cesarz wschodni, tragedya, czyli miłośći przedziwney i wierności śliczny dowód na dniu ślubnego związku z drukarni na światło publiczne wydana przez X. Jana Bielskiego Soc. Jesu P. P. 1764. w Poznaniu w Druk. J. K. M. Coll. Soc. Jesu. w 4ce, kart nlb. 34 z ryciną herbu (wierszem białym).

Ded. Teodorowi Hr. z Janowic na Swarzędzu, Dubinie, Wronkach, Jutrosinie — i Joannie Nepomucynie z Działyńskich Koźmińskim (także rody Działyńskich i Potockich wymienione). Brown ma datę 1774., lecz Bielski już w r. 1768. nie żył, więc data owa zdaje się jest mylna.
Warsz Uniw.

— Apolloniusz Chrystusow rycerz tragedya prześwietnym Jasnie Wielmoznego J. M. Pana Teodora hrábi z Iwánowic Kozminskiego woiewodzica Kaliskiego ná Swárzędzu, Dubinie, Jutrosinie etc. Pana imieniem zaszczycona, od prześwietney krásomowskiey młodzi ná publiczney Sali Szkoł Poznáńskich Societatis Jesu ná widok dána Roku 1755. dniá 8. lutego Zá dozwoleniem stárszych. W Poznaniu w drukárni J. K. M. Collegium Societatis Jesu. (1755). w 4ce, k. 4. i str. 54.

Na odwrocie tytułu czterowiersz na herb Koźmińskich. W dedykacyi pochwały Koźmińskich i Potockich, że dźwigają kościoły i Kollegia jezuickie, czego świadkiem jest już rok dziesiąty. — Tragedya pisana wierszem białym; bez kobiet.
Janoc. Polon. liter. s. 7. i Zusätze zu d. I. Th. d. Lexicon str. 172.
Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Raczyńs.

— Cwiczenia krásomowsko-práwnego przez prześwietną Młodź krásomowską Collegium Poznáńskiego Societatis Jesu wyprawionego Xięga I. Stárániem X. Jana Bielskiego Societatis Jesu. W Poznaniu, w drukarni J. K. M. Collegium Soc: Jesu Roku Páńskiego 1757. w 8ce, str. nlb. 6. i 309.
Branic. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Toż. W Poznaniu w druk. J. K. M. Collegium Soc: Jesu. 1757. w 8ce, str. 6 i 228.

Wyszły dwie odmiennym drukiem edycye w ciągu roku. Obejmuje: Kapłan Arystobul. Melamp ateński lekarz. Demarat Wyznaczenie summy. Testament. Kościoła Cerery niecześć. Poświęc. kościoła w Atenach itp. Pisane w formie dyalogowej. Ostatnie: Najnieszczęśliwszy uszczęśliwiony, jest wzięty „z wielkiego francuzkiego krasomowcy«.
Brown zaznacza za Przyłęckim wyjście księgi II. w Poznaniu 1758. co wcale jest wątpliwe.
Akadem. — Branic. — Dzików — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Gratulatio Illustrissimo ac Reverendissimo Domino Domino Andreae Stanislao Kostka Młodzieiowski Posnaniensi ac Varsaviensi Antistiti, supremo Majoris Regni Sigilli praefecto. aquilae albae et S. Stanislai Ep: et M equiti. Cum ecclesiae suae fasces solemni ritu capesseret, reddita á Collegio Posnaniensi Societatis Jesu. Typis S. R. M. et Reipublicae Collegii Societatis Jesu. Annô Domini MDCCLXVIII. (1768). w 4ce, 52 stron.

Całe powinszowanie prozą ułożone mieści w sobie wiele pochwał dla nowo mianowanego biskupa.
Backer edyc. 1890. I. 1464. ma mylnie Młodzianowski. Jagiell. — Ossol.

— Kazanie na pogrzebie W. JMC. P. Józefa hr. Lipskiego kasztel. łęczyck. miane w Lublinie d. 30. czerwca 1753 r.
Porównaj Lipski Tad. (Mowa 1753).

— Mowa na pochwałę zmarłey Maryi Józefy królowey polskiey miana w Poznaniu. Poznań 1757. w 4ce.

— Pochwała pogrzebna nieśmiertelney pámięci Jasnie Wielmoznego Pana Jego Mci Pana Jakuba z Kościelcá ná Działyniu Działyńskiego Woiewody Malborskiego, Kawalera Orderu Orłá białego, Kiszborskiego, Murzynowskiego Starosty. Ktorą w Archikátedrálnym Gnieźnieńskim kościele Miał X. Jan Bielski Soc: Jesu. Roku 1757. Dniá 15 Lutego a zá dozwoleniem urzędu duchownego y Stárszych do druku podał. W Poznaniu w drukárni J. K. M. Collegium Soc: Jesu. Roku Páńskiego 1757. w 8ce, kart nlb. 37.

Przedmowa do Konst. z Cieleckich Działyńskiej Wojew. Malbors. kart 3.
Jagiell. — Ossol.

— Divus Stanislaus Kostka parvus juvenis magnus Sanctus. Obacz Ossoliński Stan. Joc. (1756).

— Powitanie Franciszka Lanckorońskiego na Starostwo Rawskie wjeżdżającego.

Załuski przypisuje to X. Bielskiemu.

— Pro institutione Grammatica Emmanuelis Alvari Oratio, in recurrente post ferias Augusti studiorum instauratione, habita Calissii, per P. Joannem Bielski S. J. in Scholis Primitialibus Publicum Artis Rhetoricae Professorem. Calissii, typogr. Soc. Jesu MDCCXLVI. (1746). w 4ce, 26 stron i 3.

Jocher 645 (Janocki).

Krasińs. — Ossolińs.

— Pro scholis publicis studiorumq; in illis ratione oratio, in recurrente post ferias Augusti studiorum instauratione, habita Posnaniae per P. Joannem Bielski, Societatis Jesu ibidem in scholis Konarscianis publicum artis rhetoricae professorem. Annô Domini MDCCXLVII. (1747). Posnaniae typis S. R. M. clari Collegii Societatis Jesu. w 8ce, k. 4, str. 60.

Dedyk. Josepho Comiti de Werbno Pawlowski Theol. Doct. Archidiac. Psszcsevensi. Jocher 1224.

Chreptowics. — Jagiell. — Ossol. — Raczyńsk. — Wileńs.

— Stanislai I. Poloniae Regis Magni Ducis Lithvaniae etc. etc. Lotharingiae et Barri Principis Benefici Laudatio funebris habita Posnaniae in templo PP. Societatis Jesu inter justa exequialia eidem persoluta á P. Joanne Bielski ejusdem Societatis Sacerdote Anno 1766. Posnaniae, typis Collegii Societatis Jesu. Superiorum permissu.

Stanisława I. Polskiego Krola Wielkiego Xiązecia Litewskiego etc. etc. Lotarynskiego y Barskiego Xiazęcia Dobroczynnego Pogrzebowa pochwała miana w Poznaniu w kośćiele XX. Jezuitów, przy obchodzie pogrzebowym za tegoż króla JMCi. Przez X. Jana Bielskiego tegoż Zakonu kapłana roku 1766. W Poznaniu w drukarni tychże XX. Jezuitów z dozwoleniem starszych. (1766). w 4ce, ark. sign. O_3 (k. nlb. 59).

Ded. Zofii z Czarnkowskich Radzewski, Podkom. Pozn. Całe dzieło wydane po polsku i po łacinie obok. W końcu rejestr wszystkich dobroczynnych dotacyi króla. Suma wydana na nie wynosi 7,046,305 liwrów.

Toż samo jest w Mowy wyborne. Wilno 1784. II. 342—423.

Czart. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Tytus Japonczyk tragedia. Przeswietnym Wielmożnych Jmciow Panstwa Jędrzeia y Maryanny Wyssogotów Zakrzewskich, Podczaszych y Surrogatorow Poznáńskich imieniem zaszczycona. Od prześwietncy krásomowskiey młodźi ná publiczney sali szkoł Poznańskich Societatis Jezu na widok dana Roku 1748. dniá 24 Lutego zá dozwoleniem Stárszych w Poznaniu w drukarni J. K. M. Collegium Societatis Jesu. w 4ce, k. 4. str. 56.

Dedykacya Jędrzejowi i Mar. Zakrzewskim, podpisana: X. Jan Bielski S. J. zajmuje kart 2.

Jagiellon. — Warsz. Uniw.

— Toż, Lublin. S. J. 1750. w 4ce, str. 98.

Załuski Bibl. poet. 16 Krasińs.

— Widok Krolestwa polskiego ze wszystkiemi woiewodztwami, xięstwy y ziemiami, monarchami y monarchiniami, iako też monarchow tychże, y monarchin prawami, rzeczypospolitey stanami y tychże stanów urzędami, y uroczystemi, seymikow, seymow, senatu rad, związkow, okazywań, pospolitego ruszenia, sądow, skarbu, wojsk, w pokoiu y w woynie zabawami. W krotkim zgoła, á rzeczywistym duchownego y swieckiego rządu opisie, rodowitym językiem polskim szkolney polskiey szlachetney młodzi wystawiony. Przez X. Jana Bielskiego S. J. T. I. Ks. 1—2. T. II. Ks. 3—4. (Poznań) w drukarni J. K. Mci Collegium poznańskiego Societatis Jesu. Roku od narodzenia Chrystusa Pana 1763. w 8ce, T. I. ks. I. str. 305. i nlb. 19. Ks. II. str. 355. i nlb. 15. T. II. Ks. III. str. 130. i nlb. k. 10. T. II. Ks. IV. str. 224. nlb. k. 16.

Dedykacya dzieła Józefowi z Brudzewa Mielżyńskiemu, Kasztel. Poznan. Dziełko z dobrych czerpane źródeł. Pierwsza księga ma rzecz o początku Polski, nazwisku, herbie, podziale, rozszerzeniu ziem, zawojowaniu nowych krain, lub utracie dawnych, rządzie Polski i tego rządu try-

bie i odmianach. Druga o Królach Polskich i o przedniejszych pod niemiż dziejach, jakoteż o prawach i władzy króla i iego rodziny. Trzecia o Stanach Rzeczypospolitej. Czwarta o seymikach, seymach, skarbie, trybunale i innych sądownictwach, o pokoju i wojnie, o padatkach, pieniądzach, sądach, trybunałach, wojsku, religii, sektach.

Porównaj Lipiewicz And. (Manifest 1763, (Manifestatio 1764) oraz Wyrwicz (Objaśnienie Widoku 1764).

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzikows. — Jagiell. — Krasińs. — Ossoliń. — Raczyńs. — Przeźdz. — Zboru Wileńs. — Warss. Uniw.

— Zeyfaden, król Ormuzu tragedya gdy Jaśnie Wielmożnego JMści Pána Władysława ż Szołdr Szołdrskiego generała Wielkopolskiego, pierwszy ráz po obięciu generalskiego urzędu szkoły kaliskie witały, ná widok daná, od prześwietney młodzi cwiczącéj się w nauce krásomowskiey y historyczney, ná publiczney sáli szkolney Collegium kaliskiego Societatis Jesu Roku 1747. dnia 24. lipca. Za dozwoleniem starszych. W Kaliszu, w drukarni J. K. M. Col. S. J. (1747). w 4ce, k. 10. str. 56.

Na odwrocie tytułu umieścili łacińskie wiersze na herb Antonius Goliński notarides Posnaniensis i Jacobus Godlewski venatorides Inovladislaviensis, zapewne aktorowie w tej sztuce.

Tragedya ta wierszem nierymowym, wystawiona była na powitanie Szołdrskiego. Gdy autor tę swoją tragedyą do druku dawał, wpadła mu w ręce tragedya Kornela pod napisem Otto, po części wierszem polskim tłumaczona, po części ododmieniona, której tłumacz (Stanisław Konarski) powiedział w Przedmowie: „Że komedye, Tragedye, nigdy ieszcze bez interweniencyi osob białogłowskich od rozumnych y na swym się znaiących rzemieśle pisane nie były". Przymówka ta pisarzom dramatycznym zakonnym, którzy pospolicie kobiety ze sceny wyłączają, dała pochop X. Bielskiemu, który w swoim Zeyfadynie żadnej kobiety nie umieścił, że w przedmowie wystąpił przeciw owemu tłumaczowi Ottona. Przytacza wprawdzie Bielski przykłady z niektórych dramatycznych pisarzy, na poparcie swojego zdania, ale nikogo nie przekonał.

Dzików. — Jagiell. — Kijows.

— Toż. Lublin, druk. Coll. Soc. Jesu 1750. w 4ce, str. 68.

— Żywot Stanisława Karnkowskiego Arcybiskupa Gnieźnieńskiego.

Backer ed. 1890. I. s. 1464.

Ob. Gembarth Alexander (1746) — Jüngling Christianus (1774) — Lipiewicz Andrzej (1764) — Ossoliński Stanisław Józef (Mowa 1756) — Wyrwicz (Objaśn. Widoku).

Wójcicki Teatr Staroż. II. 301. — Gołębiows. O dziejop. 224 — Janocki Pol. liter. 1. 7, 8. — Janoc. Lexic. I. 11. — Encykl. orgelb. III. 528. — Brown. Bibl. pis. 120. — Trommler — Bentkowski H. lit. — Jabłonows. Musaeum. 26. — Trębicki w Bibl. Warsz. 1843. str. 347—8. — Estreicher K. w Dzienn. literac. 1853. N. 39.

BIELSKI Joachim [Wolski] (ur. 1540. † 8 Stycz. 1599. w Krakowie). Carmen gratulatorium in ingressum Plocensem. Reverendiss. In Christo Patri Domino Dom. Petro Volscio Dei Gratia Episcopo Plocensi, scriptum a Joachimo Volscio Bilscio ejusdem Reuerendissimo familiari. Cracoviae, in officina Nicolai Scharffenberger. Anno Domini 1578. w 4ce, k. nlb. 4.

Jusz. I. 26. — Ossol. I 458.

Ossolińs.

— Carmen in inaugurationem Serenissimi Sigismundi III. anno 1587.

Przytaczają Starowolski (Hecatontas Venetiis 1627. str. 185) i Niesiecki Herbarz I. str. 98.

— Carminvm Joach: Bilscii liber I. Cracoviae, in officina Jacobi Siebeneycher: Anno Dnj, 1588. w 4ce, k. nlb. 19 (razem z tytułową) (Sygn. Aij —Eiij) Na końcu: Carminvm libri I. finis.

Mieszczą się tu:

Ode I. Ad illustrem ac magnificum Joannem a Zamoscie, supremum exercituum ducem et cancellarium regni. — Ode II. De electione serennissimi Sigismundi III. Poloniae regis. — Ode III. Ad eundem in Svecia morantem. — Ode IV. De foelici navigatione in Sueciam magnifici Martini Lesniovolscij, Polachiae castellani.— Ode V. In regis foelicem adventum — Ode VI. (bez nagłówka). — Ode VII. Ad illustrem ac magnificum Stan. comitem a Tarnow, castellanum Sandomiriensem etc. — Ode VIII. Ad illustrem ac magnificum Albertum à Lasco, palatinum Siradien. etc. — Ode IX. Ad illustrem ac magnificum Andream Opalinski, marsal-

cum regni, supremumque capitaneum Majoris Poloniae. — Ode X. Ad magnificum Nicolaum Zebridovium. — Ode XI. Ad magn. And. Zebridovium Palatinidem Brest. — Ode XII. Ad. Stan. Carnicium judicem Siradiensem. — Ode XIII. Ad ill. ac magn. Stanislaum Com. a Gorca Palat. Posn. — Ode XIV. De clade Archid. Maximiliani ad Bicinam. — Ode XV. Ad rev. in Christo patrem Alb. Baranovium Episc. Premisl. — Ode XVI. Ad Joan: Conecpolium.

W egzemplarzu Bibl. Jag. własnoręcznie pisana dedykacya Bazylemu Golińskiemu. Wierzbow. II. 1676.

Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Przeźdz.

— Epithalamion Serenissimo Sigismundo III. Regis Polonorum inclyto; et Serenissimae Annae Reginae, Caroli Archiducis Austriae f. a Joachimo Bilscio Secretario Reg. scriptum. Cracoviae, in officina Jacobi Siebeneycher. A. D. 1592. w 4ce, k. nlb. 4.

Ossol. I. 459. Ossol.

— Istvlae convivivm (to w czworobocznej ramce podłużnej). In nvptiis solennibvs serenissimi principis ac domini Stephani Primi dei gratia Poloniae regis et magni dvcis Litvvaniae etc. et serenissimae principis Annae reginae Poloniae etc. a Joach: Volsc: Bilscio eqv. polono recens conscriptvm. (Pod tem w ramce czworogrannej na tarczy orzełek ukoronowany). [U dołu:] Cracoviae, in officina Stanislai SZarffenbergij, anno domini, M. D. LXXVI. (1576). w 4ce, k. nlb. 12.

Na odwr. tyt. w ramce herb podkanclerzego Piotra Wolskiego i nań 8 wier. łac. u dołu. Na syg. Aij dedykacya temuż Wolskiemu wierszem łac. Na k. przedost. wiersze And: (reas) Tri. (cesius) na pochwałę Stephana, na s. odwr. tegoż 11 wierszy do czytelnika; pod tem na tarczy okrągłej herb Prawdzic z napisem do koła: Przeciw-prawdzie. rozumu-nie. Koło tarczy A i B, a u dołu: Omen autori ab Andrea Tricesio: Perge et coepisti, magno Joachime parente, Postmodo sic docto carmine maior eris. Na k. ost. na tarczy capek ze skały wpół wystający, nad nim 3 gwiazdy, do koła ramka czworograniasta (godło Scharffenbergerów). Strona ost. biała.

Wiszn. VI. 303. — Jusz. I. 26.

Akad. — Dzikow. — Jagiell. — Kórnik.

— Monodia na pogrzeb swietey pamięci Stephana I. niezwyciężonego Króla polskiego. Joachima Bielskiego. W Krakowie w druk. Jakuba Siebeneychera roku pańskiego 1588. w 4ce, k. nlb. 4.

Na str. odwr. tyt. herb państwa i 4 wiersze. Przypis królowej Annie Jagiellonce. Mać. Pism. III. 336. — Ossol. I. 459.

Ordyn. Zamojs.

— Naeniae Joach: Bilscii Secr: R. in funere Divi Stephani I. Polonorvm Regis. Cracoviae, in officina Jacobi Siebeneycher: Anno Dnj 1588. w 4ce, k. 6.

Obejmuje: I. Naenia ad Andr. Batoreum. — II. ad Joannem a Zamoscio. — III. ad Baltazarem Batoraeum. — IV. ad Griseldam Batoraeam.—Divo Stephano regi Polonorum invictissimo. — Ara eidem a Musis sacra. — Na odwrocie tytułu herb królewski.

Wiszniew. VI. 303. — Ossolińs. Wiad. I. 459. Jagiell. Ossol.

— In obitvm illvstris ac magnifici Domini, D. Joannis Balassi liberi Baronis, de Giarmat, sacrae Caesareae, Regiaeque Maiestatis in Regno Hvngariae Consilarij etc. Scriptum in gratiam illustrivm, ac magnificorum Dominorum D. Andreae nepotis ex fratre, et Valentini, ac Francisci Balassi filiorum illustris ac magnifici D. Joannis Balassi a Joachimae Volscio Bilscio equite polono. Norimbergae excudebat Nicolao Knorr. Anno Domini M. D. LXXVII. (1577). w 4ce, k. 4.

Wierzbowski. II. N. 1527. Petersb.

— Pamiątka Pánu Jakubowi Strusowi Staroście Chmielnickiemu od Joach. Bielskiego, nie bez zalu, napisana. w Krak. w druk. Jakuba Siebeneychera. R. P. MDLXXXIX. (1589). w 4ce, z tyt. k. nlb. 4. (wiersz).

Przypis Mikoł. Zebrzydowskiemu wojew lubels. staroś krak. hetmanowi nadwornemu.

Wiszn. Hist. lit. VII. 536. — Sobieszczański (J. Bielski). s. LXIX—LXX. — Mać. Pism. III. 337. Ossol.

— Satyra in qvendam maledicum Dantiscanvm qvi levibvs ac ineptis svis qvibvsdam germanicis rythmis mvlta nefaria de rege et regno Poloniae scribere, et per Germaniam vbique spargere impvdenter. avsvs est. Ad lectorem: CERcopum soboles Achmon & Passalus olim, — Per scelera offensos

sustinuêre Deos, — Fauor, an haec ipsa est Dantiscae insania plebis, — Quae fert CERcopas Dijs odiosa suos?— Sed benè quòd geminos reperêre Melampygas: illos — Hic stringit calamo: proruet ille manu. Mathias Dambrovvski. Bez wyr. m. i r. (1577), w 4ce, k. 4. (po 35 wierszy na stronie).

Na przedostatniej stronie Stanislaus Ponetowski ad lectorem:

REVERA ingenio foelice Styloq; polito, — BIELSCIVS exuperat multos HELIconis alumnos: — Acri dum Satyra studet exarinare scelestos, — Atq; animos, patriae osorum cohibere furentes: — Cuius tu studium Lector, quando haec legis, aequi — Consulito, atq; Theonino cane rodere dente.

Są też egzemplarze z opuszczeniem w tytule wyrazu: maledicum.

Toż jest: Francoforti, apud Vechelium. 1578 w 8ce (w Lasitii Clades Dantisc.).

Toż w Pistoriuszu. III. 112.

Toż przy Gorecii Ivonia.

Wierzbowa. II 1924. — Sobieszczański (J. Bielski) s. LXVI.

Czetwert. — Czartor. — Dzieduss. — Dzików. — Krasińsk.

Bielski Joachim i Hoynoviensis Casp. Ludov. Eikomiastikon, id est, laudes illustrissimi principis ac domini dom. Georgii pii ducis in Silesia, Lignicij, Brigae etc. fundatoris novae scholae Brigensis, priorumque hominum et doctorum singularis patroni et maecenatis. Scriptae a M. Caspare Ludovico Haynoviensi Elysio et Joachimo Volscente Bilscio equite Sarmatico, illustris scholae Brigen. superiorib. annis praeceptore ac discipulo, pietatis, honoris, gratitudinisque ergo. Gorlicii, excud. Ambr. Fritsch. 1579. w 8ce, ark. K_4.

Na ark. D_5—I_7: Georgii Ducis Silesiae encomiorum lib. I—IIII. (Joachima Bielskiego, poemat).

— Ob. Agenda (1596) — Bielski Marc. (Kronika 1597) — Sprawa ryc. 1569) — Lasicius Joan. (Clades 1578)— Latos Joan. (1594) — Paprocki Bartłomiej (1588) — Pistoryusz Jan (1582 T. III. 112—113).

Ossoliński. Wiad. I. 486—64. — Janocki Catal. — Załuski. Bibliot. histor. 60. — Chodynic. 22. — Gołęb. O dziejop. 104. — Siarcz. Obraz I. 31. — Wiszniews. VI. 303. VII. 62. 436—9. VIII 64. — Zbiór pisarz. Gałęzows. T. XI. przedm — Dzienn. Wileńs. 1820. II. 194—209. — Maciej. Piśm. p. III. 334—7. — Nehring Wład. 1860. — Starowols. Hecatont. 1627. s. 185. — Niesiec. Herb. I. 98. — Encykl. Org. III. 526.

BIELSKI Józef Saryusz. X. Obrona pewna w potrzebach wszelakich nayswiętsza Marya Panna w cudownym Obrazie w mieśćie Myślenicach, do kásztelánii krákowskiey nálężącym przez autentyczne historye wielom doznana, dlá większey czći y chwały Maryi, y wzbudzeniá w sercách kátolickich nábożeństwá, powtornie zá pozwoleniem zwierzchnośći duchowney do druku przez X. Jozefa Saryusza z Olbráchćic Bielskiego, kanonika Kollegiaty krakowskiey Wszystkich Swiętych, proboszcza Myślemickiego (sic) podana. Roku, ktorego Słowo stało się ciałem w żywoćie Maryi dla obrony nátury ludzkiey 1752. W Krakowie, w drukárni Adámá Kleiná, Typográfá Krákowskiego. (1752) w 4ce, k. 6. i str. 147.

Ded. Staniseławowi Poniatowskiemu Kaszt. Krak. Na odwrocie tytułu miedzioryt herbu kasztelana, pod nim ośmiowiersz. W dedykacyi o rodzinie Poniatowskich k. 4. Edycya pierwsza wyszła zebrana przez Wojc. Offiarowicza w r. 1642. Cudów 222. doprowadzone do Octobra 1641 r. Od str. 98 idą: Sposoby uszanowania Najśw. Maryi Panny (LXXII). Na str. 131. Godziny przez cały dzień Najśw. Maryi P. poświęcone. Od str. 141. podał wydawca seriem Kasztelanów Krakowskich, zaczynając od Varsiusa r. 1281. a kończąc na Stan. Poniatowskim. Cuda przedrukowane są z edycyi Offiarowicza Wojc.: Historya o cudownym obrazie (od ark. H—I_3), tylko język nieco przeistoczony. Początek dzieła i koniec są odmienne.

Łepk. Roczniki T. N. kr. T. 28. str. 277. Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— ob. Cwierzowicz Fr. Ant. (1764) — Matawowski Franciszek (1777).

Bielski Kazimierz X. S. Jesu (ur. 2 marca 1651. na Białej Rusi, um. d. 9 marca 1709. r. w Połocku). Informatio de erectione fundatione ac liberalitate Stephani regis Poloniae in Collegium Plocense Soc. Jesu. Vilnae, typis Academ S. Jesu, 1698. w 4ce.

Brown. Bibl. 120.

— Officium de S. Lazaro. Vilnae, 1705.

— Vita P. Lazari a Christo resuscitati, adjectis de eo elegantibus hymnis et Litaniis.

Backer Bibliot. ed. 1890. s. 1461.

BIELSKI Kazimierz, ŁOSIEWSKI Christ. i SZPOT Jgn. Imago posthuma Perillustris ac admodum Reverendi Domini D. Casimiri Woynarowicz S. Th. D. Canonici Vilnensis, Regentis Cancellariae M. D. L. virtutis, sapientiae et honoris coloribus expressa, ab acad. Vilnensi, Soc. Jesu ejusdem funere exposita: et Illustriss. ac Reverend. Dom. D. Nicolao Stephano Pac Dei et apostolicae sedis gratia Episcopo Vilnensi amplissimo maecenati suo ab eadem dedicata. Vilnae, typis Acad. Soc. Jesu. Anno 1677. fol. k. 10.

Wydane bezimiennie. Autorów odsłania Ch. Backer ed. 1800. I. s. 1461.

Ossol. — Zielińs.

Bielski, Łowczy koronny (Nadworny) obacz Biskupa obraz (1786) — Skórski Jan (Kotficki Lech polski 1751).

Bielski Maciej (Albinus) ob. Sobór skrzyński (1567).

BIELSKI Marcin. (1500 ? † 18 Grud. 1575) Komedia Justina y Konstanciey, brata s siostrą, iaką im Ociec naukę po sobie zostawiał, dając mieysce napirwey uczciwey Starości, y iey Mistrzowi Mądrości. Też o nieprzespyeczności świata i affekciech przyrodzonych człowieku, s strony ciała y dusze. Potym o słabey radzye żenskiey płci. Na przykład wszem ktorzy swe dzyatki rostropnie chować żądaią. [Pod tem herb Prawdzic z napisem do koła:] Przeciw prawdzie rozumu nic. Teraz nowo uczyniona [Na końcu:] w Krakowie drukował Matys Wirzbięta roku pańskiego 1557. w 8ce małej, ark. 7. sygn. A—G_8. (kart 55).

Na odwr. str. tyt. zdania z pisma Sw. Na następnej karcie: wszem Polakom dobrym Krześcianom Marcin Bielski S. P. V. proszą; potem idzie: przełożenie rzeczy pirwsze tey to komediey (wierszem polskim.) — Dalej: Ku czytelnikowi (także wierszem) poczem: Osoby rozmawiaiące w tey komediey.

Komedyę tę dzieli Bielski na trzy sprawy. W sprawę pierwszą wchodzą: Ojciec, starość, mądrość, niemoc, pokusa, anioł itd. Potem następuje: Mistrz ku swoim książkom mówi. Rozmowa ta Bielskiego z książką swoją rzuca nie małe światło na żywot naszego historyka poety, przytaczając szczegóły, o których Ossoliński nie wiedział.

W wierszu w którym mistrz nakłania księgi do podróży, czytamy, że bawił u żupnika w Wieliczce, potem na Rusi w ziemi przemyskiej, gdzie chował się z młodych lat, dalej na Podolu, u Bełżanów, Mazowszanów, u stryjów Prawdziców także po żonie Okszyców, na Litwie: „Potem też do Prus pojdziecie, Nowy Zakon swój weźmiecie". — Z tego by domyślać się można że brał jakiś udział w tłumaczeniu Nowego Testamentu. A jeżeli tak, jaki? i kiedy? W tym wierszu powiada: Już się postarzał piorem płużąc, pisał wszem polskie rzeczy rad, on się na to pierwej obrał, drogę impresorom podał, pisma polskie imprymował. — Poleca on książkom, aby Nowy zakon ukazały w Prusiech Seklucyanowi kaznodziejowi, by mu powiedziały: „nie pisz bystrze, boś przyszedł na pirwsze mistrze. Nowy Zakon ten twój mdleje, ścisnęły go przywileje, któreś pod winą wyprawił. Ma być pismo święte spolne, ku pisaniu wszystkim wolne." — Zdawałoby się więc że on tłumaczył Nowy Testament przed Seklucyanem. Wyszedł nieznanego tłumacza Nowy Testament w Krakowie 1556, — czyżby to był Bielskiego? Jakiś Bielski Maciej (Albinus) brał udział w Soborze Skrzyńskim. Czy to nie pomyłka w imieniu?

Druk ten opisano dokładnie w Bibliotece Warszaw. 1860. II. 513—5. Być może iż były dwa odbicia tytułu, bo pisownia tego różni się od pisowni, w jakiej tytuł ten podał Wł. Wisłocki w Przewodniku Bibliograf. 1884. str. 185—6 i 227—8.

Zygm. Czarnecki.

— Kronika wszytkyego swyata, na ssesc wyekow, Monarchie czterzy rozdzielona, s Kozmogrâphią nową y z rozmâitemi Krolestwy tâk pogâńskimi Zydowskyemi yâko y krzesćiâńskyemi, s Sybillami y proroctwy ich po polsku pisâna s figurâmi. — W ktorey też żywoty Cesarskye, Papyeskyé, y thych krolow z ich Krolestwy, Asyryskich, Egipskich, Zydowskich, Greckich, Perskich, Tureckich, Węgyerskich, Czeskich, y inych rozmâitych thâk Krolow, Kxyążąt, yako inych przelozonych od początku swyâtâ âż do thego roku kto-

ry sie pisze 1551. są nápisáne. — Myędzy ktoréми też nászá Polska ná ostátku zosobná yest wypisána.

Tu następuje herb Bielskiego z literami M.(arcin) W.(olski) i napisem: Przeciw prawdzie rozvmv nie. Naokoło herbu wydrukowano: Famam extende-re factis est virtvtis opvs. Brzeg udarty... Znać tylko 2 słowa... Krakowye... wdowy... Na odwrocie k. tyt. Orzeł polski z koroną.

Zaczyna się regestrem, którego jest kart nieliczbowanych 6. z napisem na czele: Regestr Kroniki wszytkyego swyata Monárchowie, Krolowie, Xiążętá, Senaći, Sybille, tak Zydowscy, Tureccy y Jorozolimscy, Krzesciánsci, yáko Pogáńscy na swych mieyscoch stoią, thylko z osobna są spisani, Papieżowie, Cesárzowie, Krolowie, z Węgier, s Czech, y s Polskiey w osobnych rzędzyech.

Dalej dedykacya: Nayasneyszemu a milosciwemu Panu Sygmuntowi Augustowi.... Dan z Białey wsi dzyedzicżnej w zyemi Sirácкyey, látá... 1551. — Dedykacya ta zajmuje kart 5.

Następuje karta 12ta po stronie głównej czysta z napisem tylko u góry: Tu koniec Regestru. Na odwrotnej zaś stronie tej karty następuje wierszowana przemowa do czytelnika: Do tego co ccye.

Dalej 1 kartka wierszem: Lectori candido Andreas Tricesius. — Tegoż: Alivd, i wiersz przez Vences. Samotulinus. Wszystkie trzy na cześć Volsciusa.

Następnie mappa 1 k. p. t. Vniversalis cosmographia. — Poczem idzie, zajmująca kart 22. nlb. od Ark. A do F_{11}.

Kosmographia: tho iest rozmyerzenye zyemye według stopnyow y inych znamyon w okręgoch niebyeskich.

Dalej 1 rycina Parku murem ogrodzonego z Pałacem i z nadpisem: Ray zyemskich roskoszy.

Następna karta ma osobny tytuł:

Poczyna sye Kronika wszytkyego swyata na szesc wiekow rozdzyelona y na czterzy monarchie s proroctwy Sybillinemi, z rozmaitych kronik wybrana, Nauklera, Bergomensa, Silwiusa, Kariona, Czeskyey, Węgyerskyey, Duńskyey, Polskyey, Nyemyeckyey: Takyeż historykow Xenofonta, Oroziusa, Jozefusa, Justina, Sabellika, Prokopa Cesarza, Justyniana, Ablaniusa, y z inych tak greckich yako łacińskich do tego roku ktory sye pisze 1550. [Na odwrocie:] Lata albo wyeki od początku swyata do thego czasu kthory sye pisse 1550. według pisma swyętego y Filona zyda Krzczonego. Kart nlb. 31, liczb. 295. i 1 nlb.

W dalszym ciągu chronologiczne daty, odnoszące się do różnych epok. Tu orygialne zauotowanie, iż państwo rzymskie lat 2303. istnieje. „Żadna Monarchia tak długo na świecie nie stała, podobieństwo, że i jej koniec rychło będzie". Ktoś w egz. Jag. Bibl. piórem dopisał: Zkłamałeś — Według Kariona naznacza koniec świata na dwa tysiące lat po narodzeniu Chrystusa.

Następna karta ma nadpis: Pierwszy wiek swiata poczyna sie od Adama do Noego itd. do tego roku ktory się pisze 1550.

Sygnowanie arkuszy rozpoczyna się od A— i stale idzie do Eeee. a liczbowanie listów czyli kart rozpoczyna się od ark. B. czyli listem 5. (pierwsze kart 4 nieliczbowane). Listów jest 295. i jedna k. nlb. Pobłądzeń.

Kronika kończy się na pogrzebie króla Zygmunta 1548. Lipca 28. W egzemplarzu Bibl. Jagiell. jest karta 69. dwojaka, co do druku taż sama, tylko że na jednej wydrukowano mylnie list 58. na drugiej właściwie 59. List 264 mylnie wydrukowano: 254. List 283. wydrukowano mylnie 282. — Od listu 154. idzie: O wywodzie narodu polskiego (kart 4).

Na karcie 158.: Poczyna sie Kronika Polska Bernata Wapowskiego niegdy Kantora krakowskiego koscioła. — Jak daleko idzie Kronika Wapowskiego (zmarłego 1535. r.) a zkąd zaczyna sie dopełnienie tejże przez Bielskiego, nigdzie nie ma śladu.

Tekst ozdabiają liczne drzeworyty. Kronika polska ma wizerunki królów polskich. Kończą się na Zygm. Auguście. (List 289).

„Wpadłem na tór i podobno dostanę Historyę Świata Jana Hejdena, tłumaczenia Joach. Bielskiego, arcy wielka rzadkość bibliogr. Pierwsze dzieło rozciągłe, w jęz. pols. drukowane" (Narbut Teod. Kronika rodz. 1888. N. 11.). Widocznie Narbuta wzmianka odnosi sią do Marcina Bielskiego. Jana Heydena znane jest: Biblisch Nahmen und Chronik Buch 1569. (jako dodatek do Biblii niemieckiej). Zatem dzieło datą późniejsze od pracy Bielskiego. Innego Heydena J. nie było w 16. wieku.

Ossoliński Wiad. I. 401—2, 423. — Bentkowski. II. 725. (wspomina edycyą r. 1534). — Załuski Bibl Histor. s. 59. — Braun Catal. Scrip. Pol. et Pr. s. 55. — Wierzbow. I. 132. — Jabłonowski Musaeum. 26. — Wiszniew. VI. 422. (pierwsze wydanie według niego jest z r.

1554). — Sobieszczański M. (Kronika Joach. Bielskiego XXV.—XXXI.).
Akad. — Czarnec. — Czartor. — Jagiell. — Mossyńs. — Ossol. — Prekier w Kownie. — Szembek. — Warss. Uniw. — Uniw. lwows. — Zamojs.

— Kronika Wssythyego swyata na ssesc wiekow á ná czwory księgi tákież Monárchie rozdzielona, rozmaitych historij, ták w swyętym piśmye yako w prostym, s Kosmografią nową y rozmáitemi krolestwy, ták pogáńskimi żydowskimi, yáko krzesciyánskimi: w ktorey téż żywoty Papyeskye, Ceserskye, y krolow inych tákyeż Ksyążąt, od początku swyátá áż do tego roku ktory sye pisse 1554. Myedzy ktoremi też nássá Polska yest z osobná położoná, y swyàtá nowego wypisánye. Dostátecznyey niż pirwssa s pisána y pilnyey figurámi ochędożnemi. Cum gratia et priuilegio. Drukowano w Krakowye przez Hieronimá Schárffenbergá. Roku Páńskiego 1554. folio, kart 6, 333, 7.

Dedykacya Zygmuntowi Augustowi, którą pisał: Marcin Byelski, wierny poddany, zajmuje kart 3. — Poczem następuje 12 wierszy polskich i drzeworyt przedstawiający Marcina Bielskiego w całej postawie, siedzącego i piszącego; pod wizerunkiem napis gocki: Przeciw prawdzie rozumu nye. Na str. odwr. drzeworyt przedstawiający kule nieba i ziemi.

Na pierwszych kartach u góry nadpis po jednej stronie: Ksyęgi pirwsse. — Po drugiej stronie: Wyek pirwszy, wtory, trzeci... itd. Ostatni rozdział wieku 3. zaczyna się na odwr. fol. 55.: Rozdzyał 13ty. O Kapłanyech żydowskich, do fol. 61. — Wyek czwarty, kończy się fol. 101. — Pyąty wyek poczytayą być od znyewolenya żydów, kończy się fol. 125. odwr. z nim księga I. Rozdziałów ma 43. Od karty 120—125: Rozdział 41. o Sybillach, jest przeplatany wierszami. —

Od fol. 126. Ksyęgi wtore, wyek szosty a ostateczny od narodzenya Pana Krystusa. Księga wtóra kończy się fol. 181. Ma rozdziałów 20. Ostatni: o krolach tureckich.

Trzecye ksyęgi Kroniki syata o Kosmographiyey. — Na stronnicy odwrotnej tejże karty jest rycina nader niezgrabna wyrażająca niby cztery części świata. U góry tej ryciny widać Jowisza z jego attrybutami i Zygmunta króla. Na karcie następnej (fol. 182) zaczyna się kosmografia: Trzecye ksyęgi, Rozdzyał pirwszy. Kosmographia: to yest rozmyerzenye syemye według stopnyow y ynych znamyon w okręgoch nyebyeskich. — W tej trzeciej księdze jest geografia i historya, pomieszane ze sobą bez żadnego ładu. Ziemia jest podzielona na trzy części, Azyę, Afrykę i Europę. — Rozciąga się ta księga od fol. 182. do fol. 305. — Historya Polska zajmuje większą część tej księgi. Zaczyna się fol. 228—305. i ma taki tytuł: Rozdżyał dzyesyąty trzecich ksyąg. O Polskyey Kronice. Wssemu Ricerstwu Polskyemu Marćin Byelski S. S. P. z winszowánim wsego dobra. Początek tej odezwy do rycerstwa jest taki: Radbym temu, panowye moi a bracya mili, aby z was każdi wiedział o początku a wywodzie przotkow swoich, w tych krainach z Boskiey Obietnicy nyegdi osyadłych, etc. Na końcu: Dan z Białey w siemi Siradzkiéy, lata panskiego 1553. — O dfol. 230—232: O wywodzye narodu Polskyego. Od fol. 232. Poczyna sye Kronika Polska Bernata Wapowskyego nyegdy Kantora Prełata Krakowskyego Koscyoła. — Kronika Polska kończy się na śmierci Zygmunta I.

Od fol. 305. zaczynają się Ksyęgi czwarte Kroniki wssyego swyata O żeglowanyu Kristofa Kolumbusa. Rozdział 10. na karcie 323. O wypisanyu morza.

Dalej następuje Rejestr na 7 kartach. Na ostátniey: Drukowano w Krakowye przez yeronima Scharffenberga, Roku od národzenia Pańskiego 1554.

Miejsce które Ossoliński (p. 401.) przytacza ze swojej edycyi w 4ce, o filozofach, znajduje się w tej edycyi na fol. 111. w rozdziale 34. ks. 1.: Tych wssytkich y inych wiele Mędrców Zywoti wyłożyłem po polsku dawno, i są drukowane. Karta 289. jest dwa razy wybita, zaś karta 288. opuszczona, ale tylko w niektórych egzemplarzach.

Liczne drzeworyty rozsiane w dziele są zbieraniną różnej wartości. Nie ma znaku rytownika. Tylko List 124. Narodzenie Maryi, ma znak C. S. (Cryspin Scharffenberger).

W Kronice tej zwraca uwagę dawność i niestałość ortografii, odmienna od edycyi r. 1564. — Wyrzuca Kronikarzom duchownym, iż Kronikę przepełniają, dziesięcinami, kanonizacyami, które raczej należą do legend niż do historyi. Ten zarzut spowodował, że go podejrzywano o luteranizm. — Widać, że wypis z Kroniki Wapowskiego wyszedł pierwej, niż sam oryginał, i że Kronika ta ogarniała dzieje całe aż do Zygmunta I. a nie wyłącznie Zygmunta jak twierdzi Bentkowski. W edycyi z r. 1564. prócz odmiany w rozkładzie kroniki i dodatków, jest różnica w ortografii. Zamiast wyele jest wiele: sam.

Dzyeye jest dzieje, zamiast sa, wprowadził sz.

Przytaczam tu jedno miejsce ze Stryjkowskiego, str. 245. (edycyi najpierwszej Krolewieckiej) gdzie on wytyka wady Miechowity: „Tu też opisuie (Miechowita) r. 1205 pierwsze objaśniénié y usłyszenie imienia litewskiego, cap. 29. fol. 114, a wyższey zaś sam przeciw sobie cap. 15. fol. 83, roku 1103. tak mówi: Eodem tamen anno Pruteni et Lituani terras Russiae vastarunt etc. Wszakże tegoż roku Prussowie i Litwa ziemie Ruskie burzyli od lat 477, nie od 372. Czego też Vapovius i Bielscius z niego in libro Chronicorum secundae editionis f. 245. dowodzą". Nie masz wątpliwości, że Stryjkowski cytuje tu Kronikę Swiata, w której Bielski umieścił wyciąg z Wapowskiego przez siebie zrobiony, lecz nie wiadomo, którą edycyą poczytywał za drugą. W edycyi bowiem r. 1554. na karcie 245, którą cytuje Stryjkowski, miejsce to nie znajduje się. Jest tylko na tej karcie verso w ostatnim wierszu i pierwszym następnej karty 246. taka wzmianka: „Jaczwingowye z Prusy y z Litwą, którzy też z Połowcy iednego narodu woyowali z drugyey strony Ruskie Państwa...." Ale to wspomina Bielski pod rokiem 1121, nie pod rokiem 1103. jak chce Stryjkowski.

Sobieszczań. w Wyd. Kroniki Joach. Biels. XXXII—XXXIX. (z Bibl. Swidzińskiego). — Pamiętnik Wileński 1820. 2. s. 186.— Wierzbowski I. 144.

Akad. — Chrept. w Szczorsach. — Czartor. — Dzieduszyc. Włodz. — Glogier. — Jagiell. — Kórnik. — Krasińs. — Warsz. Uniw.

— Kronika. tho iesth, Historya świátá ná sześć wiekow, a cżterzy Monárchie, rozdźielona z rozmáitych Historykow, tak w swiętym piśmie krześćijáńskim, zydowskim, iako y Pogáńskim, wybierána y ná Polski ięzyk wypisána dosthatheczniey niż pierwey, s przydánim wiele rzeczy nowych: Od początku świátá, áż do tego roku, ktory się pisze 1564. s figurámi ochędożnymi y własnymi. [Na końcu:] Drukowano w Krákowie v Máttheuszá Siebeneychera. Roku od národzenia páńskiego 1564. folio k. 6. Listów 467. Regestr kart 8. Obsądzenie słów k. 1. Wiersze k. 1.

Tytuł dzieła ujęty jest w otoczenie drzeworytowe scen z Historyi swiętej. Na odwrocie tytułu orzeł polski z herbami na skrzydłach. — Dedykacya do Zygmunta Augusta po łacinie ma kart 3. — Dalej 1 karta wizerunek M. Bielskiego siedzącego przy stole, obok lutnia. Powyżej wiersze, i godło jego: Przeciw prawdzie rozumu nie. Na odwrocie drzeworyt przedstawiający wizerunek Raju. Dalej idzie 1. k. nlb.: Poczyna się kronika wszythkiego swiata. Dalej idzie tekst z temiż rycinami co w edycyi z r. 1554. — Od Listu 193—239. idą księgi 3-cie: Jana Szleydana o stanowieniu kościoła krześciańskiego za Cesarza Karla. A że autor był różnowiercą, więc i dzieło Bielskiego za takie było mianem. Na liście 241 wizerunek Skanderberga ma datę 1563 i podpis rytownika J. B. Rzecz o Skanderbergu (z Barlecyusza) idzie od k. 242—258. — Od k. 262. księgi V o Kozmographiey, z mapą świata obok. Księgi VII. (List 317): O czeskim Krolestwie. Po karcie 332. na ktorej opisano Poselstwo Cesarza tureckiego w Frankfurcie 1462. r. idą dwie karty nieliczbowane: Thamże theż we Frankforcie przy koronaciyey na rzymskie krolesthwo było wotowanie Kurfierstow przeciw Królestwu polskiemu o szpital albo klasztor pruski aby był ku Rzeszy zwrócon a wyswobodzon z ręku królów polskich. — Od listu 333. księgi VIII. kroniki: O polskim Królestwie kronika, Tu od listu 338. idzie kronika B. Wapowskiego. Na k. 421. Sigism. Augustus, rycina jego w całej postaci z r. 1563. odpowiednia do ryciny Zygm. I. na karcie 404. w ramach z herbów. — List 426. ma księgi IX. s Herbersteina o narodzie moskiewskim, aż do Iwana 1563, którego portret w całej postaci na odwrocie listu. Na liście 440. jest rycina: Stroje moskiewskie. — List 440. odwrotnie są księgi X: O wyspach morskich. Od listu 462 odw. O szaleństwie zydowskim. List 466. o Raju, Lucyperze, Antychryście, O sądnym dniu. — Po dwóch rejestrach, na ark. Mmmm, jest: Marcin Bielski łaskawemu czytelnikowi. Tu się usprawiedliwia, jeżeliby co komu nie pomyśli było, „toć thu sam z siebie nic nie pisze jedno co w łacińskim napisane". — Powiada, iż mógłby jeszcze coś o Wołoskiej ziemi napisać, bo ta przez ten rok pięć przełożonych miała, lecz to porucza komu młodszemu, bo moje lata z kluby wychodzą, tak iż muszę się już przenieść s konia na wóz a z rogożey na materac. Na odwrocie tej karty jest wiersz: Lectori A. Tricesius gdzie mówi: „gloria Volsci perennis." — Następnie karta ma wiersz: Andrzey Ciesielski łaskawemu czytelnikowi. Na odwrocie wiersza podano miejsce i rok druku (jak wyżej). Ostatnią kartę tworzy godło księgarni z cyfrą MS. Regestra należą tylko do kroniki ogólnej i polskiej, przy Węgierskiej, Czeskiej, Moskiewskiej i także na Nowy świat nie ma

ich zgoła. Tylko w końcu rejestrów dodaje: Napisz je sobie. Wydanie z r. 1564. tem różni się zewnetrznie od poprzedniej edycyi, że każda stronnica ujęta jest w ramę podwójną, gdy wydanie z r. 1554. nie jest obramowane.

Wierzbows. Bibliogr. I. N. 246. — Ossol. I. 424 — Załuski Bibl. Histor. 1836. s. 60. „Chwytaj jeśli dostaniesz, a pamiętaj że autor i syn jego Luter, Latet anguis in herba, ostrożnie Ją waruj". — Sobieszczański (J. Bielski) s. XXXIX—XLIX.

Akad. — Chreptow. — Czartor. — Czarnec. — Dzieduasz. W. — Dzików. — Jagiell. — Kórnik (1563). — Krasińsk. — Ossol. — Pawlikows. — Raczyńs. — Sanguszko. — Jerzy Szembek. — Warsz. Uniw.

— Kronika polska, Marcina Bielskiego. Nowo przez Joach. Bielskiego syná iego wydána. Cum gratia et priuilegio S. R. M. W Krakowie, w Drukárni Jákubá Sibeneycherá. Roku Páńskiego 1597. [Tytuł wokoło ozdobiony drzeworytem.] (Na końcu:) Cum gratia et priuilegio S. R. M. W Krakowie, w drukárni Jákubà Sibeneycherá. Roku páńsk. 1597. fol., k. 6, tekstu str. 804. rejestru k nlb. 5. Dr. gocki.

Dedykacya Zygmuntowi III. przez Joachima Bielskiego zajmuje $3^1/_2$ kart nlb. Na odwrocie tytułu orzeł polski, na którego piersiach herby województw. Poprzedza przywilej królewski w którym te słowa: Chronicorum liber per G. Joach. Bielski secretarium nostrum sub titulo patris ejusdem editus. — W przedmowie J. Bielski mówi o dniu śmierci swego ojca (d. 18 grudnia). Śmierć tę Bohomolec w edycyi Bielskiego na r. 1576. oznacza ale mylnie jak i Niesiecki na r. 1595. — Bo J. Bielski swoje opowiadanie kroniki zaczyna od r. 1576. mówiąc, że ojciec kończył kronikę aż do swej śmierci. Więc Joach. Bielski, jeżeli nie on sam całą Kronikę polską ułożył, (co dowodzi Sobieszczański) to przynajmniej materyały po ojcu pozostało na wskroś przerobił — a następnie samodzielnie piórem swem objął lata 1576. aż do zgonu Stefana w r. 1586. — W tekst wdrukowano drzeworyty królów i herby szlacheckie, wcale udatne. Język w tej Kronice więcej wykształcony niż w Kronice Świata Marcina B. Zdaje się więc, co i ze Starowolskiego Script. Pol. N. LXXX. wypływa, że pracę ojca Joachim językowo wygładził. (Ossolińs. Wiad. I. 442).

Wierzbow. T. 638. — Sobieszczański (J. Bielski) s. LXX—LXXIII.

Akad. — Branic. — Borkowski (2 egzemplarze). — Chreptow. — Czarnecki. — Cieński. — Czartor. — Czetwert. — Dzieduss. — Dzikow. — Gdańs. miej. — Jagiell. — Kórnik. — Karmel. lwows. — Krasińsk. — Kijows. — Moszyńs. — Ossol. — St. Potocki. w Brzeż. — Pawlikows. — Przeźdz. — Pusłows. — Sanguszko. — Szembek. — Toruńska. — Tow. Poznańs. P, N. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

— Zbior dzieiopisow polskich we czterech tomach zawarty. Tom pierwszy Kronika Marcina Bielskiego niegdys w Krakowie drukowana, teraz z nowu z doprowadzeniem aż do Augusta III. przedrukowana (pod tem znak drukarski z dewizą: conjunctis viribus). W Warszawie, w drukarni J. K. Mci y Rzeczypospolitey u XX. Societatis Jesu roku pańskiego 1764. folio, 7. kart nlb. 856. stron, spisu k. 5.

Na odwr. str. tyt. na blasze ryty herb Ciołek przyozdobiony herbami Korony i Litwy. Jezuici prowincyi Mazowieckiej przypisali Stanisławowi Augustowi w dzień jego koronacyi: potem następuje przedmowa X. Franciszka Bohomolca S. Jesu, w której pokrótce skreśla żywot Bielskiego. Dalej są: Słowa Staropolskie znajdujące się w tej Kronice, które chciał tłomaczyć Bohomolec, lecz nie zgrabnie mu to szło. Na następnych trzech kartach jest przypisanie Joachima Bielskiego Zygmuntowi III. królowi polskiemu i W. X. Lit.

Kronika idzie od str 1—743. Zaś od str. 744. poczyna się: Kroniki polskiej Marcina Bielskiego dokończenie. — Kronika Bielskiego kończy się ze śmiercią Stefana Batorego, dalszy zaś ciąg jej ułożył X. Bohomolec podług historyi Lengnicha po łacinie napisanej i doprowadził do śmierci Augusta II. króla polskiego W uzupełnieniu dzieła według Lengnicha, byli pomocą Bohomolcowi X. Karol Wyrwicz i Kniaziewicz S. J. O czem Załuski w Bibliot. histor. s 60. — Na nakład dzieła łożyła Anna z Sapiechów Xiężna Jabłonowska.

Akad. — Branic. — Czartor. — Jagiell. — Kijows. — Krasińs. — Kórnik. — Ossol. — Przeździec. — Raczyńs. — Szembek. — Uniw. lwows. — Warszaw. Uniw. — Zbór Wileńs.

— Rozmowá nowych prorokow, dwu báránow o iedney głowie, stárych obywátelow krakowskich, o przemienność ninieyszego wieku náprzeciw stáremu w porządkách, w obyczáiách, y w

spráwách ludzkich. Kśiążki przez Marćiná Bielskiego niegdy nápisáne: á teraz przez Joáchimá Bielskiego, syná iego, wydáne. (Pod tem drzeworyt przedstawiający kamienicę pod baranami w Krakowie i sześć osób obok niej). [W końcu:] w Krákowie, w drukarni Jákubá Siebeneycherá Roku páńskiego 1587. w 4ce małej, str. 34. wraz z tyt. sygnat. Aij—E.

Przedrukował Wład. Wisłocki 1889 r. w Bibliotece pis. pols. Akad. Um. (Marcina Bielskiego satyry str. 19—53).

Wiszn. VII. 150. (z bibl. Cieńskiego). — Wierzb. II. 1651. — Lelewel Bibl. ks. I. 180. — Muzeum domowe. 1836. str. 134.

Przytaczana edycya z r. 1590. nie istnieje. Cień.

— Sen maiowy, pod gáiem żielonym iednego Pustelniká. Przez Marciná Bielskiego nápisány y teraz nowo przez Joáchimá Bielskiego, syná iego, wydány. [Pod tytułem drzeworyt wyobraż. starca pod drzewem spiącego]. [Na końcu]: W Krákowie, w drukarni Jákubá Siebeneycherá, roku páńskiego 1586. w 4ce, str. 19. (wierszem).

Na odwr. tyt. herb Stary koń i 6. wierszy Joachima Bielskiego. Przypis. Stanisławowi Szafrańcowi z Pieskowey Skały wojew. sandomirs.

Wiszn. VII. 61. — Ossol. I. 434. — Wisłocki Wład. (w Przewodn. Nauk. Lwów, 1873). — Wierzb. II. 1641. — Sobieszczański (J. Bielski s. LV—LVII.).

Przedrukowane przez Wisłockiego w Bibl. pis. polsk. (Satyry 1—18) w Krakowie, 1589. Cieńsk. w Oknie.

— Syem Niewieśći Marćiná Bielskiego. Teraz nowo przez Joáchymá Bielskiego, syná iego wydány. (Pod tem drzeworyt przedstawiający dziesięć niewiast zgromadzonych w około stołu). [Na końcu:] W Krakowie, w drukarni Jákubá Siebeneycherá Roku Páńskiego 1586. w 4ce, 19 k. nlb.

Wierzbowski II. 1642. — Przedruk. przez Wisłockiego w Bibl. pis. pols. (Satyry str. 55—95) w Krakowie, 1889.

Cieński w Oknie w Kołomyja.

— Syem niewieśći Marćiná Bielskiego. Teraz nowo przez Joáchymá Bielskiego, syná iego wydány. [Pod tytułem drzeworyt wyobraża dziesięć niewiast przy dużym stole siedzących i stojących w dawnych ubiorach, pod tem:] roku páńsk. MDXCV. [Na końcu]. W Krákowie, w drukárni Jákubá Siebeneycherá roku páńskiego 1595. w 4ce, str. 39. (Ark. A—Eij)

Wierzb. II. 1796. — Sobieszczański (J. Bielski) s. LVII—LVIII. — Ottman Beiträge. 1884. str. 19. Joz. Przyborowski.

— Consultacya przezacnych matron koronnych przez Stan. Wład. Jeżowskiego. Kraków, w druk. Filipowskiego, 1639.

Przypis Eugeniey Katarzynie Tyszkiewiczownie Korybutowej na Zbarażu Xżnie Wiszniowieckiej.

Plagiat z Bielskiego. — Maciejowski W. A. Piśmienn. III. 811.

— Sprawa rycerska według postępku y zachowania starego obyczaiu Rzymskiego, Greckiego, Macedońskiego y innych narodow pierwszego y ninieyszego wieku, tak Pogańska iako y Krześciańska, z rozmaitych ksiąg wypisana ku czytaniu y nauce ludziom rycerskim pożyteczna. Książki na ośm części rozdzielone. Cum gratia et privilegio S. R. M. W Krakowie. Drukowano u Mattheusza Siebeneychera. Roku Pańskiego 1569. w 4ce, kart nlb. 4 l. 76. (Dr. goc.).

Na odwr. tyt. herb Łaskiego i 6 wierszy łac. oznaczone literami. Ga, Pa. Przypisane po łac. Alberto a Lasko Palatino Terrae Syrad., libero Baroni in Kesmark, in Lasko, Rytwiany, Dunaiecz alias Niedzicza etc. M. B(ielski) S. Dat. Crac. 1. Decemb.— po tej następuje odezwa polskim wierszem: Wszemu ricerstwu polskiemu, a zwłaszcza tym, które młodość na stronę uwodzi Marcin B. Dalej: Argument na ty książki, wiersz do czytelnika po polsku i drugi łaciński z podpisem Ga. Pap. Nakoniec text, który w pierwszych 4ch księgach mieści w sobie wiadomości o sztuce wojskowej u starożytnych z Frontyna i innych autorów tłumaczone. — Część V. o sprawie i zachowaniu Tureckim w rzeczach rycerskich. tu dołączony drzeworyt okazuje rozłożenie obozu Tureckiego. — Cz. VI. o sprawach rycerskich czasów.— Cz. VII. o sprawie y obyczajach ludzi postronnych w rzeczach rycerskich. Tu mówi o Niemcach, Węgrzech, Moskwie, Tatarzech, o Wałaskiey sprawie rycerskiej, na koniec opisuje: „Obyczaj i zachowanie w Rzeczach rycerskich naszych Polaków.“ Jestto najciekawszy ustęp w całem dziele z drzeworytami ordynków czyli

szyków bojowych. — Cz. VIII. O sprawie puszkarskiej.
Wiszn. Hist. pols. IX. 528—9 str. — Wegecyusz. O sprawie rycers. 1778. I. 121—135. — Sobieszczański (J. Bielski str. LII—LIV). — Bentk. II. 358. — Ossol. I. 428. — Żebraws. Bibl. matem 198. — Siarczyńs. I. 52.
Dzików. — Krasińs. — Ossol.

— Żywothy Philozophow, to iest mędrczow nauk przyrodzonych. Y też inszych mężow cnotami ozdobionych ku obyczaynemu nauczaniu człowieka każdego wybrane. (Drzeworyt wyobraża starca, a pod tem:) Prassowano w Krakowie przez Floryana 1535. w 8cc, k. nlb. 3, str. 171. signat. A—Mvi. Na ostatniej stronicy cyfra Unglera z temi wierszami:] Masz mądrości napisane — Od mądrych ludzi wybrane — U Floriana prasowane — Czytay wdzięcznie tobie oddane. — Dokończono w dzień ś. Barbary lata 1535.

Przypisanie Marcina Bielskiego Piotrowi Kmicie Grabi z Wiśnicza, Casztelanowi Sendomir. Po przedmowie: Marcin Wolski z Wielkiey Polski do czciciela rymuie 26. wierszy. — Są to opisy, przy nich ryciny czterdziestu siedmiu mędrców, greckich i łacińskich. Czerpał o nich wiadomość z Gualtera Burleya. Przyłączona rozprawa (na stronach 9) Andrzeja z Kobylina wykładająca to apoftegma: Zyjmy jak nasi przodkowie.
Jocher. 830. — Wiszniew. VIII. 154. — Ossolińs. I. 400, 418, 421. — Sobieszczańs. (J. Bielski) s. XIII—XXIV. — Atheneum. 1877. II. 326. — Wisłocki: Gwalter Burley. 1878.
Kórnik. — Ossol. — Szembeka.

— Ob. Bohomolec Franciszęk (1764) — Breidenbach Mich. — Brykner Stan. Hier. (1702) — Flawiusz Wegecyusz (Sprawa 1776) — Kobilieński Krzysztof (Epigramm 1588) — Kraiewski Jan (Naenia 1607) — Radziwiłł II. Mich. Krz. (Threnodiae 1615) — Theodorus (Dieterich Vitus: Kommentharz albo wykład na proroctwo Hozeasza, przekład 1559).

Bandtkie H. dr. kr. p. I. 272. Hist. druk. krak. 334. — Lelewel Bibl. ksiąg I. 180. II. 209. — Załuski J. Specimen hist. crit. 1735. — Tenże Bibl. historyków 15, 59, 145. — Osiński, Życie Skargi. — Juszyński 26. — Chodynicki 18. — Ossol. Wiad. I. — Tygod. literac. poznań. 1840. T. III. N. 45—6. (Maciejows.). — Przegląd Warszawski 1841. I. 17—31. — Bentkow. H. lit. I. 408—9. II. 723—5. — Paprocki. Herby. 500 — Starowolski Scriptor. elogia 1627. s. 184. — Braun Script. Polon. 1723. s. 35. (Kronika 1597). — Wiszniews. H. lit. VIII. 8. 154. VII. 150, 306—10. 420—436. VI. 380. IX. 528—9. — Pamiętn. Warsz. 1821. T. XXI. s. 466—9. — Gołębiowski Ł. O dziejop. s. 104. (Zbiór dziejop. 1825. T. I.).— Janociana II. 297. III. 375—6. — Siarczyńs. Obraz. I. 31. — Zbiór pis. pols. wyd. Gałęzowskiego. 1829. T. XI. — Czartoryska. Poczet pamiątek 127. — Wengierski. Hist. eccles. slavon. 1679. s. 454. — Dzienn. Wileńs. 1820. T. II. s. 177—194. 1825. III. 332—3. — Wójcicki (Sobieszczańs.) Album literac. T. II. s. 382. — Wójcicki. Życiorysy zn. lud. 1850. I. 497—501. — Wojcicki. Muzeum Domowe. 1836. N. 17. — Tomiciana. T. XVIII. — Maciejows. Piśmienn pols. I. 393—413. — Encykl. Orgelb. III. 524—6. — Bibliot. Warszaw. 1860. IV. 245—6. — Gawarecki w Gaz. Poran. 1840. i w Gaz. W. X. Pozn. 1840. N. 160. — Tygodn. illustr. 1861. T. IV. s. 245—6. — Tyszyński Alex. Wizerunki Pols. 1875. — Czacki O lit. pr. I. 214, 216, 232, 241. — Pawiński Ad. w Bibl. Warsz. 1872. — Pawiński A. Tygodn. illustr. 1880. N. 216, 222. — Tyszyński w Wieku. 1880. N. 105.

Biel(ski) Mat. ob. Wargocki Andrzej (Peregrynacya 1610).

Bielski Stanislaus ob. Lucas de Nova civitate (1522) — Marxen Karol (1767) — Schlichting Anna (Sertum (1647).

BIELSKI Szymon. (1745 † 1826). Arytmetyka praktyczna krotkim i łatwym sposobem przez pytania dla wygody y używania szkolnéj młodzi zebrana, w Warszawie 1775. w drukarni J. K. Mci i Rzpltej u XX. Schol. Piarum. w 8ce, 207. stron i 3. tablice wzorów rejestrowych. Akad.

— Toż, ... y używanie gospodarskiego zebrana. W Warszawie 1775. w drukarni Schol. Piarum. w 8ce.
Wileńs.

— Toż, ... dla wygody y używania gospodarskiego, zebrana. W Warszawie 1793. w drukarni J. K. Mci i Rzeczypospolitey u XX. Scholarum Piarum. w 8ce, k. 3. i 207. stron i 3. tablice folio rejestrów domowych.

Wydana bezimiennie. Porównaj Arytmetyka, edycya z r. 1780. Jagiell.

— Catalogus librorum Bibliothecae collegii Regii Varsaviensis clericorum regularium Scholarum Piarum. Varsaviae, 1796. w 8ce.

— Historya Święta Nowego Testamentu. Cz. I. Życie Jezusa i Apostołów 1794. ob. Tourneau. — Część II. Aż do zburzenia Jerozolimy 1793. ob. Fleury.

Jocher 8199.

— Ob. Fleury (Obyczaje 1794), Zbior hist. ludu izraels. 1793) — Kant Emmanuel (Projekt pokoju 1797).

Bentk. Hist. lit. I. 59—62. II. 340. — Bielski S. Vitae piar. 1812. str. 182—4. — Kuryer warsz. 1826. N. 5. 8. — Lelewel Bibliogr. ks. II. 157. — Roczniki Tow. P. Nauk. X. s. 110. XX. 19. — Encykl. powsz. III. 405. — Lech Dziennik Pols. 1823. II. 126—8. — Horanyi Scrip. Piar. I. 256—7.

Bielski Tranquillin ob. Kuczborski Walenty (Katechizm 1789).

BIELSKI Winc. Marcin. (ur. 3 Listop. 1715. † 30 Marca 1784). De laudibus Josephi Calasantii, Cleric. Reg. Scholarum Piar. Auctoris a Benedicto XIV. Pont. Opt. Max. in Beatorum numerum relati, Oratio Vincentii Bielski, e Clericis eiusdem Instituti, in Collegio Złoczoviensi Eloquentiae Professoris. Leopoli typ. Confr. SS. Trinit. 1750. w 4ce, kart 21.

Janoc. Lexic. II. 141. — Horanyi Script. I. 257. — Jocher 5474.

Bienciosky Stanislaus Casimirus ob. Puncta des Vergleichs (1659).

(BIENER Ad.) Bellaria poetica. Convivio nuptiali Viri.... Adami Biener et Juditae... Roesner... anno M. DC. LXVI. exhibita a fautoribus... Thorunii, excudebat Michael Karnall (1666). w 4ce, str. 8.

— Reim-Geticht auff den Hochzeitlichen Ehren-Tag des... Adam Bieners... und Judith Rössnerin... 1666. Thorn, gedruckt durch Michael Karnall, 1666. w 4ce, str. 4.

BIENER Chr. Gottl. Jci et Antecessoris Lipsiensis, Disquisitio de origine et indole feudorum polonicorum legibusque feudalibus in Polonia receptis 1778. (hucusque nondum edita).

Jest w. Zepernicka K. Fryd. Miscellaneen zu.n Lehnrechte. Halle 1794. tom IV. str. 494—516.

Bentk. H. lit. II. 268. Jagiell.

Bienfaisant Philosoph Stanislas oh. Bressey le Comte de (b. r.) — Leszczyński Stan. (1764).

Bieniawski Stanisław Kazimierz ob. Łacki (1667).

Bieniecki Albert ob. Firlej Henryk (Leopardus. 1624).

Bieniecki Alexander ob. Krobski Franc. Józef (1694).

Bieniecki Andrzej. Obacz Synodus Ruthenorum provincialis (1753).

Janocki Lexicon. I. 222—3.

Bieniecki Antoni ob. Brzyski Antoni (1701) — Gniński Chryzost. (tetrastych 1686) — Leszczyński Seb. (Porta hon. 1688) — Mikołajski Maciej (Załobna Naenia na klejnot Gnińskim 1689).

Bieniecki Franc. Floryan ob. Krobski Franc. (Vindex libertatis 1698 Mare 1700).

BIENIĘDA X. Jacek. Nowosiedliny przenaswiętszey Bogarodzice matki oraz y panny Mariy monarchiniy nieba, królowy świata, triumfatorki piekła. W chwale niewysławioney, w łaskach nieprzebraney, w tryumfach nieporównaney w obrazie swoim cudownym Przedziwnymi działami wsławionym, przytomnością Boża uraczonym, od zwierzchności kościelney potwierdzonym. R. P. 1670. do kościoła nowego przeniesionym. Na Podzamczu w Poznaniu w kościele ochotnego gospodarza sławnego cudami z Padwi Antoniego świętego u WW. OO. Frańciszkanów ufundowane. Przez W. X. Jacka Bienięde S. th. bacc. na ten czas Gnieżnieńskiego kustosza, a w pomienionym kościele kaznodzieię ordynaryusza, ogłoszone y audytorowi nabożnemu w niedzielę doroczną introdukciy po Wielkiey nocy szóstą prezentowane: Roku Pańskiego 1672. W Poznaniu, w drukarni wdowy y dziedziców Woyciecha Regulusa. w 4ce, 8 k. i 90 k. nlb. (A—Y$_2$).

Dedyk. Janowi hrabi na Lesznie Leszczyńskiemu, wielkiemu kanclerzowi koronnemu, woiewództw Wielkopolskich generałowi. Czartor. — Krasińs. — Warsz. Uniw.

— Prezent dvchowny. W roznych chwálebney mądrośći i świątobliwego żyćia Lewity Jerozolimskiego pierwszego męczenniká Chrystusowego Szczepana Swiętego obrazach, z apostolskich dzieiow wyięty. W dżień uroczystośći iego y w insze potym nástępuiące, pobożnęmu rożnego stanu auditorowi, przez X. Jacka Bienięde káznodżieię Ordináriuszá pyzdrkiego, Swiętego Franciszka Minorum Conuentualium pokolędzie, roku páńskiego 1663. offiarowany, a teras z pozwoleniem Stárszych drukiem świátu pokazany. W Poznaniu, w drukárni dżiedżicow Woyćiecha Regulusá rokn páńskiego 1665. drukował Wojćiech Młoduiewicz. w 4ce, 14. arkuszy (druk gocki).

Na odwr. tytułu herb Suchorzewskich i pod nim 10. w. pol. na pochwałę. Autor przypisał prozą Stanisławowi Zarębie Suchorzewskiemu Staroście pyzdrskiemu. Kazanie samo bez wartości przepełnione cytatami łacińskiemi. Anegdot zbieranych zewsząd nie mało. Część kazania poświęcona dowodom, iż panny powinny siedzieć w domu, co przeprowadza przytoczeniami z historyi starożytnej. Mówiąc o ziemianach oświadcza: Sw. Paweł iss szlachcicem był, jasne dokumenta tego zostawił.

Branic. — Dzików. — Jagiell.

— Szata cudowna Nayiasnieyszey Nieba i Ziemi Monarchini, bez zmazy grzechu pierworodnego poczętey Panny oraz i Matki Przenayswiętszey Boga Rodzice, Maryi cudami przedziwnemi wsławiona. Przez Hiacintha Bienięde Kaznod. Ordynar. Kaliskiego &. &. r. 1767 pokazana. W Kaliszu, w Kolleg. Soc. Jesu. (1667.) w 4ce, kart nlb. 34. (Druk gocki).

Dzienn. Warszaws. 1829. T. 16. str. 173. Krasińs. — Ossol.

Bienenkorb ob. Klonowicz Seb. (Schwarm 1592).

BIENIEWSKI Innocenty, Pijar. Kazanie na sollenney Wotywie w Kościele Katedralnym Wileńskim przy zaczęciu Trybunału Głł. W. X. Lit miane, temuż JO. Trybunałowi pod dyrekcyą Marszałkowską JW. JMP. Konst. de Broel Platera Pisarza WW. X, L. Inflant. Dynabursk. etc Star. Marszałka Koła W. przypisanie przez X. Innocent. Bieniewskiego S. P. Ordynar. Kat. Wileńs. Kazn. W Wilnie w druk. Akad. 1654. fol. kart 6. (sign. B_2).

Są tu na kilku kartach wyliczone imiona i herby deputowanych z Województw na trybunał. Rzecz jest o sprawiedliwości i obowiązkach sędziów.

Jocher 9099. — Horanyi Script. I. 258.— Brown. Bibl. 122. mylnie go Jezuitą mieni. — Janocki Lexic. II. 158. — Backer ed. 1890. I. 1464. wymienia go także jako jezuitę. Krasińs. — Przezdz.

BIENIEWSKI Stanisław Kazim. wojew. Czernichowski. Oratio Bienievii Deputati Polonici ad Cosacos, ut excusso Moscorum iugo, ad pristinum et legitimum redire velint dominum 1658.

W Lünigs Oratt. II. 125.
Ob. Łaski Kasp. (Winnica 1667).

BIENKIEWICZ Reginald Jozef od S. Onufrego, Schol. Piar. (1711 † 1755). Caelum justitiae vice-regia numinum Poloniae majestate excelsum id est tribunal celsissimum Ill. Excell. D. D. judices deputatos comprehendens circa publicum ad urbem congressum a devinctissima eloquentia Collegii Petricoviensis Schol. Piar. adoratum anno a quo Judex vivorum et mortuorum descendit de caelo. 1739. Typis Clari Montis Częstochoviensis. folio, ark. 14.

Warsz. Uniw.

— Kazania dwoiste postne jedne o pokucie, drugie o dziesięciu przykazaniach boskich, y niektóre odświętne. Pod łaskawą protekcyą Jaśnie Wielmożnego JMći Pana Antoniego Michała na Potoku Potockiego woiewody Bełzkiego, starosty Guzowskiego Nayjasnieyszey krolowey Jeymości P. M. y J. O. Trybunału Koronnego marszałka światu publicznemu podane przez X.... teraznieyszego w kościele katedralnym krakowskim kaznodzieję ordynaryusza, w Warszawie y w Piotrkowie, przy prezencyi J. O. Trybunału mówione. R. P. 1745. w Warszawie w drukarni J. K. Mci y Rzeczypospolitey X. X.

Schol. Piar. w 4ce, dedykacyi k. 7, str. 284, 2. k. rej. i 1. errata.

Na odwrocie tyt. herb Pilawa. — Przedmowa do Potockiego.

Jocher 4713. (ma mylnie datę 1755). — Janocki Polon. liter. s. 67.

Czartor. — Krasińs. — Warsz. Uniw.

— Kazania przy powitaniu y bytności J. O. Trybunału Skarbowego w Rádomiu mowione ná łáskawe y poważne ręce Jaśnie Wielmoznego Jmći Pana Adama Małachowskiego Starosty Oświecimskiego, Regimentarza partyi Mało-polskiey woysk Koronnych &c. &c. tegoż J. O. Trybunału Marszałka y wszystkich utriusq; ordinis Jaśnie Wielmożnych Komissarzow Sędźiow Pánow y Dobrodzieiow przez X. Jozefa Reinalda Scholarū Piarū Ordynaryusza Kaznodzieię Kommissarskiego oddane. Roku pańskiego 1748. w Warszawie w drukarni K. J. M. y Rzpltey Collegium Scholarum Piarum. folio, 9. arkuszy.

Na odwr. str. herby (w drzeworycie) Poraj i Nałęcz, a pod nim 4 w. pols. Dalej: Spis Kommisarzy na Trybunał Skarbowy Radomski 1748 r. z Subselliami. Przypis prozą Małachowskiemu Starości. Są tutaj dwa Kazania po polsku miane: 1) Kazanie przy zaczęciu Trybunału Skarb. w Radomiu miane na wotywie w kościele farnym Radomskim r. 1748. 2) Kazanie na Wniebowstępienie Pańskie.

Jagiell.

— Godny patron sprawiedliwy sędzia y przytym dobry sługa Boski S. Iwo; Sędźiow, pátronow, sierot, wdow, y ubogich, pátron; Kazániem na swoie święto, w niedźielę czwartą Oktobrá przypadáiącę w kośćiele XX. Scholarum Piarum Piotrkowskim, przy prezencyi cáłego J. O. Trybunału, przeświętney pálestry, y wielu godnych słuchaczow, przez X. Jozefá Reináldá dopiero immediate káznodźieię Kátedrálnego Krákowskiego, teraz ordynáryuszá Piotrkowskiego Scholarum Piarum ogłoszony. Ná poważne ręce Jasnie Wielmoznego JMCi Pana Michała Ludwika ná Grodkowie Łosia, Kasztelana Kamienieckiego Podolskiego, Rotmistrza, J. K. M. y Rzeczypospolitey, J. O. Trybunału Koronnego Marszałka oddany. Roku od národzenia Sędźiego Chrystusá 1747. w drukarni Jasney Gory Częstochowskiey. (1747) fol. k. 9.

Dedykacya Łosiowi. Obejmuje Genealogią Łosiów i Skład całego Trybunału.

Jocher 5007.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs.

— Godny polak y Św. Jezuita Pan z panów Stanisław Kostka pod zaszczytem godnych imion J. W. Jana Cieszkowskiego Kasztellanica Liwskiego Kapitana Gwardii J. K. M. y Rzpltey z Xstwa Mazowieckiego na Trybunał głowny koronny Deputata, Jana Nowosielskiego Starosty Łukawskiego na Trybunał główny koronny z Wojewodztwa Podlaskiego Deputata Panów i Dobrodzieiów w Kazaniu na swoje Swięto w Kościele W. W. X. Jezuitów Piotrkowskich roku 1747. ogłoszony przez X. J. Reinaldą Scholar. Piar. Kaznodzieię. W Lublinie, w drukarni J. K. M. Coll. Soc. Jesu 1747. fol. str. 20.

Przypis. Jan. Cieszkowskiemu Kasztelan. Liwskiemu i Jan. Nowosielskiemu Staroście Łukowskiemu.

Jocher 5005. Czartor. — Ossol.

— [Panegyris Nicolao Koszucki dum Supremi Tribunalis Regni Mareschalis electus esset]. (po polsku?) Varsaviae, 1738. fol.

— Sędzia sprawiedliwy jedney o trzech własnościach prawdy od przenayświętszege Ducha prawdy nauczony, także dies rogationum albo dni modlitwy i nabożeństwa sprawiedliwemu sędziemu każdego dnia potrzebne, to iest, dwa kazania przy reassumpcyi J. O. Trybunału Skarbowego w kościele farnym Radomskim mówione, a za prezydencyi J. W. Jmci X. Mikołaja Dębowskiego biskupa Kamienieckiego, za laski JW. Prokopa Niemojowskiego podczaszego Ostrzeszowskiego, pod zaszczytem całego J. O. Trybunału Skarb. do druku podane r. 1746. fol. 9. k. nlb.

Warsz. Uniw.

— Wojna Jugurtynska tragedya (wierszem polskim i łacińsk. na przemian). 1746.

— Prussyasz, tragedya wierszem, rzecz z Justyna. 1746.

Jabłonowski Musaeum str. 26. (zwie go mylnie Bieńkowski). — Janocki Lexic. I. 138. II. 187. — Horanyi Scriptores piar. I. 258. II. 561. — Bielski S. Vitae. Sch. P. 84. — Gacki Progr. szkol. pijar. 1830. s. 49.

Bieńkowska Wiktorya ob. Starzeński Jan (Zbiór 1788).

BIEŃKOWSKI Franc. Jezuita (ur. 3. Grud. 1730). Umieścił w Zabawach przyiemnych i pożyt. t. III.: str. 108. Historya z angiels. tłumacz. Str. 129. przypadek ciekawy w Anglii, str. 159. Uwagi nad życiem długiem — S. 177. Prawdziwy filozof.—Str. 239—264. Myśli rozmaite. — Str. 303. O deistach — T. 4. str. . 145. Myśli o grzeczności, o dowcipie.

Encykl. Org. III. 534.

BIEŃKOWSKI Joseph. Decretum in conventu regni generali in causa criminis laesae sacrae regiae majestatis 2. sept. 1773. Ob. Decretum.

BIEŃKUŃSKI Felicyan. Głos akcessoryiny ze strony J W. J P. Bieńkuńskiego Szamb: i Deputata Sądu Głł: Litt: przeciwko JWW. Wereszczakom podkomorstwu Nowogrodzkim. (Bez osob. tyt.) Bez w. m. i r. fol. k. 2.

Spór o zabór puszczy Bołtupskiej. Process z roku 1799. bo wzmianka, że Podkomorzy naznaczył termin na dzień 1 Januaryi 1800 Inne daty sporu są z lat 1798. i 1799. Jagiell.

— Sprawa.... Fel. Bieńkuńskiego z Józeffą z Butlerów.... Matką, Józefem .. synem Szczytami, Stefanem i Anną z Jabłońskich Wereszczakami.... B. w. m. i r. fol. Wileńs.

BIEŃKUNSKI Seweryn. Głos w Grodnie na Sessyi Seymowey d. 10. Lipca 1793. r. miany. [Zarazem :] Głos Karskiego d. 10. Lipca miany. folio, str. nlb. 4. Krasińs.

— Mowa Jaśnie Wielmożnego Jmc Pana..... .. strukczaszego y posła z pttu oszmiańs. na sessyi seymowey d. 21. czerwca roku 1793. r. miana. fol. 1. k.

Radzi odwołać się do mocarstw zagranicznych; jest przeciw Konfederacyi Targowickiej. Jagiell. — Krasińs.

— Mowa Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana...... strukczaszego i posła pttu Oszmiańskiego, w Grodnie na sessyi seymowey d. 16. lipca r. 1793. miana fol. kart 3.

Przeciw pretensyom zaborczym, ale tak zawiła mowa, że trudno wyrozumieć, o co mu idzie. Branic. — Jagiell.

— Projekt JW. Bieńkuńskiego Posła Oszmiańskiego. (Warunek czyli zastrzeżenie dla Konfederacyi Generalney O. N.) B. m. i r. fol. 1. str.

Wnosi, by Targowicka Konfederacya trzymała się deklaracyi z 14. Grudnia 1792. co do granic swojej sądowniczej czynności. Jagiell. — Wileńs.

— Straznik i poseł ptu Oszmiańskiego. Przymówienie się na sessyi Seymowey w Grodnie 1793. r. d. 20. Lipca oświadczone. folio, str. nlb. 3.

Krasińs.

— Przypomnienie się przez J. W. Jmci Pana ..... strażnika i posła powiatu Oszmiańskiego na sessyi sejmowej w Grodnie R. 1793. dnia 20. lipca oświadczone. 1693. fol., kart 3.

Branic. — Krasińs.

— Ob. Grodno (Głosy 1793).

Biennis philosophia explicata obacz Bieżanowski J. (1638).

Bierecki Kazimierz ob. Brocki M. (Sacer 1681).

Bierkowski kościół ob Starachowski Kazimierz (Strumień 1722).

Biermański Wojciech ob. Majewski Jacek (Prymicye ofiary 1741).

Biernacka Benedykta Marya ob. Łodziński X. J. Ant. (Skarb 1725) — Miske Ludw. (Zwierciadło 1724).

BIERNACKA z Małachowskich Konstancya. Historya polska z wizerunkami Królów, wodzów z widokami miast znaczniejszych do zwrócenia uwagi dzieci. Warszawa. 1790.

Książka ta dzisiaj jest zupełnie nie znaną.

BIERNACKI. Głos JW. Jmci Pana Biernackiego, Posła W. Sieradzkiego na Seymie dnia 15. 8bra 1776. Roku miany. fol. knrt nlb. 2.

Branic. — Krasińs. — Ossol. — Wilno.

— Głos J. W. Jmci Pana...... chorążego piotrkowskiego kommissarza skarbu koronnego delegowanego w Izbie poselskiej d. 31. paźdz. r. 1786 miany. 1786. fol. str. 2. Branic.

Biernacki Alexander ob. Firlej Henr. (Leopardus 1624).

Biernacki Eleuthery Paulin X. Abecedarium vitae spiritualis 1648 (?).

Jabłonowski in Musaeo fol. str. 25. — Porówn. Adamovius Chrys. (Abecedarium 1720).

BIERNACKI Józef, Minorita Conventualis. Clavis aurea omnium pandens sacraria scientiarum, seu summa praeceptorum universae praeliminaris Aristotelico-Scotisticae Philosophiae. Calissii, 1715. w 4ce, k. 4. 89. str. i k. 3.

Dedykował Joan. Georg. Przebendowskiemu, Podskarb. Kor. Na ark. A. zaczyna się: In universam Praeliminarem Aristotelicoscotisticam philosophiam proemium. Approbatę dał Kazimierz Biernacki.

Jagiell.

BIERNACKI Jan Kazimierz. (ur. 1629 † 1 Czerwca 1725). Propvgnacvlvm antiqvitatis Ordinis antonomasticè Minorum et eorum, contra quae recens novitas per extorsionem sensûs figmenticiam. Per elusionem veri adscititiam. Per elationem falsi proiectitiam. Lectorem affectato fastu et sophisticè ludificare contendit praestigiosa iacula, retundens, retorquens, atq; confringens. Erectvm auctore F. Casimiro Biernacki, S. T. D. Prouinciae Poloniae Patre custode Gnesnensi, ac chronologo generali, ordinis Minorum conuentualium Anno Domini, 1692. Cracoviae, typis Universitatis (1692.) w 4ce, str. 30. 270. i 22.

Rozpoczyna: Genealogia antiquitatis Ordinis autonomastice Minorum sig. a—c

Na odwrocie tyt. herb. Dedykacya Josepho Maria Bottari de Venetiis Seraph. Ord. Min. Conv. Ministro septuagesimo sexto.

Jocher 9264.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Specvlvm Minorvm in qvo primigenia religio Ordinis Minorum Conuentualium Omnium primi Ordinis Min: tám immediatè quàm mediatè emergentium, ab obseruantia positiua tum comparativa: seu aliunde nuncupatorum reformatorum matrix fons et origo inspicitur. Materna primitiua aetas, eius progressus, ministrorum gen: directus recensus. Filialium propaginum exortus, occasus, reditus, deliquia, discrimina, interitus. Deinceps rediuiua Trinciana Ord: Obser: filialis propago: eius infantia, progressus, variatio, Status. Prouinciae Sarmaciae et Vicariae Russiae originalis descriptio: Successus, profectus, vnio, diuisio et duratio. Cognominis conuentualium fons, ratio, sensus et vsus: atq; contra eorum statum mythistoriarum somnorinarum apologetica refutatio. Bullarum Leoninarum vigor et finis. Tandem minorum conuentualium, et omnium ab eis descendentium reformatorum discrimen, et realis differentia veritate non minus historica quâm canonica exprimitur. Pupillae intuitiuae uniuersi orbis ad sensum praesentatum. Auctore F: Casimiro Biernacki S. T. D. Prouinciae Poloniae Patre, et custode Gnesnensi Ord: Min: Con: S. F. Cracoviae, Typis Vniversitatis. (1688.) w 4ce, k. 5. str. 617. i Index.

Na końcu: Cracoviae, typ. Universitatis a. 1688. Dedyk. Laurentio Brancato de Lauraea Cardinali ex Ord. Min. Conv. Dzieli się na Articul. L. Od Artic. XVII—XXIII: Religio Franciscana in Polon. Pruss. Lithuan. (str. 213—293). Tu podaje wiadomość o 67. prowincyałach kolejno rządzących.

Jocher 9263. — Chłędow. Dodat. 93.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Toż. Calissii 1701.

Przypis. do Wawrzyńca Brankatego de Lauraea Kardynała.

Edycyą z r. 1701. przytacza Niesiecki (ed. II. T. II. s. 154). lecz dzisiaj nie jest ona znana.

Jocher 8263.

— Ob. Victoria triumph. Mariae (1719).

— Obacz Miske Ludovicus (Juste dolentis 1724) — Piwoński A. (Divus Bonaventura 1714) — Trendel Jerzy (Kazanie o obowiązku 1774).

Bandt. H. Dr. k. p. I. 206—7. — Chłęd. Spis. 93. — Piasecki w Pamięt. relig. 1843. IV. 351—358. — Jabłonowski Musaeum. 25.

Biernacki Władysław (Paweł) Kasztel. Sieradzki ob. Suchecki Gabr. (Decretum 1786).

Bierzwiecki Zacharyasz ob. Władysław IV. (Apollo 1649).

BIERZYŃSKI Onufry. Mowa J. W. Bierzyńskiego kasztelana żytomirskiego na sessyi sejmowej dnia 2 października 1776 r. miana. Warszawa, 1776. fol.
Branic.

— Mowa na sessyi sejmowej d. 9. Października. Warszawa Dufour, 1776. fol. str. 4. Krasińsk.

— Mowa J. W. .... pisarza ziemskiego posła z Wwdztwa kijowskiego dnia 12 paźdz. 1776. r. na sejmie warszawskim pod konfederacyą agitowanym miana. Warszawa, Dufour, 1776. fol. str. 4.
Branic. — Czartor. — Krasińs. — Wileńs.

Mowa J. W. .... kasztelana żytomirskiego na sessyi sejmowej d. 23. paźdz. 1776. r. z okoliczności przydanej przez J. W. Rzewuskiego marszałka nadwornego koronnego już po zaczętym turnie na projekt kwitu Kommisyi rozdawniczej klauzuły ex turno miana. Warszawa, Dufour, 1776. fol. str. 7.
Branic. — Krasińs.

— Odpor z strony J. J. W. W. Bierzyńskiego Kasztelana żytomirskiego, kwileckiego, kasztelenica lędzkiego i steckiego, starosty owruckiego przeciwko usilności od niektórych sukcessorów Jckowskich. (18 w.) fol. str. 4.
Branic.

— ob Ponińska Ludw.

Bierzyński Seweryn obacz Caprara (1756).

Biesiada ob. Bartoszewski Walenty S. J. (O biesiadzie 1619).

Biesiady i karczemny żywot. Roku 1638. w 4ce (wiersz makaroniczny).
Juszyński Dykcyon T. II. str. 394.

— rozkoszne Baltyzera obacz Baltyzer.

Biesiedy parochialnija. Perwije polskim dialektom w hradie Wilnie peczatannija. Dnies że sobstwennym powelenijem i błahosłowenijem preos. archipastyra kir Theodosija Rostockaho, mitropolita Wsieja Rossii, na sławiensko-ruskij jazyk udobniejszaho radi parochom ruskim upotreblenija pretołkowannija, izdannija w Sw. Czudotw. Ławre Poczajowskoj 1789. hoda. w 8ce, kart nieliczbowanych 8, i stronnic liczbowanych 589. Krasińs.

— Ob. Jan Złotousty Chryzostom (na Apostoła 1624. Kopistyńskich) — Makaryj Jegipietskij (1627, 1634).

BIESIEKIERSKI Antoni. Mowa Jasnie Wielmoznego Antoniego Biesiekierskiego Posła Woiewodztwa Inowrocławskiego na Seymie dnia 5. Kwietnia R. 1775. miana. Bez osob. tyt. Bez wyr. m. i r. fol. k. 2.

Wyłuszcza powody, dla których odmówił podpisu Traktatów podanych od Sprzymierzonych Potencyi; żąda zwrotu zabranego Województwa Inowrocławskiego i części Brzesko-Kujawskiego.
Branic. — Jagiell. — Krasińs. — Raczyńs. — Warsz. Uniw. — Zielińs.

BIESSIEKIERSKI X. Jan, Jezuita (ur. 1567. r. w Wielkopolsce). Kośćioł nowotny prawdźiwym kośćiołem bydź niemoże. Kazanie na S. Jendrzey w kośćiele S. Máriey Magdáleny, w Poznaniu, od Xiędza Jana Biessiekierskiego Societatis Jesv miáne. A od Xiedza Janá z Bodzewá tegoż kośćioła, kánoniká wydáne. Roku Pańskiego. 1615. Super hanc petram aedificabo Ecclesiam meam, et portae inferi non praeualebunt adversus eam. Mat. 16. v. 18. Na tey opoce zbuduie moy kośćioł, á bramy piekielne nieprzemogą przećiwko niemu. W Poznaniv, w Drukárniey Janá Wolrabá. Roku P. 1615. w 4ce, kart 9.
Maciej. Piśmien. III. 608. — Brown. Bibl. 122. — Jocher 8891.
Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

BIESIEKIERSKI Jan Augustyn, z zakonu Kanoników Lateraneńskich. Krótka nauka o czci i poszanowaniu obrazów Swiętych, przydane opisanie obrazu Najśw. P. Maryi w kaplicy kościoła Ciała Bożego Wielebnych Ojców Kanoników laterańskich Augustyna S. na Kazimierzu przy Krakowie. Deus creavit de terra hominem, et secundum imaginem suam fecit illum. Eccl. 17. v. 1. przez W. X. Jana Augustyna Biesiekierskiego Kanonika laterańskiego S. Augustyna Zakonu. Za dozwoleniem Starszych. W Krakowie w Drukarni Macieja Andrzejowczyka r. p. 1624. w 4ce, 26 kart nlb. druk gocki, tytuł w obramkach drzeworytowych.

Przypis proszą Annie z Ruśca Lubomirskiej kasztelance Wojnickiej. Całe dziełko dzieli się na 16 rozdziałów, a na końcu przydana krótka wiadomość o Kanonikach la terańskich S. Augustyna.

Maciej. Polska I. 326—7. — Chłęd. Spis. — Siarcz. Obraz I. 32. — Wiszn. IX. 186. — Jocher 3987.

Dzikow. — Krasińs. — Raczyńs. — Warsz. Uniw.

— Szlachcic polski starożytny, ná pogrzebie sławney pamięci J. Mci Pana Woyciecha Wybranowskiego, z Wybranowa, kleynotu Poray, wystawiony w kościele Kraśnickim fárnym. Od X. Jana Augustyna Biessiekierskiego Kanonika Zakonu Swiętego Augustina Congregationis Lateranensis. Cum licentia Superiorum. W Lublinie, u Pawła Konrada. Roku Pańs. 1632. w 4ce, str. 40 (Druk gocki).

Chłędows. Spis 23.

Akad. — Czartor. — Krasińs. — Ossol.

Biessiekierski Jan stolnik Inowrocławski ob. Roszkowski Benedykt X. (Kazanie 1770).

BIESTER Jan Erich. (ur. 1749. w Lubece, um. 1816). Geschichte von Polen. T. I—II. w 16ce, str. 142. i od 145—314.

Zamieszczone w Histor Genealog. Kalender auf d. J. 1796. i 1797. Berlin, bei Joh. Fried. Unger. Obejmuje 1). Portrety: Stan. August. M. Kopernik. Wład. IV Jan III. Aug. II. St. Leszczyński, Kościuszko, Ant. Madaliński. 2). Ryciny: Bolesław II. i niewiasty. Mistrz Krzyżacki. Sobieski gromi Tatarów. Sobieski i Leopold. Raf. Leszczyński. Kazimierz W Konrad Mazowiecki i Albrecht w pojedynku. Luter i Mistrz Krzyżacki. Szlachta rąbiąca się. Colloquium Toruńskie. Stan. Leszczyński pod Gdańskiem. Generał Adjutant (kolorow.) Ułani (kolorowane). 3). Plan Warszawy. Mappy i tabl. genealog. Ryciny sztychował Chodowiecki.

Encykl. Orgel III. 643. Jagiell.

— Ob. Almanach historique — Morterini (Abentheuer 1784).

BIETKOWICZ Andrzej X. Bractwo zstarodawna fundowane Najśw. P. Maryi. Lwów, 1620. w 4ce.

Uniw. Lwows.

BIEŻANOWSKI Jan X. S Jezuita (ur. 1 paźdz. 1620. r. na Rusi, um. 30 lipca 1658 r. w Smarzewie). Biennis philosophiae quinquaginta philosophicis assertionibus explicata et a Joanne Bieżanowski academico parthenio publice defensa Lublini in Collegio Soc. Jesu anno 1638. mense Julio die 22. w 4ce, 7 k. nlb. z herbem Piaseczyńskich.

Brown. Bibliot. 122—3.

— Vita R. P. Petri Skarga Poloni e Societate Jesu. B. m. dr. i r. w 8ce, str. 45.

Dedyk. Stanislao Skarzewski Samboriensi, et Drohobicensi Capitaneo.

Na ostatnich dwu kartach wiersz łaciński pod nap.: Verus Jesu Socius Auctore R. P. Gaspare Drużbicki Soc. Jesu.

Na egzemplarzu Bibliot. Uniw. Warszawskiego zanotowano: Ejusdem Bieżanowski.

Czartor. — Czetwert. — Jagiell — Ossol. — Raczyńs. — Wrocławs.

— Vita Petri Skarga S. J. concionatoris Regum Poloniae. Cracovie, 1669. w 12ce.

— Toż. Cracoviae, 1672. w 12ce.

Backer ed. 1890. I. 1469—70. — Załuski, Cospectus 70.

— Vita et mors gloriose suscepta R. P. Adalberti Męciński Poloni S. J. in odium fidei catholicae apud Japones una cum sociis ex eadem S. J. interemti A. D. 1643. die 13. Martii. Cracoviae, 1672. (bezimiennie).

Porównaj Drużbicki K (Vita Męciński). — Wątpliwość zachodzi, czy to pióra Bieżanowskiego. Brown przyznaje autorstwo jednemu i drugiemu. Ja idąc za Raf. Skrzyneckim (1781) i na zasadzie powołania źródeł w rzeczonym druku, oświadczam się za Drużbickim, — co dokładniej tamże upowoduję.

BIEŻANOWSKI Stan Józef. (1628 † 10 listop. 1693). Acroama panegyricvm, honori, et immortalitati florentissimae, literatissimae, clarissimae, fortissimae; Urbis Leopoliensis, patriae suae charissimae, dvm Excellentissimus, atq; Doctissimus Dominus, D. M. Jacobvs Moscicki, Philosophiae in Alma Uniuersitate Cracouiensi Doctor, ac Professor, nobilissimi Athenaei, Scholae Metropolitanae Leopoliensis, Director dignissimus, felicissima eiusdem inclyti Lycaei auspicaretur primordia, amoris, et gratulationis ergò, et in argumentum debitae in patriam pietatis, et gratitudinis a M. Stanislao Josepho Biezanowki (tak) Leopol. philosophiae in Al-

mâ Uniuersitate Cracouiensi Doctore, officiosissimo affectu dicatvm C. Q;. Anno Salutis M. DC. LIX. die (23) mense (Jan.) Cracoviae, in officinâ Viduae Lucae Kupisz, S. R. M. Typogr. (1659). folio, kart 6.

Na przedostatniej karcie znajduje się poetyczne przemówienie do Jakuba Mościckiego (Vestigal amoris) Doktora filoz. i Dyrektora Szkoły Metropolitalnej we Lwowie.

Opiewa tu Lwowianinów: Szymonowicza, Zimorowicza, Syxta, Gelazyna, Ursyna i innych.

Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

— Aeternvs lucidae virtvtis splendor, e lucido Luceoriensis cathedrae candelabro, in lucidissimvm gloriae fastigivm translatvs, et ad feralem vrnam illustrissimi olim ac Reuerendissimi Domini Dñi, Andreae Gembicki, episcopi lvceoriensis, et Brestensis, abbatis Trzemesnensis, magno omnium dolore extincti. Dum Cracouiae ad aedes S. Michàélis Archangeli PP. FF. Carmelitarum Discalceatorum, in frequentissima nobilissimorum hospitum corona, ingenti Illustrissimae Gembiciorvm Domûs, omniumq: ordinum maerore honorificè tumularetur. A Stanislao Biezanowski Leopol: Art: et Philosoph: in Alma Uniuersitate Crac: Baccalaureo, officiosissimo dolentis suadae obsequio, serae posteritati monstratvs. Anno à partu Virginis, M. DC. LIV. die 6. Maij. Permissv Magnifici D. Rectoris. Cracoviae, apud Lucam Kupisz S. R. M. typ. (1654.) fol. kart 9.

Ded. Petro Cracoviensi, Joanni Culmensi episcopis Gembiciis, germanis fratribus.

Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Altvs honos perillustris, et adm. rndi. dni D. Nicolai Grzebinski, almae ecclesiae metropolitanae gnesnensis et collegiatae Łouiciensis canonici archidiaconi Curzelouiensis etc. etc. dum in florentissima Vniuersitate Cracouiensi per clarissimum et admodum reuerendum dominum D. M. Adalbertvm Łancvcki, J. V. doctorem et professorem eiusdemq; inclitae facultatis decanum, ecclesiae collegiatae SS. omnium cancellarium, et S. Michaelis in arce cracouiensi canonicum, parochum Luboricensem etc. etc. J. V. Doctor ritu solenni renunciaretur a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leop: phil: D. gratulationis et obseruantiae ergo luci publicae consecratvs. Anno verbi incarnati 1659. die 15 Octobris. Cracoviae in officina Viduae Lvcae Kvpisz S. R. M. Typ. folio, kart nlb. 4. Ossol.

— Toż, tamże, 1659. folio, k. 4. (odmienna edycya).

Wierszem. Jagiell.

— Amazon Przyiemsciana, nouo amoris coronamento triumphans, ad festa nuptialia, Illvstrissimorvm neosponsorvm, D. Alexandri a Przyima Przyiemski, Vexilliferid: Calissiensis, et lectissimae Virginis, Sophiae Corvinae Gąsiowska, Illustrissimorum et Excellentissimorum parentvm, Vincentii Corvini Gąsiowski, M. D. L. Thesaurarij, et Exercituum Campi Ducis, et Magdalenae a Konopat, carissimae filiae, inter solennes Varsauiae hymenaeos, auspicatissimi ominis ergò, a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopol. in Alma Vniuersitate Cracouień. Philosophiae Doctore, Collega Minore, Ordinario pòéseos professore, panegyrico applausu, celebrata. Anno Salutis 1677. die. [13] Mensis Januarij. Varsaviae, typis Universitatis. fol. kart 13. (ark. A—G.).

Rozpoczynają wiersze pod herbami, poczem Dithyrambus nuptialis (wierszem). Cały panegiryk prozą pisany. Alexander Przyjemski był synem Jędrzeja chorążego Kaliskiego, który był synem Stanisława, Marszał. nadwor. koron. i Anny Opalińskiej. Ciekawe zawiera w sobie szczegóły do rodziny Przyjemskich i Gąsiewskich. Z tej samej okoliczności wydał także Maciej Treter panegiryk łaciński.

Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Ossol. — Przezdziec.

— Ambrosia theologica e perenni coelestium mysteriorum fonte promanans, Clarissimo et admodum Reverendissimo Domino D. M. Stanislao Jurkowski, S. T. doctori, et professori, S. Floriani, Opatouien: et S. Georgij in arce Crac. Cvstodi, ipso die qui magno ecclesiae Catholicae doctor , fe-

licissimo divinae sapientiae interpreti, coelestis Ambrosiae flumini, D. Ambrosio Archiep: Mediol: Sacer est; locum inter S. T. Doctores, in alma Vniuersitate Crac. feliciter capessenti a Stanislao Biezanowski Leopol. Art. et philosoph. baccalau. inter vota et omnium academiae ordinum applausus, exultante barbito, officiosi cultus. et gratulationis ergò, dicata. Anno Dñ. 1649. mense Decembr. die 7. w 4ce, k. 6.

Są to dwie ody z okazyi prymicyi Stanisława Jurkowskiego na doktora teologii; na końcu berła Akad. i pozwolenie Rektora Krak. Stanisława Rożyckiego ob. pr. doktora i prof. Nic ciekawego do życia Jurkowskiego nie znajduje się.

Jagiell. — Ord. Zamojs. — Uniw. lwows.

— Amor in igne trivmphans, sive D. Lavrentivs Martyr, gente Hispanvs, dignitate Archidiaconvs Romanvs, inter grauissima tormenta laetissimus, pro solenni natalitiorum die clarissimi et magnifici Domini, D. M. Lavrentii Smieszkowic philosophiae et medicinae Doctoris, Almae Vniuersitatis Cracouiensis Procancellarii, ac intercà generalis rectoris vigilantissimi, literarum et literatorum maecenatis et patroni mvnificentissimi, submisso et officioso cultu, gratulationis ergò a Stanislao Biezanowski, Leopol: Artium et philosophiae Baccalaureo poëtico modulamine exhibitvs. Anno Domini 1646. Die 10. mensis Augusti. (1646). w 4ce, k. 6.

Obejmuje dwa wierszowane utwory.

Ossol. — Jagiell.

— Annvlvs perfectae charitatis, triplici gemmâ insignis, perill: et adm. Rndo Dno D. M. Joãni Cynerski Rachtamovio, Collegae Maiori S. Th. Sententiario, Ecclesiae Cathedralis Cracouiensis Canonico, Sanctorum omnium praeposito, Domino et patrono fauentissimo, cùm in celeberrima academici Senatus corona, quaestionem de charitate ex distinct: 3. Libri 3. Magistri Sententiarum publicae disputationi proponeret, honoris et gratulationis ergo, et ad declarandum pro tanta inter fortunae angustias protectione, gratissimi animi symbolum, a Stanislao Biezanowski Leopol. Art: et Philos. in Alma Vniuersitate Crac. Baccal oblatus d. cq; Anno à partu Virginis, 1653. mense ..... die .... Cracoviae, in officina viduae et haeredum Francisci Caesari, S. R. M. typ. A. D. 1653. w 4ce, kart 12. (wierszem).

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Annvs gratiae magni jvbilei, in eremo divinae castigationis decantatus, et Perill: ac adm. Rndo Dno, D. M. Joanni Cynerski Rachtamovio, S. Th. Sententiario, Eccl: Cath: Crac. Canonico, et ad SS. Omnium praeposito, Domino et Patrono suo fauentissimo, dum publicae luci de poenitentia ad disputandum porigeret quaestionem, oblatus a Stanislao Biezanowski Leopol. Art: et Philos: Baccalaureo Anno Domini, 1653. Mense Maio Die .... 1653. Cracoviae, in officina vid. et haered. Fr. Cezary 1653. w 4ce, k. 3. (wiersz).

Są tu także wiersze na cześć Jana Kazimierza, Piotra Gembickiego, zresztą na chwałę różnych ołtarzy p. n. Templatria.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Annus regalis sacerdotii quinqvagesimvs, carmine seculari, et deductis ex Oborsciana Columna Liliis, inter secundas sacrosancti altaris sacrificii primitias, ab Illustrissimo et Reuerendissimo Domino, D. Nicolao Oborski, Dei, et Apostolicae sedis gratiâ Episcopo Laodicensi, Suffraganeo, Scholastico, Vicario in spiritualibus, et officiali Generali Cracouiensi, cum maximo publicae laetitiae applausu, in Cathedrali Basilica Cracouiensi, solenni ritu celebratas, officiosissimi cultus, et victurae memoriae ergò, a M. Stanislao Josepho Biezanowski, Leopol: in Alma Vniuersitate Cracoviensi, Philosophiae Doctore, Collega minore, Ordin. Pöëseos Professore, opere panegyrico, coronatus. Anno salutis, 1686. die 27 Januarij. Cracoviae, typis Universitatis. folio, k. nlb. 12.

Branic. — Czartor. — Dzików. — Krasiń. — Jagiell. — Ossol.

— Ara Lvbomirsciana, pretiosis heroicarum virtutum insignijs, et Othomannicis spolijs, adornata, atq; ad Fe-

ralem vrnam, illvstrissimi olim ac Magnifici Domini, D. Stanislai Lvbomirski Comitis in Wisnicz, Palatini Cracoviensis, Scepusien. &c. &c. Capitanei, viri de republica polona meritissimi summo cum omnium dolore extincti, dedvcta; ad exemplumq; serae posteritatis et aeternum tanti herois memoriam, per Stanislavm Biezanowski Leopol: Art: et philos: in Alma Vniuersitate Crac: Baccalaureum, immortalitati consecrata. Anno a partu Virginis 1649. die 14. Julij. Cracoviae, apud Lvcam Kvpisz S. R. M. Typograph. folio, 5 arkuszy.

Na odwr. str. tytułu herb Srzeniawa, pod nim 8 wierszy łac. podpisał Franciszek Petricius, wymowy i filozof. stud nt Przypis prozą Aleksandrowi, koniuszemu W. kor. staroście Sandomirskiemu, Niepołomickiemu i Zatorskiemu, Jerzemu staroście Krakowskiemu, Spiskiemu i Chmielnickiemu oraz Konstantemu star. Sądeckiemu i Białoc., Lubomirskim.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Zam. Ordyn.

— Arcvs trivmphalis, serennissimo et inuictissimo principi, Joanni Casimiro Dei gratia Regi Poloniae Magno Duci Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masouiae, Liuoniae, Samogitiae, Czernichouiaeq; nec non Suecorum, Gotthorum, Vandalorumque haereditario regi, dum in summo omnium Regni Poloniae ordinum applausu, regali diademate coronaretur è paupere censu pòëtico, in signum ingentis laetitiae, officioso musarum conatu erectvs, et à Stanislao Biezanowski Leopolien. artium et philosophiae baccal. suae Serennissimae Maiestati humillimè dedicatvs. Anno à partu Virginis M. DC. XLIX. 17. mensis Januarij. Cracouiae, apud Franciscum Caesarium, S. R. M. typographum (1649). folio, 4 arkusze.

Na odwr str. tyt. herb Nałęcz i pod nim 6 w. łac. Przypisał prozą X. Janowi Gembickiemu dziekanowi krakow., proboszczowi Miechowskiemu, kustoszowi Gnieźnieńskiemu, Sekretarzowi W. K., Kanclerzowi królowej i protektorowi Uniw. Krak. Poczem autor wierszem składa swe powinszowanie królowi w dzień jego koronacyi.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Ascia Paczeniana, nobilissimo philosophicae laurus honore coronata, et ad solennem magisterij in artibus et in philosophia doctoratûs, illustris ac reuerendissimi domini D. Absolon Venceslai Paczenski, de Maiori Paczen, domini in Halbendorff, et Bierkowic, cathedralis ecclesiae Vratislauiensis, ibidemq; collegiatae S. Crucis canonici, per clarissimum et excellentissimum virum D. M. Martinum Radiminski, philosophiae doctorem, collegam maiorem, professorem Tratnouianum, in Alma Vniuersitate Cracouiensi, renuntiationem, honoris, et gratulationis ergo a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopol: Philosophiae in eadem alma Vniversitate doctore. Celebrata. Cracoviae, anno salutis 1664. die 19 Februarij fol. k. 2.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Astraea sarmatica, novo illustrium siderum ternione, in clarissimis, et admodùm Reverendis Dominis, in amplissimo DD. Jure Consultorum Collegio, Juris Vtriusq; Professoribus, D. M. Andrea Krvpecki, Ecclesiae collegiatae Sanctorum Omnium cancellario; D. M. Joanne Ekart, ejusdem ecclesiae primicerio, et in Cathedrali Ecclesia Cracoviensi, Poenitentiario Foxiano; D. M. Adamo Styrkowski, Protonotario Apostolico, Primicerio Tarnoviensi, Casimiriae ad S. Jacobum Praeposito, Consistorij Cracoviensis Actuario; dvm in Alma Universitate Cracoviensi, sub eximia protectione, Celsissimi ac Reverendissimi Praesulis, ac Principis, D. Joannis de Máłáchowice Małachowski, Episcopi Cracoviensis, ducis Severiae, Almae Universitatis Cracoviensis Cancellarii faventissimi, svb felicissimis verò avspiciis Magnifici Perillustris, et admodùm Rndi Domini, D. M. Francisci Josephi Przewoski, S. Th: Doctoris, & Professoris, Collegae Majoris, Ecclesiarum collegiatarum, SS. Omnium Crac: Praepositi, Scholastici Cureloviensis, ad S. Florianvm Canonici, Korczynen: Curati, Librorum per dioecesim Crac: ordinarij Censoris, Canonizationis Beati Joannis Cantii Procuratoris, Contuber-

nij Hierosolymitani Provisoris, S. R. M. Secretarii, Almae Vniversitatis Cracoviensis, Generalis, et Vigilantissimi Rectoris. A Perillustri, et admodum Reverendo Domino, D. M. Sebastiano Piskorski, Juris Utriusq; Doctore et Professore, Ecclesiae Collegiatae Sanctorum Omnium Archidiacono, Canonico Vielunensi, Curato Luboricensi, in florentissima Illustriū hospitum corona, Juris vtriusq; Licentiati, ritu solenni renuntiarentur, splendidissimè adaveta, & officiosissimi cultus, gratulatoriiq; applausûs ergò, per M. Stanislavm Josephvm Biezanowski Leopol. in eadem Alma Universitate Cracoviensi, Philosophiae Doctorem, Collegam Minorem, Ordinarium Poëseos Professorem, celebrata. Anno Salutis 1692. Die 17. Mensis Januarij. Cracoviae, Typis Vniversitatis fol. 8 k. nlb.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Avgvsta solii reginalis maiestas, ad auspicatissimam coronationem, serenissimae ac potentissimae principis Eleonorae, Dei gratia Poloniarvm Reginae Magnae Ducis Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masouiae, Samogitiae, Liuoniae, Seueriae, Czernichouiaeq; etc. etc. Principis Hungariae, et Bohemiae, Archiducis Austriae, Stiriae, Carinthiae etc. etc. Ducis Mantuae, et Montisferrati, Varsaviae, in magno omnium Regni Ordinum concursu, applaususq; sub tempus Generalium Regni Comitiorum. Regali magnificentiâ celebratam, A. M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopol: in Alma Vniuersitate Crac: philosophiae Doctore, Collega Minore, Ordinario Poëseos Professore, Panegyrico cultu, et obsequio, in orbis faciem dedvcta. Cracoviae, Ex officina Schedeliana S. R. M. Typogr: A. D. 1670. fol. k. 14.

Na odwrotnej stronie herb Olszowskich z 8 wierszowym Epitaphium. Dedykacya Andrzejowi Olszowskiemu. Od ark. E₂. nakamiennym wierszem: Pretiosus virtutum regionalium ebur et gemmae.

Branic. — Chreptow. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Augustale Korybutheum purpurati sanguinis maiestate, gestis, trophaeis, manubiisque triumphalibus, etiam in funere coronatum, Illustrissimo olim et Excellentissimo principi, Demetrio Korybuth, Duci in Wisniowiec. et Zbaraz, Castellano Cracoviensi, Supremo Regni Poloniae exercituum Duci, Białocerkwen: Drohimen: Lubomlen: Solecen: Camenecen: etc. Gubernatori; dum Craconie in basilica SS. Trinitatis, PP. Ord. Praes. in avito Ducum in Zbaraz Mausoleo, sepulchrali apparatu, et dolore reipublicae maximo, mortales eius exuviae tumularentur; opere parentali, a M. Stanislao Josepho Bieżanowski, Leopol. Philosophiae doctore, collega minore, ordinario poëseos profess. ad immortalem memoriam erectum, lucique publicae consecratum. Anno salutis, 1682. Die 20. Mensis Octobris. Cracoviae, typis Universitatis. fol. kart 16.

Dedyk. Teofili Ludwice, księżniczce na Ostrogu, Zasławiu, Wiśniowcu i Zbarażu, Kasztelanowej Krak., żonie zmarłego Dymitra.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Ordyn. Zam. — Przeździec.

— Augustum immortalis gloriae, mausoleum, asciae Korycinianae, virtute, et meritis elaboratum, et in funere Illustrissimi et Excellentissimi Domini, D. Stephani, Comitis de Pilcâ, Koryciński, Supremi Regni Poloniae Cancellarii, Varsaviensis, Oycoviensis, Kovaliensis, Rabstinensis, Volbramensis etc. etc. Capitanei, magno omnium dolore, et desiderio extincti, dum Cracoviae ad ecclesiam S. Stephani, in avito maiorum suorum monumento, Illustrissimae domûs Koryciniae, et nobilissimorum hospitum uberes inter lachrymas minima sui parte conderetur, ad conservandam virtutum, et meritorum, maximi, et amantissimi patriae herois perennem memoriam, a M. Stanislao Josepho, Biezanowski Leopol. philosophiae in Almâ Universitate Cracou. doctore, praesentatum. Anno Domini M. DC. LVIII. die 12. Septembris. Cracoviae, in officinâ viduae Lucae Kupisz S. R. M. typ. (1658) folio, k. 12.

Przypisał Annie Petronelli z Gembickich Korycińskiej, pozostałej po kanclerzu kor.

wdowie, Piotrowi Mikołajowi i Stefanowi Korycińskim.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Augustum svadae sacrarium, Excellentiss: atque Doctiss: Dno, M. Andreae Lipnicio, collegae maiori, Tyliciano eloquentiae professori, primùm nobilissimae huius professionis, in frequenti doctissimorum virorum corona, initium auspicanti, honoris et gratulationis ergò oblatum, a Stanislao Biezanowski Leopol. Artium et Philosophiae Baccal. Anno Domini, 1648. die 22. Octobris. Cracoviae, in officina Francisci Caesarij S. R. M. typographi (1643). w 4ce, 1 ark.

Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Aurifodina sapientiae in Bibliotheca Almae Universitatis Cracoviensis, nouo immortalis beneficij genere, ab Illvstrissimo et Reuerendissimo Domino D. Andrea de Olszowa Olszowski, Dei, et Sedis Apostolicae gratia Episcopo Culmensi, et Pomesaniae, Regni Poloniae Procancellario, literarum, et literarorum Maecenate amplissimo, usui publico munificentissimè aperta, et in solenni sua apertione, perennis memoriae, et gratitudinis ergò, a M. Stanislao Josepho Biezanowski, Philosophiae Doctore, Collega Minore, Ordinario poeseos Professore, rei literariae publico nomine celebrata. Anno Sapientiae Incarnatae, 1671. die 13. Maij. Cracoviae, In officina Schedeliana S. R. M. Typograph. fol. kart 6.

Casim. de Tęczyn Tarło Palatinides Sandom. Phil. aud. oraz Sigism. Comes a Denhoff Capitaneides Vielunen. Philos. Auditor podpisali wiersze na odwrocie tytułu. Jocher 1065.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Auspicatus corouamenti doctoralis nexus, virtuti et honori, perillustris et admodum reverendi Domini, D. Martini Poddemski, ecclesiae Cathedralis Posnaniensis Canonici, praepositi Costensis, bonorum Episcopatũs Posnaniensis generalis oeconomi, dum in almâ Universitate Cracouiensi, per Magnificum, perillustrem, et adm. Rn̄dum Dn̄um D. M. Albertum Łancucki, iuris utriusque Doctorem, et Professorem, ecclesiae Collegiatae Sanctorum omnium Cancellarium, archidiaconum Pilecensem, etc. ac interea almae universitatis Cracoviensis generalem Rectorem, iuris utriusque Doctor, in amplissimo magnorum hospitum consessu, ritu solenni renuntiaretur, a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopol: philosophiae Doctore, collega minore, ordinario poëseos professore, applausu gratulatorio dedicatus. Anno Salutis. 1668. die (6.) mensis Octobr. Cracoviae, apud haeredes Christophori Schedel, S. R. M. Typ. folio, 5 k. nlb.

Stylem nakamiennym głosi pochwały nowo ogłoszonego doktora ob. prawa Marcina Porębskiego, który uczył się w Krakowie i stopnie filoz. tamże otrzymał.

Akad. — Dzików. — Jagiell. — Ord. Zamojs.

— Carmen votivum, in solenni gratiarum actione, Deo ter Optimo Maximo, ob sacros nuper honores, Missae, Officij, et festi sub ritu duplici, per totum Regnum Poloniae celebrandi, eximio Servo Dei B. Joanni Cantio, Regni Poloniae et Univers: Crac: patrono, a Sanctiss: Domino Nostro, Innocentio XI. Pontifice Maximo, ad intercessionem Serennissimi, et Inuictissimi Principis, Joannis III, Poloniae regis concessos, a generali Studio Uniuersitatis Crac: in ecclesia collegiata Diuae Annae instituta, per M. Stanislaum Josephum Biezanowski Leopol: in eadem Alma Universitate, Philosoph: Doct: Collegam Minorem, Ordinarium Pòëseos Professorem, deuotae laetitiae applausu luci publicae consecratum. Anno Salutis 1680. die 14. Mensis Novembris. Cracoviae, Typis Universitatis. folio, 2 k. nlb.

Czartor. — Branic. — Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Cathedra doctoralis, perillustri et adm. Rndo Domino D. M. Joanni Radzki, S. Th. Doctori Romano, Ecclesiae Cathedr: Cracoviē: Canonico, Collegiatae SS. Omnium praeposito, et S. Georgii in arce Crac: Custodi Scholarum Vladislauianarum, et Contubernii Ziziniani provisori, dum pro

loco inter S. Theol: doctores, in alma Universitate Cracou: obtinendo, ritu solenni responderet, magno omnium applausu collata; et a M. Stanislao Biezanowski Leopol. philosophiae Doctore, Collega Minore, ordinario poeseos professore, cultu, et affectu panegyrico coronata. Anno Salutis, 1679. die 13. Mensis Octobris. Cracoviae, typis Universitatis. folio, 1 arkusz.

Stylem nakamiennym wysławia przymioty i zasługi Radzkiego, który zostawszy poprzednio doktorem teologii w Rzymie, ten stopień potwierdzał w Uniwersytecie Krakowskim.

Branic. — Jagiell. — Krasiń. — Zamojs. Ordyn.

— Celsitudo liliatae Oborsciorum columnae, aeternae memoriae, Illustrissimi olim et Reverendiss: Domini, D. Nicolai Oborski, Dei, et Apostolicae Sedis gratiâ, Episcopi Laodicensis, Suffraganei, Scholastici, Vicarij in Spiritualibus et Officialis Generalis Cracouiensis, Magni, et desideratissimi praesulis; dum justa ei funebria, in ecclesia cathedrali Cracouiensi, Summo omnium dolore persoluerentur, a. M. Stanislao Josepho Bieżanowski, Leop. in alma Universitate Cracoviensi philosophiae doctore, Collega minore, ordinario pòëseos professore, jambis dolentibus posita, et luci publicae consecrata. Anno Salutis 1689. die 6. Mensis Maij. Cracoviae, typis Universitatis folio, 7 k. nlb.

Umarł X. Oborski d. 16. Kwietnia roku 1689 w Krakowie.

Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Charites Roxolanae, illustri, et admodùm reuerendo domino, D. Jacobo Stanislao Dłvgosz, ecclesiae collegiatae Żołkieuiensis concionatori, dum in alma uniuersitate Cracouiensi, a perillustri et admodum reuerendo domino, D. M. Sebastiano Stryiewicz, S. Th: doctore, et professore, eiusdemque facultatis decano, ecclesiae collegiatae S. Floriani custode, contubernii Jagelloniani prouisore, in nobilissima magnorum hospitum corona, sacrae theologiae doctor, ritu solenni renunciaretur; in argumentum gratulatorij applausus, a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopol. philosophiae doctore, collega minore, ordinario pòëseos professore, panegyri officiosa prodvctae Anno salutis 1680. die 23. mensis septembris. Cracoviae, typis Vniuersitatis. folio, kart 2.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Cineres avgvsti Serenissimi olim, et potentissimi principis ac domini, Joannis Casimiri, Poloniae, et Sveciae Regis, Magni Dvcis Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masouiae, Samogitiae, Liuoniae, etc. etc. auito Regum Poloniae Mausoleo, in Basilica Cathedrali Cracouiensi, justorum sepulchralium regali magnificentiâ illati, et gratae in Serenissimam Domum Jagelonicam, Regiae Universitatis Cracouiensis nomine, a M. Stanislao Josepho Biezanowski, Leopolien. in eadem alma Universitate, philosophiae Doctore, Collega Minore, ordinario pòëseos professore funebris encomij parentali cultu excepti. Anno Domini, MDCLXXVI. Die 30. mensis Januarij. Cracoviae, typis Uniuersitatis, impensis Nouoduorscianis (1676). fol. ark. 7. (k. 14 nlb).

Panegiryk prozą na uwiecznienie pamięci króla Jana Kazimierza. Jest to mowa miana na solennych egzekwiach obchodzonych w katedrze krakowskiej po śmierci Jana Kazimierza. Chociaż to mowa pogrzebowa jednak napotykają się gdzie niegdzie dosyć ciekawe szczegóły i historyę mocno zajmujące.

Na odwrocie tytułu herb królewski a pod nim ośmiowiersz.

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

— Clava Martis Sarmatici, bellis, victoriis, triumphis, gloriosa, tergemino crucis, falcis et soleae moniti insignita, et ad summam in Senatu Polono, Castellanatûs Cracoviensis celsitudinem, evecta, illustrissimo et excellentissimo Domino D. Stanislao Joanni in Jabłonow Jabłonowski, Castellano Cracoviensi, exercituum Regni Supremo Duci, etc. inter triumphales orbis poloni acclamationes, profundissimi cultûs et gratulatorij applausus ergò, Universitatis Cracoviensis nomine, a M. Stanislao Jo-

sepho Biezanowski Leopol. in eadem alma Universitate Cracoviensi, philosophiae doctore, Collega Minore, ordinario poëseos professore, panegyricè dedicata. Anno Salutis, MDCXCIII. Cracoviae, typis Universitatis. (1693). folio, 25. k.

Na odwr. str. tyt. herb Jabłonowskich na blasze robiony; pod nim 8 wierszy łac. Panegiryk prozą imieniem Uniw. Krakowskiego napisany, kiedy Jabłonowski został Kaszt. Krakowskim. Ciekawe zawiera szczegóły do życia Stanisława Jabłonowskiego.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. Ossol. — Ord. Zamojs.

— Colossus solis, sed non Rhodius quia Sacer, perennis gloriae inextincto splendori Perillustris olim, et Reverendissimi Domini, D. M. Samuelis Formankowic, Juris Utr. Doctoris et Professoris, protonotarii Apostolici, ecclesiae Cathedralis Cracoviensis Canonici, Collegiatae SS. Omnium custodis, curati Koniusensis, dum ei in ecclesia Cathedrali Cracoviensi, iusta funebria, dolenti omnium affectu persolverentur, posthumae memoriae, et claritudinis ergò, a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopol. in alma Universitate Cracoviensi, philosophiae doctore, collega minore, ordinario poëseos professore, in orbis literati facie, lugubri calamo erectvs. Anno salutis 1692. die 10. Octobris. Cracoviae, typis Universitatis. folio, 3 karty.

Stylem nakamiennym opiewa śmierć Formankowicza, zasłużonego Profesora w Ak. Krak.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ord. Zamojs.

— Columen academicum, ingentibus meritis fractum; sed in columnam aeternae gloriae, perillustri olim, et Reverendissimo Domino, D. M. Simoni Stanislao Makowski, sacr. th: doctori, et professori, ecclesiae cathedralis Crac: canonico, collegiatae SS. omnium praeposito, curato Nasiechouicensi, contubernij hierosolymitani provisori, S. R. M. Secretario, almae uniuersitatis cracouiensis procancellario, dum in ecclesia collegiata S. Annae, iusta ei funebria, maximo omnium dolore persolverentur; a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopol: in eadem alma uniuersitate, philosophiae doctore, Collega minore, ordinario pòéseos professore, monumento sepulchrali erectum. Anno Salutis 1683. d. 12. Januarij. Cracoviae, typis uniuersitatis fol. k. nlb. 7 i str. tyt.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Corona sepvlchralis perenni monumento, clarissimi olim, et admodum Reverendi Domini, D. M. Floriani Lepiecki, Collegae Majoris, S. The. Professoris ecclesiae collegiatae S. Floriani Canonici, Contubernij Jagelloniani Provisoris, viri de re literaria optimè meriti, ex eiusdem virtutum et meritorum pulcherrimo nexu, castis Musarum manibus superimposita, et a M. Stanislao Josepho Biezanowski, Leopol. Collegà minor Ord: Pòéseos Professore, ad iusta funeralia, victurae clarissimi viri memoriae pio lugubriq; affectu conservata. Anno Salutis M. DC. LXVI. die 3. mens: Decem. Cracoviae, apud haeredes et successores Lucae Kvpisz, S. R. M. (1666). fol. k. 2.

Jagiell. — Ossol.

— Coronae doctorales, Perillustribus, et adm. Rndis Dnis D. Joanni Stanczewicz Phil: Doctori, Juris Vtriusq; Licentiato, ecclesiae cathedralis Premysliensis et Collegiatae Boboviensis Canonico, Illustrissimi et Reverendissimi D. D. Joannis de Sbąszyn Sbąski Dei et Apostolicae sedis gratia episcopi Premysliensis, praepositi generalis Miechouiensis, abbatiae Sulejouiensis perpetui administratoris, generali causarum auditori; et D. Jacobo Żelazowski philosophiae Doctori Juris Utriusq; licentiato, Scholastico Tarnoviensi, Boboviensi Canonico, Archipresbyteralis Ecclesiae B. M. V. in Circulo Crac: Domûs Poenitentiariorum Seniori; dum in alma Uniuersitate Cracouiensi, sub felicibus auspiciis Magnifici, Perillustris, & admodum Reuerendi Domini D. M. Simonis Stanislai Makowski, S. Th: Doctoris et Professoris, Ecclesiae Collegiatae S. Floriani custodis, Contubernii Hierosolymitani Provisoris, Cu-

rati Nasiechovicensis, S. R. M. Secretarii, Studij Almae Uniuersitatis Cracouiensis, Generalis et Vigilantissimi Rectoris a Perillustri et admodum Reverendo Domino, D. M. Samuele Formankowicz J. U. Doctore & Professore, eiusdemq; inclytae Facultatis Decano, Protonot: Apostolico, Ecclesiae Collegiatae SS. Omnium Custode, Contubernij Jagelloniani Provisore, Curato Premykoviensi, in Nobilissimo Illustrium Hospitum Consessu. Juris utriusq; Doctores, ritu solenni renuntiarentur, honorifice collatae; et a M. Stanislao Josepho Biezanowski, Leopol. in eadem Alma Uniuersitate Philosophiac Doctore, Collega Minore, Ordinario Pòéseos Professore, panegyri gratulatoria celebratae. Anno salutis 1681. Die 11. Mensis Decembris. (Cracoviae). fol. k. 3.

Branic. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Coronae epithalamicae, ad festum nuptiale, clarissimi et excellentissimi viri, D. M. Stanislai Słowakovic Philosophiae et Medicinae Doctoris, Astrol. in Alma Uniuersitate Crac: inter collegas Min. Ord: Profess. et lectissimae Virginis, Elisabethae Domzałoviae, meritissimi et eximiâ virtute spectatissimi civis Crac: D. Joannis Domzał, et Sophiae coniugum, dilectae filiae, sacris musarum manibus nexae, ac in vim gratulatorij applausus, a M. Stanislao Josepho Biezanowski, P. D. C. M. Ord. Pòés. Prof. amico carmine, et affectu, luci publicac consecratae. Anno salutis 1674. Die 4. Februarij. w 4ce, k. 4.

Dwie kart ostatnich, pisane „lectissimae sponsae". wierszem naprzemian polskiemi i łacińskiemi sześciowierszami.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Coronamentvm doctorale. Clarissimo, et Excellentissimo Domino, D. M. Stanislao Wosinski, philosophiae, et medicinae doctori, consuli Cracoviensi, dum in alma universitate Cracouiensi, sub felicibus auspiciis, Perillustris, Magnifici, et admodum Rńdi Domini, D. M. Simonis Makowski, sacrae theologiae professoris, collegae maioris, ecclesiae collegiatae sancti Floriani canonici, S. R. M. secretarij, almae universitatis academiae Cracoviensis generalis, et vigilantissimi rectoris, in nobilissima illustrium hospitum corona, praemissâ disputatione de febri maligna, inter clarissimos medicae facultatis doctores, et professores, cooptaretvr, honorificè delatum; et a M. Stanislao Josepho Biezanowski, Leopolien: Philosophiae doctore, collega minore, ordinario pòéseos professore, officiosi cultûs applausu celebratum. Anno Salutis, 1676. Die 9. mensis Januarij. Cracoviae, Typis Universitatis. fol. ark. B_2.

Na odwr. str. tyt. ded. Franciszkowi Cyrusowi, prokonsulowi krakowskiemu i 23 konsulom, prozą. Od ark. B_1 Coronamentum doctorale wierszem. — Niektóre nazwiska konsulów: Paw. Fryznekier. Hiacenty Łopacki Med. Dr. Alb. Sleszkowski Med. Dr. Jan Różyc. Alb. Sztameth. Andr. Bolli. Jan Pernus. Jak. Reynekier Med. Dr. Bonaw. Bryganti. Jan Romanowicz. Ant. Lukini. Gabr. Ochocki Med. Dr. Stan. Wosiński Med. Dr. Kaz. Cantelli.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Culmen theologici honoris, Perillustri, et admodùm Reuerendo Domino, D. M. Sebastiano Stryewicz, Collegae Maioris, S. Th: Doctori Rno, Ecclesiae Collegiatae S. Floriani custodi, contubernij Jagielloniani Prouisori, curato Nasiechovicensi, dum pro loco inter sacrae theologiae doctores in alma Universitate Cracoviē. obtinendo, responderet honorificè delatum, et a M. Stanislao Josepho Biezanowski, Leopol. Philosophiae Doctore Collega minore, ordinario poeseos professore, applausu gratulatorio celebratum, Anno Salutis, 1679. die 12. Mense Octobris. Cracoviae, typis universitatis. folio, k. nlb. 2. (wiersz).

Branic. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Cygnvs academicvs, inter suavissimum verbi incarnati concentum, ad aeternam felicitatem translatus, et ad feralem vrnam clarissimi olim et adm. Rńdi Domini, M. Mathiae Brvzynski Blosii, Coll: Maioris. S. Th. D. Decani S. Flor. Cancellarii Posnaniensis dignissimi. Lugubri elego a Stanislao Biezanowski Leopol. Art: et philosophiae

baccalaureo in palaestra Cynersciana advmbratus. Anno domini, 1646. Die 17. Decemb. w 4ce, k. 4.

Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Debita virtvti praemia V. V. XV. adolescentibvs, artium et philosophiae candidatis. Dùm, ab excellentiss: et doctissimo Dno, M. Andrea Białkowski, collega minore, publice ritu solenni artium et philosophiae baccalaurei renunciarentur, luci publicae a Stanislao Biezanowski Leopolień: eiusdem Laureae candidato, officiosae gratulationis ergò exhibita. Anno Domini, 1646. Die 24. Martij. Crac: in officina typog: Martini Filipowski. w 4ce, k. 14.

Wiersz na herb podpisał Alb. Sosnowski. Bieżanowski umieszcza Epos Joanni Cynerski. Potem Ody na cześć tych kandydatów: Stan. Gawronkowic. Joan. Mankiewicz. Mart. Malinowski. Jak. Pękowski. And. Kubalewic. Adalb. Migietowic. Joan. Iskrzycki. Matt. Stożyński Joan. Baczkowski. Mart. Kieleński. Alb. Gorski. Alb. Latoszewic. Alb. Bernacki. Joan. Zechowic. Alb. Sekuliński. — Na cześć Bieżanowskiego pisze wiersz Tom. Szydłowski.

Ded. Joanni Opaleński, Petri Opaleński, Subdapiferi Regni filio.

Jagiell. — Dzików. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Decus eruditum, clarissimi, spectabilis, et excellentissimi domini D. M. Matthiae Casimiri Treteri, Philosophiae Doctoris, Consulis Casimiriensis, dum in alma Uniuersitate Cracoviensi, per clarissimum, et admodum Reverendum Dominum, D. M. Adalbertum Łancucki J. U. Doctorem, et Professorem eiusdemq; inclytae facultatis Decanū, Ecclesiae Collegiatae SS. Omnium Cancellarium, et ad Sancti Michaelis in Arce Cracouiensi Canonicū, Praepositum Luboricensem, etc. etc. nobilissimâ J. U. Doctoratûs Laureâ, post praemissam, de Sententia Arbitrorum feliciterq; disputatam quaestionem, ritu solenni insigniretur, honoris et gratulationis ergo, a M. Stanislao Josepho Bieżanowski Leop. P. D. apollineâ panegyri celebratum. Anno restauratae Salutis 1659 Die 16. mensis Decembris. (Cracoviae) Apud viduam Lucae Kupisz, S. R. M. Typ. (1659.) folio, 2 k. nlb.

Jagiell.

— Deliciae octidvanae, ex suauissimo amoris diuini Cantico Canticorvm, solenni octiduo, celeberrimi festi immacvlatae conceptionis, Augustissimae coelorum Reginae, Deiparae Virginis Mariae, ad propagandum, eiusdem SS. Virginis, sine macula originali conceptae honorem, allusionibus epigrammaticis, a M. Stanislao Josepho Biezanowski, Leopol: in alma uniuersitate cracouien: philosophiae doctore, Collega minore, ordinario pòëseos professore, accommodatae, lucique publicae anno ab orbitate visus XXXV consecratae. Accessêre his, et anagrammata, ex istis salutationis angelicae verbis, Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum, piè, et ingeniosè eruta, et epigrammaticè illustrata, in honorem SS. Virginis sine macula conceptae, iam antea edita, nunc tertio recusa. Anno Dei Hominis ex immaculata Virgine nati, 1684. Permissu superiorum. Cracoviae, typis Universitatis. w 4ce, kart 151. nlb. (k. 6. i ark. A—Nnn oraz 1. str. erraty).

Autor przypisał prozą X. Piotrowi Stanisławowi Orłowskiemu protonot. Apost. kanonikowi Katedr. Krakows. proboszczowi i officyałowi Tarnowskiemu. Sam akt Niepokal. poczęcia N. M. P. wysławia autor wierszem. Poczem z osobnym tytułem jest od ark. X_4:

Oraculum parthenium, augustissimae coelorum reginae, Virginis Deiparae, absq; macula originali conceptae, honori,... revelatum et a M. Stan. Jos. Bieżanowski .... visu ab annis 18. orbato, totidem epigrammatum centuria illustratum a. 1668. et nunc tertio, a. D. 1684. recusum. w 4ce, 8 arkuszy.

Ta część poświęcona Clementi IX. Pontif. Dalej idzie od ark. Ee_2 verso:

Immaculatum Virginis Deiparae lilietum, honori immaculatae ejus Conceptionis 155. anagrammatis,.... elaboratum; et a M. Stan. Jos. Biezanowski .... ab annis 25. visu orbato, totidem epigrammatis, in quinque areolas, dispositum. Anno 1675. w 4ce, 33 k. nlb.

Ta część dedykowana Andreae Olszowski Archiep. guesn.
Porównaj niżej: Immaculatum. Oraculum.
Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

— Deliciae Veris, Calendae Maii, deliciae Carmeli, auspicatissima, in priorem celeberrimi Conventus Arenensis, a Reverendissimo in Christo Patre, P. M. Mathaeo de Orlando, totius Sacri Ordinis Carmelitarum, Priore Generali, longe meritissimo, commissario, ac Visitatore Apostolico, Admodum Reverendi in Christo Patris, P. Martini Charzewicz, S. Th: Doctoris, PP. Carmelitarum Conventus Crac: B. M. V. Arenensis Prioris dignissimi, post exactum honorifice prioratus sui triennium, pro altero iterum triennio, confirmatio, eiusdemq; felicissima, ipsis Calendis Maij, institutio, boni ominis et gratulationis ergo, a M. Stanislao Josepho Biezanowski, in alma Uniuersitate Crac: Phil: Doctore, Collega Minore, Ord: Poes: Professore, publico sincerissimae laetitiae applausu, officiosissimoq; cultu, et affectu, excepta. Anno Salutis 1673. Die IV. Maij. Ipsâ nimirum S. Floriani Martyris, et Regni Poloniae Patroni, floridissima die. Crac: ex officina Schedeliana, S. R. M Typ: fol. 4. k. nlb. (wiersz). Jagiell.

— Diana z orszakiem panien nadobnych nowym oblubieńcom szczęśliwego powodzenia winszujących na wesele J. M. Jakuba Laniera i J. M. Panny Anny Cezarownej szlachetnego Pana J. M. P. Franciszka Cezarego mieszczanina i typographa Krak. córki, przez Stan. Bieżanowskiego wystawiona, 1647. d. 13. Stycznia. (B. m.). w 4ce, kart nlb. 8. (wierszem).
Chreptowicz. — Ossol.

— Divi Thomae de Villa Nova, Eleemosynarij, Archiepiscopi Valentiae, a Sanctissimo Domino Nostro, Alexandro P. VII. Anno Christi, M. DC. LIX. in Sanctorum numerum relati, vita sanctissima, septem elogiis in basilicâ PP. Eremitarum Augustianorū Casimiriae ad Cracoviam, inter festos applausus, gloriosissimae Apotheoseos suae, celeberimae solennitati dedicatos, appensis, a M. Stanislao, Josepho Bieżanowski, Leopol: Philosophiae in alma Uniuersitate Crac: Doctore celebrata, luciq; publicae ad propagandum, viri sanctissimi cultum, et honorem consecrata. Anno Salutis M. DC. LXIII. Cracoviae, in officinâ apud haeredes Stanislai Lenczewski Bertvt. Anno Dñi, 1663. folio, k. 10.

Ded. Ursulae Teresae. Korybutowae, in Wiśniowiec Ducissae.
Jocher 8652. — Chłąd. str. 41.
Czartor. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

— Doctoralis apex, Virtuti, et Meritis Clarissimi, et Excellentissimi Dni, M. Andreae Grabianowski, J. U. Doctoris, et in collegio Clarissimorum DD. jureconsultorum Professoris, Prothonotarii Apostolici, ecclesiae collegiatae omnium S. S. Scholastici, etc, etc. dum inter J. U. doctores, in Alma Universitate Cracouien. in florêtissimâ Nobilissimorū. hospitū: coronâ, cooptaretur, honorificentissimè delatus, et a M. Stanislao Josepho Bieżanowski Leopol. P. D. honoris et gratulationis ergò, et ad perenne, pro amplissimis beneficiis gratitudinis mnemosynō festiuo Cytharae applausu celebratus. Anno restauratae salutis M DC LVIII. Die [9] Mensis Aprilis. Cracoviae, in officia Viduae Lucae Kupisz S R. M. Typ. (1658.) w 4ce, k. 6. nlb.

Na odwr. tytułu sześciowiersz Andr. Frankowicza.
Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Dolor lugentis Minervae, ad magnos heroici sangvinis cineres, immortalitati consecrandos, in funere Illmi olim Dni D. Isidori Janussii ducis in Ostrog et Zâslavy, Magnorum Moscoviae, Russiae et Lithuaniae ducum nepotis, pronepotis, abnepotis, victricis et fortunatae Ducum in Ostrog et Zâslaw stirpis nobilissimi surculi, immaturâ morte cum summo omnium dolore praerepti per Stanislavm Josephvm Biezanowski Leopol: artium et philosophiae Baccalaureum, lacrymante ad feralem urnam eloquentiâ, expressus. Anno à partu Virginis M. DC. XLIX. die XV. Martij. Craco-

viae, apud Lucam Kupisz S. R. M. Typographum (1649). folio k. 8. (ark. D_2).

Ded. Vladislao Dominico Duci in Ostrog, Palatino Sandomir.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Przezdz. — Warsz. Uniw.

— Echo e Polonia Romam tendens, in qua centum anagrammatis, super salutatione angelica, per clarissimum virum Joannem Baptistam Agnensem formatis, et ab excellentissimo viro, M. Stanislao Josepho Biezanowski, in Alma Universitate Cracoviensi, philosophiae doct: Collega Minore, carmine epigrammatico, illustratis, centum itidem anagrãmatis super salutatione Elisabeth, quâ salutauit, beatissimam virginem Mariam, ab illustri, et admodum Rndo Joanne Janvszkowic, custode, et officiali Tarnoviensi, concinnatis, versibus ab eadem super haec Anagrammata additis, respondetur. Anno a partu Virginis, Millesimo sexcentesimo septuagesimo. Cracoviae, apud haeredes Christophori Schedel S. R. M. typogr: fol. k nlb. 29.

Jan Januszkowicz dedyk. Grizeldzie Konst. Korybuthowej z Wisniowca, Matce Króla. Zfabrykował 100 anagrammatów ze słowa Elżbieta. Czartor. — Jagiell.

— Effigies sapientis animi veneranda, magnae virtuti, et gloriae, perillustris olim, et Reverendissimi Domini, D. M. Jacobi Baltazarowic, S. Th. Doctoris, et Professoris, Ecclesiae Cathedralis Cracoviensis Canonici, Collegiatae SS. Omnium praepositi, Curati Prosovien. Collegij Maioris Patris Senioris, Contubernii Staringeliani provisoris; dum in ecclesia Collegiata S. Annae, magno omnium dolore, justa ei funebria persolverentur; a M. Stanislao Josepho Bieżanowski Leopol. in alma Universitate Cracoviensi, philosophiae Doctore, Collega Minore, ordinario, poeseos professore, in capitolio immortalitatis posita, lucique publicae consecrata. Anno Salutis 1687. die 9. mensis Maij. Cracovie, typis Universitatis. fol. k. 4.

Jagiell. — Krasińs.

— Elogium funebre illustris olim et admodum Reuerendi Domini, D. Nicolai Sreniavii de Trzebinice Trzebinski, Praepositi Krzcęcinensis Ecclesiae Collegiatae SS. Omnium Canonici Cracoviensis, Curati Gaioviensis, Decani Andreoviensis; dum Cracoviae, in Ecclesia Collegiata SS. Omnium iusta ei funebria magno omnium dolore, et desiderio persolverentur; a M. Stanislao Josepho Bieżanowski Leopolień Philos: Doctore. Collega Minore, Ordin. Poeseos Professore. Sepulchralis obsequii affectu luci publicae consecratum. Anno Dñi, 1669. die 19. Septembris. Casimiriae ad Cracouiam, in officina typographica Balthasari Smieszkowicz, S. R. M. typ. fol. k. 2.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Epicitharisma excelleń: et adm. Rñdo Dño, M. Joanni Cynerski Rachtamovio, Collegae Majori, S. Th. Baccalaureo, ad S. Flor. Canonico, solenni apparatu primam theologicę professionis Cathedram ingredienti, debitae obseruantiae nomine, a Stanislao Biezanowski Leopol. Artium et Philosophiae Baccalaureo, tanquam Patrono et Maecenati suo amplissimo decantatum. Anno Domini, 1647. Die 5. Februarij. Cracoviae, in officina typographica Francisci Caesarij. (1647). w 4ce, ark. 2.

Jagiell. — Ossol.

— Epithalamivm na przezacny akt weselny, Jego-Mości Páná, Andrzeia Węgrzynowicza, Ráycy stołecznego miástá Krákowá, y Jey Mosci Panny, Elżbiety Kravzowny, Jego-Mośći Páná, Stanisława Kravza, Burmistrzá y Ráycy Krákowskiego, cory vkochaney, z wesołym powinszowániem, y pánegyrycznym applauzem, przez M. Stanisława Jozepha Biezanowskiego P. D. C. M. rythmem oyczystym do wieczney pámięci podane. Roku Pánskiego 1680. dniá 28. mieśiącá Lipcá. w Krakowie, w drukárni akademickiey. fol., ark. 4. (Wiersz).

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Przezdz.

— Epithalamivm ná przezacny akt vveselny, nowych oblubieńcow, Jego Mo-

ści Pana Macieia Kvczankowica, Filozofiey, y Práwá oboygá Doktorá, pisarzá, syndiká, y sekretarzá generálnego, przesłavvnego miástá Lvvovvskiego, y jey Mośći Panny, Agnieszki Attelmaierowny, ná stárożytnym Párnássie Krakusowym vsłyszáne, a ná powinszowánie wesołofortunnych sukcessow, przez M. Stanislawa Jozefa Biezanowskiego, w sławney Akádemiey Krákowskiey Filozfiey Doktorá, wieszczym życzliwego áffektu piorem ogłoszone. Roku Páńskiego, 1662. dniá.... miesiąca..... — W Krák. w drukárni, v wdowy Łukaszá Kupiszá, J. K. M. typogr. w 4ce, k. 8.

Przyp. Janowi Bapt. Attelmajerowi rajcy lwowskiemu. Jagiell. — Ossol.

— Fama posthuma, Magnifici olim, ac generosi Domini, D. Joannis Visemberk, haeredis in Czaiowice et Czechowice, Burgrabi, arcis Cracoviensis, Seren. Poloniae Regum, Sigismundi III, Vladislai IV., Joannis Casimiri, Secretarii, S. Caes. M. Consiliarij, viri ob amplitudinem virtutum, ut in vita amores omnium; ita a morte dolores, et desideria promeriti, dum ad nobilissimam B. M. V. in circulo Cracovien. aedem, in augusto Visemberscianae pietatis sacello, mortales eius exuviae, magno omnium dolore, deponerentur, ad conservandam amplissimarum virtutum et meritorum eius perennem recordationem, a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leop. Philosophiae in alma Vniuersitate Cracou. Doctore lugubri calamo, adumbrata. Anno reparatae Salutis 1661. Die 4. mensis April. Cracoviae, in officina apud Viduam Lucae Kupisz, S. R. M. typ. folio, arkusz F_2. (kart 12).

Dedykacya z herbem: Magno D. Joanni Wisemberg haeredi in Czaiov. et Masł., burg. arcis Crac.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Przezdz. — Warsz. Uniw.

— Fasces academici, summo viro orbati, quos in funere Perillustris olim, Magnifici, et admodum Rndi: Dni M. Andreae Kucharski, S: Theologiae Doctoris, et Professoris, Ecclesiae Cathedralis Cracouiensis Canonici, Collegiatae S. S. Omnium Praepositi, Curati Prosouiensis, Scholarum Nouoduorscianarum, et Contubernij Hierosolymitani Prouisoris, Collegij Maioris Patris Senioris, Studij Almae Vniuersitatis Cracouiensis generalis Rectoris, magno omnium dolore extincti, iustis lachrymis M. Stanislaus Josephus Biezanowski Leopol: Philosophiae Doctor, Collega Minor, Ordinarius Poeseos Professor, prosecutus, aeternae memoriae consecravit. Anno Domini 1679. die 15. Mensis Maij. Cracoviae, Typis Universitatis. fol., kart 2.

Brauic. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Fascia lachrymarum. In funere Illustrissimi olim et Reverendissimi Domini, D. Petri Gembicki, Episcopi Cracouien. ducis Severiae, Almae Academiae Cracov. cancellarii longe dignissimi, ex rorantibus ubertim omnium ordinum oculis, ob sublatum e vivis ecclesiae, patriae illustrissimiq; Gembiciorum sangvinis, decus amplissimum officiosissimo dolentis svadae obsequio. Collecta, et ad immortalem magni praesulis, optimiq; et amantissimi patriae civis memoriam, cum virtutum et meritorum suorum posthumâ panegyri, luci publicae consecrata, per Stanislaum Josephum Biezanowski Leop. in almâ Universitate Cracoviensi Phiae Doctorem. Anno Salutis M. DC. LVIII. xv. Calendas Novembris. Permissu Magnifici Domini Rectoris. Cracoviae, in officina viduae Lucae Kupisz S. R. M. typ. (1658). folio, 13 k. nlb.

Przypis X. Janowi Gembickiemu biskupowi Płockiemu i bratu jego Krzysztofowi Kaszt. Gnieźnieńskiemu

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Fasciculus myrrhae, ex maximi doloris amaritudine collectus, et in thymiana suauitatis, aeternae memoriae, Perillustris olim et admodum Rńdi Dñi D. Gabrielis Węgrzynowic, J. U. Doctoris, Pronotarii apostolici, Ecclesiarum Collegiatarum Tarnoviensis Custodis, et Sanctorum Omnium Cracou: Canonici, Praepositi, et Officiali Pilznensis, viri de Ecclesia Dei meritissimi; dum Cracoviae ad aedes S. Casimiri, PP. Minorum S. Francisci Strictoris Observantiae, mortales eius exuviae, magno

omnium dolore tumularentur; in Sanctuario Domini a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopol. in Alma Universitate Cracovień: Philosophiae Doctore, Collega Minore, Ordinario Poëseos Professore, funebri obsequio consignatus. Anno Salutis 1684. die 25. Mensis Augusti. Cracoviae, typis Universitatis. folio, 3. k. nlb.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Easciculus Myrrhae ex acerbissimi doloris messe 'collectus et ut signaculum super cor dilectionis positus aeternaeque memoriae religiosissimi olim et admodum reverendi in Christo Patris F. Martini Charzewic a M. Stanislao Josepho Bieżanowski consecratus. Cracoviae Anno Domini 1687. Cracoviae typ. Univers. (1687). fol. Ossol.

— Fastigium panegyrici operis, supra trium montium gentilitiam eminentis gloriae molem, magno, et meritissimo honori, Illustrissimi et Magnifici Domini, D. Stanislai Szczuka, Regentis Cancellariae Regni, praefecti Lublinensis, et Vilkisiensis, dum inter festas acclamationes, et solennes applausus, splendidissimo ingressus publici apparatu, praefecturae suae auspicia, Lublini felicissime ordiretur, officiosissimo cultu, et affectu a M. Stanislaò Josepho Biezanowski Leopol. in alma Universitate Cracoviensi, Philosophiae Doctore, Collega Minore, ordinario poeseos professore, erectum, luciq; publicae, consecratum. Anno Salutis 1688. die 5. Januarij. Cracoviae, typis Universitatis. folio, 10. arkuszy.

Data jest nalepiona: pod nią stoi wydrukowane, Calendis Decembris.

Na odwr. str tyt. herb Szczuków, pod nim 6 wierszy łac. Panegiryk prozą dla Stanisława Szczuki, kiedy tenże na Starostwo Lubelskie z całą okazałością wjeżdżał. Kończy go autor wierszami, w których wychwala cnoty i zasługi nowego Starosty. Sam panegiryk dostarczyć może dosyć wiadomości, lecz tylko ogólnych do rodziny Szczuków.

Czartor. — Jagiell. — Ord. Zamojs.

— Fausta acclamatio, virtuti, et honori, perillustris, et admodum Reverendi Dni D. M. Mathiae Gładysz, Phiae Doctoris, Collegae Minoris, Ecclesiae Cathedralis Praemislien. et Collegiatae SS. Omnium Crac: Canonici, dum per clarissimum et adūm: Rndum: Dnūm, D. M. Albertum Łancucki, J. U. Doctorem, et Professorem, Ecclesiae Colleg: SS. Omnium Cancellarium, et ad S. Michaelis in Arcę Canonicum, J. U. Doctor, in Collegio D. D. Jure Consultorum celeberrima Universitatis Crac: ritu solenni renunciaretur, honor is et gratulationis ergô, a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopolień: in eadem alma Uniuersitate Crac: phiae: Doctore, solenni votorum applausu, dedicata. Anno verbi incarnati 1664. die 7. Aprilis. Cracoviae, apud haeredes Stanislai Bertutowic. fol., 1 ark.

Napisał odę tric: tetrastrop. na cześć Macieja Gładysza, kiedy tenże został ogłoszony doktorem ob. prawa w Ak. Krak. przez Wojciecha Łancuckiego.

Jagiell. — Ordyn. Zamojs. — Krasińs.

— Favstvm omen ex geminis Mauortij cordis alitibus, sacro connubialis vinculi faedere, aeternùm sociatis, deductvm, et ad festum nuptiale, Illustrissimorum Neosponsorum, Illustrissimi et Excellentissimi Comitis, D. Francisci Esterhazi de Galantha, Perpetui de Frak, S. C. Regiaeq; Maiest. Praesidij Pap. Supr. Capitanei, et Illustrissimae ac Lectissimae Virginis. Helenae Illeshazye, Illustrissimi et Excellentissimi Comitis. D. Georgii Illeshazy. De Illeshaza, Haeredis in Trechin, Comitatus eiusdem perpetui et Liptouien: Supremi ac Haereditarij Comitis, Equitis aurati, S. Caes: ac Regiae Maiest. Consiliarij et Camerarij, nec non Principum Hungariae Dapiferorum Regalium Magistri, etc. etc. etc. vnicae, ac dulcissimae filiae, inter festos Congratulantium applausus, votorumq; solennia, gratulationis et obseruantiae ergo, a M. Stanislao Frankowicz Dłvgowski, Phil. Doctore, Parocho Lancko: et Izdebnicen: Officiosissimo affectu, praesentatvm. Anno restauratae salutis 1661 Idibus Februarij. [Na końcu:] In officina viduae et haerodum Francisci Czesarij, S. R. M. et illustr. ac Reuerendiss. episc·

crac. typograph. Anno D. 1661. folio, sign. B_2 =(5 k. nlb.).

Na egzemplarzu Bibl. Jag. zanotowano współcześnie: Stylus M. St. Bieżanowski sub alieno nomine ut vides. — Dwa piękne miedzioryty herbów rżnięte przez Jana Al. Gorczyna (według egzemp. Bibl. Warsz.) lecz w egzemp. Bibl. Uniw. Krak. podpisu jego nie ma.

Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Favus theologicus benignitatis et misericordiae diuinae nectar dulcissimum, ex ineffabili Dominicae Incarnationis mysterio distillans, quem in ore disertissimo, clarissimi, et admodum Reuerendi Domini, M. Nicolai Sulikowski, collegae maioris, sacrae theologiae sententiarij, ecclesiae collegiatae S. Floriani canonici, contubernij Zizyniani prouisoris, dum sub felicissimis auspicijs, magnifici, clarissimi, et excellentissimi Domini, D. M. Francisci Rolinski, philosophiae et medicinae doctoris, et professoris, eiusdemq; clarissimae facultatis Decani, consulis crac: Almae Universitatis Crac: studij generalis, rectoris vigilantissimi, auspicatissimo omine, magistri sententiarum tractatum de incarnatione agressurus, quaestionem theologicam, de merito effectu gratiae cooperantis publicae disputationi proponeret, applaudens Musa, M. Stanislai, Josepho Biezanowski Leopol, philosophiae in almâ academiâ cracouiensi doctoris conspexit et cum votivo applausu, debitique cultus contestatione luci publicae consecravit Anno Domini MDCLVIII. die 17. mensis Junij. Cracoviae, apud viduam Lucae Kupisz, S. R M. typogr. (1658). fol. 2 k. nlb.

Jagiell. — Ossol.

— Felix augurium ex auspicatissimo Cygni Trzebiciani symbolo, sacris pontificij senatus comitijs, caelitus deductum, Illustrissimo et Reverendissimo Domino D. Andreae Trzebicki, Dei et Apostolicę Sedis gratiâ Episcopo Cracou. Duci Seueriae, Almae Academiae Crac. Cancellario longe dignissimo etc. etc. dum felici ingressu Cracouiam, Regni Poloniae, et Episcopatus Cracouiensis Sedem primariam, inter festos applausus, et votiuas acclamationes, Desideratissimus Antistes ingrederetur in argumentum debiti cultus, et literatae observantiae, a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopolien. Philosophiae, in Alma Universitate Cracoviensi Doctore, Parnassi Academici nomine dicatum. Anno Salutis M. DC. LVIII. III. Nonas Novembris. Cracoviae, in officina Viduae Lucae Kupisz, S. R. M. Typogr. folio. 2. k. i sygn. A—E_2.

Dedyk. Andr. Trzebicki.

Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Felix de Marinis in patriae continentem transitus, reverendissimi olim patris, F. Joannis Baptistae de Marinis totius celeberrimi ordinis praedicatorum, quinquagesimi septimi magistri generalis, viri, ob admirabilem integritatem, perpetuum innocentis vitae candorem, insignem eruditionis, prudentiae, paterniq; regiminis praestantiam, longè desideratissimi, dum ei, florentissimus P. P. Praedicatorum, conuentus cracouiensis, ad aedem Sanctissimae Trinitatis, lugubri exequiarum ritu, communibusq; lacrymis parentaret; a M. Stanislao Josepho Biezanowski, Leopol: in Alma Uniuersitate Cracouiensi, philosophiae doctore, collega minore, ordinario poeseos professore, dolenti calamo et obsequio, advmbratus. Anno Salutis 1669 die 19. Junij. Cracoviae, apud haeredes Christophori Schedel, S. R. M. Typogr. folio, k. nlb. 4.

Akad. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Przezdz.

— Festa Nałęciana Illustrissimorum Neosponsorum, Illustrissimi Domini, D. Andreae Comitis in Łabiszyn, Gembicki, Praefecti Tygienhofensis, S. R. M. Aulici Cubicularij et Illustrissimae, ac lectissimae Virginis Catharinae de Czarnkow, Czarnkowska, Illustrissimi olim et Magnifici Domini, D. Francisci Casimiri, Sandivogii, de Czarnkow, Czarnkowski, Castellani poznaniensis, praefecti Medirecensis, &c. &c. unicae ac dulcissimae filiae, Thorunii inter splendidissimos pompae nuptialis apparatus, festasq; votorum solennium acclamationes, officiosissimi cultus, et gratulationis ergo, a M. Stanislao Jozepho Bieza-

nowski, Leopol: pbilosophiae in alma Universitate Crac: Doctore, panegyrico applausu celebrata. Anno Salutis 1663. die 25. Nouembris. Cracoviae, apud haeredes Stanislai Lenczewski Bertut: folio, 7. arkuszy.

Na odwr. tytułu herb Gembickich, pod nim 8 wierszy łac., dalej herb Czarnkowskich i pod nim 8 wierszy łac. — Krótki przypis prozą Panu młodemu. Panegiryk wierszem głosi zasługi i pochwały domów Gembickich i Czarnkowskich. Następnie stylem nakamiennym wychwala przymioty nowożeńców. Zakończa wiersz polski pt. Szczęśliwe starożytnego Nałęczu, w wielkich familiach złączenie, oyczysta muza opiewa; jest 14 strof po 8 wierszy.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ord. Zamojs.

— Filivs decrescens Joseph nouo deuoti cultûs incremento adauctus; sive inclyta Confraternitas S. Joseph, cum primum Cracoviae ad aedes SS. Michaelis et Joseph, Patrum Carmelitarum Discalceatorum ritu solenni magnâq; celebritate introduceretur: in argumentum publicae laetitiae, debitaeq; pietatis. A M. Stanislao Josepho Bieżanowski, Leopol. P. D. C. M. Obuio devotae gratulationis affectu, excepta. Anno Salutis 1669. Die 18. Martij. Cracoviae, in officina Stanislai Piotrkovvczyk, S. R. M. typ. fol. k. 2.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Florida svadae Tylicianae corona, duodecim venustissimis floribus, hoc est, Clarissimis Cathedrae Tylicianae professoribus, inter veris delicias revirescens. Clarissimo et Excellentissimo Dno D. Joanni Radzki, Collegae majori, regio philosophiae et Tyliciano eloquentiae Professori, etc. etc. dum sub felicissimis auspiciis Magnifici, clarissimi, et excellmi Dni D. Francisci Rolinski, Philosophiae, et Medicinae Doctoris, ac Professoris, consulis Cracouiensis, Almae Univ. Cracou. Rectoris vigilantissimi, felicissimum Tylicianae professionis facundo eloquio auspicaretur exordium, debiti cultus, et gratulationis ergo, a M. Stanislao Josepho Bieżanowski, Leop. Philosophiae in Almâ Uniuersit. Crac. doctore, oblata. Anno redemptionis humanae M. DC. LVIII. die 23. Mensis Maij. Cracoviae, apud viduam Lucae Kupisz, S. R. M. Typ. fol. k. 2.

Opiewa sześciowierszami chwałę dwunastu professorów. Jagiell. — Ossol.

— Flos rosarum purpureus, inter avita magni sanguinis decora, publico erudite virtutis honore, in perillustri, et admodum Reverendo Domino, D. Andrea de Lubieniec Niemoiewski, ecclesiae Cathedralis Płocensis Canonico, dum in alma Universitate Cracoviensi, sub felicissimis auspiciis, perillustris, Magnifici, et admodum Reverendi Domini, D. M. Francisci Przewoski, S. Th: Doctoris, et Professoris, Collegae Majoris, Ecclesiae Collegiatae S. Annae decani, Scholastici Curzelouien. contubernii hierosolymitani provisoris, studii almae uniuersitatis cracouiensis, generalis, et vigilantissimi rectoris, per Clarissimum et excellentissimum Dominum, M. Martinvm Ośliński, Philosophiae Doctorem et Professorem, Collegam Minorem, contubernii jagelloniani seniorem, ac interea Philosophiae facultatis decanum, doctorali lauru philosophica in amplissimo illustrium hospitum consessu, ritu solenni insigniretur coronatus; et a M. Stanislao Josepho Biezanowski, Leopol. Philosophiae Doctore. Collega minore, ordinario poeseos professore, applausu panegyrico celebratus. Anno Salutis, 1685. die 5 Mensis Junii. Cracoviae, typis Vniuersitatis. fol. ark. 2.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Fons signatus, in altissimo Sacrosanctae Trinitatis mysterio existens, a Clarissimo et admodum Reverendo Domino, D. M. Alberto Papenkowicz Vstiense Collega Maiore, S. Theologiae Sententiario, ecclesiae Collegiatae S. Floriani canonico, cancellario Siradiensi, contubernij Staringeliani provisore etc. etc. dum in primo suo ad S. Theologiae Sententiariatum accessu, librū primū magistri Sententiarum de Sanctissima Trinitate inchoatûrus, arduam de processione divinarū personarū quaestionem, in frequentissima nobilissimorū

hospitum corona, publicè in Archilyceo Theologico velitandam exponeret, reseratus, et a M. Stanislao, Josepho Biezanowski Leopol. Philosophiae in Alma Uniuersitate Crac. Doctore, honoris, et gratulationis ergo, officiosissimo plaudentis cytharae obsequio, celebratus. Anno Domini MDCLVIII. die 6. mensis Junij. Cracoviae, apud viduam Lucae Kupisz, S. R. M. typogr. fol. k. 2.

Horodec. — Jagiell.

— Fundamentum Civitatis Dei, omni lapide pretioso ornatum, et ad sacros D. Joannis Cantii cineres, circa felicem primi lapidis jactum, a Celsissimo et Reverendissimo Praesule, ac Principe, D. Joanne de Małachowice Małachowski, Dei, et Apostolicae sedis gratia, Episcopo Cracoviensi, Duce Severiae, almae Universitatis Cracoviensis, Cancellario faventissimo, inter auspicia novi operis, Ecclesiae Collegiatae S. Annae, actu solenni institutum, faestiuo laetitiae publicae applausu, a M. Stanislao Josepho Biezanowski, Leopol. in alma Universitate Cracoviensi Philosophiae Doctore, Collega Minore, Ordinario Pòêseos professore, celebratum. Anno Salutis: 1689. Die 22. mensis Maij. Cracovie, typis Universitatis. folio, kart 5. nlb.

Na obchód pamiątki położenia kamienia węgielnego pod budowę Kollegiaty S. Anny przez Jana Małachowskiego biskupa, d. 22. Maja 1689 r. za zezwoleniem Innocentego III.

Jocher 8892.

Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Przezdz.

— Gemitus amici cordis, in gemma Hyacinthina, justis lachrymis expressus, perenni memoriae, perillustris olim, et admodum reverendi Domini, D. Hyacinthi Thomaszewicz, Jvris Vtrivsq; Doctoris, protonotarii Apostolici, Ecclesiae Collegiatae Sanctorum Omnium Archidiaconi, et S. Michaelis in Arce Cracovien: Custodis, Curati Koniuszensis; dum Cracoviae in Ecclesia Collegiata SS. Omnium, mortales eius exuuiae, iustis funebribus tumularentur; a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopol. in alma Universitate Cracoviensi, Philosophiae Doctore, Collega Minore, ordinario poeseos professore, alto dolore consignatus. Anno Domini 1682. die 3. Mensis Decembris. Cracoviae, typis Universitatis. folio, ark. 3.

Na odwrotnej str. tytułu są: Allusiones sacrae, ... aurum, argentum, purpura hyacinthus. — Na każdą z tych alluzyj z osobna umieścił 8 wierszy łac. Przypisał prozą protektorom: Mikołajowi Oborskiemu Suffr. Krak., Jędrzejowi Grabianowskiemu, i egzekutorom testamentu: Piotrowi Orłowskiemu, scholastykowi Kieleckiemu i Jakubowi Żelazowskiemu scholastykowi Tarnowskiemu..Dalej stylem nakamiennym pochwała Tomaszewicza. W niej wylicza znakomitszych proboszczów, którzy byli przed nim w Koniuchach: Bernard Wapowski Kantor Krakowski i Sekretarz W. Kor., Bartłomiej Gątkowski Archidyakon i Officyał Krak., Piotr Gorczyński Kanonik i Officyał Krak., Jakub Nayman, Jakub Górski, Stanisław Rożycki, Wawrzyniec Karyński i Stanisław Osędowski. W końcu opisuje wierszem ośm ozdób duchownych: decus superhumerale, baltheus, rationale, vitta hyacinthina, tunica, mala punica, cingulus, laminae sacrae vitta. Każdą z osobna w ośmiowierszu skreśla, tylko ostatnia także stylem nakamiennym.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. Ord. Zamojs.

— Gratiae decumanae, post decennium in cathedra eloquentiae Tyliciana, ex dignitate tanti muneris, feliciter exactum, Clarissimo, et admodum Rńdo Domino, M. Martino Vinkler, Collegae Maiori, S. Theol: Professori, ecclesiae collegiatae S. Floriani canonico, prima theologicae professionis auspicia, solenni ritu inchoanti, nomine humaniorum literarum, a M. Stanislao Josepho Bieżanowski Leopol: Phil. Doctore, Collega Minore, Ordinario Poeseos Professore, iambis plaudentibus habitae. Anno Domini 1676. Die 12. Nouembris. Crac:, in officina Schedeliana S. R. M. typis. folio, kart 2. (Wiersz).

Czartor. — Jagiell. — Krasińs.

— Hecatombaea scuto regali sacra, ad augustiss. coronationem sereniss. et potent. Principis, ac Domini Joannis III. Dei gratia Poloniar. regis, M. D. Lit., Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae, Smolensciae, Kijoviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Czernicho-

viaeq; etc. etc. Domini Domini clementiss. ex immortalium gestorum et victoriarum eius incomparabili gloria, inter triumphales orbis poloni applausus, publicae laetitiae et auspicatissimi ominis ergo a M. Stanislao Josepho Bieżanowski Leopol: in alma Vniversitate Cracouiensi, philosophiae doctore, collega minore, Ordinario pòéseos professore, panegyrico applausu deducta. Anno salutis 1676. d. 2. mensis Februarij. Cracoviae, typis Universitatis, impensis Novodvorscianis. fol. ark. $12^1/_2$ (sig. A—N).

Prozą. Od ark I_2 idzie poema wierszem: Augustorum ab electione regia operum, Panegyris II.
Chłęd. Spis. 78.
Akad. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Hyacinth podobnego perła i kwiat imienia przy solennym akcie weselnym nowych oblubieńców JMci Pana Hyacintha Gołeckiego i Jej Mości Panny Anny Kłosowiczowny św. pamięci Jmci P. Sebastyana Kłosowicza Rayce i kupca Krakowskiego ukochanej córki, za wesołą wróżbę błogosławieństwa pańskiego i przyszłych szczęśliwości z wiridarza i skarbnice uczonej Pallady przy melodyjnej lutni przez M. Stanisława Józefa Bieżanowskiego Leop. M. D. ofiarowany roku p. 1658. dnia 24. lutego. W Krakowie w drukarni wdowy Łukasza Kupisza J. Kr. Mci typogr. w 4ce, 3 arkusze.

Na odwr. str. tyt. jest dytyramb łaciński odnoszący się do kwiatu hyacintu, podpisany: Jan Nagot słuchacz Filozofii w Akad. Krak. Poczem idzie przemowa prozą pols. do nowożeniących się i cały panegiryk wierszem polskim skreślony.
Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Hymenaeusz wesoły, przy szczęśliwym Orłá lotnego z roszczką liliową prognostyku, ná przezacnym akcie nupcyálnym. Jego Mosci Pana Mikołaia Krolika, Raycy stołecznego Miasta Krakowa, i Jey Mośći Panny Christiny Attelmaierowney, pobozney niegdy pámięći Jego Mosci Pana Jana Baptisty Attelmáiera, Raycy Lwowskiego, cory ukochaney, z uprzeymym błogosłáwieństwá Boskiego, y fortunnych sukcessow powinszowániem przez M. Stanislawa Jozefa Biezanowskiego, Leopol: w przesławney Akádemiey Krakowskiey Filozofij Doktorá, y w kollegium mnieyszym Pòéte Ordinaryusza, melodią pánegyryczną ogłoszony. Roku Páńskiego 1686. dniá 20. mieśiącá Styczniá. W Krakowie, w drukárni Akádemickiey w 4ce, k. 1. i ark. A—B_4.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Jambi lugubres in obitum Illustris olim, et admodum Reverendi Domini, D. M. Dionysii Politowicz Juris Utriusq; Professoris, Ecclesiae Collegiatae Sanctae Annae Praepositi, S. S. Omnium Canonici, Curati Michocinensis, dum ei ad aedes D. Annae publico Omnium Academiae Ordinum dolora et obsequio, justa funebria persoluerentur, a M. Stanislao Josepho Biezanovvski Leopol: Philosophiae Doct. Collega Minore, Ordinario Poeseos Professore, dolenti, affectu effusi; et immortali eiusdem memoriae consecrati. Anno à partu Virginis 1671. Die 16. Mensis Martii. Cracoviae, ex officina Schedeliana S. R. M. typogr. folio, kart nlb. 2.

Jagiell. — Ossol. — Warsz, Uniw.

— Immaculatum Virginis Deipare lilietum, honori immaculatae eius conceptionis centum quinquaginta quinq; anagrāmatis, a clarissimo viro Joanne Baptista Agnensi, ex his Salutionis Angelicae verbis, Aue Maria, gratia plena, Dominus tecum, nouo, post multa alia, deuotissimi cultus opere, sola vi mentis, ob defectum visus, elaboratum; et ad honorem eiusdem Sanctissimae Virginis, absque macula originali conceptae, a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopol: in Alma Universitate Crac: Phil: Doct: Coll: Min: Ordin: Poëseos professore ab annis 25. Visu orbato, totidem epigrammatis, in quinq; areolas dispositum; quod Illustrissimo, Celsissimo ac Reverendissimo Principi, D. Andrea de Olszowo Olszowski, Dei et Apostolicae Sedis gratia, Archiepiscopo Gnesnensi, Legato nato, Regni

oloniae primati, primoq; principi, ad lennem Metropolitanae sedis ingressum, ter festiuas Orbis Poloni acclamatioes, auspicatissimi ominis, et honorifientissimi applausus ergo, idem officiossimo cultu, dicat, dedicat, consecratue. Anno à partu Virginis immacula- conceptae MDCLXXV. Cracoviae, rpis Universitatis, impensis Nouoduorcianis. folio, 25. kart nlb.

Przypis prozą Jędrzejowi Olszowskiemu Arcybiskupowi Gnieźnieńskiemu. Jesttu 155 anagrammatów na cześć Najświętszej Maryi Panny napisanych.

Ob. wyżej Deliciae (1684), oraz niżej Oraculum Parthen.

Jagiell. — Ossol. — Przezdz. — Zamojs.

— Insigne theologicum, admodum Reverendis patribus, ordinis sancti spiitus de Saxia, Lamberto Płeszczyński, Provinciae Polonae Definitori, et Secreario P. Martino Hanuszewic, Provinciae Polonae Definitori, et Conu: Crac: Cōion: Ord: dum ab Illustri, et admodum Reverendo Domino, D. M. Nicolao Sulikowski Sac: Th: doct: et Profess: Colega Maiore, eccl: Collegiatae S. Floriani Canonico, Contubernij Ziziniani prouisoe. Sacra theologici doctoratus laurea, in peraugusto DD. Theologorum lectorio, in frequentissima nobilissimorum hospitum corona honorifice collata, insignerentur, per M. Stanislaum Josephum Biezanowski Leopolien: Philosophiae Doctorem, Collegam Minorem, Ordinarium Poeseos Professorem publico solenniq. applausu celebratum. Anno verbi incarnati 1668. die 18. Mensis Octobris. Cracoviae, apud haeredes Christophori Schedel, S. R. M. typogr. folio, kart 6.

Ded. Francisco Maria Phoebeo archiep. Tarsensi, Generali Magistro Ord. S. Spiritus de Saxia.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Jubar virtutis perenne, mortalis aequinoctis, ad lucem accrescentē felici translatione, in Zodiaco vitae immortalis coruscans, aeternum victurae gloriae, perillustris olim, et adm. Rndi Domini, D. M. Joannis Kopciowic, juris utriusq; doctoris romani, protonotarii Apostolici, ecclesiae Collegiatae Neo Sandecensis, et S. Nicolai ad Cracoviam praepositi, magno omnium dolore extincti; dum illi, iustorum funebrium obsequium parentale in ecclesia Sancti Nicolai, dolenti omnium affectu persolueretur; a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopol. philosophiae doctore, Collega Minore, ordinario poeseos professore, eloguio sepulchrali consecratum. Anno Salutis, 1684. die 27. Martii. Cracoviae, typis Universitatis. folio, 3. karty nlb.

Panegiryk stylem nakamiennym. Mało obejmuje szczegółów do żywota Kopciowica.

Branic. — Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Jvsta parentalia, Illustrissimo olim, et Excellentissimo Dvci, Michaeli Casimiro Radziwił, S. R. J. Principi, duci in Ołyka, et Nieswiesz, Procancellario M. D. Lithvaniae, et exercitvvm campidvctori, Premislien: Sluchouien: Rabsztynen: etc. etc. Gvbernatori Ad SS. D. N. Innocentivm XI. Pontificem Maximum, Oratori Extraordinario, post splendidissimae legationis munus, summo honore, et applausu expeditum, maximo omnium dolore, Bononiae in Italia vitâ functo, debitae pietatis, et posthumae gratitudinis affectu, à Generali studio Almae Uniuersitatis Cracouiensis, in ecclesia collegiata S. Annae persolvta; et A M. Stanislao Josepho Bieżanowski, Leopol: in eadem Alma Uniuersitate Cracoviensi philosophiae doctore, Collega minore, ordinario poeseos professore, aeternae tanti nominis memoriae, lugubri elogio consecrata. Anno salutis 1681. Die 30. Mensis Januarij. Cracoviae, typis Universitatis. fol. ark. 6.

Ded. Janowi III. królowi polsk. Jesttu opis wierszem poselstwa Radziwiłła do Rzymu: Legatio Romana aeternae memoriae servata, który zaczyna się od ark. C_2 i obejmuje pięć kart.

Akad. — Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Przezdz. — Warsz. Uniw.

— Justus dolor gravissimis damnis, quae per commendatarios, Sacri Religiosorum caetus, patiuntur, expressus; et doctissimo opusculo de Commendatariis perillustris et reverendissimi domini Dni Stanislai Szczygielski abbatis

Tinecensis ord. S. Benedicti, scriptoris eximii a Magistro Stan. Biezanovio Phil. doct. coll. min. adjunctus.

Jest to 70 wierszy w dziele Szczygielskiego: Liber Penthicus. 1681..

— Lachrymae Aesculapii, in obitum Clarissimi olim, et Excellentissimi Domini M. Joannis Tonski, Philosophiae, Juris vtrivsque, & Medicinae Doctoris, ac eiusdem in Alma Uniuersitate Cracouien. Professoris, mathematicis disciplinis longè clarissimi, dum mortalitatis eius exuviae magno omnium Academiae ordinum dolore, ad aedes Ecclesiae Collegiatae, D. Annae apparatu funebri, tumularentur; a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopol. Philosophiae in Alma Vniuersitate Cracouień. doctore obseruatae, et ad aeuiternae tanti viri memoriae decus immortale, dolentis Citharae affectu, aeternitate dicatae. Anno aerae Christianae 1664. die 5. mensis Septembris. Cracoviae, apud haeredes et successores Lucae Kupisz. fol. kart 4. (wiersz).

Jagiell. — Ossol.

— Lampades Seraphicae magno inclytae Leopoleos antemurali, servo Dei Joanni Duclano Sacr. Ord. Seraph. FF. Min. de Observ. in Conventu Leopoliensi votivo cultu accensae. Leopoli, in typographia Jacobi Mościcki 1672. w 4ce, od str. 120 do 145.

Stanowi część dzieła: Damirski Ciprianus: Thaumaturgus Rossiae B. Joannes de Duchla suapte in historia vitae effigiatus. Leopoli, in typ. Jac. Moscicki 1672. w 4ce. Ossol. — Raczyńs. — Uniw. lwows.

— Lampas sepulchralis, aeternae claritudini, et memoriae, Perillustris olim, et admodum Reverendi Domini D. M. Pauli Joannis Woiewodzki, sacrae theologiae doctoris, et professoris, collegae maioris, ecclesiarum collegiatarum, S. Floriani custodis, Pilecensis canonici, Łenczyciensis cancellarij, in cathedrali ecclesia Cracoviensi, pro solennitatibus Christi Domini, et Beatissimae Virginis Mariae concionatoris, curati Minogensis, magno omniũ academiae ordinum dolore extincti, lugubri obsequio erecta; et dùm ei Cracoviae, in basilica SS. Trinitatis ordinis PP. Praedicatorum iusta funebria persolverentur; a M. Stanislao Josepho Bieżanowski, Leopol. in alma universitate Cracoviensi, philosophiae doctore, collega minore, ordinario poeseos professore, in capitulio sapientis gloriae appensa. Anno Domini 1693. die 28. mensis Martij. Cracoviae, typis universitatis. fol. kart nlb. 2.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Laureatus Carmeli decor, in laurea doctorali religiosissimi et admodum Reverendi Patris Fr. Martini Charzewicz sacri Theologiae magistri prioris, et regentis studii formalis conventus cracoviensis Ordinis Carmelitarum in Arenis B. M. Virginis, dum in alma universitate cracoviensi, per clarissimum et admodum reverendum dominum, D. M. Nicolaum Sulikowski sacrae theologiae doctorem et professorem collegãm maiorem ecclesiae collegiatae S. Floriani canonic. cancel. siradien. in celeberrima nobilissimorum hospitum corona, Sacrae Theologiae doctor. ritu solenni renunciaretur, honoris et gratulationis ergo, a M. Stanislao Josepho Bieżanowski, Leopol. philosophiae in alma Universitate cracoviensi doctore, collega minore, ordinario poeseos professore. Officioso gratulatorij affectus symbolo, exhibitus. Anno sulutis M. DC. LXVI. die 12. mensis Octobris. Cracoviae, apud haeredes et successores Lucae Kupisz, S. R. M. typogr. (1666). folio, kart 6.

Na końcu: Sub felicibus auspicijs M. Stan. Jurkowski Rectoris. Jest tu i pochwała Aug. Bialoviciusa i Jana Lezany.
Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

— Lessus publici doloris, aeternae memoriae, magnifici olim, perillustris, et adm: Rńdi Domini, D. M. Alberti Papenkowicz Ustiensis, S. Th. doctoris, et professoris, protonotarii apostolici, ecclesiae collegiatae S. Floriani praepositi, contubernij Staryngeliani provisoris, studij almae universitatis Cracovien: generalis rectoris; dum in ecclesia collegiata S. Floriani, funebri apparatu, et moerentibus omnium animis,

mortales eius exuuiae conderentur; a M. Stanislao Josepho Bieżanowski, Leopol: in eadem alma universitate Cracovien: philosophiae doctore, collega minore, ordinario poeseos professore, sepulchrali obsequio dedicatus. Anno salutis 1681. die 15. mensis Januarij. Cracoviae, typis Universitatis. fol. kart 2.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Lew przyiemny choćiasz ognisty, liliowym, do wieczney pámięći zwiazkiem zniewolony. Przy wesołych applausách aktu nuptialnego, przezacnych oblvbieńcow Jego Mosci Pana Jakvba Chambersa barona de Cultis, J. K. M. obersztera leytnanta i Jey Mosci Paniey Zophiey Mansi świętey pámięći Jego Mości Pana Franciszka Delpacego J. K. M. obersztera leytnanta, stárszey cory. Przez M. Stanisława Josepha Biezanowskiego, P. D. C. M. rythmem oyczystym wystawiony. Roku páńskiego 1676. dniá 13. miesiącá Sierpniâ. w 4ce, k. 7.

Na odwr. str. tyt. herby nowo zaślubionych i pod nimi 4 w. pol. Cały panegiryk w 32 ośmiowierszach wygłasza życzenia dla młodych oblubieńców. Wspomina jego czyny wojenne pod Kałuszą i Chocimem, oddany mu indygienat za króla Michała i powiada, że po trudach wojennych żeniąc się: „O jako piękna tej pary jest cera! Obersztor bierze córę obersztera.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Lilium aestatis delicium, è cultissimo Parnassi viridario decerptum, atque clarissimo et admodum Reverendo Domino, D. M. Joanni Cynerski Rachtamovio, Collegae Maiòri, S. Th: Sententiario, apud aedes SS. Omnium praeposito, et ad S. Florianum Decano, dum post exactum triennale veris theologici curriculum, quaestionem de fide et operibus, publico certamini proponeret, simulque dignissimam sententiarii professionem, in numerosissima omnium Academiae ordinum frequentia auspicaretur, a Stanislao Biezanowski, Leopol: Artium et Philosophiae in Alma Universitate Cracoviensi Baccalaureo, honoris et submissae observantiae nomine, donatum, D. Cq; Cyclo Solis 7. Cyclo Lunae 17. Indictione Romanâ 3. ipsis Nonis Quinctilibus. (Na przedostatniej karcie:) Cracoviae, in officina Stanislai Lenczewski Bertutowicz, (A. D. 1650). w 4ce, ark. 2. (wierszem).

Na końcu: Sub felic. auspiciis St. Rożycki Rectoris.

Branic. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Zielińs.

— Lucerna splendoris inextincti, posthumae gloriae, perillustris olim, et Reverendissimi Domini M. Joannis Radzki, S. Th: doctoris, et professoris, ecclesiae cathedralis Cracoviensis Canonici, et collegiatae SS. Omnium praepositi, scholastici Curzeloviensis, scholarū Novodvorscianarū et Contubernii Sisiniani provisoris, librorum per Dioecesim Cracoviensem ordinarii censoris, viri aeterna memoria dignissimi; dum iusta ei funebria, in ecclesia Collegiata S. Annae, magno omnium dolore persolverentur; a M. Stanislao Josepho Bieżanowski Leop: philosophiae doctore, collega minore, ordinario poeseos professore, in Capitolio immortalitatis appensa, eloguioque sepulchrali coronata. Anno Salutis 1682. die 16. novembris. Cracoviae, typis Universitatis. folio, ark. 2.

Na odwr. str. tyt. przypisał prozą łac. X. Wojciechowi Łancuckiemu ob. praw Dr. i professorowi, Kanonikowi katedr.; oraz Kanclerzowi Kolleg. WW. SS., archidyakonowi pileckiemu i rektorowi Uniw. Krak. X. Janowi Michalskiemu św. Teol. Prof., proboszczowi Kolleg. S. Floryana, kustoszowi kościoła S. Jerzego na zamku; jako egzekutorom testamentu Radzkiego. Jan był synem Stanisława Radzkiego kustosza Miechowskiego. Parę tylko drobnych szczegółów do życia Radzkiego zawiera ten panegiryk.

Branic. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Manus tornatiles aureae, plenae rosis, hyacinthis, et gemmis, Perillustris olim, et Reverendissimi Domini, D. Stanislai Buzenski, Decani, et Officialis Generalis Varmiensis, Gnesnensis, Cracoviensis etc. Canonici, viri aeterna memoria dignissimi, in sacram theologicam facultatem, Collegium DD. Jure Consultorum, Collegiumque Minus, Almae Universitatis Cracoviensis, insigni liberalitate beneficae; inter lu-

gubres exequias, ad aedes D. Annae, ab omnibus Academiae Ordinibus, eidem persolutas, debitae gratitudinis, et immortalis gloriae ergo, a M. Stanislao Biezanowski Leopol. in eadem Alma Universitate Cracoviensi, Philosophiae Doctore, Collega Minore, Ordinario Poeseos Professore, posthumo elogio coronatae. Anno Salutis, 1693. Die 14. Januarij. Cracoviae, typis Univarsitatis. fol., 6. k. nlb.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Marmor sepulchrale, perenni memoriae, clarissimi olim, et excellentissimi viri, D. M. Francisci Roliński, philosophiae, et medicinae Doctoris ac Professoris, consulis cracoviensis, dignissimi, et meritissimi, dum in ecclesia collegiata S. S. Omnium Crac: vltimo christianae pietatis obsequio, exuviae mortalitatis ejus, tumularentur; virtutum et meritorum eius, lugubri elogio, a M. Stanislao Josepho Biezanowski, philosophiae Doctore, Collega Minore, ordinario poeseos professore, dicatum. Anno Salutis 1674. die 17. mensis Julij. Cracoviae, ex officina Schedeliana S. R. M. typ. fol., k. 4.

Na odwrocie tyt. dedyk. Alberto Sztamet, Cracov. consuli.

Branic. — Dzikow. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

— Mausoleum reginale, augustissimo nomini, aeternumq; victurae memoriae, Serenissimae olim, et Potentissimae Principis, ac Dominae Ludovicae Mariae Gonzagae, Poloniarum et Sueciae Reginae, Magnae Ducis Lituaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae, Czernichoviae, etc. etc. Cliviae Niverniaeque Ducis, Principis Mantuae, et Montisferrati, ad augusti funeris, in Urbe Regni Primaria, posthumum moeroris publici obsequium, per M. Stanislaum Josephum Biezanowski, Leop. in Alma Academia Cracoviensi Collegam Minorem Ordinarium Poëseos Professorem, dolenti affectu, erectum. Anno Salutis, 1667. die 22. Septembris. Cracoviae, typis Stanislai Piotrkowczyk, S. R. M. Typographi. folio, k. nlb. 17.

Na odwr. tytułu: In gentilitium insigne illustr. Praesulis. — Dedykacya: Illus. et Rev. D. Andr. Olszowski Episcopo Culm. et Pomer. — Na końcu: Sumptibus et fundatione perpetua Magn D. D. Bart. Nowodworski Eq. Melit.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol. — Przezdz.

— Medulla animi elegantis, ad summum eruditae gloriae culmen, in corculo musarum, et atticae suadae flamine primo, Perillustri, et admodum Reuerendo Domino, D. M. Martino Winkler S. Th: Doctore, et Professore, collega maiore, praeposito Sandomiriensi, Custode S. Floriani, cancellario Lanciciensi; dum in alma Vniuersitate Cracouiensi, pro loco inter Perillustres S. Theologiae Doctores, in peraugusta frequentiae illustrissimo conspectu, et inter festivos publicae laetitiae consentes, ritu solenni responderet, sacro theologici doctoratus honore evecta; et a M. StanislaoJosepho Biezanowski, Leopol: in eadem alma universitate Crac: Philosophiae Doctore; Collega Minore, ordinario poeseos professore, panegyrico applausu, officiosissimè celebrata. Anno Salutis 1683. Die 9. Mensis Nouembris. Cracoviae, typis Vniuersitatis. fol., ark. B_2 (k. 4).

Branic. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

— Sepulchralis memoria Perillustris olim et admodum Reuerendi Domini, D. M. Stanislai Jurkowski S. Th. Doctoris et Professoris, Protonotarij Apostolici, Ecclesiae S. Floriani Praepositi, Opatouiensis, et S. Georgij in Arce Cracouien: Custodis, etc. Almae Vniuersitatis Cracouiensis Procancellarij dignissimi, dum Magno omnium dolore, posthumoque obsequio, ad aedes S. Floriani, iusta ei funebria, persoluerentur; a M. Stanislao Josepho Bieżanowski, Leopol: Philosophiae Doctore, Collega Minore, Ordinario poëseos professore, victurae perennitati consecrata. Anno aerae Christianae 1669. die 13. Junij. Cracoviae, apud haeredes Christophori Schedel S. R. M. typ: folio, 5 k. nlb.

Na odwr. str. tytułu przypisał prozą egzekutorom testamentu: X. Jędrzejowi Kucharskiemu S. Teol. Dr. i Professorowi,

rektorowi Uniw. Krak., X. Jędrzejowi Grabianowskiemu ob. prawa Dr. i profesorowi, i X. Mikołajowi Zalasowskiemu ob. prawa professorowi i kanonikowi Koll. WW. SS. Sam panegiryk stylem nakamiennym.

Akad. — Branic. — Czartor. — Jagiell. — Kasiń. — Ossol.

— Messis liliorum quinaria, ex horto Mariano salutationis angelicae, falce anagrammatica, collecta, ac in fasces, et acervos dein sertum plexa, capiti magnae Dei Matris, caput venenosi serpentis, in sua immaculata conceptione, gloriosissimo triumpho conterentis, novo devoti Messoris invento dicata; et ad honorem eiusdem SS. Virginis, absq; macula originali conceptae, a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopol. in alma Universitate Craoviensi Philosophiae Doctore, Collega Minore, ordin. poeseos prof. Apollineis epigrammatum Corymbis, et panegyrico applausu coronata. Anno a partu Virginis immaculatae conceptae 1668. Superiorum permissu. Cracoviae, typis Universitatis w 4ce, ark. nlb. L. C. 5.

Na ark. Hh. jest Emblema centum anagrammatum Andreae Zydowski vexillifero Cracoviensi dicatum. Od ark. S_4 idą: Acervi liliorum Mariae post Messes et Fasces acrostichice dispositi Joanni Cantio dedic. Cały tom 135. kart mający wierszowany kunsztownie elaborat, rozpoczął autor w Maju a ukończył w Październiku. Zaiste żal tej pracy ciężkiej cechującej niedołęstwo umysłów Uniwersyteckich.

Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Mnemosynon panegyricum, immortalitati nominis, perillustris olim, et admodum Reverendi Dñi D. Alberti Nowieyski, philosophiae et J. U. Doctoris, Ecclesiae Cathedralis Varmiensis Canonici et Cancellarii, viri aeterna memoria dignissimi, ob eximiam ejus in viros literatos munificentiam, ac praecipue, ob insignem fundationem, collegii minoris in alma universitate Cracovie professoribus, perpetuo censu inscriptam, donatamq; in argumentum debitae gratitudinis, posthumaq; memoriae, a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopol. philosophiae in alma Universitate Cracovien. Doctore, Collega Minore, officiosissimo affectu consecratum. Anno Domini 1665. Cracoviae, apud haeredes et Succes. Lucae Kupisz, S. R. M. Typogr. folio, ark. 5.

Na odwr. str. tytułu herb Kapituły Warmińskiej w miedziorytowej rycinie N. P. M. i J Chr. pod nim 12 wierszy łacińskich. Przypisał prozą prałatôm i kanonikom Katedry Warmińskiej. Na końcu: Sumptibus Nowodworscianis. (wierszem).

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Monile Habdank pretiosum laurea jurisprudentiae doctorali in D. Feliciano in Raduny Raduński ecclesiae cathedralis Vladislaviensis Canonico, Praeposito Sławnensi, dum in Universitate Cracoviensi Juris Utriusque Doctor ritu solenni renuntiaretur, honorifice coronatum et a Stanislao Josepho Biezanowski gratulatorio applausu celebratum 1682. d. 3. Augusti. Cracoviae typis Universitatis. fol. kart 2. (stylem lapidarnym). Ossol.

— Monumentum aurea bipenni exasciatum, aeternae memoriae, illustrissimi olim, et Reverendissimi Domini D. Alberti de Pilca Koriciński, Archiep. Leopol., Praepositi generalis Miechov., dum in Ecclesia Cathedrali Cracoviensi, magno sepulchralium honorum apparatu, iusta ei funebria persolverentur; a. M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopol. in alma Univ. Crac. Phil. Dre, collega Minore. ordinario poeseos professore, panegyri funebri consecratum. Anno Salutis 1677. die 25. mensis Februarii. Cracoviae, 1677. Typis Universitatis. fol. E_2 (5 ark.) prozą.

Dedyk. Piotrowi Korycińskiemu Przełożonemu miechowskiemu.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Monvmentvm victurae gloriae, Perillvstri olim, et admodum Reverendo Domino D. Stanislao Cezari, J. U. D. Prothonotario Apostolico, Posnaniensi, et Ecclesiarum Collegiatarum, SS. Omnium Cracouien: et S. Crucis Vratislavien: Canonico, S. R. M. Secretario, dum ei, posthumo pietatis Christianae obsequio, Cracoviae ad aedes D. Annae, Communis Illustrium hospitum, et amicorum dolor, funebribus exequiis parentaret; a M. Stanislao Josepho Biezanowski, in alma Vniuersitate Craco-

uiensi pbilosophiae Doctore, Collega Minore, Ordinario Pòëseos Professore, dolenti calamo et affectu erectum. Anno Salutis 1671. Die 3. Decembris. Cracoviae, ex officina Schedeliana S. R. M. Typogr. folio, k. 5.

Na odwrocie dedyk. Martino Winkler Scholast. S. Annae.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Zielińs.

— Nowá zákwitáiącego kármelu w Xięstwie Sięwierskiem ozdoba, bráctwo szkáplerzá Swiętego, przenádostoynieyszey Mátki Bożey Náświętszey Pánny Maryey, przy kośćiele farnym Sievvierskim, ku większey chwale Boskiey y na pomnożenie gorętszego ku Przenaświętszey Pannie nábożeństwá, przez W. X. Szymona Stankiewicza, plebaná Sączowskiego, fundowane; a przy uroczystym iego wprowadzeniu, ku wieczney pamięci przez M. Stanisława Józefa Bieżanowskiego w przesławney Akádemiey Krákowskiey P. D. K. M. rythmem nabożnym ogłoszone. Roku páńskiego 1681. dnia (20.) miesiącá Czerwca. W Krakowie w drukárni akademickiej. w 4ce, 2 arkusze. (druk łaciński).

Na odwr. str. tyt. herb lilija Oborskich i pod nim 8. w. pol., na pochwałę. Przypisał prozą pol. X. Mikołajowi Oborskiemu biskupowi Laodyckiemu, Suffraganowi Scholastykowi Krakowskiemu i natenczas administratorowi biskupstwa Krak. autor, wierszem pol. opisuje ustanowienie bractwa Sskaplerza Św.

Jocher 9023. Jagiell. — Ossol.

— Olympias academica sub eximiâ protectione, Illustr. et Reverendissimi D. D. Petri Gembicki D. et Apost. Sedis Gratia Eppi Cracov., Ducis, Severiae, Almae Univ. Crac. Cancellarii faventissimi, a. V. V. XVIII. viris Secundae laureae in Artibus et Phil. candidatis. Dum a Perillustri, Clarissimo et Excellentissimo Domino, D. M. Joanne Tonski J. U. et Medic. Doct. ac prof. contubernij Philos. provisore, Archiatro Illustr. Almae Univ. Cracov. Procancell. longe dignissimo, post diuturnos rigidi examinis, strenue exantlatos labores, philosophiciq; certaminis plusquam Olympicum felicissimè confectum Curriculum, in celeberrimo totius Universitatis Conventu, nobilissimorumq; hospitum florentissimâ coronâ, Magisterij in Artibus et in Philosophia Doctoratus licentiam consequerentur, celebrata, et a Stanislao Josepho Biezanowski Leop. eiusdem Laureae Candidato, amoris et gratulationis ergo, solenni applausu ad Cytharam Apollinis decantata. Anno a partu Castissimae Virginis. M. DC. LV. die 17. Mensis Martij. Cracoviae, Ap. Lucam Kupisz, S. R. M. Typogr. fol. k. nlb. 14. (G[1]).

Na odwrotnej stronie karty tytułowej herb pod nim wiersz Jana Morikoniego następnie dedykacya Piotrowi Gembickiemu Bisk. Krak. wiersz do Dra Med. Jana Tońskiego. Przemówienia wierszowane do egzaminatorów któremi byli Racki, Slonkovius i Suscius. Laureaci: Jan Roliński, Mar. Leszczynowicz, Alex. Mikoszewski, Alb. Kotulecki, Alb. Maieranowski, Stef. Dotkiewicz, Sebast. Wilkoszewic, Sebast. Malegowski, Rafał Rościcki, Andrzej Łatkowski, Adam Brykner, Stanisław Paprocki, Mik. Jabłoński, Jan Ruczki, Szymon Kawalczewski, Jan Rakowski, Jan Buglewicz. Kończy panegiryk dla Bieżanowskiego. Za rektorstwa Gabryela Ochockiego. 18. herbów umieszczonych przy nazwiskach.

Jocher 1422. — Bandt. H. dr. Krak. 434.
Czartor. — Horodecka. — Jagiell. — Ossol.

— Oraculum parthenium augustissimae caelorum reginae Virginis Deiparae absq; macula originali conceptae, honori. ex his salutationis angelicae verbis, Ave Maria, gratia plena, Dominus tecum, ab eximio viro J. Baptista Agnensi, sola vi mentis, ob defectum visus, centum puris anagrammatis, ex priori editione selectis, devote pariter ac ingeniose revęlatum. Et a Stanislao Josepho Biezanowski Leopol. in Almą Universitate Cracoviensi Philosophiae Doctore, Collega Minore, Poetaq; Ordinario, visu ab annis octodecim orbato, totidem Epigrammatum centuria, illustratum. Anno a partu Virginis Immaculatae, 1668. Cracoviae, apud heredes Christophori Schedel S. R. M. typis. folio, kart 21 nlb.

Ded. Klemensowi IX.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł. Reimpressum Cracoviae, typis Universitatis. 1682. w 12ce, kart nlb. 58.

Czapski Emer. — Czartor. — Ossol. — Raczyńs. — Warsz. Uniw.

— Toż, et nunc tertio recusum. Cracoviae, typis Universitatis. ob. wyżej: Deliciae 1684.

— Oraculum panegyrici applausus triumphale, magno Themidis Polonae oraculo, Perillustri et Reverendissimo Domino, D Petro Stanislao Orłowski, Protonotario Apostolico, Ecclesiae Cathedralis Cracoviensis Canonico, Praeposito Infulato, ac Officiali Perpetuo Tarnoviensi, S. R. M. Secretario; ad Sanctissimum D. N. Alexandrum VIII. Pontificem Maximum, ab Illustrissimo et Reverendissimo Principe, D. Joanne Małachowski, Episcopo Cracoviensi, Duce Severiae, pro reddenda obedientia Romam misso, Oratori, dum in Peraugusta Sapientia Romana, Doctoralem Juris Utriusq; Lauream solenni ritu consequeretur, honoris et gratulationis ergo a M. Stanislao. Josepho Biezanowski Leopol: in Alma Universitate Cracoviensi, Philosophiae Doctore, Collega Minore, Ordinario Poëseos Professore, dedicatum. Anno Salutis M DC. XC. die 18. Martii. Romae. Ex Typographia Jo. Francisci de Buagnis. Superiorum permissu. (1690.) folio, sign. E, (10 k. nlb.)

Ded. Carolo Barberino Cardinali Regni Polon. Protectori.

Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Przezdz.

— Oraculum Themidis, ad solenne novi honoris auspicium, clarissimi et excellentissimi Domini, D. M. Matthiae Kuczankowicz, Phiae Doctoris, publici S. authoritate apostolica notarij, civitatis Leopoliensis notarij et syndici, ac secretarij generalis, dum a magnifico, clarissimo, et admodum Reverendo Domino, D. M. Alberto Łancucki, Juris U. doctore et professore, ecclesiae collegiatae SS: O: cancellario, et S. Michaelis in arce cracoviensi canonico, ac interea studii generalis almae universitatis cracoviensis rectore vigilantissimo, in peraugusto D. D. Jureconsultorum collegio, juris utriusque doctor ritu solenni renuntiaretur, officiosissimi applausus, et gratulationis ergo a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopol. Phil. Doctore luci publicae consecratum. A. D. 1661. die 19 decembris. Cracoviae, typis viduae Lucae Kupisz S. R. M. typogr. (1661). fol. kart 4.

Na odwrocie tytułu wiersz: Principi animantium Leoni Roxolano. Dedykacya Proconsuli, consulibus, senatui urbis Leopoliensis.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Przezdziec.

— Oriens Byzantinus in Austria, et Pannonia triumphatus, serenissimo et invictissimo principi, Joanni III. dei gratia, regi Poloniarum, magno duci Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae, Smolensciae, Kioviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Czernichoviaeq; etc. etc. Pannonico, Scythico, Otthomanico, victori, et triumphatori, ob res, pro orbe christiano, fortiter et feliciter gestas augustissimi magnificentia triumphi, in trophoeum immortale, a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopol: in alma universitate Cracoviensi, philosophiae doctore, collega minore, ordinario poeseos professore, opere panegyrico erectus. Anno salutis M. DC. LXXXIII. Cracoviae, typis universitatis. (1683). folio, 26. k. nlb.

Branic. — Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Orpheus sarmaticus, piis Musarum lacrymis deploratus, et in funere clarissimi et magnifici Domini, D. Laurentii Smieszkowicz, Philosophiae et Medicinae Doctoris Universit. Crac. Procancellarii et generalis Rectoris Vigilantissimi, Patris Patriae academicae desideratissimi, a Stanislao Josepho Biezanowski, Artium et Philosophiae Baccalaureo debito cum dolore posthumae memoriae d. cq; Anno Domini 1646. die 26. Septembris. w 4ce, 8 k. nlb. (wierszem).

Dedykowane Adam. Opatowiuszowi.

Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwow.

— Wieczna pamięć cnót i zasług nieśmiertelnych Jaśnie Wielmożney nie-

gdy Pani Jej Mci P. Maryanny z Zmigroda Zebrzydowskiey Wojewodziny Krakowskiey, Lanckorońskiey etc. Starościny, przy akcie pogrzebowym, ostatnią pobożności Chrześciańskiey usługą, w kościele OO. Bernardynów, konwentu Kalwaryiskiego odprawionym przez M. Stanisława Józefa Biezanowskiego w przesławney Akademiey Krakowskiey P. D. C. M. rytmem żałosnym ogłoszona. Roku pańskiego 1671. dnia 26. Listopada. W Krakowie w drukarni Dziedziców Krzysztofa Schedla J. K. M. typografa w 4ce, 1 arkusz.

W 23 ośmiowierszach skreśla pochwałę dla zmarłej.

Ossol. — Krasińs. — Uniw. lwows.

— Wieczna pamięć Jaśnie Wielmożnego Pana Jegomości Pana Stefana z Pilce Korycińskiego Wielkiego Kanclerza koronnego, warszawskiego, oycowskiego, Kowalskiego, rabsztyńskiego etc. Starosty. B. r. m. i dr. folio, k. 1. (dr. goc.). (wiersz).

Koryciński Stefan umarł r. 1658.

Treter. Varm. k. 150. — Hoszowski K. O zasługach. s. 68. Ossol.

— Panegyris epithalamica, nobilissimis sponsis, nobilissimo, et excellentissimo viro, D. Martino Anczowski, medicinae doctori, consuli Leopoliensi, medico, et secretario regio; et nobilissimae, ac lectissimae virgini, et sponsae, Mariannae Tauseniae, inter solennes nuptialium festorum, in regia Żołkieviensi applausus, a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopol. in alma Universitate Crac: philosophiae doctore, collega minore, ordinario poeseos professore, officiesissimae gratulationis affectu dedicata. Anno salutis 1679. die 29. mensis Octobris. Cracoviae, ex officina Alberti Górecki S. R. M. typogr. w 4ce, 7 k. nlb.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Panegyris gratulatoria, Clarissimo et Excellentissimo Domino, D. M. Joanni Jarczynski, Philosophiae, et Medicinae doctori, Illustrissimi, et Reverendissimi Domini, D. Andreae Trzebicki, Dei et Apostolicae Sedis gratia, Episcopi Cracoviensis, Ducis Severiae, Almae Academiae Cracoviensis, Cancellarii longe dignissimi, Medico ordinario, dum pro loco inter clarissimos medicae facultatis doctores, et professores, in alma Universitate Cracoviensi obtinendo, snb felicibus auspiciis, perillustris, Magnifici, et admodum Reverendi Domini, D. M. Simonis Makowski, Sacrae Teologiae professoris, Collegae Majoris, Ecclesiae Collegiatae S. Floriani Canonici, S. R. M. Secretarij, Almae Universitatis Academiae Cracoviensis, Generalis, et vigilantissimi Rectoris, in nobilissima illustrium hospitum corona, honorifice responderet; a M. Stanislao Josepho Biezanowski, Leopolień. Philosophiae Doctore, Collega Minore, Ordinario Poeseos Professore, festivo applausu, dedicata. Anno salutis 1676. die 16 Martij. Cracoviae, typis Universitatis folio, 3 karty.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. Ord. Zamojs. — Ossol.

— Panegyris lyrica, Perillustri, et adm. Rndo Domino, Simoni Starowolski, Ecclesiae Cathedralis Cracoviensis Canonico, Cantori Tarnóviensi, Viro nobilitate generis, doctrinae multiplici varietate, Scriptorum incomparabili faelicitate, virtutum praestantia Clarissimo, Scriptores Sarmatiae iterato, exactissimoque labore, aeternae posterorum memoriae consecranti. Olim, dum in vivis felicissime ageret praepareta nunc ad feralem urnam, cum profusissimis lachrymis, ad perpetuam tanti literarum et literatorum patroni memoriam, officiosissimo affectu dedicata a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopol. in Alma Universitate Crac. Philos. Doctore. Anno Domini 1656. die 6. Aprilis [Na końcu:] In officina viduae et haeredum Francisci Caesarii S. R. M. typ. Anno Domini 1656. folio, k. 6.

Są dwie edycye z tego roku. Tytuł drukowany odmienniej.

Akad. — Jagiell. — Ossol. — Przezdz.

— Parnassus sacer mons Koniusza, ad festa Hyacinthina, Perillustris olim, & admodum Reverendi Domini, D. Hyacinthi Thomaszewic, J. Uq; Doc-

toris, Protonotarii Apostolici, ecclesiae collegiatae S. S. Omnium Archidiaconi, et S. Michaelis in Arce Cracoviensi Custodis, Curati Koniuszensis, iustis Musarum gratiis, a M. Stanislao Josepho Biezanowski, Leopol: in Alma Universitate Crac. Philosophiae Doctore, Collega Minore, Ordin. Poeseos Professore, coronatus; nunc vero posthumo parentali obsequio, ad perennem tanti viri memoriam, luce publica donatus. Anno Domini 1683. Cracoviae, Typis Universitatis. fol. 15. k. nlb. (wierszem).

Ded: Petro Stanislao Orłowski Protonotario Apostolico Offic Tarnov. Jacobo Żelazowski Canonico Boboviensi. Opiewane są góry: S. Crucis. Częstochowa, Wawel, Rupellae, D. Stanislai I. Tyniec, Kalwarya, Bielany, Wisnicz, Czerna, Alwernia.

Poema drugiej części ma tytuł: Gloria sacrorum montium, in gratiam Parnassi Koniuszensis, adjuncta. Sacri montes Poloniae.

Branic — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Przezdz.

— Pegasus Wielopolscianus, ad gentilitia Komoroviorum flumina laeto coniugii passu decurrens, et ad festa nuptialia Illustrissimi, ac Magnifici Domini D. Joannis de Pieskowa Skała Wielopolski, Regni Poloniae Dapiferi, Becensis, Bochnensis etc. Praefecti, et illustrissimae ac lectissimae virginis D. Christinae Constantiae de Komorow, Comitissae in Liptow, et Orawa Komoroviae, officiosissimi cultûs, et auspicatissimi ominis ergò, per M. Stanislaum Josephum Biezanowski Leopol. Philosophiae in Alma Universitate Crac. Doctorem epithalamico Musarum applausu celebratus. Anno à partu Virginis 1665. die 4 Januarii. Cracoviae, apud viduam et haeredes Francisci Cesarii S. S. M. typis. folio, k. 8. (E).

Czartor. — Horodecka. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Pericles Sarmaticus illrmus et excellentissimus Dnus, D. Georgius dux in Ossolin, comes in Tęczyn, S. R. J. princeps, supremus regni Poloniae cancellarius, Lublinen: Lubaczovien: Lubomlen: Ricen: Adzelen: Bohuslavień: Brodniceń: praefectus, dum Klimutov: in eo que sibi vivés struxerat mausolaeo, coderetur, pompa funebrali, ab illmo D. Sigismundo comite a Dönhoff, Biedgostie: Sokalien: Poguslavien: Bolesłav. praefecto et illustrissima Anna Theressia a Tęczyn, consorte lectissima, vota pientissimi parentis, ad aedes divae Virginis Claro-Montanae Częstochoviae exolventibus, in praesentia illustrissimorum, illustrium, magnificorum, totiusque palatinatus Siradien: frequentia, deductus, breviq; panegyri, a Stanislao Josepho Biezanowski Leopolien: art. et Ph. B. celebratus. Anno jubilaei MDCL. die 30. Octobris. [Na końcu:] Cracoviae, typis Christ. Schedelii, S. R M. typ. anno 1650. fol. 10. k. nlb.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Pharus immortalis gloriae, lucido virtutum, et sapientiae fulgore aeternum coruscans, supra tumulum clarissimi olim et excellentissimi Dni D. M. Lucae Piotrowski, collegae majoris, regii professoris, scholarum Novodvorscianarū provisoris, Almae Universitatis Cracoviensis generalis oeconomi, dum ad aedes D. Annae, justa illi funebria, persolverentur, posthumo meritorum tanti viri praeconio, dolorisque publici affectu, a M. Stanislao Josepho Biezanowski, Leopol. Philosophiae doctore, collega minore, ordinario Poëseos professore, erecta, luciq; publicae consecrata. Anno salutis 1679. die 28 mensis Junii. Cracoviae, typis Universitatis. fol. k. 2.

Branic. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Pharus Benedictina, vitam S. P. Benedicti et ordinis ab eo instituti, illustrem tota orbe gloriam complectens, votivo Jambici applausus honore a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopol. in alma Universitate Cracoviensi, collega minore, ordinario poeseos professore excipitur. Cracoviae, typis Universitatis. Anno Domini 1669. w 4ce.

Jest to pochwała dzieła napisanego przez X. Stan. Szczygielskiego p. t. Pharus Benedictina, umieszczona na samym końcu tegoż dzieła i obejmuje 24 wiersze łacińskie.

— Phiala aurea divinis plena mysterijs, clarissimo et adm. Rndo Domino M. Paulo Hercio, collegae majori, S. T. Professori, decano Opatovien. S. Flor: Canonico, Quaestionem theologicam de visione Dei publico certamine exponenti, per Stanislaum Josephum Biezanowski Leopol: Artium et Phil: Baccal: magno suo et męcenati et patrono, e paupere poetarum thesauro, oblata. Anno Domini 1647. die 18. Martij. Cracoviae, typis Valeriani Piątkowski. w 4ce, k. 6. (wierszem).

Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Posthuma inextinctae virtutis claritas clarissimi olim et excellentissimi viri D. Martini Radyminski, Philosophiae doctoris, Collegae maioris, Tradnoviani professoris, Protonotarij apostolici, magno omnium dolore extincti, ex eiusdem virtutum, et eruditionis luce clarissima, ad perennem immortalis gloriae memoriam, deducta; et inter luctuosas iustorum funebrium exequias, ab universis academiae ordinibus, ad aedes D. Michaelis Archangeli, PP. Carmelitarum Discalceatorum conventus cracoviensis, eidem persolutas, a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopol. Philosophiae in alma Universitate Cracoviensi doctore. Debitae gratitudinis, et moestissimi cordis affectu victurae perennitati servata. Anno restauratae salutis 1664. die (23) Septembris. Cracoviae, apud haeredes et successores Lucae Kupisz, S. R. M. typog. (1664). folio, k. 5.

Dzików. — Jagiell. — Kijows. — Ossol.

— Prezent liliowy z herbownego klejnotu J. M. Panów Delpacych na przezacny akt weselny nowych oblubieńców P. Augustina Manziego kupca i obywatela Krakowskiego i J. M. Panny Zophiey Delpacowny sławnej pamięci J. M. P. Franciszka Delpacego J. K. M. Obersterlcytnanta ukochanej córki przez M. Jozepha Bieżanowskiego przy melodyjney wesołego Apollina cytarze ofiarowany 1666. d. 10. Stycznia. W Krakowie, w druk. dziedz. Łukasza Kupisza J. K. M. Typogr. w 4ce, kart nlb. 10. (wierszem).

Delpacy z Florencyi osiadł w Krakowie.

Ossol.

— Primitiae solennes, magnae, et desideratissimae festivitatis S. Joannis Cantii Confessoris, Regni Poloniae et Academiae Crac: Patroni, a Sacra Rituum Congregatione, in diem 19 mensis Octobris nuper translatae, & in ecclesia Collegiata S. Annae, maximo publicae laetitiae, et devotissimi cultus triumpho, primum celebratae, ac in perpetuam tantorum gaudiorum memoriam, ad maiorem eiusdem S. Patriarchae propagandum honorem, devoti carminis panegyri, a M. Stanislao Josepho Biezanowski, Leopol: in eadem alma Universitate Cracovien. Philosophiae Doctore, Collega Minore, Ordinario Poeseos Professore, decantatae. Anno Salutis 1681. Die 19. mensis Octobris. Cracoviae, typis Universitatis. fol. 2. k. nlb (wiersz).

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Purpura senatoria, Illustrissimi olim, et excellentissimi Dni, D. Stanislai à Warszyce Warszycki, Comitis in Pilca, et Ogrodżieniec, Castellani Cracoviensis, Magni, et immortali memoriâ dignissimi Senatoris, luctuoso mortis syrmate involuta; sed ad perennem nominis eius claritudinem, dum magno olim patrono suo, generale studium universitatis Cracoviensis, in ecclesia collegiata S. Annae, funebribus exequijs parentaret; a M. Stanislao Josepho Biezanowski, Leopol: in eadem Alma Universitate Cracoviensi Philosophiae Doctore, Collega Minore, ordinario poeseos professore, ex umbris sepulchralibus, in orbis faciem producta. Anno Salutis 1681. Die 25. mensis Februarij. Cracoviae, typis Universitatis. fol. ark a_2. E_2. (kart 12).

Na odwr. str. tyt. herb Warszyckich Habdank, ded. prosą Michałowi Warszyckiemu, miecznikowi łęczyckiemu.

Branic — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Pyramis coronatae gloriae, Illustri, et admodum Reuerendo Domino,

D. M. Samueli Formankowicz, Juris Utriusq. Doctori, et Professori, Protonotario Apostolico, ecclesiae collegiatae S. S. Omnium Custodi, Curato Praemykoviensi, dum in alma Universitate Cracoviensi, pro loco inter clarissimos Juris Utriusq: Doctores obtinendo, in nobilissima magnorum hospitum, et academici Senatus corona, ritu solenni responderet; honoris, et gratulationis ergo, a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopol: in eadem Alma Universitate Cracoviensi, Philosophiae Doctore, Collega Minore, Ordinario Poeseos Professore, panegyrico opere erecta. Anno Salutis 1880. die 12. Mensis Decembris. Cracoviae, Typis Universitatis. fol. 2. k. nlb.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

— Rosae tiaratae, nova sacri honoris purpura rubentes, ad coronamentum virtutis, et gloriae, Illustrissimi, et Reverendissimi Domini, D. Stanislai a Słupow Szembek, Dei et Apostolicae Sedis gratia, Episcopi Dionysiae, Suffraganei, Canonici, vicarii in spiritualibus, et officialis generalis Cracoviensis; dum Varsaviae, in Ecclesia Sanctimonialium à Visitatione B. M. V. in augusta Maiestatum Regiarum, Senatus Poloni, et Ordinum Regni praesentia, a celsissimo et reverendissimo Praesule, ac principe, D. Joanne de Małachowice Małachowski, Episcopo Cracoviensi, Duce Severiae, ritu solenni in Episcopum consecraretur, debiti cultus, et gratulatorij applausus ergo, per M. Stanislaum Josephum Biezanowski Leopol. in alma Universitate Cracoviensi, philosophiae Doctorem, Collegam Minorem, Ordinarium poeseos professorem, in orbis faciem productae. Anno Salutis 1690. die 5. Mensis Martij. Cracoviae, typis Universitatis folio, 13. kart nlb.

Na odwr. str. tytułu herb Szembeków, pod nim 8 wierszy łac. Przypis proszą nowo obranemu Biskupowi Dionyzyjskiemu. — Dosyć ciekawy panegiryk do życia Stanisława Szemboka, pisał hegzametrem pochwały jego przodków, samego zaś Stanisława stylem nakamiennym.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ord. Zamojs. — Ossol.

— Roskoszny zwiazek małżeński, niebieska trzech przednieyszych bogin inwencya w szczyrozłotych vpominku mánelli wyrażony, a przy przezacnym akćie weselnym nowych oblubieńców, Jego Mći Páná Woyciecha Szleszkowskiego, Filozofiey y Medycyny doktorá y iey Mći Panny Anny Mucharskiey, ukocháney córki Jego Mći Páná Piotra Mucharskiego, Filozofiey y Medycyny doktorá, w przezacney Akádemiey krákowskiey professorá z wesołą krzykliwey lutnie melodyą, przez Stanisława Biezanowskiego, Leopol: Náuk wyzwolonych y filozoph. w przezacney Akádemiey Krákowskiey Bákáłarza ofiarowany. Roku páńskiego M. DC. LIV. dnia 15. listopada. Permissu magnifici Dni rectoris. W Krakowie w druk. Łukasza Kupisza, (1654). w 4ce, k. 10.

W poemacie tym Amor przybiega do Wenery i opowiada w jaki sposób strzałami przebił serca dwojga młodych. Zwołała Wenus, Junonę i Palladę do pałacu Cyprydy i te dwie kolejno ośmiowierszami wysławiają miłość oblubieńców.

Jussyń. I. 27. Dzików. — Jagiell.

— Sacrae os aureum eloqventiae, doctorali theologicae laurus adoreà coronatvm, dvm religiosus, et adm. Rndus in Christo pater F. Martinus Mroszkowski, Ordinis Carmelitarum Sacrae Th. Magister, Conuentus Cracou: in arenis B. M. Virginis, concionator ordinarius, longeq; meritissimus, in alma Universitate Crac: per Clarissimum et admodum Rdùm Dominum, M. Nicolavm Svlikowski, Sacrae Th: Doctorem, et Professorem, Collegam Maiorem, ecclesiae collegiatae S. Floriani Canonicum, Cancellarium siradiensem. emerito in signi docfrina, praeclarisq; virtutibus, Doctoratus in Sacra Theologia honore, in nobilissimo magnorvm hospitum concvrsv, et inter votiuos gratulantium applausus, insigniretur, a M. Stanislao Josepho Biezanowski, Leopol: Ph: Doctore, Coll: Min: Ordinario Poëseos Professore, in argumentum propensissimi affectus, debito tot meritis, et virtutibus encomio celebratum.

cellarius; perillustris et admodum Reverendus Dominus, D. M. Franciscus Przewoski Sacrae Theologiae licentiatus, Collega Major, Ecclesiae S. Annae Decanus, Scholasticus Curzeloviensis, Contubernii Hierosolymitani provisor, procurator Universitatis; a perillustri et admodum Reverendo Domino D. M. Martino Winkler, S. Th: Doctore et profess., Collega Majore, Ecclesiae Collegiatae Sandomiriensis praeposito, et S. Floriani Decano, Cancellario Posnaniensi, Contubernii Smieszkoviani provisore, Sacrae Theologiae Doctores, in florentissimo illustrium hospitum consessu, in Ecclesia Collegiata S. Annae, ritu solenni renuntiarentur; debiti cultus, et gratulatorii applausus ergo, a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leop: in eadem alma Universitate Cracoviensi, philosophiae Doctore, Collega Minore, ordinario poeseos profess., triplici panegyri celebrata. Anno Salutis 1684. die 27. mensis Januarii. Cracoviae, typis Universitatis. folio, kart 7.

Panegiryk stylem nakamiennym napisany dla Jakuba Baltazarowica, Jana Michalskiego i Franciszka Przewoskiego, kiedy zostali ogłoszeni doktorami teologii w Ak. Krak. — Dzieli się na trzy. części i w każdej jednego z nich opiewa zasługi.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasins. — Ord. Zamojs.

— Szczęśliwy kres, lotney ku nieśmiertelney chwale strzały, chwalebnym záwodem dopędzony, a przy záłosnym akcie pogrzebowym, wielkich cnót y zasług, godnego niegdy męża, Jego Mości Pana Stanisława Kłosowicza, złotego klucza kawalera, Jego Królewski Mośći Sekretarza, Raycy Krakowskiego, ná utulenie żalu, pozostałych zacnych potomków, y przyiaciół, threnem załosnym, przaz M. Stanisława Jozefa Bieżanowskiego, P. D. C. M. ku wieczney pámięći, wystawiony. Roku Pańskiego 1673. dnia .... Paździerńika w 4ce, k. 8.

Przyp. H. Pawłowi Kłosowiczowi Prawa O. Dr. Stolicy Apost. Protonotaryuszowi Płoc. Pułtusk. Warszawsk. Kleckiemu Kanonikowi J. K. Mći Sekretarzowi. Chwaląc zmarłego, chwali i Hyacynta Łopackiego i Szymona Swierskiego, zmarły bywał burmistrzem miasta.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows. — Uniw. Warsz.

— Trabea purpurata, eminentissimi et reverendissimi principis, D. Michaelis Stephani comitis in Radzieiowice, et Kryłów, Radzieiowski, S. R. E. Presbyteri cardinalis, archiepiscopi Gnesnensis, legati nati, Regni Poloniae Primatis, primiq; principis, Romae in deliciis Vaticanae Sedis, purpuratiq; senatus ecclesiae habita, et summis ubiq; honoribus excepta; ac tandem in patriam feliciter redux, ex mente orbis poloni, et Palladis Jagellonicae venerabundo cultu, in argumentum publicae laetitiae, a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopol. in Alma Universitate Cracoviensi Philosophiae Doctore, Collega Minore, ordinario Poeseos Professore, applausu panegyrico celebrata. Anno Salutis 1690. Cracoviae, Typis Universitatis. fol. kart. 25.

Są tu szczegóły do Hieron. i Mich. Radziejowskich.

Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Trabea sapientiae coronata rectoralibus Academiae sceptris, feliciter conjuncta; perillustri magnifico et admodùm reveren. Domino, D. M. Simoni Makowski S. Th: licentiato et professori, Ecclesiae Collegiatae S. Floriani Custodi, Curato Nasiechovicensi, Contubernij Hierosolymitani provisorij S. R. M. Secretario, Almae Universitatis Cracoviensis, Generali et vigilantissimo Rectori, dum ad aedes S. Annae, in maxima illustrium hospitum, et academici Senatus corona, ritu solenni Sacrae Theologiae Doctor, renuntiaretur, cum insigni applausu, et laetitiae publicae acclamatione collata; et in argumentum debitae venerationis, votiq; gratulatorij, a M. Stanislao Josepho Biezanowski, Leopol: in eadem alma Universitate Crac: philosophiae Doctore, Collega Minore, ordinario poeseos professore, cultu panegyrico celebrata. Anno Salutis 1681. die 18. Mensis Octobris. Cracoviae, typis Universitatis. folio, 1 arkusz.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ord. Zamojs.

— Tres panes coronati Perillustri et admodum Reverendo Domino D. M. Joanni Cynerski Rachtamovio Collegae Maiori sacrae theologiae Sententionario ecclesiae cath. Cracov. canonico, et ad SS. OO. praeposito, cum amplissima canonicatus cracoviensis dignitate concordibus omnium Academiae Ordinum suffragiis delati. A Stanislao Josepho Biezanowski Leopolien: etc. celebrati. Anno 1653. folio. Ossol.

— Tripos divae Themidis aureus, quatuor doctoralibus gemmis coronatus, virtuti et honori Perillustrium et admod: Reverendorum Dominorum, D. Joannis Michtarowski Ecclesiae Cathedralis Vladislaviensis Canonici, Archidiaconi Crusvicensis; D. Christophori Stanislai Dembicki, Canonici et Officialis Sandomiriensis, Praepositi Stobnicensis S. R. M. Secretarij; D. Christophori Myszczynski, Pronotarij Apostolici, Cantoris Vislicensis, Sandomirien: Kielcen: Canonici, Actorum Curiae Episcopalis Cracoviensis Notarij; D. Joannis Floriani Machowicz, Philosophiae Doctoris, Archidiaconi Pilecensis, Ecclesiae Collegiatae SS. Omnium canonici, Praepositi Zarnovecensis dum in Alma Universitate Cracoviensi, a perillustri, et admodum reverendo domino, D. M. Sebastiano Piskorski J. U. Doctore, et Professore, ecclesiae collegiatae SS. Omnium Archidiacono, Canonico Vielunensi, Curato Luboricensi, in florentissima Illustrium Hospitum corona, Juris Utriusq; Doctores, ritu solenni renuntiarentur; per M. Stanislaum Josephum Biezanowski, Leopol. in eadem Alma Universitate Cracoviensi, Philosophiae Doctorem, Collegam Minorem, Ordinarium Poëseos Professorem, gratulatorio applausu, dedicatus. Anno Salutis 1690. Die 6. Mensis Martii. Cracoviae, Typis Universitatis. folio, 6. k. nlb.
Dzików. — Jagiell. — Kijows. — Krasińs. — Ossol.

— Triumphus animorum, sub victrici fascia, sacrum Vaveli fastigium coronante, Illustrissimo et Reverendissimo Domino D. Joanni Małachowski, Dei, et apostolicae Sedis gratia, episcopo cracoviensi, duci Severiae, almae Universitatis cracoviensis cancellario faventissimo, dum inter solennes publicae laetitiae apparatus, sedem suam episcopalem, auspicato primum ingrederetur, maximo gratulantium affectu exhibitus; et a M. Stanislao Josepho Biezanowski, Leopol: in eadem Alma Universitate Cracoviensi Philosophiae Doctore, Collega Minore, Ordinario Poeseos Professore, panegyrico applausu luci publicae consecratus. Anno salutis 1681. Die 27. Mensis Septembris. Cracoviae, Typ. Univ. fol. kart nlb. 16.
Branic. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Trophaeum martiale Serenissimo ac Potentissimo Principi, Joanni Casimiro, Poloniae et Sueciae Regi, Magno Duci Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae, Czernichoviae, etc. etc. etc. Domino, Dno Clementissimo. Post triplicis pro Deo, et patria, adversus immanem rebellium, et Scytharum potentiam, expeditionis, fortissimè exantlatos labores, ad perennem Suae Serenissimae Majestatis gloriam, operâ Stanislai Biezanowski Leopol. inclytae Universitatis Cracoviensis Academici, in Sacrario immortalitatis erectum. Anno aerae christianae M. DC. LIV. (1654) Die .... Mense .... Cracoviae, apud Lucam Kupisz, S. R. M. Typog. fol. 12 k. nlb.
Jagiell. — Krasińs.

— Trophaeum victoriosae crucis, gentilitia de stemmate Prus, falce, et solea armatum, nunc vero sacra doctoratus theologici. laurea, in perillustri et reverendissimo domino, D. Vladislao de Minsko Opacki, J. Uq; Doctore, Ecclesiae cathedralis archidiacono, praeposito Koscielecensi, S. R. M. Secretario, dum in alma universitate cracoviensi, a perillustri et reverendissimo Domino, D. M. Martino Winkler S. Th: Doctore et Proffessore, Collegii Majoris patre seniore, canonico crac., praeposito Sandomiriensi, scholastico Kielcensi, etc. in florentissima illustrium hospitum

corona, sacrae theologiae doctor, ritu solenni renuntiaretur, magno omnium applausu, coronatum; a M. Stanislao Biezanowski Leopol. in eadem alma Universitate Cracoviensi, Philosophiae Doctore, Collega minore, Ordinario poeseos professore, officiosissimo cultu celebratum. Anno salutis 1689. die 26. septembris. Cracoviae, typis Universitatis [1689]. folio kart 6. nlb.

Czartor. — Jagiell. — Kijows. — Krasińs. — Ossol.

— Uberes lachrymae, ad feralem urnam, excellentissimi olim, ac Doctissimi Domini, D. M. Joannis Dziedzic, Philosophiae Doctoris, Collegae minoris Ordinarij eloquentiae Professoris, immaturo obitu, magnoque omnium dolore extincti, a nobilissima Academici Senatus, totiusque Reipublicae literariae, et atrata maerentium amicorum corona, ob desideratissimi viri obitum profusae, et a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopol. Phil. Dre ad lugentem cytharam aeternitati servatae. Anno sal. 1660. pridie idus Maij. Cracoviae, in off. typogr. viduae et haeredum Fran. Cezary S. R. M. typogr. fol. 1 ark. (wierszem).

Na marginesie poezyi wymienia dzieła odnoszące się do Dziedziców. Albertus Dziedzic defuncti Patruus vitam S. Hildegard. in Polon. transtulit. Joannes Dziedzic. 1) Aquila Połubinia edita Vilnae. 2) Panegyris nuptialis Leopardo, Firlejano. 3) Rosae Broscianae. 4) Fascia thiarata. 5) Theatrum virtutum. 6) Olor Trzebicianus. 7) Antipanegyricus Gustavo Sueciae. 8) Starowolski Elogia.

Jagiell. — Ossol.

— Unica maximi doloris gutta, victurae memoriae, clarissimi olim et excellentissimi Domini, D. M. Joannis Rezner, Phiae, et Medicinae doctoris, S. R. M. medici, viri de re medica, mathematica, chymica, longe meritissimi, magno omnium dolore extincti, ex publico maerentium luctu, a M. Stanislao Josepho Biezanowski, Leop: P. D. pio, dolentiq, affectu, servata. Anno Domini 1660. die 15. mensis Aprilis. Cracoviae, in off. viduae Lucae Kupisz S. R. M. typographi. (1660). fol. 1 ark.

Wierszem. Rezner umarł 13. Kwiet. 1660 r.
Jagiell. — Ossol.

— Utraq; cives, Illustres et Generosi Domini, Michael, et Joannes de Hoczew Bal, Illustris et Magnifici Domini, Stephani de Hoczew Bal, Vexilliferi terrarum Praemisliae, Sago, togâq; inclyti herois, et suavissimi Nestoris, charissimi filii, viuaeq; imagines, Ambo Cygni, Arcades Ambo, in archigymnasio Jagielloniano, pro militari et literata pubis Sarmaticae disciplina, pari animorū feruore, nec dissimili eloquentiae gloriâ, decertantes, fausta acclamatione ex voto nobilissimae magnorum hospitum coronae, a M. Stanislao Josepho Biezanowski Phil. D. excepti. Anno Domini 1660. Die 29. Mensis Februarij. Crac: apud viduam Lucae Kupisz S. R. M. typog. (1660). w 4ce, k. 6. Jagiell. — Ossol.

— Vectigal gratitudinis, serenissimò ac Potentissimo Principi Joanni Casimiro IV. Regi Poloniae, Magno Duci Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Livoniae, Samogitiae, Czerniechoviae, etc. etc. etc. nec non Suecorum, Gothorum, Vandalorumque haereditario Regi, Patri Patriae atque Vindici fortissimo Dom. Domino Clementissimo Divae Palladis Jagellonicae opera, ad geminam immortalis gloriae molem, ab penis cum Sueco et victoriarū ex Moscho amplissima promerita appensum, et in gratiam fortunatissimi ad urbem Crac: Serenissimae suae Majestis aduentus, a M. Stanislao Josepho Biezanowski, Leopol. Philos. in Alma Universitate Cracoviensi Doctore, Luci publicae consecratum. Anno restauratae salutis 1660. Die 29. Octobris. Cracoviae, in offic. viduae Lucae Kupisz, S. R. M. Typ. fol. k. 5.

Na końcu: Sumptibus ex fundatione perpetua Bart. Nowodworski.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Vexillum immortalis gloriae, ad perennem sepulchralium honorum aram, illustrissimi olim, et Magnifici Domini, D. Michaelis de Zebrzydovice, Zebrzydow-

ski, palatini Crac:, generalis Minoris Poloniae, Cracouiensis, Lanckoron: capitanei, dum in auito, Zebrzydouianae pietatis monumento, in ecclesia F. F. Minor: de Obseruantia, celeberrimi Montis Caluariae, piis eiusdem manibus, iusta funeralia, magno omnium dolore, posthumoq; obsequio persoluerentur; debito, in amplissimum Mecaenatem, pietatis affectu, a M. Stanislao Josepho Biezanowski, Leopol: in alma uniuersitate Cracouiensi, collega minore, ordinario pòéseos professore, inter gentilitia, vexilli Zebrzydoviani, decora, appensum. Anno Verbi incarnati 1667. Die 12. Maij. Cracoviae, in officina haeredum Francisci Cezarij S. R. M. typogr. fol. kart 11. (ark. E_2). (wiersz).

Na odwr. str. tyt. herb Zebrzydowskich Radwan, pod nim wiersz łac.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Przezdz.

— Wieczno trwała starożytney Ozdoby roża, albo nieśmiertelna pámięć, wielkich cnot, y zasług, Wielmożnego niegdy Páná Jego Mosci Pana, Woyciecha Kazimierza z Korozwęk Męczynskiego, Podkomorzego Wielunskiego, Láyskiego, etc. Starosty, pod hieroglifikiem Rozy herbowney, potomnym czásom. Przez M. Stanisławа Jozefa Bieżanowskiego, Leopol. w Przesławney Akádemiey Krákowskiey filozofiey Doktorá, C. M. záłosnym threnem podana. Roku Páńskiego, 1670. Dnia 26. Márcá. W Krakowie, u Dźiedzicow Krzysztofá Schedla, J. K. M. typographá. fol. k. 8.

Jagiell. — Ossol. — Przezdz.

— Vinculum augusti sangvinis, ad festa nuptialia, illustriss. et excellentiss. sponsi, Joannis comitis de Pieskowa Skała Wielopolski, regni Poloniae procancellarii, Generalis Minoris Poloniae, Cracovien. Neoforen. etc. etc. Praefecti; et Illustr. ac Excellentiss. Virginis ac Sponsae, Mariae Annae Marchionissae de Arqvian; Leopoli inter maximos splendidissimi Hymenaei applausu, a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopol. in Alma Univers. Cracou. Philos. Doctore, Coll. Minore, Ordinario Pòéseos Professore, panegyri epithalamicâ celebratum. Anno salutis 1678. die 12. mensis Junii. Cracoviae, typis Universitatis, impensis Novodvorscianis. folio, 5 arkuszy.

Na odwr. tytułu jest dytyramb weselny wierszem łacińskim do nowo zaślubionych. — Sam zaś panegiryk prozą pisany, lecz nie podający żadnej wiadomości, prócz tego tylko, że ojcem Podkanclerzego był Jan Wielopolski Wda Krak. a Marya siostrą królowej Kazimiery.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ord. Zamojs.

— Zabáwá Duchowna, na solenną oktáwę, niepokalánego poczęćiá, krolowey Niebieskiey, Bogarodzice Maryey Pánny, y Jey pomnożenie czci z pieśni Salomonowych, z ich wykładem wzięta, y rythmem łacińskiem temuż niepokalanemu Máryey Pánny, poczęciu, służącym. Od M. Jozefa Stanisława Bieżanowskiego Filozofiey Doktora, Kollegi Mnieyszego, Ordináryinego Poetyki Professorá, w Przesłáwney Akádemiey Krákowskiey, przysposobiona: á teraz dla zábáwy pobożnych, przez M. Andrzeia Brzezińskiego, nauk wyzwolonych y Filozofiey doktorá, plebáná Zborowskiego, ná polski ięzyk przełożona: Roku Páńskiego 1693. Zá pozwoleniem stárszych. W Krakowie, w drukárni akádemickiey. (1693). w 8ce, kart. nlb. 8. str. 130.

Na odwrocie tytułu wiersz na herb Firlejów. Dedykacya Zofii Barbarze Piaseczyńskiej, Wojew. Smoleńskiej, z Dąbrowice Firlejownie. W przedmowie kart 5. jest krótka genealogia Firlejów. Cała książka w strofach ośmiowierszowych a nad stronnicami nadpis: Delicye ośmiodniowe. Na odwrocie aprobaty jest drzeworyt M. Boskiej z dziecięciem.

Katal. Pijar. N. 123. — Juszyński I. 37. mylnie ma rok 1695.

Jagiell. — Ossol.

— Zelus heroicae contra haereses virtutis et sapientiae, in Illustri, et admodum Reuerendo D. Domino Martino Joanne Pathun, ecclesiae collegiatae Vielenensis Praeposito, dum in Alma Universitate Cracoviensi, a Perillustri et admodum Reuerendo Domino D. M: Joanne Radzki, S. Theologiae Doctore, et

Professore, Protonotario Apost: Ecclesiae Cathedr: Crac: Canonico, et Collegiatae SS. Omnium Praeposito, Scholarum Vladislauianarum, et Contubernij Sisiniani Provisore, S. R. M. Secretario, Sacra Doctoratus theologici laurea ritu solenni insigniretur, meritissimo honore coronatus; et a M. Stanislao Josepho Biezanowski Leopol. Philos. Doctore, Collega Minore, Ordinario Poeseos Professore applausu gratulatorio celebratus. Anno Domini 1680. Die 29 mensis Februarij. Cracoviae, typis Universitatis. (1680). fol. k. 3.

Branic. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

— Zrzodło obfitey zalosci piąćią strumieni płynące, ná osvviádczenie nieoszácowáney vtráty, kosztownego kleynotu przez smierć nieuchronną rozboyniczkę wydártego, na pogrzebie Wielmożney Pániey, Jey Mośći Pániey Leonory Konstanciey z Stanisławic Belzeckiey, Starościney Belskiey, vkocháney małżonki Wielmoznego Pana Jego Mosci Pana Alexandra Belzeckiego, Starosty Belskiego, Dworzániná pokoiowego J. K. Mci przy ostátniey posłudze, tak rozkoszney gáłązki, przed czásem ná wielki żal przezacnego domu odćiętey, wielkim áffektem płáczącey Kámaeny przez Stanisława Biezanowskiego Náuk wyzwolonych Philozophiey Bákálarzá. oswiadczone. Roku Páńskiego 1649. 22. dniá Márcá. W Krakowie, w drukárni Lukaszá Kupiszá J. K. M. typographá. (wierszem) fol. k. 2. str. 13.

Poema jest podzielone na pięć Strumieni, każdy drukowany odmiennym drukiem. Ostatni strumień płynie z pięciu po kolei córek Bełzeckiej.

Jagiell. — Ossol.

— Ob. Bielecki Marcin (cordolium gementium 1693) — Cizemski Andr. Remig. (Laurus 1660) — Damascen J. (Królewic 1688) — Damirski Cypr. (Thaumaturgus 1672. od str. 118) — Frydrychowicz Dominik (Hyacinthus 1688) — Klimecki Krzysztof (Liber anagramm. 1690) — Kochowski Wesp. (Hypomena 1672) — Nakielski (Miechovia 1634) — Odymalski Walenty (Swiata naprawionego 1670) — Piskorski Sebast. (Astraea Sarmat. 1692) — Podgórski Samuel Jan (Sacra cordium 1693) — Putanowicz Józef (Życie i cuda 1780) — Starowolski Szymon (Musices practicae 1650, Vitae antistitum 1655, 1658) — Szczygielski Stanisław (Aquila 1663, Liber penthicus 1684, Pharus Benedictina 1669) — Tłuczyński Maciej Ignacy (Żywot 1673) — Treter Kazim. Maciej (Heroicum Martis 1675).

Przyjaciel ludu. Leszno R. VII. s. 105—110. — Sołtykow. O stanie Akad. 496. 507—14. — Łętowski Katalog. II. 31—5. — Chłędow. Spis. 78. — Weteran Poznańs. 1825. 423—4. — Juszyńs. 26—E. Kierski w Tygod. illustr. 1864. T. 10. s. 445. — Chodynic. 25. — Batowski Nktre rękop. w Ks. Ossol. 1—10. — Encykl. Orgel. III. 408. 544—5. — Muczkows. Rękop. Radym. 66. 84—98. — Jabłonow. Mus. Polon. 1782. s. 25. mówi że 150 panegiryków wydrukował. Jam zebrał ledwie 146. lecz być może, iż uroniłem kilka, z powodu że w r. 1866. pożyczyłem bibliografowi w pobliżu Warszawy ówczas żyjącemu, cały mój zbiór pism Bieżanowskiego, i ten u niego przepadł. Trzeba było po raz wtóry w Krakowie zbiór ten formować. — Nie pierwszy to i nie ostatni, rezultat koleżeńskiej uczynności.

Bigae sponsorum Joan. Napsii (1660) ob. Napsius Joh.

BIGNICOURT (De) Szymon (1709 † 1775). Poésies latines et françoises. A Londres, 1756 w 12ce, str. 95.

Są tu wiersze do ś. Stanisł. Kostki, do Maryi Leszczyńskiej, do króla Stanisława.

Czartor.

Bignon Jerome (1589 † 7 Kwiet. 1656) ob. Molé Math. (Arrest 1646).

BIGOSZEWSKI Adalbert. Monumenta laureati honoris philosophica insignia. Adjutrice gratia et protectione: Celsissimi Illustrissimi et Reverendissimi Domini, D. Andreae Stanislai Kostka, Comitis in Załuskie Załuski, Episcopi Cracoviensis, Ducis Severiae, equitis aquilae albae almae universitatis cracoviensis. Cancellarii faventissimi. In fundamento virtutis ac eruditionis ad Decus et gloriam XVI. VV. DD. Secundae laureae Candidatorum erecta. ac dum a Perillustri Clarissimo et admodum Reverendo Domino D. Stanislao Philippowic, S. Theol. Doctore et Pro-

fessore, ecclesiarum collegiat: S. Floriani Clepardiae ad Cracoviam Decano, etc. etc. Collegii Majoris, ac totius Universitatis Cracov: Seniore Patre et procancellario magisterii in AA. LL. et in Philosophia doctoratus licentiam peractum rigidi examinis certamen in publica magnorum hospitum praesentia ritu solenni consequerentur. Per Adalbertum Bigoszewski, ejusdem Laureae Candidatum, authenticis fraternae propensionis documentis consignata. Anno CarMIne ChronostICo, CabaLIstICo feLICIter elatô.

Spes è Mente DeCet praeCLaras
345. 5. 180. 117. 341.
pastVs honorIs.
545. 327.

Die 16. mensis Junii. Cracoviae, typ. Collegii Majoris (1756). folio, k. nlb. 19.

Na odwrocie tytułu miedzioryt herbu a po nim 10 wierszy: Ex paneg. in obitum Joan. Waxman. — Dedykacya Michaeli de Korabniki Waxman Oswiecimensis et Zathoriensis Ducatum Pincernae. Mieści się następnie: Oda do Błog. Jana Kantego, wiersz heroiczny do Stanisława Philippowica. Spis egzaminatorów.

Wreszcie Monumenta dla tych laureatów z ich herbami: Ant. Firlecki. Jan Kruszyński. Paw. Lamkowski. Mik. Jurkiewicz. Kanty Toriani. Jan Ambrożewicz. Laur. Bularni. Cypr. Miller. Stan. Petulski. Jan Jordan. Roch Cybulski. Jak. Gajewski. Jozef Jrlici. Tom. Adamaszczyński. Laur. Ficzkiewicz. Autorowi wiersz pisze Mik. Jurkiewicz.

W dedykacyi (kart 8) jest genealogia Waxmanów skojarzonych z Rusockiemi.

Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Przezdz.

Bigoszewski Michał obacz Fidecki Ant. (Viretum 1753).

Bihang til Afhandlingen om Ängelands och Palens Borgerliga Författningar. Stockholm. Tryckt hos Carl Stolpe. 1771. w 4ce, 2. kart nlb.

Jagiell.

— Ob. Afhandling.

Biharovsky Samuel ob. Thules A. (Das im Herbst gefundene Liebes Confect 1792).

Bij Gustawa, kto dobry ob. Twardowski K. (1629).

Bikewicz Mateusz ob. Łopaciński J. D. (Kazania 1778).

Biki Bernard. Osobliwe panskie dary abo raczej Boskie w osobie godney pamięci Jasnie Wielmoznego Pana Je° M. P. Karola na Dąbrownie y Zasławiv Hlebowicza Woiewody Wileńskiego: Oniksztynskiego Radoszkowskiego Jałowskiego Rakanczyskiego Lawaryskiego etc. etc. Starosty przy akcie pogrzebowym. Z ambony Wilenskiey OO. Bernardynów okazane dnia 11. lutego roku páńskiego 1670. przez X. Bernardyna Bikiego reguły Frančiszka Swiętego braći mnieyszych de obseruantia Kaznodźieie generalnego prowincyi Małopolskiey y Litewskiey definitora habitualnego. Z dozwoleniem stárszych. W Wilnie typis academicis roku 1670. dnia 8. Junij. w 4ce, 5. arkuszy.

Autor przypisał żonie zmarłego Katarzynie na Birżach i Dubnikach Radziwiłownie Hlebowiczowy Wdzinie Wileńskiej; Marcycybelle Annie Hlebowiczownie Oginskiey; i Krystynie Hlebowiczównie. Na odwrocie tytułu w niektórych egzemplarzach jest herb Hlebowiczów.

Są niejakie szczegóły do życia zmarłego. „Wiedeńscy Philosophowie przyznawali drukiem, że jest Decus Sarmatiae, a Akademia Krakowska witała go za powrotem do kraju jako Gloria Lituaniae".

Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

Bilans (1 arkusz składany). folio.

Obacz Billans. Krasińs.

Bilański Piotr ob. Idzellowicz Michał X. (1796).

BILAŃSKI Walenty Jan. Cithaeron academicvs maturos autumnali tempore producens fructus. Ingenuis IX. primae Laureae Candidatis, dum per Excellentissimum ac Doctissimum Dominum, M. Valentinum Joannem Mazurkowic, Philosophiae Doctorem; et Collegii Minoris Professorem, in celeberrimo Almae Academiae Cracov: athenaeo, prima in artibus et philosophia Laurea ritu solenni insignirentur, amoris et gratulationis ergo a Valentino Joanne Bilanski, eiusdem laureae candidato, festiuo Citharae applausu dedicatvs. Anno Domini, 1666. Die 23. Mensis Octobris. Cracoviae, apud haeredes et Suc: Lucae Kupisz,

S. R. M. typogr. (1666). w 4ce, kart 10.

Na odwrocie tytułu pod herbem pisze wiersz Christ. Mysczyński. — Dedykacya Stan. Wojeński Canonico. Dalej Ode Joanni Cantio; oraz wiersze: Val. Joanni Mazurkowic. Joan. Rudzki. Jac. Rogowski. Cas. Joan. Bryszkowski. Chrys. Mysczyński. Franc. Szeligowski. Mart. Strykiewicz. Mart. Bochenkowski. Alb. Krzemiński. Mart. Frankowicz. Dla autora piszą wiersze Mysczyński i Szeligowski.
Jocher 1437.
Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol.

Bilanx theologica Stan. Ruppe. 1676. zob. Kortyni Alex.

Bilanzo deren in voriger Campagne vorgeg. Kriegs-Operationen zwischen Kays. Majestät, wie auch Spanien und England, den Niederlanden, Polen, Venedig, dem Türk. Kayser und dem Könige in Frankreich. Mit einer Erzählung der grossen Conferentz im Haag. (Bez wyr. m.) 1692. w 4ce, str. 56.

Bilaw Stanisław. Ein Bekentnuss wider Osiander 1552.

Tak zanotował Swidziński w swoim katalogu.

Bildnüssen ob. Neugebauer a Cadan (1626, 1644).

Bildschriftliche Namenserklärung Peter I. (1698.) zob. Wendel M. Wolf.

Bilducki Adam ob. Chodkiewicz G. (Epithalamia 1594) — Threni (Parthenicae sodalitatis 1594) — Threni in obitum (1596).

Bilducius Joannes ob. Threni in obitum (1596).

BILDZIUKIEWICZ Hieronymus. Divi tutelaris patrii Casimiri insigne virtutum hieroglyphicis emblematum figuris adumbratum serenissimae Poloniarum reginae Constantiae ab Hieronymo Bildziukiewicz philosophiae in alma Academia Vilnensi auditore devota observantia humiliter oblatum. Anno salutis M. D. C. X. (1610). w 4ce, k. t. i 2-ga karta sztych., 2. k. nlb. dedyk., 24 k. nlb. ze sztychami w texcie i 2. k. nlb.

Przy końcu data w chronostychu: TVta faVore preCor CresCant VIrtVteq· VetVta, HaeC CasIMIre tVo XenIa fIxa thoLo. (an. 1610.).
Kraszews. w artyk. Pożar Wileńs. Zamku.
Czartor. — Horodecka. — Zamojs.

Bildzinkiewiczowna Klara ob. Mithau Stan. Jan (Tryumf na wesele 1629).

BIELEFELD Christian († 1695.) J. N. J. Fides ueterum et imprimis fidelium mundi ante diluviani in Christum verum Deum et hominem ejusque passionem meritoriam adversus pestilentem novatorum maxime D. Georgii Calixti haeresin .... quam a disputatione solenni etc..... praeside Abrahamo Calovio tuebitur.... M. Christianus Bielefeld..... Wittenbergae. Literis exscribebat Joannes Röhnern. Anno 1655. w 4ce, str. 100. Warsz. Uniw.

Bileński Adalbert ob. Franciscus Tomecki (Corona dignitatis 1762).

Bilewicz Janusz (Jan) ob. Krapińksi Jan X. (Epoka 1653) — Stubski I. J. (Magnae molis).

Bilewicz Jerzy ob. Stubski J. J. (Magnae molis magna ruina 1644).

Bilewicz Jaroslaus ob. Stubski Jakób Jan (Magna molis magna ruina).

Bilfinger Bernard ob. Jaworski St. (Discursus 1742).

Biłgoraj ob. Krasicki Ignacy (1782) — Pieśń.

Bilibra veritatis et rationis de verbo Dei zob. Vorstius Henr. (1700).

Bilina Jan ob. Pietraszkiewicz Matthias (Immat. occasus 1650).

Bilina Michał H. ob. List o dziesięcinach ruskich 1788. w 4ce.

(Biling J.). Wiersze przy weselnym akcie JMci Pana Jana Bilinga z Jejm. Panną Urszulą Turnerowną dnia 13. lut. 1753. fol. 2 kart. Ossol.

BILIŃSKI Felix Marcin. Trzy Kazania ks. Felixa Bilińskiego kaznodziei ordyn. drohobyc: 1) O przewrotnej wolności i szkodliwej równości w dzień Św. Trójcy. — 2) O dawaniu dzieci do szkół publicznych podług najwyższych rozkazów, przy zaczęciu roku szkolnego. 3) O uszanowaniu i ozdobie kościołów na uroczystość poświęcenia kościoła. Przemyśl, 1793. w 8ce.
Drohobycz.

— Kazanie w dzień objawienia pańskiego, które Grecy Feofania zowią

przy uroczystem wody święceniu w Drohobyczy roku pańskiego 1796. dnia 6. Stycznia według starego kalendarza miane przez X. Felixa Marcina Bilińskiego Kaznodzieję ordinariusza Drohobyckiego. W Lwowie, drukiem Pillera. w 8ce, 20 stron.

Przypisał Księdzu Glyceremu Dubickiemu rektorowi szkół i klasztoru zakonu S. Bazylego W. i proboszczowi Drohobyckiemu. Akad.

(Biliński Hipacy). Swiatło mysli pobożnych z których uwag niby świerk wzniecone przez mgły doczesne do wiecznej jasności dążącym dla łatwego przejścia w ręce podane, jasnemi cnotami jawnemi nieba, i zakonowi Wielmożnego, najprzewielebniejszego w Bogu Jmci X. Hypacego Bilinskiego Zakonu S. Bazylego W. Kongregacyi Ruskiej Proto-Archimandryty Opata Ławrowskiego pomnożone, roku od potłumienia grubych ciemności piekła 1771. W drukarni J. K. M. Poczajowskiej (1771). w 12ce, str. 96.

Biliński Jan ob. Tarzymięski Jerzy (Certamen Pułtoviae 1616).

BILIŃSKI Mathias. Carmen nvptiale. Magnifico ac generoso Domino, D. Mathiae Olszewski Thesaurario terrae Wiznensis etc, etc. Domino, et Fautori dignissimo. A nobili Matthia Bilinski, Artium et Philosophiae Baccalaureo, in argumentum debiti honoris et obseruantiae dedicatum. Anno Domini, M. DC. XXXIX. mense februario, die XVI. [Na końcu:] Cracoviae, in officina Martini Philipowski, anno D. M. DC. XXXIX. w 4ce, ark. 3.

Pod herbami pissą wiersze Matthias i Ludwik Stan. Raduńscy uczniowie. Nowo zaślubiona zwała się: Starscia Dorota. Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

Billans, $^1/_2$ arkusza in folio. (z wieku 18)

Ob. Bilans. Branic.

BILLAUT Adam, menuisier de Nevers. Le villebrequin. (Poësies galantes) Dédié à Monseigneur le prince. Paris, de Luyne, 1663. w 8ce, 23 kart, 528 str. i 3 karty.

Od str. 87—95: Stances sur le départ de la Princesse Marie, reine de Pologne.

(Billewicz). Pasterka z Billewicz. w 8ce, pół ark. [Na końcu:] W Wilnie w druk. XX. Schol. Piar. R. 1770.

Wiersz na ślub Billewicza Ciwuna Twerskiego z (Anną) Łopacińską córką Pisarza Litewskiego w Wilnie.

— Ob. Siemaszko Julian (Propositiones 1760).

Billewiczowa Anna z Łopacińskich ob. Kausinus Mikołaj (1786) — Puzynowie (1732).

Billewiczowna Helena ob. Morykoni (Na akt 1781).

BILLEWICZ Józef Benedykt. Do J. W. J. X. Jerzego na Łubnie Połubieńskiego Sekretarza W. W. X. L. Prałata Archidiakona Wileńs. w dzień imienin jego r. 1793. w 4ce, kart 2.

Na końsu podpis: Jozef Benedykt Billewicz Podkomorzy Nadw. J. K. M. Kapitan Artylleryi Woyska W. X. L.

BILLEWICZ Tadeusz. (Kaszt. Trocki † 1790). Mowa JWP. Billewicza Starosty Rossieńskiego Ciwuna r. 1782. w 4ce, k. 1.

Do króla o wyznaczenie Sejmików na elekcyą nowego Starosty Xstwa Żmudzkiego. Ossol.

— Prośba Billewicza do króla i skonfederow. Rzpltej Stanów. folio, kart 2. Krasiń.

BILLEWICZ Theodorus. Triplex Philosophia rationalis, naturalis et moralis. Sub auspiciis D. Joannis Baptistae publicae disputationi proposita in Alma Universitate Vilnensi Societatis Jesu a Magnifico Domino D..... Dapiferide Duc. Samog. Praeside R. P. Joan. Sadkowski S. J. A. A. L. L. et Phil. Doctore eiusdem ordinario professore. folio, arkuszy nlb. G_2.

Tytuł w drzeworycie. Na rycinie podpisany Al. Tarasowicz. Ten był rytownikiem w latach 1680 do 1690. Warsz. Uniw.

Billewiczowie ob. Radziwiłł (Prożby 1788).

BILLIARD, jałmużnik zwyczajny króla Polskiego. Panegyrique de St Louis. Paris 1736. w 4ce.

BILLICANUS Theobaldus Gerlacher. (Pillicanus. Diepolt. Dicholt. † 8 Sierp. 1554). Epitome dialectices, Theobaldo Billicano avtore. M. J. En quod longa

tibi uix cōmētaria praestāt, — Istc (sic) liber mira cum breuitate docet. — Hūc breuitas si grata placet studiosa iuuētus — Assidua semper sedulitate legas. — — R. S. Tradere uis logicē pueris argute Magister — Feceris auspicium non meliore libro. — Est breuis et tersus, docet isuper oia clare, — Quae pueros primo scire elemēta decet. B. m. i r. w 8ce, sign. A—B_7 = 15 k. nlb. (Zapewne karta 16 ma datę:) Cracoviae, in officina typographica Hieronymi Scharffenbergi. Anno Domini MDXLVIII.

Tej w egz. Bibl. Jag. nie ma.

Ded. Hieronymo Riccio w r. 1530. w Nordlingen.

Branic. — Czetwert. — Czartor. — Jagiell.

— De partium orationis inflexionibus, aliisque accidentibus ac syntaxi earundem, compendium Theobaldi Billicani noviter recognitum. Item de accentibus et quantitate syllabarum libellus, ejusdem Carmina scribere incipientibus perquam utilis. Impress. Cracoviae, per Hier. Vietorem. Anno Dom. 1538. w 8ce, k. nlb. 64. Ossol

— (Tenże tytuł:) ..... Cracoviae, per Hieronymum Vietorem. Anno 1543. w 8ce, k. nlb. 64.

Jöcher. Gelehrt Lexic. II. 955.

Czartor. — Ossol

Billiński M. ob. Biliński M.

Billius Jakób obacz Jan Damascen (1688).

Billy (de) Jean († 22 Listop. 1580) ob. Hozyusz Stanislaus (1568).

BILONIUS Bartholomeus. Libellus metricus, de uocum difficiliarum quantitate. Elbing. 1609. w 8ce.

Katal. Janss. 1686.

Bilscius Andreas obacz Jurgiewicz Andrzej (1588).

Bilski Nicolaus ob. Figureoa (1755) — Stadion gnesn. (1757).

Porównaj Bielski.

Bina gratulatio in ingressu Andr. Szołdrski zob. Gowarczewski G. (1636).

Binarius Chalecianus, sive duo manipuli 1642. zob. Chalecki Chr.

Binae deductiones sacrae Reg. Majestatis Borussiae obacz Deductiones (1733).

BINASZEWSKI Gabryel. Disputatio theologica de Christi resurrectione publice defendet... Lituano-Polonus. Lugduni Batavorum, Petr. Van der Aa 1727. w 4ce. Bibl. Zboru Wileńs.

BINET Cl. L'adieu de France au serenissime Roi de Pologne. Paris, Gadouleau, 1573. w 4ce. Dzików.

BINET Stefan S. J. (1569 † 4 lipca 1639). Vie de Saint Stanislas Kostka. Paris, Chapellet 1622. w 12ce.

Jest także w jego Opera Spiritualia w 2 t. Rotomagi 1620. w 4ce.

— Vita di S. Stanislao Kostka tradotta dal Francese. Venezia 1683. w 4ce.

Ciampi Bibl. I 23. — Załuski Conspectus 74.

BINNIGER L. E. Dissertatio de plica polonica. Basileae 1702. w 4ce.

Maśtaller Weichselzopf 1790. Wien. str. 29.

BINSFELD X. Józef. Mowa żałobna już po złożeniu do grobu ciała Jaśnie Wielmoznego Jmci Pana Jozefa Kotwić z Krzycka Krzyckiego Kasztelana Biechowskiego, Orderu S. Stanisława Kawalera, którą miał na publicznych exekwiach w kościele Poznańskim WW. OO. Bernardynow. X. Jozef Binsfeld. Pleban Niepruszewski Roku Pańskiego 1783. Dnia 22. Września. B. w. m. (Poznań). w 8ce, ark. A—D_4 (kart 28).

Dedyk. Pani Maryannie z Piotrowskich Krzyckiej, kasztelanowej.

Jagiell. — Przezdziec.

Bintzke ob. Extract (1658).

BION Smyrnaeus. Lamentatio Veneris super Adonin ex graeco. Tranquillo Fabro interprete. Biona Smyrnenczyka Lament Wenery nad Adonisem. Przełożony wierszem polskim nierythmowym. W Warszawie, w Druk. Mitzlerowskiey, 1770. w 8ce.

Po łacinie i po pols. Umieszczone w wydawnictwie Siel. Pols. 1770. od str. 414—422. Przekład J. E. Minasowicza.

Jocher 51.

Tenże przekład Minasowicza jest w Załuskiego: Zebranie rytmów tom V. Warszawa 1756. w 4ce, od str. 277—280.

— Epitaphium Bionis, idyllium Moschi ob. Illicinus (Epigr. in Samuel. Maciejowski 1548).

BION Jean. Narré exact et impartial de ce qui concerne la Sanglante Tragedie de Thorn, traduit de l'Anglais, avec huit tailles et un journal de tout ce qui s'est passé jusq'à ce jour depuis l'execution barbare de la sentence de Varsovie; par Jean Bion, ministre de l'eglise anglicane. Imprimé pour l'auteur. A Amsterdam MDCCXXV. (1725). w 8ce, str. 75.

— Relation exacte et sincere du sujet qui a excité le funeste tumulte de la ville de Thorn avec une copie de la cruelle sentence prononcée contre les protestans de la dite ville, et le recit de l'execution barbare de cette sentence et de tout ce qui s'en est suivi jusqu'a ce jour; le tout fondé sur des preuves les plus authentiques qui font voir que la sanglante catastrophe du 7-me Decembre 1724. est arrivée pour cause de Religion et non pas pour cause de Rebellion par Jean Bion Ministre de l'Eglise Anglicane. A Amsterdam. w 8ce, 55 stron. Horodec.

BIONDI Pasquale. Il volo del aquile generose contro il velenoso dragone della Tracia, et in progressi della cristiana religione col melo del valore delle lucentissime sable Germane e Polacche nella presente campagna del 1684. dal dottor Pasquale Biondi, dedicati all'illustriss. et ecc. sig. il sig. Silvestro Valier kau. proc. di S. Marco e rifor. del nobilissimo studio di Padovia. In Venetia. Presso Domenico Milocco. 1684. w 12ce, 5. k. str. 198. i 1. k. Czartor.

BIORENKLOU Mathias. Wahrhafter Bericht was nach angefangenen Krieg wieder der Cron Polen v. J. K. M. in Schweden bei der Ottom. Porta.... verordneten Abgesandten.... Frankfurt am Mayn 1658. Przezdziec.

— Copia aff secret:' Her Matthiae Biörneklows Breeff til Vice Cantzeleren i Pohlen Her Hieronymum Radziewsky. [Na końcu:] Af Warschow den 6. Aprilis, Anno 1656. Bez osob. tyt. (1656. Stockholm? Keyser?) w 4ce, 1. ark. Jagiell.

— Copia literarum Dni Matthiae Biörenklou S. R. Mtis Sveciae secretarii status et consiliarii aulici ad Poloniae vice cancellarium illustrissimum Dn. Hieronymum Radzievsky Warsavia Elbingen nuper abeuntem. (Datowana: Varsaviae die 6. Aprilis 1656). w 4ce, 4 k. nlb.

— Copie Van Een Brief Van de Heere Matthias Biörenklou Aend e Here Hieronymus Radzieusky. In Latyn geschreven ende in Neerduyts overgeset. M. DC. L. VI. (1656). w 4ce, 12. str. nlb. (po łac. i hollend.).
Hoppe 100.

— Newe Errinnerungs-Schrift den Frieden betreffende so im Namen Ihr. Kön. Maj. zu Schweden den vierdten Tag Mayen 1658. ubergeben worden dess H. Röm. Reichs Churfürst. Collegio. 1658. w 4ce, 1 ark.

— Nochmalige Errinnerungs-Schrift den Frieden betreffend, so im Namen Dero Kön. Maj. zu Schweden behörig übergeben wird dess H. Röm. Reichs Churfürst. Collegio. 1658. w 4ce. Pusłows.

— Memorial, worinnen Jhro Königl. Mayst. zu Schweden, zu Erhaltung desz Teutschen Friedes und gütlicher Hinlegung desz Krieges in Polen, angewandte sorgfältige Bemühung; Sampt, durch welcher Getrieb nunmehr der Krieg aus Polen in Teutschland geschoben werde, klahr vor Augen gestellet wird. Desz Heil. Römischen Reichs Chur-Fürsten und Stände zu Franckfurt am Mayn versamleter Ordinar-Deputation, den 4. 14. Julij Anno 1659. Von Jhro Königl. Majest. zu Schweden Rahte, Praesidenten in den Horzogtühmbern Bremen und Verden, und anjetzo an die Stände desz Heiligen Römischen Reichs Gesandten und Gevolmächtigten, Mattias Biörenklouen, Erbgesessen auff Elmenhoff, Wannestatt und Tiszlingen; übergeben. Im Jahr M. DC. LIX. w 4ce, str. 112. Jagiell.

— Memorial in Puncto der Hülfe und Assistenz wieder die Injurien und

Waffen so wol anderer als auch des Durchlauchtigsten Churfürsten von Brandeburg an des Heiligen Römischen Reichs Churfürstliches Collegium dirigiret von J. K. M. zu Schweden Estats Hoffrath.... Extraordinar Abgesandten Matthias Biörenklou (1658). w 4ce.

— Memoriale ad Eminentissimos et Serenissimos Sac. Romani Imperij Electores directum et unàcum prioribus binis die 22. Februarii. Anno 1658. exhibitum, à Sacrae Regiae Majestatis Sueciae ad Sac. Rom. Imperii Electores, Principes et Status Extraordinario Ablegato, Matthia Biorenklou, ejusdem Suae Maiestatis Consiliario Status Aulico, et Ducatuum Bremensis et Verdensis praeside, Haereditorio in Elmenhoff, VVannestadt et Tislinge. MDCLVIII. (1658). w 4ce, str. 32. Jagiell. — Ossol.

— Memoriale in pvncto avxilii et adsistentiae contra injurias et arma cum aliorum, tum Serenissimi electoris Brandeburgici directum ad Sac. Rom. Imperii Collegium electorale a Sacrae Regiae Majestatis Sveciae Consil. Status-Aulico et Ducatuum Brem. et Verd. praeside, ut et ejusdem ablegato extraordinario Matthia Biörenklov Haereditario in Elmenhoff, Wannestadt et Tislingen. B. w. m. dr. i r. (Przedmowa datowana: Francofurti ad M. 1658) w 4ce, str. 20 i 60.

Dziełko składa się z dwóch części, z których druga zaczyna się od Korrespondencyi oznaczonej: Lit. A. Nos Carolus Gustavus. Notum facimus. Z daty 28. Maja.

Akad. — Ossol. — Jagiell.

— Tenże tytuł [z małemi zmianami: .... puncto auxilii .... iniurias.... Imperij .... à .... Sueciae .... Biörenklou .....] i tenże rok wydania w 4ce, k. tyt., str. 18—104. i 58. str. Beylagen.

Różnica między temi wydaniami jest ta, że pierwsze, ściślejszym drukiem tłoczone, ma w części swej pierwszej dokumenta N. I. i II. pisma Fryder. Wilchelma z r. 1656. W wydaniu drugiem te dokumenta idą od str. 21—37. Poczem w jednym ciągu są drukowane pisma Karola Gustawa od r. 1658 i odpowiedzi Fryd. Wilchelma. Ostatnie pismo 24. Maja 1658 r. (do str. 104). Też same dokumenta obacz pod Brahe. Jagiell.

— Memoriale Novum in puncto pacis & securitatis publicae; Quod nomine Sacrae Regiae Majestatis Sueciae die 4. May, An. 1658. exhibitum est S. Rom. Imperii Collegio Electorali, ab ejusdem Regiae suae Majestatis Sueciae Consiliario Status Aulico, Ducatuum Bremensis et Verdensis Praeside, et p. t. ad S. R. Imperii Electores, Principes et Status Extraordinario Ablegato Matthia Biörenklou Haereditario in Elmenhoff, Wannestadt et Tislingen. MDCLVIII. (1658). w 4ce, str. 7. Jagiell. — Ossol.

— Memoriale iteratum in puncto pacis et securitatis publicae; quod nomine Sacrae Regiae Majestatis Sveciae decenter exhibetur S. Rom. Imperii Collegio Electorali, ab ejusdem Regiae suae Majestatis Sueciae consiliario status Aulico, Ducatuum Bremensis et Verdensis praeside, et p. t. ad S. R. Imperij Electores, Principes et Status extraordinario ablegato Matthia Biörenklou haereditario in Elmenhoff, Wannestadt et Tislingen. B. m. dr. M. DC. LVIII. (1658). w 4ce, s. 12. Jagiell.

— Memoriale; In quo exponitur quantoperè Sac. Reg. Maj. Sveciae pacem per Germaniam conservare et Polonicum bellum restinguere allaboraverit; quorumque moliminibus et facibus belli Polonici flamma Germaniae nunc admoveatur; Exhibitum Sac. Rom. Imperii Electorum, principum et statuum Ordinariae Deputationi, Francofurti ad Moenum congregatae, d. 4. 14. Julii Anno 1659. a S. R. M. Sveciae consiliario, praeside ducatuum Bremensis et Verdensis et p. t. ad S. R. Imperii ordines legato et plenipotentiario, Matthia Biörenklou, haereditario in Elmenhoff, Wannestadt et Tislingen. A. MDCLIX. (1659). w 4ce, str. 68. Akad. — Jagiell.

— Momoriale quod post Caesarei exercitus irruptionem in Pomeraniam, et apertam hanc pacis Imperii rupturam, exhibitum est S. R. Imperii ordinariae Deputationi, die 30. Augusti

st. vet. Anno 1659. a S. R. M. Sueciae Consiliario Matthia Biörenklou. w 4ce.

— Memorialia bina sacrae regiae Maiestatis Sveciae nomine, prius ad eminentissimum Dn. Electorem Mogvntinvm, posterius verò ad imperii ordinariam depvtationem directa et exhibita â Regiae Svae Maiestatis consil. aul. et ducatuum Brem. et Verd. praeside, ut et ejusdem ablegato extraordinario Matthia Biorenklou. haereditario in Elmenhoff, Wannestadt et Tislinge. Bez w. m. i r. (1657), w 4ce, str. 32.
Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Toż. Stetini, apud Joh. Val. Rhetium, S. R. M. Sveciae typogr. et bibliop. 1657. w 4ce, 22 k. nlb.
Czartor.

— Zwey Memorial im Nahmen Ihrer königl: Mayst: in Schweden. Das erste an den Hochwürdigsten Herrn Churfürsten zu Mayntz: Das Ander aber, an desz Reichs ordentliche Deputation gerichtet und übergeben von Seiner Königl: Mayst: Hoffrath und Praesidenten der Hertzogthumb Brehmens vnd Verden; Auch Höchstgedachter Mayestätt extraordinari Abgesanten Matthia Biorenklou, Erb-Herrn in Elmenhoff, Wannestadt und Tiszlingen. Gedruckt im Jahr 1657. w 4ce, str. 38.
Jagiell.

— Ob. Zwei Abschriften von Ihro Kais. Maj. (1659) — Brahe Nic. (Memoriale in quo exponitur 1658).

BIOSET Carl, der Arzneykunst Doctor. Versuch über die Medizinische Constitution von Grossbritanien, nebst Bemerkungen über das Wetter und Krankheiten, welche sich vom Anfange des Jahrs 1758 bis zur Mitte des J. 1760. geäussert haben, und einer Nachricht von der Halskrankheit und dem Frieselfieber, die in dem Herrzogtum Cleveland im J. 1768. epidemisch waren; wie auch Bemerkungen über die Wirkungen einiger Wurmmittel, besonders der grossen mächtigen schwarzen Halleborus oder Barenklaun, aus dem Englischen übersetzt vom Johann Wilhelm Möller. Warschau, in der Gröllischen Hofbuchhandlung. 1779. w 8ce, kart 4. str. 296.
Ossol.

Biragus ob. Mediobarba (1687).

BIRETOWSKI Paweł Jan, od błog. Kunegundy, Sch. Piar. (9 Czerw. 1705. † 13. Września 1781). Wiadomosc ciekawa każdemu wielce pożyteczna. O skutkach y mocy zboż wszelkich, jarżyn i zioł rożnych, tak ogrodowych jako y polnych, iakie skutki y pożytki przynoszą człowiekowi w różnych okolicznościach na poratowanie zdrowia służąca z poważnych autorow dla wygody ludzkiey krotko zebrana y z przydatkiem osobliwszych ciekawości do Druku podaną (sic) w Łowiczu, a ża (sic) pozwoleniem Zwierzchności przedrukowana. W Lwowie, w drukarni WW. OO. Franciszkanów. B. w. r. w 8ce, k. 2. str. 290. i Rejestr chorób kart 7.

Od str. 204. idzie Addytament. Sekreta J. Mci Pana Hirneysa wielce sławnego cesarskiego doktora dla poratowania w różnych paroxyzmach zdrowia ludzkiego bardzo pożyteczne, a wielkiemu jego przyjacielowi komunikowane. Na str. 241. Addytament. Rzetelnie opisanie ziela, gienista spinosa nazwanego. — Potem idą sposoby robienia wódek, sekreta lekarskie etc.
Jagiell.

— Wiadomości ciekawe każdemu wielce pożyteczne o skutkach i mocy zbóż wszelkich, jarzyn i ziół różnych... na poratowanie zdrowia z poważnych autorów zebrane i J. M. P. Janowi Ernestowi Hamiltonowi dokt. i aptek. m. Wilna ofiarowane. Do druku podane 1768. B. w. m. w 8ce, str. 114. k. 2.
Krasińs.

— Wiadomość ciekawa, każdemu wielce pożyteczna, o skutkach y mocy zbóż wszelkich, jarzyn y ziół różnych, tak ogrodowych jako y polnych. Jakie skutki y pożytki przynoszą człowiekowi w różnych okolicznościach osobliwie na poratowanie zdrowia służące, z poważnych autorów dla wygody ludzkiey krótko zebrana, y z przydatkiem na końcu niektórych ciekawości do druku podana R. P. 1769. W Łowiczu w drukarni J. O. Xcia prymasa Arcybisku-

pa Gnieźnieńskiego. w 8ce, 184 stron, spisu 3. k. nlb.

Bentk. Hist. II. 458 Dzików.

— Wiadomość każdemu wielce potrzebna o skutkach y mocy zbóż wszelkich, iarzyn y ziół różnych tak ogrodowych iako y polnych. Jakie skutki y pożytki przynoszą człowiekowi w różnych okolicznościach, osobliwie na poratowanie zdrowia ludzkiego służąca z poważnych autorów dla wygody ludzkiey krótko zebrana naprzód roku pańskiego 1769. w Łowiczu wydrukowana, a teraz z rozkazu Jaśnie Wielmożnego JMci Pana Jana Ordynata Zamoyskiego Woiewody Podolskiego, Starosty Lubelskiego, Rostockiego, Kawalera orderów orła białego i S. Stanisława przedrukowana Roku pańskiego 1772. W Zamościu w drukarni akademickiey. w 8ce, 217 stron i Rejestr.

W przedmowie zapewnia, że błędy wydania pierwszego są poprawione a w wielu miejscach nastąpiły dodatki pożyteczniejszych rzeczy. Na końcu przydane są „przepisy dla zachowania zdrowia znaczniejsze". Spis rzeczy i roślin jest po polsku i po łacinie, lecz nie we wszystkich wydaniach porządnie ułożony. Polszczyzna wszędzie czysta.

Ossol.

— Toż samo, także r. 1772. w 8ce, str. 256.

— Wiadomość ciekawa każdemu wielce pożyteczna. O skutkach y mocy zboż wszelkich, jarzyn y zioł rożnych, tak ogrodowych iako y polnych, iakie skutki y pożytki przynoszą Człowiekowi w rożnych okolicznościach, osobliwie na poratowanie zdrowia służąca. Z poważnych autorow dla wygody ludzkiey krotko zebrana. Y z przydatkiem osobliwszych ciekawości do druku podana w Łowiczu. á za pozwoleniem Zwierzchności przedrukowana. W Przemyslu, w drukarni J. K. Mći Coll: Societatis Jesu. Roku Pańskiego 1772. w 8ce, str. 233. k. nlb. 7. rejestru.

Od str. 169. idzie Addytament. Sekreta Jmści Pana Hyrneyssa, wielce sławnego cesar. doktora dla poratowania w różnych paroxyzmach. Na str. 195. Addytament drugi. Rzetelne opisanie ziela genista spinosa. Dalej wyrabianie wódek i kucharskie przepisy tudzież gospodarskie.

Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł. W Przemyślu w drukarni J. K. M. Coll. Soc. Jesu. R. Pańs. 1772. w 8ce, str. 249.

Drohob. — Dzików. — Ossol.

— Tenże tytuł: .... w Przemyślu w drukarni Antoniego Matyaszkiewicza, przyw. Bisk. Typ. O. Ob. w 8ce, stron 159. rejestru 9. Ossol.

— Tenże tytuł: .... W Przemyślu, w drukarni J. K. M. Coll. Soc. Jesu. Roku Pańs. 1773. w 8ce, k. 6. str. 233. i rejestru k. 7.

— Wiadomość o skutkach i mocy zioł ..... W Wilnie w druk. Akademickiey. 1777. w 8ce, str. 301.

— Wiadomość ciekawa czyli skutek zbórz, jarzyn, y ziół ku zdrowiu ludzkiemu wielu służąca przedrukowana. W Supraślu, w druk. WW. XX. Bazylianów R. 1779. w 8ce, k. 1. str. 237. rejestru kart 8.

— Wiadomosc ciekawa Każdemu wielce pożyteczna o skutkach y mocy zbóż wszelkich, jarzyn y ziół różnych, tak ogrodowych, iako y polnych. Jakie skutki y pożytki przynoszą Człowiekowi w różnych okolicznościach, osobliwie na poratowanie zdrowia. Służąca. Z poważnych autorów dla wygody ludzkiey krótko zebrana, y z przydatkiem na końcu niektórych ciekawości do druku podana Roku Pańskiego 1787. w Łowiczu, w drukarni J. O. Xcia Prymasa Arcy-Biskupa gnieźnieńskiego. w 8ce, str. 184. i spisu k. 3.

Na stronie 133. osobny tytuł: Addytament pierwszy sekretów Jmci Pana Hirneyssa wielce sławnego cesars. doktora, dla poratowania w różnych paroxyzmach zdrowia ludzkiego bardzo pożyteczny, a wielkiemu jego przyjacielowi kommunikowany. Na str. 166. Addytament drugi osobliwszych a bardzo pożytecznych ciekawości do domowych potrzeb y wygod należących. Na str. 183. Rzetelne opisanie ziela gienista spinosa... Kończy je: NB. Takie nasienie y płoty znaydziesz w Puławach.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł. Łowicz w druk. J. O. X. Prymasa arcyb. gnieźn. 1791. w 8ce, str. 1. 184. 6.

Krasińs. — Uniw. lwows.

— Wiadomość ciekawa czyli skutek zboż, jarzyn i zioł ku zdrowiu

ludzkiemu wielce służąca. Za wiadomością Prześwietnej Kamery J. K. M. Białostockiej przedrukowana. W Supraślu, w drukarni XX. Bazylianów 1797. w 8ce, 1. k. str. 237.

Warss. Uniw.

Wydania wszystkie mało się między sobą różnią. Na końcu w niektórych dodane są: Przepisy do zachowania zdrowia. W piśmie: Uwagi polityczne do prawideł religii 1789. str. XXXIII. wspomniano, że Chirnes lekarz niegdy Potockiej Wojew. Kijows. wydał w Zamościu książeczkę: Sposoby ratowania ludzi. Zapewne odnosi się to do powyższych broszur Biretowskiego.

Andraszek Catalog. libors. Bibl. Varsav. 1822. str. 349. — Gąsiorowski Hist. medyc. III. 106.

BIRGES Jan z Krakowa. Kronika z początku panowania Zygmunta I.

Z niej wyjątki przytacza Paprocki w Herbach rycerstwa pols. str. 550. — Wiszn. H. l. Pols. I. 50 str.

Birken Zygmunt (1626 † 12 Czerw. 1681). Chur und Fürstlich Sächsischer Helden-Saal. Nürnberg 1677. w 12ce.

— Königlich-Polnischer Chur und Fürstlich Sächsischer Helden-Saal. Nürnberg. 1718. w 8ce (dwa tomy w jednym).

— Toż. Nürnberg. 1734. w 4ce.

BIRKOWSKI X. Adam Fabian, Dominikan (ur. 1564 † 1636 d. 9. Grud.). O exorbitáncyách, Kazania dwoie. Przećiwko niewiernym, heretykom, odszczepieńcom, y nowym politykom, Wierze ś. Katholickiey Rzymskiey, y Duchowieństwu nieprzyiaćiołom. Przez W. O. X. Fabiana Birkowskiego, Zakonu Dominiká swiętego káznodzieyskiego, Królá J. M. Szwedzkiego Wladislava Zygmvnta Káznodźieie, nápisáne w Warszawie, Roku P. 1632. W Krakowie, w drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká, J. K. M. typográphá. Roku Páńskiego 1632. w 4ce, k. str. 33.

Jestto Kazanie miane pod interregnum 1632 r. — Kazanie wtóre nosi tytuł (od str. 19): Exorbitáncya gruba, to iest: O wydziedziczeniu synow y corek, ktore do zakonow wstępuią.

Jocher 3228.

Jednocześnie wydał Mac. Smogolecki obszerniejszą pracę O exorbitancyach.

Akad. — Branic. — Chreptow. — Czartor. — Czetwert. — Dzikow. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Petersb. — Pusłows. — Raczyńs. — Wileńs.

— Exorbitancye Ruskie, z Grekow odszczepieńcow, Heretyckie z Konfederatow. Kazania dwoie. Przytym Kwiát Opadáiący, abo Nagrobek Gvstawa Adolpha, Krolá Szwedskiego, Gotskiego, Wándálskiego, Wielkiego X. Finlándskiego, X. Estoniey y Káreliey, Páná Ingryey. Przez W. O. X. Fábianá Birkowskiego, Zakonu Dominiká S. Káznodzieyskiego. W Krakowie, w drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká, J. K. M. typographá. Roku Páńskiego 1633. w 4ce, kart 4. i 55. str.

Zaczyna: przedmowa do X. Józefa Velamina Rutskiego Archiepiscopa y Metropolity Kiiowskiego.

Exorb. ruska ma stron 18. Od str. 19—33. idzie Exorbitancya konfoederacyey kacerskiey. Od str. 35. z osobnym tytułem. Kwiát opadáiący abo nagrobek Gustawa Adolfa króla Szwedskiego. — Na str 18. przytacza jakich gwałtów dopuszczali się dyzunici od r. 1600. mordując zwolenników unij: Grekowicza, Buczkiego, J. Kunczewicza; — zaś Hip. Pociejowi metropolicie ucięli dwa palce.

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Petersb. — Pusłows. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw. — Wileńs. — Zbór ewang. wil.

— Głos krwie B. Jozaphata Kvnczewica, Archiepiskopá Połockiego. Tákże B. Jana Sarkandra, Męczenniká Moráwskiego; y obrázu Bransbergskiego. Przy tym o śś. obrázách, iáko máią być szánowáne. Kazániá Czworo. Przez X. Fabiana Birkowskiego, Doktorá Theologá, z Zakonu Káznodzieyskiego, Dominiká świętego. Z dozwoleniem Stárszych. W Krakowie, w drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká, typogr: J. K. M. Roku Páńskiego, 1629. w 4ce, k. 2 i 79 str.

Na odwrocie tytułu: herb domu Wołłowiczów z 6 wierszami i podpisem M. Jacobus Vitellius Coll. Maior — Przedmowa do Eustachego Wołłowicza Bisk. Wileńs. z datą: w Warszawie 14 Października 1628.

Głos krwie B. Jana Sarkandra zaczyna się od str. 34. — Głos krwie obrazu r. p. 1627. w Bransbergu od Szwedów postrzelanego, który krwią spłynął... idzie od str. 51. — O śś. Obrazach od str. 66.

Jocher. 4770.
Branic. — Czetwert. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs — Ossol. — Petersb. — Pusłows. — Uniw. lwows. — Zielińs.

— Jan Karol Chodkiewicz, y Jan Weyher, wielmożni, waleczni, pobożni, Woiewodowie; pámięćią pogrzebną wspomnieni od W. O. X. Fabiána Birkowskiego, Zakonu Dominiká ś. Káznodźieyskiego, w Piśmie świętym Doktorá. W Krakowie, w drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká, K. J. M. typográphá Roku Páńskiego, 1627. w 4ce, kart 3, str. 40.

Ded. Jakubowi Sobieskiemu Krasnostawskiemu staroście.
Na odwrocie tytułu pod herbem Sobieskich sześciowiersz Łciński Jakuba Vitelliusa. Od str. 19. idzie: Pamięć sprawiedliwego abo na pogrzebie J. W. P. P. Jana Weyhera, Wojew. Chełmińskiego.... Kazanie. W Pucku, 31. márcá. R. P. 1626.
Akad. — Chreptow. — Czartor. — Czetwert. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Pusłows. — Raczyńs. — Uniw. lwows. — Wileńs. — Zielińs.

— Josve zá Kolędę dány, roku Páńskiego, 1613. Jan Zamoyski ná mszy zaduszney, v ś. Stánisłáwá ná Zamku Krákowskim wspomniány, Roku Páńskiego 1605. Kazánia dwoie, X. Fábianá Birkowiusa ordinis Praedicatorum Theologá. Z dozwoleniem Stárszych. W Krákowie, w drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká, typográphá Krolá J. M. Roku Páńskiego 1613. w 4ce, k. 3. s. 36. (dr. goc.).

Ded. Tomaszowi Zamojskiemu. Josve idzie do str. 18. Od str. 19. Jan Zamoyski abo na mszy zaduszney za J. M. P. Het. y Kancl. Koron. na zamku krakowskim kazanie.
Siarczyńs. Obr. 34.
Akad. — Branic. — Chreptow. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Z. Pusłows. — Raczyńs.

— Kantymir Basza porážony. albo o zwyćięstwie z Tatar, przez Jego M. Pana P. Stanisława Koniecpolskiego, Hetmana Polnego Koronnego. W roku 1624. dnia 20 miesiąca Czerwca, w octawę S. Antoniego z Padwi, między Haliczem a Bolszowcem otrzymanym. Kazanie przez W. O. X. Fabiana Birkowskiego, zakonu Kaznodzieyskiego S. Dominika napisane. Cum Gratia et Privilegio S. R. M. W Warszawie, w drukarni Jana Rossowskiego K. J. M. typográphá, Roku Pańskiego 1624. w 4ce, ark. 3. (sign. C_2).

Znaczne wyjątki z tego kazania są w Pamiętn. o Koniecpolskich str. 260—269.
Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Kawaler Maltanski ná pogrzebie Jego Mośći Páná Zygmvnta Srzedzinskiego Kawalera z Málty, W Wárszáwie w roku páńskim 1616. dniá Máiá 21. wspomniony; przez W. X. Fabiana Bierkowskiego z Zakonu Káznodzieyskiego, krolewicá J. M. Wladislawa Zygmvnta Kaznodzieię, ná świát podany: Sumptem (z wieczney fundácyey Akádemiey krákowskiey vczynioney) Vrodzonego B. Novvodvvorskiego, káwálerá Máltáńskiego, Zakonu ś. Janá Chrzćićielá z Jeruzálem, J. K. M. Dworz: y kápitaná Hárc. Ná co Pánie Boże day szczęśćie. W Krakowie, w druk: Andrzeiá Piotrkowczyká, J. K. M. typográphá. Roku Páńskiego, M. DC. XX. III. (1623). w 4ce, str. 20.

Na początku przemowa Nowodworskiego do korony polskiej i W. X. Litewsk.
Akad. — Branic. — Czartor — Dzików — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Pusłowa.

— Kazania na niedziele y swięta doroczne. Przez X. D. Fabiana Birkowskiego zakonu ś. Dominika Káznodzieyskiego, nápisáne y wydáne. Ná káždą niedźielę po dwoygu kazań, y ná swiętá przednieysze. Z dozwoleniem stárszych. Cum gratia et priuilegio S. R. M. W Krakowie, w drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká typográphá K. J. M. Roku Páńskiego, M. DC. XX. (1620). folio. Cz. I. i II. obejmuje k. 8. str. 843.

Dedykacya Władysławowi Zygm. królewiczowi.
Na odwrocie tytułu miedzioryt herbu państwa. Część I. obejmuje kazania niedzielne przez cały rok. Approbata jest z 8 Maij 1620 r. Po Summaryuszu kazań idzie przemowa drukarza, w której prosi o wybaczenie pomyłek wynikłych stąd, że drukarz sam chorował, więc nie mógł dojrzeć czeladzi pracującej w zimie przy świecy oraz z powodu, że autor nie był przy druku. Ten pierwszy tom składa się z dwóch części; a mianowicie wtóra część kazań ro-

cznych niedzielnych zaczyna się od str. 483. — Kazanie I. wtórej części na dzień św. Trojce.
Jocher 4455. *a*.
Część trzecia ma osobny tytuł:

Kazania na swięta doroczne. Przez X. D. Fabiana Birkowskiego Zakonu ś. Dominiká káznodzieyskiego, nápisáne y wydáne. Ná Świętá przednieysze po dwoygu kazań. Z dozwoleniem stárszych. Cum gratia et Priuilegio S. R. M., W Krakowie, w drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká typographá K. J. M. Roku Pánskiego, M. DC. XX. fol. kart 4, str. 592.

Po dwóch kartach Summaryusza, a 1. stronie Omyłek, idą te kazania, mające nadpis: Trzećia część rocznych kazań na święta. — Chłędowski Spis 123. i Jocher 4456. *a*. mylnie podają liczbę stron 586. Wszystkie części bywały zawsze razem oprawne.
Jagiell. — Pusłows. — Raczyńs. — Zielińs.

— Kazania na niedziele y Swięta doroczne przez X. D. Fabiana Birkowskiego, Zakonu świętego Dominiká Káznodzieyskiego, nápisáne. Ná káżdą niedźielę po dwoygu kazań, y ná Swiętá przednieysze. Tom Pierwszy, teraz powtore wydány, z przydátkiem niektorych Kázań, y regestru dostátecznego. Z dozwoleniem Stárszych. Cum gratia et priuilegio S. R. M. W Krakowie, w drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká, typográphá K. J. M. Roku páńskiego M. DC. XXIII. (1623). folio, kart nlb. 7. str. 842. i rejestr k. 6.

Tu od str. 495. idzie Wtora część kazań rocznych niedziel. — Zaczyna: Na dzień Św. Trojce Kazanie pierwsze. — Na odwrocie tytułu herb Państwa. Dalej dedykacya do Władysł. Zygm. Królewica.
Poczem z osobnym tytułem:

Kazania na swięta doroczne. Przez X. D. Fabiana Birkowskiego, zakonu świętego Dominiká Káznodzieyskiego, nápisáne. Ná swiętá przednieysze po dwoygu kazań. Teraz powtore wydáne, z przydátkiem niektorych kazań, y regestru dostátecznego. Z dozwoleniem stárszych. Cum gratia et priuilegio S. R. M. W Krakowie, w drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká, typográphá K. J. M. roku páńskiego, M. DC. XXIII. (1623). folio, 2 karty Summaryusza i 621. str.

Jocher 4456. *b*.
Branic. — Jagiell. — Ossol. — Raczyńs.

— Kazania na niedziele y swiętá doroczne.. Przez X. D Fabiana Birkowskiego, zakonu S. Dominiká Káznodzieyskiego, nápisáne. Tom wtory. W ktorym Szrody y Piątki przez Post Wielki, y wiele świętych w metryce kośćiołá kátholickiego Rzymskiego regestrowánych, nowym kazániem wspomniano. Z dozwoleniem Stárszych. Cum gratia et priuilegio S. R. M. w drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká, typográphá J. K. M. Roku Páńskiego, M. DC. XXVIII. (1628). folio, k. 9. str. 782. Regestru k. 5.

Na odwrocie tytułu pod ryciną M. Boskiej wiersz łaciński Jakuba Viteliusa. Poczem kart 2. dedykacyi. Bogarodzico Najśw. P. Maryo wybrane naczynie.... Po przemowie do Czytelnika z r. 1628. następują aprobaty z lat 1623. 1628. — Poczem wiersz: Ad lectorem postillae M. Jacob Vitellius Coll. Major (kart 2).
Część II. Tomu II. ma osobny tytuł.

Kazania na swięta doroczne. Przez X. D. Fabiana Birkowskiego, zakonu świętego Dominiká Káznodzieyskiego nápisáne. Wtora część, tomu wtorego. Teraz nowo wydána. W ktorey wspomnieni są święći, w metrykę kośćiołá rzymskiego kátholickiego dawno, y świeżo wpisáni. Przydány iest ku temu regestr dostáteczny. Z dozwoleniem stárszych. Cum gratia et priuilegio S. R. M. W Krakowie, w drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká, Typográphá J. K. M. Roku Páńskiego, M. DC. XXVIII. (1628) fol. Summaryusz kazań kart 3., str. 914, i na końcu regestr kazań kart 7.

Jocher 4456. *b* stworzył nową edycyą pomieszawszy edycyą z roku 1623. z edycyą z r. 1628.
Chreptow. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Raczyńs. — Uniw. lwows. — Wileńs.

— Kazánie obozowe o Bogarodzicy. Przytym nagrobek Osmanowi Cesárzowi Tureckiemu: y insze Kazánia o S. Jackv, y B. Kantym. Przez W. X. D. Fabiana Birkowskiego z Zakonu Ká-

znodzieyskiego, Krolewicá J. M. Wladislawa Zygmvnta Káznodzieie, ná świát podane: Sumptem (z wieczney fundácyey Akádemiey Krákowskiey vczynioney) Vrodzonego B. Novvodvvorskiego, Káwalerá máltáńskiego, Zakonu s. Janá Chrzćićielá z Jeruzálem, J. K. M. Dworzániná, y Kapitaná Hárcerzow. Ná co Pánie Boże day szczęśćie. W Krakowie, w druk: Andrzeiá Piotrkowczyká, J. K. M. typográphá Roku Páńskiego, M. DC. XXIII. (1623). w 4ce, k. 4. str. 86.

Autor przypisał prozą Bartłomiejowi Nowodworskiemu kawalerowi maltańskiemu, harcerzów JKM. kapitanowi.

Mieści w sobie: a) Bogarodzica abo kazanie obozowe na dzień Nawiedzenia N. Maryi P., i dalej Kazanie Wtore. (str. 1—18 i od 19—32). b) Nagrobek Osmanowi Cesarzowi Tureckiemu w roku p. 1632. d. 20 Maja w oktawę Zesłania Ducha Św. (od str. 33—47). c) Kazanie na dzień S. Jacka o prawdziwych cudach chrześciańskich, z przedmową do Bart. Nowodworskiego (od str. 49—69). d) Kazanie o ćwiczeniu młodzi przy pamięci B. Jana Kautego akademika krakowskiego. (od str 71).

Barącz I. 105. ma z datą r. 1624.

Akad. — Branic. — Chreptow. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Pusłows. — Zielińs.

— Kazanie W. O. X. Fabiana Birkowskiego Ordinis praedic. w piśmie Świętym Doktora, na pogrzebie W. O. X. Piotra Skargi Ksiąg tych autora, Theol. Soc. Jesu, Wielkiego Kaznodzieie na dworze Nayiaśnieyszego y niezwyciężonego Monarchy Zygmunta III. z łaski Bożey Króla polskiego y Szwedzkiego W. X. Litewskiego etc. etc. w nowym kościele Krakowskim S. S. Apostołów Piotra y Pawła. Roku pańsk. 1612. m. Września 28. fol. k. nlb 5. (wyc. z Skargi. Żywoty 1626.). Warsz. Uniw.

— Ná pogrzebie Wielebnego Oyca X. Piotra Skargi, theologa Societatis Jesv, Wielkiego Káznodzieie ná Dworze Nayiáśnieyszego y niezwyćiężonego monárchy Zygmvnta III. z łáski Bożey krolá Polskiego y Szwedzkiego, Wielk: X. Lit. etć. etć. Kazanie X. Fabiana Bircovivsa, Ordinin Praedicatorum theologá. W kośćiele SS. Apostołow Piotrá y Páwłá w Krákowie. Roku Páńskiego 1612. Septembris 28. od tegoż nieco rozszerzone ná mieyscách niektorych. Z dozwoleniem stárszych. W Krakowie, z drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká, K. J. M. typográphá Roku Páńskiego, 1612. w 4ce, k. 2. str. 30.

Dedykowane Andrzeiowi Boboli z Piasków Podkomorz. Koron.

Chłęd. Dod. 25. — Jocher 9403.

Branic. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Pusłows. — Zielińs. — Czetwert. — Krasińs.

— Tenże tytuł: .... w Krakowie, Roku Páńskiego 1612. Septembris 28. powtóre od tegoż nieco rozszerzone na mieyscach niektorych. Z dozwoleniem stárszych. W Krakowie, z drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká K. J. M. typogr. Roku Páńskiego, 1613. w 4ce, k. 2. str. 34.

Dedykowane Andrz. Boboli. Ossol.

— Tenże tytuł: .,. po trzecie od tegoż rozszerzone na mieyscach niektorych. Kraków, z druk. Andrzeiá Piotrkowczyká, Roku Páńskiego, 1615. w 4ce, str. 35. (dr. goc.).

Akad. — Czartor. — Ossol. — Ord. Zamojs. — Tow. Poznań.

— Krzyż kawalerski albo pamięć wysoce urodzonego J. M. Pana Brata Rartłomieia Nowodworskiego z Nowodwora Komandora Poznańskiego, z kawaleriey maltanskiey napisana przez X. Fabiana Birkowskiego Zakonu Dominika S. Kaznodzieyskiego, Królewica J. M. Władysława Zygmunta Kaznodzieię. Sumptem (z wieczney fundacyey Akademiey Krakowskiey uczynioney) urodzonego B. Nowodworskiego Kawalera Malt. Zakonu S. Jana Chrzciciela z Jeruzalem, J. K. M. Dworzanina, y Kapitana Harcerzow Kom. Pozn. Na co Panie Boze day szczęśćie. W Warszawie, w drukarni Jana Rossowskiego K. J. M. typ. R. P. 1625. w 4ce, str. 39.

Ded. Stan. Koniecpolskiemu hetm. pol. kor. w Warszawie w Konwencie S. Jacyntha.

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Przezdz.

— Ksiaze Krzysztoph Zbáráski, konivszy koronny. Ná pogrzebie wspomniány od W. O. X. Fabiana Birkowskiego, z Zakonu Dominiká ś. Kázno-

dzieyskiego, w Krakowie, w kośćiele Troyce przenaświętszey; Roku 1627. dniá 5. máiá. W Drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká, K. J. M. typográphá. (1627.) w 4ce, k. 3. str. 23.

Ded. Janowi Hrabi na Tęczynie Wwdzie Krak. Na herb Tęczyńskich czworowiersz łaciński. Grzegorza Golińskiego.

Akad. — Czartor. — Krasińs. — Branic. — Ossol. — Przezdz. — Uniw. lwows. — Zielińs. — Puławs.

— Kwiát opadáiący, abo nagrobek Gvstawa Adolpha, Krola Szwedzkiego, Gotskiego, Wándálskiego, Wielkiego Xiążęćiá Filándskiego (sic), X. Estoniey, y Káreliey, Páná Jngryey, etc. Przez W. O. X. Fábianá Birkowskiego Zakonu Dominika S. Káznodzieyskiego nápisany. W Krakowie, w drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká K. J. M. Typográphá Roku Pańskiego, 1633. w 4ce (Jest na końcu dziełka: Exorbitancye ruskie, od str. 37—55).

Maciejowski III. 770. prostując Ossolińskiego iż nie 1635. wydane, pisze że wyszło roku 1632. W rzeczywistości dziełko nosi datę roku 1633, ale ostatnia cyfra tak niewyraźnie odbita, że ją trudno odczytać. „Exorbitancye ruskie", którego „Kwiat" jest częścią składową, mają datę 1633.

Akad. — Czartor. — Uniw. lwows. — Jagiell. — Ossol. — Puławs.

— Kwiáty koron Krolewskich nieśmiertelne. Abo pámięć Naiáśnieyszego Monarchy Zygmvnta III. krola Polskiego y Szwedskiego; tákże pámięć Naiásnieyszey Pániey. Pániey, Konstanciey Krolowey Polskiey y Szwedskiey. Przez W. O. X. Fabiana Birkowskiego, Zakonu Dominiká świętego Káznodzieyskiego. W Krakowie, w drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká, J. K. M. typográphá. Roku Páńskiego, 1633. w 4ce, k. 1. str. 62.

Pierwsze kazanie dedyk. Władysł. Zygm. królowi polsk. Approbata d. 30 Grudnia 1632 r. na odwrocie tytułu.

Do str. 34. idzie Pamięć Najj. Zygm. III. Poczem od str. 35—62 z osobnym tytułem: Kwiáty koron krolewskich abo pámięć Naiáśnieyszey Pániey, Pániey, Konstanciey królowey Polskiey y Szwedskiey przez Fabiana Birkowskiego położone. W Krakowie w druk. And. Piotrkowczyká J. K. M. typográphá r. p. 1633. Dedykowane: Annie Kathars. Konstancyey królewnie polskiey i dziedziczney Szwedskiey.

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Raczyńs. — Uniw. lwows.

— Lacrymae in fvnere Annae Jageloniae, Reginae Poloniae et Lithvaniae Dvcis. Fabiani BircouI (tak) Leopol. Cracoviae, in officina Lazari, Anno Domini, M. D. XCVI. (1596). w 4ce, k. nlb. 8. (sign. A_2—B_3).

Dedic. Stan. Minscio Lenciciae Palatino. Poema obejmuje strof 13. każda zaczyna się od wyrazów: Deflemus Nympham Jagelonida; plangimus heu, heu.

Wierzbowski II. 1817. — Ossolin. Wiad. I. 165. — Juszyń. I. 28.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Petersb.

— R. P. Fr. Fabiani Bircovii, S. T. Doct. Ord: Praedicat: S. Dominici, Orationes Ecclesiasticae. In quibus eiusdem ordinis, tum et alij Viri Sancti memorantur. Theologis, Divini verbi Preconibus, Omnibusq; literarum studiosis, ob variam, eamq; veram doctrinam, S. Scripturae multorum locorum emendationes allegoricas. hieroglyphicas explicationes, et eloquentiam singularem, lectu utilis, ac per necessaria. Cum S. R. M. gratia, et privilegio. Cracoviae. Sumptibus Burchardi Kuikij Bibliopolae 1622. w 4ce, k. 9. str. 496.

Toż samo z innym tytułem: .... memorantur. Orationum elenchum Lector inueniet post praefationem. Psal: CL. Laudate Dominum in Sanctis eius: laudate eum in firmamento virtutis eius. Cum S. R. M. gratia. et priuilegio, Cracoviae, sumptibus Burchardi Kuikij Biblipolae, Anno M. DC. XXII.

Po przedmowie ad Ord. Praedicatorum idzie wiersz: Prosfonesis gratulatoria ad F. Bircovium Laurentii Smieszkowic. (kart 3). Potem 1. karta approbat, dalej Argumenta Orationum. Jest ich 35. Pierwsze 28 o świętych i kościele: S. Hyacinthus, S. Ceslaus, Synodus dioec. Cracoviensis. Drugie funebres: Alberti Secovii (Sękowski), Stan. Socolovii, M. Lubarthi. Dalsze polemicae: Socinus, Ministromachia. Wreszcie academicae: De impedimentis bonarum literarum, De virtute acquirenda.

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzikow. — Jagiell. — Ossol. — Puławs. — Zielińs.

— Pamięć Swiętych Wyznawców czyniona w Warszawie u S. Ignacego. 1622. fol.

Osiński. O Życiu P. Skar. s. 91. — Jocher 8238.

Tytuł widocznie bałamutny, rzecz nie znana.

— Pánu Bogu w Troycy S. iedynemu podziękowanie zá vspokoienie Korony, y W. X. L. z Cesárzem Tureckim. Roku Páńskiego, 1621. w oktawę Rożáńcá Swiętego. Przez X. Fabiana Birkowskiego Zakonu Dominiká Swiętego Káznodzieyskiego, nápisáne. Z dozwoleniem stárszych. W Krakowie, w drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká, K. J. M. Typográphá, Roku Páńsk: 1621. w 4ce, k. tyt. str. 16 i 1 k.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Pusłows. — Uniw. lwows.

— Stephan Chmielecki albo nagrobek Jásnie Wielmożnego Jego Mśći Páná P. Stephana Chmieleckiego, Woiewody Kiiowskiego, pobożnego, rycerskiego, szczęśliwego. Pámięcią pogrzebną wspomniony. Przez W. O. X. Fabiana Birkowskiego z Zakonu Dominiká S°. Káznodzieyskiego, Krolá J. M. Szwedzkiego Wladyslawa Zygmvnta, Káznodzieię. Z dozwoleniem starszych. W Warszawie, w drukárni Ianá Rossowskiego, Krolá J. M. Typográphá, Roku Páńskiego 1632. w 4ce, kart 4. i str. 16.

Dedykow. Adam. Kazanowskiemu Staroście. Na końcu Pieśń o Chmieleckim ładnie napisana wierszem ośmiozgłoskowym. Na odwrocie tytułu wiersz łać. Rossyńskiego Stan.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Pusłows. — Uniw. lwows.

— Syn korony abo na pogrzebie W. J. Mci Pana Joachima Ocieskiego z Ocieszyna, w Cerkwi 23. Kwiet. roku p. 1613. Kazanie X. Fabiana Birkowskiego Ord: Praedicatorum. Z dozwoleniem stárszych. W Krakowie, w drukarni Andrzeia Piotrkowczyka typogr. K. J. M. Roku pańs. 1613. w 4ce, k 2. str. 16.

Przypis Feliks Słupeckiemu Kasztel. Szabel.

Ossol. I. 169. Branic. — Ossol.

— Ob. Grutinius Andr. (Melancolias 1597) — Ignatius S. (Ton hagiou 1597) — Jansenius Mikołaj (Żywot Sw. Dominika, Constitutionen 1601) — Krasucki (Wizerunek 1634) — Makowski Adam X. (Obraz 1636) — Nowodworski Bartłomiej (Bogarodzica 1622) — Skarga Piotr (Żywoty świętych 1626) — Śmieszkowicz Wawrz. (Wiersz na śmierć 1616) — Stephanides Melchior (Opuscula 1632) — Ursinus Joannes (Grammaticae methodicae 1592) — Wacławawowicz Joannes (Assertiones 1597, Pyrotheoria 1592).

Justus Lipsius. Opera Lugduni 1613. str. 43. (Justi Lipsii epitaphium po dziesięć wierszy po grecku i po łacinie z podpisem Simon Bircovius, i ośmiowiersz grecki z podpisem Adamus Fabianus Bircovius Polonus). — Bzovius Commentar. de rebus praeclare gestis in Provinc. Polon. Ord. Praedic. p 95. — Quetif Scriptores Ordinis Praedicatorum recensiti II. 542. — Starowolski Scriptor. Elogia 1627. s. 208., Acad. Crac. 31. — Juszyński Dyk. 28. — Chodynicki Dyk. 31. — Chłęd Spis 123. — Program Dominikańs. 1828 s. 28. — Siarcz. Obraz I. 32. 4. — Jocher II. 97. — Pruszcz Forteca 1737. s. 266. — Janocki Nachr. V. 220—223. — Siejkowski. — Ossoliński. Wiadomości I. 165—178. — Wójcicki Wł. Histor. literat. II. 80. — Wiszniews. H. l. IV. 250. VI 212. 307. VII. 15. VIII 175. 353. — Brodziński w Roczn. T. War. P. N. XXI. 297—326. — Słowacki Eus. Dzieła III. — Dzienn. Wileńs. 1820. I. 200—213. — Łukaszew. J. Kość. braci Czes. 199. — Szelewski w Pamięt. rel. mor. VII. 31—42. — Maciejowski Piśmienn. I. 762. — Przyłęcki Ukrain. Sprawy. 101—114. — Osiński Żyw. Skargi. 91. — Muczkow. Stat. 232. 243. — Rzepnicki Vitae praes I. 362. — Życiorysy zn. ludzi 1850. II. 63—7. — Encykl. Orgelb. III. 569—672. Przyj. ludu Poznań. R. II. s. 118—120. — Mecherz. Hist. wym. II. 325—289. — Balcerowski Bibl. kaznodz. 1837. Zesz. I. — Kierski w Tyg. illustr. 1866. T. XIII. s. 273. — Jabłonowski Musaeum s. 26. — Barącz S. Rys Zak. kaznodz. 1861. II. 94—108. — Okolski Orbis Polon. I. 302.

BIRKOWSKI Fr. Pius. Admodum reverendo etc. Petri Floriani Siewierski provinciali utriusque Poloniae S. Ordinis praedicatorum etc. Lublini 1729. folio. Branic.

BIRKOWSKI Szymon. Elegia de obitu Clmi et Doct-mi viri Justi Lipsii ad Ill. et Rev. D. Joanem Andream Prochnicium, Ser. Sigismundi III. Re-

Proponuje przywrócenie Xcia Karola Saskiego.
Dotyczy okrucieństw Ernesta Jana Birona po zgonie Augusta III. Druk w Październiku 1764. spalony ręką kata.
Jagiell.

— Listy Jana Ernesta ks. kurlandzkiego (Bez osobnego tytułu). 1763. w 4ce (po łać. i po polsku).

— Manifest y objaśnienie przyczyn Xiążęcia Ernesta Jana, które roku 1763. dnia 11. Maia ad Acta tychże Xięstw podał. (Warszawa, 1763.) w 4ce.
Petersb.

— Status causae ex parte generosi Ordinis Equestris Ducatus Curlandiae et Semigalliae edictaliter citati. Contra generosos instigatores Regni et M. D. Litt: tum Ill. Ernestum Joannem Curlandiae et Semigalliae Ducem, uti dictae citationis actores. Bez w. m. i r. (1765.) w 4ce. Petersb.

— Status causae pro innocentia Gen. Marschalli et Deputatorum conventus publici in Ducatibus Curlandiae et Semigalliae incompetenter citatorum contra Illustr. Ernestum Joannem Cur. et Sem. Ducem. w 4ce, kart 6.
Winkelman E. Bibliotheca Livon. 1869. N. 6289. Ossol. — Petersb.

— Status causae pro Gen. Ordine equestri Ducatuum Curlandiae et Semigalliae ac pro nobilibus spoliatis, tanquam actoribus, contra Illustr. Ernestum Joannem Ducem Curl. et Semig. citatum pro termino m. Martii a. 1766. w 4ce, k. 10. Petersb.

— Toż, tekst polski (1766). w 4ce, 1. ark. i' Annexa str. 27.
Winkelmann. 6290

— Ulterior continuatio Status causae. w 4ce, kart 22.

— Testament ś. p. Ernesta Jana książęcia Kurlandyi z niemieckiego języka na polski przetłumaczony. Bez r. i m. druku (lecz około 1770 r. w Warszawie). folio, 1 arkusz.
Dat. Mitawa 8. Grud. 1768.
Czartor. — Jagiell.

— Ob. Brincken H. (Status causae 1765) — Continuatio (1766) — Diarium (Landes Versamlung 1763) — Extractum ex diario (1763) — Hempel Ch. F. (Merkwürd. Leben 1772) — Howen Otto Krzysztof (Status c. pro gen. ordino equestri 1765) Iwan III. (Manifest 1740) — Laudum publicum (1764) — Reflexions (1757) — Ruehl Philip Jak. (Geschichte 1764) — Textus (Ex juribus curland. 1766).

BIRON Karol, Xże Kurlandzki. Exposé du procès entre le prince Charles Ernest de Courlande et de Semigalle et son frère Pierre, duc regnant. Bez wyr. m. i r. w 4ce, str. 19.

— Gravamen ze strony Xięcia Karola Kurlandzkiego, przeciwko JW. Piotrowi bratu panuiącemu w Xięstwach Kurlandyi i Semigalii, z przełożeniem potrzeby uchylenia Artykułu 5. konstytucyi roku 1773. pod tytułem — Xięstwo Kurlandzkie i Semigalii na karcie 70. iako pogwałcenie prawa natury i zasadniczych ustaw kurlandzkich upoważniaiącey. Bez w. m. dr. i r. Bez osob. tytułu. fol. 2 kartki.
Idzie o zniesienie testamentu Ernesta Jana, zatwierdzonego na niekorzyść Karola. Ogłoszone po roku 1776. i wniesione na Sejm.
Jagiell. — Krasiń.

— Gravamen. Von Seiten des Prinzen Carl von Kurland wider seinen Bruder Peter regirenden Herzog zu Curland und Semgallen nebst Darstellung der nothwendigen Authebung des 5. Artikels der Constitution von Anno 1773. titulo das Herzogthum Kurland und Semgallen weil selbiger die Läsion des Naturrechtes nnd derer Curländischen Statuten authorisirt. Bez w. m. i r. fol. str. 4. Petersb.

— Odpowiedź ze Strony Wielmożnego Xiążęcia Kurlandzkiego Karola Birona na odpowiedź JW. Piotra xiążęcia panującego w Księstwach Kurlandyi i Semigalii. (około 1792). folio, str. nlb. 4. Krasiń.

— Prożba Karola Ernesta Birona do Króla i Stanów Rzpltej. (około 1792). folio, str. nlb. 2. Krasiń.

— Uniwersał Karola De Biron, Generał i majora konney gwardyi woysk Nayiaśn. Imperatorowey Rossyjskiey. (Na końcu data:) 1735. m. Sept. primo

die (dopisano: w Wilnie). folio, 1 arkusz składany. Krasińs.

BIRON Piotr, Xżę Kurlandzki (1728 † 1800). Odpowiedź z strony J. W. Piotra Xiążęcia Kurlandyi i Semigalii na Memoryał z strony J. W. Xięcia Karola Kurlandzkiego. (Warszawa, 1793). fol. Petersb.

— Odpowiedź ze strony J. W. Xiążęcia kurlandzkiego pozwanego. Przeciwko Ur. Wilh Joz. Koschküll powodowi. Bez w. m. i r. fol.

Ob. Koschkul (Status causae). Petersb.

— Odpowiedź z strony JW. Xiążęcia Kurlandzkiego w sprawie z W. Siebergem woiewodą Brzeskim Litewskim, o dobra Grentzhoff y Schwarden. B. m. i r. (1788). fol. str. 48.

— Odpowiedz z strony J. W. Xiążęcia Kurlandzkiego na zażalenia stanu rycerskiego kurlandzkiego z przyłączeniem do niey obiasnien i dowodow podana przeswietney deputacyi przez nayiaśnieysze Rzeczypospolitey Stany wyznaczoney (1791). fol. kart 23. (ark. sign. A—L_2).

Zarazem są:

1) Przyłączenie dowodów powyższą odpowiedź obiaśniaiących i wspieraiących porządkiem liczb w teyże odpowiedzi wyrażonych ułożone. NN. 1—38. ark. A—H_1. (k. 15). — 2) N^ro^ 39us Decretum inter generosos Instigatores Regni et Magni Ducatus Lithvaniae actores ab una, atque Creditores ad Bona Feudalia Ducatus Curlandiae, tum substantiam allodialem Kettlerovianam concurrentes citatos ab altera, nec non Illustrissimum Ducem Curlandiae et Semigalliae, ac generosam nobilitatem eorundem Ducatuum intervenientes a tertia parte. Bez osob. tyt. (1790). fol. ark. A—Nij. oraz N. 40—42. ark. a—b_2. (kart 31). — 3) Odpowiedź z strony JW. Xiążęcia kurlandzkiego, na przełożenie od stanu Rycerskiego tegoż Xięstwa. W prześwietney deputacyi od Nayiasnieyszych seymuiących Stanów skonfederowaney Rzeczypospolitey, wyznaczoney, uczynione. fol. kart 10. (ark. A—E_2). — 4) Replika z strony J. W. Xiążęcia kurlandzkiego prześwietney deputacyi z seymu wyznaczoney względem grawaminu pierwszego podana. fol. kart 12. (ark F_2) — 5) Odpowiedź z strony JW. Xiążęcia kurlandzkiego na grawamen drugie od stanu rycerskiego tegoż Xięstwa przełożone. fol. kart 5.— 6) Replika z strony Jaśnie Wielmożnego Xięcia kurlandzkiego, względem drugiego grawaminu podana. folio, kart 5. — 7) Wyięcia z recessów ziazdów publicznych, w dowodzie 1mo. że na nich wszystko wspolnie z Xiążęciem stanowione bywa (z r. 1790) fol. kart 10. nlb. (ark. e_2).

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw. — Zielińs.

— Replika ze strony J. O. Xcia Jmci kurlandzkiego w sprawie z Urodz. Grotusem o dobra Schurteńskie. folio, str. 5. Branic.

— Replika ze strony J. W. Xcia kurlandzkiego w sprawie z W. de Sieberg Wojewodą Brzesko-Litewskim, o Grantzhoff y Schwarden (około 1788) fol. ark. D_2.

Był wojewodą Jan Zyberg po zmarłym r. 1777. Mikołaju Łopacińskim.

— Replika ze strony JW. Xiążęcia kurlandzkiego, w sprawie z Urodz. Franc. de Witten Podkomorzym J. K. Mci. (około 1788). fol. ark. D_2.

(Biron Piotr). Brevissima elucidatio juris defectuosi Ducis Bironis in Ducatus Curlandiae et Semigalliae. — Krotkie objasnienie prawa niedoskonałego Xcia Birona do Xięstw Kurlandyi y Semigallii. Bez wyr. m. i r. (1770): w 4ce, k. 4.

Winkelmann. N. 6208.
Petersb. — Uniw. Dorpat.

— Odpowiedź na pismo odpowiednie JW. Xiążęcia Piotra Birona panuiącego w Kurlandyi na przełożenie Wielmoznego Xiązęcia. Karola Birona brata jego, przeswietney deputacyi dla interessow kurlandzkich z Seymu wyznaczoney podane. Bez osob. tyt. Bez m. i r. (1792). w 8ce, str. 39.

Szło o testament ojca, który Konstytucya 1778. r. potwierdziła. Testament był pi-

sany 1768. a potwierdzony przez konsyliarzy 1768—9. Proces ma za przedmiot spadek po rodzicach.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Odpowiedź na nowe zarzuty z strony Xiążęcia (Piotra Kurlandzkiego) przywiedzione. B. m. i r. fol. sygn. A₂.

— Wywód Praw Xiążąt Bironów. (około 1790). folio, karta 1.

Warsz. Uniw.

— Zażalenia z strony stanu rycerskiego xięstw Kurlandyi i Semigallii naprzeciw J. W. xięciu kurlandzkiemu podane prześwietney deputacyi przez stany nayiaśnieyszey rzeczypospolitey ku temu wyznaczonéy. fol. kart nlb. 2 i stron 9, nadto Przypisy osobno liczbowane.

Obejmują:

1) Przypisy, przykłady, i dowody ku obiaśnieniu grawaminów Stanu rycerskiego, przeciw J. W. Xiążęciu kurlandzkiemu, Prześwietney Deputacyi przełożonych. stron 21. — 2) List przez Eberharda Krzysztofa Mirbacha do J. W. Xiążęcia Kurlandskiego pisany. (1789.) str. 7. — 3) Piotr Xiąże Kurlandzki.... (Akt ugody, 1776). 1. karta. — 4) Oelssen Chr. Ern. [Listy łacińskie] 1789. folio, str. 10. — 5) Poniatowski Stan. Aug. Litterae declaratoriae (1789). 1 karta. — 6) Tegoż: Rescriptum Commissionis granicialis 1790. 1 karta. — 7) Heyking Henr. Karol: Manifestatio przeciw Reskryptowi de die 21. Octobr. 1790. 1 karta. — 8) Przełożenie od Stanu rycersk. przeciw J. W. X. Kurlandzkiemu. 5 kart. — 9) Odpowiedź na pismo ze strony J. W X. Kurlandzkiego, prześwietney deputacyi z Seymu wyznaczoney. str. 19. — 10) Gravamen drugie. O przeszkodzie w prawodawstwie przez J. W. Xiążęcia i Regencyą. stron 4. — 11) Replika ze strony szlachty kurlandzkiey na odpowiedź J. W. Xiążęcia, na Gravamen drugi. stron 9. — 12) Usprawjedljwienja Regencyi kurlandzkiey na przeciwko skarg J. W. Xięcia. folio, str. XXXIII. — 13) Tabella długów pod odiazd Xięcia Jmci do kraiów niemieckich do zapłacenia pozostałych. (w Nitawie d. 18. Octob. 1787). kart 2.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Kijows. — Zielińs.

— Obacz Brüggen Er. W. (Status causae 1786) — Uwagi Polaka (1788) — Sieberg Jan (Spr. Piotra Xcia) — Witten G. (w Spr. Birona 1787).

Birsen (in Lithauen) ob. Nachrichtung (1656) — Nachrichten (1657) — Relation (1703).

— Wir zur Birsener Provincial Sinode des Grossherzogthums Litthauen U. A. K. versamlete Direktor, Vicedirektor, Deputirte, Notarien etc. sämtlicher Stände etc. Birsen d. 10. August 1784. fol.

Czartor.

Birże ob. Hoppen Paweł B. (wody birż. 1891) — Scheinvogel Charles (Remarques 1795) — Woroniecka (Remonstrancya ważności praw).

BISACCIONI, C-te Maiolino (1582 † 1663). Il Demetrio, Moscovita, istoria tragica. Venetia, 1639. w 12ce.

Petersb.

— Toż. Roma, 1643. w 12ce.

Petersb.

— Toż. In questa ultima Impressione correcta, et accresciuta, et aggiuntavi la Seconda Parte. Venetia, 1649. w 12ce.

Petersb.

— Le discrittioni universali et particolari del mondo e delle Republiche di Luca di Linda, dal Marchese Majolino Bisaccioni tradotte, osservate e nuovamente accresciute e corrette. Venezia, per Combi et Lanou 1664. w 8ce.

Od 833—880. str. jest tu mowa o Polsce, jej prowincyach, o dawnych i nowszych ubiorach, o jej siłach itp.

Ciampi Bibliogr. Crit. I. str. 23.

— Historia delle guerre civili di questi ultimi tempi, descritta dal Conte Moiolino Bisaccioni Gentilhuomo ordinario della Camera del Re'Cristanissimo, e suo Cavalliere in questa seconda editione ricorretta et in molte parti accresciuta. All'illustris. e Reverendis. sig. Monsig. D. Carlo Pio di Sawoja de Signori di S. Felice, Chev di Camera, e Tesoriere Generali di Santa Chiesa

con Favola delle cose piu' notabili continate nella Guerre civili d'Inghelterra. In Bologna. Per Carlo Zerczo con licenza superiori 1653. w 4ce, k. 20.
Ossol.

— Toż. Wenecya. 1654. w 4ce.

— Historia delle guerre civili di questi ultimi tempi, cioè d'Inghilterra, Catalogna, Portogallo, Palermo, Napoli, Fermo, Moldavia, Polonia, Svizzera, Francia, Turco etc. IVta edizione accresciuta. Venezia, per Francesco Storti, l'anno 1655. w 4ce.

O wojnie w Polsce jest od str. 272—397. Ciampi Bibliogr. I. 28.

— Toż. Bologna 1663. w 4ce.

— Toż. Venezia, per gl'herede Storti. Con licenza de superiori e privilegio. 1664. w 4ce.

W Bibl. Czartor. jest tylko wyjątek, obejmujący 1 k. sztych., 2 k. nlb. i od str. 281—426, a zawierający wojny domowe w Polsce i Mołdawii. Czartor.

— Memorie historiche della mossa d'armi di Gustavo Adolfo re di Suezia in Germania l'anno 1630. scritte in cinque libri dal Sig. Comte Maiolino Bisaccioni. Venezia 1642. presso Taddeo Pavoni, herede del Sarzina. w 4ce.

Jest tu mowa o rozruchach w Polsce.

Bisceth Hammason (księga modlitw przy jedzeniu) Druk. w Lublinie, Kalonymus ben Mardachgi Jophe 1575. fol.

Bandt. H. d. k. p. I. 352.

Bischöffe zob. Schlieben Joh. Alb. (ermländ. 1683) — Verzeichniss, Kurtze (Pomeranische 1699).

BISIUS Stefan. (ur. 14 lut. 1724. w Wenecyi). Epistola medico-anatomica de morbo quatuordecim annorum ad rationales medicinae professores. — List doktorski y anatomiczny o chorobie od lat czternastu do doskonałych medycyny nauczycielow. Roku P. 1770. [Dat. Vilnae tertio nonas 9bris A. MDCCLXX.] w 4ce, str. 22. Jagiell.

— Epistola medico-anatomica de methodo adhibita in curatione febris malignae, malignorum refellens obtrectationes, ad rationales philosophiae et medicinae professores. Anno 1773. w 8ce, k. 2. str. 125. Errata 1. str. i postscr. k. 2.

Dedic. Ign. Jacobo de supremis ducibus Roxolanis Massalski Episc. Viln.

Na to wyszła w Wilnie broszura: De perversa medendi methodo in morbo T. Dąbrowski S. J. a Bisio adhibita 1773. w 4ce, k. 2. (Ordinarii facultatis medicae Regiomontanae 13. Maij. 1773). — Tej to broszurze odpowiada na dwóch dodanych nieliczbowanych kartkach. Całe dziełko zresztą jest odpowiedzią na inną broszurę przeciw niemu ogłoszoną.

Jagiell. — Kijows.

— Responsum ad amicum philosophum de Melancholia, mania et plica polonica suscitantem. Odpowiedź dana przyiacielowi filozofowi na pytanie względem melancholii, manii i kołtuna. Wilno, 1772. w 4ce.

Wydane w Wilnie według Kraszewskiego, zaś w Katal. Bibl. Petersb. edycya ta w Warszawie podana. Petersb.

— Tentamen publicum ex universa myologia. Vilnae, 1786.

— Tentamen publicum ex universa Osteologia ab Anatomiae in annum primum auditoribus subeundum in Aula Acad. Die 22. mensis Julii hora 3. pomer. sub praesidio Steph. Bisi Philos. et Medic. Doct. in Alma Academia et Universitate Vilnensi Prof. Publ. nec non Praesidis Collegii Medici percepta. fol. poł ark.

— A. D. 1781. die 26. Novembris Stephanus Bisio Philos. et Medic. Doctor Regis Polon. Consil. Med. Collegii Medici Praeses, Medicinae Practicae et Anatomiae Prof. P. in Aula Almae Univ. et Acad. Viln. dabit primam lectionem ad quam hospiter gratiosos invitat. fol. kart 2.

(Bisio Stef.). Na imieniny W. J. P. Stefana Bizio Filoz. y Medyc. Doktora Medyka J. K. M. y Konsyliarza w Akademii Wileńs. Collegii Medici Prezydenta w Wilnie 1763. Mca Xbra 26. dnia. (wiersz). w 4ce, k. 1.

— Na imienną rocznicę W. J. P. Stefana Bisiego Professora Fisiologii y Anatomii, Medycyny doktora, Konsyliarza J. K. M. y Medyka. w 4ce, k. 1.

— Ob. Massalski Ignacy (1773) — Oehme Fr. Teod. (Obserwacya 1773).

Zubowski X. Zebrany Wiersz. 1786. I. 104—6. — Gąsiorow. Hist. med. III. 71.

170. — Encykl. Org. III. 423. 584. — Koźmiński St. Słownik. 34.

Biskupa (Naywyzszego) prawdziwy obraz przeciwny temu, który niedawno naypozniéysi Nauczyciele w Wiédniu Austryackim wymyslili. Pierwéy ięzykiem łacińskim, za dozwoleniem starszych, u Antoniego Zatty w Wenecyi Roku 1782. wydany. Teraz na polski ięzyk, za wiadomością Zwiérzchności, w drukarni J. K. Mci i Rzeczypospolitéy u XX. Trinitarzów w Lublinie przeniesiony Roku 1786. w 8ce, k. 3. i str. 162.

Z ryciną Aleksandra VII. papieża.

Według Jochera przypisane przez XX. Trynitarzów Bielskim Łowczym Nadwor. — W egz. Bibl. Jag. tej dedykacyi nie ma; natomiast przèdmowa autora, w której się zwraca do obywateli wiedeńskich.

Jocher 4082. Jagiell. — Zieliń.

— **Biskupów (Do).** Bez m. dr. i r. (Warszawa, r. 1791) w 4ce, str. 7.

Wydane przeciw N. XV. Gazety Narodowej i obcej, która uznała iż jest wybornem pismo, które na Zgromadzeniu francuzkiem d. 14. Stycznia było czytanem. Było to pismo, występujące przeciw ogłoszeniu religii chrześcijańskiej za narodową.

Jagiell.

Biskup (biskupi) zob. Bartłomiejowicz Prokop (Wileński 1598) — Dąbski Stanisław (Kujawski) — Exemplum (Płocki 1779) — Exportacya (Pozn. 1779) — Grabiecki Franc. X. (w zacności swej 1653) — Lisikiewicz Joz. (o poświęceniu 1787) — List (Kujawski) — Naramowski Adamus (Biskupi 1724) — Okolski Szymon (Kijowscy bisk. 1646) — Starowolski Szym. (Vitae antistitum 1658) — Swięcicki Mik. (Poznański 1703) — Temprowski Mat. (polscy, Kalendarz 1754) — Treterus Th. (Warmińscy, De episcopatu 1685) — Uwaga polit. na skrypt (Kujawski 1697) — Walkiewicz (Kazania 1785) — Votum (Płocki) — Załuski J. Andrz. (Kijowscy Statuta 1764).

Biskupie ob. Małachowski Jan (b. r., 1692).

Biskupski Adam ob. Kochowski Wespazyan (1688) — Węgrzynowicz Jan (Arcus triumphalis 1666).

BISKUPSKI Jakub. Rachunek Summaryusza Prawdy Catholickiey w przednieyszych Artykulech ktore ma Kosciół s. Katholicki z teraznieyszemi Kacerstwy, ku chwale Bożey y obronie koscioła swiętego spisany. Przez X. Jakuba Biskupskiego. Psalm 94. Hebr. 3. Dziś jeślibyście głos jego usłyszeli, nie zatwardzaycież serc waszych. W Lasczowie, 1610. w 4ce, 10 kart nlb. i 176 kart z jednej strony liczb.

Przedmowa do Jana i Andrzeja Firleja z Dąbrowicy, i Jana Kaszowskiego z Wysokiego. — W przedmowie wylicza 56 rodzajów heresyj kościoła Rzymskiego. Pisane w obronie X. Mac. Rosentretera, przeciw dziełu X. Wojc. Słupskiego Archid. Włocł.

Jocher 3191. — Łukaszew. Józ. Wyz. helw. w Lit. II. 233. — Wizerun. Poczet Nowy T. 17. s. 149. — Bandtk. H. dr. k. p. I. 424. — Lelew. Bibl. ks. II. 221. — Siarcz. Obraz 1828. I. 35. — Węgiers. Hist. eccles. Slav. 1652. 443. — Maciejow. Piśm. III. 562.

Akad. — Branic. — Czartor. — Czetwert. — Ewangel. Wileń. — Kórnick. — Krasiń.

BISKUPSKI Joannes de Rudniki, Cześnik Sieradzki. Rosarivm sev poema de mysteriis rosarii B. V. die anniversario Annvntiatae eiusdem virginis publicè recitatum a Joanno de Rvdniki Biskvpski sodali Parthenio eloquentiae studioso Calissii in collegio Karnkouiano Soc. Jesv. Ad Parthenianos sodales illvstrissimae congregationis B. V. M. Annvntiatae. Additus ad finem poematis hymnus in laudem eiusdem Virginis et ode allegorica de casti pudoris custodia ad eosdem. Calissii, typis Alberti Gedelii. Anno D: 1615. w 4ce, ark. A_4—D_4. (kart 16).

Na ostatniej stronicy rycina rośliny nazwanej tu Granadilla, którą autor w Indyjach osadza i mówi, że jest podobna do winnej latorośli, liść i gałęzie do palmy, a gałęzie górne do miecza. Kwiat róży tworzy koronę, na której są wyobrażone narzędzia męki Chrystusowej, korona cierniowa, gwoździe.

Niesiecki I. 103. — Jabłonowski Musaeum Pol. 26. Jagiell.

BISKUPSKI Józef. Disputatio physica de motu et quiete in genere. Jenae, typ. Joh. Weidner. B w. r. w 4ce.

— De iustificatione hominis peccatoris coram Deo — ad disputandum proponit Josephus Biskupsky Polonus. Franequerae 1614. w 4ce, 1 ark.

Dysputa miana pod przewodnictwem Jana Makowskiego S. T. D.
Jocher 3801.

— De natura et constitutione primae et summae Philosophiae discursus philosophicus. Jenae, Weidner, 1617. w 4ce.

— Ob. Przyłuski Fel. (De principiis rerum) — Węgierski Woje. (Vota 1633).

Biskupski Lucas. Entimosyne in reditu ex Italia Andreae de Bnin Opaliński obacz Rekuć Al. (1621).

BISKUPSKI Piotr Wierzbięta. (†1620). Caput Isaiae quinquagesimum tertium, quod de Christi excessu et in vitam glorioso reditu concionatur, graeco et latino idiomate pro virili parafrasticos reditum. A Petro Wierzbięta Biskupski equite Polono. Excudebat Fridericus Hartman typographus et Bibliopola. Francofurti cis Oderam. Anno 1605. die 9. Aprilis w 4ce, 1 arkusz.

Raczyński Wspom. Wielkopolski II. str. XII. (na końcu). — Porównaj niżej: Oratiuncula. Raczyńs.

— Carmen Hierouimo Bużeński Castellano Sirad. Maecenati et patrono suo summe colendo, strenae loco consecratum, ineunte a. 1604. Gorlicii, Joh. Rhamba 1604 w 4ce.

Wissn. H. lit. VI. 328.

— Conflictvs in quo brevissime fons totivs haereticae prauitatis, ex quo manant omnes errores recluditum et ex ipsorum haereticorum concessis, inconcussa veritas ecclesiae catholicae romanae euidentissimè firmatur. Authore Petro Biskvpski VVierzbieta, equite polono. Cum priuilegijs et superiorum permissu. Venetiis MDCXIII. (1613) apud Nicolaum Polum. w 8ce, str. 48.

Dedic. Illust. Laur. Gembicki Episcopo Vlad. Na końcu dwuwiersz z podpisem: Petrus Gembicki Dec. Vulad. — Dalej sześciowiersz do autora z podpisem F. A. L. D. Jagiell.

— Disputationum ethicarum duodecim de virtute heroica, quam D. O. M. A. praeside M. Paulo Schertzio Francofurt. March. in Electorali Marchionem Brandeburgensium Academia Francofurti cis Viadrum ventilandam et discutiendam liberalis exercitii gratia proponit et exhibet Petrus Wierzbięta Biskupski Eques Pol. Habebitur ad 7. Kalend. Novembris. A. 1605. Francofurti ad Oderam, typis Nicolai Voltsij. w 4ce.

Wissniew. H. lit. IX. 465.

— Eufemia in Obitum Petri Koźmiński Equitis Poloni ex celeberrima Acad. Marchionum in Augustam Academiam Juliam scripta a .... equ. Pol. Francofurti, Frid. Hartmann, 1605. w 4ce.

Wissn. H. lit. VI. 328. Raczyńs.

— Oratio coram Paulo V. Pont. Max. et Illustr. Cardinales in festo ascensionis Domini habita. Romae 1611. fol. str. 10.

W egzemplarzu Bibl. Jagiell. niedostaje tytułu. Przemowa do Alb. Baranowskiego Arcyb. Gniezn 1. k. Na str. 10. zakończa: Epigramma Andr. Baranowski Canon. Crac. i Tetrastichon Valent Paschalii Utinatis.

Jocher 4764. — Siarczyńs. I. 35. — Niesiecki. Jagiell.

— Oratio de luctuosissimo obitu Illustrissimi, Magnifici ac Generosi Dn. Dn. Andreae Comitis de Leschno, Palatini Brestensis, Cujaviensis, Dn. in Leschno, Baranow, Podaice, etc. scripta a Petro Wierzbięta Biskupski Eq. Pol. Francofurti ad Oderam, imprimebat Fridericus Hartman Typographus et Bibliopola, Anno 1606. w 4ce, ark. Sygn. A_3—C_3. Wrocławs. miej.

— Oratio ad potentissimum et invictissimum Sigismundum III. dei gratia regem Poloniae, magnum ducem Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Massoviae, Samogitiae, Livoniaeque, nec non Svecorum, Gothorum Vandalorumque haereditarium regem etc. scripta humillimae subiectionis ergo a Petro Wierzbieta Biskupski equite Polon: Moguntiae, anno 1608. w 8ce, 14. k. nlb.

Ded. Matthiae Pstrokoński episc. Praemisliensi. Czartor.

— Oratio de praes. statu Regni Poloniae ad eiusdem amplissimum et

florentissimum equestrem ordinem. Scripta a Petro Wierzbieta Biskupski eq. Pol. Witebergae, typis Kratonianis, per Joh. Gorman. Anno 1607. w 8ce, str. 28. i 1. k. Czartor.

— Oratiuncula de secundis nuptiis sereniss. etc. Sigismundi III. Dei gratia regis Poloniae etc. et archiducissae Austriae et ducissae Burgundiae etc. ad Regni Poloniae proceres a Petro Wierzbięta Biskupski Eq. Pol. Francofurti ad Oderam 1605. w 8ce, 2 kartki. Kijows. — Ossol.

— Oratiuncula de Christi Domini excessu recitata ipsa die Soteriorum in aedibus Excellentiss. Viri Dn. M. Christophori Neandri P. Ethices Professoris dignissimi. Additum praeterea caput quinquagesimum tertium Isaiae idiomate graeco et latino parafrasticos redditum (a Petro Wierzbięta Biscupski eq. Polono), Francofurti ad Oderam, Frider. Hartmann, typogr. et Bibliopola, anno 1605. die 9. Aprilis w 4ce, str. 1—32. Ossol. — Raczyńs.

— Oratiuncula de laude scriptorum Demosthenis, habita in Illustri Academia Francofordana 17. Junij, Anno 1605. a Petro Wierzbięta Biskupski Eq. Polon. Alterum specimen profectus, quem, consecutus ille est, intra menses octo, institutione, et methodo ac ductu clariss. excellentiss. maximeq; industrij Pancratii Erugerii Poetae Caesarij et Professoris P. linguae graecae dignissimi. Francoforti, typis Friderici Hartmanni Bibliopolae, 1605. w 4ce, kart nlb. 9.

Ded. Stanislao Romiszewski abbati monast. Paradis.

Wiszniews. H. lit. VI. 208. Ossol.

— Votum Petri Biskupski Wierzbięty, welches er avf dem Landtage zu Wieluń, den 14. Decemb. 1613. gegeben, aus welchem man nicht allein die Art. u. Weise wie die Pohlen ihre Vota auf den Land- u. Reichs-Tagen einzurichten pflegen, sondern auch den elenden Zustand, in welchem damals das Polnische Reich wegen des Aufstandes der Soldaten, sich befunden, auch die angezeigte Mittel, wie eine Republique bei enstandenen Auffruhren sich verhalten solle, wie auch dass schon dazumal viele von den Pohlen befürchtet, dass der König eine absolute Macht einzuführen suche, nebst vielen andern politischen Anmerkungen, ersehen kan. Aus d. Polnischen Original zur mehrerer Ausübung in der Polnischen Sprache ins Deutsche übersetzet von Johann Wolgang Bewert. Berlin, Marsch, 1689. w 4ce, str. 26.

Ded. Friedrich III. Margrafen zu Brandenburg des h. Röm. Reichs Erts Cammerern u. Churf. in Preussen.

Czartor.

— Votum na sejmiku Wieluńskim Piotra Biskupskiego Wierzbięty 1613. Novembr. 13. die.

Mowca Polsk. Pisarskiego 1676. II. 80—94.

— Obacz Ortmann Jac. (Oratio 1605).

Biskupstwa zob. Explikacya o folwark (Krakowskie) — Ferdynand (Krak. 1789) — Kommissya Rzpl. Skarbu (Krak. 1790) — Kossakowski Jozef (Inflantskie: Ciekawa wiadomość) — Krakowskie — Miraeus Ant. (pols. 1613) — Olechowski J. (Krak. b. r.) — Orłowski Karol. Nep. (Kijowskie b. r). — Schlieben (Warmij. 1683) — Skarszewski Wojciech (Kalkulacya 1790) — Temprowski Mat. (Kalendarz 1744) — Verzeichniss (Pomeran. 1699).

Bismarck generał obacz Keyserling (1735).

Bison ob. Herberstain Z. (Actiones 1560) — Hussovianus Nicol. (1523) — Leszczyński And. (seu taurus 1642).

Bisping Bolesław obacz Bekan M. (Kontrowersye 1770).

Ob. Bisszping.

BISSELIUS Georgius. Dubium chronologicum, de saeculi XVIII. exordio per ..... chalcogr. Thorunii, 1700. w 4ce, k. 13. Czartor.

— Ob. Lemcken·Adamus (1702).

BISSELIUS Joannes. Argonauticon americanorum sive historiae periculorum Petri de Victoria ac sociorum eius Libri XV. Gedani, Janssonius a Waesberge 1698. w 12ce, str. 405. i nlb. k. 48. Przezdziec. — Warsz. Uniw.

BISSENDORF Johann. Nodi Gordii Resolutio, dass ist von Berufordination und Einweihung der Evangelisch-Prediger, wider das nichtige Geschwatz Martini Smiglecii Jezuiter zu Ingolstadt. Bez wyr. m. 1624.

Autor, jak mówi Voigt, dał za to pismo gardło, a książka spaloną była.

Jocher 4097. — Freitag Analecta 127—9. — Siarcz. II. 202. — Wiszn. H. lit. IX. 104.

— Ob. Smiglecki Marcin (Nodus gordius 1609).

BISTERFELD Jan Henryk, Nassovius, philosophiae in illust. schola Albensi professor. De uno Deo Patre, Filio ac Spiritu Sancto mysterium pietatis, contra Johannis Crelii de uno Deo Patre libros duos, quorum textus e regione exponitur, breviter defensum: praemissa synopsi, in qua praecipui solutionum fontes breviter attinguntur. Lugduni Batavorum, officina Elzeuiriana. 1639. w 4ce, k. 2. str. 641. i index.

Jocher 3688. *a.*

Czartor. — Zbor. ewang. wileńs.

— Toż... contra Johannis Crellii, Franci, de Uno Deo Patre libros duos, breviter defensum. Amstelaedami, Sumptibus Joan. Ravesteinii cloIocLix. (1659). w 4ce, 5 ark. (k. 20) i str. 641.

Drukowane w połowie dzieło Crelliusa, a po drugiej połowie strony krytyka Bisterfelda.

Jocher 3688. *b.* — Bock. I. Pars I. 139, 1018. — Jöcher Lexicon I. 1108.

Bistram Marcin i Maciej ob. Heidenstein J. (Manip. 1622).

Biszpink Piotr ob. Wielądko (Epithalamion).

Bithner Johann ob. Hartmann A. (1689).

BITHNER Marc. [Na karcie arkuszowego formatu u góry napis:] Naenia In obitum et ex hac in coelestem vitam abitum honestae et virtutum ornamentis conspicuae matronae Reginae viri consultissimi et spectabilis Dn. Simonis Bithneri Consulis Reipublicae Strasburgensis p. m. fidelissimi, et civis ibidem primarii relictae viduae, professa a nepote paterno Martino Bithnero Strasburgensi Bor. (Poniżej dwa wiersze łacińskie w dwu kolumnach. U dołu:) Thorunii, typis Augustini Ferberi. Anno M. DC. XVI. (1616).

Wrocław.

— Ob. Węgierski Andr. (Epithalamia 1629).

BITISCUS, proreotor Ligniciae. Piastus, drama scenice 1655.

Thomas Literat. von Schlesien 1824. s. 36.

BITKOWSKI Kaszuba Jerzy z Woszczan (bakałarz NN. WW. i Filozofii) Manipulus philosophicarum coronarum, à Jagellonica Pallade virtuti et eruditioni V. V. V. DD. primae laureae Candidatorum oblatus. Et dum in alma Universitate Cracoviensi per illustrem, clarissimum et admodum reverendum Dominum D. M. Josephum Cyankiewicz Philosophiae Doctorem, ejusdemq; et cursus Vladislaviani professorem, Collegam Minorem, Ecclesiae Parochialis in Novo Monte curatum, in amplissima magnorum hospitum frequentia artium LL. et philosophiae Baccalaurei ritu solenni crearentur; in vim fraterni et gratulatorij applausus per Georgium de Woszczany Bitkowski Kaszuba ejusdem Laureae Candidatum, luci publicae propositus. Annô Domini 1741. die 10. Mensis Novembris. Cracoviae, typis Universitatis. folio, 4 arkusze.

Na odwr. str. tytułu herb (Ślepowron) Górskiego i przypis Antoniemu Górskiemu Rektorowi Ak. Zamojskiej. Potem jest pieśń dla Jana Kantego Patrona, podziękowanie professorom egzaminatorom Cyankiewiczowi Jozefowi, Kazimierzowi Stęplowskiemu i Janowi Przypkowskiemu, professorom Akademii krakowskiej.

Spółkandydaci byli: Jan Kanty Laskiewicz, Jan Kanty Kruzel, Antoni Miklaszowski, Grzegórz Królikowski; dla Bitkowskiego napisał wiersz Laskiewicz Krakowianin. Odbyło się za Jana Lukini ob. pr. Dr. i Prof., Rektora Akad. Krak.

Dzików. — Jagiell. — Ord. Zamojs.

Bitner Bartłomiej ob. Pisecki Tomasz (1617).

BITOMSKI Jan Columb. Lychnus Cleanthis, in augustam honoris aedem, clarissimorum virorum Martini Foltinowicz, Andreae Abrek, Leopol: cùm in Inclytâ Academiâ Zamoscense praeuio

eruditionis testimonio publico anno aerae Christianae 1644. Mense .... die .... per illustrem, et admodùm rndum dominum Benedictvm Zelechowski, V. J. D. Ecclesiae Colleg: Zamoscen: Canonicum, Academiae Pro Cancellarium. Ad utriusq. juris lauream sollenniter inaugurarentur. Translatvs. A M. Joanne Bitomski, Canon: Ołycens: et in eiusdem Collegio Academico Eloqu: Profess: [Na końcu :] In officina typ. Acad. Zamosc. (1644). w 4ce, ark. C_2.

Horodec. — Jagiell.

— Ob. Rudomicz B. (1646).

BITTERFELDUS Henryk, Dominikan z Brzegu. De contemplatione et vita activa.

— De regimine hominis.

— Phosphorum catholicum vel epitome artis meditandi.

Zdaje się że żadne nie wyszło drukiem. Bzowski Tutelaris Silesiae Crac. 1608. w 4ce. — Dzienn. Wil. 1829. hist. i lit. VIII. 334. str. — Chodykiewicz. — Kraszewski Okruszyny I. 206. str. — Barącz Rys dziejów Zak. Kaznodz. II. str. 108.

Bitwa ministrów saskich obacz Doliwski Mat.

Bitwy albo wiersz o walkach. Ob. Paszkowski Marcin (1620).

BIUCK Josephus. Unsterbliche Gedächtnuss, der Gott- und Welt-bekannten Durchlauchtigsten Fürstin und Frauen, Frauen Hedwigis Elisabethe Amaliae, Vermählten Königlichen Printzessin in Pohlen, und Gross-Hertzogthumb von Littau .... Als Ihro Durchlaucht Leich-Besingnuss, In der Oblanischen Schloss-Kirchen .... Den 3 Tag des Herbst-Monaths dieses 1722. Jahrs allerkläglichst gehalten ward... Lob- und Leyd-Predigt... Bresslau auffm Dohm, druckts Caspar Rudolph Müller, Chur-Fürstl. Bischöffl. Hoff-Buchdr. (1722). fol. str. 26.

Wrocławs.

BIZARDIÈRE (De la) Michał Dawid. Histoire des dietes de Pologne pour les elections des Rois. Par M. De La Bizardiere. Paris cher Thomas Moette, ruë de la Bouclerie, prés le Pont S. Michel, à S. Alexis. M. DC. XCVII. (1697). Avec privilege du Roi. w 8ce, k. 2. str. 253. i 1. k.

Na końcu przywilej z 16. Stycz. 1698. dany Janowi Jombert księgarzowi, następnie tegoż odstąpienie przywileju Thom. Moëtte, księgarzowi, d. 11. Marca 1697. Dzieło to, ze względu na znajomość stosunków, przyznawano przez długi czas Xdzu Polignakowi naówczas ambasadorowi w Polsce. Jagiell.

— Tenże tytuł. A Paris, chez Jean Jombert prés des Augustins a l'Image Notre Dame. 1697. w 8ce, str. 253.

Akad. — Branic. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Tenże tytuł. Suivant la copie de Paris. Amsterdam. 1697. w 12ce, str. 180.

Czartor.

— Histoire de la scission ou division arrivée en Pologne le XXVII. Juin M. DC. XCVII. au sujet de l'election d'un Roy. Par M. De La Bizardiere. A Paris, Cher Jean Jombert, prés les Augustins, à l'Image Nôtre-Dame. M. DC. XCIX. Avec privilege du Roy. (1699). w 8ce, 261 str. i nlb. k. 5. na początku.

Na końcu: De l'imprimerie de Gilles Paulus Du Mesnil 1699. — Na ostat. stronie: Extrait du Privilege du Roi 25 Avril 1699. dany Janowi Jombert księgarzowi 1697. Dalej odstąpienie przywileju d. 4. Juin 1699. na rzecz Thom. Moëtte księgarza przez Jomberta.

Akad. — Branic. — Czartor. — Horodec. — Jagiell. — Przezdz.

— Tenże tytuł: A Paris, chez Thomas Moette rue de la vieille Boueterie à S Alexis. Avec Privilege du Roy. 1699. w 8ce, str. 10. i 261.

Akad. — Ossol.

— Histoire de la scission ou division arrivée en Pologne, le XXVII. Juin M. DC. XCVII. au sujet de l'election d'un Roy. Par M. de la Bizardiere Suivant la copie imprimée a Paris chez Jean Jombert. M. DCC. w 12ce, k. 6. str. 276.

Nie wymieniono miejsca wydania, lecz drukowane w Amsterdamie z r. 1760. jak to zaznacza F. Müller w swej Bibliogr. Neerlando-Russe.

W przedmowie powiedziano, iż dzieło to jest drugą częścią publikacyi: Histoire des dietes, i że Polacy zamówili napisanie tej pracy, dostarczywszy autorowi wszelkich potrzebnych instrukcyj. Uważa autor Pol-

skę za „najciekawszy teatr w Europie". Czyni spostrzeżenie iż naród, który w r. 1621. nie uląkł się armii 200,000 Turków, w r. 1697. uległ przewadze 12,000 Sasów.

Bentkow. H. lit. II. 760. — Biogr. univers. 1811. IV. 535.

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Raczyńs. — Zielińs.

— Histoire de Pologne contenant les divisions arrivées en Pologne le 27 Juin 1697. Seconde edition. Amsterdam 1715. w 12ce.

Jestto nowa edycya dzieła: Histoire de la Scission.

— Historie van de scheuringe of verdeeltheid vorgevallen in Polen in den Jare 1697 ter oorzake van de verkiesing van een koning. Door M. de la Bizardiere. Uyt het Frans vertaalt. I' Amsterdam, by Andries van Damme bockverkoper op 't Rokkin, besyden de Beurs. 1700. w 8ce, 4 k. str. 280.

Czartor.

— Der Sarmatische Wahlschoppen oder Kurtzgefasste Erzehlungen der jenigen Intriguen, welche in dem Königreich Polen vorgegangen, sonderlich bei Erwehlung Henrici Valesii, Stephani Bathori, Sigismundi Vladislai, Joannis Casimiri, Michaelis Korybuth, Johannis Sobieski, Friderici Augusti I. Aus dem frantzösischen übersetzt von Blinetis. Cölln bei Peter Marteau. 1698. w 4ce, str. 104. i kart 2.

Branic. — Czartor. — Czetwert. — Ossol.

— Historie der polnischen Wahl-Tage von Sigismund August an biss auf jetzige Wahl. Nebst einer historischen Erzehlung von der Trennung welche den 27. Junii, 1697. über der Wahl des Königs Augusti II. entstanden in französischer Sprach beschrieben durch M. de la Bizardiere. Aus dem Französischen ins Hoch-Teutsche übersetzt, mit einer Vorrede, als eine Einleitung über das ganze Buch, und einem accuraten Kupfer von einem polnischen Wahl-Tag zu Pferd, versehen. Stockholm. [Bez wyr. druk.] 1733. w 8ce, k. 2. str. 10. i str. 428.

Sztych elekcyą wystawiający. Tytuł i rycina odbite w ćwiartce.

Od str. 157. nowy tytuł: Historische Beschreibung der den 27. Junii M. DC. XCVII. über der Wahl eines Königes, in Polen enstandenen Trennung in französischer Sprach beschrieben, durch — und aus dem Französischen ins Hoch-Teutsche übersetzt.

Akad. — Branic. — Jagiell. — Kijows. — Krasińs. — Raczyńs. — Zielińs. — Uniw. lwows.

— Der curieuse und volkommene polnische Staats-Mann, oder: das denkwürdige Wahl-Feld bey Warschau auf welchem alle und jede von Zeiten Sigismundi Avgvsti bis auf jetzt regierende Königl. Maytt. Frider. Avgvstum den II. in den Königreich Pohlen vorgenommene Wahl Täge nach ihren eigendlichen Umständen sonderbaren Staats-Verwirrungen, angestellten gefährlichen Factionen, und vielerley Competenten zur Crone, etc. Nebst andern curieusen Neuig- und Merckwürdigkeiten in einer kurtzen jedoch angenehmen Vorstellung eröffnet worden. Aus den Französischen ins Teutsche übersetzet. Dantzig bey Pieter Marteau. Anno 1698. w 4ce, k. 4. str. 104.

Branic. — Jagiell. — Ossol.

— An historical account of the Divisions in Poland: from the death of K. John Sobieski, to the Settlement of the present King on the Throne. Containing a particular Relation of the late Kings death, and of all the intrigues of the several candidates, till the coronation of the Elector of Saxony. Translated from the French original. Written by M. de la Bizardiere. London, printed for H. Rhodes, at the Star near Fleat-Bridge; T. Bennet, at the Half-Moon in St. Paul's Church-Yard; A Bell, at the Gross-Keys and Bible in Cornhill; and D. Midwinter and T. Leigh, at the Rose-and Crown in St. Paul's Church-Yard, MDCC. (1700). w 4ce, k. 4. str. 232.

Akad. — Czartor. — Jagiell.

— Ob. Massuet P. (Histoire des rois 1733, 1734).

Bentk. H. l. II. 230. 760. — Gołęb. O dziejop. 156. — Lengnich. Poln. Bibl. I. — Załuski Bibliot. histor. str. 78—9.

BIZARUS Petrus Sentinas. Rerum Persicarum historia, initia gentis, mores, instituta, resque gestas ad haec usque tempora complectens. Cui accessit brevis ac vera Henrici Porsii de bello inter Murathem III. Turcarum et Mehemetem Hodabende persarum regem gesto, narratio: ac Philippi Callimachi Experientis de bello Turcis inferendo oratio ejusdemque de his, quae a Venetiis tentata sunt, Persis ac Tartaris contra Turcos movendis, historia. Et appendix, quam ex italico latinam fecít Jacobus Gevderus ab Heroltzberga Francofurti, typis Wechelianis apud Claudium Marnium, et heredes Joannis Aubrii M. D. CI. (1601). folio, str. 644. i Index.

Rzecz obca. Kallimach nas interesujący przypada od str. 371—431.

Jagiell. — Raczyńs.

BIZOZERI Simpliciano. La sagra lega contro la potenza Ottomana. Svccessi delle armi Imperiali, Polacche, Venete, e Moscovite; rotte, e disfatte di eserciti de Tvrchi, Tartari, e Ribelli; assedj, e prese di cittta, piazze, e castelli; acqvisti di provincie, e di regni, ribellioni, e sollevazioni nella monarchia ottomana; origine della ribellione degli Ungari; con tutti gli accidenti successiuamente sopraggiunti dall'anno 1683. sino al fine del 1689. Racconti veridici breuemente descritti Da Don Simpliciano Bizozeri Barnabita Milanese. In Milano, MDCXC. Nella Regia Ducale Corte, per Marc' Antonio Pandolfo Malatesta Stampatore Reg. Cam. Con Privilegio. (1690). w 4ce, Tom I. 2. tytuły, 2. karty nlb. str. 428. i Index. — Tom II. 1. k. nlb. str. 556. Index.

Primo libro od str. 1—99. obejmuje: Campagna del a 1683. Liber II. Camp. del 1684. do str. 134. — W T. II. lib. XVI. str. 466—490. Successi della Polonia, tanto nel particolare del nuovo Re, quanto della guerra cogl'Infidelo l'anno 1698. — Na str. 546—550: Cose occorse nella Polonia dopo la pace con la Porta.

Jagiell. — Krasińs. — Petersb.

— Toż. Napoli, T. I—III. 1699. w 8ce. Petersb.

Bizun ob. Naruszewicz.

Blächius Joan. ob. Loaechius Andreas.

(Blachnik Mat.). Astrum honoris, septendecim virtutum radiis effulgens, Reverendissimi, Perillustris, et Amplissimi, Domini, Domini Pauli Blachnik, Sacrae Militiae, Ordinis Crucigerorum, cum rubea Stella, per Poloniam, et Silesiam, nec non Ducalis Domus, et hospitalis, S. Matthiae, Vratislaviae, Domini, et Supremi Magistri etc. Quod insignium Romanae catholicae ecclesiae praesulum symbolis adumbratum, gratae posterorum memoriae commendatur. Anno M. DC. LXVI. Vratislaviae, Typis Baumannianis, exprimebat Johann. Christoph. Jacob. (1666). w 4ce, kart 4. (wiersz). Wrocławs.

BLACKSTONE Wiliam. (1723 † 14. list. 1780). Prawo kryminalne angielskie przez Wilhelma Blakstona zebrane a przez X. Teodora Ostrowskiego S. P. wytłómaczone i uwagami do prawa polskiego stosownemi pomnożone. W Warszawie, R. 1786. w drukarni J. K. Mci i Rzeczypospolitey u XX. Scholarum Piarum. Za pozwoleniem Zwierzchności. (1786). w 8ce, T. I. k. 3. str. 344. i Rej. k. 4 oraz 1. Omyłek. — T. II. s. 324. i k. 5.

Ded. Do J. W. Andrz. Rostworowskiego Sędziego ziemskiego Czerskiego. W przedmowie ubolewa nad brakiem u nas processu kryminalnego i ustaw karnych odpowiednich. Przekładał z tłumaczenia francuskiego P. Coyer.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows. — Zbór Wileńs. — Zielińs.

BLAESING Dawid. De verbo Dei, ex occasione phraseos chaldaicae praeside M. Laurentio Wegero Ling. Ebr. et Orient. Prof. Publ. disputabit David Blaesing Regiomonte Pruss. Ad diem Junii Anno MDCLXXXII. (1682). Regiomonti, praelo Reusneriano. w 4ce, sygn. A_2—F_3. Wrocławs.

BLAEVIUS (Blaeuw) Wilhelm (1571 † 1638) **i Jan.** Polonia regnum et Silesia ducatus.

Atlas T. I. str. 31. z r. 1645. podług rysunku Mercatora odbite.

Rastaw. Nr. 26. — Callier Spis map. T. P. N. Pozn. s. 16.

— Grosse Karte vom poln. Reiche u. Schlesien.

W Atlasie z r. 1628. (z 2 herbami).

— Atlas major sive Cosmographia Blaviana qua solum, salum, coelum, accuratissime describuntur. Amsterdam, 1662.

— Le grand atlas ou Cosmographie Blaviane. Amsterdam, 1663.

Polonia tworzy księgę V. zbioru Europy w edycyi francuzkiej w 12. tomach.

— Atlas Str. 1—26. Descript. gen. de la Pol. trad. du Lat. de Sal. Neugebauere. Str. 27—30. La Grande Pologne, trad. du Lat. de Sim. Starovolsci. Str. 31—36. La Pologne mineure par le mesme auteur. Str. 37—42. Russie rouge et blanche). Str. 43—49. La Prusse par le même aut. Str. 51—55. La Lithuanie par le même aut. Str. 57—74 Descr. du fleuve Borysthene vulgo Dniepr et des moeurs des Cosaques Zaporoviens. [Z 4 rycinami].

Rastawiecki N. 27.

— Atlas mayor, sino Cosmographia Blaviana, en la qual exact. se describe la tierra, el mar y el cielo. Amsterdam, J. Blaeu. (1659—72). folio, 10 tomów.

Obejmuje: str. 1—5. Origen de los Polacos, conf. a Mart Cromero; str. 6—17. Descr. del Reyno de Polonia por Starovolsco; str. 18—20. Lithuania; str. 20—27. Russia (roxa y blanca); str. 28—42. Prussia, etc.; str. 43—64. Descr. del Rio Boristhenes (z miedziorytami).

— Tenże atlas po hollendersku w Amsterdamie, 1647. fol. 6. tomów.

— Tamże, fol. 1648. fol. 7. tomów.

— Tamże, 1664—65. fol. 9 tomów.

— Toż. Atlas.... et J. Hondii. Amsterdam, J. Janstonius i H. Hondius. 1633. folio. T. 2. (Lithuania, Polonia).

— Toż. Amsterdam 1638. fol. T. 2. (Lithuania cura N. C. Radziwiłł, Livonia, Polonia, Prussia).

Edycye kilkakrotnie ponawiane. O tyle godne wzmianki że mieszczą i Polskę.

BŁAGADAROW Jakow. Kratkija prawiła polskawo jazyka z prisawakupleniem k nim upotrebitielniejszych słow, razgaworow i primierow dla cztienia w polzu i udawolstwie żełajuszczych skoro wyuczytsia onomu.... izdannyja Jakowom Błagodarowym. A parvo ad magnum. Seneca. Moskwa, W Uniwiersitieckoj tipografii u Rydigiera i Kłaudia. 1796. w 8ce, str. 3. i 80. Krasińs. — Ossol.

Błagalnia ogólna o miłosierdzie i sprawiedliwość duchowieństwa polskiego ritus Graeco-Uniti z ofiarą serc i pożytkiem skarbu do Najj. Króla P. M. i Skonf. Rpltej Stanów d. 16 m. Lipca 1790 r. podana. folio, str. nlb. 10. Krasińs.

Błagodat i istina obacz Baranowicz Łaz. (1683).

Błagowiestije obacz Kuszcznik Jan (1686).

Blaise (Blasius) de Vigenère obacz Vigenère.

BLAISE Joan Lotharingus. Elogium posthumum illustrissimi ac excellentissimi S. R. J. Principis et Domini, D. Alexandri in Koniecpole Koniecpolski, Palatini Sandomiriensis, Pereaslaviensis, Kanioviensis, Korsunensis, Dolinensis gubernatoris. Bruxellis, Typ. Guilielmi Scheybels, typographi jurati, platea scrutariorum ad insigne S. Joannis Baptistae. 1662. fol. k. 8.

Wierszem. Dedykacya Stan. Koniecpolskiemu, wojewodzicowi Sandomirskiemu, synowi Aleksandra. Jagiell.

Blaith Christianus ob. Neueste (Das) aus Danzig oder Antwort. (1784).

BLANC Th. (de). Principes contre les Sociniens où l'on défend les premiers fondements de la religion chrétienne par l'écriture sainte et la raison. T. I—II. Hamburg (1718).

Blanchard Jan, Piotr, Franciszek. (1738 † 7. Marca 1809). Carmen duodecim epigrammatum domino Blanchardo aethera ascendenti, die 10. Maji 1769. Varsaviae oblatum. Varsaviae, 1789. w 4ce. (po polsku i po łacinie). Raczyńs.

— Prożba dobrze życzącego królowi Polaka itd. do J. P. Blanchard. Warszawa, 1789. w 4ce.

Katal. Odnows. N. 3299.

— Prozba wolnego Polaka do J. Pana Blanszarda. Bez wyr. m. i r. (Warszawa, 1789). w 4ce, k. 2.

Wierszem. O zabranie zdrajców i jurgieltników, „co za niebieskie wstążki alboteż czerwone, są gotowi najmilszą swą zaprzedać żonę". Branic. — Jagiell.

— Rozbiór nowej machiny aerostatycznej J. P. Blancharda etc. B. w. m. dr. i r. w 8ce, str. 44. Krasińs.

Blanchetti Laurentius ob. Olivarius (1597).

Blanchi Wilh. obacz Blancus W. (1594).

BLANCHINUS Jędrzej. Pro innata et connaturali capacitate RR. DD. Canon. regul. later. ordinis S. Augustini, ad quaecunque beneficia saecularia, juris informatio. Una cum relatione causae paroch. Sancti Miniati actitatae, coram illustriss. et reverendiss. P. D. Baranzono A. C. locum tenente; ac in plena signatura gratiae coram SSmo D. M. Innocentio X. pontifice maximo, et ad favorem eorundem determinatae. Bononiae, typis Jacobi Montii 1670. Superiorum permissu. Reimpressum Varsaviae, typis Coll. Schol. Piarum 1694. w 4ce, 20 k. nlb.

Na końcu podpisany Andreas Blanchinus advocatus. Poczem następuje: Relatio causae Sancti Miniati parochialis agitatae. Warsz. Uniw.

BLANCHOT Piotr. Bibliothecae SS. Patrum concionatoriae collectae a Petro Blanchot Ord. Minimorum Synopsis in qua singulis dominicis, feriis ac festis quibus — habetur concio ad populum, indicantur Patres, qui pro illa sermones scriptos reliquerunt. Posnaniae typis Coll. S. J. A. D. 1746. w 8ce, 1 ark.

Jocher 4430.

Blanck Daniel Dr. Med. († 1691) ob. Mańkiewicz Paulus (1644).

BLANCK Michał. Christliche Leichpredigt, aus der 1. Cor. 4. v. 9. 10. 11. 12. 13. bey der Begräbniss dess Ehrwürdigen und Wolgelahrten Herrn M. Hermanni Rahtmanni, Weilandt Pastoris der Kirchen zu S. Catharinen in Dantzigk, welcher in diesem 1628. Jahr am 30. Junii seliglich im Herrn entschlaffen, und den 3 Julii mit christlichen Ceremonien, zur Erden daselbst bestattet. Gehalten durch Michaelum Blanckium Dantiscanum, erwehnten Kirchen Diaconum. Im Zeugniss wird die streitige Lehre von der Krafft-Göttliches Worts und der Erleuchtung deutlich erörtert. Gedruckt im Jahr Christi 1628. (Na końcu:) Thorn, gedruck undt verlegt durch Franciscum Schnelboltz Lipsensem. Im Jahr Christi 1628. w 4ce, sygn. Aij—Miij. Wrocławs.

— Ob. Mochinger-Joh. (Monumentum 1651).

(Blanck Sal.) († 1656). Der erblasste Mund des .... Salomon Blancken Wünschet .... gutte Nacht .... 1656 ... In Thorn, durch Mich. Karnall. w 4ce, str. 8.

Blanckenstein Catharina ob. Kretschmer Jan (Geistlicher 1674).

BLANCUS Guilielmus iunior, Episc. Grassensis et Venciensis (Blanchi, Le Blanc). Hyacinthvs, siue de beato Hyacintho Polono, solenni ritu a Clemente VIII. pontifice Max. XVI. Cal. Mai. ann. CIↃ. IↃ. XCIV. in sanctorum numerum relato, Libri dvo. Svperiorvm permissv. Romae, ex typographia Dominici Basae. MDXCIIII. (1594). w 4ce, ark. nlb. G₃ (k. 6. str. 45).

Dedyk. Franc. a Gioiosa Cardinali. Z miedziorytem S. Jacka (poema). Wierzbows. II. 1775. Czartor. — Czapski.

— Tenże tytuł ... Lutetiae apud Federicum Morellum architypographum regium, via Jacobaea, ad insigne fontis. CIↃIↃXCIIII. Non sine privilegio. (1594.) w 8ce, s. 37. i 2. nlb.

Przypis: Francisco a Gioiosa cardinali. Czartor.

BLANDRATA Jerzy [Biandrata] († 1590). Brevis enarratio disputationis Albanae de Deo trino et Christo duplici, coram Serenissimo Principe et tota Ecclesia, decem diebus habita, anno Domini 1568. 8 Martii. Excusa Albae Juliae, apud viduam Raphaelis Hoffhalteri a. 1568. w 4ce, stron 664.

Sandius Bibl. Antitrinit. p. 82. Wymieniono tam i inne Blandraty dzieła, Albae Juliae tłoczone, a lubo drukarnia nie wyrażona, zdaje się, że u tejże wdowy

str. 122. — Beyträge zur Kirchen Gesch. 1764. II. 92. (wymieniony jako jeden z tłumaczów Biblii Brzeskiej). — Encykl. Kościel. II. 394—6. — Jöcher Gelehr. Lexic. I. 1123. — Biogr. Univers. 1811. IV. 572. — Weszpremi. Medic. 20.

BLANK Joannes Fridericus, Lithuanus. Q. D. B. V. Dissertatio inauguralis iuridica de vi transactionis contra matrimonium. Quam in regia Fridericiana praeside perillustri domino Joanne Tobia Carrach ICto potentiss. Prussorum regi a consiliis intimis iurium professore publico ordinario inclyti iurisconsultorum ordinis in Fridericiana seniore etc. praeceptore ac fautore usque ad cineres colendo pro summis in utroque iure honoribus et privilegiis doctoralibus rite capessendis die .... maii cIoIocclvii. placidae eruditorum disquisitioni submittit auctor Joannes Fridericus Blank Instroburgo - Lithuanus. Halae Magdeburgicae, typis Joannis Christiani Hendelii, acad. typogr. (1757). w 4ce, 1. k. tyt., str. liczb. 35. i str. 5. nlb.

Dedic. Coelestino Kowalewski Academiae Cancellario. Jagiell.

(Blank Piotr). Powód sprawy Urodzony Blank Piotr Bankier Warszawski, pozwany i przypozwani Urodzony Jozef Jerowski oraz Wielmożni Officyaliści Banku Króla JMci Pruskiego w Elblągu sytuowanego. Sprawa o podniesienie Dekretu Ziazdowego Burgrabstwa Grodzkiego Warszawsk. pod d. 16. Mca Grudnia Roku 1791. nastąpionego, a na dniu 17. Sierp. 1792. r. w Grodzie Warszawskim oblatowanego, uznania nieprzyzwoitey czynności w Summie czerwonych złotych 4354. przez urodzonego Jerowskiego do zapłacenia pretendowaney oraz kar na tymże urodzonym Jerowskim za powołanie do prawa wskazania folio, str. 19.

Akad. — Warsz. Uniw.

— (Dekret). Działo się w Warszawie w pałacu Rzeczypospolitey Krasińskich zwanym, na kommissyi Rzeczypospolitey Skarbu koron w kadencyi sądowej prawem przepisaney, dnia 28. września r. 1779. fol. k. 13. (Toż samo i po niemiecku).

Wyrok uniewinniający bankiera Blanka.

Czartor.

— Ob. Mieszkowski Reg. (Zażalenie 1792).

Blankenberg (a) Joannes Henesius ob. Cunradus Caspar (1607).

Blankiet nominacyi królewskiey na stopień przewodnictwa w przyspieszeniu obywatelskiego bezpieczeństwa r. 179.. B. w. m. fol.

— uniwersału skonfederowanych przeciw Elekcyj Augusta II. 1697. fol. 1 ark. Warsz. Uniw.

Blasia Anna. ob. Auschwitz Joach. (Secundis 1657).

BLASIUS cler. Regul. ex Congreg. S. Pauli. Thesaurus indeficiens siue actus interni virtutum ex italico latine versi. Lublini. Prostant in offic. Georgii Förster Bibliop. Dantiscani. Anno 1646. w 32ce, 166. i 48. str. oprócz 4. kartek na przodzie.

Przypis. Jerzego Förstera Aleksandrowi Kossowskiemu Opatowi Oliwskiemu.

Druk zdaje się gdański lub hollenderski.

Tłómaczenie Jana Zanini Kanonika Dilingskiego.

BŁASIUS Eremita Paulinus. Salvtares pareneses de Epistolis et Euangelijs per annum occurrentibus; Cracouiae per Mathiā Scharffenberg. 1536. w 8ce, kart 8. nlb. i kart 88. liczb. (ark. sign. M_3).

Na końcu miejce druku i rok powtórzone.

Przypis: Gasparo Pestino ord. Erem. Scti Pauli vicario in Transylv. Frater Blasius Erem. Paul. collega Fr. Gregorii Syrmitae AA. LL. Univ. Crac. Baccalaurei specialis visitatoris eiusd. Ordinis in Regno Poloniae degen.

Tytuł w pięknej rycinie drzeworytowej pośrodku umieszczonej, (lecz odmiennej od wydania drugiego) u góry ma orła. Różni się tem głównie od wydania drugiego, iż w wydaniu 1-szem jest przydana krótka przedmowa do czytelnika.

W przedmowie do G. Pestina, datowanej Cracovię XVI. kal. Septemb. 1536. powiada, że z nim razem przed laty kilku wizytował „monasteria fratrum eremitarum Paulinorum in Sarmatia habita". Teraz odbył powtórną peregrynacyą wspólnie z Br. Grzegorzem sztuk wyzwol. w Uniw. Krak. bakałarzem. — Na karcie 8-mej jest tytuł inaczej zredagowany: Declamatoriae exhortationes per breviuscula, de epistolis et evangeliis, per anni circu-

tii Dihanicz, Ord. Praedm SS. Theologiae Doctoris, ejusdemque dogmaticae in laudata Academia Caesareo-Regii, publici, et Ordinarii Professoris. B. m. dr. (Leopoli 1781). w 8ce, 11. k. nlb., str. 119.(2).

Powyższy właściwy tytuł poprzedza dedykacya Ferd. Onuphrio Kicki Archiepis. leopol., obejmująca kart 6. Poczem dopiero idzie powyższy tytuł i obejmuje z tezami kart 5. Dalej idzie osobny tytuł:

Secretio eorum, quae sunt de fide catholica, ab iis, quae non sunt de fide, in controversiis plerisqué hoc saeculo motis, secundum regulam fidei ab eximio Domino Francisco Veronio. SS. Theologiae Doctore antehac compilatam ab omnibus Sorbon. D. D. in plena congregatione facultatis Theologicae approbatam, nec non anno 1645. in generali conventu ab universo clero Gallicano receptam, ac per Illustres, atque doctissimos DD. De Walenburch, Episcopos, multum laudatam, ex ipso concilio Tridentino, et praefata regula compendiose excerpta. Anno - Christi M. DC. XCIX. (tak) Leopoli typis viduae Josephae Piller, C. R. Gub. typogr. 1781. w 8ce, str. 119. i 1. k. erraty.

Jagiell. — Ossol.

BLECH Abr. Friedrich. Cantate bei der Introduction des C. G. Ewerbeck zum öffentl. ord. Lehrer der Mathematik. 1789. 3. Sept. Dantzig. w 4ce.

BLECH Ephraim Philip, Gedanensis. De aëris dephlogisticati usu in asphyxia illustris medicorum ordinis auctoritate pro gradu doctoris medicinae et chirurgiae Anno Domini XX. Sept. CIƆIƆCCLXXXIV. (1784) rite obtinendo. Disserit Ephraim Philippvs Blech Gedanensis. Gottingae litteris Jo. Christian. Dieterich Academiae typogr. w 8ce, str. 29. i k. 1. theses. Jagiell.

— Lobrede auf G. Reyger. Danzig 1789. w 4ce.

— Oratio inauguralis Doct. E. P. Blech ad Professorem Med. et Phil. Natur. a Doct. G. P. Verportennio habita. Gedani 1787. w 4ce.

— Rede bey der Gedächtnissfeyer Hevelii den 28. Januar 1787. gehalten von Ephraim Philipp Blech der Arzney Kunst Doctor, derselben und der Natur-Wissenschaft öffentl. ausserordentlichem Lehrer, der königlich. Norweg. Societat. der Wissenschaften in Drontheim und der Naturforschenden Gesellschaft in Danzig Mitglied, der letztern d. Z. Sekretär. Dantzig, gedruckt bey Joh. Emanuel Friedr. Müller 1787. w 4ce, k. 3. str. 34

Ded. Ser. Maj. dem Könige von Polen.

Czartor. — Ossol

Błędowski ob. Sałtszewicz Wawrz. Józ. (Kalendarz 1741).

BŁĘDOWSKI Andreas. Propositiones ex univ. theologia politico dogmatico polemico critico scholasticae. 1761. w 8ce.

Ded. Matheo Kraszewski abbati Coron. disput. praeside Andreas Błędowski Th. D. Guard. Woron.

Błędowski Mateusz obacz Aszpurn (Decimarum 1760—1) — Korczyński Kassyan (Kazanie i genealogia 1761).

(Błędowski Michał). Kant na applauz solennych przenosin z Juszkowiec do Zabraniec po ślubie J. W. Jmci P. Michała z Błędowa Błędowskiego Pułkownika woysk J. K. Mci z J. W. Panną Felicyanną ze Strutyniec Strutyńską Starościanką Horodelską d. 26 Julii 1756 r. odprawionych od życzliwego sługi i bogomodlcy napisany w 4ce.

BŁĘDOWSKI Tadeusz. Głos JW. Błędowskiego posła czerniechowskiego na sessyi 25. stycznia 1791. w 4ce, 2 k.

Przeciw usunięciu ubogiej szlachty.

Zieliński.

— Mowa Jaśnie Wielmożnego Tadeusza Błędowskiego, Generała Woysk koron posła z województwa Wołyńskiego, na seym walny warszawski dnia 27. Octobris 1786. w izbie poselskiey miana. (Bez osob. tyt.) Warszawa, dr. Dufoura 1786. fol. k. 2.

Rzecz z powodu, iż w Kijowskiem i Bracławskiem województwie pułk Rossyjski od lat siedmiu rządzi. Żali się na świeży tychże najazd na Ostróg. Mówi iż są w domach swoich co godzina napastowani, a w całej Ukrainie wyssani wieśniacy, ostatnie ziarno na wykarm nienasyconej zgrai szafować muszą.

Czartor. — Jagiell. — Kijows. — Krasińs.

Blesingius Dawid ob. Columbus Alb. (1712).

Bleski Bartłomiej ob. Damalewicz Stefan (Kazanie 1642).

Błeszyńska Anna z Sierakowskich ob. Horolt Stanisław (1730).

Błeszyńska z Zielińskich, kasztelanowa ob. Suchodolski M. (Głowa nieba 1699).

BŁESZYŃSKI Daniel. In Nomine Domini, Amen. Dissertatio de transactionibus; ex jure civili ff. Lib. 2. Tit. 15. C. 2. Tit. 4. desumpta. Jam vero ad domonstrandum specimen profectus. Nobilissimae juventutis civilis jurisprudentiae studiosae, per M. Franciscum Antonium Cwierzowicz, Utriusqué Juris; Justinianum nuper Imperalium: Actualem canonici · Institutionum Professorem, Collegam Juridicum, S. R. M. Secretarium. Respondente ad objectiones Magnifico ac Generoso Domino Daniele de Błeszno Błeszyński, Burgrabida Castrensi Siradiensi, Jurisprudentiae Auditore. Publicae disputationi in juridico Generalis Regni, scientiarum universitatis Collegio, proposita. Anno a Partu Virginis. *Dixit: Consummatum est. E CrVCe transeglt SaLVator VIta, ReDeMptor *Joann. 19. v. 31. Die 16ta Mensis Octobris. Cracoviae, typis seminarii episcopalis academico-dioecesani (1767). w 4ce, k. 13. nlb. (ark. B_4).

Dedic. Josepho Dębiński U. J. D. eccles. in Strzyszow et Zakrzow curato. Na odwrocie tytułu sześciowiersz na herb Nieczuja. Po dedykacyi Eidem Mecaenati Carmen votivum. Jagiell. — Ossol.

Błeszyński Franciszek Łowczy ob. Horolt Stan. (Anatomia 1730)

BŁESZYŃSKI z Błeszna, Franc. Xawery, Regent kwarciany skarbu kor. Głos przy pierwszym zasiadaniu na Komissyi Rzpltej s. kor. J. W. Rocha z Głogowy Kossowskiego jako Podsk. W. K. imieniem officyalistów skarbowych na dniu 14. m. Lutego 1791 r. miany. w 4ce, k. 1.

Krasińs. — Warsz. Uniw.

— Głos posła województwa sandomirskiego na sessyi seymowey dnia 24. mśca czerwca 1793. Roku w Grodnie miany. 1793. fol. kart 2.

Z okazyi głosu króla mianego po przeczytaniu noty rossyjskiej i pruskiej; nie godzi się ani na Delegacyą ani na Ratyfikacyą, powołując się na gwarancyą granic. Branic. — Jagiell. — Krasińs.

— Głos posła województwa sandomirskiego, na sessyi seymowey dnia 3. mśca lipca 1793. Roku w Grodnie miany. 1793. fol. k. 1.

Przeciw deputacyi, bo wyznaczenie takowej ciągnie za sobą niezawodny podział kraju. Nie podpisze ratyfikacyi podziału jakiejkolwiek części kraju.
Branic. — Jagiell.

— Głos posła wwdztwa sandomirskiego na sessyi seymowey dnia 16 lipca 1793 r. w Grodnie miany. 1793. folio. Branic.

— Ob. Grodno (Głosy 1793) — Kossowski (Głos) — Zbiór głosów (1791).

BŁESZYŃSKI Hieronim Adam. (Hieronymus a S. Bernard. Schol. Piar. ur. 1714 d. 29 Grudnia † 18. Sierp. 1774.) Oecumenicum ecclesiae universalis concilium D. Thomas Aquinas declaratus oratio. Cracoviae, 1743. fol.

Horanyi Script. I. · 262. — Bielski Vitae Piar. 88.

— Oratio de laudibus D. Joseph. B. m. 1748. fol.

Jocher 5472.

— Sermones Sacrae ad religiosos habitae lingua latina. Varsaviae, 1759. w 4ce.

BŁESZYŃSKI Jan Kanty X. z Błeszna, Kanonik Kat. Inflantski. Mowa żałobna przy publicznym pochowaniu serc ś. p. JW. Kazimierza hr. z Lubrańca Dąmbskiego Wdy Sieradzkiego, Kaw. Ord. orła białego, Pokrzywnickiego, Kłodawskiego itd. starosty, y JW. Jadwigi Teressy z Xiążąt Radziwiłłów Dąmbskiey, małżonków w kościele parochialnym Płonkowskim miana d. 16. Październ. 1767 r. w 4ce, 1 arkusz.

Akad.

Błeszyński Maciej obacz Trzepski Floryan (Trina virtutum 1663).

Bleyelius Christianus obacz Weber And (Viro Clarissimo 1691).

Bleyelius Gottfried ob. Gosky Gotfr. (I. N. J. Das Wort Pauli 1691) — Meuersberger A. (Das Leben 1691).

Blichowanie ob. Ostrowski Teodor (1788).

Bligneres ob. Barbier de Bligneres.

Blinetis. Der Sarmat. Wahlschoppen ob. Bizardiere (1698).

Blinowski Aleksander ob. Czechowicz Joannes.

Bliński Daniel ob. Sobór skrzyński (1567).

(Blinstrub). Produkt sprawy W. Jmci Pana Antoniego Blinstruba miecznika powiatu Kowieńskiego. Przeciwko W. J. P. Tomaszowi Wawrzeckiemu maiącemu przywiley od J. K. Mci, na podkomorstwo Kowieńskie. B m. i r. (1784). Bez osob. tyt. fol. 1 ark.

Po zgonie Domin. Medekszy 2. Marca 1783. zawakowało podkomorstwo, a Wawrzecki był posiadaczem od 30. Maja 1783 r. i nie mieszkał w powiecie. Nabytą ziemię fikcyjnie od Paca, temuż zaraz odprzedał, więc nie miał prawa do podkomorstwa.
Branic. — Jagiell.

BLIVERNITZ Aaron. (1629 † 15 Grudnia 1701). Brewiarz nabożeństwá chrześćiańskiego, to jest: Modlitwy nábożne, każdemu czásowi y potrzebam pospolitym służące, z Pismá S. nábożnych náuczyćielów kośćielnych zebráne przez X. Aarona Bliwernica, kázn: Thor: J. A. C. Joël. 2. v. 32. Rom. 10. v. 13. Kázdy ktoby wzywáł Imieniá Pánskiego zbáwion bedzie. W Gdansku, drukowáł Simon Reiniger, Roku Páńskiego 1682. w 12ce, k. t. 1., str. 283.

Książka ta tworzy część II. dzieła Jana Gerharda: Rozmyślania nabożne. Toruń, Chr. Bekk. 1683.
Jocher 7148.
Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Zbór ewang. w Wilnie. — Zieliń.

— Character arte et marte enutriti et eminentissimi pectoris Sarmatici illustris ac generosi Domini Stephani de Bojanow Bojanowski hereditario in nova Bojanowa Golaszyno, Domino in Dobischaw et Malkvitz, S. R. M. in Pol. dapifero et aulico eminentissimo et protunc supremi regni judicii tribunalitii Petricoviensis et Lublinensis deputato Regio, nec non augustanorum in Majori Polonia patrono publico, mihi privato, stylo panegyrico die ejus natali deductus et ad paternam imitationem heroieae indolis spei summa ac expectationis maximae adolescentulis generosis ac nobilissimis dominis Boguslao et Johanne Alberto Bojanowski protunc academicis posnaniens. discipulis suis morigeratissimis et respective patronis gratiosissimis donatus, dicatus, dedicatus ab ipsorum met ephoro Aarone Bliverntizio. Anno MDCLII. (1652). Lesnae Pol. litteris Funccianis. folio, 5. kart nlb.

Cały panegiryk w obwódkach drzeworytowych. Prozą i wierszem składa swe życzenia w dzień urodzin swemu dobrodziejowi i panu: szczegółów żadnych do tej rodziny. Warsz. Uniw.

— Dissertatio juridico-politica de Cosacis. Lesnae, 1653. fol. Petersb.

— Dziennik. Toruń. 1683

Olof L. G. 31. (Ein Tage-Register).

— Panegyricus Sereniss. ac Potentiss. Principi ac Domino Joanni Casimiro Poloniae et Succiae Regi, Magno Duci Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae, Smolensciae, Czernichoviaeque. Nec non Suecor. Gothor. Vandalorumq; etc. etc. Regi haereditario consecratus, quo Sacrae ejus atque Regiae Majestatis familia, vita et res praeclare gestae levi quodam penicillo adumbrantur, ab Thorun-Prusso ab eodem recitatus in Alma, quae Lipsiae est, Academia majori in principum auditoris. Frequenti, Magnifici Dni Rectoris Comitum, Baronis DD. Professorum mente ac gente nobilium studiosorum consessu. Die 22. septem. Anno quo non inique subsequens hocce suspirium a quolibet devoto mentis lecture edi ut potest, sic debet. Per Chare les V, qVo DVra, noXia, atqVe perVersa nostra cheV eXtant teMpora. Lipsiae; typis Johannis Baueri. (1652). fol. k. nlb 14.

Krasiń. — Warsz. Uniw.

— Pieśnioksiąg Toruński.

Wydany przez Aarona Blivernitza 1672. pospolicie z Mich. Ringeltaubem i Mart. Olofem i Janem Gizewiuszem.
Olof L. Gesch. I. 30. — Jocher 7184.

— Pocieszna samego Boga z duszą wierną rozmowa na polski język przełożona przez Aarona Blivernitza. W Toruniu 1683. w 24ce.
Jocher 7150.

— Tabella grammaticae polonae. Toruń. 1678. (na rygałowym arkuszu in folio).

(Blivernitz Aaron). Acclamationes votivae nuptiis Reverendi Dni .... Aaron. Blivernitzii, Thorunensis .... et .... Elisabethae .... Thorunii An. M. DC. LIV. celebrandis consecratae a Fautoribus et Amicis Lesnensibus, typisque descriptae ibidem per Wigandum Funccium. 1654. w 4ce, str. 4. (wiersz niem. i łac.).

— Bonum factum! Vir .... Aaron Blivernicius Skoccensium Ecclesiae A. C. in Majori Polonia pastor cum ..... Elisabetha .... Hymeneia gaudia celebrabit .... M. DC. LIV. .... faventer ominantur amici quidam. Typis Gymn. d. l. exprimebat Mich. Karnal (1654). w 4ce, str. 8. (wiersze łać. i niemiec.)

— Flores Parnassiaci ad thorum conjugalem .... Aaron Blivernitzii cum .... Elisab. Diringia .... Anno 1654. .... a Conterraneis Lesnensibus. Litteris Funccianis. (1654). w 4ce, str. 4. (wiersz łac.).

— Ob. Gerhard (Lekarstwo duszne 1684, Rozmyślania 1684).
Oloff Liedergesch. I. 30—1. — Wissn. H. l. VI. 403. — Bentk. H. l. I. 209. 238. — Thorn. Nachr. 1762. str. 212. — Zernecke J. K. Thorn. Chronica 1727. — Rhesa Nachr. von Predigern. — Łukaszewicz L. Piśmienn. str. 168. — Altmann. Lekarstwo duszne str. 223. — Centner G. Geehrt Thorn. 1763. s. 5.

Bliwernitz Anna Maria ob. Böhm Mart. (Theatrum coeli 1690).

BLIVERNITZ Jakub, prezydent miasta Malborga. Anmerkungen über seel. M. Hartknochs Beschreibung der Stadt Marienburg in A. u. N. Preussen p. 405.
Umieścił w Lilienthal's Erleutertes Preussen I. 704—721. str. Są to ciekawe i bardzo ważne sprostowania i dopełnienia.

— Von denen Land- und Hohemeisterlichen Siegeln in Preussen.
Lilienthal I. 824—835. str. — Centner G. Thorn s. 6.

Bliźnięta. Komedya obacz Regnard (1775).

X. BLIŹNIEWSKI Antoni Reformat. Strzała wybrana w stropy niebieskie zawiedziona duszę pobożnie zmarłego Senatora znacząca, albo Kazanie na dzień pogrzebu ś. p. JW. Tomasza z Kościelca i Działynia Działyńskiego Wojewody Chełmińskiego, Podskarbiego ziem pruskich, Kowalewskiego, Bratyańskiego, Lankorskiego itd. Starosty, syndyka i fundatora Konwentu Łakowskiego pod Brotianem w Prusiech OO. Reformatów zakonu S O. Franciszka, w kościele tamecznym przy wsławioney tam cudami znacznemi Bogarodzicy Maryi P. przez X. Antoniego Bliźniewskiego Reformata Minoritę, prowincyi W. Polskiej S. Theol. lektora i kaznodzieię odprawione d. 21. Maja r. 1715. W Poznaniu w drukarni Akademickiey. folio, ark. 10.
Druk łaciński. Na odwr. str. tyt. herb Junosza i pod nim 8 w. pol. Przypis proszą Teressie z Bielińskich Działyńskiej żonie zmarłego. W kazaniu żadnych nie ma szczegółów do żywota zmarłego.
Warsz. Uniw.

Błociszewski Ian z Błociszewa ob. Dziekczyński Jan (Hymenaeusz 1616).

BŁOCKI Jozef. Dyaryusz czterodniowego pogrzebu ś. p. Jmci Pana Józefa z Potoka na Stanisławowie, Brodach, Xięstwie Zbaraskiem y Niemierowie Potockiego Kasztelana Krakowskiego, Hetmana Wielkiego Koronnego w Stanisławowie w Kościele Kollegiackim Anno Millesimo Septingentesimo quinquagesimo primo expedyowanego. 1751. folio, k. nlb. 18. Warsz. Uniw.

Blvemart C. obacz Dondinus Guil. (1650).

Błogosławieństwa Chrystusa Pana i Ducha S. dary na duchowną uwagę wzięte. Lublin, S. J. 1761. w 12ce, ark. C_4 (kart 29).

pressi Argentine a. d. MCCCCLXXXIIII. (1484). fol.

Panzer Annales T. I. s. 26. N. 62. — Przytacza on pod N. 82. edycyą z r. 1480. Argentorati, ale powątpiewa o jej istnieniu.

— Sermones de tempore et de Sanctis. Argentinae MCCCCXCI. (1491). folio.

Mich. Maittaire Annales typogr. T. I. p. II. s. 541. — Panzer Annal. I. 46. N. 215.

— Sermones venerabilis magistri.... decretarū doctoris, capellani episcopi Posnaniensis, valde deservientes populo sed et clero utcūq; docto eos digne legenti praedicāti aut audienti de tempore et de scis. Argentinae a. d. 1493. in vigilia sancti Bartholomaei. fol., k. nlb. 19, tabula i 453. k. nlb.

Panzer I. 51. N. 255. ma: Viridarius seu sermones. Czartor.

— Sermones uenerabilis magistri Nicolai de blony decretorū doctoris. capellani episcopi Bosnoniensis. ualde deseruientes populo. sed et clero utcūq; docto eos digne legenti. predicanti. aut audienti de tempore et de sanctis. (Na końcu:) Finiunt sermones venerabilis magistri Nicolai Blony decretorum doctoris de tpe impressi. Argētine Anno Dni M. cccc. xciiij (1494). Cecilie virginis et martyris. folio, k. 1. tyt. i k. 19. Tabula. Poczem idą Sermones I—CXXXI. ark. nlb. a—z_8. i A—Z_8. i Aa—Hh_8. każdy arkusz złożony z kart 8miu. Drukowane w dwie kolumny, w każdej po 52. wierszy.

Druga Cześć ma tytuł osobny:

Sermones Nicolai de Blony de sanctis. (Na końcu:) Finiunt sermones magistri Nicolai Blony decretorum doctoris Capellani episcopi Posnoniensis. de tempore et sanctis. Conscripti ab eodem Anno Domini M. CCCC. XXXXVIII. ut videtur capi ex sermone. CXIII. circa medium membri primi eiusden sermonis. Impressi Argentine Anno Domini. M. cccc. xcv. (1495). fol. k. 4. Tabula i ark. nlb. a—O_7. Całego dzieła kart 477. nlb.

Kazania o Świętych idą w tym porządku: De S. Andrea. Nicolao. Thoma. Christo. Joh. Evang. Tribus regibus. Agatha et Dorothea. Petro. Mathia. Benedicto. Marco. Philippo et Jacobo. Johanne bapt. Petro et Paulo. Margaretha. Apostolis. Maria Magdalena. Jacobo. Laurentio. Bartholomeo. Augustino. Michaele. Simone et Juda. Omnibus SS. Martino. Elisabeth. Katherina. De Exalt. Sancte Crucis. Nadto mieści te Kazania o M. Boskiej: Sermo V. De conceptione B. M. XIV. In die purificationis. XXII. de annunciatione. XXXI. i XXXII. de visitatione. XXXVIII. de assumptione. XLII. de nativitate. Razem w tem dziele jest kazań 51. — Biskupem Poznańskim o którym w tytule wzmianka był Stan. Ciołek.

Jocher 4435. 4436 a przytacza toż samo dzieło z odmianą w tytule: Viridarium seu sermones. — Hain N. 3262. -- Panzer I. s. 52. N. 266. IV. 223. 293. b. —

Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Ossol. — Karmel. lwows. — Uniw. Warsz. — Petersb. — Zamojs. — Pelplin. — Włocław.

— Toż. Tenże tytuł jak w edycyi 1494—5. folio. (Na końcu:) Finiunt sermones venenerabilis magistri Nicolai blony decretorum doctoris de tempore: impressi Argētine Anno dni Mccccxcviij. (1498). finiti in vigilia sancti Bartholomei.

Poczem nowy tytuł:

Sermones Nicolai de Blony de sanctis. [Na końcu:] (tak jak w edycyi z r. 1495. z odmianą: Bosnoniensis)... Impressi Argentine. Anno domini M. cccc. xcviij. (1498) in vigilia Sancti Bartholomei. Część I ma ark. nieliczb. Aa—Cc_6. a—2_6. A—Z_8. Aa—Hh_8. (kazań CXXXI). Część IIma k. 4 i ark. a—o_7.

Druk po 52 wierszy w 2 kolumny. W edycyi tej, tak jak w wydaniu z r. 1495. wielkie litery opuszczane w druku, a to celem ich domalowywania.

Janoc. II. str. 19. — Janoc. Nachr. IV. 175. — Panzer Annal. I. 62. N. 347. ma tytuł: Sermones mystici de tempore et sanctis. — Wiersb. II. 826.

Jagiell. — Ossol. — Kórnick. (Coloniae?) — Petersb. — Pelplin.

— De praecipuis Deiparae festivitatibus sermones decem. Argentinae A. 1495.

Dieło nie opisane. Jocher powołuje się na Bibl. Mar. P. II. 176.

Jocher 4437. a. — Wiszniews. H. lit. V. 19.

— Toż. Coloniae apud J. Crithium 1613. w 4ce.

Obiedwie edycye nie znane bliżej. Czy istnieją w rzeczywistości? Powątpiewam, przynajmniej Panser Annales I. 53—55. nie wymienia ich. Raczej będą to Sermones de sanctis, w których są zamieszczone także Kazania o Matce Boskiej. Jocher 4437 b.

— R. D. Nicolai Poloni, Decretorvm Doctoris, et Reverendiss. Episcopi Posnaniensis Sacellani, ac Concionatoris celeberrimi, Sermones super Evangelia Dominicalia et praecipua Sanctorum festa totius anni, ad populum instruendum exquisitissimi, vulgò Viridarium nuncupati. Opvs multis in locis recognitvm, mendis svblatis, notis marginalibus illustratum, et ad Concionatorum vtilitatem denuò editum. Coloniae, apud Joannem Crithium, sub signo Galli. Anno M. D. CXIII. (1613).

Cz. II. ma osobną kartę tytułową:

.... Sermones super evangelia dominicalia a festo pentacostes vsq; ad aduentumDomini, ad populum instruendum exquisitissimi, vulgò Viridarivm nuncupati.

Część III ma tytuł:

Sermones de praecipvis sanctorvm festis totius anni, ad populum instruendum exquisitissimi, vulgò Viridarivm nuncupati. Opvs mvltis in locis recognitvm, mendis svblatis, notis marginalibus illustratum, et ad Concionatorum vtilitatem denuò editum. w 4ce. Cz. I. kart 3. str. 428. Index k. 8. Cz. II. str. 375. Index k. 6. Cz. III. str. 208. Index k. 4.

Ded. Barthol. ab Anxtel monast. Veteris Montis Ord. Cist. Abbatem a Joanne Crithio Bibliop.

Janoc. Nachr. IV. 175. — Encykl. Orgelbr. III. 804. i Mich. Wiszniews. H. lit. V. 52. mają toż samo także z datą 1593. w 4ce, jednakże zapewne mylą się, bo dedykacya wydawcy jest Coloniae a. sal. 1613. a gdyby istniała edycya z r. 1593 byłaby i data dedykacyi z r. 1593. powtórzona w edycyi z r. 1613.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— ... Decretorum Doct. et Rev. Episc. Posnan. Sacellani ac Concionatoris celeberrimi Sermones de praecipuis Sanctorum festis totius anni ad populum instruendum exquisitissimi vulgo Viridarium nuncupati. Opus multis in locis recognitum, mendis sublatis notis marginalibus illustratum et ad concionatorum utilitatem denuo editum. Coloniae Aggryppinae apud Joannem Crithium sub signo Galli. 1614. w 4ce, str. 208. nlb. k. 4. (druk w 2 szpaltach).

Trzy odmienne edycye z tegoż roku. Wszystkie trzy odmiany są w Bibl. Uniw. Warsz. — Dzieło to tworzy część III. zbioru: Sermones super evangelia.

Warsz. Uniw.

— Nicolai Poloni, Cracoviensis Archidiaconi, Summa Decretalium collecta e codice vetustiori per Albertum de Perusio 1476. B. m. i dr. fol.

Janociana. III. 191. — Ciampi. 7.

— Tractatus sacerdotalis de Sacramentis, deque divinis officiis et eorum administrationibus. Bez wyr. m. (Argentinae) 1486. fol.

Panzer Annales I. s. 31. N. 97.

— Venerabilis viri Mag. Nic. de plove decretorum doctoris et capellani episcopi posnaniensis tractatus sacerdotalis perutilis. De administratione Sacramentorum. De expositione officii missae. De dicendis horis canonicis. Deque censuris ecclesiasticis canonice observandis anno domini MCCCCLXXXVII. (1487) in die Sanctorum Marci et Marcellini. (Na końcu:) Finit tractatus perutilis de administratione sacramētorum. de expositione officii missae. Die dicendis horis canonicis. deq; cēsuris ecclesiasticis canonice obervādis. Impressus Argētine, anno dni 1487. in die sanctorum Marci et Marcellini. w 4ce, 139. k. nlb. (sig. S_4) we dwie kolumny po 32. wierszy w kolumnie.

Jocher 4309 a. — Hain 3251. — Panzer I. 33. N. 117. — Janoc. II. 16.

Czartor.

— Tractatus sacerdotalis de sacramentis deq; diuinis officiis et eorū. administratiōibus. (Na końcu:) Finit tractatus perutilis de administratione sacramentorum et expositione officij misse. de dicendis horis canonicis. dequ. censuris ecclesiasticis canonice obseruandis. Impressus Argentine. Anno dni M. cccc. lxxxviij. (1488). prima die mensis Octobris. w 4ce, ark. nlb. a—q_8. (kart 126).

Drukowane we dwie kolumny w każdej po 35. wierszy. Początkowe litery główne opuszczane, znaczone tylko literami małemi celem domalowywania. Na ark. i_2 kończą się Sacramenta, a zaczyna: De expositione misse.

Panzer I. 34. N. 126. — Wierzb. III 810.

Branic. — Jagiell. — Ossol. — Petersb.

— Tractatus sacerdotalis de sacramentis deque diuinis officiis et eorum administratōnibus. (Na końcu:) Finit tractatus perutilis de administratione sacramentorum. de expositione officij misse. de dicendis horis canonicis. deque censuris ecclesiasticis canonice obseruandis. Impressus Argentine per Martinū flach. Anno dni M. cccc. xc. (1490). ipsa vigilia penthecostes. w 4ce, k. nlb. 125. (ark. a—q_8). dr. goc.

Nadpisy nad stronnicami: De sacr. baptismi. confirmationis, eucharistie, penitentie, ordinis, matrimonii, expositio misse; (od ark. 22: cautele circa missas, de horis canonicis, de excommunicat., interdicto, irregularitate. Druk we dwie kolumny, po 35. wierszy. Litery początkowe nie tłoczone.

Edycya ta pozornie jednaka z poprzednią. Rozróżnić je łatwo. Ark. b str. 1. kończy się w jednej: oratione (1488), w drugiej: orationum (1490). Ark. c str. 1. kończy się: fuit (1488) i: fu (1490).

Panzer I. 42. N. 184. — Jocher. 4309 *b*. — Wierzb. II. 812.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Pelplin. — Petersb. — Zamojs.

— Tractatus sacerdotalis de sacramentis deque diuinis officiis et eorum administrationibus. (Na końcu:) Finit tractatus perutilis de administratione sacramentorum de expositione officij misse. de dicendis horis canonicis. deque censuris ecclastiasticis canonice obseruandis. Impressus Argētine pet Martinum flach Anno dni M. cccc. xcij. (1492). w 4ce, kart 126. (ark. a—q_8). Druk we dwie kolumny po 35. wierszy.

Jocher 4309. (znaczy kart 94). — Hain 3253. — Panzer I. 48. N. 229. — Wierzbow. II. 814.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. (kart nlb. 87?) — Pawlikows. — Raczyńs. — Czapski. — Krasińs. — Pelplin.

— Tractatus sacerdotalis de sacramentis, deq; dinis (sic) officiis. et eorū administrationibus. (Na końcu:) Finit.... etc. (jak w edycyi 1492 r.) Argētine per Martinū flach. Anno dni. M. cccc. xciij. (1493). w 4ce, sign. a—q_8.

Druk we dwie kolumny, w każdej po 35. wierszy. Litery początkowe duże nie wydrukowane.

Edycye 1488. 1490. 1492. i 1493. na pozór jednakie. Lecz rozpoznać je można np. arkusz *b* kolumna od góry ma wyraz: *puer*, na dole: *se guari* w edycyi z roku 1488. Inaczej zaś: *puer*, *gravari* w edycyi z r. 1490. Zaś w edycyi 1492. *puer*, *-ri*. W edycyi z r. 1493. *puer*, *vari*.

Panzer I. 49. N. 241. — Hain 3256.

Czartor. — Jagiell.

— Tenże tytuł. Argentinae per Mart. Flach MCCCCLXXXXIIII. (1494). w 4ce.

Denis. Supplem. s. 379. — Panzer I. str. 51. N. 260.

— Tractatus sacerdotalis de sacramentis deque diuinis officiis. et eorum administrationibus. (Na końcu:)..... Impressus Argētine per Martinum flach. Anno dni. M. cccc. xcvi. (1496). w 4ce, k. nlb. 126. (ark. a—q_8) po 35. wierszy w stronnicy.

Ta edycya bardzo podobna do wydania z r. 1492. Różnicę widać dopiero na arkuszu d. Od góry jest ad mortes (skróc.) na dole: *sio*. Omnis.

Jocher 4309. *d*. — Panzer Annal. I. 56. — Hain 3258. — Janoc. II. 16. — Wierzbow. II. 819.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Raczyńs. — Czapski. — Czetwert. — Petersb. — Włocław.

— Tractatus sacerdotalis de sacramētis deq; diuinis officiis. et eorū administrationibus. [Na końcu:] Finit tractatus perutilis de administratione sacramentorum. de expositione officii missae de dicendis horis canonicis. deque censuris ecclesiasticis canonice obseruandis. Impressus Argentine per Martinum flach. anno dn̄i. M. cccc. xcix. (1499). w 4ce, sign. a—q_8. (kart 126).

Druk we dwie szpalty po 35. wierszy. Edycya ta podobna do wydania 1493. Ma na ark. *b*. tak samo: *puer* w dole: *vari*, lecz już w ark. *c*. jest różnica. W edycyi 1493. jest od góry: *salvatore*, na dole *efficere*, zaś w tej edycyi jest: *re nisi*. Według tych wskazówek można wszystkie edycye rozpoznać.

Panzer Annal. I. 63. N. 352.

Warsz. Uniw. (w oprawie wspaniałej Ad. Hier. Parysa subcamer. Czernens. za

Stefana Batorego z herbem Prawdzic). — Czartor. — Jagiell.

— Tractatus sacerdotalis de sacramentis deq; diuinis officiis .... etc. editus a rev. et exim. Nicolao decr. doct. dign. Impressus Pampilone per magistrum Arnaldum Guillermum de Brocario. Anno Dni M. CCCC. XCIX. (1499). w 4ce, kart 119. Czartor.

— Tractatus sacerdotalis de sacramentis deq; dinis (sic) officiis. et eorū administrationibus. (Na końcu:) Finit tractatus perutilis de administratione sacramentorum. de expositione officij misse. de dicendis horis canonicis. deq; censuris ecclesiasticis cauōice (sic) observādis. Impressus Argētine per Marti. iu. (sic) flach. Anno dni. M. ccccc. iij. (1503). w 4ce, k. 126. nlb. (we dwie kolumny).

Ark. znaczone od a—q. Edycya podobna do wydania z r. 1492. Na ark. *b* ma od góry: *puer*, a na dole: *ri*. Lecz na ark. *d*. różnica, bo od góry ma: *ad morte*, a na dole: *omnis*.

Jocher 4309. *e*. — Panzer IX. s. 354. N. 24. *c*. — Wierzbow. II. 826.
Jagiell. — Czapski.

— Tenże tytuł. [Na końcu w skróceniach:] Finit tractatus perutilis de administratione sacramentorum. de expositione officii misse. de dicendis horis canonicis. deque censuris ecclesiasticis canonice observandis. Impressus Argentine per Joan. Knoblouch. 1508. w 4ce, ark. 19½ (kart nlb. 101). (we 2. kolumny po 39. wierszy).

Jocher 4309. *f*. — Panzer VI. s. 48, N. 123. Czartor. — Pawlik.

— Tractatus sacerdotalis utilissimus dni Nicolai de ploue decretorū doctoris capellaniq; ecclesie Posnaniēsis de sacramentis et diuinis officiis. s. de expositione misse. De dicendis horis canonicis. De sententia excommunicationis, et suspensionis. De interdicto ecclesiastico. De irregularitate. (Pod tyt. znak drukarza). Liber ad sacerdotem lectorem. Si proprio officio vis fungi rite sacerdos; Me lege, et observa dogmata rite una. Anno Domini 1510. die vero 7a mensis Novembris. w 4ce, k. nlb. 4., 78. i 2. Czartor.

— Tractatus sacerdotalis de sacramentis deque divinis officiis et eorum administrationibus ... etc. editus a Nicolao de Plove decr. doct. Impressum per Arnaldum Guillermum de Brocario in civitate Lugrunij. Anno Dni M. quingentesimo decimo (1510). w 4ce, kart lxxxj. Czartor.

— Tractatus sacerdotalis d'sacramentis: deque diuinis officiis: et eorū administratōibus. [Na końcu:] Finit tractatus putilis de admistratione sacrorum de exposiciōe officij misse: de dicendis horis canonicis: deq; censuris ecclesiasticis canonice obseruandis Impressus Argentine per Joannem knoblouch. Anno Dni. M. ccccc. xij. (1512). w 4ce, k. nlb. 96. ark. sign. T_8.

W przedmowie powiedziano iż Stanisław Biskup poznański widząc potrzebę ułożenia dziełka o spełnianiu Sakramentów SS. polecił takowe ułożyć kapelanowi swemu Mikołajowi de Plove dekretów Dr., a tenże, gdy dokonanem zostało, przedstawił Kapitule poznańskiej, która cały ten traktat chętnie przyjęła i zaleciła wszystkim proboszczom stosować się do ułożonych przepisów, a archidyakonom zalecono przy odbywaniu wizyt ściśle tego przestrzegać i pilnować pod karą synodalną.

Druk we dwie kolumny z opuszczeniem głównych początkowych liter. W każdej kolumnie po 39. wierszy. Arkusze znaczone A do T_4.

Jocher 4309.
Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Tractatus sacerdotalis.... (jak wyd. Flacha z r. 1490). Parisiis, Johannes Parvus, 1514. w 4ce.

Jocher 4309 *h*.

— Tractatus sacerdotalis utilissimus Domini Nicolai de Ploue, decretorum doctoris, capellanique ecclesie Posnoniensis: De sacramentis et diuinis officiis — De expositione misse — De dicendis horis canonicis — De sententia excommunicationis et suspensionis — De interdicto ecclesiastico — De irregularitate. — Superadditum est, in fine huius tractatus Confessionale beati Thome de Aquino. Impressum Parisiis, in Sole aureo vici diui Jacobi per magistrum Bertholdum Rembolt: anno Domini millesimo quingentesimo decimo

sexto (1516), die vero XVII. mensis decembris. w 8ce większej.

Janoc. II. 17. — Jocher 4809. *i.*

— Tractatus sacerdotalis de sacramentis deque diuinis officijs. et eorum administratiõibus. (Na końcu:) Finit tractatus perutilis de administratione sacramentorum: de expositiõe officij misse: de dicendis horis canonicis: deque censuris ecclesiasticis canonice obseruandis. Impressus Cracouie in edibus prouidi viri dni Joãnnis Haller Anno. 1519. w 4ce, kart liczb. 92. i 1. nlb.

Dr. goc. piękny. Na tytule ozdoby drukarskie z cyfrą Hallera u góry, a w środku herb Łodzia i insignia biskupie z literami P. E. P. F. P.

Jest to dzieło Mikołaja z Błonia, którego wydawca nigdzie tu nie wymienił. Ded. Piotrowi Tomickiemu przez wydawcę Rudolfa Agrykolę młodszego, datowana w Krak. r. 1518.

Janociana II. 17. — Janocki Nachr. IV. 171—173. — Panzer VI. 461. N. 106. — Jocher 5809. *k.*

Branic. — Czarnec. — Czartor. — Dzików. — Dzied. — Jagiell. — Ossol. — Pawlik. — Uniw. Warsz.

— Tractatus sacerdotalis d. Nicolai de Ploue, capellan. ecclesiae Posnaniensis: de sacramentis et diuinis officiis. Parisiis, in edibus Claudii Cheuallon sub sole aureo, in via ad diuum Jacobum. Anno Dom. MCCCCCXXV (1528). Mense Octobri. w 8ce, kart 128 (we dwie kolumny).

Janoc. II. 17. — Joch. 4809. *l.*

— Tractatus sacerdotalis utilissimus dni Nicolai de Plove, decretorum doctoris, capellanique ecclesie Posnaniensis: de sacramentis et divinis officiis: De expositione misse. De dicendis horis canonicis. De sententia excõmunicationis et suspensionis. De interdicto ecclesiastico. De irregularitate. Super additum est in fine hujus tractatus Confessionale beati Thome de Aquino. Venũdatur apud Claudiũm Chevallõ sub insigni solis aurei in via ad divum Jacobum. Parisiis. (Na końcu:) Parisiis in aedibus Claudii Chevallonii sub Sole aureo in via ad Divum Jacobum. Anno Dni M. CCCCCXXVII. (1527) mẽse Septembri. w 8ce, k. nlb. 103., 15 k. liczb. i 1 k. nlb. Czartor.

— Toż, (jak w wydaniu Hallera z r. 1519). Parisiis, apud Joannem Longis, in aula regia Palatii. Anno Domini Millesimo quingentesimo vigesimo octavo (1528) Decima Martii. w 8ce.

Janoc. II. 18. — Jocher 4809. *m.*

— Tractatus de Sacramentis et diuinis officijs: ac eorũ administrationibus. (Na końcu:) Cracouie per Matthiam Scharffenbergk. Expensis Marci Scharffenbergk Bibliopole Cracouiensis. Anno salutis nostre 1529. w 4ce, k. 80. liczb.

Dr. gocki drobny w dwie kolumny, gorszy niż w wyd. Hallera.

Na odwr. tytułu dedykacya Rudolfa Agricoli do Piotra Tomickiego podkanclerza koron. r. 1518. jak w wyd. Hallera z r. 1519. Jedni w rycinie tytułowej upatrują Bisk. Tomickiego, jak daje ubogiemu jałmużnę. Drudzy S. Stanisława gdy u nóg jego siedzący Piotrowina składa ręce.

Jocher 4809. *n* i 4417. *a.*

Akad. — Jerzy Borkows. — Czartor. — Branic. — Czarnec. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Synod. Wileńs. — Pawlikows.

— Toż, ... (jak w wydaniu Scharff. 1529). Parisiis ex officina Francisci Regnault sub intersignio Elephanti, via ad diuum Jacobum. 1540. w 8ce.

Janoc. II. 18. — Joch. 4809. *o.*

— Tractatus de administrandis rite ecclesiasticis sacramentis .... Venetiis 1544.

Wiszn. Hist. lit. IV. 72. bez opisu.

— Tenże tytuł. Lugduni 1545.

Wiszn. Hist. lit. IV. 72. bez opisu.

— Tractatus sacerdotalis, D. Nicolao de Plove, doctore decretorum, authore. Huic accessit Confessionale divi Thomae de Aquino. Lugduni, apud Joannem Frellonium. 1547. w 16ce, 16 k., str. 540. i 2 k. Czartor.

— Tractatus sacerdotalis de ecclesiasticis sacramentis, ac debitis eorum administrationibus, deque censuris ecclesiasticis canonice observandis praesbyteris (maximae curam animarum gerentibus) pernecessarius, compilatus per reverendum Nicolaum de Plove decretorum doctorem dignissimum. Aliud in-

super subtilissimi theologi Joannis Gersonis opus tripartitum. Pluresque alios miro foecunditatis eiusdem tractatulos pro confessoribus singulares materias doctrinales necnon admonitiones saluberrimas complectens. Hic postremo habes dubiorum in celebratione missarum occurrentium resolutiones argutissimas. Impressum Caesaraugustae, in aedibus Bartholomaei de Nagera. 1549. w 4ce, kart licab: 95. i 61. k. nlb.

Czartor.

— Tractatus sacerdotalis, D. Nicolao de Plowe, doctore decretorum, autore, Huic accessit Confessionale diui Thomę de Aquino. Lugduni, apud Thomam Bertellum. 1553. w 16ce, str. 520 i k. 10. nlb.

Janoc. II. 18. — Joch. 4809. *p*.

Czartor.

— Tractatus sacerdotalis domino Nicolao de Plove, doctore decretorum, authore. Huic accessit Confessionale divi Thomae de Aquino. Venetiis apud Franc. Bindonum. M. D. LVIII. (1558) w 16ce, str. 535. i kart 12.

Czartor.

— Tractatus sacerdotalis D. Nicolao de Plove doctore decretorum authore. Huic accesit confessionale D. Thomae de Aquino. Excudebat Thom. Bertellus. Lugduni, 1561. w 16ce, str. 520 i kart 11. nlb. Czartor.

— Toż... Venetiis, apud Franc. Laurentinum 1562. w 16ce, str. 680. i k. 18. Czartor.

— Toż .... (jak w wyd. lyońskiem Bertella z r. 1553). Venetiis apud Dominicum Lillium MDLXIV. (1564).. w 12ce, str. 680 i kart 18.

Janoc. II. — Jocher 4809. *q*.

Czartor.

— Toż :.. (jak w wydaniu lyońskiem Bertella z r. 1553). Lugduni, apud Gulielmum Rouillum sub scuto Veneto. MDLXV. (1565). w 12ce, str. 514.

Janoc. II. 18. — Joch. 4809. *r*.

Krasińs.

— Toż .... (jak w wyd. lyońsk. Bertella z r. 1553). Venetiis apud Joannem Variscum et socios MDLXVI. (1566). w 8ce.

Janoc. 18. — Joch. 4809. *s*.

— Tractatus sacerdotalis D. Nicolao de Błonie Doctore Decretorum Authore. Huic accessit Confessionale Divi Thomae de Aquino. Venetiis apud Georgium de Caballis. MDLXVIII. (1568). w 12ce, k. 290. i k. 73. nlb.

Warsz. Uniw.

— Tractatus de administr. sacramentorum.

Jest w dziele: Tractatus illustrium in utraque tum Pontificii, tum Caesarei jurisfacultate juris consultorum, Venetiis 1584. folio. (pod imieniem Plovii Posnaniensis). T. XIV. s. 77—97. 333—5. 363—6. 400—3. T. XV. Pars II. s. 564.

BŁONIE Mikoł. i DAMHOVDER Jodocus. Rerum criminalium praxes et tractatus .... tributa in tomos duos .... Prior continet practicas .... Jodoci Damhovderii .... Posteriore comprehenduntur .... Antonius de Canaria ...... Nicolaus Plovius ..... ed. à Franc. Modio.... Francofurti apud Joh. Wechelum .... 1587. [na stronie 152. Tomu II: De irregularitate, Domini Nicolai Plouii]. folio.

Ob. Franciscus Modius: Rerum Criminalium T. Poster.

Jabłonows. Musaeum 27. — Janociana II. 14—20. — Janocki Nachr. IV. 171—6. — Janoc. Pol. auct. misc. II. 16. — Wiszn. H. lit. V. 18. 52—3. IV. 2. — Łukasz. J. Hist. szkół I. 108. — Muczkows. Statuta 9. 10. 14. — Maciej. Piśmienn. I. 344—5 i tom dodat. 102—6. — Łętows. Katal. II. 146—7. — Encykl. Org. II. 804—5. — Mecherz. Hist. wymowy I. 185—8. — Schultze Quellen der Literatur der Gesch. des Canon. Rechts. — Fabricii Bibliot. ed. Mansi V. 124. — Niesiecki T. I. — Starowolski Hecat. (Venetiis) s. 104. — Panzer Annal. typog. T. VI. s. 41. 464. 472. 472. T. VI. s. 15. T. VIII. s. 28 93. 118. T. IX. s. 354. — Jöcher Gelehr. Lex. III. s. 924. — Ulanowski Rosprawy Akad. Umiej. Wydz. hist. filozof. T. XXIII. r. 1888. s. 1—60.

BŁOŃSKI Adam Alexander. Status aevi nostri nulla antiquitate posterior, Unica Instantia, in absolutissima Gloria Serenissimae Venetorum Reipublicae, Serenissimo Duci Dominico Contarini, totiqu. Serenissimae Venetor. Reipublicae monstratus per Adamum Alexandrum Blonski Nobilem Polonum. Vene-

tiis M. DC. LXIX. Sumptibus Combi et La Noù. (1669). fol. mniej. 30 str.

W pierwszym rozdziale występuje przeciw tym, którzy starożytne nad obecne wieki przenoszą; w drugim opiewa chwałę Rzeczypospolitej Weneckiej; w trzecim chwałę jej oręża; w czwartym urzędników. — Brat Franciszek Fulvius Frugonus, który z polecenia Ojca Agapita Ugona, Inkwizytora Weneckiego, przeziera ten panegiryk, nie znajduje dostatecznych wyrazów do uwielbienia autora.

Ciampi Bibl. I. 24. Ossol.

BŁOŃSKI Jan Stanisław. Portret J. W. Teresy z Kontskich Potockiej Marszałkowy Nadwor. Koron. naturalnym deseniem a poetycznym pędzlem po żałośnym Jey z Warszawy przez Moskwę zabraniu od Jana Stanisława Bibersztein Błońskiego Subdelegata Lwowskiego wierną pamięcią r. 1734. w kilku miesiąca Maja dniach w Maciejowicach delineowany na jakąkolwiek smętnych przyiacioł a szczególniey frasowliwey J. W. Starościny Trębowolskiey Siostry jey rodzoney konsolacyą za widok wystawiony r. 1734. fol. ark. 7½.

Załuski Bibl. poet. 30. Ossol.

BŁOŃSKI Mikołaj Franciszek. Atlas fractum Orbem Polonum sustentans, D. Michael Giedroyc, Ordinis S. Mariae Demetri, de urbe, fratrum de Poenitentia BB. Martyrum, sub regula D. Augustini militantium, Canonicus, Admiranda vitae sanctitate et miraculorum gloria clarus, Cracoviae ad Sacras de Marci Evangelistae aedes, recurrente solenni ejus die, in frequentissima Illustrium et eruditorum hospitum corona, a Nicolao Francisco de Biberztyn Błonski, in Alma Universitate Cracoviensi cursûs philosophici auditore. Devota nomini et honori sacro, de rostris panegyri demonstratus. Anno quo Atlas Caelestis ut lapsum genus humanū erigeret, de Virgineo utero in orbē prodijt. M. D. CC. XIII. Die verò 4tâ Maij. Cracoviae, typis Universitatis (1713). fol. k. 6.

Ded. Christophoro de Rupniow Ujeyski.
Jocher 5395.

Dzików. — Jagiell. — Ossol.

BŁOŃSKI Teodor. Mowa W. Teodora Nałęcz Błońskiego regenta grodzkiego radomskiego na zaczęciu legitymacyi obywatelow powiatu radomskiego z mocy laudum wojewodztwa sandomirskiego w r. 1718. stanowionego, do obranych przez obywatelow do słuchania tejże legitymacyi assesorów miana w Radomiu d. 12 lut. 1789 r. fol. str. 7.

Branic. — Krasińs.

Błoński kościół (Błoń w powiecie Ihumeńskim) ob. Baka J. (1744).

BŁOZYUSZ Ludwik, (De Blois), Benedyktyn X. de Lessies. (1506 † 1566). Exercitia to jest czwiczenia duchowne: Wedle porządku prześw. zakonu Prędmonstrateńskiego, Wiel. Pannom zakonnym, y inszym ludziom nabożnym do postępku duchownego służące .... przez F. Blasium Vrsovitam tegoż zakonu przełożone. Kraków, Maciej Andrzejowczyk, 1628. w 16ce.

Kórnik. — Raczyńs.

— Flores sententiarum in amaenissimo Paradisi Blosiani horto, sev ex opusculis, Lvdovici Blosii, Abbatis Laetensis decerpti. Ad odorandum pusillanimitate, scrupulis, et desperatione laborantibus, rectioris vitae instituendae causa porrecti, et per alphabeti literas ordine distincti. Anno supra Millesimum Septingentesimum Quarto. Cracoviae typis Academicis. (1704.) w 12ce, 3 karty, 240 str. a na końcu 1. k. Erraty.

Approbata in Collegio Maj. Acad. Cracov. d. 18. Febr. 1704.
Jocher 6089. Jagiell. — Ossol.

— Kotwica nadziei .... na polskie przełożona. Poznań, J. Wolrab, 1626. w 12ce.

Kat. Racz. (III. 455) nie podaje nazwiska tłomacza. — Mać. Piśm. (III. 122) wymienia jako tłomacza X. Ursowitę.

Kórnik. — Raczyńs.

— Ustawy życia pobożnego z łacińskiego na polski język dla pożytku osób wszelkiego stanu mianowicie zaś na pociechę dusz bojaźliwych przez .... Opata Lecyeńskiego, zakonu Sw. Benedykta przetłomaczone. Chełmno 1768. w 8ce, str. 188.

Tłumacz Paweł Lubieniecki K. Z. M.

— Toż .... w Wilnie w druk. Bazyl. 1776. w 8ce, 5 kart nlb. i str. 160.

— Toż..... B. w. roku. w 8ce, str. 160.

Jocher 6138. Wileńs.

— Toż. W Warszawie w drukarni XX. Missionarzów 1784. w 8ce, str. 181.

— Zdania wyborne z Xiąg wybrane dawniey różnemi ięzykami niemieckim, hiszpańskim, francuzkim, angielskim, włoskim, y łacinskim teraz polskim z przydatkiem maxym potrzebnych y rozmowy pożyteczney wydane, przez X. W(inc.) S(zczycińskiego) O. WW. PP. BB. Wileńskich. R. P. 1778. W Wilnie w druk. XX. Franciszkanów. w 8ce, kart 6, 166 str. i 13 kart nlb.

Przypis. Franciszce Annie Wołłowiczownie Zak. S. Benedykta.

Jocher 4125 (mylnie ma Biesiusz). 6139. Wilno.

BLOSIUS Mathias Bruzinius (1568 † 1646). Apollo laudi et honori XXXI. virorum. Anno 1634. Obacz Deoyen Albert.

Jabłonowski Musaeum str. 27.

— Academica Deifica trias Arianorum, Graecorum et Sectariorum variorum, Conuersioni; Catholicorū ac orthodoxorum perfectioni; inseruiens. In conuentu solenni, Academiae Crac. ad S. Annae aedem pro quartali SS. Trinitatis, seu M. D. Rectorem, ex more, congregatae; habita. Illustrissimo ac Reuerendiss. Domino D. Martino Szyszkowski, Episc. Crac. Duci Seueriensi, Acad. Crac. Cancellario, etc. etc. et Academiae Crac. Sponsae Illustrissimae Celsitudinis suae praedilectae, matri eruditorum virorum faecundae; octaua festiuitatis S. Annae Mettertiae die, Acad. Crac. Patronae, dedicata a M. Matthia Blosio Crac. S. Theologiae Profess. Collega Maiore, S. Floriani Canonico; Authore. Euntes docete omnes gentes, baptizantes eos, in nomine Patris et Filii, et Spiritus Sancti: Qui crediderit et baptizatus fuerit, saluus erit. Qui autem non crediderit, condemnabitur. Matth. c. 28. Illustrissimi D. Cancellarij, M. D. Rectoris; et Acad. permissu. Cracoviae, in typographia vicina, Matthiae Andreouiensis, Anno Domini, 1619. w 4ce, ark. nlb. G_4.

Na odwrocie tytułu pod herbem czterowiersz po grecku Zach. Starnigelii Graecae L. Prof. Całe prozą. Ostatnią kartę z wierszami podpisał Jacob Vitellius Prof.

Jocher 3398. 3681.

Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Jonas Sarmaticvs: Uniuersam gentem oramque Polonam, ad veram, rigidam et duram poenitentiam suscipiendam; tempori perturbato ac luctuoso, Patriae ac Reipub: nostrae servientem; et gratiam, pacem, ac faelicitatem Reip: nostrae omnem, reparare valentem; exhortans: verbis 5. à Deo sibi demandatis atq. praescriptis, his: Nisi poenitentiam egeritis, omnes peribitis, Jonae C. 3. A M. Matthia Blosio Crac: S. T. D. Collega Maiore, S. Annae Decano; Illustriss: ac Reuerendiss: D. Martino Szyszkowski, Episc: Crac: Duci Seuerien: Senatori ampliss: Acad: Crac: Cancell. digniss: Sanctae Sedi apost: addictiss: patri; sereniss: regi ac sacro palatio eius dilectissimo et obseruandissimo antistiti: Patrono cultus diuini zelantissimo iussu Dei dedicatus: Die octaua festiuitatis S. Annae, Acad. Crac. patronae. Non ad miseriam nostram solandam, sed ad veram, rigidam, ac duram poenitentiam agendam; à Deo producti sumus. S. Chrysostomus Homil. de poenitentia. Cracoviae in Typographia Lazari, apud Matth: Andreouien. Anno Domini, MDCXVII. (1617). w 4ce, 7 ark. nlb. (ark G_3).

Pod herbem Szyszkowskiego 8 wierszy greckich z podpisem: M. Zacharias Starnigelius, Graecae linguae Professor. Na końcu zaś na tenże herb w. 8, na herb Akademii 8. i tyleż na pochwałę dzieła położył M. Jacobus Vitellius, Art. et Phil. Prof. W dedykacyi do Szyszkowskiego wspomina swoje Theoremata Theologica w Rzymie wydane i nowe dziełko pod tytułem Josue obiecuje.

W egzemplarzu Bibl. Jagiellońskiej nie ma ostatniej kartki z wierszami, lecz taż jest dołączoną do dziełka: Academia Deifica.

Jocher T. II. s. 636. ma polską cytatę: Jonasz Sarmacki.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Quaestio theologica. De Christi Domini, Mediatoris generis humani, ha-

bituali gratia; ac humanitatis eius salutiferae, vera efficientia. Pro loco inter S. Theologiae Doctores, in Celeberrima Acad. Crac. obtinēdo. A M. Matthia Blosio Crac. in Sapientia Romana S. Th. doctore, Ecclesiae S. Floriani Custode. In lectorio D. D. Theologorum anno incarnationis Dominicae MDC. XXVIII. Mense .... die .... hora .... ad disputandum proposita. Cracoviae, in typographia Matthiae Andreouiensis; impressa. (1628.) w 4ce, ark. C_2 (kart 10).

Na odwr. tyt. ośmiowiersz na herb. Na ostatniej kartce wiersz: Ad Cracoviam sedis et coronae regiae urbem.

Ded. Martino Szyszkowski ep. crac.

Jocher 3543.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Ob. Bieżanowski St. (Cygnus academ. 1646) — Deoyen Wojciech (Apollo laudi 1634) — Goliński Grzegorz (Epenesis theologica) — Loeaechius Andreas (1608) — Sulikowski Nicolaus (Honor akademii 1634, Cherubin 1642).

Bandt. H. Dr. kr. 395. — Wiszn. H. l. VI. 184. — Jabłon. Mus. 27. — Muczkow. Statuta 246. — Starowol. Monum. 109. 194. — Siarcz. Obr. I. 35.

Błotniańscy pijarzy ob. Burzyński Stan. (1740).

Blotlingius Augustus obacz Ohlert Ephroim (1758).

BLOWOLS Eliasz, dystyllator w Gdańsku. Prawdziwy, á bez pochyby nieomylney mocy będący, przystoynie y dobrze zgotowany ten arabski balsam, ktory iest dobry y barzo pomocny na te nasladujące vrazy y szkody. (Na końcu:) Ten arábski oleiek, y tákowe srzodki znaydziesz v mnie Eliaszá Blowolsa dystyllatorá. Dopytasz się o mnie w Poggienpolu nie dáleko kosciołá S. Piotrá, stoią trzy siwe kámienice wedla siebie, tám pod temi mieszkam, przeciwko budzie gdzie len czeszą we Gdansku. Bez w. m. i r. (z końca 17. w.) w 4ce, 1 str.

Jagiell.

Blum Jan Bernard ob. Ludwikowski Stefan Józef (Skarb in flore 1743).

BLUMBERG Ernestus. Disputationum moralium tertia de ethica essentia et existentia .... habebitur .... Januarii 1679. Ob. Weberski Jan Jacob.

BLUMER. Commentatio de diversa indole aquarum et praecipue de fonte Smerdoniano in M. D. Lithuaniae. Regiomonti 1789. w 4ce.

Blümig Georg obacz Babzihn Mich. (Schertz).

BLÜMIGKE Joannes. Disputatio inaug. medica de febribus, quam praeside summo nomine ex auctoritate Mag. D. Rect. D. Joh. Cocceii SS. Theol. doct. ejusd. facultatis medicae decreto, pro gradu doctoratus, summisque in medicina honoribus et privilegiis publico examini subiicit.... Thorun. Prussus, d. XVI. Jun. Lugduni Batav. 1668. ark. 2.

(Blumigke Jan). Wohlverdienter Lorbeer-Kranz als der Dr. Joh. Blümigk von Thorn aus Preussen zum Doctor in der hohen Schule zu Leiden erkohren worden. Amsterdam 1668. — Ehrenbezeugung dem Joh. Blümigken zum hochzeitl. Ehren-Tag. Thorn. 1672. w 4ce.

Thorn. Nachr. 1762. str. 213. — Centner Gotf. Geehrte Thorner 1763. s. 6.

— Schuldige Bedienung, welche dem H. Johann Blumig und Elisab. Deutschmanin 1672. bey Ihrem hochzeitlichen Ehren-Tag ablegeten Innen-Benannte. In Thorn, druckts Joh. Cöpselius 1672. w 4ce, k. 2.

Czartor.

— Auf Hr. J. Blümigs und Jungfer Elisabeth Deutschmannin hochzeitliches Ehren-Fest, überschicket von einem guten Freunde. In Thorn, druckts Joh. Cöpselius, gymn. Buchdruck. w 4ce, k. 2.

Czartor.

BLUSS Franc. S. J. (ur. d. 25. listop. 1709 r. w ziemi Oszmiańskiej, um. w Wilnie r. 1749). De aeternis veritatibus cor moventibus.

— Dies boni religiosi.

— Praecationum formulae orandique rationes.

Te trzy tytuły podaje Brown Bibl. P. Pols. według Archiwum Rzymskiego, gdzie tytuły notowano po łacinie, lubo druki mogły być polskie.

Sommervogel Biblioth. S. J. str. 1550.

patimur. Ty Panie nasz niebieski przez Syna swego miłego racz to wszystko uspokoic, czasy y lata żyszne przywrocic, a Regentem dobrym koronę zasmuconą opatrzyć, Amen."

Dzieło całe wierszem bez poetyckiej wartości, modlitwami prozą przeplatane. Gesto też przydane nuty muzyczne do pieśni. Na str. 140.: Zaczyna się pieśn nowo uczyniona na pogrzeb iedney zacney Paniey, ktora w Posnaniu umarła 17 Septemb. Roku 1569. etc. Jest przydane jej: Epitaphium, a z pierwszych liter każdego wiersza wydobywa się jej nazwisko: Katarzyna z Goscieiewic Podsędkowa Poznanska. — Nadto: Pamięc wieczna y wyznanie Paniey Anny K. B. Z. K. zmarłej r. 1572. 30 kwietnia, to jest Anny z Rokosowa Klucewskiey Burgrabiney Ziemskiey Koscienskiey, jak się podobnież z pierwszych liter wierszy pokazuje. Dalej: Epitaphium Pana Piotra Lanckiego Korzboka. Nakoniec: Ironia naweth o tym przypomina, na co ustawicznie patrzi per experientiam. Jest to wiersz satyryczny na wszystkie stany. Zamyka dzieło 14 wierszy pol. z napisem: Casper z Poznania do tego ktori te ksiąski czytać będzie. Będzie to zapewne doktor Kasper Goski, wymieniony w przedmowie jako doktor Gosk.

Jabłonowski Joz. Ostafi karta n_2. Naswisko autora nie wykryte. Atoli w tym czasie żył Stanisław Bornbach ur. w Warszawie 1530. odbywający studya we Wrocławiu. Obacz pod Bornbach. — Mać. Pism. III. 396. („Są to modlitwy") prostuje Wiszniewskiego VIII. 176. który poszedł za Juszyńskim (II. 395). Czartor.

Boanargius Joannes ob. Parentalia (1595) — Threni (Parthenicae sodalitatis 1594).

Boarne ob. Rada dla matek (1791).

(Bobart). Freuden-Gedicht Auff hochzeitliches Ehren Fest des .... Johan Bobarts ... Hauptmanes der Festung Weichsel-Münden und .... Elisabeth Uphogpin. .... Anno 1654. Gedruckt bey ... Georg Rheten Witwe. (Danzig). w 4ce, str. 4. (wiersz. niem.).

— Gamelia Solennitati Nuptiarum .... Johannis à Bobert .... & Elisabethae Uphogen .... 1654. celebrandarum. Dantisci, typis viduae Georgii Rhetii. w 4ce, str. 8.

— Der Musen Hochzeit - Gaben, welche .... bey Vermählung des .... Johann von Bobarts .... mit .... Elisabeth Uphogin aufgetragen. Gedruckt bey seel. Georg Rheten Wittwe. (Dantisci, 1654). w 4ce, str. 8.

— Schertz-Gedichte auff das Hochzeitliche Freunden-Fest des .... Johan von Bobarts .... und Elisabeth Uphogin .... welches gehalten ..... 1654. Gedruckt bey seel. Georg Rheten Witwe. w 4ce, str. 4.

— Ob. Güttner Const. (Honorarium).

Bobiatyński Stanisław ob. Bohatko J. (In criminalibus 1727) — Decisio (1727) — Instrumentum (1727).

Bobiński kościół ob. Grochmalicki X. Józef Ant. (1761) — Włocki X. Jan Franciszek (Honor krzyża 1752).

BOBIŃSKI Remigi, Dominikan († 25 maja 1743). Meditatio super Psalmum 50. Leopoli, 1729. w 8ce.

— Meta nieodmienney intencyi ná utwierdzenie bez terminu rodźićielskich poćiech Jasnie Wielmożnego Jmśći Pana Macieia Mycielskiego, Kasztelana Poznanskiego, y Jasnie Wielmozney Jey Mośći Pani Weroniki z Konarzewskich Mycielskiey, kasztelanowey Poznanskiey, oyczystemi y máćierzystemi Jáśnie Wielmożnego domu kleynotami naznaczona, á w biegu Anielskiego życia, przy solenney professyi wielebney w Bogu Jey Mośći Pannny Genowefy Mycielskiey zakonnicy Swiętego Oyca Dominika krótkiemi słowy (na dokument prawdziwych usług od Konwentu Generalnego Lwowskiego pod tyt. Bożego Ciała WW. OO. Dominikanów) okryslona Roku páńskiego 1743. Mieśiącá .... dniá .... we Lwowie, w drukarni Pawła Jozefa Golczewskiego J. K. Mośći uprzywilejowanego typografa. fol. k. 9.

Słowa, podane powyżej w nawiasie: (na dokument ..... Dominikanów), są drukowane na karteczce naklejonej na pierwotnym texcie tytułu: Przez nayprzewielebnieyszego w Bogu X. Remigiego Bobinskiego S. T. Doktorá, Prowincyáłá prowincyi ruskiey zakonu káznodzieyskiego .... i t. d. jak powyżej. — W egzempl. Bibl. Jag. nie naklejono karteczki na tytule pierwotnym.

Dedykacya Maciejowi Mycielskiemu, kaszt. pozn. i Weronice z Konarzewskich, podpisana była pierwotnie przez Remigiego Bobińskiego, na którym to podpisie nakle-

jono później karteczkę: obligowany Konwent generalny lwowski.
Jagiell. — Horodec. — Krasińs. — Ossol.

— Pani w pokoiu sercem wszystkich kieruiąca Marya zgodnemi złotey wolności synów głosami przy zaranney O. S. Dominika jutrzence za Nayiasnieyszą Panstwa Polskiego Królowę uznana. Między oktawą koronacyonalnego Jey w Obrázie Podkamienieckim aktu pánegirycznym kázaniem wyznana. Przez X. Remigiego Bobińskiego S. Theol: Prezentata, ná tenczas Ordynaryinego kaznodzieię w Konwencie Genéralnym Lwowskim Bożego Ciała OO. Dominikanów Prowincyi Ruskiey. A z pod prásy drukarskiey w publicznym swiecie pod imieniem Wielmożnego Jegomości Pana Karola Maxymiliana de Dantenthum Kroezera sędziego ziemskiego Podolskiego wolna. Roku ktorego Pan Panów od Drzewa krolować zaczoł 1731. We Lwowie, w drukárni Bráckiey Troycy SSS. y J. K. Mści. folio, k. nlb. 13.
Dedykacya Maks. Kroeserowi.
Ossol. — Polkows. — Warsz. Uniw.

— Strumień z czystych serc panieńskich krwią senatorską słynący naydelikatnieyszą ducha nayswiętszego Eterya przez S. Powołanie J. W. P. Panien Teofili i Wiktoryi Mycielskich Kasztellanek Poznańsk. do Rozetu Lwowskiego W. W. P. P. Dominikanek pod tytułem świętey Katarzyny Sieneńskiey przy solennych obłuczynach wyprowadzony. J. O. Teofili Leszczyńskich Xżnie Wisniowieckiey Kaszt. Krakowskiey, Starościny Krzemienieckiey, Poznanskiey etc. etc. prezentowany i ofiarowany przez Xiędza Remigiego Bobińskiego S. Theologii Dra, Prowincyała Prowincyi S. Jacka na Rusi Zakonu Kaznodzieyskiego Roku którego z Nieba przez świat potokiem krwi ludzkiey zbawienie nasze spłynęło. 1740. We Lwowie, w drukar. Pawła Józefa Golczewskiego J. K. Msci uprzywilej. typogr. folio, k. 4.
Ossolin.
Kraszews. Okruszyny I. 223 — Barącz Rys Zak. Kazn. II. 108—9. — Encykl. Orgelbr. III. 816. — Chodykiewicz De rebus gest. 334.

BOBOLA Jędrzej Andrzej (I), podkomorzy koronny (1540 † 27 listop. 1616). Dyskurs na słowa apost. Sw. Pawła I. ad Corinth. 7. qui sine uxore est.
Tak podaje Bembus a za nim Niesiecki ed. II. T. II. s. 176. powiadając: „.... kędy ciężary małżeńskiego stanu opisał". Tytuł nie wiadomy. Miał też być autorem książki: Gospodarstwo duchowne (obacz), którą Skarga zaopatrzył przedmową, ale na to dowodu nie ma. Niesiecki pisze, że Bobola był podkomorzym, że Jezuitów łaskami darzył, że umarł r. 1617. błędnie i że go Skarga w prefacyi do kazań kilka razy świętym zowie.

— Obacz Bembus M. (Wizerunek Szlachcica 1629) — Birkowski Fab. (Na pogrzebie Skargi 1613) — Chlebowski Waw. (Trąba pobudki 1608) — Coster Franc. (O czterech końcach 1606) — Czarnocki Wojc. (Gniazdo szlacheckie 1646) — Feierdi Marc. (Dialogus 1603) — Gospodarstwo duchowne (1601) — Grochowski Stanisław (Aug. Jagiełło 1598) — Laterna Marcin (1599) — Loeaechius Andr. (b. r.) — Niegoszewski St. (Laternae 1599) — Skarga P. (Areopag. 1609, Kazania 1600, 1618) — Sobieski Jakob (1617 raczej Szczaniecki J.) — Szczaniecki Jak. (Bembus, Przemowa 1629) — (Mowca polski 1668 T. I. s. 43—5).
Encykl. Orgelbr. III. 817. — Dzieduss. M. Skarga. II. 479—82. — Siarczyński Obraz panow. I. 36. — Niemcew. Pan Zygm. III. I. 378. III. 186. — Zarewicz L. And. Bobola Podkom. 1876. str. 44. — Łętowski Katalog II. 43. — Jabłonowski Musaeum s. 27. — Kłosy T. X. s. 68. 75. — Swięcki Hist. Pam. T. I. 16.

(Bobola Jędrzej II.) (ur. 1593 † 16 Maja 1617). Acta beatificationis Vener. Andreae Bobolae S. J. Romae, 1728. folio.

— Polona seu Luceoriensis beatificationis Andreae Bobola S. J. Positio an sit signanda Commissio introductionis causae. Romae 1728. fol.
Jocher 8313.

— Epicum carmen de martyre Andrea Bobola Presbytero Societatis Jesu. Bez wyr. m. dr. (Na końcu:) An. 1792. w 4ce, str. 32.

— Kurze Beschreibung des Lebens, und herrlichen Tods, venerabilis Patris,

Andreae Bobola, Priesters der Gesellschaft Jesu, welcher im Jahr 1657. den 16. Maji von denen irrglaubigen Cosacken, zu Janow in Lithauen, des catholischen Glaubens wegen, grausamlich ist umgebracht worden, ausgezogen aus dem gerichtlichen Process, welcher vor Ihro Päbstlichen Heiligkeit, und Sacrâ Congregatione Rituum, wegen dessen Seeligsprechung annoch eyferig geführt, und fortgesetzet wird. Aus dem Latein ins Teutsche übersetzt, von einem Priester gemeldter Gesellschafft. Mit Erlaubnuss der Oberen. Würtzburg, gedruckt bey Marco Antonio Engmann, 1735. w 8ce, 7. nlb. kart i stron 88. oraz rycina miedz. z podpisem J. Gutwein sc. Herbip: Jagiell.

— Ob. Aldrovando P. (Sacr. R. congr. 1749) — Aucups Gasp. (In honorem 1602) — Congregatio (1656, 1662, 1746) — Corradino (1728) — Memoria (1656, 1662, 1746) — Sobieszczański X. Alexander (Apostoł 1745).

Bobola de Piaski Gaspar, Kanon. Krak. († 1646) obacz Bobola Jacobus (Votum gratitud. 1644) — Kinellonzi Alb. Alex. (1632).

Łętow. Katal. II. 42—5. — Cichocki Colloq. Osiec. Lib. II. cap. 13. Lib. IV. cap. 9.

BOBOLA Jacobus. Votum debitae gratitudinis quod perillustris et admodum Rndiss. Dom. Dom. Gaspar de Piaski Bobola Canonicus Cathedr. Cracoviens. S. R. M. Secretarius Patruus immo Patronus Aero isto parissimus ob singularem in suos ex fratre nepotes beneficentiam Andream et Jacobum quibus nunquam desinit patrocinari jura optimo censetur promeritus affectu promptissimo, Jacobi Bobola DD. An. Dom. 1644. Cracoviae, in offic. Fracisci Cesarij. w 4ce, kart 11. Ossol.

— Ob. Aucups Casparus (In honorem 1602).

Bobola Joannes ob. Chodkiewicz G. (Epithalamia 1594) — Komparski J. (Threnodiae 1593) — Rościszewski Albert (Ad orationem A. Volani 1587).

BOBOLA Sebastyan S. J. († 1649). Wieniec panieński z rozlicznych kwiatów rayskich z Pisma S. y zdania oyców SS. wschodnego y zachodnego kościoła na zalecenie nigdy godnie niewysławionego panieństwa uwity, y za dozwoleniem Starszych swiatu pokazany. W Krakowie w druk. Schedlów J. K. M. typ. R. P. 1682. w 12ce, 146 str. i k. 9.

Jest to przekład dziełka: Sertum Virginitatis X. Sebast. Boboli S. J. Tłumacz Maciej Ignacy Tłuczyński, podpisany w dedykacyi do Daniłowiczownej Xieni. — Porównaj: Tłuczyński X. (Ray Panieński). Jocher 5608. Ossol.

— Deliciae. 1684. w 4ce.

— Melpomene.

— Messis liliorum, 1684. w 4ce.

— Sertum virginitatis. w 12ce.

Brown. Bibl. pis. 123. — Jabłonows. Mus. Polon. 27. — Łętowski L. Katalog. II. 43. — Niesiecki Herbarz.

Bobolowie ob. Czarnocki Wojciech.

Bobolanka ob. Zborowski Andrzej.

Bobolowna Ursula obacz Cynerski Ivo Rachtamovius (Annulus gentilic. 1642).

Bobowczyk Jan Węgrzynkowicz ob. Węgrzynkowicz X. Jan (Posag 1623).

BOBOVIENSIS Casimirus. Palaestra logica ad mentem Aristotelis Stagiritae Peripateticorum principis, in quatuor decades distincta. Quam in argumentum officiosae submissionis et debitae obseruantiae, erga Illustriss: ac Reverendiss: Dominvm, D. Henricvm Firley, Episcopvm Praemisliensem, Abbatiae Tinecensis perpetuum Administratorem, Dominum ac Patronum longè colendissimum. Defendente Excellenti et Reuerendo Domino Melchiore Porembio, Collega Maiore, Regio, interim Vladislauiano Philosophiae Professore, ad D. Annae Canonico. Frater Casimirvs Boboviensis, Artium et Philosophiae in Alma Academia Cracouiensi Baccalaureus, Ordinis SS. Patris Benedicti, coenobii Tinecẽsis Professus, publicae velitationi in Aula Jagelloniana proponet. Anno Domini M. DC. XXXIV. Men: .... hora ..... (Na końcu:) Cracoviae, in officina

typographica Francisci Caesarij. w 4ce, kart 12.

Ded. Henrykowi Firlejowi. Na końcu: sub ausp. Christ. Naimanowicz rect. acad. crac. Na odwrocie tytułu 4o-wiersz Ludwika Zielińskiego Kasztelanica Płockiego. Zakończa: Ode ad H. Firley episc. praem. Fratris Columbani in acad. crac. phil. audit.

Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

BOBOWSKI Jaxa Albert (Ali Beigh) (ur. 1610 ? † 1675). Tractatus Alberti Bobovii Turcarum imp. Mohammedis IV[ti] olim interpretis primarii, de Turcarum liturgia, peregrinatione Meccana, circumcisione, aegrotorum visitatione etc. Nonnullas annotatiunculas, pro ut occasio se obtulit, passim adjecit Thomas Hyde S. T. D. è coll. Reginae Oxon. protobibliothecarius Bodlejanus. Subjungitur Castigatio in Angelum à Sancto Joseph, Carmelitarum discalceatorum in Perside praefectum olim generalem. Oxonii, e theatro Scheldoniano 1690. w 4ce, str. 31 i k. 2. na przodzie.

Jest z osobnym tytułem częścią dzieła: Peritsol Abrah. Itinera mundi sic dicta nempe cosmographia. 1691. Tworzy dodatek do tego dzieła.

Praefatio mieści te szczegóły:

Sequentes de Ritibus Turcarum observationes accepi ab amico doctissimo D. Thoma Smith S. T. D. qui ab itinere Constantinopolitano redux, eas ante aliquot annos mecum communicavit, suadens ut aliquando publici juris facere vellem; quod jam tandem factum est. Eas autem illius rogatu scripto prius consignaverat Albertus Bobovius, patria dialecto Bobowski dictus, gente Polonus, aliquot ab hinc annis defunctus. Cuius mors dolenda, tum quia nostratibus semper erat amicissimus et in omnibus officiosissimus, tum quia erat impensissimus linguarum amator et assiduus cultor, et in earum multis tam Europaeis quam Asiaticis versatissimus et peritissimus: unde habitus est dignus qui sub Turcarum Imperatore Mohammede IVto stipendium mereretur ut .... Tergjumân Bashi, i. e. Interpres primarius. Maxime autem dolendum est, quod morte praereptus esset antequam ad Christianismum rediisset; quod facere ex animo anhelabat, cupiens ut in Anglia inter Christianos honesto aliquo modo panem lucrari potuisset, et ab Infidelium consortio recederet. Juvenis quidem primo a Tataris ductus est captivus et venditus Turcis, a quibus (explorato eius ingenio dotibusque) in Seraglio educatus est 20 annis, unde ut Magnatis alicuius famulus abiit in Aegyptum et hoc modo factus liber, tandem ad Constantinopolim rediens, in dictum officium adscitus est. In Islamismo autem initiatus, una cum religione (ut mos est) nomen mutans vocatus est .... Ali-Beigh, seu ut vulgo efferunt Ali-Bei. Studiosus fuit et multa scripsit: praesertim Grammaticam et Lexicon pro lingua Turcica: et circa annum 1653, rogatu D. Basire, Ecclesiae Anglicanae Catechismum Turcice vertit, et tota S. Biblia in eandem linguam transtulit pro D. Levino Warnero, qui (ut typis mandari possent) transmisit ad Leydam, ubi hodie in Bibliotheca Leydensi servatur MS. exemplar. Psalmos Davidis ipsius manu scriptos ipse Turcice possideo.....

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Serai Enderun von Alberto Bobovio Leopolitano, welcher zur Zeit des strangulirten Kaisers S. Ibrahim, auch des itzt noch regierenden S. Muhamet daselbst für einen Paggy, der etliche Jar lang gedient, in italienischer Sprach beschrieben, nunmero aber durch der R. K. M. des löbl. Marchessioischen Regiments zu Fuss damals in den sieben Thürmen an Constantinopoli gefangenen Quartiermaistern Nicolaum Brenner von Messkirchen aus Schwaben in die deutsche Sprach übersetzt im J. C. 1667. Wien, bei Kurir. w 12ce, str. 144.

W bibliotece nadworn. Wiedeń. znajdują się rękopisma Hedajetá (N. 535 i 536), które Bobowski z pożaru 1660. uratował przez Xdza Teofila Rutkę S. J. Coll. Lwowskiemu przysłane.

Hammer V. 492.

— Narratio de conjuratione contra Mahumedem IV. adhuc puerum ab Asia inita.

Według Przyłęckiego znajduje się w tomie IV. dzieł Jak. Barona.

Jac. Baronis anglice ed.).

Przyłęcki.

— Ob. Ricaut P. (1678).

Bentk. H. lit. II. 596—8. — Jöcher Gelehrt. Lexic. tit. Hali Beigu. — Bayle Diccion. — Acta eruditor. 1691. mns. Maii s. 226. — Adelung Fortsetz. Ergänz. zum Jöcher Lex. tit. Ali-Beu. — Hallische Bibliot. V. — Chaudon Diccion. 1804. (Wyraz Hali-Bey) — Baumgarten Nachr. u. merkw. Büch. III. 295. — Chodynic. Hist. Lwows. s. 433—5. — Święcki Hist. Pam. I. 16—7.

— Encykl. Orgelbr. III. 819—20. — Siarczyń. Czasop. Ossol. 1828. I. 89—103.— Wieniarski Ant. w Księdze Świata. 1852. T. II. s. 230—4. — Wiszniew. H. l. T. I. 83. — Gryphius Apparat. de Scriptor. sec. XVII. s. 576. — Biogr. Univ. 1811. I. 574. (on croit qu'Ali Bey fournit des memoires à Ricaut pour son État de l'empire Ottoman, et qu'il fut le principal auteur de la traduction en langue turque du traite de Grotius: De veritate religionis).

Bobrek Dan Friedr. ob. Hohsmann Nivardus (1792).

BOBREK Gabryel Kil. S. Jesu. Sigismundi III. Polon. et Sueciae regis virtutes ad modulos decantatae inter philosophicam G. K. de Bobrek disputationem sub PP. Soc. J. (Na końcu:) Duaci, Telw. 1628. w 4ce, str. 20. (wierszem).

Rosenthal Katal. Antiq. 1890 r.

BOBRIK Daniel Fryderyk, Kaznodz. w Prusach Wschod. (ur. na Kaszubach 1734). Die frommen Entschliessungen eines Volkes, welches seinen König krönen lässet, wurde in einer am 23. Sonntage nach Trinit. des 1764. Jahres, als am Krönungstage etc. gehaltenen Krönungspredigt der evangelisch lutherischen Gemeine zu Neuteich vorgestellet u. nunmehro dem Druck übergeben. Danzig, 1765. w 4ce.

Literat. Nachr. von Preussen 1781. str. 6.

— Etwas für das Publicum über die dem lutherischen Geistlichen von den Mennoniten verweigerten Abgaben. Marienwerder 1787. w 8ce.

Słownik pisarzy polskich Fr. Radziszewskiego tom I.

BOBROWICZ Maciej. Odezwa ekonomiczna podwoienia urodzaiow ziemi zmnieyszonym robotnikiem i zasiewem a tym samym oswobodzenia włoscian od głodu. fol. pół ark.

Autor Maciej Bobrowicz komornik powiatu Trockiego. Tu podaje różne sposoby do uprawy ziemi i projekta machin. Wspomina o dziesięcioletniej podróży za granicą.

Bobrownicka Anna ob. Rossigroch Piotr (1670).

Bobrownicka Joanna Katarzyna ob. Rymiński X. Jan Nepom. (1756).

Bobrownicka Karolina z Bogatków ob. Broszniowski E. (Kazanie 1782).

Bobrownicka Katarzyna Xieni ob. Grochmalicki X. Józef Ant. (Trzy róże 1748) — Tymiński Jan (Konsekracya Kościoła 1756).

Bobrownicka Salomea Miecznikowa Radomska ob. Miłkowski Władysław (1768).

Bobrownicki ob. Skarb żadną nie oszacowany ceną (1754).

Bobrownicki Antoni, miecznik Radomski obacz Miłkowski Władysław (1768).

Bobrownicki Georgius ob. Wadowski Idzi Stefan (Hercules in fabula 1718).

Bobrownicki Ignacy ob. Kleszczelowie (Sprawa 1787) — Matuszewicze (Produkt 1787)

(Bobrownicki Jacek). Korona wiekuista.

Kazanie na śmierć Jacka Bobrownickiego Zak. S. Franciszka z wieku XVII.
Niesiec. T. I. 114.

BOBROWNICKI Kajetan. Głos... posła wojewodztwa krakowskiego, miany dnia 8. lipca r. 1793 w Grodnie. 1793. fol. k. 1.

Podaje projekt uchwały, aby każdy, ktoryby ważył się wnieść materyą o odstąpieniu jakiej części kraju, poczytany był za zdrajcę i ulegał karze perduellionis.
Branic. — Jagiell. — Krasińs.

— Głos.... miany w Grodnie d. 16. Julii 1793. [Zarazem:] Głos Antoniego Karskiego, posła Woj. Płock. d. 16. Lipca 1793 r. miany. folio, str. nlb. 3.
Branic. — Krasińs.

— Głos.... posła krakowskiego, dnia 16 Julii 1793 r. w Grodnie miany. fol. k. 1.
Jagiell.

— Ob. Grodno (Głosy na sejmie 1793).

Bobrowski obacz Wasilewski Ant. (Głos 1790).

BOBROWSKI Ignacy. Zaświadczenie JP. Ignacego z Bobrowki Bobrowskiego cześnika Xięstwa Zatorskiego y dwóch tegoż sług w Konsystorzu Krakowskim roku teraźnieyszego 1786. d. 1 Lipca urzędownie zaprzysiężone, a to na to: Jako córka pomienionego JP. Cześnika, imieniem Tekla ciężkiemi i nieuleczonemi chorobami od lat kilku

miei assai grandi, come grandissimo tuttauia è il Sig. senatore suo padre. Datowane di Casali 3. di Marzo 1650.

Jagiell.

Boccatius Jan, secret. Gedanen. ob. Kuchler Jak. (Epithalamion 1566).

Bocchetti (de) F. Joannes Thomas ob. Bzovius Abrah. (1672).

BOCCIUS Anzelm (Bock). Carmen gratulatorium de Seren. ac Potent. Sigismundi III. Reg. Pol. feliciss. in Regnum Pol. ingressu et subsequente solenni inauguratione et coronatione. Cui inserta est querela de immatura Ser. Regis Stephani morte et sepultura .... tum etiam brevis rerum gestarum contra Moschum ..... commemoratio. Scriptum ad Il... Dominum Joannem Zamoiscum. Rigae, anno M. D. X. XCII. X. (1588.) w 4ce, k. 3.

Poprzedza: P. Oderborn: Illustr. heroi Zamoiscio (wiersz).

Winkelmann Bibl. Livon. histor. N. 2383.— Manteuffel w Czasop. Słowo 1883. N. 184. oraz Listy z nad Baltyku str. 142.

— Querela de miserrima Livoniensium clade; Ad magnificum ac generosum Dom. Petrum Miskowski Gnesnensem Lanciciensemque praepositum ac S. R. Maiestatis Poloniae Vicecancellarium Dominum meum gratissimum. Per Anselmum Tragum Livoniensem. Item: Praecatio contra Moschos per eundem. Regiomonti. Borussiae anno 1562. w 8ce, kart 14.

Przedruk faksymil. Petropoli 1862. w 50 egzempl.

Winkelmann N. 2209.

BOCDICOLAMINI Philibertus. Die Papistische Mord-That. Welche der polnische Fürst Lubomirski anno 1724. den 7. Dezembr. verübet, betrachtete Philibertus Bocdicolamini. Riga den 26ten Dezember 1724. fol. str. 4. Ossol.

Bochdanowicz Tomasz ob. Bohdanowicz.

Bochen Adam ob. Bochyń Adam.

Bochenkowski Marcin ob. Bilański W. J. (Cithaeron 1666).

Bocheńska sprawa ob. Kmita Jan Achacy (1601).

BOCHEŃSKI Hyacinthus. Cor scientiarum D. Thomas Aquinas Doctor Angelicus in basilica D. Dominici celeberrimi et vetustissimi conventus posnaniensis Sacri Ordinis Praedicatorum. Annuâ suae festivitatis recurrente die 7ma Martij Anno Domini 1705. a M. Hyacintho Bochenski in Alma Academia Cracovien: philosophiae doctore, in Posnaniensi rhetoricae professore, Contubernij Szołdrsciani praefecto, ecclesiae collegiatae Szamotuliensis canonico. Cultu panegyrico ad solem publicum adumbratum. Posnaniae, typis academicis. (1705). fol. k. 8.

Dedic. Alb. Siekielowicz, Hyac. Kunicki, Hyac. Jarocki. Alb. Zochowski. Obejmuje: Oratio.

Jagiell. — Krasińs. — Warsz. Uniw.

— Facies Boni et Docti Viri, vivis virtutum et meritorum coloribus Perillustris olim et Reverendissimi Domini D. Nicolai Zalaszowski V. Juris Doctoris, et quondam in Universitate Cracoviensi actualis professoris, protonotarii Apostolici, Ecclesiae Cathedralis Posnaniensis Archidiaconi de ecclesia, patria, et literis meritissimi, adumbrata, sub occasu mortalis vitae spectatissima, et inter eius justa parentalia in ecclesia Cathedrali Posnaniensi in lenimentum publici doloris: in argumentum gratitudinis Academicae: in aeternam tanti Viri memoriam: per M. Hyacinthum Bochenski, Philosophiae Doctorem in Academia Posnaniensi Rhetoricae Professorem, Contubernij Szołdrsciani Praefectum. luci publicae exposita. Anno à Nativitate speciosi formâ prae filijs Hominum Jesu Christi 1703. die (16) Octobris. Posnaniae typis Academicis. fol. ark. E, (kart 10.) (stylem nakamiennym).

Na ark. A, ded. Hieronimowi Wierzbowskiemu, suffraganowi pozn. i Stanisławowi Sierakowskiemu, archidyakonowi szremskiemu.

Załaszowski, herbu Pułkozic, z Województwa Sandomir. otrzymał pierwsze stopnie akademickie od Stanisława Jurkowskiego, Prof. w Akad. Krak., z nim jeździł do Włoch a powróciwszy z Rzymu Doktorem O. P. został Professorem w Akademii. Potem przeniósł się do Poznania,

gdzie naprzód Kanonią a potem Archidyakonią otrzymał. Oprócz znajomych dzieł jego wspomniane są tu pozostałe po śmierci Życia Biskupów Polskich:
Sed non hic laboris Zalaszoviani meta: — non haec sola gloriae vita: — aliam sibi posthumam paravit, — dum omnium in Polonia Antistitum; — doctam in lucem praeparavit vitas. — Potentissimum tempus edax rerum, — In Zalaszovium nil poterit; — cum De potestate Capitule Sede vacante — mutis in libris vivide loquentem; — audiet aliquando. — Adhuc procedet in majus gloriae — cum Processu Juris Canonici.
Dobroczyńcą był Akademii Poznanskiej, ktorej bibliotekę też swoją przekazał. Jan Oktawian Wacławowicz, sławny professor prawa, nazwany tu jest Wujem iego (avunculus). Brata miał Jana Załaszowskiego. Mikołaj urodził się d. 17. Sierpnia 1631., 12. Sierpnia 1669. został Kanonikiem, a 8. Sierpnia 1695. Archidiak. Poznańskim. W sierpniu r. 1703. wpadł w chorobę, a w Septembrze sub aequinoctio, umarł. Jagiell.

— Lilietvm Rydzenscianvm odore et candore ecclesiae, patriae commendatvm; novo honore Archidiaconatvs Posnaniensis in Perillvstri et Reverendissimo Dom. D. Carolo Comite à Verbno Rydzynski Archidiacono Cathedrali Posnaniensi, S. R. M. Secretario reflorescens; et inter publica installationis solennia, in vim officiosi Academici cultus per M. Hyacinthum Bochenski, in Academia Cracovien: Phil: Doctorem, in Posnanień. Rhcae et Dialecticae Profess. contubernij Szołdrsciani Praefec: in luce publica plantatvm. Anno ab ortu agni caelestis, qui pascitur inter lilia 1703 die 24. mens: decemb: Typis academiae posnaniensis (1703.) fol. kart 10.

Na końcu: Ode. Reszta prozą; dużo do genealogii Rydzyńskich.
Jagiell. — Ossol.

— Templum gratiarum in medio orbis sapientiae bono publico erectum D. Joannes Cantius Confessor, S. Th. in Universit: Crac: Doct: et Profess: Anno suae festivitatis die media magni Jubilei Posnaniae celebrati 19. Octobr. Anno Dni 1701. In Basilica Cathedrali Sanctorum Apostolor: Petri et Pauli, in praesentia peraugusti Capituli Posnanien: nec non Illustrium et Nobilissimorum hospitum a M. Hyacintho Bocheński in Alma Acad: Cracovien: Philosoph: Doctore, in Posnan. pro tunc poeseos profess. cultu panegyrico adornatum. Typis acad. posn. 1701. folio, str. 14.

Ded. Albertowi Bardzińskiemu Kanonikowi Włocł., Pozn. i Płock. Ossol.

BOCHEŃSKI Ildefons. Rok łaski zá poprzedzeniem heroicznych cnot y Chrześćiáńskiego żyćia w woiuiącym y tryumfuiącym kosciele, przez Jasnie Wielmoznego s. p. Jmci Pana Jozefa Gonzagę Margrabi na Mirowie Myszkowskiego, Kasztelana Sandomierskiego fundátorá miłośćiwego Akádemii pińczowskiey y klásztoru Szánieckiego ná Puszczy Wielebnych Oycow Kámedułow otrzymany. Podczas solenney ápparencyi funebralnego aktu w Száńcu w kośćiele WW. OO. Kámedułow z ambony ogłoszony. Przez X. Ildefonsa Bocheńskiego prowincyi Mało-Polskiey Reformátá rhetorices lektora. Roku ktorego legat Niebieski pełność ogłośił łáski 1751. dniá 24. Májá. Zá rekwizycyą WW. OO. Kámedułow ná záwdźięczenie fundátorskiemu domowi, y pozwoleniem Zwierzchnośći przy dokończeniu latá miłościwego Jubileuszu S. do druku podany. W Krákowie w drukárni akádemickiey Kollegium Większego. (1752). fol, 10. arkuszy.

Na odwrocie tyt. herb Pogonia i pod tem dwa sześciowiersze polskie. Przypisała prozą pol. prowincya polska Kamedułów Księciu Stanisławowi Czartoryskiemu Łowczemu kor. Kazanie nastrzępione zdaniami łacińskiemi, pełne wykrzykników, lecz nie zawierające żadnych szczegółów, nawet do genealogii Myszkowskich. W egzemp. Bibl. Jag. nie ma odbitego herbu. Approbata jest z Kwietnia 1752 r.

Encykl. Orgelbr. III. 838. — Porównaj Nadasi (1750).

Akad. — Jagiell. — Ossol. — Dzików. — Warsz. Uniw.

Bocheński Maurycy obacz Kazania (1779).

BOCHERINI Gio. Gastone. Jarmark wenecki, opera komiczna, reprezentowana na theatrum Warszawskim. La fiera di Venezia, comedia per musica, di.... Luchese, poeta Arcade, da re-

O. M. sub praesidio plurimû Reverend. et Clariss: viri D. Joannis Marek Phil. et SS. Th. Doct. huiusque facultatis in Illustr. Academ. Lugd. Bat. Profes. Ord. ut et Ecclesiae ibidem pastoris publice ventilandam proponit Johannes Stanislaus Bochwic Litvano Polonus ad diem 10. 13. 17. Junij 1716. ante meridiem, hora locoque solutis. Lugduni Batavorum, apud Petrum W. Ander Aa Bibliop. et Typog. acad. et urbis. 1716. w 4ce, str. 24.

Jocher 2495. Ossol.

BOCHYŃ Adam, Polonus. Nobilis et insignis viri, ac excellentissimi artium ac medicinae doctoris. domini Adami Poloni Dyalogus de quatuor statuum. ob assequendam immortalitatem contentione. B. r. m. i dr. (około 1508). w 4ce, k. nlb. 26. (dr· goc. ze skróceniami).

Na odwr. k. tyt. Mathias Dreuitius episcopus premisliensis ac regni Poloniae vicecancellarius eximio ac eruditissimo viro, domino Ade de Bochen medicine professori regio phisico salutem d. (przez dwie stronnice). Vale ex Trochi terciodecimo calendas Octobrij MDVII. anno salutis.

Na odwrocie drugiej karty rycina wyobraża króla Zygmunta I. siedzącego na tronie i autora podającego mu księgę przez siebie napisaną. Nad autorem są słowa: accipe in genu munus. Nad królem: Excipio immortale munus. Na karcie Aiij: Dyalogus Adami Poloni artium, et medicine doctoris serenissimi dni Sigismundi Regis polonie medici, de quatuor statibus immortalitatem assequi contendentibus. ad Serenissimum ac illustrissimum principem. Dominum Sigismundum regem Polonie Magnum Ducem Lithuanie feliciter incipit. Jest to przedmowa do krola mająca na końcu datę Vale Christianissima Rex. xxij Augusti. Anno M. D. viij. ix. Kal. Septembris, w ktorej dzieło i siebie łasce królewskiej poleca, przymawiając się wyraźnie nakońcu o wsparcie: Hoc priusde Serenissime Rex a me ministro tuo exiguum recentis munus ingenii gratus libensq. excipias. Quod natura studium concessere quoniam opes rotatę non possideo fortunę. Locupletiores te gemmis. auroq. decoratis honorent muneribus. Ego revera. si vellem. domi angusta inopia negat. Sed si vis. redde me ditiorem gratia tua mecenas liberali. Cui me plurimum commendo.

Treść tego pisma jest taka: Cztery Stany, Status coniugalis, sacer, celebs, monasticus, w obecności Minerwy o pierszeństwo spór wiodą. Merkuriusz w końcu ogłasza wyrok, przyznając palmę zwycięztwa stanowi małżeńskiemu. Łacina średnie wieki przypomina.

Na odwrocie ostatniej karty: Reuerendissimo domino Mathie Dreuitio Prȩmislien. pontifici Regni Polonie vicecancellario: Adam de Bochyn, artium et medicinȩ doctor Regis Polonie Dni Sigismundi medicus S. Tu czytamy:

Meum ipse pensitando premebam hoc compendiolum per me iam pridem vigilanti editum ingenio veluti primipara infantis recenter geniti occulit vagitum verecunda. nec quo ad prius rudi seposita sorde. tractandum prodit. Kończy: Vale pontifex dignissime. Ex Grodna. XXIX. Octobris. Anno M. CCCCC. vij. Telos.

Na jednym exemplarzu ręką Czackiego zapisano:

Nunquam a me visus est hic liber. Scio esse Adamum celebrem ut mos est dicere Archiatrum Reginae Helenae, quae illum recusavit, ut duos Russos officio medicorum fungentes suae aulae addiceret. De hoc Adamo Pater Helenae conquestus est in epistola ad Sigismundum primum. Haller typis mandavit, etiamsi locus impressionis non est designatus.

Chomętowski 23. — Wiszniews. VII. 226. — Wierzbow. II. N. 843.

Krasińs. — Ossol.

— Judicium de scientiis ad Mag. Joan. Stobnicensem. Cracoviae, 1515.

Przytoczone w rękop. Radymińskiego.

— Porównaj: Bruni Aret (Stobnicaa Joannes In moralem disciplinam 1511. 1515).

Encykl. Orgelb. I. 103—4. — Majer Jos. w Encykl. Orgelbr. III. 834. — Koźmińs. Słownik s. 38. — Roczn. Tow. P N. VII. 177. — Balińs. Star. Pols. II. 192. — Łukaszew. Hist. Szkół III. 118. — Muczk. Mieszkania 88.

Bociański obacz Tuczyński Kasper Paweł (1790).

BOCIGNOLI Michał. Epistola de Valachis et expeditione Valachica Polonorum die 29. Julii 1524.

Ciampi Bibliogr. crit. I. 25. str.
Porównaj Bariensis.

BOCK Fr. Samuel (ur. d. 20 maja 1716 w Królewcu † we Wrześniu 1786). Dissertatio inauguralis memorabilia Unitariorum qui vulgo Sociniani appellantur, acta in Prussia exhibens. Cuius partem priorem ex decreto Venerandi Ordinis Theologici pro gradu Doctoris in Theologia rite consequendo A. D. VI. Decembr. A. R. S. 1753. placido

eruditorum examini subiicit Fridericus Samuel Bock S. R. M. in Senatu Ecclesiastico Consil. S. Theol. et Graec. Lingv. Prof. Ord. et Bibliothecae Regiae praefectus primarius. Regiomonti, typis S. R. M. et Univ. typogr. Joh. Henr. Hartungii. w 4ce, 50 str.

Część II. ma tytuł:

Dissertatio inauguralis .... (jak wyżej) .... cujus Partem Posteriorem pro loco Professoris in Theologia ordinarii publicae disquisitioni exhibet F. S. Bock .... etc. Regiomonti. w 4ce, od. s. 51—110. Ossol.

— Friderici Samvelis Bock, S. R. M. Prvss. in Senatv Ecclesiastico Consil. S. S. Theol. D. eivsdemque nec non Graec. Lingv. in Academia Regiomontana Prof. Ord. et bibliothecae regiae praefecti primarii. Historia Socinianismi Prvssici maximam partem ex docvmentis Msstis. Regiomonti, typis et impensis Jo. Henr. Hartvngii, MDCCLIIII. (1754). w 4ce, k. 4. i 124 str.

Pisma tego treść podana w Critische Nachrichten durch Joh. Carl Dähnert, V-ter Bd. 1754. s. 203 i nast.

Jocher 9871.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Einleitung in den Staat von Preussen. Berlin, 1749. w 8ce.

Encykl. Orgelbr. III. 842. Wileńs.

— Der Frl. v. Posadowska poetische Betrachtungen, mit einer Vorrede von der Heilung der Dichtkunst. Königsberg 1743. w 8ce.

— Grundriss von dem merkwürdigen Leben des Fürsten Albrecht des Altern, Margrafen zu Brandenburg etc. Königsberg, bey Joh. Heinr. Hartung 1745. w 8ce, str. 30. 550. Krasińs.

— Fridici Samvelis Bock, Sac. Reg. Mai. Prvss. in Senatv ecclesiastico Consil. S. Theol. Doct. Graec. liter. in academie regiomontana prof. ordin. et bibliothecae reg. praefecti primarii, Historia Antitrinitariorvm, maxime Socinianismi et Socinianorum qvorvm avctores, promotores, coetvs, templa, ministri, scholae praeceptores, officinae typographicae, bibliothecae, colloqvia, synodi, sectae, pacificationes, stvdia irenica, indoles, dispvtationes, fata prospera et adversa, scripta typis expressa pariter atqve inedita, nec non opera illis opposita, ex fontibvs, magnamqve partem monvmentis et docvmentis Msscctis recensentvr. Regiomonti et Lipsiae. Impensis Gotl. Lebr. Hartungii. MDCCLXXIV. (1774). w 8ce, Tomi I. pars I. str. XXX. nlb. 6. i liczb. 556. pars II. tamże 1776. str. XIII. 3. i od 557—1092. i Index kart 12. — T. II. str. XXIV. 850. Index kart 12. Corrigens 1. k.

Miało wyjść w 5. t. lecz więcej nie wydał. Pars II. ma także osobny tytuł: Bibliotheca antitriniatariorum maxime Socinianorum. Sive recensus eorum qui ex hac familia .... sunt consecuti. etc. Pars posterior.

W T. I. Część I. i II.: idą tu kolejno ujęci w bijografie S. Blandrata Bovius. D Brenius. Crellius. Crovicius. Czechovicius. Fr. Dawid. A. Dudith. Falconius. Felbinger. Franconius. Gittichius. Goslavius. Licinius. S. Lubieniecki. A. F. Modrevius. F. Morstinus. A. Moskorzovius. Henr. Nicolai. Osterod. G. Pauli. T. Pisecius. S. Przypkovius. Mat. Radecius. M. Ruarus. Chr. Sandius. M Schäffer. J. Schlichting. Schomann. Smalcius. Sonerus. Squarcialupus Statorius. Stegmannus. Sternbergerus. Sylvanus. Tassytius. Valedesius. Vitrelinus. Voidovius. Volkelius. Vilchovius. Wissowaty. Wolzogen. Joh. Zakrzevius. D. Zwickerus i inni. Układ abecadłowy.

Tom II. ma odmienny tytuł:

Historia antitrinitariorum maxime socinianismi et socinianorum ex fontibus, magnamque partem documentis Msscctis. Tomus II. cum indice personarum et rerum memorabilium. Obejmuje: Caput I. De antiquorum temporum Antitrinitariis str. 1—202. Cap. II. De primis A. in Germ. Italia, Helvetia motibus. Cap. III. od str. 365. De primis socianismi auctoribus Laelio ac Fausto Socinis.

Jocher 9872.

Akad. — Jagiell. — Ossol.

— Versuch einer wirtschaftlichen Naturgeschichte von dem Königr. Ost- u. West-Preussen, worinnen nicht nur die in drei Naturreichen des Landes vorkommende Körper angezeigt und beschrieben, sondern auch bei denselben auf den gesamten Nahrungsstand und auf die Wohlfahrt der Einwohner sich beziehende Anmerkungen einge-

kuba Boczyłowicza. W Toruniu, (roku) na czterech częściach świata tryumfującego słowa wcielonego 1694. 24. Julii. w 4ce, 1 ark.

Wojcicki Bibl. Warsz. 1842. T. I. 698—700.

— Lilivm Oborscianvm fonte Lubomirsciano irrigatum, Sacri Tynecensis Conventvs clavibvs apertum, Diui Benedicti Turri Leone Custode munitvm. Ad limina Tynecensia SS. Petri et Pavli apostolorum sitvm carae manui Carolomani Prioris tynecensis ad Cracouiam meritissimi a Jacobo Boczyłowic dedicatvm. Anno Domini 1687. Cracoviae, ex officina Francisci Ceza ry, S. R. L. Illustris. ac Rndiss. Dni. Episcopi Crac: Ducis Seueriae, Necnon Schol. Nouodvorsc. Typogr. fol. k. 2.

Jagiell.

— Łowy Apollina y dziewięć dam Parnaskich to iest Muz. W Toruniu, dr. Jana Balt. Bresslera. 1694. w 8ce małej.

Jabłonowski. Ostafi. — Załuski Bibl. poet. 20. — Juszyński Dykcyon. I. 28. (ten podaje format w 4ce, ale mylnie).

— Paronomasia seu lusus in verbo: fortunae alea orbis humani a Jacobo Boczyłowicz in lusem jacta. Anno quo lusit in humanis divina potentia rebus 1691. Varsaviae, w 8ce, 1 ark.

Na odwr. str. tyt. herb Srzeniawa i pod nim trzy czterowiersze łac. na pochwałę. Autor przypisał prozą Stanisławowi Heraklemu Księciu Lubomirskiemu Marszałkowi W. Kor. Sam układ wiersza bez żadnej wartości, prosta gra wyrazów.

Juszyński I. 28. twierdzi że to jest tłumaczeniem przysłowiów Lubomirskiego.

Dzików.

— Wymowny polityk czyli weselne i pogrzebowe mowy. Warszawa u Karola Ferd. Schreibera, 1681. w 8ce.

Jeżeli dzieło takie Boczyłowicza istnieje, to musi być odmienne od wydania z r. 1694. którego treść roku 1694. dotyczy, a nie ma w edycyi tej śladu, aby była ponowioną. Dzików.

S. Przyłęcki przytacza w rękop. swoim jeszcze edycyą: Wymowny polityk różne traktujące materye. Warszawa 1674. w 8ce. Taka edycya jednak przynajmniej dotąd nie jest znaną.

— Wymowny polityk, Jakuba Boczyłowicza, w listách rożnych z responsami, w Diskursach politycznych, w weselnych y pogrzebowych mowach, etc. etc. do druku podany. w Toruniu, nakładem Jana Chr: Laurera, Bibliopoli (sic) ibidem. Roku wymowy przedwiecznego Słowa 1694. w 8ce, kart 4. str. 158. i k. 4.

Dedyk. Janowi Winklerowi nayw. pisarzowi skarbu koronnego.

Na odwrocie tytułu drzeworyt Famy trąbiącej. Vivat Winkler. Dedykacya makaronizmów pełna. — Poczem: Do czytelnika (wierszem). Rozpoczynają wzory listów: Do Naiaśn. Pana Kardynała. O śmierci Szczuki Bisk. 30. Junii 1694. List awizy około Ordy oznajmujący. Listy do Damy od Kawalera adresowane: A madame, madame. List proszący na wesele. — Od str. 27. Tytuły do listów (Janowi III. Maryi królowej. Mich. Radziejowskiemu i t. d.). — Pióro orła pols. wiedeńs. i strygońska expedycya w r. 1683. d. 12 Sept. (wierszem.) — Od str. 39. dyskusy polityczne. Od str. 64. Mowy weselne. (Oddawanie maneli, pereł, rostruchana, łańcucha, kanaka, wieńca, panny młodej). — Od str. 126. mowy pogrzebowe: na pogrzeb Michała I, na różne herby, na doktora medicyny, kupca, bibliopoli. — Od str. 154. nagrobki wierszem. — W dodatku: Rózne tytuły (adressa) po francusku dodane. Imiona różne na francuski język przetłumaczone.

Jagiell. — Ossol.

— Orator politicus, álbo wymowny polityk, rożne traktuiący materye. Cum privilegio regio. Thorunii, apud J. Christian. Laurer. Roku wymowy przedwiecznego słowá M DC XCIX. (1699.) w 8ce, k. 8. str. 572. (Na końcu:) Klucz do skarbcu wymownego polityká kart 13. Errata k. 1.

Przed tytułem miedzioryt wnętrza świątyni. Na odwrocie tytułu wiersz pod herbem orła pruskiego. Dedykacya Burgrabio regio, Burmistrzom i Raycom Torunia. Poczem przedmowa wierszem. Biblitopola Laurer ostrzega iż ma przywilej na to dzieło, które przerobił Boczyłowicz już zmarły.

Treść obejmuje:

Listy w różnych materyach z responsami (str. 1—125). — Variae Dedicationes (do str. 158). — Tytuły do listów różnych (do str. 216). — Index verborum urzędów różnych Duchownych y Swieckich (po pols. franc. włosku i łacinie do str. 234). — Wymownego Polityka Część polityczna (do str. 271). — Ethyka Dworska (do str. 279). — Dyskurs o farbach (do str. 292). — Przysłowia (do str. 318). — Dyskursy polityczne (do str. 340). — Oddawanie

BODENDORF G. Disputatio theologica, in qua expenduntur verba Esaiae XLV. 14. 15. De Christo Vero Deo, quam divina adjuvante gratia jussu superiorum pro loco professionis extraordinar. in theologia, habebit M. Joh. Philipppus Pfeiffer, S. Theol. doctorandus, PP. Graec. L. Ord. et Bibliothecarius Electoralis. Respondente Georgio Bodendorf, Regiom. Prusso, ad diem Martii, horis ante et pomeridianis. In auditorio majori. MDCXXCV. Regiomonti typis Friderici Reusneri Ser. Elect. Brand. et Acad. typogr. haeredum. (1685). w 4ce, ark. sygn. A,—D.

Wrocław.

BODENEHR Gabriel, sztycharz (1664 † 1758). Theatrum curioser Staats- u. Kriegsbegebenheiten in Pólen durch unterschiedl. Carten, Abrisse u. Tabellen vorgestellt. Bodenehr sc. et exc. Aug. Vindelicor. (około 1730) fol. poprzeczne, kart 29.

Obejmuje: Warschau. Częstoch. Pillau. Grodno. Wilno.

Callier. Spis map Tow. P. N. Pozn. s. 17.

BODENEHR Maurycy, sztycharz (1665 † w Dreznie 1749). Augustus ex Polonia redux. Zuruff als J. K. Majest. aus Polen nach Sachsen zurückkehrten. B. w. m. 1727. fol. kart 3.

Jest to rodzaj obrazkowej szarady.

— Augustus ex Polonia redux, Glückswunschender Zuruff, als Jhro königliche Majestaet aus Königreich Pohlen.... in Dreszden wiederum retournirten. Moritz Bodenehr. 1727. fol.

— Triginta et novem rivuli per quos singulos regius sanguis Jagellonicus principibus regiis Augusti III. regis Polon. magni ducis Lithuan. et Mariae Josephae sanguine genitis influxit, gest. von Bodenehr fol.

— Ob. Lippert (Principes 1739).

Bodesztyn Felix obacz Witkiewic (Flores veris academici 1648).

(Bodoch Andrzej). Epithalamium na sławne wesele zacnie urodzonych nowych oblubieńców zacnego Pana Andrzeja Bodocha y zacney Panny Lucyny Siekiereckiey sławney pamięci Pana Lurensa Siekiereckiego aptekarza sławnego miasta Poznania pozostałey córki. W Poznaniu, w drukarni Jana Wolraba. 1615. w 4ce, k. 6. nlb.

Czartor.

BODOCH (BODOCKI) Wawrzyniec, z Poznania, franciszkan później luter. (ur. d. 9. Sierp. 1608 w Poznaniu, † we Wrześniu 1661 w Rostocku). Augustissimum incarnationis Jesu mysterium. Rostock. 1640. w 4ce.

— Coeli ineffabiles labores quibus humanum genus amarissima Christi Jesu passio et mors locupletavit publico ante ore in incluta Rosarum Academia pronumerati M. Laurentio Bodock. Nunc autem in lucem editi. Rostochii, typis Nicolai Kilii Acad. Typogr. Anno 1640. w 4ce, 2 arkusze.

— Collegii legici disputatio 1. et 2da.

— Conclusiones primae philosophiae de uno transcendente, individuo, formali, universali et perfectionali in divina natura cum primis conspicuo.

— Disputatio de virtutibus moralibus in genere.

— Disputatio de natura objecto et fine logicae. Rostock 1640.

— Oratio revocatoria pontificiorum dogmatum in orthodoxi et inclyti collegii Rigensis acroaterio declamata. Rigae 1637. w 4ce.

Za tę mowę Magistrat M. Rygi dał mu nie zwykle duże na owe czasy wynagrodzenie w kwocie stu talarów.

— Oratio in Rigensium gymnasio: Execrandus Papae Romani Antichristi revelati genius, et augustissima beati Lutheri virtus et indoles in cygno expressa. Lubecae 1639. w 4ce.

— Panegyricus in principem Meklenburgensem Gustavum Adolphum, in ipso felicissimi regiminis auspicio nomine Universitatis Rostochiensis. Rostochi, 1654. fol.

— Programma in funere Theophi. Grossgebaur Pastor. ad D. Jacobi Rostoch. Rostocki, 1661. w 4ce.

Przedrukowane w Götzego Elogia Theologorum. Lubecae. 1709. w 8ce, str. 285.

— Rosa Varniaca, sive Academia Rostochiensis ad Varnum fluvium sita

ny Apolonij z Siedlca Siedlecki podstolanki ziemi przemyslkiey, Jodłowskiey etc. Starościanki, przez forntunną po herbowney Sreniawie Jázona polskiego náwigácyą. W rodowitey bramie, pod czułą Grzymały strażą znalezione á przy weselnym hymeneuszá akcie, ná większey szczęśliwey inwencÿi applauz, przez M. Kazimierza Bodvrkiewicza, w przesławncy akádemiey krakowskiey filozofiey doktora y profcssora. Pòétycznym rythmem roku pánskiego 1737. zalecone. B. w. m. i r. folio k. 12.

Na odwrot. str. tyt. herby nowożeńców. i pod niemi 12. wierszy pol. Przypis proszą tymże nowożeńcom. Sam dziewosłąb ułożony sześciowierszami, następnie pięciowierszami. Kończy sześciowierszami: Korona wotów z złotego runa uwita.

Muczkowski Statuta 896.

Jagiell. — Ossol.

— Korona wszystkich swiętych, Bog w Troycy jedyny, w kośćiele Iwánowskim nowo wystawionym. Ná honor Troycy Przenayswiętszey. Przy utrzymániu dawnego tytułu WW. SS. niebu y swiátu pokazana a dla záchęcenia serc ludzkich ku większey czći y chwale Archikonfráternią nową Troycy Przenayświętszey od Stolice Apostolskiey z przywileiem y odpustámi nowo nádánemi, tudźież inszym nabożeństwem ozdobiona y przy solenney z kośćiołá Sięćiechowskiego, do tuteyszego introdukcyi. Roku krolá krolow wćielonego 1752. wprowadzona. W Krakowie w drukarni Michálá Jozefá Antoniego Dyászewskiego J. K. Jmći typográfá (1752). w 8ce, k. 4. nlb., stron liczb. 10, kart 8. nlb. (Koronka), od str. 25—125.

Na odwrocie tytułu miedzioryt z podpisem Sur (marki) Cr. Pod herbem czterowiersz Dedykacya Adamowi synowi Aug. Alex. Czartoryskiego i Maryi Zofii z Sieniawskich. Na str. 11. miedzioryt zniszczony z podpisem: Effigies S. S. S. Trinitatis Jwanov., a niżej: Michael Surmacki sc. Crac. (por. wyżej Eliasza B.: Monile).

Łętows. Katalog II. 45—6. — Encykl. Orgelbr. III. 856. Jagiell.

Bodzanów ob. Wolicki (Memoryał 1791).

BODZAŃSKI Ks. Alojzy od S. Józefa Sch. Piar. (urodzony 1708 r. umarł w Marcu 1748 r. w Podolińcu). Nowe pole weselnym ochoty y Bonczy gonitwom w dalsze fortun y honorow progressy wymierzone, złote nowych pociech żniwo wydaiące na którym nayprzyiaźnieysze granicząą serca Wielmożnego Jegomości Pana Woyciecha Ochoty Pentyatkowicza Miecznika Bracławskiego y Wielmozney Jeymości Panny Angeli Kunickiey Miecznikowny Chełmskiey przy zawarciu dożywotnich Kontraktow terminu nieznaiące Chełmskiego Apollina wierszem okryślone, Roku pańskiego 1737. dnia 3. Marca. W Zamośćiu w drukarni akademickiey. folio, 10 kart nlb. syg. E.

Na odwr. str. tyt. herby nowożeńców. Przypis proszą. Dalej 55. strof bardzo ładajkich wierszy, każda strofa składa się z 8 wierszy, ostatnia zaś strofa taka:
Zagraycie muzy! weselne kontrakty — Odprawuią się; w tym polu okrzyki — Niech dadzą echo, wiek naydłuższe trakty. — Zagraycie muzy, niech applauz ięzyki — Publiczny głoszą, niech weselne akty — Tak zacnych domu wyznaią kroniki — Zagraycie muzy wiwat młodey parze — Niech iey skazuie pierwszą na zegarze.

Bodzencin Mikołaj ob. Novicampianus Albertus (1559).

BODZENTA X. Jan Chryzostom († 1678). Białogłowa mężna w rzadkowidáney bogoboynośći Wielmożney ś. pámięći Jey Mośći P. Barbary z Pilce Przyłęckiey, kasztellanki oświęcimskiey, etc., przy żáłosnym ćiálá iey zmárłego pogrzebie w kośćiele krákowskim fránćiszkáńskim przez W. X. Jana Chryzostoma Bodzentę, Káznodźieię zamkowego dniá 17. Lutego w rok iubileuszowy 1650. ználeźiona. A potym praelo publico zá dozwoleniem Urzędu Duchownego w drukárni Franćiszka Cezarego, J. K. M. Typog. ogłoszona. (1650). w 4ce, k. 10. sygn. C_2.

Pod herbem, na odwrotnej stronie, dwuwiersz Stanisława Bronikowskiego.

Dedykowane Achacemu Przyłęckiemu Kasztel. Oświec.

Nadpis na ark. A_2: Kazanie pogrzebowe.

Branic. — Chreptow. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Przesdz.

Część II. ma nadpis: Acta quae consultius visum fuit hic subnectere, quam textui Dissertationis interserere. Num. 1. Compositio pasvvalica inter Archiep. Rigensem et magistratum Ordinis livonici facta. Kończą dzieło wiersze z podpisami: C. C. Reinhardus. Joh. Lud. Wilch. Leiningen. P. F. Berckheim. P. R. Gayling. Andreas Hey. J. N. Reichard. P. C. Heimbach. J. C. Bartenstein. Wszystkie na cześć domu Kettlerów.

To po trzeci raz wyszło w D. Kretschmanni: Jus publicum Germaniae. Lipsiae 1792 N. XV. Czartor. — Jagiell.

— Illustris Viri, Johannis Henrici Boecleri, S. C. M. Electorisq; Moguntini Consiliarii, Palatii Auleq; Caesareae Comitis, et in Universit: argentoratensi Professoris Historiarum Ordinarii Historia Universalis, quattuor primorum a Nato Christo seculorum chronologiam res romanas, externas, ecclesiasticas et literarias, sistens, quam, prof. est a. 1659. in lectionibus privatis, tam ex libello memoriali, quam discursu B. Auctoris, ab auditoribus excepta fuit; praemissa Johannis Fedetii, D. praefatione isagogica indulta superiorum collatis inter se msc. exemplaribus, indicibus, vitae et scriptorum Boeckleri historia mutuisq. Pauli Sarpii, Veneti et Jsaaci Casauboni epistolis adjectis edidit ac disputationibus XII. publicis, lectionibusque privatis in universitate Rostochiensi illustravit Joh. Gottl. Möllerus Gedanensis. Rostochii, typ. et imp. Joh. Wepplingii Univ. typog. (1659). w 4ce, str. 176. i 10.

Ossol.

— Ob. Mappus M. (Programma).

BOECLER Joannes Wolfgang Professor regius († 1717). Fax veritatis accensa praemonstrans omnibus omnium quotquot reperiuntur, haeresum, schismatum et sectarum Patronis, Propagatoribus, Asseclis veram ac infallibilem illam, quam ipse praeeunte gratiâ divinâ iam recenter ingressus est, e turbidis his errantium opinionum fluctibus ad exoptatissimum tranquillitatis aeternarumq; felicitatum portum perveniendi viam ubi retectis scopulis illis variis et periculosis, ad quos tot celeberrimi etiam hujus et superiorum seculorum viri, ipsi nimium sibi fidentes dejecti, cum irrecuperabili animarum damno hactenus naufragium passi sunt, fallaciisq; quibus infensissimus humanae salutis hostis Sathanas magnam Christiani Orbis partem fascinatam hucusque fraudulentissimè detinuit ex Scriptura sacra, Ss. Patribus aliisque probatissimae fidei Doctoribus vitatis omnibus scommatibus, obtrectationibus et verbis durioribus, è puro faltem et tot miserè errantium ovium salutem unicè et serio voventi animo, ipsâ simplicissima praelucente veritate ostenditur: Unam tantúm esse fidem, unam Ecclesiam, atq; adeò unam, per quam omnes Ss. Patriarchae, Prophetae, Christvs, Apostoli, Ss. Martyres aliique Christiani nominis Confessores infracti ad mortem usque incedebant constantissimè, ad caelestem paradisū aeternasquè possesiones viam; eandemq; extrà Sanctam ac Catholicam ecclesiam Romanam reperiri nullibi validissimis probatur argumentis. Jerem. C. 6. v. 16, Haec dicit Jehovah: State super vias et videte et interrogate de semitis antiquis, quae sit via bona, et ambulate in eam et invenietis requiem animabus vestris. Vilnae typis Acad: Soc: Jesv Aň. D. 1672. fol. 1 ark.

Recke. Schrift. Lexicon I. 204—7.

Jagiell.

Boecyusz ob. Boetius.

BOEDIKER Johann. Kirchen Stern mit seinem Aufgang Lauff und Niedergang beym adelich christlichen Begrabniss des .... Andreae von Pawlowski, weiland Hoch verdienten Archi-Diaconi bey der St. Peter Kirche zu Cölln an der Spree .... von Johanne Bödikero .... Cölln an d. Spree, gedr. bey Ulrich Liebpert (1691). w 4ce, str. 20.

Boehm Alexander obacz Ajuzdecki Alex.

BOEHM Franciszek Teofil z Poznania. Plicaelogia sive de plica polonica tractatiuncula physico-medica non tantum pilorum physiologiam sed et illius pathologiam ac therapiam tradens observantiunculis raris, auctore Francisco

— Obacz Janicki Klem. (Poemata 1755).

BOEHME Jan Gottlob (Bogufał) (ur. 26 marca 1717 † 30 lipca 1780 w Lipsku). Acta pacis olivensis inedita Tomvs I. in qvo Joachimi Pastorii ab Hirtenberg avrora pacis diarivm pacificationis e bibliotheca Zalvsciana nvnc primvm prolatvm Oliva Pacis continentvr. Recensvit illvstravit tabvlas pvblicas et observationes adiecit Johannes Gottlob Boehmivs Historiogr. Reg. Hist. Prof. p. o. Lips. Vratislaviae, apvd Gvil. Theoph. Kornivm et Gampertvm A. C. CIↃ IↃ CCLXIII. (1763). w 4ce, s. XVI. 328. 2.- 336. i Index rerum k. nlb. 7.

T. I przypis. Augustowi III.
Rozpoczyna Proemium ad Jos. Andr. Załuski (str. V—XVI).
Potem idą: Aurora, Diarium Pacificationis, Oliva pacis (już podane pod: Acta, T. XII. s. 32). W części II: Acta publica pacificationis Olivensis (1—200) i z osobnym tytułem: Observationum ad Joach. Pastorii Diarium pacificationis olivensis liber singularis (str. 201—336). Index k. 7.

— Toż, tomvs II. (tytuł obacz: Bibliografia tom XII. str. 32).

Dedykacya Adolpho Friderico Suecorum Regi. Poczem: Proemium ad Joh. Hardvicum Ernestum L. B. a Bernsdroff. Obejmuje: Diarium pacificationis olivensis a die XXIII. Mart. a. 1660. ex regni Sueciae tabularis (str. 3—490). Christ. Parsbergii Diarium pacificationis Olivensis latine ex danico vertit Lud. Erici F. Pontoppidanus Hafniensis (str. 493—572) Joh. G. Boehmii Observationum ad Joach. Pastorii Diarium pacificationis olivensis (dokończenie, ob. Tom I.) (str. 575—648).
Erlang. Gelehrt. Zeit. 1763. s. 225—8. oraz r. 1767. s. 263.
Akad. — Branic. — Chreptow. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Raczyńs. — Warsz. Uniw. — Zbór wileńs — Zielińs.

— Carmina latina. Lipsiae, 1780. w 8ce.

Carm. ad And. Załuski, Jabłonowski, Moszczinski.

— Carminum latinorum specimen. Lps. (1749). w 8ce. Kijows.

— De ortu regiae dignitatis in Polonia recitatio academica (pod tem ryty na blasze orzeł trzymający w swych szponach berło i jabłko, z koroną na głowie). Lipsiae, ex officina Joh. Frid. Gleditschii A. R. S. CIↃ IↃ CCLIIII (1754). w 4ce, 2. k. nlb. i 24 stron.

Ded. Sereniss. Princip. Reg. inter Arcadas Lusatio Argiraeo (Aug. III.) ac Ermelindae Thaleae adclamatis... Lipsiae 8. Kalend. Nov. 1754. Crissenius Beroensis P. A. (pseudonim).
Menzel. Staat. Gesch. 1800. str. 543. T. II. r. 1767 str. 543.
Akad. — Czartor. — Jagiell. — Krasins. — Ossol.

— Poemata. Brunsvigae, impensis Orphanotrophaei, 1757. w 4ce, 6 k. nlb., 106 str. (Na końcu: Halae Saxonum. impr. Schneider).

Dziełko wydane pod tym samym co poprzednie pseudonimem: in academia Lips. inter arcades Crisenii Beroensis. — Na str. 99 do 101. jest wiersz łac. na pochwałę nowego wydania wierszy Klemensa Janickiego.

— Poetarum polonorum carmina pastoralia ex bibliotheca Zalusciana iterum edita. Altenburgi, apud Gotl. Eman. Richterum, 1779. w 8ce, XIV. i 80. str.

Przedmowę pisał Joh. Gottl. Boehmius.
Ded. Jos. Andreae Janocio S. P. D. Jo. Gottlob Boehmius. Poczem: Crisenio Beroensi P. A. Jo. Andr. Janocki Sarmat. felicitatem.
Obejmuje:
I) Andr. Schonaeus. Daphnis sive de funere Stephani I. R. P. ecloga. Primum edita est a Schonaeo Cracoviae, typ Andr. Petricovii An. 1588. quaternis. — II) Andr. Schonaei Palaemon, sive Promnicum Crasinianum in tumultu bellico conservatum ecloga. Primum Cracoviae excusa typis Andr. Petricoviae anno 1589. quaternis. — III) Vigilantii Gregorii Alexis ecloga ad Stan. Sloncovium electum archiep. leopoliensem gratulatoria. Edita primum est Cracoviae in officina Math. Siebeneycher anno 1566. octonis. — IV) Andreae Schonei Adonis ecloga gratulatoria ad Georgium Radivilium ep. Viluen. ducemq. Olycens. Cracov. primum edita est in officina Lasari an. 1581. quatern. — V) Joannis Rakvic Alco sive in obitum Celsiss. Princip. Alberti Radziwiłł Supr. Lituan. Mareschalici ecloga. Primum Vilnae prodiit ex officina Academ. Societatis Jesu. Anno 1593. quatern. — VI) Philetaeri Jaslis sive de morte Nicolai Jaslovecii praefecti Sniatyniens. ecloga. Primum prodiit Cracov. ex officina Jacobi Siebeneicheri anno 1595. quater. — VII) Laurentii Smiescovicii Lillo: sive ecloga in qua Daphnis obitum Lillae suae deplorat. Ant-

verpiae primum prodiit ex officina Plantiniana Balthasaris Moreti Anno 1632. octonis.
Akad. — Branic. — Dzików. — Ossol. — Raczyńs. — Uniw. lwows. — Zbór Wileńs.

— Obacz Acta pacis — Dantiscus J. (Poemata 1764) — Pastorius (1763—6. Diarium pacis Oliv).

Gołęb. O dziejopis. 239. — Janocki Excerp. 116—7. 138. — Hirsching Histor. Handb. I. Cz. I. 319—21. — Juszyń. str. 19. — Chłęd. Spis 118—9. — Gadebusch Livl. Bibl. I. 82—3. tegoż Abhand. Livl. G. 255—60. — Recke u. Napiers. I. 212—3.

Boehmius Jan Reinhold († 1717) ob. Oloff Ephraim (Nuptias 1712).

BOEHM Martinus Prof. Ord. (†1718). J. N. J. Ara grati animi immortali Deo post et propter clementissime ablatam a civitate Thoruniensi ejusque territoriis praeterito anno pestem, humillimo devotionis cultu erecta a M. Martino Böhm G. T. P. P. Anno 1709 m. Martio. Thorunii, impressit J. L. Nicolai. folio, kart 26.

Wyliczając tu epoki w których powietrze morowe grassowało w Polsce i Prusach powiada: Sub Lesco Albo Poloniarum Rege, et Henrico Arciepiscopo Gnesnensi, qui titulum Legati nati a Sede Apostolica, ob perpetuae legationis munus, Arciepiscopatui Gnesnensi primus intulit, fames et pestis toto triennio Cracoviam et Poloniam devastavit.
Czartor. — Krasińs.

— Soli Deo gloria. Ara post sublatam iterum a civitate Thorunensis pestem Deo immortali iterum erecta in Januar. an. R. P. C. S. 1711. B. m. fol. kart 12. Czartor. — Krasińs.

— Commentarivs de interregnis in Regno Poloniae A. M. Martino Boehmio, Professore Gymnasii Thorvnensis, concinnatvs, nvnc e MSto editus, ac quibvsdam additamentis avctvs. Thorunii impressit Jo. Nicolai nobil. senat. et gymn. Typographus. 1733. w 8ce, k. 4. str. 320. Index rerum kart 10.

Wydawca M. Martini. Mówi w przedmowie, iż wydaje to, co zapowiedział autor w Bücher Saal I. 726. Wychwala udział w wydaniu Jzaaka Godfr. Goedtkiusa, ucznia Boemiusa, i Jana Dan. Hofmanna, kolegi gimnazyalnego.
Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Raczyńs.

— Conspectus tertius magistrorum ordinis Teutonici generalium sistitus in Gymn. Thorun. a M. Martino Böhm Prof. Publ. Anno 1712 die XIII. Julij editus. Thoruni, impressit Joa. Nicolai nobil. Senat. et Gymn. Typogr. 1712. w 4ce, k. 10.

Także w Jenichiusa Meletemata thorunensia (1727) II. od s. 188—232. — Conspectus primus 1712. obacz Perschke J.; secundus ob. Marrewitz. Ossol.

— Constantiam Choneciae (Konitz) ordini equitum Teutonicorum Mariano variis bellis probatam et tandem pristino haeredi suo redditam..... Thorunii, 1699. w 4ce.

Obacz: Poltsin Szymon.
Toż w Jaenichii Meletemata Thorunensia II. str. 28—77.

— De Curoniae fatis saepissime sinistris acriter pressae, factis autem semper praeclaris summe illustrem.

Jest w Jaenichii Meletemata Thorun. II. 129—149.
Obacz: Hahn Levin Fryd.

— Dissertatio de insignibus Thorunensibus 1706. Civitatis patriae insignia disquisitione heraldica illustrata; respondente Georg. Henrichsdorff. Thorunii 1706. w 4ce, 3 ark.

Jest w Jaenich. Meletemata Thorunensia 1726. II. str. 1—28.

— Dissertatio de corpore doctrinae prutenico, ejusque repetitione. Thorunii 1707. w 4ce.

— Dissertatio qua ostenditur Borussos ad generalem expeditionem extra fines suos non esse adstrictos. Thorunii 1700. w 4ce, ark. 2.

Jest w Meletemata Thorunensia II. str. 77—107. i T. III. str. 1—24.
Obacz: Hintz Joh. (1700).

— Brevis informatio quod Borussi bellica generali expeditione non ligentur.

W Maletemata Thorunensia 1731. III. str. 25—80.

— Ex historia Prussica de repetitione corporis doctrinae Prutenici theses, sub praes. M. Martini Boehm Prof. Publ. et Visit. in gymn. Thorunii 1699. defend. Laur. Christoph Stiege Belgard Pomeran. w 4ce, ark. B_2.

Ob.: Stiege Laur.

— Toż. Genevae 1620. w 16ce.

— I costumi le leggi, et l'usanze di tutte le genti; divisi in tre libri .... etc. Et tradotti per Lucio Fauno ... etc. In Venetia per Dominico et Aluise Giglio fra. 1566. w 12ce, kart liczb. 140.

Obejmuje: Della Rossia, ó Ruthenia k. 112—4. Della Lituania e del vivere delle sue Genti kar. 114—5. Della Livonia e Prussia. k. 115—118. Della Polonia k. 118—9. Jagiell.

Dzieło obce. Figuruje w katalogach antykwarskich polskich dla tego tylko, że ma rozdziały: Russia. Lithuania. Polonia.

Allg. Deut. Biogr. 1876. III. 30.

Boemus ob. Behmus. Boehmus.

BOERGER Jacob z Królewca (1640 † 13 kwiet. 1688). Echo epi- et anagrammatica coronationis Joannis III. sacra. Elbing 1677. fol.

— Triumphus Johan. III. Reg. Pol. IV. Non. Febr. 1676 regio diademate coronati, Danielis, Sadrach, Mesach et Abednegonis adumbratus Dea, in actu comico. B. w. m. (Elbingae). fol.

Praetorius. Athenae 1713. s. 274.

BOERNER Christian Friedrich B. (1663 † 19 listop. 1753). Oratio panegyrica in obitum sereniss. et potentiss. Poloniarum regis et Saxoniae P. Electoris Friderici Augusti dicta. Lipsiae, 1713. fol.

Adelung Lexic. I. 1975.

Boesa. Połow śmierci ma Jan Al. Trembecki. W Gdańsku. 1737.

Ten niedokładny tytuł biorę z katalogu Lissnera.

BOETHIUS Anicius Manlius Torquatus Severinus. (Boecyusz) (ur. w Rzymie 455 † 23 Paźdz. 554). La consolation de la philosophie de Boece. a Varsovie dans l'Impriemerie Royalle, de la Republique aux Peres des Ecolles Pieuses. 1738. Konsolacya philozophyi Boecyusza. w Warszawie, w drukarni Jego Krolewskiey Mośći, y Rzeczypospolitey Collegium Scholarum Piarum 1738. w 8ce, kart 21. str. 507. liczb.

Nie wymieniony tłumacz Karol Wielopolski Margrabia Pincz. i Starosta krakows. — Rozpoczyna: Przemowa tłumaczącego (2 karty) i Preface-Przemowa (sygn. A_2—D). — Por. wydanie z r. 1751.

Jocher 362.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Konsolacya filozofii. W Warszawie, w drukarni J. Kr. Mośći y rzeczyposp. Colleg. Scholarum Piarum 1750. w 8ce, k. 22. str. 507. (po pols. i po franc.)

Jest to taż sama edycya co z r. 1751. tylko karta tytułowa inna, i brak przedmowy. Czartor.

— Consolation de la philosophie de de Boece. Traduite du françois par monseigneur Charles Comte de Zywiec et Pieskowa Skała Wielopolski, Marquis de Mirow et Pinczow Gonzaga Myszkowski, Grand ecuyer de la Couronne: Staroste de Cracovie, general de la Petite Pologne. Dediée à ses illustres Fils. Seconde edition. à Varsovie, dans l'imprimerie Royalle, et de la Republ. aux Peres des ecolès pieuses. 1751. — Konsolacya Filozofij Boecyusza z francuzkiego wytłomáczona. Przez Jáśnie Wiel. J. Mci Páná Karola Hrábię ná Zywcu, y Pieskowey Skále Wielopolskiego Márgrábię na Mirowie y Pińczowie Gonzagę Myszkowskiego, Koniuszego koronnego, Starostę krakowskiego, Generałá Máło-Polskiego. Przypisana. Zacnym synom Jego. Druga edycya. w Warszawie w Drukárni J. K. Mći y Rzeczyp. XX. Scholarum Piarum 1751. w 8ce, kart 26 nlb. str. 507.

Taż liczba kart, zgoła ta sama książka, co w edycyi pierwszej, tylko z przedrukowaniem tytułu i przydaniem dedykacyi do Franciszka, Józefa i Ignacego Wielopolskich synów tłumacza. Text francuzki i polski obok. — Przekład prozą i wierszem.

Dedykacya obejmuje kart 3. W niej Kollegium Warsz. mówi, że wydaje powtórnie, wychwalając polszczyznę tłumacza. Po dedykacyi powtarza się karta tytułowa w skróceniu: La consolation de la philosophie a Varsov. 1750. Onsolacya (tak) filozofii Boecyusza. W Warszawie, w dr. J. K. M. y Rz. Coll. Sch. Piar. 1750. Dalej idzie przemowa tłumaczącego. Autor przekładał oryginał wiersz w wiersz, co do ilości syllab i co do kadencyi, a strzegł się zakończeń na *ści* i na *go*. Strzegł się też makaronizmów, nie mogąc jednak uniknąć wyrazów z łacińskiego: natura, imaginacya, honor i t. p.

W przedmowie uwiadamia, że dopiero podczas swego przekładnia, dowiedział się o przekładzie Bardzińskiego z oryginału.

Ossoliński T. I. 204. — Załuski. Bibliot. poet. s. 3. — Janocki Lexikon II. 191. — Mitzler in Actis Litterariis str. 136.
Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— De cōsolacion e vergel de consolacion. Acobada e imprimida per Meynardo Vngut aleman e Stanislao polono a. Mccccxcix. (1499).

— De cōsolatōe philosophiae libri quinque cū preclaris Joannis Murmelii cōmentarijs cumque Rodolphi Agricolę Phrysii et Augustini Dathi doctissimor. virorum in Boethij parte loculentissime enarratione haec est secunda huius operis impressio. Coloniae 1516.

— Toż. Bez wyr. r. w 4ce.
Bibl. J. Borkowskiego.

— De hebdomadibus. [Niżej herb Polski, Litwy i miasta Krakowa, pod którym:] Impressum Cracoviae. (Na końcu:) Explicit liber de Hebdomadibus. w 4ce, 1 ark. bez liczb. i kustoszów.

Panzer znaczy format w 8ce i daje domniemaną datę 1508.
Panzer VI, 447. 4. — Jocher 359 i 360.

— Boetii Severini Patricii et consvlaris uiri, libri quinque, de philosophica consolatione, iam denuo impressi, atque exactissima cura a cunctis mendis emendati. Vdalricus Fabri Rhetus ad L. (6 wiersz) B. r. m. i dr. w 4ce, k. nlb. 59.

[Na końcu:] Joannes Syngrenius imprimebat Viennae Pannoniae. Anno Christi M. D. XXI E idibus Martij. Carolo V. P. F. Aug. Imperante.
Na odwr. tyt.: Ad generosum adolescentem Nicolaum Jarond de Brudzou Polonum epistola Vdalrici Fabri.
Wierzbow. II. 974.
Czartor. — Krasińs.

— Skuteczny ná wszelkie przygody nieszczęśliwe sposob, wszystkim w utrápięniu zostáiącym podány, to iest, Pociecha Filozofiey, niegdy od Anicyuszá Mánliuszá Torquatá Seweryná Boëcyuszá nápisáná, teraz przez W. X Jana Alána Bárdziinskiego, S. Theologiey Lektorá, Przeorá Łęczyckiego, Zakonu Káznodźieyskiego, przetłumaczoná, W Thoruniu, nakłádem Janá Christianá Laurerá. M. DC. XCIV (1694). Zá pozwolęnięm stárszych. w 8ce, k. 8 str. 181. i k. 1.

Dedyk. do Ter. z Bielińskich Działyńskiey Krayczyny Koronney, Podskarbiny Ziem Pruskich. Data: Łanciciae 24. Junii 1694.
Na odwrocie tytułu sześciowiersz na herb Bielińskich. W przedmowie zapowiada wydanie tragedyi Seneki. Dzieło tłumaczył wierszem i prozą.
Ossolińs. I. 202. — Jocher 361. — Przyłęcki Rkp. podaje: Toż, tamże 1698. w 8ce. Zapewne to omyłka.
Czartor. — Jagiell. — Puławs. — Wileńs.

Boeticher Johann ob. Boetlicher.

BOETTNER Godefred. Σὺν Θεῷ Theorematum Uranographicarum Pentas Tertia e liberioris philosophiae fundamento λόγῳ καὶ πείρᾳ. In florentissima Borussorum Academia. Consensu amplissimae Facultatis Philosophicae publico examini subjęcta Praeside M. Daniele Lago Respondente Godofredo Böttnero Leoberg: Silesio. Ad diem 15. Septemb. in auditorio philosoph: horis matutinis. Regiomonti, typis haeredum Segebadii, 1639. w 4ce, sygn. A_2—B_2.
Wrocławs.

BOG Joannes Reg. Pol. aulicus ob. Sabinus G. (Poemata 1543).

Bóg w Trojcy przenajświętszej ob. Jan Kanty (1773).

Boga (Pobożna wcielonego) Matki Maryi od Braci y Siostr Skaplirzańskiego Bractwa chwała etc. Berdyczów, w druk. Fortecy N. M. P. 1774. w 8ce, kart nlb. 28. Krasińs.

— wielkiego ogródek 1644. obacz Waśniowski Wojc.

(Bóg). O wielkości Boga. B. m. i r. dr. (17....) w 8ce, 7 k. nlb
Ded. Stanisławowi Aug. Czartor.

— Boga (Do), wiersz 1 czerwca 1792. i Pieśń ochotników. w 8ce.
Dzików.

— O Bogu uwagi moralne wiodące do wdzięczności za dary. Edycya poprawna y powiększona. W Łowiczu, 1799. w 4ce, ark. C_2.

Bóg ob. Bekan N. (Kalwiński 1640) — Bliwernitz (rozmowa 1683) — Boudon H. (nic innego 1686) — Bykowski J. (Nocy 1788) — Chełchowski H. (oczłowieczony 1645) — Deus. — Druszkie-

wicz S. (zapłać za pokój 1677) — Eckartshausen (jest miłością 1796) — Tarnovius Stanisław (1573) — Fenelon (1772) — Grimza W. (zapłać za pokój 1635) — Grochowski Stan. (Bogu tablica) — Kępski Adam (1795) — Lubomirski Jerzy (1779) — Marcinkowski J. (pomóż 1608) — Sarnicki Stanisław (O uznaniu 1564) — Surowiecki W. (Ekartshauzen) — Waśniowski Wojciech (Ogródek 1644) — Wielewieyski Stef. (Boże bądź miłościw 1705) — Wiśniowski Stanisław (Rozmowa 1572) — Zakrzewski Filip (Odpowiedź 1581).

Bogactwo w skutkach swych nieszczęśliwe, Komedya na publiczney sali akademii Wileńskiey Soc. J. wyprawiona r. p. 1766. miesiąca Julii d. .... w 4ce.

Jest to tylko program tej sztuki. O czem Trębicki w Bibliotece Warsz.

Bogarodzica obacz Bielski Marc. (1597) — Birkowski X. Fabian (1623) — Ciekliński Piotr (1600) — Costensis Matheus (1543) — Galatowski Joan. (Jelecka 1676) — Herburt Jan (1570) — Januszowski Jan (Statuta 1600) — Karp Andrzej (1695) — Kraiński Krzysztof (1608) — Kroczewski Hyacint (1650) — Łaski Jan (Statuta 1506) — Lwowczyk (Leopoliensis) Stan. (1543) — Nieliski Jan (1636) — Niesiołowski Kazim. (1743) — Nowodworski Bartł. (1621) — Piskorski Sebastyan (1706) — Seneka (Z Swazoriey 1618) — Skarga Piotr (Żolnierskie nauki 1618, Żołnierskie nabożeństwo 1688) — Żołnierz chrześciański (1789).

Więcej obacz pod Marya.

Bogascini Pietro: L'ussedio di Vienna, poemetto. Padova 1685. per Giuseppe Sardi.

Ciampi Bibliogr.

Bogata kamieni speza Jana Obidowskiego. 1693. ob. Ornowski Jan.

BOGATKO Ignacy. Scientia artium militarium architecturam pyrotechnicam, tacticam, polemicam, perspectivam complectens, sive lectiones mathematicae in celsissimi principis Janussii Sanguszko Lubartowicz Ensiferi Magni Ducatus Lithuaniae, Ordinati Ostrogiensis, Comitis in Wisznic, Tarnow et Jarosław, obsequium: nobilitatis Polonae eruditionem curâ Perillustris Magnifici ac Generosi Domini Ignatii Bogatko Ensiferidae Bracłaviensis pro coronâ cursûs mathematici Leopoli auditi sub R. P. Faustino Grodzicki Societatis Jesu Matheséôs Professore editae. Anno Domini 1747. Leopoli typis Collegij Soc: Jesu. Datur facultas cuilibet, opponendi. w 4ce, k. 4. str. 161 z 19 tabl. nadto 1 k. errat.

Na czele portret Janusza Xcia Sanguszki rytował we Lwowie Jan Filipowicz.

Dzieło poprzedza list do Xcia Janusza Sanguszki o użytku nauk matematycznych i o kolejach ich rozmaitych w Polsce. Podpisany J. B. C. B. Zaczyna Architectura militaris, dalej (str. 32) Pyrotechnica, (str. 132) Polemica, (str. 149) Tactica. Tablice znaczone są literami od A—S.

Akad. — Branic. — Czartor. — Drohob. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Raczyń. Wileńs. — Zieliń.

— Toż. Editio secunda correctior. Leopoli, typ. Coll. S. J. 1753. w 4ce.

Janoc. Lexic. I. 44.

Bogatko Jan ob. Bohatko J. (1727) — Decisio (1726).

Bogatko Michał ob. Gorecki Walenty (Głos).

BOGATKO Stephan. Immaculata Mariae conceptio festivis laudibus ad aedes communis studiosorum oratorii et publicae Sodalium congregationis titulo ejusdem immaculate conceptae Virginis in amplissimo clarissimorum hospitum congressu per Stephanum Bogatko Notarii Terrestris Braclaviensis filium in Universitate Zamoscensi Rhetorices auditorem A. D. 1767. ipsis idibus Decembris celebrata. Typ. Universitatis Zamoscensis 1767. w 4ce, kart 8.

Ossol.

(Bogatko Wojciech). Dekret zaoczny na instancyą urodzonych urzędników, dignitarzów, ziemian Wdztwa Bracławskiego przeciwko urodzonemu (Woyciechowi) Bogatce otrzymany w Warszawie 20 czerwca 1761. fol. sign. A$_2$.

Batows. Katalog N. 2120.
Porównaj Bohatho.

Bogaty w parentelę wirydarz 1705. — Ob. Ornowski Jan.

BOGDANOWICZ X. Bernard, Cysters 1640 †. 23. listop. 1722). Corona vir;inalis de laudibus Deiparae Virginis, n Litanias Lauretanas, ex sententijs i. Bernardi Abbatis Claraeuallensis Orlinis Cisterciensis, melliflui ecclesiae Doctoris; ceu ex fragrantissimis flori›us, Mariae Virginis encomia spiranti›us contexta: omnibus Mariae cultori›us ad contemplandum, et imitandum ıam; nec non concionatoribus ad ›raedicandum laudes ipsius, perutiis: Emin-mo et Rev-mo Principi Joınni S. R. E. Cardinali de Goessen, ıti Parthenio Mariano; caeterisve Solalibus Sacrae Archiconfraternitatis ss. ni Nominis Mariae sub glorioso Ponificatu Innocentii XI. anno 1688. ere:tae in ecclesia S. Stephani super Cac:um in Urbe; dedicata a R. P. F. Berıardo Bogdanouitz Polono, S. Th. D. Monacho Ordinis Cisterciensis monaterij Andreouiensis, et procuratore gen. iusdem ordinis substituto in urbe. Ronae, typis Reuerendae Camerae apostoicae. M. DC. XCI. (1691). Superiorum icentia. w 4ce, kart 8. str. 282.

Dołączony wizerunek Najśw. Panny. Dedykacya Kardynałowi Janowi de Goessen, i całemu Bractwu imienia Maryi, w r. 1688 w Rzymie założonemu.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Gratiarum actio pro redemptione generis humani, triginta tria epitheta ›rdine alphabetico complectens: sanctissimo crucifixo Domino Jesu Christo redemptori mundi, in Ecclesia S. Pauli extra urbis Romae muros miraculis coruscanti, ex particulari devotione et voto exhibita, et dedicata simul cum libro Philosophiae Christianae a R. P. Berıardo Bogdanovitz Polono, Copriunicensi, sacerdote, monacho monasterii Anlreovien. ordinis cistercien. Romae anıo M. D. C. XCVII. ex typogr. Joınnis Jacobi Komarek Bohemi apud sanctos Vincentium et Anastasium in Trivio. Superiorum permissu. (1697). w 8ce, str. 256.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Magnalia Dei, ostensa in Maria Matre filii sui: Comprehensa xxıv. elogiis de praerogativis Beatae Mariae Virginis. Ex sententiis Melliflui Doctoris Sancti Patris Bernardi, fideliter desumpta, et concinnè disposita. Deiparae Virgini Mariae Lauretanae dedicata simùl cum opusculo Thesauri divitiarum caelestium, a R. P. Fr. Bernardo Bogdanovitz polono sacerdote monacho ordinis cisterciensis. Romae, M. DC. XCIII. typis Jo: Jacobi Komarek Boëmi apud S. Angelum Custodem. Superiorum permissu. (1693) w 4ce, str. 62. (wierszem).

Ob. niżej: Thesaurus.

Czartor. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Brevis notitia de mysteriis sacrae domus Nazarenae nunc Lauretanae, ex testimoniis diversorum auctorum collecta, Deiparae Virgini Mariae Lauretanae dedicata a R. P. Fr. Bernardo Bogdanovitz polono, sacerdote, Monacho Ordinis Cisterciensis. Anno qVo postqVaM nataLIs Beatae VIrgInIs ceLLa sIt portata ab angeLIs In partes ItaLIae, treCentos nonagInta oCto annos fInIt orbIs, regnante In eo InnoCentIo Papa XII. Romae, typis Joan. Jac. Komarek Bohëmi apud S. Angelum Custodem M. DC. XC. III. (1693). Superiorum permissu. w 8ce, k. 6 nlb. (wierszem).

Ob. niżej: Thesaurus.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Philosophia Christiana de creatione et recreatione hominis. Ex .... operibus S. Bernardi Abbat. Clarev. desumpta et concinne disposita .... in tres tomos divisa ... studio et labore R. P. Bernardi Bogdanovitz polono. Romae, typ. Joan. Jac. Komarek 1697. w 8ce, T. I. k. 22. (Praefatio ad Lectorem) str. 432. i 455. i rejestr. — T. II. str. 928 i rejestr. — T. III. str. 922 i rejestr.

Ded. Mariae Casimirae, reg. Pol. olim Joannis III. consorti. Warsz. Uniw.

— Philosophia Christiana dogmaticarum veritatum de creatione et recreatione hominis ex Theodidactis Libris Melliflui Ecclesiae Doctoris Sancti Patris Bernardi Abbatis primi Clarevallensis .... cui est annexa Gratiarum Ac-

tio pro redemptione generis humani... dedicata. Compactum studio et labore Bernardi Bogdanowitz S. T. D. Romae, 1697. ex typographia Joannis Jacobi Komarek. folio, k. 20 str. CIV. i 578 oraz index str. 66.

Exempl. z dedykacyą Augustowi II. jest w Bibl. Uniw. Warsz.

— Thesaurùs divitiarum caelestium, misero generi humano. In Annunciatione Beatae Mariae Virginis, et Incarnatione Verbi Filii Dei Patris, misericorditer elargitus. Ex sententiis melliflui Doctoris S. P. Bernardi Abb. Claravallensis, ordinis Cisterciensis propagatione patriarchae, non minus fideliter collectus, quam ordinate compactus. In duas partes distinctus. Prima pars agit de exordio humanae salutis, in salutatione angelica exortae: continens expositionem evangelii, Missus est. Secunda pars agit de progressu humanae salutis, in Incarnatione Dominica initiatae: Complectens mysterium et fructum Incarnationis Dominicae. Cui etiam annexa sunt xxiv. Elogia de praerogativis Beatae Virginis Mariae. Opus tam ipsis Concionatoribus, quam caeteris Christianis, praesertim piae devotionis vacare cupientibus perutile ac necessarium: Compositum opera et studío R. P. Fr. Bernardi Bogdanovitz Poloni Sacerdotis Sac. Theol. Doct. Monachi Ord. Cistercien. Monasterii Andreovien. in Polônia, et Procuratoris Generalis Substituti in Urbe. Romae, Typis Joannis Jacobi Komarek apud S. Angelum Custodem 1693. fol. min. 33 kart nlb. oraz str. liczb. 455.

Na przodzie znajduje się: Brevis notitia de mysteriis Sacrae Domus Lauretanae etc. Dedykacya dzieła do Innocentego XII. Papieża.

Jocher 5917. — Siarczyńs. Obraz I. 38. — Barącz Żywoty Ormian. s. 410. — Encykl. Org. III. 272. mylnie ma że † 1708. — Bibl. Warsz. 1858. T. 69. s. 530. — Bandt. H. dr. k. p. III. 179. — Ciampi Bibliogr. I. 25—6.

Czartor. — Jagiell. — Uniw. lwows.

Bogdanowicz Bohdan ob. Berkowski Jan Pawłowicz (Objaśnienie 1605) — Pawłowicz Jan (Objaśn. 1605).

Bogdanowicz Marcin Jan, kanonik ob. Venceslaus a S. Franc. (Annus scholasticus 1696).

BOGDANOWICZ Roszko Stefan. In Dei Nomine Amen. Conclusiones juridicae de privilegiis Clericorum tum de Regularibus et Monachis ex 1mo Institutionum juris canonici et 1. Decret. desumptae. [Na końcu:] Has theses propugnandas suscipit die 9 Martii 1758. w 4ce, k. 2.

Barącz Żyw. Ormian 84. Ossol.

BOGDANOWICZ Szczepan. Wyraz szczerożyczliwy w dzień imienin Filipinie Tepperowey 1. maja 1790. ofiarowany przez .... Warszawa. w 4ce, 2 karty.

BOGDANOWICZ (BOHDANOWICZ) Tomasz, Dominikan (ur. 1658 † 13 marca 1718). Trąba nowego testamentu przy okropney ruin krwawych całego świata tragedyey słodkobrzmiącym dzieł heroicznych świętych Pańskich dźwiękiem, serca wiernych strapione, różnemi ciesząca kazaniami, ogłoszona i do druku podana r. p. 1716. z polecenia starszych. Część I. w drukarni Jasnej góry Częstochowskiey. folio, k. 11. str. 534.

Na tytule rycinka klasztoru Częstochowskiego: Dalej herb Pilawa. Przypisał Teodorowi Bisk. Warmińskiemu, Józefowi Wdzie Kijowskiemu, Alexemu Wdzie Smoleńskiemu, Stefanowi Refer. Kor., Stefanowi Strażnikowi W. Kor., Jakubowi Scie Czechryńskiemu i Piotrowi Scie Czerkaskiemu Potockim. Są to Kazania świętalne.

X. Barącz Zywoty Ormian 89—96. str. — Encyklop. Orgelbr. III. str. 91. — Barącz Rys dziejów Zak. Kaznodz. II. str. 110—112. — Chodykiew. De rebus gestis 1780. str. 340. — Swiejkowski Swiątnica s. 316. — Siennicki St. Dawna drukar. 1886 s. 2. — Kraszewski Okruszyny I. 228. Warsz. Uniw.

Bogdanowicz Wojciech ob. Borowicz W. A. (Gazophylacium 1682).

Bogdański Franciszek obacz Zadzik Jakob (Navis 1636).

BOGDAŃSKI Gabryel Grzegorz. Clava trinodis verioris Alcidae, crux Theodori Potocki archieppi Gnesnensis in aditu suo ad Cathedram a devincto

ku którego Król Niebies. w przybytku natury ludzkiey obrał mieszkanie 1745. dnia 26. Marca. W Krakowie, w drukarni Michała Józefa Anton. Dyaszewskiego J. K. M. Typ. fol. kart nlb. 19.

Czartor. — Ossol.

— Prezent od Boga dany Jaśnie Oswiecony S. P. R. Xże Theodor Hrabia na Wisniczu y Jarosławiu z Lubomirza Lubomirski Woiewoda Krakowski Starosta Spiski Woysk Nayiaśn. Cesarza J. Mci Marszałek Polny y Generał Religiey na obronę Oyczyzny, na zaszczyt Senatowi Korony Polskiey pro oraculo y prześwietnemu Woiewództwu Krakows. za Wodza ná fastigium Wawelu Krakowa lokowany przez życzliwego y nayniższego Kultora wielkiego imienia Xiążęcia Jmci prezentowany. Roku 1732. dnia ..... W Krakowie w druk. Jakuba Matyaszkiewicza. fol. str. 80.

Warsz. Uniw.

— Scena traiczna przez nieuchronne fatum Wielm: Jegomosci Pana Stanisława z Łętowa Łętowskiego Chorążego Przesw: Woiewodztwa Krakow: ná theatrum publicznego żalu wyprawiona Wielmożnym pozostáłym, Wielkiego Oycá; rowney godnośći synom, y córce: Wielmożny JmCi Paniey Konstancyey z Łętowa Jordanowey, Sędziny grodzkiey Sandecki. Przewielebnemu w Bogu JmCi Xiędzu Damianowi, Gwárdyánowi Lwowskiemu, Zakonu Bráći Mniejszych Fránciszká Swiętego. Wielmożnemu JMCi Panu Stanisławowi, Podstolemu Wojewod: Krákow., Sędziemu Grodzkiemu, Bieckiemu Chorążemu Znáku Páncernego. Jasn: Osw: Xiążęcia JmCi Kasztelana Krakowskiego. Wielmożnemu Jmci Panu Janowi, Sędziemu Owruckiemu, Towárzyszowi chorągwi Páncerney Nayjáśn: Krola Jm Ci Augusta, Wielmoznemu JmCi Panu Jozefowi, Towárzyszowi Chorągwi Usarskiey, J. O. XCia JmCi Kásztelaná Krákowskiego z Łętowa Łętowskim. Ná widok świátu, przez prawdźiwego sługę y kultora, Wielkiego Imieniá, do tegoż należącego. Przy akćie pogrzebowym, w kośćiele WW. OO. Reformatow w Beczu pokazana. Roku národzonego ná śmierć Boga 1735.... Septembris. W Krákowie, w drukárni Jákubá Matyaszkiewiczá J. K. M. y J. O. X. J. Biskupá Krádowskiego Xiążęćia Siewierskiego, ordynáryinego typographá. (1735). fol. kart 18.

W dedykacyi wspomina Helenę ze Zborowskich matkę. Mówi że lat 40 był w ich domu spektatorem szczęścia faworu. Cała mowa prozą i wierszem. Na końcu czworowiersze. Jeden rym: Mary- anny, ta druga połowa przeniesiona do drugiego wiersza.

Akad. — Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Trinum et unum Deo simile. Nempe divina iustitia e trino statu Reipublicae Polonae orta in Parlamento Regni Tribunalis Lublinensis, in Illustrissimis et amplissimis nominibus Illustrissimi ac Reverendissimi Domini, D. Hieronymi Wysocki, Custodis ecclesiae metropolitanae Gnesnensis, et Vladislaviensis, Archiabbatis Tremesnensis Tribunalis Regni Praesidentis Illustrissimi et Excellentissimi Domini D. Stanislai in Złoty Potok Potocki, Excubiarum Magni Ducatus Lithvaniae Praefecti Rubieszoviensis: Opolinensis etc: Capitanei Tribunalis Regni Mareschalci aliorumq; Illustrissimorum Sacrae Themidis Praesidvm. In suo ad Minoris Poloniae Thronum, ingressu, sub auspicio semitrinae Potocciorum Crucis. Orbi Lechico eminens. A Minoris Poloniae incola, Nobili Palatinatûs Cracoviensis. Demonstrata. Anno SSmae Trinitatis mysterij, à sole justiciae revelati. 1726. die ... fol. k. 22. (ark. L_2).

Dedykacya Trybunałowi którego skład wymieniony na dwóch kártkach. Na końcu podpisany autor. Miejsce druku nie wymienione.

Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Tvba vocalis triumphali palatinatus cracoviensis. Assistens vexillo illvstris et magnifici D: D: Stanislai à Łętow Łętowski vexilliferi palatinatvs craco: vicecapitanei et ivdicis Cast. Biecae: vicepalatini cracoviensis immortalem famam et generis dignitatem. Re-

sonans. Sub felicissimis auspicijs inaugurationis ejusdem. Ab addictissimo cultore suo amplissimo mecaenati oblata Annô. Abbreviati Verbi toto vocalis orbe. Lublini Typis Collegij S. J. Anno MDCCXXII. (1722). fol. kart 6.

Prozą. Od ark. C. wiersz: Columna honoris ' S. Łętowski. Jagiell. — Ossol.

Bogdański Gabryel pseudonym ob. Wiśniowiecki Janussius dux (Lutnia wesoła 1734).

Bogdanus Wojevoda obacz Gorecki Leonh. (1672) — Łasicki Jan (1578).

Bogdaszewski Helias ob. Chodkiewicz Georgius (1595) — Parentalia (1595) — Threni (Parthenicae sodalitatis Laz. Kmitae 1594) — Szymanowski M. (Threni in obitum 1596).

Bogdaszewski Karol ob. Komparski Jan (Threnodiae 1593).

Boginie słowiańskie ob. Paszkowski Marcin (1608).

Bogiewski Stanislaus ob. Godebski Martinus (1691).

Bogomili ob. Vigilantius B. (1688).

Bogomyslije w polzu prawowiernym, Socz. Joanna Maksimowicza, napiecz. w Czernigowie 1710. w 8ce, kart 13. i 361.

Tołstoj N. 222. — Karat. N. 1316. — Bibl. publi. Petersb. — Bibl. Karatajewa.

— Toż, napieczat. w Czernigowie. 1711. w 8ce.

Sopikow Cz. 1. N. 150. — Karataj. N. 1331. — Bibliot. publics. Petersb. — Bibl. Akademii nauk w Petersb.

Bogorodice diewo, rifmami słozisia Archiepisk. Joannom Maksimowiczom. Napieczat. w Czernigowie w 1707. fol. kart 17, 297 i 2.

Sopikow Cz. 1. N. 131. — Tołstoj N. 213. — Karat. N. 1274. — Bibliot. Publics. Petersb. — Bibl. Karatajew.

Bogorya Piotr ob. Skotnicki.

Bogoryjski kościół obacz Dyaryusz (1728).

Bogowie ob. Pomey Fr. (1768).

Boguchwał ob. Boguphalus.

BOGUCICKI Józef Kanty Nepomucen, syn Berka Lewkowicza († 28 Grudnia 1798). Assertiones ex historiae ecclesiasticae saeculo primo selectae per M. Josephum Bogucicki S. Th. Drem, historiae ecclesiasticae professorem, dubiis et objectionibus faciente satis M. Martino Fiałkowski artium liberalium et philosophiae doctore, historiae ecclesiasticae auditore, in collegio theologico scholae principis Regni Poloniae pro exercitatione publica expositae anno aerae christianae 1781 die 3. Julii. Cracoviae typis Universitatis w 8ce, 17 kart nlb. (Ark. B_2). Akad.

— In Nomine Domini Amen. Conclusiones theologicae de scriptura sacra et traditionibus pro disputatione Lunari mense Martis absolvenda, expositae. (Bez osob. tyt.) B. w. m. (1766). w 4ce, k. 2.

Na końcu: Disputabuntur publice in lectorio CC. DD. theologorum a. D. 1766. die 13. M. Martii. Conclusiones defendente V. Josepho Bogucicki sub asistentia M. Stanislai Patelski. Jagiell.

— In Nomine Domini Amen. Conclusiones thelogicae ex cursu morali, Menti D. Thomae Angelici et Eccl: Doct: conformes. A. M. Josepho Antonio de Clos Sacrae Theologiae praesentato, Collega Majore, Syradiensi Cancellario, Ecclesiarum; Collegiatae S. Floriani Clepardiae ad Cracoviam Canonico, Parochialis in Nasiechovice Curato, Academiae Pinczoviensis, Contubernii Philosophorum, necnon Sholarum (sic) Novodvorscianarum Provisore. Obiectis satisfaciente M. Josepho Cantio Bogucicki Artium liberalium & Philosophiae Doctore & Professore, Scholae Sancti Stephani Seniore. Publicae disputationi in Lectorio CC. DD. Theologorum expositae. Annô Domini 1767. die.... Mensis Novembris. Cracoviae Typis Academicis Collegii Majoris. w 4ce, 4 k. nlb.

Bandt. Hist. Bibl. U. Kr. S. 148. Jagiell.

— Continuatio controversiarum quaestionum juris, ad disputandum expositarum VII—XIV. obacz Marciszowski Jakob (Controversae quaestiones 1771).

— In Nomine Domini Amen. Cultus Duliae B. Isaiae Bonerio Sacrae Theologiae Doctori, Ordinis eremitarum S. Augustini, Provinciae Polonae, Conventus Cracoviensis ad aedes S. Catha-

rinae Virginis et Martyris exhibitus. Per dedicationem Thesium theologicarum disputationis publicae in alma Uniniversitate Cracoviensi defendente Conclusiones Excel: Dño M. Josepho Bogucicki, Phiae Dre, Scholae S. Stephani Seniore. Sub assistentia M. Stanislai Patelski Sacrae Theologiae Professoris Collegae Majoris, Ecclesiarum; Collegiatae S. Floriani Clepardiae ad Cracoviam Canonici, Parochialis S. Stephani Cracoviae Praepositi, Seminarii Vice-Praefecti. Cracoviae Annô Dñi 1767. Mense Martiô. w 4ce, 2½ ark.

Na arkuszu A4: Synopsis vitae B. J. Boneri. — Na ark. C. idą: Theses de Invocatione et cultu Sanctorum menti D. Thomae Aug. conformes.—Rycina na odwrocie tytułu wystawia Błog. Bonera. Pod ryciną podpis sc. Elev. Crac.
Jocher 2698, 5501.
Porównaj: Boner J. (Cultus).
Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Kazania o niektorych chrzesciańskiey religiey prawdach, przez Xiędza Józefa Bogucickiego Akad: Krak: w Kollegiacie Warszawskiey Swiętego Jana w czasie czterdziestodniowego postu Roku 1778. powiedziane. w Warszawie w Drukarni Piotra Dufour, drukarza J. K. Mci y Rzeczpospolitey. M. DCC. LXX. IX. (1779.) w 8ce, 168 str.

Przypis. Xięciu Michałowi Poniatowskiemu Bisk. Płock. i t d.
Zaczyna: Kazanie o cierpliwości chrześciańskiej, kończy: na święto niepokalanego poczęcia P. Maryi.
Jocher 3016. Jagiell. — Wileńs.

— Laudatio funebris perillustris olim clarissimi et reverendissimi Domini D. M: Jacobi Michaelis Marciszowski, utriusque iuris Doctoris, et Professoris, eiusdemq; Facultatis Procancellarii et Decani, Collegii iuridici Senioris Patris, Ecclesiarum; Cathedralis Cracoviensis Canonici, Collegiatae S. S. O. O. Primicerii, Parochialis in Koniusza et Pobiedr Curati, Librorum per Diaecesim Cracoviensem Censoris, Ordinandorum et Approbandorum Examinatoris, judiciorum Illustrissimi Consistorii Generalis Cracoviensis Judicis Surrogati, Contuberniorum; Regio-Jagelloniani, Jurisperitorum, necnon Coloniae Academicae Tarnoviensis Provisoris, viri de Republica Litteraria et Ecclesia Dei optime meriti. Dum in Ecclesia Collegiata SS. OO. Cracoviae pientissimis ejus manibus. Solennes exequiae ritu Catholicae ecclesiae persolverentur. Nomine maestissimorum academicorum Ordinum lugubri calamô M. Josephi, Nepomuceni, Cantii Bogucicki philosophiae Doctoris ejusdemq; professoris, venturae posteritatis memoriae commendata. Anno post Christum Natum 1773. die 13. Mensis Martii. Cracoviae, typis Seminarii academico-dioecesani. w 4ce, 13 kart.

Przypisał prozą egzekutorom testamentu: X. Antoniemu Żołędziowskiemu ob. pr. i S. Teol. Dr. i Prof. X. Franciszkowi Zięblińskiemu ob. pr. Dr. i dziekanowi kollegiaty WW. SS., oraz Franciszkowi Ant. Cwierzewiczowi, ob. prawa professorowi i Kanonikowi kollegiaty WW. SS. Prawie żadnych nie ma szczegółów do jego żywota. Krasińs. — Ossol.

— Oratio Josephi Bogucicki S. T. Doctoris, Historiae Ecclesiasticae in Collegio theologico professoris, Scholae Regni Cracoviensis secretarii, cùm in eadem Regni schola, Universitate Cracoviensi, ab amplissimo publicae institutioni Praefectorum Collegio, studiorum reformatio introduceretur. Annô aerae vulgaris 1780. die 29. Septembris Divo Michaëli sacrâ, dicta. Bez wyr. m. i r. (Cracoviae 1780). w 4ce, kart nlb. 6.

Jocher 1321. Jagiell. — Ossol.

— Ob. Ankwicz Józef (List 1781) — Marciszowski Jak. (1771) — Merces (1764) — Mrugaczewski Michael (1769) — Muszyński Józef Kanty (1769).

Muczkow. Rozmait. histor. 7—36. — Muczkowski w Dwutyg. liter. T. I. s. 12. 47. 75. i 53. — Bandt. Hist. bibl. Uniw. 148—151. — Encykl. kościelna II. 440.

BOGUCKI Ambrosius Ignatius. Portentum naturae saeculorum prodigium, in carne Angelus D. Thomas de Aquino. Reverendissimo in Christo Patri P. Stephano Demsich Fratrum Eremitarum Ord: S. Pauli primi Er: priori generali dignissimo, Sacrosanctae Theologiae Doctori eximio &c. &c. Patri, Patrono ac Protectori gratiosissimo colendissimo. Ad

ıuspicatissimum ejus sarmaticum in orɔem adventum, devotô obsequii, et fiıalis subjectionis cultu, una cum philosophicis, applaudentis angelicae schoae thesibus ad intuendum propositum. Et in augustissimo, prodigiis Clari-Monis Częstochoviensis Mariaeburgo in anıuo solennitatis suae recursu a relig: n Christo Fratre Ambrosio Ignatio Boςucki O. S. Pauli P. Eremitae Phil: ıuditore, ejusdemq; defendente. Praeıide Rev: in Christo P. Brunone Joseɔho Choynacki ejusdem instituti, A. A. L. L. et Phil: Professore actuali ac Ordinario. Oratoriô argumentô demonıtratum. Anno quô portentum portenɔrum maximum incarnatum 1730. die 7. Martii Typis Clari Montis Częstochoviensis. fol. k. nlb. 12.

Na czele miedzioryt na wielkim arkuszu, zdaje się zagraniczny. Przedstawia Papieża na tronie, Św. Tomasza i kościół gorejący.

Na ark. D. są Assertiones philosophicae. Oratio zawarta w sześciu kartach.

Jagiell.

BOGUCKI Henryk († w Pińsku 1782). Adamo Czartoryiski, Augusti Principis Palatini Russiae, Ducis in Zukow, Caɔitanei Camenecensis, Latyczoviensis, Filio, in Sieniawa, Jarosław, Szkłow, Satanow, Miaedzyboz, Grzymałow, Towste, Tarnoruda, Brzezany etc. Haeredi et Domino, Fr. Henricus Bogucki Ord. Praed. Provinc Russiae Coenobii Monis Rosariani Alumnus, in Collegio S. Thomae de Urbe S. Th. Auditor, se suasque Theologicas Theses de Incarnatione, de Poenitentia et de Romano Pontifice D. C. 2. Superiorum facultae. Romae MDCCLIV. ex typographia Nicolai et Marci Palearini (1754). fol. ½ ark

Jocher 2672. omyłką pisze go Buydecki.

Ossol.

— Illustriss. Excellentiss. Domino D. Antonio ab Aureo Potok Potocki Palatino Bełzensi, Exercitus Pedestris Regni Generali Locum tenenti et Rohomagistri Ordinum Aquilae Albae, SS. Andreae Apostoli et Alexandri Nerensis Equiti, Goczoviensi Buczniovionsi Praefecto in Uscie, Hussiatyn, Krasnopole, Machnówka et Struga etc. Haeredi Studium theologicum Leopoliense S. Mariae Magdalenae per Fratrem Henricum Bogucki S. Theol. Lectorem et Professorem Secundarium, Ordinis Praedicatorum Provinciae Russiae Sancti Hyacinthi fundatori et benefactori se suasq; Theolog. Theses D. C. O. Leopoli 1759. w 4ce, kart nlb. 9.

Jocher 2678. Ossol.

— Theologia dogmatica critica et speculativa menti divi Thomae Aquinatis ecclesiae v. Doctoris accommodata. Poczajoviae; in typogr. P. P. Basilianorum. 1780. w 4ce, tomów 3. (Tom 3ci str. 374).

— Ob. Walsekki Antoni B. (O gruncie religii 1777).

BOGUCKI Józef S. J. (ur. 9. Stycz. 1693 † 24. Stycz. 1737). Conceptus mirabilis votivis epigrammatibus insertus seu centuria prodigiosorum testimoniorum, piam de Immaculata Mariae Virginis conceptione sententiam firmantium, ad epigrammaticam cytharam decantata. Accessit Victoria conceptae Deiparae de Orco in primo instanti reportata, et Triumphus. Solutâ hic, ligatâ illa oratione, celebrata. à P. Josepho Bogucki S. J. Anno Domini MDCCXXI. Posnaniae, typis Clari Collegii Societatis Jesu. 1721. w 4ce, kart 12, str. 155 i Index k. 2.

Dedyk. Stan. Garczyńskiemu Kaszt. bydgos. W dedykacyi genealogia Garczyńskich, Grzymałkowskich, Radomickich. Dzieło przeplatane epigrammami.

Juszyńs. Dykcyon.

Czartor. — Czetwert — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Festvm innocentiae seu originali noxae non obnoxiae Marianae Conceptionis concionatorio cultu celebratvm cum octava à P: Josepho Bogucki Polono Soc: Jesu. Lublini typis Collegii Soc: Jesu Anno Dñi 1724. w 4ce, kart 11, 144 str. i na końcu Index kart 3.

Przypis. Anton. Skarbek Kiełczewski Thomae Kiełczewski et Remigiano Kiełczewski; z miedzior. herbu. W dedykacyi genealogia.

Obejmuje: Concio I—VIII..

Brown. Bibl. pis. 123—4. — Jocher 4591.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Genealogia Deorum gentilitium.

— Sanctiores triarii, S. J. diaboli, carnis, et mundi heroici victores, B. Stanislaus Kostka Polonus, B. Joannes Franciscus Regis Gallus, Ven: Robertus Bellarminus Montepolitianus S. R. E. Card: è Soc: Jesu. Tergemina, pòési adorati a Josepho Bogucki Soc: Jesv. Anno Dñi MDCCXX. Typis Clari Collegij Posnaniensis. (1720). w 8ce, k. 12. nlb. str. 288.

Dedyk. Ludwikowi Szołdrskiemu kasztel. gnieźn. gdzie na ośmiu kartkach genealogia domu. Syllabus autorum tj. poczet źródeł obejmuje bibliografią przedmiotu na trzech stronnicach. Na odwr. tytułu miedzioryt herbu. Całe wierszem. Do str. 181 idzie Poesis elegiaca; dalej zaś Poesis epigrammatica. Liber I. De Stanislao Hosio. Occupationes B. Stanislai. Polonis Turcas ad Chotimium etc. Alex. Kostka comes. Liber II. (s. 171). De Stanislais polonis sanctis. Lib. III. (s. 220). De B. Joanne Fr. Regis Lib. IV. (s. 243). De Rob. Bellarmino. Appendix ad poesim heroicam (str. 261). Principes primaeque Sarmaticae familiae D. Kostcae innexae.

Czetwert. — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Słodycz miodopłynnego Doktora Bernarda Swiętego żyćia ludzkiego goryczy łagodząca w uroczystą iego pamiątkę, przypadáiącą ná niedźielę dwunástą po świątkách, w kośćiele Wágrowieckim W. W. O. O. Cystersow z katedry kaznodźieyskiey do gustu podana przez X. Jozefa Boguckiego, S. J. Káźnodźieię Ordynáryuszá Kollegiáty Poznáńskiey S. Maryi Magdaleny. Roku Páńskiego 1730. w Poznaniu, typis Clari Collegii Societatis Jesu. folio, 21 k. (Sygn. I_2).

Na odwr. str. tyt. herb Opata Bystrama, pod nim 2 czterowiersze łac. Przypis prozą łac. Remigiemu Wilhelmowi Bystramowi Opatowi Klasztoru Cysterskiego w Obrze. Dalej kazanie które zaczyna się na tekst: Alligavit vulnera ejus. Wiele tu przytoczeń z poetów klassycznych. Jest tu anegdota o Kurossu i Gamracie.

Jagiell. — Ossol. — X. Polkows.

— Gorny splendor západaiącego przez śmierć w podziemne grobowce doliny, prześwietnego Tarnawy przy ostatniey pogrzebowey usłudze Wielmozney Jmci Pani Teresie z Malczowskich Stradomski Stolnikowy Owruckiey od zawdźięczáiącego Wielkiey Dobrodźice swoiey Collegium Sándomirskiego Societatis Jesu, wyświádczoney, z kaznodźieyskiey kátedry pokazany przez X. Jozefa Boguckiego tegosz zakonu; káznodźieię Ordynáryuszá ná ten czas kośćioła Krákowskiego SS. Apostołow Piotra y Pawła roku od weszćia słońca spráwiedliwośći 1729. we Czwártek Márcowy po Niedźieli czwartey w Post. W drukarni Clari Collegii Posnan: Societ. Jesu (1729). fol. str. 16.

Dedykacya Maryannie z Hunrugów Szołdrskiey Wojew. Inowr. Generał. W. K. P. żonie Ludwika.

Na ark. D. nadmienia o dziełach Stradomskiej: O liliowey Kazimierza niewinności. Supplikę Jana Fr. Regis (Godzinki. Litanie). Nabożeństwo o S. Serafickim Franciszku. O pustelniku Apollinarze officiuszki. Litanie na każdy dzień roku. Wreszcie: o rożnych Patronach hymny. Biograficznych szczegółów nie ma.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Stanisław Kostka Soc. Jesu, Patron pryncypalny Korony Polskiey od Klemensa X. deklarowany od Benedykta XIII. w poczet świętych policzony. Przy solennym obchodzie Kanonizacyi swoiey w stołecznym Polskiego Królestwa mieśćie Krakowie Oyczystemu nabożeństwu do uczczenia podany. Przez X. Józefa Boguckiego S. J. Za pozwoleniem Starszych. W Krakowie w druk. Jakuba Matyaszkiewicza, J. K. M. Typ. 1727. str. 8. Ossol.

— Wzrost nieustaiący s. sprawiedliwości Jasnie Wielmoznym sędziom pewny honoru y sławy inkrement przynoszący. Za prezydencyi Jasnie Wielmoznego Jego Mosci Xiędza Hieronima z Wysocka Wysockiego, kustosza gnieznienskiego, y wrocławskiego. Zá laski Jaśnie Wielmoznego Jegomosci Pana Woyciecha z Kurozwęk Męcinskiego Starosty Ostrzeszowskiego, etc. etc. W Kośćiele fárnym Piotrkowskim, przy powitániu powrácających ná reássumpcyą świętey funkcyi trybunálskiey Jáśnie Wielmożnych gośći, z káthedry káznodźieyskiey ogłoszony. W niedźielę

ierwsza po trzech krolách. Przez Xiędza Józefa Boguckiego Societ: Jesu. Tegoż Kościołá Káznodzieię. Roku Páńskiego 1732. W Kaliszu w drukárni J. K. M. Collegium Societatis Jesu. fol. k. 12.

Jest tu lista Sędziów trybunału. Kazanie idzie od ark. C. Zaczyna się od cytaty: Jesus proficiebat.

Jagiell. — Ossol. — Kijows.

BOGUCKI Józef II. Mowa Wielmożnego Jegomości Pana ..... Subdelegata grodzkiego krakowskiego. Przy reassumpcyi trybunału Koronnego dnia 21. Kwietnia roku 1757. w Lublinie miana. Fol. kart 4. (Bez osob. tyt.).

Mówi o powstaniu trybunału w Polsce w r. 1578. Kończy pochwałą Piotra Rokosowskiego i Ad. Małachowskiego.

Jagiell. — Krasińs.

BOGUCKI (Bogutzky) C. Gli. praes. J. H. Schulze. Dissertatio inauguralis medica de anatomes ad praxin medicam summa necessitate. Halae Magd. (1737). w 4ce.

BOGUCKI Kasper. Mowa Kaspra Krzywdy Boguckiego majora Batalionu skarbu kor. posła wyszogrodzkiego dnia 30 mca julii 1793. roku miana. (1793). fol. 1 strona.

Przeciw wejściu Wojsk pruskich.

Branic. — Jagiell. — Krasińs.

— Mowa na dzień 5. Augusta 1793. miana. (Zarazem:) Głos tegoż w d. 2 Septembra miany. folio, kart 2.

Krasińs.

— Przymowienie się .... posła wyszogrodzkiego, podczas rekommendacyi podpułkownika Haumana na pułkownika do regimentu J. W. Działyńskiego, na sessyi dnia 29. Jul. 1793. fol. str. 1.

Jagiell.

Bogufał obacz Boguphalus.

Bogumenski Bernard ob. Węgierski Andr. (Epithalamia 1629).

BOGUMIŁ Kapucyn. Kazanie na czterdziesto-godzinnym nabożeństwie z okoliczności nieszczęść Królestwa odprawuiącym się w kościele XX. Kapucynow przez X. Bogumiła tegoż Zakonu Kaznodzieię miane Roku 1769. dnia 30. Grudnia. W Warszawie w Druk. S. J. w 4ce, 32 str.

Dedykacya do Tomasza z Bękowa Czapskiego, Knyszyńskiego, Radzyńskiego, Bratyanskiego. Ziękorskiego Starosty. Mówi o fundacyi Kapucynów w Rywałdzie (w dziedzicznych dobrach).

Czapski. — Czartor. — Krasińs. — Ossol.

— Kazania podczas solemnych wotyw odprawuiących się na podziękowanie Bogu, za wybawienie Nayjas: Króla JMCJ Stanisława Augusta z niebespieczenstwa śmierci uknowaney od zasadzonych złoczyńców miane w kościele XX. Kapucynow. Przez X. Bogumiła, w tymże kościele ordynaryinego kaznodzieie. W Warszawie w drukarni J. K. Mci i Rzpltey in Collegio Societatis Jesu roku 1772. w 8ce mał. str. 56.

Jest kazań dwa, drugie od str. 28.

Jagiell. — Kijows.

(**Bogumił** Błogosławiony Arcybisk. Gniez. † 10. Czerwca 1182). Pieśń o Swiętym Bogumile, która przy grobie Jego w Unicjowie, codzień po wotywie śpiewana bywa. w 8ce, 3 karty nlb. Bez roku i m. druku (około 176 r.).

Warsz. Uniw.

— Ob. Baronius Mart. (Vitae Sanct. 1609) — Damalewicz Stephanus (Vita 1661. 1714) — Sokołowski Bartłomiej (Addytament, Cuda 1748, Historia przekład z Damalewicza 1748) — Wielowiejski (Życie 1778).

Niesiecki Herbarz. — Dzieje dobroczynn. 1820. str. 259. — Rzepnicki. Vitae I. 50—53. — Bużeński Żywoty arcyb. gniezn. — Jaroszew. Matka święt. pols. — Encykl. Orgelbr. III. 881—3. — Przyj. ludu Poznańs. R. III. s. 77—8. R. IV. 123—4. — Jocher Obr. Bibl. III. s. 426.

BOGUMIŃSKI Bernard. Epigrammata do Andrzeja Węgierskiego (przy jego dziełach).

Juszyńs. Dykc. I. 29.

BOGUPHALUS II. episc. Posnan. († 1253). Chronicon Poloniae (do r. 1252) cum continuatione Baczkonis custodis. Posnaniensis (do r. 1271).

Jest w: Sommersberga Siles. rer. Scrpt. Lipsiae 1730. f. II. 18—78.

Jagiell. — Raczyńs.

— Boguphali. II. de armis et domo Rosarum episcopi posnaniensis Chronicon Poloniae cum continuatione, à pag. 132. Baszkonis Custodis Pos. Prodit sumptu Josephi Alexandri Jabłonowski Principis

S. R. J. dapiferi M. D. Lituaniae capitanei Buscensis etc. etc. etc. ex musaeo J. Z. R. R. (Józef Załuski Ref.) qui praemisit aliud anonymi Chronicon circa annum 1285. scriptum, ex collectione Sommersbergianâ. Varsaviae, typis S. R. M: et Reipublicae in Collegio Scholarû Piarum MDCCLII. (1752). w 4ce, kart 15 nlb. i str. 169.

Przedruk ze zbioru Sommersberga: Scriptores rer. siles. II. 18—78. Toż samo anonim ze Sommerberga. Na odwr. tytułu: Vita Boguphali II. ex Długosii vitis episc. Rozpoczyna Chronica Polonorum (Hunc librum comparavit Dux Ludvicus Dnus Bregensis a. d. MCCCLX.) Obejmuje kart 17.

Akad. — Bran. — Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Przezdz. — Tow. Poznańs. — Uniw. lwows. — Wileńs.

— Toż. editio III. w Zbiorze Mitzlera Tom III. folio.

— Ob. Minasowicz J. Ep. (1778) — Mitzler Wawrz. (1761) — Sommersberg Frid. Wilh. (Silesiacarum rerum 1730).

Encykl. Orgelbr. III. 877—8. — Łętowski Katal. II. 57. III. 474. — Przyj. ludu 1834. R. I. s. 91. — Bentk. II. 707—8. — Wiszniew. VI. 120. — Janociana II. 12. 23. III. 18. — Gołemb. O dziejop. 48. — Święcki Hist. Pam. I. 249. — Rzepnicki Vitae praes. II. 111—2. — Lelew. Bibl. ksiąg. II. 285. — Bibl. Warsz. 1846 T. 21. s. 470. — Bielowski Monum. II. — Mosbach A. (G. Paweł 1867. Ueber Godyslaw Paul. 1872).

BOGURSKI Jan. Kazanie z wyznaczoney materyi o ufności w Opatrzności Boskiey. Względem potrzeb-życia doczesnego podczas czterdziestogodzinnego nabożeństwa we wtorek świątecżny miane. Przez JMć Xiędza Jana Bogurskiego Nauk wyzwolonych filozofii Doktora proboszcza Jeżowskiego w dyecezyi płockiey roku 1784. Za pozwoleniem zwierzchności. w Warszawie w drukarni XX. Missyonarzów. w 8ce, kart 3. str. 22.

Przypisane Maxymilianowi Brunonowi Sierakowskiemu hr. Kasztelanowi Płockiemu, Marszałkowi Trybunału Kor. i Kawalerowi orderów Orła białego i S. Stanisława. Jocher 5102.

Akad. — Jagiell. — Zielińs.

BOGURSKI Stanislaus. Votum Sarmatiae in coronatione Serenissimi Potentissimi Vladislai IV. D. G. Regis Poloniae etc. .... expressum ac publicatum per ..... Cracoviae, in officina Martini Philipowski. 1633. w 4ce, kart 4 nlb. Warsz. Uniw.

Bogus Joan. Regis Poloniae aulicus obacz Fabianus G. (Poemata).

Boguski Andreas obacz Buczkowski Jan (Hymenaeus 1615).

Bogusław Jaxa błogosławiony († 14 maja 1498) ob. Amator (Verus 1686).

(Bogusławscy Jerzy, Joanna, Felix). Sprawa WW. J. PP. Jerzego i Joanny z Kuszelewskich Rodzicow, Felixa Syna, Bogusławskich, Woyskich, Wendeńskich Panow; Stanisława Terpiłowskiego Ekonoma, Pracowitych Grzegorza Dembiny Furmana, Janka Tkacza, Martyna Suprona i dalszych w aktoracie wymienionych z WW. J. PP. Kasprem i Maryanną z Konarskich Rodzicami, Piotrem Synem, Małgorzatą, Jozefatą i Petronelą Córkami Bogusławskiemi Skarb: Mozyr. Michałem i Maryanną z Bogusławskich Olędzkiemi Małżonkami, tudzież Kazimierzem Roszkowskim, niemniey Pracowitemi Jaśkiem Furmańczykiem i żoną jego, Martynem Szewczukiem i dalszemi Pomocnikami w aktoracie i żałobie wyrażonemi. Wilno, 1799. [dopis.: 1/11 Aug.] fol. sig. A—D, kart 8.

Dopisano: Bened. Puciłowski szambelan Dwor. Pols. adwokat Sądu gł. Litt. (bronił). Jagiell.

(Bogusławscy Kasper, Maryanna, Piotr, Jozafata i Petronela). Głos od WW. JPP. Kaspra i Marianny z Komarackich Skar: Mozyr. Rodzicow, Piotra Syna, Jozafaty i Petroneli Corek Bogusławskich, JPP. Michała i Maryanny z Bogusławskich Olędzkich przeciwko WW. JPP. Jerzemu i Johannie z Kuszelewskich Woyskim, Wendeńskim Rodzicom, Felicianowi Synowi Bogusławskim Panom, JP. Stanisławowi Terpiłowskiemu Ekonomowi, Pracowitym Grzegorzowi Dembinie Furmanowi, Jankowi Tkaczowi Martynowi

Supronowi Andrzeiowi i Dymitrowi Odolikom i dalszym Jch Ludziom i poddanym Dekretem i pozwami zaiętym. [dopis.: 1787. Mart. 17. w Grodzie Brzes.] (Wilno, 1799. Aug. 16. dop.) fol. sig. A—C_2 (kart 6).

Dopis. Sikorski Mostown. Smoleń. Adwok. Sądu Gł. Litt. Na innych processach dodano, że: indukował. Jagiell.

Bogusławska Anna ob. Bogusławski Wojciech Stanisław (1698).

Bogusławski Albert ob. Bogusławski Walenty.

Bogusławski Demetrius ob. Jurgiewicz Andrzej (1588).

BOGUSŁAWSKI Felix. Sprawa Wgo J. P. .... woyskiego Wenden. z Wm. JPm. Józefem Krupowiczem rotmistrzem Grodzienskim. B. dr. i m. fol. k. nlb. 4.

Zieliń.

BOGUSŁAWSKI J. Mare aquinaticum vastitate indificientis speculationis inexhaustum in cell. Clari Montis Częstochoviensis conventu desponsatum seu Conclusiones Philosophicae magno honori etc. Stanis. a Rupniew Rupniewski etc. consecratae et publ. disp. expositae praesid. Damaso Perelski etc. defend. J. Bogusławski. 1728. d. 26. Novembris. Typ. Cl. Mon. Częst. folio k. nlb. 7. z ryc. herbu. Krasiń.

— **i PERELSKI D.** Coelum in terris proprio a sole in mores suo investigabile D. Thomas Aquinas etc. ad meridiem dignitatis P. S. Stanislao Cas. Bronikowski praesentatum a J. Bogusławski et D. Perelski 1730. Typ. Clari Montis Częst. folio, kart 9. Krasiń.

Bogusławski Jan X. pleban z Miechocina. ob. Sokołowski S. (Józef Sprawiedliwy 1596) — Warszewicki Krzyszt. (O śmierci 1599).

Maciej. Piśmienn. I. 624. III. 364—7. — Wiszn. H. l. IX. 208. — Siarcz. Obraz. I. 38.

Bogusławski Joannes Josephus. Unus et idem nunquam dissolubilis ob. Affectus (1740).

Pracy tej zapewne autor sam Bogusławski, bo po wierszu Fontes Castalii, w Prophasis invitans et animans mówi: Illustr..... abbates.... J. J. Bogusławski Decanus Lvovecensis, Parochus Wronecensis, post humill. recommendationem intimo corde precor, voveo, et alloquor, non meis sed magni Ascetae verbis. Poczem podaje: Propositiones seu regulae, faederatam nostram societatem dirigentes. Od ark. C_4 idą Motiva quib. succurrere purgantibus incitamur.

— Ob. Burglewicz And. (Medulla 1744).

BOGUSŁAWSKI Konstanty Jozef. Kanonik (ur. 9. Grud. 1784. † 1817). Oratio de utilitate atque praestantia studii theologici adversus quosdam illius vituperatores, pro restauratione praelectionum in principe schola Magni Ducatus Lithvaniae habita à Constantino Bogusławski Scholarum Piarum Philosophiae et Theologiae Doctore, publico Professore Theologiae Moralis & Historiae Ecclesiasticae in eadem principe Schola M. D. L. V. Nonas Octobris A. D. MDCCLXXXIX. (1789). B. m. dr. w 8ce, str. 28.

Kraszewski Wilno, IV. s. 352. podaje za Bielskim błędnie tytuł z datą: Vilnae, typ. Academ. 1790. w 4ce. — Chodynicki. Dykcyon. Czartor. — Jagiell.

— O doskonałym prawodawctwie przez X. Konstantyna Bogusławskiego S. P. Sanabilibus aegrotamus molis. Seneca. w Warszawie w drukarni Nadworney J. K. Mci i Prześ: Kom: Edukacyi Narodowey. Roku 1786. w 8ce, k. 2. str. 121.

Dzieło to jest przypisane Xiędzu Grzegorzowi Piramowiczowi Przy wstępie do materyi tytuł jest taki: O doskonałym prawodawctwie, czyli o pożytkach wydoskonaloney edukacyi narodowej.

Od str. 103. idą Przypisy. Powołuje się J. J. Rousseau'a i Burkego.

Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows. — Zieliń.

— Zycia sławnych Polaków krotko zebrane. Tom I. (Tu cytata z Seneki). w Warszawie, w drukarni Nadworney J. K. Mci i Przeświętney Kommissyi Edukacyi narodowey, roku 1788. w 8ce, k. 4. str. 205. i rej. k. 1.

Są to krótkie biografie 55. mężów w historyi głośnych, zacząwszy od Goworka, kończąc na Jerzym Lubomirskim.

Roczniki T. p. N. T. XVI. 252. — Bielski Vitae 186. — Encykl. Org. III. 470. 884. — Kuryer litews. 1810. N. 45. — Dzieje

Dobroczynn. 1820. str. 73. — Horanyi Scriptor. I. 267—8.
Akad. — Chreptow. — Dzików. — Jagiell.

BOGUSŁAWSKI Łukasz. Komedya pod tytułem: Miłość w obronie oyczyzny, w czterech aktach oryginalnie w języku polskim przez Ł: Bogusławskiego w miesiącu Maju roku 1792. ułożona. w Warszawie. w 8ce, str. 166.

Przypis. Łukaszowi Bniúskiemu swemu dobroczyńcy.
Mówi autor, iż napisał sztukę w ciągu dni ośmiu po wydaniu deklaracyi moskiewskiej, że pracę tę: „młodość i krótkość czasu zrobiły."
Jagiell. — Uniw. lwows.

BOGUSŁAWSKI Matthias Jan Kanty. Bieg ognistemi serdecznych affektów promieniami nad złotym torem Xiężyca swego unoszącey się Jutrzenki przy szczęśliwym szukaney miłości spacyerze do uwieńczonego gwiazdami strzelca w dożywotnią prześwietnych świateł Kolligacyą skierowany przy soleuney aktu nupcyalnego pompie WW. Jchmośćiów Oblubieńców JMsci Pana Jakuba na Raciboszku Morsztyna Stan. Kowalskiego Posła na Seym Generalny Warszawski z Wdztwa Krakowskiego etc. i J. M. Panny P. Heleny z Kalinowy Kalinowskiey Starościanki Gniewkowskiey etc. na Zodyjaku polskim upatrzony. Na oczywisty uniżonego powinszowania dowód przez M. M. Jana Kantego Bogusławskiego w przesławney Akademii Krakowskiey nauk wyzwolonych i filozofiey Dra na ten czas Kolonij Nowo-mieyskiey Direktora, wesołym oyczystego rytmu applauzem pokonany. R. P. 1694. d. 17. stycznia. W Krakowie, w druk. akad. 1694. fol. k. 5. Ossol.

— Icon virtutis et eruditionis, viris rarae probitatis, et scientiae coloribus, in Perillustri et admodum Reverendo Domino D. Michaele Sławogurski, in celeberrima Universitate Cracoviensi, Sacrae Theologiae Doctore, Praeposito Neo Corcinensi, adumbrata, et ad diem festivitatis, annua revolutione feliciter recurrentis, S. Michaelis Archang. tutelaris sui, per M. Matthiam Joannem Cantium Bogusławski, in eadem celeberrima Universitate Cracoviensi, Artium et Philosophiae Doctorem, et Professorem ac interea Scholae Neo-Corcinensis Directorem officioso calamo, luci publicae, praesentata; observantiaeq; et gratulationis ergo, cum solenni applausu mecaenati, patronoq; suo amplissimo dedicata, anno aeterni Verbi humanâ carne adumbrati 1693. tertio Calendas Octobris. Cracoviae, typis Universitatis (1693). fol. k. 5.

Na odwrocie tytułu pod herbem czworowiersz podpisał Casim. Zarzycki.
Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Purpura gentilitiae rosae, D. Adalberti, Gnesnensis olim Archipraesulis et Martyris, Regniq; Poloniae Patroni, in roseo virtutum et magnorum in ecclesia Dei meritorum murice, perillustris et admodum Reverendi Dom. D. M. Adalberti Staszewski, in celeberrima Universitate Cracoviensi Artium et Philosophiae Dris, Ecclesiae Collegiatae Vislicensis Decani, Praepositi Choberzscensis, etc. vernans, et ad solennem annui eiusdem patrocinij recursum, in vim debitae venerationis et devotae gratulationis, inter ridentes veris purpurei delicias, Benefactori et Patrono suo amplissimo, officioso calamo per M. Matthiam Joannem Cantium Bogusławski, Artium Liberalium et Philosophiae Drem ac Professorem, protunc Scholae Neo-Corcinensis Directorem, explicata. Anno efflorescentis in salutem nostram Nazaraei floris Christi Domini 1694. Die 23. Aprilis. Cracoviae typis Universitatis (1694). fol. k. 4.

Na odwrocie tytułu pod herbem czworowiersz podpisał Ant. Staszewski.
Jagiell. — Ossol.

— Roskwitły wdzięcznowonnemi serdecznych affektów liliami Kotficz w szczęsliwych szukaney miłosci granicach sciągnioną na dożywotney zakład przyjaźni ręką sercowabney tryumfalnego Nałęcza Heroiny zagraniczony. Przy weselnym Akcie JW. JP. Andrzeja z Radomicka Radomickiego kasztel. Kowal. i J. Panny Franciszki z Czarnkowa Czarnkowskiey Starościanki Brzeskiey etc. wesołym na wiekopomną pa-

iiątkę oyczystego rythmu applauzem ana Kan. Bogusławskiego uwieńczony 690. 12 Listop. w druk. Akad. Ponańs. fol. ark. E. (wierszem).

Czartor.

— Ob. Rotkiewicz Concessus (Altiudo 1686).

Bogusławski Mikołaj I. obacz Syrus 'ubl. (Sententiae Paraphr. Erasmi 1590).

Bogusławski Mikołaj II. ob. Chojec-y Kar. i Sal. (Sprawa 1785).

Bogusławski Petrus ob. Ofmański Ioan. Vladisl. (1642).

BOGUSŁAWSKI Walenty. Złote runo. 3. w. m. w 4ce, ark. 2.

— Carmen onomasticum gratulato-ium patri suo capitaneo Plocensi Al-erto Boguslawski.

Załuski Bibl. poet. str. 30.

(Bogusławski Wojciech Stan.) Paac nieśmiertelnej Ubyszów sławy pod wieczną starożytnych Ubyszowskich slamr dyrekcyą wystawiony herbownym nieczem zaszczycony, a pod wjazd szczęśliwy na Starostwo Płockie Wielmożnego Jego Mości Pana Wojciecha na Bogusławicach Bogusławskiego Starosty płockiego i płońskiego, Wielmożney Jmci Pani Annie Ubyszownie Bogusławskiey Starościnie płockiey i płońskiey otworzony Kollegyum płockiego Societatis Jesu roku 1698. dnia 25. Sierpnia. folio, 3 karty nlb.

Na odwr. tytułu przemowę prozą do Bogusławskiej podpisało Kollegium płockie. Sam panegiryk wierszem polskim skreślony, i w nim wychwala zasługi całej rodziny Ubyszów i cnoty samej Starościny.

Warsz. Uniw.

— Ob. Bogusławski Wal. (Runo). — Eyrarowicz Christ. (Arcus triumphalis 1698).

BOGUSŁAWSKI Wojciech (II.) (1754 † 1829). Czekina albo cnotliwa panienka, opera z włoskiego tłomaczona we trzech aktach z muzyką sławnego Pana Piccini y przez aktorow narodowych J. K. M. na teatrze warszawskim reprezentowana. w Warszawie, w drukarni P. Dufour J. K. M. i Rzeczy pospolitey typografa. M. DCC. LXXXIII. (1783). w 8ce, str. 101.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Zielińs.

— Don Juan, albo ukarany libertyn. Opera we trzech aktach, z włoskiego tłómaczona [przez W. Bogusławskiego] z muzyką Jmci Pana Joachima Albertini Kapelmaystra Nayiaśnieyszego Pana, na teatrze warszawskim reprezentowana. w Warszawie, u Piotra Dufour, drukarza J. K. Mci y Rzeczypospolitey. M. DCC. LXXXIII. (1783). w 8ce, str. 86.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Kijows. — Zielińs.

— Dowod wdzięczności narodu komedya we dwóch aktach, przystosowana do uroczystości obchodu szczęśliwego na tron wybrania Nayiasnieyszego Pana. a na dopełnienie komedyi Powrot Posła napisana przez Woyciecha Bogusławskiego. Któżby nierad, z upadku gdy Oyczyzna wstaie, Uwielbiać Imię Tego, kto iey rękę daie. Akt I. sc. 4. W Warszawie 1791. w 4ce, k. 4. str. 54.

Dedyk. Stan. Augustowi i wiersz do Jul. Niemcewicza.

K. Estreicher Dzienn. literac. 1858. N. 46. Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Zielińs.

— Tenże tytuł. W Warszawie 1792. w 4ce, k. 4. str. 42.

K. Estreicher Dzienn. liter. 1854. N. 46. Akad. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Epilog w dzień rocznego obchodu szczęśliwego na Tron wyniesienia Nayjaśnieyszego Pana powiedziany przez JP. ..... Dyrektora Teatru Narodowego na końcu tragedyj Lanassa ktora pierwszy raz w przytomności J. K. Mci d. 7. Marca reprezentowaną była 1790. B. w. m. dr. (Warszawa) w 7ce k. 2.

Czartor. — Warsz. Uniw.

— Fraskatanka czyli dziewczyna zalotna, opera. We trzech aktach z muzyką sławnego Pana Jana Paisiello z włoskiego przełozona [przez Wojc. Bogusławskiego] y na teatrze warszawskim przez aktorow narodowych J. K. M. reprezentowana. W Warszawie w drukarni P. Dufour drukarza J. K. Mci y Rzeczypospolitey. M. DCC. LXXXII. (1782). w 8ce, str. 130.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Zielińs.

— Henryk szósty na łowach komedya we trzech aktach z powieści angielskiey napisana przez Woyciecha Bogusławskiego. Quid leges sine moribus? W Warszawie MDCCXCII. (1763). w 8ce, str. 152.

— Toż, tamże 1792. w 8ce, s. 153. (inna edycya).

Wyszły dwa odbicia jednego roku.
Czartor. — Ossol. — Uniw. lwows. — Zieliń.

— Toż .... Edycya druga. Warszawa (u Pijarów) 1793. w 8ce, str. 153. prócz karty tytułowej.

Tejże treści balet wystawiono w Warszawie r. 1775 układu Prenczyńskiego. Prawdopodobnie Bogusławski zaczerpnął z niego osnowę do komedyi.
Bentkow. I. 538. — Tygodnik lwows. 1820 r. Krasiń.

— Kantata spiewana na teatrze lwowskim przez aktorow polskich w dzień uroczystości obchodu instalacyi J. W. Kajetana Ignacego Gozdawa na Kitkach Kickiego Arcy Biskupa Lwowskiego. Napisana przez Wojciecha Bogusławskiego z muzyką JPana Stefani. W Lwowie, w drukarni Pillerowskiey 1798. w 4ce, k. 2. Ossol.

— Kotek zgubiony komedya w jednym akcie z francuzkiego przez Woyciecha Bogusławskiego. Lwów. w 8ce.

Z dzieła Theatre de Campagne.

— Toż .... z francuzkiego tłumaczona y na teatrze warszawskim reprezentowana. W Warszawie, u Piotra Dufour J. K. M. y Rzpltey druk. 1783. w 8ce, str. 48.

Teatr polski Tom 13. Nr. 3. (w Bibliografii Tom IV. 489).
Akad. — Czartor. — Ossol.

— Der arme Student. Aus dem Polnischen des Niemcewicz. Lemberg, mit Pillerischen Schriften. Bez w. r. w 8ce, 4 kartki.

Pieśń studenta: „Świat srogi, świat przewrotny“ po polsku i po niemiecku, wzięta z Krakowiaków i Górali Bogusławskiego.
Czartor. — Jagiell.

— Szkoła zazdrosnych opera we 2 aktach z muzyką sławnego P. Antoniego Saliery z włoskiego języka przez autora Fraskatanki (Wojc. Bogusławskiego) przetłomaczona y przez aktorow J. K. Mci narodowych na teatrze publicznym reprezentowana. W Warszawie w drukarni P. Dufour drukarza J. K. Mci y Rzpltey 1782. w 8ce, str. 129.

Teatr polski Tom 52.
Czartor. — Jagiell. — Kijows. — Krasiń.

— Włoszka w Londynie opera we dwoch aktach z muzyką J. Pana Dominika Cymarosa z włoskiego przetłomaczona y przez aktorow narodowych J. K. Mci na teatrze publicznym reprezentowana. W Warszawie w drukarni P. Dufour drukarza J. K. Mci y Rzpltey 1783. w 8ce, str. 63 i 53.

Teatr polski Tom 53. — Bentkows. I. 573.
Czartor. — Kijows. — Zieliń.

— Ob. Ancourt (Mieszczki (1780) — Bohomolec Fr. (Nędza) — Ceron (Amant 1778) — Falbaire (Winowajca 1780) — Molier (Szkoła kobiet 1781) — Rozrywka w smutku (1794) — Sacchini (Dla miłości) — Salieri Antoni (Szkoła zazdrosnych 1782) — Teatr polski.

Przyj. ludu Pozn. R. III. s. 37—9. 46—7. — Wojcicki Cmentarz I. 195. 200. — Wojcicki Życiorysy T. II. s. 187—93. — Tygod. illustr. 1860. T. II. s. 541—2. — Kuryer. Warsz. 1825. N. 223. — Witwicki Wieczory pielgrz. s. 124—5. — Rocznik Emigr. pols. 1836. s. 74. — Encykl. Org. III. 471. — Gazeta literac. Warsz. 1821. N. 41—45. — Europaeisches Journal 1799. — L. Dmuszewski. Aktorowie 1802. — Pamiętnik Warsz. 1809. — Gazeta krakows. 1810. N. 50. — Pszczółka krakows. 1821. N. 1. — The European Magazine. Foreign. Reviev. Sierpień 1822. — Rozmaitości lwows. 1829. N. 34. — Janowski St. w Czasop. im. Ossolińs. 1830. T. II. i 1834. Z. I. — Magasin f. d. Lit. des Auslandes 1833. — Szymanowski Wojc. Świat dramatyczny 1838. II. s. 116—119. — Bogusławski Stan. Stara romantyczka. — Goszczyński S. w Pamięt. powsz. nauk 1835. I. 286. — Orędownik 1841. N. 46. — Kwety. Praga 1840. N. 47—52. — Skarbek Fr. Pamiętniki Seglasa 1847. Rozdz. 15. — Weinert Al. Starożyt. Warszawy 1848. T. II. — Szymanowski Wacł. Dziennik Warsz. 1855. N. 51. — Sowiński Wojc. Dykc. muzyków pols.

(Bogusz) Utwierdzenie funduszu ur. Bogusza na szkołę i konwikt w Bielsku podlaskim folio, karta 1.
Czartor.

Boguszowna Anna obacz Oskierko ,eopold (Sprawa 1784).

Bogusz Antoni ob. Jaroszewicz Floyan (1771).

Bogusz Franciszek obacz Gruszecki Kazimierz (1730).

BOGUSZ Georg Benedictus. In obivm Serenissimi Alexandri Caroli, Poniae, Sueciaeq; Principis, Oratio Noilis Georgij Benedicti Bogusz, Eloentiae in Acad: Crac: Studiosi. Dies nei velociores fuerunt cursore, fugeunt et non viderunt bona pertransieunt quasi naues poma portantes, sicut quila volans ad escam. Job. 9. Craoviae, in officina Matthiae Andreoiensis. Anno Domini 1635. w 4ce, k. lb. 18.

Dedic. Barthol. Grabianka dapifero districtus Cercensis S. R. M. Secretario.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Tow. Nauk Pozn. — Uniw. lwows.

Bogusz Hier. obacz Gnoiński (Łzy 1614).

(BOGUSZ Joannes L. B. de Ziemlic). Eichai Koinogodes ab illustri Academia ›alatina. Honoris ergò consecratae dis:ossui illvstris et generosi domini Dn. Iohan. Bogvsz L. B. de Ziemlic. etc. Anno XPI. MDCV. Heidelbergae, e ty›ographeio Johannis Lancelloti (1605.) v 4ce, ark. D_4 (kart 16).

Zbierana drużyna wierszy. Z polskich autorów są: Abr. Sienivta L. B. de Lachowcze. Christ. Sienivta. Mart. Stan. Szczepanowsky. Joan. Grotkowsky. Daniel Jeziersky. Mart. Tudorowsky. Stan. Kośmiński. And. Hermannus Polonus.

Są tu i wiersze: ad Petrum Szoman Ciachowski Gener. Dni Bohusz praefectum per Bartol. Schröterum. — Są tu także wiersze greckie i hebrajskie (te przez Jana Balt. Baumbacha). Jagiell.

Bogusz Johannes ob. Ordinum Regni Poloniae (1587).

Bogusz Nicolaus de Ziembice obacz Kulesza Antonius (1749).

BOGUSZ Tomasz X. (ur. d. 20 grud. 1723. w Podlasiu, um. r. 1783. w dyec. krak.). Eutropiusz, trajedya wierszem polskim napisana. Wilno, druk. Akad. S. J., 1754. w 4ce, 12 ark.

Bentk. I. 517. — Janocki Lex. II. 71. I. 67. — Brown. Bibl. Pis. s. 124. — Kraszewski Wilno IV.

BOHAREWICZ (BUHAREWICZ) Bogusław. Produkt w sprawie WW. Panien Benedyktynek klaszt. Wileńskiego przeciwko W. Jmć. P. Buharewiczowi Regent. Grodz. Miń. (1784). fol. kart 3. Jagiell.

— Replika ze strony W. W. Boharewicza Rotmistrza Starodubow: przeciwko W. W Pannom Benedyktynkom Wileńskim (r. 1778). fol. k. 5. Jagiell.

— Sprawa W. W. Bogusława Boharewicza Rotmistrza Powiatu Starodubowskiego z w Bogu Przewielebnemi Jchmć Pannami Anną Wołłowiczowną Xienią, i wszystkiemi Benedyktynkami Wileńskiemi (r. 1779). fol. kart 2. Jagiell.

Bohaterka duchowna przy egzekwijach Elżb. Kęsowskiej ob. Skato And. (1659).

(Bohatko Jan). Decisio Rotae Romanae, In Criminalibus, coram Audit. Florellio Locumtenente. Jaroslavien. Homicidii. Pro Fisco et magnif. Remigiano, Michaele et aliis de Ulenieckie illi adhaerentes contra ven. Collegium Societatis Jesu Campomarianum Jaroslaviae et RR. PP. Jo. Bogatko et Stanislaum Bobiatyński (ratione occisionis nobilis Ignatii Uleniecki). (Romae) typis Zinghi et Monaldi, 1726. fol.

Facti et Juris D. Promotoris Fiscalis generalis cum Summario, kart 4; Summarium, k. 16; — Responsio Facti et Juris, 1727. k. 14; — Replicatio Juris (super damnis et expensis), kart 2; — Responsio Juris D. Promotoris Fiscalis generalis (super damnis et expensis), kart 4. Ossol.

— Decisio Rotae Romanae, coram Audit. A. C. In Criminalibus. Jaroslavien. Praetensae complicitatis in homicidio. pro RR. PP. Joanne Bohatko et Stanislao Bobitynski Soc. Jesu nec non eiusdem Societatis Collegio Campomariano, contra Fiscum et generosos DD. Remigianum, Michaelem et alios de Ulenieckis Fisco adhaerentes, et litis

etc. Facti et Juris cum Summario. (Romae). Typis Zinghi et Monaldi 1727. fol. kart 13 (ratione occisionis nobilis Ignatii Uleniecki). Ossol.

— Illustriss. et Reverendiss. DD. CC. in criminalibus Jaroslaviens. praetensae complicitatis in homicidio pro admodum R. R. P. P. Joanne. Bohatko et Stanislao Bobiatynski Societ. Jesu nec non ejusdem Societat. Colleg. Campomariano contra Fiscum et Generosos D. D. Remigianum, Michaelem et alios de Uleniecki in fisco adhaerentes et litis etc. Facti et Juris cum Summario. (Romae). Typ. Zinghi et Monaldi 1727. fol. kart 26. Ossol.

— Decisio Rotae Romanae. Fatto concordato da ambe le Parti nella Causa Jaroslavien. Inter Johannem Bohatko, Stanislaum Bobiatyński, totumque Collegium Campomarianum Soc. Jesu, et magnif. Remigianum et Michaelem Uleniecki (ratione occisionis nobilis Ignatii Uleniecki) Sottorscritto nel di 4. Aprile 1727. (Romae) fol. kart 6. — Memoriale super Facto Concordato, kart 4. Ossol.

— (Decisio Rotae Romanae coram Audit. Dominico Caesare Florello). Instrumentum Sententiae Tribunalis Illmi D. Auditoris Camerae Apostolicae in Criminalibus. In Causa Jaroslaviensis Homicidii. Inter magnificos ac generosos Remigianum, Michaelem et alios Ulenieckie ex una et RR. PP. Joannem Bohatko et Stanislaum Bobiatyński nec non Collegio Campomariano R. R. P. P. Soc. Jes. Jaroslauien. ex altera partibus. Romae 1727. d. 10 mensis Maii. Romae, typ. Camerae Apostolicae 1727. k. 1. Ossol.

— Obacz Bogatko Michał, Stefan, Wojciech.

Bohatyr straszny z włoskiego na łaciński 1652, 1695. obacz Andreini Fr. (Piekarski Krzysztof).

Bohatyrowie ob. Mowa — Napolski Piotr (1645).

Bohdanowicz Dymitr obacz Ogiński Dymitr (Epicedion 1610).

Bohdanowicz Józef. Historia o Janie Klemensie ob. Bodanowicz Józef.

BOHDANOWICZ Romuald (praes. Sigm. Kruger.) Trias scientiarum philosophicarum...., sive theses ex universa philosophia e paradoxis historice resolutis deductae fratrum Triado dicata D. D. Joannis Petri et Michaelis Wodzicciorum. Varsaviae, Schol. Piar. 1699. fol. Dzików. — Kijow.

Bohdanowicz Tomasz ob. Bogdanowicz T.

Bochdanowicz Wojciech ob. Ubezpieczenie fortuny i honoru (1775).

Bohdanowicze ob. Runowski Porfiry (1778).

Bohemi (Bohemica, -cus) ob. Brzeski Stanisław (Carmen 1609) — Comenius, Komeniusz J. A. (ecclesia 1648, 1660) — Dubravius Joan. (Historia Bohemica 1602) — Elsner Johann Theophil. (martyrologium 1766) — Jabłonowski Józef Alexander — Łasicki Jan (1649) — Lubieński Stanisław (motus 1620) — Morgenstern Benedictus (fraterculi 1565) — Polidam Walenty (Historia de rebus 1535).

Bohemius Andrzej ob. Niedziałkowski Andr. (Decas 1645).

(Bohemus Simon). Epithalamia et vota in festivitatem nuptiarum Simonis Bohemi cum Agnete Rüll. Thoruniae, Andr. Cztenius 1596. w 4ce. Czartor.

Bohemus ob. Behm, Boehmus, Boemus.

Bohi pogańskie w bałwanach. 1682. ob. Galatowski Jan.

BOHN Gottfr. Christian. Der wohlerfahrne Kauffmann, oder umständliche Nachricht, was die vornehmsten Handels-Plätze in Teutschland, Spanien, Portugal, Franckreich, Pohlen, Liefland und Russland, so wol in Waaren, als Wechsel-Verkehren, mit derselben Wechsel-Cours, Maas und Gewicht-Vergleichung. Hamburg, 1727. w 8ce. Petersb.

Bohomiloi seu disquisitio. 1688. ob. Vigilantius Ben.

BOHOMOLEC Franciszek S. J. (ur. 29 stycz. 1720 r. um. 24 kwiet. 1784. w Warsz.). Applausus Illustrissimo et Excellentissimo Domino D. Josepho Ursino Dowoyna Sollohob, Palatino Vitebscensi, comiti in Ila Iwienia et Horyborki supremos eiusdem Palatinatus fasces ritu solenni capessenti datus a Collegio Vitebscensi Societatis Jesu. Anno a partu Virginis 1753. Vilnae, typis S. R. M. Academiae Soc. Jesu. fol. ark. 12.

Na odwrocie karty tyt. rycina herbu. Wydane bezimiennie.

Janoc. Lexic. II. 172. Krasińs.

— Ceremoniant Komedya W Warszawie, w drukarni J. K. M. y Rzeczypospolitey w Collegium Soc: Jesu. Roku 1767. w 8ce, str. 96.

Aktów trzy. Wydane bezimiennie.

Akad. — Jagiell. — Krasińs.

— Czary Komedya we trzech aktach. 1775. B. w. m. (Warszawa) w 8ce, str. 102.

Tę komedyę wspomina Przyjaciel ludu 1835. w życiu Świeżawskiego.

Akad. — Uniw. Warsz.

— Epistola Theosebis respondens ad scriptum Augusti Titel, magistri Jenensis, sub titulo: Exhortatio ad excutiendum romani pontificis jugum quod in MSC. missum fuit ad Magnates Poloniae anno 1754. B. m. druku. w 4ce, str. 8.

List ten pisany przez Franciszka Bohomolca, pod nazwiskiem zmyślonem Theosebes służy za odpowiedź na pismo Augusta Tittel Magistra w Jenie: Exhortatio ad excutiendum Romani Pontificis iugum, która do Panów polskich w rękopiśmie przysłana była.

Jocher 2994 *a*. — Janoc. Lexic. II. 116.

Zielińs.

— Toż, przedruk. 1755. w 4ce.

Jocher 2994. *b*.

Obacz niżej: Orationes.

— Gratulatio restitutae post attentatum parricidium incolumitatis Ludovici XV. Regis Galliarum nomine Collegii Nobilium Varsaviensis Societatis Jesu dicta à Thadaeo de Burzyn Burzynski castellani Smolescensis filio. Varsaviae, typis Regiis, et Reipublicae Societatis Jesu. Bez wyr. roku. w 4ce, kart nlb. 14.

Dedyk. Franc. Car. Broglie in Polonia legato. Zamach Damiensa był r. 1757. więc i druk z tego roku.

Chreptowicz — Czartor. — Jagiell.

— Komedye przez X. Franciszka Bohomolca Societatis Jesu napisane. W Warszawie za pozwoleniem starszych w drukarni J. K. Mći, y Rzeczypospolitey w Kolleium (sic) Soc: Jesu. Roku MDCCLV. (1755). w 8ce. Przed kartą tytułową: rycina świątyni, gravé par Jędrzejowski à Warsovie, kart 8 i str. 508.

Dedykacya do Jgn. Ciecierskiego Stolnika Ziemi Drohic. W tej powiada, że pierwiastki filozofii poświęcił Ad. St. Grabowskiemu, zaś tę drugą z tegoż Kollegium na świat wychodzącą pracę poświęca Ciecierskiemu, który część fortuny ofiarował na dokończenie tegoż Kollegium.

Jakkolwiek Bentkowski I. 525. twierdzi iż Teatr jego wyszedł około 1750., to ta edycya jest pierwszą. Tom ten wydał osobno, nie jako tom pierwszy. W nim pomieścił: 1) Figlacki polityk teraźniejszej mody komedya I. (do str. 84). 2) Tenże tytuł Kom. IIga (przerobiona z Moliera z opuszczeniem kobiet) (do str. 166). 3) Nieroztropność swym zamysłom szkodząca (z Moliera) (do str. 364, pomylone liczbowanie, bo postr. 242 idzie str. 343). 4) Urażający się niesłusznie o przymówki (do str. 486). 5) Oyciec nieroztropny (z łacińs. Kar. Porée S. J.) (do str. 508).

Mizler Acta litterar. 1755, str. 301.

Jagiell. — Ossol.

— Toż. Tomik II. Warszawa 1756. w 8ce, str. 452 i kart 4.

Dedyk. Piotr. Zaleskiemu.

— Toż. Tom III. Warszawa w druk. J. Kr. M. y Rzeczyp. w Koll. S. J. 1757. w 8ce, str. 382 i ryc. gravé par Jędrzejowski.

Dedyk. Piotrowi Bohomolcowi Staroście.

Kuryer Polski 1757. N. XXXVII. donosi: Wyszedł z tutejszej drukarni trzeci tomik komedyi w którym się znajdują: 1. Dziwak, 2. Chełpliwiec. 3. Paryżanin polski. 4. Figlacki kawaler z księżyca. 5. Rada skuteczna. Znajduje się ten tomik jako i pierwsze dwa u JMci Pana Słowińskiego Bibliopoli J. K. M. przy kościele Kollegiaty S. Jana.

— Toż. Tomik IV. Warszawa w druk. J. Kr. M. Soc. Jesu. 1758. w 8ce, k. 4, str. 358.

Dedykowany Czosnowskim Ignacemu i Maryannie z Załuskich. W dedykacyi mówi, że Czosnowski przełożył wierszem tragedye

Kornela, w rękopisie, i że tenże był Generał-Adjutantem w armii Xcia Kondeusza.

Ossol. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

— Komedye przez X. Franciszka Bohomolca Societatis Jesu napisane. Tomik I. Za pozwoleniem Starszych przedrukowane. Lublin, w druk. J. Kr. M. Rzeczp. w Kolleg. Soc. J. 1757. w 8ce, str. 472. i nlb. 8.

— Toż: .... napisane. Tomik drugi W Lublinie za pozwoleniem Starszych przedrukowane. W drukarni J. K. Mci, y Rzeczypospolitey, w Kollegium Societatis Jesu. Roku MDCCLVII. (1757) w 8ce, k. 2. str. 511. (między str. 120. a 121. stronnica nie numerowana).

Obejmuje: 1) Arlekin na świat urażony. (przerob. z Włoskiego). (do str. 120). 2) Dziedzic chytry (do str. 228). 3) Natrętnicy (do str. 327). 4) Pan do czasu (przerob. z Włoskiego) (do str. 443). 5) Filozof panujący (z Gabr. Lejay przełożona).

— Tenże tytuł. Tomik trzeci. W Lublinie za pozwoleniem starszych przedrukowane w drukarni J. K. M. y Rzeczypospolitey w Kollegium Societatis Jesu. Roku MDCCLVIII. (1758). w 8ce, k. 2. str. 442.

Obejmuje: 1) Dziwak (do str. 112). 2) Chełpliwiec (do str. 210). 3) Paryżanin polski (do str. 307). 4) Figlacki kawaler z księżyca (do str. 366). 5) Rada skuteczna (z Moliera Le mariage forcé).

Czartor. (Tom I). — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Komedye przez X. Franciszka Bohomolca Societatis Jesu. napisane. Tom I. za pozwoleniem Starszych przedrukowane. Roku MDCCLVIII. [Na końcu:] We Lwowie. Przedrukowaną (sic) za pozwoleniem autora w drukarni Jana Szlichtyna, J. K. Mci uprzywilejowanego typografa. (r. 1758). w 12 ce. T. I k. 3. str. 397. T. II s. 417. T. III k. 1. str. 358.

Tomy te obejmują to, co w edycyi z r. 1755. Opuszczono dedykacyę a w przedmowie błędnie wydrukowano: Terechcyusza y Muliera. Tom I. ma: Figlacki kom. 1a, do str. 88. Figlacki k. 2ga, do str. 164. Nieroztropność do str. 256. Urażający się do str. 323. Ojciec do str. 397. — W tym tomie mylne stronnicowanie, idą bowiem strony 131, 122, 130, 134, 135, 136, 137, 138, 136, 137, 138, 139 i t. d.

Tomik II. (pierwszy ma napis Tom) obejmuje Arlekin do str. 90. Dziedzic do str 174. Natrętnicy do str. 265. (tu stronny zmylone: 259, 222, 260). Pan do czasu do str. 359, (tu stronnice mylne 333. 343. 335, 336). Filozof (do końca). — W ogóle druk cały arcy niedbały.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Komedye X. Franciszka Bohomolca Societatis Jesu Znowu przedrukowane Tomik I. Za pozwoleniem Zwierzchności. W Warszawie w drukarni J. K. Mci y Rzeczypospolitey w Kollegium Soc: Jesu roku 1772. w 8ce, k. 8. str. 448.

Ded. J. Fontanie budowniczemu, z podaniem zasług jego w budownictwie.

— Tomik II. r. 1773. str. 533.

— Tomik III. r. 1773. str. 441.

— Tom IV. r. 1773 str. 410.

— Tomik V. r. 1775 str. 433.

Obejmują:

W Tomie I. Figlacki polityk teraźniejszej mody. 2) Nieroztropność swym zamysłem szkodząca, komedya przerobiona z Moliera (od str. 167—367). 3) Urażający się niesłusznie o przymówki (od str. 369—430). 4) Ojciec nieroztropny, z łacińskiego X. Karola Porée S. J. przerobiona (od str. 437—508).

W T. II. 1) Arlekin na świat urażony. 2) Dziedzic chytry. 3) Natrętnicy. 4) Pan do czasu. 5) Filozof panujący (Oryginał Gabryela Lejay Jezuity).

W T. III. 1) Dziwak (do str. 120). 2) Chełpliwiec czyli Samochwał (do str. 224). 3) Paryżanin polski (do str. 308). 4) Figlacki kawaler z księżyca (do str. 306). 5) Rada skuteczna, przerobione z Moliera Le mariage forcé.

W T. IV. 1) Statysta mniemany. 2) Mędrkowie. 3) Junak. 4) Ubogi hardy. 5) Ubogi pokorny.

W T. V. 1) Myśliwy. 2) Bliźnięta. 3) Kłopoty Panów. 4) Przyjaciele stołowi. 5) Kawalerowie modni. — Ten tomik wyszedł także obejmując tylko: Myśliwy (do str. 113) i Bliźnięta (do str. 208).

Wszystkich komedyj jest 24.

Akad. — Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Zielińs.

— Komedye na teatrum J. K. M. wypracowane. W Warszawie, w druk. Coll. S. J. 1767. w 8ce.

Dedyk. Augustowi Moszyńskiemu stolnikowi koron.

Obejmuje: Małżeństwo z kalendarza. Komedya. — Staruszkiewicz. Komedya. — Marnotrawca. Komedya — Staruszka młoda. Komedya we trzech aktach.

Dedyk. Józefowi Sapieże bisk. Diocaesar., koadjut. wileńs., W. Referendarzowi W. X. L.
Jocher 1015.
Ob. Mignonius Ubzldus.
Czartor. — Kijows. — Ossol. — Zielińs.

— Orationes Francisci Bohomolec è Societate Jesu Sacerdotis. Varsaviae typis S. R. M. et Reipublicae in Collegio Societatis Jesu. MDCCLXIII. w 8ce, kart 7 str. 261.

Dedykacya J. D. Janotzkio.
Obejmuje: 1) Pro ingeniis polonorum. 2) Ubaldo Mignonio .... Varmius exetesticus (odparcie zarzutów) (s. 25). 3) Gratulatio restitutae incolumitatis Ludovici XV. (s. 39—64). 4) Oratio de laudibus Jos. Sołłohub Palat. Vitebs. (s. 65 wydruk. mylnie 45- 104). 5) Gratulatio Hier. Szeptycki Plócensium Antistiti (s. 105—235 stronnice zmylone, bo po 126. idzie strona 227). 6) Josepho And. Załuski, qui libros Coll. Nob. S. J. obtulit. (str. 234—239). 7) Oratio de laudibus Sanct. Mariae (str. 241—7). 8) Epistola ad Augustum Tittelium. Odpowiada tu filozofowi niemieckiemu z powodu że jak pisze: incidi in binas epistolas tuas: altera ad exutiendum Pontificis romani jugum Polonos exhortatis, altera exhortationem istam tuam cuidam commendas.
Chreptow. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Wileńs.

— Pan dobry komedya. Warszawa, druk. J. K. M. y Rzpltey Coll. S. J. 1767. w 8ce, str. 126.

Akad. — Czartor. — Krasińs. — Zielińs.

— Paryzanin polski komedya we trzech aktach. W Warszawie w drukarni J. K. Mci i Rzeczypospolitey Societatis Jesu. Roku 1771. w 4ce, str. 56.

Wydane bezimiennie. Wchodzą tu osoby: Robert, Leopold, Wilhelm. Nasuwa to domysł, czy sztuka nie jest przerobiona z niemieckiego. Jagiell.

— Tenże tytuł: .... w Warszawie w druk. nadwor. J. K. Mści r. 1779. w 8ce, k. 1. 75 str.

Gazeta Lwows. 1843. N. 97. — Dzienn. liter. lwows. 1853.
Czartor. — Krasińs.

— Pijacy, komedya. Warszawa, w druk. J. Kr. M. i Rzeczyp. w Colleg. S. J 1767. w 8ce, str. 96.

— Rozmowa o języku polskim nayprzód po łacinie napisana przez ...... Soc. Jesu. Teraz z przydatkiem y odmianą na polski język przełożona Przez Xawerego Leskiego Chorążyca Malborskiego. W Warszawie, w druk. J. K. Mci. Mitzlerowskiey. 1758. w 8ce, kart nlb. 25.

Toż samo jest w Zabawkach poetyckich 1758. od str. 384—433.
Warsz. Uniw.

— Rozrywki ucieszne y dowcipne z przydatkiem wielu nowych zabawnych historyek. Z pozwol. Starszych. Warszawa, druk. S. J. 1763. w 8ce, ark. 20. Ossol.

— Rozrywki ucieszne y dowcipne z przydatkiem wielu nowych zabawnych historyek, powtórnie przedrukowane. W Warszawie, S. J. 1768. w 8ce, str. 307.

Dedykacya do Tom. Szczepańskiego kanon. i administrat. warmińsk. Podpisany Franc. Bohomolec S. J. Obejmuje same anegdotki.
Ossol. — Zielińs.

— Toż. w 8ce, kart 6 nlb. str. 241. (brak tytułu).

Wydanie między r. 1770 a przed 1774. bo na stronie 181. podaje wyjątki z pierwszej edycyi Junaka wyszłego w r. 1770. u Grela, gdy edycya druga ukazała się r. 1774.
Obejmuje: Wstęp do rozrywek y przestrogi z pierwszego dzieła z nowym przy końcu przydatkiem. Dalej idą Rozdziały I—VIII. Rozdz. I. Epigrammata z Marcyalisa (do str. 82). Rozdz. II. i III. Ucieszne wiersze, wyjątki z Dan. Bratkowskiego (str. 86, wydrukowano mylnie str. 92) i z J. Gawińskiego Wierszów Zbieranej drużyny. Rozdz. IV. Zagadki (od str. 123). Rozdz. V. Napisy (od str. 133) z Mik. Reja. Rozdz. VI. Pożar w Lublinie przez niemca opisany (od str. 142). Rozdz. VII. Ucieszne powieści prozą. Rozdz. VIII. Zbiór komedyi w krótkim zebraniu pod tyt. Junak. (St. Mycielskiego). Na końcu Wiersz do pijaków (od str. 233). Jagiell.

— Bozrywki ucieszne y dowcipne z przydatkiem niektorych nowych w tey trzeciey edycyi historyjek y wierszów. Wilno 1777. w 8ce, str. 279.

— Rozrywki ucieszne dowcipne y pożyteczne w tey czwartey edycyi przydatkiem części drugiey dowcipnych wierszów znacznie pomnożone. Wilno 1780. w 8ce.

Kraszew. Wilno IV. 333. Ossol.

— Rozrywki uciesznе y dowcipne z przydatkiem wielu nowych zabawnych

— Wiadomośoi warszawskie wydawane dwa razy na tydzień. Warszawa 1761—1773. ob. Łuskina (Wiadomości).

— Zabawki oratorskie niektorych Kawalerow. (Edycya pierwsza). Warszawa, 1755. w 8ce.

— Zabawki oratorskie niektorych Kawalerow Akademii Szlacheckiey Warszawskiey Societatis Iesu w krasomowskiey sztuce ćwiczących się zebrane przez Franciszka Bohomolca Soc: Jesu Professora Retoryki w teyże Akademii Za pozwoleniem Starszych powtórnie przedrukowane. w Wilnie, w drukarni J. K. Mći Akademickiey Societatis Jesu. Roku MDCCLV. (1755). w 8ce, tyt. 3 kart nlb. Części I. str. 144. Części II. str. 154. i Rejestr.

Powiada w przedmowie że w r. (1754) wydał: Zabawki poetyckie swych uczniów. Tutaj są ci autorowie prac: 1) Tad. Burzyński starosta. 2) Cieszkowski Flor. 3) Chołoniewski Ignacy. 4) Dłuski Kanty. 5) Głębocki Antoni. 6) Gomuliński Ign. 7) Grąbczewski Jos. 8) Kliński Jos. 9) Kuczyński Ign. 10) Leski Ksaw. 11) Leski Jęd. 12) Leski Woj. 13) Miączyński Leon. 14) Miączyński Jos. 15) Mogilnicki Ign. 16) Pułaski Franc. syn Józefa. 17) Puzyna Józef. 18) Tarkowski Teod. 19) Zawadzki Woj. 20) Zieliński Jan.

Rozpoczynają listy oryg. i przekłady do str. 144. Część IIga Mowy: Na śmierć Maryi Józefy. Za i przeciw Cudzoziemcom w kraju. O rozkrzewianie nauk. Za i przeciw Żydom. Od str. 129. Wiersz królewicom Xaweremu i Karolowi. Żal po śmierci Maryi Józefy. Do Ignacego M. O honorach. Przeciw Wojnie teraźn. Do muzyki. Oda Horacyusza. O Jędrzeju Poniatowskim. Sewerynowi Szydłowskiemu nagrobek. Porównaj następne wydanie.

Mitzler. Acta literar. Vars. 1756. s. 296.

Jagiell. — Raczyńs.

— Zabawki Oratorskie niektorych kawalerow Akademii Szlacheckiey Warszawskiey Societatis Jesu W krasomowskiey sztuce cwiczących się zebrane przez Franciszka Bohomolca Soc: Jesu Professora Retoryki w teyże Akademii Za pozwoleniem Starszych. W Warszawie w drukarni J. K. Mci y Rzeczypltey w Collegium Soc: Jesu. Roku MDCCLIX. (1759.) w 8ce, k: nlb. 7, str. 176, 194. Rejestr.

Dedyk.: do Jana Al. Mokronowskiego kanon. Na czele imiona kawalerów których prace się znajdują. Między temi: Tad. Burzyński, Czeczel Nik., Ign. Chołoniewski, Kanty Dłuski, Józef i Leon Miączyński, Franc. Pułaski, Józ. Puzyna, Cieszkowski Flor., Głębocki Ant., Gomuliński Ign., Grąbczewski Jós., Kliński Józef, Kuczyński Ign., Lescy trzej, Mogilnicki Ign., Tarkowski Teod., Zawadzki Wojc., Zieliński Jan. Część I. do str. 176. obejmuje listy, treścią bez znaczenia. Część II. Mowy. Między innemi: Pogrzebowa po śmierci królowej Maryi Józefy, przez Wojc. Zawadzkiego. Przeciw pojedynkom przez Ign. Chołoniewskiego. Przeciw cudzoziemcom aby im w Polsce mnożyć się nie pozwalano przez Kan. Dłuskiego. Za cudzoziemcami przez Xaw. Ceskiego. Iż szlacheckiemu honorowi handel szkodzi przez A. Głębockiego. Za handlem przez Ign. Gomulińskiego. Mowa posłów Daryusza (z Curtiusa). Mowy jakim sposobem nauki w Polsce rozkrzewiać. Od str. 152. Przydatek wierszów. Królewicom powrac. z wojny do Warsz. przez Flor. Cieszkowskiego. Żal po śmierci M. Józefy przez J. Leskiego.

Toż samo co w edycyi z r. 1755.

— Tenże tytuł: ... Warszawa, 1768. w 8ce, 2 tomy, str. 129 i 152 i k. 2 rejestru.

Dedyk. Stan. Mycielskiomu star. lubiatows. Przedruk z edycyi z r. 1755.

Branic. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Zielińs.

— Toż .... zebrane, po trzecie przedrukowane. Warszawa 1779. w 8ce, T. I. str. 131. i k. 4. T. II 4 k. i str. 158.

Akad.

— Zabawki oratorskie niektórych kawalerów akademii szlacheckiey warszawskiey Societatis Jesu w krasomowskiej sztuce ćwiczących się zebrane przez Franciszka Bohomolca Soc. Jesu profesora retoryki w teyże akademii za pozwoleniem starszych po trzecie przedrukowane. Wilno, 1783. w 8ce.

Branic. — Krasińs.

— Toż. Wilno, 1786. w 8ce.

— Tenże tytuł: .... za pozwoleniem starszych przedrukowane. W Wilnie w drukarni przy Akademii roku 1796. w 8ce, k. 4. str. 277.

Przedruk edycyi z r. 1755.

Czetwert. — Jagiell. — Krasińs.

— Zabawki poetyckie niektorych kawalerow. W Warszawie, 1754. w 8ce (Edycya pierwsza).

Tę edycyą wspomina przy wydaniu Zabawek oratorskich w r. 1755.

— Zabawki poetyckie niektorych kawalerow akademii szlacheckiey warszawskiey Soc. Jesu w krasomowskiej sztuce ćwiczących się, zebrane przez Franciszka Bohomolca Soc. Jesu Professora Retoryki w teyże Akademii za pozwoleniem starszych. W Warszawie, w drukarni królewsk. Mitzlerowskiej roku 1758. w 8ce, kart 8. str. 433.

Dedyk. Michałowi na Leszczu Leskiemu chorąż. i podwojewodz. Malbors.

Obejmuje wiersze tych: Fr. Grocholski (Pożytki pokoju). Tarnowski Jan (Droga do sławy). Ciemniewski Jan. Marc. Grocholski (z Owidyusza). Dulski Józef (Smierć Katona z włosk.). Roch Lasocki. Józ. Kuczyński. Burzyński Tad. Ign. Mogilnicki. Teod. Tarnowski. Jós. Grąbczewski. Wojc. Zawadzki. Jęd. Leski. Jan Zawisza. Alex. Stetkiewicz. Ign. Zaleski. Ant. Kczewski. Jan Głębocki. Xaw. Leski. Kanty Dłuski. Ign. Gomoliński. Leon Miączyński. Teod. Tarnowski. Jan Zieliński. Dłuski K. (z Sarbiewskiego). L. Miączyński (z Sarbiews.). Jos. Dulski (do Fr. Bielińskiego Marsz). Wal. Rychłowski. Nikod. Czeczel. Jós. Chądzyński. Jan Zawisza (Na wesele Franc. Zaleskiej córki Teresy z Kuszlów z Siennickim). Jęd. Leski (Pożegn. J. Tarnowskiemu). Jan Tarnowski (do J. Ep. Minasowicza i tegoż odpowiedź). Jan Głębocki (do Ad. Kempskiego).

Od str. 136—183 idą żarty, czworowiersze przez tychże, nadto Kaz. Ossoliński. Ign. Zaleski.

Od str. 183—300. Cesar w Egipcie traged. pod zaszczytem Stan. Lubomirskiego i Izabelli Czartoryskiej we dni ich weselne r. 1753. od Coll. Nob. S. J. wyprawiona. Pisana białym wierszem,

Od str. 301—383. Lyzymach tragedya, wierszem nie rymowym.

Od s. 384. Rozmowa o języku polskim po łac. przez Fr. Bohomolca, na polskie przez Xaw. Leskiego chorążyca Malborsk. przełożona.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Zielińs.

— Żal po śmierci królowey naszey Maryi Józefy. (Podpisane:) Colleg. nobilium Varsav. Soc. J. 1758. Bez osob. tyt. w 4ce, k. nlb. 4.

Jagiell. — Raczyńs.

— Zbiór dziejopisów polskich we 4. tomach zawarty. folio.

Obejmuje:

T. I. Kronika Marcina Bielskiego niegdyś w Krakowie drukowana teraz znowu z doprowadzeniem aż do Augusta III., przedrukowana w Warszawie 1764. str. 12. nlb., liczb. 856 i IX. nlb.

Tom II. Kronika Macieja Stryjkowskiego niegdyś w Królewcu drukowana teraz znowu z przydaniem historyi państwa rossyjskiego przedrukowana 1766. str. 31 nlb., lb. 782, 172 i XII. n l.

T. III. Kronika Marc. Kromera przekł. M. Błażowskiego. 1767. 7 kart nlb., 786 str.

T. IV. Kronika Sarmaciey Europeyskiey Alex. hr. Guagnina przekł. M. Paszkowskiego 1768. 5 k. nlb. i 714 str.

Obacz pod Zbiór: Bielski, Kromer, Gwagnin, Stryjkowski.

Branic. — Chreptow. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Raczyńs — Warsz. Uniw. — Zielińs.

— Życie Jana Zamojskiego kanclerza. W Warszawie 1775.

Ob. Heidenstein Reinhold.

— Życie Stanisława Orzechowskiego ob. Orzechowski S. (Żywot i śmierć Jana Tarnowskiego, kaszt. krak.).

— Życie Jerzego Ossolinskiego kanclerza Wielkiego Koronnego Lubelskiego, Lubomskiego, Lubaczowskiego, Bogusławskiego, Brodnickiego, Ryckiego, Derpskiego, Adzielskiego, Stanisławowskiego, y Bydgoskiego Starosty. (Tom I. i II). Za pozwoleniem Zwierzchności. W Warszawie w drukarni Nadworney J. K. Mci. Roku panskiego 1777. w 8ce. T. I. 1 rycina w 4ce, portret Ossolińskiego miedziorytowy (M. Keyl del. et sculp.), k. 6. nlb. str. 493. i k. nlb. 2. — T. II. k. 2. str. 317. i k. 1.

T. I. dedyk. do Jós. Ossolińskiego Wojew. Podlaskiego. Rozpoczyna przedmowa Jerz. Ossolińskiego wyjęta z jego Dyaryusza. T. I. doprowadzony do r. 1640. W T. II. jest Instrukcya Jerz. Ossolińskiemu dana od Ojca 1613 r. List Zygm. III. do króla angielskiego. Listy Ossolińskiego do króla. Listy tegoż z Niemiec, i inne. Respons na poselstwo. Od str. 213. Mowy łaciń-

skie. Od str. 269. Ustanowienie orderu Niepok. Poczęcia Maryi Panny. Kończy na str. 307. Diploma Ferdyn. II.

Akad. — Branic. — Chreptow. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows. — Zbór Wileńs. — Zielińs.

(Bohomolec Franc.) Respons do łaskawego Franciszka swiętobliwych obyczajów ludzkich profesora i dobrodzieja naszego posłany w Warszawie r. 1767. w 4ce.

Pismo wystosowane do Bohomolca.

Krasińs.

— Obacz Augustyn Sw. (Clement. Entretiens 1770) — Destouche (marnotrawca) — Heidenstein R. (Życie J. Zamojskiego 1775. 1795) — Juniewicz (Listy różne 1756) — Kochanowski Jan (Rymy wszystkie 1768) — Kryszpin Jęd. (Stateczność umysłu 1769) — La Harpe Jan Franciszek (Historya o podróżach 1784) — Lejay Gabr. (Filozof, komed.) — Listy różne (Juniewicz 1746) — Lubomirski Stan. Herakl. (Księgi moralne 1771) — Mniszek Jozef (Uwagi o torfie 1771) — Mowy wyborne (1784) — Mycielski Stan. (Junak 1774) — Orzechowski Stan. (Życie Tarnowskiego 1773) — Ossoliński Jerzy (1777) — Ricot (Opisanie 1770) — Sarbiewski Maciej (Opera posthuma 1769) — Zbiór dziejopisów (1764).

Mitzler Acta literar. I. 301. — Przyjaciel ludu R. IV. s. 405—6. — Tygodn. illustr. 1863. T. 8. s. 305. — Brown. Bibl. pis. S. J. s. 124—7. — Łukaszew. Hist. szkół I. 134. — Wojcicki Życiorysy I. 179. — Wójcicki Teatr staroż. T. I. s. 367. — Osiński Sybilla 1821. O pierw. dram. pols. — Estreicher K. Dzienn. lit. 1853. N. 39. — Estreicher K. w Rozmajt lwows. 1858. N. 6—10. — Chodynicki I. s. 46. Bentk. H. lit. I. 197. 524. II. 654. — Nowy Pamiętnik Warszawski 1805. N. 7. str. 107—118. — Gołembiowski O dziejop. 236. — Janocki Excerp. 82. — Janocki Lexicon I. 12—3. II. 172. — Janociana I. 120. — Janocki Sarmat. liter. frequ. I. 50. — Kuryer Warsz. 1834. N. 85. — Witwicki Wieczory pielg. I. 115. — Roczniki Tow. P. N. IX. 346. — Encykl. Orgelb. III. 474—5. — Chłęd. Spis 143. — Biegeleisen r. 1880. — Jaszowski w Bibl. Ossolińs. 1830. Z. II. — Batowski Aleks. Dzienn. literac. 1854. N. 46. — Plater Mała encyklop. 1841. T. I. — Monitor 1765. N. 50. 1777. NN. 70, 71, 75, 76, 77, 88, 91. — Brief eines Gelehrt. aus Wilno 1775. str. 88.

„Dnia 24 Kwietnia 1784. umarł w Warszawie Jmci X. Bohomolec, Konsyliarz J. K. Mci mając przeszło 64 lat wieku swego, którego można liczyć między onych uczonych, którzy naybardziey od połowy wieku XVIII. przyłożyli się do reformy i pomnożenia nauk w Polszcze. Słynął on już na końcu panowania Augusta III. dla swych osobliwie komedyi Polskich, pod imieniem jego wychodzących, które na ów czas cały prawie naród czytał, i przez nie smak do czytania innych książek nabierał. Chwalebna jest wspaniałość Nayjaś. Pana. który opatrzywszy go tak, iż mógł żyć uczciwie i spokojnie, dał mu sposobność pracowania nad przekładaniem na nasz język różnych książek, z których ostatnia była: Opisanie podróż krótko zebrane Część I." — Magazyn Warsz. Część II. r. 1784. str. 498.

BOHOMOLEC Jan (1724 † 1795). Diabeł w swoiey postaci z okazyi pytania Jesli są upiory, Ukazany przez Xiędza Jana Bohomolca Soc. Jesu, Nauk wyzwolonych Doktora y Teologii Professora. W Warszawie, w drukarni J. K. Mci y Rzpltey in Collegio Soc. Jesu 1772. w 8ce, k. 7. str. 374.

Ossol.

— Toż. .... Przez Xiędza Jana Bohomolca Nauk wyzwolonych y Teologii Doktora Proboszcza Skaryszewskiego y Praskiego. Częsc pierwsza. Edycya druga Za dozwoleniem Zwierzchnosci. W Warszawie 1775. nakładem Michała Grölla Bibliopoli Nadw. J. K. Mci w Marywilu pod znakiem Poetow. w 8ce, k. 7. str. 374.

Dedyk. na odwrocie tytułu: Ignatio Nagurczewski praeposito Branscensi et Radziminensi.

Istnieje inne przebicie tytułu, w którem opuszczono powyższe zatytułowanie Nagurczewskiego, a natomiast wymieniono: In academia regia militari humanitatis politioris professori. W tem przebiciu data wyjścia opuszczona. — W dziele samem zamiast strony 372. wydrukowano 172.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Diabeł w swoiey postaci albo o upiorach, gusłach, wrozkach, losach, czarach, z przydatkiem o ukazywaniu się Duchow y odpowiedzią na zarzuty przeciwko pierwszey Częsci czynione przez X. Jana Bohomolca Nauk wyzwolonych y Theologii Doktora Pro-

szewski et de Mlle Therese Bohon. Dansic. 1776. folio, str. nlb. 2. prócz karty tytułowej. Krasińs.

BOHORIZH Adam. Arcticae horulae succisivae, de latinocarniolana literatura, ad latinae linguae analogiam accommodata, unde Moshoviticae, Rutenicae, Polonicae..... linguae, cum Dalmatica et Croatica cognatio, deprehenditur. Praemittuntur tabellae Cyrilicam et Glagoliticam, et in his Rutenicam et Moshoviticam orthographiam continentes. Witebergae, 1584. w 8ce. Petersb.

Bohorodica ob. Baranowicz Łazarz (Czuda).

Bohosłowia nrawouczitelnaja soderżaszczaja w sebie sobranoje w kratcie pouczenyje o światych tainach o dobroditełach Bohosławskich, o zapowiedech Bożych, o zapowiedech cerkownych s pryłożenyjem obycznyja Nauki o Dogmatach wiery Kaftołyczeskija y Leksykom Sławeńsko-Polskaho, osobom duchownym najpacze że Presbyteram Parochialnym Błahopatrebnoje w Monasteryje Poczajewskom czynu swiataho Wasyłyja Wełykaho. Roku ot wopłoszczenyja Chrystowa 1751. typom izdannyja. Poczajow 1751. w 4ce, kart 188 i 54. Czetwert. — Ossol.

— nrawouczitelnaja soderżaszczaja w sebie pouczenie o swiatych tainach, o dobrodietelech bogosłowskich, o zapowiedech bożiich i cerkownych, o griechach, o kaznech i karach cerkownych, w kratcie sobrannoje osobom duchownym, najpacze, że preswiterom parochialnym i do sana jerejskago gotowiaszczymsia błagopotrebnoje. Typom Bratstwa pri cerkwi chrama Uspenija Preswiatyja Władczicy naszeja Bogorodicie, w Lwowie, z priłożeniem mnogich weszczej izdannoje. Roku ot wopłoszczenia Christowa 1752. w 4ce, k. 4. str. 412. Spisu kart 14. i Katechizm kart 20.

Dzieło wydane było z rozporządzenia metropolity Leona Szeptyckiego. Rok zaś wydania znajduje się na ostatniej stronnicy dzieła u końca: 1752. we Lwowie.

Jocher 3035. *a.* Czartor. — Krasińs.

— nrawouczytelnaja, soderżaszczaja w sebie sobranoje w kratcie pouczenie o Swiatych Tajnach, o dobrodietelech bohosłowskich, o zapowiedech Bożyich, o zapowiedech cerkownych, o griechach, o kaznech, karach cerkownych. S pryłożeniem obycznyja nauki o dogmatach Wiery Katoliczeskija i Łeksykona Sławensko-polskago, osobam duchownym najpacze że preswyteram parochialnym błahopotrebnoje. W monasterie Poczajewskom czina Sw. Wasylia Welik. Roku ot wopłoszczenija Christowa 1756. typom izdannaja. w 4ce, 153 kart z jednej strony liczbowanych, 16 kart nlb. Słownik 42 kart.

Na końcu od karty 141 idzie katechizm po cerkiewnemu i po polsku. Dalej na 16 kartach nieliczbowanych spis rzeczy. Dalej z osobną kartą tytułową na 43 kartach nieliczbowanych: Słownik cerkiewno-polski, obejmujący wyrazy w księgach cerkiewnych używane (Leksikon sirecz Słowesnik). Nareszcie dwie karty nieliczbowane spisu świąt uroczystych i uwagi dla czytelnika.

Jocher 3036. *b.* Czartor. — Krasińs.

— nrawouczitelnaja soderżaszczaja w sebie pouczenija o sw. tajnach, osobom duchownym, prezwiterom parochialnym i do sana jerejskaho hotowiaszczimsia błahopotrebnoje. Tipom bratstwa pri cerkwi chrama Uspienija Presw. Bohorodicy, w Lwowie s priłożenijem mnohich weszczej izdannoje, roku ot wopłoszczenija Christowa 1760. w 8ce, kart nlb. 4., stronnic liczb. 412, oraz nlb. spisu rzeczy i katechizmu 34.

Porównaj Antoine P. (1779).
Czartor. — Krasińs. — Ossol.

Bohowitynow obacz Jan Złotousty (1623).

BOHR Elżbieta. Heilige Gedanken einer auf Gott fest bauenden Christin E. B. bestehende in einigen Polnischen und Deutschen Liedern. Graudenz. Anno 1719. Dantzig gedruckt durch Joh. Zacharias Stollen. w 12ce podłużnej, 56 str. i 2 karty.

Była ona żoną radnego Fr. Bohra w Grudziądzu.

Jocher 7221. — Bentk. I. 238. — Jussyń. Dykcyon I. Czartor.

ten Herrn, Herren Georg von Greiffensterns, Erb-Herrens auff Minitz, Peterwitz, und Schönwaldau, etc. der Röm. Kays. auch zu Ungarn und Böhaimb Königl. Maytt. gehaymen Rath, im Hertzogthum Ober- und Nieder-Schlesien wolmeritirtes Ober-Ambt-Raths, und deputirten Ober-Ambts Commissarii hinterbliebenen ehleiblichen jüngern Jungfer Tochter in dero hochzeitlichen Ehren-Tage, so den 12 Septembr. des 1673 Jahres vollzogen wurde, abgeleget. Zur Oels, Druckts Gottfried Güntzel. Fol. 2 karty. (Wiersze niemieckie i łacińskie). Wrocławs.

— Schuldige Glücks-Wünsche, welche dem Hoch- und Wolgebohrnen Herren Herren Adamo Jaroslao von Bojanowa Bojanovsky, Erb-Herren auff Pärsdorff und Polnisch-Elgott etc. dess Hoch- und Wohlgebohrnen Herren Herren Jaroslai von Bojanowa Bojanowsky, Erb-Herrn auff Pärsdorff und Polnisch-Elgott, der zu Pohlen Königl. Majestät geheimen Secretarii, wie auch Fürstlich Würtembergschen Oelssnischen wohlmeritirten Rath, und des Bernstädtischen Weichbildes wolbestalten Landes-Eltesten aeltern Herrn Sohne, und der Hoch-Wol-Edelgebohrnen, Hoch- und Tugendbegabten Jungfer Blandinae Sophiae von Greiffensternin, der weyland Hoch- und Wohl-Edelgebohrnen, Gestrengen, Hoch- und Wohlbenahmten Herrn, Herren Georg von Greiffenstern, Erb-Herrens auff Minitz, Peterwitz, und Schönwaldau etc. der Röm. Kays. auch zu Hungarn und Böhaimb Königl. Mayst. geheimen Rath, im Hertzogthum Ober und Nieder-Schlesien wolmeritirten Ober-Ambts-Raths und deputirten Ober-Ambts-Commissarii hinterbliebenen ehleiblichen jüngern Jungfer Tochter in dero Hochzeitlichen Ehren-Tage, so den 12 Septembr. des 1673. Jahres vollzogen wurde, abgeleget. Zur Oels, Druckts Gottfried Güntzel. Fol. 2 karty.

Wiersze niemieckie jeden z podpisem: F. G. et W. A. von Bojanowa Bojanowsky, Fratribus Germanis. Wrocławs.

Bojanowski Andrzej ob. Dambrowski Sam. (Kazanie 1613).

Bojanowski Antoni Junosza ob. Sydry X. Benedykt (Kazanie żałobne 1794).

BOJANOWSKI Bogusław syn Stefana († 1691). Praeludium logicum, assertionibus ad exercitandos tyrones propositis institutum, quod perillustri ac magnifico Domino Dn. Boguslao de Bojanowa Bojanowsky, Hereditario in Neo- et Vetere Bojanowa, ut et Palatinatus Posnaniensis Tribuno ..... exiles ferunt, anno 1687. die 22. Septembr. Lesnae, imprim. Mich. Buk. w 8ce.

Bojanowski Floryan Junosza obacz: Klimacki Wojciech (1750).

Bojanowski Franciscus ob. Bojanowski Jarosław (Lacrimae 1674).

Bojanowski Franciscus Gregorius obacz Priwitz L. (Letztes Liebes- und Ehrendienst 1677).

BOJANOWSKI Jan. Naumachia Chocimska Wielm. Pana Jegomości Pana Mikołaia Sieniawskiego Kraycżego Kor. naypierwszego kommissarza woiennego na expedycyey walney przeciwko Turkom w Wołoszech r. 1621. oddana przez ..... r. 1622. W Jarosławiu, w drukarni Jana Szeligi 1622. w 4ce, 3 ark.

Wiszn. VII. 145. — Załuski Bibl. Poet. — Swięcki Hist. Pamięt. I. 19. — Maciej. Piśmienn. III. 678. — Siarcz. Obraz I. 39. — Encykl. Orgelbr. III. 915—6. Czartor.

— Ob. Liszewski Andrzej (1613).

(Bojanowski Jan Olbracht), syn Stefana. Beatis Manibus, Per-Illustris ac Magnifici Domini, Dn. Jahannis Olbrachtis de Bojanova Bojanowsky, Domini Haereditarii Neo-Bojanow. Boguslawow. etc. etc. Magni Musarum Evergetae, qui Calendis Septembr. A. O. R. M. DC. XLIII. Luce publica frui coepit. Et Anno aetatis bene transactae 54. hebdom. 33. Aerae Christianae M. DC. XCVIII. Decimo Calend. Maji Humanis Rebus exemptus, atque Die V. Calend. Novembr. Conditorio Majorum Solennioribus Ritibus traditus. Su-

premum venerationis officium, his Taeniis solutum ibant Subscripti. Lenae imprimebat Michael Buk. fol. 2. karty (Łacińskie i niemieckie wiersze).
Wrocław.

— Die Klage-Lieder der Edlen und Redlichen, bey der Hoch-Adel Grufft des Hoch-Wohlgebohrnen Herrn, Herrn Johann Albrecht von Bojanowa Bojanowsky, Erb-Herrens auff Neu-Bojanowa, Boguslawowa, Bärsdorff, Alt-Boanow, Gross- und Klein-Gulan, Tribisch, Robatschin und Schlemsdorff, welcher am 22. Apr. dieses jetzigen 1698. Jahres im Friede zu Gott gefahren, und dessen grünende Gebeine am 28. Octobr. zu seinen hochtheur berühmten Vätern gesammlet worden, wolte aufs gar höchst, verpflichtester Schuld wehmütigst entwerffen E. B. P. H. Breslau, in der Baumannischen Erben Druckerey, druckts Johann Günter Rorer, Factor. Wrocław.

— Fontanus Daw. (Zu Betrachtung 1698) — Prettwitz A. M. (Unzerbrechliches 1698).

Bojanowski Jan Stephan ob. Remowski Jan Bern. (Perillustri 1712).

(Bojanowski Jarosław). Lacrimae Funebres In Obitum Viri Generosi ac Magnifici Domini, Domini Jarolai de Bojanowa Bojanowsky et Bärsdorff, Dynastae in Polnisch Elgoth, Sac. Reg. Maj. Poloniae et Svec. a Secretis, nec non Illustriss. et Celsiss. Ducum Wurtenbergens. Olsnens. et Berolstad. a Consiliis, Ejusdemque Ducatus Senioris Provincialis, pie placideque rebus humanis exempti, die 3. Augusti Anno a Christo nobis coelitus misso 1674. Et Die 15. Novembr. Christiana, eaque Solemni atque Generosa Sepultura Cohonestati in Pontwitz Uberrime profusae a Sequentibus. Olsnae, Litteris Godofredi Gincelii. fol. 2 karty. (Wiersze łacińskie i niemieckie).

Jako autor jednego podpisał się: Franc. Georgius de Bojanowa Bojanowsky. E. P. Zaraz pod następnym drugim z kolei stoi: Venceslaus Achatius de Bojanowa Bojanowsky E. P. Wrocław.

— Polnisch Elgottische Trauer-Begleitung Bey Volckreicher Beerdigung Des Weiland Hoch- und Wohlgebohrnen Herrn, Herrn Jaroslaw von Bojanowa Bojanowsky, und Bärsdorff, Erb-Herrn auff Polnisch Elgott, der zu Pohlen und Schweden Königl. Majest. Geheimen Secretarii, wie auch Fürstl. Würtembergischen Oelssnischen Wol-meritirten Land-Rath und des Bernstadtischen Weichbildes Wolbestellten Landes-Eltesten, So daselbst den 15. Novembr. des zu End lauffenden 1674. Jahres Christ-Adelischen Gebrauch nach Vollzogen wurde, Wolten ihr schuldiges Mitleiden contestiren Nachgesetzte. In der fürstl. Residentz-Stadt Oels Druckts Godfried Güntzel. Fol. 6 k.
Wiersze łać. i niem. Wrocław.

Bojanowski Jerzy obacz Zawadzki Bened. (Kazania 1720).

BOJANOWSKI Piotr. Zaciąg pomocy niebieskiey przeciw nieprzyjaciołom Krzyża Swiętego, pisany podczas trwog tatarskich w Krakowie u Franciszka Cezarego 1623. w 4ce.

Przypisał Annie z Sztemberka Kostczance Księżnie Ostrogskiej Wojewodzinie Wołyńskiej.
Maciejow. Piśmienn. III. 679.

BOJANOWSKI Stefan. Autumnale eruditi honoris promptuarium. VV. VIII. primae laureae candidatis, dum in alma Universitate Cracoviensi, per clarissimum et excellentissimum Dominum M. Samuelem Kowalewski, Philosophiae et Medicinae Doctorem, Collegam Minorem, in florentissima nobilium hospitum Corona; Artium et Philosophiae Baccalaurei, ritu solenni renuntiarentur, honorifice apertum; amoris vero, et gratitudinis ergo, a Stephano Boianowski, ejusdem Laureae candidato; votivo applausu, in lucem publicam, productum. Anno restauratae salutis, 1671. Mensis Octobris, Die 15. Cracoviae, apud Albertum Gorecki, S. R. M. typographum. (1671). w 8ce, k. 8.

Na końcu: Sub felicibus auspiciis M. P. et ad. R. D. M. Alberti Łancucki. Dedyk. Joanni Januszewic, canonico praemisl.

Na odwr. tytułu ośmiowiersz in Stemma. Dalej Oda D. Joanni Cantio. Następnie wiersze do egzaminatorów i do uczniów. Ci są: Kilian Wituński. Bogusł. Tomiecki. Stan. Słowakowic. Alb. Dropczyński. Franc. Dobrzyński. Joan. Zawadzki. Joann. Milczarski. Casim. Swierkliński. Bojanowskiemu wiersze pisał Milczarski Jan.
Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol.

BOJANOWSKI Stefan, syn Mathiasa († 1660). De Deo Duce et luce Oratio in Vences. Leszczyński honorem, cum felicissimis auspiciis novum annum ingrederetur. Jenae, typ. Joan. Weidner, 1619. w 4ce. Dzików.

„Er hat am. 1638. des Städtgen Bojanowa erbauet. Man hat eine Disputation von ihm: De apparatu bellico, die er unten Besoldo gehalten." Zedler II. 449.

— Ob. Blivernitzius Aaron (1652) — Chodowiecki Joan. Sev. (1690) — Herdenius J. (Feliciter 1659) — Skrodzki Maciej (Corona domus 1660).

Bojanowski Venceslaus Achatius ob. Bojanowski Jarosl. (Lacrimae 1674) — Priwitz (Letzter Liebes- und Ehrendienst 1677).

BOJAŃSKI Kazimierz. Epitome sacrae embriologiae sive de officio sacerdotum et aliorum circa aeternam parvulorum in utero existentium salutem per Casimirum Bojański Canon. Collegiatae et judicem surrogatum consistorii Vielunensis. Ex libris Quatuor Francisci Conglamila S. Th. Doctoris, Panormitanae Ecclesiae Canonici, Theologi in regno Siciliae, contra haereticam pravitatem Inquisitoris collectum 1789. Typis impressum Calissii w 8ce, k. 8, s. 185.

Jocher 4303. Warsz. Uniw.

— Ob. Mansi Jan Dom. (Epitome doctr. moralis 1774).

BOJARSKI X. Antoni Nepomucyn. Dzien niestworzonego słonca, rownym Apostolskiey náuki świátłem Piotra y Pawła, swiatu uczyniony iasnieyszy. Czyli kazanie, ná post swiętych Apostołow, y Męczennikow Chrystusowych, Piotra y Pawła, w kośćiele katedralnym poznanskim, podczás generalney kápituły, przy licznym prześwietnego audytorá kongresśie przez X. M. Antoniego Nepomucena Boiarskiego, filozofii Doktorá, Teologii moralney Professora, Seminarium Poznáńskiego Prefektá, Kollegę Mnieyszego, Notaryuszá Apostolskiego, Proboszczá Zręmskiego y Smiećiskiego miane. Roku ktorego niestworzone sprawiedliwośći słonce. Swiátu dźień zbáwienny sprawiło 1747. Dniá 29. Czerwcá. W Poznaniu, w drukárni Akademickiey. (1748). fol. k 20 (ark. G_2).

Dedyk. Casim. Lachowicz Leloviensi Decano. Poczem kazanie z godłem: Tu es petra. Całe makaroniczne. Approbata jest z dnia 1. Junii 1748 r.
Jocher 5008.
Branic. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Raczyńs. — Warsz. Uniw.

— Obligatio D. Joanni Cantio dedicatione theologicarum de sacramentis in genere thesium expressa. Posnaniae, Typis Acad. 1758. fol.

Jocher 3874.

Ob. Badurski And. (Sapiens uno, 1762. dedic.) — Kolendowicz F. S. (Acta virtutum 1764) — Nieżuchowski F. X. (Perennitas prosperitatis 1751) — Toryani G. (Wydatność 1762. approb.) — Wojciechowski J. (Obligatio 1758).

Bojarski Faustus obacz Miskiewicz Lucius (1735).

Bojarski Jan ob. Twardowski Kasper (Bylica świętojańska 1630, Kolebka Jezusowa).

Bojarski Józef ob. Ujejski Antonius Quirinus (Opera posthuma 1662).

Bojaźń Boża ob. Tylkowski Wojciech (Dziewięć do bojaźni Bożej pobudek 1676, Mądrość doskonała 1721) — Tyminiecki Wojciech (Fundament 1713).

BOJDECKI Szymon, ab Annunciatione B. V. Mariae, pijar, professor wymowy i historyi 1754 r. w Kollegium Wieluńskiem (ur. 1719 † 28 lutego 1795). Oratio in laudem Adami Ignat. Komorowski, Archiepis. Gnesn.

Janoc. Lexicon. 1755. II. 148 str.

Bojemski Jerzy ob. Fortuna (1673).

Bojemski Michał obacz Visimirus (1686).

Bojen Maria ob. Cölmer Joh. Philip (Ehren-Gedicht 1654) — Freymuth Joh. (Epinicia 1654) — Gahrling Gust. Casim. (Hirten 1654) — Hoffman Joh. (Witwer 1654) — Wollitius Joh. (Melos 1654).

BOJER Laurentius (1563 † 13 lut. 1619). Carolomachia. Qua felix victoria, Ope Divina, auspiciis Serenissimi et Poten: Sigismvndi III. Poloniae et Svcciae Regis, Magni Lithvaniae Dvcis, etc. etc. Per Ill:^{um} D. Joan: Carolvm Chodkiewicivm, Comitem in Szklow et Bychow, Samogitiae et Dorpati Capitanevm, nec non Livoniae Praesidem, et M. D. L. Generalem Militiae Ducem, etc. etc. De Carolo Dvce Svdermanniae S. R. M. Perdvelli V. Kalend: Octob: A. D. 1605. in Livonia, sub Kyrkholmum reportata, narratur. Seren: Principi Wladislao, a Christophoro Zawisza, in Alma Vilnensi Academia. Societ: Jesv, Studioso, D. D. Vilnae. Typis, academicis S. J. Thomas Leuicki A. D. M. DC. VI. (1606). w 4ce, kart 38 (sig. L_3).

Sześciowiersz na odwrocie tytułu podpisał Georgivs Zawisza.

Poemat zaczyna się od ark. B.

W dedykacyi Krz. Zawisza nic nie wspomina iżby to była praca Bojera, o tem dopiero mówi Alegambe. Zawisza owszem wyraża się: Tibi hanc Carolomachiam vadem meorum obsequiorum offerre volui, haec qualiscunque opella, tuae benevolentiae faventes oculos mereatur. — W dedykacyi wierszem jednak wyraża się: Quae praelia edidi. Zatem jest wydawcą. Po dedykacyach idzie wiersz: Ad ill. Car. Chodkievicz. Podpisał Georgius Zawisza. Dalej: ad Hieron. Chodkiewicium Caroli filiolum. Poema kończy się na dwóch kartach: Prophonemata victori.

„Krzysztof Zawisza pod tytułem Carolomachiae opisał pięknym wierszem zwycięstwo Zygmunta Trzeciego nad Karolem księciem Sudermańskim swym stryjem, odniesione męstwa Chodkiewicza. Jest także polskim rymem toż dzieło wydane". Załuski Bibl. histor. 40.

Janocki Nachr. I. 86. — Juszyńs. Dykcyon. I. 29. II. 364. przyznaje raz Bojerowi, drugi raz Zawiszy. — Winckelmann Bibl. Livon. N. 2359. — Waomholtz. VI. 196. — Beise I. 69. II. 282. — Jnland 1854. N. 36. str. 598.

Jagiell. — Petersb. — Rygska miejs.

— Carolomachia to iest dwu Karolów bitwa y szczęśliwe zwycięztwo Carola Chodkiewicza nad Carolem Sudermańskim otrzymane pod Kirchholmem, za pomocą Bożą i szczęściem Króla Jego Mości Pana naszego Zygmunta Trzeciego, dzielną sprawą hetmańską i przeważnym męztwem Rycerstwa Korony Polskiej y Wielkiego Xięstwa Litewskiego Dnia 27. Septembra roku 1605, wydane po łacinie przez Jego M. Pana Krzysztofa Zawiszę, a na polskie przełożona przez Jana Eysymonta. Bez m. druku (w Wilnie w drukarni akademic.) w 4ce, k. 54 nlb.

Przypisał Albrychtowi Władysławowi Radziwiłłowi Xięciu na Ołyce i Nieświeżu. Datował z Wilna 8. Marca 1610 r. Przekład polski Ejsymonta, jest bardzo rzadki: posiadał go w swym zbiorze Michał Baliński. W środku dziełka jest drzeworyt wystawiający bitwę pod Kirchholmem.

Kraszews. Wilno IV. ma z datą 1606 r. kart 104. i tytuł całkiem mylny.

— Pompa Casimiriana, id est Celebritas, qua Imago Sancti Casimiri ex Urbe Vilnae illata est, heroico poemate descripta. Brunsbergae. B. r. w 4ce.

Nath. Sotvellus. Bibliotheca Scriptorum S. J. p. 539.

Jocher 8523. przytacza, lecz druku tego dziś nikt nie zna.

W dziele: Theatrum S. Casimiri (Vilnae, 1604), napisanem przez X Swięcickiego, a wydanem przez Kanclerza Lwa Sapiehę znajduje się od str. 38 — 127. panegiryk opisowy Knoglera p. t.: Pompa Casimiriana sive de labaro D. Casimiri, Casimiri Regis Poloniae et filii etc. a Leone X. Pont. Max. in Divos relati, ex urbe transmisso et Vilnam Lithuaniae metropolim solenni pompa ad 6. Idus Maij, Anno MDCIV. illato, Quirini Cnogleri Austrii Sermo Panegyricus.

Zaś Załuski Conspectus str. 63. pisze: Elogia poetica de S. Casimiro L. Bojeri sub nomine ficto Quirini Cnogleri. — Knogler był lutrem, może więc Bojer przez szyderstwo przybrał sobie jego nazwisko. — Brown str. 129. mylnie powiada, że wydał to pod pseudonymem Emiliana Eusglera.

— Carmen adversus Volanum.

— Carmen ad Andream Jurgiewicz Canonicum Vilnensem.

Oba te wiersze są umieszczone w dziele p. t.: Responsio R. D. Andreae Jurgiewicz Can. Vilnensis ad famosum Andreae Volani contra Summum pontificem libellum quem Apologiam contra calumnias Jesuitarum inscripsit.
X. Brown. Biblioteka Pis. Soc. J. str. 129.

— Ob. Dąbkowic Wal. (Gratulationes 1587) — Jurgiewicz Andrzej — Vastovius Joannes (Vitis Aquilonia 1623).

Juszyńs. 29. — Siarcz. Obraz I. 43. — Święcki Hist. Pam. I. 21—2. — Wiszn. H. L. VII. 139. VI. 311. — Gadebusch Livl. Bibl. I. 85—6. — Encykl. Orgelb. II. 704. IV. 208 — Placcius Theatr. anonym. 396. — Recke u. Napiers I. 216. — Brown. Bibl. S. J. 129.

(Boykowski N. El. i Lubomirski Stan.) Summarium documentorum ex parte generosi Nicolai Eligii Boykowski, Regentis Terrestris Czernichoviensis bonorum Zerdelecum attinentiis, antehac Dwoy-Zerdenen vocitatorum, privilegiati donatarii actoris, contra Magnificum Stanislaum Palatinum Kijovien. parentem, tum generosos, Franciscum Xaverium, Capitaneum Sieciechoviensem, Josephum Alexandrum et Michaelem ejus filios, Principes Lubomirskie atque Paulum Jabłonski, Dapiferum, Dwinogrodensem, Josephum Dapiferum Ornicensem et Leonardum Martinum, Judicem Terrestrem Brodoviensem Swieykowskie Fratres citatos 1776. fol. kart 10. Ossol.

BOYKOWSKY Paul. U. Z! Keusche Liebes Flammen, welche bey glücklichen Hochzeit-Freuden, Hn. Nicolai Krorocks .... den 11 .... Augusti .... 1676 kürtzlich entwarff Paulus Boykowsky. Bresslau, In der Baumannischen Erben Druckerey druckts Gottfried Gründer. 1676. fol. k. 2.

Na str. 2. Pieśń: Geehrtes Paar, die Liebe opffert dir ..... na sopran.
Na str. 3. i 4. Ritornello na dwoje skrzypców i dwie Viole.—Na końcu: Sonnet an die zwei Verlobten, podpisał Mich. Kirchstein.

BOILEAU Karol, abbé de Beaulieu († 1704). Myśli wyborne Przewielebnego Xiędza Boileau Ordyn. Kaznodziei Wielkiego Ludwika i iednego ze czterdziestu Doktorow Akademii Francuzkiey w różnych materyach do poprawy ludzkich obyczaiow i kazań służące za approbacyą rewizorow y Przywileiem Królewskim w Paryżu wydane 1709. a teraz na oyczysty ięzyk wytłumaczone. 1729. We Lwowie w druk. Coll. Lwowskiego Soc. Jesu 1729. w 8ce, str. 756.

U Jochera 4123 a. jest to bez wymienienia daty. Ossol. — Wileńs.

— Tenże tytuł: .... na oyczysty ięzyk wytłómaczone 1729. a teraz przedrukowane. We Lwowie w Druk. Akad. Coll. S. J. 1768. w 8ce, 469 str.

Tłómacz Antoni Mekoni Soc. Jesu, Prefekt Szkoły Stanisławowskiej, umarł około r. 1745.
Bentk. I. 568. — Janoc. Polon. I. 115. — Jocher 4124. b. Wilno.

— Tenże tytuł: .... w Warszawie 1787. w 8ce.

Jocher 4123. c. Wilno.

BOILEAU Despréaux Mikołaj (1636 † 13 Marca 1711). Próba pióra nowego poety w trzech starych satyrach. M. D. CCLIII.

1). Satyra na teologów ktorzy dyspensują od miłości Bożej wierszem tłumaczona przez tego który Jest Żarliwie Religią Kochającym do Jaśnie W. Jeg. X. Ant. Dębowskiego Bisk. Kuj. y Pomerskiego. W Warszawie, w druk. J. K. Mci y Rzpltey Coll. S. J. 1753. — 2). Satyra na całe plemię ludzkie, paraphrastica z francuzkiego Boileaviusza na żądania y prośbę W. J. Pana Józ. Karczewskiego Star. Budziszewskiego chambelana J. Kr. Mci przełożona r. 1753. w drodze do Jabłonnej przez tego, który swoich ziomków y rodaKOW złe zwyczaje i bezprawia, niby też żartem naprawia. — 3). Satyra na złe żony. w 4ce, k. 3. str. 107.

Chreptow. — Czartor.

Satyra o mowie obojętnej Dworskiej alias Equiwokacyi z francuzkiego Mikołaja Boileau paraphrastice tłumaczona przez werIdicZnego sKRybenta ofiarowana na Wiązanie 17 Stycz. 1754. J. W. JMci X. Bisk. Kujawskiemu. Warszawa 1754. w 4ce.

Choć trzy satyry zapowiédziane, dał ich J. Załuski cztery, lecz czwarta wyszła osobno.
Mitzler Warsch. Bibl. 249—252. opowiada jak się w Polsce obrażano za te satyry. W przedmowie oznajmia Załuski, iż w podróży na dyszlu satyry te tłumaczył.
Załuski Bibl. 97.

— Obacz Dmochowski Fr. (Sztuka 788).

Boim Paweł Bened. ob. Boym.

Boineburgius Jan Krystyn poseł Filipa Wilchelma Falzgrafa Neuburgskiego do Polski (1622 † 1672) ob. Leibnitz (Specimen 1659).

BOISGELIN de Cucé, evêque de Lavaur, Jean de Dieu Raymond (ur. 27 lutego 1732 w Renner † 1804). Oraison funebre de très-haut, très puissant et très-excellent prince Stanislas I, roi de Pologne, Grand-Duc de Lithuanie, Duc de Lorraine et de Bar: Prononcée dans l'église de Paris le 12 Juin 1766; par Messire Jean de Dieu Raimond de Boisgelin de Cucé, evêque de Lavaur. A Paris, de l'imprimerie de Herissant Père, imprimeur du Cabinet du Roi, chez Herissant Fils, libraire, rue Saint Jacques. M. DCC. LXVI. (1766). Avec approbation et permission. w 4ce, k. 2 i str. 44. z miedzior. w texcie (Cochin fil. del., B. L. Prevost sculp.).
Czartor. — Jagiell. — Ossol.

BOISMONT, l'abbé (de), Nicol. Thyrel (1715 † 1786). Oraison funebre de très haute, très-puissante et très-excellente princesse, Marie Leczinska, reine de France et de Navarre. Prononcée dans la chapelle du Louvre le 22 novembre 1768, en présence de Messieurs de l'Académie Françoise. Par M. l'abbé de Boismont, prédicateur ordinaire du Roi, abbé de Grétain, l'un des Quarante de l'Académie. A Paris, chez la V. Regnard, imprimeur de l'Académie Françoise, Grand' Salle du Palais, et rue basse des Ursins. M. DCC. LXVIII. (1768). Avec privilege du Roi. w 4ce, str. 39 i 1 k. Czartor. — Jagiell.

BOISSIMENE de Campaigne. Observations sur le Mémoire de M. le comte de Miaczinski par M. le chevalier de Boissimene de Campaigne chevalier de l'ordre royal et militaire de Saint-Louis, ancien major des troupes de la République conféderée de Pologne. (1786). w 4ce, str. 19 i 1 plan bitwy. Czartor.

BOISSY (de) L. (1694 † 1758). Le medecin par occasion, comedie en vers et en cinq actes de Mons. de Boissy Representée par les comédiens françois de la Cour sur le nouveau théatre de S. A. Electorale de Saxe, à Dresde. Avec approbation. Dans la librairie de Gröll. 1761. [Varsovie]. w 8ce, str. 104.
Jagiell.

— La vie est un songe, comédie héroique de Monsieur .. . Répresentée par les comédiens italiens. à Paris, chez Pierre Prault. 1747. w 8ce, s. 45.
Wierszem, naśladowanie skrócone Kalderona.
Rzecz dzieje się w Polsce. Czartor.

BOISSY d'Anglas Hr. Fr. Antoni (1756 † 20 Paźdz. 1826). Friedrich Wilhelm des II. und Katharinens der II. letzte Heldenthaten. Paris, Jaques Poultier, 1798. w 8ce.
Rzecz o rozbiorze Polski. Raczyńs.

— Mowa o położeniu politycznym Europy, miana przez Boissy-d'Anglas na sessyi konwencyi narodowey dnia 6. Fructidor Roku III. Rrzeczypospolitey Francuzkiey (dnia 23. Sierpnia 1795.) z francuzkiego na polski ięzyk przełożona. 1795. w 8ce, str. 58.
Akad. — Branic. — Dzików. — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Zielińs.

— Obacz Ossoliński Jos. Maxym. (1795) — Syrach (Epitre du vieux cosmopolite 1795).

BOIUS Conradus Monoreus. Mnemosinon Bibliorvm Memoriale, vbi exiguo labore totius Bibliae, dempto Psalterio etsi non omnes, principaliores tamen, omnium tum librorum tum capitulorum materiae necnon sententiae memoriae tradi possunt. Mira industria compilatum. Mvlto etiam quàm antehac à mendis curiosius repurgatum. Anno MDL. [Na końcu:] Impressum Cracouiae per Hieronymum Vietorem. Cancellariae Regiae Calcographum Anno Domini MDXXXXII. (1542). w 8ce, k. nlb. 52.

Dedyk. Joanni de Revelles Granatensi, Viennensi Episcopo a Conrado Boio Monoreo, Viennae Austriae, infra Calendas Novembres 1524.
Wierzbowski II. 1193 (data 1542 zapewne smylona zamiast 1552) — Bandt. H. d. k. p. I. 163 i Chłęd. Spis str. 107. podają to jako druk. Hieronimowej Wietorowej wdowy z roku 1550. Zamojs.

BOKACYUSZ (Boccacio) Giovanni di Certaldo (1313 † 21 Grud. 1375. ob. Głoskowski M. (Grizelida 1641) — Petrarca Fr. (Wizerunek wiary 1751).
Maciejow. Piśmienn III. str. 783. — Koźmian A. E. Rękopis 1845. str. 165. — Załuski Bibl. Poet. str. 9.

Boki Filip ob. Radziwiłłowa Regina (1637).

BOKIEJ Jozafat. Skarbiec bractwa przeczystey panny Maryey Bogarodzicy albo krótkie opisanie duchownego bractwa y wielkich pożytków iego. Wtóry iuż raz odnowione y podane do druku. Przez Oyca Jozaphata Bokieia zakonu S. Bazylego Nowogrodskiego tegoż bractwa regenta. Roku Pańskiego 1636. w 4ce, k. 15 nlb.
Dedyk. Janowi Kolendzie, pisarzowi ziemskiemu i trybunalskiemu.
Czartor.

Bokiow Filip ob. Szypiński Walenty Bogusław (Wiersz 1645).

Bocklsia Anna obacz Moller J. (Auspicio 1645).

(Bokum Joan Casimirus). Culmen honoris, et altum publicae felicitatis fundamentum, lapis praesuleus. Illustrissimi, excellentissimi, et reverendissimi domini, D. Joannis Casimiri ab Alten Bokum Dei, et Apostolicae Sedis gratia, virtutum merito, communi Prussiae voto, episcopi Culmensis, et Pomesaniae. Regni Procancellarii, abbatis Czervinensis, ad fastigia gloriae immortalis, evectus. à devinctissimis dioecesanis, Prussiae Regalis, collegiis societatis Jesu, Torunensi, Graudentino, Mariaeburgensi, profundissimo cultu. Adoratus. Anno lapidis angularis M. DCCXIX. Thorunii impressit Joh. Nicolai Nobil. Senat. et Gymn. typographus. (1719). fol. ark. nlb. M (kart 22).
Cały panegiryk prozą, genealogiczny.
Czartor. — Jagiell. — Krasińs.

— Primo secvndvs praesulei lapidis iactus in templo honoris. Hoc est prima cathedra, illvstrissimo et reverendissimo Domino Domino Joanni Casimiro Bokvm episcopo Premisliensi, nominato Cracoviensi, utriusq; signaturae referendario collata, et â dioecesanis Premisliensi, utroq; ducali Jaroslaviensi, Crosnensi, Societatis Jesu collegiis, profundo cultu, utroq; stylo adorata. Anno abscissi de monte sine manibus lapidis 1702. Leopoli typis Collegii Societatis Jesv. 1702. fol. kart 2. nlb. ark. A—E, i potem kart 7 gwiazdkami znaczonych.
Ostatnie kart 6 wierszem. Nieco tu genealogii. Wymienieni Branicka, Lubomirscy, Potoccy. Jagiell. — Ossol.

— Ob. Madejski J. Aegidius (Lapis 1719) — Kozielski Marc. (Ilias philosophica 1683) — Robertson Wilch. (1714) — Rysiewicz Jak. (Pastor angularis lapis 1702).

Bolaucon ob. Amours (1699).

BOLCEWICZ Józef. Głos Jasnie Wielmoznego Jmć Pana .... starosty łoyciewskiego czesznika y posła pttu wiłkomirskiego na sessyi sejmowey dnia 24. mśca czerwca 1793 r. w Grodnie miany. 1793. fol. k. 1.
Branic. — Jagiell. — Krasińs.

(BOLDICIUS Adam). Epicedia super felici emigratione ex hoc immundo mundo ... Dni Adami Boldicii ... cIↄ Iↄ CLXII. .... Parata ab amicis .... Excusa Thorunij in Typogr. Gymnasij opera Mich. Karnall .... (1662). w 4ce, str. 4.

— Sacrum piis manibus ... Adami Böldickii .... Anno M. DC. LXII. pie denati P. P. Amici. Thorunii, charactere Michalis Karnall. (1662.) w 4ce, str. 4.

Boldnick Anna ob. Oloff Ephraim (Was 1713).

Bołdyszewski Innocenty obacz Wołodkowicz Felicyan (Status causae).

Bolechowice ob. Woronicz J. P. (Sielanka 1784).

BOLELUCZKY Maciej Benedykt. Rosa Boëmica sive vita Sancti Woytiechi agnomine Adalberti Pragensis Episcopi Ungariae Poloniae Prussiae Apostoli

Nunc primùm edita et XLV sculptis imaginibus adornata labore et sumptibus adm: Rdi: ac doctissi: Dni: Matthiae Bened. Boleluczky de Hradist ad S: Adalbertū Nouae Pragae p. t: curati. MDCLXVIII. Pragae, typis Urbani Goliass. (1668). w 8ce, z przodu 13. kart nlb. Część I. 526 stron. Część II. 116 stron.

Ryciny w texcie na blasze ryte: Mappa Czech i plany grodu Lybecz (z podpisem: Carolus Screta delineavit, J. Caspar Doom sculpsit) i 1. podobizna podpisu. W I. części skreśla żywot S. Wojciecha, a w drugiej podaje opis pieśni S. Wojciecha i S. Wacława.

Dedyk. Matth. Ferdin. a Bilemberg Archiepisc. Pragensi. Od str. 461. przytaczane obficie źródła polskie. Do str. 20 części II. dodana w 4ce nuta pieśni: Hospodyne. Na str. 70 cz. II. wspomniona Bogarodzica. Na czele dodany miedzioryt w 4ce, przedstawiający portret Bilemberga.

Lilienthal Erläut. Preussen V. 71.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

Bolemowski Michał obacz Ormiński Tom. (1697).

Boleści Pana Jezusa ob. Tomasz od P. Jezusa (1761—3).

Boleslaides ob. Gleissenbergius Virgilius (1772).

Bolesław albo król boleści, Jezus Chrystus. Wilno 1740.

Bolesław król ob. Paszkiewicz Michał (sława bolesna Chryst. i pięciu królów 1744) — Urbanowski X. (Sejm pacificationis Jarosławski, Bolesława króla Jezusa).

Boleslaus II Chrobry obacz Golański Stan. (1735) — Mensa (1724) — Schrader Daniel (Carmine laudatus 1662) — Titius Joh. Petrus (De Boleslao Chrobri 1662).

(Bolesław Krzywousty) (1085†1139). Amor et Amator civium Boleslaus Crivoustus theatralibus scenis reproductus sub nomine Victorini Kuczyński succamerarii Drohicinensis. (Częstochowa) 1721. folio, str. nlb. 8. Zamojs.

— Ob. Annibal (1719) — Aurum auro additum (1729) — Canisius (et S. Otto 1601—4) — Karpiński Fr. (Traged. 1790) — Mars polon. (1682) — Siesicki (Sława 1693) — Skarbek Jan (Thesaurus orbis 1743, Aurum 1713) — Sterne Chr. Theof. (Pochód do Danii 1787) — Załuski Chrys. Henryk (Victuma 1718).

BOLESLAVIENSIS Abraham (Bolesławski) Dominikan. Rhapsodus per modum quodlibeti diversarum materiarum praedicabilium.

Zaczyna się od: Suxit mel de Petra. Materye są ułożone w porządku alfabetycznym. Zapewne nie wyszło drukiem.

Bzowski Tutelaris Silesiae 1608. Cracov. — Dz. Wil. 1829. Hist. lit. VIII. 333. str. — Barącz. Rys. II. 112. — Kraszewski Okruszyny 195—6.

BOLESLAWIUS Gregorius. A. M. D. G. Synthemata philosophiae natvralis. In lyceo peripatetico conuentus Częstochouiensis, tempore venerabilis capituli ordinis Fratrum Eremitarum Sancti Pauli primi Eremitae, publicae concertationi a F. Gregorio Bolesłauio eiusdem religiosi Sodalitatis Presbytero, ac philosophiae auditore exposita. Praesidente F. Benedicto Mstouio, eiusdem Ordinis in Peripateo Claromontano philosophiae professore. Cracoviae, ex typographia Francisci Caesarij. Anno D. 1625. w 4ce, ark. C_4 (kart 12).

Ded. Martino Szyszkowski. Episcopo per Greg. Boleslavium Częstochov. Presbyt. Poczem nadpis: Physiologia.

Jagiell.

BOLESLAVIUS Klemens Reformat. Przeraźliwe echo trąby ostateczney albo cztery rzeczy ostatnie człowieka czekające, rythmem polskim rzetelnie w chrześciańskich uszach odnowione. Poznań, u dziedziców Andrzeja Regulusa 1670. w 8ce, str. 180.

Bentkowski I. 239. powiada, że dzieło to wyszło pierwszy raz około 1685. w 8ce. Tejże osnowy dzieła obacz Karten Jan (1562) i Manni Jan.

Jabłonowski Ostafi 1751. ark. f, zna edycye 1670. i 1726. — Tenże Musaeum pol. str. 29. — Juszyński I. 30.

— Przerazliwe echo trąby ostateczney, abo cztery rzeczy ostátnie, człowieka czekaiące. Przez X. Klemensa Boleslavivsza Zakonu S. Franciszka strictioris obseruantiae reformatá prowincyey Wielko-Polskiey, S. T. lectorá y diffinitora. Rytmem polskim rze-

telnie w chrześćiáńskich uszách odnowione. Wszytkim ludźiom ná postrach, y zbáwienie. Z dozwoleniem Stárszych. W Krakowie, w drukárni, dźiedźi: Krzysztofa Schedla, J. K. M. Typografa Roku Páńskiego, 1674. w 8ce, k. 4. str. 197. i kart nlb. 9.

Dedykacya Jezusowi Christusowi. Echo I. do VI. idzie do str. 151. Echo II. Utarczka dusze ludzkiej wierszem polskim i łacińskim (str. 17—49) tłum. z Jerz. Bart. Pontanusa. Echo III. (str. 51) o sądzie ostatecznym. Echo IV. (str. 70) o piekle. Echo V. (str. 94) z samego piekła abo wizerunk mąk piekielnych objawiony r. p. 1549. Echo VI. (str. 114) o chwale niebieskiej.

Na str. 142. Hymn o chwale Raju niebieskiego Piotra Damiana Kardyn. z pisma Augustyna S wyjęty (po łac. i po polsku). Na str. 154. prozą Sposob wysłużenia chwały z Tom. a Kempis. Od str. 158. Mądrość niebieska z Tom. a Kempis. Od str. 165. Praca duszna (prozą). Od str. 185. Affekt nabożny do Panny Przenajśw. (wierszem) Str. 189. Duma nabożna. Str. 194—199. Ocknienie człowieka. Dodano w końcu od ark. O.: Echo afflictitium (wierszem). Na karcie O_3 i następnych wiersze polskie kantyczkowe: Pan Jezus rodzi się. Witaj Synu najśliczniejszy. Salve fili' pulcherrime. Ey bracia czy spicie?

Oloff Lieder Gesch. 32—3. 263.

Jagiell. — Ossol.

— Toż. W Krakowie w druk. dziedzicow Krzysztofa Schedla. 1685. w 8ce.

Zielińs.

— Toż: ... odnowione wszystkim ludziom na postrach y zbawienie teraz na żądanie wielu Bogoboynych ludzi z dokładem po trzecie przedrukowane. Z dozwoleniem starszych. W Krakowie, w Drukarni Mikołaja Alex. Schedla J. K. M. Ordynar. typ. R. P. 1695. w 8ce, k. 3. i str. 213.

Brown. s. 468. ma datę 1694. w Krakowie. — Załuski Bibl. poet. pisze: „pp. 180. Posnaniae apud haeredes Andr. Reguli-sumptu Christ. Domański Cracoviae ap. Nic. Al. Schedel 1695. pag. 211. — Ibid. apud Jac. Matiaskiewicz 1726. in 12.“

— Przerazliwe echo trąby ostáteczney, albo cztery rzeczy ostátnie człowieka czekaiące. Przez X. Klemensa Bolesławivsza zakonu S. Franciszka strictoris observantiae reformatá prowincyey Wielkopolskiey S. T. lektorá y definitora. Rythmem polskim rzetelnie w chrześćiańskich uszách odnowione. Wszytkim ludźiom ná postrách y zbáwienie. Teraz na żądánie wielu bogoboynych ludzi z dokładem po trzećie przedrukowane. w Krakowie w drukárni Jakoba Mátyáśkiewiczá J. K. M. typográfá r. p. 1726. w 8ce, z przodu 4 k. nlb. i 21 stron, na końcu 1 k. nlb. z drzeworytami, druk gocki.

Echo I—VI. idzie do str. 142. Duma nabożna od str. 143. Ocknienie człowieka od str. 148. — Zaś od strony 153: Katownie więzienia piekielnego, obrazami y przykładami wyrażone od X. Jana Baptysty Manni Soc. Jesu. obiaśnione, na postrach y poprawę zakamiałych grzesznikow wydane. To idzie do str. 193. (mylnie 293 oznaczonej). — Na str. 294 (mylnie, zam. 193): Informatio wielce potrzebna .... dysponującym się do wieczności, do str. 211. Ostatnia karta ma aprobatę. z 14. Aug. 1725. Katownia zaopatrzona lichemi drzeworytami mąk piekielnych. Rycin 13. w tekscie. Jagiell. — Ossol.

W innym egzempl. Bibl. Jag. zgodnym co do rozkładu i liczby stron (w którym jednakowoż brak tytułu), wybitą jest strona 61. zamiast 91., strony 114. i 115. (źle wybite cyfry 4. 5.), strona 176. nie wybita. Zamiast 185. wybito 182—3 powtórnie. Ryciny męczarń są inne całkiem, przeważnie kobiety rysowane, gdy w edycyi z r. 1716. mężczyzni. Jagiell.

W innym exemp. Bibl. Jag. także defektowym są odmienne karty. Odbito źle str. 39. 46. nie odbite 51. Zamiast 66. jest 96. nie wybita 71. Zle wybita 118. nie wybita 121. źle wybita 151. dwa razy zamiast 152. Nie wybita 176. Liczby 182—183. dwa razy wybite. Liczba stron i rozkład materyi ten sam co w edycyi z r. 1726. Druk gocki kończy się na str. 136. Widocznie że koniec od ark. K. dodrukowany znacznie później (do str. 151). Katownie gotykiem, a ryciny męczarń inne niż w edycyi z r. 1726. Przeważają kobiece figury. Jagiell.

— Tenże tytuł: .... y zbawienie. Teraz na żądanie wielu bogoboynych ludzi z dokładem po czwarte przedrukowane. W Krakowie, w Druk. Dominika Siarkowskiego J. K. M. Typografa y Bibliopoli. R. P. 1740. w 8ce, k. 4. 211 str. i 1 str.

Edycya brzydkim gockim drukiem. Echa kończą się na str. 142. Ostatnie echo jest szóste. — Dalej następują: Duma nabożna. Ocknienie. Katownie Więzienia piekielnego obrazami y przykładami wyrażone od X. Jana Baptysty Manni Ord. Min. obja-

snione, na postrach y poprawę zakamiałych Grzeszników wydane. Ryciny przydane są niezgrabne. — Pomyłki w stronnicowaniu: Po str. 38. idzie str. 29; a potem 04. zam. 40.; po 53. wydr. 45.; po str. 113. idzie ponownie 111. 112. a zaraz 116.; po str. 157. idzie 151. zam. 158.; po 177. idzie 719., po 183. idzie 182. i 183. drugi raz; po 195. idzie 199. zamiast 196. po 200.; idzie 101. Czartor.

— Tenże tytuł. Teraz na żadanie wielu bogoboynych ludźi z dokładem y kosztem niżej wyrażonego przedrukowane. Cum gratia et privilegio S. R. M. R. P. 1750 W Krakowie, w drukarni Michała Dyaszewskiego. J. K. M. typogr. w 8ce, k. 3. str. 210. (druk gocki).

Ossol. — Uniw. lwows. — Zielińs.

— Tenże tytuł. Kraków, druk. Stan. Stachowicza. 1777. w 8ce.

Warsz. Uniw.

— Toż: .... wszystkim ludziom na postrach i zbawienie. Za dozwoleniem Zwierzchności przedrukowane. r. p. 1799. B. wyr. miejsca. w 12ce, k. 3. str. 215.

Ossol.

— Toż: ... Rytmem polskim rzetelnie w Chrześciańskich uszach odnowione. Za dozwoleniem Zwierzchności przedrukowane. Roku pańskiego 1799. w 8ce, tyt., 3 kart nlb. i str. 200. (z drzeworytami).

Dedyk. Jezusowi Chrystusowi. Echo I—VI. do str. 133. Duma nabożna do str. 186. Ocknienie człowieka do str. 141. — Potem nowy tytuł: Katownie więzienia piekielnego, obrazami i przykładami wyrażone, od X. Jana Baptysty Manny S. J. objaśnione. Na przestrogę i poprawę zakamiałych grzeszników wydane. Ryciny męczarni odmienne od rysunków w innych edycyach, także szkaradne. — Od str. 191. idzie: Sposób nayłatwieyszy uczynienia spowiedzi generalney. — Na str. 198. Pieśń o duszach w czyscu pokutuiących.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Gemmeum monile animae christianae, seu vita et passio utriusque vitae nostrae scilicet Jesu et Mariae coelitus Sanctae Brigitae Ducissae Sueciae revelata: atque ex libris Revelationum ejusdem Sanctae deprompta. Nec non Ipse Passio Christi Domini tam in Communi, quam singilarim (sic) actice ad meditandum proposita. Opera Reverendi Patris Clementis Boleslavii Ordinis Minorum Strictoris Observantiae Reformatorum S. T. L. Concionatoris Thorunensis ordinarii, Typis monaterii Olivensis, imprimebat Georgius Fritsch 1683. w 12ce, kart 9. str. 386.

Dedyk. Stanisławowi Dąbskiemu bisk. płock. Jocher 5901. Krasińs. — Ossol.

— Homo bene moriens seu Christiani aegroti ad bonam et felicem mortem dispositio authore R. P. Clemente Boleslavio Ord. Min. Stric. Observ. Reformat. S. Th. L. et Praedicatore. Typis Monast. Oliven. S. O. C. Imprim. J. J. Textor. A. M. DC. LXXXV. (1685). w 12ce, 284 str. i $1^1/_2$ ark. na przodzie.

Przypis Janowi Zapolskiemu Zak. Cyster. Opatowi Landeń.
Jocher 6303. Czartor. — Ossol.

— Korwin dla wdźięcznego y Bogu przyiemnego głosu pierscieniem, złotoszczesliwey wiecznosci nasycony, w osobie Swiętey pámięći Jego Mośći Pana Jana (sic) Kazimierza ná krasnym Korwina Krasinskiego podskarbiego W. Koronnego Łvcynskiego &c. &c. Starosty, pogrzebowym kazániem w kośćiele Kráśinskim przez X. Klemensa Bolesławivsza zakonu S. Franciszka strictoris obseru: Reformata, s. theologiey lektorá, prowincyey Wielkopolskiey diffinitora, pokazány roku páńskiego 1669. 25. dniá Kwietniá. w Poznaniv w drukárni wdowy y dziedzicow Woyćiechá Regulusá. w 4ce, 5 ark.

Na odwr. str. tytułu herb Korwin i pod nim 6. w. pol. przypisał Janowi Bonawenturze Krasińskiemu i Teressie Chodkiewiczownie Krasińskiey, Referendarzom Kor. X. Clemens Boleslavius Reformat. Druk gocki, szczegółów żadnych. Approbata jest z d. 2. Marca 1670 r. zatem i druk z tego roku.

Akad. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Obacz Hondemiusz Jan (Rzewnosłodki głos łabęcia (1665).

Bentk. H. l. 397. 239. — Jussyńs. 30. — Lelewel. Bibl. ks. II. 225.

Bolesna N. M. P. ob. Orator (1741).

BOLESTA Piotr. Nieśmiertelna pamięć rzadkiemu doczekana wiekowi przy walecznem imieniu wielkiego zwycięzcy

nayiaśniejszego i naypotężniejszego cara JMci rossyiskiego nad Karolem XII. królem szwedzkim i całem woiskiem jego, w generalney bataliey pod Połtawą 27 junii 1709. tryumfuiącego przez ..... wierszem domowym XV. julii roku tegoż ogłoszona. 1709. fol. str. 15. Branic. — Krasińs.

Toż samo jest w dziele Fr. Pułaskiego p. t. Annotacya Sejmów (Lublin 1740 na ark. T—X). pod napisem:

Opisanie generalney batalii pod Pułtawą 27. Junii 1709. przez Piotra Bolestę, zostaiącego w Kancellaryi J. W. Jmci P. Sieniawskiego Hetmana W. K. Wojewody na ten czas Bełzkiego a potym Kasztelana krakowskiego. Dzików. — Jagiell.

Bolestraszycki Samuel Swatopełk ob, Moulins P. (Heraklit 1627).

BOLESZ Kazimierz. Głos J. W. Jmć. pana Bolesza stolnika gnieźnieńskiego, posła kaliskiego, dnia 18 octobris 1782. an. w izbie senatorskiey po wyexaminowaniu kommissyi edukacyjney miany. Warszawa, drukarnia Dufour 1782. fol. str. 4.

— Głos w Izbie Senatorskiej d. 12 Paźdz. 1782. miany. Branic.

Bolewicka Katarzyna ob. Rossowski Jan (Epithalamium 1620).

Bolevo Laevinius Reg. Polon. Consiliarius obacz Grothusen Stan (Fabula 1599).

Bołha Marcin obacz Propositiones (1774).

Bolingbroke ob. Evangile (1769).

BOLOGNETTI Albert (ur. 1538 † 19 maja 1585). Illustriss. ac Rndiss. Domini, D. Alberti Bolognetti, Cardinalis et Episcopi Massanen. A Sedis Apostolicae Legati in Comitijs Regni, ad Sereniss. Poloniae Regem, et omnes Ordines, Oratio; habita Warsauiae die XII. Februarij. M. D. LXXXV. Posnanie. Joan. Wolrab 1585. w 4ce, k. 5. Ossol.

— Toż, obacz: Jak Brzeznicki (Postulata ordinis ecclesiastici. Posnaniae, 1585).

— Toż, obacz: W. A. Faunteus: De controversiis inter ordinem ecclesiast. et saecul. Cracov. 1592. (od ark. B_3 do S_3 kart 5).

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Puławs. — Raczyńs. — Wileńs.

— Toż samo w Melch. Stephanidesa: Opuscula 1632. od ark. B_3—S_3. kart 5.

— Toż samo mieszczone w Connotatio processus judiciarii status saecularis 1756.

— Ob. Brzeźnicki Jakób (Postulata 1585) — Callimachus Philippus (De Contributione Jac. Górski ad Card. B. 1584) — Lilia Petrus (De Deo trino 1582) — Mercurius Trismegistus (1585).

Ciampi Bibl. Cr. I. 245. II. 44—5. — Encykl. Orgelbr. IV. 11—2. — Wiszn. H. lit. VIII. 124. IX. 157. — Turgeniew Hist. Russ. Monum. 1842. II. 1—7. — Rob. Ludwig: Quae Bolognettus. Vratisl. 1864.— Eichhorn. Kromers Leben 430. — Calori Cesis. Jl. Cardin. Bologn. e sua nunziatura. 1861.

Bologninus Angelus ob. Tectander Josephus (Morbi gallici 1536).

BOLSEK Hieronym, Hermes († 1585). Historya zywota, spraw, y smierci Jana Kalwina, zawolanego niegdy ministrá Genevvskiego. Naprzod fráncuzkim ięzykiem przez Hieronymá Bolseká z Lugdunu w Lekárstwiech Doktorá nápisaná, potym ná Łáćiński, á teraz ná Polski ięzyk przełożoná. W Krakowie, w drukárniey Andrzeiá Piotrkowczyká. Roku, 1583. w 8ce, kart 84.

Na początku przedmowa do czytelnika. Tłumacz może Szym. Wysocki Jezuita.

Jocher 9766. — Maciej. Piśmienn. III. 31. — Wierzbow. II. 1587.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

(Bolska Elżbieta). Bieg etc. Panegyricus in adventum Pinsci Elizabethae Bolsciae pocillatoris Lithuaniae Consortis. Septemb. 1676. (Wilno 1676). kart 2.

Kraszewski Wilno IV. 208.

BOLSKI Sebastyan, od WW. SStych (1610 † 1684). Exemplar vitae spiritualis et perfectionis, seu exercitia hujus vitae practica p. Sebastianum Bolski ab OO. Sanctis Carmelit. Discalc. conscripta, in duas partes distincta. Cracoviae, Schedel. 1678. w 12ce, Pars I. liczy k. 6. str. 581. i index. Pars II. kart 8, str. 511.

Jocher 6075. — Bibliot. Carmel. II. 719. edycyą pierwszą znaczy r. 1679.

Krasińs.

— Exemplar vitae spiritualis et perfectionis, seu exercitia huius vitae practica pro tironibus Carmelitis discalceatis. Et aliis pie et spiritualiter volentibus vivere in Christo conscripta, in duas partes distincta. Ex quibus pars prima tractat de triplici exercitio, vitae spiritualis v. de oratione, de mortificatione et de virtutibus. Pars secunda actus internos variarum virtutum complectitur. Olim per P. F. Sebastianum ab Omnibus Sanctis Carmelitam Discalceatum. nunc verò sumptibûs Provinciae Lithvanae reimpressa. Vilnae Typis S. R. M. Academicis Soc: Jesu An: 1741. w 8ce, kart 8, str. 516. i Index k. 9. Errata k. 1.

Dedyk. Beatissimo Joseph Sanctiss. Mariae Sponso.

Pars secunda actus internos variarum virtutum complectens, ex quibus exercitia pro incipientibus, proficientibus, et perfectis. Secundum triplicem viam purgativam, illuminativam, et unitivam concinnata, ac per omnes ferias distincta, et simul conjuncta cum praesentia Dei singulis feriis destinata. Quibus adduntur actus variis temporibus exercendi, quae sunt pleraq; ex Sanctis Patribus, et aliis piorum virorum libellis collecta, et pro commodiori usu in ordinem redacta. Vilnae typis S. R. M. Academicis Societatis Jesu. Anno Domini 1741. w 8ce, k. 6. str. 469. i kart 2.

Jest to Powszechna Mistyczna Teologia. Jocher 6201. i T. II. str. 75.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Exemplarz życia duchownego i doskonałości dla chcących pobożnie żyć w Chrystusie w dwóch częściach niegdyś przez X. Sebastyana od Wszystkich SS. Karmelitę Bosego w ięzyku łacińskim napisany a teraz w krotszym zbiorze na oyczysty ięzyk przetłumaczony przez X. Cherubina od Wniebowzięcia N. Maryi Panny Karmelitę Bosego Prowincyi Polskiey Prowincyała i do druku podany R. 1769. w Berdyczowie w Druk. XX. Karmelitow Bosych. (1769). w 8ce, str. 430 i 394.

Biogr. autora u Jochera 6204. Noty.

Bolszowiec ob. Koniecpolski Stanisław (1624) — Pogrom (1624).

BOLTEN Daniel Henning. Felicitante Altissimo Dissertatione inaugurali medica morbos acutos veterum rectore Magnificentissimo Sereniss. Principe ac Domino D. Philippo Wilhelmo Principe Borusiae Marchione Brandeburgico reliquae Ducatus Magdeburgici Gubernatore consensu amplissimo facultatis medicae Praeside Viro experientissimo Doctissimo DD. Georgio Ernesto Stahl Med. et ejusdemq; prof. publ. ordin. Academ. nat. cur. colleg. longe dignissimo p. t. Facultatis medicae Decano spectabili promotore suo submisso animi cultu devenerando pro gradu summisque in utraque medicina honoribus insignibus et privilegiis doctoralibus majorum more legitime capessendis in regia Hallensium Fridericiana publico eruditorum examini in auditorio majori horis ante et pomeridianis submittit D. Henning Bolten Gedano-Prussus Avd. XXVI. Jan. A. O. R. 1709. Halae, Hermundur, literis Christ. Henckelii acad. typog. 1709. w 4ce, str. 45.

Ossol.

Boltz Theodor ob. Pisański Jerzy K. (1764).

BOMBART L'Abbé († 1777). Eloge de Stanislas I. Roi de Pologne, Duc de Lorraine et de Bar, etc. présenté à la Reine par M. l'abbé Bombart, licentié ès Loix, Vicaire de l'Eglise royale et Paroissiale de S. Barthelemy. A Paris, chez P. F. Gueffier, fils, rue de la Harpe. M. DCC. LXVI, (1766). Avec approbation et permission. w 4ce, str. 51.

Jagiell.

BOMBINI Paweł. Elogium Vladislai IV. Regis Poloniae Epigramma. obacz Gaddi Jacobi: Allocutiones et Ellogia. Florentiae 1636.

— Sigismundi III. Poloniae Regis Ellogium. Mediolani, fol.

Ciampi Bibl. I. 26. — Freitag. Analecta 139.

Bombiza ob. Fielding (1790).

BOMHOUVER Christianus. Instructio et Ordinatio venerabilis et egregij viri

d. Christiani Bombouver decretorum doctoris etc. capellani nuncij et comissarii apostolici pro negocio sacratissimarum indulgentiarum in fauorem partium Liuonie ac ortodoxe fidei tutelam contra Ruthenos Hereticos et Scismaticos Tartarorum infidelium auxiliatores nouissime concessarum. [Poczem następuje text, a to na str. odwr. karty pierwszej, której s. gł. biała]. B. r. m. i dr. w 4ce, k. nlb. 8. bez sygnatur i kustoszów, dr. goc. piękny i czysty.

Zanotowano na egzempl. datę: Mediolan 1498. Czartor.

(Bona) (1493 † 1557). Les amours de Bonne Sforza, Reyne de Pologne. A Leide chez la Veuve van Gelder, l'an 1682. w 12ce, 152 str. i 6 kart.

Dedykacya a Mr. de Sidney, General des Troupes Angloises au service des Estats Généraux des Provinces Unies; Grand Maistre de la Garderobe du Roy etc. Autor podpisał się trzema X. X. X.

Jako kochankowie królowej występują: Xże Ostrogski, Tarnowski i Biskup Krakowski, ten oświadczył się królowej według jej opowieści:

„La première declaration d'amour qu'il me fit, poursuivit-elle, ce fut dans son breviaire, ou il me dit, qu'il me voulait faire voire la plus grande devotion qu'il avait; elle consistoit en cinq ou sex tailles douces de mon portrait, qu'il y avait dedans; et qui me representaient toutes en differentes postures de Sainte et lui a mes genoux. Veritablement de ma vie je n'ai tant ri; car jamais aucun de mes amans ne s'estait avis de me faire l'amour si pieusement". Czartor.

— The amours of Bonne Sforza queen of Polonia. London, printed by d. M. for R. Bently in Convent-Garden 1684. w 16ce, k. 12. str. 155.

Dedykacya: To the honorable Collonel Henry Sidney.

— Ob. Agricola (Paraceleusis) — Balbus H. (Hymnus) — Balduski J. (1530) — Bassano (1556) — Casali Val. (Explicatio 1553) — Cervus J. Tuchov. (Farrago 1542) — Cicero (1522) — Corvinus Laur. (1518) — Crosnensis Pax. (1518) — Decius Ludov. (Vita 1521, Diarii nuptiis gesta 1518) — Durandi Guil. (Rationale 1539) — Factum jus (negotii neapolit. 1740) — Hussovianus Grotto Luigi (de bisonte 1523) — Illicinus P. (Carmina) — Krzycki Andrzej Cricius (De afflictione 1527) — Marianus Joannes (1530) — Minasowicz Józ. Epif. (O przyjeździe królowej 1774) — Orzechowski Stanisław (1553) — Ostrorog Stanisł. — Restio Ludovicus (Oratio 1518) — Sigismundus I. (Statuta 1524) — Ursinus Kasper (Epithalamion 1518) — Ursus Joannes (Oratio in laudem 1530) — Vadianus Joachimus (De nuptiis 1518) — Velius Caspar (Epithalamium in nuptiis Sig. Jag. 1518) — Zebrzydowski Andrzej (Mowa 1759).

BONA Jan Kard. (1609 † 1674). Pia exercitia chistiana ex diversis operibus Joannis S. R. E. Cardinalis Bona praecipue ex horilogio ascetico, ex psalmodia Divina, ex via compendij ad Deum, pro utilitate et eruditione .... excerpta et in unum volumen collecta. Varsoviae, typis Collegii Scholarum Piarum. 1704 w 8ce, str. 447. i 3 k. rej.

Jocher 5644.

Krasińs — Warsz. Uniw.

— Manvductio ad coelvm, medullam continens sanctorum patrum et veterum philosophorum. Auctore D. Joanne Bona S. R. E. Tit. S. Bernardi ad therma Presbytero Cardinali, Ordinis Cisterciensis, juxta exemplar Romae excusum. Varsaviae. Prostant Gedani apud Jansonios-Waesbergios 1676. w 12ce.

Jocher 6073 *a*.

— Toż: .... Philosophorum Conscripta, a Joanno Bona, Cardinali Ad vsum et in virtute profectum juuentutis Gymnasia; Scholarvm Piarvm frequentantis reimpressa. Anno Domini 1687. typis Scholarum Piarum Varsauiensium. w 12ce, str. 207. i Index kart 3.

Jocher 6073 *b*. Jagiell.

— Principia et documenta vitae christianae. Varsaviae, 1677. w 12ce.

Jocher 4184.

— Zasady i dowody życia chrześciańskiego (tłum. z łacińs. Taczalski). w Wilnie w druk. Akad. S. J. 1747. w 8ce.

Nie znane Jl. Krassowskiemu.

Jocher 8120. — Janocki Lexic. I. 161.

— Przewodnia do Nieba prowadząca drogą nieomylną przez skuteczny sposob do dóyśćiá zbawienia otwieraiąca z francuskiego na polski ięzyk przez Damę przetłumaczona. Roku Panskiego 1744. do druku podana. w Lublinie w drukarni Collegium Societatis Jesu 1745. zuitów. w 4ce, k. 3. str. 230. i k. 2.

Tłumaczyła Sanguszkowa.

Jocher 6073. 6114.

Jagiell. — Ossol. — Wileńs. — Uniwers. lwows. — Warsz. Uniw.

— Via compendii ad Deum per motus Anagogicos et orationes jaculatorias liber isagogicus ad mysticam theologiam auctore D. Joanne Bona S. R. E. P. Cardinale ex Sacro Ordine Cisterciensi. Varsaviae, prostant Gedani apud Jansonios Waesbergios 1668. w 24ce, k. 2. str. 228.

Jocher 6074. (ma ad coelum). Ossol.

Bona regalia ob. Taryffa omnium bonorum (1736).

BONAC Jean Ludwik d'Usson, ksiądz (1672 † 1738) poseł francuski w Polsce za Augusta II. Depesze do Ludwika XIV.

Zamieszczone są: w Załuskiego Epistolae T. III i w dziele: Bidrag tik de Nordeuropeiska Folkslagers historia etc. of Fredr. Cygnaeus. Helsingfors 1848. str. 215. 323. — Gazeta Warszawska 1860 r. N. 96.

Bonacorsi Filip ob. Callimachus.

Bonaczkowski Norbert ob. Ryszewski Joachim (Debitum gratitudinis 1784).

Porów. Benaczkowski.

BONAGARSUS Dominik. De vera nobilitate orationes duae, a duobus iuvenibus nobilem puellam ambientibus, apud senatum rom. habitae: olim a Bonagarso Pistoriensi conscriptae; ac deinde per Xystum Betuleium Augustanum in ludi formam redactae. Nunc vero actione civili nova, interpellationibus consulum senatorumque diversis sententijs et orationibus, exercendae iuventutis ergo, vestitae, a Matthia Nizolio Thoruniensi, Borusso, Gymnasii Patris Pro-rectore. Thorunij Borussorum, excudebat Andreas Cotenius, anno M. DC. IV. (1604) w 4ce, sygn. A—I_3.

Ded. Władysławowi hr. Ostrorogowi.

Kijows. — Wrocławs.

Bonagius Desider. obacz Braun D. (Officia 1728).

(Bonamico Lazar) z Bassano (1480 † 1552. Epistola expostulatoria ad Lazarum Bonamicum iocosa auctoris anonymi. An. 1552. B. m. i dr.

Ciampi Bibliogr. I. 38. 102. „La vidi nella libreria della universitá di Varsavia".

— Ob. Epistolae claror. viror. 1552. 1568. (Petro Hosio) — Janicki Klem. (Tristium 1542) — Luctus Pannoniae (1544).

(Bonaparte). Pro memoria Buonaparcie dla sprostowania sławy jego czyli list do tegoż Generała. B. w. m. dr. i r. (1797). w 8ce, str. 33.

— Ob. Kniaziewicz J. G. (Dodatek do dzieła 1793, Hist. życia 1793) — Rydzewski J. (Charakterystyka 1799).

Bonar ob. Boner.

Bonar Wilchelm obacz Jonston J. (Hist. natur. 1650).

BONARELLI Prosper della Rovere (1588 † 9 Marca 1659). La Fidalma Regia, pastorale del Sig. Co. Prospero Bonarelli della Rovere alli Jll. Signor Cristoforo Balduini conte di Tenczin Ossolinschi Palatinide di Sandomiria, Gouer. di Stobnizca, Cameriere della S. M. Cesarea et Regia di Polonia. Jn Bologna per Nicol. Tebaldine. 1642. w 8ce, str. 94. k. 1. Czartor.

— Toż 2de edizione. 1649. w 4ce.

Ciampi Bibl. I. 38.

Bonawentura Lavagna de Potenza, Karol Ant. Gerard. (1651 † 26 Paźdz. 1711). Uwiadomienie o życiu, cnotach, śmierci i cudach Sgo Bonawentury z Potencii Franciszkana. w Krakowie, w druk. Sem. Bisk. Akad. 1775. w 12ce, str. 180, kart 4.

Jocher 8347. — Katal. Kaj. Jabłońs.

— Toż: ... błogosławionego Bonawentury, z Potencyi X. Profes. Zakonu S. Oyca Franciszka Braci Mnieyszych konventualnych który tego wieku umarł r. 1711. i od Piusa VI. Papieża szczęśliwie kościołem rządzącego w poczet błogosławionych wyrokiem powszechnym umieszczony R. 1775. Z okazyi teyże uroczystey Beatyfikacyi w kościele Krakowskim X. X. Franciszkanów w dzień

S. Piotra i Pawła Apostołów odprawioney, dla pożytku wiernych chrystusowych, z włoskiego na polski przetłumaczone i za pozwoleniem Zwierzchności do druku podane. W Krakowie, w drukarni Seminaryi Biskupiey Akadem. 1777. w 12ce, 4 k. 181 str.

Ossol.

— Życie Błogosławionego wyznawcy Bonawentury w mieście Potencii zrodzonego, Kapłana Zakonu Franciszkańskiego Minor. Conuentualium, dla cnót przedziwnych y cudów, w lat 64. po śmierci w poczet Błogosławionych wpisanego od Piusa VI. Papieża szczęśliwie Kościołem Katolickim rządzącego, krótko zebrane. Oraz nabożeństwo do Tegoż Wyznawcy, dla wygody dusz pobożnych przez pewnego Franciszkana Prowincyi Ruskiey napisane. We Lwowie, w drukarni Bractwa SSS. Tróycy (1777). w 24ce, kart nlb. 35.

Jocher 8848. Ossol

— Ob. Odyniec X. Marcin (Kazanie 1777) — Węgrzynowicz X. Michał (Kazanie 1777).

Bonawentura z Poznania Bornardyn ob. Ulisbony (z) Marek (Kroniki trzech zakonów 1610).

BONAWENTURA Zakonu Braci Obserw. Wirydarz liliowy duchowny w którem śliczne Lilie, Róże y Kwiatki woniące. Z porannych dziennych, y wieczornych Modlitew zebrane. Przydane są Officia abo Godzinki rożne świętych Patronów y Patronek Polskich. Od W. O. Br. Bonawentury Zakonu Braci Mnieyszych Obserwantow napisane. w Krakowie, w drukarni Franciszka Cezarego, 1696. w 8ce, k. nlb. 8, str. 464.

Krasińs.

BONAWENTURA od Sw. Stanisława, Karmelita. Połow do wiecznosci dwoch iednorozcow w sławnym Zwierzyncu, Jch Mśćiow PP. Fredrow od smierci złowionych Wielmożnego Je^{o} Msci Pana Karola z Pleszewic Fredra starostę krosinskiego y iey mosci paniey Joanny Snopkowskiey chorązyney látyczewskiey, rodzonych. Przy spolnym ich mśćiow pogrzebowym akcie, w kosciele Przemyslkim WW. OO. Kármelitow Bossych kazaniem ogłoszony. Przeż (sic) W. O. Bonawentvrę od S. Stánisł: tegoż Zakonu. W Elwowie (tak) w dru: M. Jákubá Mościckiego, F. D. roku 1671. Dniá 19. Januarij. fol. ark. E_2 (kart 12).

Dedykacya Andrz. Maks. Fredrze Kasztel. Lwows.

Na egzemp. B. Jag. zanotowano współcześnie: ex libris Petri Puszkin.

Akad. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Pręzent známienitych cnot y heroicznych dźieł Wielmoznego Iego Mosci P. Karola Franciszka ná Białobokách, Zorawicy Korniakta niebv od smierći oddány, kazániem pogrzebowym w Przemyślu. Przez W. O. Bonawentvrę od S. Stanisłáwá Kármelitę bossego. Roku 1672. dniá 4. mieśiącá kwietniá. Zá pozwoleniem Zwierzchnośći duchowney. W Lwowie, w drukárni, M. Jakvba Mościckiego, philos: Doct. roku pańskiego 1672. w 4ce, 22 kart.

Druk gocki. Na odwr. str. tyt. herb Bełżeckich i pod nim 6. w. pols. Przypisał autor prozą Katarzynie z Bełzca Korniaktowej Wojewodziance Podolskiej, żonie zmarłego. Prawie żadnych nie ma szczegółów do jego żywota. Opisuje jego udział w batalii pod Zborowem i w obronie Przemyśla.

Encykl. Orgelbr. IV. 42.

Branic. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

BONAWENTURA (Siewierzanin) Zak. Braci mn. Franciszkan. Zegar nabożney oblubienice Chrystusowey, w którym Chrystus Pan oblubienicy swoiey pokazuie, co którey godziny czynić ma dla miłości swego oblubieńca. Zebrany przez B. Bonawenturę zakonu braci mnieyszych Franciszka Św. Erit vita tua quasi pendens ante te. Deut. 28. Będzie żywot twój iakoby wiszący przed tobą. Przydany iest do niego Psałterz ś. Bonawentury zakonu mnieyszych S. K. Kardynała do Nayś. Panny. Z dozwoleniem Starszych. w Poznaniu w drukarni Jana Rossowskiego 1624. w 8ce, 78 stron, druk gocki.

Psałterz ma osobny tytuł:

Psałterz Naświętszey P. Maryi Ś. Bonawentury z zakonu mnieyszych S. Kościoła rzymskiego Kardynała, biskupa Albaneńskiego, zacnego doktora kościelnego. Z dozwoleniem Starszych. W Warszawie w drukarni Jana Rossowskiego K. J. M. typographa 1624. w 8ce, 128 stron (druk gocki).

W approbacie dzieła tłumacz naswany jest O. Bonawentura Siewierzanin Franciszkan. Przedmowa datowana z Konwentu Chełmińskiego braci mn. Zakonu S. Franciszka d. 14. Marca 1624 roku.

Jocher 6608. — Maciejow. Piśmienn. III. 702 s. Akad. — Dzików.

BONAWENTURA Św. (Eustachiusz, Jan czy Piotr Fidanza ur. 1221 † 15 Lipca 1274). Breviloquium Bonaventurae. Cracoviae, Flor. Ungler. Bez wyr. r. w 4ce.

W samym tytule epigramma Rud. Agricolae, wierszy 18. Na odwrocie tytułu: Ad Reverendiss. D. Mathiam Episc. Premysl. Cancellarium Reg. Pol. R. Agricola. Carmen in preconium artis impressoriae. — Math. Drzewicki był biskupem od 1502—1512. a kanclerzem od 1510 — 12. więc druk prawdopodobnie 1511 r.

— Gülden Psalter S. Bonaventurae zu Ehren der Allerh. Jungfrauen Mariae .... Auffs neu gedruckt in Braunsberg im Coll. der S. Jesu Im J. 1707. w 12ce.

— Kolęda postna, albo słownik nabożny, nápisány od s. Bonawentury Doktorá kościelnego. Wyśpiewuiący tęsknice y áffekty dusze miłością Bożą zranioney, którą żywot Jezusa ukrzyżowanego ná sobie wyraziwszy Dobrodzieystwa wcielenia y śmierci tegoż Syná Bożego, smutno-radośnie świátu ogłasza. Wiersz pełen nabożeństwa z łacinskiego ná polskie przełożony, y w druk podany. W Krakowie, w drukárni Mácieiá Jędrzeiowczyka. Roku páńskiego 1632. w 4ce, 12 kartek (syg. A_4 C_4).

Dedyk. Wney Paniey P. Katarzynie z Warszyc Zebrzydowskiey. Na odwrotnej stronie tytułu herb Habdank.

— Medicamen spirituale contra pestem constans V. psalmis beatae Virginis Mariae ex psalterio S. Bonaventurae, cum cąeteris oratiunculis ad Beatam Virginem Mariam. Bez roku i m. druku (lecz około 178.... r.) w 8ce, k. 8.

Warsz. Uniw.

— Pochodnia Duchowna abo Pobudka do miłosci Boskiey serca ludzi oziebłych zapalaiąca. Wyięta z ksiąg S. Bonawentury Żakonu S. Franciszka Serafickiego Doktora koscioła Bożego. Dla wszystkich ktorzy za Panem krzyż swoy niosą i dla nabożnych kompaniy i Bractw nasladuiących męki Pana Jezusowey: i inszych ludzi Bogomyslnych barzo potrzebna i pożyteczna z Łacińskiego na Polski ięzyk przełożona: przez iednego Kapłana Zakonu Bernardyńskiego za pozwoleniem starszych cum gratia et Privil: S. R. M. w Krakowie w Drukarni Mikołaia Loba R. P. 1609. w 8ce, k 7 i str. 329.

Na odwr. tytułu drzeworyt herbu Ogończyk, poczem wiersz p. t.: „Ná herb Jch Mści PP. Działyńskich Ogończyk". (str. 1). Następuje dedykacyjna przemowa: Zacnie Urodzoney, á nam zdawná Miłościwey Pániey y dobrodzieyce, Jey Mći Paniey Zophiey z Dzialyna, Mikolaiowey Mniszkowey Stárośćiney Lukowskiey &c. &c. (str. 8). — Poczem: Tablica tych rzeczy ktore ta ksiaszka w sobie zamyka (str. 5), i przemowa S. Bonawentury, na pobudkę miłośći Boskiey (str. 8). Dzieło obejmuje trzy części: od str. 1—142, 142—221. i od str. 221—329.

Jocher 5810.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Psalterium Beatae Virginis Mariae, a divo Bonaventura ad normam Psalterii Davidici compositum. Cracoviae, typis Dominici Siarkowski S. R. M. Typographi. Anno 1747. w 32ce.

Jocher 7056. Warsz. Uniw.

— Psałterzyk Bogarodzice Nayśw. Maryey Panny Polsk. Królestwa Patronki przez Św. Bonawenturę. Warszawa, druk Rossowskiego 1624. w 8ce.

Maciejow. Piśmienn. III. 116. twierdzi, że w Dzikowie widział. — Będzie to zapewne identyczne z psałterzem dodanym do dziełka Bonawentury Siewierzanina (Zegar nabożney oblubienice).

— Toż, ... Polskiego Krolestwa Patronki na podobieństwo Psałterza od S. Bonawentury Kardynała

stosowánego ku teyże czci Matki Bożey teraz rythmem polskim podany w druk przez X. Andrzeia Malskiego w Zołkwi Kaznodzieię Ordynar. Jezus Marya. Nil conitur suavius, Nil auditur imundius Nil cogitatur dulcius; Quam Jesus! et Mater ejus! Adhaereat lingua faucibus meis, si non proposuero te in Principio laetitiae ... etc. o Patrona Regni Poloniae et Christianitatis. W Krakowie, u Piątkowskiego 1641. w 8ce, nlb kart 162.

Malski dedykuje wierszowane dzieło Annie na Ostrogu Chodkiewiczowej w Maju 1640 r. W przemowie oświadcza: że S. Bonawentura psałterz Dawida stosował ku czci Matki Bożej, i mianował go psałterzykiem Najśw. Panny. Za pamięci już czasów naszych podał ktoś, Polak w druk, skrócony po pięci rzędzików każdy psalmik. Teraz rytmem okraszony podaje się tenże psałterzyk.

Jocher 7042.

Ossol. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł: .... teraz rythmem polskim podany w druk przez X. Albina Konczyckiego Supperiora na Skałce. Kraków, u Piątkowskiego 1641. w 8ce, ark. sygn. X.

W exemplarzu tym na tytule podany wydawca Konczycki a przemilczany autor Malski.

Jest więc jedna i taż sama edycya z r. 1641 wydana przez Malskiego i przez X. Alb. Konczyckiego, z tą różnicą, iż przedrukowano inaczej kartę tytułową i zmieniono dedykacyą. — A i w tej drugiej edycyi w jednym egzemplarzu dedykuje on dzieło Dorocie Kąckiej Ksieni na Zwierzyńcu a w drugim, zaledwie nieco odmieniając, tęż samą dedykacyą poświęca Janowi Wisemberkowi Administr. Żup Wielickich Kr. J. M. Sekretarzowi, datując ze Skałki d. 24. Marca 1641. W obudwóch jest approbata X. Jak. Ustiensis Cenzora, gdzie wymieniony autor Malski.

Dzików. — Warsz. Uniw.

— Psałterz Nayswiętszey Panny Maryi S. Bonawentury Zakonu Braci mniejszych S Koscioła Rzymskiego Kardynała Biskupa albańskiego, Doktora koscielnego. Z dozwoleniem starszych. Bez wyr. m. dr. R. 1750. w 8ce, ark. I. Warsz. Uniw.

— Seraphin ognisty ziemski Bonawentura Swięty. W Wilnie, w drukarni Akademickiey roku 1661. w 8ce, k. 4, str. 184. Warsz. Uniw.

— Seraphin ognisty ziemski Bonaventura S. Dor. Seraphicki Zakonu S. Franciszka Braci Mnieysz. Seraphinami pałaiącemi niebieskiemi Pannie zawsze czystey i niepokalaney Maryey psałterz od siebie złocony wesoło i wdzięcznie śpiewaiący ku większej czci i rewerencyi Matki Bożey i w tey książeczce niedawno wydrukowaney wiernym jey sługom od jedney ku Pannie nayczystszey osoby sługi Jey niegodney iest prezentowany y ofiarowany. W Wilnie, w drukar. Akadem. Soc. Jesu 1695. w 8ce, k. 3. str. 170.

Jocher 8346. Ossol.

— Sex alae seraphicae D. Bonaventurae illustr., rever. ex celsissimo Dno, D. Joanni Antonio De Via Dei et Apostolicae Sedis Gratia Archiepiscopo a Fr. Raphaele Grubio.... dedicatae .... 1699. w 4ce, kart 2. i ark. sygn. I_3. Warsz. Uniw.

— Toż: .... per Cyprianum a S. Laurentio (Machowski). Varsaviae 1703. w 8ce.

Jocher 5932. — Horanyi Script. II. 294. — Encykl. Orgelbr. T. 17. s. 738. — Bielski Vitae 24.

— Toż: .... Divi Bonaventurae religiosi perfectione regiminis sublimes Rev: Patr: provinciae Poloniae et Lithuaniae scholarum piarum Superioribus a .... Cypriano a S. Laurentio dedicatae. Varsav. Schol: Piar: 1721. w 8ce, ark. G_2. Warsz. Uniw.

— Toż samo, z datą roku 1723.

— Opusculum de sex alis Seraphicis S. Bonaventurae Ord: S. Francisci in Opera editum, reimpressum 1785. w 8ce, ark. E_8. Warsz. Uniw.

— Praelatus alatus, seu praelati munus in sex alis Seraphini a .... S. Bonaventura exhibitum. Bez w. m. i r. w 8ce, str. 76. Warsz. Uniw.

— Szesc skrzydeł Seraphinowych, to iest: sześć cnot Przełożonym potrzebnych. S. Bonaventvry Doktora Seraphickiego. Przydáne są sześćdźieśiąt Sentencij duchownych, pamięći godnych,

woli zakonnym. Na polską rzecz przełozone, przez X. Stanisława Rochowicza. Cum licentia Superiorum. W Lubczu, w Drukárni Piotrá Blástusá. Roku 1612. 14. Octob. w 4ce, kart 4 83 str.

Dedykacya tłómacza Benedyk. Woynie Biskup. Wileń. datowana z Cimkowicz. Dzieło ma rozdziałów ośm.

Od str. 79. idzie 60. sentencij duchownych zakonnym potrzebnych.

Jocher 6163. — Maciejows. Piśmienn. III. 581.

Czartor. — Jagiell. — Kórnic. — Krasińs.

— Sancti Bonaventurae Ordinis Minorum, S. R. E Cardinalis, Episcopi Albanensis Seraphici Doctoris Ecclesiae. Speculum Disciplinae ad Nouitios. et de profectu Religiosorum, item. Epistola; Memoralia XXV, pietatis eximia documenta complectens. Editio altera melior, F. H. Sedvlii recensu et notulis illustrior. Cracoviae ex Officina Francisci Caesarij Anno 1637. w 12ce, kart 19, str. 384 (powinno być 372). Index kart 10.

Henr. Sedulius dedykuje Patri Franc. a Sosa totius Ord. minorum ministro. Memoralia idą od str. 347.

Jocher 6169. *a*.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Tenże tytuł: .... pietatis eximia documenta complectens. Pro usu Fratrum Minorum Observantium Provinciae Lituanae reimpressum. Anno Dni 1752. Vilnae, typis S. R. M. Academ. Soc. Jesu 1752. w 16ce, k. 6. str. 372. i kart 11.

Jocher 6169. *b*. — Barącz. Rys dziejów Z. Kazn. II. 250. Ossol. — Wileńs.

— Stimvlvs divini amoris. D. Bonaventurae, Ordinis Minorum S. Francisci Seraphici Doctoris, de nouo excussus, et à pluribus erroribus expurgatus. Permissu Superiorum. Cracoviae, in officicina Andreae Petricouij. Anno Domini, 1604. w 12ce, kart ,nlb.. 12 i 346 stron.

Przypisane Mikołajowi Zebrzydowskiemu Wdzie i star. Krakow. Sniatyńskiemu przez Bernardynów w Krakowie. — Dzieło podzielone na trzy części. Cz. II. od str. 138. Cz. III. od str. 225.

Jocher 5802. Jagiell. — Ossol.

— Vita Christi edita a Sancto Bonaventura. B. m. i r. dr. w 4ce, kart 57.

— Wykład taiemnic straszney ofiary Ołtarza, to iest Mszy Swiętey z dzieł Sgo Bonawentury Kardynała etc. z łacinskiego rytmem polskim przetłumaczony, przez X. Karola Strachockiego, w Warszawie, w drukar. Schol. Piarum. 1719. w 4ce, str. 121 i k. nlb. 14.

Jocher 6419 — Juszyńs. Dykcyon II. 210. Jabłonows. Musaeum. str. 243. — Załus. Bibl. 82.

— Ziwatas Pona ir Diewa musu Jezusa Chrystusa 1753.

— Toż: ..... edycya 2ga. Supraśl. 1787.

Dzienn. Wileńs. 1824. I. 515.

— Zwierciadło Zakonności od S. Bonawentury Zakonu BB. Mnieyszych S. Franciszka K. S. Rzymskiego Kardynała, Bisk. Albanskiego, Serafickiego Doktora. Nowicyuszom y Nowym Professom na upatrowanie należytey układności sporządzone a teraz przez iednego Kapłana OO. Reformatów S. Franciszka Prowinc. Małopol. dla przeglądania się duchownego oboiey płci zakonney z łacińskiego na pols. przetłumaczone y wystawione. Z dozwoleniem starszych. .W Krakowie w Druk. Mikołaia Alexandra Schedla. Bez r. (1688). w 12ce, kart 16 i 575 str.

Na odwrocie tytułu drzeworyt Św. Franciszka. Zaczyna przemowa do nowicyuszów (kart 4), potem Ręka zakonna (kart 4). Regestr (kart 6). — Imprimatur (bez daty) daje Franc. Przewoski Profess. Praepositus 88. Omnium. — Dzieło ma dwie części. Część wtóra idzie od str. 261. Po tej idzie od str. 329: O postępku Zakonników książka I. Od str. 381. List pamiętnych 25., pobożności nauk. Od str. 419: Rozwiązanie albo odpowiedzi na 25. pytania. Od str. 547: Odpowiedź na pytanie osobne.

Jocher 6178.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Raczyńs.

— Tenże tytuł: .... Lwów w drukarni Kazimierza Szlichtyna J. C. K. M. uprzywilej. typogr. 1777. w 12ce, 515 str. k. 5.

— Żywot. Pana Jezu Krista. Kraków, przez Floriana Bawara, wyd. Jana Hallera (między r. 1515 a 1517, kosztem Elżbiety królewny pols. Xiężny Legnickiej).

Powyższa data wyjścia jest możliwą, skoro jeszcze w edycyi z r. 1522 wydawca zowie Elżbietę panną: „Przedmowa ... pannie Elżbiecie .... Królewnie ....“ Dopiero w edycyi trzeciej zmieniono to na: .. do cnych pań i panien. Por. wydanie następne.

— Zywot pana Jezu krista stworzyciela ij zbawiciela rodzaiu ludskiego, wedle Ewanielist. swiętych z rozmyslanijm nábożnym doktorow pisma świętégo, krotko sebrany. Item Modlitwy roskossne przy vmęczeniu bożym, Item to nowo przydáno. Grates nunc omnes, polskié, z lacińskiégo wyłożone Pieśń Pange lingua Drugá Vexilla regis Piesń, o zmártwych wstaniu za procesyią. Drugá osobliwé noty. Regina celi, téyże noty. Ewanieliá wielkonotzná. Drugié wirssyki, teyże Piesń o pańskim w niebo wstąpieniu. Spolek Apostolski, wiary krzesciańskié Piesń o s: duchu, noty Niemietzkié. Veni creator. Aue maris stella, Salue regina, prawie przelożoné. Znamiona ktore będą przed sądny dniē strassliwé. Ku tzcicielowi. Drudzy cżcą wálki Troiańskié, Albo y dzieie pogańskié, Czci tu iestci pożyteczno, Niewierzyssli poczni iedno.

Miejsce druku, drukarz, nakładca i rok wydania dzieła tego, wyrażone są na ostatniej karcie nieliczbowanej:

Wyrażono w Krakowie przez Floriana Bawara ij Jána Sandetzkiégo, nakládem opatrznégo męża pana Jána Hallera. Lata bożégo narodzeniá tysiątznégo pietzsetnego dwudziestégo wtorēgo. Za panowaniá náiasnieysségo Zygmunta krola Polskiégo pana nasségo milosciwégo. Lata Krolowaniá iego ssostégonástégo. w 4ce, kart 10 nlb. na początku razem z tytułową, sygn. ij—Cij, listów czyli kart po jednej stronie liczbowanych 193 i 1 karta nlb. na końcu, (sygn. A—piij, oraz Y), z licznymi drzeworytami w texcie. Druk gocki.

„Żywot jest poświęcony siostrze Zygmunta I, królewnie Elżbiecie, księżnie legnickiej († r. 1517).... Jestto już drugie wydanie Żywota, różniące się w wielu razach bardzo, tak co do układu zewnętrznego jak i pod względem językowym, od późniejszych wydań drukarza Hieronima Wietora z r. 1522–1538. W przedmowie do czytelników, zamieszczonej na odwrocie tytułu: „Wszelkiemu wiernemu krzescianinowi ktoregokoli stádla będącemu Jan Sandetzki w panu Jezusie dáwá pozdrowienije,“ oświadcza Jan Sandecki między innemi, że Żywot niniejszy: „iuż powtóre wyrażony ij polepszony przydanim też mnogich rzeczy (których w pirwszym wybijaniu nieniydziecie) okrássony wasse przyiazni oddawámy“. Pierwsza edycya wyszła prawdopodobnie r. 1517 lub 1518, t. j. za życia lub zaraz po śmierci królewnej Elżbiety“. Tak twierdzi Dr. Wł. Wisłocki.

Sandecki pisze, że nakładu nie żałowała na dzieło to Elżbieta królewna Polska (była nią do r. 1515.), a potym księżna Legnicka (była nią do r. 1517.). Z tego przypuszczać by można, że królewna Elżbieta „dla rozmnożenia pisma polskiego, w którym się osobliwie kochała, nakładu nie żałując, ten żywot wypisać dała“ za czasów kiedy bawiła w Krakowie, to jest pokąd była królewną. Wyniosłszy się bowiem z Krakowa, nie miała już zapewne sposobności zajmować się polskim językiem krzewionym w drukarstwie krakowskiem. Gdyby ten domysł mógł być czem poparty, dałoby się przypuścić, iż nakład edycyi pierwszej przypadł około r. 1515.

Z wierszy na tytule widno, że czytano już dziełka drukowane po polsku (bo o łacinie nie ma mowy) gdyż wydawca wspomina druki: Walki trojańskie, Dzieje pogańskie. Dzieła te uważać wypada za stracone, ale wzmianka ta cofa datę druków polskich dzieł do samego początku 16 wieku.

Z tytułu dzieła łatwo odgadnąć, które części w tej edycyi drugiej przybyły.

Po tytule idzie Rejestr ..... albo Kapitula (k. 5). Na odwrocie końca rejestru jest drzeworyt J. Chrystusa w całej postaci. Poczem arkusz C zaczyna się z nadpisem: O postawie Jezu Krystowe ...., List Piłata ...., i Joseffus żyd .... (kart 2). Dalej idzie: „Przedmowa na żywot Pana Jezusow ku oświetzoné pannié pannié Elżbiécie, dobré pamięci, Krolewnié Polskié ij kxiężnie Legnitzkié. etc. ....“, która zajmuje kartę 9 i 10. Kończy przedmowę rycina N. P. M. z dzieciątkiem na stole stojącem. W tej przedmowie nie zowie jej autor Xiężną, ale wyraźnie mianuje: Najjaśniejsza Panno! więc rzecz pisana przed jej zamążpójściem, skoro także na czele dedykacyi zwie ją panną. — Następnie zaczyna się tekst dzieła, z kartkami liczbowanemi od arkusza A tak, że arkusz C drugi raz pojawia się w porządku alfabetu. — Arkusze

do G. czterokartkowe lecz od arkusza H mają po 6. kart aż do ark. e, od f. do piiij. arkusze po cztery kart. Przedostatnia karta, kończy się wyrazami: J. Nadzieia má Krystus. S. — Litery. J. S. oznaczają zapewne Jana Sandeckiego

Niektóre karty źle są oznaczone: Zamiast 27. jest 29. Zamiast 34. powtórnie 33. Zamiast 79. i 80. jest 78. i 79. Zamiast 86. powtórzono 85. Zamiast 123. jest 124. Zamiast 127. jest 427. Zamiast 154. jest 51. Zamiast 162. jest 162. Zamiast 170. jest 107. Zamiast 176. jest 177. Zamiast 177. jest 17. Zamiast 192. jest 162. — Drzeworyty są większe (na całą ćwiartkę) i mniejsze; cało ćwiartkowe znajdują się na kártach: 31 verso, Jezus nauczający jako wyrostek. 140 v. Pan Jezus na krzyżu. 153. Pan Jezus, N. Panna i Ś. Jan w figurach po pas. 155. Zdjęcie z krzyża. Ryciny mniejsze, prócz wymienionej po przedmowie, są rozmaitej wielkości, niektóre z nich powtarzają się. Są na kartach: 7 v., 10, 12, 14 v., 22, 23 v., 25 v., 27, 36, 37, 38 v., 40 v., 42, 45 v., 49 v., 52 v., 55, 57, 60, 64 v., 67 v., 70, 71, 73, 75, 76 v., 77 v.. 83 v., 88, 90, 91, 97 v., 105, 106, 109, 112, 112 v., 114 v., 117 v., 119 v., 121, 124 (recte 123), 125, 126 v., 128 v., 129 v., 132 v., 135, 136, 137 v., 138, 138 v, 139, 154 v., 157 v, 163, 164, 165, 165 v., 167 v., 169, 170, 172 v., 175 v., 178, 186 v., 191.

Druk gocki. Uncjalne litery w przedmowie: M liczy 8 wierszy wysokości, białe na tle czarnem ale o laskach prostych, gdy tymczasem uncjalne K. na początku pierwszej i drugiej księgi ma laski zdobne, krągłe i wywijane; uncjalna wreszcie litera księgi trzeciej: P. chociaż tej samej wysokości, i o laskach niewykręcanych, jednak od pierwszego M. różna, bo na niej za literą popiersie człowieka zkarykaturowanego z językiem wywieszonym, a przed nim kosz z owocami. — Tytulik, u góry stronnic się znajdujący, brzmi na kartach mieszczących przedmowę: na str. odwr. „Przedmowa“, na s. gł. „na zywot pana Jezusow;“. w tekscie całym na s. odwr. „Zywot Pana Jezu Krista“, na s. gł. „zbawitziela naszego“. — Nie ma kustoszów, ale pod każdą stronnicą wąsy rozmaicie zawijane.

Dzieło podzielone na księgi; Księgy pirwsze, jak brzmi napis, idą od k. 1. do k. 68 v. gdzie w pół stronnicy jest: Dokonawaią sie księgi pirwsze. Księgi drugie, jak brzmi napis na k. 69. ciągną się do k. 162 v. gdzie u dołu: „Dokonawaią sie księgi drugie. Księgi trzecie, idą od k. 163. Księgi dzielą się na ustępy, kapitułami zwane, a mające osobne zatytułowania. Księga 1a ma kapituł 65., księga 2a ma ich 106., księga trzecia kończy się kapitułą 22. Następstwo rozdziałów zupełnie zgadza się z wydaniem Wietora z r. 1522. Teksty obydwóch wydań różnią się jednak często tak w pojedyńczych wyrazach jak i w układzie zdań. Modlitwy po rozdziałach położone, są w obydwu wydaniach te same, z tą różnicą, iż modlitwa, umieszczona w wydaniu Wietora na k. LXXXXII verso: „O panie Jezu Kryste owieczko niewinności“ i t. d. w tem wydaniu in 4to jest dopiero po rozdziale następnym umieszczona. Najwybitniejsze różnice co do tekstu są te, iż w wydaniu Wietora niema wcale pieśni, mianowicie: Pangue lingua, znajdującej się w wyd. in 4to na k. 160 v. (która przypadałaby w wyd. Wietora przed rozdziałem: Jezusowego grobu strzeżenie k. CXI.) a zaczynającej się słowami: Krzyżu wierny ij wyborny, i drugiej zaraz po niej następującej na k. 160 v. „Vexilla regis prodeunt. Idą krolewskie proporce“. Nie ma w wyd. Wietora pieśni o zmártwychwstaniu, umieszczonych w wyd. in 4to na k. 171. pierwszej zaczynającej się: Wesoły nam dzień nastał, i t. d., drugiej: Krystus iuż zmartwych wstal i t. d., trzeciej: Regina coeli, Królowa niebieska i t. d., czwartej: Trzy marie poszly drogie masci niesly, które to pieśni powinnyby być w wyd. Wietora przed rozdziałem: Pana Jezusa miłego dziwne y wesołe w nyebo wstąpienie k. CXVII. Toż „Pieśń o pańskim w niebo wstąpieniu na procesyią ka: 11“, Wesoly nam dzień nastal i t. d. (w wyd. in 4to na k 175.) nie znajduje się w wyd. Wietora gdzie miałaby miejsce na k. CXIX. przed rozdz.: „Jezusa miłego niedziele świątecszney ducha swiętego zesłanie.“ Nie ma wreszcie (przypadających w. wyd. Wietora przed rozdz.: „Pannie Mariey śmierci obiawienie k CXX. v.) najprzód: Społek apostolski czyli skład wiary: Wierzę w boga i t. d., Pieśń o ś. duchu: „Zawitay k nam duchu swięty“ i t. d., druga Veni Creator Duchu swięty, które są w edyc. w 4ce, na k. 176. i 177. Na k. 190. jest: Pieś o błogosł. P. M. Aue Maris (Zdrowaś gwiazdo morza). — Litery zaczęcia małe, celem domalowania w ich miejsce dużych. Na karcie 190 v.: Sąd boży ka: 21. a na k. 193. Znamiona ka: 22.

Co do języka różni się wydanie w 4ce od edycyi Wietora tem, że luźne wyrazy bywają odmienne, nadto w wydaniu w 4ce jest zawsze: ku niemu, a w edycyi tamtej *do niego*. Co do pisowni: Wydanie w 4ce ma stale *tza* zamiast *co*, czyli *tz* zamiast *c*, nadto wyrazy: dobré, zimné, usłusznié, zamiast dobrej, zimnej, usłusznej, jak wydanie tamto. Wydanie to nie ma wreszcie ani *ł* ani *ś*. Pan Bóg pisany bywa: buog i t. d.

v.; LXXXIIII.; LXXXV. v.: LXXXVII.; LXXXVIII. v.; LXXXXI.; LXXXXIII.; LXXXXV. v.; LXXXXVII.; LXXXXVIII. v.; CV.; CVI.; CIX.; CXII. v.; CXIII. v. CXIV.; CXVI v.; CXVII. v.: CXIX. v.; CXXI; CXXVI. v.

Dzieło z którego znaczną część dużych rycin przeniesiono, ma tytuł: Speculum passionis domini nostri Jhesu Christi per doctorem Udalricum Pinder. Norymberga 1507. małe folio.—Obejmuje rysunki Hansa Schaufelina z czasu gdy był chłopcem 15—16-letnim. Są tam 3. rysunki z jego znakami: Chrystus w przedpieklu (w edycyi Opecia list CXII. tablica ze znakiem V.); Zdjęcie z krzyża (tu nie widzimy w Opeciu monogramu V); i Objawienie Ducha Sgo (u Opecia list CXIX. monogram na środku).

W Opeciu duże ryciny zaczyna rycina: przyjazd Jezusa do Jeruzalem na osiołku. List LIII. mieści: Jezus zakazał Matce aby w Betamii została. — Na odwrocie ryciny, nie ma właściwego textu dzieła ale jest wyjaśnienie ryciny i modlitwa. Widocznie do Opecia wtrącone, a niegdyś może to była całość osobna. — Po liście LIIII. idzie kartka rycinowa: Wieczerza pańska, ale nie numerowana, tylko u spodu sygnatura kiij a na odwrocie opis wieczerzy, dokończony na liście LV. zakończonym modlitwą, który to list LV. ma rycinę umycia nóg. Wyrażenie w tytule: Item modlitwy przy umęczeniu nowo są przyłożony, nasuwają (może naciągany) domysł, że wyszły jakieś modlitwy z rycinami pierwej osobno. Wypływałoby z tego, że miano niektóre drzeworyty gotowe z innego dawniejszego dzieła i na nich odbijano text Opecia.

Speculum passionis, gocka edycya z r. 1507. miała 90. kart. Druga edycya ma kart 78. folio, ta częścią gockiemi częścią łacińskiemi czcionkami drukowana. Wyszła Norymberdze 1519 r. Dla Udalr. Pindera pracowało dwóch rysowników: W r. 1505 C. Rosenthaler podobno, a w r. 1507. Schäufelin.

Lelewel Ks. bibliogr. I. 117—118. — Przyborowski. Przegląd bibliogr. 1881. T. II. s. 401—408. — Estreicher w Tygod. ilustrow. 1868 str. 258.

Czarnec. — Czartor. — Kórnik — Jagiell. — Warsz. Uniw. — Zamojs.

— Zywot Pana Jesu Krystá stworzyćielá y zbáwićyelá rodzáyu ludskiego, wedle pismá swiętich ewánielist, zrozmyślánim nabożnych doktorow pismá swiętego, krotko zebrany. (Na końcu :) Wybyano własnym nákłádem Jeronymá Vietorá Impresorá sławnego miástá Krákowá, ku chwale náprzod Bogu wssechmogącemu, á potym krolestwu polskiemu. Sstzego bądz chwałá bogu w troycy iedynemu. Látá bożego. M. D. XXXVIII. (1538). w 4ce, listów CLX. i 4 k. nlb. na początku.

Pod tytułem drzeworyt: Chrystus i dwaj łotrowie na krzyżach, poniżej dziecię Chrystus.

Na odwrotnej stronie tytułu: Jeronim Vietor z liebentalu sławnym pánom Polánom wssytkim pospolićie pánom swym łáskáwym (przemowy stron dwie). Pod tą przemową drzeworyt z datą: 1532. dwa razy wybitą.

W przedmowie powiada Wietor: „Przetom się wtory raz opuścił żywoth Pana Jezusów pismem eudnieyssym y na mnieyssą miarę niźli pirwey księgi wyprasować, atszkoli za nakładem nie małym“. Zatem jest to druga edycya Wietora. Po przemowie idzie rejestr, dalej dwojakie wiersze: Napominánie naswyetssey Máriey, oraz: Wtore nápominánie Páná Jezusowe. Poczem na dwóch kartkach: Przedmowa do wszythkich cnych pań i panien. W tej powołuje się na Swiadectwo Sw. Biernata.

Dzieło to ma 40 rycin małych drzeworytowych w tekscie, a dwie na tytule i po przedmowie. Na stronnicy mieści się po 30. wierszy. Edycyą tę łatwo rozpoznać po tem, że karty są liczbowane rzymskiemi cyframi. Dokładnie dzieło opisują: Przyłęcki St. w Bibl. Zakł. Ossol. T. I. s. 105. i w odbitce Wiadom. o wtórem wydaniu Opecia. Lwów 1844. str. 1—39. — Przyborowski Przegl. Bibliogr. 1881. T. I. s. 413—5. i w odbitce 1882.

Przyłęcki mając na rycinie datę 1532. a nie widząc tytułu, napisał rozprawę o wydanie z r. 1532. aż dopiero J. Przyborowski udowodnił, że taka edycya nie istniała. Przyłęcki miał egzemplarz uszkodzony pochodzący od Kajetana Jabłońskiego księgarza we Lwowie. On najprzód w kartkowym spisie księgarni po ojcu pozostałej, zapisał ten żywot przez Opecia jako drugie wydanie druk. u Hier. Wietora, Kraków 1532. Tytuł był uszkodzony a końca niedostawało od karty CLVII. Cenił to dzieło na 40. do 60. złr. — Także w edycyi Bonawentury w Mińsku wyszłej, podobno w tytule powiedziano że jest przedrukiem podług edycyi z r. 1533. Co na tem prawdy lub podobieństwa do prawdy? Możliwą jest pomyłka w druku zamiast roku 1538.

Jagiell. — Ossol. — Potocki w Raju. — Zamojs.

— Toż: ... Kraków, druk Wietora 1541 (?). w 4ce.

Brak tytułu. — Egzemplarz z Biblioteki Celińskiego darowany r. 1884 w Bibliotece Jagiellońskiej. Po tytule idzie rejestr, po tem: Napominanie P. Jezusowe. Poczem:

Przedmowa do wszystkich cnych pań i panien, też same co w edycyi z r. 1538 w 4ce. Karta 1. nie numerowana. Numerowanych kart 211. Brak trzech kart na końcu a trzech na początku. Rycin pięknie rzezanych jest 41. Na jedenastu powtarza się data r. 1539. mianowicie na listach, 11. 27. 51. 97. 121. 125. 128. 146. 183. 191. 197. Niektóre mają litery początkowe drzeworytników J. S. (kar. 78.) lub C. S. (kar. 117). — Ostatni znak może oznaczać Kryspina Scharffenberga, który dorabiał ryciny do życia J. Chr. i jeszcze do 50 rycin dodany tekst niemiecki, wyszedł w Toruniu r. 1645. p. t. Abbildung des bitteren Leydens Jesu Christi. (wierszem).

Opis dokładny dzieła podaje Przyborowski Przegląd bibliogr. 1881. T. I. s. 415—417. Jagiell.

— Zywot wszech mogącego Paná Jezu Krysta stworżyćiela y zbáwicielá rodzaiu ludzkiego, wedle pismá świętych Ewánielist, z rozmyślanim nabożnych doktorow pismá świętego, krotko zebrány. w 4ce, kart 215 (brak ostatniej).

Tytuł taki w 9 wierszach drukiem gockim, dwa pierwsze wiersze większym, następne drobniejszym; pod tem, jakby na uzupełnienie kształtu klinowatego, w jakim ułożone są wiersze wywijas drukarski nie wielki. Do koła tytułu ozdoby drukarskie, przedstawiające bramę o dwu słupach z kapitelami, połączonych sklepieniem ozdobnem, pod którem na facyacie kosz z roślinami. W kątach u góry, w każdym chłopczyk siedzący; słupy środkiem przewinięte roślinami, pnącemi się obok nich przez całą ich wysokość. U spodu blisko dwucalowa podstawa pod bramę, na której w środku aniołek skrzydlaty wspierający rękę prawą na tarczy, na której orzeł polski ukoronowany i przewinięty literą S., a lewą rękę na tarczy z wężem będącym herbem Bony królowej. Koło tarcz arabeski wystrzelające w głowę ludzką po obu stronach.

Na stronie odwrotnej tytułu regestr. Na karcie Aiij drzeworyt, przedstawiający Boga Ojca wyprowadzającego z boku Adamowego Ewę; na stronie odwrotnej tej karty: Napominanie Pana Jezusowe do człowieka ku naśladowaniu żywota swego.

Na arkuszu B.: Przedmowa do wszytkich cnych pań y panien (List I. i IIgi). Na liście III: Poczyna się nabożne rozmyślanie żywota (na Biij).

Ryciny na listach 11, 27, 51, 97, 121, 125, 128, 146, 183, 192, 197. mają datę roku 1539. Jedna rycina z monogramem J. S. oznacza Jana Schaufleina starszego, drzeworytnika w Nordlingen. Na rycinie, u mieszczonej na liście 78 (wjazd do Jeruzalem), monogram jest umieszczony na łopacie, którą oznacza po niemiecku nazwisko. Znak C. S jest na liście 117. Ramka drzeworytowa tytułu jest ta samą co w Postylli Guillerma wydanej r. 1541 u Scharffenberga. Ryciny 41 też same co w edycyi poprzedniej. Druk jak mniema Przyborowski Macieja Scharffenberga przed r. 1548.

Darował Ks. Biskup Krasiński do Muzeum Wileńskiego.

Przyborowski. Przegląd bibliogr. T. I. 417—420.

— Zywot Pana y Boga Naszego Jezusa Chrystusa, to iest, Droga zbawienna, którą Pan Zbáwićiel y Odkupićiel nász Jezus Chrystus, zá przyśćiem swoim ná świát dla okupu y wybáwienia z mocy szatáńskiey Rodzáiu ludzkiego, (będąc iáko się sam miánował Joan: 14.) Drogą, Prawdą, y Żywotem, nas do niebá prowádził, náuczáł, y ożywiał. Według Historyey Ewángelistow Swiętych także Doctorow Koscielnych wykładu. Przez nabożne Rozpamiętywania, y Rozmyslania Taiemnic Boskich, Prawowiernym Panu Chrystusowym, dla pożytku Duchownego, y codzienney swiątobliwey zabawy opisana. Niegdy w Krakowie, w drukarni Hieronyma Wiktora (sic) R. Pańskiego MDXXXVIII. wydana. A teraz znowu za powodem i staraniem iedney osoby przedrukowana. Z dozwoleniem Starszych. W Krakowie w drukarni Mikołaia Alexandra Schedla J. K. M. ordynaryinego typografa Roku Pańskiego 1688. w 4ce, kart nlb. 4, i 308 stron, druk gocki.

Na odwrocie tytułu, drzeworyt Najśw. Panna z Panem Jezusem; u góry napis: Per Mariam habet viam, u dołu: quae ducit ad patriam, i dwuwiersz do czytelnika: Ten, co do druku podał, dla pożytku twego, prosi, zmów pozdrowienie anielskie za niego. Dalej na 2ej karcie jest list Piłata Ponciusza star. Jerozolimsk. pisany do Klaudiusza Tyberiusza Cesarza Rzymskiego o cudach, śmierci i zmartwychwstaniu Jezusa Chrystusa. Następuje potem: Józef Zydowin w historyi starych dziejów żydowskich w ks. 18. rozdz. 4. o panu Jezusie Chrystusie to świadectwo daje. Idzie dalej: O postawie Pana naszego Jezusa Chr. czasów Oktawiana Cesarza: nie-

Panny Mariey, zaś w ed. 1692. Panny Maryey. Na str. 297: kustosz Oo w ed. 1688. przypada pod in S.; gdy w edycyi 1692. pod Są. Od str. 312. odmiana: w edycyi 1688. jest rozdział Sąd Boży, poczem idą kart dwie jeszcze; zaś w edycyi 1692. dodano Rozmyślania męki żywota J. Chr. które idą od str. 313—343.

Lelewel Bibl. Ks. I. 121—2. — Przyłęcki Wiadom. 1844. s. 30—4.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Zamojs. — Uniw. lwows.

— Toż. Tenże tytuł: .... opisana. Niegdy w Krakowie, w drukarni Hieronima Victora, Roku Pańskiego 1538. wydana, a teraz znowu czwarty raz przedrukowana. Za dozwoleniem Starszych. W Krakowie, w drukarni Akademickiey 1692. w 4ce, k. 4. i 349. str. dr. goc. Dzików. — Ossol.

— Tenże tytuł: .... w Krakówie w drukarni Akademickiey 1701. w 4ce, str. 349.

Zgodne wydanie z edycyą z r. 1692. W przemowie stoi: Już to 4ty raz z prasy drukarskiej Żywot P. Jez. wychodzi. Imprimatur daje Piotr Prasslewicz rector akad. krak.

Bandtk. Hist. dr. str. 261. — Osiński Życie P. Skargi. — Przyłęcki Wiad. 1844. s. 35. — J. Polkowski str. 4.

Załuski. Program liter str. 61. N. 158. a za nim Przyłęcki Wiadom. 1844. s. 37. podaje edycyą: Wilno 1704. 5ta edit. lecz jej nikt dotąd nie widział. Więc tę edycyą pomijam.

Bibl. w Lubostroniu. — Zamojs. — Wrocławs. Maryjska.

— Tenże tytuł: .... Według Historyi Ewángelistow Swiętych, przez S. Bonawenturę Zakonu Bráći mnieyszych, Swiętego Franciszka, Doktorá Seráfickiego, Biskupá Albáńskiego, Kárdynałá Kośćiołá Swiętego Rzymskiego, przez nabożne rozpámiętywania y rozmyślánia táiemnic Boskich, práwowiernym Paná Chrystusowym dla pożytku duchownego y codźienney swiątobliwey zabáwy, opisana. Roku Páńskiego M. D. XXXVIII. do druku podana. A teraz znowu przedrukowána. z dozwoleniem Stárszych. W Krakowie w drukárni Akademickiey, R. pańskiego 1731. w 4ce, k. 4, s. 349.

Cała książka oprócz czterowiersza do N. M. P. i dwuwiersza do czytelnika („Ten co do druku..“ itd. jak w r, 1688), stojących pod obrazkiem na odwrocie karty tytułowej, i prócz dedykacyi jest typami gockiemi. Przedmowa zaczyna się od wyrazów: Już to piąty raz z prasy drukarskiej... Hieron. Wiktor jak tylko litery drukarskie nastały swoim kosztem polszczyzną prostą wydrukował r. 1522. Druk ten sam co w edycyach 1688. i 1692. lecz ryciny inne. Np. na str. 216. mała owalna, gdy w tamtych kwadratowa. Rożnice drobne: np. na str. 7 w dawnych drukowano Joseph, tu zaś Jozef. Kustosze idą inaczej. Tu na ark C jest o modlitwie, gdy w tamtych edycyach na ark. B., choć tu i tam jest strona 9. Różnica w ułożeniu druku widna na str. 277. gdzie już zakończenia stronnic różnią się: Tu zakończono: bydź ogrodni-, gdy w tamtych: mniemając go. Na str. 312. jest różnica, bo tu zaczyna się po zakończeniu Żywota: A jako Marya Panna... Poczem idą rozmyślania tak jak w edycyi z r. 1692. W tej atoli jest sygnatura arkusza Qq. gdy w edycyi z r. 1731. sygn. Rr.

Przyłęcki Wiadom. 1844. s. 35—37.

Dzików. — Jagiell — Polkowa. — Zamojs. — Bibl. Kaz. Stadnickiego.

— Żywot Pana y Boga naszego Jezusa Chrystusa, to jest Droga zbawienna którą Pan Zbawićiel y Odkupiciel nasz, nas do nieba prowadził, nauczał y ożywiał. Według historyi ewangelistów Swiętych przez .... Przez nabożne rozpamiętywania y rozmyślania tajemnic boskich, prawowiernym Pana Chrystusowym dla pożytku duchownego y codźienney świątobliwey zabawy opisana. A teraz znowu przedrukowana z dozwoleniem starszych we Lwowie w druk. Brackiey SS. Troycy y J. Kr. M. R. 1743. w 4ce, str. 333.

Approbata And. Pelczara Kanon. i Sędz. lwows. Jagiell. — Zamojs.

— Żywot Pana y Boga naszego Jezvsa Chrystvsa, to iest, droga zbawienna, ktorą P. Zbáwićiel y Odkupićiel nasz Jezvs Chrystvs, za przyśćiem swoim ná świát dla odkupu y wybáwienia z mocy szátáńskiey rodzáiu ludzkiego, będąc iáko się sam mianował Joann: 14. drogą, prawdą, y żywotem, nas do niebá prowadźił, náuczał y ożywiał. Według historyi ewángelistow świętych, przez S. Bonawenturę zakonu Bráći Mnieyszych swiętego Franciszka, doktorá Seráfickiego, biskupá Albáńskiego, Kardynáłá kośćiołá swię-

tego Rzymskiego, przez nabożne rozpámiętywánia y rozmyślánia táiemnic boskich, práwowiernym Páná Chrystusowym dla pozytku duchownego y codźienney świątobliwey zabáwy, opisana. Roku Páńskiego M. D. XXXVIII. podana. A teraz znowu z dozwoleniem stárszych przedrukowana. W Krakowie, w drukárni akademickiey, kolleg: większ: R. P. 1754. w 4ce, k. 4. str. 349.

W przedmowie napisano, że Elżbieta była córką Zygmunta Wielkiego, a Wietor zwany Wiktor. Przedmowa mówi: Już to szósty raz z prasy drukarskiej.

Lubo data druku jest z r. 1754. lecz druk widać późniejszy bo na samym końcu dzieła jest reimprimatur, wydane przez kanonika krakows. Kazimierza Pałaszowskiego: dat. Cracoviae, d. 26. Februarii 1755.

Drzeworyty małe owalne. Druk ten sam co w edycyi r. 1701. Tylko kustosze są inaczej ułożone: B. przypada pod już; D pod ra; E. pod rz; F. pod w; J. pod w; N. między o—o; O. pod mi; P. pod S. Tak rozpatrując druk, można jego datę na pewno oznaczyć.

Jagiell. — Ossol. — Bibl. Norbertanek w Krak. — Zamojs.

— Toż. Tenże tytuł: .... A teraz znowu z dozwoleniem Starszych przedrukowana. Wrocław, w druk. Akademickiey Colleg. Soc. Jesu 1763. w 8ce, str. 16. i 440.

W Przedmowie stoi: Już to siódmy raz. tytule po: droga zbawienna, opuszczono wyraz: którą. Zamojs.

— Tenże tytuł: ... A teraz znowu z dozwoleniem stárszych roku páńskiego 1773 przedrukowana. W Krakowie, w drukárni Akademickiey Kollegium Większego. w 4ce, k 4. str. 349.

Na końcu: reimprimatur Aloj. Putanowicza z dnia 3. Stycz. 1775.

Przedmowa zaczyna się od wyrazów: Już to siódmy raz. Druk ten sam co edycyach poprzednich. Na str. 1. wydrukowano Capitulum, gdy w edycyi 1755. jest Kapitulum. Str. 9. kończy się wyrazem: Niebieski (w ed. 1754. modlić z); w ark. 2: skoczy (gdy w ed. 1754 wielkim), na str. 41. wyr.: wszystko (gdy r. 1755. bo ubo-) Str. 49. a twoje. (w edyc. 1755. a twoje są). Na str. 57. mowi w (gdy w r. 1754 dobrociech). Na str. 281. ich oczy (gdy w ed. 1755. ich o). Te wskazówki służą do rozpoznania edycyi. Dzieło kończy się tak, jak edycye dawniejsze wier szem: Pobudka do płaczu nad grobem Pana Jezusowym (stron 4). Kiedy druk właściwie wykonany trudno wiedzieć, skoro data druku jest z r 1773. a approbata z r. 1775.

Czartor. — Jagiell. — Zamojs.

— Toż. .... Łowicz 1790.

Wyjść miało według twierdzenia Bandtkiego Hist. druk Krol. Pols I. str. 435. ale że nie opisuje i nikt nie zna więcej, zatem edycya ta jest wątpliwa.

— Żywot zbawiciela i odkupiciela naszego Jezusa Chrystusa y przeczystey Boga Rodzicy Maryi Panny, czyli droga zbawienna według historyi ewangelistów SS. przez S. Bonawenturę, dla pożytku i zabawy wiernych Chrystusowych r. p. 1538. opisana. A teraz znowu za dozwoleniem Zwierzchności przedrukowana. Wilno, w druk. J. Kr. M. y Rzeczyposp. u XX. Pijarów r. 1791. w 4ce, str. 10. 246. i 15. (druk łaciński). Zamojs.

(Bonawentura Św.) Patron osobliwy matron cięźarnych albo nabożenstwo do S. Bonawentury Koscioła Rzymskiego Kardynała i Doktora Biskupa Albańskiego, Zakonu S. Franciszka Braci mnieyszych Konwentuałow, przez iednego tegoż zakonu oyca ku czci y chwale Jego złożone a teraz za dozwoleniem starszych do druku podane. W drukarni Colleg. Kaliskiego Soc. Jesu. Anno Domini 1677. w 16ce, k. nlb. 12. str. 80.

Wielmożney Jeymości Pani P. Krystynie z Olewińskich Zielonackiey Chorążyney Bielskiey dedykowane.

Warsz. Uniw.

— Svblimitas ignis seraphici seu sublimia Seraphici doctoris divinissimi Bonaventurae decora per utramque virtutis et sapientiae sphaeram in ecclesia AA. RR. PP. Ordinis Minorum S. Francisci Conventualium ab uno è Societate Jesu oratoriâ panegyri deducta. Posnaniae, Anno 1686. 14. Julii. Superiorum permissu. Typis academicis Societatis Jesv. Fol. ark. D (kart 7). Jagiell

— Ob. Bonawentura Siewierzanin (Zegar 1624) — Domaniewski T. J. (Colossus 1727) — Dobrosielecius Chrysosthomus (Theologia 1703) — Florianus a S. Adriano (Erythreum 1723) — Ga-

no Domini 1711. Cracoviae, ex Chalcographia Francisci Cezary, S. R. M. Illustrissimi et Reverendissimi Dñi Episc. Cracoviens. Ducis Severiae, necnon Scholarum Novoduorscianarum Ordinarij typographi (1711). w 8ce, k. 16 nlb.

Jagiell. — Ossol.

— Toż: .... Vratislaviae et Lignitz. 1712. w 4ce.

— Onuphrii Bonfigli Dissertationes de plica polonica, de peste, ac eius contagio et de abusu in cura febrivm pvtridarvm ac malignarvm.

Po tym ogólnym tytule idą trzy rozprawy: Plica. De peste. De abusu, które mają osobne tytuły; nie liczbowane, lecz arkusze znaczone: D_2. C_2. B_2.

Tytuły te są:

Plica polonica novissimè explicata ab Onuphrio Bonfigli, M. D. Sub auspicijs Celsissimi Domini D. Adami Sieniawski Comitis in Mysz, et Szkłow Castellani Cracov: Ducis Supremi exercitium Regni Poloniae, Leopoliensis, Rohatinensis etc. etc. Capitanei. Cracoviae, typis Francisci Cezary, S. R. M. Celsissimi Principis, Illustr: et Reverendissimi Dni Episcopi Cracovien: Ducis Severiae typographi. Anno Domini 1720. w 8ce, kart nlb. 24. i jedna biała.

Następują po tytule 2 karty dedykacyi Sieniawskiemu i Praefatio: Excellentiss. D. Godofredo Klavnig S. C. M. et Principis palatini Medico, Poliatro Vratislaviensi, Curios. naturae Academico etc.

De peste, et eius contagio dissertatio epistolaris ab Onuphrio Bonfigli, M. D. conscripta: Sub auspicijs Celsissimi Principis S. R. J. Georgii Lubomirski, Comitis in Wisnicz, et Jarosław, Svpremi Camerarii Regni, Olsztinensis, Casimiriensis, Vszycensis etc. etc. Capitanei. Cracoviae, typis Francisci Cezary, S. R. M. Celsissimi Principis, Illustr: D. Episcopi Cracovien: Ducis Severiae typographi, Anno Domini 1720. w 8ce, kart nlb. 18, i 1 biała.

Po tytule idą 2 karty dedykacyi Księciu Lubomirskiemu i przedmowa: Lectori.

De abvsv in cvra putridarum et malignarum febrium, dissertatio epistolaris; sub auspicijs Illustrissimi, ac Excellentissimi Domini, Josephi Gonzaga Myszkowski, Marchionis Myroviensis et Pinczoviensis, castellani Sandomir: etc. Cracoviae, typis Francisci Cezary, S. R. M. celsissimi principis, illustr: rñdissimi Dni Episc. Crac: ducis Severiae typographi. Anno Domini 1720. w 8ce, kart nlb. 12.

Po tytule następują 2 karty dedykacyi. Poczem: Nobili ac excellentiss. D. Christiano de Helwich medicinae doctori, Academiae Leopoldinae naturae Curiosorum meritissimo Socio.

Roczniki Tow. War. P. N. XI. 14. — Ciampi Bibl. I. 38. — Gąsiorow. Hist. medyc. II. 345. — Koźmiński Słownik s. 42.

Akad — Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

Bonfiniusz Antoni z Ascoli (1427 † 1502) ob. Ugniewski (Żywot Sw. Władysława 1630).

„Bonfini sań Antoni dziejopis węgierski, napisał traktacik o początkach domu cnych Toporów Ossolińskich. W Paryżu tę wy kształtowałem dla Pana Clairambault. Ale ta nie jest dotąd w druku".

Załuski Bibliot. histor. s. 152.

BONGIOCHIUS Joannes Aloisius. In funere Reverend. patris Antonini Bremondii general. praedicator. ordinis magistri oratio habita XVIII. Kalend. Quinctl. anno 1754. a Joanne Aloisio Bongiochio cler. reg. Schol. Piarum, in Novo Collegio Calasanctio Eloquentiae Professore. Romae, ex typogr. Hieronymi Mainardi Superiorum facultate. Reimpressum in typographia S. R. M. Monasterij Poczajow. Ord. S. Basilii M Cura Conventus S. Montis Rosariani Ordin. Praedicatorum. (1755). w 4ce, str. XIX.

Ossol.

— Tenże tytuł: .... professore. Juxta exemplar Romanum. Cum permissu superiorum. Augustae Vindelicorum et Cracoviae sumptibus Christophori Bartl et consortum bibliopol. Universitatis Cracoviensis 1755. w 4ce, 23 stron (w dwie kolumny).

Ossol. — Wileńs.

BONIATOWICZ Ernest Henryk. Q. D. B. V. De cautione sanitatis in animali vendito, ... Exercitatio Sabbathina XXXIX. (v. I. de amb. Jurispr. resp. J. S. Schultz) D. 10. April 1723.

Respondens Henricus Ernestus Boniaowitz, Ged.... Gedani, typis J. D. Stollii. w 4ce.

— Q. D. B. V. De solvente ex pluribus causis debitore, ... Exercitatio Sabbathina XLIX. (vide I. de amb. Iurispr. resp. J. S. Schultz) D. XVIII. Septembr. 1723. Respondens Henricus Ernestus Boniatowitz Ged. .... Gedani, typis J. D. Stollii w 4ce.

Bonicki manuskrypt ob. Jezierski Fr. (1790).

Bonicovius Joannes (Bonikowski) ob. Smoleński Joan. (Gratulatio 1605).

BONIECKI Franciszek Fredro R. G. S. Wierszo-pismo czyli zabawki rożne Franciszka Bonieckiego. Tom I. roku 1790. Bez m. druku. w 8ce, k. 4, str. 55. i karta.

Dedykacya rodzicom. Xięga I. do str. 14. zawiera miłosne wiersze. Xięga druga okolicznościowe (do Urszuli Tarnowskiej i inne). W przedmowie chwali: Uwagi nad życiem Zamojskiego, i wielbi poezye Krasickiego. Naruszewicza, Trembeckiego, Karpińskiego, Kniaźnina, Gorskiego.

Bentk. I. 599. Jagiell.

BONIFACIUS. Peregrina glosa. Hispali, Meinardus Ungut Alemanus et Stanislaus Polonus 1498.

(Bonifacy Św. † 290 r.). Das Leben und der Martertod des heiligen Blutzeugen Bonifacius, dessen Körper im Kloster Czernakau .. . etc. Warschau, 1790. w 8ce. Zielińs.

— Nabożeństwo do Swiętego Bonifacego męczennika ..... Wilno 1770. w 8ce. Wileńs.

— Zbior zycia i cudow znakomitych Swiętego Bonifacego Męczennika w kościele Czerniakowskim XX. Bernardynow nieustannemi wsławionego cudami wraz z nabożeństwem do niego. Za pozwoleniem Zwierzchności przedrukowany. w Warszawie. w 8ce, str. 47 z ryciną Innocentego XI. i wyobraż. S. Bonifacego.

Druk po roku 1791. bo do tego roku idą cuda.

Na odwrocie tytułu: Approbata Kaspra Cieciszowskiego Biskupa Koadjutora Kijows. Officyała Warszaws. pochodzi najpóźniej z r. 1784. bo officyałem został w r. 1780. a w Sierpniu 1784. został z Koadjutora Biskupem Kijowskim. Była zatem edycya wcześniejsza między rokiem 1780 a 1784.

Jocher 8349. Krasińs. — Jagiell.

— Ob. Hanisch Jerzy Daniel (1770) — Paprocki Bartł. (1636).

Bonifacius a Matre Dei ob. Telokiewicz Martin (Illustr. et Excell. 1740).

(Bonifacius Nobilis Polonus). Quis putâsset, bone Deus, quis sperâsset! Miratur quidam nobilis polonus, nomine Bonifacius, qui nuper ex occasione seriae lectionis cujusdam operis controversistici, à Jesuita quodam recenter in lucem editi, ad fidem romano-catholicam amplectendam è lutheranismo conversus est. Discurrit praeterea cum altero nobili polono, cujus nomen Veridicus de notabilioribus fidei rebus, admodum nervosè et jucundè. Discursus hic omnibus, quicunque veritatem palpabiliter apprehendere suaequae animae salutem solicitè scrutari atque adipisci non renuunt, communicatur latino germanico et polonico idiomate, per quendam theologum polonum. Superiorum permissu. Posnaniae typis Clari Collegii Soc: Jesu, Annô 1721. w 8ce, str. 69.

Jagiell. — Kijows. — Krasińs.

— Wer hätt es gemeint! O mein GOtt wer hätt es gemeint! Verwundert sich ein polnischer Edelmann, mit Nahmen Bonifacius, welcher neulich in Erwegung eines gewichten Controvers-Büchels, so durch einen Jesuiten in Druck gegangen, auss dem Lutherthumb zum Römisch-Katolischen Glauben bekehrt worden. Discurirt darbey mit einem andern Edelman, dessen Nahmen Veridicus, von etlichen Hauptsachen des Glaubens, überaus freündlich und beweglich. Dieses Gespräch Wird allen die nur die Wahrheit handgreifflich fassen, und ihrer Seelen Heyl ernstlich suchen und finden wollen vorgestellt. In Teutsch, Latein, und Pohlnischer Sprache. Per quendam Theologum Polonum. Anno MDCCXXI. (1721). w 8ce, s. 40.

Rozmawiają tu Bonifacius i Veridicus.

Jagiell.

Bonifacius VIII. ob. Wierzański Tomasz (Conclusiones 1764).

Bonifratrzy ob. Kredziński Kazim. (1709).

Bonikowski Jan ob. Schonaeus Andrzej (Epigrammata 1605) — Smoliński J. (Gratulatio 1605).

Bonikowski Mathias ob. Canevesius T. (Synodus 1637).

BONINI Filippo Maria (1612 † po r. 1670). L'Eco della fama; Panegirico nella coronazione della Sacra Maesta di Eleonora d'Austria Regina di Polonia. Vienna app. Leopoldo Voigt. 1670. w 8ce.

Ciampi Bibliog. I. 39.

BONIOANNES Bernard (Berard), Episc. camerinus apud serenis. Poloniae regem, nuntius apostol. († 12 Września 1574 w Camerino). Ad illustrem Palatinum Vilnensem epistola de perversa Luthericae sectae doctrina. Camerini, Antonius Giviosus imprimebat. B. w. r. (po 1561?). w 4ce, k. 6 nlb.

Wojewodą wileńskim był ówczas Mikołaj Radziwiłł.

Fabiss. Wiadom. o legatach 1866. s. 135. Czartor.

— Ob. Grabiecki Albert (Compendium supplem. theologiae 1649) — Orzechowski St. (In varsav. Synodo 1561) — Rebiger Martin (Ecloga gratulat. 1561).

Bonis legibus ob. Legibus Bonis.

Bonkowski Joannes Ignatius obacz Pastorius Joach. (1673).

BONKOWSKI Jozef. Głos JW. Jozefa Bonkowskiego cześnika ziemi warszaws. posła wdztwa płockiego na sessyi i seymie d. 29 stycznia 1789 r. w materyi podatkowania rozpoczętey miany. Warszawa, Dufour tol. 2 k. Czartor.

— Mowa JW. JP...... podstolego y posła Płockiego na Sessyi seymowej d. 3. marca miana (1789). Warszawa, Dufour, fol. k. 1. Czartor.

BONKOWSKI Piotr Celestyn. Głos Jaśnie Wielmożnego .... posła województwa płockiego na sessyi dnia 24 czerwca r. 1793. miany. 1793. fol. k. 1.

Powołuje się na akt Konf. Targowickiej. zaręczający ze strony Imperatorowej całość rzeczy pospolitej. Żąda wysłania posłów do dworów potencyi zagranicznych.

Branic. — Jagiell. — Krasiń.

BONNE et LOTTER. Carte nouvelle du Royaume de Pologne. Augsb. 1772. folio.

Katal. księgars.

BONNEAUX. Histoire de la révolution de Pologne en 1794, par un témoin oculaire. A Paris, chez Magimel, libraire pour l'art militaire, les sciences et les arts, quai des Augustins, n° 73. V=1797. w 8ce, str. X. 291.

Na końcu: A Paris, de l'imprimerie, de Crapelet.

Na egzempl. Bibl. Jag. współcześnie zanotowano: C'est par Bonneaux avec des renseignements de Madame Zajączek.

Dzieło to z dwóch się składa części: pierwsza zawiera obraz stanu Polski za Stanisława Augusta, mianowicie od 1788 roku aż do zdobycia Pragi przez Gen. Suworowa, od 1—194 strony; część druga zawiera pisma autentyczne do rewolucyi polskiej 1794 r. należące jako to: noty Ministrów Pruskiego i Rossyjskiego przy rozpoczęciu Sejmu konstytucyjnego, traktat króla pruskiego z Polską 29 marca 1790 zawarty, Konstytucya 3 maja 1791, akt przystąpienia Stanisława do Konfederacyi Targowickiej, deklaracya pruska i rossyjska 1793 roku proklamacye Kościuszki, organizacya Rady najwyższej, proklamacya Sekulego i inne.

Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Przezdz.

BONNEFONS Jean (Bonefons z Clermont 1554 † 1614). Ad Erricum Galliae, et Poloniae Regem, in eius foelicem reditum, inaugurationem et nuptias, Panegyricus. Joan. Bonnefonii Arucrni Claromontani. Parisiis, ap. Thom. Brumennium, 1575. w 4ce, k. 18.

— Ad Erricum Valesium Ser. Poloniae Regem, Lutetiam celebri pompa ingredientem, Panegyricus. Parisiis, ex typogr. Dionysii à Prato, 1573. w 4ce, kart 6. (wierszem).

Bonnet (Un) à la polonaise sur la perruque (tak) françoise, obacz Rayedo.

BONNET Karol z Genewy (1720 † 20 maja 1793). Badania y mysli wyborne filozoficzne o prawdzie obiawienia y swiadectwa pisanego y niepisanego. Wyięte z Bonneta z francuskie-

go na polski język przetłomaczone przez Xiędza Zygmunta Linowskiego Szkoł pobożnych w Warszawie, nakładem Michała Grela Bibliopoli y Kommissarza Nadw: J. K. Mci (1772). w 8ce, k. 5. str. 235. i k. 1.

Dedykacya do Bern. Niegolewskiego opata Jędrzejowskiego.

Jocher 2204. 3580.

Branic. — Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Ossol. — Zielińs. — Wileńs.

BONO Antoni. Avis. Le sieur Antoine Bono, Italien de nessance, est arrivé en cette ville (Varsovie); il possède beaucoup de secréts rares. w 4ce, k. 1.

— Obwieszczenie, Za nayłaskawszym pozwoleniem J. O. Xcia Jmci Lubomirskiego Marszałka Wiel. Kor. dnia 17 Maja 1775. otrzymanym, będzie służył publico tym, jako niżey wyraża: Jmci Pan Bono, rodem Włoch, przybył do tego miasta i posiada wiele rzadkich sekretów etc. etc. Bez daty (w Warszawie u Piotra Dufoura). 1 k. po polsku a druga po francuzku.

Branic.

— Obwieszczenie za pozwoleniem Xcia Lubomirskiego Marsz. W. Kor. approbowana przez P. Gagatkiewicza Konsil. y Dra ordynar. J. K. Mci d. 18 Junij 1777. Jmci Pan Bono, rodem Włoch, przybył do tego miasta (Warszawy) i posiada wiele sekretów które sprzedaie. w 4ce, 1 karta.

Bonohomine Alfons (Bonihominis, Buonhombre) ob. Samuel Rabbi (Radziński J. Prawda chrześciańska 1733, Tractatus 1725).

Bononia ob. Rada.

Bonorelus Maur. ob. Locks K. (Peigra 1610).

BONTANNI Paweł. Powod y pozwany W. Paweł Bontani Szambelan Jego Królewskiey Mości. Pozwani y Powodowie: Wierzyciele, Administracya i Prokurator Massy JW. Prota Potockiego. Przypozwani: Ur. Józef Poradowski bywszy Kommissarz, Gnoiński i Zwierzyński bywsi Rachmistrze, tudzież Wołosiewicz Pisarz prowentowy. Sprawa o uchylenie niektórych kategoryi przez Sąd ziazdowy Grodzki Nurski uciążliwie na stronę W. Bontanniego na dniu 15go Stycznia 1798. R. Sądzonych, niektórych poprawienie, a niektórych zatwierdzenie. Za pięcioletnią administracyą prace, trudy, z uronieniem własnego do kilkadziesiąt tysięcy maiątku, przyzwoitey nagrody oznaczenie. B. m. r. i dr. (Lwów 1799). Bez osobn. tytułu. fol. 5 k. nlb.

Jagiell.

Bonum (Bonus) ob. Blivernitz Aaron (factum 1654) — Lehman Joh. (supra bonum 1699) — Grodziński N. (civis 1641) — Zyznowski Stan. (patriae senator 1649).

BONVISI (BUONVISI) Wincenty. Straszny a przedziwny cud, nowo pokazany w Oyczyznie Friuli, nie daleko Clausy. Nad iednym złośliwym człowiekiem, ktory fałszywie przysiągł na Sądzie, z nienawiści ktorą miał przeciw swemu Stryiecznemu Bratu. A potym szedł do Kościoła, y tam komunikował nie spowiadawszy się: za dziwnym cudem od Pana Boga, przyszedł Dyabeł w postaci Wężowey na gardło iego, y zamorzył go. Naostatek przyszły nań kamienie z Nieba ogniste, ktore go zatłukły, iako z czytania zrozumiecie. Na instancyą Wincentego Bonuisia Rzymianina. Drukowano w Weletrze. 1640. A teraz przetłumaczona z Włoskiego przez X. I. L. w Krakowie 1641. Cum licentia Superiorum. w 4ce, kart 4.

Maciejows. Piśmienn.

Boohl Teofil ob. Wybor (wiadomość 1785).

Boom ambassadeur, obacz Aitzema (1639).

BOOT Abraham. Journal van de Legatie gedaen in den jaeren 1627. en 1628. by de Ed. Erentfeste, Hooge Gheleerde, Voorneme seer discrete Heeren Rochus van den Honaert, Raethzer in den hoogen Rede von Hoelant, Zeelant, ende West-Vrieslant: Andries Bicker Burgemeester ende Raedt der Stadt Amsterdam ende Simon van Beaumont

Raet pensionaris der Stadt Midelburgh, Gedeputeerde van weghen de provintie van Zeelant, ter Vergaderinghe vande Ho. Mog. Heeren Staten Generael der verrenighde Nederlanden te samen by de Hooghgen Heeren Staten Generael abgesanden, op den Vrede-Handel tusschen de Koninghen van Poolen ende Sweden. In hondende eort enwahraehtich verhael se vant genedagelijek is gepasseert, de gantsche Reyse ghednyrende als oock de moegelickhej ende vescheyden empeschemen ten op de selve Reyse voorgevallen, Verciert met verscheyde Kopere figuren: van leeckere bataillen se le lande als te water, tusschen den Sweden ende Poolen ghehonden, oock vande vreemde ghestelvenisse. Door A. B. (oots) een van de twee Secretaryen der selverambassade. T'Amsterdam By Michiel Colyn Boeckverkooper Anno 1632. w 8ce, 84 str.

Dodanych 10 rycin przedstawia obrady, wojsko w Polsce itd. Dzieło należy do bardzo rzadkich w Holandyi.

Przyjaciel ludu 1849. Leszno Rok 16ty str. 191 i 2.

Borakowski Dominik ob. Szydłowski Antoni (Powinszowanie 1788).

BORASTUS Grzegorz, syn Wawrzyńca, kanon. Krakowski († 1654). Calumniae orationis maledicae, quam adversus Sigismundum III. Poloniae, et Sueciae verum, ac legitimum regem, pro Caroli Sudermanniae ducis perduellione, Legatus eius Johannes Skytte, ad Magnae Britanniae Regem habuit anno M. DC. X. in lucem vero primum edidit M. DC. XX. A Georgio Trisarolo Ubrinate detectae, discussaeque. Anno MDCXX. Bez w. m. dr. w 4ce, 7. k. nlb. i 163 stron.

Przypisał autor Jakubowi Królowi W. Brytannij. Jestto rozbiór mowy Skyttego, zarzucający mu 30 rozmaitych fałszów wy rzeczonych w swej mowie przeciwko Zygmuntowi III. królowi polskiemu.

Wierzbows. w Wiadom. bibliogr.

Akad. — Czetwert. — Czartor. — Barberini w Rzymie.

— Toż: .... Anno MDCXX. (1620). Bez wyr. m. druku. w 4ce, str. 178.

— Toż: .... Friburgi Brisgoiae, typis Joannis Strasseri Junioris MDCXX.

— Toż: .... Friburgi Brisgoiae Ann: M. DC. XX. w 4ce, kart 8 i str. 163. (ostatnia strona mylnie odbita str. 193 zamiast 163).

Wiszniews. H. lit. IX. 384.
Jagiell. — Krasińs. — Uniw. Warsz.

— Georgii Trisalori Urbinatis Discussio calumniae, quam adversus Sigismundum III. Pol. Regem pro Carol. Sudermanniae Ducis peduellione legatus eius Joannes Skytte ad Magnae Britanniae Regem habuit. A. 1610. ? w 4ce, 153 str.

W Cathal. Bibl. Thuani T. I. str. 438 autor naswany Petrus Borastus. Ob.: Warmholtz Bibl. Sveo-Gothica. VII. pag. 213.

— Oratio Ioannis Skytte, Legati Suetici, quam ad Magnae Britanniae Regem, Anno MDCX habuit; in lucem primùm MDCXVIII. edidit: à Gregorio Laurentii (filio ?) Borasto. detectis calumnijs, et perduellione Caroli, aduersùs Sigismvndvm III. Poloniae, et Sueciae, verum ac legitimum Regem, recensa, discussaq; cIɔIɔCXVIII. (1618). B. w. m. w 4ce, 156 str.

— Toż: .... edidit: à Georgio Trisarolo Vrbinate, detectis calumnijs, et perduellione Caroli, aduersus Sigismvndvm III. Poloniae, et Sveciae, verum, ac legitimum regem, recensa, discussaq; cIɔIɔCXVIII. (1618). Bez wyr. m. r. i dr. w 4ce, k. 1. str. 153 (ark. V,).

Katal. Raczyńs. III. 59. ma z datą 1620 lecz brak tytułu dzieła.
Wiszniews. H. lit. IX. 384. ma 19½ ark.
Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Censvra ad panegyricum, in laudem Serenissimi Principis Gustavi Adolfi, etc. a Elia de Nukrois Avgvstae Trinobantvm eulgatum M. DC. XXVIII. (1628). w 4ce, str. 55.

Rozpoczyna: Senatui populoque Gedanensi salutem et felicitatem auctor.
Janoc. Excerpta I. 22. — Przyj. ludu Leszno R. VII. s. 31.
Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Eventilatio literarum, quas Basilius Golinius, Academiae Cracoviensis Rector ad Sochaceviensem, aliosq; aliquot Nobilitatis Poloniae Conventus, ar-

Boratyński Gabryel ob. Firlej Henricus (1633).

BORATYŃSKI Piotr. Mowa Piotra Boratyńskiego kasztelana Bełzkiego na Sejmie Piotrkowskim do króla Zygm. Aug. miana.

Umieszczona w Mowy wybor. Lubl. 1759. s. 30—38. i Wilno 1784 I. s. 58—73.

Boratyński Stanisław ob. Twardowski Kasper (Bij Gustawa 1629).

Borawetz (Baraniec) ob. Breyn J. (Dissert. 1726).

BORAVIUS Johannes (Borawski). Appellilicus Ceramuboleus sive Theatrum Diabolorum, Offixa sunt fragmenta quaedam poetica. Opus novum admirabile, foremdabile, memorabile, delectabile, utile, terribile, desirabile. Dantisci 1621. w 4ce, kart nlb. 146.

„In quo scopus eius fuit, per patheticum tribus actibus scenicis compositum carmen, diabolorum felicitatem, lapsum, imposturam hominis, infernum et damnationem, tormenta, item spectra et universum Regnum Plutonis, ad horrorem et correctiones hominum, qui peccando illis serviunt, describere: promissis paraeneticis sententiis ex patribus et historiis variis. Sed quotusquisque hanc epanorthosin leget, et quotus legentium per hujusmodi scribendi genus resipiscet? Vae illi qui non tritâ via verbi Christi a via inferni ad pietatem reduci potest, et talia demum humana artificia ad suam correctionem expectat". Braun De Scriptor. Polonor. 1739. str. 26. w spisie.

Wojcicki Teatr. I. 198. Gawędy IV. 181. — Trębicki W. w Bibl. Warsz. 1843. T. 12. s. 295. 368—9. — Por. Sowizrzał Jan z Kijan (Sejm piekielny). — Juszyńs. Dykcyon. I. 30.

Krasińs. — Warsz. Uniw.

— Słup solny to iest Kazanie na pogrzeb pobożnego y wielkich cnot dzielnościami wziętego męża X. Andrzeia Glińskiego Confessyey Auszpurgskiey Ministra wiernego, etc., y brata w Krystusie miłego przez X. Jana Borawskiego teyże Confessyey Kościoła prawowiernego Ewangelickiego Kaznodzieię publice czynione w Wilnie dnia 12. Febr. roku 1613. w 4ce, sig. K.

Przypis Annie Królewnie Szwedzkiej siostrze Zygmunta III.

Dzienn. Warsz. 1851. N. 248. Za nim Maciejowski Piś. Pols. III. str. 591.

BORBONIUS Nicolaus Vandoperanus. Paedagogivm sev morvm pverilum praecepta christiana, autore Nicolao Borbonio Vandoperano, Poeta Lingonensi clarissimo. Cvm scholiis breuissimis Seuerini Oreandri Basiliensis: alijsq; nonnullis, ad puerilem pietatem spectantibus. Sors est sua cuiq; ferenda. (Na końcu:) Impressum Cracouiae per Mathiam Scharffenbergium. Anno. 1542. idibus martijs. w 8ce, sign. A—C$_8$ (kart nlb. 24).

Na odwrocie tytułu: Nic. Borbonii ad pueros, Sapphicum (12 wierszy). Dedykacya Severinus Oreander ... puero Severino Bonero iuniori ... Castellani filio. — Od ark. C. In paedagogium Borbonii Scholia Oreandri. — Poczem: Borbonii Carmen de se ipso. — Na ostatnich trzech kartach: Christiani hominis institutum. Eras. ad Gala. v. Valet in Christo fides..... (wierszem).

Janoc. I. 199. Jagiell.

— Ob. Ogerius Karol. (Ephemerides 1656) — Pythagoras (1536).

BORCH Jan Jędrzej Józef († 1780). Mowa J. P. Jana Borcha Wdy Inflantskiego na Senatus Consilium 1765, 5. Octob. w 4ce, 1 ark.

Branic. — Krasińs.

— Mowa JW. Jmci P. Borcha Wdy Inflantskiego na seymie walnym ordynaryinym Warszawskim miana d. 12. Novembris 1766. fol. 1 arkusz.

Akad. — Branic. — Krasińs.

— Mowa .... na seymie walnym ordyn. Warsz. miana d. 8. Novembris 1766. B. w. m. i r. fol. 1 arkusz.

Akad. — Ossol. — Krasińs.

— Mowa J. W. Jmci Pana .... Podkanclerzego koronnego na dziękczynienie za konferowaną pieczęć d. 19. oktobra r. 1767. miana. 1767. fol. str. 2.

Branic. — Krasińs.

— Obwołanie [podpisane przez Jana Borcha Podk. Kor.] r. 1778. fol. 1. str. druk.

Krasińs.

BORCH Michał Jan (ur. 1753. † w Grudniu 1810). Briefe über Sicilien und Maltha, geschrieben im Jahr 1777. als ein Supplement zu der Reisebeschreibung von H. Brydone (übersetzt von Friedr. Aug. Clem. Werthes). Bern 1785. w 8ce, z ryc. i map.

morzemu pttu Kowieńskiego, y W. J. X. Michałowi Borewiczowi Kanonikowi Smoleń: o przyięcie in principali rozprawy iako po aktach inkwizycyi y Kallokacyi, za dekretem trybunalskim już expedyonanych (tak). Bez w. m. i r. (po 1778) fol. k. 4. Jagiell.

BÖRGER Jan Ludwik (ur. w Królewcu 1730). Versuch über die Alterthümer Lieflands und seiner Völker besonders der Letten von Joh. Ludw. Börger Pastor zu Erms in Liefiland. Riga, bey Johann Friedrich Hartknoch, 1778. w 8ce, str. 104 i 1 mapa, 2 ryc.

Toż jest w Schlegel G. Vermischte Aufsätze B. I. Stück 3.
Recke u. Napierski I. 214. Czartor.

BORGHESI Albert. Il Santo Stanislao consecrato a Monsig. illustrissimo, reverendissimo Giorgio Tiskiewicz Vescovo di Samogitia, preposito di Troki, della SS. di N. S. prelato domestico et administratore perpetuo del vescovato di Curonia in Corlandia, d'Alberto Borghesi nobile senese. Con licenza de Superiori, in Varsavia per Pietro Elert Stampatore di Sua Maesta. w 4ce, 33 kart nlb.

Dedykacya autora prozą X. biskupowi, datow. Warszawie d. 16. Grudnia 1648 r. Pocsem umieszczona krótka przedmowa do czytelnika, w której tłomaczy się, co go zachęciło do napisania żywota S. Stanisława Bisk. i odbity drzeworyt, przedstawiający biskupa i wskrzeszonego Piotrowina. Akad.

Borgia Cezar († 12 Marca 1507). ob. Robern Chr. (Princeps 1688).

Borgias Franciszek († 26 Września 1658) ob. Ormiński Stanisław (1671) — Preuschhoff Jan Antoni (1707) — Ribadeneyra P. (Compendio della vita 1608) — Stareski Stefan (Theoremata 1625) — Zawadzki Bened. (Kazanie 1693).

Borgoni Maryan ob. Hasło (1754).

Borita Jarosław ob. Paprocki Bartłomiej (1601).

Bork Bogusław ob. Borek.

Bork Jan (Borek) ob. Sierakowski Łukasz (Epicedia 1593).

Bork Johannes Gedeon ob. Platerowitz Stan. Kazim. (1664).

Bork Kasper ob. Borek.

Bork Krzysztof obacz Samborczyk Grzegorz (Terpsichon 1626).

(Borkarne). Gdy Ur. Alexander Felicyan z Szczeczna Borekt. B. w. m. i r. (17......) fol. 1 str.

Obejmuje nadanie temuż prawa rozdzielania funduszu Borkarne między ubogą młodzież. Czartor.

Borkau Wawrzyniec ob. Radziwiłł Xże (Reise 1603).

BORKOSKI Pius. Admod. Rndo ac eximio Patri Sac. Theol. Mag. meritissimo P. Floriano Siewierski Provinciali utriusque Poloniae S. Ord. Praedicator. Patri ac benefactori singularissimo. Fr. Pius Borkoski S. Theol. Lector et ejus professor primarius. Conclusiones theologicae ex tractatu de incarnatione juxta mentem Angelici Doctoris. Lublini, S. J. 1729. w 4ce, w ark. A_4.

Borkowich Martin. ord. S. Pauli ob. Tretius Gr. (Directorium 1649).

BORKOWICZ Jan. Leo hastatus seu connubiale foedus illustrissimi Domini D. Stanislai a Libro Sicinski judicis terrae Premisliensis nec non illustrissimae Euphrosinae de Zamoscie Zamoyska Castellanidis Czernichoviensis etc. faustis adornatum acclamationibus a Joanne Borkowicz Auditore Eloquentiae anno a nuptiis agni MDCLXXX. (Na końcu:) Zamoscii typis academicis. fol. 13 kart nlb. (syg. F).

Na odwr. str. tytułu herb Zamojskich i Sicińskich, pod nim zdanie Seneki, że największem dobrem jest przyjaźń. Przypis nowo zaślubionym podpisał autor. Sam panegiryk prozą przeplatany, miejscami wierszem safickim. Ossol.

Borkowska Dorota Duninowna ob. Ormiński Tomasz (Światła nieba 1696).

Borkowska Teresa Duninowna ob. Jedliński Sebastyan (1682).

Borkowski kościół ob. Borek.

Borkowski Albert Thorun. Proconsul ob. Geret Samuel (Ad duumviros 1748).

BORKOWSKI Albert. (Olbracht, pseudonym Rościszewskiego?) Brevis de ec-

deratorum prope oppidum Gliniany. Aesopus novus seu vita Aesopi et centum fabulae ad Aesopi morem conscriptae. Regulae 22. quas nobilis capturus etc. et in opusculis scepticis Konigsteynii scriptis. Opuscula sceptica. Dialogi mortuorum in campis Elysiis. Vita Joannis III. Regis Poloniae. Epistola apostolica de ordine Equitum Albae aquilae. Oratio Jabłonovii Legati primarii recens dictum. Gratulatio Constantino Zieliński Archiep. Leopol. Epistola ad Provincialem S. J. de modo ieiunandi in oleo. Disquisitio sive argumenta de Comitiis generalibus sub die Campestribus in Polonia. Historiae Telemachi X. libri ex Gallico et aliquot Tragoediae. Liber denique qui inscribitur Musa mancipata carmine patrio.

BORKOWSKI Wawrzyniec (Laurenty). Carmen gratulatorium Vladislao Principi Magni Regis Sigismundi etc. Filio Haeredi etc. Moguntiae 1602. w 4ce.

Jussyński.

— Ob. Radziwiłł Mikołaj (1603).

Borkowski Wincenty obacz Pliniusz (Trojan 1792).

Borkum Joannes ob. Słowicki Lucas (Laurus secundus 1702).

BORLACH Jan Gotfryd. Salisfodinae Cracovienses Regis Poloniarum Augusti III. pii magnanimi pacifici P. P. admirabili providentia in tractu Vielicensi restauratae (plan).

Nad tytułem umieszczony herb królewski sasko-polski. Dalej przypis: Illustrissimi S. R. J. Comitis Henrici de Osieczyno Brühl incredibili prudentia administratae 1760.

Nad tem herb Brühla, u dołu zaś: Borlach 1719. B. Müllers pict. Reg. delin. J. E. Nilson S. S. Elect. Palat. P. A. Sculps. A. V.

Rastawiecki Mappografia str. 148.

Borlangius Laurentius ob. Parentalia (1595).

BORLIKOWSKI Aleksander. Conclusiones theologicae. Cracoviae 1766. w 4ce.

— In nomine Domini Amen. Firmitas ab heroica virtute, et erudito labore, XVII. VV. DD. primae laureae Candidatorum, in dignissimorum gloriosa dexteritate heròúm, variis ex regnis et regionibus collectorum, resplendens. Et dum ab Illustri Clarissimo et admodum Reverendo Domino M. Antonio Czerchowski, Philosophiae Doctore et Professore, ejusdemq; facultatis artisticae Decano, Collega Majore, Ecclesiae Colleg: Divae Annae ad Cracoviam canonico. Publico apparatu in praesentia magnorum hospitum AA. LL. et Philosophiae Baccalaurei renuntiarentur, per V. Alexandrum de Brzeznica Borlikowski, ejusdem laureae candidatum, metrica pennâ demonstrata. Anno quo DVX reX oMnIpotens VerI LeX LVX bona ChrIstVs prospICIens MVnDo saCra trophaea tVLIt. Die 21. mensis Maji. Cracoviae, typis Seminarii academico-dioecesani (1763). fol. k. 20.

Na odwrotnej stronie tytułu znajduje się miedzioryt Śtego Jana Kantego z podpisem. Paulus Jędrzejowski sc. Zamoscij. Następnie Oda do tegoż Swiętego. Spis egzaminatorów: Ant. Czerchawski. Mich. Mrązczewski. Kaz. Czerwiński z wierszem do nich. Następnie Lista Laureatów: Mich. Mikłasiewicz. Jós. Budzyński. Jos. Szymkowski. Jan Olechowski. Jan Kaliciński. Jan Grodzki. Jan Brodziński. Adam Ekartowicz. Maciej Tylkowski. Stan. Sapędrowski. Kaz. Pauczyński. Antoni Chodakowski. Jozef Michalski. Ant. Czechucki. Bonifacy Garycki i Mich. Axon. — Dziękuję za panegiryk Mikłasowicz i Ekartowicz.

Jocher 1579. Jagiell. — Ossol.

BORMANN Reinhard Fryderyk Prof. public. ac ordinar. Programma praelectionibus mathematicis privatis, per instans semestre, instituendis et absolvendis speciatim arithmeticae geometriae et astronomiae praemissum. Thorunii, impr. Joan. Nicolai. w 4ce, ark. C_2. Czartor.

BORN Ignacy, Baron de Hüttemann (1742 † 24 lipca 1791 w Wiedniu). Dzieła Jana Naturalisty zamykające w sobie mnichopismo, oskarżenie i obronę naturalisty z anatomią mnicha. Zebrane, wydane i powiększone przez O. Aloyzego Marca. W Augszpurgu. Kosztem Oyca Marca. w 8ce większej, kart 7 nlb., 109 str., oraz na końcu 6 tablic dla objaśnienia rzeczy.

Pismo to wydano podczas, kiedy Józef II do skutku swe reformy przywodził.

Jestto przekład Kłossowskiego (?) prof. gimnaz. Krakows. z łacińskiego: Physiophil Specimen Monachologiae methodo Linneana a Capistrano a Mulo Antonii Augu-

stae Vindelic. Sumptibus Aloysii Merz 1783.

Włoski przekład wydany wraz z tekstem łacińskim ma napis: La Monacologia di Giovanni Fisiofilo dalla latina nell'italiana favella recata da C. B. (byłżeby to Comte Born?) Eridania, anno IX. w 8ce.

Edycya niemiecka pochodzi z r. 1783.

Brunet Manuel du Libraire (pod nazwiskiem: Physiophile). — Batowski Katalog. N. 122. — Grässe J. Tresor V. s. 279. zwie go Baronem. — Horanyi. Memoria Hungar. I. 319. — Biographie Universelle 1812. T. 5. s. 191. powiada że dzieło to było z wiedzą Ces. Józefa II. a za wskazówkami Borna pisane przez trzech uczonych niemieckich. — Wurzbach Biogr. Lexic. T. II. 1857. s. 78. mieni Borna wyłącznym autorem.

Branic. — Jagiell. — Ossol. — Zielińs.

BORNBACH Stanisław (ur. w Warszawie 1530 † 25 marca 1597). Commentarii de tumultu Gedanensi. (Liber I mus). Mariaeburgi 1577. w 4ce, 29 kart.

Katal. der Danziger Bibl. 1892. I. 629—30. Czartor.

— ob. Bo. Stanisław.

Bornemissa Jerzy ob. Burnomissa Jerzy — Dormann Tomasz (In Nova Tyberis 1591).

Bornensis ob. Wolckmar (Dictionarium quadrilinque).

BÖRNER Georg Gottlieb (königl. poln. Consistorial-Asessor). Erläuterung des deutschen Staatsrechtes. Regensburg 1761. w 8ce. Uniw. lwows.

BORNMANN Christian († 20 Marca 1714). Herzliche Klage-Trost u. Ehren-Reime, auf des weiland Wolgebohrnen Hoch Edlen u. Gestrengen Herrn, Hr. Erdmann Puttkamer, Erbherrn auff Ponjemun, etc. zwar frühzeitiges, doch hochseliges Abscheiden, auch Christlöblich- u. Hoch-Adeliges Leichen-Gepränge, welches in der Saukischen Kirchen, am 29 Sept. 1686. J. bei fürnehmer und gar volkreicher Versammlung geschahe, zu unterdienstlicher Aufwartung überreichet von Christiano Bornmannen P. L. Caes. u. Schul-Rectoren zu Mitau. Mitau, gedruckt beym G. Radetzki. fol. 1 ark.

— Sermo augustalis, ad Augustum secundum augustissimum Regem Poloniae, Magnum Ducem Lithuaniae, electorem Saxoniae etc. stylo amoris ac observantiae exaratus; in fano vero gloriae, fixa ad famae aram tabulas, aeternitati cum voto consecratus. Mitoae 1699. w 4ce.

Recke u. Napiersky I. 226. i 7. str.

BORNMANN Reinhold Frid. Ad virum Tit: pl: plurimum Reverend. et ampliss. M. Petrum Jaenichium ... Collegam et amicum ecclesiasticae Marianae munia cum fascibus rectoralibus conjungentem introduct. die IX. Mai 1723. gratus. Thoruni, Typis Joh. Nicolai Nob. Senat. et Gym. typog. 1723. w 4ce, kart nlb. 2. Ossol.

Boromelska cerkiew obacz Podhorodeński (1385).

Boromeus Carolus ob. Karol (Epistola 1590, 1598).

BOROMIUSZ (BARONIUSZ) Marcin. Officivm abo godzinki o przenachwálebnieyszym sakramencie ciala pańskiego. Zebráne z Brewiarzá rzymskiego, y z figurámi iego. Przez Marcina Boromivsza Kleryká, do druku nowo podáne. Z dozwoleniem stárszych. Będą ieść vbodzy, y náiedzą sie, y będą chwalić Páná, ći ktorzy się o nim pytáią: beda żywe sercá ich ná wieki. Psal: 12. W Krakowie, w druk: Wdowy y dziedźic: Andrz: Piotrk: typogr: J. K. M. 1650. w 16ce, str. 57.

Od str. 27. nowy tytuł:

Officivm abo godzinki o Anyele Strożu. Zebráne z Brewiarzá rzymskiego, y z Pismá ś. Teraz znowu po piąte do druku podáne. Z dozwoleniem Stárszych. W Krakowie, w druk: Wdowy y dziedźic: Andrz: Piotrk: typogr: J. K. M. 1650.

Porównaj Baroniusz M. Jagiell.

Borowicz Piotr ob. Panisius S. V. (Crux 1718).

BOROWICZ Wawrzyniec Antoni. Gazophylacivm ervditae gloriae variis antiquae sapientiae monumentis refertum, virtvti, et honori XIX. V. V. D. D. primae laureae Candidatorvm. Dvm in alma Vniversitate Cracoviensi, per Excellentissimum, ac Doctissimum Domi-

num, D. M. Franciscum Tokarski philosophiae Doctorem, et Professorem, Collegam Minorem, in nobilissima Illustrium hospitum Coronâ, artivm, et philosophiae Baccalavrei, ritu solenni renuntiarentur. Amoris et gratulationis ergo, a Fr. Lavrentio Antonio Borowicz, ordinis Canonicorum Regularium Sanctissimi Sepulchri Hierosolymitani Conuentus Miechouiensis professo, ejusdem laureae Candidato dedicatvm. Anno ab ingressu Dei hominis in terram, per Coeli Januam Deiparam Virginem Mariam, 1682. die 17. Mensis Octobris. Cracoviae, typis Francisci Cezary, S. R. M. Illustr: ac Reuerendiss. Episcopi Crac: Ducis Seueriae, necnon Scholarum Nouodvorsc: typogr. folio, 6 arkuszy.

Na odwr. str. herb Kanoników Regularnych, pod nim 8. wierszy łać. Przypis proszą Wojciechowi Matczyńskiemu proboszczowi Leżajskiemu, Kustoszowi Klasztoru Kanoników regularnych w Miechowie. Oda do S. Jana Kantego, podziękowanie professorom egzaminatorom Jędrzejowi Augustynowi Czyrzyczkowicowi (filoz. D. i Prof., Kolledze Młodsz., Kanonik. Kolleg. WW. SS. i Dziekan. Wydz. filozof.), Krzysztofowi Sowińskiemu, i Franciszkowi Tokarskiemu. — Bakałarzami NN. WW. i filozofii zostali: Stanisław Antoni Łopacki Krak., Karol Kasper Czapliński profess. Kanoników Regul. Szymon Aleksy Treter prebendarz w Otwinowie. Rafał Maciej Grzybowski Profess. Kanon. Regul. w Miechowie. Jan Stanisław Malinowski. Jan Tomasz Józefowicz Lwowianin. Jakub Franciszek Ożgiewicz Lwowianin. Jędrzej Pokuleński. Stefan Wojciech Bogdanowicz. Sebastian Grotkowski. Jan Patiński. Grzegorz Kawalczewski rodem z Miechowa. Wojciech Franciszek Czapliński Miechowianin. Franciszek Szypniowski. Sebastyan Bozenski. Jędrzej Stanisław Buchowski. Jan Jacek Włoszczowski. Marcin Szczodrowicz. Zaś dla Borowicza napisali pochwałę wierszem Stanisław Łopacki i Jędrzej Buchowski. Na końcu herła akad.: za rektorstwa Szymona Makowskiego.

Jagiell. — Ord. Zamojs.

(Borowik. Borovicchius Phil.) Relatio intimatae citationis contra Dominum Philippum Borovicchium spectabilis Christophori Nayman civis Crac. Procuratorem ad instantiam Universitatis Academiae Cracoviensis. 1646. folio.

BOROWIK X. Theodozy, Bazylian. Historia abo powieść zgodliwa przez pewne podánie ludźi wiáry godnych, o obrazie przeczystey Panny Mariey Zyrowickim cudotwornym. (Wilno, 1622.) w 4ce.

Dedykowane Królowej Konstancyi.

Bibl. Petersb.

— Tenże tytuł: .... cudotwornym W. X. L. W powiecie Słonimskim, Y o rozmaitych cudach, które się przy nim aż po dziś dzień za iey przyczyną wszechmocnością Bożą dzieią, pilnie zebrana, i iuż to drugi raz w druk podana. Przez Oyca Theodozego Borowika Professa Zakonu S. Bazilego. W Wilnie w Drukarni Oycow Basilianow przy Cerkwi Swiętey Troycy Roku 1628. w 4ce, 16 ark.

Dedyk. Królowej Konstancyi. Historja obrazu jest krótka, ale regestr cudów bardzo długi.

Jocher 9135.

Czartor. — Bibl. Petersb.

— Tenże tytuł: .... y iuż to drugi raz w druk podana. Przez Oyca Theodozego Borowika Professa Zakonu S. Bazylego w Wilnie. w Wilnie, w drukarni OO. Bazylianów przy Cerkwi S. Troycy. 1629. w 4ce, ark. A—Q. (kart 63).

Maciej. III. 726. — Bandt. II. dr. k. p. II. 264. — Kraszewa. Wilno. IV.

Ossol.

Borowski Kniazik obacz Program i exekutia wywołańców (1615) — Schonaich J. (Entaphiasmus 1642).

Borowski Ad. ob. Boscovich (1780).

Borowski Antoni obacz Kwapiński Stan. (Species 1733).

Borowski Antoni chorąży Parnawski z Kościelna ob. Dubiecki Mateusz X. (1778).

Borowski Antoni Józef ob. Vestibulum virtutis et honoris (carm. Jo. Duńczewski).

BOROWSKI Bartholomeus. Pius dolor in funere Illmae heroinae Annae a Jakobowice Ligęzina Illmi olim Hermolai a Bobrek Ligęza Supremi Regni Thesaurarii consortis a Bartholomeo Borowski Juris et Phiae studioso in

— Mémoires du cèlébre nain, Jos. Boruwlaski, gentilhomme polonois, contenant un récit fidelle (sic) et curieux de sa naissance, de son éducation, de son mariage et de ses voyages; écrits par lui-même en françois et traduit du françois en anglais par (Hérissant) de Carrières. Londres 1788. Memoires of the celebrated Dwarf Joseph Boruwlaski a Polish Gentleman containing a faithful aud curious Account of his Birth, Education, Marriage, Travels aud Voyagess; written by himself; Translated from the French by Mr. Des Carrieres. With a Copper-plate Engraving, wherein he is represented in a Family-Scene. London 1788. w 8ce, 247 str.

Jest to historia sławnego karła, urodzonego na Pokuciu, wychowanego od Humieckiej, Stolnikowej kor. od ktorej uciekł i pokazywał się za pieniądze w Londynie. Kijows.

Przyj. ludu poznańs. 1838. R. V. — Rosmait. lwows. 1845. N. 24. — Wurzbach Biogr. Lexic. II. 80.

BORYSŁAWSKI M. zak. S. Bazylego W. Kazanie na summie pogrzebowey przed złożeniem do grobu ciała ś. p. JW. Jana Mikołaja Hrabi Chodkiewicza generalnego starostę Xięstwa Żmudzkiego, miane 1781. W Supraślu 1781. w 8ce, ark. sygn. E. Czartor.

Borysten obacz Dantiscus Joannes (1515).

Boryszewice (De) Andreas Rosa. Vita trium archiepisc. gnesn. ob. Mitzler (Acta literar. 1755).

BORYSZEWSKI Kazimierz. Jabłko raju z drzewa żywota łakomie od Ewy urwane. Lublin 1645. w 4ce. Zamoja.

BORYSZOWSKI Antoni. Primae Laureae amaeno vere, in coronamentum eruditae virtuti VI. VV. DD. candidatorum, reflorescentes. Ac dum; per illustrem clarissimum et admodùm reverendum Dominum, D. M. Laurentium Sałtszewicz, Philosophiae doctorem, ejusdemq; actualem cursûs Vladislaviani professorem, Collegam Majorem, Ecclesiae Collegiatae Divae Annae Canonicum, et interea facultatis Philosophicae decanum. Spectante nobilissima illustrium hospitum corona, AA. LL. et philosophiae Baccalaurei, ritu solenni, pronuntiarentvr; fraterni applausus ergò ab Antonio Boryszowski, ejusdem laurae candidato metris plectrisq; pòëticis celebratae. Cracoviae typis Collegij Majoris Universitatis. Annô Domini 1743. Die 20. Aprilis. fol. kart 11.

Dedykacya: Sigismundo a Lubna Łubieński, Castellanidae Sandomiriensi, Jadovniensi, Capitaneo Exercituum S. R. Majestatis Colonello. Następuje Oda do Świętego Jana Kantego. Spis egzaminatorów: Laur. Sałtszewicz, Ant. Krzanowski, Mich. Czyrnicki. Po wierszu do nich następują wiersze do laureatów, którymi są: Józ. Niklewicz, Bal. Ant. Chyliński, Ant. Rzyszel, Błażej Bykowski, Albert Churchocki. Za te wiersze autorowi dziękuje podobnym Józef Niklewicz.

Dzików. — Jagiell. — Krasińs.

BORZDYŃSKI W. B. Kazanie przeciwko obrzydliwościom na miejscu świętym stojącym, czyli o obowiązkach reparowania domów Bożych, itd. w kościele parafialnym Złotorga zwanym, Do kapłanow czci godnych itd. W. Jmci panu Zygmundowi Lasockiemu podczaszemu płockiemu, kościołow w Smoszewie y Radzanowie, w Myszewie Murowanym, jakoż i w Płocku Wielkim kościoła i klasztoru Xięży reformatow prowincyi pruskiey Nayg. fundatorowi i dobrodz. z powinnym uszanowaniem ofiarowane przez X. W. B. Borzdyńskiego Th. B. L. W Warszawie w druk. Piotra Zawadzkiego. (Bez daty). Zielińs.

Borzęccy obacz Chelipski Samuel (1644) — Dyrowski Piotr X. (1792) — Experyment (1776).

(Borzęcka Anna). Obiasnienie interesu Urodzoney Anny z Ankwiczow Borzęckiey Podstoliny Koronney. Z Urodzonym Józefem Rudnickim, y Officyalistami Skarbu Koronnego. Bez osob. tyt. B. m. i r. dr. (po r. 1783). folio, 1 ark. druku.

Jestto sprawa o dobra Konstantynów, zadłużone przez jej syna. Jagiell.

— Sprawa Sukcessorów z głowy Barbary z Warszyckich idących przeciw Annie Borzęckiej ob. Warszycka.

— Obacz Anioł od S. Ducha (Kazanie 1778) — Borzęcki Hier. (Zbior 1776).

Borzęcka Maryanna ob. Węgierski Tomasz (Wiersz na dzień weselny 1784).

BORZĘCKI Aleksander. Mowa J. W. Jmci Pana z Kosaczewa Borzęckiego starosty dołhańskiego, posłą na sejm coronationis wdztwa ruskiego ziemi lwowskiej miana na sejmiku przedkoronacyjnym w Wiszni-Sądowej die 29. octobris A. 1764. fol. str. 4.

Branic. — Wileńs. — Ossol.

— Mowa J. W. Jmci Pana Borzęckiego, starosty Dołhańskiego, posła z ziemi lwowskiey, utrzymuiąca koronacyę w Krakowie. 1754. fol. 1 karta.

Przytem: Mowa tegoż Jmci wyrażająca złe konsekwencye, z obierania na sejmikach kandydatów do wakujących urzędów, wynikające. Branic. — Ossol.

— Mowa J. W. J. Mci Pana Borzęckiego starosty Dołhańskiego, delegowanego od stanów Rzpltej do doniesienia o szczęśliwym i jednomyślnym obraniu za króla i pana najjaśniejszego Stanisława Augusta Poniatowskiego w roku 1764 w Warszawie miana dnia 7. miesiąca września. 1764. fol. 1 ark.

Branic. — Krasińs.

— Obacz Bętkowski Franc. Ant. (1766) — Kaszewicz Kaz. (Fructus sapientiae 1766).

Borzęcki Antoni ob. Baka (Wielki obrońca .... Regis 1755) — Borzęcki Hier.

BORZĘCKI Hieronim (Jeremi) Soc. J. (ur. 29. Września 1748). O sposobie postępowania na świecie przestrogi, zwłaszcza dworskie życie prowadzić myślącym pożyteczne, z francuskiego na oyczysty ięzyk przez W. JMci Pana Hieronima Borzęckiego Straźnikowicza Brzeskiego na ten czas Kawalera Collegii Nobilium Wileńskiego Societ: Jesu przełożona. W Wilnie, w druk. Akad. S. J. 1766. w 8ce, 144 str.

Dedykacya do Xawerego Massalskiego, Syna Kasztelana Wileńs. i hetmana W. X. L. Czartor.

— Toż: ... przetłumaczone. Edycya druga W Wilnie, w druk. Akad. 1778. w 8ce.

— Zbiór krótki historyi Egipskiey i Kartaginskiey. Z francuzkiego na polski język przełożony. W Grodnie, w drukarni J. K. Mości, 1776. Abregé de l'histoire egiptienne et de cartaginois. Traduit du François en Polonois. à Grodna dans l'imprimerie roïale. MDCC LXXVI. w 7ce, k. 8. str. 284. i kart 2 omyłek.

Dedyk. Antoniemu i Annie z Łegotow Borzęckim.

Jocher 806. — Backer I. 1824.

Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

Borzęcki Józef ob. Cwikliński (1779) — Korczyński Kassyan (Kazanie geneal. 1798).

Borzęcki Kazimierz ob. Dyrowski Piotr X. (1792).

Borzęcki Maciej ob. Applikacya polityczna (1739).

Borzęcki Marcin ob. Abrek Andr. (Apollo laurifer 1644).

Borzęcki Mikołaj ob. Abrek Andr. (Apollo 1644) — Zamojski Jan (Musopean 1646).

Borzęcki Piotr ob. Warszycka Barbara (Sprawa sukcessorów 1789).

BORZYKOWSKI Franciscus (ur. r. 1652). Centiloquium sev centum, et quindecim sermones de Sanctis, auctore F. P. Francisco Borzykowski, Ordinis Fratrum Minorum, Regularis observantiae lectore bis ivbilato, et Praedicatore Generali, Almae Provinciae Poloniae Minoris, et Magni Ducatûs Lithvaniae, ex Ministro, et ex Custode, olim Provinciarum Poloniae Majoris, atque Russiae, Visitatore Generali Delegato, et Capitulorum Provincialium Praeside. Sanctorum encomijs, fidei catholicae veritatibus, morum doctrinis, Sanctorum Patrum Sententijs, Sacri Textûs interpretum literalibus, et moralibus expositionibus, illvstrati. Ad majorem Dei gloriam, Virginis Deiparae ideoque sine Original (tak) labe conceptae, honorem, Sanctorum cultum, salutem animarum, concionatorumque

verbi Dei utilitatem, praevia Superiorum facultate, atquè approbatione, luci publicae revelati. Anno ab ortu Sancti sanctorum 1732. Cracoviae, typis Jacobi Mátyaszkiewicz, S. R. M. Celsiss. Illustr. et Rev. D. Episc. Crac. Ducis Severiae, typographi. Evulgati. folio, kart 7. str. 336 i k. 7. Index. Correctio 1 k. Carmen 1 k.

Dedykacya Deiparae Virgini. Approbaty z lat 1729—30. Obejmuje: Sermones CXV. Na końcu wiersza pisze, iż go wyspiewał z zaczęciem 80. roku życia, a religijnego 51go.

Jocher 5249.
Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Gratus animus per Theolog. de Verbo incarnato, theoremata menti Doctoris sublitis, Joannis Duns Scoti conformia Carolo J. Principi Duci, in Ołyka, Nieswiez, Kleck, Słuck, et Kopyl, comiti in Mir, Szydłowiec, Kroże et Biała, Supremo M. D. L. Cancellarii Premysliensi, Szluchoviensi, Choynicensi, Kamenecensi, Krzyczevieusi, Owłucensi, Ostracensi, Nizenensi capitaneo seraphicae religionis maecenati munificentissimo cognomento facto, a Fratre Patri Francisco Borzykowski, Ordinis minor. observantium in Conventu Cracov. ad S. Bernardinum S. Theolog. Lectore Generali, totius Al, mae provinciae Polono Litv: nomine quor. par est submissione dedicato et in comitiis provincialibus Niesvisii ad S. Cathed. V. et M. proprio sumptu ejusdem Illustr. ac Cels. S. R. J. principis celebratis scholastico publico certamine propugnata anno Christi omnem gratitudinem promerito (?) 1701..... die Maij expressus. Cracoviae, ex offic. Fr. Cesary S. R. M. Illustr: ac Rev: D. Episc. Crac. Ducis Severiae, nec non Scholar. Novodvora. typogr. 1701. fol. k. 17.

Jocher 3571. Krasiński. — Ossol.

— Hercules catholicus duodecem certaminum Victor inclytus Princeps Sarmaticus Casimiri Poloniae Regis filius Christi confessor eximius D. Casimirus Annua solennitatis suae 4. Martij die S. Stanislai Episcopi Mart. Polon. gentis in ecclesia decorae doctissimorum hospitum coronae a Patre Fratre Francisco Borzykowski, Ord. Minor. Observ. Provinciae Poloniae Minoris Residente S. Theol. Gener. in Conventu Aracoelitano studente. Publico oratione demonstratus. Superiorum permissu. Romae, apud Mascardum anno 1692. w 4ce, str. 20.

Dedyk. Janowi Kazimierzowi Denhoffowi Kardyn. Bisk. Caesenateńsk. Ossol.

— Index memorabilium rerum seu commentatio in Prophetos.

Jabłon. Mus. 30.

— Rosae gratae seu Conclusiones theologicae in spinoso Sacrae Theologiae roseto propagatae. Ad invictam propugnationem sui coadunatae, Illustrissimo et Excellentissimo Domino D. Alexandro Casimiro Comiti in Slupow Szembek, Supremo Regni Poloniae Dapifero Becensi et Radomscensi Capitaneo, jucundissimo amaeni veris tempore, honorifica veneratione publica, a F. P. Francisco Borzykowski, Ordinis Minorum S. P. Francisci Observantium, Lectore, bis Jubilato et Actuali S. Theologiae Professore, Almae Provinciae Minoris Poloniae ac M. D. Lithvaniae Ex Ministro et Custode, totoq; studio theologico Generali Cracoviensi animô libentissimô, dedicatae. Annô, prodeuntis de Stirpe Jessea Nazaraei Floris 1726. Die .... mensis .... maij. Cracoviae, typis academicis Collegij Majoris (1726.) fol. k 29.

Dedykacya A. K. Szembekowi wraz z genealogią rodu ciągnie się do ark M_2. — Poczem od ark. N—P_1. z osobnym nadpisem idą: Conclusiones theologicae ex primo sententiarum libro desumptae, menti subtilis doctoris, venerabilis servi Dei, Joannis Duns Scoti consonae de praedestinatione.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

Borzymiński Josephus Martinus ob. Camillia (1758, 1757).

BORZYMOWSKI Jan (1610 † w Kiejdanach 1673). An quod quis tenetur credere, id omne sit verum? Respondebit Johannes Borzymowski, Litu. Franequerae. 1637. w 4ce, $2^1/_2$ ark.

W przedmowie podano życiorys autora. Pisał dzieła matematyczne. Wspomina autor na str. 137. w służbie u Poniatowskiego Jerzego Neumanna Gdańszczanina dyrektora manufaktur i Jana Jakoba Scheidemantla. Jagiell. — Ossol.

— Clarissimi viri Rogerii Josephi Boscovich Academiae Regiae scientiarvm Londinensis ac Parisinae membri etc. Trigonometria sphaerica; cui adiectvm est eivsdem schediasma adhvc ineditvm de triangvlorum sphaericorvm constrvctione plana. Mariae Theresiae Avgvstae honoribvs dicata a Perillvstribvs Dominis Francisco Seraphico Deyma, Fr. Xaverio Wiesiołowski, Adamo Skarbek Borowski, Joanne Baptista Czarnecki, dvm iidem svb avgvstissimis avspiciis in collegio nobilivm Theresiano ex logica, metaphysica, algebra et geometria pvblicvm tentamen svbirent. Leopoli anno MDCCLXXX. (1780) mense Januario, die.... Typis Antonii Piller S. C. R. A. JM. Gubern. typogr. w 4ce, 5 k. nlb., str. 50. i tablic dwie.

Zarazem z osobnym tytułem:

Quaestiones et positiones philosophicae et mathematicae, qvas persolvendas, propugnandas, demonstrandasqve svscipivnt perillvstres domini Franciscvs Deyma Franc. Xav. Wiesiołowski Adamvs Borowski, Joanes Czarnecki. Leopoli in caesareo nobilivm collegio Theresiano, die .... mense .... anno MDCCLXXV. w 4ce, str. 44.

Dedykacyą Maryi Teresie podpisali wymienieni czterej studenci. Jagiell.

— Stanislai Poloniae Regis etc. dum ejus effigies in publico Arcadum coetu erigeretur Apotheosis. Romae 1770. Kijows. — Krasińs.

— Ob. Eon de Beaumont (Essais 1764).

Ciampi Bibliogr. 39—40. — Tyg. ill. 1860. I. 111—2. — Enc. Org. IV. 136. — Żebr. Bibliogr. 462. — Horanyi Memor. Hungaror. 1775. I. 323. — Brown Biblioteka 481. — Zamegna Bern. Oratio in funere R. J. Boscovich. Ragusa 1787.

Bose Adam Henr. obacz Oloff Efr. (Phaenomena 1737).

BOSIN da Venegon. Discors intern ai grogres chan fa fina ino le tre potentissime arma del Imperator, Spagna e Polonia depò la resa de Bradà, a honor e gloria di Navarin e a confusion de Maran nostram. 1625. Bez wyr. m. w 4ce, k. 2.

Boska dobroć ob. Próżnowanie bez grzechu (1770).

Boska jedność ob. Trecy Kr. (1566).

Bosnay ob. Sendivogius (Cosmopolite ou nouvelle 1618).

BOSSAKOWSKI Marcin X. Wik. Łuck. Mowa kaznodziejska przy wprowadzeniu ciała Teressy z Gurowskich Podhorodeńskiey do kościoła katedralnego Łuckiego dnia 6. Lipca 1788. B. w. m. dr. i r. w 8ce, str. liczb. 19. Krasińs.

— Mowa kaznodzieyska przy złożeniu ciala S. P. J. W. Magdaleny Tałyzinowy J. W. Stefana Alexandrowicza Tałyzina pułkownika woysk Rossyiskich, Kawalera orderu S. Jerzego zony w kościele katedralnym łuckim łacinsk. dnia 13. czerwca 1795. miana Przez X. Marcina Bossakowskiego kanonika Łuckiego i professora w seminarium diececzalnym. Za pozwoleniem Zwierzchności do druku podana. w Łucku, w drukarni J. K. Mci Rzeczypospolitey, u XX. Dominikanow. (r. 1795). w 8ce, 8 k. nlb. Jagiell. — Ossol.

BOSSARD. Recueil des pièces authentiques, concernant l'érection, faite par le Pape, de la ville de Mohilow, dans la Russie Blanche, en archevêché du rit latin, publiées par M. Bossard directeur du séminaire St. Louis, à Paris, suivies des notes et d'une Histoire abrégée de l'établissement et des progrès de la religion catholique en Russie. A Paris, chez Crapart, imprimeur libraire 1792. w 8ce, str. 128. Czartor.

BOSSCHER Jos. de (Abr. de Bruyn?). Omnium pene Europae, Asiae, Aphricae atque Americae gentium habitus. Joos de Bosscher exc. Antverpiae 1581—86. folio podłuż. Tytuł, przedmowa, i rycin 400 na 69 tablicach.

sueta Biskupa Meldeńskiego po łacinie tłumaczony przez Klaudyusza Fleury pisarza Historyi duchowney a po poltku z obu ięzyków przełożony przez X. M. Jaskiewicza Kanonika Warszawskiego W . Warszawie, w druk. J. K. M. i Rpltey in Coll. S. J. Roku 1762. w 8ce, kart nlb. 70.

Dedykowana JW. Załuskiemu Bisk. Kijowskiemu i Czernichow. przez tłumacza.
Jocher 2816.
Warsz. Uniw. — Zieliński.

— Wykład wiary katolickiey w tych częściach, w których wszczęte są spory po wydaniu swoim przed stem lat na różne języki przełożony a teraz z łacińskiego na polski przetłumaczony przez Xiędza Rafała Skrzyneckiego, w Kaliszu, w druk. J. K. Mci i Rzpltey 1781. w 8ce, k. 2. str. 140.

Na dwóch pierwszych kartach niepaginowanych: przedmowa i zbiór rzeczy.
Jocher 2816. b.

— Ob. Buffier K. (Sposob 1779).
Drohob. — Jagiell. — Ossol.

Boston gra ob. Opisanie.

Bóstwo syna bożego ob. Czechowicz M. (Wujek 1590) — Siemiński J. (Chrystusa 1608) — Smalcyusz W. (P. Jezusa 1608) — Statorius Piotr (Refutacya 1593) — Wujek J. (1588. 1592).

Bóstwo przedwieczne ob. Smiglecki M. (1595).

BOSUEL Krzysztof Konstenty. Quaestio de potestate Summorum Pontificum, pro obtinenda prima in Facultate theologica laurea a M. Christophoro Constantino Bosuel coram Senatu theologico Universitatis Cracov: disputata ac decisa. Sub praesidiis Clariss. et admodum Reverendis D. D. Martini Vadovii Campi S. Theol. Doctoris et Profess. necnon ejusdem Facultatis Decani, et ad S. Floriani Praepositi Anno Domini 1634. Mense Januarij die 16. Cracoviae, in officina Francisci Caesarij. w 4ce, str. 21.

Jocher 4963. Ossol.

BOSZKIEWICZ Bernard (Boskiewicz), zak. Kazn. Pobóg albo pobożność błogosławieństwa sprowadzaiąca. Kazanie na niedzielę 3. po swiątkach podczas solenney introdukcyi Zakonu Kaznodzieyskiego do Woli Rokszyckiey W. J. M pana Mikołaia z Rokszyc Rokszyckiego, in thema: Gaudium erit coram angelis Dei. Z propozycyą Pobóg, albo pobożność błogosławieństwo sprowadzaiąca ieszcze na ziemi żyiącego r. 1693.

Barącz Rys dziejów Zak. Kaznodz. II. str 113. — Siejkowski Swiątnica 325.

— Żeglarz szczęśliwy, przewielebny X. Waleryan Gutowski, nauk wyzwolonych y pisma Swiętego D^or^ sercá swoiego Nawą do szczęśliwey wieczności pośpieszaiący, zakonu franćiszkańskiego, na pogrzebie w kościele Franciszka Swiętego ogłoszony, przez X. Bernarda Boszkiewicza S. Th. lektora, ná ten czás aktualnego philozophiey professora, dominikaná. Z dozwoleniem Stárszych r. p. 1693. dnia 23. Wrześniá. W Krakowie, w drukárni Akádemickiey. w 4ce, 2 k. nlb. i 41 stron (druk gocki).

Na odwr. str. tyt. herb Ślepowron i pod nim 8. w. łac. Przypisał autor prozą polską Alexandrowi Drozdowskiemu Podstolemu Bracławskiemu i Burgrabiemu Krakowskiemu. W Kazaniu są niektóre szczegóły do żywota X. Gutowskiego.

Chodynicki De reb. Ord. Praed. 315. a za nim Jocher 5161. podają wyszłe: Kazania pogrzebowe 1698. Zapewne nie wyszły jako zbiór, tylko tym ogólnym tytułem Chodynicki ogarnął jego luźne Kazania. — Barącz Rys dziejów II. 113. zwie go Boskiewicz.

Akad. — Branic. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

BOSZKOWSKI Filip Cysters. Nova et vetera liberas ab antiquo electiones Regularium Abbatum Poloniae concernentia. Pro certa rerum polonicarum notitia acquirenda, et earum veriori specie imprimenda Authori Anonymo, operis intitulati: Nova Polonica, ex Comitiis Grodnensibus de Legatis Pontificis Maximi et Regis Magnae Britanniae nec non de jure patronatûs, aliisq; ad historiam recentiorem Poloniae et Civitatis Thorunensis spectantibus rebus, Anno 1728 Tipis Coloniensibus, in Officina Knochiana impressi; porrecta. Cunctisq; Annalium Poloniae fidis historiographis ac eorum lustratoribus no-

ow, wiernie przetłumáczone, y do ruku podane. A teraz znowu ná świát; Krakowie, w drukárni dżiedżicow Stanisława Lenczewskiego Bertvtowica owtrzone. Cum gratia et priuilegio . R. M. rokv p. 1659. w 4ce, tomów ięć. Cz. I. 16 k. nlb., str. 320. — Cz. II. 1 k. nlb., 117 str. — Cz. III. k. nlb., 212 str. — Cz. IV. 5 k., 40 str. — Cz. V. 4 k., 98 str.

Wiersze na herb pisał Albert Lenczewski Stud. poes. Dedykacya Piotrowi, Pawłowi, Janowi i Stanisławowi Tarnowskim Kasztelanicom Woynickim. Podpisali dedykacyą Wojciech, Józef i Stanisław Lenczewscy studenci, mówiąc, że dzieło to wyszło powtórnie z ich tłoczni.

Birgel. — Branic. — Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Zbór Wileńs. ewang. — Pusłows. — Uniw. lwows. — Wileńs. — Warsz. Uniw. — Zielińs.

— Poloniae descriptio obacz Respublica polon. Lugduni, Elzewir 1627. w 16ce, str. 444.

Siarczyńs. Obraz p. Zygm. III. 1828. T. I. s. 41.

BOTEREJUS Rodolphus (Botoreus) adwokat (Bothrais) (1552 † 1630). Ad Paulum V. Pont. Max. postulatio, ut renovata sanctione concilii Constanciensis regum sicarios devoveat. Adiuncta est descriptio Luteciae Parisiorum: authore Eustachio a Knobelsdorf Pruteno. Nova editio. Lutetiae, Rolinus Thierry. 1612. w 8ce.

Catal. des livres de la Biblioth. du Rois, Paris 1750. T. I. N. 2058.

Botgerina Elisabetha ob. Pancratius Balt. (Apophoreta 1597).

Botgerus Joannes obacz Pancratius Joannes (Ode tricolos 1596).

BOTHENIUS Mathias. De bello civili et praesertim eo, quod in Germania geritur, dissertatio. A. B. C. Dantisci, Anno M. DC. XLIV. (1644.) w 4ce, Sygn. A—B. Wrocławs.

Botri autumnales in variis portibus orbi adolescentibus (1646). ob. Żelechowski Stan.

Botrini Szymon, Prusak, lekarz króla Stefana.

Opisał wierszem różne choroby i lekarstwa na każdą.

Siarczyńs. Obraz I. 42. — Swięcki Hist. Pam. Ed. I. T. I. s. 21. — Gąsiorowski Hist. medyc. I. 294.

Botrus cypri coelestis Petro Gembicki. 1652. ob. Speronius Joach.

BOTSACCUS Bartolomaeus (Bartholdus) z Lubeki synowiec Jana Botsaka. (1649 † 11 Kwiet. 1709). Medulla theologiae moralis, seu tractatus theologicus de irreprehensibilitate praeprimis fidelium per theses distinctus, opera et studio Bartoldi Botsacci. Francofurti, vidua B. Casp. Gruberi. 1703. w 8ce.

Jocher 4143. — Rethmeyer Kirchen Historie p. IV. Cap. IX. s. 696.

Powtarzam tego autora za Jocherem, choć to dzieło jest obcem, a nie wiadomo mi, dla tego Jocher zaciągnął je do literatury polskiej. Tenże Botsacus pozostawił w rękopisie Auctaria et supplementa moralium gedanensium.

Jöcher Gelehr. Lexic. I. 1281.

BOTSACCUS Johann, Hervordia Westphalus professor hebraj. języka w Gdańsku (1600 † 16 Wrześn. 1674). Anti-Crellius hoc est Johannis Crellii Franci de uno Deo Patre librorum duorum confutatio, tribus libris adornata. Opera Johannis Botsacci Dantiscani. Gedani typis et sumptibus Georgii Rheti 1642. w 4ce, k. 26. s. 854. i Index.

Jocher 3689.

Warsz. Uniw. — Zbór ewang. wileńs.

— Apologia Anti Grossiana d. i. Schutz-Schrift wider Chr. Grossens sogen. bescheid. Beantwortung zu Colberg 1665. wider Joh. Botsacc herausgegeben. Stettin 1666. w 4ce, k. 22.

— Anti-Stegmannus oder Gegen-Probe der Warnung Joach. Stegmanni. Dantzig. 1635. w 8ce.

Jocher 9853. — Hartknoch Hist. eccles. Pruss. s. 818.

— Antwort auf drey Fragen von der H. Schrifft, ob die klar, vollkommen und Richter sey. Dantzig 1662. w 12ce.

Jocher 2232.

— Breviarium SS. Theologiae in duos libros distributum et methodice digestum in usum scholarum regiae urbis Gedani e S. Scriptura et libris, augustinae confessioni addictarum ecclesiarum, symbolicis a Joanne Botsacco

D. Gymnasii Gedanensis Rectore. Editio nova, ex ea, quae 1669. Magdeburgii prodiit, recusa. Gedani praelo et sumptibus Joh. Zachariae Stollii A-then. typogr. 1708. w 8ce, k. 6. str. 180. Warsz. Uniw.

— Contradictiones ponteficiae seu ecclesia romano-pontificia probatur non esse vara, quia non est una, Wittembergae anno 1631. w 8ce, 1300 stron.

— Erklärung des Catechismi Lutheri. Dantzig 1676. w 8ce.

Wydał Nat. Dilger po śmierci autora. Jocher 3183.

— Erläuterung des 10. Artickels der Augspurg. Confession vom Heilig. Abendmahl. Dantzig 1637. w 12ce.

Jocher 3949.

— Erweisung dass die Reformirten der wahren unveränderten Augspurg. Confession nicht theilhaftig sein. Danzig 1635. w 8ce.

— Gemitus S. Pauli: das ist: des H. Apostels Pauli Hertzen - Seufftzer, über die hinterstellige, sündliche Schwachheit der gläubigen Kinder Gottes: aus dessen Epistel: an die Römer am VII. Cap. V. 22, 23, 24, 25. bey volckreicher Versamlung und Beerdigung des weyland edlen, ehrenvesten, auch wolweisen Herrn Jacob Stüven, der königl: Rechten Stadt Dantzig wolverdieneten Raths-herren etc. schrifftmässig erkläret und ausgeführet den IX. Martii 1657. In der Hauptkirchen, daselbst zu S. Marien, von Joanne Botsacco, D. und Pastore der christlichen, ungeenderter Augspurgischen Confession zugethaner, Gemeine. Dantzig, gedruckt durch David-Friedrich Rheten. Im Jahr unsers Heyls durch Christum Jesum M. DC. LII. (1652). fol. k. nlb. 8 str. 41. i k. 1 nlb. Jagiell.

Jednocześnie z tej okazyi i tamże wydawane i razem oprawiane były broszury:

— Himmels-Bau, umb den sich der Weyland Wol-Edele, beste und hochweise Herr Jacob Stüve, Rathsverwandten und wolverdienter Bauherr der königl. Stadt Dantzig ..... Im J. Chr. 1657. den 3. Mertzmonats .... (Wiersz z podp. Jacobus Zetzkius). kart nlb. 2.

— Den Gnaden-Lohn, welchen der treue Heyland, Jesus Christus, nach überstandener Arbeit dieses mühseligen Lebens dem .... Herrn Jacob Stüven, ... nach seinem seligen Abschied... in dem ewigen Leben mitgetheilet hat:... kart nlb. 3. (Wiersze pisali J. G. Moeresius. Frid. Wagnerus. Joh. Klein. Mich. Conovius).

— Christliches Ehren Gedächtniss auff den unverhofften jedoch seel. Hintritt, aus diesem Jammerthal des Weyland Wol Edlen, Gestrengen und Hochweisen Hn. Jacob Stüven etc. Aus hertzlichen Mittleiden und schuldiger Liebes Pflicht auffgesetzt von Georg Baumgart ..... (wiersz) .... kart 2.

Traur-Klag und Trost Schrifft, über das gantzschleunige, jedoch selige Ableiben und christlichen Hintritt aus dieser Welt des ....H. Jacob Stüven... etc. k. 4. (Wiersze pisali Bart. Manhart, Christ. Pöppel).

Elegia super excessu repentino quidem illo; sed longè tamen beatissimo, viri magn. nobil. consult. Dn: Jacobi Stüven... kart 6. (Wiersze, pisali Joh. Wolitzius, Joh. Joh. Freymuth, Christ. Lorentz, Christ. Wolffius. Samuel Friederichs, Jac. Zetzkius, Salom. Moller,

To wszystko tworzy jednę całość, bo choć każde ma osobny tytuł, miejsce druku i datę, jednakowoż arkusze oznaczone są jednym ciągiem alfabetu od A do U_2. Jagiell.

— Edles Gold der Lutherischen Wahrheit. Dantzig 1666. w 12ce.

— Im Namen Jesu, unsers Heilandes! Unbewegliche Grund-Fest des catholischen, evangelischen Glaubens: oder Schutz-Schrifft wider die, im Dominic 1663. alhie ausgessprengte sechs Tractaten P. Jodoci Reddens, etc. mit einer Vorrede eines Ehr-Würdigen Ministerii in der königlichen Stadt Dantzig, der umgeenderten augspurgischen Confession zugethan. Fürgestellet, mit 6. Registern und einem nützlichem Anhang versehen, von Johan: Botsacco. D. An St. Marien-Kirch Predigern. Dantzig, gedruckt bey Philip-Christian Rheten 1663. im Christ-Monat aussge-

ortiget. w 12ce, k. 30 nlb. str. 347. kart 54. nlb. Jagiell.

— Gründliche Hintertreibung der 'äbstischen Lehre. (Scriptum oppositum 'olloquio charitativo Jesuitae Caroli on Kreutzen). Stetin 1665. w 4ce

— Moralium Gedanensium libri XX. t ultra, serie literarum recensita Joan. Botsacco, Ministro Gedanensi. Francoarti Mich. Volckius. 1655. fol.

Jocher 4116.

— Botsaccus redivivus. Hoc est: Moralia Gedanensia, juxta seriem literarum digesta, oraculis et exemplis Sacae Scripturae, Patrumque dictis, allegoriis, similibus, historiis sacris pariter & profanis, nec non usibus theologicis, convestita: Operâ Johannis Botsacci, SS. Theol. D. & Eccles. Gedan. ad aedem Deiparae Ministri. p. m. Editio postrema. AB. Autore denuò revisa, à mendis repurgata, hinc inde aucta, nec non duplici Indice, 1. Dictorum S. Scripturae, II. Rerum et Verborum, locupletata Praemittitur praefatio Dn. D. Johannis Adami Scherzeri, S. S. Theol. Prof. Prim. Cum gratia et privilegio Seren. Electoris Saxon. Francofurti & Lipsiae, Apud Johannem Henricum Ellingerum Bibl. Anno MDC LXXVIII. (1678). folio, 6 k. nlb. str. 1178. i 43 k. index.

Dedicatio: Inclytae urbis Gedani Burgrabio regio, exconsulibus, consulibus. Mówi tu, że już rok 23. upływa, jak go powołał Rektorat Gimnazyum z Wittebergi, do wykładu języka hebrajskiego. Datowane r. 1655. Dzieło ułożone w kształcie słownika.

Catal. Janss. 1679. Jagiell.

— Moralia Gedanensia juxta seriem literarum digesta. Jenae 1678. Fol.

— Toż: .... Francof. 1699. folio, z port. ryt. przez E. C. Dürra.

— Ocularis ostensio formidinis. Gedani 1626. w 4ce. Czartor.

— Paraballetairos hoc est: Falsa sodalitas Calvinianorum in A. invariata confessione. II. D. Joh. Crocii, pro illa inania argumenta. III. Colloquii Lipsiensis 1631. perversa interpretatio. IV. Repetitio vitiorum Philippicae varietate Confessionis. Autore Johan. Botsacco D. Gymnasi Gedan. rectore. Gedani typis G. Rhetii M. DC. XXXVI. (1636). w 12ce, 113 str. i arkusz na przodzie.

Jocher 3231.

— Patrologia s. de libertate veterum doctorum scripta judicandi: qua dilucide ostenditur omnes fere Patres errorum et haereseon ab ipsis pontificiis argui atque postulari. Stettin 1644.

— Promptuarium allegoriarum et similitudinum theologicarum, quibus pleraque doctrinae christianae capita illustrantur. Lubecae 1626.

— Promptuarium allegoriarum sacrarum, praecipua christianae fidei capita illustrantium: editio sexta. Francofurti Christopho Wust. 1668. w 8ce.

Jocher 3108.

— Verlohrner Sturm Joan. Botsacci wider den Grundfest Elia Schilleri. Braunsberg 1649. w 12ce.

Jocher 3253.

— Einfältige Warnung für der new photinianischen oder Arianischen Lehre in zehn wichtigen Ursachen gegründet. 1633.

Stegman Prob der einfältigen Warnung Rakaw 1633. — Bock Hist. Socinian. Pruss. 1754. s. 22.

— Antisyncretischer Wegweiser das ist Bericht von den Ursachen der Streitigkeiten zwischen dem Luther und reformirten Lehrern. Stettin 1666. w 4ce, z portretem.

— Vertheidigung des Dantziger Cathechismi. 1651. w 8ce.

(Botsaccus Jan). Epicedia in obitum viri . .. Johannis Botsacci .... scriptae .... Dantisci, typis David Fr. Rhetii 1674. w 4ce, str. 4.

— Threnodiae manibus viri .... Johannis Botsacci .... consecrati .... Gedani, imprimebat David Fr. Rhetius. w 4ce, str. 8.

— Ob. Crellius Joh. (1642) — Henning Joh. (1668) — Kreitzen Karl (Vier Fragen 1650) — Lefinus (Antwort 1650) — Omuth Chr. (Christlicher 1674) — Stegmanus Joachim (Prob der einfältigen Warnung 1633) — Schmieden J. Ern. (Hymenaeus 1655).

Witten. Memoriae theolog. Dec. XIV. str. 1825. — Katalog der Danziger Stadt Bibl. 1892. I. 459. 631. — Lauterbach Pol. arian. Socin. s. 342. — Praetorius Athenae Gedanen. s. 74. 80. (wymienia 47. jego prac łacińskich a 40. niemieckich teologicznych wyszłych w Gdańsku). — Łukaszewicz J. Kośc. braci czeskich w W. Pols. 216.

(Botsackt). Gespräch (Christliches) eines Dantzkers und Exulanten, darinnen erwiesen wird, das die Reformierte Christgläubigen grosse wichtige Ursache haben zu verbleiben bey der Geistlichen Niessung des wahren Leibes und Blutes Jesu Christi im H. Abendmal, und sich nicht von D. Botsakt und seiner Spiessgesellen schmäheschriften demoviren lassen sollen. B. m. dr. Im Jahr 1638. den 12. Martii. w 4ce, str. 23. Czartor.

Botschaft ob. Strotsch (1552).

Botskaj Stef. ob. Argentus J. (Defensio 1605).

Bottari Jos. Maria Venetus. obacz Biernacki J. K. (Propugnaculum 1692) — Parysewicz Jos. (Honori virtutibus B. w. m. i r.).

Botterus Joan. ob. Boterus Jan.

BOTTICHERUS Joannes (Boetticher). Gratulatio de conjugio, ad Magnif. et Gener. Dominum, D. Andream Opalinski scripta, a Johanne Botatichero Rupinensi. Francofort, excudebat Johannes Eichorn, die quinto Aprilis Anno 1559. w 4ce, 1½ ark. (proza).

Żoną Opalińskiego była Katarzyna Kościelecka, córka Janusza Kościeleckiego, Woje wody Sieradzkiego.

Ob. Katal. d. Danzig. Stadtbibl. 1892. I. 686.

Böttner Godof. ob. Boettner.

Bottoni (de) Annibal Fr. ob. Lyseck A. (1676).

BOTTWALD Johann Christoph. Memoriale Loimicum, oder kurtze Verzeichniss dessen, was in der königl. Stadt Dantzig bei der daselbst anno 1709 hefftig grassirende Seuche der Pestilenz sich zugetragen. Dantzig 1710. w 4ce. Branic.

BOTVIDIUS Johann (Bothvidus) († 25 listop. 1635). Tree Predikninger, häldne vthi Haarfärden aat Lijfland Anno 1621. Stockholm, Christ. Reusner, 1627. w 4ce.

BOUCHART. Eloge de Stanislas I. roi de Pologne duc de Lorraine et de Bar etc. présenté à la reine par M. l'abbé .... licentié es Loix, vicaire de l'église royale et paroissiale de S. Barthelemy. A Paris, chez P. F. Guetfier fils, rue de la Harpe 1766. w 4ce, str. 51. Czartor.

BOUCHESEICHE J. B. Notion élementaire de geographie etc. Le dernier partage de la Pologne. Paris (1796). w 12ce.

Edycya czwarta wyszła 1809 r. Ossol.

Bouchy Ph. S. J. Amicus fidelis ob. Servius Filip (1664).

BOUDON Henryk Maria (ur. 1624, um. 1702 r.). Boga nie innego a Złoty związek .... tłum. X. Tylkowski Wojciech. Poznań. 1686. w 8ce.

— Swięte drogi Krzyza gdzie rzecz iest o wielu utrapieniach wewnętrznych i powierzchownych, i o sposobach, ktoremi ie po chrześciańsku znosić trzeba. Przez Henryka Marye Boudon, Doktora Teologii, i Wielkiego Archidyakona d'Evreux, w Lugdunie roku 1679. w francuskim ięzyku ukazane. Teraz od osoby w tych swięt: Krzyza drogach kochaiącey się w rodowitym ięzyku odkryte. Roku Pańskiego 1760. w Poznaniu Drukárni J. K. M. Collegium Soc: Jesu. w 8ce, k. 6. i str. 308.

Jocher 3980.

Czartor. — Jagiell. — Wileńs.

Bouffał Benedykt obacz Soroczyna Marcyanna (Przełożenie sprawy 1785).

BOUFFAŁ Franciszek. Mowa JW. Jmci Pana Franciszka Bouffała Łowczego Nadwor. Lit. Posła Starodubows. na Seymie Walnym w Roku 1776. miesiąca Augusta 28. dnia miana. fol. kart nlb. 1.

Branic. — Krasińs. — Ossol.

— Mowa JW. Jmci Pana Bouffała Łowczego nadwor. W. X. Lit. Posła Powiatu Starodubows. y Delegowanego z Sessyi prowincionalney na Seymie

drukarni Coll. S. Jesu. 1748. w 8ce, str. 125. i 64 rej.

Jest rażącem w tytułach dwóch ostatnich, że edycya 1726. wyszła po 6amy raz, a edycya 1748. po trzeci raz. Wyjaśnić sprzeczność może tylko porównanie egzemplarzy. Może z r. 1748. jest edycyą trzecią wyszłą w Sandomierzu? Jocher tych edycyi nie znał. Warsz. Uniw.

— Toż: .... na polski przetłumaczone, czwarty raz do druku z pozwoleniem starszych podane. Z przydatkiem krotkiey Informacyi o rozmyślaniu albo modlitwie wnętrzney. W Lublinie, w drukarni J. K. M. Coll. Soc. Jesu. R. P. 1755. w 8ce, str. 125.

— Toż: .... B. w. m. 1774. w 12ce.

O tej edycyi wspomina Gazeta Warszaw. z r. 1775. Wileńs.

— Toż: .... Wilno 1784. w 12ce.

Krassew. Wilno T. IV.

— Toż: .... miesiąca po francuzku napisane od X. Bouhours Soc. Jesu na polskie przetłumaczone od iednego Kapłana tegoż Zakonu. Przedrukowane za pozwoleniem Zwierzchności. W Wilnie w druk. J. K. M. Akad. R. P. 1794. w 24ce, 3 karty, 101 str., i regestr.

Jocher 5606. *b.* — Brown. Bibliogr. 459.

Opisanie cudu sprawionego w Hiszpanii za przyczyną Błog. Stanisł. Kostki wydane po hiszpańsku: Madriti 1674. w 4ce, przełożył Dom. Bouhour i wydał w Paryżu 1674. w 4ce, a potem wcielił do swoich Opuscula, Parisii 1684. w 12ce, przełożywszy z francuskiego na łacińskie.

Załuski Conspect. N. 663. — Jocher 5736. *a.* przytacza jako Bouhoursa: Refleksye na cały rok. Myli się, gdyż będzie to dzieło albo Crasseta albo Nepuena.

Bouillaud Klaudyusz obacz Cantius Joannes (De canonisatione 1676).

BOUILLON (De) z Sobieskich Marya. List Xżny Jeymości Maryi de Bouillon do Jchmość panów Senatorów donoszący o śmierci rodzica swego Nayiaśn. królewica Jmci Polskiego Jakuba Ludwika 1737. Dat. w Żółkwi 1737. wraz z Odpowiedziami: a) od Teodora Potockiego Prymasa, b) Kardynała Biskupa krakowskiego, c) Antoniego Sapiehy Kasztelana Trockiego.

Zamieszczone w: Mowy wyborne. Lublin 1759. ark. D_3—D_4.
Swada Polska Ostrowa. 1745. fol. T. I. Cz. 4. str. 45.

— Ob. Hozyusz Stanisław (P737) — Lipski Jan Alexander (1737) — Legnicki Jan (Kazania 1750).

Bouillon (de) Maurycy ob. Chassepol (de) (1679).

BOUILLON Xże (de). Odparcie pisma z strony J. O. Xiązęcia Radziwiłła, wojewody Wileńskiego podanego, y powtórzona explikacya przełożenia interesu na rzecz Xiążęcia de Bouillon do rezolucyi Nayiaśniejszego Pana i Prześwietney Rady Nieustającey w roku przeszłym przy prawie uczynionego (po 1784). fol. stron 44.

Spór o sukcessyą po Sobieskich. O ekonomii Szawelskiej złożonej ze 141 wsi, 6 miasteczek, 5 miast z pałacami i zamkami.

Radziwiłł Mich. Hier. mianow. Wojewodą 27. listop. 1790. † 28 Marca 1831. zaś Radziwiłł Karol Stanisław Wojewodą powtórnie od 1768 r. do 22 listop. 1790. Jagiell.

BOULAY. Description du palais de la felicité ou le portrait symbolique de son Altesse royale M. le prince Xavier. Avec des vers françois dediées à la Noblesse polonaise p. le Chevalier du... Varsovie, de l'impr. du roi et de la republique au college des écoles pieuses 1754. w 4ce. Zielińs.

Boullaye ob. Laboullaye.

Bouquet polonais ou remarques ob. Felle Wilhelm (1685).

Bourbon (de) Jan obacz Baudot M. (Historya 1779).

Bourbon Franciszek Ludwik, Książe de Conti ob. Conti. Qui legit intelligat 1696).

BOURDALOUX Ludwik S. J. (1632 † 13 Maja 1704). Cwiczenia duchowne Swiętego Oyca Jgnacego na osm dni rozłozone. Przez W. X. Ludwika Bourdaloue Soc: Jesu francuskim ięzykiem wydane. A przez X. Jerzego Devina tegoż Zakonu kapłana na oyczysty ięzyk przełozone. w Kaliszu w drukárni J. K. M. Coll: Soc: Jesu. Roku Pánskiego 1769. w 8ce, kart 12, 633 str., i rejestr kart 2 na końcu.

Jocher 5711 *a.* — Sommervogel str. 23. ma datę 1767. mylnie.
Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

tania i zbawiennego rozważania podane. Przez X. Jerzego Devina tegoż zakonu kapłana, w Kaliszu, w drukarni J. K. M. i Rzpltey in Collegio Soc. J. R. P. 1769. w 8ce, 226 str.

— Toż: .... w Kaliszu, w drukarni J. K. M. y Rzeczypltey in Collegio Societatis Jesu. Roku Páńskiego 1772. w 8ce, k. 2. str. 226. i k. 1. rej.

Approbata z datą 1769. w Kaliszu. Obejmuje osiem nauk.
Jocher 4664.
Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

— Swięty Jan Chrzciciel Przesłaniec Chrystusa Jezusa sposobiący świat do przyiscia Messyasza przez opowiádánie pokuty, i cwiczenie się w potrzebnych cnotách, ná godne Jego przyięcie. Albo zebranie krotkich kazan na cały Adwent W. X. Ludwiká Bourdaloue Soc. Jesu krolowskiego we Fráncyi káznodzieię, a przez X. Jerzego Devina tegoż Zakonu Kápłáná z fráncuzkiego języká na polski przełozone. w Kaliszu w Drukarni J. K. M. Coll: Soc: Jesu Roku Páńskiego 1769. w 8ce, 401 str. i 12 kart na przodzie.

— Toż: .... tegoż roku tamże w 8ce, str. 385 (inne odbicie).

Dedykacya do Ignac. Augustyna Kosierowskiego Biskupa Adrateńskiego, Kanon. Gniezn. Obejmuje kazań adwentowych 24. Te same kazania tłumaczył także M. Nafalski Pijar, ale pozostały w rękopisie.
Jagiell.

— Uwagi różne o stanie zakonnym i jego powinnościach W. X. Ludwika Bourdaloue S. J. po franc. a przez X. Jerzego Dewina tegoż Zakonu po polsku wydane. w Kaliszu 1772. w 8ce, 358 str.

Jocher 6211. Wileńs.

— Krotkie zebranie Kazan Wielebnego Xiędza Ludwika Bourdaloue Societatis Jesu. Okazuiące nayprzod krotką osnowę káżdego kazania, potym wszystkie dowody, toż tychże dowodow rozłożenie przełozone na oyczysty język od Kapłaná F. L. tegoż Zakonu, ná dwá tomiki podzielone, w ktorych się zawieráią kazániá ná post, ná niedziele cálego roku, ná dwoisty adwent, ná taiemnice, i ná niektóre święta w Roku. Tomik I.—II. w Kaliszu w Drukarni J. K. M. i Rzepltey Coll: S: Jesu. Roku 1773. w 8ce. T. I. tyt. i przedm. 2. k. nlb. s. 382. Rej. 3. k. — T. II. 1 k. tyt. str. 294 i 1 nlb. Rej. s. 4.

Dwóch kart pierwszych tomu pierwszego jest dwojakie odbicie. Tłumaczem był Franc. Lipski.
Jocher 4542. — Brown. Bibliot. 262.
Drohob. — Jagiell. — Wileńs.

— Życie Jezusa Chrystusa w Sakramencie Ołtarza zawarte. Na uroczystość Bożego Ciała, i Jego Oktawę w ośmiu kazaniach ku czci tegoż Sakramentu przez W. X. Ludwika Bourdaloue S. J. królewskiego we Francyi Kaznodzieię a przez X. Jerzego Devina, tegoż Zakonu Kapłáná, polskim językiem z fráncuzkiego wydane. w Kaliszu w Drukarni J. K. M. Soc: Jesu. R. P. 1770. w 8ce, 259 str. 2 k. nlb. rejestru 1 str.

Imprimatur jest z r. 1769. — Jocher 4613.
Czartor. — Jagiell.

— Toż: .... pokazane a przez X. Jerzego Dewina S. J. przełożone na polskie. w Kaliszu 1770. w 8ce, stron 263 (druga edycya w ciągu roku).

Jocher 8195.
Załuski Jakub tłumaczył niektóre kazania X. Bourdalue ale te zapewne zostały w rękopismie.

Bourdillon Joseph (pseudonym Woltera) obacz Voltaire (Essai historique (1767).

Bourienne (de) Ludwik Ant. obacz Kotzebue St. (L'Inconnu 1792).

Boursault Mr. obacz Muratowicz Franc. Alojzy (1759).

Boussovia ob. Hynek X. Rajmund (1761).

BOUSSU Gil. Joseph de († około 1775 r.). Hedwige, reine de Pologne, traduction. Mons 1713. w 8ce.

Quérard La France I. 478.

BOUSSU (De) Tomasz Filip de Chimay de Alsatia. Epistola pastoralis Excellentissimi Reverendissimi Domini Archiepiscopi Mechliniensis, Bruxellis typis Simonis T. Serstevens, typographi Excellent. et Reverend. dom. archiepiscopi Mechliniensis. Jussu Illustrissimi, Excellentissimi et Reverendissimi Dni

und der Anna Herbsten, gehalten in Zduny und aus Thorn überschicket von guten Freuden. In Thorn, druckts Joh. Coepselius. w 4ce, k. 2. Czartor.

BOWERY Zacharyasz (1568 † 31 Maja 1638). Roczne dzieie Zakonu Braci mnieyszych Swiętego Franciszka Kapucynów: Przez P. O. Zacharyasza Bowerego tegoz Zakonu teologa łacińskim ięzykiem wydane. A teraz na oyczysty przełożone, y do druku podane. Tomu I. Czesc Pierwsza [i Druga]. W Warszawie w Drukarni P. Dufour Drukarza J. K. Mci y Rzeczy-Pospolitey. M. DCC. LXXX. (1880) — MDCCXL. (1790). fol. k. 8. str. 324. i k. 1. str. 418.

Tom I. Część 1sza zajmuje dzieje od 1524 do 1549 r. Część 2ga od 1550 do 1580 r. W approbacie wyrażony jest tłumacz Chrysanthus Braclaviensis (a Braclavia) Ordinis Minorum S. P. Francisci Capucinorum Theologus et praedicator. Nadto jest tu aprobata na druk Części 1ej tomu IIgo obejmującej dzieje od 1580 do 1587. lecz ta nie wyszła.

Styczyński w Dz. Wileńs. 1819. T. II. 313. str. — Jocher 9270. mylnie go zwie Bawery. Jagiell.

BOVETTE de BLEMUR Jacqueline. (ur. 8 Stycz. 1618 † 24 Marca 1796). Praktyka serdeczney ofiary na adoracyą sakramentalnego Boga Maiestatu heroicznie się trwaiącey i niszczącey to iest Relacya Cnót i zycia swiątobliwego wielebney Matki Elżbiety de Breme Benedykty od Męki Pańskiey J. W. Maciejowi Grabowskiemu prezentowana. B. w. m. dr. i r. w 8ce, str. 288. Warsz. Uniw.

— Wizerunek Wiktymy na adoracyą sakramentalnego Boga Maiestatu... to iest Relacya cnót i życia swiątobliwego Wielebney Matki Elzbiety de Breme Benedykty od Męki Pańskiey J. N. Józefowi Kurdwanowskiemu przy powinszowaniu przez Zakonnice Naysw. Sakramentu prezentowany. W Warszawie, w drukarni X. X. Schol. Piarum 1740. w 8ce, k. 7. str. 288.

Jocher 8367.
X. Polkowski. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

BOVIER Antoni X. (ur. 13 czerw. 1720). Kazanie na pogrzebie Wielmożnego JMC. X. Maryana Pruskiego exprowincyała zakonu kaznodziejskiego, miane we Lwowie dnia 15 Octobr. 1758 roku.

Brown str. 130.

— Kazanie gdy 33 od WW. X. X. Trynitarzów z niewoli tureckiej wykupieni we Lwowie dnia 12 stycznia 1753. Panu Bogu. w kościele dzięki składali.

X. Brown str. 131. — Sommervogel I. 66.

Bovillus Lodov. ob. Agricola (Passio 1520).

Bovius Girolamo Nuncyusz ob. Roselli (1584—85—86—90).

Ciampi Bibl. II. 45. — Solikowski Comment. 169. 187.

BOUIO Joh. Carolus obacz Klemens Romanus (De constitutionibus apostolicis 1561).

BOVIO Karol S. J. (1614 † 19 Grudnia 1705). Polonus Josue Joannes Casimirus Poloniae Sueciaeq; etc. Rex Invictissimus Musicos inter concentus haeresium, superstitionis et schismatum domitor victorq; felicissimus acclamatus, dum Stanislaus Andreas Lubienius Cathedralis ecclesiae Cracoviensis Canonicus, philosophiae ac theologiae laurea Romae in aula maxima Romani Collegii donaretur. Romae, typis Ignatii de Lazaris. Superiorum permissu. 1664. fol. str. 25.

Sommervogel I. 60. Ossol.

Boxhammer X. Jan Chrystyan ob. Dambrowski Samuel X. (1772).

BOXHORN ZUERIUS Marcus (1613 † 3 Paźdz. 1653). Serenissimo, potentissimoque principi, Casimiro, Poloniarum regi, cum Greg. Barkman, in Leidensi Academia de Cosacorum origine, et recentissimis motibus publica oratione verba faceret. Lugduni Batavorum, 1649. fol. Petersb.

— Oratio in excessum Illustrissimi et Splendidissimi Principis, Constantini Alexandri, Principis Ostrogiae, Ducis Zasławiae etc. Dicta in Academia Lugdunensi Batava, die XV. Julii anno MDCXLII. Lugduni Batavorum, ex officina Isaaci Commelini 1642. folio, k. 9.

Cramoisy et Gabr. Cramoisy 1654. w 8ce, str. 75.

Dedykacya królowej przez Cramoisyego.

— Briefve relation de la Chine et de la notable conversion des personnes royales de cet estat. Faicté par le très .... de l'année 1652.

Jest w Thevenet: Relations des diverses voyages. Część II. fol. ma stron 14.

— Breve relazione della China e della memorabile conversione di persone regali di quella corte alla religione Christiana. Roma, 1652. w 8ce.

Sommervogel powtarza za Brownem polski tytuł tej relacyi, który go czerpał z Krasickiego. Broszura taka jednakże u nas nie jest znaną.

— Specimen medicinae sinicae, sive opuscula medica ad mentem Sinensium, continens: I) De pulsibus libros quatuor, è Sinico translatos. II) Tractatus de pulsibus ab erudito Europaeo collectos. III) Fragmentum operis medici ibidem ab erudito Europaeo conscripti. IV) Excerpta literis eruditi Europaei in China. V) Schemata ad meliorem praecedentium intelligentiam. VI) De indiciis morborum ex linguae coloribus et affectionibus. Cum figuris aeneis & ligneis: edidit Andreas Cleyer Hasso-Casselanus V. M. licent. Societ. Indiae in nova Batavia Archiater, Pharmacop. Director & Chirurg. Ephorus. Francofurti, sumptibus Joannis Petri Zubrodt, anno M. DC. LXXXII. (1682) w 4ce, k. 4. str. 48., 99 k. 2. str. 54. 16, tablic 30.

Jestto przekład Boyma czterech ksiąg wang-cho-ho.

Zakrzewski w Czasop. Ossol. 1830. II. 63—79. — Gąsiorowski Zbiór wiadomości II. 257. Jagiell.

— Tabula Chinensis.

Umieszczona w Riccioli Geographia reformata. Lib. VII. str. 27.

— Sehr wahre und angeneme newe Zeitung von der Bekehrung zum catholischen Glauben dess jungen Königs in China und anderer fürstlichen Personen und von der Legation des Ehrw. P. Michaelis Bovyn der Societet Jesu Priestern, polnischer Nation, zu Ihrer Päbstl. Heyligkeit nach Rom. Item von grosser Hoffnung der Bekehrung der Tartarn uund dess Königreichs Tunquin, welches allein so gross ist, als gantz Franckreich. Aus dem Frantzösischen zu Ryssel und Teutschem getrucktem Exemplar nachgetruckt zu München, bey Lucas Straub. Im Jahr 1653. w 4ce, str. 7.

Ryssel znaczy Lille. Więc tam była edycya, jakoteż jakaś inna edycya niemiecka.

Stöcklein Neue Welt-Bott. T. I. s. 14. (w skróceniu przedruk). — Ciampi Bibliogr. 1834. str. 40—42. — Grässe Diccionn. T. I. s. 516. — Brown Bibliot. Pis. T. J. s. 132. — Zakrzewski w Lwowianinie 1840. N. 166. - Allgem. Deutsche Biogr. III. 222. — Kircher China illustrata. Amster. 1667. (Ma jego katechizm i słownik chiński. Nadto list o św. Tomaszu przeciw Trigaltowi). — Andrea Bibliot. sinologica. Frankf. 1864. — Morhof Polyhistor. II. 426. — Sommervogel Bibliot. de Comp. Jesus II. 69—73. — Biographie Univers. 1812. V. 437. — Tozzoti Turgioni Giov. Notizie delle Scienze Fisiche. Firenze 1780. T. IV. (Epistola ad Mag. Duc. Toscaniae de dato Tunquini 1658. Inutilis servus M. P. Boym Polonus). — Krasicki J. Zbiór wiadom. 1781. I. 170.

BOYM Benedykt Paweł S. J. (ur. 1630 † 28 Lut. 1670). Stara wiara abo jasne pokazanie, iż ci co w dizuniey trwaią starey wiary nie maią, na dwie części rozłozona. to iest, o władzy S. Piotra y pápieżów rzymskich: y o pochodzeniu Duchá S. y od Syná. Przypisana Jasnie Wielmoznemu J. M. P. Podskarbiemu W. X. L. Przez X. Benedykta Pawła Boyma theologa Soc: Jesu. Z dozwoleniem Starszych. Pytay się starego wieku, y dowiaduy się pilnie pámięci oycow. Wczorayszy bowiem iestesmy, y nie wiemy, że dni násze są iako cień, á oni ćię náuczą. Job. 8. Vilnae, Typis Academicis Soc. Jesu. 1668. w 4ce, kart 6. i str. 114.

Dedyk. do Hieronima Kryszpina Kierszensteyna Wielkiego Podskarbiego y Pisarza Ziemskiego W. X. Lit. &c, datowana z Wilna 1668. Przeciw temu dziełu pisał Łazarz Baranowicz i Galatowski.

Jocher 8061.

Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Wóz do nieba na duchowną przejazdzkę.

Dodane do: Malines. Theologia chrześciańska. Wilno 1670.

— Woz do Nieba o czterech kolach na przejażdzkę duchowną dla pamięci na cztery ostateczne rzeczy sporządzony od W. X. Benedykta Pawla Boyma Soc. Jesu Theologa z dozwolenia starszych po kilkakroć odnowiony. w Warszawie w Druk. J. K. M. S. J. R. P. 1727.

Jocher 6889.

— Toż: .... na cztery ostateczne rzeczy z wybornych aktów, y reflexyi przydanych, do zbawienia sporządzony. Leopoli, typis Col. S. J. 1740. w 12ce, kart nlb. 72. Krasińs.

— Obacz Galatowski Joannicyusz (1678).

Bentk. H. lit. II. 547. — Czasop. Im. Ossol. 1830. T. II. 67. — Brown. Bibl. 131. — Sommervogel II. 68. — Chodynic. Hist. Lwowa 429—30. — Acta Sanctorum T. VIII. Octob. s. 1073—1100. (Ad Opatovii Vita B. Joan. Cantii).

Boym Paweł Konstanty obacz Kall Mich. (Plausus amicorum 1636) — Sidus Hiac. (Symbolum amoris 1632).

BOYMANN Jan S. J. Contra haereses libri duo p. Joannis Boymann Soc. Jesu.

Brown. Bibl. Pis. Soc. J. str. 132. podaje według Przyłęckiego, ale prawdopodobnie dzieło takie nie istnieje.

Bozantinus Jac. obacz Janidłowski. (Processus).

BOZDARZEWSKI Celestyn. Wesoła ochota 1647. w 4ce, ark. 3.

Obejmuje piosnki świeckie rozmaite. Załus. Bibl. s. 30.

BOZDARZEWSKI Hieronim. Straszne z Włoch nowiny ktore na wszytek świat rozgłoszone i do Polski przyniesione. Dla przestrogi i uważenia cudów Boskich pod takowe czasy w Chrześciańśtwie ukazanych od Hieronima Bozdarzewskiego wprzód z włoskiego na łacińskie, a potem na sarmatckie słowa przetłumaczone roku 1632. w 4ce, 1 arkusz.

Na odwr. str. tytułu przemowa wierszem do czytelnika.
Załus. Bibliot. 30. 42. Akad.

— Ob. Grzegorzkowic Piotr (Wizerunek 1629) — Orzechowski i Sulikowski (Utrapionej rzeczposp. 1629).

Bozdarzewski Z. obacz Dachnowski Jan Kaz. (Dulce 1651).

Boże przykazanye ob. Przykazanie. (Vietor. Siebeneycher).

Boże ciało ob. Pelisson Paweł (1780) — Powsiński Franciszek X. (1663) — Radliński Jakób (1731, 1748) — Rerus Tom. (Kościół B. Ciała 1583).

Bożek Stanisław ob. Twarczewski Jan (Regina scientiarum 1701).

Bożeński Seb. ob. Borowicz W. A. (Gazophylacium 1682).

Bożestwiennaja ob. Liturgia. (1604).

Bozinius Hieronymus ob. Samboritanus Vigil. Greg. (Elegiae II.).

Bożki starosłowiańskie ob. Grosser Samuel (1714).

BOZOŁA Jan Baptista. Koncilium Trydentskiego, nowoskończonego Wyroki y Vstawy, ktore beło poczęto R. 1545. dnia Świętey Luciey, a skończyło sye dniá czwartego Grudniá R. 1563. wydane przez Jana Baptystę Bozołę łacińskim ięzykiem: a Marcin Siennik, samy ustawy tylko, na polskie przełożył, dla ludu pospolitego co nakrocey być mogło. Krakow 1565. w 8ce, kart 56.

Lelewel Bibl. Ks. dw. I. 135. — Jocher N. 7443., III. 370. — Wiszniews. Liter. IX. 282—3. (przedr. przedmowa).

Bożydar Jan Kanty ob. Institutiones (1780).

Bożyszcza pogańskie ob. Fontenelle (Histor. 1777).

BRACHELIUS (BRAHEL) Jan Adolf. († 1652). Hiśtoria sui temporis rerum bello et pace per Europam et imperium Romanum gestarum, ab anno 1618. usque 1652. In duas partes divisa Accedit separatim Continuatio historiae ab anno 1652. ad haec usque tempora. Scriptore Christiano Adolpho Thuldeno singulis historiae partibus subijciuntur. Tractatus historico-politici in quibus ea quae in S. R. Imperio Gallia. Polonia, Suedia, Anglia, Hollandia, aliisq; Europae regionibus tractata sunt, exhibentur. Coloniae, sumptibus Joannis

Antonii Kinchii. Cum privilegio S. C. M. generali. Bez w. r. w 8ce, k. nlb. 6. str. 280. Index kart 10. — Pars II. ab anno 1634. usque in Annum 1652. k. 2. str. 187. i Index k. 8.

Obejmuje w T. I. i II. rozrzucone materye i o polskich sprawach. Jako główne źródło podaje Piaseckiego. Index wymienia te miejsca i osoby: Anna Cathar. Constantia. Car. Chodkiewicius. Camenecia. Chr. Radziwilius. Coniecpolius. Constantia Regina. Dantiscum. Gust. Adolphus. Jaroslavia. Joannes Albertus. Joannes Casimirus. Eust. Volovicius. Steph. Chmielnicki. Sigismund. Rex. Smolenscium. St. Zołkievius. St. Lubomirski. Stan. Macovius Thorunia. Vladislaus Princeps. Bogd. Chmielnicki. Caecilia Renata. Christ. Opaliński. Georg. Ossoliński. Jerem. Visniowiecki. Joan. Lipsius. Joan. Wężyk. Christ. Ossoliński. Oczaków. Thom. Zamojski. Vencesl. Leszczyński. Jagiell.

— Historiarum nostri temporis authore, Adolpho Brachelio editio secunda in duas partes divisa. Priore emendatior, & continuata in annum 1652. diversis variorum principum, & virorum illustrium figuris exornata. Coloniae apud Joannem Antonium Kinckium anno 1652. Cum privilegio S. C. M. generali. w 8ce. Pars I. k. 7. s. 370. i Index kart 15.

— Pars posterior in annum 1652. continnata 1652. w 8ce, k. 4. str. 216. i Index kart 20.

Są portrety królów i sławnych mężów w liczbie 66. między temi NN. 27. Vladislaus IV. 31. Chris. Radzivilius. 50. Carol. Ferdin. Episc. Vratisl. 59. Joannes Casimirus. 60 Boguslaus Chmielnicki. Jagiell.

— Historia nostri temporis rerum bello et pace per Europam atq; in Germania maxime gestarum ab anno 1618. usq. ad annū. 1654. Amstelodami. Apud Jacobum van Meurs calcographum (1655) w 12ce, k. 10. str. 498. index k. 15. Pars II. 3. str. 271. index k. 24. i 66 portretów.

Ten tytuł jest w rycinie miedziorytowej, bez wyr. daty. Drugi tytuł obszerniejszy drukowany, ma datę MDCLV. Jagiell.

Toż: tenże tytuł. Bez w. d. w rycinie miedziorytowej. Drugi tytuł drukowany: Editio ultima in duas partes divisa. Prioribus multo emendatior, et continuata in annum 1654. diversis variorum principum et virorum illustrium figuris exornata. etc. Amstelodami. Apud Jacobum van Meurs chalcographum. Prostant apud Joh. Janssonium iunior. M. DC. LIX. (1659) w 8ce, k. 12. str. 455. i Index k. 17. Pars II. k. 1. str. 264. Index k. 23. i Articuli pacis unionis str. 36., tudzież 66 portretów. Jagiell.

— Historia rerum per Europam et Imperium Rom. gest. ab. a. 1618—52, continuata usque ad a. 1656. a Chr. Ad. Thuldeno. Zarazem: Tractatus hist.-politici. (sc. documenta). Ens. Colon. 1656—65. 2 Tomy w 8ce.

Obejmuje wiele dokumentów oryginalnych do wojny polsko-szwedzkiej. Manifest Ragoczego, listy tegoż, i listy Lubomirskiego.

— Historia universalis rerum gestarum ab a. 1618—1660. (7 części). Coloniae 1674, w 8ce.

Kontynuował Thuldenus, a następnie do roku 1672. Breverus.

Allgem. deutsche Biogr. 1876. T. III. s. 232. Uniw. lwows.

BRACHUCKI Maciej Prof. Uniw. Krak. Dies. anniversaria. Conditae Universitatis. à Casimiro. Magno. Peloniarum. Rege. A. D. 1364. perorante. pro. concione. M. Mathia. Brachucki. P. D. Scholae. S. Floriani. Seniore. celebrata. Cracoviae. XII. Calendas. Junias. 1782. w 4ce; kart nlb. 8.

Poprzedza Carmen, z podpisem Leszczyński. Jocher 1322. pisze go Brochucki, i znaczy mylnie 12 ark. — Muczk. Stat. 419. 421. Akad. — Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Imiona przezacnych w starożytności mężów chronologicznie ułożone dla okazania pilności w Poetyc. przez niektórych rymopisarzów krak. publicznemi rozmowami w przytomności gości 1776. 16. kwiet. ogłoszone. pod dozorem M. Math. Brachucki Poet. Prof. w 8ce, 4 kartki.

— Testificatio votorum qua perillustri et admodum reverendo Domino D. Andreae Jurkowski Juris Utriusque recens creato Doctori, * Canonico Collegiatae Sanctorum Omnium, ejusdemque Procuratori, in Pleszow curato, Montis Pii notario, cum ei mox laudati docto-

Bractwo Sw. Anny. Ku czci Boga y uwielbieniu Św. Anny. Powinności braci i siòstr Bractwa św. Anny w 8ce, str. 4.

— Św. Anny, to jest ustawy ob. Hagenow Sz. i Mysław Jan (1594, 1598, 1606, 1612, 1617, 1618, 1626, 1630, 1634, 1636, 1642, 1645, 1649, 1654).

— duchowne śmierci i pogrzebu prześwietnego i wielebnego duchowieństwa officyałatu wieluńskiego; czwarty raz do druku podane 1756. w Kaliszu w drukarni J. O. X. Jmci Prymasa Arcybiskupa Gnieźnieńskiego. 1756. w 8ce.

Edycya I. II. III. w latach .... Warsz. Uniw.

— Toż: ..... przedruk. w Kaliszu 1788.

Katalog Pijars. N. 246.

— Lwowskie Bożego Ciała, postawione we Lwowie w kościele metropolitańskim, za wolą y wiadomością Jana Dymitra Solikowskiego arcyb. lwows. we Lwowie 1592. w 4ce.

— Toż: ..... Lwów w druk. Mich. Szloski, 1642. w 4ce.

— Bożego Ciała obacz Herbest Bened. (1556).

— nowe na uczczenie Pana Jezusa w męce swoiey upragnionego z intencyą ziednania godnych w życiu Komunii. Bez w. m. 1762. w 8ce, kart nlb. 16. Krasińs.

— miłosierdzia z dawna w Łucku przy kościele Katedralnym przez różne czasów rewolucye zgasłe, r. 1745. d. 13. Czerwca za Benedykta XIV. Augusta III. P. N. M. widomym dla sierot osobliwie nawróconych do wiary S. J. W. J. X. Franciszka na Dmeninie Kobielskiego etc. Poczajów, w druk. WW. OO. Bazylianów 1745. w 8ce, kart nlb. 10., kart liczb. 70. Krasińs.

— miłosierdzia w Krakowie u S. Barbary ob. Skarga Piotr (1588, 1598, 1628, 1741, 1763).

— najsłodszego serca Jezusowego z odpustami od stolicy apostolskiej, na zawsze nadanemi w kościele Poznańskim Soc. Jesu na powszechny chrześcijańskiego ludu pożytek założone. Powtórnie do druku podane. W Poznaniu, w drukarni Soc. Jesu r. 1743. w 8ce, str. 118.

Jocher 9001.

Edycya I. roku .... Ossol.

— Toż: .... od Stolicy Apost. nadanemi. Z przyłączeniem Wybawienia duszy z czysca pozwolone. Do kościoła Przemysk. Soc. J. wprowadzone roku 1758. Przemyśl, w druk. J. K. Mci, w 12ce, ark. D_2.

— skaplerza naswiętszey Panny Maryey z Góry Karmelu. w Krakowie 1620. w 8ce, k. nlb. 8. str. 120.

Porównaj Bietkowicz Andrzej. Krasińs.

— Jezus, Marya, Jozef, Teresa Bractwa Tekli S. w Kościele Poznańskim S. Jozefa u XX. Karmelitow Bosych, na ratunek konaiącym postanowione od Oyca S. Klemensa XIV. dnia 26 Kwietnia R. 1770. erygowane. Odpustami ubogacone od Zwierzchności prześwietnego Konsystorza Poznańskiego Dnia 11. Lipca Rp. 1775. utwierdzone. Bez wyr. m. dr. w 8ce, kart nlb. 18.

Jocher 7792. Ossol.

— Żołnierskie S. Michała Archanioła. w Krakowie 1604.

Encyklop. Orgelbr. IV. 721. Uniw. lwows.

Porównaj: Bydgoszczy (Z) M. X. (Bractwo żołnierskie 1610).

Bractwo (Bractwa). ob. Alexy Sw. (prawdziwe okupu 1770. serca jezusowego) — Ambroży X. (Wianek 1681) — Aqua A. (Della congregazione-puszkarskie 1623) — Arka (paska rzemienn. 1797) — Artykuły (wianka 1587) — Artykuły (kupieckie 1729) — Ascesis (ś. Józefa 1669) — Awedyk B. (Konsolacya ....·Sw. Józefa 1734) — Bietkowicz And. (z starodawna 1620) — Bieżanowski Stan. (szkaplerza św. 1681) — Bogdanowicz X. Bern. (imienia Maryi 1691) — Bukaty X. Tad. Józ. (1772) — Bydgoszczy (Z) Marcin (żołnierskie św. Michała 1610) — Cornicius (pocieszenia 1634) — Cypryan a S^a Maria (szkaplerza 1650) — Domie-

BRADLEY Richard († 1732 r.). Kalendarz rolniczy y gospodarski przez P. Bradley napisany przez X. Grzegorza Kniażewicza Matematyka J. W. J. X. Bisk. Wileń. na polski język przełożony (tu trzy wiersze z Wirgiliusza: O fortunatos). W Wilnie, w drukarni J. K. Mci y Rzeczypospolitey XX. Scholarum Piarum r. p. 1770. w 8ce, k. 6. str. 223. i rej. k. 2.

Jestto przekład ze skróconego przerobienia francuskiego wydanego r. 1743 przez Puisieuxa. Przekład dedykowany Kniaziowi Ign. Jak. Massalskiemu Bisk. Wil., który polecił to dzieło przełożyć i takowe wydał. Tłumacz proponuje ułożenie Towarzystwa rolniczego.

Chreptow. — Jagiell. — Ossol.

Bradzki kościół obacz Msza (wprowadz. przez Wydżgę 1767).

BRAEVER Krzysztof pastor luterski w Kalinowie (urodzony 1674 r. w Scharreyken w Prussach). Pieśni przekład polski, umieszczone w Kancyonie polskim Gdańskim.

Oloff poln. Liedergesch. 34—7. str.

— Kazanie po niemiecku.

BRAHE Erich. I. († 1756). Náuká Graffa Erich Brahe, Półkownika Gwardyi J. Krolewskiey Mośći w Szwecyi, zá sprzysiężenie się przeciwko oyczystey wolnośći od zgromadzonych tamże na Seym stanów z innemi w miesiącu Lipcu ná publiczne śćięcie skazanego, którą swą ręką nápisawszy, zostawił młodemu swemu synowi. Bez osob. tytułu. B. m. i r. dr. (Na końcu:) W Sztokholmie dnia 16. lipca roku 1756. w 4ce, 2 k. nlb. Jagiell.

Brahe Erich II. Hr. na Wisinsburgu † w Gdańsku 1614.

— Ob. Credenz Schreiben und Instruction (1596) — Sigismundus (Mandata 1596) — Sparre Ericus (Oratio 1587) — Strattmann Matheus (Carmen eleg. in adventum 1587).

BRAHE Mikołaj i BIÖRENKLOV Math. Memoriale in quo Sacrae Regiae Majestatis Sueciae nomine, Sacri Romani Imperii Electoribus, Principibus et Statibus, et nunc cum primis ordinariae Imperii Deputationi Francofurti ad Moenum congregatae, exponitur, quo ordine & modo, quantoque Zelo altissime memorata Sacr. Reg. Maj. Sueciae integro anno & eo amplius, tam per proprias literas, quàm ministros suos reconciliationem cum Austria & pacem Imperii frustra quaesiverit, cum annexa protestatione et postulato guarantiae: Exhibitum Directorio moguntino a Sacrae Regiae Majestatis Sueciae legatis plenipotentiariis Nicolao Brahe Regiae Suae Majestatis supremo cubiculario, & militiae pedestris chiliarcho, comite in Wisingsburg, L. B. in Cayana, Domino in Rydboholm & Saswägen etc. et Matthia Biörenklov, Regiae suae Majestatis Consiliario Status Aulico, & praeside ducatuum Bremensis & Verdensis, haereditario in Elmenhoff, Wannestadt & Tislinge. B. m. dr. (1658) w 4ce, str. 15.

— Toż, edycya odmienna (1658) w 4ce, str. 16.

Obejmuje: Memoryał w sprawie traktatu Szwecyi z Polską.

Branic. — Jagiell.

— Toż, tenże tytuł. Bez w. m. i r. w 4ce, str. 20. i 79.

— Na końcu: Dedimus Gotheburgi die 24 Maji 1658.

Część I. obejmuje Memoriale datowane Francofurti 5 Augusti a. 1658. W części 2giej dodane są dokumenta. Pierwszy Lit. Carolus Gustavus. (Proklam. z r. 1658). Dalej idą odezwy króla i z tymże Korrespondencye. Idą one od A do P. — Inna edycya tych dokumentów jest w Biorenklou: Memoriale puncto auxilii, drukowana od str. 38. Jagiell. — Ossol.

— Ob. Biorenklou Math.

Brahe Tycho z Kundstory (1546 † 24. Paźdz. 1601) ob. Heckier Jan 1665. 1670).

Brahilowski kościół ob. Mowa żałobna (1785) — Wdzięczność serdeczna (1767).

BRAKEL Reinhold. Livoniae supplicantis ad S. Regiam Majestatem illustrissimosque ordines regni Poloniae et M. D. L. Oratio. A nuntiis nobilitatis Livonicae, generosis et nobilibus Reinholdo Brakel, Ottone Dönhoff, Davide Hilchen. S. R. M. per Livoniam Secretario in Comitiis Varsaviensibus anni

1597. die VII. mensis Martii publice habita. Cracoviae in officina Lazaris a. 1. MDXCVII. (1597) w 4ce, 29 str.

— Tenże tytuł: .... Rigae, excudit MDIIIC. Nicolaus Mollinus. Krasińs.

Toż przedrukowane z podaniem obudwu wydań w tytule, wyszło Ruyni Livon, typ. Gus. Bergmann 1804 gdzie dodana odpowiedź króla na mowę Hilchena.

BRAKEL Timann z Dorpatu. Christliche Gesprech von der grawsamen Zerstörung in Lifland durch den Muskowiter vom 58. Jar her geschehenen, Auch ihren Ursachen mit einer kurtzen Predig und vermannung, wie, beid, Gottlosen, unnd Frommen, diese schreckliche Mutation fruchtbarlich behertzigen und ihnen zu nutz machen sollen: durch.... Livoniensem der Gemeine Christi vonn der Augsburg. Confess. Prediger zu Anttorf einfeltig gestellet, unnd in Druck vertertiget. Im Jar unsers Hern 1579. w 8ce, ark. 18. (wierszem).

Recke u. Napiers. I. 233.

BRAKENHAUSEN Jędrzej. Theoremata physica de mistione et mistis et mineralibus, quae ... Anno CIƆIƆCLXIX· ..... subjicit Andreas Brakenhausen Elbinga Prussus. Thorunii imprimebat Johan. Coepselius (1669) w 4ce, 16 str.

Żebrawski bibliogr. matemat. str. 332.

— Ob. Brackenhausen.

Brama atwerta ing wiecznasti. Wilniuy. 1785.

Kraszews. Wilno, T. IV.

Brama Grzymała pandana albo wolności J. Ośw. J. Wielm. Wojewodztwu Sędomirskiemu jako pierwszemu wolności Polskiey asylo flumentum J. O. J. Mci P. Józefowi Karolowi Comiti in Wisnicz Jarosław et Tarnow Lubomirskiemu S. R. J. Principi. Marszałkowi Nadwor. Koron. Sędomirs. etc. tryumfalna. W. J. Panu Kasprowi Theodorowi z Siemianowa Siemianowskiemu Porucznikowi Znaku J. O. Principis S. R. J. marszałka Nadwor. Collina albo honoru Cześnikowi Wieluńskiemu Palestyńska. Podstarościemu na tenczas Sędomirs. przy solenney inauguracyi na ten grodzki urząd od szlachetney młodzi szkolney devinctissimi collegii gostomiani. Soc. Jesu otworzona i poświęcona Roku 1696. w Styczniu. folio, kart 4.

Z intermediami aktów 5. Są to same obrazy sceniczne z historyi Polskiej. Prolog dyalogu. Europa. Wolność. Zjazd w Wiślicy. Neptun. Rzymianie. Mars. Bolesław I. Kazim. Sprawiedliwy. Warsz. Uniw.

— Herbowna stołecznego miasta Krakowa, Cnota, złota pierwszemu na świat Jngressowi Maryi otworzona ..... w kościele SS. Apostołów Piotra y Pawła Soc. Jesu 1718. d. 8 Decembra (1718) fol. k. 1.

Jocher 8878. Ossol.

— złota ob. Wędrychowski X. Jan Benedykt XIV. (1752).

Bramin dobry. ob. Przybylski Ign.

Bramin (Natchniony) czyli moralne wyobrażenie człowieka. Podług naynowszego wydania z angielskiego na niemiecki a z niemieckiego na język polski przełożone. w Lwowie, w Druk. Pillerowskiey. 1787. w 8ce, str. 150.

— natchniony, to jest: Księga sętymentów o moralności .... Wilno 1794. w 8ce.

Edycyą trzecią wydał w Wilnie r. 1808. Tad. Nowicki poświęcając ją Ewie z Woyniłłowiczów Moniuszkowej Sędziney Woysk. Wileńs.

— Ob. Zbiór mądrych zdań (1771)
— Minasowicz, Filozof indyjski (1769)
— Pope Al. (Dociekania o człowieku 1789).

Brancaleus Joannes Franciscus ob. Arcucius Joa. Bapt. (Odarum lib. 1568).

Brancatus Laurent de Laurea ob. Biernacki Cas. (Speculum 1688),

BRAND Adam B. z Lubeki zamieszkały w Królewcu. Seer aenmerckl. Land- en Waterreys uit Moscouw na China onder de Heer. Isbrand, enz. Tyel. 1699.—N. Nieustad, Reisbeschrijv. v. Polen na Muscovien. Tiel. 1699. Tom I. w 8ce.

Te dwa dzieła bywają razem oprawne w obiegu, choć między niemi związku nie ma. Akad.

— Aenmercklycke land- en waterreys uyt Muscouw na China, enz. Met curieuse Beschryv. d. natuerl. dingen v. Rusland. Utrecht. A. Schouten. 1707.
— Reisbeschryvinge van Polen na Mu-

scovien, met bijvoeg. v. een brief uit Muscouw. Utr. A. Schouten. 1707. T. I. w 8ce.

To dwa dzieła razem wydane są przedrukiem wiernym edycyi z r. 1699. Różnią się literami. To wydanie jest rzadszem.

BRAND Jan Arnold (ur. 29 lipca 1647 w Deventer, um. 26 maja 1691 r.). Nieuwe en nauwkeurige reisbeschrijving van Brandenburg, Pruissen, Courland, Litthauwen, Lijfland, Plescovien, Groot Naugardien, Tweerien en Moscovien, alsmeede: een aanmerkenswaardige tot beschr. v. h. koningr. Siberien en den zabelvangst. (Utrecht) by Antoni. Schouten 1703. w 8ce, 4 k. str. 386. i 10 k. nlb. Czartor.

— Reisen durch die Mark Brandenburg, Preussen Churland, Liefland, Plescovien, Gross-Naugardien, Twerien und Moscovien, in welche vieles nachdenklich wegen gemeldter Länder, wie auch der Litthauer Lebensart, Gottesdienst, allerhand Ceremonien, Kleydung, Regierung, Rechtspflegung und dergleichen angemercket etc. Nebst Beschreibung von Siberien. Mit Anmerkungen von H. Ch. v. Hennin. Wesel 1702. w 8ce, z przodu 23 k. i 516. str. z rycinami, i próbami języka litewskiego.

Brand Joachim pisarz i dozorca mennicy Krakow. ob. Kosmider Jakób (Pochodnia małżeńska 1624).

Brand Joannes ob. Brant.

Brandanus Alexander ob. Starowolski Szymon (Institutorum rei militaris 1646).

Brandeburgensis Adrian ob. Rej M. (Figliki 1570).

Brandenburg. Copia literarum recognitionis et renovationis feudi. w 4ce, ark. B_4.

— Rationes, ob quas Elector Brandeburg. cum Rege Poloniae iterum unire se debeat. Gedani, Rhet., 1657. w 4ce.

— Churfürstl. Durchlaucht zu Brandenburg. Manifestation welcher Gestalt sie vom Könige u. Crone Polen, der bisher getragenen Lehnspflichten entbunden worden (1657?) w 4ce.

— Chur Brandeburgischer an die könig. Majestät von Schweden abgelassener Gesandschaft Verzichtung, woraus zu ersehen, wie wunderlich man dieselbe nicht angenommen und abgewiesen, weil sie vom Friede sprechen und gegen Polen in Kriegshandel sich nicht einlassen wollte. 1658. w 4ce, ark. F_2.

— Protestatio, quam Regi et Reipublicae Polonae legati electoris Brandeburgensis Varsavia discedentes, sub titulo Praecustoditionis exhiberi curarent. 1670. w 4ce, str. 14.

Hoppe, 102.

— Praecustoditio Procancellarii R. Poloniae adversus Electoris Brandenburg. Deputationis Praecustoditionem et protestationem. 1670. w 4ce, ark. C_2.

— Cancellariae Polon. demonstratio Cancellariae Elector Brandeburg. Declarationis et Expostulationis inconvenientia exhibens. 1671. w 4ce. (po łac. i po niem.).

Hoppe, 102.

— Discursus quorundam scriptorum Brandeburgicorum, quibus Majestat Sueciae consilia circa res German. maligne traducentur 1675. w 4ce, ark. D.

— Geschichte des Preussisch Brandeburgischen Hauses, tabellarisch bearbeitet zum Unterricht für die Jugend. Warschau 1797 r. w 8ce, str. 102. Warsz. Uniw.

— Obacz Bericht (1658, 1700) — Brand Jan (Reisen 1702) — Breeff (1678) — Capitulation (1698) — Edict (b. r.) — Extract (1656) — Friedenstractat (1657) — Grundel-förläg (1674) — Jan Kazimierz (Diploma 1658) — Literae (1658) — Memoires (1751) — Memorie (1757) — Memorien (1660) — Motiven (1657) — Praecustoditio adv. Electorem (1670) — Schreiben (welches beweiset 1659) — Staatshistorie Prussische (1700) — Suerin (Relation 1658) — Verbont tusschen Coninck (1686) — Vertooghaen den Keyser door eenen Expressen (1657) — Vorstellung

des Rechtes (auf Elbing 1698) — Weymann (Memorie 1659).

Brandenburg Hedwig ob. Zacyusz Szymon (Epithalamion 1535).

Brandenburg Joachim ob. Zacyusz Szymon (Epithalamion 1535).

Brandenburgia ob. Cancellaria (electoralis 1671) — Olszewski And. (Disputatio 1670) — Origani Daw. (ephemerides 1625—54) — Protestatio (electorales 1670) — Zeiller Martin (Topographia 1652).

Brandeburgica in puncto Sueciae ob. Pomerania (1647).

Brandeburski Elektor ob. Representacya prawa (1698) — Repraesentatio juris in Elbinga (1698).

BRANDER Georg Friedrich z Augsburga (1713 † 1 kwiet. 1783). Der neue Geometrische Universal-Mess-Tisch nach seiner Zusammensetzung und nach seinem Gebrauch kurz und deutlich beschrieben von Georg Friederich Brander, der churfürstl. Bayrischen Academie der Wissenschaften Mitglied und Mechanicus in Augsburg. Augsburg, verlegts Eberhard Kletts sel. Wittib. 1767. w 8ce, str. 62. Tab. I.

Ded. Stan. Augusto Koenige in Pohlen.
Jagiell.

BRANDES. Das verweiste Danzig. Lustspiel. Danzig 1764.

— Der Parnass oder die frohlockenden Musen. Danzig 1764.

Obiedwie napisane i grane w Gdańsku. r. 1764. z okazyi obrania królem Stan. Augusta.

Hagen A. Gesch. des Theat. in Preussen s. 299. — Katal. d. Danz. Stadt Bibl. 1892. I. 602.

Brandesius Gerhard obacz Clugius Sim. (De meteoris lucidis 1604).

BRANDIS Carolus Gerhardus. De agentibus pro aliis, ex doctrina pandectarum disputatio VI. Quam praeside Samuele Friderico Willenberg Dr. et Prof. in auditorio Athen. ord. d. 21. Decembr. 1715. hora XI. ventilabunt respondens Carolus Gerhardus Brandis Ged. et opponentes Georgius Reinholdus Forster Dürf. Bruss. Joannes Daniel Schröder Ged. Gedani, typ. Joh. Zach. Stollii, senat. et ath. typ. (1715) w 4ce, str. nlb. 4. Krasiń.

— De commorientium successione ex doctrina pandectarum disputatio XXII. Quam praeside Sam. Frid. Willenberg Dr. et Prof. in audit. Athen. ordin. d. 24 Octobr. 1716. hora XI. ventilabunt, respondens Carolus Gerhardus Brandis Ged. et opponentes Benjamin Gottlieb Schlieff Ged., D. F. Hohessill Ged. Gedani, typ. J. Z. Stollii. Bez w. r. w 4ce, str. nlb. 3., prócz karty tytułowej. Krasiń.

— De homicidio per indirectum doloso, ex doctrina pandectarum disputatio XXV. Quam praeside Sam. Frid. Willenberg Dr et Prof. in auditorio Athenaei ordinario d. 5. Decemb. 1716. hora XI. ventilabunt respondens Carolus Gerhardus Brandis Ged. et opponentes Benjamin Gottlieb Schlieff Ged., Dan. Frid. Hoheisell. Gedani, typ. J. Z. Stollii, sen. et ath. typ. Bez w. r. w 4ce, kart 2. Krasiń.

— De immoderatis usuris licitis, ex doctrina pandectarum disputatio XVIII. Quam praeside Sam. Frid. Willenberg Dor. et Prof. in auditorio Athen. ordinario d. XXIX. August. 1716. hora XI. ventilabunt, respondens Carolus Gerhard Brandis, Ged. et opponentes Benjamin Gottlieb Schlieff. Ged., Daniel. Frid. Hoheisell. Gedani, typ. J. Z. Stollii. B. w. r. w 4ce, kart 2. Krasiń.

— De relaxatione juramenti ex doctrina pandectarum disputatio XIV. Quam praeside Sam. Frid. Willenberg etc. d. 23. Maii 1716. hora XI. ventilabunt, respondens Carolus Gerhard Brandis et opponentes Benjam. Gottl. Schlieff Ged., J. D. Schröder Ged. Gedani, typ. J. Z. Stollii. B. w. r. w 4ce, kart 2. Krasiń.

Brandis Wolf H. ob. Woidius B. (1646).

BRANDMÜLLER Johann z Biberach (1533 † 1596). Zwey Gespräch von Aufferstendtnuss d. Fleischs und ewigem Leben. Basel, Apiarius, 1583. kart 40.

Dedykacya Joh. Osmolsky, Herra su Prawiedniky.

BRANDOLINUS Aurelius, Lippus z Florencyi († w Październiku 1497 r.). Lippi Aurelii oratio de passione domini, coram Pont. Max. die Parasceues habita. Quę huic, et reliquis auditoribus, ita accepta fuit, ut eam iterum atq; iterum orare sit coactus. Nicolaus Vssovius ad lectorem. Qui volet angelicis iungi post fata cateruis, Mente pia legat hoc et meditetur opus. Durior existat, quamuis adamante liquescet, Flensq; gemet uitae noxia facta suae. Poltoviae. (Na końcu na k. ost.:) Poltoviae, apud Jo. Sandecium. MDXXXIII. (1533). w 8ce, k. nlb. 16. Syg. A—B$_7$. (tylko zamiast Biij jest Diij).

Na odwr. k. tyt. Reverendissimo domino, domino Andreae (Krzycki) praesuli plocensi, ... Joannes Sandecensis chalcographus poltoviensis .... Ex officina literaria X. martii anno MDXXXIII.

Tę oracyą młodź zwykła deklamować jeszcze w XVIII. w. po ukończeniu dyalogu szkolnego.

Lel. I. 191. — Ciampi Bibliog. 66. Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł: .... apud Pontificem Maximum die Parasceves habita: Ac tantum probata, ut iterum ac iterum eam repetere Autor cogeretur. An: Cri: (tius) lectori. Qui vult i t. d. jak w Iej edycyi. Cracoviae, Lazarus Andreae impressit MDLXI. (1561). w 8ce, Syg. pół. ark. A—Fiij (k. nlb. 24).

Dedyk. Jacobus Gorscius Stanislao Gorski, Canon. Eccles. Crac. 1661. Na końcu wiersze: a) Albertus Vedrogovius lectori. b) Andr. Gostinius Crac. orator. profess. tetrastichon. c) Seb. Felst: lectori. d) Mathias Plocensis (czworow.).

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Tenże tytuł: .... cogeretur. Nicolaus Vssovianus lectori. (4 wiersze). Cracoviae, ex officina Stanislai Scharffenbergii; anno MDLXVIII. (1568.) w 8ce, k. nlb. 20. (ark. czterokart. E$_4$).

Na odwr. tyt. drzeworyt: Chrystus na krzyżu. Tytułu czworowiersz podpisuje Ussowius ale wiersz ten sam co w edycyi z r. 1533. i 1561. tylko pisownia w czwartym wierszu inna: Flensq.-vitę-suę.

Tę edycyą odróżnić od poprzedniej można, iż w ed. 1561. wiersz Supplicium, wypada od góry ark. B., zaś w edycyi 1568. na wierszu 9. arkusza Aiij. Zaś w edycyi 1583. na odwrocie karty Aiij na dole.

— Tenże tytuł: .... Cracoviae apud Stanisl. Scharffenberg 1575. w 8ce mniej., k. tyt. i 15 k. nlb.

Ciampi bibliogr. podaje (T. I. str. 42). Cracoviae in offic. Stan. Scharffenberg 1585. Mówi on, że w tej edycyi są dwa drzeworyty Chrystusa ukrzyżowanego, jeden na odwrocie tytułu, drugi na końcu broszury. Czartor.

— Tenże tytuł: .... Autor cogeretur. Nicolaus Ussovius lectori. Cracoviae 1615. w 12ce, kart 12. z 2 rycinami. Warsz. Uniw.

— Toż: .... Cracoviae, apud Mathiam Andreoviensem 1628. w 8ce. Ossol.

— Toż: .... Cracoviae in offic. Mart. Philipowski 1650. w 8ce, k. nlb. 12. Krasińs.

— Toż: ... Cracoviae. in offic. Fr. Cezari. 1682. w 8ce.

Chłędows. Spis.

— Tenże tytuł: .... Cracoviae, typ. Franc. Caesarij S. R. M. et Episc. Crac: nec non Schol. Nouodvorsc. typ. 1690. w 8ce, ark. B$_2$. Ossol.

— Tenże tytuł: .... Cracoviae, in offic. Francisci Cezary. B. r. w 8ce, ark. B$_4$. Warsz. Uniw.

— Toż: .... Cracoviae, typ. Schedelianis a. d. 1699. w 8ce, str. 22. Czartor.

— Passio álbo kazánie o męce Pańskiey Aureliusza Lippusa, które w Wielki Piątek w Rzymie przed Papieżem miał. Tymi czasy s Láćynskiego ná Polsky ięzyk nowo przełożone 1567. B. w. m. dr. w 8ce, k. nlb. 6: (dr. goc.).

Przedmowa do czytelnika przez Jana Patrusa Mieszczanina i Bibliopolę poznańskiego. Zapewne więc druk w Poznaniu. Są tu 4 wiersze polskie Andrzeja Krzyckiego. Tłumaczem zdaje się był ów Gra..., diakon, cysters z Wągrowca, który u tegoż Patrusa wydał: Godzinki małe o pana Krystusowym krzyżu 1567, bo Juszyński (I. 108) powiada o nim: W kazaniu o męce pańskiej, tłumaczonem z Aureliusza Lippi tak mówi: tedy ten krzyż i t. d.

Mac. Pism. III. 8. — Joch. III. 121. 6768. Warsz. Uniw.

— Ob. Górski Jakób (Epistola de oratione).

Ciampi Bibliogr. I. 42. — Jussyńs. Dykcyon. I. 226.

Brandspiegel (hebreis. czcionkami, tekst po niemiecku). Krakau 1507.

Joan. Buxtorffi Synagoga Judaica 1738. str. 88.

Brandt Joannes ob. Brant Jan.

BRANDT Ignacy. Deo ter optimo Maximo sine Labe Conceptae Virgini Deiparae nec non divis Caelitibus Patronis suis, ad maius S^{ae} Romanae Ecclesiae Decus, Sedisque Apostolicae debitum obsequium Universae Philosophiae Theses propositae in almo Gymnasio Brunsbergensi S. J. a Rev. D. Ignatio Brandt S. J. N. alumno, philosophiae et Sacrarum Canonum nec non Matheseos auditore, Praeside Rev. P. Stanislao Witakowski S. J. Philos. ibidem et Matheseos Ordinario Professore A. D. 1713. Mense Junio die 11. w 4ce, 1 ark.

BRANDYS Jan. Vexillum Zebrzydowiani splendoris. E templo virtutis ad templum honoris transportatum. Cum perillustris ac mag. Dnus D. Michael de Zebrzydowice Zebrzydowski Lanckoron. etc. etc. capitaneus. uná cum Illustri ac Mag. coniuge sua, Marianna de Zmigrod Stadnicka castellanide Sanocensi tum primum ex Illustrissimorum parentum aedibus commigrante, arcem Lanckoronensem capitaneatus sui sedem ingrederetur. Oblatum a Joanne Brandysz Nobili Polono in perpetuum obsequij et obseruantiae monumentum. Lublini, typis viduae Pauli Conradi A. D. 1636. fol. ark. D_2 i k. 1.

Na odwr. str. tyt. herb Zebrzydowskich, na ark. A_2 ded. Michałowi Zebrzydowskiemu prozą, na ark. B_1 argumentum operis wierszem, na ark. C_1 religio Zebrzydoviorum, na ark. C_2. fortitudo Z. i sapientia Z. wierszem, na ark. D_2 herb Stadnickich i wiersz polski p. t.: Rozprawa bogin o zacności herbu Stadnickich. (kart 2). Jagiell. — Ossol.

Branecki Jan Episcop. Ennensis ob. Jaksan Jan St. (1650) — Kuszewicz Sam. (Antigelargosis 1641) — Langius Mich. (Ens 1643) — Marchantius Jacobus (Resolut. pastorales 1651) — Nowiejski Albert (Theatrum laetitiae 1641) — Orliński Matthaeus Josephus (Triumphus virtutis 1652).

Branecki Paweł Soc. Jesu (ur. 29. Stycznia 1590 † 30 Kwiet. 1649) ob. La Croix Fr. (Ogródek P. Maryi 1629).

Branicey (Lubomirska Anna) obacz Godzimirski Gab. (Historya 1618).

Branicka Alexandra Katarzyna ob. Karczyński Stan. X. (Wyszcie z świata 1698).

Branicka z Engelhardów Alexandra hetm. kor. ob. Dowód (1785) — Katarzyna II. (1789).

Branicka Elżbieta Sapieżyna obacz Sapieżyna. (Jura 1755).

(Branicka Izabella Elżbieta z Poniatowskich) żona Jana Branickiego († 1801). Actores Illustrissima Isabella de Principibus Poniatowskie Branicka olim Illustrissimi Joannis Clementis Branicki C. C. E. R. S. D. consors relicta vidua vi jurium suorum bonorum maritalium domina advitalitialis et possestrix tum Maria de Principibus Lubomirskie Radziwiłowa E. M. D. Litt: atque JMM. Petrus Franciscus bini nominis et Cristina de Potockie Szczerzecenses, Jeannes et Joanna de eadem stirpe Potoccianae Caniovienses, capitanei Potoccy fratres et sorores interse Germani utrique legitimi conjuges olim Illustrissimi Castelani Krakoviensis naturales suecessores... Citati JJ. MM. .Stanislaus Małachowski R. S. R. O R. eques et Constantia de Czapskie olim JM. Thomae Czapski Capnei Knyszynensis filia consors eius invicem conjuges. Bez osob. tyt. Bez wyr. m. i r. (1786) fol. kart 4.

Jestto process o gwałty od r. 1740. wytoczony, najazdy z bronią w ręku i wojskiem, uwięzienie Jana Chrabołowskiego, Jaroszyńskiego i innych. Jagiell.

— Obraz cnoty do J. O. IMć. Pani Elżbiety z Xiążąt Poniatowskich Branicki, Kasztelanowy Krakowskicy hetmanowy W. K. w dzień imienin jey. B. m. i r. dr. (17....) w 4ce, k. 2.

— Elżbieta z Poniatowskich Branicka wdzina krakowska, hetmanowa W. Kor. wiersz na dzień festu iey 1757. d. 19 Nov.

Zamieszczone w: Muratowicz. Próżnowanie 1759. str. 32.

— Ob. Bohomolec Fr. (Zbiór dziejopisów T. IV. 1768) — Chełmicki Jan (Echo tubalne 1762) — Eysymont X. Marcin (Oda o królu 1764) — Lipiński Augustyn (Kazanie na exeq. 1788) — Lubieniecki Paweł (Życie Lud. Le Gras 1775) — Naruszewicz Ad. (do J. Ośw.... oda) — Ordynacya m. Bielska (1780) — Sheridan (Pamiątki 1786) — Tokarzewski Józef (Głos Pański 1753) — Wojakowski Jerzy (Gościniec 1758) — Wyrwicz Kar. (Geografia 1768).

Branicka Elżbieta Wojewodzianka Podl. ob. Potocki Xaw. (Fortunna liga 1723, Juratus honor 1723).

Branicka Faustyna (Sapieżyna) ob. Burnowski Jnnoc. (Inwestygacya 1745).

Branicka Katarzyna Łowczyna Krak. ob. Kmita Jan Achacy (Treny 1588).

Branicka Katarzyna z Sapiehów Wojew. Podlaska ob. Narmac Kazimierz (Cythara opatrzności 1718) — Rakiewicz Aug. (Snopek mirry 1782) — Sapieha Jan K. (Refutatio speciei facti) — Szyrma Antoni (Drogi depozyt, Kazania 1713).

Branicka Krystyna Wojew. Podlaska ob. Skarb serdeczny dusze, nabożeństwa (1701).

Branicka Krystyna (Sapieżyna) ob. Ulisbona (Kronika 1610).

Branicka Theophila ob. Czermiński Piotr (1650).

Branicka Urszula obacz Lubomirski Jan Kazim. (Fortuna salutis 1725).

Branicki Christophorus ob. Profecki Gabr. (1690).

BRANICKI Franciszek Ksawery Korszak (Braniecki, Branecki) Syn Piotra, Łowczy Koronny, Hetman polny (od 10 Kwiet. 1773) Hetman W. Koronny (od 8 lut. 1774). (1729? † 1819). Głos na sessyi sejmowej, dnia 3 listopada ex turno. Warszawa, 1788. fol.

Katal. Odnowa.

— Manifest J. W...... hetmana W. Kor. XX. r. 1785. miesiąca sierpnia 26 dnia do akt grodu Żytomirskiego zaniesiony fol. k. 2.

Czartor. — Krasińs.

— Mowa JW. JPana Branickiego H. W. Koron. na Sejmie dnia 24 Pazdziern. 1786 roku miana. fol. k. 2.

Rzecz o regulaminie służby kawaleryi narodowej. Ossol. — Krasińs.

— Mowa J.W. J.M.P. Branickiego H. W. Kor. na Sejmie dnia 24 Października 1786 r. miana. Warszawa, w druk. P. Dufour Konsyl. J. K. M. Dyrek. drukar. Korp. Kadetów y uprzyw. na Awizki czyli doniesienia tygodniowe.

Rzecz przeciw zamieszczeniu go w Edykcie dekretu kryminalnego. Ossol.

— Mowa J. W. J. Pana .... Hetmana W. Koronnego d. 23 Xbra 1788. roku na sesyi seymowey miana. fol. k. nlb. 2.

Na końcu stoi: W drukarni Piotra Dufour Kons. nad. J. K. Mci Dyrektora Druk. Korp. Kad. mieszkającego w rynku miasta Starey Warszawy N. 58. Chwali uchwałę utworzenia sto tysięcy wojska, nie jest za Komissyą wojskową.
Branic. — Jagiell. — Krasińs. — Zielińs.

— Mowa na sessyi seymowey dnia 23 Grudnia 1788 r. miana. Warszawa, w dr. uprz. M. Grölla. folio, k. 2.

Krasińs. — Raczyńs.

— Mowa J. W. Jegomości pana Branickiego hetmana W. Kor. na sessyi sejmowej d. 6 Kwietnia r. 1775. (1775) fol. str. 4.

Branic. — Raczyńs. — Wileńs.

— Mowa J. W. Jmci Pana Fr. X. Branickiego hetmana W. Kor. na sessyi sejmowej d. 28 sierpnia 1789 r. miana. (Warszawa) Drukarnia Dufour 1789. fol. str. 4.

Branic. — Czartor.

— Mowa J W. hetmana W. Kor. do najjaśniejszej imperatorowej wszech Rossyi na czele delegacyi od Rzczpltej wysłanej będącego miana. (1792) fol. str. 1. Branic. — Krasińs.

— Obiaśnienie, w czym różni się Etat Kommissyi woyskowey oboyga Narodów, co do woyska koronnego, od widoków i zdania J. W. Branickiego Hetmana Wielkiego Koronnego. Prześwietnym skonfederowanym stanom Rzeczypospolitey podane. B. w. m. i r. (1775?) fol. ark. F_2. (kart 12).

Jest to etat w proporcyi 60000 wojska, do summy 25, 329, 617. złot. 14$^2/_3$ groszy obrachowany. Jagiell.

— Obwieszczenie Hetmańskie tyczące się płacy Wojska i żywności dla tegoż przez Obywateli kredytowanej. Dan w Warszawie d. 15 Grudnia 1775 r. (podpis) Franciszek Xawery Branicki Hetman Wielki Koronny. fol. k. 1. Warsz. Uniw.

— Obwieszczenie Hetmana W. K. wraz z Kommissyą wojskową Oboyga Narodów. (Na końcu data: Warszawa d. 3. Kwietnia 1789). B. w. m. dr. i r. fol. 1 k. nlb. Krasińs.

— Odpowiedź z strony Wielmożnego Franciszka Xawerego Branickiego Hetmana Wielkiego Koronnego, dóbr Lisianki z przyległościami dziedzica, pozwanego na stan sprawy z strony Urodzoney Salomei z Brzozowskich, niegdy U. Felixa Sołtyka starosty zwinogrodzkiego rozwiedzioney żony, starostwa zwinogrodzkiego possessorki, powodowey, podany. fol.

— Obacz: Brzozowska Sal. (Stan Sprawy).

— Odpowiedź (przeciw Ponińskiemu). B. m. dr. i r. fol. ark. 4.

— Ob. Grudziński Stef.

— Ordynans J. Jmściom kommendantom woyska koronnego d. 3. maja 1775. fol. 1 k. Czartor.

— Przepisy służby obozowej i garnizonowej dla wojska Rzeczy Pospolitej Polskiej wydane przez .... H. W. K. r. 1775. B. w. m. dr. w 8ce, str. 267. k. nlb. 4. i 3. formularze regestrów T. I. Zielińs.

— Regulamin przepisując woysku koronnemu subordynacyę. Warszawa 1775. w 8ce, str. 286. z tabelami formularzów. Władza i obowiązki hetmanów).

— Ob. Regulamin służby obozowej (1775) Chreptow.

— Uniwersał do Regimentów. fol. k. 1. Ossol.

— Uniwersał datowany 21 grud. 1773. w Warszawie. fol. 1 k. Ossol.

— Uniwersał datowany w Warszawie d. 14. Maja 1775 r. fol. 1 str. druku. Krasińs.

— Hetmani Koronni Litewscy wraz z Departamentem woyskowym oboyga Narodów. (Uniwersał do Władz Woyskowych względem nadużyć w przechodach Woysk Koron. i Litewsk. Podpis: Franc. Xawery Branicki L. S. H. W. K. Ludwik Tyszkiewicz H. P. W. X. Lit.). Dan w Warszawie 17. Marca 1785. fol. 1 str. Ossol.

— Dwa Uniwersały do wojska względem zachowania się wojska, rygoru nad niem i wymierzania sprawiedliwości pokrzywdzonym przez wojsko. W Warszawie 13 i 15 Grudnia 1775. Każdy po pół ark. Warsz. Uniw.

— Zdanie J. W. Jmci Pana Hetmana W. K. in ordine czytania traktatów na sessyi sejmowej d. 1. Kwietnia r. 1775. fol. str. 4.
Akad. — Branic. — Wileńs.

— Zdanie Jaśnie Wielmożnego J. Mci Pana Branickiego Hetmana Wielkiego Koronnego. in Ordine czytania traktatów na sessyi seymowey dnia 3. Kwietnia Roku 1775. Bez w. m. dr. fol. kart nlb. 2.

Z dodatkiem na końcu: „Post cujus quidiae Voti superius praeinserti in Acta praesen. in interrogationem Originale ejusdem circa Acta praesen. relictum est. L. S. Puchała mpp. Lectum per Suchodolski. folio k. 2.
Branic. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Tożː ..... Tegoż roku jeszcze dwie inne edycye fol. po 2 kart. (Przeciw wejściu wojsk obcych).

Niesiec. Herbarz Ed. II. T. II. 284. „Brońmyż ojczyznę jak możemy. I kiedy nam jest odjęty ten oręż, ta szabla odpasana, która przed tym jednym była straszna, drugim pomocna, użyjmy przynajmniej tej broni, której nam nikt odjąć nie może i

która żyje w sercach i duszy naszej, nie doswalajmy i nie piszmy się".

— Zdanie J. W. Jegomości pana Hetmana W. K. in ordine czytania traktatów na sessyi sejmowej dnia 30. kwietnia 1775. Branic. — Raczyńs.

— Zdanie Jaśnie Wielmożnego Branickiego Hetmana W. K. na Seymie dnia 6. Sierpnia 1776 roku. Bez wyr. m. i r. folio kart 2.

Uformowanie Rady Nieustającej.
Ossol. — Uniw. Warsz.

— Zdanie Jaśnie Wielmożnego Branickiego Hetmana W. K. na Sejmie dnia 6. Septembris 1776 roku fol. k. 2.

Przeciwko Radzie i przeciw wieściom jakoby on przeciw królowi intrygował.
Branic. — Czartor. — Krasińs. — Ossol. — Raczyńs. — Wileńs.

— Zdanie na seymie d. 6 września r. 1776. w 4ce. Kijows.

— Zdanie Jaśnie Wielmożnego Branickiego Hetmana W. K. na Sessyi Sejmowej dnia 23. 7bris 1776 Roku miane. (W końcu:) w Drukar. XX. Scholarum Piarum. folio kart 4.

Przeciwko projektowi: Powinność i władze Departamentów.
Branic. — Czartor. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Zdanie na Sejmie 21. Paźdz. 1782 miane. Warszawa, Dufour fol. str. 3. Czartor. — Ossol.

— Zdanie J. W. Jmci Pana Branickiego Hetmana Wielkiego Koronnego, w Senacie na Seymie dnia 21. 8bris Roku 1782. miane. fol. str. 3. Na końcu: u P. Dufour drukarza J. K. Mci i Rzeczpltey.

Występuje przeciw kapitule krakowskiej a za Biskupem Sołtykiem, którego uwięziła.
Jagiell. — Ossol.

— Zdanie na Sessyi d. 13. Januarii 1789 miane. fol. k. 2.

Przy wykonaniu przysięgi o funduszach potrzebnych na utrzymanie wojska.
Branic. — Czartor. — Warsz. Uniw.

— Zdanie na sessyi dnia 19 stycznia. Warszawa, 1789. fol. (półark.). Odnowska. — Zielińs.

— Ob. Anakreon (1774) — Długołęcki Mat. (1789) — Grudziński Stefan (Odpowiedź 1789) — Kałuski Wawrz. (1787) — Lesniewski Fr. M (Bogarodz. Marya 1755) — Ogiński Mich. (Przywitanie 1788) — Poniński Ad. (Sprawa 1773—5, List 1789) — Regulamin (1775) — Rzewuski Wacław (1764) — Sapiehowie (Ofiara 1788) — Skarszewski Wojc. (List 1789) — Trembecki St. (Do.... wiersz 1773) — Wełki Ant. (Sur le mariage 1781) — Wywód praw do prowentu (1776).

Święcki Hist. Pamięt. I. 284. — Encykl. Org. IV. 288—293.

(Branicki Joan). Triumphator Macedo sub gentilitio heroae Braniciorum domus spectaculo reproductus et Joanni Branicki Capitaneo Crosnensi ab Alumnis Poeseos Collegii Vladislai IV. Sch. Piar. dedicatus. Varsaviae 1701. Folio, str. nlb. 2. prócz karty tytułowej z herbem. Krasińs.

— Ob. Czarniecki Stef. (Ingressus 1659) — Grimza Dawid (1612) — Kmita Jan Achacy (1588) — Kuszewicz Samuel (1641) — Leśniewski Franc. Mich. (Lyrica 1790) — Loaechius Andreas (1606) — Ostrowski Jakób (Epitalamium 1590, Dialog Katholika 1604) — Pegnie Franc (1611) — Setnik przypowieści (1612) — Woniejski M. Math. (Panegyricus 1610).

BRANICKI Jan Klemens Gryf Kasztelan krakowski, Hetman W. Koronnny (1689 † 9 Paźdz. 1771 w Białym Stoku). Kopia listu J. W. J. Mći Pana Wojewody Krakowskiego Hetmana Wielkiego Koronnego, do J. OO. J. WW. Jch Mćw. Panów Senatorów y Ministrów pisanego die 21ma Decembris anno 1753tio z Mościsk. Bez wyr. m. dr. i r. Bez osob. tyt. fol. k. 1.

O Ordynacyi Ostrogskiej, występuje makaronicznym stylem, przeciw dyspozycyi Xcia Marszałka Nadw. litews.
Jagiell. — Krasińs.

— Kopia ordynansu J. O. Mci kasztelana krak. hetm. W. K. do całego wojska wydanego. Datum w Warszawie d. 13 novemb. 1763. fol. 1 str. Ossol.

— List J. W. Jmci Pana wojewody krakowskiego, hetmana Wielkiego koronnego, ná seymiki przedseymowe, in anno 1754. pisany die 1. Augusti

— Ob. Kłossowicz Woj. (Wotum solenne 1751) — Philipowski A. S. (Logogryphus 1683) — Szaniawski Konst. Felic. (Gryphus cum sagitta 1687. Prognostyk pożycia) — Szyrma A. (Drogi depozyt 1713) — Twardowski Samuel (Wojna domowa 1681).

Branicki Teofil ob. Panisius Stan. Wacław (Capitolium 1713).

Brankaty Wawrzyniec de Laurea ob. Biernacki Casimirus (1701).

Bransberg ob. Birkowski F. (Głos krwie) — Zakrzewski Sebastyan Krzysztof (Pruskich 1627).

Brańsk ob. Trojanowski Fel. (Uwagi na niektóre punkta 1780).

BRANT Johannes. Clarorum virorum epistolae centum ineditae de vario eruditionis genere ex museo Johannis Brant G. F. ad V. Cl. I. G. Graevium. Prostant apud Sebastianum Petsoldum. in Fossa vulgo't Rockin in Amstelaedami MDCCII. (1702). w 8ce, 8 k. nlb. str. 300., 2 k.

W dziele tem znajdują się listy do Stanisława Lubienieckiego, str. 192—196. — Mich. Marollus po franc. (str. 227, 235, 237, 239 do 252). — Nic. Heinsius. str. 271. Jsmael Bullialdus. Jagiell.

— Epistolae celeberrimorum virorum, nempe H. Grotii, G. J. Vossii, A. Schotti, J. Wouerii, D. Heinsii, C. Gevartii, I. F. Gronovii, G. Patini, N. Heinsii, aliorumque antehac ineditae. In quibus plurima ad omne eruditionis genus illustrandum occurrunt; Ex scriniis literariis Jani Brantii. Amstelaedami, apud Janssonio-Waesbergios M. DCC. XV. (1715.) w 8ce, k. 8. str. 300. i kart 2.

Obejmuje: M. de Marolles à Stan. Lubienietski 1650. str. 192. — Nic. Heinsius, St. Lubienietski 1665. 66. str. 227, 233, 235, 237, 239, 241, 243, 245, 246, 249, 252, 254, 256, 258. — Ismael Bullialdus Stan. Lubieniecio 1669. str. 272—6. Jagiell.

BRANT (BRANDT) Jan Soc. Jesu (1553 (?) † 31 Grud. 1601). Disputatio theologica de justificatione peccatoris contra novum, vanum ac perniciosum justitiae imputaturae figmentum in theses distributa. Posnaniae. B. w. dr. 1591.

Jocher 3800.

— Kazanie pogrzebne ná one słowá psálmu 142. Nie wstępuy Pánie w sąd z sługą twoim etc. Miane przy pogrzebie Jásnie Wielmożnego Páná Jego Mśći Páná Jerzego Chodkiewiczá Stárosty zmudzkiego etc. etc. Przez X. D. Jáná Bráńtá Societatis Jesu. W Brżostowicy 30. dniá Octobrá, roku páńskiego 1595. W Wilnie drukował Stánisław Gołdá roku páńskiego 1596. w 4ce, k. 21 nlb. (ark. E_4).

Na odwrocie tytułu dedykacya Hieronimowi Chodkiewiczowi Panu Wileńskiemu, bratu zmarłego.

Maciej. Pism. III. 385. z bibl. Załusk. bez ozn. form. druku i objętości. Jagiell.

— Pieśni różne, pospolite o różnych pobożnych potrzebach roku 1601. w 4ce, str. 160.

Pieśni te są częścią polskie, częścią łacińskie z nutami muzycznemi.

Stadnick. Kazim. (brak tyt. i 16 stron z początku). — Uniw. Warsz.

— Ob. Costensis Jan (Dissertatio 1613) — Herbest Jan (1563).

Niesiecki I. 159. — Siarczyński. Obraz I. 43. — Olof, Poln. Liedergesch. s. 33—4. — Bentkow. I. 239. — Maciejow. Pism. III. 384. — X. Brown. str. 133. — Alegambe Bibl. 230. — Wiszniew. Hist. lit. VI. 493. — Łukaszew. Obr. m. Pozn. II. 187. — Encykl. Orgelbr. III. 587. IV. 275.

Brant Sebastianus ob. Cusanus Joannes (1529).

BRASCHIUS Martinus. Ad Illustrem et Generosum Dominum Samuelem Lasky a Lasco Dominum in Schönenwald Sereniss: Sueciae et Poloniae Regis Sigismundi Tertii ad Sereniss: Daniae et Noruegiae Regem Christianum IIII. Imperialem urbem Lubecam legatum Magnificum, Rostochinum urbem transeuntem M. Martinus Braschius Professor: Academ: Rostochiens. Rostochii, typ. Stephani Myliandri anno 1600. w 4ce, k. nlb. 4. Ossol.

— Nuptiis auspicatissimis Illustrissimi Principis et Domini Du. Friderici in Livonia Curlandiae et Semigalliae ducis Sponsi et Elisabethae Magdale-

ac Illustrissimi et Celsissimi Principis t Dn. Domini Ernesti Ludovici pr. m. tetini, Pomeraniae, Cassubiorum et andalorum Ducis, Comitis Gutzkoiensis, terrarum Butovii, et Leoburensis Domini, filiae illustrissimae, Sponae epithalamion scriptum a Martino Braschio Acad. Rect. profess publ. et Coll. philosophici pro tempore Decano. Rostochi, impressore Christ. Reusnero M. D. C. (1600) w 4ce, k. 4.

Wrocławs.

BRASCY de Lyon Jan Mikołaj. Mémoires politiques amusans et satiriques Vol. I—III. Venise 1716. w 12ce.

— Toż: Wyd. 2gie. Amsterdam 735. w 12ce.

„Brascy Comte de Lyon Jan Mikołaj, który w Polsce mieszkał, opisał różne anekdoty panowania Augusta wtorego, i wydał w trzech tomach anonyme niby w Wenecyi; a raczej w Amsterdamie. Choć też jest wydana dwa razy, przecież dziwnie rzadka".

Załuski Bibl. 83.

Braseati Gedanenses ob. Sobieski J. (Decretum in causa 1678).

Brasen Christina ob. Oloff Ephraim Bey dem Hochzeitl. 1714) — Pusch Abrah. (Die einem 1714)

Brasławski monaster ob. Piotrowicz Julian (1781).

BRASSICANUS Joannes Alexander. (Köl. 1500 † 27 listop. 1539). In felicis. puerperium Sereniss. Dn. Annae Ungariae et Boemiae Reginae etc. Invictis. regis Ferdinandi etc. coniugis chariss. Joannis Alexandri Brassicani idyllion. Reverendiss. ac Illustriss. Principi Dn. Bernardo episcopo tridentino ac regio cancellario. (Na końcu:) Hieronymus Vietor Typographus regius, Viennae Austriae excudebat, anno a nato Christo MDXXVIII. (1528) mensis Julii die XIII. w 4ce.

Deutsche Biogr. 1876. III. 260. — Niceron T. XXXII. 234-8. — Bandt. Hist. dr. krak. 252.

BRASSICANUS Jan Ludwik († 1549). Monumentum Domini Sigismundi Liberi Baronis in Herberstajn Neipperg Guttenhag etc. Consiliarii Regii. (Na końcu textu:) Idib. Mart. Anno, M. D. XLIII. (1543) w 4ce, k. 4.

Autor Jo. Lud. Brassicanus. W treści są wzmianki o Polsce. Wrocł.

— Ob. Herberstein (Genealogische 1543) — Luctus (1544).

Braszno duchownoe napiecz. w kutejnskom Monastyrie w 1630 (?) w 4ce.

Maksimowicz: Wremiennik Obszczest. Istorii 1849. kn. 4. otdiel. 3, str. 10. — Karataj. N. 306.

Toż: .... napiecz. w tipogr. Kuteinskawo Monastyria w 1639. w 4ce, k. 4, 126, 103, 383 i 55 (?).

Bibliot. publiczn. Petersb. Nowogrodo-Sofijskiego Soboru. — Sacharow N. 376. — Karataj. N. 436.

Brat y siostra powieść. Bez w. m. i r. w 8ce, k. 2. (wiersz).

Warsz. Uniw.

Brat (Życzliwy) a zaś caeteris paribus uniżony sługa przy słuszney na Reskrypt Replice zawsze w odpowiedzi albo Reskrypt na Reskrypt. Bez r. i m. dr. w 4ce, kart 5. (druk z r. 1733).

Krasiński.

— Tenże tytuł: .... 1734. w 4ce, kart 4.

Branic. — Ossol. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

Brat Tatar albo liga wilcza 1652. ob. Białobłocki Jan.

Braterskie napomnienie ob. Napomnienie.

Braterska declaratia na niebraterskie napomnienie ob. Declaratia, Niemirycz, Stoiński Piotr. — Przypkowski (1646).

Braterskiego napomnienia objaśnienie ob. Objaśnienie.

BRATKOWIC Adrian z Iłży († 1639). Assertiones theologicae ad aures doctoris subtilis fratris Joannis Duns Scoti Zamosciae publico certamine propositae a F. Adriano Bratkowic Ord. Min. Conventual. S. Francisci, artium et S. T. D. Regente Vienense. Anno Dni MDCXX. Cracoviae, in officina typ. Fran. Caesarij anno D. 1620. w 4ce, 2 ark.

Na odwr. 8 w. łac. przypis prozą Tomaszowi Zamojskiemu Wdzie Kijowskiemu Scie Knyszyńskiemu, dalej - propozycye

teologiczne podług wykładu Jana Duns Szkota.
Jocher 2631. Ord. Zamojs.

— Conclusiones ex doctrina Scoti collectae. De Sacramentis in genere, et de tribus in specie. De Baptismo. De Eucharistia. De Poenitentia. Cracoviae, in officina Matthiae Andreoviensis. anno domini 1620. w 4ce, kart nlb. 18. (ark. E_4).

Na odwr. tyt. herb Lubomirskich. Dedykacya Stan. Lubomirski Capit. Sendomir.
Jocher 3862.
Dzików — Jagiell. — Ossol.

— Controversia abo Sporka o dwu artykułach wiary Katolickiey: To jest O wzywaniu świętych, y o pożywaniu Euchàristiey ś. pod jedną osobą naprzeciwko wszystkim Utraquistom przez X. Adriana Bratkowica Nauk y Pisma św. Doktora Zakonu św. Franciszka Braci Mniejszych Conventuałów nazwanych, do druku podana. Cum licentia superiorum. W Krakowie, w drukarni Franciszka Cezarego roku pańs. 1630. w 4ce, kart 10. str. 283.

Dzieło to rozpoczął X. Jan Paytowicz Franciszkan, kaznodzieja krak., a dopełnił je i wykończył X. Adr. Bratkowic.
Na odwr. str. tyt. herb Leliwa i pod nim 6 w. pols. przypisał Samuelowi z Gołuchowa Gołuchowskiemu rotmistrzowi.
Stronicowanie pomylone. Po stronie 250. idzie str. 151. i tak do końca, ostatnia strona 183. zamiast 283. a właściwie 284, bo w tej pomyłce po str. 176. idzie strona 178. W dedykacyi powiada, że część I. pióra Paytowicza poprawił, a część II. sam napisał. Cz. I. mówi o wzywaniu WW. Swiętych podzielona na 35 punktów. Druga Kontrowersia idzie od str. 81. o pożywaniu eucharistyey, podzielona na 36. punktów.
Jocher 3988. — Maciej. Piśm. III. 737—8. — Encykl. Orgelbr. IV. 298.
Akad. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Raczyńs. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

— Rozmowa duchowna y nabozne uwazanie o siedmi słowa Pana Jezusowych na Krzyżu wyrzeczonych. Gwoli Arcybractwu Męki Panskiey od s. p. J. M. X. Mar. Szyszkowskiego, Bisk. Krak. u Oycow Franciszkanow założonemu: do druku podana przez W. O. Adriana Bratkowica Pis. S. Dok. Regenta Krak. Braci mnieyszych, Konventuałow Franciszka S. nazwanych Zakonnika, Praefekta Arcybractwa Męki Panskiey. w Krak. w Druk. Fr. Cezarego, 1633. w 4ce, 120 str. i k. 2.

Dedyk. do Doroty Kąckiey, Xieni Zwierzynieckiey.
Jocher 2420. 5585.
Akad. — Czartor. — Ossol.

— Ob. Bagnacaballensis Jacobus (Exercitia spirit. 1622) — Biernacki Kaz. (Speculum 1688) — Kowynicki (Carmen 1621).

BRATKOWSKI Albertus. Panegyris in honorem magnifici domini, domini Andreae Ruszkowski domini ac patroni sui plurima observantia colendissimi longeque munificentissimi, debitae observantiae ergo officiosae conscripta per Albertum Bratkowski. Cracoviae, A. D. 1609. w 4ce, 6 k. nlb. Czartor.

BRATKOWSKI Daniel Podczaszy Wendeński. Swiat po Częsci przeyrzany. Do druku podany. W Krakowie, w Drukárni Fránćiszká Cezárego J. K. M. y J. M. X. Biskupá Krákowskiego Xiążećiá Siewierskiego typografa. Roku Páńskiego 1697. w 4ce, arkuszy sygn. X_4. (kart 83).

Autor w dedykacyi wymieniony. Dedykowane Augustowi II. wierszem. Po dedykacyi idzie 1 strona wierszem. Poczem od ark. B. zaczyna się dzieło: Treścią jego są fraszki drobne z domowych stosunków.
Jusz. Dyk. I 31. — Bentk. I. 592. — Bohomolec Fr. (Rozrywki).
Akad. — Branic. — Czartor. — Czetwert. Dzików. — Jagiell. — Kijows. — Krasińs. — Ossol. — Pusłows. — Warsz. Uniw. — Uniw. lwows.

Bratkowski Jan obacz Brykner St. H. (Adytum 1702) — Piskorski Seb. (Regia 1702).

Bratkowski Zendalicz ob. Buczkowski Mat.

BRATOSZEWSKA Choranżanka Gostyńska. Pieśń o Swiętym Jakóbie Apostole w Ziemi Gostyńskiey przy Mieście Gostyninie z dawna Cudami słynącey. w 4ce, kart nlb. 4.
Warsz. Uniw.

— Votum życzliwe. Bez wyr. m. i r. (Warszawa 17....) fol. 1 ark.

et successu eorum. Deque dubiis et defectibus constitutionum et statutorum regni. Commentatio brevis et selecta. Ex collectaneis D. Braunii, S. R. M. Prussiae Consiliarii. Anno MDCCXXII. Coloniae, typis Theodoti Brabei 1722. w 4ce, str. 88.

Stanowi I. część dzieła tegoż autora p. t.: De jurium regnandi fundamentalium in regno Poloniae, ratione. Toż dzieło jest w Mizlera Acta literar. 1755. p. str. 73—90. 175—187. 261—272. i r. 1756. str. 39—44. 123—143. przedrukowane. Obejmuje sejmy do r. 1697.

Akad. — Jagiell. — Kijows.

— Dissertatio de legis famosae, quamvis etc. ratione poenae homicidii non capitalis, in regno Poloniae, moderata exculpatione.

W Mizlera Acta litter. 1756. 4. str. 1—14.

Por.: De Juribus.

— De electionibus Regum Poloniae, altero status praesentis fundamento, super quo respublica hactenus consistit, quo ruente aliquando ipsa ruet. Annotationes selectae, ex collectaneis Davidis Braunii S. R. M. Prussiae consiliarii. Anno MDCCXXII. Coloniae, typis Theodoti Brabei (1722.) w 4ce, str. 36.

Stanowi II. część dzieła tegoż autora p. t.: De jurium regnandi fundamentalium in regno Poloniae. Mitzler Acta liter. 1755. str. 159—164.

Akad. — Branic. — Jagiell. — Raczyńs. — Wileńs.

— De juribus majestatis sive regalibus, tertio cardine, in quo tanquam exercitio et executione legum regni Poloniae, salus universi corporis publici vertitur. Succincta commentatio. Ex collectaneis Davidis Braunii. S. R. M. Prussiae Consiliarii. Anno MDCCXXII. (1722) Coloniae, typis Theodoti Brabei w 4ce, str. 44.

Od ark, E_2. str. 31. idzie nowy tytuł:

Appendix: De legis famosae quamvis etc. ratione poenae homicidii non capitulis in regno Poloniae moderata exculpatione.

Stanowi III. część dzieła tegoż autora p. t.: De juribus regnandi fundamentalium in regno Poloniae, ratione. Drukowano w rzeczywistości w Elblągu.

Porówn. wyżej: De electionibus.

Mitzler Acta 1735. s. 227—240. (treść).

Akad. — Branic. — Jagiell. — Raczyńs. — Wileńs.

— De jurium regnandi fundamentalium, in Regno Poloniae ratione et praxi moderna. Videlicet de Comitiis regni generalibus. Electionibus Regum. Juribus Majestatis. Commentatio brevis et selecta. Accessit sub appendice legis quamvis &c. de paena homicidii non capitali, moderata exculpatio. Ex collectaneis Davidis Braunii S. R. M. Prussiae consiliarii. Anno MDCCXXII. (1722) Coloniae, typis Theodoti Brabei w 4ce, 3 karty nlb. str. 88. 36. i 44.

Załuski Spec. in Syllabo wymieniając to wydanie kolońskie w nawiasie dołożył: Elbing, zkąd trzeba wnosić, iż wiedział, że rzeczywiście drukowane to było w tem mieście.

Od str. 38. do końca I. części: Catalogus Comitiorum Regni Poloniae. Z dzieła tego widać, że za Jana Alberta od r. 1496 do 1501, było sejmów cztery, które wszystkie doszły. Za Alexandra od r. 1501—1506 sejmów 6, które także doszły. Za Zygmunta I. sejmów 28, z których doszło 26; 1 niedoszedł, 1 w rokosz przeszedł. Za Zygmunta Augusta sejmów 19, z tych nie doszło 5. Za Henryka sejmów 3, z tych 1 zerwany. Za Stefana sejmów 8, z tych 2 zerwane. Za Zygmunta III. sejmów 39, z tych 8. zerwanych, 1. zrokoszowany. Za Władysława IV. sejmów 17, z tych 3. nie doszły. Za Jana Kazimierza sejmów 23, z tych 7. nie doszło lub zerwanych. Za Michała sejmów 8, z tych 3. nie doszło. Za Jana III. sejmów 15, z tych 8. nie doszło lub zerwanych, rokosz 1. Za Augusta II. sejmów 13, z tych nie doszło lub zerwanych 2.

Akad. — Branic. — Dzikow. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Raczyńs. — Uniw. lwows. — Wileńs. — Zbór Wileńs. — Zielińs.

— Kern der kräftigsten Gebete. Dantzig 1680. w 8ce.

Edycya pierwsza miała wyjść r. 1600. o czem Muczkow. w wydaniu Załusk. Bibl.

— Von denen hie und wieder in Preussen befindlichen Labyrinthen, und derselben Bedeutung.

Jest w Lilienthal's Erleut. Preussen I. 721—4. str.

— Meditationes de Deo, anima, summo bono. Lipsiae 1719.

mächlich und vortheilhafftig auf Rüst-Wagen mit einem Backofen können mitgeführet werden, wie auch noch andere Mühlen-Machinen. Denn auch noch einige neue Arthen Cammern in Feuer-Mörsern oder Mortiern, und einiger Petarden, wie in dem Anhangs-Titul zu sehen. Alles nicht allein... versehen. Zum andern mahl herausgegeben von.... In Verlegung des Authoris; Zufinden bey Simon Beckenstein Buchhändl. Gedruckt daselbst bey Johann Zacharias Stollen im Jahr 1687. fol. k. 4., str. 197. i k. 3., tudzież z osobnym długim tytułem: Anhang zur Artillerie. k. 2., str. 23. z wielu miedziorytami.

Ta edycya druga jest właściwie edycyą pierwszą, tylko ma tytuł i wstępy zmienione. Nowo wydany tylko Anhang. Jagiell.

— Nowiejszeje osnowanie i praktica artileryi Ernesta Brauna kapitana artileryi wo Hdańskie 1682. hoda. Napoczatano slavenski powiedeniem Carskaho Wieliczestwa w Moskwie leta hospodnaja 1710. ho. w iulij miesiaczie. fol.

(Braun Ern.) Glück wunschende Gedichte zur Vermehrung Hochzeitlicher Ehren Freude ..... der Ernesti Braunen .... und Anna .... Klimpel .... 1662 .... Thorn, gedruckt durch Michael Karnall. w 4ce, str. 8.

— Ehr- und dienstbezeigender Glücks Ruff Als .... Ernestus Braun .... wie Anna .... Klimpel .... durch Priesterliche Hand .... Thorn, gedruckt durch Michael Karnall 1662.

BRAUN Fryderyk Wilhelm. Bey dem Anfange des 1734 Jahres, hat dem Allerdurchla. Grossmäch. Fürsten und Herrn Herrn Stanislaus dem Ersten, Könige in Pohlen etc. folgende Glücks-Wünsche in aller Unterthänigkeit widmen wollen Friedrich Wilhelm Braun. Dantzig. Gedruckt bey Joh. Jac. Preuss. 1734. folio, k. nlb. prócz tytułowej 3. Krasińs.

BRAUN Georg (Braune) Archidiakon z Dortmund. Civitates orbis terrarum. Coloniae, God. Kempensis. 1577. Tom. I., II.

Dzieło sławne z powodu pięknych rycin Fr. Hogenberga, według Jerzego Hofnagla. W T. II. jest plan Moscavw z wizerunkami żołnierzy, zwierząt i t. p. Obok widok Grodna z postaciami, i Dantzig z kostiumami.

— Civitates orbis terrarum, in aes incisae et excusae, et descriptione topograph., morali et polit. illustratae. Coloniae 1597—1618. fol. Tomów 6. w czterech woluminach z 370. tablicami.

Komplety prawie nie do nabycia. W części VI. są widoki Cassovia. Cracovia (3. ryc.) Posnania, Varsovia, Lublinum, Leopolis, Moscovia. Z tego Theatrum Urbium praecipuorum, podaje przekład Wiadomości o Warszawie, Sobieszczański w Bibl. Warsz. T. 29. s. 475—478. i w dziele swem Opis m. Warszawy.

— Beschreibung und Contrafactur der vornehmsten Stät der Welt. 5 Thle. in 3. Bdn. Cöln 1574—95. Mit 286. altcolor. Kupfern. fol. Czapski.

— Le grand théatre des differentes cités du monde. 6 tomes en 3 vols. Bruxelles 1574—1618. Avec 6 frontispices et 363 planches [en noir] gravées à l'eauforte. fol.

— Theatre des principales villes de tout l'univers. Tome V. Cologne. S. a.; Tome VI. Ibid. 1618. In 1 vol. fol.

W T. VI. jest prospekt Krakowa z ubiorami osób, plan Posnania i prospekt Krosna na jednej karcie. Prospekta Warszawy, Lublina, Sandomierza i Biecza na jednym arkuszu, Łowicza, Przemyśla, plan Zamościa i nowy plan Moskwy.

— Ob. Pastorius Joachim (Meditationes).

Braun Joannes ob. Epikedion (1606).

BRAUN Laurentius. Relatio de solemnissimo .... actu coronationis Imaginis B. M. V. in Claromonte Częstochoviensi nunc circa solennem coronatae Częstoch. B. M. V. in ecclesiam Glottoviensem .... introductione .... Brunsberg T. C. S. J. 1723. w 4ce, (F).

Porówn. Relatio (1717).

BRAUNE Caspar. Practica deutsch Casparis Braune võ Neiss der heiligen Universitet Krakaw Magistri. Uf das Jar Tausent Funfhunderth und

tzwey. B. w. r. 1501. B. m. i dr. w 4ce, k. nlb. 8.

Brak końca, gdzie mógł być wydrukowany rok i drukarz. Na tytule rycerz, nad którym słowa: Mars regirer; Obok niego stoi kobieta naga ze strzałą w ręku, nadpis: Venus mitherscherin.

Na odwrocie tytułu Przypis Janowi biskupowi Wrocławskiemu.

Żebraw. Bibliog. mat. 66. — Wierzb. Bibliogr. I. N. 697.

Jagiell. (kart 2). — Warsz. Uniw.

Brauner Ignac ob. Karer S. (1783).

Bräunig Joh. ob. Böckelmann (Utrum 1603).

Braunsbergensis urbs obacz Brunsberg (Oratio 1751).

Bravium christianorum heroum diadema. 1697.

Ob. Schau Fr. Alex.

Bravii Christianorvm Principvm notatae circumstanciae praeterlapsi interregni heroico carmine, ... [Poczem zaczyna się poemat pisany hexametrami: Castra Polona canam, populis memoranda futuris ....]. (Na końcu:) F. A. S. T. C. J. U. C. Bez osobn. tytułu. folio, 2 karty.

Opiewa elekcyą Augusta II. i tegoż zwycięstwa nad Turkami. (1697).

Ossol.

Brawse Jan ob. Aschenborn Mich. (1623).

(Brea Jan). Wykład sprawy ze strony W. Jana Barona de Brea Jego Cessarskiey Mośći Konsiliarza przeciwko W. Felixowi Baronowi de Dulfus w Sądzie Marszałka Koronnego Naywyższey Instancyi zawieraiący w sobie uwagi nad zarzutami W. Dulfusa ku oddaleniu żądania W. de Brea względem zapłat prowizyi od komornego niezapłaconego na terminach kontraktem oznaczonych tudzież od onemu za komorne dekretami przysądzonych wraz z przełożeniem powodów podniesienia Dekretu Marszałka Koronnego w tey sprawie zapadłego (po r. 1784). folio, str. 9. Warsz. Uniw.

Brea Maciej obacz Breu Maciej

BREDE Grzegórz BREITKOPF a Bredekopf de Konitz Prutenus, († w Lipsku 1529). Breuiuscula facilimaq; cōmentatio in paruulum philosophie moralis teneriori etati necessaria ad recte virtuoseq; uiuendum: per Magistrum Gregoriū Bredekoph de Konitz congesta, (pod tem wiersz saficzny do Czytelnika, złożony z trzech czterowierszów, a niżej tegoż 6 wierszy także do czytelnika). w 4ce, 22 kart nlb., druk gocki w dwie kolumny. (Na końcu:) Impressus est hoc op. Lipsigk per baccalarium Wolfgangū Molitoris de Monaco anno a nativitate Christi supra millesimū quingētesimū quinto. (1505). pod tem 16. wierszy łać. autora do czytelnika.

Dedykacya Joanni Allensteyn datowana Liptzk 1504 r. Akad. — Jagiell.

— Parvorū logicaliū opusculum de suppositione scilicet Ampliaatione. Restrictione. et Appellatione. Jnsup de Expositione. et Consequentijs Magister Gregorius Laticephalus de Konitz (poniżej 10 wierszy). Na końcu: Impressum Liptzigk per Conradū Kachelofen anno dni millesimo quingentesimo nono (1509). w 4ce, k. 24. Jagiell.

— Toż: .... Tamże 1514 w 4ce.

— Toż: .... Tamże per Wolfgangum Monacensem 1516. w 4ce.

— Parvulus philozophie moralis. B. r. i m. dr. (Na końcu:) Deo gratias. w 4ce, k. nlb. 20 dr. goc.

Sygn. zaczyna się na k. po tytule od aaaij do ddd$_4$. zatem rozprawa ta była częścią dzieła większego. Bandtkie S. J. notuje na kartce bibliotecznej: Forsitan Cracoviae, ut patet ex nota msc. — Cały egzemplarz zapisany, lecz noty wzmiankowanej nie znajduję. Jest tylko data r. 1508. Druk zapewne w Lipsku.

Na Iej karcie textu tytuł powtórzony z dodatkiem: In ethicam Aristotelis introductorius. Książka ta wyszła bezimiennie lecz jestto ten sam text co wydany w r. 1517. Textus przez Brede de Konitz.

Jagiell.

— Compendium sive parvulus antiquorum totam pene complectens logicam p. M. Gregor Breytkopf de Konitz in studio Lipsiensi. Lipsiae, Jacob Tanner, 1509. fol.

— Toż: .... Lipsie impressit Wolfgang Monaceus 1514. w 4ce, ark. I$_4$.

Ossol.

— Parvulus philosophie naturalis cum vtilissimo commentario ad studiosorum profectum per magistrum Grogorium Breytkoph de Konitz recollecto. (Poniżej wiersz z napisem:) „Magister Gregorius de Konitz ad Lectorem". (Na końcu dzieła:) Decatostichon Magistri Gregorii Breytkophs de Konitz. (Poniżej:) Finitum est hoc opusculum in famigera Liptzensi academia. Impressum per providum virum Jacobum Thanner concivem Anno a nativitate dni nostri salvatoris millesimo quingentesimo duodecimo penultima die mensis Januarii 1512. fol. sign. Aij—Eiij.

Takież dzieło bezimienne przyznają Janowi ze Stobnicy. Wrocławs.

— Saphicum carmen ad sanctum Joannem Baptistam. Liptzk, Jac. Thanner 1503. w 4ce. Czartor.

— Textus paruuli philosophie moralis Summa diligētia emendatus. Magistri Gregorij Brede de Konitz Saphicon ad Lectorem. Moribus comptis iuvenis decorus — Barbaros quęrit superare ritus — Splendidus vulgi pariterq; spernit Sensa ferocis. — Prębot huic cęlū spetiosa virtus, — Pellit ad ditem vitium malignos — Gaudium virtus, vitium profunda Tartara monstrat — Disce virtutes studiose lęctor — Horridi penas Phlęgetontis arcę, — Sume prudens nō moriture pulchri Gaudia cęli. [Winietka przedstawia pogoń litewską]. Bez wyr. m. dr. (Cracoviae, Haller 1517) w 4ce, kart 16.

Tylko zatytułowania druk. gockim. Na odwrocie tyt. dedyk. Joanni Allensteyn Theologiae Professori Gregorius Bredecoph de Konitz ex Grachovię XX. Febr. A. M. D. XVII.

Wierzbowski II. 927.

Bibliot. Kapituły gniezn. — Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Zamojs.

— Textus paruuli philosophiae moralis, verum iter ad virtutis arcem ostendens, cum iuuenibus, tum senibus, perquam vtilissimus, accurata diligentia denuo emendatus. Magistri Gregorii Brede de Konicz, Saphicon ad lectorem. [Na końcu:] Impressum Cracouiae per Mathiam Scharflenberger. Anno M. D. XXXI. (1531.) w 4ce, ark. C_8.

Dedyk. M. Joanni Allensteyn teologiae professori Marsipoliensi canonico praeceptori suo, magister Gregorius Bredekoph de Konicz, Lipsiae 19. Maii 1524.

Jocher 150. — Wierzb. II. 1072.

Branic. — Zamojs.

— Tractatulus succinctus artis poetice quedam generalia depromens, videlicet quid sit poeta, quot duplices que utilitates: quod instrumentum et officium eorum. Tum quod orator quod eius instrumentum vel officium etc. [Na końcu:] Impressum Liptzgk per Jacobum Abiegnum civem opidi eiusdem Anno salutis nostre 1500. w 4ce, k. 6.

Na odwrotnej stronie ostatniej karty wiersz z nacsołkiem: Magister Gre. Ko. egregio viro dno mgro Martino de Konitz sacrarum lvam pfessori et suo pceptori.

Wrocławs.

— Ob. Hegendorphinus Christophorus (1520) — Hesiodus (Georg. 1517) — Lancut Joh. (Algoritmus 1504) — Mancinus Dom. (Carm. ad lectorem, De pass. Domini 1525, Tractatus 1508).

Wiszniews. Hist. lit. III. 219. — Titius Nachr. von den Gelehr. aus d. St. Konitz. 9—21. — Zedler Univ. Lexic. 1733. IV. 1235. — Deutsche Biogr. IV. 303.

Brendenbachius Mathias B. z Krespe (ur. 1499, (1500) † w Czerwcu 1559) ob. Bredenbach Tilmann. (Anthyperaspistes).

BREDENBACH Tilmann B. z Emmerich. (1526 † 6. Maja 1587). Anthyperaspistes pro vera componendorum ecclesiae dissidiorum ratione D. Matthiae Bredenbachij Kyrspēsis, adversus convicia et calumnias Jacobi Andreae Smidelini, quas inscripsit hyperaspisten τῶν προλεγομένων Joannis Brentij: Continens absolutam potissimorum catholicae religionis dogmatum explicatienem, et veteris ecclesiae praxin in componendis, religionis dissidijs et exterminandis haeresibus, tum deindè luculentam eorum quae ab adversarijs adferri solent, confutationem. Annexa est passim in ipso opere depulsio sycophantiarum, quas idem Smidelinus in catholicae fidei propugnationem reverendiss. Domini D. Stanislai Hosii cardinalis et episcopi Vuarmiensis etc. atque item in

— Ett förmaningz-Breff aff en Widh turckiske Hofwet till Herr Castellanum Czarniozensem, verterat uthur polniska, åhr. 1673. w 4ce, k. 2. Jagiell.

Bref, (Ett) Som en Palsk Adelszmann, Hwilken är stadder hoos Konungen, Där han wistas uti Sachsen, har skrifwit til en desz uti Cracow warande Wänn. Daterat Dresden den 12 Martij Åhr 1700. Bez w. m. i r. (Stokholm, król. druk.) w 4ce, kart 4.

Ob. Epistola. (1700).

Są jeszcze dwa inne wydania z tegoż roku i z tejże drukarni. Czartor. — Jagiell.

— En polsk Adelsmans Bref om Romerske Pafwens Macht och Myndighet, samt des Beslut emot Cardinal Primaten och Biskopparna, Polniska Rikets Rad. Stokholm, trykt uti kongl. Boktr. hos Sal. Wankifs Ankia. Bez w. roku. w 4ce, kart 10 nlb. Jagiell.

— Ett Bref Skrifwit Til Högwälborne Herr Woiwoden N. N. Af en god Wän och frija Republiquens icke obekandta Ledamot. Vthur Pohlniska Spraket satt pa Latin, och vthur Latinen förswenskat. B. w. m. i r. (Stokholm, Król. drukarn. 1701) w 4ce, k. 4. nlb. Jagiell.

— Ob. Literae. Brief. Karol XII. (Protectorial 1704, Nädigste 1706, Skydde 1706).

— En Wäns, ifran Danzig til sin Wän i Königsberg angaende action wid Wilmanstrand. Öfwersatt af Fransöskan. Stockholm, (1741.) w 4ce. Petersb.

— Ett Uttog af nagre ifran Steinau uthi Schlesien den 20 Julii 1707. daterade Bref, om dhe Muskewitiske Callmuckers och Cossakers grufweliga förfarande, med mördande, skiöflande och brännande, kring Lissa i Stor-Pohlen och de där wid gräntzande Orter. Stockholm, Tryckt hos. Johann Henr. Werner, kongl. Majits ock Upsala Akad. Boktryckare (1707). w 4ce, 2 k. nlb. Jagiell

— Copia af det Bref ob. Bronitz P. J. (1705).

— Bref til erkebiskopparna uti Pohlen. (1705.) ob. Klemens XI.

— Of beffalning til Giwsen obacz Karol XII. (1705).

Bregensis (Briger) Joannes de Osiek Katedry Krak. Wikaryusz.

— Chronicon. (z Bogufała i Baszkona) (w Paprockiego Herbarzu wyjątek str. 550).

Obacz Janociana T. II. s. 27—9. T. III. 21. — Sommersberg. Siles. rerum. Script. I. 13—63. — Bentkowa. Hist. literat. s. 123. (Sommersb. T. II. s. 78—155). — Hanke Marcus. De silesiorum rebus ab a. 550. ad a. 1170. (porów. Sommersberg). — Lelewel Joach. — Bielowski Monumenta.

Bregi (di) Viconte ob. Puccitelli Virgilio (Le nozze d'amore 1646).

Bręglewicz Maciej ob. Buchowski P. (Signa 1701).

BREIDENBACH Bernard (BREYDENBACH) (kanonik w Moguncyi, † 5 Maja 1497 r.). Peregrynacya arabska albo do grobu S. Katarzyny panny y męczenniczki, którą aniołowie Swięći w Ar'abiey ná górze Synai pogrzebli, zacnych ludźi niektorych rodu niemieckiego, w roku páńskim 1483. pielgrzymowánie. Imioná ich są niżey. Ma rzeczy y z strony nabożeństwá, y spraw potocznych záprawde dziwne, czytánia godne. Przekładania X. Andrzeja Wargockiego. W Krákowie, w drukárni Symoná Kempiniego, Roku pańskiego 1610. w 4ce, kart 8 nlb., stron 112.

Dedykacya Wnej Paniey Jej Mći P. Katarzynie Radzieiowskiey Starościney Sochaczewskiey. Wiersze dwa pod herbami podpisał M. Mat. Biel. zapewne Mateusz Bielski. Zarazem:

— Żywot S. Katarzyny Dziewicy Chrystusowej i Menczennicy pisany od Simeona Metafrasta i innych wielu. Żyła około R. P. 260. W Krakowie, w drukarni Simona Kempiniego. Roku Pańs. 1610. w 4ce, kart 6.

W dedykacyi Peregrynacyi tłumacz opowiada o wyprawie Kolumba, opisuje czyny Marka Sobieskiego. Przed rozpoczęciem tekstu jest wizerunek S. Katarzyny a pod nim ośmiowiersz.

Po przedmowie następuje przedmowa do czytelnika:

Czytelniku łaskawy, gościa wielkiego, y w Oyczyznie naszey dotąd nigdy ieszcze nie-

bywałego, y owszem nie wszytkim słychanego, tę mówię peregrynacyą arabską posyłam tymi czasy in lucem. Zaprawdę iest co czytać, Panstwa, Narody, Miasta, Obyczaie rozmaite, rzeczy dziwne, morza, rzeki, nabożeństwo, y mieysca święte uważaiąc. Imiona tych Peregrynów są niżey w Historyey zaraz na początku, byli ludzie zacni rodu Niemieckiego, ieden z nich, nie tylko tą Arabską, ale y Jerozolimską opisał, iest temu lat sto dwadzieścia siedm, Roku mówię Pańs: 1483, ktorego sie też właśnie on zdrayca dusz ludzkich, to iest, Luter w Izlebie Saskim miasteczku wylągł, co odpusty y Peregrynacye potym swowolnym ięzykiem ganił, szerocem to w Apologiey moiey opisał. Myslilem wprawdzie y Jerozolimską przetłumaczywszy wydać, ponieważ Jaś: Wielm. Pan, Je. Mść Pan Jakub Pretfic z Gawron, Wojewoda Podolski, Trębowelski etc. Starosta etc. Pan wieku naszego ktory się w ludziach uczonych y w księgach dziwnie kocha, y z ktorego łaski Mciwey tenem też Exemplarz miał, na Drukarza chciał nałożyć, ale iż sie obaczyło, że X. J. M. Radziwiła dosyć iest dobrze opisana, tedy sie z tych miar zaniechało. A tak tę wdzięcznie przyimi, zdrow i łaskaw czytay.

Opowiadanie podróży jest dziełem Breidenbacha, zaś stylistyczne i oratorskie przystrojenie, tudzież teologiczne i historyczne przydatki są pióra Dominikana Marcina Rotha z Pforzheimu. Oryginałowi wartości dodawały drzeworyty szczególniej wiernie narysowane przez Gerh. Rewicha współpodróżnika.

Deutsche Biogr. 1876. II. 285.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

BREITENBACH Jan. Serenissimi, Eminentissimi, Europaeorum maxime triumphantis Principis ac Domini, Domini Vladislai D. G. IV. Sueciae, et Poloniae Regis Domini D. Mei Clementissimi. Ad thermas Badenses, accessus felix ac faustus gratulatio, ea qua par est, animi submissione succreta. Auctore juvene Joanne von Breitenbach, Equite Germano. Anno quo observant. Caesar invictissimus, et Rex maxime triumphans. FerDInanDVs III. et VLaDIsLaVs IV. IVste VnIta. Viennae, ex sacro Imperij Palatio, typis excudit Gregorius Gelbhaar (1638) fol. k. 6.

Encykl. Orgelbr. IV. 314. — Czasop. Ossol. 1828. Z. III. 106.

Jagiell. — Ossol.

Breithovia Susanna ob. Chwałkowski Joh. (Votiva 1654).

Breitkopf a Bredekopf. Breviuscula, 1505.

Ob. Brede.

Brelauscius Mathias ob. Loeaechius Andreas (1608).

Breliński Iwan ob. Potański Jurek (Wódka albo gorzałka 1614).

Breliński Teofil obacz Gnoiński L. (Łzy 1614).

Breme Elżbieta ob. Blemur Bovette (Wizerunek Wiktymy 1740).

Bremer Kazim. Władysław ob. Kruszyński Marc. (Heliade Ossolińskiego 1687).

BREMER Vit. Krönenburg, der (?) Gott ergebene keusche Jünglinge und Jungfrauen. Dantzig 1653. w 8ce.

Jocher 8244.

Bremondus Antoninus ob. Bongiochius Joannes Aloisius (1754, 1755) — Relatio (1752).

Brenciusz Jan (Breutzen) ob. Brentius.

BRENDEL Zacharyasz. Dissertatio de plica polonica. Jenae 1630.

BRENIUS Daniel de Breen. Socynianin (ur. w Haarlem 1594 r. † w Grudniu 1664 r.). Amica disputatio adversus Judaeos continens examen scripti cujusdam judaici e lusitanico in latinum versi, et responsum ad quaestiones ibi Christianis propositas. Cui adjuncta est explicatio locorum aliquot difficiliorum in Apocalypsi Johannis a cap. XI. usque ad finem libri. Anno Domini 1644. w 4ce, z przodu 2 karty nlb. i 152 stron. Akad.

— Epistola ad Martinum Ruarum data Amstelodami 27. Augusti 1627. w 8ce.

Umieszcz. w w 2giej Setce listów Ruara. Amstelod. 1681.

— Compendium theologiae Erasmi Roterodami 1677. w 24ce.

— Tractatus de regno eccles. per Christum in terris erigendo. Addita sunt annotata in apocalyps. Amsterdam 1657.

— Opera theologica Amstelaedami 1666. fol.

— Ob. Bibliotheca fratrum polonorum.

Sandius Bibliot. Antitrinit. str. 185—7. Jöcher Lexicon I. 1362.

BRENTIUS Joannes (Brentz, Huldericus Encaustius, Engster) (1499 † 11 Września 1570). Catechismus, to iest, zupełna nauka Chrześćiańska, przes Jana Brencivsza, pisma Prorockiego i Apostolskiego zniesiona, ktory mozesz dobrze małą Biblią nazwać. Abowiem to wszytko wsobie dostatecznie zawiera, co iest cwiczonemu w Pańskim słowie człowiekowi, wiedzieć potrzeba (Tu idzie: Godło z Pawła do Corynthian). Drukowano w Krolewcu Pruskim przes Jana Daubmana roku pańskiego M. D. LVI. (1556.) w 4ce, kart cccxciv. i kart 9. na przodzie. (Druk gocki).

Przemowę tegoż roku z Królewca datowaną podpisał tłumacz Ostaphi Trepka. Na k. 4ej nlb. s. od. jest herb księcia Albrechta pruskiego a pod nim wygląda orzeł z cyfrą 8.

Schnaase Zur poln. Lit. 62—3. — Osiński Skarga s. 73. — Lelew. Bibl. Ks. I. 194. ma mylnie rok 1566. Sprostował to Osiński. — Lelew. tamże. II. 209. — Powiada tłumacz, że Xciu Pruskiemu zawdzięcza, iż ten Katechizm wychodzi po polsku.

Jocher 3091. — Wierzbowski II. 1320.

Birgel. — Czartor. — Czetwert. — Gdańs. miejs. — Krasińs. — Ossol. — Zamojs.

— Ewánielia od Janá swiętego Apostołá y Ewánielisty nápisáná półtorastu kázaniem ięzykiem Łacinskim wyłożona. Z ktorego zásię ná polski ięzyk przez Wácławá Agryppę kásztálaná Mienskiego Dźierżawcę Niemonoyckiego Litwiná: Dla tych ktorzy Łacińskiego ięzyka nie vmieią iest przełożona. W Wilnie, w drukárni Janá Kárcaná Roku páńskiego 1588. fol. k. 1. i str. 534.

Zaczyna się od str. 11. u góry z lewej strony tytuł: „Na Kapitułę 1. (2 etc.) Ewangeliey ś. Jana“, z prawej: „Kazania Jana Brenciusza“. Na marginesach zewnętrznych cytaty z pisma św. drukiem kursywnym „Kazanie“, łacińskim dużym; zresztą wszędzie gockim. Text pisma św. bujniejszym, objaśnienie czyli wykład drobniejszym. Litery początkowe zwyczajne gockie, bez ozdób. Text ewangelii nie zgadza się z żadnem tłómaczeniem, ani biblii brzeskiej, ani Leopolity, ani z późniejszemi; Wujka, Gdańskiem. Polszczyzna w niem czysta, tłomaczenie wierne; w kazaniu też język czysty i piękny, bez żadnych cudzoziemskich wyrazów. Wyłożonych jest tylko 10 rozdziałów Ewangelii Jana w 82. kazaniach. str. liczb. 534 pod textem węzeł. Syg. Bij—Z, Aa—Zz, AAa—NNn (5), po 6 kart na literę.

Jocher 5197. — Maciejow. Piśm. dodat. — Wierzbow. II. 1677.

Czapski. — Bibl. Słucka. (Synodu Wileńs.).

— Libellus aureus, in quo agitur, de Officio Principum saecularium in Ecclesia Filii Dei. De autoritate sacrae scripturae. De traditionibus. De catholica ecclesia. Math. III. Securis ad radicem posita est. M. D. LVII. (Na końcu:) Regiomonti Borussiae, excudebat Joannes Daubmann a. 1557. w 8ce, 114. kart po jednej str. liczb. i kart 16 na przodzie.

Dedykow. przez Pawła Vergeriusa do Zygm. Augusta z datą w Królewcu w Grudniu. Jocher 2899.

— Was die ursach sey, das sich die, so man Lutherisch nennet, und die Bäpstler, nit mit einander der Religion halben vergleichen noch eins werden künden, das würdt hie in diser Schrifft grundtlich angezeigt, darauss auch erlernt würdt, was eigentlich die Hauptsach dises spans sey. Darbey auch wider die Lesterungen und Luginen Bischoffs Hosen (Hosius) von Warmientz: welches auch allen Christen nutzlich zulesen ist. Alles durch Herr .... lateinisch beschrieben, newlich aber verteutscht durch Andream Heller. Man findet auch hierinnen, das nit zuverhoffen ist, einicherley einigkeit oder vergleichung diser zweier Partheien der Religion halben, es were dann, das Christus und Beliaal, die finsternuss und das liecht, die warheit und die luge, mit einander sich vereinigen und vergleichen möchten, das man doch nit hoffen kan. Man findet auch hierinnen, grundtlichen und hellen underscheid, zwischen warer und falscher Religion, zwischen dem rechten waren Christenthumb und dem betruglichen Bapsthumb

Gedruckt zu Tüwingen (Tybinga?) anno 1560. w 4ce, 47 k. Czartor.

— Der Ehrnwirdigen, Hoch unnd Wolgelehrten Herren Johannis Brentii und anderer im zugeordneten Theologen vonn der Rechtfertigung des Menschen, Confession und Declaration. Wie sie dem Durchlauchtigsten Hochgebornen Fürsten und Herrn, Herrn Albrechten dem Eltern, Marggraffen zu Brandenburg, inn Preussen etc. Hertzogen etc. zugeschickt seind worden, Anno 1553. Mense Aprili. Gedruckt zu Königsberg in Preussen durch Johann Daubmann. Anno 1554. den 27. Septembris. w 4ce, Sygn. Aij—Ciij. Wrocławs.

— Ob. Andreae Jacob (1560) — Brendebachius M. (Antyperaspistes 1568) — Hosius Stan. (1558, 1568) — Vergerius (Dialogi quatuor 1559).

Encykl. Orgelbr. IV. 322.

BRERA Valerian Louis z Pawii (ur. 28 Grud. 1772). Notions sur la plique polonaise. Bruxelles 1797. w 8ce.

BRERETON Henryk. Newes of the present Miseries of Rushia: occasioned by the late warre in that Countrey. Commenced betweene Sigismond now King of Poland, Charles late King of Swethland Demetrius the last of that Name, Empereur of Rushia. London printed for John Bache 1614. w 4ce. (Druk gocki).

Istnieje zrobiona z tego podobizna w 20. egzemplarzach.
Zedler Lexicon IV. 1296.
Britsch. Museum. — Cesars. Bibl. w Petersb.

Breslar Joanna Karoli (de) obacz Maupas Henryk (Żywot czcigodny 1693).

Breslnensis Gregorius ob. Sarnicki Stanisław (Collatio).

Breslnius Adamus obacz Tectander Josephus (Morbi gallici 1536).

BRESKOTT (Breszkott) Ephraim (ur. w Wintzig na Szląsku 1670 † 16 Maja 1749). Der indianische Josaphat, auss des Damasceni Historia, durch die studirende Jugend in Bojanowa. Anno 1696. d.... Junii, nach 1 Uhr vorgestellet von Ephraim Breszkott Rect. Gedruckt zur Lissa durch Michael Buckken. fol. 2 karty. (teatr). Wrocławs.

— Nowy Testament Pana naszego Jezusa Chrystusa podług edycyi Gdańskiej roku 1632. ob. Biblia (1708).

Wydanie 2gie wyszło staraniem Sam. Lud. Zasadyusza.
Encyklop. powszech. Orgelbr. IV. str. 324. jest mylnie nazwany Breskoff.
Jocher 2307. — Baung. Merkw. Büch. T. III. s. 381.

(Breskott E.) Ad solennia nuptiarum .... Ephraimi Breskotti, Rectoris Scholae Bojanovanae .... Et .... Elisabethae Helenae, ... Davidis Scholzii .... Filiae .... Transmissa acclamationum patronorum et amicorum quorundam vota. Vratislaviae, in officina Baumanniana, typis exprimebat Johannes Güntherus Roererus, Factor. (1696) fol. 2 karty. Wrocławs.

— Die zwischen dem ..... Ephraim Breskott, der Schulen Bojanowa Wolverordneten Rectori und der .... Elisabeth Helena, des .... David Scholtzens .... Tochter, Den 16. Octobr. des 1696sten Jahres Glücklich vollzogenen Verehligung suchten mit nachfolgenden .... Zeilen zu verehren .... Nachgesetzte ... Freunde und Diener. Bresslau, in der Baumannischen Erben Druckerey, druckts Johann Günther Rörer, Factor (1696). fol. 2 karty. Wrocławs.

— Bey der Breskott- und Scholtzischen Verehligung wolte mit folgender Arie Seine Schuldigkeit ablegen ein Bekandter Freund. Bresslau, in der Baumannischen Erben Druckerey Druckts Johann Günther Rörer, Factor. (1696.) fol. 2 karty. Wrocławs.

— Ob. Scholz Dawid (Als Tochter 1696).

Adelung (Jöcher) Lexicon I. 2240. — Olof. Poln. Kirchengesch. II. 71. — Beytr. zu den Act. Hist. eccles. T. II. 429.

BRESLAU Joannes Fridericus. J. N. J. Amen. Positionum theologicarum ex articulo III. August. Confessionis de Christo filio Dei, pars secunda quam numine Dei O. M. sub praesidio Alberti Menonis Verpoortennii SS. theol. D. et Prof. publ. ill. athenaei rectoris et ad SS. Trinitat. pastoris patroni ac praecep-

toris sui sancte colendi in acroatorio maximo die XVII. junii MDCCXXXXV. publice defendet Joannes Fridericus Breslau Cossebuensis, ex dioecesi Seehusana, Palaeo-March. Gedani, typis Thom. Joh. Schreiberi athen. typogr. (1745) w 4ce, razem kart nlb. 12. to jest kart 2. i od str. 81 do s. 100.

Dedykacya Gedan. Senatui, item Paulo Swietlicki Archidiacono. Car. Ern. Nimsgart Adamo Breslau Chirurgo. Jagiell.

Breslau (Breszlaw) ob. Wrocław.

Breslauische Niederlage ob. Wrocław (1700).

Bresslaw Chronica ob. Cureus J. (Schlesische 1587).

Bresslauer Catechismus. Neyss. 1570. w 4ce.

(Przyłęcki).

Bresler (Bressler) Daniel ob. Keckermann Bartł. (Delineatio locorum 1714).

BRESSLER und ASCHENBURG Ferdinand Ludwig (von) z Wrocławia (ur. 4 lipca 1681 † 1722). Les souverains du monde. Généalogie de leurs maisons, gouvernement, religion, revenus, forces, titres, armoiries, origine hist. et résidence. Tome IV. A la Haye 1722. Avec gravs. ins. au texte représ. les blasons. w 12ce.

Obejmuje: La Russie, la Pologne, la Hongrie.

Przedruk wyszedł w Paryżu 1734.

Barbier IV. kol. 566. — Zedler Lexic. IV. 1309.

Breslographia ob. Hevelius ab Hennenfeld M. (1613).

BRESSEY comte (de). Compliment prononcé le 26 Novembre 1755. à l'occasion de la statue élevée par Stanislas le Bienfaisant à Louis le Bien-Aimé. Pár M. le Comte de Bressey, mestre de-camp de cavalerie, en sa qualité de directeur de l'Académie des sciences et belles-lettres de Nancy. A Nancy, chez Pierre Antoine, imprimeur ordinaire du Roi, de la Societé littéraire et de l'Hôtel de ville. (1755.) w 4ce, str. 10. Czartor. — Ossol.

Brestense Collegium S. J. ob. Prażmowski Fr. (Pantheon 1797) — Sapieha Cas. L. (Meta gloriae 1659) — Sapieha Franc. Kar. (Oceanus 1680) — Sapieha Fryderyk (Anathema 1723) — Sapieha Jan Fryd. (Novus Gratianus 1716, Honor 1735, Joannes 1752).

Brestianense templum obacz Pociej Kazim. Alex. (1729).

Brestensis dioecesis ob. Directorium (Luceoriense 1737).

Breszkott Ephraim ob. Brescott E.

Breszlaw (Breslau) ob. Cureus Joachim (1587).

Bretislaus Bohemiae dux ob. Schmid Dawid (De antiquo 1698).

BRET Antoni (1717 † 25 lut. 1792). Dwojakie głupstwo, komedya we trzech aktach. Warszawa, w druk. P. Dufour dr. J. Kr. M. i Rzeczyp. 1780. w 8ce, str. 107.

Czartor. — Kijows. — Warsz. Uniw. — Zieliński.

Bret Joan. obacz Le Bret (Acta 1764).

Bretislai (de) nummo ob. Schmid Dawid.

BRETKUN Jan (Brethe, Bretke) († w Królewcu 1602). Postilla tatai esti triumpas ir prastas Ischguldimas Euangeliu, sakamuiu Baszniczoie krikschczionischkoie, nûg Aduento ik Waeliku. Per Jana Bretkuna lietuwos plebona Karaliaucziuie Prusûsu. Isspaude Karaliaucziuie Jurgis Osterbergeras. Maeta pono 1591. w 4ce. Część I. k. 4. s. 431. i k. 1. Cz. II. s. 525. i str. 2. errat.

Dedykow. Georgio Friderico Marchioni Brandeb. Borussiae principi.

W tekscie idą drzeworyty do połowy stronnic, liche i bez znaków rytownika. — W tekscie widocznemi są te pomyłki.

W tomie I. str.	40.	jest mylnie ozn. liczbą				44.
	„ 44	„	„	„	„	40.
	„ 75	„	„	„	„	57.
	„ 94	„	„	„	„	64.
	„ 108	„	„	„	„	168.
	„ 239	„	„	„	„	238.
w t. II.	„ 52	„	„	„	„	61.
	„ 61	„	„	„	„	45.
	„ 210	„	„	„	„	201.
	„ 243	„	„	„	„	259.

Siarcz. Obr. I. 44. — Roczn. Tow. Warsz. P. N. T. XV. 344.

Czartor. — Jagiell.

— Giesmes duchaunas 1589.

Drugi ten zbiór pieśni po litewsku. (pierwszy był 1547. przy katechizmie Moswidiusa) zaopatrzył Bretkius przedmową do Pastorów kościołów Litewskich. W niej mówi, że egzemplarzy Moswidiusa już zabrakło, a gdy księża nowe natworzyli pieśni, on ulegając ich życzeniom Moswidiusa powiększył, i uporządkował pieśni według kancyonału.

— Giesmju - Knygos. Karalauczuje 1751. Vorrede J. Quandta.

— Ob. Dawid (1625).

Łukaszew. Wyzn. helw. w Litwie. II. 264. — Jocher. Obraz. II. 110. — Encykl. Powsz. III. 595. 329 — Jöcher Lexic. I. 1367. — Dzienn. Wileńs. 1824. I. 382., 1828. V. 253. — Lilienth. Erläut. Preuss. II. 751. V. 792—3. — Adamowicz w Kuryer. Wileńs. 1861. N. 56. str. 558. — Ewangel. Gemeindeblatt. Königsb. 1864. N. 33.

BRETTSCHNEIDER Joannes (Placotomus Med. Dr. (1514 † 1574). Bericht von Bestellung lateinischen Schulen. Königsberg 1562. w 12ce.

— Carmen gratulatorium ad sereniss. et invictissimum principem ac D. D. Fridericum II. D. G. Daniae, Norvegiae etc. Regem etc. etc. Rostochii, in officina Jacobi Lucii Transylvani 1577. w 4ce. Krasińs

— Erotemata dialecticae in compendium redacta. Regiomonti 1567. w 8ce.

— De natura cerevisiarum et de mulso. Regiomonti 1549. w 8ce.

— De ratione docendi, disputatio ad quasdam controversias a M. Josua Menio motas, scrip. Dantisci d. 12. Nov. a. 1563. w 8ce.

Tu ogłosił ośm assercyi przeciwko wystawianiu dyalogów niemieckich. Toż samo jest w broszurze Schola od str. 28. p. t.: De actionibus fabularum, quod latinas non germanicas comoedias agere conveniat.

— Ratio docendi juventutem, usque dum in Academias transmitti possit; ad Senatum Elbingensem. 1566. w 8ce.

— Schola: sive latinae scholae constitutio, Gradus praeceptorum, exemplorum et exercitiorum, per quos pueri rectissime, et brevissimè, ad mediocrem utriusq; linguae, et generalem philosophię, potissimum moralis, cum pietate, cognitionem perduci possint, exponens, autore Joanne Placotome Medico Physico Dantiscano. Ejusdem: Themata, ad rationem docendae juventutis spectantia, in quibus capita et fundamenta rationis docendi explicantur. Item de vocatione et actionibus fabularum: Apologiae loco ad tempus edita. Franc. apud Haeredes Christiani Egenolphi. Anno M. D. LXVI. (1566.) w 8ce, kart 32.

Dedykacya Consulibus reipubl. Elbingensis. Te i inne pisma nie należą do bibliografii polskiej, przytaczam niektóre tylko dlatego, że je wzmiankują nasze źródła jako utwory gdańszczanina.

Praetorius Athenae ged. 1. 30. 33. — Jöcher Lexic. III. 1614. — Łukasz. Hist. szkół I. 430. Jagiell.

— Ob. Eobanus Hessus (1564) — Schreckius Wal. (Elegia ad Placotomum 1568).

BRETSCHNEIDER Samuel. De Prosperi Aldovisci Romani Idengraphia, aut si navis Graphimantia per Sam. Bretschneiderum. Thorunii, ex offic. Senatus et Gymn. 1704. w 4ce, ark. E_2. Czartor.

— Ob. Böckelmann (Utrum 1603).

Bretzner ob. Entführung.

BREU Maciej (Brea) Rektor Gimn. Toruńs. († 1575). Novae scholae Thoruniensis ratio doctrinae et disciplinae, conscripta a M. Mathia Breu scholae ejusdem rectore. Dantisci, excudebat Jac. Rhodus, anno Domini MDLXVIII. (1568.) w 4ce.

W dziełku tem opisuje otwarcie i urządzenie szkoły toruńskiej.

W Encyklop. powszech. Orgelbr. IV. str. 308. nazwany jest Brea Maciej.

Praetorius Athenae Gedanenses 197—200. str. — Zernecke Summarischer Entwurf des Geehrten u. Gelehrten Thorns str. 34. Tu podaje mylną datę śmierci jego r. 1587. — Hartknoch's preussische Kirchenhistorie 886. i 7. str.

Breunich Giov. Mich. Kompozytor ob. Metastasio Pasquini (1746).

(Breve). Anmerkungen über das den 13. April 1726. an den königl. und Churf. Sächsischen Prinzen abgelassene päbstliche Breve „dilecto in Christo fi-

lio nostro Friderico Augusto" 1727. w 4ce, ark. B_2.
Panował wówczas Benedykt XIII. obacz Anmerkungen.

Breve ob. Benedykt XIII. (1741) — Benedykt XIV. (1741—2) — Danquart Balt. (directorium 1692, 1694, 1699) — Francken Chr. (Colloq. Jesuit. 1579, 80, 81) — Gliczner Er. (colloquium 1565) — Hacki Mich. (compendium vitae 1685, 1692) — Innocenty papież (1620, 1698) — Klemens XI. (ad ordines 1709, ad A. Załuski 1701, pro immunitatibus 1712) — Klemens XIII. (albo list S. Oyca 1767) — Oborski Thom. (encomium 1615, ob. Tylicki P.) — Pius VI. (ad Archiepiscopos 1789) — Przyjemski Chr. (primi pontif. 1666) — Polancus Jan (directorium 1566) — Tylicki P. (compendium 1615 ob. Oborski) — Wannowiczy Jan (relatione della madre 1671).

BREWER Hermann (1663 † w Petersb. 2 lipca 1721). Kurze Anzeige derer Scribenten, aus welchen die Historie von Liefland nach Möglichkeit zusammengefasst werden könnte zum weitern Nachdenken bey müssigen Stunden.
Umieszcz. w Ruyen Bergmannsche Sammlung.
Encyklop. Orgelbr. IV. 332. str. — Gadebusch Abhdlg v. livländ. Geschichte str. 181—4. — Recke u. Napierski I. 225—7. — Winckelmann Bibl. Liv. N. 16.

BREVER Jan ojciec Hermana (ur. 1616 r. Superintendent w Rydze um. 12 Maja 1700 r.). Induciae Sueco-polonicae in ampliss. panegyri Rigae in Collegio publico carmine epico memoriter decantata. Rigae (1636) w 4ce.
Winckelmann N. 2119.
Bibl. miejs. w Rydze.

— Orationum In Rigensi Athenaeo habitarum, Pars prima cum Memoria Samsoniana, et repraesentatione materiarum idonea: Curante M. Joh. Brevero Eloq. Prof. Francofurti ad Moenum. Sumptibus Petri Hauboldii. Anno M. DC. LV. (1655) Wrocławs.

— Program ad funeris exequias Stanislai Chochlowsky. Rigae 1695. w 4ce, 1 ark.

— Toż: .... przedruk Jerz. Casparego. Rostochi 1714. w 4ce, 8 str.
Recke u. Napiersky I. 250—255. str. 340.

— Obacz Caspari Daw. (Exequiae 1701).

Breveś ob. Socinus Fr. (quaes. de div. mat. 1619) — Wolzogenius Jan (in meditationes 1657).

Brevia ad M. Radziejowium. 1701. — Ob. Klemens XI.

Breviario Segoviano, Sevilla, Meyn. Ungut e Lancislao companneros 1493.
Czartor

Breviarium cracoviense. Venetiis, per Nicolaum de Francfordia 1483. w 8ce
Grässe. Tresor des livres I. 533.

— Tripartitum Cracoviense Gnesnense et Posnaniense Gaspar Hochfeder arte sua impressoria duce ac fortuna comite. A. S. 1494. w 8ce mniej.
Jocher 6477. — Wiszniews. Hist. lit. IX 190. — Encykl. kościel. II. 594.
Dzików.

— (vel viaticum, secundum usum Cathedr. Cracoviensis. Nurembergae, Georg Stuchs ex Suczbach impensis Joh. Haller. 1498. w 8ce).
(Brak początku).
Zaczyna się od k. XIX. (sygn. Ciij) psalmem XXV. Poczem idą porządkiem psalmy, modlitwy i litanie aż do k. XCIX (sygn. N_3). Kończą trzy nlb. strony indeksu. Druk gocki we dwie kolumny; pierwsze litery wersetów, tytuły i liczbowanie stron drukowane są farbą czerwoną.
Poczem nowa numeracya od karty I—CCCCXLVII. i 1 nlb. (sygn. a—a_8, aa—zz—$_8$, Aa—Kk_8). Są to znowu modlitwy do odmawiania w godzinach kanonicznych. Druk podobny jak w I. części, tylko czcionki nieco mniejsze. Na końcu modlitw 2 sześciowiersze hexametryczne:
Modus concludendi collectas datur per hec metra. Na odwrocie ostatniej karty: Finit opus breuiarij vel (ut a vulgo nomen traxit) viatici .... secundum chorum et usum (rubrica quod al's solet dici) cathedralis cracoviensis ecclesiae ... Quod diligentissime insuper emendatum atque correctum est impressus per Georgium Stochs ex Sulczbach civem nurmbergensem .... impensis vero Johannis Haller ciuis cracoviensis. Anno incarnationis dominice Millesimo Quadringentesimo nonagesimo octavo. Decima quarta ante Kalendas Junij.

Poczem tymże drukiem 10 kart nlb., z których 6 sygnowanych u dołu liczbami arabskiemi zawierających modlitwy „In festo immaculatae virginis mariae" oraz „Complectorium commune". Na końcu: Finis complectorii. Uniw. lwows.

— secundum usum insignis ecclesie Cracouien. nouissime impressus. (Tytuł czerwonemi literami gockiemi). w 8ce, k. 2. i k. II—CVI. k. I—CXLIIII. k. I—LXXVI. k. I—LXXXVIII. i k. I—CLI. kart nlb. 11. i k. I—XXX. Razem kart 608.

Sygnatura arkuszy idzie $A_2—N_{10}$. $a_1—s_8$. $A_1—K_4$. $a_1—l_8$. $AA_1—TT_7$. $a_1—a_8$. $b_1—b_5$. $aa_1—dd_8$.

W egzemplarzu Bibliot. Ossolińskich inna jest sygnatura, mianowicie: karta tyt., k. nlb. 14, i sygn. (po 10 k.) $A—N_{10}$, UUYYij, UUiij, YYiiij i kart 4, oraz $aa—dd_8$. (po 8 k.).

Na odwrocie k. tyt. umieszczona wiadomość, tak jak w Liber horarum z r. 1508, że dzieło to zostało wydrukowane z polecenia biskupa krak. Jana Konarskiego, który chciał usunąć przez to niedogodności płynące z używania rozmaitych brewiarzy, różniących się zwłaszcza w oznaczaniu godzin kanonicznych. Konarski osobnymi listami pasterskimi nakazał duchowieństwu zaopatrzyć się w to wydanie brewiarza, drukowane u Hallera, a to pod karą 3 grzywien: „Et ab alio nullo impressore infra hinc annum scilicet 1507. ad sexennium eos audeant comparare praeterque a praefato Johanne Haller". Równocześnie zakazał wszystkim księgarzom i drukarzom pod groźbą exkomuniki sprowadzać w tym czasie inne wydanie brewiarzy do diecezyi.

Poczem idzie kalendarz i modlitwy brewiarza. Przed sygn. aa rycina (na całej stronie), przedstawiająca Matkę Boską, bez podpisu rytownika. Na karcie dd_8 modlitwa do Świętego Stanisława.

Na początku Kalendarz z polskiemi nazwiskami miesiąców: Styczeń. Luty. Marzecz. Cwiczien. May. Czyrwiecz. Lypień. Szerpien. Wrzesien Pasdziernik. Listopad. Grudzień.

Jocher 6480 ma bez daty, i z liczbą kart CLI. — Bandt. Hist. dr. kr. P. I. 257. — Wierzbows. Bibliogr. I. N. 698.

Karmel. lwows. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— sive viaticum. Cracov. Haller, Mar. Scharffenberger. H. Wietor 1524. w 4ce.

Z r. 1528. obacz: Horarum liber. Dzików.

— s'm ritum insignis Ecclesie Cracovien. Nouiter emendatum. (Poczem rycina, a pod nią:) Non recedat volumen legis huius ab ore tuo, sed meditaberis in eo diebus ac noctibus. Josue 1. (Na końcu:) Bręuiarium siue viaticum scdm nouam Alme Ecclesie Cathedralis Cracovien. Ordinationē, feliciter explicit Anno Dni M. D. XXXVIII. Mense Augusto. Venetijs, opera et industria solertis Calcographi Petri Liechtenstein Coloniensis. Impensis v'o honestissimor viror, Michaelis Wechter a Rymanow, Marci Scharffenberger, Joannis Püttener: Ciuium et Bibliopolarum Cracoviensium. (1538) w 8ce, k. nlb. 12. liczb. 496.

Kalendarz wraz z tytułem kart 10. (Poczem:) Sequitur memoria passionis Domini nostri, kart 2: Poczem psalmy i modlitwy dalsze brewiarza na k. liczbowanych. Dzieło sygnowane $a—z_8$, $r—r_8$, d $—d_8$, $7—7_8$ oraz $A—Z_8$, $AA—MM_4$. Dalej kilka kart czystych i sygn. $NNij—NN_{10}$.

Tytuł czerwono drukowany nad SS. Stanisława z Piotrowinem i Floryana postaciami. W środku aniołek trzyma dwie tarcze herbowe.

W obramowaniu pierwszej karty psalmów pomieszczono 6 rytowanych wizerunków proroków i Jezusa.

Na k. 12. rycina na całej stronie, pochód rycerstwa z muzyką i podpis: Rex David. Na k. 83, 267 i 457. po ośm małych rycinek. Na k. 266, 452 i 456. ryciny na całej stronie. Rytownik nie podznaczony. W kalendarzu „Aureus numerus" rozpoczyna szereg lat oznaczonych. Idzie od roku 1539. do 1672.

Jocher 6489. znaczy według Bandtkiego fol. ark. 64.

Dzieduss. — Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— secundum rubricam, ordinem seu consuetudinem almae Gnesnensis ecclesiae in officina Georgii Stüchs ex Sultzbach, ciuis Nurenbergensis, impr. a. sal. 1502. die iouis XIIII. m. aprilis, finit feliciter. (Initium calendarii usque ad m. Dec. desideratur; folia media contaminata, laesaque.)

Kat. Racz. III. 451.

Kórnik. — Raczyńs.

Breviarii seu viatici alme metropolitane Ecclesie Gnesnen. correctionis nove summo studio et diligentia Rndmi in Christo patris domini Joannis de Lasco ejusdem ecclesie archipresulis fe-

liciter praesidentis. Ad honorem et laudem sanctissime trinitatis intemerateque Marie Deipare virginis et divi Adalberti patroni totiusque. Gnesnen. ecclesie utilitatem perpetuam ordinati. Impensis Domini Jodoci Ludovici Decii, Lugduni per singularis industrie calcographum Jacobum Sacco vigilantissima cura impressi anno domini. 1519. die XII. mensis Augusti w 8ce, 8 k. nlb. 96. 184. 41. i 179 kart liczb.

Tytuł powyżej wypisany znajduje się na odwr. str. karty 179. na końcu. (Druk gocki).

Jocher 6485. Akad.

— seu viaticum almae ecclesiae metrop. Gnesnensis. Venetiis. 1540. w 8ce. Raczyńs.

— Plocense. Venetiis 1506. w 8ce.

Notat. Przyłęckiego.

— novum in usum insignis Ecclesie cathedralis Plocensis 1520. Na końcu: Venetiis in edibus Petri Lichtenstein. Impensis egregiorum virorum Johannis Haller et Marci Scharffenberg civium Krakoviensium excussum. 8. 521 str. z jednej str. liczb.

Przypisanie: Erasmo Episcopo Plocensi. Na końcu jest data roku 1519.

Jocher 6486. Wrocław.

— diocesis Poznanień. Iterū diligentissime reuisum et emendatum. Magnaque ex parte imutatū. Et ad Ritum Metropolitane Ecclesie Bniń. quam potuit vicinius reductum. U dołu na tytule: Jheremie XLVIII. Maledictus qui facit opus domini fraudulenter. Na ostatniej karcie: Pro operis conclusione ad Lectorem, gdzie między innemi pisze: atque nunc iterū presidente Reuerendiss. in Christo patre et dno domino Johanne de Lathalyce dei gratia Episcopo Posnaniensi postremo reuisa. et sub incudem data sunt. etc. a kończy: Excusum Lypsie in officina industrii viri Melchioris Lotheri Impensis Nicolai Haberland ciuis et negociatoris Posnanień. Anno domini M. D. XXX. (1530).

Na odwrot. str. tytułu herb Prawdzic i 8. wierszy łac. w 8ce, kart 7. kalendarza, stronnic liczb. po jednej stronie CLVII. (157) indexu k. nlb. 3. kończy: Pro operis conclusione ad lectorem k. 1.

— toletanum. Hispali per Meinardum Ungut Alemanum et Stanislaum Polonum 1493. w 4ce.

— varmiense magna cura ac diligentia castigatum. (Drzeworyt z herbem Kromera). Coloniae, apud Math. Cholinum M. D. LXXXI. (1581.) w 8ce.

Dzieli się na 5 części. Na końcu 1ej na str. 68: Series chartarum breviarii varmiensis quod in quinque partes hoc ordine divisum est. Tituli calendarii atque rubricarum generalium seu primae partis a, b, c, d, e, f. Psalterii seu 2dae partis A, B, C, D, F, G, H. J, K, L. Proprii de tempore seu 3. partis. Aa, Bb, Cc, Dd, Ee, Ff, Gg, Hh, (tak aż do Ooo). Proprii de sanctis seu quartae partis (a. do t). Communis Sanctorum seu 5. part. aa, bb, cc, dd, ee, ff. octerni omnes partes praeter Ooo, F. et ff. quaternos. Ark. 1. i 2gi nie liczbow., dopiero ark. 6. karta 7. zaczęto liczbować aż do str. 66. każdy arkusz ma 8. k. Po tytule idzie odezwa Kromera do dyecezanów, in arce Heilsbergensi a. d. 1579. (karta 2—5) potem Breviarii totius ratio (k. 5—6.) potem Calendarium (k. 6—14.). Na karcie 15. zaczyna się paginacya od 1. z nadpisem: Rubricae generales breviarii. Na ostatniej k. nieliczbow. Abbreviaturarum explicatio i Series chartarum.

Część II. sign. A—L. liczbowana 1—165. (4 karty nieliczbowane) z nadpisem: Psalterium dispositum per hebdomadam secundum consuetudinem ecclesiae varmiensis.

Pars III. Proprium de Tempore ark. 37. po 8. kart. tylko ostatni ma kart 4. (Signat. A—Ooo) jest pagiuacya rzymska I. do CCCCC. LXXXI.

Te trzy części dochowały się w bibliot. kapitulnej w Frauenburgu pod Nr. 2445.

— Vladislavien. ecclie: studio et cura Rmi dni Luce Gorcani epi eiusdem ecclie nuper defuncti castigatum; eiusdemq; impendio editum. 1542. w 8ce.

Dedykacya Mikołaj. Dzierzgowskiemu bisk. Chełmskiemu, nominatowi Włocławskiemu. Mieści kalendarz z miesiącami po polsku znaczonemi, dalej kart 457. Officia. Po nich Regule generales rubrice wladislaviensis dioecesis. Opis dokładny przez X. S. Chodyńskiego w Encykl. kościel. II. 594—599.

Przegląd katolicki 1871. s. 295.

Wrocław.

— Vratislaviense. Venetiis 1499. w 8ce.

— Ob. Viaticum Wratislav. (1501).

gen Elbingen. Von Kleinodien welche poln. Republic an Brandeburg wegen Elbingen eingesetzet. Von der Stadt Riga. Vom Einzuge der poln. Abgesandten am Türck. Hofe. Aenlichkeit der Königr. England und Polen. Nativität Königs in Polen. Poln Frieden mit Türcken. Jagiell.

— Verschiedene, so in der Thornischen Affaire von hohen Potentaten, und anderen, geschrieben worden, nebst einigen Erläuterungen. A. 1725. w 4ce, kart 8.

Na końcu: Mit Schrifften Johann Streiters Obejmuje pisma królów Pruskiego, Angielskiego i Duńskiego i odpowiedź Augusta. Jagiell.

— Jüdische Briefe über den Krieg in Pohlen. B. w. m. 1770. w 8ce.

— Merkwürdige, an einen Polnischen von Adel geschriebene Briefe, von denselben wegen ihres wichtigen Inhalts dem Druck übergeben. Allen Freunden der Wahrheit, ganz besonders aber den dissidentischen Einwohnern des Königreichs Polen und Grossherzogthums Litthauens, Hohen und Niedern, geistlichen und weltlichen Standes, zur genauen Erwegung und Beherzigung vorgelegt. Gedruckt in dem andern Jubeljahr nach 1570. (1770.) w 8ce, str. 272. i rejestr.

Dotyczy unii między lutrami a reformow. protest.

Jocher 9710. Krasińs. — Raczyńs.

— eines sächsischen und polnischen Geistlichen, den innern Zustand der Dissidenten in Polen betreffend. Erstes Stück. Hamburg 1770.

Recenzya jest w VII. Stück der Neuen Danziger Berichte.

— Briefe eines sächsischen und pohlnischen Geistlichen, den innern Zustand der Dissidenten betreffend. Ein anderes Stück. Nebst einer Vorrede, welche muthmassen lässt, dass in dieser Schrift wichtige Anecdoten enthalten. Cöln am Rhein, bei Pierre Marteau. 1772. w 8ce, str. 119.

Przedmowa przez p. Marteau datowana 23. Grud. 1771. opowiada, że są to listy przejęte od posłańca Konfederatów, który przenosił listy dyssydentów duchownych. Zaręcza nie wierzących, że on Piotr Marteau żyje i że istnieje taka firma w Kolonii. Listów jest 6. od lipca do Oktob. 1771 r.

W pierwszym liście wzięto asumpt z broszury wyszłej w Hamburgu u Harmsena: Briefwechsel eines Sächsischeu und Pohln. Geistlichen. Powiada: Herr R. (iedel) Predigt ist schon seit 1764. gedruckt, und jetzo bekomme ich sie erst in der angeführten kleinen Schrift zu Gesichte. Powiada, że p. R. musi być jeszcze bardzo młodym duchownym, skoro jeszcze w r. 1754. nie jest wzmiankowany w Alten und Neuen von dem Zustande der evangel. Kirchen in Pohlen. Zkąd to więc poszło że go obrano Generalnym Conseniorem. Wyjaśnia, opowiadając przebieg Seniorats-Wahl w r. 1766 Od str. 97. opowiada o gwałtach popełnianych w W. Polsce przez Konfederatów, wymienia komendę Gogolewskiego, Ujejskiego, Murawskiego. Polemizuje z krytyką w VII. St. Neu-Danzige Berichte. Zakończa: Beylage. Copie eines Schreibens welches an eine jede Stadt in Gross-Pohlen geschickt worden d. 9. Octob. 1771. podpisany przez Mich. Jana Paca Marszałka Konfederacyi W. X. Lit. Jagiell.

(Briefen). Kann man bey einem seichten Kopf und bösen Herzen ein guter Criticus seyn? In einigen Briefen an einen Freund in Pohlen, durch das Beispiel des Verfassers der Briefe eines sächsischen und pohlnischen Geistlichen den Zustand der Dissidenten betreffend, erläutert. Als ein Anhang sind die Briefe des Sächs. u. Pohln. Geistlichen beygefügt. Franckfurt und Leipzig. 1771. w 8ce, k. 4, str. 96.

Jestto odpowiedź na Briefe eines Sächsischen und Pohlnischen Geistlichen, które za paszkwil autor uznaje. Zastrzega się, że nie ma stosunków z Conseniorem Riedlem, ani też z jego wrogami. Dla nie znających paszkwilu listy te dołącza na końcu. Przedmowa podpisana in Gross-Pohlen 2 Octobr. 1771. Do strony 51. idą ośm listów autora. Od str. 52. Briefe eines Sächsischen und pohlnischen Geistlichen den innern Zustaud der Dissidenten in Polen betreffend. Jest tych listów ośm. W przedmowie mówi, że czerpie materyał od przyjaciela z Polski, z którym zażyle żył w Jenie. Listy zastanawiają się jak i dlaczego szkoły upadły w Polsce. Listy datowane od r. 1764—12. Decemb. 1766.

— Ob. Baumhauer M. P. (1764). Jagiell.

Z temi dwiema pracami bezimiennemi razem wyszła (i razem wszystkie trzy oprawiano), praca bezimienna Kalfussa J. G. Freymüthige Betrachtungen. Frankfurt und

Kroon van Polen en den Moscovischen Tsaar. s. l. 1672. w 4ce, str. 8.

Obejmuje list Wojewody Chełmińskiego Jana Gnińskiego i Cara Moskiewskiego i traktat pokoju między Polską a Rossyą z 9. Kwietnia 1672 r.

— van eene Engelsche Dame in Russland, aan hare vriendinne in Engeland. Met geschiedkund. aanteeken. Uit het Eng. Rotterdam 1776. w 8ce, str. 132.

Briga obacz Węgrzynowicz Antoni (Alphabetum 1710).

Briger Jan (z Brzega Jan), Polak, Wikary Kat. Krakowskiej, Kronikarz.

Paprocki Herby rycers. pols. s. 550. — Starowolski Hecatontas. — Janociana II. 30 —1. Sommersberg. T. I.

BRIGIDO Józef Gubernator Galicyi. Allocutio Excellentissimi et Illustrissimi Domini Domini Josephi S. R. I. Comitis a Brigido et Bresowice, liberi Baronis in Mahrenfels, S. C. R. Apostolicae Majestatis Camerarii, Consiliarii actualis intimi, nec non Commissarii regii plenipotentiarii in Regnis Galiciae et Lodomeriae, et ducatibus Oswiecim et Zator, occasione primae solemnis introductionis statuum et ordinum Regnorum Galiciae et Lodomeriae, et Ducatuum Oswiecim et Zator habita die 11. mensis Septembris Anno Domini 1782. Leopoli, typis viduae Josephae Piller, Caes. Reg. Gub. typ. w 4ce, 1 ark. Jagiell. — Ordyn. Zamojs.

— Kreisschreiben. Von dem königlichen galizischen Landesgubernium. Lemberg 15. July 1787. podp. Graf von Brygido. folio, str. nlb. 1. (tekst niem. obok pols.). Krasińs.

— Uniwersał względem skasowania niesłusznie postanowionych .... Committe-Sub-committe, y inszych takowych schadzek we Lwowie, jako y po dystryktach. We Lwowie, dn. 2. czerwca 1790. Jozef Graf Brygido, Antoni Eller von Dornfeld fol. mn. 1. k.

— Ob. Dwernicki Bern. (Exercitatio academica (1782) — Herrman Nepom. Antoni (1784) — Michaelis Joh. D. (Dissert. de Jehova) — Smietanka Faust. (Tentamen ex historia 1784).

Brigitta Św. ob. Brygida.

BRILLIADA (BRYLLIADA) Urban M. lwowianin († 1635). Diadema Palladis per Anagrammata. Eruditissimis viris artium et philosophiae licentiatis oblatum. Ab Urbano Brylliada Leopolien: Cracoviae, in officina Simonis Kępmpinij A. D. 1608. w 4ce, k. 6.

Na odwr. tyt. ad Ill. Petrum Tylicki Epis. Crac. Prosphonensis (wierszem). Dalej ad Andr. Schoneum Acad. Procancellarium. Ad licentiatos. Dalej per Anagrammata czworowierszami uczczeni Adalb. Sienkovius. Adalb. Cervinus. Jacob Kurzevius Joan. Pilznensis. Zachar. Starnigelius. Tom. Brzossovicius Xiążnensis. Adalb. Mirovius. Joann. Miernicovius. Balth. Bilinscius. Adam Bętkovius. Jacob. Ustiensis. Adalb. Bąkovius. Nic. Leciciensis. Simon Drevius Zarcensis. Joan. Łozovicius. Elegion (po grecku sześciowiersz). Syncharma Adalb. Cervino. Christophorus Bidziński Epigramma Hieronymi Wołkowicki in authoris Anagrammata.

Czartor. — Ossol.

— Ad Illustriss. Principem Petrum Tilicium Episcopum Cracoviensem inauguratum: in primum sui episcopatus ingressum: Urbani Brilliadae Leopol. Eloquentiae Studiosi. Oratio gratulatoria. Cracoviae, Anno Domini M. DC. VII. (1607). w 4ce, 48 str.

Pod herbem Tylickiego ośm wierszy greckich z podpisem A. B.

Egzemplarz Bibl. Jag. autor ofiarował Adalberto Borecky Phil. Dri. Coll. Min. Prof. domino suo, plurimum colendo. Być może, że ów pod herbem ośmiowiersz grecki podsnaczony A. B. jest utworu A. Boreckiego.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Univ. lwows.

— Perifanestato Thoma Zamoski apallofyllon Katerchomeno anasotei eidos. Zamości, in officina typographica excudit Christophorus Wolbramensis Acad. Typogr. A. D. M. DC. XVII. (1617) w 4ce, sygnat. B_3 (kart 10 nlb.).

Obejmuje Strof. 13. antistrof 13. epodós 12. po grecku.

Na rycinę pegaza Akademii Zamojskiej jest epigram grecki i łaciński. Łaciną na końcu pisał Gaspar Trądkowski Akad. Prof.

Jagiell.

— Ob. Michałowicz Stanisław (Xenium 1610) — Syxtus Erazm (O cieplicach 1617).

BRINCKEN Fryderyk Ernest (poseł piltenski na sejm Warszawski umarł d. 6. Kwietnia 1797 r.). Diplomatica brevis expositio nexus et praestationum districtus Piltensis erga Serenissimam Rempublicam Poloniae (Varsaviae 1791.) w 4ce, 14 stron.
Recke u. Napiersky I. 258. str. — Winckelmann 5848.
Uniw. Dorpat. — Kurl. Prow. Museum.

BRINCKEN (BRÜNCKEN, BRYNKEN) Henryk Benedykt (1727 † 1783). Mowa W. J. M. Pana Brynkena na Reassumpcyi zalimitowanego Seymu Kurlandzkiego w Mitawie, dnia 12. Septbr: R. 1765. miana. fol. k. 2. Ossol.

— Mowa przy zagaieniu seymu kurlandskiego w Mitawie miana d. 25. stycznia r. 1766. folio.
Zarazem:

— Mowa tegoż JP. Brinckena przy pożegnaniu seymu miana.
Kijows. — Krasińs.

— Relation von der in Moskau geführten Negoce. (Königsberg) 1768. w 4ce, str. 65.
Recke i Napiers. I. 259. — Winckelmann N. 6320.
Kurl. Prow. Muzeum w Rydze.

(Brincken). Rescriptum S. R. Majestatis ad Henricum von den Brincken, caeterosque districtum Curlandiae et Semigalliae illegaliter limitati conventus publici Exmareschalcum et exdeputatos ut ab ulteriori continuatione sui illegalis conventiculi omnino abstineant. d. 7. Jan. 1766. fol. 1 ark. (po łac. i po niem.).
Cesars. publ. Petersb. Kurl. Muzeum.

— Erklärung der Landboten-Stube von 23. Jan. (i rescriptum, po łac. i po niem.) fol. 1 ark.
Winckelmann N. 6287.

— Status causae ex parte generosorum instigatorum et vice-instigatorum Regni et M. D. Lithuaniae actorum agentium, tum ipsorum delatorum Illustr. Principis Ernesti Joannis... atque gen. supremorum Ducatus Consiliariorum, H. ab Offenberg, J. E. Klopmann, F. G. Franck, et O. F. Sass. contra gen. H. B. de Brincken, praetensum superrime illicite celebrati Conventus Mareschallum, tum putativos, Deputatos ut pote, H. J. de Brincken, nominatum Fock, O. E. de Bistram. B. w. m. i r. (1765) w 4ce, ark. 28.
Bibl. w Rydze.

— Toż: .... tytuł po polsku. fol.
Winckelmann Bibl. 6276, 6325. (z datą 1769). Bibl. Ces. w Petersb.

— Note an E. W. Ritter- und Landschaft der Fürstenthümer Curland und Semgallen. (31 Marca 1789).
Zarazem:

— Status causae Aller von Brinckschen Processe durch Acktenstücke chronologisch belegt. (podpis Fryderyk Alex. Brincken) w 4ce, str. 32.
Winckelmann Bibl. Livon N. 6932—6936.
Bibl. Uniw. Dorpat.

— Ob. Biron J. Ern. (Gravamina 1765).

(Brincken Jerzy.) Argumentum famae publicae concludente orbis Lechici sensu stabilitum in gratiam honoris Dni Georgii ab Holtzbrinck de Brincken ab Athenaeo Regii Collegii Varsaviensis Sch. Piarum propositum. 1731. fol. str. nlb 21. Ord. Zamojs.

(Brinckenowa.) Status causae pro generosa Julianna nata à Ropp, possestrice haereditaria Praedii Lovieden Matre, & naturali tutrice Liberorum suorum, Generosorum Benedicti Gotthardi Ferdinandi, Gierhardi Christophori Georgii, Alexandri Guilhelmi Bartholdi, Reinholdi, Filiorum, Theophilae Margarethae Agnessae Elisabethae, Dorotheae Sophiae Benignae, Filiarum, cum olim Generoso Henrico Benedicto à Brüncken, Cubiculario primi ordinis, & possessore haereditario praediorum Schöèdern & Neuborn, in primo Matrimonii thoro procreatorum in assistentia maritali, Generosi Friderici Alexandri à Brüncken Capitanei militaris, moderni Regii Consiliarii intimi & Possessoris haereditarii Praedii Lovieden, originaliter Actrice reponendi citata. Contra: Generosum Joannem Henricum Fridericum à Brüncken, Regio Borussicum locum tenentem, originaliter Citatum, reponendi Actorem, tùm generosos Consiliarios Supremos, Ducatuum Curlan-

Brochowski Stanisław ob. Hegenorphinus Christophorus (1536) — Szaotulski Grzegorz (Vincula 1536) — uslerus Jan (De titulis).

(Brochowscii). Praeclaras laudes, ılchros Virtutis honores Brochouscii editor concelebrare metro. fol. 1. str.

Wiersz bez nadpisu i miejsca druku. Egzemplarz mocno obcięty, druk z XVII. wieku, zapewne pochodzi z większej całości.

Bibl. Zyg. hr. Pusłowskiego.

Brockendorfius Petrus ob. Hegenorphinus Chr. (1531).

Brockeus Petrus ob. Pinellus Lucas Meditationes 1601).

Brocki Marcin obacz Brodzki M. 1625).

BROCKI Mathias († 1718). Decus aureae theologicae, Eximiae virtuti et apientiae, Illustris et admodùm Reverendi, Domini D. Michaelis Sławogurki, Praepositi Neo-Corcinensis; dum n alma Universitate Cracoviensi, a Perllustri, Clarissimo et admodùm Rndo Domino, D. M. Martino Winkler S. Th. Doctore, et Professore, Collega Majore, Praeposito Sandomiriensi, Decano S. Floriani, Cancellario Lanciciensi, Contubernij Gelaniani Prouisore, Sacro Doctoratus Theologici honore, ritu soenni insigniretur, collatum; et a M. Mathia Brocki, in Collegio Majori Regio Professore, applausu gratulatorio celebratum. Anno Domini 1685. Die 19. Februarij. Cracoviae, typis Francisci Cezary, S. R. M. necnon Illustr. ac Rndiss. Dni Episc. Crac. Ducis Seueriae, typogr. 1685. fol. k. 3.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Dolor Palladis academicae maximus, aeternùm victurae memoriae, Perillustris olim, et Reverendissimi Domini, D. M. Simonis Stanislai Makowski S. Theol. Doctoris, et Professoris, Ecclesiae Cathedralis Cracouien. Canonici, Collegiatae SS. Omnium Praepositi, Curati Nasiechouicē: Cōtubernij Hierosolymitani Prouisoris, S. R. M. Secretarii, Almae Universitatis Cracouiensis Procancellarii; dum in Ecclesia Collegiata S. Annae, funebri apparatu, et moerentibus omniū animis, mortales ejus exuuiae conderentur; a M. Matthia Brocki, Philosophiae Doctore et Professore, Collega Minore, Sepulchrali obsequio dedicatus. Anno restauratae Salutis 1683. 12. Januarii. Cracoviae, typis Universitatis. (1683) fol. k. 3 nlb.

Juszyńs. Dykc. I.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Feralis lauri cum cupresso nexus, Excellentissimo olim, ac Doctissimo viro, D. M. Stanislao Antonio Fryznekier, Philosophiae ac Medicinae Doctori, Pataui in Italia vitâ functo, funesto Parcarum obsequio plexus, et dum ei, per moestissimos parentes, ac totam amplissimam Domum, justa parentalia, ad Ecclesiam Archipresbyteralem B. Mariae V. in circulo Cracouiensi, cum ingenti omnium urbis ordinum dolore persolverentur; a M. Mathia Brocki, Philosophiae Doctore, et Regio eiusdem in Collegio Maiori Professore, Canonico S. Annae, incondito dolentis calami stylo expressus. Anno Salutis 1687. Die 28 Julij. Cracoviae, typis Universitatis 1687. fol. k. 4.

Jagiell. — Ossol.

— Gloria cathedrae theologicae, in magnis Summi Viri meritis, Perillustris, Clarissimi, et adm. Reveren: Domini, M. Martini Winkler, Sac: Theol: Doctoris, et Professoris, Collegae Maioris, Praepositi Sandomirien: custodis S. Floriani, Cancellarii Łanciciensis, etc. dum pro loco, inter S. Theol: Doctores, almae Uniuersitatis Cracouiēsis obtinendo, ritu solenni responderet, triumphans; et in argumentum debitae venerationis, a M. Mathia Brocki, philosopiae doctore, collega minore, ordinario eloquentiae professore, cultu panegyrico celebrata. Anno Regis Gloriae, 1683. die 9. Mensis Nouembr. Cracoviae, typis Universitatis. fol. k. 2. (Wiersz).

Branic. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Lachrymae parentales, in obitum perillustris olim, et Reuerendissimi Domini, D. Andreae Grabianowski, J. U. D. Protonotarij Apostolici, Ecclesiae Cathedralis Cracouiensis Cano-

nici, Custodis Vislicensis, effusae, et dum magni spiritus eius exuuiae, Summo omnium dolore, in Ecclesia Cathedrali Cracouiensi, apparatu funebri tumularentur; a M. Mathia Brocki, philosophiae Doctore, Collega Minore, ordinario eloquentiae profes. aeuiternae tanti viri memoriae, dolentis calami obsequio dicatae. Anno lachrymantis in carne humana Dei 1683. die 24. Novembris. Cracoviae, typis Uniuersitatis. folio. 3 karty nlb.

Branic. — Jagiell. — Zamojs.

— Lux academiae corusca in honoris theologici auge constituta, dum Magnificus, perillustris, et admodum Reuerendus Dominus, D. M. Simon Stanislaus Makowski, S. Th. licentiatus et professor, Collega Maior, ecclesiae collegiatae S. Floriani Custos, Curatus Nasiechouicensis, Contubernij Hierosolymitani provisor, S. R. M. Secretarius, almae Uniuersitatis Cracouiensis, generalis et vigilantissimus Rector, insignia sacrae Theologiae Doctoratûs, ad aedes Ecclesiae Collegiatae D. Annae, in magna summorum virorum et Senatûs academici frequentia, ritu solenni reciperet, in tanto viro observata; et a M. Mathia Brocki, in alma Uniuersitate Cracouiensi, philosophiae Doctore, Collegij Nouoduorsciani Rhetorices professore, Contubernij Staringeliani Seniore, officiosissimo cultu et applausu panegyrico celebrata. Anno lucis aeternae, sub nube carnis humanae latentis MDCLXXXI. XV. Calendas Nouembris; Ipsà nimirùm S. Lucae Euangelistae Die, celeberrimi solennitate actûs lucidissimâ. Cracoviae, typis Universitatis. (168.) 1folio, 1 ark. (wierszem).

Akad. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Perennes virtutis et laboris fructus, immarcescibiles laurus. VII. VV. DD. primae laureae Candidatis, dum in alma Uniuersitate Cracouiensi, per Clarissimum et admodùm Reuerendum Dominum, M. Simonem Wacławski, philosoph: Doctorem, Colleg: Minor: etc. in florentissimo nobilissimorum hospitum consessu, primâ in artibus et philosophia laureâ, ritu solenni, insignirentur. Amoris et gratulationis ergò. A Matthia Brocki, ejusdem laureae Candidato, oblatae; luciq; publicae, consecratae. Anno Salutis 1670. die 25. Octobris. Cracoviae, ex officina Schedeliana, S. R. M. Typogr. folio, 7 kart nlb.

Na odwr. str. tyt. herb kapituły Lwowskiej i pod nim 8 w. łacińskich, dalej przypis prozą łac. prałatom i kanonikom Archikatedry Lwowskiej, pełen cześcych słów, potem Oda czci Matki Boskiej poświęcona, i druga Oda na oddanie dowodów wdzięczności professorom examinującym jakimi byli: Szymon Wacławski, Mikołaj Broscius i Stan. Józef Bieżanowski. Następnie wymienieni są kandydaci, a dla każdego z osobna napisana wierszem pochwała, takimi byli: Jan Gąsiorkowicz, Bartłomiej Słonka, Zachariasz Theszmarowicz, Wojciech Jan Kanty Urbankowicz, Dominik Dąbrowski, Krzysztof Krzykowski, a dla Brockiego napisał pochwałę Jan Gąsiorkowicz. Odbyło się pod przewodnictwem Rektora Akad. X. Wojciecha Łancuckiego ob. prawa Dr. i Professora. Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— In Nomine Domini, Amen. Quaestio physica, de Toto Composito substantiali. Sub felicissimis auspiciis, Magnifici, Perillustris, et Adm. Rndi Domini, D. M. Simonis Stanislai Makowski, S. Th. Doctoris, et Professoris, Collegae Majoris, Ecclesiae Collegiatae S. Floriani Custodis, Curati Nasiechouicensis, Contubernij Hierosolymitani Provisoris, S. R. M. Secretarii, Almae Uniuersitatis Cracouiensis, Generalis et Vigilantissimi Rectoris. A. M. Mathia Brocki, Philosophiae Doctore, Scholarum Vladislao-Nouoduorscianarum, Rhetorices Professore, Contubernij Staringeliani Seniore, pro loco in Collegio Minori, publicè ad disputandum, in peraugusto DD. Theologorum Lectorio proposita. Anno Domini M. DC. LXXXI. 3. Calendas Decembris. Cracoviae, typis Universitatis. (1681) folio, k. 2.

Obejmuje: Conclusiones I—IV.

Jagiell. — Ossol.

— In Nomine Domini, Amen. Quaestio physica, ex libro 3. Aristotelis de Anima, de Intellectu possibili, et agente; sub felicissimis auspiciis, Magnifici,

Łanciciensi, Zegrensi, &c. Capitaneo, Conclusiones ex trina, universae Aristotelis philosophiae speculativae scientia, ad mentē D. Thomae Doctoris Angelici concinnatae, in Alma Uniuersitate Cracouiensi dicarentur; quas sub praesidentia M. Mathiae Brocki, Philosophiae Doctoris, in Collegio Maiori, Regij & Cursûs Vladislauiano-Philosophici Professoris, Canonici ad S. Annam, Andreas Preisz Artium & Philosophiae Baccalaureus in publica eruditorum acie propugnandas, suscepit. Anno ab apparitione hominibus Gratiae Saluatoris 1690. Die 17. Octobris. Cracoviae, Typis Universitatis folio, k. nlb. 9.

Na odwrocie tytułu cała strona miedzioryt z herbem „Habdank" w ornamentyce z aniołków; rytownik podpisany Tob. Ste. fecit. Brocki dedykuje Stanisławowi Warszyckiemu (k. 2). Poczem idą Conclusiones.

Jagiell.

— Unio ecclesiae Dei pretiosissimus, Divus Thomas Aquinas, Doctor angelicus, recurrente annuâ suae festiuitatis die, in Basilica SS. Trinitatis, Ordinis Praedicatorum, celeberrimi Conventûs Cracoviensis, cultu panegyrico magnae, magnorum hospitum coronae, per M. Mathiam Brocki, in Alma Uniuersitate Cracouiensi Philos: Doctorem, in Vladislauiano Collegio Rhetoricae Professorem, Contubernij Staringeliani Seniorem, praesentatus. Anno, in praetium orbis, dati coelitùs thesauri. 1681. Nonis Martij. Cracoviae, typis Uniuersitatis. 1681. fol. kart 9.

Ośmiowiersz na odwrocie tytułu pod herbem podpisał Domin. Franc. Lochman.

Ded. Gabrieli Węgrzynowicz protonot apost. Treść obejmuje Oratio.

Jocher 5337.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Obacz Margowski Andr. Rudolf (1683) — Markiewicz Stanisław (Sors in urna 1718) — Pruski Mich. (Virtus et sapientia 1712) — Sarnecki M. Jacobus (Quaestio 1699) — Szydłowski Marcin Franciszek (Gemmae 1687) — Sierzycki E. S. (Amphitheatrum 1674).

BROCKI Mikołaj. Gratitudo Adamo Młynkowicz (B. m.) 1658. fol.

Jusz. Dyk. I. 35.

— Ob. Broscius.

Brocki Stanisław ob. Liszewski Andrzej (1613).

Brockmann ob. Tomatis (Exposé).

Brodecka Zuzanna ob. Bernat Sw.

Brodensis academica colonia (Vota et acclamationes) ob. Vota 1640.

BRODERICUS Stephanus († 1540). De conflictu Hvngarorum cvm Tvrcis ad Mohacz verissima historia, reverendiss. patris et domini, Stephani Broderici Hvngari, episcopi sirmien. et cancellarii, divi Lvdovici Hvngariae et Bohemiae regis, qui die XXIX. mensis Avg. anno a Christo nato MDXXVI. suae vero aetatis XXIV. cum vniverso exercitu interiit. Adiuncta atque annexa M. Pyrserii Siles. epistola ad Ill. et Mag. dominum Alexium Tvrzonem comitem de Bethlen Falva, et regni Hvngariae supremum thesaurarium. Impressum Cracoviae per Hieronymum Vietorem. die XVIII. mensis Aprilis. Anno Domini M. D. XXVII. w 4ce.

Z przedmową Broderyka i nadgrobkiem dla Ludwika przez Andrzeja Krzyckiego bisk. płock.

Rzecz tę Sambuccus rozpoznał i dołączył do Bonfinius jako Appendix Francofurti MDLXXXI. i Hanoviae MDCVI. folio. — Także w kollekcyi Rerum german. u Szym. Schardiusa Basileae 1574. T. II. fol. 1177. Osobno też wydrukował Caspar Khunius Argentorati 1688. w 8ce.

Janoc. I. 221. II. 37. III. 21—3. — Jusz. I. 35. — Wiszn. Hist. lit. VIII. 14. — Tomiciana VI. 209. 225. 286. 348. — Horanyi. Memoria Hungaror. I. 350.

Broderodius Petrus ob. Thobolius Ad. (Epitaphia 1690).

Brodnicki Josephus ob. Skrzetuski Jakób Hieronim (Ara puris 1706).

(Brodowicz Michał). Cud Boski w świecie, Że Piiak przecie Statkuje, Już żyć zaczyna Wódkę przeklina, żałuje, Maister chulacki Cechmistrz piiacki Nie piie, Brodowicz Michał Co od niej zdychał, Już żyie. In nomine Domini. B. w. m. dr. w 8ce, str. 16.

chten, auch ein jeder Soldat von denen der durchl. Republic zugehörigen Armeen, seine Pflicht und Schuldigkeit desto besser wissen könnte, durch den Druck publiciret worden, mit nützlichen theoretico-practischen Kriegs-Observationen, wie auch Reichs-Constitutionen und auswärtigen Kriegs-Artickeln erläutert, und nebst verschiedenen Kriegs-Reglements, Verordnung vom allgemeinen Aufbottt Radomschen Declarationen, königl. Werb-Mandaten, wie auch einer Kriegs-Canzeley in polnischer und deutscher Sprache zum Druck gestellet sind, vom Samuel Brodowski bestallten Lieutenant und Auditeur bey Ihro Hoheit des königl. Prinzen Kron-Infanterie-Regiment, deutscher Richtung. Elbing 1753. Gedruckt mit Preussischen Schriften. (Na 2. kar. tytuł):

— Corpus juris militaris polonicum, w którym się znayduią artykuły woienne hetmańskie, autoritate seymu walnego koronnego r. 1609. za króla Jmci Zygmunta III. w Warszawie approbowane, y żeby każdemu do wiadomości przyiść mogły, a żołnierze woysk prześwietney Rzpltey polskiey, tym lepiey się znali na powinności swoiey, drukiem publikowane, reflexiami z theoryi y praktyki woienney, tudziesz z konstytucyi koronnych polskich y z artykułów woiennych cudzoziemskich, zebranemi, obiasnione, oraz z addytamentem różnych ustaw woiennych, sposobu pospolitego ruszenia, deklaracyów radomskich, uniwersałów królewskich y kancellaryi woienney, w języku polskiem y niemieckim do druku podane, przez Samuela Brodowskiego porucznika y auditora regimentu pieszego N. Krolewicza JMći cudzoziemskiego zaciągu. Roku pańskiego 1753. W Elbiągu w drukarni nieboszczyka Preussa. Wydał Księgarz Krzysztof Bogumił Nicolai 1753. folio, kart 15. str. 479. Spisu k. 16. i stron 79. (Cancellaria).

Część II. ma osobny tytuł:

Cancelaria woienna, albo Miscellanea Regimentowe, zebrane dla pożytku powszechnego. Kriegs-Cantzeley, oder Regiments-Instrumente, zum allgemeinen Nutzen zusammen colligiret. Str. 79.

Dedykacya Janowi Klem. Branickiemu Hetm. W. Kor. i Wacł. Rzewuskiemu Wojew. Podols.

Dzieło poprzedza świadectwo P. H. Sliwickiego wizytatora generalnego i Stan. Konarskiego Regensa Coll. Piar., iż dzieło to ogłoszone z polecenia J. K. Branickiego przeczytali i że w niem nie ma nic przeciwnego religii i statutom Królestwa. Tylko w ustępie o pojedynkach, przeciwnych prawu chrześciańskiemu i boskiemu, de non occidendo, tego nie approbowali. Następnie idzie approbata J. K. Branickiego datowana z Białegostoku, podpisana Lt. cum Actis Domaszewski. Autor w przedmowie wyjaśnia zkąd czerpał materyą, powołuje się na Lisieckiego zawołanego wieku swego juriskonsulta, na dzieło Jana Fryd. Fleminga: Doskonały żołnierz cudzoziemski i wykłada prawa i obowiązki audytorów.

Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Kijows. — Ossol. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw. — Zielińs.

— Wyłożenie moralnych przymiotów i powinności stanu woyskowego, dla młodzi zacnie urodzoney i wychowaney, która się do tego stanu zabiera. z niemieckiego przetłumaczone. Za pozwoleniem zwierzchności. w Warszawie 1780. w drukarni J K. Mci i Rzpltey u XX. Scholarum Piarum. w 8ce, 2 kartki nlb. str. 284. Rejestr i omyłki 3 kartki nlb.

Dedykacya do Jana Komarzewskiego Generała Majora.

Dzików. — Jagiell. — Zbor. wileńs.

— Ob. Artykuły wojenne (1755) Khewenhüller L. Andr. (Ars militaris 1750).

Bentk. H. l. II. 220. 362. — Encykl. Orgelbr. IV. 366. — Żebraws. Bibl. 391—2.

Brodowski Stefan ob. Narzymski M. (Panegyr. 1617).

Brody ob. Uniwersał mocą którego miasto Brody.

Brodzki ob. Brocki.

BRODZKI Martinus. Panegiris funebris in anniversariam memoriam felicis olim recordationis Perillustris et Magnifici Domini D. Joannis Ozarovii de Ozarow Domini et Maecenatis amplissimi. Perillustribus et Magnificis Dominis

tham Angermariam viduam. (1621) w 4ce, 12 k. nlb. Czartor.

Brolnicki Stanisław Jerzy ob. Surwid Jan (Smutne Threny 1640).

Bromberg (Bydgoszcz) ob. Bemerkungen auf e. Reise (1784)

BROMIRSKI Andrzej (ur. 1724 d. 5. Grud.). Spor rzeczy przeciwnych już to w istoćie samèy, już też w zdaniu swoim, od śiebie wzajemnie roznych, oyczystym rymem wyrazony przez Xiędza Andrzeja Bromirskiego Societatis Jesu, Roku 1759. W Wilnie, w drukarni J. K. M. Akadem: Societ: Jesu. w 8ce, ark. 15. nlb. sign. (P[2]).

Na odwrocie wiersz do xiążki. Dedykacja wychowańcowi Jozef. Brzezińskiemu. Skarbnikowiczowi Brzesk. w ktorej jego familij genealogia. Obejmuje w rozmowach: Spór Łaski z winą przy nieskażonym poczęciu N. Córki Joachima y Anny a wczasie Matki Boskiey Maryi. — Spór Śmierci z Zyciem przy ostatnim zgonie N. Maryi Jozefy z domu Austryack: Król. Polsk. — Spór woli z Rozumem o częste właściwey sobie wolności w swobodnych y za granice prawa wybiegaiących chęciach umiarkowanie. Spór duszy z ciałem o szczęście. Spór miłości z fortuną. Spór pokoju z wojną.

Jocher 2999. — Brown. Bibl. — Bentkow. H. L. I. 383. — Krasz̄ewa. Wilno IV. Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Wileńs. — Zielińs.

— Filozofia obyczaiow i rozumu do wszystkich rzeczy, które pod rozum ludzki podpadaią. W wybornych uwagach służąca. Z francuzkiego na polski język przełożona oraz z propozycyami o każdey w osobności filozofii rozumu części na rescie przydanemi. Złączona Przez Xiędza Andrzeia Bromirskiego Societatis Jesu. N. N. W. W. i Filozofii Doktora i publicznego oney Professora Roku 1762. w Warszawie, w drukarni J. K. M. i Rzeczyposp. Colleg. Soc. Jesu 1762. w 8ce, k. 13, 238, k. liczb. 12.

Ostatnie 12 kart zawierają: Propositiones ex quavis singulatim philosophiae sistematus parte publicae disceptationi expositae. Wileńs. — Zielińs.

BROMIRSKI Bogusław Stanisław († w Sierpniu 1756). Annibal Sarmaticus, D. Stanislaus Casimiritanus, Canonicus Regularis Congregationis S. Salvatoris Lateranensis; In perniciem omnium vitiorum juratus, et ad certandum contra hostes animae, in arena religiosa, continuò excubans. Recurrente annuâ solennitatis suae die, a M. Boguslao Stanislao Bromirski, Philosophiae Doctore et Professore, in Canonica Sacratissimi Corporis Christi Casimiriae ad Cracov: demonstratus. Anno Domini 1716. die 3tia Maij. Cracoviae, typis Universitatis. fol. k. nlb. 7.

Ded. Ant. Felic. Szembek Tribuno Oswiecimensi.
Jocher 5899.
Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol. — Polkows.

— Argo aureo Junoszae vellere oneraria. In solenni ad suam cathedram ingressu; Illustrissimi et Reverendissimi Domini, D. Andreae in Załuskie Załuski, Dei et Sanctae Sedis Apostolicae gratiâ Episcopi Plocensis. tertiò feliciter trina Reverendissimi Capituli Plocensis flumina decurrens. Gratulatoriô praesulei honoris stylô a M. Boguslao Stanislao in Brumierz Bromirski, Ecclesiarum, Cathedralis Plocensis Canonico, Parochialis in Minoga Curato, in Academia Cracoviensi philosophiae Doctore et Professore, Collega Minore, luci publicae inducta. Anno Domini 1724. die (4 Maii). Cracoviae, typis viduae et haeredum Francisci Cezary. folio 1 k. nlb. arkuszy F_2.

Na odwr. str. w drzeworycie herb Junosza pod nim czworowiersz łaciński.

Ob: Krauz J. (Clypeus 1715).
Akad. — Jagiell.

— Quaestio physica de materia prima. Cracoviae, typis universitatis 1721. fol. Dzików.

Bromirski Jan obacz Chodykiewicz X. Klemens (1772).

BROMIRSKI Marcin (ur. 12. listop. 1722). De honoribus academicis, Oratio in recurrente annua studiorum instauratione habita Vilnae in Alma Academia et Universitate Soc. Jesu Calendis Septembris Anno MDCCLIV. Vilnae typis Academ. S. J. 1754. w 4ce, 4$^1/_2$ ark.

W dedykacyi do Antoniego Żołkowskiego, Officyała Wileńskiego, podpisał się: Martinus Bromirski S. J.
Jocher 1221. — Janoc. Lexicon. II. 117. — Brown. Bibl. 135.

Broń duchowna ob. Augustyn Św. (1770) — Sokół Bartłomiej (Bankiet duszny).

Bronatowski An. obacz Samnocki Elias (Corona gratitudinis 1739).

BRONCHOSKI. De diversis regulis juris. Rostok, 1626.
Notaty Haana.

BRONIC Ignacy. Delegacya do tronu od trybunału Gł. W. X. Lit. dla oświadczenia winney rekognicyi itd. na d. 3. maja konstytucyi przez JW. Ignacego Bronica podstolego itd. y JW. Joz. Kalasantego Koziełła deputata itd. w dn. 23. Junii 1791. na publiczney audyencyi odbyta. B. w. r. i m. dr. w 4ce, k. nlb. 4. Zielińs.

Brenitz Jakob z Paradyża ob. Bronisz Piotr Jakob.

Bronicka Katarzyna ob. Jedlewski B. (Nowa pełnia 1658).

BRONICKI Franciszek Jan. Eclipsis solis anno MDCLXVI. die II. Julii Ingolstadii observata et una cum paradoxis ex varia mathesi deprompțis publica disceptátione illustrata a perillustri Dno Francisco Joanne Bronicki Comite a Bronice equite polono, sacrae regiae Majest. Poloniae cubiculario, philosophiae et matheseos studioso. Praeside Wolfgango Leinberer Soc. J. matheseos ordinario professore, philosophicae facultatis tunc temporis decano, in catholica et electorali universitate Ingolstadiana IV. Augusti Anno MDCLXVI. Typis Georgii Haenlini. w 4ce, 2 k. nlb. i 16 stron.
Na końcu podane są wiersze łac. na pochwałę autora przez Polaków napisane. Żebrawski bibliogr. matemat. str. 325.

BRONICÓWNA Katarzyna. Wiersz do JW. J. Pani Maryanny z Zabiełłów Platerowey Generałowey Woysk W. X. Litt. w dzień imienin od W. J. P. Katarzyny Bronicowny Podstolanki W. Wileń. r. 1793. ofiarowany. w 4ce, 1 ark.

Broniewska Anna ob. Bythner Jan (1641) — Hesperus Michał (1641).

Broniewski Adryan obacz Borowski Zbign. (Heptaphylon 1634).

Broniewski Hieronim ob. Węgierski Andrzej (Politicus christianus 1632).

Broniewski Marcin obacz Broniowski M.

Broniewski Seb. obacz Orationes (1594).

Bronikowski ob. Fryderyk Wilhelm (Obwieszczenie 1793).

BRONIKOWSKI Adam. Krótkie oświadczenie Jmci P. Adama Oppel Bronikowskiego do Najj. Króla J. Mości przed czytaniem instrukcyi. folio str. nlb. mowy 3. i oświad. 1.
Krasińs.

— Ob. Gellert (Przypadki 1755).

Bronikowski Antoni ob. Przemowa (1764).

BRONIKOWSKI Jan kanonik lateraneńs. Kazania. (Umieszczone w: Kazania podczas 40-godzinnego nabożeństwa miane w Kaliszu. Kalisz 1779. w 4ce, str. 89—105.)
Encykl. Orgel. IV. 386. (ma mylnie). — Jocher 8492. — Janoc. Lexic. I. 98—9.

BRONIKOWSKI Jerzy Józef. Celsitudo virtutum in divinissima Maria Magdalena de Pazzis, eminentissima; annuâ suae solennitatis redeunte die in basilica celeberrima conventûs Cracoviensis Majoris, perantiquae regularis observantiae Patrum Carmelitarum, humili stylô, praesente illustrissimâ magnorum hospitum corona, a Georgio Josepho de Bronikowo Bronikowski, jurisprudentiae et cursûs philosophici in alma academia Cracoviensi auditore. adorata. Annô, quô ex celso venit Deus Olympo, 1741. die 28. Maij. Typis Collegij Majoris, Universitatis Cracoviensis. folio, 6 arkuszy.
Na odwr. str. tyt. herb Grabie pod nim 6. wierszy łac., przypis prozą Biskupowi Krak., i mowa miana w doroczną uroczystość S. Maryi Magdaleny.
Jocher 5459.
Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

(Bronikowski Maciej) Synodus Luminarium nuptiis Mathiae Bronikowski

et Magdalenae Wolf. Cracoviae, apud Andreoviensem.

Bronikowski Stanisław ob. Bogusławski J. (Coelum 1730) — Dąbrowski B. (Olor in flumineo 1724) — Porębski Matthias (1728) — Strzałkowski Eleutery (Echo summi tonantis 1723).

Bronikowski.

St. Przyłęcki w Rękopiśmie swoim notuje przy broszurze: Przedłożenie praw Unitów przez pewnego Konfederata 1773. ob. Bronikowski. Ale dzieło to wyszło bezimiennie. Nie wiadomo mi dla czego ten odsyłacz zrobiony.

(Broniewski Mart.) Arae exequiales beatis manibus Magnifici D. Martini Broniewski a. 1624. demortui exstructae. Ex chalcographia Mart. Brüneri w 4ce. Dzików.

BRONIOVIUS Martinus de Biezdzfedea. Bis in Tartariam nomine Stephani Primi Poloniae Regis Legati, Tartariae descriptio, ante hac in lucem nunquam edita, cum tabula geographica eiusdem Chersonesus Tauricae. Item, Transsylvaniae ac Moldaviae, aliarumque vicinarum regionum succincta descriptio Georgii à Reichersdorff, Transsylvani, cum tabulis geographicis tam Moldaviae, quàm Transsylvaniae. Praeterea, Georgii VVerneri De admirandis Hungariae aquis hypomnemation, addita tabella lacus mirabilis ad Cirknitz. Coloniae Agrippinae, in officina Birckmannica, sumptibus Arnoldi Mylii. Anno ciɔiɔxcv. (1595). Cum Gratia et Privilegio S. Caesareae Majestatis. fol. k. nlb. 4. str. 75. i 2 mapy.

— Toż: .... w Kromerze, wyd. Kolońskie, 1595. fol.

— Toż: .... w Schwandtnera Scriptt. rerum Hungar. I. 811—841.

— Toż: .... in Collect. Rerum publicar. Elzeviriana. Moscovia str. 25 do 328.

— Toż: .... w Annales Sultanorum Osmanidarum.

Broniowskiego dedykacya do króla Stefana, datowana: in Tassarlagano pago Tartarico. D. 1. mens. Januarii a. 1579. Wspomina tam, iż za poleceniem Myszkowskiego Bisk. Krak. Mik. Mieleckiego Wojew. Podolskiego i Jana Zamoyskiego został Sekr. i Dworzaninem Królewskim.

Dodane są dwie mapy podwójnej wielkości, jedna Mołdawii druga Chersonu. Text Bronoviusa idzie do str. 24. Poczem następuje Chorographia Transsylvaniae. Dedyk. król. Ferdynandowi. Dalej od str. 46. Moldaviae Chorographia. (z wierszami Jana Al. Brassicana), a od str. 55. de Hungariae aquis, dedyk. wierszem Sigismundo Herberstain.

Jabłonowski str. 31. cytuje inne wydanie Descriptionis Tartariae, Lugduni Batav. 1630. sowiąc je pulchrior editio. Janocki go nie wspomina. Jednakże nie jest to osobne wydanie, ale przedrukowanie w dziełku: Russia seu Moscovia itemque Tartaria. Lugd. Batav. 1630. w 16ce. Zapewne ten to sam Marcin Broniewski, którego w Konstytucyi r. 1620. znajdujemy między Kommissarzami z koła poselskiego do stanowienia pretia rerum. W Kronikach Orzechowskiego edyc. Dobromils. str. 231—7 jest mowa jego w języku polskim miana na walnym zjeździe we Lwowie r. 1547. pod tytułem: Nobilitatis scitum per Generosum Martinum Broniowski Notarium Terrae Leopoliensis.

Akad. Umiej. — Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Tow. Pozn. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

— Obacz Buccella (Chiakor Jerzy, Epistola 1587) — Lipski Andreas (1647) — Pogrom tatarów (1620, 1624) — Possevin Antoni (Moscovia 1595).

Janociana II. 41—3. — Załuski Bibl. poet. pol. 51. — Święcki Hist. p. I. 24. — Niesiecki Herb I. 44. — Encykl. Org. III. 622. IV. 387—9. — Wiszn. H. lit. VII. 568. VIII. 88. 102. Chłęd. Spis 158. — Bentk. H. liter. I. 349. II. 626. — Rastawiec. Mappogr. 113. — Chromiński Dzienn. Wil. 1806. grudz. 213. — Siarcz. Obraz. I. 45. — Maciej. Piśm. III. 657—9. — Niemcew. Panow. Zygm. II. 38. — Łukaszew. Kość br. czesk. 175—6. — Starowols. Hacaton. N. XLV. — Bibliot. histor. Struve Buder T. I. s. 196. — Bibl. hist. Struve Buder Meusel T. II. Cz. II. s. 285.

Broniowski Piotr ob. Wolfchusius Jan Friedr. (De Lycanthropis 1591).

Bronisław (Obóz) obacz Publikacya o rekwizycyi (1709).

(Bronisława Święta) (Prandocianka z Gryffów 1219 † 29 Sierpnia 1259). Cześć Boska w błogosławioney Bronisławie Zakonnicy Swiętego, Norberta Patryarchy Kanoników Regularnych Premonstrateńskich Corce. Profesce kla-

ztoru Zwierżynieckiego przy Krakowie. Na żądánia wielu krótko zebrana, oraz z Jey życiem y przydatkiem nabożeństwa do teyże Błogosławioney Pánny, dla lepszey wygody pobożnych ludzi, y pomnożenia chwały Boga. Nowo wydrukowna (tak). Za pozwoleniem Zwierzchności. Roku 1786. w 8ce, kart 12 nlb.

Na końcu approbata: Cracoviae 16. 10bris 1785. podpis A. Domaszewski Con. Cath. Crac. Jagiell.

— Ob. Domański Krz. (Połów zbawienny 1709) — Teleżyński Wawrz. Żywot 1789).

Bronissia Dorothea ob. Radomicki Jan (Domus gloriae 1720).

Bronisz Krzysztof ob. Umiastowski Piotr (Nauka 1591).

Bronisz Nazary ob. Karmowski Kajetan (1792).

BRONISZ Piotr Jakub z Paradyża starosta Pyzdrski marszałek konfederacyi generalney Warszawskiey. (Odezwa) Dat. w Gdańsku d. 31. maja 1705. fol. arkusz.

— Copia Af det Bref, Hwilket Petrus Jacobus von Paradis Bronitz, Pisorisk Starost och Marschalk af den Warschowiske General Confoederationen, lätit vti de Confoedererade Woivodskaper allmänt giöra och publieera. Bez w. m. dr. Stockholm, Kgl. Tr. w 4ce, k. 2. (Dat. Dantzig 31. Maj 1705). Czartor. — Jagiell.

— Ob. Boehm Fr. (Plica 1708) — Poniński Wład. (Manifest 1711).

(Bronisz Piotr.) Wieczność starożytney familii y nieśmiertelney z wielkich w oyczyznie zasług sławy. Jasnie Wielmożnego Jegomosci Pana P. Piotra z Paradyża Bronisza Kasztelana Kaliskiego, Starosty Pyzdrskiego, od ostatniego życia punktu herbownym Wieniawy cyrkułem okryslona, Jasnie Wielmożney Jeymości Pannie Dorocie Broniszownie Kasztelance Kaliskiey żałosney córze przy konkluzyi pogrzebowego aktu, na folgę wiecznych żalów oddana od obligowanego J. W. domowi Kolleg. Poznańskiego Societatis Jesu. Roku od národzenia w śmiertelnym ciele wiecznego Boga 1720. W Poznaniu w drukárni Kolleg. Soc. Jesu, 1720. folio, kart nlb. 12. (ark. F_2).

Na odwr. str. tyt. herb na blasze ryty, Broniszów i pod nim 4. w. pol. Przypisał wierszem pol. Broniszownie pocieszając ją po stracie ojca. W panegiryku wierszem pols. ułożonym, opłakuje śmierć Bronisza, podając niektóre szczegóły do genealogii domu Broniszów. Na ostatniej karcie konkluzya do J. W. Jmsci Panny Kasztelanki.

Jagiell. — Polkows. — Warsz. Uniw.

Bronisz Sergiusz obacz Karmowski Kajetan (1792) — Szczaniecki Stefan (Nawa u portu 1709).

Bronisz Stefan Wiktor obacz Karmowski Kajetan (1792).

(Bronisze). Wieczność sławy, fortuny honorów, w pierścieniu Przeświet: Broniszów Wieniawy J. W. Jmci Pani Dorocie Jabłonowskiey Białocerkiewskiey Międzyrzeckiey, Swieckiey etc. etc. Starościnie hołduiących zkoncentrowana od applauduiącego Apollina ogłoszona fol. k. 6. Ossol.

Bronisze ob. Bronisz Piotr z Paradysu (Wieczność 1720) — Jabłonowski Stanisł. (geneal. 1729) — Radomicki Franc. (Nexus 1724).

Broniszowa Maryanna z Szołdrskich ob. Szczaniecki Stefan (Nawa u portu 1709) — Waleszyński Marcin Jan (Nieutolony lament 1701).

(Broniszowna Dorota) (Radomicka). Korona z Jaśnie Wielmożnych Radomickich tryumfalnego pola uwita. A Jaśnie Wielmożney Dorocie z Paradyza Broniszownie kasztelance Kaliskiey przy weselnym akćie oddana. Od Collegium Poznanskiego Soc. Jesu. Roku Páńskiego 1720. fol. k. 5. nlb.

Całe wierszem. Mąż jej Jan Radomicki. Kończy poezyą korona przez matkę Franciszkę z Czarnkowskich Radomicką Wojewodzinę Pozn. wniesioną. Jagiell.

— obacz Bronisz Piotr (Wieczność 1720) — Jabłonowski Stanisław (Capitolium imion, Par orbi, Triumphus 1729.) — Popiołek Józef Jerzy (1728) — Witkowski X. Jan (Pole nad śmiercią 1728).

Broniszowna Zofia Golemowska ob. Dunin P. Kazania 1700).

BRONISZEWSKI Grzegorz. Filut postrzeżony komedya oryginalna we trzech aktach.... W Warszawie w drukarni P. Dufour, Konsyl. Nadw. J. K. Mci, Dyrektora drukarni Korpusu Kadetów M. DCC. LXXXVI. (1786.) w 8ce, str. 115.

Bentk. I. 522.
Akad. — Czartor. — Dzików. — Jagiell.

— Kochanek bez serca czyli guwernantka zalotna komedya w trzech aktach oryginalna przez .... W Warszawie w drukarni P. Dufour Konsil: Nadw: J. K. Mości Dyrektora drukarni Korpusu Kadetów. M. D. CC. LXXXVII. (1787.) w 8ce, str. 136.

Autor dostał 50. dukatów w darze za tę komedyą, po trzeciem jej przedstawieniu. Roczn. teatru narod. 1813. s. 23.
Akad. — Jagiell.

— Odmiana we śnie, komedya. Warszawa 1795. w 8ce, str. 38.

Akad. — Dzików.

— Wet za wet. Komedya w trzech aktach. Warszawa. Dufour 1787. w 8ce.

— Natura mistrzynią, komedya grana na teatrze Warsz. w 1786.

(Niedrukowana ?).

BRONISZEWSKI Jan Georg. Auspicatissimo conjugio Generosi ac Magnifici Dom. Dom. Jacobi Nicolai de Leszczyny Belynae et Pudicissimae Virginis Constantiae filiae Illustris: et Magnific. Dni D. Joannis Swiętosławski de Swiętosław Regni Referendarii Capitanei Cosenicensis etc. Lusus poetici confecti a Joanne Broniszewski Acad. Stud. Crac. eidem Illustri et Magni Dmo obsequentissimo. Ecclesiast. IX. Pars bona mulier bona in parte bona timentium Deum. dabitur viro pro factis suis. Cracoviae, typ. Lobianis Anno Dom. 1615. w 4ce, kart 12.

Ossol.

— Etopoeia Martiniana. Illustri Principi et Rndiss. in Christo Patri Dom. D. Martino Szyszkowski Dei ejusq; in terris vicarij voluntate, Episcopo Cracoviensi Duci Severiensi etc. etc. Suam Sedem Cracouiae fausto pede adeunte a Joanne Broniszewski justo veneratione officio decantata et oblata. Cracoviae, in offic. Lazari apud Math. Andreoviensem Anno 1617. w 4ce, str. 21.

Z wierszy tych mających na celu pochwałę Biskupa Szyszkowskiego dowiedzieć się można, iż tenże biskup pisał ustawy dla dekanalnych kongregacyi i że na dyecezyalnym synodzie prezydował.
Czartor. — Czetwert. — Ossol.

Bronius Nicolaus obacz Zdzenicki Stanisław (Pretiosa 1669).

BROŃSKI Krzysztof (Philalet) Aryanin. Apokrisis abo odpowiedz na Xiązki o Synodzie Brzeskim, imieniem ludzi starozytney Religiey Greckiey, przez Chrystophora Philaletha w porywczą dana. [Pod tym tytułem 14 wierszy polskich z napisem: Xiązka do mijających mówi). B. w. r. m. i dr. w 4ce, 344 str. i 7 k. nlb. na przodzie.

Przypis do Jana Zamojskiego z Wilna ostatn. Oktobra (s. k.) 1597. i przedmowa do czytelnika.
Wiszn. VIII. 265. 293—303. — Mać. Piśm. III. 397—8. Czartor.

— Apocrisis albo odpowiedź na knižki o soborie Berestejskom imieniem Ludej starożytnoj religiej greczeskoj, czerez Chrystofora Filaleta w richlie dana. Bez r. m. i druk. (1597 w Wilnie) w 4ce, k. nlb. 324.

Na str. odwr. tyt. 16. wierszy do czytelnika.
Jocher 9451. (podaje kart tylko 292. zaś Sacharow kart 223. i 56.). — Keppen Bibl. Listok N. 292.
Za napisanie tego dziełka Ostrogski dał Brońskiemu miasteczko Wilsk z kilkoma folwarkami na Ukrainie.
Nie ma dowodu, aby autorem był istotnie Broński. Tołstoi II. 84. powiada bez zasady, że po rusku dzieło to pisał Mel. Smotrzycki. Pseudonymu Christ. Philateta za granicą używał J. G. Dieterich. O czem Weller Index pseudonymorum.
Biblioteki Karatajewa, Kocsujewa. A. S. Norowa, Ozerskiego.
Sacharow Chronol. s. 35. N. 105. — Bant. Kamieński Istoricz. izwies. ob unii s. 52. 84. 414. — Metrop. Ewgenii Opis Kiewo Sof. sob. s. 145. — Jocher 7990. 9450. 9451. — Strojew. 84. — Siarcz. Obraz I. 46. — Maciej. Piśm. III. 397. 461. — Dzieduszycki M. Piotr Skarga II. 144. — Encykl. Org. III. 624. IV. 391.

— Ob. Arcudius Piotr (Antirrisis 1600) — Skarga P. (Synod brzeski 1577) — Smotrycki Mel. (Exethesis

chimándryty Dubińskiego, Unitá. Anno 1641. W Krak. w druk: Andrz: Piotrko: K. J. M. typogr. (1641.) w 4ce, kart nlb. 12.

Branic. — Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Apologia Wtora Kálendarzá rzymskiego powszechnego, zá Synodálnym roskazániem Jaśnie Wielmożnego J. M. X. Andrzeja Gembickiego z Laski Bozey Biskupa Luckiego nápisána przez X. Jana Broscivsza. Artium et Medicinae Doctorem, Sacrae Theologiae Baccalaureum, et Professorem in Academia Cracoviensi, Plebana Międzyrzeckiego, do zácnego Narodu Ruskiego: ná pokazánie słuszności wywodów o Kálendarzá Stárego błędach, podánych od Wielebnego Oyca Kassiana Sakowicza Archimandrity Dubińskiego, Unita. Anno 1641. (Na końcu:) W Warszawie, u Jana Trelpinskiego K. J. M. druk. Roku P. 1641. w 4ce, k. nlb. 8.

Dedykacya Władysławowi IV. Siarczyński ma mylnie datę 1614 r.
Akad. — Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Arithmetica integrorum edita à M. Joanne Broscio Curzeloviensi, Ordinario Academiae Cracoviensis Astrologo. Virgil. Felix qui potuit rerum cognoscere causas. Cracoviae praelo Novodworsciano. B. w. r. (1620). Na końcu stoi: Primus hic Nowodworscianae fundationis fructus rem strenuè promovente Magnifico atq; admodum R. D. Sebastiano Krupka J. U. D. et Professore, Canon. Crac, praeposito Vielicensi, Rectore Universitatis Crac. vigilantissimo, prodit in lucem ex typographia Matthiae Andreoviensis. Cracoviae A. D. 1620. w 8ce, kart 8. str. 252. i k. 2. na końcu.

Na odwrocie tytułu wiersz podpisany M. L. S. in Stemma Laurentii Gębicki. Dedykacya temuż prymasowi. Poczem idą dwie poezye M. Laur. Smiesskowic. Ad gymnasiarchas. Ad Authorem. Do strony 215. dodane folio mnożenie na szachownicy. Na końcu dzieła jest wiersz: In novam arithmeticam. podp. Joan. Wolckvverts Husanus Helsatus.

Na str. 252. te wyrazy: Habebunt et Poloniae descriptionem, in qua iam pro fundamento ieci Vistulam: cuius flexus a Cracovia Dantiscum usque, arte paucis cognita observavi, una cum generoso D. Valentino Raczkowski amico meo fidelissimo. Tamże namienia, że jest na wyjeździe do Włoch.

Dedyk. Wawrz. Gembickiemu Arcyb. Gniezn. Wiersze łacińskie podpisał Laur. Smiesskowic.

Sołtykowicz s. 440. 469. — Juszyński I 34. — Bandt. H. Bibl. s. 69.

Akad. — Branic. — Czetwert. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Zyg. Pusłowski. — Raczyńs.

— Carmen in honorem perill. et excell. D. Adriani Spigelii Bruxellensis Divi Marci equitis, primarii in celeberrimo Patavino studio Anatomiae et Chirurgiae professoris. Patavii, typis Martinéanis 1623. w 4ce, 1 ark.

— Cazimiria. B. w. m. dr. i r. (około 1618) w 4ce, 1 karta sztychowana.

Dedyk. Andreae Wolffovvic medico et mathematico offert gratulationis ergo.
Obejmuje 12. wierszy łacińskich. Śród ozdobnej ryciny rytownik podpisał się V. W.
Jagiell. — Ossol.

— Consens abo Discurs III. ziemianina z plebanem. B. m. dr. i r. w 4ce, 5 k. nlb.

Należy do Gratisa r. 1625. Krasińs.

— Ob. Szembek (Consens 1627).

— Dissertatio de cometa Astrophili. Scripta à Joanne Broscio Curzeloviensi, Ordinario Academiae Cracoviensis Astrologo. Ex permissu Mag: Dni Rectoris. Cracoviae, in officina Andreae Petricovij, S. R. M. typ. Anno Domini 1619. w 8ce, kart 18 nlb.

Wydane z powodu pisma Żędzianowskiego Astrophila o komecie.
Dedyk. Jakubowi Janidłowskiemu rektorowi. Kończy, wychwalając Laur. Gembickiego arcyb. gniezn.
Sołtykowicz 463. — Bandt. H. Bibl. 69.
Jagiell. — Ossol.

— In duos Συγχρονους, Cosmographiae Ocellos, Nicolaum Copernicum Toruniensem Astrologiae, Christophorum Columbum Genuensem Geographiae, Joannis Broscii Curzeloviensis Ordinarii Astrologiae in Academia Cracoviensi Professoris Epigramma continuum Patriae Copernici dedicatum. B. w. m. i r. (1618) fol. 1 str.

Obejmuje 12. wierszy. Jagiell.

piecu palić nie będziesz — Komin w iednę stronę grzeie, — W drugą zimno bo wiatr wieje. — Marzec ma swe obyczaje, — Zdrowie rad bierze, nie daje, — Który się starzec nawinie — Rzadko się z śmiercią wyminie. itd.
Po kalendarzu idą dalej prognostyki zwykłe, na końcu krótka nauka o puszczaniu krwi.
Bibl. Ord. Zamojs.

— Kalendarz na rok 1618.
O tem pisze dwukrotnie Knapski w Słowniku Thesaurus Polono-latinus. 1621. str. 423. 166.

— Ioannes, Broscius Doctor Medicinae, Ordinarius Astrologiae, Tylicianus Eloquentiae Professor, Lectori S. B. w. m. i r. (1628) w 4ce, 1 str.
Obejmuje Program szkolny in Catilinarias Cycerona. Zaczyna: Veterum sermo philosophorum tres. etc. Jagiell.

— Ioannes Broscius Curzeloviensis, ordinarius astrologus, lectori S. Arkusz duży 1 strona.
Pod przedmową drzeworyt przedstawia cząstkowe zaćmienie księżyca poprzedzającej nocy dzień 27. Junii. Na końcu: Habes lector eclipsim lunae Tychonis numeris designatam Anno 1619.
Żebrawski 243—248. Jagiell.

— Ioannes Broscius Curzeloviensis, ordinarius astrologus, Lectori S. Wielki ark. 1 str.
Pod przedmową drzeworyt przedstawia całkowite zaćmienie księżyca d. 27. Augusti (rok dopisany 1616). Na końcu: Habes lector eclipsim lunae Tychonicis numeris designatam. (Programma).
Żebrawski s. 243—248. — Bandt. H. Bibl. U. s. 63. Jagiell.

— Joannes Broscius Curzeloviensis Doctor medicinae, ordinarius astrologus. Lectori salutem. Bez w. m. i r. folio, 1 str.
Zanotował autor na programie 11. Januarii intimatum 12. absolvi 1626. — Zapowiada on: Hora 16. exponam reliqua iudicij astrologici, quae parvo libello comprehendi non poterant. Prisca id fiet consuetudine: quam aliquando Gabriel Joannicius revocari optabat in praefatione anni 1603. ad Stanislaum a Mińsko Palat. Lancic. Intermissa autem videtur ista consuetudo post Michaelem Visliciensem.
Jagiell.

— Hugoni. A' Kołłątay. Sacrae Theologiae. Doctori. Canon. Cath. Cracovien. Societatis. Litteratorum. Membro. Bonarum. Artium. Patrono. Eruditae. Antiquitatis. Studiosissimo. De. litterarum. in. Polonia. vetustate. Joannis Broscii. Theologi. Medici. M. S. & Biblioth. Acad. Crac. Coll. Majoris. D. D. D. B. w. m. i r. (1786.) w 8ce, ark. 3.
Wydał Abracham Penzel 1786.
Jocher 1004.
Akad. — Branic. — Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Illustris. et Magnifici Domini D. Hieronymi Milonski Sacrae Serenis Regiae Majestatis Secretarii, Zupparum Cracouiensium vigilantissimi Administratoris, vnice dilectis filiis, Laurentio et Wladislao in spem et ornamentum patriae crescentibus, Joannes Broscius Curzeloviensis Doctor Medicinae ordinarius astrologus et eloquentiae Tylicianus Professor, S. D. P. (1627) fol. 1 str.
Obejmuje: Tabula laterum et quadraticum poligonorum e Nepero. Jagiell.

— Illustriss. et Reverendiss. Domino D. Martino Szyszkowski Dei Gratia Episcopo Cracoviensi, Duci Severiensi, et academiae Cracouiensis Cancellario. Domino Dño Clementissimo Joannes Broscius Curzeloviensis Doctor Medicinae, Ordinarius Astrologus et eloquentiae Tylicianus Professor S. P. (z r. 1627) folio plakatowe, 1 str.
Powiada: Constitui aliquot praelectionibus architecturae militaris gustum quendam dare ex hac tabula mihi communicata a Melchiore Gesnero Germano. Jagiell.

— Joannis Riolani Ambiani medici parisiensis viri clarissimi. Ad studiosos verae medicinae. w 8ce, kart 4.
Bez osob. tytułu i b. w. m. i r. Na k. 2 jest: Ex Lud. Dureto. Ex oratione clar viri Val. Fontani cum responderet pro le co inter medicos academiae cracoviensis. Kończy na k. 4. Scholae parisiensis iudicium de alchymia Querietani 1603.
Nie wymieniony wydawca ale niewątpliwie Broscius, bo oprawne jest razem z drobnemi jego broszurami, tuż przed dwukartkowem pisemkiem: Studiosae iuventuti in academia cracoviensi.
Jagiell.

— Nicolai Copernici Epitaphium Fruëburgi in marmorea tabula. w 4ce małej, 1 str.
Jestto przedruk z tablicy nagrobkowej mający 9. wierszy, wydany w miedzioryt-

wem pięknem obramowaniu ze zwierząt. Rytownik podpisany VW.

— Νουθετικόν Ioannis Broscii Cueloviensis Doctoris Medicinae, Ornarii Astrologii ad Thomam Gębeum Posnaniensem primam lauream Academia Cracovien: sumentem. racoviae, typis Caesarianis. (1626. ctob.) w 4ce, kart 4 ulb.

Wierszem. Na końcu wiersz: Ad eundem M. Gregorius Goliński.
Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— De numeris perfectis disceptatio. ua ostenditur à decem millibus ad ınties centena millia, nullum esse perctum numerum, atq; ideo ab unitate ıque ad centies centena millia, quaıor tantum perfectos numerari. Cra›viae, in officina Antonij Wośiński, .nno Domini 1637. w 4ce, kart 6. lb.

Dedic. Principi Franc. Barberino Cardinali. Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Toż, tenże tytuł: .... Amsterami, apud Guilielmum Blaev M. DC. XXXVIII. (1638.) w 4ce, kart 8.

Dedyk. Kardyn. Franc. Barberini.
Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Toż: ..... Dantisci sumpt. G. 'orster 1652.

Siarczyńs. I. 58.

— Peripateticus Cracoviensis a Ionne Broscio Curzeloviensi productus. ;um Superiorum consensu. Cracoviae, a officina typograph. Francisci Caesaij (1647) w 8ce, kart nlb. 20. z 2 abl. figur miedzior.

Approbata jest 22. Octobr. 1647. na odwrocie tytułu.
Jestto pismo przeciw Valerianowi Magni: De Vacuo. Jagiell. — Ossol.

— Problema geometricum, in quo x geometriae fundamentis vera et proıria causa redditur, quare, apes He:agona figura favos construant. Editum ı M. Joanne Broscio Curzeloviensi. ;racoviae, in offic. Andreae Petricouij, typ. S. R. M. An. Dom. 1611. w ice, kart 7.

Dedykowane Janowi Żółkiewskiemu Wojew. Kijow. Ossol.

— Księdzá Iana Brosciusa „Przylatek pierwszy do geometryey polskiey. Stánisłáwá Grzebskiego. Bez wyr. m. i r. i bez osobn. tytułu. (po r. 1629.) w 4ce, k. 2.

Rzecz o igle magnesowej. Pisane na poły po polsku i po łacinie. Jagiell.

— Przywilej albo discurs II. ziemianina z plebanem. B. m. i r. dr. w 4ce, 3 arkusze.

Należy do Gratisa 1625. Krasińs.

— Quaestio de dierum inaequalitate. A magistro Ioanne Broscio Curzeloviensi, Ordinario. Acad: Cracovień Astrologo, publicè ad disputandum proposita. Anno M. DC. XIX. Die septima Septembris. Permissu. M. D. Rectoris. Cracoviae, ex officina Andreae Petricouij S. R. M. typographi (1619.) w 4ce, kart 6.

Przedmowa do Akad. Krakows., na odwrocie tytułu.
Na końcu stoi: Disputabitur haec quaestio in lectorio DD. Theologorum, defendente Joanne Broscio Curzelouiensi, ordinario astrologo, sub auspiciis .... Jacobi Janidlovii.
Sołtykow. 468. — Chodynic. Dykcyon.
Dzików. — Jagiell.

— Quaestio theologica, in alma Academia Crac. a M. Ioanne Broscio Curzelovień. Praeposito Stassoviensi et Miedzyrzecensi. Proposita. Pro licentia ad Doctoratum Sacrae Theologiae obtinenda. Anno Domini 1648. Mense (Mart.) Die (2.) Lectorio DD. Theologorum. Cum consensu Superiorum. Cracoviae, in officina Typographica Francisci Caesarij. S. R. M. typ. w 4ce, k. 4. i na przodzie miedzioryt.

Za rektor. Jakóba Viteliusa. Dedyk. Andrzejowi Gembickiemu Bisk. Łuckiemu. Miedzioryt na czele dzieła umieszczony jest kopią (co do tła zmienioną) drzeworytu dodanego do Sacranusa. Elucidarius 1500. przedstawia Papieża między biskupami katolickimi i greckimi. Jakoż osnowa kwestyi jest podobna co i Sakranusa to jest stawia kwestyą:

Utrum è Graecis schismatici ac eorum asseclae ab Ecclesiastica Hierarchia, quae à Christo Domino instituta, est ut castrorum acies ordinata, per ambitionē et pertinaciā seiuncti, absq; reditu ad Sanctam Ecclesiae unionem sint in spe certa salutis aeternae (quam sibi pertinaciter pollicentur) obtinendae, vel non?

Na końcu: Sub auspiciis Jacobi Vitellii. Jocher 4065.
Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Zyg. Pusłowski.

— Sermo Ioannis Broscii, Philosophiae ac Medicinae Doctoris, S. Theol: baccalaurei, parochi Medirecensis. Habitus in synodo provinciali Luceoriēsi. Jussu Illustriss: et Reverendiss: Domini, D. Andreae Gębicki, Dei et Sedis Apostolicae Gratia Episcopi Luceoriensis. Cracoviae, in officina Andreae Petricovii S. R. M. typographi. Anno Domini, 1641. w 4ce, 9 kart nlb.

Toż drukowane w uchwałach tegoż Synodu. Jocher 7481.
Akad. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Zyg. Pusłows.

— Studiosae juventuti in Academia cracoviensi. Joannes Broscius Doctor Medicinae Ordinarius astrologus. S. P. Bez w. m. i r. (około r. 1626) w 8ce, kart 2.

Obejmuje zadanie matematyczne dane do rozwiązania. Jagiell.

— In turrim, quam Copernicus incolatu suo, et opere Revolutionum ibi confecto illustrem reddidit. Joannis Broscii Curzeloviensis Epigramma. B. w. m. i r. (1618.) fol. 1 str. Jagiell.

— Ob. Barclaius Jan (Epistom. in Ł. Gornicki Paraen. do Nowowierców 1628) — Constitutiones Synodi Luceoriensis (Crac. 1641. Sermo) — Valerianus (Demonstratio Peripateticus cracoviensis a J. Broscio 1647—8) — Villichius (De salinis 1645. editio II. Cura Broscii) — Dziedzic Joannes (Rosae Broscianae 1653) — Freytagius Adamus (Gratiarum actio ad J. Broscium 1619) — Gesner Melch. (Tabula 1627) — Jaksan Stan. (Algeos dedicatio J. Broscio 1648) — Copernicus Nicolaus (Septem Sidera) — Michałowicz Stanisław (Xenium Apollinis 1610) — Michalski Joannes M. (Corona academica Hercii, dedyk. J. Broscyuszowi) — Musica choralis (1748) — Racki Jan (Urania annivers. mortis Broscii 1653) — Samborczyk Grzegorz (Terpsichore 1626) — Schwenter Daniel (Traktacik 1664) — Smieszkowicz Wawrz. (Ode ad Nic. Pacium cum J. Broscius renunciar. 1622) — Wilckens D. H. D. (Ueber eine portugiesiche Handschr. und über J. Broscius 1793) — Wołkowicki Hier. (1610).

Franke (Jan Brożek 1884). — Wiszniewski H. l. IV. 523. VI. 95. 306. VII. 150. 374. 539. IX. 517. — Gąsiorows. Hist. med. II. 123—131. — Grabowski Amb. w Bibl. Warsz. 1855. T. 60. s. 76. — Starowol. Monum. 185. — Pamiętn. Krakow. 1830. T. I. 1, — Sołtykow. O stanie akad. 412. 439. 468. 482. — Łętowski Katal. II. 86—99. — Em. Kierski w Tyg. illustr. 1865. II. 201—2. — Jankowski Rys logiki 194. — Bandtkie w Encykl. Erscha i Grubera tom XIII. r. 1824 s. 91—6. — Muczkows. Rękop Radymińs. 99. i Statuta 263. 269. — Encykl. kościel. III. 1. pod: Brzoski. — Encykl. Orgelbr. III. 631—2. IV. 305—8. 499. (mylnie go zwie Brzoskim). — Wielewicki Histor. domus profess. S. J. 736. — Juszyńs. I. 31—4. — Chodynicki Dykcyon. 49. — Maciejows. Polska I. 400—2. i Piśmienn. Pols. III. 830. — Bentkow. H. lit. II. 314—22. — Bandt. Hist. bibliot. krak. 60—78. — Bandt. H. druk. Kr. Pol. II. 250—6. — Siarczyńs. Obraz I. 46—8. — Żebrawski Bibl. matem. 323—4. — Majer Józ. w Roczn. Wydz. lekars. 1842. Zawód lekarski J. Br. s. 187—224. — Kästner A. G. Geschichte d. Mathem. Götting. 1799. T. III. s. 109—205. — Chasles M. Apercu sur l'orig. des méthodes en geometrie Bruxelles. 1837. s. 486—7. — Günther Z. Verm. Untersuchungen Leipz. 1876. s. 21—5. 80—88. — Kosiński. Słownik. lek. pols. 1883. s. 50—52. — Lauterbach S. Poln. Chronicke. 1726. str. 545. (przepowiednia Zbrożka).

BROSCIUS Nicolaus († 1676). Gratitudo Clarissimo, et admodùm Reverendo Domino, M. Adamo Młynkowic, S. Th. Professori, Collegae Majori, Sanctae Annae Decano, Scholastico Curzelovien. Plebano Zielonecen. etc. Dum sub felicissimis auspiciis, Magnifici, Clarissimi, et Excellentissimi Domini, D. M. Francisci Roliński, Philosophiae, ac Medicinae Doctoris, ac Professoris, Consulis Crac. Almae Vniversitatis Crac: Rectoris Vigilantissimi, auspicatissimo ingressu, primam S. Theologicae facultatis professionem, ab explanatione Epistolae Diui Pauli ad Romanos, in frequentissimâ Academici Senatûs coronâ, in peraugusto D. D. Theologo-

ierzycki Er. Szym. (Amphitheatrum 674).
Juszyński D. Poet. — Bandt. Hist. bibl. 63. 198. — Żebrawski Bibliogr. 323—24.

BROSIUS Gerson Venceslaus (um. 684). Fundamenta linguae polonicae ı gratiam studiosae juventutis horis ıccisivis revisa et adornata à Wenceao Gersone Brosio Scholae (vulgo ditae) Petro-Paulinae Conrectore. Gedai, typis Davidis Friderici Rhetii, ano 1664. w 8ce.

— Orthoëpeïan graeco-latina. Geani 1662. w 8ce.
Praetorius Athenae 196. — Zedler Lexicon IV. 1418.

— Sententiae biblicae, dominicis et əstis diebus latino-germano-polonicè ccomodate. — Biblische Sprüche, auff ie Sonn- und Fest-Tage zusammengeogen. — Sententie na niedzielne dni ' uroczyste święta z Bibliej S. zebraıe. — Operâ Wenceslai-Gersonis Broii scholae Gedanensis Petro-Paulinae ectoris. Zu finden bey Christian Mansklap. Ebngae, typis Achatii Corellii et [oh. Arnoldi. Anno M. DC. LXXIV. 1674) w 8ce, k. 1. str. przeszło 98.
W egzemplarzu Bibl. Jagiell. nie dostaje końca. Jagiell.

Ob. Rhenius M. Joannes (1674).

Brosovius Walenty obacz Brzozowa z) Walenty — Trzecieski Andrzej (Eıigrammatum Liber II. 1565).

BROSSMANN X. J. Miana mowa: ıieśmiertelności duszy ludzkiey z naury człowieka dowodząca przez ..... ʾrofessora Poetyki w Gymnasium Tarıowskim datowana marca 1798. d. 18. V Krakowie, w druk. Ign. Groebla, 798. w 8ce.
Ded. Am. Janowskiemu bisk. Tarnows. Akad. — Ossol. — Zielińs.

— **Broszkowski Stan.** ob. Buchoʋski P. (Signa 1701).

BROSZNIOWSKI Edmund Ks. Kazaıie na pogrzebie Karoliny z Bogatków Bobrownicki. Poczajów, 1782. w 8ce, :. nlb. 18. Krasińs. — Ossol.

BROSZNIOWSKI Popiel X. S. T. D. Mowa żałobna przy wprowadzeniu ciaa Kajetana Olizara bywszego Stolnika Kor. do kośc. Dominikanów w Łucku. Łuck 1789. w 8ce, str. 22.
Czartor. — Krasińs.

Brotes Stefan ob. Rzymowski Jan (1776).

(Brottmannowna). Das Leben der Gottseeligen Jungfrawen Regin Brotmanns Stiffterinnen der Löblichen Gesellschaft Sanct Catharinen, Jugfrawen und Martyrinen, durch einen glaubwürdigen Priester beschrieben. Gedr. zu Braunsberg im J. 1727. w 8ce, 38 stron.

Broudelius Joa. Henr. ob. Wernherus Joh. (Ordinis iuridici in academia 1719).

BROUDINUS Antoni. Synopsis Vitae Virtutum et miraculorum, S. Petri de Alcantara, Ordinis S. Francisci Strictioris Obseruantiae Hispani, multarum prouinciarum Fratrum Discalceatorum in Hispania et India Fundatoris. Collecta ex authenticis scriptoribus infra nominandis a R. P. Antonio Broudino Hiberno eiusdem instituti alumno Theol. Primùm Pragae, deinde reimpressa. Crac. 1670. Typis Schedelianis. w 16ce, kart 6. str. 69. i 1 str. cenzury.
Przypisanie drukarza Mikołajowi Bieganowskiemu Kasztelanowi Kamienieckiemu.
Na k. 6. lichy drzeworyt S. Piotra. Na str. 64. kończy się rzecz i jest imprimatur Seb. Zbraslawskiego Arcyb. Prag. Dalej idą Indulgentiae.
Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Zielińs.

BROWIC Symeon. Mądre panie y panny z rozmaitych mieysc zebrane y nowo w druk podane, przez Symeona z Browic A. S. W Krakowie, 1649. w 4ce.
Maciejows. Piśm. III. podaje tytuł dłuższy, lecz zdaje się że nie dokładnie, także mówi, że widział w Bibliotece Ossolińskich. Tam nie napotkałem tej broszury. Rzecz wierszem i prozą. Autor zapowiada wydanie innych prac p. t.: Dworki, Wzorki. Juszyński I. 35.

Browne Edward obacz Chevalier Piotr. (A discourse of the original, of cossacks 1672).

Browne Georg ob. Winiger J. (Trauerrede 1792).

BROXIUS Joannes et Nickius Georgius. Grata resurrectionis Jesu Christi

servatoris nostri memoria sub rectore M. Baltasare Fahrenwald a discipulis duobus Joanne Broxio et Georgio Nickio in electorali schola Salfeldiorum publice celebrata exercitii ergo. anno 1647. Elbingae 1647. w 4ce.

Branic.

Brożek Andrzej ob. Patrocki Kazimierz (Echo 1696).

BROZENA Jan Kazimierz († r. 1677). Kalendarz świąt rocznych y obrotów niebieskich z wyborem czasów y z aspektami na rok pański 1655. przybyszowy a po przestępnym trzeci, przez Jana Kazimierza Brozenę, nauk wyzwolonych mistrza, filozofii doktora, w akademii poznańskiej matematyki professora y seminaryum prefekta, z pilnością ku dobru pospolitemu, na merydyan poznański napisany. W Poznaniu, u wdowy i dziedziców Woyciecha Regulusa (1655) w 16ce.

Łukaszewicz Obraz M. Poznania. II. 40. — Batows. niekt. rękop. 20.

— Quaestio astronomica, de orbibus et motibus solis ad disputandum publicè, sub felicissimis auspiciis Magnifici, Clarissimi, et admod. R. Dni D. Alberti Łancucki, J. V. Doctoris ac Professoris, ecclesiae collegiatae SS. Omnium cancellarij, et S. Michaelis in arce crac: canonici etc. almae universitatis cracouiensis Studij generalis rectoris vigilantissimi, a M. Joanne Brozena in paraugusto (sic) aulae Iagellonianae DD. Theologorum lectorio, anno Dni 1661. die 26. Nouemb. hora 15. proposita. Cracoviae, in officina typographica, viduae et haeredum Francisci Caesary S. R. M. typographi. fol. 2. karty nlb. Jagiell.

— D. O. M. Dq; T. Quaestio mathematica ex sciatericis, de umbra gnomonis, et de illius cum motu solis, tám regulari, quàm irregulari conformitate. Publicè ad disputandum. Sub felicissimis auspicijs, magnifici, perillustris et admodum rndi Domini D. Stanislai Jurkowski, sacrae theol. doctoris, et professoris, ecclesiarum collegiatarum, S. Floriani praepositi, Sancti Georgij in arce cracouiens et opatoviensis custodis, prothonotarii apostolici, scholarum vladislavianarum provisoris, studij uniuersitatis cracouiensis procancellarii, et generalis rectoris. A M. Joanne Brozena, collega minore in peraugusto D. D. theolog. lectorio, A. D. 1665. die 30. mens. .... hora ..... proposita. Cracoviae, apud haeredes et succ. Lucae Kupisz, S. R. M. typ. folio, 2 karty nlb.

Żebrawski bibliogr. matemat. str. 311. Jagiell.

— Ob. Lizniewicz A. Fr. (Aquila 1652).

BRU Jan de la Magdalena Ord: Praed: Officium quotidianum S. Mariae Magdalenae. A R. P. Joanne Bru, de prouincia Arragoniae, Ord: Praed: in gratiam cultorum S. Mariae Magdalenae compositum. Inprimis Parisiis, deinde Romae postmodùm Coloniae impressum tandem á multis mendis et erroribus, per quosdam F. F. Ord: Praed: repurgatum atq; editum. Cum licentia superiorum. Cracovíae, in officina Andreae Petricouij S. R. M. typ. Anno Domini 1641. w 16ce, str. 69.

Kończą wiersze: Lucae Pinelli. S. Mariae Mag. lachrymae.
Zedler Lexic. IV. 1498. Jagiell.

BRUC Klaudya Marya (de). Kopiia listu pisanego z miasta francuskiego Nantes w Bretanii, od starszey klasztoru WW. Panien Wizytek, do starszey tychże zakonnic w Rzymie R. 1790. D. 25. Xbra. w 4ce, k. 4. nlb.

Czartor.

Bruchstück der Targowitscher Bibel ob. Niemcewicz Jul. U. (1793).

BRUCK Angermandt Jacobus a. Piis manibus generosi & magnifici Dni D. Francisci Rylski, de Magna Rylsko, lectistratoris S. R. M. magni procuratoris arcis Crac. capitanei Camioncecensis &c. Anno Domini 1604. die 17. Martii pie defuncti. Aeternae memoriae & observantiae hoc qualecunque est consecrat M. L. Jacobus a Bruck Angermandt. Cracoviae, in officina An-

Brudzewski Mikołaj obacz Boethius (De consolatione).

Brudziński Stanisław (Brudzyński) ob. Morawski Jan (Palaestra 1677) — Szołdrski Andr. (Gratulationes honori 1636).

Brudziński Stefan obacz Tuczyński Piotr (In obitum 1591).

BRUDZYŃSKI X. Jakub. Żałosny lecz szczęśliwy upadek walecznego lwa na harcu świata tego na pogrzebinach Jego Mości Pana Władisława Prawdzica Witosławskiego pokazany, w kościele Koronowskim sacri ordinis Cisterciensium anno Domini 1647. w 4ce, karta tyt., 2 karty dedyk. i 6 k. nlb.

Dedyk. Annie z Zalna Witosławskiej kasztelance Inowłocławskiej i Katarzynie na Soleczynie Heidensteinowej Soleckiej.
Czartor.

BRUECKMANN Franc. Ernest Philos. et Med. Doct. Epistola itineraria LXXXIX. sistens montes Carpatios in Hungaria. Ad societatis Regiae Londinensis, in potentissima Magna Britannia, perillustrem ac gravissimum praesidem, Hans Sloane baronettum nec non caeteros. etc. etc. colendos. Cum fig. aeneis. Wolffenb. MDCCXL. (1740) w 4ce, str. 27. i 1 tabl.

Nic tu nie ma odnoszącego się do Karpat polskich. Wywodzi nazwę a Carpis populo quodam nationali germanico Slavorum lingua Tartaros per contractionem Tatros, eo quod Tartariam versus extendatur. Mówi o niedźwiedziach które są do polskich podobne, o roślinach w czem się na Rzączyńskiego powołuje. Montium altitudinis argumentum inde capi potest, quod sudo sereno que coelo, hinc quidem Agria seu Erla Hungariae oppido, illinc Varsovia, celebri Polonorum metropoli conspici queant. Autor powołuje się na dzieła: Steph. Csiba Hist. phys. de montibus Hungariae. Dav Froelichius Medulla Geogr. Pract. 1615. Tegoż Ephemer Natur. Observ. VIII. J. Hübnera Lexic. s. 359. Zeillera Mart. Beschr. des Kön. Ungarn. Chr. Herminiusa. Joh. Quirfelda. J. G. G. Melissantesa, L. Chr. Hellwigiusa, które piszą o Karpatach. Na str. 15. pisze, że Varenius Medicus; scheidet solches Gebirge Schlesien, Polen, Liptow und Zips von einander. Więcej tu dla nas ciekawego nie ma.
Jagiell.

— Specimen prius botanico-medicum exhibens fruticem Kosodrzewina ejusque balsamum „Kosodrzewinowy olej“ dictum Brunswigae 1727. w 4o z rycina.

— Specimen posterius botanico-medicum exhibens arborem Limbowe drzewo, ejusque oleum, limbowy olej dictum. Brunswigae 1727. w 4ce, z figur.

Brueckmann Henryk obacz Arent Christ. Lud. (Anthropos 1665) — Schönwald Pet. (Glückwünschende 1659) —

Brueckmann Salomon ob. Renner Mich. (Hochzeitliche 1661).

Brueckner Grzegórz obacz Muczkowski. Mieszkania i postęp. uczniów krakows.

Drzeworytnik z końca 16go wieku.

BRUECQS Guido. Mundus Imperiorum sive relationes de praecipuis mundi imperiis, regnis et dynastiis. Opus novum a Guidone Du Bruecqs ex Joa. Boteri et alior. Relat. latine factum Ursellis 1603. w 4ce, k. 2., str. 164. i 35. z 4 mapami.

Wiele tu o Polsce i Rossyi.

BRUEGGEN Ernest Wilhelm. Diarium des durch den Landtags Schluss de dato Mitau den 8ten August 1776. cum toto suo effectu et robore limitirten und von Sr. hochfürstlichen Durchlaucht zufolge des gedachten landtäglichen Schlusses auf vorhergehendes unterthäniges Ansuchen des Herrn Landes-Bevollmächtigten Kammerherrn v. der Brüggen, auf den 6ten Febr. 1778. bestimmten und angesetzten Landtages, mit denen dazu gehörigen Beylagen. Mitau w 4ce.

(Brueggen). Status causae pro Generoso Ernesto Gwilhelmo à Brüggen, Camerario Regio, bonorum Stenden, Pawassern, aliorumque haereditario Possessore Actore. Contra Illustrissimum Petrum in Lvonia, Curlandiae, ac Semigalliae Ducem, Generososque Consiliarios supremos, atque Regentes eorundem Ducatum citatos. Sprawa o powrócenie Dobr Olde Mookę, alias Altmoocken, y drugie Ritterbaćcke Familii Brüggenowskiey dziedziczne przez J. W. Xiążęcia posiadanych. Bez osob.

in Berlin und der Antwort des letztern. Warschau 1758. w 4ce, str. 16.
Kijows.

(Brühl Henryk). Aristoteles olim Alexandri praeceptor, nunc Hephestionis cliens illustrissimo et excellentissimo domino D. Henrico de Brühl, dynastae haeredi in Groschwitz &c. ordinis Aquilae Nigrae Borussiae equiti, Sacrae Regiae Majestatis Poloniarum, ac electoris Saxoniae Augusti II. ministro, consiliario intimo ac succamerario accisarum et steuerarum directori, vices gerenti, &c. &c. philosophiae Aristotelicae mecaenati, in venerationem magni nominis, et gratitudinem pro auspiciis ex umbris praeli productus, a facultate philosophica regii collegii Varsaviensis Societatis Jesu, anno Salutis 1732. fol., 17 k. nlb. Czartor.

— Beyträge zu des Herrn Grafen von Brühls Leben. Gedruckt bey Peter Hammer. (1760) w 8ce, str. 52.
Kijows.

— Schreiben an das Publicum von dem Verfasser der Briefe so unter dem Titul: Leben und Character des Grafen von Brühl zum Vorschein gekommen. Hamburg und Leipzig, 1760. w 8ce, 31 str. Zweyter Theil 1761. w 8ce, 176 str.

— La vie et le caractére de Mr. le Comte de Brühl, premier Ministre de S. Maj, le roi de Pologne et Electeur de Saxe. Piéce echappée du feu. Bez w. m. dr. 1760. w 12ce, str. 16. i 157.
Malinowski. Źródła do dziejów 1844 r. T. II. Ossol.

— Ob. Benoit (Schreiben 1758) — Borlach Jan Gottf. (Salisfodinae Crac. 1760) — Duńczewski (Herbarz 1757) — Dyaryusz (1762) — Justi S. V. (Leben und Character 1760) — Guarino Domicello (Vertrautes Gespräch 1764) — Lengnich (Geschichte 9ter Band) — Linowski (Arbor genealogica 1757) — Mauvillon (de) (Essai sur la gloire) — Metastasio Petro (Olympiadis 1744) — Pasquinus Giov. Claudius (1751) — Rudzieński Kazimierz (Arbor gentilicia 1749) — Rzewuski Seweryn (1760) — Schmidt Fryderyk August (Abrégé de l'histoire 1763) — Trotz M. A. (Dictionnaire 1747).
Katal. d. Danz. Stadt Bibl. 1892. I. N. 75.

Brühlowna Amalia Mniszchowa ob. Kretzschmar Joh. August (Bey dem hochgräfl. 1750) — Mniszek Jerzy August Vandalin (Splendor gloriae 175.) — Potocki Stanisław Szczęsny (177.) — Olechowski Joz. (Proces 1772).

Brühlowa z Kollowrathów Marya Anna ob. Abratowicz Ant. Odr. (Święta sława 1757) — Wędrychowski X. Jan (Memento perpetuum 1772) — (Godna pamięci 1779).

Brühlowa z Potockich ob. Sianożęcki J. K. (Smutny odgłos 1782).

Brühlowie Fryderyk, Karol, Henryk i Jan Ociescy ob. Duńczewski (Kalendarz na r. 1756).

(Brühlowski Pałac). Resolucya względem pałacu Rzplitej Brylowskim zwanego. folio, str. n. 2. (Actum etc. d. 10 Lutego 1791). Krasiń.

— Ob. Kommissya. Plater. (Projekt).

(Brühlów Biblioteka). Catalogus bibliothecae Brühlianae. P. I—IV. Dresdae, 1750—1756. folio.

Bruehl rytownik ob. Dambrowski Samuel (Kazania 1728) — Ladowski Maciej Marcyan (1733).

Bruencken Joannes, Henricus, Fridericus ob. Brinckenowa (Status causae pro generosa).

BRUJAKA Adamus. Epigrammata in laudem undecem candidatorum primam lauream in inclyta academia Cracovien: assequentium. Pridie nonas Julij, anno Dni MDCI. Scripta per Adamum Bruiaka, studiosum Cracovien: B. w. m. dr. w 4ce, 4 k. nlb.

Epigrammatami uczczeni tu: I) Mart. Novicampianus. Tenże a Math. Wyczałkowski II) Nic. Zakrzewski. III) Stan. Prossoviensis. IIII) Jacobus Neapolitanus. V) Nic. Wolborius. VI) Mart. Małogostensis. VII) Simon Bendwicius. VIII) Nic. Woinicius. IX) Joann. Ambrosides. X) Stan. Sieński. XI) Math. Bątkovius.
Czartor.

Bruki ob. Planta (1743).

Brun Augustyn (Brunus) ob. Bruni.

ri dñi Johānis Haller. Anno salutis nostre Millesimo quingentesimo nono (1509) w 4ce, k. nlb. 13.

Pod tytułem drzeworyt z herbami korony, Litwy i miasta Krakowa. U spodu cyfra Jana Hallera.

Janocki Nachr. IV. 105.

Czartor. — Jagiell.

— Isagoge in philosophiam moralem Leonardi Aretini ad Galeotū erecta ex Aristotelis philosophorum principiis dialogo ad Eudemium amicum suum: Joachimi Vadiani ad lecto. (6. wierszy) Rudolfi Agricolae ad eundem (8. w.) Na końcu: Impressum Viennae per Hieronymum Vietorem Calcographum accuratissimū anno Partus Salutiferi 1515. Mense Januarii. w 4ce, k. 12 nlb.

Na odwrocie dedykacya: Venerabili Domino Magistro Nicolao de Crebinio ecclesiae Novisobii praefecto dignissimo, patreno suo observantissimo Rudolfus Agricola seipsum commendat. z datą Vien. Pannoniae Anno a Christi natali MDXV.

Ossol.

— Leonardi Aretini in moralem disciplinam introductio Familiari Johannis de Stobnicza comentario explanata.

Poniżej drzeworyt herbu Korony, Krakowa, Litwy z cyfrą Hallera. Na końcu:

Impressum Cracoviae impensis providi viri Domini Johannis Haller Ciuis Cracoviensis anno Salutis nostre Millesimoquingentesimoundecimo (1511.) Et finitum xj Februarij. Tobie Mily Boze chwala. w 4ce, k. nlb. 53. (ark. I_6).

Na odwr. k. tyt. ded. Joa. de Stobnicza artium magister eximio artium et medicinae doctori Adamo de Bochijn regis Poloniae phisico ac rectori universitatis cracov. salutem dicit na k. I_1: Adam de Bochyn A. A. et med. D. S. R. M. Pol. medic. rector incliti crac. studii eruditissimo viro Joanni de Stobnicza.

Janociana I. 257. — Bentkowski O najdaw. książkach w Polsce s. 61. — Łukaszewicz hist. szkół I. 101.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Leonardi Aretini in moralem disciplinā introductio Familiari Joānis de Stobnicza cōmentario explanata. Na końcu: Impressum Vienne Austrie per Joannem Singreniū. Impensis Leonardi et Luce Alantse Bibliopolarū Viennensiū. Anno domini MCCCCCXV. (1515) Sexto Nonas Martij. (Pod tem winietą godło ksiąg Alantse) w 4ce, 46 kart. dr. goc.

Na odwrocie karty tytułowej dedykacya: Joannes de Stobnicza artium magister Eximio artium et medicine doctori Adamo de Bochijn Regis Polonie Phisico: ac Rectori universitatis Cracouiensis, S. D. wyraża w niej Jan ze Stobnicy, że mając wykładać na lekcyach filozofią moralną Arystotelesa, umyślił uczniom wskazać dziełko, ktoreby służyło im za wstęp do tey nauki. W tym celu polecił im i dał do czytania książeczkę Leonarda Aretyna de moribus, ktora jest przekładem łacińskim Dyalogu Arystotelesa do Eudimiusa. Gdy zaś uczniowie w tej książeczce natrafili na niektóre trudności, wydał ją Jan ze Stobnicy ze swoim kommentarzem; a że się to działo właśnie wtenczas, gdy Adam de Bochyn, (od którego doznał wsparcia i względów) obejmował rektorstwo, jemu więc na znak wdzięczności przypisał. Na końcu dzieła jest list owego Rektora do Jana ze Stobnicy dat. 20 Januar. 1511 r. w ktorym wielkie tej jego pracy oddane są pochwały.

Czartor. — Jagiell — Ossol.

— Toż: ..... Cracoviae b. druk. 1517. w 4ce.

Wiszniews. III. 203.

— Ob. Aristoteles (Oeconomicorum 1537) — Vergerius Pet. Paul. (Hic habentur 1511).

Ciampi Bibliogr. I. 10—13. — Denis Wiens Buchdr. Gesch. 124—5. — Wiszn. III. 203—5. 437. — Janocki Nachr. IV. 123. Janociana I. 257.

Brunikowski Georgius ob. Decisio (1747).

Brunne (la) ob. Memoire (1765).

BRUNO Christian. Vier schartecken Fragen welche in kön. Stadt Wilde anno 1602. durch einen nahmlosen Zwingler sind ausgesprengt — widerlegte. anno 1602. w 4ce. Dzików.

— Widerlegung Der Unchristlichen und Unbescheydenen Verantwortung H. Jochim Wendelandt, damalss Zwinglischen Predigkanten in Königlicher Stadt Wilne, darinn er sich understehet, Zubehaupten Vier Sacramentürliche Ehr Fragen, zu widerlegen eine zugenötigte Sesterschrifft, zu retten seine vermeinte Zwinglische Warheit. Gestellet, Durch Christian Bruno beruffenem Die-

ner am Wort, reiner und beworter Augspurger Confession, in genanter Königlicher Stadt. Wilne, Gedruckt durch Michael Reinhardt, Im Jahr 1603. w 4ce, 32 ark.

Jocher 3886. Czartor.

— Ob. Thobolius Ad. (Epitaphia 1590).

Bruno a S. Francisco ob. Szczucki Bruno (Dux magnus 1727).

Bruno Piotr Stan. ob. Kuuk Paw. Jan (Triumphale 1691).

Bruno R. P. ob. Załuski Józef Andrzej (Anecdota 1751).

Bruno St. ob. Jonasch Johan Gotlob (1783).

(Bruno) Brun Bonifacy Sty Apostoł Querfurtensis (991 † 1009). Cultus Sanctorum Carthusiensium divi Brunonis Patriarchae de Fundatoris S. Anthelmi Bellicensium, etc. Bez w. m. 1777. w 8ce, kart nlb. 60. Krasińs.

— B. L. S. Leben Brunonis Preussischen Apostels. Halae 1714. w 8ce.

Jochor 8351. — Bielowski Monum. Pol. I.

BRUNO Vincentius S. J. z Rimini (1532 † 1594). Brevis tractatus. De sacramento poenitentiae, cum examine generali ad confessionem de tota vita. Et meditatione una pro communione. Ex italico in latinum translata. Brunsbergae, apud Georgium Schönfels M. D. CII. (1602.) Cum gratia & privilegio S. R. M. w 12ce, k. 1. str. 142. Jagiell.

— Delicye Nieba i Ziemie abo Rozmyślania obiasnione o Siedmi osobliwszych Uroczystościach, Przebłogosławionej Panny Maryey, Matki Pana y Boga naszego, Jezusa Chrystusa które Kościoł Swięty Katolicki obchodzi. Proroctwami y figurami Starego Testamentu: oraz Naukami według punktów Ewangeliey S. obiaśnione, Przy tym, pobożne diskursy, o społeczności Swiętych Bożych przez ... z różnych autorów zebrane. A teraz dla pożytku pospolitego, z włoskiego ięzyka na polski przełożone y do druku podane. Za dozwoleniem Zwierzchn. duchownej. w Krakowie, w druk. Mich. Al. Schedla R. P. 1693. w 4ce, 226. 128 str. arkusz na przodzie i regestr.

Przypis. tłumacza: Stanisł. Józefa Forzoniego Królowey Maryi Kazimirze. Orzeł polski, z herbem królowej, pod którym 6. wierszy polskich i podpisem sztycharza: C. de la Haye fecit Varsaviae.

Jocher 5919. Branic. — Ossol.

Tego tytułu dzieło o J. Chrystusie wydał Wiązkiewicz.

— Skarbnica tajemnic Boskich, abo Rozmyślania Żywota y Męki Pana y Boga naszego Jezusa Chrystusa. figurami y proroctwami Starego Testamentu oraz naukami z każdego punktu ewangelicznego objaśnione z pisma świętych Ojców, y inszych pobożnych autorów zebrane, dla użytku pospolitego; z włoskiego języka na polski przełożone y do druku podane w Krakowie, w Druk. M. A. Schedla R. P. 1693. w 4ce, 388. str. 6. kart na przodzie i regestr.

Przypis Królowi Janowi III. z podpisem tłómacza: Stanisław Józef Forzoni. Orzeł z herbem Sobieskich pod którym 6 wier. polskich z podpisem sztycharza: la Haye w Warszawie.

Jocher 5918. — Sommervogel Biblioth. II. s. 270. — Jabłonowski Museum Polon. str. 32. Drohob.

BRUNS X. Raymund. Katolicka informacya ułożona dla Missyi w Kráiách Regnántá Pruskiego. po niemiecku wydána przez przew: Xiędzá Raymunda Bruns Zakonu Káznodźieyskiego, Konwentu Halberstadskiego. Missyonarzá Apostolskiego, przy gwárdyi Regnanta w Potsdamie. Powtórnie w Berlinie u Ludwiká Kunst drukowána 1742. Po polsku przetłumáczona przez X. Sigfrida Dispensatora Zakonu Sw. Pawła pierwszego pustelniká Suppriorá Konwentu skałecznego przy Krákowie. R. P. 1753. w drukárni Jásney Gory Często: (1753.) w 8ce, kart 10 str. 363. (właściwie 303) i k. 2. rejestru.

Po str. 300. idzie mylna paginacya od str. 361. Autor w przedmowie powiada, że wydał w r. 1732. Katechizm dla dzieci. Jocher 7874. (mylnie go pisze Brans). — Siennicki St. Dawna drukarnia str. 22.

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows. — Wileńs.

— Katechizm .... na polski. Brunsberg 1758. w 8ce.

— Katechizm, krotkie nauki chrześciańskiej katolickiej w sobie zebranie majacy przez W. O. Raymunda Bruns. W Brunsberku 1770. w 8ce, str. 129.
Zieliń.

— Katechismus, oder katholische Glaubens-Unterrichtung. Danzig. B. w. r. w 8ce. Wileńs.

— Katholisches Unterrichtungs- und Gebet-Buch. Wildau 1799. w 8ce.
Wileńs.

Brunsbergiense Collegium ob. Ara gratitud. (1665) — Bąkowski St. M. (Expeditio St. Kostka 1669) — Joannes Albertus Episc. Varm. (Manipulus) — Leszczyński V. (Structura 1645) — Łaszczewski Mich. R. (Columna 1730) — Montani M. (Thesaurus 1650) — Radziwiłł N. Ch. (Propemptica 1601) — Rudnicki Alb. (Sagitta 1651) — Rudnicki Sz. (In primo 1605) — Radziejowski Raf. St. (Angelus 1681) — Sbąski J. Stan. (Fascia 1689) — Szembek Joz. (Acies 1737) — Tarnowski Joan. (Gratulatio) — Tylicki P. (Gratulationes 1601) — Weyher Ern. (Planctus 1617) — Załuski And. Chr. (Agnus 1699).

Brunsbergensia ob. Pacta (1757) — Relation.

(Brunsenius.) Applausus votivus quo felicem ac beatum diei natalis regressum Viri .... Antonii Brunsenii ... observantiam suam testaturi, in stadio literarum Bregano Praeside ipso currentes, excipere voluerunt, ut debuerunt Die 17. Januarii Anno quo: AntonII noVa festa Meaut, LVX prospera DICtat. Brigae, typis Christoph. Tschorn. (1673.) fol. 4 karty.

Wierszyki łacińskie, dwa z podpisami: Christophorus Häufflerus, Fraustadiensis, Johan. Jacobides Dembnic. Polonus.
Wrocławs.

— Dominae Serenissimae Regentis .... Lignic. Breg. et Wolav.... authoritate, Ut et .... Serenissimi Principis, ... Accedente .... assensu, Viri .... Antonii Brunsenii .... Ad plenariam Rectoratus potestatem evecti, inauguralem solennem ... apprecantur Primi Ordinis auditores. Brigae, Opera Johannis Christophori Jacobi. (1674.)

Po większej części dwuwiersze łacińskie, pomiędzy niemi z podpisami: Andreas Dembynsky, Nob. Polonus, J. Chr. Pietrowsky, Nob. Pol. Wrocławs.

— Gratulatorium, quod, ... Antonii Brunsenii, Rectoris Gymnasii Bregensis dignissimi, Anno Χρισογονίας M. DC. LXXVI. Die 17. Januarii, recurrentis, memoriam ..... decantandum resultat. Brigae, exprimebat Johannes Christophorus Jacobi. fol. 4 karty.

W języku hebr. greck. łać. i niem. krótkie wiersze. Jeden z podp.: Andreas Dembinsky, a Dembina, Eques Pol.
Wrocławs.

Brunswigk Petrus obacz Czarniecki Max. (Sapho słowieńska 1646)

BRUNUS Jerzy (Braun) i HEGENBERG Franciszek. Urbium praecipuarum mundi theatrum sextum. Auctore Georgio Braunio Agrippinate. folio.

Tytuł w rycinie podającej kostiumy narodów. Nas interesują widoki: Konigsperg. Tabl. 43. Lib. 3. Riga tab. 43. Lib. 3. Wratislawia Tab. 42. lib. 4. Zaros sive Saros Tab. 38. Lib. 6. Grodna Tab. 48. lib. 2. Vilna Tab. 59. Lib. 3. — W tomie 6 są: Tab. 48. i 44. Cracovia prosp. na jednej i na dwóch kartach. Calvaria mons Tabl. 45. Crosno tabl. 46. Leopolis (Lempurg) tabl. 49. Lovitium tabl. 51. Lublinum tabl. 48. Posnania tabl. 46. Praemislia tabl. 52. Sendomiria tabl. 50. Varsovia tabl. 47. Zamoscium novum tabl. 52. W T. 2. Dantzig. tabl. 46.

Więcej obacz pod Braun.

BRUNUS Piotr. In nomine Domini Amen. Quaestio physica, de subordinatione causarum secundarum ad primam, in agendo. Sub felicissimis auspiciis, Magnifici, Perillustris, et Reverendissimi Domini, D. M. Sebastiani Piskorski, J. U. Doctoris et Professoris, Ecclesiarum, Cathedralis Cracov: et Collegiatae Vielunen: Canonici, S. S. Omnium Crac: Archidiaconi, Scholarum Novodvorscianarum Provisoris, studii Almae Universitatis Cracov: Procancellarii, et generalis Rectoris. A M. Petro Bruno, Philosophiae Doctore, et Professore. S. R. M. Secretario. Pro loco, in Collegio Minori, obtinendo, in

ıgusto DD. Theologorum lectorio. pu-
icè ad disputandum proposita. Anno
omini 1699. die vero 24. Mensis
ınuarii. Cracoviae, ex officina Franci-
i Cezary, S. R. M. illustriss: ac Re-
rend: Dñi Episc: Crac: Ducis Seve-
ıc; nec non Scholarū. Novoduorsc:
pogr. fol. 2 k. nlb. Jagiell.

BRUNUS Piotr Stanisław. Sublime
eologici honoris, fastigium, Perillu-
ri, Clarissimo, et admodùm Reveren-
› Domino, D. M. Paulo Joanni Wo-
wodzki, sacrae theologiae doctori, et
:ofessori, collegae maiori, ecclesiarum
ıllegiatarum, S. Floriani Clepardiae
l Cracoviam custodi, Pilecensi cano-
ico, Łenciciensi cancellario, cathedra-
s ecclesiae Cracoviensis in arce, pro
ılennitatibus Christi Domini, et Bea-
ssimae Virginis Mariae concionatori,
ırato Minogensi. Dum in alma uni-
ersitate Cracoviensi, pro loco inter
'erillustres, Clarissimos et admodùm
leverendos Dominos, sacrae theologiae
octores, in augusta divi Jagellonis
ula, ritu solenni responderet, erectum,
t a Petro Stanislao Bruno, ecclesiae
ollegiatae Szamotulensis canonico, offi-
ioso calamo adumbratum. Anno Do-
ıini M. DC. XCI. (1691) VI. Calend.
eptembris. Cracoviae, typis universi-
atis. fol. ark. B_2. (4 k. nlb.).
Czartor. — Jagiell. — Ossol.

BRUNUS X. Umbert Dominikan. De
ısalterio Virginis Deiparae sermonum
pitoma pro diebus Dominicis et festis
er annum Opus P. F. Umberti Bruni
)rdinis praedicatorum Sacr: Theol: Le-
tor: et Praedicatoris generalis. Vene-
iis editum. Dilatandae Majoris Divi-
ıae gloriae Matris Ejus Sanctissimae
tudio recusum. Superiorum consensu.
Typis Sandomiriae 1793. w 8ce, 16 k.
ılb. str. 446. index kart 6.

Dedic. Sebast. Pisulewski Opatoviensi Canon., Bernardus Domosławski Ordinis Praedic. gloriam et gratiam venit. Dedykacya ma kart 4. Index Sermonum kart 11.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

BRUSCHKE Christian. Eylfertiges
Sonneten - Paar an das .... Ehe-Paar
Samuel Friedrich Lauterbach, Und ...
Rosina Hoffmannin geb. Kergerin ....
Anno 1719. den 21. November Glück-
wünschende überreicht Von ... Schlich-
tingsheim, druckts Johann Gottfried
Haase.

Wielki arkusz, wiersze we dwu kolumnach.
Wrocławs.

— Die Himmlische Angst-Burg,
auff welcher den .... Melchior Tesch-
nern .... treufleissigen Pfarrer und See-
len-Hirten der Evangelischen Fraustäd-
tisch-Pritschnischen Gemeine; Nachdem
derselbe in Jahr Christi M. DCCI. den
XXXI. Julii .... Durch ein sanfftes und
seeliges Ende Den rauhen Angsberg....
vollends glücklich überstiegen, ... Gleich-
sam in einem Prophetischen Gerichte
erblickete .... Christian Bruschke ewan-
gelischer Prediger auff Fraustädtischer
Neustadt. In der Frey - Herrl. Stadt
Schlichtingsheim, druckts Johann Chri-
stoph Wild. fol. 16 str. Wrocławs.

— Thränen des Fraustädtischen Zi-
ons, über das seel. Absterben des .....
Samuel Friedrich Lauterbaches .... In
diese Zeilen gesammlet .... Schlichtings-
heim, druckts Joh. Gottfried Haase.
(1728). fol. 2 karty. Wrocławs.

Brusius G. ob. Brussius G.

BRUSONI Girolamo Scotus. Storie
universali d'Europa ecc. Venezia Vol.
II. per Francesco Storti 1657. w 4ce.

Jest tu i o Polsce ważniejsze zdarzenia między 1627. a 1656 r.
Ciampi Bibliogr. I.

BRUSSIUS Guilelmus Scotus. Epi-
stola.... Ad Illustrem D. Johannem Go-
stomium à Lezenica, Illustr[mi] D. Pala-
tini Posnaniensis filium, Capitaneum
Valsensem etc. Qua breuiter refutatur
responsum oppositum ad summa consi-
lij de bello aduersus Turcos gerendo
capita, quod supplementi nomimine cir-
cumfertur. Gorlicii Anno Domini, 1596.
w 4ce, kart nlb. 8.

Epistola datowana Thoruniae 12. Febr. Na karcie 8mej na jednej stronie jest: Responsi oppositi complementum. Diu apparandum est bellum. List kończy: De me ex literis ad Adamum Shinarsium et ad Valesium et Niemoieuium nostros, intelligere poteris. Mówi też w liście: Etsi Germanis nonnullis pro damno illato ira-

sci, Polonis autem pro beneficiis ąb illus. D. Komorovio acceptis favere jure debeam.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Ad principes populumq; christianvm, de bello, aduersus Turcos gerendo, non diminutis publicis vectigalibus, neq', expectata discordantium principum concordia Gvlielmi Brvssii Scoti consilium, Sereniss. principi Ferdinando, Caroli filio, Archidvci Avstriae, Dvci Bvrgvndiae, Carinthiae, Styriae, Croatiae etc. perperuae (sic) obseruantiae ergò dicatum. Cracoviae, in officina Lazari. Anno Domini 1595. w 4ce, z przodu 3 karty nlb. dzieła 44. stron liczb. i spisu 1 k. nlb. (Summa Consilii).

Dedykacya Cracoviae 4. Martii.

W obudwu dziełach wychwala Zamojskiego. Tu na str. 23 powiada: Polonicis copiis dux est veteri jure illius regni constitutus Joannes Zamoscius, eximiae prudentiae et fortitudinis opinione vir, universo iam pene terrarum orbe celeberrimus. Na końcu dzieła: Summa consilii capita, są przedrukowane na odwrocie tytułu broszury bezimiennej: O spółku panów chrześc. 1596.

Janoc. II. 44—5. — Rocznik Tow. N. Krak. I. 221. 241. — Wierzbowski II. 1797.

Akad. — Branic, — Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Sanguszk. — Toruńs. gimn.

— De tartaris diarium. Ad illustrem Georgium Talbotum Anglum, Serenissimi et optimi principis Guilelmi comitis palatini Rheni, utriusque Bavariae ducis etc. familiarem. Francofurti, apud haeredes Andreae Wecheli, Claudium Marnium et Joannem Aubrium, MDXCVIII. (1598.) fol.

Ułożył to dzieło Brussius z rozmów, które miewał ze Spinolą w domu Jana Zamojskiego, do którego Antoni Spinola przybył w r. 1597. posłany od Kazgereja sułtana Tatarów krymskich.

Janoc. II. 45.

BRUTUS Jan Michał (Bruto, Bruti) Wenecyanin (ur. 1517 † 1595). Selectarvm Epistolarvm Libri V. De Historiae lavdibus, siue de certa via, et ratione, qua sunt rerum scriptores legendi. Lib. I. Praeceptorvm Conjugalium. Lib. I. Cracoviae, Typis Andreę Petricouii. Anno Dńi cIↄ. Iↄ. xvIIc. (1583) w 8ce, k. nlb. 8., liczb. 240. i 54. i 2. k. nlb.

Dedykacya Cracoviae Kal. Maias 1582. Janowi Zamojskiemu. Księga I. Liber II. od str. 46. List ad Petrum Mischovium Crac. Pontif. Liber III. od str. 95. zaczyna: Ad Joannem Cratonem. Liber IV. ad Andream Duditium, od str. 140. Liber V. od kar. 196. ad Paulum Giulanum. Dzieło zaczynają listy ad Stephanum Poloniae Regem, i te zawarte w całem Liber I. W księdze II. listy: ad Pet. Sborovium. Petrum Buzinskium (karta 71) ad Volfg. Kovaciovium (k. 85). Ad Mart. Berseviczeum. (k. 86). W ks. III. ad J. Cratonem wszystkie listy datowane: Cracoviae 1578. i następ. Księga IV. listy ad Duditium datowane Cracoviae. Ad Jac. Ponetovium, (k. 167.) ad Joach. et fratres Camerarios (k. 176.). Na k. 188. Ode ad J. M. Brutum Regis polon. historicum Melos. obadwa podpisał P. Melissus. Ad Math. Piscorevium (k. 208). Ad Chr. Varsevicium (k. 213). Ad Mich. Paxium (k. 230.), gdzie wspomina Prosp. Prowanę Prefekta Salin. Ad Joach. Camerarium (k. 239).

W dalszym ciągu idzie z osobnym tytułem i z osobną paginacyą.

— De historiae lavdibus, sive de certa via, et ratione, qva svnt rervm scriptores legendi. Liber vnus. Cracoviae, typis Andreę Petricouij. Anno dni cIↄ. Iↄ. xIIxc. (1582.) w 8ce, k. 54. k. nlb. 2. kurs.

List przypis. do Stefana Batorego.

To idzie od arkusza AA_1 do GG_8.

Poczem kończy dzieło z osobnym tytułem i paginacyą.

— Praeceptorum coniugalium liber vnvs. Ad V. C. Franciscum Veselinum. Cracoviae, typis Andreę Petricovii. Anno dni cIↄ. Iↄ. xIIxc. (1582.) w 8ce, k. 44. (dr. kurs.).

Ciampi Bibliogr. I. podaje datę 1583. — Bayle Dict. — Biblioth. hist. (hamburska) Cent. VI. 85—90. — Wierzbowski II. 1588. — Janozki Nachr. III. 25. — Joch. 2113 a. — Janoc. II. 48.

Czartor. — Jagiell. — Kijows. — Kórnic. — Ossol.

— Opera varia selecta, nimirum Epistol. Lib. V. De Historiae laudibus, sive de ratione legendi scriptores historicos liber, praeceptorum conjugalium liber, epistolis et orationibus compluribus editione Cracoviensi auctoria. Berolini, sumptibus Joh. Michaeli Rüdigeri 1698. Imprim. Ulricus Liebpertus elect. typogr. w 8ce, str. 16 i 1155.

Brutus Junius obacz Crellius Joh. (Vinditiae 1650) — Cybulski Andr. Jos. (Regula 1722) — Korsak Rajmund (Brutus i Kassiusz trag.) — Lubieniecki Stan. (Morientis Pol. ratio 1665) — Wolter (tragedya 1780).

Bruyer (De la) Jan (1644 † 10 maja 1696) ob. Teofrast (Charaktery czyli przymioty 1787)

BRUEYES Dawid Aug. i Jan Palaprat. Gdyracz, komedya we trzech aktach na teatrze Warszawskim reprezentowana. w Warszawie, w drukarni P. Dufour drukarza J. K. Mci y Rzeczypospolitey. 1781. w 8ce, str. 122.
Czartor. — Zielińs.

Brużyński Matthias M. Blosius ob. Blosius.

BRYGIDA Święta (Brygitta, Birgitta. Berta Birger.) (1302 † 23. lipca 1372). Funffzehen Gebett der Heiligen Brigitten .... Braunssberg, Gedruckt im Conv. der S. J. Im J. 1730. w 12ce.

— Koronka Żywota Pana Jezusowego ktorą S. Brygida odmawiała na pamiątkę trzydziestu i trzech lat P. Jezusowych przebywającego na tym świecie. w Krakowie, w druk. Łazarowej, r. p. 1617. w 12ce, stron przeszło 16 z drzeworytami. Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł: .... w Krakowie, w drukarniey Macieja Jędrzeiowczyka r. p. 1626. w 8ce, kart nlb. 24.
Przyborows.

— Libellus de quibusdam futuris ex sancte Brigitte reuelationum libris, additis etiam nonnullorum aliorum dictis collectus. [Na tytule święta Brigida odbiera objawienia od Boga]. (Na ostatniej karcie odwr. w górze orzeł polski z literą S, z jednej strony herb Kolumny, z drugiej: Pogoń). Datus is libellus in lucem. sub protectione dni Jesu Christi totius generis humani saluatoris. Impressum Cracoviae per Florianum anno 1522. (Herb Krakowa). Prospice qui veniunt hos caesus esse ferendos — Nam levius ledit quidquid previdimus ante. w 8ce, k. 22 nlb.
Druk gocki, drobny. Na drugiej karcie na końcu przedmowy 3 herby z koronami książęcemi t. j. ziemi wołoskiej, herb krzyż dwoisty, oraz herb ziemi pruskiej. Pierwsze ośm ksiąg objawień pisała po szwedzku, a jej spowiednicy Piotr z Alwastry i Maciej z Linkoping przełożyli na łacinę.
Jocher 7247. Ossol.

— Modlitwy S. Brygidy o męce Chrystusa Pana, wielkiemi przywilejami od samego Chrystusa i odpustami od kościoła S. udarowane, kto je nabożnie odprawować będzie. O czem in revelat. S. Brigit. in proëm. Dla pobożnych katolików przedrukowane. w Krakowie w drukarni Franciszka Cezarego J. K. M. i J. M. X. Biskupa krakows. Xciu Siewiersk. ordynaryjnego typografa w 12ce, 1 ark.

— Modlitwy Swiętey Brygidy. O niewinney, y gorzkiey męce Jezusowey, wielkiemi łaskami, y nieprzeliczonemi prerogátywámi od Bogá ubogácone, które ktoby nabożnym rozpámiętywániemy (tak) reflexyą zupełną przez rok cały, raz ná dzień mowił, w naypilnieyszych swoich potrzebach, ták ná duszy iako ná zdrowiu pewney pociechy, y pomocy niech się spodziewa. Bez osob. tyt. Bez w. m. dr. i r. (w końcu 18. wieku) w 8ce, kart 8.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Modlitwy S. Brygidy o Męce Chrystusa Pana wielkiemi przywilejami od samego Chrystusa y odpustami od kościoła S. udarowane. Kto je nabożnie odprawować będzie. O czem in Revel. S. Brygi. in proem. Roku Pańs. 1731. w 16ce, str. 36.
Warsz. Uniw.

— Orationes qvindecim S. Brigittae de Passione Domini juxta vetustissima exemplaria ut habentur post meditationes S. Benedicti correctae et reimpressae. Cracoviae, typis Nicolai Schedel 1696. w 12ce, ark. 2.

— Ob. Manuale pietatis ex probatis praecationum libellus.
Warsz. Uniw.

— Toż: ..... reimpressae sumptu Georgii Krakiewicz civis Vilnen. Supraslii typis Ord. S. Basilii An. 1725. w 12ce.
Jocher 6885. Wileńs.

— Orationes quindecim Sanctae Brittae de passione Domini. Ad vetustissima exemplaria diligenter correctae, um aliis quibusdam piissimis precibus umptibus Perillris Mgfci Generosi Dni Petri Kłodnicki Camerarii Terrestris Camenec. Podoliae. reimpressae. Poczaoviae, typis S. R. M. in Monaste: O. S. B. M. Anno D. 1775. w 8ce, str. 56. Jagiell. — Krasińs.

— Regula (sancta et genuina S. Salvatoris alias divae Brigittae viduae). Gedani. 1674. w 8ce. Kijows.

— Reguła S. Salwatora podana S. Brygidzie z Relacyi Xiąg iey z łacińskiego na polskie przetłumaczona z Regułą Augustina Sgo Biskupa Hiponeńskiego .... i ustawami Zakonu teyże S. Brygidy do druku podana 1673. w Krakowie, u M. Jakoba Mościckiego... w 4ce, k. 3. str. 327, rej. 4 k.

Przekład. Wikt Niemierzanki.
Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Revelationum S. Brigittae selectiora capita ex libro quarto desumpta spiritualibus personis. valde utilia. Cum licentia Sup. W końcu: Examen conscientiae. Posnaniae, ex typographia Alberti Laktański 1685. w 8ce, ark. sygn O_8.

Jocher 7260. ma z datą 1682. Jagiell.

— Skarb niebieski taiemnic zbawienia naszego i t. d. w Gdańsku 1658. w 24ce.

Tytuł ten jest widocznie mylny i prawdopodobnie edycya taka nie istnieje.
Jocher 5868.

— Skarby niebieskich taiemnic to iest Księgi obiawienia niebieskiego S. Matki Brygitty z rodzaiu Królewskiego Xiężney Nerycki ze Szwecyey Fundatorki Reguły S. Salvatora z łacińskich na polskie przełożone przez Zakonnika Braci Mnieyszych Oyców Bernardynów. Za pozwoleniem Starszych do druku podáne 1698. w Zamościu, w drukarni akademickiey. folio, kart nlb. 8. stron 779. (sygnat. Ff_1).

Tytuł sztychowany na miedzi z podpisem: Sculpsit Leopoli Cas. And. Niedbłowicz. Jocher 7261. ma mylnie stron 179. i bez m. Najprzód idą Approbaty dzieła. Poczem Elogia de revelatione. Na ich odwrocie miedzioryt: Obraz Najśw. Panny Pocieszenia, u spodu ryciny podpis Sculp. Leopoli 1698. Cas. A. Niedbłowicz.

Dedykacya królowej Maryi cudami w Sokalskim obrazie słynącej (karta 1.) podpisana przez Zofią Sobestyańską Xienię Konw. Sokalskiego. Dalej idą Bullae z rewelacyi S. Brygitty, List Jana Kardynała z Turrekrematy. W egzemp. Bibl. Jagiell. zanotowano współcześnie: Hic liber oblatus dono a patre Bernardo Krupski pro nunc custode Leopoliensi d. 1. Novembr. a. 1701. Po Bullach (kart 11.) idzie przemowa na xięgi obiawienia Boskiego przez Mistrza Macieja z Szwecyi. (kart 2.). Dalej na jednej stronie przemowa do czytelnika, podpisał X. B. A. K (rupski), gdzie powiada, że on tłumaczył. Następnie: Summaryusz ośmi ksiąg objawienia, a tego odwrocie miedzioryt S. Brygity w całej postaci z podpisem: Sculpsit Leopoli Casimir Andreas Niedbłowicz. Dalej idzie tekst dzieła. Na końcu dodany Żywot S. Brygidy i jej córki S. Katarzyny Jest jeszcze tego dzieła inne wydanie w tymże roku dopełnione także w Zamościu, lub też tylko początek dzieła zmieniony. Tytuł ozdobiony ryciną, która wyobraża N. M. Pannę, dwie zakonnice, Boga Oyca, aniołów, 2a rycina piękne okazałe popiersie N. Maryi P. Sokalskiej, pod tem 8 wierszy polskich. Na końcu cała osoba S. Brygitty. Ryciny te wykonał we Lwowie Kazimierz Andrzej Niedbłowicz. W objawieniach tych sam Bóg mówi, a S. Brygitta tylko je spisuje. Księga I. zawiera: o Trójcy SS., wcieleniu Syna Bożego i odkupieniu rodu ludzkiego, w 2giej rozbiera życie żołnierza, w 3ciej rozbiera życie prałatów, w 4ej opisuje piekło, niebo, czyściec, otchłań, w 5ej rozważa przykazania Boskie. w 6ej o prałatach dumnych, w 7mej o niewdzięczności ludzkiej, w 8mej nauka dla królów, panów, książąt itd. Polszczyzna wszędzie bardzo poprawna i czysta.

Jabłonowski Musaeum pol. str. 125. — Niesiecki Herbarz, wymienia tłumacza.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Breviarium ordinis monialium S. Brigittae in Polonia. Vilnae 1684. w 4ce.

— sacrarvm virginum ordinis SS. Salvatoris, vulgo S. Birgittae, auctoritate celsissimi principis Illustrissimi et Reverendissimi Domini, Andreae Stanislai Kostka in Załuskie Załuski, episcopi Cracoviensis, Ducis Severiae, equi-

tis Aquilae Albae etc. cura et studio religiosissimae Rosaliae Swederska, Ord. SS. Salvatoris vulgó S. Birgittae ..... Conventus Lublinen. B. M. V. de Triumpho nūcupati abbatissae, reimpressum. Typis Regiis Lublini, in Colleg. Soc. Jesu. M. DCC. XLVIII. (1748.) w 4ce, k. 12., str. 529. (?) i k. 2 nlb.

Zaczyna Praefatio Simonis Hermann Prioris Ord. SS. Salvatoris Monasterii S. Altonis. s. r. 1597. Approbata Lublini 1747. Poczem kalendarz kart 6. Rozpoczyna Psalterium Davidis. Potem feria I—VI. Die Sabbati (od s. 449) Capitula (od s. 447) kończy Officium (od s. 489). Wreszcie Litaniae Lauretanae (kart 2).

Czartor. — Jagiell.

— Summarium Indulgentiarum Rosareiis, seu Coronis S. Birgittae nuncupatis per P. P. Superiores Monasteriorum, aut alios sacerdotes Ord. SS. Sálvatoris sive eiusdem S. Birgittae, ad id deputatos benedictis concessorum. Brunsbergae. Reimpressum typis Collegii Soc. Jesu. Anno 1747. w 8ce, k. 2. Ossol.

— Ob. Baranowski Jos. (1753) — Bellina Mich. (Rozmyślania 1714) — Bolesławiusz Klemens (Gemmeum monile animae 1683) — Devotiones ad S. Judam (1711) — Drużbicki Kasp. (Flores gratiarum) — Gewarth J. (Terror 1689) — Modlitwy nabożne (1587) — Kmicianka Mar. (Nieostygły affekt 1735) — Psalmi (1621) — Siebeneycherowa (Rozm. męki 1714).

(Brygidki) Accessorium od W. J. P. Białopiotrowicza Ex - Pisarza - Polnego Litewsk. Rotmistrza Kawaleryi narodowey. Z wielebnemi PP. Brygidkami Grodzieńskiemi. fol. k. 4. Jagiell.

— Odpowiedź na proźbę y proiekt podany Wielebnych Panien Brygidek klasztoru Grodzieńskiego fol. ½ ark.

— Odpowiedź na proźbę Wielebnych Panien Brygidek grodzieńskich. (1789) fol. k. 2. Jagiell.

— Uwagi w interessie WW. Panien Brygidek Konwentu Grodzieńskieńskiego przez Resolucyą Rady Nieustaiącey do Stanow odesłanym. ark. 2. (około r. 1785).

— Ob. Białopiotrowicz Jerzy (Odpowiedź 1788, Głos 1788).

Brygido Gubernator ob. Brigido J.

Brygierski X. ob. Preiss **Franciszek** Erazm (1765).

Brygin ob. Tomaszewicze (Proźby w przyczynach 1777).

BRYKNER Daniel z Krakowa, Reformat († 1706). Genvina et literalis regulae S. P. Francisci Fratrum Minorum. In declarationibus Summorum Pontificum, Nicolai III. et Clementis V. fundata expositio ex multiplici SS. DD. ac expositorū lectione ad spiritualem vtilitatem fratrum potissimùm strictioris observantiae collecta ac exemplis maximè domesticis illustrata. Luci publicae ex mandato Superiorum, per Fr. Danielem Brykner Ord: Min: Strictioris Observantiae Reformatorū, Provinciae S. Mariae Angelorum in Polonia Custodem vocalem porrecta. Cracoviae in officina Nicolai Alexandri Schedel S. R. M. ord: typ: anno domini 1691. w 8ce, kart 8 nlb. str. 536. i Index kart nlb. 28.

Na odwrocie tytułu lichy drzeworyt S. Franciszka. Dedykacya: Summo Deo Jesu Christo. Approbat jest kart 4. W syllabus authorum kart 2. wymienia polskich tylko jedno: Paulovius in vitam P. Drużbiccij. Jocher 7708.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Theologia zakonna człowieka zakonnego vczaca. Jáko przez medytacye, bogomyślność y w zakonnych cnotách ćwiczenie się do miłey z Bogiem konwersáciey przyść y z nim w łásce zostáwáć może. Polskim ięzykiem dla sposobnieyszego osób zakonnych zażywania. Od X. Daniela Bryknera Zakonu Bráći Mnieyszych S. Franciszka. Prowincyey Máłopolskiey Reformatá z rozkazánia przełożonych spisana w Krak: Roku Pańsk: 1689. W druk: Mikołaja Alex. Schedla J. K. M. Ord typ. w 16ce, 12 k. nlb. str. 457.

Na odwrocie tytułu lichy drzeworyt Chrystusa na krzyżu. Po approbatach jest kart 3. wiersz p. t.: Wzór żywota zakonnego.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł z odmianą: człowieka duchownego .... Konwersaciey przyisc .... wydana i powtórnie przedrukowana. w Krakowie 1721. w druk. Akademickiey. w 8ce, k. 4. str. 285.

Jocher 5543. *a*.

Czartor. — Polkows. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Tenże tytuł: .... z rozkazania Przełożonych wydana, a po trzeci raz przedrukowana. Roku Pańs. 1762. w Lwowie, w drukar. Brackiey SS. Troycy. w 8ce, k. 10. str. 388. i k. 9.

Czartor. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Toż: .... z rozkazania przełożonych wydana y po trzeci raz przedrukowana. w Krakowie. w drukarni Kazimierza Jakowskiego Typografa Roku 1769. w 8ce, k. 9. str. 401.

Jocher 5543 *b*. — Bentk. II. 578. — Encykl. Org. IV. 483.

Czartor. — Jagiell. — Polkows. — Wileńs.

BRYKNER Stanisław Hieronim. Adytum Jagellonicae Palladis, VV. DD. XXI. viris in Philosophia licentiatis ad ingressum doctoralis Cathedrae, in alma Universitate Cracoviensi reseratum. Dumq; iidem per Clarissimum et admodum Rndum Dominum, D. M. Martinum Bielecki, Philisophiae (tak) Doctorem, Collegam Majorem, Regium, et Tylicianum, Eloquentiae Professorem, Ecclesiarum Collegiatarum, S. Annae Crac: et Tarnoviensis Canonicum, in florentissima nobilissimorum hospitum, et amplissimi Senatus academici, corona, AA. liberalium Magistri, et philosophiae Doctores, ritu solenni renuntiarentur; a Perillustri et Reverendissimo Domino procancellario, elogijs in actu licentiaturae publicè dictis; et à Stanislao Hieronymo Brykner, ejusdem secundae Laureae licentiato, in argumentum propensi affectus, et devoti pectoris, ligata oratione cum insignibus adornatum. Anno Domini 1702. die 29 Mensis Maij. Cracoviae, typis Nicolai Alexandri Schedel S. R. M. ord. typ. 1702. fol. 14. k. nlb.

Na odwrotnej stronie karty tytułowej herb Szreniawa. Dedykowane Hr. na Wiśniczu Józ. Lubomirskiemu Opatowi Tynieckiemu. Następuje oda do Św. Jana Kantego, votum do Profesora Sebast. Piskorskiego. Egzaminatorowie byli: Marc. Bielecki, And. Buchowski i Sam. Jan Podgórski. Laureaci: St. Wosiński, Jan Bratkowski, J. I. Janowski, Grz. Knapiński, Ant. Michałkowski, Tom. Kiwatski, Mat. Jamborski, Mik. Ziętkiewicz, Franc. Niewieski, Stef. Benisch, Ign. Michałowski, Jak. Paschalis Arakiełowicz, Jan Gniatkiewicz, Tom. Majewski, Mar. Kudaszewicz, Mar. Józ. Bierman, And. Węgrzynowicz, Fran. Pluciński, Aleks. Kanty Jaroszyński, Jan Fortunat Kupiński. Za panegiryki autorowi dziękują: Kiwatski i Arakiełowicz. Za rektorstwa Piotra Praczlewicza. Staranne są miedzioryty herbów.

Jusz. Dykc. I. ma datę 1699. — Jocher 1481.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Pignus eruditae Palladis, in pretiosis lapidibus, VI. VV. DD. Primae Laureae Candidatis, repraesentatum. ac dum iidem, post rigidum in area sapientiae certamen, per Clarissimum, et admodum Reverendum Dominum, D. M. Mathiam Jagielski, Philosophiae Doctorem, et Professorem, Collegam Minorem, SS. Omnium Crac: Canonicum, Curatum Cerekieviensem, praesente nobilissima magnorum hospitum, et Senatus academici corona, in Augusto Divi Jagelonis Archilyceo, ritu festivo, Artium et Philosophiae Baccalaurei, renuntiarentur; A Stanislao Hieronymo Brykner, ejusdem laureae candidato: in vim praemiandi laboris, ac virtutis coronandae, ex affectu fraterno, oblatum. Anno Domini 1699. die 21. Octobris. Cracoviae, typis Universitatis. fol. k. 7.

Dedykacya D. Casimiro Joanni Ochocki. Dalej Oda do Sgo Jana Kantego. Egzaminatorowie: Jan Grymecki, Kasp. Kawalczewski, Mat. Jagielski. Laureaci: S. Tortowski, St. Zrzodliński, Jan Janowski, Grz. Knapiński, Wawrz. Kiełbański. Za panegiryk Bryknerowi dziękuje Tortowski i Zrzodliński. Za rektorstwa Sebast. Piskorskiego.

Jusz. Dyk. I.

Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Ob. Schulz (Szolc) Gaspar (Hymen 1624) — Szkoła salernitańska (1634).

Bryliński Jan obacz Czarnocki Jan Deziosis 1646. (Epigr. in J. Zamojski).

Brylliada ob. Brilliada.

Bryllus Urban ob. Brilliades (1608).

Brylowski pałac ob. Brühlowski.

Brynk Tadeusz Rotmistrz ob. Soroczyna Marc. (Przełożenie sprawy 1785).

Brynken ob. Brincken.

Brysson ob. Brisson.

Bryszkiewicz Hyacinthus Mathias ob. Behm Marcin (Senticetum 1677) — Coster Tad. (1673) — Michael a Joseph (Majestas in purpura 1675) — Ormiński Thom. Franc. (Flos hyacinthinus 1689) — Sienkiewicz Petrus (Fasciculus 1687) — Warzyński Andrzej Paweł (Clypeus 1682).

BRYSZKOWSKI Jan Kazimierz, Filozofii Dr. i Professor w Uniw. Krakowskim. Medela doloris Illustrissimo ac Magnifico Dno D. Paulo a Magna Stok Stokowski, Castellano Osvecimensi, dum Perillustri, et Magnifico Domino, D. Francisco Antonio Stokowski, filio suo carissimo maximam spem, ac exspectationem praeseferenti, parentaret, in Ecclesia S. Casimiri FF. Minorum, Strictoris Observantiae, Cracoviae; prompto obsequio, porrecta; per M. Joannem Bryszkowski, philosophiae, in alma Universitate Cracoviensi, Doctorem et Professorem. Anno exorientis, inter mortales vitae, M. DC. LXXII. VI. idus Maij. Cracoviae, apud Albertum Gorecki, S. R. M. typographum. (1672). folio, 3 arkusze.

Na odwr. tyt. herb Drzewica i pod nim 6. wierszy łac. na pochwałę tegoż podpisał Alexander z Malic Malicki student filozofii, i mowa pogrzebowa bez szczegółów genealogicznych.

Akad. — Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— In nomine Domini Amen. Questio methaphisica de relatione sub felicissimis auspiciis, Magnifici Perillustris et admodum Reverendi Domini, D. M. Alberti Łancucki, J. V. Doctoris et Prof. Ecclesiae Cathedr. Crac. Canonici electi Collegiat. Pilecen: archidiaconi SS. Omnium Cancell: S. R. M. Secretarii Almae Universitatis Cracov. generalis vigilantissimi Rectoris per M. Joannem Casimirum Bryszkowski, Philosoph: Doc. et Profes. publice ad disputandum in peraugusto DD. Theolog: Lectorio proposita anno incarnati verbi Divini 1676. Mense Octobr. Die 2. eiusd. hora... Cracoviae, typis Universitatis 1676. fol. k. nlb. 2. Ossol. — Uniw. lwows.

— Ob. Bitoński W. J. (Cithaeron 1666) — Gwardziński Jakób (1677).

Bryzelda ob. Petrarcha F. (Wizerunek wiary 1751).

Brzechfa obacz Chełmski Marcyan (1560).

Brzechffa Franciszek ob. Papużyński X. Adryan (Kazanie 1660).

Brzechffa Gabryel obacz Cizemski Andr. Remig. (Laurus triumph. (1660).

BRZECHFFA Jędrzej (Andreas a Jesu, Carmelita excalceatus, urodz. 28 maja 1584, um. 29 Kwiet. 1640 r.). Officium devotum et eruditum e Sanctissimorum Patrum sententiis mira varietate contextum.

— De excellentia et praerogativa B. V. Mariae libri 12. (niedokończone lecz wydane).

Jocher H. str. 70. N. 2216. — Mecherz. Hist. wym. II. 449.

— Viscera misericordiae Sanctorumque revelationes patefactae. Tom I. (rękopis?).

— Krotkie opisanie żywota y cnot W. Brata Alexego à Sancto Bernardo, Polaka Lubelczyka, Carmelity bosego. Wyjęte z tego, co o nim Mistrz iego przedziwney świątobliwosci człowiek, Włoskim ięzykiem napisał: y z powieści innych osob wszelkiey wiary godnych przez Oyca Jędrzeia á Jesu tegoż zakonu kapłana zebrane y przetłomaczone. w Krakowie w druk. Andrzeja Piotrkowczyka typographa J. K. M. Roku 1610. w 16ce, str. 51. i k. nlb. 5.

Jestto biografia Marcina Jurewicza. W egzemplarzu Bibl. Warsz. uniwers. na stronicy 17. współczesne dopiski biograficzne na marginesie przez Jana Augustyna Rybkowicza, który o nim jako o swoim koledze wspomina.

Jocher 8304. — Maciej. Piśm. III. 653. Ossol. — Warsz. Uniw.

— Ob. Jan od Krzyża [Joannes a Cruce] (Opera Mystica 1639).

Życie jego pisali: Ignatius a S. Joanne Polonus Carmel. discalc., Philippus a S. Tri-

nitate (Decor Carmeli pars III. s. 126). — Petrus a S. Andrea (Histor. gener. Carmel. Excalceat. Congr. Italicae T. I. lib. II. s. 193. i II. lib. I. i lib. III.). — Nicolaus a Jesu Mar. (Censura operum ejus). — Franc. a S. Maria (Reformatio S. Theresiae lib. VII.).

BRZECHFA Stanisław (1588 um. d. 27 lut. 1649 r. w Krakowie). Pochodnia ludziom zakonnym osobliwie płci białogłowskiey na lichtarzu klasztoru Chełmińskiego wystawiona. To jest żywot Przewielebney Panny Magdaleny Mortęskiey Xieni Klasztoru Chełmińskiego, Reguły S. Benedykta. Pisany przez Stanisława Brzechffę Soc. Jesu. y do druku za dozwoleniem Starszych, y tych którym to należy, podany. B. w. m. dr. 1634. w 8ce, kart nlb. 8. stron 154.

Przypis Zofii na Dubrowiu Firlejowny Xieni Chełmskiey. Ossol.

— Toż: .... y do druku za dozwoleniem starszych, y tych którym to należy, podany. Poznań, druk. Koll. S. J. 1742. w 12ce, str. 136.

Ded. pannie Zofii Firlejownie, Xieni klasztoru Chełmińskiego reg. S. Benedykta. Sommervogel Biblioth. I. 802. Czartor. — Dzikow.

— Najprzewielebniejsza w Bogu Panna Magdalena Mortęska Xieni Chełmińska. Poznań, druk. S. J. 1747. w 8ce, str. 102. X. Polkowski.

— Skarb bogaty w przezacnym klasztorze Pánien Chełmińskich Benedyktá Swiętego, świeżo odkryty: To iest, rzecz ktorą przy przenieśieniu ćiáłá Przewielebney Pánny Mágdáleny Moręskiey kśieniey pomienionego klasztoru blisko przeszłey, do ludzi miał X. Stanisław Brzechffa Societatis Jesu. Zá dozwoleniem Stárszych, y tych którym to należáło. W Krakowie, w drukárni Fránćiszká Cezárego. (1633.) w 4ce, kart 31.

Na odwr. tytułu censura z d. 11. lipca 1633. Dedykacya Zofiey z Tylic Tomickiey. Chłęd. Dod. 28. — Maciej. Piśm. s. 767. Branic. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasiński. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Wzór y wizerunk swiętey y dziwney cierpliwośći, to iest życie y śmierc pobozna Jey Mośći P. Zofii z Tylic Tomickyi (Kraków? Cezary?) 1634. w 4ce (?).

— Tenże tytuł: ... wszystkim osobliwie Paniom, do nasladowania od Collegium Torunskiego Societatis Jesu roku 1728. wystawiony. w Toruniu, drukował Jan Nicolai Nob, Sen, et Gymn. typogr. w 4ce, kart 6. i ark. R₂.

Na odwrocie approbata z r. 1728 przez Felixa (Turskiego) biskupa, w której edycyą z r. 1634. wspomina. W przedmowie wymieniono, że edycya z r. 1634. wyginęła.

Dedykacya Ewie z Leszczyńskich Szembekowej Kanclerzynie Wiel. Kor. Grudziądzkiej, Łomżyńs. Starościnie.

Córka Jakoba i Anny z Zielińskich Tylickich, spokrewniona z Mielżyńskiemi, urodziła się 1595 r. Za mąż poszła r. 1611. a od r. 1620. miewała przypadłości choroby, które czarom i szatanom przypisywano. Miała pięcioro dzieci. Zdaje się, że cierpiała na reumatyzm i epilepsye i te jej choroby autor opisuje, zarazem i straty kolejne w rodzinie. Umarła d. 8 listop. 1633 r.

Jocher 8679. mylnie podaje tytuł. U Browna mylnie rok 1782. podany. Miał także wydać życie Tomickiej Stanisław Tomanowicz żyjący od r. 1630. do 1680. — Niesiecki 1743. IV. 417. — Maciej. Piśm. III. 767. Dzików. — Jagiell.

Brzechffina Katarzyna z Zakliczyna ob. Papużyński X. Adryan (Kazanie przy exekw. 1660).

Brzeg koła fortuny 1676. ob. Dolska Eli.

— szczęśliwy łodzi 1684. ob. Elert Franc.

— wieczności nieprzeżytej 1645. ob. Przetocki J.

— złoty nad Szreniawą 1724. ob. Rybińska Helena.

Brzega (Z) Jan ob. Bregensis.

BRZEGSKI Godfried. Polski kalendarz świąt rocznych y biegow niebieskich, z wyborem czasów y aspektami na rok p. 1714 przez Godofrieda Brzegskiego matematyka wyrachowany. W Radisbonie 1714. w 4ce.

BRZEKWIŃSKI Daniel. Swięte rymy do zabaw nabożnych służące. Zamość 1641. w 4ce.

Tego tytułu jest dziełko J. Bidermana w Wilnie 1636. Dzików.

— Zywot i męczeństwo Stanisława Sw. Bisk. Krak. Lublin, 1641. w 4ce.
Dzików.

Brzemienność obacz Ciachowski. — Edykt (1765).

Brzemieński Venceslaus ob. Wilski Christoph. (Harmonia lyrica 1634).

(Brześć). Inscriptio primi lapidis templi Brestensis S. J.
Jest w Ostrowa. Suada lat. Inscrip. 1747. f. II. 57—58.

— Kommissya w sprawie Brześcia litewskiego z deklaracyą possessyi majowych (?). B. w. r. (r. 17...) fol.
Branic.

— Krótka remonstracya (Brz. lit.) na dwa projekta jednej strony, postulatum zamykające. fol. Branic.

— Odpowiedź na remonstracyę od miasta Brześcia podaną i okazanie, iż stany Rzczpltej nie związały władzy swojej wzierać w czyny najwyższych magistratur. (18 w.) fol. Branic.

— Nayjaśnieyszy królu Panie Miłościwy! nayjaśnieyszc skonfederowaney Rzpltey Stany. Podpisy radnych. Działo się w ratuszu miasta stołecznego J. K. M. Brześcia Kujawskiego dnia 29. sierp. 1791. Prośba. fol. 2 k.
Branic. — Czartor.

— Prośba szlachty województwa Brzeskiego w wsiach Choszczy i Tuczney ... mieszkającey. fol. 2 k.
Czartor.

— Prośba od miasta J. K. Mci Brześcia do Prześw. Stanow Rzpltey z odpowiedzią na skrypt ieden sub titulo kommissyi w sprawie Brześcia Litt. etc. Drugi sub titulo Prożba Ur. Niemcewicza posła Woi: Brzesk: Trzeci sub titulo Excerpt praw Przed Uniowych etc. wniesiona r. 1774. mies. Marca dnia .... fol. ark. H_2.

— Wiadomość o sprawie miasta Brześcia z Ekonomią. (Ok. 1766.) fol. str. 44.

— Ob. Brzesk — Constitutiones (dyec. 1726) — Kommissya (wojew. 1622) — Obchodzenie dróg Jezusowych (1771) — Sprawa J. W. Jmci P. Franc. Ursyna Niemcewicza — Zadarnowska K. (Kontrowersya) — Zwierciadło (kościół 1745).

Brzeski Synod obacz Arcudius P. (Antirresis 1600) — Broński Krzysz. (Apocrisis 1597) — Obrona (1595) — Skarga Piotr — Smotrzycki Mel. (Broński K.).

Brzeskiego Kollegium panegiryki ob. Sapieha Jan Fr. (Sacrum anathema 1723) — Honor consignatus Sapieha (1735) — Joannes major Sapieha (1752) — Meta gloriae Sapieha (1659) — Novus polon. Sapieha (1716) — Occasus in aurora Sapieha (1680) — Pantheon virtutum (1697) — Splendor generis Prażmowski (1697) — Orbis Prebendowski (1717) — Corona Rupniewski (1722) — Agnus Załuski (1737) — Deus Kobielski (1730) — Flores Lubomirski (1740) — Skrzydlasta miłość Radziwiłła (1740) — Nomen J. Sosnowski (1759) — Jos. Czartoryski (1766).

BRZEŚCIANIN. Uwagi pewnego Brześcianina nad używaniem nieprzyzwoitym niektórych słow polskich i obcych. Bez osob. tyt. (Warszawa). W drukarni wolnej (1790.) fol. kart 2.
Gani wyrazy: Kroć (zamiast sto), Obojga narodów (zam. obóch, obydwóch), a konto (na rachunek na interes), Lenung (strawne), culaga (przykładka, przydatek), urlop (dozwolenie), fortragować (donieść, zalecić), lederwerki (na skórne, na rzemień). Mówi o przeszłym sejmie r. 1789, że uformowano wyrażenie Najjaśniejsze: Stany, zamiast: Najjaśniejszy Królu i Prześwietne Rzeczypospolitej Stany.
Branic. — Jagiell.

Brześciański Gundisalvus ob. Acta (1707).

Brześciański Karol ob. Ecclesia militaris (Zamość 1637).

BRZEŚCIAŃSKI Michał podczaszy owrucki. Mowa miana na pogrzebie Andrzeja Pruskiego. 1759. w 4ce.

Brześciański Stanisław ob. Choynacki Maciej (1763) — Seriewicz X. Adryan (Xiężyc mistyczny 1726).

(Brzesk). Produkt w sprawie kościoła parafialnego Brzeskiego, y w szczególności mansionarzów, kleryków Kollegiaty Janowskiey, Dominikanów, Augustynów, Bernardynów Brzeskich, In-

ułacyi Kodeńskiey, Xięży Węgrowkich funduszu Kommisyi Edukacyiney v stopniu Jezuitów będącey. Tudzież ych wszystkich ludzi y ubogich, któym testament J. X. Szpannenberga łuży, popieraiącey się przez exekutoów. Przeciw W. J. Panu Tęgoborkiemu Szambelanowi J. K. Mci stoień kaduka, a W. J. Pani Wygaowskiey podkomorzynie brzeskiej stoień sukcessyi, dowodzić chcącym. B. n. i r. (1787). folio, sygn. C$_2$.
Jagiell.

BRZESKI Alexander (ur. 1593 † w Krakowie IV. Kal. Maji 1650). Elegie ia śmierć Andrzeja Rawy z Gawron Jawrońskiego. Kraków, Bazyli Skalski 1618.

Przypis Jakubowi Gawrońskiemu kasst. wieluńs. bratu zmarłego.

Maciej. Piśm. III. 64. — Łętows. Katalog. II. 100—2. — Starowolski S. Monum. 88.

— Ob. Czyrmiński R. (In triumphal. inferiis 1650) — Cesary Joseph Franc. (Virtus superstes 1650) — Kuharski And. (Exempl. civis 1642) — Orliński M. (Quaestio 1649) — Pruszcz Hyacynt (Klejnoty 1650) — Slachetka . Stanisław (Phoenix 1749, Cupressus 1642) — Starowolski Szymon (Arka testamentu 1648, Commentarius 1638, Wielkiego korabiu wielki sternik 1642) — Strojnowski Stanisław (Opisanie porządku 1636).

Brzeski Antoni Dr. Medycyny ob. Brzyski A.

Brzeski Jakob, sekr. król. ob. Reyner Alexander (Clio 1653).

BRZESKI Johannes Chrysost. Benedyktyn. Isagoge religiosa Illustrissimo ac Reverendiss. Domino D. Henrico de Dąbrowica Firley abbati Tynecensi, Canonico Crac., Not. Mag. Referendario Regni &c. &c. in abbatiâ Tynecen: ingredienti a Fre Joanne Chrysostomo Brzeski, ord. S. Benedicti ac Monasterii Tynecensis Profes. humillime ac devotissime exhibita et dicata. B. m. dr. i r. (1629 r.?) w 4ce, k. 10.

Jocher 5581. — Batowski 4489 (ma rok 1929. zamiast 1629?). — Justyńs. Dykc. I. Ossol.

Brzeski Józef obacz Sołtyk Maciej (Oddana 1779).

BRZESKI X. Marcin Fr. Żegota. Promień zapłaty niebieskiey z twarzy Jezusowey na Górze Tabor wyniknionу przy doroczney przemienienia Pańskiego uroczystości za osobliwym JW. Capituły Chełmskiey w archidiaconie swoim, na Górze Gorbowskiey splendorem przez X. Marcina Franciszka Rzegotę Brzeskiego Plebana Bonieckiego in Secundis Vesperus roziaśniony w roku Boga Synu swoim świat oświecaiącym 1697. dnia 6. Sierpnia. w 4ce, k. 11.

Ded. ad Paulum Chotecki arch. Chelm.

Jocher 4849. Ossol.

Brzeski Paweł ob. Leopolita Ignacy Stan. (Cynthius na wesele 1650) — Slachctka Stanisław (Phoenix 1649).

BRZESKI Stanisław. Carmen breve de regibus et origine Bohemorum Rev. Stanislai Brzeski Parochi in Zyrkow in Dioecesi Camenecensi. Cracoviae, in off. Nic. Lobii a. 1609. w 8ce, 22 stron.

— Theopöemiomentum R. Stanislai Brzeski. In gratiam D. Hieronymi Ossoliński de Ossolin, in Pokrzywnica abbatis. Cracoviae, in off. N. Lobii. 1609. w 8ce, 72 str.

Ded. Sieniawskiemu. Friese na egzemplarzu napisał: Liber rarissimus.

Katal. Kijowski 6912. Chreptowicz.

Brzeski Tomasz ob. Roman Tomasz (1615).

BRZESKI Woyciech Stanisław um. w Płocku 1653 r. w marcu). Controversia de ecclesia, verbo Dei, conciliis, summo pontifice, certis conclusionibus comprehensa. In gratiam Illmi ac Rmi Domini D. Eustachii Wolowicz, Dei Gratia Episcopi Vilnensis & & Acad: Vil: Cancellarii néc non Perillustrium et admodum RR. DD. Praelatorum, quos inter Illmi ac Rmi DD. Abrahami Woina nominati et electi Episcopi Samogitiae Protectoris Academ. Perillustris et Reuerendissimi Domini D. Georgii Tyskiewicz nominati Epi. Metonen. et Suf-

fraganei, Custodis Vilnensis:, et Canonicorum Vilnensium, ac totius venerabilis Synodi Dioecesanae Vilnam pro anno curranti in diem 18. Junij conuocatae. Per Albertum Stanislaum Brzeski, art. et phil. magistrū SS. Theol. in alma acad. Vilnensi Soc. Jesu. auditorem ad disputandum sub patrocinio eorundem Ill. Ill. Dominorum proposita. Anno Domini 1626. 21 Junij. B. w. m. (1626.) w 4ce, ark. nlb. 3, k. 11.

Na odwrocie tytułu drzeworyt herbu z literami E. V. Przemowy do Wołłowicza 1. k. Na końcu stoi: Defendentur in alma A. Vilnensi.

Jocher 2948.

U Jochera N. 3290. tytuł skrócony i jest data 1737 roku, folio.

Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

Brzestowski Lucas obacz Threni in obitum (1596).

Brzestowski Stanislaus ob. Parentalia (1595).

Brzetislai nummi obacz Schmid D. (de antiq., 1698).

BRZEŻAŃSKI Stanisław. Owczarnia w dzikim polu Część iey pierwsza. Ze trzynastu. Posiłek iako nayprędszy owieczkom chrystusowym, zgłodniáłym y zemdlonym wzruszeniem owczárni Pánskiey przez látá teráźnieysze znędznionym, y rospłoszonym. To iest Katechyzm Polski z przyczyn w Informácyi wyráżonych. Pieśniami wydany. Przez X. Stanisława z Brzeżánki Brzeżańskiego. Z dozwoleniem stárszych. w Drukárni Kollegium lwowskiego Societatis Jesu, roku páńskiego, 1717. w 4ce, 4 karty i kart nlb. 52. (ark. N_3).

W dedykacji do Wiktoryi z Leszczyńskich Potockiej, Wojewodzinej kijowskiej. warszaws. śniatyńs. kołomyjs. leżajskiej etc. starościny, autor pisze się Dziekanem Dunajowskim, Plebanem Barzczeckim.

W Reflexyi Czytelnikowi powiada, że dziełko swoje skomponował już w roku 1706. Po każdej pieśni jest nauka, przy pieśniach są nuty muzyczne licznie zamieszczone.

Na egzemplarzach Bibl. Jag. i Uniw. Warsz. zanotował autor, że dla odmiany Dyrektora drukarni omyłki powstały.

Jocher 2 69.

Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

Brzeżany ob. August II. (1698).

Brzeżek Bernard ob. Paxillus.

BRZEŻEWSKI X. Samuel. Oliwa wdzięczno-ozdobney zieloności, przysadzona do starożytnego Kleynotu Habdanczykow. Na kazaniu przy pogrzebie Je° M^ci Páná Gerzego Pucniewskiego, w kościele S. Małgorzáty Trzciáńskim, Zakonu fratrum de Paenitentia Beatorum Martyrum. Przez X. Samuela Brzeżewskiego S. Th. Licentiata tegoż Zakonu, Káznodźieię ordináriuszá, kośćiołá S. Márká Ewángelisty w Krákovvie. wystawiona. Z dozwoleniem Stárszyah (tak). Roku Páńskiego 1645. dniá 20. Mieśiącá Lutego. (Na końcu:) W Krakowie, w drukárni Krzysztofa Schedla J. K. M. typographa. Roku panskiego 1645. w 4ce, k. 2. str. 29. (dwa razy strona 28. znaczona).

Przypis Stanisławowi i Annie Stanisławskim Podwojewodz. Krak.

Akad. — Branic. — Chreptow. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Raczyńs. — Uniw. lwows. — Zielińs.

— Prawo z smiercią, anyołami, y niebem, abo Kazanie o Wniebowzięciu Panny Naswiętszey w Kościele Farnym Krakow. Panny Maryi d. 18 Augusta r. p. 1639. przez X. Samuela Brzezewskiego, s. Th. Lic. Kaznodz. Ordynaryusza Konw. S. Marka. Ord. Canonici Fratrum de Poenitentia Martyrum Regulae D. Augustini wystawione z dozwoleniem starszych. W Krakowie w druk. Krzysz. Schedla. 1640. w 4ce, str. 20.

Dedyk. Stanisł. Warszyckiemu Wojewodzie i Generałowi Mazowieck.

Jocher 4775.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows. — Uniw. Warsz.

— Zaciąg dworzanow ná kurią Náiáśnieyszey Królowey niebá y ziemie Maryey, mátki przenachwálebnieyszey królá nad kroluiącymi Chrystusa P. Jednorodzonego Syná Bozego, dziewvice nienaruszoney. Dla ochotnikow pobożnych, ná służbę się Naświętszey Panny gárnących. Na kazaniu w dzień wesołego, y wszytkiemu świátu pożądánego iey národzenia, w kośćiele Świę-

extra, de sacramentis non iterandis, quam praesidente, perillustr: et adm. Rndo. Dńo. D. Joanne Rudzki, V. J. Doct. et professore, protonotario Aplco, Plocen. et SS. Omnium Cracou: Canonico, Collega DD. Jureconsultorum, etc. S. R. M. Secret: et protunc directore Academ: Posn: Adm. R. Dnus Bonaventura Brzeziński, Diaconus, Canonicus Ecclesiae Collogiatae Szamotuliensis, Jurisprudentiae, Theologiae et Philosoph: auditor, in aula almae academiae posnaniensis, publicè ad disputandum, proponet. Anno 1677. die 15. Mensis Novembris. Posnaniae in typographia Alberti Reguli Młoduiewicz. w 4ce, k. 4.

Na odwrocie tytułu czworowiersz podpisał Vlad. Kołakowski.

Dedykacya Joanni Casim. Opalenski Coadiut. episc. posnan.

Łukaszew. Hist. Szkół III. 505.

Jagiell. — Raczyńs.

— Ob. Burszowic Mat. (Quaestio 1636).

BRZEZIŃSKI Franciszek. Applausus debitae observantiae Illustrissimo ac Excellentissimo Principi D. Alexandro Janussio Duci in Ostrog et Zasław, Comiti in Tarnow, Palatinidae Cracoviensi etc. ipso solenni patroni sui die S. Alexandri per Franciscum a Brzezie Brzezinski, cursûs philosophici in Academia Cracoviensi Auditorem, venerabundo cultu et obsequio elicitus. Anno ab orbe restituto 1671. die .... Cracoviae, apud heredes Christophori Schedel S. R. M. typogr. 1671. fol. kart 7.

Na odwr. str. tytułu herb księcia Aleksandra, pod nim 8 wierszy łac. podpisał Stefan z Brzezia Brzeziński student filoz. w ak. krak., przypis proszą Księciu Aleksandrowi na Ostrogu i Zasławiu, Wdzicowi Krak., dalej oda ku czci S. Aleksandra Papieża poświęcona, po niej oda alkaiczna z powodu imienin księcia Aleksandra napisana, kończy zaś akrostych ułożony z wyrazów Alexander Dux in Ostrog et Zasław diu vivat.

Jusz. Dykc. I.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

BRZEZIŃSKI Gabryel (1595 † 9 Sierp. 1650). Carmen ad Illustrissimum Principem DD. Georgium Ossoliński Ducem in Ossolin Sacri Romani Imperii principem Comitem in Thencin, Bidgoscensem, Adelensem, Ricensem, Lipoviecensem, Lubaczoviensem & Gubernatorem, Regni Poloni Vice Cancell: Gabrielis Adalberti Brzeziński de Brzezinię equestris ordinis Regni ejusdem J. U. D. P. G. S. R. M. Secretarii. Superiorum permissu. Venetiis ex typogr. Taddei Pavoni 1642. w 4ce, kart 12.

Ossol.

— Concentus applaudentis famae D. Georgio Ossoliński duci in Ossolin S. R. J. Principi, comiti in Thecin supremo Regni Poloniae Cancellario etc. etc. ad modulos musicos revocati cum universam theologiam propugnaret. Romae M. DC. XLIV. Gabriel Brzeziński E. P. J. U. D. P. G. S. R. M. Secr. Mense .... die .... (1644.) folio, str. 10.

Tytuł sztychowany. Muzyka Virg. Mazzocchiusa, lecz nut nie dołączono.

Jagiell.

— Labarum funebrem luctum praeferens de obitu Sereniss. Ceciliae Renatae Reginae Poloniae in exequiis Romae in nationali ecclesia coram eminentissimis Principibus S. R. E. card. celebratis quas Illustriss. et Excellent. D. Joannes Comes in Tarnow Zamoyski Gubernat. Calusiensis, Supremi olim Regni Poloniae Cancell: filius ob insignem erga suos principes religionem magnifico apparatu fecit adornat: a Gabriele de Brzezin Brzezinski S. R. M. Secretar. ad spectandum proponitur, die 11. Junii 1644. Romae, ex typ. Manelphi Manelphii 1644. w4ce, str. 15.

Z interesującą ryciną przedstawiającą Mausoleum Caeciliae Renatae erectum Romae 11 Junii 1644.

Ciampi Bibl. I. 47. — „Brzeziński Gabryel sekret. królewski, w Rzymie będąc, oracyą o S. Stanisławie biskupie męczenniku mianą do druku podał". — Nies. I. 209.

Brzeziński Jakob obacz Grochowski St. (Gratulatio 1583).

Brzeziński Jan ob. Tomicki Benedykt Adam (Laurus academicus 1638) — Trądkovius Gaspar (Xenium 1610).

Brzeziński X. Jan Feliks. Katechizm rzymski z dekretu s. concilium trydenckiego (Wilno 1762.) ob. Karnkowski St. (Wybór Kaznodziejów 1761).

stancyi z Bekierskich Bielski Kasztelanowy Halickiey orderu austryackiego krzyża gwiaździstego damie w doroczny dzień imienin ofiarowany przez X. Pafnucyusza Brzezińskiego Z. S. P. P. P. Definitora generalskiego, y ojca prowincyi polskiey. Roku króla wieków 1783. B. w. m. dr. (Approbaty w Krakowie). w 8ce, 6 k. nlb., str. 147.

Siennicki. Drukarn. 27.

Jagiell. — Ossol.

— Zbiór słowa Boskiego y pochwał świetych pańskich z pola kaznodzieyskiego zgromadzony, a pod zaszczytem walecznego imienia Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana Alexandra Kolumny Walewskiego Chorążego Piotrkowskiego na Wieruszowie, Jelnie & dziedzica przez X. Pafnucyusza Michała Brzezińskiego zakonu ś. Pawła pierwszego pustelnika, przedtym po wielu mieyscach Kaznodzieję ordynaryusza, potym przeora Konwentu Włodawskiego, a teraz sekretarza prowincyi polskiey, do druku podany. Roku którego się Bóg z nieba zebrał na ten padoł płaczu 1764. w drukarni Jasney Góry Częstochowskiey. folio, 6 k. nlb., 526 str. i 10 k. spisu.

Siennicki St. Dawna drukarnia str. 24.

Wileńs.

— Ob. Hasło słowa Bożego (1754).

Brzeziński Simon (Brzezinensis) ob. Herbestus Benedictus (1560) — Ursinus Jan (Grammatica methodica 1592).

Brzeziński Stanislaus ob. Jastrzębski Józef (Frons Senatus 1726).

Brzeziński Wawrzyniec ob. Major Georgius (1561).

Brzeziński Wojciech Zygmunt obacz Jaskmanicki Jacobus (1664).

Brzeziński Zygm. obacz Baronowski Stan. (Szuflada 1612).

Brzeznicensis Paulus Georg. obacz Calvinus Joan. (1563).

Brzeźnicius Casparus Jaruzelis ob. Smalcius Valentinus (Homiliae decem 1615).

BRZEŹNICKI Jakob. Postulata ordinis ecclesiastici vniversi in Regno Poloniae coram S. M. Regia, ordine Senatorio & Equestri in Comitijs Varseuiens: Generalib: A. D. M. D. LXXXV. habitis proposita. Eccles: 7. In tota anima tua time Dominum, & Sacerdotes illius sanctifica. In omni virtute dilige eum qui te fecit, & ministros eius ne derelinquas. Honora Deum ex tota anima tua, & honorifica Sacerdotes, & propurga te cum brachijs. Da illis partem sicut mandatum est tibi, primitiarum & purgationis. I. Thessalon: V. Rogamus autem vos fratres, ut noveritis eos, qui laborant inter vos, & praesunt vobis in Domino, & monent vos, ut habeatis illos abundantius in charitate, propter opus illorum, & pacem habete cum eis. Posnaniae. In officina typographica Joannis VVolrabi. Cum gratia & priuilegio S. R. M. M. D. LXXXV. (1585.) w 4ce, sign. A—E, (=18 k. nlb.).

Na odwr. str. tyt. herb Łodzia i pod nim 4. w. łac. na pochwałę. Przypisał prozą Jędrzejowi z Bnina Opaleńskiemu Marszałkowi W. Kor., i Generałowi W. Polskiemu Jakob Brzeźnicski C. P. R. M. S. dat. w Posnaniu d. 25. Marca 1585 r. — Poczem następuje: 1) Oratio Alberti Bolognetti, kardynała i biskupa Massy, nuncyusza Apost. w Polsce, miana na zebraniu Sejmu w Warszawie d. 12 lutego 1585 r. 2) Mowa duchowieństwa koronnego na sejmie warszawskim do króla Jmci przez X. Wawrzyńca Goślickiego dziekana płockiego, k. krak., sekretarza J. Król. Mci, miana po polsku; obok przydany jest przekład łaciński. 3) Na końcu umieszczone są punkta przedstawione przez deputatów stanu duchownego o doznawane krzywdy przeciwne prawu Boskiemu i przywilejom duchownym na Sejmie warszawskim d. 22. lutego 1585 r.

Postulata Ord. ecclesiastici seu capita Varsav. 1585. die 22. Febr. proposita i Mowa Goślickiego są też w edycyi Fannteusa De Controversiis. 1587. 1592. 1632.

Jocher 7365. — Wierzbows. II. 1619. — Ciampi Bibliogr. 52. podaje: Varsaviae et Posnaniae 1587.

Chreptow. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Kórnick. — Krasińs. — Ossol. — Petersb. — Raczyńs. — Warsz. Uniwers.

— Ob. Magius (1564) — Tomitanus B. (1652).

Janoc. Nachr. I. 30. — Freitag. Analecta 707. — Łukaszew. Obr. Posn. II. 187—8. — Encykl. Orgelbr. IV. 476.

Brzeźnicki Tomasz ob. Wojnarski an (Apotheosis 1646).

BRZEZWICKI Łukasz Szymon. Sy- ɔnyma latina ex variis authoribus col- .ta. Polon. et Lat. Cracoviae, 1602. 8ce.

Jocher 709.

— Toż: .... Cracoviae, 1639. w 2ce.

— Toż: ..... Cracoviae, 1645. w 2ce.

— Puerilia ex variis onomasticis ex- ɪrpta, et in usum iuventutis Polonae ublicata studio atque opera Simonis rzezwicki St. Al. Acad. Crac. Craco- iae typis Stan. Giermanski. A. 1625. 12ce.

Jocher 757.

— Puerilia puri idiomatis latini romptuaria. Cracoviae 1632. w 12ce.

Jocher 757 *b*. — Wiszn. Hist. lit. VI. 139.

— Puerilia idiomatis latini promp- ɪaria. Cracoviae 1639. w 12ce.

— Toż: ..... Cracoviae, 1646. w 2ce.

Egzemplarz Bibl. Jagiell. defektowy bez tytułu, ma dwie części nie liczbowane, ale arkusze w pierwszym idą od A_2 do F_{11}. Każdy arkusz złożony z 12 kart dochodzi do Zy, więc brakuje 1. kartki. Jestto słownik polsko-łaciński, przed każdą literą nadpis: Incipientia ab. W słowniku tym często odsyła: Videnda. Synonyma. Druga część idzie od ark. B (litera Fo) do J_{12}. Kończy się także słownik polsko-łaciński, wyrazem: Żyję, vivo. Ta część są to synonyma, na które się w pierwszej części autor powołuje. Autor streścił Volkmara Dictionarium i powtórzył jego błędy. Tak twierdzi Cnapius a za nim Wiszniewski i inni. Nikt atoli autora tego nie miał w ręku. Pobieżnie porównawszy Volkmara Dic. pars II. polono-latina, widzę że Brzeźwicki miał Volckmara pod ręką, ale wiele sam dopełniał i zmieniał, nie jest to zatem niewolnicze przerobienie. Zwłaszcza, że w Volckmarze nie ma rozdziału słownika na dwie części oddzielne.

Siarczyński obraz I. 49. str. — Wiszniewski H. l. VI. str. 139. — Kluczycki. Pamiątki polskie w Wiedniu 248. str. — Dziennik wileński 1819. T. I. str. 602. i. 3. — Encyklopedya powszechna VI. 661. str. IV. 476. 7.

Brzoska Joannes ob. Soszyc Jakób Testimonium 1639).

Brzoski Jan ob. Broscyusz.

Brzoska Stefan ob. Sulikowski Mikołaj (Applausus 1633).

Brzossovicius Tom. ob. Brilliada U. (Diadema 1608).

Brzostowscy ob. Czartoryski Adam (Głos) — Karpowicz Mich. (Wiersz 1774) — Korsak Jan X. (Dom 1744) — Nagurski (Głos 1790) — Ogiński Mich. (Kathegorya 1790) — Ważyński Ant. (Sprawa 1790) — Wizytki (Kathegorya 1790).

(Brzostowska Anna). Do J. W. J. Pani Anny z Platerów Brzostowskiey Kasztelanowey Połockiey itd. w dzień imienin 1791. Lipca 26 dnia. fol. 1 ark. (wierszem).

(Brzostowska Barbara). Z okoliczności chrzcin JW. Jey Mci Panny Barbary Brzostowskiey Pisarzowny W. W. X. L. Wiersz. B. m. i r. (17....) fol. 1 str.

Jagiell.

— Na przywitanie J. W. J. Panny Barbary Brzostowskiey Podskarbianki W. W. X. L. Wiersz imieniem Szlacheckiego Konwiktu Wileńskich Piarów. 1769. fol. $^1/_2$ ark.

— Ob. Brzostowska Kaz. (Narratywa) — Brzostowski Michał (Cathegoria. Głos) — Potocki Jerzy — Sprawa J. O. X. Ad. Czartoryskiego — Szylingowie (Kategorya) — Szukiewicz Adam (Sprawa 1790) — Wiałbutowie (Sprawa 1790).

Brzostowska Genowefa z Ogińskich ob. Brzostowski Adam — Dogiel Maciej (Przywitanie 1779).

Brzostowska Joanna obacz Załuski Andrzej Scholastyk (Dziękowanie 1681).

BRZOSTOWSKA Kazimira z Ogińskich († 19 Paźdz. 1792 r.). Likwidacya albo ostateczna wiadomość, którą JW. Podskarbina o zaprodukowaniu wszystkich na sprawie swoich dowodów składa przed Trybunałem dla tego, aby Trybunał tym dostateczniejszą miał wiadomość y tym bliższą miał konkluzyą, ile jest przez J. W. podskarbinę opłaconych długow własnych zeszłego

leńskiego Societatis Jesu. Bez w. m. dr. (Wilno 1714.) fol. kart 4.
Czartor. — Jagiell. — Krasiń. — Wileńs.

— Obacz Barszcz Jerzy (Strzemię sławy 1722) — Bielatowski Adryan X. (Tutor S. Joseph 1733).

BRZOSTOWSKI Konstanty Kazimierz (um. 24 Paźdz. r. 1722). Copia litterarum Illmi et Reverndmi Dni Constantini Casimiri Brzostowski episcopi Vilnensis ad Illmum et Reverendmum Dnum Nicolaum Popławski episcopum Livoniae, Romae degentem. Tylsa die 13. mensis Augusti Anno 1706. B. w. m. dr. w 4ce, 2 k. nlb. Akad.

— Enucleatio nullitatis excommunicationis ratione praetensae devastationis Ecclesiarum, bonorumque diaecesis Vilnensis publicatae. Spargitur in vulgus anno 1696. fol. $8^1/_2$ ark. (kart 17).

Pismo to odnosi się do sporów między Brzostowskim Biskupem Wileńskim a Kazimierzem Sapiehą Wojew. Wil, którego Biskup wyklął. Zob. Chochłowski, który może i tego pisma jest autorem. Pisane jest po polsku, chociaż ma tytuł łaciński. Wyszło w Toruniu, Gdańsku lub Królewcu.

Jocher 7965. Ossol.

— Toż samo: .... MDCLXXXXV. (1695).

Taką datę podaje katalog Czartoryskich.

— Epistola pastoralis .... Impressum Vilnae typis Universit. S. J. A. D. 1710. ex mandato Illustr. loci ordinarii. w 4ce, 58 str.

Przytem: Appendix eorum quae desiderantur in Epistola 6. kart.
Jocher 7603.

— Epistola pasteralis Constantini Casimiri Brzostowski Episcopi Vilnensis. Impress. Vilnae, typis Vniversitatis Societ. Jesu. A. D. 1710. ex mandato Illustrissimi loci ordinarii. w 4ce, str. 66. Ossol. — Krasiń.

— Homilia albo Kazanie przy publicznym akcie uroczystości Kanonizacyi S. Piusa V. Pápieża miáne. w Kościele S. Ducha WW. OO. Dominikánow przez Jaśń: Wiel: y Nayprzewieleb: w Bogu Jmść X. Konstantyna Kazimierza Brzostowskiego Biskupa Wileńskiego. W Wilnie 5 Maij roku 1713. W Wilnie w Drukarni Akademickiey Societatis Jesu. w 4ce, 3 ark. (kart 11).
Jocher 4868.
Akad. — Jagiell. — Krasiń. — Wileńs.

— Informacya od kościołów zrujnowanych Dyecezyi Wileńskiey Stanom Rzeczypospolitey Koronney na Seym w r. 1695. przypadaiącym w Warszawie podana. B. m. dr. i r. folio.
Warsz. Uniw.

Odpowiedź na to wyszła p. t.:

— Informatio de bonis ecclesiasticis diaecesis Vilnensis non desolatis neque ruinatis, contra informationem falsam Constantini Brzostowski Episcopi Vilnensis. a. 1695. typis vulgatam. fol. $7^1/_2$ ark.
Jocher 7967. 9148. Krasiń.

— Zebranie z listów Papieskich ktore Bullas zowią z Conciliow, Wyrokow, Odpowiedzi y roznych Praw Kościelnych, dlá náuki WW. Pánien Zakonnych do druku podane. Roku Pańskiego 1710. w Wilnie w Drukárni Akádemickiey Societatis Jesu. w 4ce, kart nlb. 40 (sig. A_2—V_4).

Na końcu regestr rozdziałów i regestr alfabetyczny rzeczy (od ark. T.).

Przedmowa Biskupa Wileńs. Konstantyna Kazimierza Brzostowskiego.

Ustawy dla zakonnic w 12. naukach są tu zebrane. Język jasny i czysty zaleca dzieło.

Kossakowski Monogr. I. 40. pisze, iż Paw. Ksaw. Brzostowski zebrane od swego dziada listy i ordynacye papiezkie dla wiadomości Panien Zakonnych przedrukować kazał.

Jocher 7446. i 7762. — Kraszews. Wilno IV. 227.

Drohob. — Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

(Brzostowski Konst.). Verus Antistes et prudens Senator virtute, genere, meritis in Illmo ac Rndmo Dno Constantino Brzostowski Dei et Apost. sedis gratia Eppo Vilnensi, Cancellario almae Academiae Vilnensis Soc. J. expressus. Atque eidem auspicato sede episcopatus sui occupanti inter festivos Lithuaniae, urbisque triumphos dicatus a Collegio et Universitate Vilnensi ejus-

kiewicz A. (Solennitas 1719) — Orawski Szczęsny (Widok ciekawy 1691) — Paszkiewicz Stanisław (1699) — Rotkiewicz Sylwester (Opus miser. Dei 1699) — Sapieha Kaz. Paw. (Informatio 1695) — Sbąski Stan. (Zdanie ex vi conscientiae 1695) — Wołodkowicz Andrzej (Canones ex universa Philosophia 1699). — Żebrowski Joannes (Decreta synodi 1717) — Żochowski Cypr. (Applausus 1688).

Monogr. Opac. Cysters. 1867. s. 134—5. — Rzepnicki Vitae praes. II. 197—9. — Łukaszew. Wyzn. helw. I. 329. — Święcki Hist. Pam. I. 286. 7. — Przyjac. ludu. Leszno rok X. T. I. N. 37. — Dzieje dobroczynności. Wilno 1820. s. 261. i 1821. str. 278—283. — Encykl. Orgelbr. IV. 485—8. — Kossakowski Monogr. I.

Brzostowski Konstanty Wawrzyniec ob. Nowacki Atanazy (Kazanie przy złoż. ciała 1777).

(Brzostowski Krzysztoph). Moralne słońce, granice ziemi oświecające Bielskiey żałośnemi śmierci, gdy adumbrowane zostało znaki, słowy w kościele Dubieckim .... majętności Krzysztopha Brzostowskiego ... objaśnione die 1 Decembris 1647 .... B. w. m. 1649. w 4ce. Wilno.

Brzostowski Maksymilian obacz Pimin Euz. (Litbos 1644).

BRZOSTOWSKI Michał podskarbi, syn Konstantego (1722 † 3 Maja 1784). O dochodzie tabacznym. 1780 r. Czapski.

(Brzostowski Michał). Illustr. ac Excell. Dom. D. Michaeli Comiti Brzostowski Supremo Thesaurario etc. anniversariam diem Divi Michaelis obeunti Academia Vilnensis S. Jesu gratulatur. sexto Idus Maias MDCCLXV. (1765). fol. 1 ark.

— Obacz Brzostowski Mich. (Głos 1790) — Ciapiński Jerzy (1751) — Kamiński Fulgent. (1773) — Wróblewski Bonif. (Ode 1765) — Wysocki Samuel (Summa dignitatis 1739).

BRZOSTOWSKI Michał II. syn Stanisława. Głos J. W. Michała Brzostowskiego Starosty Sądowego Mińskiego Posła z Wojewodz. Trockiego, na sessyi seymowey dnia 3 Listopada in Turno Roku 1788. miany. fol. str. 4.

Branic. — Czartor. — Krasińs. — Ossol.

— Toż: ..... dnia 5 Listopada w Turno roku 1788 miany. fol. k. 2. Warsz. Uniw.

— Toż: .... na sessyi seym. dn. 20 Junii R. 1789. miany. Warszawa, Dufour. fol. 2 karty. Czartor.

— Toż: ...... starosty grodowego mińskiego i posła Trockiego na sessyi seymowey d. 7. Junii 1790 r. miany. fol. kart 2.

Branic. — Czartor. — Krasińs.

— Toż: .... dnia 17. 8bra 1791 miany. fol. Dzików.

— Toż: .... na sessyi sejmowej d. 31 8bris r. 1791 miany. 1791. folio, str. 4. Branic.

— Mowa Jaśnie Wielmożnego Jmci Pana Brzostowskiego starosty mińskiego posła z województwa trockiego na sessyi prowincyi mało-polskiej miana B. w. m. i r. (Warsz. Dufour 1788.) fol. k. 1.

Oświadcza, że Litwa z największem uwielbieniem przyjęła projekt o stu tysiącach wojska. Kończy wyrazami: Żyć swobodnie albo ginąć. Jagiell.

— Mowa Jaśnie Wielmożnego Michała Brzostowskiego Starosty sądowego mińskiego, posła województwa trockiego na sessyi seymowey dnia 27. Października Ru 1788. miana. [Na końcu:] W drukarni Piotra Dufour Kons: nadw: J. K. Mci Dyrektora drukarni Korp: Kadet: mieszkającego w Rynku miasta Starey Warsz. N. 58. fol. k. 2.

Chwali myśl o stu tysiącach wojska, lecz powstaje przeciw władzy Rady Nieustającej. Kończy: aby król się nauczył, że to Samowładca tylko swoje żądania narodowi zleca. Rządca wolnego ludu jego chęci wysłuchać i dopełniać winien.

Branic. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Mowa d. 12 9bris r. 1788. miana. (Warszawa) w druk. Dufour. fol. kart 2. Czartor. — Krasińs.

— Toż: ..... na sessyi seymowey dn. 21. stycznia 1789. (Warszawa) w druk. Piotra Dufour. fol.

Czartor. — Zielińs.

tuaniae Canonici Cathedralis Vilnensis ad Fratrem suum Stanislaum Brzostowski, Generalis Statuum M. D. L. Confaederationis Praefectum Palat. D. Livoniae Bytrycensem, Propoyscensem et Radon. Kovam. Capitan. An. 1767. 4 Idus Octobris Vilna data. fol. 1 ark. (str. 4).

Autor listu ma na celu utrzymanie w całości praw obywateli wyznania Rzymsko-Katolickiego w Królestwie Polskiem przeciw dyssydentom. Por. niżej: List.
Jocher 9709. Ossol.

— Généalogie de la maison Brzostowski. Nobilitas sola est atque unica virtus. Jouvenal satir. 7. à Rome chez Louis Perego Salvioni 1797. avec la permission des Supérieurs. w 8ce, 95 stron. z ryciną.

Skreśla życiorysy pokrótce znakomitszych członków z rodziny Brzostowskich.

— Kazanie o powinnościach poddanych ku królowi. Wilno 1771. w 16ce, str. 17. Akad.

— Lekarstwa dla wygody gospodarzy w Pawłowie mieszkających. Wilno, 1770. w 12, str. 45. Wileń.

— List J. W. Jmci Xiędza Pawła Brzostowskiego Pisarza W. W. X. Lit. pisany do J. W. Jmć Pana Stanisława Brzostowskiego Marszałka generalney Konfederacyi W. X. Lit w roku 1767. 12 dnia mieśiąca Października z Wilna. folio, k. 2.

Przestrzega go, aby niedopuszczał Dyssydentów do wytargowania równości praw. Każe mu, aby się zapatrzył na marszałkowstwo konfederackie dziada swego Leduchowskiego.
Branic. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Wileńs.

— Listy anonima opisuiące Kommissyą wolnych włościan Pawłowskich z dziedzicem swoim J. W. Xiędzem Brzostowskim Ex-Referendarzem W. X. L. Kawalerem orderów polskich, adressowane do Grebla bibliopoli Krakowskiego, z powodu wyszłey w drukarni iego xiążki w roku 1788. o poddanych polskich. B. w. m. i r. w 8ce, str. 19. Ossol.

— Nauka dla nowych spowiedników z włoskiego języka na polski wytłumaczona przez X. Pawła Xawerego Brzostowskiego Pisarza Wielkiego W. X. Lit. Kanonika Katedralnego Wileńskiego. (w 2 częściach) W Wilnie, w drukarni J. K. M. y Rzeczypospolitey Schol. Piar. R. P. 1765—1766. w 8ce, Cz. I. s. 404. i k. 17. Cz. II. s. 560.

Dedyk. Jaś. Wiel. Jmci X. Ignacemu Jakubowi Massalskiemu Biskupowi Wileńskiemu. — U Krassewa. mylnie rok 1763.
Jocher 4373.
Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Nauka dla nowych spowiedników wszystkim w powszechności stanom służąca naprzód z włoskiego języka ná polski przez X. Pawła, Xawerego Brzostowskiego, Pisarza W. X. Litew. Kanonika Katedralnego Wileńskiego, wytłumaczona, á teráz w tymże języku, z rozkazu Jaśnie Wielmożnego JMci Xiędza Leona Szeptyckiego Biskupa Lwowskiego Halickiego Kamienieckiego Arcybiskupctwa Metropolitańskiego Kijowskiego y Całey Rusi z Opactwem Kijovopieczarskim Koadjutora y Administratora Opata Kommendariusza Mieleckiego, Orderu S. Stanisława Kawalera, etc., etc., etc. z pod prassy drukarskiey ná publiczny widok powtóre wychodząca. w Berdyczowie w drukarni fortecy N. P. M. WW. OO. Kar. Bosych, za przywilejem J. K. M. Roku Pańskiego 1774. w 4ce, część I. 3 k. nlb., 359 str., i regestr kart 8. — Część II. str. 311 (mylnie wydrukowano 511) i reg. kart 9. i Przestrogi Sw. Karola Boromeusza kart 11.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Obrona Plebana czyli roztrząśnienie i zbicia zarzutu mu uczynionego z okazyi pisma odeń wydanego o rolnictwie. Przełożona z Włoskiego. Za dozwoleniem Zwierzchności. B. m. dr. w 8ce, 24 kart nlb.

Na końcu: Pisan w Pawłowie dnia 26. lipca 1775. Autorem jest X. Brzostowski. Zarzucano mu, że kapłan o rolnictwie pisać nie powinien.
Jagiell. — Krasińs.

— Oda na koronacyą Stanisława Augusta 1764. ob. Ciapiński Jerzy.
Kossakows. Monogr. I. 40.

d. 15 m. Novembr. miany. B. w. m. dr. w 4ce, str. nlb. 4. Krasińs.

— Ob. Harbert Piotr (Zbiór zdań 1769).

Brzostowski Sebastyan, Michał i Kajetan ob. Fischer (Geografia 1761).

(Brzostowski Stanisław) (Wojew. Inflant. 1733 † 8. Kwietnia 1769). In nuptiarum solenniis Illustrissimi Stanislai Comitis Brzostowscii cum Celsissima Theophila Leonis Ducis Radivilii et Annae de Comitibus Mycielsiis filia, Michaelis V. Palatini Vilnensis, Supremi Exercituum Litvanorum Ducis privigna, Octavo Kalendas Febr: actis Nesvisii, Congratulatio facta à Collegio Nesvisiensi Societatis Jesu. B. m. i r. w 4ce, ark. sygn. A—C_2 (ark. $2^1/_2$).

Prozą i wierszem; na ostatnich dwóch kartkach wiersz po polsku: Do Jaśnie Oświeconey Xiężniczki Jeymości. Ślub był dnia 25 Stycznia 1761. w Nieświeżu.

Jagiell. — Wileńs.

— Ob. Brzostowski Michał (Sprawa 1799) — Brzostowski Paulus (Epistola 1767, List 1767) — Radziwiłłowa Weronika (Oratio de laudibus 1761).

Kossakows. Geneal. I. 41.

BRZOSTOWSKI Tadeusz Soc. J. Ill° Excell. D. D. Thaddaeo Francisco Ogiński in Kozielsk Duci in Hancita Mołodeczna, Łuczay et Tadulin Comiti etc. Palatino Trocensi recens creato urbem Provinciae suae principem solenni cum pompa ingredienti gratulatio ab addicta, nomini illius et honori, in Vilnensi Universitate aliisque domiciliis, Societate Jesu Lituana. Anno MDCCLXX. (1770.) $1^1/_2$ ark. (wiersze łacińs. i polskie) w 4ce.

Dopisano nazwisko autora przedmowy: Tad. Brzostowski S. J. oraz wierszy: N. 1. Antoni Luczewski S. J. N. 2. Kasim. Rogowski S. J. N. 3. Jakob Ręczyński S. J. N. 4. . . . . . N. 5. Stanis. Mętciński S. J. N. 6. Kasim. Naruszewicz S. J.

Por. Brzozowski Tadeusz.

(Brzostowski Xawery). Przełożenie interessu JW. Xawerego Brzostowskiego Starosty Mścibowskiego z poddanemi Ststwa Mścibowskiego, w 5 wsiach: Montowtach, Widzieykach, Bortnikach, Jatwiezi y Olekszycach, mieszkaiącymi, po dekrecie oczywistym Kommissarskim w R. 1787. 16 Junii zapadłym, pod rozpoznanie Sądu przychodzącego. Przez który okazanym będzie Sądowi, w czym starosta Mścibowski tym to dekretem Kommisarskim skrzywdzony został (Wilno 1787) fol. ark. sygn. A—E_2 (k. 10).

Jagiell.

Brzozowa (z) Walenty ob. Kancyonał (albo księgi 1554, 1569, 1684) — Sudrowicz (Nauka 1580, 1598).

Juszyńs. Dyk. 38. — Bentk. H. L. I. 232—3. — Wiszn. H. lit. VI. 504. — Łukaszew. Hist. br. czes. 78. 81—3. — Oleś. Poln. Lied. 37. — Wizerun. i roztrz. 1837. T. XVI. 143—4. — Maciej. Piśm. Dodat. 367—8. — Lelew. Bibl. Ks. I. 134. — Jocher 7168.

(Brzozowska Salomea). Stan sprawy z strony Urodzoney Salomei z Brzozowskich, niegdy Urodzonego Felixa Sołtyka Starosty Zwinogrodzkiego rozwiedzioney żony, starostwa Zwinogrodzkiego Possessorki powodowey; przeciwko Wielmożnym Franciszkowi Xaweremu Branickiemu hetmanowi wielkiemu koronnemu, Franciszce Wiktoryi z Xiążąt Woronieckich Jabłonowskiey pozostałey wdowie, y sukcessorom niegdy Wielmożnego Xiążęcia Jabłonowskiego Wojewody Nowogrodzkiego pozostałym, w przyzwoitey assystencyi Pozwanym. B. w. m i r. (Druk po 1782 r.) fol. kart 12.

Branic. — Jagiell.

— Ob. Branicki Franciszek Xawery (Odpowiedź z Strony).

BRZOZOWSKI. Remanifestatio et protestatio nobilis et spectabilis magistratus civitatis Thorunensis contra suo titulo Theodatum Haza Radlicz ratione multifariarum diffamationum etc. Actum in castro Kovaleviensi etc. 1730. folio.

Czartor. — Zielińs.

— Ob. Staniszewski (Projekt).

Brzozowicki Gregorius ob. Abrek Andrzej (1639) — Czechowicz Jan (Phoebus 1647) — Siestrzewitowski Jakób (Wiersz 1635).

BRZOZOWSKI X. Jan Kapistran. Kazanie na pogrzebie J. W. Jmc. Pana Wojciecha hrabi z Bnina Opalińskiego wojewody sieradzkiego starosty Bole-

(czy 1733?) 16 Kalend. Martis. folio, 1 ark.

Kraszews. Wil. IV. 250. — Wizerunki i roztrz. — Janocki Lexic. II. 125—6. — Łukaszew. Hist. szkół IV. 121.

Brzozovius Mathias obacz Czechowicz St. (Apologia contra defensionem 1561).

Brzozowski Maxymilian ob. Mohiła Piotr (1644) — Pimin E. (Lithos albo Kamień 1644).

Brzozoviae monasterium ob. Meress Bonaw. (Holocaustoma 1775).

BRZOZOWSKI Tadeusz S. J. (ur. 21 paźdz. 1749. w Warmii, um. d. 5. lutego 1820 r. w Połocku). Kazanie w czasie zebrania prześw. Obywatelstwa Gubernii Połockiej na pozwoloną od Najjaśn. Katarzyny II. pani naszej miłościwej elekcyą między sobą osób do różnych cywilnych subselliów, miane w kościele połockim Soc. J. przez ...... tegoż zakonu kaznodzieję r. 1787. d. 22. lutego. Połock, dr. Coll. S. J. 1788. w 4ce, 2 k. nlb. 19 str.

Dedyk. Anton. Folkiersamb podkomorzemu. Encykl. kościel. III. 3. Akad.

— Obacz Brzostowski Tadeusz — Kaczanowski (Replika 1799) — Nonnottex (Dykcyonarz filozoficzny 1782).

Brzozowski Tomasz ob. Brzeziński Mik. (Poemata 1608).

Brzuchowski Constantinus ob. Ostroszewski Vencesl. Albert (1645).

BRZYKWIŃSKI Paulin X. Bilanx theologica, conclusiones theologicae de jure et justitia. Cracoviae, 1676. fol. 2 ark. ob. Kortyni Alexander (Bilanx theologica 1676).

Encyklop. powszech. Orgelbr. IV. 507. str.

Brzyska Anna Makarewiczowa ob. Wierszów zbiór (1783).

Brzyski Alexander ob. Czyrmiński Raphael (In triumphal. inferiis 1650).

Porównaj Brzeski Aleks.

BRZYSKI Antoni. Pieśń weselna na godach Wielmożnego JMości Pana P. Antoniego na Bieniedzicach Bienieckiego Podczaszego Trębowelskiego z Jeymością Panną Katarzyną Młocką Cześnikówną Wyszogrodzką przez Antoniego Brzyskiego studenta Akademii Zamoyskiey przy lutni Apollinowey śpiewana roku pańskiego 1701. dnia 9. Stycznia. W Zamościu w drukarni Akademickiey drukowano. folio, k. 6.

Na odwr. str. tytułu dewiza z Eccles. c. 31. w. 1., i zdanie Likurga o małżeństwie. Pieśń ma strof XLIII., każda strofa ma 6. wierszy, 4 pierwsze przeplatane, wiersz płaski, polszczyzna czysta.

— Powinszowanie nowego roku Jaśnie Wielmozney JM. Pannie P. Mariannie na Zamościu Zamoyskiey Podskarbiance W. Koronney, Gniewskiey, Bełzkiey, Płoskirowskiey, Bolemowskiey, Rostockiey Starościance Pani Dobrodzieyce swoiey miłościwey od Antoniego Brzyskiego i Kaspra Polakiewicza pokoiowych Jey Mości Mości Panny wiernych y niskich sług i studentów przesławney Akademiey Zamoyskiey z uniżonym oddana ukłonem roku pańskiego 1701. dnia 1. Stycznia. Drukowano w Akademii Zamoyskiey. folio, 1 karta.

Naprzód dedykacya prozą solenizantce, dalej siedm strof, każda po 8. wierszy jedenastozgłoskowych; rymy słabe, ale polszczyzna czysta.

BRZYSKI Antoni Adam Dr Medycyny. Penu eruditae Palladis ad exsatiendam sapientiae orexim VIII. VV. DD. primae laureae candidatis, dum per clarissimum et admodum Reverendum Dominum, D. M. Stanislaum Markiewicz, Philosophiae Doctorem et Professorem, Collegam Minorem, Tylicianum Oratorem, Curatum Stradoviensem. In peraugusta D. Jagelonis Aula, post peractos rigidi examinis labores, praesente hospitum coronâ. Artium liberalium et Philosophiae Baccalaurei renuntiarentur. Ab Antonio, Adamo Brzyski, ejusdem laureae candidato, clave sinceri affectus reseratum. Anno, quo navis institoris panem de longe portans, domum locupletavit panis, 1714. die 20. mensis 8bris. Cracoviae, typis Universitatis. fol. k. 9.

Dedykowane Krzysztofowi Szembekowi Biskupowi Chełmskiemu. Następuje Oda do S. Jana Kantego. Egzaminatorowie: Fr. Materski, Baz. Sawicki i St. Markiewicz. Laureaci: Józ. Kranz, Jak. Gorkowski, Andrz. Bedonski, Jan Jackowski,

X. Ferdynanda Kickiego, Kanclerza Kujawskiego, Kanonika Katedralnego Metropolii Lwowskiey tudziesz J. W. Jmc. Pana Marcina z Lipego Lipskiego, Podstolego Buskiego Podstarosty Grodzkiego Bełzkiego Trybunału Koronnego głow. od teyze Małopols. prowincyi obranego marszałka iakoteż J. W. W. utriusq; Colleg: Sędziów i Deputatów, przez X. Marcina Brzyskiego oboyga Prawa Doktora apostol: Pisarza Kanonika Lubelskiego w Kolleg: Lubels: miana i temuż JO. Trybunałowi dedykow. R. P. 1767. dnia 5. Października. Typis S. R. M. in Colleg: Lublinen: 1767. w 4ce, kart 16.

Krasiń. — Ossol.

— Mądrość i męstwo okazane w życiu, wyprobowane w męczeństwie, przykładne w śmierci wielkiey męczennicy Chrystusowey y czystey dziewicy Tekli Sw. przy wprowadzeniu Jey świętych relikwii z odpustem zupełnym od swiętey Stolicy Apostols. nadanym, do Kościoła Kollegiaty Zamoyskiey nakładem przesławney Akademii uroczyście odprawionym. Przez Xiędza Marcina Brzyskiego Kanonika lubelskiego ob. prawa Dra, apostolskiego pisarza ogłoszone. Typis S. R. M. in collegio Lublinensi S. J. A. D. 1769. w 4ce, 4 arkusze.

Przypisał prozą Wojciechowi Turskiemu podczaszemu Mielnickiemu. Kazanie wypowiedziane na cześć S. Tekli.

— Oda naywspanialszym imieniom Jaśnie Oświeconey Xiężny Jmci Anny z Sapiehów Jabłonowski Wojewodziny Bracławskiej od obowiązanego sługi X. M. Brzyskiego O. P. Doktora A. P. J. L. Kanonika dn. 26 Lipca R. P. 1778 ofiarowana. w 4ce, kart nlb. 8 (wierszem).

— Odgłos szczęśliwey śmierci w znakach dobrego życia przez żywą pamięć na dom wieczności przykładnemi cnotami JWżney JMc. Pani Ewy z Bończów Sienickich Wyżyckiey Kasztelanowy Konarskiey, Kujawskiey, Starościny Malkowskiey itd. Sławą imienia, starożytnością familyi prześwietney zaszczyconey ozdobiony kazaniem pogrzebowym w dzień pierwszy trzydniowego pogrzebu w kościele WW. OO. Reformatów w Chełmie przez X. Marcina Brzyskiego ob. prawa Dra, apostolskiego pisarza, lubelskiego kanonika r. p. 1762. d. ... Marca wyrażony. W Lublinie w drukarni J. K. M. Coll. Soc. J. r. p. 1763. w 4ce, 30 kart nlb.

Na odwr. str. herby Jednorożec i Ośmiorog i pod niemi 10. w. pols. na pochwałę. Przypisał autor prozą Sebastyanowi de Gieralt Wyżyckiemu Kaszt. Konarskiemu Kujawskiemu.

Brzyszewski Andrzej Metrop. obacz Bujdecki Fl. (Kazanie 1734) — Radliński Paul. (Sepulcrum 1736).

Brzyszkiewicz Jacek ob. Leliwa — Stawiarski Maciej Franc. (Wesołe ogrodu 1665).

BUBALI Nicolaus Can. Later. Procanc. Indulgentiae sacrosanctae Lateranensis Ecclesiae omnium Urbis et orbis ecclesiarum Matris et Capitis Ecclesiae Maciejoviensi praepositurali Diaecesis Chełmensis bonorum haereditarium Ill: ac Excell: D. Petri Miączyński palatini Czerniechoviae, Krzepicensis Capitanei, aggregatae cum instructionibus de Sacramento poenitentiae, Eucharistiae digne suscipiendae ex lucrandi Indulgentias informatione. Lublini typis S. R. M. Coll: Soc: Jesu. 1749. w 8ce, ark. D_4. Warsz. Uniw.

Bubonis curatio ob. Gemma Joan. (1599).

BUBULIUS Dymitr. Carolo S. R. E. Diac. Card. Barberino Regni Poloniae protectori vigilantissimo Demetrius Bubulius Almi Collegii de propaganda fide humilis Alumnus (dedic.). Romae Kal. Novembr. 1683.

Pod tym następuje wiersz w języku greckim i łacińskim napisany p. t.: Ad strenuissimum Poloniae Regem Joannem III. pro insigni victoria habita Viennae Austriae Anno MDCLXXXIII. (1683.) na całym arkuszu. Jest 24. wierszy greckich i tyleż łacińskich. Bez roku i miejsca druku, lecz 1683 r. w Rzymie wydane. Akad.

Buccarell Franciszka ob. Antrepre- ner (1785).

BUCCELA Nicolaus († 1610). Archiatri Regii Confutatio responsi Simonis Simonii Lvcensis ad epistolam Ge-

Pasquati MDLXXVI. (1576). w 4ce, kart nlb. 4 i 218 liczb.

Ded. Katarzynie królowej francusk. (kart 2). Po przypisaniu i przedmowie następuje: Sonet (wierszy 14) del Signor Giovanni Fratta Veronese a M. Pietro Buccio, dalej rozmowa między: il Conto Giulio Caesare Nogarola Giovanni Fratta, Francesco Radici, Flavio Coradini, Giulio Defedeli, Pietro Buccio. Dopiero od karty 11-ej poczyna się Giornata prima. Co każda obejmuje opisał Ciampi I. 47. Więcej nie wyszło. Ciampi Bibl. Crit. I. 43. (pisze go Brucioli). — Załuski Bibl. histor. str. 87.

Czartor. — Jagiell.

Buccius Wilhelm obacz Bucki W. — Bucius Thom.

(Bucewicz Mikołaj). Sprawa WJP. Mikołaja Bucewicza Mieczn. Pttu Telszewskiego z WWJPP. Kasprem Bartłomiejem i Antonim Bracią Woynowiczami, Mateuszem Zylewiczem, Janem Wszemborowskim Łowczym Rzeczyckim Dziedzicem, Agnieszką Zborowską Matką, Onufrym Abramowiczem synem Sumownikami, Franciszką Starościną Matką, Michałem Starostą, Wincentym Ignacym Rotmistrzem Pojurst: Tadeuszem Sędzią Ziem: Telszewskim, Józefatem, Leonardem, Dominikiem i Antonim Starościcami Szwętowskiemi Synami Zaleskiemi, Janem Oycem, Symonem Józefem i Janem Wołłowskiemi, tudzież dalszemi stronami w Pozwie i Aktoracie wyrażonemi. (Wilno, 1799). fol. 2 k. nlb.

Dopisano: Leopold Lipnicki Regent Grodz. Pttu Grodzień. (bronił). Jagiell.

Buch (Das) für Kinder, oder allgemeine Begriffe, und Erklärungen solcher Dinge, worinnen die Kinder unterrichtet werden können, Warschau 1774. w 8ce. (Polnisch und Deutsch).

Buch (das andere) Preuss. Geschichte ob. Lawentotter, Fridewald (1579).

BUCHAN Gwilhelm (1729 † 1805). Zbiór niektórych obserwacyi, przestróg, sposobów łacnych, tudzież lekarstw prostych służących do zachowania w czerstwości zdrowia, zabieżenia chorobom, y onych się pozbycia: Wyjęty z dzieła pod tytułem: Medycyna domowa wydanego przez P..... Anglika, Medycyny Doktora roku P. 1791. W Wilnie, w drukarni J. K. Mci y Rzeczplitey u XX Piarów (1791). w 8ce, k. 2. str. 186 i k. 2. Zbioru.

Przełożone z tłumaczenia Duplanila Med. Dra. Zapowiedziane Części II—V. Chreptow. — Jagiell. — Warsz. Uniw.

BUCHAN Jan Fryderyk. Hecatombe epigrammatum super hymnos, versiculos et responsoria officii de immaculata Conceptione B. V. Mariae. Varsaviae, Sch. P. 1718. w 4ce.

Juszyński Dykc. I. 38. str. — Załus. Progr. 51. — Jabłonows. Musaeum pol. 33. (zwie go Buchman).

BUCHANAN Jerzy (1506 † 8. Września 1582). Jephtes Tragoedia. Jana Zawickiego. W Krakowie w drukarni Łazarzowey, R. 1587. w 4ce, str. 48.

Dedyk. Stanisławowi Mińskiemu z Mińska. Osnowa tej Tragedyi, wyjęta ze starego Testamentu, zgadza się z osnową Eurypidesa Ifigenii w Aulidzie. Jephtes, podobnie jak Agamemnon, ślubował poświęcić Bogu na ofiarę córkę swoją Iphis, ieśliby nad Amonem otrzymał zwycięstwo. O czem pisał Wiszniewski.

Sławianin 1837. s. 77. — Kraszews. Gawędy o literat. 1857. s. 159—165. — Wojcicki Teatr staroż. 1841. — Wojcicki Histor. literat. 1845. — Kalinka Walery Orędownik 1845. N. 18. — Wiszniewa Histor. lit. VII. 321—341. — Maciejows. Piśmienn. II. 435. III. 301—4. — Zdanowicz Rys. dziejów literat. 1874. I. 308. — Bartoszew. Jul. Histor. literat. s. 274—5. — Łapiński w Bibl. Warszaw. 1881. II. 115—128. — Sienicki Ant. Stosunek Psałterza Kochanowskiego. Sambor 1893.

Ossol

Bucharewicz ob. Benedyktynki (Replika 1778).

Buchau Daniel obacz Printz Daniel Freyherr von Buchau.

Buchdruckerei ob. Schlieff Walenty (Beiträge 1740) — Schreiber Th. Joh. (Erstlinge 1740) — Worfschaufel (zu Thorn).

BUCHEIM Georg. Trost Gedicht über den .... seligen Abschied ... Catharinae .... des Christian Schweickerts .... Ehelichen Haus u. Ehre ... von Georgio Bucheimio. (Danzig) Georg Rheten Wittwe durch Dav. Fr. Rheten. 1657. w 4ce, str. 4.

Bucher ob. Zieroldi Joh. Guil. (Synopsis 1706).

— Nota odpowiednia na notę podaną od de Buchholtz'a. Grodno 1793. 19 Czerwca. fol. str 1. Ossol.

— Note Louis de Buchholtz. 21 Czerwca 1793. folio. Ossol.

— Note [podpisano:] de Buchholz. Grodno 1793. d. 24 Czerwca. fol. 1 k. (po franc. i po polsku). Ossol.

— Nota Pana de Buchholz do Stanów Rzeczypospolitey w Grodnie dnia 20 Lipca 1793. roku wydana. fol. 1 str. Ossol.

— Nota do Im. P. de Buchholtz posła prusk. datowana w Grodnie d. 31 Lipca 1793 r. folio, str. nlb. 1. [Na drugiej połowie stronnicy znajduje się: Odpowiedź J. P. de Buchholtz posła prus. datowana w Grodnie d. 31 Lipca 1793 r.] folio, str. dr. 1.
Krasińs. — Ossol.

— Nota P. de Buchholz do Stanów na Seym zkonfederowanych. Dan w Grodnie dnia 6 Sierpnia 1793 roku. fol. str. 1. Ossol.

— Nota do JP. de Buchholtz posła Pruskiego. Dan w Grodnie dnia 7 Aug. 1793. Odpowiedź JP. de Buchholtz d. 9 Aug. 1793. fol. 1 k.
Porówn. Sułkowski Ant.
Czartor. — Krasińs. — Ossol.

— Nota L. de Buchholtz datowana w Grodnie d. 10 Sierpnia 1793 r. str. nlb. 1. (tekst francuzki i polski.) folio. (Na drugiej karcie znajduje się:) Nota Jakoba de Sievers datowana w Grodnie d. 10 Sierpnia 1793 r. folio str. 1. (tekst francuzki i polski).
Krasińs. — Ossol.

— Nota ob. Sułkowski Ant. (Nota 27 Sierpnia 1793).

— Tłumaczenie Noty (podpisał de Buchholz). Grodno 1793. d. 28 Sierpnia fol. str. 1.
Branic. — Krasińs. — Ossol.

— Note. Tłumaczenie. Nota Ludwika de Buchholz do Stanów na Seym zkonfederowanych. Dan w Grodnie 15 Września 1793. (po pols. i po francuzku) fol. karta 1.
Branic. — Czartor. — Krasińs. — Ossol.

— Nota. Tłumaczenie Noty. Grodno 1793. 21 Września. fol. str. 2.
Branic. — Krasińs. — Ossol.

— Nota tycząca się upadłych banków 1793. fol. Branic.

— Tłomaczenie noty odpowiedniej na notę podaną od J. P. de Buchholtz, posł. nadzw. i pełnom. Król. Pruss. datowana w Grodnie d. 23 Czerwca 1793 r. folio, str. nlb. 1. (tekst francuzki i polski). Krasińs.

(BUCHHOLTZ i SIEVERS). Nota posłów: de Buchholtz'a i de Sievers'a datowana w Grodnie d. 28 Czerwca 1893 r. folio, str. nlb. 1. (tekst francuzki i polski). Krasińs.

(Buchholtz Lud.) Odpowiedź na deklaracyą króla Jmci Pruskiego przez ministra Jego Imci Pana de Buchholtz d. 20 Października 1788 r. na sessyi VII. dana. W druk. P. Dufour. 1 kartka mała. Krasińs.

— Odpowiedź na deklaracyą Buchholtza. Warszawa 2 grudnia. 1788. fol. str. 2. (po polsku i francuzku).
Branic.

— Odpowiedź Stanów Rzplitej dana posłowi extraord. Króla Pruskiego Panu de Buchholtz. Datowana w Warszawie d. 20 Paźdz. 1788 r. folio, str. 2. (tekst francuzki obok polskiego).
Krasińs. — Raczyńs.

— Odpowiedź Stanów Rzplitej dana posłowi extraordyn. Króla Pruskiego Panu de Buchholtz datowana w Warszawie d. 8 Grudnia 1788 r. folio, str. nlb. 2. (tekst pols. obok francuz.).
Krasińs.

— Ob. Małachowski S. E. M. (1788, 1793) — Siewers (Note 1793, Noty 1793) — Stanisław August (Głos 1793, Extrakt 1782) — Sułkowski Antoni (Note 1793).

BUCHHOLTZ Teodor. Diarium congressuum, occasione confoederationis nuperrimae, Lublini et Varsaviae habitorum, una cum Tractatu inter Sac. Reg. Majestatem et Confoederatos Status Regni Poloniae et M. D. L. d. 3 Novembr. 1716. concluso. B. w. m. (1716.) w 4ce. Sectio I. k. 2. str. 129. Sectio II. s. 97.

— Toż: ... na sessyi sejmowej dnia 17 lipca 1793 roku miany. 1793. fol. k. 1.

Przeciw trzem notom rossyjskim.
Branic. — Jagiell.

— Toż: .... w izbie seymowey dnia 31 lipca 1793 roku miany 1793. fol. kart 3.

Przeciwko kolejnym zaborom pruskim od r. 1772. Jagiell. — Krasińs.

— Toż: .... na sessyi seymowey d. 17 Aug. 1793 r. in turno miany. fol. str. nlb. 2. Krasińs.

— Przymówienie się d. 2 Września. 1793. Krasińs.

— Przymówienie się w materyi wojskowey na sessyi seymowey d. 5 Augusta 1793 r. w Grodnie. folio, str. nlb. 2. Krasińs.

BUCHOWIECKI Ignacy. Powitanie Jaśnie Wielmożnego JMci Xiędza Adama Stanisława Naruszewicza, biskupa Łuckiego i Brzeskiego, Kawalera Orderów polskich do dyecezyi swoiey przybywaiącego, od szkół narodowych w teyże dyecezyi zostaiących roku 1791. w 4ce, str. 8. Czartor.

Buchowiecki Paweł ob. Ignacy od P. Maryi de Mercede (1769).

Buchowski Rittmeister obacz Herrmann Zach. (Andacht).

BUCHOWSKI Andrzej Stanisław. Abrys teraźnieyszego kościoła Kollegiaty św. Anny w Krakowie do przesławney Akademij tutejszey należącego, nie malarskiemi kolorami odmalowany. Lecz historycznym piórem stosuiąc się do delineacyi niegdyś JMci Ks. M. Andrzeia Buchowskiego filoz. Doktora, matematyki professora, Kollegi większego y teyże Kollegiaty Kanonika, szczupleyszą iednak narratywą krótko adumbrowany roku pańskiego 1744.

Umieszczone w dziele X P. H. Pruszcza. Klejnoty miasta Krakowa. Kraków 1745. w 4ce, od str. 184-224.

— Aquila Joanneliana gentilitio Paloczayani Sangvinis associata Grypho subscr.. M. Andr. Stan. Buchowski Ph. D. et Prof. fol. (?).

— Flos vernantis propaginis magnae spei adolescens Joannes de Máleszowá Gumieniecki. In alma Universitate Cracouiensi copiosè loquenti sapientiae intentus magnificorum parentum suorum. Unicum delicium ferali mortis falci subitaneo casu, intrá messis temporá subiectus. et dum mortales eius exuviae in ecclesia parochiali Jasiniensi. tumularentur. et magno parentum ac consanguineorum cum dolore maiorum suorum monumento imponerentur. Funebri elegio posterae memoriae a M. Andrea Stanislao Buchowski in alma Universitate Cracoviensi Philosophiae Doctore Collegij Novodvorsciani dialectices Professore praesentatus. Anno M. DC. XC. die 17. Augusti. Cracoviae typis Nicolai Alexandri Schedel Sacrae Regiae Maiestatis ord. typogr. (1690) fol. k. 2. (wierszem nakamiennym).
Jagiell. — Ossol.

— Foedus heroicarum mentium, secundo laetitiae eventu celebratum, ad festa nuptialia, Illustrissimorum et Excellentissimorum sponsorum; D. Stanislai de Małachowice Małachowski, Palatini Calisiensis, Łucovien: etc. etc. Gubernatoris, et D. Annae S. R. Imperii Principis, in Wisnicz Járosław et Pieskowa Skáłá Comitissae, Cracoviae habita, cultu panegyrico a M. Andrea Stanislao Buchowski, in Alma Universitate Cracoviensi, Philosophiae Doctore et Professore, Collega Minore, consignatum. Anno Domini 1697. Tertio nonas Aprilis. Cracoviae, typis Universitatis. fol. kart 15.

Na odwrocie tytułu wiersz: Fasciae Sreniavae. Cały panegiryk prozą.
Branic. — Jagiell. — Ossol.

— Gemmeum literati honoris pretium, ex gemina, probatae virtutis ac eruditionis dosi aestimatum. Clarissimo ac excellentissimo domino, M. Joanni Dzidowski, philosophiae Doctori ac Professori, Medicinae Licentiato; dum in Alma Universitate Cracoviensi, a clarissimo ac excellentissimo Domino, D. M. Stanislao Słowakowic, philosophiae ac Medicinae Doctore et Professore, consule Cracoviensi, in nobilissima hospitum corona medicinae Doctor, ritu solenni renunciaretur, in argumentum gratulatorij applausus, a M. Andrea

Toż w Ostrowskiego: Suada lat. poet. 1747. fol. II. p. 122—135.
Branic. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Pusłows. — Uniw. lwows.

— Panegyricus Serenissimo, ac Potentissimo Principi et Domino, Josepho I. Dei Gratiâ, Regi Hungariae &c. &c. Archiduci Austriae &c. &c. &c. coronam et fasces regios in primo Posonium Regni Hungariae Metropolim ingressu capessenti, consecratus. A M. Andrea Stanislao Buchowski, in alma Universitate Cracoviensi, Philosophiae Doctore et Professore. Anno Domini, 1687. Cracoviae, typis Universitatis. 1687. fol. k. 18.

Rozpoczyna wiersz: Serenissimo Regi, który podpisał Joannes Petrus Joanelli Baro, in alma Univ. Crac studiosus. Od ark. B. zaczyna się panegiryk prozą.
Czartor. — Jagiell. — Krasins. — Ossol.

— Pax ab Oriente, polonis reddita terris; auspiciis, Serenissimi, ac potentissimi Augusti II., Regis Poloniarum, Magni Ducis Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniae, Kijoviae, Volhyniae, Podoliae, Podlachiae, Smolensciae, Severiae, Czerniechoviaeq; nec non hereditarij Ducis Saxoniae, S. R. J. Archimareschalli, et Principis Electoris, etc. prudentiâ, et auctoritate Illustrissimi et Excellentissimi Domini, D. Stanislai de Małachowice Małachowski, Palatini Posnaniensis, Łukoviensis, Krzeczovien. &c. Gubernatoris. Ad pacta Karolovecensia, inter principes christianos, et Portam Othomanicam, extra ordinem legati et commissarii, stabilita. ad hilaria, solennis gratiarum actionis, Deo ter optimo maximo, per ordines academicos, in Ecclesia collegiata S. Annae, persolutae, panegyrico applausu publicata. Mandato magnifici domini Rectoris, studij generalis almae Universitatis Cracoviensis, operà M. Andreae Stanislai Buchowski, Collegae minoris, ordinarij geometriae professoris. Anno Domini 1699. die 25 Februarii. Cracoviae, typis Univ. (1699) fol. kart 12.

Na odwrocie tytułu miedzioryt: pokój z róższczką oliwną wypędza boginią wojny za bramę. Poemat jest wierszem.
Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Praesidium publicae felicitatis a augusto sanguine, maximorum principum, ac sponsorum, Serenissimi Jacobi, Poloniarum Principis: et Serenissimae Elisabeth, Principis Electoralis Neoburg: Comitis Palatinae Rheni, Bavariae, Juliae, Cliviae, Montium etc. etc. Ducis: ad festa nuptialia, inter solennes orbis Europaei applausus, Varsaviaè, celebrata, luci publicae a M. Andrea Stanislao Buchowski, in alma Universitate Cracoviensi Philosoph. Doctore, Collegij Novodvorsciani dialecti ces Professore, praesentatum. Anno Salutis, 1691. Cracoviae, typis Universitatis 1691. fol. 28 kart (ark. O_2.)

Na odwrocie tytułu miedzioryt herbu i kuli ziemskiej. Panegiryk do ark. L. (prozą, dalej wierszem: Plausus epithalamici.
Juszyńs. Dykcyon I.
Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Prodigia scuti regalis: augustis manibus, Serenissimi olim et potentissimi Joannis Magni, Poloniarum Regis. &c. &c. &c. sub tempus solennium exequiarum in Basilica S. Stanislai Ecclesiae Cathed: Cracovien: ante Regis novi inaugurationem, ab ordinibus Regni, et M. Duc: Lithuaniae, persolutarum: a M. Andrea Stanislao Buchowski, in Alma Universitate Cracoviensi, Philosophiae, Doctore, et Professore Collega Minore. Laudatione funebri celebrata. Anno Domini, 1697. die 13. Septembris. Cracoviae, typis Universitatis. fol. 2 karty i ark. nlb. K_2 (k. 22.)

Na odwrocie tytułu herby państwa. Dedykacya rodzinie zmarłego króla, a mianowicie: Mariae Casimirae reginae, Emanueli et Theresiae duc. Bavariae, Jacobo, Alexandro, Constantino reg. princ. Cały panegiryk wierszem.
Juszyńs. Dykcyon.
Chreptow. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— In Nomine Domini Amen. Questio geometrica de quantitate planarum superficierum, ex tribus prioribus libris element. Euclid: et Polyb: libris desumpta sub felicissimis auspiciis Magnifici Perillustris et Reverendiss: Domini, Dom: M. Sebastiani Piskorski J. V. Doctor: et Profess: Ecclesiar: cathedralis Crac: et Colleg: Vielnensis

Illustrissimorum Antistitum, et Regni Procerum Szembeciorum, colligatae domus, peraugustaeq; Prosapiae magnatum, pro ecclesiae ac patriae decore insignita, abbatialibusq; intertexta gemmis, votivo carmine à Regio Conventu Tynecensi, Ord. S. Benedicti celebrata. Annô, quô, Regem Regum Rosa Mystica Virgo coronat. 1740. Cracoviae, typis Universitatis. fol. k. 1. i ark. M_2 (kart 24). (wierszem).

Na odwrocie tytułu miedzioryt herbu. Cały panegiryk wierszem. Jagiell. — Ossol.

— Benedictini Tynecensis Lyricorum, epigrammatum, et Rhytmorum, pôëmata. Anno quo, Phoebum mors et Mars ense fugârunt 1712. Cracoviae, typis Francisci Cezary, S. R. M. Illustrissimi et Reverendissimi Domini Episcopi Cracoviensis, Ducis Severiae; necnon Scholarum Novodvorscianarum ordinarij chalcographi (1712). w 12ce, kart 138 nlb. (ark. sygn. a—b_8 i A—H_{11}).

Po approbatach idzie dedykacya Stanis. Szembekowi, arc. gnesn. Dalej wierszem Laudes Stan. Szembek. W tekście są wiersze: Casimirus I. Pol. Rex. Stan. Lubieński episcopus. Po ark. b_8 idzie osobny tytuł: Cantus et luctus a P. Benigno Buchowski benedictino tynecensi compositus anno quo, mundi deplorat gaudia luctus. Te wiersze idą od ark. A—D_7. Poczem z osobnym tytułem Chorus — tak jak podano wyżej osobno.

Juss. Dykc. I.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Ortus miraculosus, in occasu submontano, sive sacra imago Virginis Benedictae Mariae Tuchoviensis. Sub cura admodùm Rńdorum PP. Benedictinorum Tynecensium existens, crebris miraculorum radijs, continuis solatijs ac gratijs, in auxilium humanae naturae in regno Poloniae, ad radices montium clarescens: Per commissionem Illustrissimi et Rńdissimi Domini, Jacobi Zadzik, Episcopi Crac. Ducis Severiae, Anno 1641. examinata; anno autem sequenti 1642. ab Illustrissimo et Reverendissimo Domino. D. Thoma Oborski, Episcopo Laodicensi, Suffraganeo, et Administratore Episcopatûs Cracoviensis, approbata. Nowis subsecutis prodigiosorum favorum radiis, prout in distinctis Capitibus videre est, exurgens. A P. Benigno Buchowski, Benedictino Tynecensi: in recognitionem virginalis pudicitiae et excellentiae, ex mandato superiorum collecta, conscripta, ac lyricis versibus celebrata. Anno, quo fractum firmant miracula mundum, 1718. Cracoviae. Typis Francisci Cezary, S. R. M. celsissimi principis, illustrissimi et reverendissimi domini Episcopi Cracov. ducis Severiae, necnon Scholarum Novodvorscianarū ordinarij typogr. (1718). w 4ce, kart 68.

Dedykow. Alexandro Comiti in Słupow Szembek. Proza przeplatana odami. Caput IV. obejmuje Mortui resurgunt. Opis cudów od r. 1602. Caput VII. Caeci vident. Caput VIII. Muti loquuntur. i t. d. Koéczy. Theodoro Ziolonacki ode, z podpisem Dominicus Żarski Paroch. Tynec.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Ob. Albrychowicz Cas. Fortunat (Vivat aeternum 1742) — Szembek Krzysztof Antoni (Pro regia etc. 1740) — Wolski Stanisław (Carmina posthuma 1734).

Buchowski Jędrzej ob. Borowicz W. A. (Gazophylacium 1682) — Margowski An. R. (Coronamentum 1684) — Schulz Jan Chryzostom (Felix saeculum 1700) — Tomaszewski Albert (Annulus desponsati honoris 1698)

BUCHOWSKI Piotr. Signa veris laureati, è veterum fastis, ad faustum novi saeculi exordium, symbolicis constellationibus, observata. Meritis, virtuti, ac labori, XI. VV. DD. primae laureae Candidatorum, dum in Universitate Studii Generalis Cracoviensis, per clarissimum ac admodùm Reverendum Dominum, D. M. Adalbertum Josephum Dzielski, Philosophiae Doctorem et Professorem, Collegam Minorem, Ecclesiae Collegiatae SS. Omnium Cracov. Canonicum. Artium et Philosophiae Baccalaurei, rite crearentur, in vim fraterni affectûs a Petro Buchowski, Varm. ejusdem laureae candidato, consignata. Anno incarnatae salutis 1701. et à prima Jubilaei per Bonifacium VIII. PP. celebratione anno 401. à Jubilaeo verò

— Laudatio celeb. Polonorum.

„Pochwały sławnych i znakomitych wieku XVI. Polaków, zdań powagą, świętością rzeczy i słów wielce przyjemne tak, iż tego rodzaju prace, nie wielu mu wyrównać mogło, dzieło niesłychanej rzadkości". Miał je wydać po łacinie. O czem Encykl. powsz. Orgelbr. IV. 583 str.

Dzieło to nie jest znane, wątpię więc by drukiem było wydane, lubo tak twierdzą bibliografowie.

Wiszn. H. lit. IX. 276. — Święcki Hist. Pam. I. 29. — Siarcz. Obraz. I. 51.

BUCKY (Bukky) Chrystyan Dr. Medyc. w Gdańsku (1676. † 1705). De atrophia totius corporis ex obstructione glandularum mesentarii orta.

— Disputatio medica inauguralis de medicina stercoraria &c. Trajecti ad Rhenum 1700. w 4ce.

— Exercitatio praes. A. Quir. Rivino. Medicum inculpatum .... sistit. Lipsiae (1699). w 4ce.

— Observatio de hepate gallinae macilentae magno et ponderoso.

— Exercitatio physica de modo demonstrandi veritatem in rebus naturalibus. Lipsiae (1699). w 4ce.

— Triga quaestionum physicarum 1. An aqua contineat aërem. — 2. An visio fiat per receptionem radiorum? — 3. An dentur qualitates occultae? Gedani anno 1695. w 4ce.

Ob. Mahraun J.

Charitius de Viris erud. s. 20—22. — Jöcher Gelehr. Lexic. I. 1474.

BUCKY Johann Christian. Dissertatio juridica de pactis successoriis. Lipsiae, Breitkopf. 1730. w 4ce. Raczyńs.

— Q. D. B. V. Exercitatio physica de aqua et maribus quam sub praesidio Jo. Adami Kulmi Med. D. ejusd. & Phys. P. P. O. atque Acad. Nat. Cur. Sodal. in Auditorio Ordinario A. O. R. 1727. die V. Julii hora IX. antemerid. defendet. Respondens .... Gedanens. Typis Thomae Johannis Schreiber Senat. & Athen. typ. Bez roku (1727). w 4ce, kart nlb. 6. Warsz. Uniw.

— A. D. B. U. Exercitatio physica de tellure in genere quam sub praesidio Jo. Adami Kulmi Med. D. ejusd. & Ph. P. P. O. atque Acad. Nat. Cur. Sodal. in Auditorio Ordinario A. 1726. die 6. Septem. hora IX. antemerid. defendet. Respondens ... Gedani, typis Thomae Joannis Schreiber Magnif. Senatus et Athenaei typ. B. w. roku (1726). w 4ce, k. 4. Warsz. Uniw.

Gdańszczanina tego odróżnić należy od Jana Christiana Buck teologa luterskiego, który żył od r. 1672. do 19. Paźdz. 1728 r.

BUCKI Nathan. Kurz gefasste Anweisung zur leichten Erlernung der pohlnischen Sprache für Anfänger von Nathan Bucki Königl. Profes. und öffentl. Lehrer an sämmtlichen Gymnasien zu Berlin. Erste Abtheilung, enthaltend die Regeln zum Lesen, Dekliniren und Conjugiren, nebst einem Lesebuche und Verzeichnisse aller darin vorkommenden Wörtern. 1797. w 8ce, str. IV. 204.

— Toż: ..... Zweite Abtheilung, enthaltend vollständige Regeln zur Wortfügung und Ableitung derselben auseinander; nebst einem Lesebuche und Verzeichnisse aller darin vorkommenden Wörter. Für Anfänger. Von Nathan Bucki königl. Professor und öffentlicher Lehrer der polnischen Sprache an sämmtlichen Gymnasien zu Berlin. Berlin, bei Friedrich Maurer 1799. w 8ce, str. 320.

Do str. 48 idzie grammatyka. Od str. 49. Lesebuch. Są to przykłady prozą i wierszem, a czasem zaplącze się Anakreon wcale nie do szkolnego ćwiczenia. Są wyjątki z poezyi Kochanowskiego. Mowy: Ksaw. Kęszyckiego do króla, Marszałka Gusowskiego, Posła Wiszowatego, Starosty Miączyńskiego, Bajki Krasickiego. Wyjątki z tragedyj klasycznych. Satyra. Od str. 177. idzie Wörterbuch polsko-niemiecki. Jagiell. — Ossol.

— Polnische Grammatik. Berlin 1792. w 8ce.

Zdanie o niej jest w Ergänzungblätter zur All. lit. Zeit. von 1785—1800. N. 136. str. 40.

Bucki Tomasz ob. Bucius Tomasz.

BUCKI Wilhelm (Buccius) Jezuita (urodzony w Inflantach 1585 r. umarł w Wilnie 24 Grudnia 1643 r.). Institutiones oestonicae catholicae videl. ca-

cani Opato: Ecclesiae Collegiatae Tarnouien: Praeposituram feliciter cum solenni apparatu capessentis, literatorum virorum fautoris et patroni: consecrata Illustrissimo Principi, ac Reuerendissimo Domino, D. Martino Szyszkowski, Episcopo Cracovien: Cancellario academiae, et supremo protectori: amplissimis autem capituli crac. viris generis et factorum claritate, pietatis et doctrinę praestantia, omni prudentia et authoritate illustribus ac Reuerendis admodum Dominis, Cathedralis Ecclesię Crac. Praelatis et Canonicis dicata: at vero à venerabili viro M. Math: Buczkovio, Philosophiae Doctore, in Academia Crac. Contubernij Jerusalem Seniore, honoris ergo ipso die S. Andreae Apostoli facta, ac per applausum Charitum Cal: Janu: per modum Xenij reverenter exhibita. Cracoviae, Basilio Skalski Chalcographo. Anno Domini 1619. w 4ce, 11 k. nlb.

W tekscie jest sześć drzeworytów mus w ukostiumowaniu współczesnem kobiet.
Jagiell.

— Applausus acroamaticus. Seu donarium honorabile illustriss. & reverendiss. praesuli ac Dn̄o D. Martino Szyszkowski, Dei et Apostolicę sedis gratiâ episcopo Cracouiensi, duci Seuerien̄. almae academiae Cracovień. cancellario et protectori clementissimo. A. Matth. Chrysostomo Buczkovio, art: lib: magistro, ipso die faustissimi ingressûs in episcopatum, gratulanti animo, factum dicatumque. Chronosticon annum, mensem, diem designans. SysCovIVs praesVl sacras DVM prēdIt habenas FlorIcoMis PhoebVs tVnc VehebAtVr eqVIs. Crac. in typogr. Lazari, apud Matth. Andreovien̄. excussum. (1617) w 4ce, 25 k. nlb.

Zaczyna wiersz in Arma Mart. Szyszkowski. Poczem idzie Oratio, prozą.
Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Belliger Sarmata seu poema gratulatorium, per applausum syncharmaticum, et faustam Mercurii cum Musis acclamationem, panegyrice conscriptum Xenijque loco Illustri ac Magnifico heroi Gabrieli a Tarnow Comiti, Generali Capitaneo Cracoviensi, pro solenni in primo Capitaneatus Cracoviam ingressu, et celebri illustrium virorum ejus honori jucunde gratulantium, apparatu, a M. Math: Buczkowski in Acad. Crac. Philosoph. Doctor. Minore Collega reverenter et officiose factum dicatumque. Chronosticon DVM Comes a TarnoVV GabrIel CapItaneVs Ibat ad GucIae plaVsum rigIdo ore crepabat IanVs. Cracoviae, in officina typogr. Mathiae Andreoviensis, 1621. w 4ce, k. 7.

Przypisane Joachimowi i Mikołajowi Tarnowskim.
Ossol.

— Episkoptoma Solymaeum seu carmen gratulabundum in aduentum illustris ac magnifici Domini, D. Bartholomaei Novodworski a Nowodwor, Melitensis Militiae S. Joan. Hierosolymitani Equitis, S. R. M. Secr. et Militiae Magistri, viri incomparabilis, dum 3. Junij ex augusta academiâ Crac. et Scholis à se fundatis, cum Mag. D. Jacobo Janidlovio Rectore, J. U. D. C. S. et aliis Academiae Proceribus in Collegium Hierosolymitanum diuerteret, sicq; illud inuisens, à se quoq; ei provisum iri in votis se habere denunciaret. A M. Matth: Buczkovio Philosoph. Doct. et Contub. eiusdem Seniore honoris ergô factum. Cracoviae, ex officina typogr. Matthiae Andreoviensis, Anno Domini 1619. w 4ce, k. 4 (wierszem).
Dzików. — Jagiell.

— Epithalamium, in connubium heroicarum virtutum sponsi Magnifici ac Generosi Domini Andreae a Drzewica Drzewicki, cum nobilissimae ac speciosiss. sponsae, natalibus et virtute praestantiss. Virginis Annae a Bachowice, Illustris. ac Magnifici Domini D. Alberti a Bachowice Giebułtowski, S. R. M. Secretarii filiae coniugali foedere iungeretur a M. Math. Buczkovio officiose conscriptum dicatumq; Chronosticon Annum, Diem, Mensem designans. DVM saCrIs taedis Andreas iVngitVR Annae Tunc October equis bis nonis promifer ibat. Cracoviae, in officina Andrêae Petricovii S. R. M. Typogr. 1616. w 4ce, str. 24.
Ossol.

— Euprattica gratulatio, nomine totius communitatis contubernij Jervsalem: Reverendo admodum Domino, Domino Basilio Golinio, S. Th: Doctori, Acad: Crac: Professori eximio: Theologorum Collegij Seniori Patri, cathedralis ecclesiae crac: canonico digniss. provisori suo honoratiss. recens surrogato, viro de literis academicis optimè merito, ipso sui ingressûs die XVII. Octobris officij ergo deprompta. Cic. in Cat. Maximae respub. per adolescentulos labefactatae, a Senibus sustentatae & restitutae fuêre. Pythag. Iuuenes, qui salui esse volunt, Majorum suorum Seniorumq; consilijs et authoritati innitantur. Cracoviae, Chalcographo Basilio Skalski, Anno Domini 1617. w 4ce, kart 4. (wierszem).

Czartor. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Hymenaeus monodicus in Connubium natalibus et virtute praestantium coniugum Magnifici ac Generosi Dni, D. Andraee a Drzewica Drzewicki sponsi Nobilissimaeq; ac Generosae, Annae a Bachowice sponsae Illustr. et Magnifici Domini D. Alberti a Bachowice Giebultowski S. R. M. Secret. filiae ab Apoline et musis Cracicis decantatus 14 Cal. Novembris. A. D. 1616. w 4ce, str. 16.

Taki sam Hymeneus jednocześnie wydał B. Wresnanus. Ossol.

— Illustri Viro atque amplissimo Domino, Dom. Stanislao Lubinski S. R. M. Secretario Abbatiam Tynecensem fausto pede introeunti gratulabundus occurrit. Laudentium (?) phaebo charitesq; nouemq; sorores Stanislae tuum nomen super aethera tollunt Abbas dig ne polo musas ne temnito nostros; Tynecię splendor, rerum columenq; mearum; Vive diu felix, Patareus tibi plaudit Apollo. Matth. Chrysost. Buczkowski Art. lib. Mag. Phil. Doc. Contub. Jerus. Senior. 1618. w 4ce, str. 18. Ossol.

— Panegirikos Krotos seu plausus laudativus omni virtutum genere, et doctrinae praestantia, Illustri Viro atque Ampliss^mo D. Domino Stanislao Łubiński, Abbati Tinecensi, recens inaugurato, S. R. M. Secretario, authoritate et prudentia per quàm ornatissimo: a Matth: Chrysostomo Bvczkowski, Artium lib. Magistro, in Acad. Crac. Contubernij Jerusalem Seniore, ipso die faustissimi ingressûs, gratulanti animo factus, dicatusq; honoris et venerationis ergô. Chronosticon annum, mensem, diem designans. LVbInIVs Mystes saCros DVm prêndIt honores, IvnIvs aVrIcomIs tVnc VehebatVr eqVIs. Cracoviae, in officina Basilij Skalski 1618. w 4ce, kart 10.

Jagiell. — Ossol.

— Poema acrostichon, seu nomini augusto gratulabunda acclamatio, per applausum academicum, in adventu Cracoviam Cosmi de Torrez Comitis, Archiepiscopi Adrianopolien. Gregorii XV. Rom. Pontificis ad Sereniss. Sigismundum III. Poloniae et Sueciae Regem, Magnumque Litu. Ducem etc., Nuntii a M. Matthia Buczkowski panegyrice concinnata et reverenter dicata. 1621. w 4ce, ark. $1^1/_2$ (carmen).

— Pogrzebowy obrząd ná żáłosną pámiątkę porychlonego zeszćia z tego świátá, wysoce zácney y nábożney Zophiey z Turoboic, Turoboyskiey Pietrzykowny, pánny cnot wielkich, y świętobliwey. Od M. Macieja Buczkowskiego pisáne, ná ućieszenie z śmierći siostry swéy żáłosnégo, Je^o Mći X. Marcina Turoboyskiego, S. Th. Sentent. kánoniká ś. Floryaná, w Akádemiey Krákow: Professorá, wielce sławnego y nabożnego. W Krakowie, w drukárniey Łázárzowéy, Máćiéy Jędrzeiowczyk drukował, Roku 1616. w 4ce, 8 k. nlb.

Są tu Plankt III. i IV. Walentego Turoboyskiego Stud. Krak. Dziękowanie X. Jakóba Turoboyskiego gościom. Jagiell.

— Quaestio de rerum existentia in loco. Ad disputandum publico congressu proposita in Almâ Academia Cracoviensi Mense Octob. Die 14. Anno M. DC. XIX. a M. Matth. Buczkovio, Cont. Jeros. Seniore, Coll. Minore. Horis antemeridianis. Permissu M. D.

Rectoris. Cracoviae, ex officina Matthiae Andreouiensis. w 4ce, kart 6.
Jagiell. — Ossol.

— Syncharma in solennem intromissionis diem. Admodum Reverendo Domino et Patrono D. Alberto Kozubski Ecclesiae Colleg. Tit. S. Michaelis Archangeli in arce Crac. Canonico protunc Cracouię: plebanatum ecclesiae parochialis S. Stephani Prothomartyris III. Id. Jan. capessenti, Domino observandissimo, et fautori, colendissimo a M. Matth: Buczkovio honoris ergó factum dicatumq; Chronosticon. dVm pastor CHrIsti MoDerandVm prendis oVile: Vndenis IANVS tunc VehebatVr eqVIs. Cracoviae, typis Lobianis, Anno Domini 1615. w 4ce, k. 4.

Na odwrocie tytułu portret Kozubskiego.
Jagiell. — Ossol.

— Theatrum academicum seu virtutis et honoris autoramentum, in solenni S. Th. licentiatura; quae authoritate Illustriss. ac Rndiss. Domini, D. Martini Szyszkowski, Dei et Apostolicae sedis gratia, Episc. Cracovien. Ducis Severień. publicė in Magnâ DD. Theologorum Aula: per Reverendum admodum et M. Dominum M. Jacobum Janidlovium J. V. D. et Profess. Protonot. Apost. Can. Sand. Ac Crac. general. studij Rectorem et Procancellarium prudentia et authoritate ornatissimis Viris, et R. DD. M. Jacobo Turoboyski, Decano S. Floriani, Praeposito Omnium Sanctorum. M. Danieli Sigonio Custodi S. Floriani, Canonico S. Georgij. F. Sigismundo Gdowski, Ord. Carmel. in frequenti doctiss. virorum coronâ deferebatur, ipso die S. Hieronymi Eccles: Doct. authore M. Matth. Buczkovio contub. hierosol. seniore. Bez wyr. m. dr. i r. w 4ce, kart 11.

Egzemplarz Bibl. Ossolińskich ma: Cracoviae in officina typographica Matthiae Andreoviensis anno Domini 1619. w 4ce, str. nlb. 23. W egzemplarzu Bibl. jagiell. ostatniej karty brakuje.

Jocher 1361.

Dzików — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Uroczysta kwietney niedzieli processya, przy którey z wielkiem nabożeństwem prawowierni Boży, serdeczną uprzeymość ku. Zwycięzcy i Zbawicielowi swemu oświadczać teraz powinni, żeby z palmami potem zabieżeli Chrystusowi Panu z Świętymi w Niebie tryumfuiącemu przez M. Mateusza Buczkowskiego uczyniona i do druku podana na cześć i chwałę Bogu wiecznemu. D. Ambrozius. Sine causa ramum olivae portant, qui opera misericordiae non exercent. To iest: Kto chce być policzony między Boże Syny, — Ma chować miłosiernych uczynków przyczyny: — Oliwne roszczki nosząc, świat, ciało, szatana — Zwyciężyć: znaiąc Boga za swego hetmana. W drukarni Wojciecha Kobylińskiego roku 1614. w 4ce, 4 arkusze.

Druk gocki, tytuł w obramkach drzeworytowych, na odwr. str. tyt. herb X. Piotra Tylickiego Biskupa Krak. i poniżej 12. wier. pol: na pochwałę biskupa; przedmowę do czytelnika prozą pol. skreślił autor; poczem następuje 22 wierszy pol. na zalecenie tej książki, które podpisał X. Matiasz Sliwski C. R. Z. H. Cała ta processya wierszem polskim wyłożona.

Załus. Bibliot. 31. Chreptow.

— Xenium syncharmaticum. Amplissimo viro, atq; Rndo admodum Domino D. Jacobo Ostrowski S. Theol. Doct. Cathed. Ecclesiae Cracov. Canonico dignissimo, nec non Archiconfraternit. Compassionis Dominicae Superintendent., ore et factis convenientissimi Dno et Mecaenati, summa veneratione, colendissimo 8-o Idus Januarii pro feliciter auspicando Anno 1621. a M. Matthia Buczkowski, honorifice oblatum. Seneca lib. 3. de Benef. Nemo est altero nobilior, nemo honorem accessione dignior, nisi cui rectius est ingenium, et bonis artibus magis accommodatum. Itaq; quantum quisq; mentis habet ac prudentiae tantum boni immortalis ac divini possidet. Cracoviae, ex off. typ. M. Andreoviensis. A. D. 1621. w 4ce, k. nlb. 4. Ossol.

— Carmen . . . . .

Tytuł nie wiadomy, ani do kogo. Fragment ocalały w 4ce, po jednej stronie na dwóch

van Poolen. Vertaalt door J. le Long. Amsterdam. 1733. w 8ce.

— Singularia historico-litteraria Lusatica oder historische und gelehrte auch andere Merkwürdigkeiten derer beyden Marggrafthümer Ober und Nieder-Lausitz, worinnen verschiedene zur Erläuterung der Lausitzischen Staats-Kirchen- und Lehns-Verfassungen, so wohl auch die in dieser Provintz heraus gekommene Gelehrte Schrifften und Neuigkeiten recensiret werden, samt verschiedenen Anmerkungen und Register. Erster Band in XII. Theilen. Leipzig und Budissin, David Richter, 1736. w8ce, 7 k., str. 841. i 12 k. nlb.

Adelung. Gelehr. Lexic. 1784. I. 2361. Czartor.

BUDDEUS Johann O. Franciscus (1667 † 1729). Commentatio historico-theologica, de origine Socinianismi ab ecclesiae emendatione non repetenda recitationibus solennibus et disputationi publicae viri maxime Reverendi Domini Joannis Weisenbornii Archidiaconi ecclesiae Jenensis longe meritissimi praemissa a J. O. Francisco Buddeo Theol. Doct. et Prof. Publ. Ord. Ordinis sui hoc tempore Decano. Jenae, litteris Ritterianis P. P. die XV. Julij 1725. w 4ce, str. 32. Ossol.

— Ecclesia romana cum ruthenica irreconciliabilis seu scriptum aliquot doctorum quorundam Sorbonicorum Augustiss. Russorum Imperatori ad utriusque ecclesiae unionem ei suadendam exhibitum modeste expensu et animadversionibus Illustrat. per Joan. Francisc. Buddeum Theol. D. et P. P. O. Viennae, apud Jo: Felicem Bielckium 1719. w 4ce, str. 68. Ossol.

— Epistola apologetica pro ecclesia lutherana contra calumnias et obtrectationes Stephani Javorskii. Jenae, 1729. w 4ce.

— Obacz Comenius Joh. Amos (De instaur. discip. 1702) — Jaworski Stef. (1731) — Ribera Benn. (Responsum 1731).

Allg. Deutsche Biogr. 1876. III. 500.

(Budissin). Der Churft Sächs. Stadt Budiszin Vormundschaffts und Waysen-Ordnung. Publiciret Anno 1709. d. 4 Martii. Budissin, zu finden bey Johann Wilischen. Gedruckt bey Gottfried Gottlob Richtern. w 4ce.

(BUDKIEWICZ Bernard). Sprawa JP. Bernarda Budkiewicza Kupca i Obywatela Wileń: z Star: Ickiem i Błunną Rubinowiczami Debitorami, Maryanną Hołdowską Obywatelką Wilen: z dokładem opiekunow, iaką posiadaiąca maiątek po Michale Hołdowskim Paręczniku tych żydow, tudzież Ewą i iey potomstwem Uczkuraniami czyli Skurewiczami, równie ex vi paręki pozwanemi. Po appellacyi od Dekretu Ziem: Wilen: w Ru 7796. (tak) Mśca Junij 17 Dnia oczewiście zapadłego. (Wilno, 1799.) fol. 2 k. nlb.

Na egzemplarzu zanotowano nazwisko obrońcy: 1799. Julii $^{3}/_{13}$. Benedykt Puciłowski Dworz. Skar. Litt. Adwokat Sądu Gł. Jagiell. — Wileńs.

BUDNY Bieniasz. Krótkich a węzłowatych powieści, które po grecku zową apophtegmata. Bez wyr. m. dr. i r. (w Lubczu, druk P. Blastusa r. 161...) w 4ce.

— Krótkich a węzłowatych powieści, które po grecku zową apophtegmata księgi IIII. przez Bieniasza Budnego sługę J. X. M. Chrzysztofa Radziwiła Xiążęcia na Bierżach i Dubinkach hetmana polnego W. X. L, Zyżmorskiego, Bystrzyckiego, Szeyweyskiego i t. d. Starosty. Z rozmaitych a przednieyszych authorów zebrane, a teraz znowu z przyczynieniem inszych powieści y nauk tychże Philozofów y inszych, trzeci raz wydane. w Lubczu w drukarni Piotra Blastusa. B. w. r. (1614). w 4ce, 4 k. nlb. i 146 stron. (Na końcu 7 kart nlb. przydano bowiem:) Historia krotofilna o kupcu, który się z drugim założył o cnotę żony swoiey i Spis ksiąg. (Druk gocki).

Na odwr. str. tyt. herb Chreptowiczów i pod nim 16. w. pol. Przypis: panu Adamowi Chreptowiczowi panu i dobrodziejowi memu dat. w Lubczu d. 26. Kwietnia 1614. roku Piotr Blastus Kmita. Ze słów jego dedykacji zdaje się, jakoby i poprzednie

wydanie wyszło także u niego, choć nie określa wcale czasu. Mówi on: Wypuszczając tedy znowu na świat te książki przyczyniwszy nieco...
Jocher 83. c. i T. I. s. 121.
Akad. — Czartor. — Czetwert. — Dzików. — Ossol.

— Krótkich a węzłowatych powieści, które po grecku zową apophtegmata ksiąg czworo przez Bieniasza Budnego. Z rozmaitych przednieyszych Autorów zebrane, y teraz znowu z przyczynieniem innych różnych Powieści y nauk tychże filozofów wydane y wydrukowane w Krakowie v Bartł. Kwaniowskiego. B. r. w 4ce, kart nlb. 68. Sygn. A—K$_4$. Druk gocki.

Przedmowa jest tu drukowana typami Januszowskiego, to jest tak zwanym nowym jego charakterem.
Bandtk. H. dr. Krak. 439. zna tylko jeden druk Kwaśniowskiego z r. 1633. (Glosnowski.) Był on drukarzem od r. 1625.
Jocher 83 a. — Lelewel II. 230.
Birgel. — Czartor. — Krasińs. — Tow. Posn. — Uniw. lwows.

— Krotkich a węzłowatych powieści, ktore po grecku zowią Apophtegmata. Ksiąg IV. Przez Bieniasza Bvdnego. Z rozmáitych przednieyszych autorow zebráne, y teraz znowu z przyczynieniem inszych rożnych powieśći y náuk tychże filozofow wydáne, y wydrukowáne, Z dozwoleniem Stárszych. w Krakowie, u Wáleryáná Piątkowskiego. Bez w. r. w 4ce, 17 arkuszy (kart 68).

Na odwr. str. tytułu jest krótka przemowa prozą polską do czytelnika. Księgi I. idą do ark. L$_4$. Księgi wtore do ark. P$_1$. Księgi 3-cie do do ark. Q$_3$. W księdze II. z polskich gadek jest: Mielecki, w ks. IV. Jadwiga królowa. Wanda. W arkuszu P$_4$ jest wtrącona wzmianka o poecie Niegoszewskim w Wenecyi.
Sygnatury idą A—R$_4$. Tytuł tenże co w edycyi Dymowskiego z tą różnicą, że u D. jest: różnych powieści, a u Piątk.: inszych rożnych powieści.
Lelewel II. 231. uznaje edycyą tę za późniejszą od edycyi B. Kwaśniowskiego, a to z powodu dodania anegdotki o Niegoszewskim. Piątkowski był drukarzem w latach 1629—52.
Jocher 83 b. (podaje mylnie 68 stron).
Jagiell.

— Toż: ..... Kraków 1635. w 4ce, str. 135.

Tak notuje Katal. Bibl. Branic.

— Krotkich a węzłowatych powieści, które po Graecku zową apophtegmata Księgi IIII. Przez Bieniasza Budnego, Sługę Je. X. M. Pana Chrzysztofa Radziwiła, Xiążęcia na Bierzach y Dubinkach, Hetmana Polnego W. X. L. Zyzmorskiego, Bystrzyckiego, Szeweyskiego, etc. etc. Starosty. Z rozmaitych a przednieyszych Authorow zebrane, a teraz znowu z przyczynieniem inszych Powieści y nauk tychże Philozophow y inszych, czwarty raz wydane. w Krakowie w drukarni Alexandra Dymowskiego. (Bez wymienienia roku). w 4ce, dedyk. i przedm. k. 3. str. 154 oraz rejestru 1$^1/_2$ k.

Po str. 154. dodrukowano, z osobnym nadpisem: Historia krotofilna o kupcu, który się z drugim założył o cnotę żony swojej, kart nlb. 5.
List przypiśny Dymowskiego Aleksandrowi z Ługów Ługowskiemu na Korskwi, Desznie, Uzrędowicach z d. 10. Stycznia 1631.
Jocher 83 d.
Branic. — Czartor. — Dzików. — Raczyńs.

— Krotkich a węzłowatych powieści, ktore po grecku zową Apophtegmata Księgi IIII. przez Bieniasza Budnego z rozmaitych a przednieyszych autorow zebrane, a teraz znowu z przyczynieniem inszych powieści y nauk tychże Philozophow wydane y poprawione. w Krakowie, u Alexandra Dymowskiego. 1637. w 4ce, 138 str. rej. str. III.

W Księdze I. są powieści (dicta memorabilia) filozofów, w II. Cesarzów, Królów i t. d.; w III. Powieści Lacedemończyków; w IV. Powieści i sprawy białych głów rostropnych.
Jocher 83 e.
Chreptow. — Krasińs. — Ossol.

— Tenże tytuł: ..... wydane y poprawione. w Krakowie, w Drukarni Alexandra Dymowskiego. R. 1639. w 4ce, ark. 18.

„Bandtke w Hist. drukarń Krak. nie mówi nic o tym drukarzu Dymowskim, i dotąd go nieznał, aż mu to dzieło pokazałem. Opuścił także w historyi tey i Drukarza Woyciecha Zyzowicza, u którego dziełko pod tyt. Pamiątka niewinney męki przez

Łopeskiego wyszło R. 1638." Notatka Ambr. Grabowskiego.

— Tenże tytuł: .... Z dozwoleniem Starszych. W Krakowie, w drukarni Alexandra Dymowskiego. Roku Pańs. 1642. w 4ce, str. 138. i 2 k. rej.

Obejmuje: Księga I. str. 1—80. — Ks. II od str. 81 do str. 115. — Ks. III. od s. 116. do s. 128. — Ks. IV. od str. 129. do s. 138.

Jocher 83 *f*. Ossol.

Wiszniewski w T. IX. przytacza edycyi cztery. Jocher i Sobieszczański (w Encykl.) siedem. Ja spisuję ich 10. i nie wątpię, że jeszcze nie wszystkie.

— Apofthegmata to jest kratkich witijewatych i nrawouczitelnych reczej knihi tri, w nich że położennoje rozlicznyje woprosy i otwiety żytia i postupku posłowicy i razgowory razlicznych drewnych filozofow, perewedeny s polskaho na słowenskij jazyk. Protiw perwaho izdanija tretim tisnienijem napeczatany w Sanktpeterburgie 1745. goda. w 8ce, k. nlb. tytułu 1. stronnic liczb. 153. i Spisu rzeczy kart 3.

Druk graźdanką.

Krasińs. — Ossol.

— Ob. Cicero (O powinnościach 1606, 1766, O przyjaźni 1603, 1606, O starości 1595, 1606) — Loaechius J. (Neniae 1621).

Siarczyńs. I. 52. — Weteran Poznań. 1825. s. 425. — Encykl. Orgelbr. IV. 550. — Bandt. H. dr. K. P. I. 22. 30. 344. — Chodynicki I. 60. — Lelew. Bibl. Ks. II. 230. 234—6. — Wiszn. H. lit. VI. 544. IX. 465—6. — Słowacki Eus. Dzieła II. 203. — Łukaszew. Wyzn. Helw. w Lit. I. 164. — Encykl. Orgelbr. III. 684. — Maciej. Piśm. III. 571—3. — Bandtkie Hist. dr. I. 229.

BUDNY Szymon. Apokryfa. Drukowano w Nieświeżu nakład. Mac. Kawieczyńsk. przez Daniela drukarza a Łęczyce 1570. w 4ce, k. 121.

Ob. Biblia.

— Libellus de duabus naturis in Christo 1574.

Przeciw temu wyszło: Pismo Jana Wiganda: De Jesu Christo 1576. i Josiae Simleri: Assertio doctrinae 1576.

Jocher 3490.

— O oprawdanij grieszuaho człowieka pred Bohom. Kniżki S. B. (Na końcu:) Dokonana jest sija kniga o oprawdanij etc. 1562. goda Oktiabra 11 dnia, na gorodie Nieswiżskom wytisnena nakładom błagoczestiwych mużej Matwieja Kawieczyńskago, Ławrentija Kriszkowskago i Semiena Budnago. Nieśwież, 1562. w 8ce.

Przypisał Eust. Wołłowiczowi Budny.

Jocher 3799. — Sopikow I. 168. — Sacharow N. 41. — Keppen. Bibliogr. List. N. 196.

— Refutatio argumentorum Martini Czechovicii, quae pro sententia sua, quod homini christiano non liceat magistratum politicum gerere, in dialogis suis proposuit, auctore Simone Budneo. 1574. B. m. dr. (Drukowane w Łosku). w 4ce.

Jocher 3361. — Bandt. H. D. I. 429. (za Hoffmanem).

— O Trójcy Św. Łosk 1576.

— O vrzędzie miecza używaiącem, Wyznanie Zboru Pana Chrystusowego, który w Litwie, z Pisma S. krótko spisane. Przytem: Tegoż urzędu obrona przeciw wszem iego sprzeciwnikom przez Simona Budnego napisana. Ktemu, jasne z pisma S. pokazanie, że Chrestianin może mieć poddane wolny y niewolne, gdyby ich tylo bogoboynie używał. Nadto List zacnego męża Marcina Krowicskiego też o urzędzie, że iy może chrestianin z dobrym sumnieniem trzymać y złoczyńce według roskazania Bożego karać. (Tu następuje godło z Korinth. 7. w wierszach 20 i 24). Roku od narodzenia Chrystusowego 1583. Bez w. m. dr. w 4ce, k. nlb. 8., liczb. 136. i 12 kart reg.

Na odwrocie tytułu: In arma Christophori Lassotae, Simonis Budnaei hexastichon. Na k. 1ej: Na tenże herb Fabjana Domanowskiego Epigramma polskie (16 wierszy) i In commendationem praesentis operis Thomae Garlinii Oidostichon (8 wier.). Na str. O i następnych 5 kar. dedyk. Krzysz. Lasocie dat. w Łosku 23. Stycz. 1583. Na k. 8. Eucomion albo pochwała urzędu złości karzącego etc. przez Alexandra Chomentowskiego uczynione, wier. pol. 56. Na s. g. ostatniej karty jest wiadomość: iż: księgi te o urzędzie dokonane są nakładem szlachetnego a bogobojnego męża Alex: Chomętowskiego, r. 1583. d. 28. Stycznia.

Czacki (Dzieła III. 553.) wspomina, że dzieło Budnego „O używaniu miecza" (taki

tytuł przytacza) wyszło w Łosku 1578. O tem wydaniu nikt więcej nie wspomina. Wydał Budny w Łosku 1574. dzieło tej treści, ale po łacinie, pod tytułem Refutatio argumentorum M. Czechovicii. List Krowickiego do Stanisława Budzyńskiego, pisany z Piasków r. 1573, a tu wydrukowany, wspomina Osiński (Skarga 76.) nie podaje jednak, czy był osobno drukowany, Ossoliński (IV. 460) utrzymuje, że nie było osobnego wydania tego listu. Jocher 8365. — Osiński Żyw. Skargi 69.
Czartor.

— O przednieyszych artykułach wiary. [Na końcu:] W Brześciu Litewskim, nakładem Ostafieia Wołowicza Kasztelana Trockiego 1570. dnia 10 Czerwca. w 8ce, karty nlb.

W środku tytułu drzeworyt M. W. splecione, co znaczy: Maciey Wierzbienta.
Wiszn. IX. 174.

— O przednieyszych wiary Chrzistianskiej artykulech, to iest, o Bogu iedynem, o Synu iego y o Duchu Świętem. Wyznanie proste z pisma świętego, przez Symona Budnego krótko spisane, a za zezwoleniem Braciey niektórey w Litwie y na Rusi wydane. Ktemu Obrona tegoż wyznania broniąca, przez tegoż napisana. (Następnie godło: k Rzymianom 10 wierszy.) Drukowano w Łosku, przez Jana Karcana z Wieliczki, roku od narodzenia syna bożego, 1576. w 8ce, k. nlb. 8, liczb. 24. dalej znowu nlb. aż do końca karty 168, od syg. b. znowu zaczynają się karty liczb: 193—200. (dr. goc.)

Tytuł i wszystkie stronnice w obliniowaniu podwójnem. Znak wodny papieru: świnia. Przemowa datowana z Łoska 15. Sierp. 1576.

W przedmowie mówi: „jedni o mnie śmieją twierdzić, żebym opuściwszy P. Chrystusa, do niezbożności żydowskiej przystał, a drudzy się tym cieszą, jakobym się do Serwecian, albo i do Zwinglian zwrócił, na co pewnego lekarstwa nie mogłem znaleźć, jedno wyznanie dadź w druk“.

Jestto bardzo rzadka książka, przeciw nauce o Trójcy S. i bóstwa Chrystusa. Na końcu jest Apologia. Ringeltaube żałuje, że jeszcze za jego czasów całkiem wytępioną nie była. Rozwinął w niej Budny zdania Serweta. Przeciw temu wystąpił Mar. Białobrzeski (Orthod. confessio 1579). Mówi o książce Budnego Sandius str. 55. Reszka w dziele de Atheismo et Phalarismo Evangelicorum str. 27, 29, 41, 310. Ringeltaube Beytr. s. 153—9. — Jocher 8094. — Maciejow. Piśm. III. 284. — Osiński Skarga 69. — Wiszn. IX. 68.
Czartor.

— Ob. Appendix — Assertiones theologicae (1581) — Biblia (1570, 1572) — Czechowicz Marc. — Friz E. N. (O furyach 1576) — Justyn (1564) — Luter M. (Katichizis 1562, 1628) — Modrzewski Andrzej Frycz. (O poprawie 1577) — Ostrowski Stan. (De trinitate contra scripta 1591, 1588) — Paleologus Jacobus (De magistratu 1573, Defensio 1581) — Simler Jos. (Assertio 1576) — Sobór skrzyński (1567) — Zacyusz S. (Akta 1559).

Bentk. H. lit. II. 516. 12—17. 339. — Bandt. H. dr. K. P. II. 8—9. I. 429. — Chodynicki I. 57. — Siarcz. Obr. I. 52. — Wiszn. H. lit. VI. 386. 589. VIII. 73. 461. IX. 68. 339. — Czacki O lit. pr. I. 302. — Słowacki Eus. Dzieła II. 203. — Roczn. Tow. P. N. I. 87. — Łukaszew. Wyzn. helw. w Lit. II. 30. — Adelung Gelehr. Lexic. I. 2369. — Sandius Bibl. Antitr. 1684. s. 54—5. — Encykl. Orgelbr. III. 684. IV. 547—50. — Maciej. Piśm. III. 283—6. — Ringeltaube Nachr. v. Bibeln. 142. — Voigt Catal. libr. rar. 1753. s. 152. — Lauterbach Antisocin.

BUDOWICZ (Budowetz) Venceslaus (1550 † w Pradze 1621). Historia rerum a Poloniae Rege in Moscouia superiori anno fortiter et feliciter gestarum. Item ex litteris Constantinopoli hoc anno 1581. die 14. Januarij datis, descriptae narrationes de bello Persico, quod à Turcis in Media geritur, et de Armeniis et aliis rebus cognitu non inutiles nec iniucundae. Anno M. D. LXXXI. (1581). Bez wyr. m. w 4ce, kart 12.

Dzieło wyszło bezimiennie. O królu Stefanie jest rzecz na ośmiu kartkach. Na trzech ostatnich są wyjątki ex Literis Constantinopoli 14. Jan. A. 1581. datis. Ten list podpisał Venceslaus Budowicz a Budowa. Nie ma zaś dowodu, aby był autorem pierwszej części dzieła, która nosi tytuł: Brevis narratio rerum a Regia M. Poloniae, contra Moscum, Julio, Augusto, Septembri et Octobri mensibus bello gestarum anno 1580. Przypisali niektórzy to pisemko Reinholdowi Hejdensztejnowi, lecz niesłusznie, pisał je bowiem naoczny świadek wyprawy połockiej, na której

nie był Hejdensztejn, i co ważniejsze, że tu jest więcej mowy o wyprawie Radziwiłła za Wołgę, a nie tyle o sprawach Zamojskiego, i to służy za dowód najlepszy.

Na egzemplarzu znajd. się w Bibl. Jagiell. dedykacya przyjacielowi, zapisana przez autora na k. tyt.: Reuerendo et doctissimo Viro (Ni) colao Casseburgio Ecclesiae M (tu na brzegu kilka liter obciętych) lensis ministro uigilantissimo amico suo colendo. Załuski pisze, że: „cytują dzieje Stefana przez Budowicza czecha, który przeto że się poturczył ścięty. W życiu jam nie widział, mam je pro re non existente". Załuski, Bibl. hist. 39. Co do poturczenia się Budowicza, myli się Załuski wraz z innemi biografami.

Załuski Bibl. Hist. 39. — Encykl. Orgelb. III. 683. IV. 583—4. — Adelung Gelehr. Lexic. I. 2370. — Hoppius Schedias. (Dant. 1707) str. 23. — Jungmann Hist. lit. Czes. 1849. s. 210.

Gdańs. — Bibl. Królews. w Kopenhadze. — Jagiell. — Petersb.

Budownicki J. Equestria ob. Baumann Jan.

Budownictwo obacz Aigner Piotr (Wiejskie z cegły 1791) — Barozi (Pięć porządków 1791) — Nauka budownicza (1649) — Rausch Fr. (wiejskie 1788) — Rogaliński Józef (Sztuka bud. 1775) — Schneider G. (Młynobudownictwo 1794) — Sierakowski Wacł. (O architekt. 1796) — Switkowski P. (wiejskie 1782) — Sztuce (O) budowniczej (1764).

Budowniczy topor ob. Karwat W. S. (1650).

BUDRYK Władysław X. S. J. Signaculum veritatis sub cancellariam manum Dominici S. R. I. Principis Radziwił Supremi M. D. Lithu. Cancellarii, a Vlad. Budryk porrectum. Varsaviae, typ. Teod. Schreiber 1690. fol. 7 ark. (prozą).

Encykl. Orgelbr. IV. 566. Przezdz.

Budynek Chrystusow 1689. ob. Rutka Teof.

Budziacki ob. Katechizm (1721) — Wieczorkowski Michał (Na większą P. Boga naszego chwałę 1727).

BUDZIŃSKI Joannes Chryz. (Krzysztof) Prof. Ak. Zam. († 4. Paźdz. 1674). Omina felicitatis, ex auspicata halo, seu felici corona. Gentilitiae lunae Serenissimi ac Potentissimi Principis Michaelis Dei gratiâ Regis Poloniae, Magni Ducis Lituaniae, Russiae, Prussiae, Masouiae, Samogitiae, Liuoniae, Smolensciae, Czerniechoviae, etc. etc. etc. peraugustis eiusdem coronationis solenniis, in coelo Sarmatico affulgente coniecta et ad publicum applausum bono patriae per M. Joannem Budziński, philosophiae doct. eiusq; ordinarium in academia professorem canonicum Zamoscensem producta. Anno ab exorta in tenebris luce M. DC. LX. IX. (1669). Zamoscii typis Academicis. fol. ark. G_2. (kart 14 nlb.).

Na odwr. str. tyt. herb królewski w otoczeniu innych herbów.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Obacz Abrek Andreas (Flores 1666) — Grabowicz Fr. (Acroama 1673) — Krzeczkiewicz Paulus (Quaestiones 1670).

Budziński Joseph. Ph. D. Cracov. ob. Kruszewski K. J. (Fructus sapientiae).

Budziński Kazimierz ob. Abrek And. (Flores laurei 1666).

Budziszewski Franciszek ob. Drozdowski Wacław Franc. (Corona 1687).

Budziszewski Maciej ob. Konarski Stanisław (1769).

Budziszewski Pannich Jan ob. Luter M. (Katechizm 1783).

Budzissovius Stanislaus ob. Herbest Joannes (1567).

BUDZIWOYSKI Albrecht Floryan. Żal troskliwey małżonki Xiężney Heleny Sanguszkowny z Kowla nad zmarłym małżonkiem J. Panem Krzysztofem Zyzemskim. W Lubczu, w drukarni Jana Kmity, 1633. Czetwert.

Budzyński Gaspar obacz Radziwiłł Mik. Krz. (Threnodiae 1615).

Budzyński Stanisław (Budziński) ob. Budny Szymon (1583) — Pauli Greg. (1574) — Sobór skrzyński (1567).

Wiszn. H. lit. I. 78. VIII. 215—16). — Sandius Bibl. Antitr. 55. — Siarcz. Obraz I. 54.

Buecher, Buechersaal ob. Bücher.

BUENAVENTURA S. Juan. Forma e los novicios. Sevilla, Meynardo Unut. Aleman e Stanislao Polono 1496.
Czartor.

Buendniss (Offensiv- und defensiv-) wischen Ihrer kayserl. Majestät und hr. königl. Majest. und der Republick n Pohlen, wider den Erbfeind den Türken; nebst einem königl. pohln. Schreiben an die Aller. Christl. Majestät in Frankreich. Gedr. im J. 1683. v 4ce, str. 12 nlb. Ossol.

Buesching ob. Büsching.

Buethner ob. Buthner.

(Buffcio). Pieśń o Buffciu. B. m. i r. dr. (17.....) w 4ce, k. 2.

BUFFIER Klaudyusz S. J. (ur. 25 maja 1661 w Polsce, um. 17 maja 1737. w Paryżu). Sposób łatwy nauczania y pamiętania dzieiów powszechnych, y rozmiaru czasów czyli chronologii y historyi powszechney podany francuzkim ięzykiem przez X. Bussiera, Soc. Jesu. Przełożone z przydaniem ciekawych pytań y uwag na dzieje swięte y swieckie dla wygody ich mosciów Panów Kawalerów Kollegii nobilium posnaniensis. Tom I. zamyka dzieje Święte y Swieckie aż do Chrystusa Pana. W Poznaniu w drukarni J. K. M. Soc. J. 1768 za przywileiem J. K. M. Pana naszego miłosciwego. w 8ce, str. nlb. 12, liczb. 184. Czartor. — Ossol.

— Toż: ..... Podany francuskim ięzykiem. Przez X. Bussiera Societatis Jesu. Przełożony y pomnożony przydaniem dzieiów polskich y innych aż do lat naszych. Dla pożytku Collegii Nobilium, y Naywyższey Szkoły grammatyki. Tom II. Zamyka dzieie świeckie Od narodzenia Chrystusa Pana aż do lat naszych. W Poznaniu, w drukarni J. K. M. Soc. Jesu. 1771. Za przywileiem J. K. M. P. N. M. w 8ce, k. nlb. 8, str. 368.

Brown Bibliot. 222. autora zowie Buffier. Także Sommervogel Biblioth. II. 334. mieści to pod Buffierem, który jest autorem często przedrukowywanego dzieła: Pratique de la memoire artificielle pour apprendre la chronologie d'histoire. Paris 1701. Tłumacz polski przekręcił nazwisko na Bussier. Ułatwienie metody polega na tem, że historya pisaną jest w pytaniach i odpowiedziach oraz że jest streszczenie na czele każdego rozdziału wierszem.
Akad. — Ossol.

— Toż: ... Z przydaniem ciekawszych pytań, y uwag na Dzieie święte y świeckie dla wygody Jchmościow Panów Kawalerow Collegii Nobilium Posnaniensis. Tom I. Zamyka Dzieie święte y świeckie aż do Chrystusa Pana. W Poznaniu w drukarni J. K. Mci y Rzpltey. Powtórnie do druku podane 1779. Za przywileiem J. K. Mci Pana Naszego Miłościwego. w 8ce, k. nlb. 9., str. 184. Akad.

— Toż: .... Tom II. Zawieraiący Dzieje świeckie od narodzenia Chrystusa Pana aż do lat naszych. Powtórnie do druku podane. Poznań 1779. w 8ce, k. 6. str. 367.
Tłom. X. Kociałkowski S. J.
Brown. Bibl. 460.
Czartor. — Warsz. Uniw.

— Sposob łatwy nauczenia y pamiętania dzieiow Swieckich aż do narodzenia Chrystusa Pana. Podany francuzkim ięzykiem. przez Xiędza Bussiera S. J. Przełożony z przydaniem uwag, dla wygody Jchmosciow panow kawalerow Nobilium academiae posnaniensis. w Poznaniu, w drukarni J. K. Mci y Rzpltey. Powtórnie do druku podany. 1779. w 8ce, 1 k. tyt.str. 248.

Od str. 202. idą tłumacza: Uwagi na dzieje świeckie do WW. Jchmościów panów kawalerów, czerpane przeważnie z Jak. Benig. Bossueta: Discours sur l'histoire universelle. — Mylnie na tytule umieszczono nazwisko Bussier. Lubo istniał jezuita Jan Bussieres (1607—1678), który wydał podobne dzieło: Flosculi historiarum ab orbe condito ad Christi obitum — i Pars II. a Christi obitu ad nostra tempora. Lugduni 1649.

Czartor. — Jagiell. — Tow. P. N. Pozn. — Warsz. Uniw. — Wileńs. — Zielińs.

BUFFON Jerzy Ludwik Leclerc hr. de (ur. 1707 r., um. 1788 r.). Epoki natury przez Pana Buffon wydane w języku francuzkim przez X. Stasica wytłumaczone na język polski, z doda-

niem myśli i niektórych uwag. Za dozwoleniem zwierzchności. w Warszawie nakładem i drukiem Michała Grölla, księgarza nadwornego J. K. Mci. 1786. w 8ce, str. LII. 321. (mylnie wydr. 323) i k. 3.

Przy tej edycyi dodany na końcu przywilej królewski 1784 r. obejmuje inne księgi także, a między temi: Historyą Naruszewicza na francuzkie tłomaczoną.

Na początku podaje tłumacz: Słowa z starych polskich słowników wzięte, kart 2. po pols. i franc., na które warto zwrócić uwagę zbierających słowniki.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows. — Wileńs. — Zielińs.

(Bug i Dniepr). Confluent et embouchure du Bög et du Dniepr en 1785. L. A. Dupuis sculp. et scrip. (Wys. 1' 1". Szer. 2' 4").

BUGAEUS Mathias. Consultatio mysteriologica anti papalis theoretico practica sive Legitimus tenor Colloquii Charitativi Thoruniensis Anno 1645 instituti. Ad praescriptum Instructionis Regiae ab Augustanae Confessionis Theologis ibidem observatus et illegitimis Romano-Catholicorum actionibus oppositus .... a Matthia Bugaeo .... Wittebergae, imp. Joh. Friderici. w 4ce, str. 128.

Buganowska Maryanna ob. Scibor Jędrzej (Mars 1688).

BUGENHAGEN Jan Chrzciciel, zwany Pommer (Pomeranus) 1484 † 20 kwiet. 1558). Historia o zburzeniu płaczliwem, miasta onego sławetnego Jeruzalem, które się stało przez Vespazyana, y Tytusa, pany Rzymskie: Roku po do niebios wstąpieniu Jezusa Krystusa Pana naszego, czterdziestego. A bywa w Królewcu w Kościołach Niemieckich dziesiątey niedziele po S. Trójcy, po południu miasto kazania nieszpornego z kazalnic czytana. Przez doktora ... niemieckim iężykiem spisana, a teraz na polski proście przełożona y wydana. w Królewcu, przez Jana Fabriciusza, 1615. w 4ce, ark. D,.

Maciej. Piśm. III. 89. — Raczyńs. Wspom. Wielkop. II. s. XI. Raczyńs.

— Pomerania in quatuor libros divisa, quorum: Primus: agit de Pomeranorum antiquitate. Secundus refer. Pomeranorum et Rugianorum conversionem. Tertius Principum Pomeraniae gesta veramque tradit sagvinis propaginem. Quartus continet miscellanea. Ex manuscripto edidit Soc. Henr. Buthanas S. Theol: D. et Prof: Ordinar. Consistorii Regii asessor et ad sedem S. Jacobi pastor. Griphiswaldae, sumptibus Jac. Löfler reg. acad. bibliop. anno 1728. w 4ce, str. 188 i 4.

Allg. Deutsche Biogr. B. III. s. 504—509. Ossol.

Bugner Benedictus ob. Potulicki Jan (Theoremata 1587).

Bugnocyusz Ludw. Gabryel (Theander) Benedyktyn († 21 Września 1673). Argenida ob. Barklajus Jan (1756).

Bucharewicz obacz Benedyktynki — Boharewicz.

(Bühler). Kopia noty J. W. i J. O. konfederacyi generalnej obojga narodów marszałków, do J. W. de Bühler konsyliarza stanu nayiaśniejszey imperatorowey całey Rossyi w okolicznośći żądanych dla wojsk rosyjskich prowiantów. 1792. fol. str. 2.

Marszałkami byli Szczęsny Potocki i Alexander Sapieha.

Branic. — Krasińs.

Bühlow Fryd. Gothard ob. Bülow.

Bühne ob. Mitzler L. (Brief e. Gelehr. aus Wilna 1776) — Staats- und Kriegs Schau-Bühne (1734).

Bühren hr. (de) ob. Gravamina publica ducatuum Curlandiae (1763).

Bujachiewicz Mieletij Archimandryta ob. Apostoł (1695) — Służebnik (1692) — Zawiet Nowyj (1692).

BUJAKOWICZ Jan. Candor affectu braterskiego, przy akcie weselnym rodzoney Siostry swoiey, przez Jana Bujakowicza w Sławney Akademiei Krakowskiey nauk wyzwolonych Mistrza y Filozofiey Doktora życzliwie oddany R. P. 1645. W Krakowie, w drukar. Stanisława Bertutowica 1645. w 4ce, kart nlb. 4. Ossol.

— Superstes fama post obitum perillustris et admodum Reverend. Dom. D. Andreae Tarło, Canon. olim, cracoviens. praepositi Tarnoviens. Decani

Opatoviens. Ex factis ac meritis vitae suae pulcherrimis et praestantissimis concinnata a Joanne Bujakowic Artium et Philosophiae Baccalaur. debitae pietatis ergo consecrata. Cracoviae, in officina Martini Filipowski. B. w. r. (1642?). w 4ce, kart 13.

Ded. Joanni Tarnowski, arch. crac., Joanni Skorzewski, can. crac., Sigism. Alex. Tarło R. M. cubiculario germano defuncti, Martino Liskowic O. O. S. S. canon. execut. testamenti.

Mac. Piśm. III. 850. — Mucz. Stat. 312. — Juss. Dykcyon I. 39. — Balicki Tarnów s. 157—8.

Ossol. — Przezdz. — Uniw. lwows.

Bujakowiczowna Barbara ob. Lacki Kasper (Lutnia 1645).

Bujalski Andreas ob. Rostworowski Jak. (Technopaegnion epithalamicum 1619).

BUJALSKI Antoni Bonawentura. Chrzescianin Zabawny w oddaleniu się i zamknięciu na dziesięć dni dla odprawienia duchownych Rekollekcyj według przepisow, ustaw i obrządkow nayprzednieyszych bogomyślności nauczycielow i Mistrzow S. Augustyna, S. Franciszka Salezyusza, S. Bonawentury, S. Ignacego z Lojoli, Wielebn. Tomasza a Kemp. Część Pierwsza która w sobie zawiera duchowne cwiczenia drogi oczyszczaiącey na pierwsze pięć dni. Część Druga która w sobie zawiera duchowne cwiczenia drogi oświecaiącey i łączącey na ostatnie dni pięć, polskim ięzykiem napisane przez Ks. Antoniego Bonawenturę Bujalskiego Franciszkana S. T. Doktora Ex-Prowincyała Litewskiey Prowincyi na ten czas Gwardyana Olkinickiego Konwentu. w Wilnie, w Drukarni J. K. M. i Rzeczypospolitey u XX. Scholar. Piarum. R. 1775. w 4ce. Część I. str. VII. i 445. Część II. str. 377.

Jocher 5717. Ossol. — Wileńs.

— Disputatio theologica critico-dogmatica de reali Christi praesentia sub eucharisticis speciebus. In gratiam seraphicae juventutis scholastica methodo disposita, studio Patr. Fratr. Antonii Bonaventurae Bujalski S. T. Mag. Ord. Min. S. P. Francisci Convent. Lituanae provinciae alumni. Vilnae, typis S. R. M. Patrum Minorum Conventualium 1764. w 4ce, str. 152. i index.

Jocher 3955.

— Dissertatio theologica critico-historico-dogmatica de existentia septem novae legis sacramentorum, sacrarum scripturarum oraculis, ecclesiae Patrum et gravissimorum theologorum sententiis, adversus lutheranos praesertim et calvinistas firmata, atq; scholastica methodo, in gratiam seraphicae juventutis disposita, studio patris fratris Antonii Bonaventurae Bujalski S. Th. Magistri Ord. Min. S. P. nostri Francisci Conv. Lithuanae Provinciae alumni A. D. 1762. Vilnae, typis S. R. M. academicis S. J. w 4ce, k. 4. str. 180.

Jocher 3875. Wileńs.

— Dissertatio theologica scholastico dogmatica de indulgentiis studio P. Fr. Ant. Bonaven. Buialski. A. D. 1762. Vilnae, typis Acad. S. J. w 4ce, k. 3. str. 98 i 180.

Przypis. Wawrzyńcowi Dręgowskiemu Stefan. Lubowickiemu, S. Teol. Doktorom, ex Prowincyałom.

Jocher 3981. Wileńs.

— Dissertatio theologica critico-historico-dogmatica de generalibus Conciliis in gratiam seraphicae juventutis scholastica methodo disposita studio Patris Fratris Antonii Bonaventurae Buialski, A. D. 1763. Vilnae, typis Acad. Soc. Jesu. w 4ce.

Kraszew. Wilno IV. ma: Disputatio. Wileńs.

— Dissertationes theologicae historico-dogmaticae altera de traditionibus, altera vero de Antichristo, opera P. F. Antonii Bonaventurae Buialski S. Theol. Magistr., Ord. Min. S. P. Francisci Convent. Lithuanae Provinciae alumni. A. D. 1763. Vilnae, typis Patrum Minorum Conventual. w 4ce, k. 3. str. 117.

Przypis, Alexandrowi Horainowi Biskupowi Hireneńskiemu.

Jocher 2242. Dzików. — Wileńs.

— Binae dissertationes theologicae historico-critico-dogmaticae, altera de invocatione et adoratione Sanctorum, nec non eorum imaginibus, ac reliquijs.

Altera veró de symbolis catholicae fidei ex gravissimis, atque probatissimis authoribus in gratiam Seraphicae juventutis collectae, atque scholastica methodo dispositae operâ Patris Fratris Bonaventurae Bujalski Sacrae Theol: Magistri Ordin: Minor: S. P. Nostri Francisci Conventualium, Provinciae Litvaniae Alumni. Vilnae, typis Sac. Reg. Maj. Patrum Minorum conventualium. B. r. (1761). w 4ce, kart 4. i str. 96.

Rozprawa I. od str. 1—52. druga od 52—96. Cenzura i approbacye podpisane 1761. roku, zapewne więc tego roku niniejsza książka drukowana. Dedykacya Magnae Matri virgini Mariae. Pierwsza rozprawa wymierzona jest przeciw Protestantom; druga, przeciwko Arianom i Grekom niezjednoczonym. Dzieło to, tak jak i inne jego prace przepełnione jest syllogizmami.

Jocher 3992.

Czartor. — Jagiell. — Wileńs.

— Grzesznik zachęcony krotkością i łatwością do codziennego przez cały miesiąc rozmyslania o rzeczach ostatecznych i do słuchania głosu Jezusowego z Krzyża do serca mowiącego przez Ks. Antoniego Bonawenturę Bujalskiego Ex Prowincyała etc. Franciszkana. w Wilnie w Drukarni JKM. XX. Franciszkanow roku 1776. w 8ce, XIX. i 146 stronic.

Jocher 6261. Wileńs.

— Zakonne Medytacye na cały tydzień we trzech cząstkach dla duchowney wygody i zbawiennego zakonney braci pożytku ułożone, a dozwoleniem Zwierzchności do druku podane przez Ks. Bonawenturę Bujalskiego Franciszkana. w Wilnie w Drukarni J. K. M. Xięży Franciszkanow 1770. w 8ce, XIX. i 200 str.

Jocher 5770.

X. Polkows. — Wileńs.

— Mowy X. Bonawentury Bujalskiego... podczas Urzędu Prowincyalstwa według prawa przy klasztornych wizytach oraz innych okolicznościach do zakonników miane. Z przyłączeniem dwóch kazań tegoż autora o św. Jozefie z Kopertynu Zakonu OO. Franciszkanow. Dzieło przełożonym duchownym rządcom, kaznodziejom i wszystkim zakonnym osobom użyteczne. W Wilnie, w drukarni OO. Franciszkanów 1772. w 4ce, 2 k. str. 252. i 4 k. rej.

Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Rekollekcye duchowne dla zbawiennego pożytku Braci Mnieyszych Konwentualnych S. Oyca Franciszka na dziesięć dni z pilnością i porządnie rozłożone przez Ks. A. Bonawenturę Bujalskiego S. T. Doktora Ex-Prowincyała Litewskiey Prowincyi na ten czas Gwardyana Olkinickiego Konwentu tegoż Zakonu z przyłączeniem do tego dzieła służących przydatków za Błogosławieństwem Zakonnego Przełożeństwa i dozwoleniem duchowney Zwierzchności na większą Pana Boga Chwałę ku powszechnemu uzywaniu z pod drukarskiey prassy wydane. w Wilnie w drukarni J. K. M. i Rzeczypospolitey Akad. Soc. Jesu roku 1773. w 4ce, 2 arkusze, str. 463 i regestru str. 4.

Dedykowane Wielkiemu Zakonodawcy Serafickiemu ojcu świętemu wyznawcy Franciszkowi.

Jocher 5771. Wileńs.

— Tractatus theologicus historico-critico-dogmaticus, de Sacra Scriptura utriusque Testamenti adversus Haereticos variorum saeculorum, praesertim vero praesentis nostri Sectarios, ex variis authoribus collectus, opera P. F. Bonavent. Bujalski. Vilnae, typis PP. Minor. Convent. 1762. w 4ce, kart 6, str. 458 i regestr.

Przypis. Michał. Franciszk. Xawer. Sapiezie Krajczemu W. X. Litew.

Jocher 2243.

Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Tractatus theologicus historico-critico-dogmaticus de Divini Verbi incarnatione, studio P. Fr. Ant. Bonav. Buialski. A. D. 1766. Vilnae typis Patrum Min. Convent. w 4ce, 393 str.

Jocher 3577.

Warsz. Uniw. — Wileńs.

(Bujalski Bonaw.) Clarissimo viro Bonaventurae Bujalski, propositiones selectas DD. Vilnae.

Encykl. Orgelb. III. 690. — Kraszews. Wilno IV. 302, 304, 306, 321.

Jocher 4966.
Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Kazanie na solenną uroczystość wielkiego niegdyś senatora polskiego Bł. Wincentego Kadłubka pierwey biskupa Krakows., potem zakonnika w klasztorze Jędrzeiowskim S. Ord. Cisterciensis d. 8 marca 1726 r. w kościele Jędrzeiowskim S. Ord. Cister. przy zacney auditora frekwencyi przez X. Flor. Bujdeckiego Kanon. regular. hierozol., s. th. profesora w Kollegium general. miechowskiem odprawione. Kraków, Jakob Matyaszkiewicz. 1726. fol. 9 k. nlb.

Autor przypisał prozą Józefowi z Wierzbicy Remerowi Chorążemu znaku Najjaśn. Królewicza Augusta II. Szczegółów żadnych do żywota Kadłubka.
Jocher 4941.
Czartor. — Dzików. — Krasińs. — Ossol.

— Łaska z nieba zstępuiąca przy Wniebowstąpieniu Nayświętszey Maryi w kośćiele fárnym archipresbiterálnym Nayświętszey Maryi in circulo Cracoviensi przy zacney auditora frekwencyi przez X. Floryana Buydeckiego filozofii professora, Kanonika regularnego hierozolymskiego roku páńskiego 1724. ogłoszona. W Krakowie w drukarni Jakubá Mátyászkiewiczá J. K. M. typografá (1725). fol. 9 kart nlb.

Na odwr. str. tyt. herb Róża i pod nim 4. w. pols. Przypisał autor prozą X. Janowi Antoniemu hr. na Rozdrażewie Rozdrażewskiemu Opatowi Lubińskiemu nominatowi Miechowskiemu i Referendarzowi W. Kor. Kazanie przeplatane łaciną. Na końcu Imprimatur Marc. Walessyńskiego.
Jocher 4926.
Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Polkows.

— Officium Sancti Jacobi Justi Apostoli, Primi Episcopi Hierosolymitani, Ordinis Canonicorum Regularium Custodum Sanctissimi Sepulchri Fundatoris, authore Floriano Buydecki, S. Theol. Doctore. Cracoviae, 1725. w 8ce, 2 ark.
Jocher 6649. — Janoc. Pol. 12.

— Toż: .... tamże 1743. w 8ce, ark. B_8.
Obacz niżej: Vitae Sanctorum.
Jabłonows. Musaeum s. 24. podaje toż z tytułem: Officium S. Jacobi Custodum SSmi Sepulchri fundatoris.

— Vita venerabilis Servi Dei Mathiae Łubieński Canonici regularis Sancti Sepulchri, postea Episcopi Chełmensis, tandem Posnaniensis, mox Vladislaviensis et Pomeraniae, ad extremum Archi-Episcopi Gnesnensis, Legati nati, Regni Poloniae et Magni Ducatus Lithvaniae, Primatis, primique principis virtute et titulis illustrissimi, sanctitate et honoribus celsissimi, triginta capitibus comprehensa. In qua prosapia et viri Illustres Nobilissimae Łubiensciane domûs; res in Polonia gestae; historia ecclesiastico-polona; incrementa ecclesiarum cathedralium; Chełmensis, Posnaniensis, Vladislaviensis ac Metropolitanae. Gnesnensis, tum aliarum collegiatarum et parochialium, fundationes et dotationes; status Ordinis Canonicorum Sancti Sepulchri in Polonia; aliaequè res, ad majorem elucidationem hujus vitae spectantes, scitu necessariae, incidenter recensentur. Additus est index Nobilitatis Polonae, atque Virorum illustrium Regni Poloniae, qui in hoc libro continentur. Authore Floriano Buydecki, Polono Sacrae Theologiae Doctore Prothonotario Apostolico, Canonico Metropolitano et Praeposito Sancti Joannis Gnesnensi, Ordinis Canonicorum Sancti Sepulchri, Custode Generali. Conscripta anno domini 1752. Calissii, typis S. R. M. Collegii Caliss: Soc: Jesu. folio, 4 arkusze i str. 265 i 2 arkusze.

Na końcu spis znakomitszych mężów w tej księdze wspominanych i omyłek, razem dwa arkusze. Na odwr. str. tyt. drzeworyt herbu Pomian i pod nim 10 wierszy łacińskich. Dalej przypis prozą Alexandrowi z Łubna Łubieńskiemu Kasst. Gnieźnieńskiemu, popiersie Macieja na blasze ryte, otoczone ozdobami wyrażającemi z jednej strony jego czyny, z drugiej mitry duchowne jakie piastował; poniżej w środku rycinki dziewięciu kościołów, których był założycielem lub też je uposażył; po bokach z jednej strony pognębienie nauki Ariana, a z 2giej pognębienie naukiLutra przez niego, u dołu podpis: Mathias Trodl sc. Pragae. Za tem idzie prozą mowa na 1. ark. Dalej approbata dzieła podpisana przez Józefa Antoniego z Iwania Iwańskiego ob. pr. D., Kanonika Metrop. Gniezn. i Katedr. Kujawskiego, przełożo-

Riccio (Bonav. Christ. 1775) — Spyrczyński et Żuchowski (1773) — Szabel Joseph Thomas (Proportio sapientiae 1763) — Vecchis (Congreg. signaturae 1771) — Żuchowski M. (Akta 1773).

(Bujnicki Antoni). Sprawa WW.JPP. P. Antoniego Buynickiego Podkom: nadwornego J. K. Mci Antoniego Tadeusza y Anny z Buynickich Samiszczów Skarb: Xstwa Żmuy: Anzelma y Restytuty z Buynickich Hlasków podczaszych Parnaw: z WW. JPP. Benedyktem, y Brygittą z Buynickich Kublickiemi podczaszemi Połockiemi y JP. Andrzeiem Targońskim. B. w. m. i r. (po 1780) fol. kart nlb. 5. Jagiell.

— Ob. Kublicki Benedykt (Sprawa 1780, Replika za Sprawą, Petyta) — Samiszczowie (Replika za Sprawą).

Bujniccy obacz Kubliccy B. i Br. (Sprawa 1780, Petyta 1776) — Żebrawski X. Antoni (Kazanie).

BUJNICKI Kazimierz. Wyjaśnienie sprawy W. J. P... oboźn. wojew. mscisław. z JW. W. Kazimirą z Ogińskich Brzostowską, Podskarbiną W. X. Lit. matką i JW. Michałem i Barbarą Brzostowskiemi starostami puńskiemi, zięciem i córką, oraz dalszemi. B. d. i m. dr. (około 1790). fol. k. nlb. 6. Zieliński.

(Bujnicki Stanisław.) Sprawa JP. Buynickiego Podstolego województwa połockiego z JW. JPP. Kazimierą z Ogińskich podskarbiną W. W. X. L. Michałem i Barbarą z Brzostowskich starostami puńskiemi Brzostowskiemi. B. d. i m. dr. fol. 2 k. Zieliński.

— Obacz Żaba Tadeusz (Użalenie 1790).

BUJNO X. Floryan. Kazanie na uroczystość świętego Stanisława biskupa męczennika i orderu jego miane przez X. Floryana Buyno, kanonika katedralnego kijowskiego w kościele X. X. Missyonarzów dnia 8 maja. Warszawa, w druk. Missyonarzów 1785. w 8ce, str. 27.

Jocher 5106. — Encykl. Orgelbr. IV. 583.
Branic. — Przezdz. — Wileńs.

Bujno Michał ob. Garczyński Herm. (Powinszowanie 1797).

BUJNOWSKI (Buynowski) Michał S. J. (1632 † 20 Paźdz. 1690). Droga do domu. W Wilnie w druk. Akad. S. J. R. P. 1688. w 8ce, k. 8. 535 str. i 5 kart.

Przypis. Krystynie Hlebowiczównie Sapieżyney Wojewodzinej Wileńs. hetmanowej W. W. X. L.
Brown a za nim Sommervogel ma tytuł: Droga do domu wieczności.
Jest to książeczka w guście Drogi do nieba kardynała Bony, dziwnie czystym i pięknym językiem napisana. Autor jej (jak widno z aprobaty, X. Michał Bujnowski, jezuita) może być postawiony obok najcelniejszych pisarzy naszych z 17. wieku. Nie zdarza się często czytać książki z owego czasu tak piękną polszczyzną i tak gładko napisanej.
Jocher 6082. — Kraszews. Wilno IV.
Krasińs. — Wileńs.

— Obiad ranny. Wilno w 12ce.

Encykl. Orgelbr. IV. 583. — Sommervogel II. 474. podaje tytuł po łacinie: Prandium matutinum seu pastus aut cibus matutinus. Jest podobnego tytułu: Posiłek ranny. Książka nabożna Jerz. Wołłowicza 1776 r.

— Ratio status eligendi authore Michaele Buynowski S. J. Pars I. II. Vilnae typis Acad. S. J. A. D. 1688—89. w 4ce. — Część I. Dedyk. Eust. Kotowiczowi Bisk. Smoleńs. w 4ce, str. 216. k. 12. i k. 1 erraty. — Część II. r. 1689. p. t.: Ratio status religiosi eligendi k. 4. str. 104.

Jocher 6179 *a*.
Krasińs. — Ossol. — Wileńs.

— Ratio status ecclesiastici stabiliendi authore Michaele Buynowski S. J. Pars VII. Vilnae, typis Acad. S. J. A. D. 1690. w 4ce, 284 str. i kart 9 na przodzie.

Dedyk. Konstant. Brzostowskiemu Biskup. Wil.
Jocher 6179 *b*. — Brown. Bibl. — Backer I. 988. — Sommervogel II. 474. — Poszakowski s. 107. 987.
Ossol. — Uniw. lwows.

Bujwidowicz Fr. Chistophorus ob. Krupka Bernardinus (Conclusiones 1617).

BUJWIDOWICZ Marcin. Anagrammata na wesele Wielmożnej Panny Zofii Lubomirskiej panny Bieckiej itd. przez

Marcina Buiwidowicza. W Krakowie, roku pańskiego 1602. w 4ce, 3 kart nlb. (wiersz).
Maciej. Piśm III. 472. Warsz. Uniw.

— Camoeny weselne. Na wesele Wielm. Oblubienice J. M. Panny Elżbiety Wesselinowney WP. niegdy Franciszka Wesselina Hrabie na Hadadzie etc. córki w Krakowie r. p. 1602. przez .... uczynione. w 4ce, 5 k. nlb.
Zakończone wierszem: Echo czyli radość Sylwana Olszańskiego. Ossol.

— Encomiasticon musarum Magnifico ac Generoso sponsi DD. Paulo Sapieha in Olszany Stabuli S. R. M. Magni ducatus Lituaniae Praefecto Capitaneo Osmianensi etc. etc. et Magnificae ac Generosae sponsae Dominae D. Elisabeth Wesselinae Magnifici olim Francisci Wesselini Baronis in Hadad etc. etc. filiae a Martino Buywidowicz dicatum. Cracoviae anno Dom. 1602. w 4ce. Ossol.

BUKAR Adam (1739 † 1793 w Grudniu). Głos J. W. Jm. Pana Adama Bukara Sędziego Ziemskiego, Żytomirskiego Posła Kijowskiego miane na Seymie dnia 1go 7bra 1776. fol. kart nlb. 1.
Branic. — Czartor. — Krasińs. — Ossol.

— Toż: ..... dnia 10 septembris 1776. miany. 1776. fol.
Branic. — Ossol.

— Toż: .... dnia 19 Septembris 1776. miany. folio, kart 2.
O umorzeniu podatków dużo ciekawego materyału. Mówi, że bunt chłopski więcej 100,000 ludzi wygubił.
Branic. — Czartor. — Krasińs. — Ossol.

— Toż: ..... Posła Województwa Kijowskiego miany in Turno przy decyzyi na projekt pod tytułem: Powinności i władza departamentów w Radzie Nieustającey dnia 23 7bris 1776. folio, karta 1.
Przeciw Radzie Nieustającej.
Branic. — Czartor. — Krasińs. — Ossol.

— Toż: .... dnia 9. Octobris 1776. miany. folio, kart nlb. 2.
Branic. — Krasińs. — Ossol.

— Mowa JW. Jm. Pana Adama Bukara Sędziego Ziemskiego Żytomirskiego Posła Kijowskiego, przy decydowaniu proiektu powiększenia krzeseł w Księstwie Litews. w sobie zawieraiącego dnia 26 Paździer. 1776. (Warszawa) w drukarni P. Dufour 1776. fol. str. 3.
Branic. — Krasińs. — Ossol.

— Myśli pewnego obywatela nad ustanowieniem porządney królów polskich elekcyi, a przez te środki odwrócenia burzliwych interregnów. Bez w. r. i m. druku (około 1788 r. w Warszawie). w 8ce, 16 stron.
Na egzemplarzu biblioteki Czartoryskich dopisano ręką Tad. Czackiego: Wydał te myśli Bukar Sędzia ziemi żytomirskiej. Pilat str. 135. — Swięcki Histor. Pam. I. 288—9. — Encykl. Orgelb. IV. 585.
Branic. — Czartor.

Bukar Marcin Stan. Kostka obacz Głos (1790) — Leszczyński Stanisław (1790).

BUKATY Aloizy. Sprawa Al. Bukatego z Szymonem Giedroyciem. B. w. m. dr. i r. fol. Wileńs.

BUKATY Kazimierz Alojzy Kanonik Wileń. († 1793). Kazanie o czci domów Bożych. Wilno 1777. Wileńs.

— Kazanie pogrzebowe przy złożeniu w grobie zwłók śmiertelnych J. W. Jmści pani Kazimiry z Woynów Szczyttowey pisarzowey skarbowey W. X. Litt: przez Xiędza Kazimierza Aloyzego Bukatego prałata koadjutora kustosza żmudzkiego miane roku pańskiego 1783. mca maja 12. dnia w Bienicy w kościele XX. Bernardynów. w 4ce, kart nlb. 9.
Dedykacya do JW. Pisarza Skarbowego. Approbata w Wilnie.
Jagiell. — Przezdz.

— Kazanie pogrzebowe na uroczystym obchodzie ostatniey posługi J. W. w Bogu zeszłemu Tadeuszowi z Kozielska hrabi Ogińskiemu Wojewodzie Trockiemu, kawalerowi orderu orła białego Staroście Rettowskiemu etc. dopełnioney przez X. Kazimierza Aloizego Bukatego prałata koadjutora kustosza katedry Żmudzkiey proboszcza Szawelskiego miane w kościele parafialnym Wileńskim Swiętego Jana r. 1784. mca Kwietnia 26 dnia. W Wilnie w

drukarni królewskiey przy Akademii. w 4ce, 15 kart nlb.

Do Andrzeja Wwdy Trock. i Xawerego Kuchmistrza W. Lit. Ogińskich. X. J. Dederko, dając w Wilnie approbatę, wychwala to kazanie.

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Ob. Bukaty Tadeusz (Kazanie 1778).

BUKATY X. Antoni Kanclerz Wileński. Kazanie pogrzebowe przy złożeniu ciała w Bogu zeyszłey JW. JMci Pani Katarzyny z Ogińskich Przeździeckiey Referend. W. X. Lit. Hrabiney na Zasławiu i Czor: Ostrogu Damy Ord: austryackiego Krzyża gwiazdowego Starościny Dębskiey etc. etc. miane w Zasławiu w kościele farnym. J. W Jmc. Panu Michałowi Przezdzieckiemu Referend: W. X. L. Staros: Dębskiemu etc. etc. przypisane przez X. Antoniego Bukatego Proboszcza Kolleg: Emerit: Dioecezyi Wileńskiey Dziekana y Plebana Pradoszkowskiego do druku podane. R. 1764. dnia 22 Lutego. W Wilnie w drukar. J. K. M. Akademickiey Societatis Jesu. Anno Dóm. 1764. fol. k. nlb. 15.

Ded. Michałowi Przezdzieckiemu, refer. lit. staroście dębsk., autor. Ossol.

— Kazanie na pogrzebie Ogińskiey. Wilno 1762.

— Kazania o taiemnicach męki pańskiey Tadeuszowi z Burzyna Burzyńskiemu przypisane. Wilno 1761. w 8ce, 119 stron. Wileń.

— Kazanie na pogrzebie Wielmożnego Jmci Pana Stanisława Swiątorzeckiego Kapitana regimentu konnego woysk W. Xięstwa Lit: miane przez Wielmożnego Jmci Xiędza Antoniego Bukatego Kanclerza Wileńskiego proboszcza Radoszkowskiego w kościele Radoszkowskim roku 1785. miesiąca września 22. dnia. W Wilnie w drukarni królewskiey przy Akad. w 8ce, k. 3. str. 50.

Approbata w Wilnie 1. Paźdz. 1786 r. Ded. Antoniemu Świątorzeckiemu, pisarz ziemsk. i wdzie Mińsk.

Jagiell. — Wileń.

— Mowa duchowna w dzień przeznaczony na uroczystość koronacyi Nayiaśnieyszego Pawła I. Samowładnącego Monarchi Wszystkich Rossyi &c. &c. &c. W niedzielę drugą po Wielkieynocy do ludu zgromadzonego, na zalecone nabożeństwo teyże uroczystości w sposobie kazania. Miana. Przez Xiędza Antoniego Bukatego, Kanclerza Prałata Wileńskiego, officyała mińskiego, proboszcza Radoszkowskiego. Roku 1797. miesiaca apryla 19. dnia B. m i r. dr. (1797). w 4ce, 6 k. nlb.

Jagiell.

— Obacz Pawlikowski J. (Kazanie 1780) — Pelisson P. (Uwagi o Sakramencie 1780).

Encyklop. powszech. Orgelbr. IV. 587. str.

BUKATY Tad. Jozef Infułat Szydłowski Kan. Kat. Żmudz. Sufragan Żmudzki († 1795). Kazanie, exorty, i mowy w czasie pogrzebu Jaśnie Wielmożnego Jmć. Xiędza Jana Dominika z Łopacina Łopacińskiego biskupa Żmudzkiego kawalera orderu Orła białego r. 1778. d. 15. lutego miane. W Wilnie w drukarni królewskiey akadem. (1778). w 8ce, kart 56 nlb.

Dedykacyę do Józefa Leona Łopacińskiego bisk. Trypolitańskiego. kart 3. podpisał Tad. J. Bukaty. Obejmuje: 1) Kazanie w dzień pogrzebu przez W. J. X. Kan. Al. Bukatego Koadj. Prał. Kust. Żmudz. miane, kart 14.— Exorta przy wyprowadzeniu ciała ś. p. Jaśnie Wiel. Pasterza z kościoła parafialnego do katedralnego przez W. J. X. Jana Stan. Narkiewicza S. T. D. Plebana Wornien. miana, kart 6.— Exorta przy spotkaniu w rynku Wornien. ciała ś. p. Jaśnie Wiel. Pasterza przez J. X. Tomasza Waluszewicza filoz. Dra kaznodzieię katedralnego miana, kart 5. — Exorta na spotkaniu ciała przy Seminaryum nakładem tegoż Jaśnie Wielmożnego Pasterza nowo z murów wspaniale wystawionym, przez J. X. Michała Barthuzela Congr. Miss. Regensa Seminarii miana, kart 12.— Exorta przy wprowadzeniu ciała ś. p. Jaśnie Wiel. Pasterza do kościoła katedralnego przez J. X. Zenona Hłaskę, kaznodzieję katedralnego miana, kart 8. — Mowa W. Jmc. Pana Mateusza Billewicza Ciwuna Użwętskiego Xtwa Zmudzkiego Starosty Rosieńskiego, kart 7. — Tu zapowiada druk mowy wybornej, którą miał Jacek Putthamer Sędzia Ziem. X. Żmudz. przy tymże obchodzie pogrzebowym. Jagiell. — Wileń.

— Objaśnienie o Bractwie albo Kon-
egacyi nazwaney Doctrinae Christia-
ae czyli Nauki Chrześciańskiey pod
tułem familii Swiętey, to iest Jezusa
alluczkiego, Maryi i Józefa S. w Ko-
iele Kathedralnym dyecezyi Żmudz-
iey R. 1630. założoney a potym wie-
Kościołom parafialnym teyże Dye-
zyi, przez aggregacyą udzieloney; w
tórym wykłada się tak koniec posta-
owienia tey kongregacyi, jako też
owinności onego, porządek nabożeń-
twa arcy pożytecznego, oraz łaski i
dpusty od stolicy apostolskiey teyże
ongregacyi udzielone, z przydaniem
ebraney krótko Nauki Katechizmowey
różnych modlitew, oraz piosnek pa-
afialnym Kościołom służących, z woli
Jasn. W. J. X. Jana Dominika z Ło-
pacina Łopacińskiego Biskupa Żmudz-
kiego ku wiedzy potrzebney Kościołom
tym bractwem zaszczyconym a dla po-
żytku wiernych Chrystusowych wydru-
kowane w Wilnie, w druk. J. K. M.
i Rzpptey Akad. Soc. Jesu. R P. 1772.
w 8ce, stron 251. k. 4.

Dedyk. Biskupowi Łopacińskiemu, przez X. Tad. Jozef. Bukatego Kan. Smoleńsk. Proboszcza Szydłowsk. Spraw Zadwor. Audytora k. 2. Przywileje bractwu dane przez Pawła V. i Klemensa VIII.
Jocher 7793 *a.* 9121. — Kraszews. Wilno IV.

— Ob. Effigies Mariae Szydłowic. (1786) — Henry Piotr Józef (Nauki dogmat. 1783).

Encykl. Orgelbr. IV. 587. — Baliński. Pam. o Sniad. II. 82.

Bukiet (z godłem Je n'ai rien.) Bez osob. tyt. (Warszawa 179...). w 8ce, k. 2.

Jestto powinszowanie matce od syna składane na początku wiosny. Jagiell.

Bukiet dla matek i dzieci albo wdzięki dziecienstwa i rozkosze macierzyńskiey miłości. Za pozwoleniem Zwierzchności. W Warszawie, w drukarni uprzywileiowaney Piotra Zawadzkiego. R. 1794. w 12ce, k. 2. str. 64. i str. 1.

Obejmuje krótkie myśli, cztery idylki prozą, Miłość synowska Chińczyków, czyli maxymy. Jagiell.

— Ob. Czartoryska Maryanna (Bukiet dla generałowey) — S. U. (dla Piaskowskiego Teod.).

BUKKY Jacobus. Juvante Benedicto De apparitionibus mortuorum vivis ex pacto factis, quam sub praesidio D. Samuel Schelgvigii .... disputabit publice .... Jacobus Bukky Gedanensis. Vitembergae, ex officina Habiana, 1746. w 4ce, str. 77. Warsz. Uniw.

Bukky Krzysztof (Christianus) ob. Bucky.

BUKOJEMSKI M. Jll. Saba z Salomonem rozmawiaiąca, albo raczey enigmata chrześcianskie, tak Starego iako y Nowego Testamentu, teraznieyszemu swiatu poetycznym wierszem, oyczystym ięzykiem zadane, oraz rzetelnemi pisma S. wyrokami ułatwione. i t. d. W Berdyczowie, w druk. WW. OO. Karmelitow Bosych, Fortecy Nayś. Panny Maryi, za przywileiem J. K. Mci 1766. w 4ce, 57 str. i 7 kart z przodu.

Dedykacya Janowi i Maryi Jozefie z Małachowskich Steckim, Starostom Stawiskim. W niey podpisany: M. Jll. Bukoiemski.
Jocher 2459. — Encyklop. Orgelbr. IV. 589. ma: Bukojewski M. S. H. Saba albo dogmata. Berdyczów 1743. w 8ce, str. 155. Ossol. — Uniw. lwows.

Bukowiec ob. Bucoviec.

BUKOWIECKI Joannes. De liberalitate et avaritia brevis dissertatio auctore Joanne Bukowiecki a Bukowiec. Cracoviae, in officina typogr. Franc. Cezary anno Dni 1627. w 4ce, k. 12. Ossol.

Bukowina ob. Frison Leonardus — Satyr nowy,

Bukowińska cieśń ob. Jabłonowski Stanisław (Pamiętne uprowadzenie 1745).

(Bukowski Aloyzy). W dzień imienin w Bogu przewielebnego Jmci Xiędza Aloyzego Bukowskiego S. T. P. Exprowincyała prowincyi litewskiey zakonu kaznodzieyskiego Przeora grodzieńskiego wiersz winszowny Roku 1773. W Wilnie w drukarni J. K. M. y Rpltey XX. Scholarum Piarum. w 4ce, k. 5. nlb.

Jagiell. — Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Eximio .... Aloysio Bukowski.... cum supremum in sacra theologia ma-

gisterii gradum concederet studentes theologi studii generalis Vilnensis DDD. Vilnae. B. w. r. w 4ce. Wileńs.

(Bukowski Antoni). Wprowadzenie sprawy przed sąd grodzki warsz. z strony JW. Instygatorów koron. za decyzyą Stanow seymujących Ur. Antoniemu Bukowskiemu delatorowi assystujących przeciwko ur. Bonawenturze Klityńskiemu o kompilacyą konstytucyi Seymu teraź. obwinionemu, po wyprowadzeniu inkwizycyi d. 14 Maja 1791. r. p. ur. Stan. Odrowąż Pieniążka miane. folio, kart 4. Krasińs.

Bukowski Arsenicus P. ob. Caelius Gregorius (1756).

Bukowski Bartłomiej obacz Cezary Franciszek (Znak 1676).

Bukowski (Bukovius) Joannes ob. Opaliński Andreas (1608).

BUKOWSKI Józef. Columnae triumphales ad quas fortis olim Hercules, magnanimus, ac generosus Dominus D. Stanislaus Piotrkowczyk, Tribunus Militum Sac. Reg. Maiest. Metam. immortalis post bellica trophea attingens, constitit, per J. B. Josephum Bukowski Alm. Acad. Crac. Stud. orbi expositae. Anno Dni MDCLXXV. (1675). Cracoviae, in off. Franc. Cezari S. R. M. Typ. w 4ce, 1 ark.

Dedykow. Joanni Pernus ac Christ. Maxini. Jest to pochwała Piotrkowczyka, gdzie mówi o zasługach jego wojennych.
Bandt. H. dr. Kr. Pols. I. 245.
Czartor. — Ossol.

BUKOWSKI Tadeusz od S. Ludwika (ur. 16 stycz. 1739, um. 31 grud. 1803). Ode ad Alexandrum Potkański Capitaneum Radomiensem. 1772. w 4ce.

— Ode ad Demetrium Reszczyński Sch. P. Praepositum Provincialem. 1785. w 4ce.

— Ode ad Valerianum Wąsowski. Praep. Provincial. 1786.

— Ode ad Joannem Albertrandi Officialem Archidiaconatus Varsav. Eppum Zenopolytanum recens consecratum. 1796.

— Ode augustissimo ... Francisco II. Rom. Imper. circa praestitum à Gallicia occidentali Vassallatus fidelis jusjurandum per Congregationem Scholar. Piar. nuncupatam decantata, die 17 Augusti A. 1796. fol. 1 ark.

— Ode ad Franciscum II. Imperatorem in ejus die natali die 4ta Octobris. 1796.

— Ode ad Fridericum Wilhelmum III. Prussiae Regem, dum die 5 Junii 1798 Regiomonti solemni apparatu coronam capiti suo imponeret.

— Ode ad Ildefonsum Zubowski Praep. Provincialem in ejus die natali 1799.

— Illustrissimo Excellentissimo ac Reverendissimo Domino Josepho Bończa Miaskowski Episcopo Varsaviensi ordinis aquilae rubrae equiti in solemni ejus ingressu ad cathedram episcopalem recens erectam. Scholae piae Varsavienses Congregationis et suo nomine die 21 Decembris 1799. Ode w 4ce, 2 karty nlb.

Bez osob. tytułu. Wydał bezimiennie.
Akad. — Jagiell.

— Okaz winnej wdzięczności W. J. P. Piusowi Plesantowi mężowi niemniej we wszelakich umiejętnościach, jako i w sztukach felczerskich i lekarskich zaszczyconemu przez X. Tadeusza Bukowskiego Sch. P. za wyleczenie nóg swoich, po łacinie złożony, po polsku wytłomaczony r. 1786. w 8ce, kart 4. (wiersz).

Horanyi Scrip. Piar. I. 322—3.

BUKSHEWDEN Gener. Major woysk nayjaśnieyszey Imperatorowy Wszech Rossyi Jey imperatorskiey Mości Fligel adjutant, orderów rożnych kawaler, w Warszawie kommenderujący w prowincyach koronnych przez woyska rossyiskie zajętych, rząd sobie polecony mający. Dan w Warszawie dn. 9. mies. marca 1795. B. d. m. dr. fol. k. nlb. 2.

Względem ulgi w podatkach, dla lustratorów do kommissyi intraty dóbr, przepisuje regułę.
Warsz. Uniw. — Zieliń.

— Toż: ..... (Uniwersał w sprawie oznaczenia do wynajmu łąk i pastwisk do obozowania potrzebnych. Dan w

— Toż: ..... Poczajów 1760. w 8ce. Ossol.

— jazyka Sławenskaho cztienia i pisanija oyczitisia chotiaszczim w poleznoe rukowożdenie. Tipom izdadesia w obiteli Otcia i Żiwonaczanyja Trcy Czina Ctaho Wasilia Welikaho. (Winieta) W Wilnie w tipografii S. K. W. Roku Gdana 1778. w 8ce, str. nlb. 62. (drukowane kirylicą). A. Wolański.

— jazika slawenskago cztenia i pisania. we Lwowie 1781. w 8ce.

— dlia obuczenija junoszewstwa czteniju po wysoczajszemu poweleniju. W Berdiczowie 1793. w 8ce. Kijows.

— Toż: czteniju po rossijski i po polski. Elementarz dla uczenia młodzieży czytać po rossyisku i po polsku (ross. i pols.). W Berdyczewie w tipografii Otcow Karmelitow bosych 1797. goda. w 8ce, str. 52.

Od str. 43. Słownik polsko-rossyjski. Jagiell. — Kijows.

— dla obuczenija junoszestwa na rossijskom i polskom jazykie. Berdyczew 1798. w 8ce.

Bulacovius Aulicus Regis ob. Loeaechius Andr. (1608).

Bułakowska Anna z Koźmińskich ob. Janiszewski Jan (1685) — Poniński Franc. (Smierć 1699) — Skarga P. (Żywoty SS. 1700).

Bułakowska Wiktorya Radzewska ob. Skarga (Zywoty 1700).

Bułakowski Andrzej ob. Poniński X. Franc. (Smierć kaznodzieja 1699).

Bułacowscius Benedictus ob. Malinowski X. Bazyli (Stylus ligatus 1759).

BULARNI Wawrz. Jan Kanty. In nomine Domini amen. Qaestio juridica de optione canonica ex c. Cum in tua. De consuet. in 6to junct. c. licet et c. praesenti. De praebend. in 6to. Et ex l. quoties. et l. Mancipiorum ff. de optione vel electione legata, junct. §. optionis. Instit. Imperial. De legatis. Desumpta, sub felicissimo regimine Magnifici perillustris Clarissimi et admodum reverendi domini, D. M. Joannis Josephi Rygalski Sacrae theologiae doctoris et Professoris, collegae majoris, ecclesiarum: collegiatae Sancti Floriani Clepardiae ad Cracoviam custodis, parochialis in Antiqua Korczyn curati, contubernii Geloniani et coloniae academicae Neo-Corcinensis provisoris, studii generalis scientiarum Universitatis Cracoviensis amplissimi rectoris, pro loco in collegio CC. DD. jure-consultorum Universitatis Cracoviensis *obtinendo*, per M. Laurentium Joannem Cantium Bularni AA. LL. et philosophiae doctorem, collegam juridicum vocatum. ad respondendum in publica hospitum frequentia in lectorio Collegii juridici Universitatis Cracoviensis proposita. Annô Domini 1773. die 27. mensis Aprilis. w 4ce, 26 kart nlb.

Na odwr. str. tyt. herb Ostoja i pod nim 10. w. ł. przypisał autor prozą łac. Józefowi z Bętkowic Bętkowskiemu S. teol. Drowi proboszczowi Kollegiaty Sandeckiej i w Bieczu i proboszczowi w Dąbnia. Jagiell. — Ossol. — Warsz. Uniw.

— Zbiór prawa szkolnego dla akademii krakowskiej.

Brał udział w układzie tego dzieła.

Buławy szacowne ob Jabłonowski Józ. Alex. (Dodecas ducum 1754).

Bülfinger Georgius Bernhardus ob. Jaworski Stefan (1742).

BULGAR Eugeniusz. Schediasma de Zichis ob. Acta Soc. Jablonovianae. Lipsiae 1772.

Bibliogr. T. 12. str. 33.

BUŁHAK Jerzy (Georg) († 1769). Biblia ruska. w Supraślu 1743 r.

Do układu użył dwóch zakonników Innoc. Charkiewicza i Teofila Lacewicza. Jocher 2281. — Encykl. Orgelbr. IV. 619—21.

— Ob. Biblia (1743) — Czarkowski Mich. (1739) — Jan (Joannes Chrysossomus Missa 1735).

Janocki Lexic. I. 15—16.

Bułhak Tadeusz ob. Bernowicz Mich. (Produkt 1790).

BUŁHAKOW Jakob. Autentic Copies of the declaration delivered at Varsav in 1792 with Auswer from the republic of Poland to M. Bułhakow's Declaration 1792. str. 6.

— Declaration de S. M. l'Impératrice de Russie remise par son Ministre extraordinaire, vendredi 18 Mai

— Ob. Gegenerklärung der Repub. Pohlen (1792) — Jhnatowski J. (1781) — Małachowski Stan. Nałęcz (1792).

Bułhakowa Joanna z Bychowców obacz Bychowiec J. (Produkt sprawy 1780).

Bułcharowicz Laurentius ob. Directorium (1763, 1764).

Bułharowski Michał ob. Korff Józ. (Sprawa 1790).

(Bułłharyn Michał) W dzień pamiątki koronacyi Nayiaśnieyszego Pana Stanisława Augusta przy dokończeniu Trybunału duchownego W. X. L. do Jaśnie Wielmoznego Jmci Pana Michała Bułłharyna Marszałka y całego prześwietnego Koła JJ. WW. JJ. PP. Jerzego Połubińskiego prezydenta archid: wilen: K. O. S. S. Joachima Sulistrowskiego K. W. Władysława Wankowicza Arch: Biał: Jozefa Szulca Kant: Pr: Zm: Nikodema Kownackiego K. Z. Antoniego Szukszty K. S. Ignacego Piotrowina Janiszewskiego pisarza tryb: Adama Rahozy Rotm: Oszm: Marcina Borowskiego Pisarz: Upit: Ignacego Piłsuckiego Szamb: J. K. M. Adama Meysztowicza Sędz: Kow: d. 25 Listopada 1779. w Wilnie. w 4ce, kart 2. (wierszem). Jagiell.

— Przy dokończeniu Trybunału duchownego do J. W. Michała Bułłharyna Marszałka 1779. 25 9bra w Wilnie. fol. 1 k.

— Na początek Trybunału duchownego W. X. Litews. do J. W. Pana Marszałka Bułłharyna Konwikt Szlachecki. Wileń. Schol. Piar. 1779. w Wilnie fol. 1/2 ark.

— Ob. Malinowski Ant. (Explikacya) — Zaleski Mich. (Sprawa Piotra Radowickiego 1779).

Bułharyn Mikołaj Władysław obacz Kmita Stanisław (1742).

Bułharyn Tomasz podczasz. wwdztw. nowogr. ob. Wojżbun Alex. (Kazanie 1760).

Bułharynowa Anna z Jelskich ob. Woyżbun Alex. X. (Kazanie 1760).

Bułharynowa Konstancya z Wiślów Adamowiczów ob. Kmita Stanisław (1742).

Bułharynowie obacz Propositiones (1765).

BULIFON Antonio. Descrizione dello standardo regale del gran Turco inviato del Re di Polonia Giovanni III. al Sommo Pontifice Innocenzio XI. Napoli 1684. w 12ce, str. 48. i sztych sztandaru.

Biogr. Univers. 1812. VI. 248. Czapski.

— L'assedio di Vienna scritto da G. P. Voelickeren, vulgarizatto. Napoli 1684. w 12ce.

— Lettere storico-politiche ed erudite. Pozzuoli 1685 w 12ce.

— Toż: ...., ivi con aggiunte. Napoli 1693.

— Toż: .... con aggiunte. Napoli 1697.

Tu jest zamieszczony łaciński panegiryk Ant. Malagonelliego o Janie III. tudzież kilka listów dotyczących Polski.

Ciampi Bibliogr. T. I. N. 79.

Bulinger Henryk ob. Bullinger.

Bullae ob. Benedykt XIX. (Bullarium 1760) — Burghoff (Elucidatio 1688) — Grzegorz XIII. (confirmationis 1580) — Klemens X. (canonis. s. Franc. 1671) — Leo X. (seu cedula 1513, contra errores Lutheri 1520', 26) — Paweł V. (sanct. in qua 1615) — Pius V. (confirm. ordin. mend. 1568, 92) — Posnaniensis Cas. (Obs. in bullas Leon. X. 1539) — Sykstus V. (De non coron. 1589, super rege cath. 1589) — Teresa św. (canonis. 1624) — Wagner Kar. (Analecta Scepusii 1778).

Bulla coenae obacz Naymann Christoph. — Uchański Jakób (De iubileo literae 1576).

Bullae Pontificum' Urbani VIII. et Alexandri VII. calendis Martii legendae. Posnaniae, typ. Coll. S. J. (około 1739) folio.

Catal. libr. Coll. S. J. 1739.

— et Brevia Summorum Pontificum Sacrarum Congregationū decreta nec non Serenissimorum Poloniae Regum diplomata. Congregationem Ruthe-

orū O. S. B. M. concernentia, vel idem opportuna, iussu Generalis Conultationis, cum interventu Provincialium fficiorum, sub annum millesimum sepngentesimū sexagessimum quartum elebratae, Typis Poczajoviensibus. Eita. Anno 1767. die 1ma Mensis Marj. w 8ce, kart nlb. 34. — Pars I. r. 72. i k. 1. nlb. — Pars II. str. 50. Pars III. str. 16 i od ark. B kart lb. 17. i Elenchus kart 4.

Zaczyna Bulla Leonis X. Poczem Sixtus. Pius V. Pars I. rozpoczyna: Breve Pij II. super separatione Russiae Superioris a Russia inferiori unita. — Pars II. Decretalis Benedicti XIV. confirmans Capitulum generale dubnense. Athanasio Szeptycki. — Pars III. Przywilej Władysława Jagiellowicza na porównanie duchowieństwa ruskiego z łacińskim. Od ark. B_2. Odnowienie jedności z s. kościołem Rzymskim (tekst grecki). Od ark. B_5 Dekret Seymu warsz. uwalniający Hip. Pocieja od pozwów. Kończy Diploma Augusta II. Szumlańskiemu. Ign. Stebelski (na czele swego dzieła żywotów Eufrozyny i Parascenii w Wilnie 1781. w 8ce, pod wyrazem Anonim) powiada, iż wydawcą jest mąż pierwszy w prowincyi Litewskiej zakonu Bazyliańskiego, skąd inąd dobrze znaiomy. Domyślam się, że będzie to Andrzej Bieniecki, o którego uczoności rozpisuje się Janocki (Lexic. I. 222—3), a który w r. 1753. wydał Jos. W. Rudzkiego Synodus Ruthenorum.

Jocher 7447.

Branic. — Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Polkows. — Wileńs.

BULLART Isaac (1599 † 1672) i **acque Benigne Bullart.** Academie des ciences et des arts, contenant les vies, t les eloges historiques des hommes llustres, qui ont excellé en ces proessions depuis environ quatre siécles army diverses nations de l'Europe: vec leurs pourtraits tirez sur des oriinaux au naturel, et plusieurs inscripions funebres, exactement recueillies le leurs tombeaux. Pan Isaac Bullart, Chevalier de l'ordre de Saint Michel. mprimé par les soins de l'auteur. A Paris, se vendent chez Louis Bilaine, Marchand libraire à la ruë S. Jaques, t au Palais M. DC. LXXXII. folio, T. I. k. 13 nlb. i od str. 3—421, i 2 tr. Tom II. k. 6. i str. 501. i k. 1.

Dzieło obce. Nas obchodzące życiorysy z portretami są w T. I. str. 85—94. Jean Zamoski, rytował Esme de Beulonois. Stan. Hosius str. 64 — 69. M. de Larmessin sculps., od str. 275—6. Rodolp. Agricola; — Larmessin sculps. W T. II. od s. 75—6. Nicol. Copernicus. E. de Bulonois sc.

Jagiell.

Bulle, brevia, y listy okolne papieskie, tudzież kongregacyi dekreta, obrządkowi greckiemu ziednoczonemu służące: z różnych xiążek, tudzież bullaryuszu Benedykta XIV. zebrane, z łacińskiego języka na polski przełożone. Z przydatkiem powinności i obowiąsków XX. parochów i innych kapłanów, z Synodu Zamoyskiego Ruskiego prowincyalnego wyiętych. Wydrukowane w Supraślu w drukarni uprzywilejowaney XX. Bazylianów: Za wiadomością i pozwoleniem P. K. J. K. Mći: Białostockiey. Roku 1799. w 8ce, str. 138. i reg. k. 2., omyłek str. 1.

Z łacińskiego z roskazu Teod. Wisłockiego opata Supraślskiego.

Rozpoczyna Bulla Leona X. a kończy Brewe Benedykta XIV. Od str. 108. zaczynają się: Powinności i obowiązki Parochów i innych Kapłanów.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

Bulle dla panien zakonnych obacz Brzostowski K. (Zebranie 1710).

Bu letin national hebdomadaire 1794. w 4ce, 245 stron, 21 numerów.

Wychodził tygodniowo, numer z $1^1/_2$ lub 2ch arkuszy się składał.

Nr. 2gi jest z 1. Juin 1794.

Akad. — Branic. — Warsz. Uniw.

BULLINGER Henryk (1504 † 17. Września 1575). O Prawdziwym przyiymowaniu prawdziwego ciała y krwie Pana naszego Jezusa Christusa. (3 gałązki w trójkąt) Hendrycha Bulingera kazanie. W Brześciu Litewskim Dnia 23. Ma- (pod linią) ia. M. D. LIX. (1559) w 4ce, sygnat. A — Fiij (kart nlb. 23).

Na następnej karcie: „Wielmożnemu Panu Ostafiiowi Wołowiczowi Staroście Mohilowskiemu J. K. M. Sekretarzowi wielkiego Xięstwa Litewskiego tszelnieyszemu. Panu swemu łaskawemu" k. nlb. 2. na 5 str. 2 wiersze jeszcze i podpis: W. W. Służebnik powolny Stanisław Murmelius Drukarz J. M. pana Woiewody Wileńskiego. (Pod tem czworobok z gwiazdeczek) k. nlb. $17^1/_2$. Na ostatniej str. pod

drzeworytem jak na pierwszej tyt. karcie w Wyzn. Wiary. W Brześciu Litewskiem (sic). Drukował Stanisław Murmelius nakładem Oświeconego Książęcia Pana Mikołaia Radziwiła Woiewody Wileńskiego, etc. Roku M. D. LIX. W górze między liniami, z lewej strony Kazanie, z prawej: Hendricha Bulingera. Druk wszędzie gocki, w tytule pierwsze O jest ozdobniejsze, w arabeskach od innych wielkich liter.
Synod. Wileńs.

— Tractatus absolutus de Coena Domini. Londini 1551. Wydał Jan Łaski.

Jocher 3899. — Fricse Beytr. II. Th. 1. Bd. p. 283.

— Ob. Helt Casp. (Confessio... Evemplum literarum 1559) — Pauli Grz. (1562) — Simler Josias (De aeterno Dei Filio 1568) — Stankarus Franciscus (De Trinitate 1562) — Zacyusz Szymon (Wyznanie 1559).

Bullion (Boullion) Xżna Marya z Sobieskich obacz Legucki Jan (Kazania 1750).

BÜLOW Barthold Hartwig. († w Szczecinie w Listopadzie 1667 r.). Copia Schreibens des Schwedischen Herrn General Majeurs von Bülow, an den Ihrer Königl. Maytt zu Vngarn und Böhmen bestalten General Graff Montecuculi, nebst dieses Beantwortung, so auch, was sonsten neulichst bey Thorn vorgelauffen. (1656?) w 4ce, 4 str.

Zedler Uniw. Lexic. IV. str. 1860.

BÜLOW Fryderyk Gotard. Oratio Illustr. Domini Friderici Bulow ablegati et plenipotentis celsissimi Ducis Curlandiae Ferdinandi, circa praestandum homagium nomine sui principis Serenissimo Augusto II. regi Poloniae et Reipublicae habita Varsoviae.

— Oratio gratiarum actoria ejusdem ablegati post praestitum juramentum et traditum sibi vexillum feudi.

Umieszczone w: Suada lat. Ostrowskiego 1747. fol. II. 50—51.

— Synopsis actorum in negotio Curlandiae, et Semigalliae, anno domini 1726. Varsaviae typis S. R. M. Scholarum Piarum. w 4ce, str. 78.

Rozpoczyna: Rationes contra praetensionem electionis novi Principis Curlandiae in secundaria conferentia cum Princip. Dołhoruki, Varsaviae 13. Januarii 1726. (do s. 15). Inhibitio S. R. Maj. per Gen. Nakwaski capit. Ciechanov. (do s. 21 Mandatum pro judiciis Curlandicis. Oblata manifestationis. Manifestatio procerum R. Pol. Translatio literarum consiliar. Curlandiae. Propositiones Pr. Dołhoruki Wydane bezimiennie. Porównaj: Actorum synopsis. Razem z tem wydrukowano i oprawiano: Privilegia et jura Ducatuum Curlandiae.

Winckelmann. Bibl. Livon. N. 6100.
Branic. — Jagiell. — Ossol. — Petersb.

— Brevis et succincta Enarratio Jurium Curlandiae et Semigalliae circa electionem novi Principis. B. w. m. i r. (Varsoviae 1736) w 4ce, str. 22.

Ossol.. — Petersb. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

— Toż: .... także r. 1736. w 4ce, str. 23.

— Kurtze und deutliche Ausführung derer Curländischen und Semgallischen Rechte, bey der Wahl eines neuen Fürsten. (Warschau, 1736.) w 4ce, str. 23.

„Bülow Fryd. Gothardus, przyjaciel mój podał anonym Synopsim actorum in negotio Curl. et Sem. 2) Enarratio brevis succincta jurium". Załuski Bibl. Poet. str. 100. W Katalogu Bibl. Petersb. figuruje to jako pismo Keyserlinga Herm. — Recke i Napierski II. 433. przyznają Enarratio, Keyserlingowi. Sądzę, że się mylą, bo Załuski znając osobiście Bülowa, mógł wiedzieć, iż on jest autorem. Zresztą Keyserling w owym czasie służył w Petersburgu i nie wpływał na stosunki Kurlandyi a Janocki obrzydliwy chwalca, wymieniając w T. III. Janociana prace Keyserlinga przemilcza o Enarratio, więc i on wiedział, że jest kto inny autorem.

O rodzinie Bülowów czyli Bulau pisze Zedler. Univ. Lexicon 1733. T. IV. s. 1864, że ta szlachta osiadła w Lauenburgu, rozgałęziła się w Brandeburgii, Pomeranii a w Polsce przeistoczyła nazwisko swoje na: Bielawski.

— Ob. Kurlandya (Refutatio 1736).

BULOVIUS Levinus. Consilium Sigismundo Poloniae et Sueciae regi, cum de confirmanda religione August. Confesionis et archiepiscopo Upsaliensi, et coronationis ritibus, a quo administrandi essent?, inter Regiam ipsius Maiestatem et ordines Regni Sueciae magna animorum contentio disceptaretur:

xhibitum 6 Januarii Stockholmiae An. IDXCIII. (1594). w 4ce, kart 4.
Bibl Król. Dresd.

— Consilium Serenissimo Poloniae t Sueciae Regi Sigismundo III. Craoviae in comitiis recens exhibitum, e societate belli adversus Turcas, cum 'aesare Rodolpho a Polonis ineunda: ı utramque partem sapienter disputaım. Accessit ejusdem Levini Bulovii onsilium, eidem Regi Sigismundo, ana annum, tempore coronationis in rego Sueciae datum. Rostochii, typis My.adorinis Anno 1595. w 4ce, kart 18.
Przypisał Krystyanowi Barnike (Barnicovio) Sekretarzowi Króla Duńskiego Dawid Chytreus. Rady, które podawał Bulow, zwłaszcza do polityki, jakiej się miał Zygmunt III. trzymać względem Szwecyi były wcale rozumne, lecz król ich nie usłuchał.
Dziennik. Warsz 1852 r. Nr. 16. — Groddeck ad Hoppii de Script. Hist. Pol. s. 88.

— Ad Sigismund. III. regem Pol. ıt Suec. oratio.
Umieszczone w: Reusner Selec. Orationum et Consul. de bello turcico 1595. T. III. s. 50.

Bulpatus Ioannes obacz Makowski Sebast. (Oratio de sacerdot. 1592).

Bunawia Elis. Mar. Loesin ob. Hinlenburg S. (1680) — Kreckwitz W. O Jesu 1680) — Thamm Joh. (1680).

BUNDESMANN A. W. An Ihre Exsellenz die hochgeborene Frau Thereıia Reichsgräfin von Trautmansdorf ge›orene Gräfin Nadasdy. Als Sie mit hrem Gemahl Lemberg verlies in May 1799. (Lemberg). Gedruckt mit Pilleıischen Schriften. w 4ce, k. 2.
Ossol.

Bündniss ob. Buendniss.

BUNIAN Jan z Bedford. (Bunyan 1628 † 1688). Droga pielgrzymuiącego :hrześcianina do wieczności błogosławioney przez Jana Bunian Sługę Boıego w Angliey okazana z francuzkiego ku zabawie pobożney polskiemu światu przez Kawalera w Manheymie ıa polski ięzyk Roku 1728 przetłumaczona, ale teraz dopioro (tak) przez X. Dawida Behra, Kaznod. Nadw. J. K. Mci K. P. do druku podana w Krolewcu, drukował Driest, roku MDCCLXIV. (1764). w 8ce, k. 8. s. 240.
Na odwr. czysty papier. Na nast. k. Przestroga Przyjacielska do Czytelnika, wierszy rymowanych 16. kursywą. Na odwr. Cytata: u Ozeasza w Rozdz. XIV. v. 9. Potym 5 k. nlb. Przedmowy do Czytelnika Chrześciańs. następ. karty str. pierwsza czysta, na odwr. Dykt.: u Matt. VII. 7. wszystkiego k. nlb. 8. razem z tyt. Droga .... str. licz. 1—236. koniec str. 237—240. Pieśń Swiętego Bernarda strof czterowierszowych numerowanych 12. Całe ułożone w kształcie rozmów. Te przeplatane lichemi rymami.
Jocher 6105. podaje tytuł według Bandt. Hist. druk. III. 105—6. lecz przez roztargnienie. Koniec tytułu zaznacza według Bandt. III. 104. biorąc go z tytułu Kancyonału. przez co utworzył edycyą nie istniejącą. Czartor. — Jagiell.

— Drogi Pielgrzymuiacego Chrześcianina do Wieczności Błogosławioney Część Wtora ktora zawiera w sobie Podroż Chrzescianki żony iego z dziećmi przez Jana Buniana opisana a potym z ięzyka francuzkiego na oyczysti (tak) polski przez pewnego Szlachcica Obywatela. Wo. Xo. Littew przetłumaczona Roku 1757. Teraz zaś przez X. Dawida Behra Kaznodzieię Nadw. J. K. Mci. K. P. do druku podana. w Krolewcu, Nakładem i Drukiem G. L. Hartunga, 1775. w 8ce, str. 268. k. 4.
Przedmowa do Czytelnika Chrześciańskiego kart nlb. 3. z tyt. 4. Podróż str. 1—268.
Biogr Univers. 1812. VI. 268.
Warsz. Uniw. — Zbór Wileńs.

Bunicki Josephus obacz Muszyński Mac. Joz. (1778) — Orański R. (Conclusiones 1777).

BUNO Johann (1617 † 1 Kwietnia 1697). Neues und also eingerichtetes A B C- und Lesebüchlein, Dass Vermittels der darinnen begriffenen Anleitung, nicht nur Junge, sondern auch erwachsene innerhalb 6 Tagen, zu fertigem Lesen so wol Deutscher als Lateinischer, gross- und kleiner Schriften durch lustige Mährlein und Spiele können gebracht werden, zu besserer und zeitiger Erbauung der Allgemeinen Christlichen Jugend Wolmeinend ausgefertiget durch M. Joh: Buno. Zu Dantzig, gedruckt bey Andreas Hüne-

feld, im Jahr Christi 1650. w 4ce, str. 72. Wrocławs.

— Neue Lateinische Grammatica In Fabeln und Bildern Den eusserlichen Sinnen vorgestellet, und also eingerichtet, dass durch solches Mittel dieselbe, benebens etlich tausend darinnen enthaltenen Vocabulis, in kurtzer Zeit mit der Schüler Lust und Ergetzung kan erlernet werden, Auf Begehren eines Edlen Hochweisen Rahts der Königlichen Stad Dantzig, Der wehrten Jugend zeitigen Wachsthum in heilsamen Studiis zubefordern, Wolmeinend verfertiget und ausgegeben von M. Joh. Buno. Gedruckt zu Dantzig bey Andreas Hünefeld, Im Jahr Christi 1651. w 4ce, Sygn. aij—Ziij+Aa—Hh. Wrocława.

— Fabularum und Bilder Grammatic. Dantisci 1640. w 4ce.

Zedler Lexic. IV. 1937. — Deutsch. Biogr. III. 540.

Bunt na Cara Tureckiego Osmana r. 1622. Szpagiów i Janczarów, i inszych Musulmanów, Agareńczyków i Bisurmanów. Oto, iż niedokazał tego, na co podniósł woynę z Polaki. Kraków, bez r. (1622). w 4ce, kart 8. Krasińs.

— w Antyochii z przydaniem życia Złotoustego Jana obacz Juszyński Hier. (1792).

Bunty obacz Butrymowicz Mateusz (1789) — Extrait du discours (1790) —. Kochanowski M. (Chłopskie. Przymów. 1790) — Makulski F. (Ukraińskie 1790) — Polibiusz (Dwa 1598) — Strojnowski (Chłopskie 1789) — Tański Ignacy (Relacya deputacyi 1790) — Treść z relacyi od deputacyi (1790) — Worcell (Sposoby). Wyznaczenie.

Buonaparty ob. Bonaparte (Rydzewski Jozef 1799).

BUONVISI Franciszek (Bonvisi). Oratio habita in Regiae Electionis Comitiis ab Illustriss. et Reverendiss. Domino Archiepiscopo Thessalonicensi Nuntio Apostolico. Typis Varsaviensibus an. 1674. kart 4. w 4ce.

Ciampi Bibliogr. I. Branic.

— Ob. Regali Mat. (Per la pace 1673).

— Orationes tres illustrissimi ac reverendissimi domini d. nuntii apostolici, reverendissimi legati gallici et excellentissimi legati lotharingici, habitae in consessu serenissimi Reipubl. Polonae pro electione regis congregatae. Anno Dni 1674. w 4ce, 8 k. nlb.

Fabisz Wiad. o legatach. 266—8. — Encykl. Orgelbr. IV. 631. Czartor.

Buquoy (Buequoi) Jan z Longueval de Vaux. Pohlen nach seiner bisherigen geographischen, politischen, statistischen, physikalischen und kirchlichen Beschaffenheit. 1796. Bunzlau gedruckt und zu finden bei Christ. Wilh. Reimers, Waisenhausbuchdrucker. w 8ce, str. 269.

Autor w przedmowie mówi, że Polska tak jest bliską jego rodakom Szlązakom, iż godzi się ją poznać. Oświadcza, że w niektórych okolicach naszego Szlązka lud mówi po polsku i zachowuje polski obyczaj. Mówi, że krótko daje tytuł Polen tak, jak przed laty dał tytuły swym pracom Frankreich, Türkei. Powiada, że do swej pracy nie mógł dostać Solignaca. Wydawał to miesięcznemi zeszytami po dwa arkusze. Rozpoczyna Geografią Polski. — Stolice. Powietrze. Przyroda. Mieszkańcy. Żywność, obyczaje, choroby, kołtun, Uprawa, Przemysł, Sztuki, Nauki, Monety, Religia, Dwór królewski, Dochody, Wojskowość, Dzieje, Forma rządu, Podział kraju, a w 14. rozdziale: Co czyni teraz właściwa Polska. Kończy wyrazami Kobierzyckiego: Tu felix Austria nube. O nim to widocznie ale niedokładnie pisze Wurzbach (Biogr. Lexic. II. 200). Zwał się Jan Buquoy von Lonqueval de Vaux urodzony w Pradze 1741 r. a zmarły 11. Kwiet. 1803 r. On zajmował się szkołami i młodzieżą. Inne prace szlązkiego Buquoy wymienia Thomas J. G. Handb. der Liter. v Schlesien 1824. str. 42, 96, 150, 245, 266. lecz dzieła historyczne nie dotyczące Szlązka pomija. Ten zajmował się instytutem domu sierót. Dzieło o Polsce, drukował w drukarni tegoż domu sierot.

Branic. — Jagiell. — Ossol. — Raczyńs. — Zielińs.

Buquoi Karol Bonawentura von Lenqueval (1571 † 1621). ob. Vernulaeus Nicol. (Laus posthuma 1623).

Buraki ob. Aszard J. E. (1799).

Burattini ob. Boratyni.

niversitate Friburgensi ordinario Sanctae Theologiae professore. Coloniae 1671 impressae nunc vero cum facultate reimpressae, Leopoli Typis Confratern: SSS. Trinitatis 1755. w 8ce, str. 591. i 14 kart indexu rerum. Drohob.
Jocher 4337.

— Tres centuriae selectorum casuum conscientiae authore Adamo Burghaber Soc. Jesu editae, nunc vero reimpressae Illustriss: et Reverend: D. D. Ignatio in Krasiczyn S. R. J. Comiti Krasicki Custodi Metropol: Leopol: Praeposit. Cath: Premisl: Abbati Coadjutori Wąchoc: Tribunalis Regni Praesident: per Adalbertum Szylarski Canonic. Leopol. dicatae. Leopoli. typis Confraternit: SSS. Trinit. 1765. w 8ce, str. 591. i kart 19. z miedzioryt. przez Żukowskiego.
Czartor. — Ossol.

— Tres centuriae selectorum casuum conscientiae autore Adamo Burghaber Soc. Jesu dedicatae 1671. nunc vero reimpressae, Illustr: Excellent: et Reverend: D. D. Crispino de Cieszkow Cieszkowski Episcopo Nissensi, Custodi Archicathedr. Metropol: Vicario in spiritualibus et Officiali general. Leopolien. etc. etc. per Adalbertum Szylarski Canonicum Leopoliensem in actu Consecrationis ad praefatum Episcopatum dicatae anno 1773. Leopoli, typis Confraternitatis SSS. Trinitat. 1773. w 8ce, k. 3. str. 591. i k. 14. Ossol. — Uniw. lwows.

— Ob. Sczawiński Paweł Ludw. (Quantitas 1644).

BURGHART Gottfried Heinrich D. (1705 † 16 Lipca 1771). Der Anno 965 am 5 Merz getaufte Pohlnisch- und Schlesische Herzog Miecislaus I. oder das zum Christenthum öffentlich bekehrte Schlesien, ein Schauspiel. Brieg, Johann Ernst Tramp, 1765. w 8ce.
Thomas Handb. Schles. s. 338.
Raczyńs.

(Burghard Joh.) Nuptiis auspicatissimis Johannis Burghardi sponsi et Mariae Magdalenae Baccaraliae sponsae Fraustadii 13 Mai. Anno Sal. 1642. festive agundis congratulantur fautores et amici. Lesznae Polonor: typis Wigandi Funcci. w 4ce, 8 kartek.
Wiersze łacińskie i niemieckie. Pomiędzy autorami łacińskich są także: Samuel Specht Illustriss. Comit. Lescin. Secretarius, Sebast. Macer. Gymn. Lesnens. Cons. Wrocław.

Burghhaus Nicolaus obacz Heuelius Nic. (Burghausio 1632).

BURGHOFF Higler. Elucidatio exemptionis et jurisdictionis Sacri Ordinis Cisterciensis in qua Summorum Pontificum Bullae Cardinalium Declarationes ..... elucidantur ..... Authore R. P. Higlero Burghoff. Superior. permissu Pragae, in officina typographica Urbani Goliasch MDCLIV. (1654.) Olivae Reimpressum. MDCLXXXVIII. (1688). w 8ce, k. 3. s. 234. i ind. k. 20.
Krasińs. — Warsz. Uniw.

BURGI Genuensis Petrus Baptista. De bello suecico commentarii, quibus Gustavi Adolphi, Suecorum Regis, in Germaniam expeditio, usque ad ipsius mortem comprehenditur. Editio ultima castigatior. Leodii 1639. w 12ce.
Branic.

— Toż, tenże tytuł ..... Editio ultima figuris aeneis adornata. Leodii, apud Henricum Edelmannum anno CIƆIƆCXLIII. (1643). Superiorum permissu. w 12ce, k. 3. str. 424. z portretami sztychowanemi. (wizer. Władysława IV.).
Jagiell.

BURGLEWICZ Andreas. Medulla precum sive orationes ex variis authoribus probatis et approbatis per Andream Burglewicz in alma Universitate Cracoviensi laureatum, Notarium Apostolicum, Curatũ Lubosensẽ et Exorcistam cum additamento de signis cognoscẽdi doemoniacos et maleficiatos, ac de remediis cõtra daemonia et maleficia collectae. Superiorum permissu impressae. A. D. 1744. Posnaniae, typis Academicis. w 12ce, k. 4. str. 85. i k. 3.
Do nabożeństwa. Dedyk. Joanni Bogusławski praeposito Wronecensi Lvovecensi decano. Dedykacyą podpisał autor: A. B. in A. U. C. L. N. A. C. J. et E. Obejmuje Precationes devotae, a po nich na ostatnich trzech kartach Additamentum de signis, quibus cognoscuntur doemoniaci et

Approbatę dają jezuici (Ad. Naruszewicz) w Warszawie, d. 5. Stycznia 1766. — Młocki w dedykacyi do króla mówi, że tenże kilka miesięcy temu zaszczycił upodobaniem inną i pierwszą jego pracę w języku francuzkim. Nigdzie nie wskazano, że to jest tłumaczeniem z Burlamaquiego. Jagiell.

— Toż, tenże tytuł: .... Edycya druga. W Wilnie, w Drukarni Królewskiey Akademickiey 1779. w 8ce, k. 4. str. 242. i Rej. k. 6.

Krasszews. Wilno IV. 332. — Bentk. Hist. lit. II. 35.

Branic. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Zieliński.

Burleszki albo żarty dla kompanów. 1649. ob. Nowokracki Cadesylan.

Burliabled Polonois le Prince ob. Jones Paul (1775).

BURMANN Petrus (Starszy) (1668 † 31 Marca 1741). Sylloges epistolarum a viris illustribus scriptarum tomi V. collec: et digestae per Petrum Burmannum. Leidae 1727. w 4ce. T. I. k. 3. str. 766. k. 1. T. II. s. 837. (Epistolae Justi Lipsii). T. III. (Heinsii, Gronovii, Vossii, Ulitii, Schlichtenhorstii, Fabricii, Spanhemii) str. 892. T. IV. (N. Heinsii, J. G. Graevii, J. Perizonii) str. 829. T. V. (N. Heinsii) k. 12., str. 860.

Zbiór obcy nas zaledwie nieco obchodzić mogący, lubo Załuski wiele w nim zapowiada. Obejmuje te drobiazgi: Andreas Episc. Vratisl. Lipsio s. 623. — Bircovius Fabian. Lipsio II. 15. — Possevinus Ant. Lipsio II. 45. — Rescius Stan. Lipsio s. 651. Wspomnieni w tym zbiorze: Critius Andr. III. 801 — 2. — Niegossevius II. 20. — Prochnickius II. 178. — Pruchnisky Andreas I. 610. — Rescius Stan. I. 76, 78, 82, 651 i II. 76. — Sienauwski Prokop. I. 610. — Simo Simonides poeta II. 71. IV. 410. — Solicovius Dem. II. 65. — Slupecius Baro Polonus. I. 582. — Wołłowicsius I. 717. — Poloni judaei II. 20. — Sigismundi Poloni nuptiae cum Austriaca I. 428. — Amphitheatrum honoris Bonarscium I. 884. — Alnpeckius Joh. (Lipsio) II. 69.

„Burmann Piotr ale starszy listów swoich wydał „Syllogen“ w pięciu tomach (Leidae 1727). Tu jest siła listow Polaków czy pisanych do Polaków.“

Zał. Bibl. hist. 1832. str. 135.

Wiedeńs. Uniwers.

Burmistrz z Woytem obacz Vergis (1790).

Burmistrz poznański, ob. J. L. M. (Komed. 1782).

Burmistrz (Bürgermeister) ob. Gdańsk (1717, 1719, 1764) — Toruń (1769) — Tóbolski J. J. (Krakowa 1751).

BURNIEWICZ Szymon Kazimierz. Harmonya życzliwych głosów. Do J. M. P. Jana Sołtana Sędz. Rzeczyckiego Star. Propoyskiego etc. etc. (sygnat. E). fol. 1. k. (wiersz).

Kartka jedna środkowa, fragment z broszury w zbiorach Hr. Pusłowskiego.

Z. Pusłowsk.

— Łabędź Jaśnie Wielmożney JE. Mści Panny Konstanciey Zawiszanki na Baksztach, Marszałkowney nadworney W. X. Lit. do swietno przy weselnym akcie kwitnącey wiosny Jaśnie Wielmożnego J. Mci Pana Felixa Paca Podkomorzego W. X. Lit. Starosty Bracławskiego, Dziśnenskiego, Dawgieliskiego etc. etc. przyłączony tymże Jch Mościom Panom Oblubiencom przez Kazimierza Simona Burniewicza Theologa w Akademii Wilenskiey ofiarowany. W Wilnie, w drukarni akademickiey Soc. Jesu. Roku 1651. miesiąca Junij 5. folio, k. 4.

Jos. Wolff. Pacowie 1885. s. 105.

Ossol.

— Ver nuptiale inter Illustriss. ac Magnificum Dominum D. Felicem Pac M. D. L. Succamerarium Capitaneum Braslav. Dzisnensem, Daugieliscensem et Illustrissimam Dńam D. Constantiam Zawiszanka, Illustriss. Domini D. Christophori Zawisza, de Bakszty. M. D. L. Curiae Marschalis Praefecti Brastianensi et Jezieriscensis filiam fortunatissimos sponsos efflorescens iisdemq; per Casimirum Simonum Burniewicz Theologum in Academ. Vilnensi dedicata. Vilnae, typis academicis Soc. Jesu. A. D. 1651. Junij 5. fol. kart 1.

Ossol.

— Zodiacus Tiszkievicianus per quem gentilitia Luna Illustrissimi Domini D. Antonii Tiszkiewicz Marschalci Curiae M. D. L. Wilkomiriensis et Opsensis Capitanei, nec non Brestia-

iensis Oeconomiae Administratoris, gloiosè decursum ad aeternitatis plenilulium peruenit. Funebri panegyri reraesentatus, a Simone Casimiro Burniewicz Theol: in Acad: Vilnensi Auditore. Vilnae, typis academicis Soc: Jesu. Anno Domini, 1650. folio, kart nlb. 13.

Ad Georg. Tisskiewicz .ep. Viln. et Christoph. Tyszkiewicz Capitaneum Zytomiriensem. Jagiell. — Ossol.

— Zodiak herbowy przez ktory oyczysty xiężyc Jaśnie Wielmożnego Jego Mośći Páná Pana Antoniego Jana Tyszkiewicza Marszałka Nadwornego, W. X. Lit: Wilkomirskiego, Opeskiego etc. Starosty Oekonomiey Brzeskiey Administratora. Szczęśliwie przebieżawszy. W pełni wieczności stanął, Rymem polskim opisany. Przez Simona Kazimierza Burniewicza Theol: w Akademiey Wilenskiey auditora. W Wilnie, w drukarni Akad: R. P. 1650. Mieśiącá Maia dnia 12. fol. kart 8.

Dedykacya wierszem do Kryst. Szweykowskiey Tyszkiewiczowey marszałk. Jagiell. — Ossol.

BURNOMISSA Jerzy (Bornemisza). O dobywaniu Agry y o porazce po wzięciu iego. List niektórego Rotmistrza węgierskiego Jerzego Burnomisy pisany do Jego Mości Pana Pawła Kosuckiego, z łacińskiego na polski przełożony. B. r. m. i dr. (Kraków u Łazarza około 1597). w 4ce, k. nlb. 5. (dr. goc.).

Datowany z Bartusalwy d. 2. listop. 1596 r. Nie ma osobnej karty tytułowej. Wiszniew. H. l. VIII. 47. 78. — Maciej. Piśm. II. 53.

— Ob. Dormann Tom. (In nova Tyberis 1591).

Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

BURNOWSKI Innocenty X. Inwestygacya górnolotney Sapieżyńskiey strzały przez heroiczne cnoty y pobożność chrześciańskiego życia Jaśnie Wielmoznego Jmci Pana Jozefa Franciszka Sapiehy hrábi ná Láchowiczách, Sápiezynie, Boćkách etc. dziedzicznego Páná ná Trośćienicy, Turowie, Rośi, Prátolinie itd. Podskárbiego Wielkiego Xięstwá Litewskiego, Káwalerá Orła Białego. Fundatora Konwentu Boćkowskiego OO. Reformatów miłośćiwego. Fatalnym śmierći impulsem do mety nieśmiertelney wieczności dążącey jasno-świetnemi trzydniowego pogrzebowego aktu lustrami w Boćkach w kośćiele OO. Reformatów prowincyi Wielko-Polskiey oswiecona przez X. Innocentego Burnowskiego, Gwardyana aktuálnego tegoż Konwentu; kaznodzieyską cyrkumspekcyą uczyniona roku páńskiego 1744. dnia 3. Wrześniá. a zá rekwizycyą Jáśnie Wielmożnego domu fundatorskiego, y dozwoleniem Zwierzchnośći z pod ćieniów drukárskiey prásy do reflexyi podana. W Warszawie. w drukárni J. K. Mći y Rzeczypospolitey Kolleg. Soc. Jesu. 1745. folio, z przodu 3 arkusze i 48 stron.

Na odwrocie tytułu Gryf i Strzała i pod nim 8. w. pols. Prowincya W. Polska OO. Reformatów przypisała Krystynie z Branickich Sapieżynie Podskarbinie żonie zmarłego. W tem kazaniu nie ma żádnych szczegółów do żywota zmarłego.

Kognowicki. Żywot II. 393. Jagiell.

BURRIDGE Richard. Gazettiers. London. 1704. w 12ce.

Od str. 90 do 123. jest opis wojny szwedzkiej za Karola XII.

Załuski Bibl. Histor. 95.

Bursa Garwasciana abo fundacya ob. Garwaski Stanisław (1637).

BURSKI Adam († 1611 d. 15 lut.). Dialectica Ciceronis, quae disperse in scriptis reliquit, maxime ex Stoicorum sententia, cum commentariis quibus ea partim supplentur, partim illustrantur. Opus non solùm ad intelligenda Ciceronis scripta, sed etiam multorum veterum auctorum, ac in his Theologorum, Jurisconsultorum, Medicorum ac Philosophorum, imprimis utile. Adamus Bursius Academiae Samosciensis Professor, composuit. Cum Privil. Pont. Sanctit. et Maiestatis Regiae. Samosci Martin. Lenscius, Acad. Typogr. excudebat. Anno Domini M. DC. IV. (1604). w 4ce, k. 12. str. 470. i k. 8.

Przypisane Tomasz. Zamojskiemu. Ex Hippeo Samosciano 11. Kalend. Januar. an. 1604. Potem: Exempla privilegiorum et censura. W pierwszem, pismo Klemensa VIII. z Rzymu d. 29. listop. 1594. dające

przywilej drukarni w Zamościu, w drugiem Zygmunta III. przywilej drukarni i zabronienie przedruków pod karą 3000. zł. węgiers. i konfiskaty. Idzie przywilej z 28. Juni 1604. ex delegatione et commissione, mocą którego Klaud. Rangonius Nuncyusz daje Janowi Zamojskiemu pozwolenie na druk dzieł: Adama Bursiusa, Dialectica i Szym. Birkowskiego De verborum collocatione z Dionis. Halikarnaskiego. Następnie idzie: Ordo ac via et capita dialecticae Stoicorum verbis Ciceronis comprehensa. Capita sequentium libri III. i wiersz Szymona Szymonowicza.
Janoc. I. 29. — Sołtykowicz O stanie Ak. — Bentk. Hist. lit. — Jocher 575. — Debure Cataloque d. Valliere. N. 2330. — Duńczewski Herbarz I. 231. (Jan Zamojski Dyalektykę Cycerona pod A. Bursyusza imieniem wydał).
Chreptow. — Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Notae in officia Ciceronis et ethicam Aristotelis.

Chodynicki Dykcyon. I. 63.

— Oratio funebris in anniversario depositionis Illustrissimi Joannis Zamoscii Regni Poloniae supremi Cancellarij, et exercitum Ducis generalis. etc. Ab Adamo Bursio, Academiae Samoscien. Professore, habita Junij V. A. D. 1606. Samosci Martinus Lenscius Typogr. Acad. excudebat. Anno Domini M. DC. VI. (1606). w 4ce, kart 22.

Ded. Georg. Zamoyski episc. Chełm.
Akad. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

— Toż samo pod odmiennym napisem w zbiorze poezyi Simona Simonidesa drukowany w Lugdunie r. 1619. w 12ce.

— Toż: .... Vita et obitus Illustr. herois Joan. Zamoscii Regni Poloniae Cancell. Supremi et exercituum Ducis generalis authore.... Cracoviae 1619. w 8ce, od str. 65—126.

(Jest w dziele Simonidesa Poemata aurea).

— Ob. Jaskier (Speculum Saxonum 1602) — Ołtarzewski Stan. (Epos 1637) — Szymonowicz Szymon (Poemata aurea 1619) — Ursinus Jan (Grammatica methodica 1592) — Zamojski Jan (Stemma 1609).

Wiszniew. H. lit. IV. 186. VII. 522. — Jankow. Krótki rys. 202. — Sobieszcz. w Encykl. Pow. IV. 662—3. — Potocki Pochw. Szymonow. 30. — Mecherzyń. Hist. wym. II. 583—4. — Carlancas Hist. nauk. wysw. 1766. — Muczkow. Statuta 241. — Sierpiński w Nadwiślaninie 1841. T. I. 40—6. — Chodynicki Dykcyon. 61. — Bentkow. Hist. lit. II. 20—2. 213. — Sołtykow. o Akad. 429—39. — Siarczyński Obraz. I. 54—6. — Waszkiewicz Prawidł. logiki 1830. Wilno. s. 115. — Janocki Specimen. Cat. codic. s. 119., Nachr. I. 19. — Janociana I. 27—31. — Bandtkie Zbiór rozpraw 138—9. — Chromiń. O literat. 62. — Grabow. Staroż. histor. I. 370. — Wiszniew. Met. Bakona str. XXI. — Starowol. Script. Polon. 1627. s. 169. — Jaroński. O filozof. III. 53. 56. 65. 81. — Lipsius Epistol. select. 1611. s. 56. — Maciej. Piśmienn. II. 109. i 824. III. Dodat. 299.

BURSSIUS Clemens. Musarum gamicarum gratulatio, quam auspicatis thalamis nobilissimi verisque virtutum ornamentis conspicui juvenis Dn. Amandi de Vestenstein: et pudicissimae lepidissimaeque puellae Catharinae Oswaldianae, sponsorum selectissimorum omnique omnium laude dignissimorum: consecrabat accinebatque Clemens Burssius scholae Mariaeburgensium conrector, chorique musici praefectus. Anno 1600. mense Augusto die 11. Dantisci, typis Rhodianis. w 4ce, 5 k. nlb.

Niesiec. III. 148.

BURSKI Sebastyan Antoni. Acros sublimis honoris, eximiâ virtute et eruditione Clarissimo Domino, D. M. Stanislao Antonio Łopacki, Philosophiae et Medicinae Doctori. Dum inter Clarissimos Dominos Doctores et Professores. Facultatis medicae. In peraugusta, ac celeberrima Universitate Cracouiensi, et in publica Illustrium, Dignissimorum Hospitum facie, pro loco capessendo, ritu solenni responderet. Officiosi calami et gratulationis ergo a M. Sebastiano Antonio Burski, Philosophiae Doctore et Professore in Uniuersitate Cracouiensi Scholae B. M. V. in Circulo Seniore. In apricum praesentatum. Anno Domini 1691. die verò 18. Septembris. Cracoviae. Ex officina Francisci Cezary, S. R. M. Illustr: ac Rnd: Dni Episcopi Crac. ducis Seueriae, nec non Schol. Novoduor: typogr. (1691). fol. k. 5. (wierszem nakamiennym).

Jagiell. — Krasiń. — Ossol.

szowic de evictione disputaturo ode. Na końcu: Sub auspiciis Dan. Sigonii Rectoris. Jagiell. — Ossol.

— Συγχαρμα Admodum Reverendo Domino Martino Gilewski, Decano S. Floriani, Sanctae Sedis Apostolicae Protonotario, etc. etc. ejus festivitatis die quo pro loco inter S. Theologiae doctores in celebri Academia Cracoviensi obtinendo, publicam disputationem habuit, oblatum. A Matthia Burszowic artium et philosophiae Baccalaureo. Chronostichon. CLarVs GILeVIVS qVo ConDeCoratVs honore ALto DoCtorIs Laeta trophaea refert. Cracoviae, in officina Francisci Caesarij, Anno Dni. 1628. w 4ce, k. 4. Jagiell.

— Ob. Cynerski Jan (Ode 1637) — Czaplic Stan. (1638) — Goliński Grz. (Charites 1631) — Karyński Laurentius (1638) — Litzner N. (Sygharma ei oblatum 1637) — Pudłowski Stanisław (Quaestio 1638) — Wolski Joan. Fr. (Cursus philos. 1635).

Bursztyn ob. Acta Borussia 1730. T. I. s. 41—59. 116. 203. Hermann Daniel (1600).

Bursztynowanie ob. Turno Szczepan (O dziwnych bursztynowania skutkach 1766).

Bursztynie (W) pszczółka ob. Sitański F. (1627).

Bury Jakób ob. Bazylianki (Sprawa 1776).

Buryan Szchampach Henr. ob. Malicki J. K. (Złota wolność).

(BURZYŃSKA Cycylia z Zabow). Przełożenie Interessu JW. Cycylij z Zabow Burzyńskiey Staróściney Brasławskiey z dokładem jey Opiekunow. z JJ. WW. Ludwikiem i Rafałem Rokickiemi Kasztelanicami Mińskiemi, Anną z Wołłowiczow Platerową Staróściną Subocką, oraz z dalszemi w Zapozwach wyrażonemi. (Wilno, 1799). fol. 1 k.

Dopisano: Tadeusz Odyniec Nott. Wileńs. Adwok. Sądu Gł. Litt. (prowadzący ten proces).
Proces o dług 6000. zł. pols.
Jagiell. — Wileńs.

Burzyńska Józefa z Platerów ob. Burzyński Ignacy (Mowa 1778) — Kaliński X. Wilchelm (Kazanie pogrzeb. 1778).

Burzyńska Maryanna z Kopciów ob. Zrzęlski Jan (Firmament 1745).

BURZYŃSKI Ignacy. Głos JW. wojewodzica minskiego, posła powiatu Brasławskiego, delegowanego do weyrzenia w czynności kommissyi Skarbu koronnego na sessyi Seymowey w Izbie Senatorskiey dnia 26. października 1786 roku miany. (Warszawa). Na końcu: w drukarni Piotra Dufour Kons. nadw. J. K. Mci Dyr. drukarni Korp. Kad. i uprzywilejowanego na Awizki czyli Doniesienia tygodniowe. fol. 1 k.

Powiada, że Percepta dochodów do 646,848 złot. pomnożona. Remanent od przeszłego Seymowego rachunku do 118,282 złp. podwyższony, a skład zboża po magazynach do 235,692 złp. założony. Rzuca pytania, czy przychód w Pogłównem żydowskiem, lubo pomnożony, nie jest jeszcze przemysłem tego chytrego narodu uszkodzony. Czyli opłata roczna z Torunia i Gdańska jest dostateczna. W końcu proponuje podwyższenie pensyi dla Podskarbiego i o wdanie się do Dworu Berlińskiego końcem uwolnienia z pod kancyi dóbr tego ministra. Jagiell.

— Mowa w czasie pogrzebu Jasnie Wielmozney Jmsc Pani Jozefy z Platerow Burzynskiey Woiewodziny Minskiey od syna Wielmoznego Jmsc Pana Ignacego z Burzyna Burzynskiego Woiewodzica Minskiego, Starosty Krasnosielskiego y Zahalskiego w Kosciele WW. JXX. Missyonarzów w Wilnie miana. Rok 1778. Dnia 10 Marca. w 4ce, kart 4. Jagiell.

Burzyński Laurentius Franciscus ob. Filipowicz Teodor (1749).

BURZYŃSKI Marcin. Vinculum genthliacum scriptum Nicolao Mielecki de Mielieci abbati Tynecensi, a Martino Burziński Nobili Polono. Olomucii Handel 1601. w 4ce.

Burzyński Prosper obacz Janowski Felix (1790).

BURZYŃSKI Stanisław, Instygator Lit. Kasztelan Brzeski, Smoleński. X. Soc. Jesu (1706 † 15 Maja 1775). Academia et Universitas Vilnensis So-

ietatis Jesu. Privilegiis, Constitutionibus, Decretis erecta, aucta, roborata, n Judiciis Assessorialibus Postcurialibus S. R. .Maiestatis nuper recognita. nunc n lucem publicam proposita. Anno Domini MDCCXXXVIII (1738). B. m. dr. fol. kart 2. ark. A do I. i kart 6. razem 25 k.).

Na odwrocie tytułu list Stan. Burzyńskiego z Woysłomia d. 15. Julii 1738. do Praefekta typogr. Akad. Wileńs. S. J, w którym prosi, by papiery te dotykające Soc. J. i Schol. Piar. kazał sinè mora przedrukować i co za expens na to potrzebny będzie, per latorem oznajmić, upewniając niezawodną impensorum restitutionem. Rozpoczyna: Regestrum privilegiorum w liczbie 23. Kończy Dekret ex actoratu Burzyńskiego ferowany in contumaciam na zawarcie szkół pijarskich.

Jocher I. N. 1807. str. 346.

Jagiell. — Krasińs.

Do tego sporu należy broszura:

— Na skrypt wydány pod tytułem: Academia Vilnensis etc. Respons dowodzący dwoch kategoryi, Pierwsza: Dla czego Akádemia Wileńska przegráłá swoię sprâwę, z XX. Scholarum Piarum, w Rzymie, przed Stolicą S. Apostolską. Druga: Kto wćiągnął tę sprawę in forum Ecclesiasticum. Z Suppliką Ad Clementiam et Justitiam Judicij; y z przydátkiem Sapientissimi Consilij Cardinalis Rychelii Ministri Galliae. Anno 1738. w Warszawie w drukárni J. K. M. y Rzeczypospolitey XX. Scholarum Piarum. fol. kart dołem numerowanych 10. i k. tyt. (końca brak).

Pismo z powodu wydanego od Jezuitów: Academia et Universitas Vilnensis Soc. Jesu etc. A. D. 1738. który jezuici na Sejmie tegoż roku Senatorom i Posłom rozdali. Między innemi jest tu zarzut (str. 8) że Jezuici przegrawszy sprawę w Rzymie, przywilej króla Augusta w Pacta Conventa ukradkiem i podstępnie, (clandestine et subreptitie) wsunęli. Początek zatargów tych był od jezuitów, którzy pozwali Pijarów do Nuncyatury r. 1723. w Oktobrze i apelowali do Ojca S. r. 1724. Na końcu dodano: Sapientissimum Consilium, i Summaryusz Dokumentow.

Kraszews. Wilno IV. 225.

Chreptow. — Jagiell.

— Apologia Academiae et Universitatis Vilnensis adversus Scholas Pias. Anno 1738. fol. 3 ark.

Jest to odpowiedź Stanisława Burzyńskiego Instygatora W. X. Lit. na pismo wydane przeciw publikacyi p. t.: Academia et Univer. Vilnensis w sprawie Pijarów przeciw Jezuitom.

Janocki Pol I. 11. — Jocher 1808. mylnie zowie Bucyńskiego autorem.

— Decisiones causarum inter Academiam Vilnensem, adversus Scholas Pias, factae, a Seren. Augusto III. Poloniarum Rege 1738. fol. $1^1/_2$ ark.

Wydane przez tegoż Burzyńskiego.

Jocher 1809. mylnie tworzy Bucyńskiego.

— Replika, Ná dwoiską Kátegorią przećiw Skryptowi, pod tytułem: Academia et Universitas Vilnensis, wydanemu, podaną. B. m. dr. (Wilno 1738) fol. ark. A—C_2. (kart 6). Bez osobn. tytułu.

Na końcu podpisany Stan. Burzyński Instygator. Jest to odpowiedź na pismo: Na skrypt.

Jagiell. — Ossol. — Wileńs.

— Dekret Augusta III. ex actoratu Ur. Stanisława Burzyńskiego Instygatora W. X. L. z Wielebnemi XX. Soc. Jesu Collegium Wileńskiego i całą Akademią Wileńską oczewisty — a Wiel. XX. Scholarum Piarum Wileńskiemi Gieranońskiemi i Błotniańskiemi zawarcie szkół in contumatiam ferowany. Dan w Brześciu Litewskim 25 Marca 1738. i dan w Dreznie 23 Maja 1737. fol. k. nlb. 6. (Dekret 1-szy).

Warsz. Uniw.

— Dekret Jego K. Mci Zadworny Wielkiego Xięstwa Litewskiego ex actoratu urodzonego Stanisława na Burzynie Burzyńskiego Instigatora W. X. L. z WW. XX. Soc. Jesu Collegium Wileńskiego y całą Akademią Wileńską oraz z WW. XX. Piarami Scholarum o Szkół otwarcie w Wilnie et in vicinia contra Jnstitutiones et Priuilegia in praeiudicium Akademii Wileńskiey. Ferowany w Brześciu Litewskim. Anno Domini MDCCXXXVIII. (1738). Die XXVIII. Marca. fol. k. 9.

(Dekret drugi).

Ossol. — Warsz. Uniw.

— Dekret Augusta III. z d. 22. Octobra 1738. w sprawie Stanisława Burzyńskiego Instygatora przeciw XX.

Jezuitom i Piarom o zamknięcie szkół. B. w. m. i r. fol. kart 3.
Warsz. Uniw.

— Dekreta i Reskrypta J. K. M. w sprawie WImci P. Stanisława z Burzyna Burzyńskiego. Dekret Trzeci w sprawie JW. P. Burzyńskiego etc. z Jezuitami Akad. Wil. oczewisty a z XX. Piarami kontumacyjny, otrzymany w r. 1739. w Marcu 18 dn. k. nlb. z tyt. 5. folio, herb w tytule.
Krasińs. — Warsz. Uniw. — Wileńs. Bibl.

— Dekret czwarty w sprawie W. Jmci P. Stan. z Burzyna Burzyńskiego Instyg. W X. Lit. Na WW. XX. Schol. Piar. Wileńsk. Błotniańskich y Gieranońskich Konwentów kontumacyjny w r. p. 1740. w mies. Januar. 11 dnia. fol. k. 4 nlb. Warsz. Uniw.

— Dekret piąty w sprawie W. J. M. P. Stanisława z Burzyna Burzyńskiego Instygatora W. X. Litewskiego. Na WW. XX. Scholarum Piarum Wileńskiego, Błotniańskich y Gieranonskich Konwentów y na innych JMciów. w r. p. 1740 miesiąca Novembra 18 dnia r. 1740. fol. k. 5.
Datowany w Warszawie.
Krasińs. — Ossol.

— Toż: .... Dekret 6ty (jak wyżej) w r. p. 1744. mies. marca 28 dnia. fol. k. 4. Krasińs. — Warsz. Uniw.

— W Sprawie Stanisława Burzyńskiego Instyg. W. X. Lit. z XX. Wileńskiemi, Błotniańskiemi i Gieranońskiemi Piarami reskrypta J. Kr. Mości Aug. III. Pana Nasz. Miłościwego do różnych wydane, teraz po piątym w Sądach J. Kr. M. zadwornych Assesorskich na zniesienie y zamknięcie perpetuis temporibus Szkoł pomienionych tychże XX. Piarów otrzymanym dekrecie prócz dawnieyszych w teyże sprawie świeżo zebrane. Bez wyr. m. dr. i r. (od 1737—1750). fol.
Każdy dekret osobno drukowany ma po 1. karcie; razem 6. dekretów.
Warsz. Uniw.

— Mowa JW. Jmci P. Stanisława z Burzyna Burzyńskiego Kasztel. Smoleń. dziękująca Królowi Jmci za wywyższenie z Brzeskiego na Smoleńskie krzesło, miana w Warszawie podczas senatus consilium zaszłym w r. 1758. w 4ce, str. nlb. 2.
Toż samo w: Mowy wyborne II. 229—231.
Krasińs.

— Mowa o wzajemnych Sędziów ku stronom i stron ku sędziom obowiązkach r. 1766. Paźdź. 11.
W Mowy Wyborne Wilno 1784. II. str. 137—152.

— Musa e Sacro Monte religiosa videlicet 1mae et 2dae probationis domo, ubi rhetorum Soc. Jesu privatum est studium. Illustrissimo, Excellentissimo D. Ignatio Jacobo de Magnis Ducibus Roxolanis Massalski Episcopo Vilnensi domino clementissimo post collatos SS. Ordines R. P. Stanislao Burzyński Nov: Societ: Jesu ad aedes palatii ejusdem celsissimi Praesidis grates humillimas persolvens. Bez w. m. i r. (Vilnae 1766?) w 4ce, str. 4.

— Zebranie Wszystkich Seymow y Praw Polskich ad Statum ściągaiących się które od początku Seymowania aż do naszych czasow są postanowione, przez Stanisława z Burzyna Burzynskiego Niegdyś Kasztelana Smoleńskiego. w Drukarni J. K. MCI y Rzepltey w Kollegium XX. Jezuitow. Roku 1765. w 8ce, kart 3. str. 447. i Rej. k. 12.
Dedyk. Królowi przez Tadeusza Burzyńskiego, Kaszt. Smoleńsk.
Dodany portret Stan. Aug. ryt. Marstalla.
Akad. — Chreptow. — Czetwert. — Dzików. — Jagiell. — Horodecka. — Ossol. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw. — Wileńs. — Zbór w Wilnie. — Zielińs.

— Ob. August III. (1750) — Mowy wyborne (1784) — Zrzelski Jan (Firmament praw 1745).
Janocki Polonia lit. 9—11. i Lexic. I. 16—7. — Łukaszew. Hist. szkół. I. 193. — Kraszew. Wilno IV. 255. — Sommervogel Bibliothek II. 414. — Encykl. Orgelbr. IV. 673—5. — Leipzig. Neu. Zeit. vom Gelehr. Sachen 1749. s. 221—30. — Gazeta Warszaws. 1775. N. 48. — Wolff: Senatorowie.

Burzyński Stephanus ob. Filipowicz Teodor (1749).

BURZYŃSKI Tadeusz Kasztel. Smoleński, Wojewoda Miński († 1773). Mowa JW. JP. Burzyńskiego Kasztelana Smoleńskicgo i Marszałka Głów.

Trybunału W. X. Lit. przy Limicie tegoż Trybunału kadencyi Wileńskiey miana. Wilno 1766.

Gazety Wileńskie N. XLIX.

— Positiones ex philosophia mentis et sensuum sub auspiciis Jll. D. Joannis Comitis in Koliskie et Białaczow a Malachowice Malachowski Supr. Cancellarii Regni etc. explanandae a Thadaeo Burzyński filio Castellani Smolenscensis et Leone Miączyński, filio Castellani Podlachiae in Collegio Nobil. Varsav. Soc. Jesu. A. 1758. mense Julio die XXI. Praeside R. P. Stanislao Szadurski S. J. eiusdem Philosophiae Professore. w 4ce, 3 ark.

Mizler, Acta 1756. s. 287.

— Ob. Bohomolec Franciscus (Zabawki 1765, Gratulatio restit. 1757) — Bukaty A. (Kazania 1761) — Burzyński Stan. (Zebranie Sejmów 1765) — Xerxes tragedya (1766).

Burzyński Valentinus ob. Filipowicz Teodor (1749).

BUSSAEUS Jan Soc. J. (Busée, Buys z Nimogue 1547 † 30 Maja 1611). Enchiridion Piarum meditationum in Dominicas ac festa totius anni nec non quadragesimae quatuor temporum aliasque praecipuas ferias item de Christi vita, passione, de peccatis authore primum Joanne Busaeo S. J. Theolog. nunc demum permultis meditationibus auctum ac praesertim nonnullis ad Exercitia Spiritualia ac Secessum annum per Octo vel Decem Dies accommodatis Opera ac Studio P. A. C. M. Ep. lib. Cong. Missionis Domus Culmensis. Juxta exemplar Parisiense. Prostant Gedani apud Janssones Waesbergios M. DCC. (1700). w 8ce, kart 10. str. 369. i index.

Jocher 5629 *a*.
Litery przerabiacza P. A. C. M. znaczą: Portail assis. Congreg. Mission.
Sommervogel II. 430.
Warsz. Uniw. — Wileńs.

— Toż: .... Gedani. 1709. w 12ce.

Katalog Bibl. Odnowa. Batowskiego.
Może to myłka druku zamiast 1700. Również wątpliwa jest edycya Varsaviae 1762. wymieniona przez Browna według S. Przyłęckiego.

— Toż: .... praecipuas ferias. Item de Christi Domini vita ac passione, de SS. Rosario, de beneficiis divinis, de peccatis, de quatuor novissimis, aliisq; permultis quolibet anni die ad libitum usurpandis. Opus perutile, non solùm sanctioris ac perfectioris vitae studiosis; quin etiam Parochis ad concinnandas in promptu familiares ad plebem, exhortatiunculas paratissimum. Authore Primùm Joanne Busaeo Soc. Jes. Theologo. Nunc demum permultis Meditationibus suprà alias editiones auctum, ac praesertim nonnullis ad exercitia Spiritualia seu Recollectiones per quinque, octo, vel ultra dies, accomodatum, et secundum ordinem Dominicarum ac Festorum Breviarii Romani digestum, à multis mendis typi purgatum, ac in duas partes cum suo indice, distinctum. Opera ac studio P. A. C. M. Juxta Exemplar Parisiense cum permissu superiorum, Reimpressum. Cracoviae, Typis in Palatio Episcopali, Dominico Rosenmüller, Factore suae Celsitudinis. M. D. CC. LV. (1755). w 8ce małej, 12 kartek nlb. Pars Prima str. 316. Indexu 6 k. nlb. — Pars secunda. Meditationes in varia subjecta qualibet anni die ad libitum usurpanda. Et praesertim diebus octo vel decem ad exercitia spiritualia destinatis. 1 k. nlb. str. 327. Indexu 7 stron nlb.

Jocher 5629 *b*. — Brown. s. 481.
Akad. — Jagiell. — Ossol.

— Nowy ray duszy to iest rozmyślanie nabożne na wszystkie niedziele, na swięta uroczyste, na swięta swiętych, O męce Pańskiey, O nayswiętszey Pannie y o innych rzeczach dla Duchownego pożytku z rozmaitych Autorów zebrane przez X. Symona Wysockiego S. J. W Krakowie w Drukarni Mikołaia Loba 1608. w 8ce, k. 6., s. 738. (goc. druk).

Przełożone z Enchiridion meditationum.
Jocher 5806. — Sommervogel II. 437.
Warsz. Uniw.

— Toż: .... Na polski ięzyk z francuzkiego przetłumaczony. w Warszawie. Drukował K. F. Schreiber 1682. w 8ce, str. liczb. 257. Rejestr str. 11.

Krasińs.

— Thesaurus orationum pars IV. Frid. Bartsch. 1607.

Sommervogel II. s. 480.

— Ob. Bartsch Frid. (Thesaurus precum 1607) — Zebrzydowski Bartł. (De persona 1583).

BUSBEQVIVS Avgerivs Gislenius (1522 † 28 Paźdz. 1592). Oratora Cesarza Ferdinanda Drogi Trzy. Pierwsza Konstantinopolska, pierwszą ráza. Drvga Amazianska. Trzecia Konstantinopolska wtorą ràzą. Do Solimana Cesarza Tvreckiego. Przytym Okrzyk na woynę przećiw Turkowi. Przedtym od sámego Láćińskim ięzykiem wydáne, y kilkákroć Drukiem ná świát wypuszczone, á teraz dopiero ná Polską rzecź przełożone. Są rzeczy roskoszne ku czytániu, á potrzebne ku wiedzeniu. W Wilnie, V Janá Kárcanà, Roku 1597. w 4ce, k. nlb. 3., liczb. 52.

Ded. Mikołajowi Paderzewskiemu od Jana Liciniusa Namysloviusa, datum Neogardiae, 12 Januar. a. 1597. — Na odwr. tytułu ośmiowiersz pod herbem. Droga pierwsza idzie do karty 18. Droga wtora do Azyey idzie do k. 30. Droga trzećia do Konstantynopola idzie do k. 36.
Czartor. — Jagiell. — Ossol.

Busch G. P. ob. Garczyński Stefan (1751).

Büsching Antoni Fryderyk (ur. 27 wrześ. 1724 w hrabstwie Schaumburg, um. 28 maja 1793 r. w Berlinie). Atlas de Pologne et de Lithuanie publié par Büsching; w 16 arkuszach. Królewiec 1770.

Quérard, la France litter. 1827. I. 574.

— Neue Erdbeschreibung. Erster Theil, welcher Dänemark, Norwegen, Schweden, das ganze russische Reich, Preussen, Polen, Ungarn, und die europäische Türkey, enthält. Sechste rechtmässige Auflage. Mit Röm. Kais. und Churf. Sächs. wie auch der hochlöblichen Eidgenossensch. Zürich, Glarus, Basel, Appenzell, und der löbl. Reichsstädte S. Gallen, Mühlhausen und Biel, Freyheiten. Hamburg, bey Johann Carl Bohn. 1770. w 8ce, str. XX. 1672. i 84 k. nlb. (Register und Druckfehler).

Składa się z dwóch części. Pierwsza dochodzi do str. 995. Ogarnia Dänemark, Norwegen, Schweden, Russland. Das russische Reich zaczyna się od str. 598. W tej: Die Herzogthümer Liefland und Esthland, idą od str. 677—715. Smoleńsk, str. 787—8. Klein Russland str. 788—826. Kiewsches Gouvernement str. 816.
Tom drugi części 1-ej ma osobny tytuł od strony 997.

— Neue Erdbeschreibung des ersten Theils zweyter Band, welcher Preussen, Polen, Hungarn und die europäische Türkey mit den dazu gehörigen und einverleibten Ländern, enthält.

Obejmuje:
(Das Königr. Preussen od str. 998—1054. Polen und Litauen, samt den mit ihnen verbundenen Ländern od str. 1055—1304. Das Königreich Hungarn mit den einverleibten Ländern od 1305—1500. Das Otschmannische Reich in Europa 1501—1666). B. w. m. dr. i r. (Hamburg bei Johann Carl Bohn 1770).
Czartor. — Jagiell.

— Grosse Erdbeschreibung. Dritter Band. Das europäische Russland. Mit k. k. Hofcensurfreiheit. Troppau, gedruckt bei Joseph Georg Trassler und im Verlage der Kompagnie. 1784. w 8ce, str. 460.

— Toż: .... tamże. Fünfter Band. 1785. w 8ce, str. 560. Polen und Litauen samt den mit ihnen verbundenen Ländern.

W T. III. Riga oder Liefland, idzie od str. 128. Gouvern. Reval str. 189. Smoleńsk. str. 367. Klein Russland od str. 387. Neu Russland s. 439. — W T. V. od str. 5—10. rzecz o mapach Polski. Lithauen idzie od str. 182. Russland od str. 227. Galizien od str. 226. Od str. 297. idzie Das otschmanische Reich in Europa. Od str. 502. Bessarabia, Mołdawia i Wołoszczyzna. Jagiell.

— Erdbeschreibung 1—13. Thle. Hamburg 1788. 2. Thl. Ost und West-Preussen, Polen u. Lithauen, Galizien u. Lodomerien, Ungarn, die denselben einverleibten Reiche u. Siebenbürgen, Raguza u. das osmanische Reich. 1788. w 8ce.

— Erläuterung zu dem 18. Theil des Magazines für die neue Historie und Geographie von D. Anton Fried-

kuls Anschläge und Begebenheiten. str. 279—302. — Th. XVI. 1782. Polen, artykuł częścią drukowany w roczniku 8. i 9. Büschinga: Wöchentliche Nachrichten. Autor nie wiadomy, prawdopodobnie wojskowy, pracę tę posłał Büschingowi pruską pocztą. Obejmuje od str. 1—233. Politische Rechnungen. Zählungen der Städte und Güter. Volksmenge in Krakow. Einfuhr und Ausfuhr im J. 1776. Stempelbogen. Civil- und Militär-Ausgaben. Einnahmen. Schulden. Armee. Wappen. Kirchen. Silber der ehemaligen Jesuiten. Anecdotes et pensées historiques 1774. — Th. XVII. 1783. Polen od str. 535—580. (Münzsorten. Stempelpapier. Einnahmen und Ausgaben 1780 — 82. Rauchfangs-Gelder. Erziehung. Fundation. L'état de l'ordre de Malthe). — Th. XVIII. 1783. Vorrede (Kaufmann Contra Manifest). Polen str. 111—650. (Büsching: Neueste Geschichte der evangelischen beyder Confessionen in König. Polen und Litauen). — Theil XIX. 1785. Pohlen str. 449—592. Tabelle aller hohen Oefen wo Eisen gegossen wird. Berechnung der Kron Schatzkommission auf den Reichstag 1784. Neueste Geschichte der evangel. beyder Confessionen. — Th. XX. 1786. Deutschland. Copie du Memoire présenté à la Cour de Suède par l'Envoyé du Roi de Pologne Mr. le Baron de Sacken. 15. Octob. 1756. str. 249—251. Réponse à Mr. Sacken. s. 255. Polen und Litauen str. 307—326. Einnahmen. Kriegsétat. Juden-Zahl. Commerce de Cherson avec l'Ukraine polonois 1784. Preussen. Motiven zur Annehmung des königl. Titels in Preussen str. 204—214. Jagiell.

— Pohlen und die Europeische Türkey geographisch beschrieben von D. Anton Friedrich Büsching, k. preussischen Oberconsistorialrathe. Wien, im Verlage bey Franz Anton Schrämbl 1792. w 16ce, str. 560.

Dzików. — Ossol.

— Nouveau traité de geographie. Tome II. qui contient la Russie, la Prusse et la Pologne traduit de l'allemand de Monsieur le D. Ant. Frédér. Büsching, avec des augmentations et corrections qui ne se trouvent pas dans l'original. A Züllichow aux depens de la maison des Orphelins et de Tromman. 1768. w 8ce, od str. 481—670., spisu 36 kart nlb. Akad.

— Ob. Thunmanns J. (Untersuchungen 1772) — Werner Ludw. Reinhold (Viro-theol. nuper creato doctori 1756) — Wolter (Geschichte 1763).

BUSCHIUS Hermann (Pasiphilus Westphalus. 1468 † w Kwiet. 1534). Spicilegium philosophorum pene omnium quotquot per Graeciam Italiamque clari habiti sunt, illustria dicta complectens per Hermannum Buschium Germanum poetam laureatum et docte et breviter duobis libellis conpilatum. Ludovicii Restionis Vordingani Hexastichon libellus ad lectorem. Impress. hunc libellum Viennae, Hieronym. Philovallis et Joannes Singrenius sodales Impensas expeditantibus Leonardo et Luca Alantse fratribus. Quinto Idus Junii occur. Salutis 1513. Max. Imperatore. w 4ce, k. 14.

Zaliczane między druki polskiego pochodzenia, ale nie właściwie. Ossol.

Buschus obacz Buydecki Mathaeus (1778).

BUSENBAUM Hermann S. J. z Westfalii (1600 † 31 Stycz. 1668). Medvlla Theologiae Moralis Auctore R. P. Hermanno Bvsenbavm Soc. Iesv. Prostant Lvblini in Officina Georgii Försteri S. R. M. Bibliopolae, Cum privilegio S. R. M. A°. 1655. w 8ce, k. 13. s. 621. i Index str. nlb. 27.

Tytuł w rycinie miedziorytowej z podpisem J. v. Meurs sculp. Wymieniają edycyę Gdańską z r. 1754. u Förstera, ale zdaje się, że takiej nie było. Sommervogel pisze, że edycyą Lubelską dedykował Förster Adamowi Parysowi Kanonikowi Katedr. krakows. Tej w egzemplarzach znanych mi nie ma.

Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Medulla theologiae moralis facili ac perspicuo methodo revolens casus conscientiae ex variis probatisque autoribus concinnata a R. P. Hermanno Busenbaum e S. J. S. Theolog. Editio novissima .... cui adduntur propositiones XLV. ab Alexandro VII. et LXV. ab Innocentio XI. et XXXI. ab Alexandro VIII. recenter damnatae. Dantisci. Sumptibus Simonis Beckenstein. 1693. w 8ce, k. 10. str. 808. propos. et ind. 68.

Sommervogel II. s. 448.

Warsz. Uniw.

— Medulla Theologiae moralis. Tomów 2. Colonia 1696. et Sandomiriae. w 12ce.
Sommervogel II. 449.

— Toż: .... Braunsbergae, typis Coll. S. J., 1732. w 12ce.
Brown str. 481. Wileńs.

— Toż: .... Brunsbergae 1737.
Festschrift des Lyceums s. 93. — Sommervogel II. 451.

— Toż: ..... In duos tomulos divisa. Cum Superiorum Licentia et Privilegio. Sandomiriae. Typis S. R. M. Collegii Societatis Jesu 1753. w 8ce. Tom I. kart 7. str. 575. i index str. 23. nlb. Tomulus II. k. 3. str. 337. Poczem idą: Articuli XLV. Joannis Wicleff damnati annô 1418. in Concilio Constant. stron 150. i Index k. 4.
Drohob. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

Busk ob. Rymiński Jan Nepom. X. (Konsekr. kościoła 1756).

Buska Teresa (cześnikówna) ob. Jedność Pobożna (1763).

BUSKI Franciszek. Symbolum Wiary Chrzescianskiey. w Oliwie Drukar. Fran. Fritscha. 1682. w 12ce.

BUSKOWSKY Andreas (Buscovius). Encomia et pia vota in sacras Primitias quas Reverendus et Eruditissimus Dn. Gregorius Camin Glogov. Glogoviae. 1593.

— Epigrammata quatuor de obelisco a Sixto V. papa erecto. Romae 1586.
Umieszczone jest w: Raccolta delle prose e poesie, zbiorze wydanym w Rzymie przy sposobności tego wówczas głośnego wypadku.
Ciampi Bibl. I. str. 49.

BUSSER Joh. B. Europaeiska Stats-Kunskapen, Foerste Delen, Om Ryssland, Polen, Preussen och Danmark. B. m. dr. i r. (druk po r. 1765) w 8ce, 5 k. lb., 3 k. nlb. str. 592 i 2 k. nlb. brak. k. tyt.
Polska, Litwa i Prusy polskie opisane są od str. 44—81. Jagiell.

Buss-Woche (Heilsame) von den vier letzten Dingen. Zweyte Auflage. Gedruckt zu Braunsberg 1747. w 12ce.

Bussingen (a) Bartholomaeus, obacz Krzycki Andrzej (1523).

BUSSIO. Decisio Rotae Romanae, coram Audit. Bussio. Posnanien. Parochialis. Pro Antonio Rostkowski contra Apollinarem Turkowski monachum ord. S. Benedicti (ratione collationis ecclesiae parochialis in oppido Przybyszewo). (Romae) typ. de Comitibus, 1745. fol. Facti, kart 4; — Facti 1746. k. 2.
Ossol.

— Decisio Rotae Romanae, coram Audit. Bussio. Posnanien. Parochialis. (Pro Apollinare Turkowski ord. S. Benedicti, contra Antonium Rostkowski presbyterum saecularem, ratione collationis ecclesiae parochialis in oppido Przybyszewo. Conclusio) d. 6. Decembris 1745. Romae, typ. Cam Apost. 1746. fol. k. 2. Ossol.

— Toż: .... (Conclusio altera) d. 22 Aprilis 1746. k. 2. Ossol.

— R. P. D. Bussio. Posnaniens. Parochialis Lun. 6. Decembris 1745. Supplic. Romae, typis Rever. Camerae Apostolicae 1746. fol. k. 2.
Ossol.
Właściwy temu zbiorowi tytuł byłby: Decisiones Rotae Romanae, i tam te decyzye razem będą ponownie wspomniane.

— Gnesnen. custodiae. Pro Illmo D. Adalberto Piagia & litis &c. Contra Illmum D. Sebastianum Mielecki. Memoriale pro nova Audientia. (Romae) Typis Bernabò 1756. w 4ce, 4 karty.
Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Gnesn. Custodiae. Pro Illmo D. Adalberto Piagia, & litis &c. Summarium. Typis Bernabò 1756. w 4ce, kart 2. Jagiell.

— Gnesnen. Custodiae pro Illmo D. Adalberto Piagia contra Illmum D. Sebastianum Mielecki etc. Facti. Romae, typ. Bernabo 1756. fol. kart 8.
Warsz. Uniw.

— R. P. D. Bussio Gnesnen. Custodiae pro Illmo D. Adalberto Piagia contra Illmum D. Sebastianum Mielecki. Responsio. Romae 1756. typ. Bernabo fol. kart 4. Warsz. Uniw.

— R. P. D. Bussio Decano Gnesnen. Custodiae pro Illmo D. Adalberto

Piagia contra Illmum D. Sebastianum Mielecki. Responsio. Vident 5, 6. et 7, 8. Romae 1757. typ. Bernabo. fol. mniej. k. 6. Warsz. Uniw.

— R. P. D. Bussio Gnesnen. Custodiae pro Illmo D. Adalberto Piagia contra Illmum D. Sebastianum Mielecki. Facti. Vident. 5. 6. 7. Romae 1757. typ. Bernabo. fol. mniej. kart 10. Warsz. Uniw.

— Rmo P. D. Bussio Decano Gnesnen. Custodiae. Pro Illmo D. Com. Sebastiano Joanne Mielecki. Contra D. Adalbertum Piaga. Facti in tertia Propositione Vident. 5. 6. & 7. Typis Bernabò 1757. w 4ce, 10 kartek. Jagiell.

— Toż: .... Pro Illmo D. Com. Sebastiano Joanne Mielecki. Summarium. Typis Bernabò 1757. w 4ce, 6 k. Jagiell.

— Toż: ..... Pro Illmo D. Com. Sebastiano Joanne Mielecki. Contra D. Adalbertum Piagia. Responsio. Typis Bernabò 1757. w 4ce, 4 kartki. Jagiell.

— R. P. D. Bussio Decano Leopolien. Decimar. seu Missalium pro Incolis totaq; Communitate Urbana et Suburbana Oppidi Szczerzeczen. contra Ill. et Rndum D. Samuelem Głowiński Suffrag. Leopolien. et praepositum Szczerzecen. Facti cum Summario. Romae 1757. typ. Bernabo. w 4ce, k. 6. Warsz. Uniw.

— R. P. D. Bussio Decano Gnesnen. Custodiae pro Illmo D. Adalberto Piagia contra Illmum D. Sebastianum Mielecki. Memoriale pro nova audientia. Romae 1758. typ. Bernabo fol. mn. k. 4. Warsz. Uniw.

— R. P. D. Bussio Decano Leopolien. Decimarum seu Missalium pro Incolis totaq; Communitate urbana et suburbana Oppidi Szczerzecen. contra Illmum et Rndum D. Samuelem Głowiński Suffraganeum Leopolien. et praepositum Szczerzecen. Facti cum Summario. Romae 1759. typ. Bernabo. fol. kart 6. Warsz. Uniw.

— Rmo P. D. Bussio Decano Posnanien. Parochialis. Pro Rev. D. Bartholomaeo Suvierczinski. Contra Rev. D. Michaelem Volinski. Restrictus Facti, et Juris. Typis Bernabò 1759. fol. 8. kartek. Jagiell.

— Toż: ... contra Rev. D. Michaelem Volinski. Responsio cum Summario. Typis Bernabò (tak) 1759. folio 6 kartek. Jagiell.

Busta memoriae Chris. Twardowski 1679. ob. Pakosławski And.

Bustum J. I. Petricii 1641. obacz Canevesi Tom.

BUSZ Dominik. Sprawa JP. Dominika Busza. Przeciwko JPP. Stanisławowi, Władysławowi, Mateuszowi i Józefowi Zdanowiczom, Władysławowi Kuczewskiemu Zastawnemu Possessorowi. Bez w. m. dr. (Wilno r. 1785) fol. k. 2. Jagiell.

BUSZOWIE. Odpowiedź ze strony JPP. Buszow mostowniczych smoleńskich przeciwko JPP. Hutorowiczom, Czechowiczom y dalszym. B. r. i m. dr. fol. k. nlb. 5. Zieliński.

BUSZYDŁOWSKI Ambroży, nauczyciel języka francuskiego w Akad. Krakowskiej. Grammatica Gallica in Tres informationes Divisa. Cum serie Vocabulorum & additamento nonnullorum sentimentorum. Pro usu Nobilissimae Juventutis Polonae per M. Ambrosium Buszydłowski, in Alma Universitate Cracoviensi AA. LL. & Philosophiae Doctorem, ejusdemq; & Linguae Gallicae Professorem, Contubernii Hierosolymitani Seniorem. Brevi & clarô Compendio Collecta. in Lucemq; publicam Permissu Magnifici Domini Rectoris Edita. Annô Domini 1753. Cracoviae, Typis Universitatis. w 8ce, k. 4. str. 164. (przez pomyłkę 146.) i k. 34 nlb.

Przypisał Adamowi i Walentemu Męcińskim Starościcom Ostrzeszowskim, Studiorum Humaniorum in Alma Universitate Cracov. Cultoribus, którzy się od niego języka francuskiego uczyli. Na odwr. tyt. sześciowiersz łaciński pod herbem rodziny Męcińskich. Strona 164. mylnie wydrukowana 146. Od ark. L_2. idzie Series vocabulorum in sermone familiari occurentium tj. Słowniczek franc. pols. łaciński kart 23. Kończą: reflexiones sive Sentimenta, od O_2.

Łukasz. Hist. Szkół I. 486.
Jagiell. — Ossol.

— In Nomine Domini, Amen. Quaestio Physica, De Anima sensitiva brutorum. Libro 2 Arist: de Anima cap: 2. ex: 23 & 7. Metaph: cap. 11. tex: 39. Desumpta; & Sub Felicissimo Regimine Magnifici Perillustris & Reverendissimi Domini, D. M. Casimiri Pałaszowski, sacrae Theologiae Doctoris & Professoris, Collegae Majoris, Ecclesiarū Cathedralis Cracoviensis Canonici, Collegiatae SS OO. Cracov: Praepositi Parochialis in Czerniechow Curati, Contubernii Hierosolymitani & Scholarum Nowodvorscianarum Provisoris. Canonizationis B. Joannis Cantii Procuratoris, Librorum per Dioecesim Cracoviensem Ordinarii Censoris. Studii Generalis Almae Universitatis Cracoviensis Rectoris. Per M. Ambrosium Buszydłowski Philosophiae Doctorem, Ejusdem ac Lingvae Gallicae Ordinarium Professorem, Collegam Minorem, Ecclesiae Collegiatae S. Annae Crac: Canonicum. Pro Loco in Collegio Majori obtinendo, publicè ad disputandum In Peraugusto CC. DD. Theologorū lectorio Proposita. Annô Domini 1757. Die 5ta Mensîs Martii. fol. kart nlb. 2. Jagiell.

— In Nomine Domini Amen. Quaestio Physica de Materia Prima. Ex Lib. I. Phys: Aristotelis C. 8. tex: 82 et aliis. Desumpta. ac Sub Felicissimo Regimine Magnifici Perillustris et Admodùm Reverendi Domini, D. M. Stanislai Mamczynski, U. J. Doctoris, & Professoris, Ecclesiarum Collegiatarum S. Michaelis in Arce Cracov: Decani, S. S. Omnium Crac: Cancellarij, Parochialis in Lubowzyca Praepositi, Ordinarii Librorum per Dioecesim Crac: Censoris, Studii Almae Universitatis Cracoviensis Generalis & Vigilantissimi Rectoris. A M. Ambrosio Buszydłowski, Philosophiae doctore, Ejusdemq; & Lingvae Gallicae Ordinario Professore, Contubernii Hierosolymitani Seniore. Pro loco in Collegio Minori obtinendo publicè ad disputandum In Lectorio CC. DD. Theologorum Proposita. Annô Domini 1754. Die 23. Mensis Martii. Cracoviae Typis Universitatis. fol. k. nlb. 2. Czartor. — Jagiell.

— Ob. Podzyński Val. Cant. (1758). Sobczyński Sobek Antoni (Gemmae 1759).

Butakowska Anna z Koźmińskich ob. Skarga Piotr (Żywoty świętych 1702).

BUTHLER Teodor i Aleksander. Solennes Gratiae Deo Immortali, Divisqve Coelitibus, Pro Felici Electione, Serenissimi Principis Michaelis Korybvth, Dei Gratia Electi Regis Poloniae, Magni Ducis Lithuaniae, Russiae, Prussiae, Masouiae, Samogitiae, Liuoniae, Smolensciae, Czernichouiaeque, &c. &c. Vnà cum deuotâ Supplicatione, pro felici successu, Sacri Negotij Canonizationis, Eximii Servi Dei Ioannis Cantii, Ad eiusdem Sacros Cineres, in Ecclesia D. Annae, ab Almâ Vniuersitate Cracouiensi, magnâ celebritate Institvtae; Et A Theodoro, & Alexandro, Comitibvs à Bvthler, Succamer. Regni Poloniae, Panegyrico applausu, luci publicae, Consecratae. Anno Salutis MDCLXIX. (1669). Die 23. Iulij. Cracoviae, In Offic: Typogr. Stanislai Piotrkowczyk, S. R. M. Typographi. fol. ark. C_1. (k. 5).

Na odwrocie karty tyt. herb państwa a w środku herb nowo obranego króla; pod spodem 4 wiersze łać. z podpisem: Stanislavs Comes à Tęczyn Ossoliński, Capitan. Knessynensis, Auditor Dialect. Panegiryk prozą.

Święcki. Histor. pam. I. 29.

Chreptow. — Czartor. — Jagiell. — Krasiń. — Ossoliń. — Zamojs.

BUTHNERUS Adam (Bytner). Diis ac Piis Manibus Nobiliss. Ac Pientissimae Foeminae, Barbarae Vogeliae, Magnifici, Nobilissimi, Consultissimi, Experientissimi, Clarissimique Viri, Dn. Johannis Friderici Schröteri, Philosophiae, Medicinae, et Juris Utriusque Doctoris Legitime Promoti, nec non Comitis Palatini Caesarei etc. Uxoris Fidissimae; Ad d. 9. Februar: Anno 1631. Genae pie defunctae, ibidemque die 11. Ejusdem honeste terrae mandatae: D. D. D. Gener Et Amici. (Gener= Buthnerus Adam). Dantisci, typis Ge-

orgi Rheti, Anno M.DC.XXXI. (1631). w 4ce, sygn. A,—C. Wrocławs.

— Elegia Sive pro pacis amissae impetranda, et a Deo expectanda instauratione pium suspirium. Quod inter suspiria modulabatur in spe et silentio M. Adamus Büthnerus P. L. C. Ecclesiae in L. Baronatu Freistad. ad Ducatus Teschnensium radices nuper Past. Thorunae Borussor. Typis exscribebat Franciscus Schnellboltz. Anno ultimae patientiae M. DC. XXIX. (1629). w 4ce, kart. 4. (Wiersz łaciński i niemiecki). Wrocławs.

— Trauer Gedichte über ... seel. Abschied ... der Barbare ... Schröter von Adamo Büthnero... Dantzig, Georg Rhetz 1640. w 4ce, str. 8.

— Solemnis et votiva Serenissimo, et Potentissimo, Principi ac Domino, Domino Vladislao Quarto, Regi Poloniae. Magno Duci Lithuanie, Russiae, Prussiae, Masoviae, Samogitiae, Livoniaeque: nec non Svecorum, Gotthorum, Vandalorumque: Haereditario Regi: Electo Magno Duci Moschkoviae etc. Regi Victori Fortissimo, Triumphatori Gloriosissimo et Domino Suo Clementissimo. Ob Unanimem S. R. M. electionem. gloriosam, utriusque victoriae, reportationem. Pomposam in florentiss: Borussiae Metropolin ingressionem. Crena, vena ὀλοφύχως acclamatio et congratulatio. Quam Poplite flexo, manu humillima, devotissimo et subjectissimo animo offerebat et accinebat M. Adamus Buthnerus de Schwanfelsenheim, P. L. Caes. invidi propugnaculi ad ostium maris balthaei, Theodulus, subjectissimus cliens. Dantisci. Exscribebat Georgius Rhetius, Reipubl. et gymn. thypogr. anno. salutis reparatae M. DC. XXXIV. Fol. 2. k. Wrocławs.

— Ob. Coschwitius G. D. (1639). Georg Rudolph (Prutenica 1635).

BUTHNER Christianus. Illustrissimo Celsissimoque Principi ac Domino Dn. Heinrico Wenceslao Silesiae Munsterbergensi Duci, Comiti Glacensi, et Domino meo clementissimo. (Pod tym napisem wiersz łać. U dołu: Humilime offero Christianus Buthnerus e Ducatu Semgallico Livonus.) Typis Nicolai Voltzii. Anno 1608. karta 1. fol. Wrocławs.

Buthner Eufr. ob. Cotenius Andr. (Carmina 1589).

BÜTHNER Fryderyk, Czech z Opuczna. (1622 † 13. Lut. 1701). Algebra propitia. Gedani. w 12ce.

— Beschreibung und Muthmassung von Bedeutung des Cometen, welcher im Jahr 1677 .... angemerket worden. Dantzig.

— Beschreibung des Cometen, oben und unten gespitzten Mondes, des Strahles, des von der Seite der Sonnen abgewanten Regen-Bogens auch derer Neben-Sonnen von 1680. Dantzig 1681. w 4ce.

— Astronomische und astrologische Beschreibung und Betrachtung des Cometen so anno 1682. Mense Aug. et Septemb. in Danzig gewesen. w 4ce.

— Neuer und alter Schreib-Kalender auf das Jahr 1671. Gdańsk. Przeźdz.

— Neuer und alter Schreib-Kalender auf das Jahr 1683. Gdańsk (z portretem Sobieskiego). Przezdz.

— Prodigium ignitum Gedani Anno 1660. in aere observatum. Dantisci 1660. w 4ce.

— Sciagraphia arithmeticae logisticae. Gedani.

— De summo bono. Regiomonti 1642. w 4-ce.

— Tabulae mnemonicae, geometriam et stereometriam complexae. Gedani, Sumptibus Authoris, imprimebat David Fridericus Rhetius Anno MDCLXXXII. folio poprzeczne 16. kart nieliczb.

— Trigonometria propitia per tabulas sinuum vulg. et logarithmi. Gedani, w 4ce.

Więcej jego prac jest wymienionych w Praetoriusie. Nie należy on właściwie do polskiej literatury.

Żebraws. Bibl. matem. 308—9. — Katalog d. Danz. Bibl. 1892. I. 632. — Praetorius, Athenae Gedanenses 120—123, 181. str. i tegoż: Dantziger Lehrer Gedächtniss str. 55.

Martij 1750. Typis S. R. M. et Reipubl. in Colleg. Schol. Piar. fol. k. 5.

Ossol.

— Toż: ... Jn Causa Kijoviensis Jurisdictionis super manutentione Veneris 24. Mensis 7bris 1751. Varsaviae Typis S. R. M. et Reipublicae in Collegio Scholarum Piarum. fol. k. dołem liczb. 6. i 1. k. tyt.

Rzecz o metropolią Lwowską. Wchodzą w sporze wspomniani biskupi: Atanazy Szeptycki, Onufry Szumlański, Floryan Hrebnicki. Jagiell. — Ossol.

— Toż: ... Jn Causa Cracovien: Canonicatus, Mercurij 7. Junij 1752. Varsaviae Typis S. R. M. & Reipublicae in Collegio Scholarum. Piarum fol. k. 6.

Rzecz o prebendę Łukowa, którą Jan Kłosowski kanonik przemyski otrzymał, czemu oponował Dydak hr. Gratus Tarnowski. Jagiell. — Ossol.

— Toż: ... Jn Causa Chełmen: & Bełzen: Jurisdictionis Veneris 14. Mensis Junij 1754. Varsaviae Typis S. R. M. & Reipublicae in Collégio Scholarum Piarum. fol. kart dołem liczbowanych 6.

Rzecz z okazyi zarzutu przez kasztel. wołyńs. Czackiego co do prezenty X. Piotra Bergowicza w Dekanacie tartakowskim w parafii Szarpanowickiej, zatwierdzonej przez Biskupa Teof. Godębskiego.
Janocki Lexicon I. 17. 178.
Jagiell. — Ossol.

Butkiewicz Aleksander. Ob. Marewicz W. J. (Zdanie 1795).

BUTKIEWICZ Józef Popuciewicz. Assertiones ex iurisprudentia ecclesiastica de iure non scripto, iure personarum, et immunitate ecclesiastica — per Josephum Butkiewicz Popuciewicz Art. et Philos. Magistrum Juris utriusque auditorem publica disputatione propugnata Praesidente — D. Alexandro Aarone Olizarowski Juris Utr. Doctore Principis Neoburgensis Consiliario Juris Canonici Ordin. Professore in — Academia Viln. S. J.—A. D. M.DC.XLVII. (1647). w 4ce.
Jocher 7302.

— Ob. Jedliński Sebast. (Coronamentum 1681).

Butkiewicz Piotr. Ob. Radziwiłł Mik. Krz. (Threnodiae 1615).

BUTKIEWICZ Samuel Józef Wiswoyn. Ornamentvm Divinae Crvcis, Rosa Gedroyciana. In Tumulo Sacrorum Cinerum, B. Michaelis Gedroyc E Sangvine Ducum in Lithuania Nati. Cracoviae. in Religione Ordinis S. Augustini Beatorum Martyrum de Poenitentia, Mortvi, Vitae Sanctimonia & miraculorū gloriâ Celeberrimi, Ipso annuae Commemorationis Eius, secundô, post Inventionem Divinissimae Crvcis, Die. In Eccl: S. Marci, PP. Reg: obseru: S. Augustini, Inventum. Frequentissimae, Illustrium Hospitum, Coronae; A Samvele Iosepho Bvtkiewicz, Wiswoyn. Jn Alma Vniversitate Crac: Ph: Bac: S. Theologiae, Auditore, Demonstratvm. Lucique Publicae Porrectvm Annô Nazareni Floris 1682. Die 4. Mai. Cracoviae, Ex Officina Schedeliana S. R. M. Typogr. folio 8. kart. nlb.

Na odwr. tyt. herb i pod nim 6. w. łacińs. Autor przypisał prozą Martianowi de Kosielsko Ogińskiemu Wdzie trockiemu; mowa jest na cześć Bł. Michała Giedrojcia.
Jocher 5338.

Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Warsz. Uniw.

BUTLER Alexander, starosta mielnicki. Nayjaśniejszy Królu, Prześwietne Rzeczypospolitey Stany (Prośba) f. k. 2.

Czartor.

(Butler Alex.). Summaryusz dokumentów z justyfikacyą onych w sprawie W. Alexandra Butlera starosty i wójta uprzywilejowanego mielnickiego z Ur. Franc. Byszewskim, z wzajemnych powództw zachodzacéj, o siedm włok we wsi starościńskiéj mielnickiéj Moszczona zwanéj, znajdujących się a do wójtowstwa mielnickiego należących, prawu tegoż W. Butlera podległych etc. (ok. 1775). fol. kart. 2.

Butler Alexander II. Ob. Kolberg Godofred (panegyri commend. 1701). — Zaleski Ludwik (Wielki 1701).

Butler Joannes. Ob. Kolberg Godofred (Joannes quo nemo 1702) — Wonszel Andrzej (Powrót do źródła 1710).

Butler Józef († 1749). Ob. Kochanowski Melch. Jan. (Pax alta 1743). Kossakow. Monogr. I. 56.

Butler Michał († 1783). Ob. Spourny Cand. (Cultus pulcherrim. Virginis 1775).

Butler Teodor. Ob. Buthler.

Butlerowa Barbara Bogumiła z Goraja Gorajska. Ob. Bereżnicki X. Mik. Flor. (Argo sarmacka 1690).—Wonszel Andrzej (Powrót do źródła 1710).

Butlerowie. Ob. Ossoliński Stanisł. (W dzień ślubu 1786).

(Butlerówna Fr.). Węzeł na Jmieniny WJPanny Franciszki Butlerowny Starościanki Preuskiej — na pociechę iey Miłościwemu Oycu oraz na zaletę kochaney iego córki złożony we dworze Preuskim R. 1775. d. 9 Marca. w 4ce 1. ark.

Butlerówna Józefa. Ob. Bieńkuński F. (Sprawa).

BUTRYMOWICZ Mateusz Topór († 1815 w Styczniu, w Pińsku). Głos d. 12 stycznia 1789 r. miany, Warszawa, Dufour, fol. 2 k. Czartor.

— Głos d. 15 stycznia 1789 r. miany, Warszawa, Dufour, fol. 1 k. Czartor.

— Głos d. 19 stycznia 1789 r. miany, Warszawa, Dufour, fol. 1 k. Czartor.

— Głos Jasnie Wielmożnego Jmci Pana Butrymowicza Podstarosty I Posła Powiatu Pinskiego Na Sessyi Seymowey Dnia 5. Marca 1789. Roku w Warszawie Miany. Bez w. m. dr. fol. 2 k.

Proponuje zamianę emfiteus na dożywocia, przyczem ubolewa, że ojczyzna otoczona nieprzyjaciółmi ogromnem wojskiem wspartemi, a rodacy łączą się z nieprzyjaciółmi. Jagiell.

— Głos na sessyi seymowey d. 16 aprila 1789 miany. fol. k. 1. Raczyńs. — Czartor.

— Głos .... d. 28 kwietnia 1789. miany. Warszawa, Dufour, fol. 1 k.

— Toż: .... Tamże, d. 11 maja 1789. miany. fol. 2 k. Czartor. — Krasińs.

— Toż: .... Tamże, d. 10 Junii 1789 r. miany. fol. 1 k. Czartor.

— Głos .... d. 15 Junii 1789 r. miany o indygenatach woyskowych. fol. 1 k. Czartor.

— Głos ..... d. 19 Junii 1789 r. miany. Warsz., Dufour, fol. 2 k. Czartor.

— Głos ..... d. 23 Julii 1789 r. miany. Warsz., Dufour, fol. 2 k. Czartor.

— Toż: ..... Tamże, d. 3 Sierpnia 1789 r. miany. fol. k. 2. Czartor.

— Toż: .... d. 14 sierpnia 1789. miany. fol. 1 k. Czartor.

— Głos JW. Imci Pana Mateusza Topory Butrymowicza Podstarosty i Posła powiatu Pińskiego na sessyi seymowey d. 17. septembra 1789. miany. Warszawa, Dufour. fol. k. 2. Czartor.

— Głos .... Tamże, d. 22 Octobra 1789. miany. fol. k. 2. Czartor.

— Głos .... Tamże, d. 23 Octobra 1789. miany. fol. k. 2. Czartor.

— Głos Imci Pana .... Podstarosty i posła powiatu Pińskiego na sessyi seymowey dnia 13 listopada 1789. miany. Warszawa, Dufour, fol. k. 2. Czartor.

— Toż: .... Tamże, d. 26 listopada 1789. miany. fol. 1 k. Czartor.

— Toż: ... Tamże, d. 11 października 1790, miany. fol. k. 4. Czartor.

— Głosy i przymówienia się Mateusza Butrymowicza podstarosty, miecznika i posła powiatu Pińskiego na sessyach seymowych w okoliczności wyznaczenia examinatorów do inkwirowania oskarżonych o bunty, a do Warszawy sprowadzonych, miane 1789. W Warszawie w Drukarni P. Dufour. fol. 2 k. Ossol.

— Głosy y przymówienia się JW. Jmci Pana Mateusza Butrymowicza Podstarosty i posła powiatu Pińskiego na sessyach seymowych różnemi czasy miane. Warszawa, Dufour. fol. k. 2. Czartor.

— Głosy i zdania .... w materyi podatku z dobr pojezuickich miane d. 28 maja 1789. fol. 2 k. Czartor.

— Przymowienie Się J. W. Jmci Pana Butrymowicza Podstarosty i Posła Pinskiego, Na Sessyi Prowincyonalney Dnia 10. Października 1788. Roku. w Warszawie Miane. (Na końcu:) w Drukarni Piotra Dufour Kons: Nadw: J. K. M Dyr: Druk: Korp: Kad: mieszkaiącego w Rynku Miasta Starey Warsza: Nr: 58. fol. 1 karta.
Rzecz o podatku na wojsko.
Branic. — Jagiell.

— Toż: ... Dnia 15. Października 1788. Roku. w Warszawie Miane (Na końcu:) w Drukarni Piotra Dufour Kons: Nadw: J. K. M. Dyr: Druk: Korp: Kad: mieszkaiącego w Rynku Miasta Starey Warsza: Nr: 58. fol. k. 1.
Domaga się pomnożenia wojska.
Branic. — Jagiell.

— Przymówienie się ... d. 9 stycznia 1789 r. miane. Warszawa, Dufour fol. 1 k. Czartor.

— Przymówienie się J. W. Jmci Pana Butrymowicza podstarosty i posła powiatu pińskiego na sessyi seymowey przy projekcie stęplowego papieru na żydów we trójnasób cenę stanowiącym d. 31 mca stycznia 1789 r. miane. (Warszawa.) Drukarnia Dufour. 1789. fol. k. 1. Branic. — Czartor.

— Przymówienie się J. W. JMci P. .... podstarosty i posła powiatu Pinskiego na sessyi seym. d. 6 marca 1789 r. o emphiteuzach miane. Warszawa, Dufour, fol. 1 k. Czartor.

— Toż: ..... Tamże, d. 9 marca 1789. miane o wysłaniu posłów do drugich cudzoziemskich dworów fol. 1 k. Czartor.

— Przymówienie się .... d. 20 marca 1789 r. w materyi porownania w podatku z dobrami ziemskiemi zakonników szkoły publiczne uczacych miane. Warszawa, Dufour, fol. k. 1. Czartor.

— Przymówienie się na sessyi seymowey 17 Aprilis, 1789 miane. Warszawa, P. Dufour, 1789. fol. 1 k.
Czartor. — Raczyńs.

— Przymówienie się .... d. 9 Junii 1789 miane przy podaniu etatów woyskowych fol. 1 k. Czartor.

— Przymówienie się .... d. 12 Junii 1789 r. miane o kadukach. fol. 1 k. Czartor.

— Relacya Z Examinu Komissyi Skarbu W.X.L. Z Dwóch Lat Od Raty 7browey 1786. R. do Raty Marcowey 1788. inclusive z nią przez Deputacyą od Stanów wyznaczoną odprawionego w Stanach Rzpltey przez trzymaiacego z teyże Deputacyi Pioro JW. Butrymowicza Podstarosty i Posła Powiatu Pińskiego 1791. Roku w Miesiącu Uczyniona Z Rozkazu Stanow Wydrukowana. w Drukarni P. Dufour Kons: Nadw: J. K. Mci Dyrektora Druk: Korp: Kad: mieszkaiącego w rynku Miasta Starey Warszawy Nr. 58. w 4ce, k. 2. str. 95. (wydruk. mylnie 65).
Przemowa jest do króla i do Stanów. Wykazuje powody obniżenia niektórych dochodów, jak np. ze stęplowania kart do gry. Ubolewa nad Konstytucyą z r. 1768. „wiadomo przez kogo dyktowaną" mocą której kupcy moskiewscy prowadzący tranzytem towary, nie podlegają rewizyom na komorach, ani nie opłacają ceł. Wykazuje klęski stąd wynikłe. W ten sposób do kraju wprowadzili w r. 1788. potajemnie dzidy i noże.
Od strony 60. podaje Uwagi nad robotą kopania kanału, Muchawiecki zwanego (do s. 77.). Rewizya rachunków skarbu litewskiego odbyła się dla tego, że się rozeszła po kraju opinia o złem administrowaniu tym skarbem.
Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Wileńs. — Zielińs.

— Relacya Examinu Rachunku Kommissyi Skarbu W. X. L. Z Drugich Dwóch Lat Zawieraiących Cztfry (tak) Raty Połroczne to iest: 7brową 1788. Marcową i 7brową 1789. R. oraz Marcową 1790. Roku, niemniey dwie Raty nowe Kwartałowe Styczniowe i Juniową 1790 Roku, przez tęż samą Deputacyą czynionego, A Przez trzymaiącego w Deputacyi Pioro JW. Butrymowicza Podstarostę i Posła Powiatu Pińskiego Stanom Seymuiącym doniesiona, w R. 1791. w Miesiącu Marcu d. 18 i naystępuiących (tak). Zwoli Zas Seymuiących Stanow Wydrukowana. w Drukarni P. Dufour Kons: Nadw: J. K. Mci, Dyrektora Druk: Korp:

Origine, Antiquitate, Gratijs & cultu Beatissimae Virginis Mariae in Palatino-Trocensis Civitatis Icone Thaumaturgae. Kończy na ark. D_2. Conclusiones. Jocher 9051.

Czartor. — Jagiell. — Zielińs.

Butta-Foco M. ob. Leszczyński Stanisław (1790).

BUTTATE G. Polonia regnum. B. m. i r. (z XVII w.). (Mappa Wys. 1' 2" — Szer: 1' 5").

BUTWIŁŁ Daniel X. S. J. (ur. na Żmudzi 1600, um. 10 Stycz. 1682. w Nowogródku). Oratio in laudem primorum decem Patrum Soc. J.

Umieszczone w dziele Kojałowicza Wojc. Gratiae saeculares Societatis saecularis. Vilnae a. 1640.

Preuschof S. J. chwali jego poezye, że: Musis et Apolline dignus.

Sommervogel II. 474. — X. Brown. 140.

— Ob. Radziwiłł Alb. Stan. (1640).

Butzon Jerzy Henryk († 3 listop. 1771) ob. Haag Krystyan (1771) — Stanisław August (Sammlung 1771).

Buxhewden ob. Bukshewden.

Buydecki F. S. ob. Bujdecki Mat. Flor. Seb.

Buyne drzewo wyniosłości ob. Hesperus X. Mich. (1641).

Buynowski obacz Bujnowski Mich. S. J.

BUZAN Walenty. Katalog Xiążek Znayduiących się w Magazynie Pana Walentego Buzana i Kompanii, mieszkaiącego na nowym Mieście w Kamienicy J. Pana Głaszyńskiego Nro 268. W Warszawie roku 1791. w 8ce, k. nlb. 8.

Jagiell.

Buzas Franciscus ob. Sabellicus Antonius (Continentur 1524).

Buzdigan nieśmiert. sławy Jana III. ob. Grabowiecki Stan. J. (1684).

Bużeńska Konstancya z Mirowa ob. Nuceryn Sebastyan (Żywot S. Teresy 1608).

Bużeńska Reyna z Witwic ob. Chrysztoporski Mikołaj (1572) — Trzecieski Andrzej (Carmen in historiam).

Bużeński Hieronymus († 1596) ob. Biskupski Piotr (Carmen 1604) — Bużeński Piotr (De Pauli Bużeński 1576) — Chrysztoporski Mikołaj (Niniwe miasto 1572) — Firlej H. (Leopardus 1624) — Gliczner Erazm (1558) — Mylius Joannes (1560) — Samboritanus Gregor. (Elegie II) — Sanuto Alexander (De insigni victoria 1571) — Schneberger Antoni (Catalogus stirpium 1557, De multiplici salis usu libellus 1562) — Schroeterus Adamus (Regni Poloniae Salinarum 1564) — Trzecieski Andrzej (Epigrammatum Liber II. 1565, Pieśń stateczn. chrześc. Pani) — Zacyusz Szymon (Wyznanie 1559).

Bużeński Jan ob. Firlej Henr. (Leopardus 1624).

BUŻEŃSKI Mikołaj. Vita Joa. Przerembski archiepiscopi Gnesnensis per Nicol. Bużeński (in Mizleri Acta lit. R. Pol. et M. D. L. Varsav. 1756).

Bużeński Paweł ob. Bużeński Piotr.

BUŻEŃSKI Piotr (Bużyński) starosta Brzeźnicki i Dobczycki († 1583). De generosi ac inclyti Domini Pauli Bużenii a Bużenin, patricii Poloniae Capitanei Dopczycensis ortu totius, vitae curriculo et morte oratio Petri Buzenii a Buzenin eiusdem unici et germani fratris. Cracoviae ex officina Mathiae Wierzbięta 1576. w 4ce, kart 17. (ark. D_2).

Ded.: ad Hieron. Bużeński a Bużenin archithesaurar. R. Poloniae, Praefectum salinar. Crac. Capitaneum Brzeznicieus. Krusavicienseq; patrem et dominum suum, praefatio Petri Bużeński.

„Bużeńskiego starosty życie brata Pawła starosty dobczyckiego, Kasper Niesiecki cytuje; ja nigdy nie widziałem". — Załuski Bibl. Histor. s. 156.

Duńczews. Herbarz. II. 367. — Wiszn. H. l. p. VIII. 147. — Niesiec. I. 229. — Jabłonows. Musaeum 34.

— Ob. Brutus J. M. (Epistol. 1583) — Schneberger Antoni (Medicamentorum 1581) — Trzecieski And. (Epithalamium 1580).

Bużeński Rogatianus ob. Krzistanowicz (Disputatio 1601).

BUZENSKI Stanisław (um. 5 kwiet. 1692). Idea Civis Bonis Jllustri & Magnifico Dño D. Francisco à Dembiany Dęmbieński, Svccamerario Cracov: Velicień: Bochneń: &c. &c. Praefecto, A Stanislao Bvżenskj, summae obseruan-

go. Z JWW. Antonim y Anną z Swirskich Hrabiami Krasickiemi Chorążemi Nadwornymi W. X. Lit: Janem Hrabią Chodkiewiczem Starostą Xstwa Żmudzk: Folwarku Miniewicz Possessorem. fol. B. m. dr. i r. (w Wilnie około r. 1780) 2 kartki.

Zanotowano: Wy Krzywkowski Obosn: y Dworzanin JKMci odbywał. Jagiell.

— Ob. Matuszewicze (Accessorium 1780).

(Bychowiec Jan.) Odgłos Wiekopomney Wdzięczności Jaśnie Wjelmoznemu JP. Janowi Bychowcowi. Marszałkowi Powiatu Wołkowyskiego Kawalierowi Orderu Swiętego Stanisława Przy Obchodzie Imienin Od Nay Obowiązańszych Osob Okazany Roku 1780. Dnia 24. Czerwca w Łyskowie. B. w. m. (1780). w 4ce, kart 4.

Wiersze po polsku i po łacinie. Podpisali Dyrektorowie przy szkołach Łyskowskich. Jagiell.

Bychowiec Józef Władysław (ur. 1778.) ob. Kant Emanuel (1799).

Bychowiec Ludwik X. (Zak. S. Franciszka Obserw). Kazanie miane na tymże pogrzebie J. O. Księżny kanclerzyny W. W. X. Lit. w dzień podwyższenia S. Krzyża przy pięciudniowym akcie przez X. Ludw. Bychowca Z. S. Franciszka obserwantów podtenczas prezydenta w Konwencie Nieświeżskim OO. Bernardynów. (1747) fol. 8 kart nlb.

Umieszczone w dziele p. t.: Kazania i mowy miane na pogrzebie Anny z XX. Sanguszków Radziwiłłowey kanclerzyny W. W. X. Lit. Wilno, druk. Akad. Soc. J. 1750. folio.

Encykl. Orgelbr. IV. 717.

— Utarczka Ostatnich śił dobywaiąca przy zgonie żyćia na placu śmierći Wielmożnego Jegomośći Pana Ludwika z Niegoszewa Pancerzynskiego Starosty Ozarzyckiego Boskim wyrokiem Determinowana, Oraz Oyczystemi mieczami przy herbownym Xiężycu w okropnym zmroku na dźień szczęśliwey wieczności cnotą y męstwem Doświadczona, która w Wiktoryzuiącym szczęśćiu na uspokojenie żalow y ulgę zranionego serca pozostałey Małżonki Wielmożney Jeymći Pani Bogumiłey z Wolbekow Pancerzynskiey Starosciney Ozarzyckiey na solennych exekwiach w kośćiele Słonimskim Oycow Bernardynow kazaniem X. Ludwika Bychowca Sekretarza Prowincyi Litewskiey tegoż zakonu Obserwantow Ogłoszona. Roku 1747. dnia 6. listopada. (Wilno) fol. k. 20 (sygn. K_2).

Na odwrocie tytułu 12. wierszy pod herbem. W dedykacyi jest nieco o genealogii Oskierków, Wolbeków, Wichertów. Kazanie przeplatane łaciną.

Kraszewski Wilno IV. Jagiell. — Krasiń.

— Wizerunek dobrego Zycia Pod śmiertelną umbrą ná żałobnym akćie wyrażony, w Wielmoznym Imci Panu Józefacie Sielawie Podsędku Wojewodztwa Połockiego Fundatorze y Dobrodźieju swoim powinną propensyą Prezentowany. Oraz Obraz Smiertelnych Boleści Kaznodźieyskim dowodem Audytorowi Wyłożony, á Bez koloru jawną pamięćią y obligacyą w dozgonnym żyćiu Wielmożnemu Imći Panu Janowi Sielawie Starośćie Zwilskiemu, Sukcessorowi Fundacyi Kośćioła Sieliskiego Oycow Bernardynow, pod tytułem Weroniki S. Dobrodźiejowi nayosobliwszemu dnia 20. Lutego, po pierwszey niedźieli postu, nazajutrz wtymże Kośćiele przez Xiędza Ludwika Bychowca kaznodźieję ordynaryinego Kustodyi Wileńskiey, Zakonu S. F. Obserwantow nieznośnym żalem Renowowany. Roku, ktorego Bostwo ludzkiey natury Obraz na śiebie przyięło 1747. w Wilnie w Drukarni Akademickiey Soc: Jesu. fol. k. 21. (ark. I_2).

Na odwrocie i karta 1. wiersze na herby Sielawów i Bujnickich.

Branic. — Jagiell.

— Ob. Radziwiłłowa Anna z Sanguszków.

Bychowski Andrzej obacz Cezary Franc. (1647).

Byczyna (Bitwa) ob. Benckiey Bartłomiej (Pitschnische Schlacht 1665) — Grochowski Stanisław (1588) — Paprocki B. (1588) — Reszka St. (1588) — Schwalbe Abrah. (Bericht 1588) — Zawicki J. (Charites słowieńskie) —

t' Olyva ende Declaratie van Vrede in Denemarcken. B. m. 1660. w 4ce, str. 8.

Wyszło to pismo przy końcu Kwietnia 1660. List Honaerta pełnomocnika Hollandyi o pokoju w Oliwie jest z 31. Marca. Żali się Bye, minister pełnomocny Polski Stanom Hollandyi na wrogie czyny Xcia Holsztyńskiego. Pokój zawarto 3. Marca. U Klemminga (s. 206.) broszura ta ma trochę odmienny tytuł:

Klachte .... Ad', jak powyżej .... van Toningen. Item een Missive van den Heer van der Honaert, op 't besluyt van den Vrede t'Olijva (por. wyż.) Ende de Declaratie (por. wyż.) van Kon: Carel van Sweden. Gedr. naer de Copye in April. Anno 1660. Bez w. m. w 4ce, 8 str.

Pismo pierwsze (Klachte .... v. Toningen) datowane 13. April.
Bibl. król. w Stokholmie.

— Der Herr N. de Bye, als Kön. Polnischer u. Fürstl. Hollsteinischer Resident im Hage klagt Bey denen Herren General-Staten uber das harte Tractament der Dänen in Hollstein Als auch Uber die Belagerung Tonningen. Am 13. Aprilis 1660. Bez wyr. m. i r. w 4çe.

— Klage des Herrn De, (!) Bye, Geheimen Rahts und Residenten, &c. Jhrer Königl. Maytt. von Pohlen, &c. Wie auch Dero Fürstl. Durchl. Regierenden Hertzogen von Schleszwich, Holstein, &c. An Jhre Ho. Mog. uber den verubten Dehnischer seiten Gewalt, und Belegerung der Stadt Tonningen, Geschehen im Hage, den 13 April 1660. Jtem darentgegen Ein Memorial Der Herren Otto Kragh, und Göschen van Buchwalt .... Den Herrn Staten General Der Vereinigten Niederländische Provintien, Vbergeben den 17 April 1660. B. m. w 4ce, 8 stron.

— Memoriael Van de Heere Nic. de Bye, Resident van Sijne Maj. van Polen ende Sweden, overgegeven den laesten Martij 1660. Aen de Heeren Staten Generaal Vande Vereenichde Provincien. B. m. w 4ce, 8 str.
Bibl. król. w Stockhol.

— Ob. Aitzema (Historie 1639).

Bykowska Anna ob. Długoński Tomasz Stan. (1683).

Bykowska Petronella ob. Madejski X. Idzi (1722) — Wykowski Seb. (Korona kolumny 1722).

Bykowska Róża z Kiełczewskich ob. Akty y pieśni (1773).

Bykowska Ter. Mar. ob. Gębicki J. (Fascia 1693).

Bykowski Alexander Scholastyk Krakows. († 1722.) obacz Krzewiński Dom. (Naturalia 1676) — Pieniążek Henryk (Penna gryphis 1699).

Bykowski Andrzej ob. Amator patriae Curtius (1688).

Bykowski Antoni ob. Anzelm Bernardyn (Peregrynacya 1696).

BYKOWSKI Ignacy Porucznik (ur. 1750) Abukir powieść. Wilno 1799.

W Spisie Kuryera Litewskiego 1799.

— Aplauz polskiego Apollina. folio.

Poemat bez tytułu na cześć Bykowskiego.
Warsz. Uniw.

— Demokryt filozof grecki, komedya. Wilno 1799.

— Ema i Lemezów powieść rossyjska przez Ign. Bykowskiego; Warszawa 1788. w 8ce:

Ob. niżej Kokietka.

— Fonroz y Adelaida, powieść Sabaudzka przez Ign. Bykowskiego. Wilno u XX. Pijar. 1799. w 8ce, str. 43.

Kraszews. Wilno IV.

— Gustaw Waza powieść Szwedzka przekładania Jgnacego Bykowskiego porucznika woysk rossyiskich. Za pozwoleniem. W Warszawie 1797. Nakładem Michała Grölla w Marywilu na Sali nad Bramą. w 8ce, k. 4. i od str. 7—262.

Rozpoczyna wiersz: Do lubego i cichego ustronia. Dalej dedykacya wierszem: Do J. W. Jakuba Merlina General-Majora Woysk Rossyjs. W tym wyraża się o rewolucyi z r. 1794: Widząc, że byli podli maytkowie, którzy rządzili w okręcie, Nie chciałem przeto być z niemi w zmowie. Oprócz tego objaśnia w przypisach: „Gdy w r. 1794. rewolucya wybuchnęła, byłem i ia równie z innemi w domu siedzącemi prześladowany, za instancyą zaś JW. Brygadyera dostałem Salwogwardyą od JO. Xcia Repnina, — która przez ciąg rewolucyi skutecznie mnie ochraniała. — W czasie tej rewolucyi kommendanci woysk,

MDCCLXXXVIII. (1788). w 8ce kart 2. str. 230 i reg. k. 2.

Dedykacya wierszem Stan. Augustowi kr. p. Reszta prozą. Wszystko przekład zdaje się z francuskiego. Obejmuje szereg głównie anegdot z angielskiej historyi, a w końcu uwagi moralne. Od str. 160—186. Poeci angielscy (Szauzer, Kowley, Milton, Rochester, Dryden, Swift) i inni. Rzecz brana z Woltera, za tym też powtórzone zdanie o Szekspirze na str. 161. Są tu artykuły: Nelly Gayn komedyantka. Garryk aktor. Kromwel. Marya Sztuard (tak).

Tłumacz nie wymieniony. Bykowski pisze na str. 172, że przełożył Popego: Pukiel. Jagiell.

— Wiersz do Najj. Imperatora Pawła Piotrowicza. Wilno 1799.

— Wiersze. Przez — — Porucznika W. Woysk Rossyiskich napisane. Wilno, Druk. X. X. Piarów. 1798. w 8ce, str. 22. Kijows.

— Zabawy z sobą samym. Wilno 1799.

— Ob. Arnaud F. (Sidney 1792). Florian (Bathmendy 1790) — Mamontel (Belizar) — Pope Alex. (Pukiel 1788) — Sumarokow Alexander (Mścisław 1788) — Wolter (Nanina czyli uprzedzenie zwyciężone 1799).

Bentk. H. l. I. 391, 477—8. — Wiszniew. H. l. I. 94.

BYKOWSKI Mikołaj. Kazanie w dzień św. Piusa. Grodno 1776.

Bykowski Praemislaus ob. Małachowski Rafał. (Structora entis 1638).

BYKOWSKI Stanislaus Soc. J († w Pińsku 5. Sierpnia 1706). Saltvs herois soleati per calcata hostium capita ad solium evadentis, olim ab Argisso Thessaliae principe in circo fortunae prodvctvs; nunc verò fortunatissimis auspicijs Jllustrissimi Domini D. Joannis Łuzecki, palatinidae Podoliae, Gniewczycensis, Konkolownicensis &c. &c. capitanei, Legionum S. R. M. Colonelli, in orbita avitae Łuzecciorum soleae ludis anticineralibus reprodvctvs, ab illustri studiosa juventute collegij Varsaviensis Sociaetatis Jesu. Anno Dñi 1704. 2. Februarij. Varsaviae, typis Collegij Scholarum Piarum. fol. ark. 2.

Sommervogel Biblioth. II. 477. Jagiell.

— Ob. Amator (Verus 1688). — Hoffner Gregorius (Delubrum 1663).

Bykowski Stanisław Łopot ob. Wojniłowicz Romuald (Kazanią świąteczn[e] 1756).

BYKOWSKI Stefan z Jaxów. Mowa Jasnie Wielmoznego Jmci Pana Stefana z Jaxow Bykowskiego starosty cel[…]skiego, posła woiewodztwa minskieg[o] dnia 20. Septembris 1776. miana, Bez osob. tyt. b. m. folio k. 2.

Chwali króla za nominacye Sapiehy i Tyzenhauza. Ubolewa nad wydzieraniem królowi prerogatyw. O rozszarpaniu emfiteuz na przeszłym Sejmie. O werbunku żołnierza nie gwałtownym. O przeniesieniu Trybunału z Mińska. O poddanych zbiegłych. Kończy poleceniem względom monarszym Xdza Proszyńskiego S. J.

Branic. — Jagiell. — Kijows. — Krasińs. — Ossol.

Byłem u Pana podstolego. B. m. r. (1792. ?) w 8ce str. 44.

Rzecz z okazyi konstytucyi 3. Maja, którą autor wychwala, o edukacyi spaczonej przez Wolteryanów, o religii, o teatrach. »Wszystkie sztuki na teatrze warszawskim grane, w jednym zawsze są zamiarze, ażeby młodzież uczyniły rozpustną«. Chwali »Powrót posła«. O wychowaniu kobiet. Rozwiozłość młodzieży. Żydzi. Neofici, proselici Frankowscy. Radzi ich przenieść nad granice tureckie. Wolność włościan i szkółki parafialne.

Bent. Hist. literat.

Akad. — Branic. — Jagiell. — Zieliński.

Bylica zob. Januszowski Zygmunt (świętojańska 1641). — Rzeczkowski Daniel (św. Jana Chrzciciela 1645.) — Twardowski Kasper (świętojańska 1630).

Bylicki Hieronim ob. Kluziewicz Ant. (Campus 1716).

BYLINA de Leszczyny Joannes Antonius. Prodigium montis Carmeli D. Maria Magdalena de Pazzis, miraculis & vitae sanctitate inclarescens. Annuô sollennitatis suae recurrente festô, in Basilica Celeberrimi Conventûs Cracoviensis Majoris, Perantiquae Regularis observantiae, PP. Carmelitarum in Arenis Illustrissimae magnorum hospitum Coronae a Joanni Antonio de Leszczyny Bylina, Jurisprudentiae & Philosophiae in alma Universitate Cracoviensi Auditore. Cultu panegyricô de-

nonstrata. Annô. quô. OrbI proDIgIVM CaeLestI fVLsIt ab aXe. Die 27. Maij. Typis Collegij Majoris Universitatis Cracoviensis (1725). folio ark. F, kart. nlb. 12).

Dedykacya: praelatis et Canonicis Capit. Eccles. Cath. Crac.

Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

Bylina Krzysztof ob. Zabczyc Jan (Płaczliwe 1617).

Bylina Marcin ob. Kochowski W. (Hypomnema 1672).

BYLINA Michał. List X. Mich. Byliny kanonika Inflanckiego do X. A. Kuryłowicza, dziekana ruskiego w Lublinie 1787. w 4ce k. nlb. 34.

Notatka Haana. Branic.

— Ob. Kuryłowicz Antoni (List na list 1788).

Bylinówna Alexandra ob. Kaczkowic Jan (Apollo).

BYLIŃSKI Izydor. Ord. minor. de Observ. — Grzesznik przymuszony. Supraśl. (przed rokiem 1752).

Jabłonowski, Musaeum 1752. str. 84. (Peccator coactus polon. idiom. Suprasslii).

— Grzesznik przymuszony, to jest sposób pojednania się z Bogiem, przez jednego z Franciszkanów z włoskiego języka na polski przetłumaczony. Warszawa, w druk. Xięży Piarów 1748. w 8ce.

— Toż .... Edycya 3cia i 4ta przed rokiem 1751. Dziś nie znane.

— Grzesznik przymuszony, albo sposób pojednania się z Bogiem; przez 10 dniową, a na każdy dzień po trzy razy, przez półkwadransową z nimże i z samym sobą rozmowę, zapamiętałym grzesznikom prezentujący się, niegdy przez godnego opata zakonu S. Benedykta, powtórnie przez jednego z Franciszkanów kapłana z włoskiego języka na polski przetłumaczony, i na pobożną wielu rekwizycyą, piąty raz do druku podany, z dozwol. zwierzchn. duchownej. Kraków, w druk. M. Dyaszewskiego 1751. w 8ce, ark. E. 8.

— Grzesznik przymuszony, albo raczey nakłoniony zbawienną Jezusa radą do pobożnego życia, to iest: sposób pojednania śię z Bogiem przez dźiesięciodniową, á ná każdy dźień po trzy rázy przez pułkwadransową z Nimże y z samym sobą rozmowę; zapamiętałym grzesznikom wystawiony, niegdy przez godnego Opata Zakonu S. Benedykta; teraz znowu przez iednego z Frańćiszkanów kapłana, z włoskiego ięzyka na polski przetłumaczony, y na pobożne wielu prożby czwarty ráz do druku podany; z dozwoleniem zwierzchności. Roku bez przymusu, bo z swoiey dobrey woli ziednoczonego z naturą ludzką, y pokoy całemu światu przynoszącego Boga 1758. W Wilnie w Drukarni J. K. M. WW. XX. Fran. w 12-ce.

Książeczka ta drukowana jest razem z inną, której tytuł: Ulga w krzyżach itd. mającą str. 149. Tej więc książeczki liczenie stronnic zaczyna się od str. 150. i ciągnie się do 236. Prócz tego, tytułu, approbacyi, odezwy do czytelnika, kart 2. Na końcu spólnego obu książeczkom rejestru stron 3.

Approbacya, zapewne pierwszego wydania, podpisana w Warszawie d. 27. Julii 1748. Wspomina się w niej tytuł tej książeczki w tych słowach: „Sposob do pojednania się z Bogiem, grzesznikowi podany“.

Uwagi na każdy dzień są trojakie: poranna, południowa i wieczorna. Od str. 223—6. jest: Sposób raz w miesiąc na dobrą śmierć przygotowania się. Od str. 227—230. Akty o śmierci. Od str. 231—236. Litania konających.

— Grźeśznik prżymuszony albo sposób do poiednania się z Bogiem, prżez dziesięciodniową, a na każdy dzień po trży razy, prżez pułkwadransową z Nim, i z samym sobą rozmowę zapamiętałym grźeśnikom pokazujący się. 1781.

Z approbaty edycyi z r. 1821. widno iż było wydanie z roku 1781.

— Toż: ... Tenże tytuł: ... pokazujący się, który na pobożną wielu prosbę znowu do druku podany. W drukarni Jasnej Góry Częstochowskiej Roku Pańskiego 1791. w 8ce, str. 71.

Siennicki S. Dawna drukarnia. s. 47.

Warsz. Uniw.

BYLIŃSKI Stanisław, rodem z Wiśni w Rusi Czerwonej, professor prawa w Akad. Krak — Defensorium ecclesie aduersus Laurentiū Coruinū Lutherano

hereseos sectatorem editum: male de primatu Summi Pōtificis vicarij Christi: et de sacrosancta Romana ecclesia eiūq; auctoritate: item de concilijs sacris: de consuetudinibus ab vniuersali ecclesia receptis: atq; orthodoxorū patrum sententijs et factis sencientem: Cādido lectori reuera non inutile (pod tem drzeworyt, herb Junosza) w 8ce 12 k. nlb. i 57 k. lb. (Na końcu): Cracouie Mathias Scharffenbergius excudebat. Anno. 1531. die nona Marcij. Na osobnej karcie znowu jest powtórzona odbitka herbu Junosza.

Na odwrot. str. tyt. w 10. wierszach łacińskich spisana treść dziełka. Przypisał prozą Janowi Karnkowskiemu biskupowi Przemyskiemu Stanisław Byliński z Wisznì professor prawa kościelnego, archidyakon i kanonik przemyski; dat. w Przemyślu d. 27. Marca 1531. roku. W dziełku tem są cztery listy Wawrzyńca Korwina, pisane między 1525. a 1526. rokiem do ks. Bylińskiego i tegoż trzy odpowiedzi na powyższe listy. Z daty dedykacyi (Die Lune: vicesima septima Marcij) widno, że drukowana później niż całe dziełko (datowane dnia 9. marca tegoż roku).

Po dedykacyi idzie Index ordine alphabetico, kart 8., zakończony ryciną. Poczem list L. Corvina, na który odpowiada Stanislaus de Wyssnia, 12. Junij 1525. Od k. 12. odpowiada Corvinus, 15. marca 1526. Na co St. de Wyssnia pisze z Przemyśla 12. Junij 1526. r. (do k. 33).

Albertrandy w Dziej. Król. Polsk. str. 97. wymienia kanon. krak. Jana Bylińskiego że zmarł 1531. Zaś Łętowski zwie go Stanisł. Biel (Byiel) i datę śmierci podaje r. 1542. według Starowolskiego. (Łętows. II. 28—30).

Janocki Nachr. II. 63. — Bentk. H. lit. II. 537. — Wiszniews. Hist. lit. IX. 6. — Łukaszews. Dzieje wyzn. helw. 2—4.

Akad. — Borkows. — Czartor. — Jagiell. Ossol.

Byron Ernest ob. Mowy wyborne (1754).

Byssus et purpura seu vita divi Stanislai.... ob. Sotarevius B. (1693).

Bystram Jan Antoni ob. Loke X. Józef (1740).

(Bystram Jan Nepom.). Illustrissimo Reverendissimo Domino D. Joanni Nepomuceno Bystram D. V. Coenobii Obrensis S. et. E. O. C. Abbati S. R. M. Secretario, Maecenati Amplissimo Colleg: Posnaniens. a S. Theresia Reforma Carmeli. In monumentum perennis gratitudinis se, suamque scientiam theologicis in thesibus officiosi cultūs grati sacrat, dicatque. Mense gr. (Januario die (15). Na końcu: Defendentur publice in Collegio Posnaniensi Carmelitan: Discalceatorum a fratribus ejusdem Ordinis S. Theologiae Auditoribus. Anno et die ut supra. Posnaniae 1760—1761. Typ. academicis. fol. k. 10.

— Ob. Wojciechowski X. Mateusz (Znakomitość 1762).

Bystrom Ludovicus ob. Laszewski M. R. (Aristotelis ad famam 1702).

(Bystrom Rem. Wilhelm Opat Cysters). Casus honoris et fortunae in eulogio, virtute, restauratrice, in Illustrissimo Reverendissimo D. Remigio Guilhelmo Bystrom ... Abbate Obrensi .... reparatus. Agente pro opere Theatrali perillustri supremae classis juventute clari Collegii Posnaniensis Soc. Jesu. Anno (1725). Mense Julio, Die ... (Posnaniae) folio.

— Ob. Bogucki Józef (Słodycz 1730). — Loka Hieronim (Wielka expektatywa 1727).

BYSTROWSKI Jerzy Konstanty. Jn Nomine Domini, Amen. Qvaestio Physica, de Materia prima, svb felicissimis auspiciis, Magnifici, Perillustris, et Reuerendissimi Domini, D. M. Alberti Łancvcki, J. V. Doctoris, & professoris, Ecclesiarum Cathedralis Crac: Canonici, Collegiatae SS. Omnium Cancelarii, Pilecensis. Archidiaconi, Curati Luboricensis, Contubernij DD. Iurisperitorum Provsioris. S. R. M. Secretarii, Almae Vniuersitatis Cracouiensis, generalis, & vigilantissimi, Rectoris. A M. Georgio Constantino Bystrowski, Philosophiae Doctore, & Professore, Contubernij, Hierosolymithani Seniore, pro loco in Collegio Minori obtinendo, publicè ad disputandum proposita. Jn perangusto DD. theologorum lectorio. Anno Domini, 1683. Die (6.) Mense Februario. Hora (15). Cracoviae typis Vniversitatis. 1683. fol. k. 2.

Jagiell. — Ossol.

Według Browna: Kalendarz histor. polit. 1740—1743. trzy razy wydał w 12ce. Ze wychodziły takie kalendarze w Kaliszu, o tem Enc. pow. Orgel. Tom XIII. str. 676.

Załuski Conspect. 82. — Sommervogel II. 478. — Brown 26. 141.

Cez. Biernac. — Czartor.

— Jnformacya matematyczna, rozumnie ciekawego polaka Swiat cały, niebo, y ziemię, y co ná nich iest, w trudnych kwestyach y praktyce, iemuż ułatwiająca. Przez X. Woyciecha Bystrzonowskiego Teologa Societatis Jesu. do druku podana Roku 1743. w drukarni Lubelskiey Societatis Jesu (1743). w 4ce, k. nlb. 284. ark. Cc_4.

Bez kart liczbowanych a nawet bez znaków drukarskich na arkuszach, gdyż pojedyncze traktaty tego dzieła były osobno drukowane przy kalendarzach Lubelskich od roku 1740. Materye są następujące: Informacya Cosmograficzna o sferze świata. Astronomiczna, o niebiosach i luminarzach. Chronograficzna o czasie astronomicznym y pospolitym. Astrologiczna o ewentach sublunarnych. Geograficzna o sferze ziemi. Architektoniczna o strukturze pospolitey y woienney. Polemiczna o dobywaniu y bronieniu fortec. Taktyczna o obozowaniu y szykowaniu woyska. Statystyczna o wojennym trybie. Artyleryjna o ammunicyi y ogniach woiennych. Elementarna o 4 elementach y kwalitatywach. Hidrograficzna o nawigacyi y libellacyi wody. Informacya różnych ciekawych kwestyi. Dedyk. Janowi Alexandrowi Kard. Lipskiemu Bisk. Krak.

Branic. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Przeźdź. — Wileńs.

— Tenże tytuł: ... Teraz zaś w roku 1749. drugi ráz przedrukowana. W Lublinie, w drukárni J. K. Mći Colleg: Soc: Jesu. r. 1749. w 4ce, k. 4. str. 490. i Index k. 6.

Na odwrocie tytułu: Approbatio 20. Januarii 1743. Dedykacya: Eminentissime, ... kardynałowi Alexandrowi (Lipskiemu). W przemowie do Czytelnika powiada, że niektóre materye są już po polsku wydane przez Wł. Łubińskiego i X. Solskiego. Jest tu 13. informacyj. 1. O sferze świata (zmysły, dusza; pożary w Polsce). (od s. 56). O końcu świata. 2. O niebiosach (od s. 74). 3. O kalendarzu (od s. 110), prognostyki (z fizyonomii, ze snu); o pogodzie, dniach krytycznych. 4. O ewentach sublunarnych (od s. 191). 5. O sferze ziemi. Polska (od s. 246—270), marmury, drzewa skamieniałe w Lipowcu, źródła palące się, źródła mineralne: Drużbak, Szczaw... wice, Turaszówice, Iwonicz). Długość geo... graficzna miast z X. Scherera. Szerokość geograficzna przez X. Grodeckiego. Wychodzenie poczt. 6. Architektoniczna informacya, (od str. 299). 7. Polemiczna o dobywaniu i bronieniu fortec (od str. 368). 8. Taktyczna. O obozie (od s. 377). 9. O wojnie (od str. 388). Artykuły wojskowe 1609 postanowione. 10. O artylleryi, ognie sztuczne. (od s. 401). 11. O czterech elementach (od s. 418). 12. Hidrografia (od s. 447). 13. Różne kwestye (od str. 465). Zwierzęta. Szkła. Miary, wagi. Monety (polska str. 486—8).

Akad. — Branic. — Czartor. — Chreptow. — Czetwert. — Jagiell. — Ossol. — Wileń. — Zielińs.

— Kompendyum historyczne Zakonu Soc. J. Kalisz, druk. koll. Soc. J. r. p. 1740. w 8ce.

Obacz wyżej: Honor Najśw. Maryi.

— Polak sensat w liscie, w komplemencie polityk, humanista w dyskurśie, w mowách statystá, na przykład dany szkolney młodzi od Woyciechá Bystrzonowskiego Societatis Jesu. W drukarni Lubelskiego Collegium Societatis Jesu. Roku 1730. w 8ce, str. 124.

Akad. — Krasińs.

Janocki Polon. liter. I. 13. pisze iż pierwsza edycya wyszła w Krakowie 1732. druga w Krakowie 1739., a trzecia w Warszawie 1739.

— Tenże tytuł: ... Zá pozwolenié starszych W drukárni Lubelskiego Collegium Societatis Jesu Roku 1732. w 8ce, kart. nlb. 9. i ark. nlb. O_4.

Dedykacya Eust. Potocki Capit. Dubinensi Georgii filio. Rozpoczyna list ktorym się sąmsiad, w przyiaźń sąmsiedzką wprasza. Po listach, od ark. F_4. Polak polityk w komplemencie. Powitanie gościa, (rozmowa: Gospodarz i Gość). Powinszowanie honoru, Świąt wielkanocnych, Imienin (na ark H). Dyskurs według różności materyi, o demokracyi, aristokracyi, monarchii itd. Od ark. K. Polak statysta. Sejmik, zagajenie, wota. Jagiell.

— Toż: .... Warszawa, druk. koll. S. J. 1732. w 8ce, k. nlb. 117.

Krasińs.

— Toż: .... W Poznaniu, w drukarni Collegium Societatis Jesu. R. 1733. w 8ce, kart. 127.

Czetwert. — Ossol.

378—9. — Brown. Bibl. pis. 140—1. — Sommervogel Bibl. I. 477—9.

BYSTRZYCKI Ignacy Bazyli od S. Antoniego (Sch. Piar.) (ur. 31 stycz. 1739. um. w Wereszczynie 1803 r.). Geometrya albo niektore łatwieysze sposoby do rozmierzania wszelkich długosci, szerokosci, y wysokosci lub głębokosci, ku uczciwey y pozyteczney zabawie kazdego kawalera, z francuzkiego na oyczysty język przełozona. W Warszawie w drukarni J. K. Mći, y Rzepltey XX. Sch: Piarum roku 1769. w 8ce, kart 5. str. 114. i tablic 8.

Przypis. Józefowi Olędzkiemu bisk. kambizopolitańskiemu sufrag. kijowskiemu; tłumacz bezimienny, podpisał się X. B. B. Schol: Piar. Dzieło obejmuje części V. Arytmetyka. Geometrya (Longimetrya). Planimetrya. Stereometrya. Trygonometrya.

Bielski, Vitae Piar. 167. — Horanyi, Script. I. 338.

Akad. — Jagiell. — Ossoll. — Wileńs.

(Bystrzycki Ignacy Bazyli). (Wiersz do X. Bazylego Bystrzyckiego prefekta pijarskiego: „Mało wart chwały, kto nań mało robi"). w 4ce, 1 kartka.

Bystrzycki Iwan ob. Wodziński Fel. (Głos).

BYSTRZYCKI Marcin S. J. (1692. † 4 list. 1754). Geometrya gospodarska (Przyłączona do Ekonomii Ziemiańskiéj generalnej Haura 1744, 1757).

W edycyi z r. 1757. jest od str. 226—246. Janocki Polon. literat. I. 14. — Żebraws. Bibliogr. 336.

— Kazanie przy wniesieniu relikwii S. Stanisława Kostki do kościoła w Rostkowie 1744 r. miane przez X. Marc. Bystrzyckiego S. J. (Umieszczone w piśmie p. t. Gość domowy S. Stanisław Kostka. Warszawa, 1744. druk. Koll. S. J. w 4ce, str. 31—42).

— Introductio in arithmeticam.

Podaje Brown str. 141. powołując się na dzieło: A. L. Dzieje literackie Królestwa polskiego wydane w Warszawie 1775. r. w 4ce. Atoli takie dzieje nie istnieją i żadne, nawet innego tytułu dzieło, odnoszące się do literatury, nie wyszło. Sommervogel uzupełnia, że wyszło po polsku. Lecz i takie nie znane. Istnieje tylko broszura u Jezuitów 1759 r. wydana p. t. Początki matematyczne na arythmetycznych regułach zasadzone, w 4ce, k. 4.

To jednak wyszło po jego śmierci, a Janocki wyraźnie pisze w Lexiconie i 1755: „hat schon in jüngeren Jahren eine eigene Anleitung zur Rechen-Kunst (in Mutter-Sprache) ausgefertiget".

— Ob. Synhajewski Wojc. ks. (Gość domowy 1744).

Janocki, Polonia lit. 13. — Encykl. Orgelb. III. 756. — Janoc. Lexic. I. 20—1. II. 69. 173. — Brown., Bibl. 141.

Bystykowa (z) (Parisiensis) Michał ob. Michael Parisiensis (Quaestiones 1500, 1507).

BYSZEWSKA z Gintowtów Dziewałtowskich Ludwika. O edukacyi fizyczney i moralney płci żeńskiey wykład z francuzkiego. W Warszawie w drukarni P. Dufoura konsyl. nad. druk. J. K. Mci i Rzpltey, Dyrektora druk. korp. kad. MDCCLXXXIX. (1789). w 8ce, kart. 3. str. 121.

Tłómacz: z Gintowtów Dziewałtowskich Byszewska. Dedykacya wierszem Ferdynandzie Elżbiecie z Bielińskich Myszkowskiej Margrab. Pinczowskiej.

Akad. — Ossol.

— Informacya o probostwie Miechowskim, na mocy prawa 1768 roku Akademij Krakowskiey inkorporowanym, podana w odpowiedź na memoryał JP. Sniadeckiego. Na końcu: 22 8bra 1793. w Grodnie. folio k. 2.

Bez osob. tyt. O dobra Miechowskie trzymane przez Akademią. Jagiell.

— Podanie do deputacyi Grodzieńskiego sejmu, w sprawie prywatnej. Grodno, 1793. folio. k. 1.

Tytułu niema prócz: Nayjaśniejsze stany! (O sancitum z 4. kwietnia o dobrach Lachowicze dla Kossakowskiego hetmana, na które od lat ośmiu miał przywilej jej brat Franciszek Gintowt Dziewałtowski. Drugi brat Joachim pod 25. kwietnia oddalony od Sekretaryatu a w miejsce jego mianowany mieszczanin Cerner z Jarosławia, z płacą 8000 złpols. Gdy ten brat bawił w Kalisbacie (tak), Głembocki poseł krak. wydarł mu wioski Uroczeryż i Jellcza). Datow. 23. Czerwca 1793. Jagiell.

— Ob. Sposób przestawania z Bogiem (1780).

Sowiński, O uczon. polkach 90. — Bentk. Hist. lit. I. — Kronika Rodzinna. 1878.

BYSZEWSKI Antoni S. J. (ur. 19. czerwca 1700. † 1786). Kazanie na uroczystość orderu Orła Białego miane w Lublinie d. 3. maja 1752 r.

BYTHNER Bartłomiej (Bitner) Ślązak († Malitiis 28 Marca 1629. r.) Ad disputationem de invocatione sanctorum responsio. Bibl. w Baranowie.

— Enchiridion consolatorium pro iis, qui hoc tempore persequutiones grauissimas, Evangelicae veritatis causa patiantur. Conscriptum per Barthol. Bythnerum Eccl. Głąmbovianae Ministrum Anno Chr. Vna saLVs MIserIs IesVs aDesse VeLIt (1624).

Jocher N. 9805. mylnie autora zwie Rythner. Po czesku wyszło 1631 r., przekład polski 1635.

— Fraterna et modesta ad omnes per universam Europam reformatas ecclesias earumque pios ac fideles moderatores ac defensores, pro unanimi, in toto religionis evangelicae negotio consensu inter se constituendo exhortatio, a pio et erudito theologo (Bm. Bythnero), nomine fratrum evangelicae professionis in regno Poloniae existentium, ante aliquot annos scripta, nuncque in lucem edita. Prostat Frcforti 1718. w 8ce.

Jest także w Codex Biblioth. Oxenstiernie. Powtórnie wydał Altermannus minister krakows. przypisując synowi autora Janowi.

— Von den hochwirdigen Sacramenten in gemein, eine Predigt am heiligen Newjahrstag 1610 Jahr in Alexandrowitz gethan und der Evangelischen deutschen Gemein in Krakaw zum Newen Jahr geschenckt. w 4ce.

— Ob. Pisecki Tom. (Respons na list). — Wacheniusz Piotr (Wierne a prawdziwe okazanie 1612). — Węgierski Andrz. (Epithalamia Sacra 1629).

Placcius Theatr. anonymorum str. 119. — Łukaszewicz J. Dzieje wyzn. helw. w W. Polsce str. 310. 375. — Fischer Versuch einer Gesch. d. Reform. in Polen II. 185. Hyde und König: Historia nomine systematis histor. chronol. eccles. slavon. Lib. III. s. 417. — Juszyńs. Dykcyon. I.

BYTHNER Blandina ob. Pambius (Quod Deus 1637).

BYTHNER Jan syn Bartłomieja (ur. 1602. w Sandomierskiem, um. w Lesznie d. 2. Lutego 1675). Błogosławieństwo umierających w Panu abo Sermon pogrzebny przy oddaniu ziemi slachetney Jey Mci niekiedy Paniey Anny hrabianki z Labiszyna Broniewskiey, Jego Mości Pana Hieronyma z Broniewa Broniewskiego ukochaney małżonki, ciała, w dębnickim odprawiony kościele przez X. Jana Bythnera, sługi słowa Bożego natenczas we zborze dębnickim 11. Junii r. p. 1641. drukowany w Lesznie u Daniela Wetterusa, w 4ce.

Łuk. Kośc. br. czes. w W Polsce str. 377. i 8. Czartor. — Dzików.

— Postylle albo kazań na ewangelie .... Część I. Leszno. Dan. Wetterus 1655. w 4ce. Ewangel. Wileńs.

— Ob. Hartmann Adam Samuel (Elisaei Klage 1680).

BYTHNER Jan Marcin. Disputatio theologica de Lucifero cadente, quam praeside D. Hermanno Witsio v. T. d. publice defendendam suscipit Joannes Martinus Bythnerus Lithuanus. Lugduni Batavorum, 1706. w 4ce.

Łukaszewicz, Wyzn. Helw. w Lit. II. str. 172.

Bytner Martin i Simon ob. Bitner.

Bythner Samuel (um. 1710 r.). ob. Biblia (Naujas Testamentas 1701).

BYTHNER Wiktoryn (urodz. w Polsce † w Anglii 1670). Clavis linguae Sanctae. Cambridge 1648. w 8ce.

— Liturgy of the Soul etc. 1636. w 8ce.

— Lingua eruditorum sive institutio methodica linguae sanctae. Oxfordii 1638. w 8ce. Przedruki: Londini 1639. w 8ce. Canterbury, 1645. 1675. w 8ce.

— Lingua eruditorum: sive; institutio methodica linguae sanctae, in qua, ut omnia, quae ad τὸ τεχνικὸν, plurima etiam, quae ad τὸ ἰδιωτικὸν (tak) linguae pertinent, absolutâ brevitate, facilíque ordine tractarentur, operam adhibuit Victorinus Bythner, linguae hebr. Professor. Cui addita est introductio ad linguam chaldaeam Veteris Testamenti; authore eodem. Editio novissima, ultimam manum authoris jam passa. Tiguri, Ex typographeo Bodmeriano. MDCLXXXIV. (1684). w 8ce, str. 96. (mylnie wydruk. 69). Jagiell.

Za staraniem Jędrzeja Gembickiego Bisk. Łuckiego Kollegiatę w Ołyce swoim kosztem Radziwiłł na nowo wystawił i hojnie uposażył. Tenże biskup Gembicki konsekrował kościół.

Czartor. — Jagiell. — Ord. Zamojs.

— Lychnus Cleanthis in augustam honoris aedem clarissimorum virorum Martini Foltinowicz, Andreae Abrek Leopol. cum in inclyta Academia Zamoscensi praevio eruditionis testimonio publico anno aere Christianae 1644. mense ..... die ..... per illustrem et admodum rndum dominum Benedictum Żelechowski U. J. D. ecclesiae collegiatae Zamoscensis canonicum, Academiae Procancellarium ad utriusque juris lauream solenniter inaugurarentur translatus.

Obacz pod Bitomski Jan.

— Monumentum primarii lapidis quem solido liberalitatis et continuo studio supremorum Joannis et Thomae Zamoyski. Nepos et filius Joannes Zamoyski Capitan: Kaluscien: cum illustr. Genitrice sua Catarina ducissa Ostrogia Comitis. in Tarnow et Jarosław intra moenia Civitatis Zamoscens. in Academ. erigi coepta fundamenta deposuit anno Domini 1639. Augusti 27. a Joanne Bytomski Licentiato Secunda Laureata recognitum. In officina typ. Acad. Zamoscens. Imprimebat Joannes Sułajewski Anno Domini 1639. fol. k. 12. Ossol.

— Funebre obsequium quod perillustri et admodum Rndo Dno D. Joanni Sasin J. U. D. canonico, vicario in spiritualibus et officiali generali Chełmensi, Skierbieszoviensi, Potylicensi praeposito, protonotario apostolico, S. R. M. secretario, M. Joannes Bytomski artium et philosophiae doctor, ordinarius eloquentiae in Acad. Zamoscensi professor, in exequiis officiose exhibitum spectavit et ad posthumam rei memoriam luce exposuit. Anno Domini 1646. Maji 26. Zamosci typis Acad. exprimebat Paulus Radicius. w 4ce, ark. B. (kart 10).

Przypis. Jakóbowi Rostkowskiemu, Andrzejowi Kłopockiemu, Benedyktowi Żelechowskiemu, Marcinowi Kurowskiemu egzekutorom testamentu.

— Obsidio Zamosciana quam per duelles Cosacchi junctis viribus Tartarorum grassante et ad affligendum Regnum conspirante audacia, fatali Poloniae tempore sub interregnum anno Dom. 1648. fecerunt a M. Joanne Bytomski Philos. et J. U. Dr. Eloquentiae Professore et Canonico Zamoscensi tantae calamitatis consorte et spectatore exhibita. Zamoscii A. Dom. 1649. Mens. Januarij. w 4ce, ark. D_2, kart 18 (u Czart. k. 19).

Gołęb. Dziejopis. 148. — Wiszniews. I. 61. — Ossolińsk. Hoppius de script. 3. 18. Czartor.

— Oriens in occidente, a qvo Serenissima Princeps ac Domina D. Lvdovica Maria Gonzagea, Dvcissa Mantvae, Niverniae, Montisferrati &c. &c. Sereniss: & inuictiss: Principis ac Dni D. Vladislai IV. D. G. Poloniae Regis, Magni Dvcis Lith: Rvss: Prvss: Mas: Samog: Livon: q. necnon Svec. Gott:. Vand:. Haereditarii Regis. Sponsa Parisijs ad thronum & torum. Regali pompâ deducta, augustâ sui vultûs serenitatem fausto Regni et ciuium omine affulgentem attulit, a M. Joanne Bytomski, Artium M. Phil: Doct: ordin: eloqu: in Acad: Zamoscen: Prof: ad orbis applausum & Academiae Zamoscensis erga regalem Maiestatem fidelis animi significationem ex humili officiosè spectatus: Anno Dni M. DC. XLVI. Zamoscii, typis Acad: exprimebat Pavlvs Radicivs. 1646. fol. kart 14. (Sygn. F_2).

Dedyk. Bisk. Stan. Pstrokońskiemu. Na odwrocie tytułu 10. wierszy podpisał Joannes Wodynski, Castellanides Podlachiae. Jagiell.

— Pięc Lamp w interregnvm po żeściu z śmiertelnośći nieśmiertelnéy pámiątki Naiáśnieyszego y Niezwyćiężonego Monarchy Władisława IV. krolá Polskiégo y Szwedzkiego &c. Kazániem X. Iana Bytomskiego philozophiey y práwá oboyga Doktora, Kanonika y Professora Zamoyskiego, náząiutrz po odćiągnieniu swawoli Kozáckiéy od Zamośćia, w dźień ś. Katha-

licy Ap. Protonot., Archiprezbyterowi Nowomiejskiemu, plebanowi Mikołajewskiemu, doktorowi prawa kościelnego. Kazanie miane na prymicyach trzech nowych kapłanów. Całe przeplatane łaciną.

Akad. — Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Ossol.

— Pogończyk z ręku w Niebo wyniesionych, z szybkiej strzały, z złotego pierścienia nieśmiertelne i sławy wielki Kolligat Antoni S. Padewski na doroczną pamiątkę wprowadzenia Obrazu tego wszelkich stanów cudotwornego patrona na cześć Pana Boga przez X. Dominika Bzonowskiego, definitora prowincyi W. Polskiej minorytę reformata S. Franciszka S. T. lektora i aktualnego professora z ambony na chełmińskiej w Dębowej łące jawnie pokazany, zaś za pozwoleniem starszych do druku podany r. p. 1723. d. 13. Czerwca. Thorunii typis Joh. Nicolai nobiliss. Senat. et Gymn. typogr. folio, z przodu 2 k. nlb. i 32 stron.

Na odwrocie str. tyt. herb Jelita i Ogończyk, na nie 12. w. pols. Autor przypisał prozą Zofii z Działyńskich Zamojskiej, Łowczance Kor. i Kazanie na cześć S. Antoniego miane.

Jocher 4918. Krasińs. — Ossol.

— Umbra Nayiasnieyszych Splendorow Swiata, oraz Pochodnia W Umbrach, Nayiasnieysza i Naiswiętsza Marya W dzien Gromnicznego Swięta w kosciołku tey Panny miedzy Nowym Miastem i Bratyanem, publicznie z Ambony Swiatu przy Zgromadzeniu wszelkiego stanu Gosci przez X. Dominika Bzonowskiego Reformata Wielko-polskiego S. T. Lektora, na ten czas Kaźnodzieię Łąkowskiego Pokazana A potym na instancyą wielu, do Matki Boskiey uáboźnych Zá pozwoleniem Starszych w Formę Drukarską Lana. Roku 1722. B. w. m. fol. ark. a—c,. i A—L. (kart 29).

Na odwr. tytułu czwerowiersz: Na prześwietny Splendor PP. Czapskich.

Dedykacya Janowi Ansgaremu Czapskiemu staroście. Całe przeplatane łaciną i naszpikowane anegdotami z historyi powszechnej, jest i o Prokopie Sieniawskim. Są kolędy, t. j. panegiryki prozą, dla Zamojskiego łowczego, dla starosty Czapskiego, Dziekana Nowomiejskiego, Bonaw.Dąmbrowskiego, panieńska, młodzieńska i inne. Jocher 4914. ma datę 1721.

Akad. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

BZOWSKI Abraham (1567 † 31 Stycznia 1637). Acta Canonizationis B. Ceslai Odrovansii Ordinis Praedicatorum. Romae 1710. folio.

Jocher 8354 *a*.

— Toż: .... Tamże 1712. fol.

S. Ceslai Odrovantii Acta, auctore Abrah. Bzovio, cum MSS. fragmentis Vratislaviensis monasterii S. Adalberti collata, cum commentario praevio et notis Guil. Caperi. Zob. Acta Sanct. Antverp. T. IV. p. 182 — 199. — Catal. Bibl. Bunav. III. 691.

Jocher 8354 *b*.

— Annalivm Ecclesiasticorvm post Illustriss. et Reverendiss. D. D. Caesarem Baronivm S. R. E. Cardinalem Bibliothecar. Tomvs XIII. Rerum in orbe Christiano ab Anno Dom. 1198. usq; ad annum 1299. Gestarum, narrationem complectens, Avctore, R. P. Fr. Abrahamo Bzovio Polono, S. Theol. doctore. ordinis praedicator. Cum licentia, et facultate Superiorum. Coloniae Agrippinae, Apud Antonium boëtzerum (tak). Anno M. DC. XVI. (1616.) u spodu ryciny: Cum gratia et priũil. Sum. Pontif. Sacrae Caes. Maiestatis et Christianissimi Regis Francorum et c. fol. kart 7. 1118 str. (szpalt), i Index kart 56.

Przypisanie Papieżowi Pawłowi V. i drugie do Kardynała Montalta. — Wiersze do tegoż i do Bzowskiego, przez Jana Fryder. Mathenesiusa. Tytuł w rycinie miedziorytowej.

Osobno portret Piusa V., Jac. ab Heyden sculps.

Jocher 8127 *a*.

Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Toż: .... Dominum, D. Caesarem Baronivm, S. R. E. Cardinalem Bibliothecarivm. Tomus XIV. Rervm in orbe christiano ab anno Domini 1300, vsque ad annum Dom. 1378. gestarum narrationem complectens. Avctore R. P. Fr. Abrahamo Bzovio Polono, SS. Theol. Doctore, Ordin. Praedicat. Opus nunc primum in lucem editum. Coloniae Agrippinae, apud Antonium Boetzerum. Anno M. DC. XVIII.

(1618). Cum licentia et facultate superiorum. (U spodu ryciny tytułu :). Cum gratia et priũil. Sum. Pontif. Sacrae Caes. Maiestatis et Christianissimi Regis Francorum et c. folio, k. 4. stron kolumnowych 1580. i Index kart 8.

Dedykacya Paulo V. W tytułowej rycinie wizerunek N. P. M. Częstochowskiej. Jagiell.

— Toż: .... Tomus XV. Rervm in orbe Christiano ab anno Domini 1378. vsque ad annum Domini 1431. gestarum narrationem complectens. Avthore R. P. (reszta jak w T. XIV.) 1622. fol. k. 4. str. 764. Appendix. P. Vincentivs Ivstinianvs In conventv Coloniensi Ordinis Praedic. SS. Theologiae Professor ordinarius. (R. P. F. Nicolai Ianssenii.... De vita Joannis Dvns Scoti adeursus ..... Bzovium) kart 10. Index k. 12.

Dedykacya Gregorio XV. Dalej Carmina ad Bzovium. Ad Poloniam. U góry tytułowej ryciny: Imago B. Mariae Virg. Czestochouiensis a S. Luc. Euang. Hierosol. depicta in Pol. multis mirac. claret. Jagiell.

— Toż: .... Tomus XVI. Rervm in orbe christiano ab anno Domini 1431. vsq; ad annum Domini 1448. gestarum narrationem complectens. (Dalej jak wyżej.) Anno M. DC. XXIV. (1624). fol. k. 5. str. 803. Index k. 5.

Dedykacya Urbano VIII. i tegoż osobno portret. Wiersze na cześć Bzowskiego piszą L. Hansen, J. A. Schulcken, B. Nihusius i większą odę Math. Sarbievius.

— Toż: ...... jak wyżej. Tomus XVII. Rervm in orbe christiano ab anno Domini 1448. usque ad annum Domini 1471. gestarum. Coloniae Agrippinae, sumptibus Antonij Boëtzeri haeredvm. Anno M. DC. XXV. (1625). folio, kart 3. str. 687. Annales Ecclesiastici (dopełnienia oraz poprawki) kart 14. Index k. 4.

Dedyk. Urbano VIII. Wiersze piszą: P. Keutzaeus, G. Neuhoff.

— Toż: .... jak wyżej. XVIII. ab a. 1471. usq. ad a. D. 1503. Coloniae Agrippinae, sumptibus Antonij Boëtzeri haeredum. Anno M. DC. XXVII. (1627.) fol. k. 4. str. 618. Ἐπινίκιον k. 6. Index k. 4. (Na końcu:) Coloniae Agrippinae, Imprimebat Henricvs Krafft apud Tesserae portam Anno M. DC. XXVII.

Po tytule z M. B. Częstochowską, dedykacya Urbanowi VIII. poczem Προςφώνησις Laurentii Smieszkowici ad Urbanum VIII. De Annalium eccles. Bzoviana continuatione. Wspomnieni tu Socolovius, Gorscius. Na końcu dzieła Epinikion Principi Vladislao. Chorus Turcarum. Chorus Sarmatarum virginum. Chorus Praetorianorum et puellarum. Chorus militum sarmatarum. Chorus puellarum sarmatarum. Kończy: Chorus Romanorum. Autor nie wymieniony, zapewne także Smieszkowicz.

— Toż: ..... Tomus XIX. ab a. 1503. usque ad a. 1535. Coloniae M. DC. XXX. (1630). fol. k. nlb. 6. str. 910. Index k. 3.

Po tytule, jak zawsze od t. XIV, z M. B. Częst., portret Ferdynanda II. Ces. i temuż dedykacya. Dalej Ode do autora, pisał Nic. Haustadt.

— Annalium R. P. F. Abrahami Bzovii Poloni, SS. Theologiae doctoris, ord. praedicat. continuatio. Tomus XX. Rerum in orbe christiano ab anno Dñi 1534. vsque ad annum Dñi 1565. gestarum narrationem complectens. His accesservnt Pietas romana pavcis ab Amydeno delineata, Siluester II. Pont. Max. & S. Adalberti Pragensium Archi-Antistitis & Martyris passio. Opus nunc primùm in lucem editum. Coloniae Agrippinae, apud Ioannem Mvnich, Anno M. DC. XXXXI. (1641). Cum licentia et facultate superiorum, folio, k. 7. str. 609. (mylnie wydr. 607.) i Index k. 6.

Tytuł bez ryciny. Dedykacya Jana Munich Wernero a Spies. Poczem: Simonis Starowolscii Eqvitis Poloni in scriptorvm Poloniae illvstrivm centuria. Abrahamus Bzovius (wymienia jego dzieł 23.). Dalej Carmina: Nicol. Zorauij. Ant. Quaerengi. Nic. Geldrij i Ad Urbanum VIII. de annal. eccles. Bzoviana continuatione Προσφώνησις (powtórzenie z T. XVIII).

Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw. — (od t. XVI).

— Annalium ecclesiasticarum post illustriss. et Reverendiss. Dom. D. Caesarem Baronium S. R. E. Cardinalem Bibliothecarium Thomus XIII. rerum in orbe christiano ab a° Dni 1198. usq. ad annum Dni 1299. gestarum narrationem complectens. Authore R.

P. Fr. Abrahamo Bzovio Polono S. S. Theol. Doctore, Ordinis Praedicatorum. Hac secunda editione ab eodem .... diligentissime recognitus et auctus. Coloniae Agripp. sumptib. Anto. Boetzeri 1621. fol. str. podw. 1088. Index a—h_8.

Ded. Paulo V. Pont. Max. Abr. Bzovius.

Kijows.

— Toż: .... Tomus XIV. Rerum in orbe Christiano Ab Anno Domini 1300. usq. ad annum 1378. gestarum narrationem complectens. Authore .... SS. Theo: Doctore. Ordin: Praedicat: Opus recognitum, maximeque de imperio Ludouici IV. Caesaris disseritur beneficio monumentorum serius erutorum. Coloniae Agrippinae apud Antonii Boetzeri haeredes Anno MDCXXV. (1625). (Tytuł w rycinie.) fol. k. nlb. 6. str. 1579. i k. nlb. 8.

Tom XIII. XIV. i XV. wyszły powtórnie w Kolonii u Boetzera, r. 1621—1623. Hac secunda editione ab eodem (auctore) in locis hoc signo notatis, recognitus et auctus. W edycyi tej wyrzucone są wyrazy o Skocie, pod rokiem 1294: hoc anno volens nolens ex humanis abiit Joannes Dunsius. W tomie znowu XIV. zmieniona jest powieść o Ludwiku IV. Cesarzu i przyłączone Diploma Herwarta względem jego elekcji.

Jocher 8127 *d*.

Uniw. lwows. — Warsz. Uniw.

— Historia ecclesiastica ex Baronii annalibus virorumq; illustrium ecclesiasticis, historicisque monumentis. Romae typis Camerae apostolicae, T. I—II. 1616. folio.

Encykl. Kościelna III. 78. — Chodynicki Obraz I. 67.

— Historiae Ecclesiasticae ex Ill. Caesaris Baronii S. R. E. Cardinalis Bibliothecarii annalibus aliorumque virorum Illust. ecclesiasticis historicisque monumentis. Tomus I. II. III. Auctore R. P. Fr. Abrahamo Bzovio Polono. SS. Theolog. Doct. Ord. Praedic. Coloniae Agrippinae sumptibus Ant. Boetzeri. Anno M. DC. XVII. (1617.) fol. I. Tom Libr. 8. stron dwukolumnowych 1732. i k. 9. — Tom. II. Colonia 1616. libr. 12. k. 2. str. 383, i k. 15. — Tom III. ex Bzovio libr. 13. auctore Joan. Frid. Mathenesio. str. 254.

Przypis. Tomu I. Pawłowi V. Papieżowi: Tomu II. Królowi Zygmuntowi III. i Władysławowi synowi jego, datowane z Rzymu.

Jocher 8127 *b*. Czartor. — Ossol.

— Toż: ..... Antverpiae ap. Plant. 1617. fol. 3 tomy.

Jocher 8127 *c*. — Chodynicki I. 67. ma datę 1616 r.

— Conciones Vol. I—IV. Venetiis. 1598. w 4ce.

Ciampi, Bibl. crit. str. 49.

— Conciones octo in praecipuis Deiparae festivitatibus. Venetiis apud Societatem Minimam. 1611. w 4ce.

Jocher 4687. — Wiszn. Hist. lit. IX. 261.

— Toż: .... Coloniae 1613. w 4ce.

Ciampi str. 49.

— R. P. Fr. Abrahami Bzovii, ord. praed. S. Theolog. doct. Concionum dominical. totivs anni, Tomvs primvs. Ex floribvs S. Scriptvrae sanctorumq, PP. desumptus; nec non allegorijs, hieroglyphicis, orphicis sensibus, emblematibus, philosophorum et principum virorum apophtegmatibus; praesertim vero historicis exemplis, ad ethicen christianam formandam refertus. Opvs novvm, ac nvnc primvm in Germania editvm. Cvm dvplici indice, altero locorvm s. script. explicatorum, altero rerum et sent. memorab. Coloniae Agrippinae, apud Ant. Boëtzerum. Anno M.DC.XII. (1612). Cum licentia et priuilegio. w 4ce, k. nlb. 4., str. 324. i Index k. nlb. 6.

Ded. D. Henrico Francken Sierstorphio per Bibliopolam et D. Aug. Galaminio Brasichellensi per auctorem.

Akad. — Jagiell.

— Toż .... tamże, w tym samym roku 1612. Tomus secundus. k. nlb. 2., str. 426. i Indexu str. nlb. 11.

Tomus I. A. Dominica I. Aduentus vsque ad festa Paschalia ternas pro singulis dominicis conciones complectens. Tomus II. A Dominica in albis vsque ad aduentum, ternas pro singulis dominicis conciones complectens. Akad. — Jagiell.

— R. P. Fr. Abrahami Bzovii, Poloni, ord. praedic. SS. Theol. doct. Concionum Dominicalium totius anni Tomvs primvs. Opus novum ex floribus S. Script: sanctorumq. PP. desumptum: nec non allegorijs hieroglyphicis orphicis Sensibus. Emblematibus. Philosopho

rum et principum virorum apophtegmatibus, praesertim vero historicis exemplis ad ethicen christianam formandam refertum. Editio altera priori avctior. Cvm indicibvs locvpletissimis. Coloniae, apvd Antoniū Boetzerū sub signo rubri leonis. Anno M. D. CXV. (dodane w egz. Jagiell. piórem II. zatem właściwie 1615. a nie 1617). w 4ce, k. 4. str. 324. Index k. 6.

— Tenże tytuł .... Tomus II. Editio altera priori avctior. Cvm dvplici indice; altero locorvm S. Script. explicatorum, altero rerum et sentent. memorab. Colon. Agripp. apud A. Boetzerum. A. D. MDCXV. Cum lic. et priv. w 4ce, k. 2. str. 426. kart 5.

Tytuł T. I. w rycinie miedziorytowej. Jocher 4449. *b*. — Ossoliń. Wiad. I. 112. Czartor. — Jagiell.

— Concionum dominicalium totius anni (tytuł jak w edycyi z r. 1615). Editio altera priori auctior cum indicibus locupletissimis. Coloniae apud Antonium Boetzerum MDCXXVIII. (1628). w 4ce.

T. I. k. 4. s. 324 i 6. k. — T. II. r. 1627. k. 2. s. 425. i 5. k. Czartor. — Warsz. Uniw.

— R. P. Fr.... Concionvm Sacrarvm Tomvs tertivs. Continens sanctorvm festivitates. Opus nunc primum in Germania editum, ac allegorijs, hieroglyphicis notis, orphicis sensibus, emblematibus, philosophorum et principum virorum apophtegmatibus; praesertim verò historicis exemplis, ad Ethicen Christianam formandam refertum. Adiecti dvo indices; vnvs locorvm S. Scriptvrae explicatorum, Alter rerum & sententiarum memorabilium. Coloniae Agrippinae, Apud Antonium Boëtzerum. Anno M.DC.XIII. (1613). Cum licentia et priuilegio. w 4ce, k. 2. str. 162. i index k. 4.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Tenże tytuł: .... Coloniae Agrippinae, apud Antonium Boëtzerum. Anno M.DC.XVII. (1617). w 4ce, k. 2. str. 162. i index k. 4.

Branic. — Jagiell. — Ossol.

— R. P. F. Abrahami Bzovii ord. praed. S. Theol. doct. Concionvm sacrarvm Tomus Quartus. Continens Thesavrvm lavdvm sanctiss. Deiparae super canticum Salve regina: in quo omne id, quod vel ad cultum B. V. Mariae, vel ad hominis Christiani animum praeclaris doctrinis exornandum, atque illustrandum spectat, quadraginta concionibus demonstratur. Opvs nvnc primvm, jvxta novas concordantias romanae correctionis à mendis et erroribus expurgatum, et SS. Scriptur. locis correspondentibus (alias omissis) notisq; marginalibus illustratum, ac in Germania editum. Coloniae Agrippinae, apud Antonium Boëtzerum. Anno M. DC. XV. (1615). Cum licentia et privilegio. w 4ce str. 392. k. tyt. i index k. nlb. 11. i 1. k. (między str. 352. a str. 366. mylne liczbowanie).

(Na końcu: Facultas à superioribus concessa i Approbatio libri). Nadpis karty pierwszej tego dzieła: Thesaurus laudum sanctissimae Deiparae super Canticum Salve Regina.

Ossol. I 108. nie wymienił roku druku. — Boëtzer drukował dzieła Bzowskiego zwykle w tym samym roku, w którym gdzieindziej wychodziły.

Jocher 4449 *c*. Jagiell.

— R. P. Fr.... Conciones qvadragesimales, ex floribvs S. Scripturae e SS. Patrvm, svper Euang. quae in Dominicis & profestis diebus totius quadrag. leguntur, desumptae. Opvs novvm ac nvnc primvm in Germania editvm, nec non allegoriis, hieroglyphicis notis, orphicis sensibus, emblematibus, philosophorum et principum virorum apophtegmatibus praesertim vero historicis exemplis ad ethicen christianam formandam refertum. Adiecti sunt tres indices vnvs Concionvm, alter locorum S. Scripturae explicatorum, tertius rerum memorabilium. Coloniae Agrippinae. Apud Antonium Boëtzerum. Anno M. DC. XIII. (1613). Cum licentia et priuilegio. w 4ce, 2. k. str. 264. i 4 k. Indexu.

Jagiell. — Warsz. Uniw.

— Toż: ... tenże tytuł, tamże. 1617. kart 2. str. 264. Index kart. 4.

Branic. — Jagiell.

— De temporali Ecclesiae monarchia et iurisdictione adversus impios politicos. Coloniae 1602. w 8ce.

Jocher 7266. — Chodyn. Dykcyon.

— Flores Aurei ex paradiso Sacrae Scripturae et Sanctorum Patrum, super totius anni Dominicarum Evangelia collecti studio et industria Fr. Abrahami Bzovij Poloni Ordinis Praedicatorum, In quibus ut mira varietate, ita et uberi copia tam sacrarum authoritatibus scripturarum, quam profanorum testimoniis philosophorum praecipue fidei catholicae arcana abunde propalata insigni non minus cum facilitate quam methodica tractatione elucidantur. Omnibus et theosophiae cultoribus et divini verbi praeconibus summe utiles et pernecessarij admodum haud dubie futuri. Indice duplici, uno Rebus memoriae dignis altero Sacrae Scripturae locorum interpretatione subserviente in legentium gratiam non inconcinne adornati. Cum privilegio. Venetiis apud Societatem Minimam. MDCI. (1601). w 4ce, str. 42. i 775.

Przypis. Bernard. Maciejowskiemu Biskup. Krakow. datowane z Rzymu, ex Conventu nostro V. Mariae.

Jocher 4448. *a.*

Czartor. — Dzików. — Ossol.

— Toż .... Coloniae ap. Boetzerum 1612. w 4-ce..

Jocher 4448 *b.* — Ossolin. I. 108.

— Florida Mariana sev de lavdibvs Sanctissimae Deiparae Virginis Mariae. Panegyrici XXIV. Studio et labore F. Abraham Bzovii Poloni S. Theologiae Doct. ord. Praedicatorum contexti (tak). Ad Illvstrissimvm Dominvm D. Thomam Zamoiscivm Magni Joannis Cancellarii, et copiarum Regni Poloniae Generalis Praefecti filium, Capitaneum Kniszineñ. &c. Dominum, D. Colendissimum. Adiecti tres Indices, Vnus de Panegyricis, alter locorum Sacrae Scripturae explicatorum, tertius rerum et sententiarum memorabilium. Cvm Privilegio. Venetiis, apud Societatem Minimam. 1612. Superiorum permissu. w 4ce, k. 8 str. 216.

Jocher 5242 *a.*

Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Uniw. Lwows.

— Tenże tytuł: .... panegyrici XXIV. Opus nouum, ac nunc primum in Germania editum; adiecti praeterea tres Indices; vnus de panegyricis, alter locorum S. Scripturae explicatorum, tertius rerum et sententiarum memorabilium. Coloniae Agrippinae, apud Antonium Boëtzerum. Anno M.DC.XIII. (1613). Cum licenta et priuileg. w 4ce, k. 4. str. 183 a str. 184ta nieliczbowana.

Jagiell. — Uniw. Warsz.

— Tenże tytuł: ... Coloniae Agrippinae, apud Antonium Boëtzerum. Anno M.DC.XVII. (1617). w 4ce, k. 4. str. 183. a str. 184. nlb.

Jocher 5242 *b.*

Branic. — Jagiell. — Ossol.

— De iure status sive de iure divino et naturali ecclesiasticae libertatis et potestatis. Coloniae 1600. w 8ce.

Jocher 7265 — Ossol. I. 104. z Niceroma z bibl. Thouana.

— Monile Gemmevm Divae Virgini Deiparenti Sacrvm, Duodenas virtutes Sacrosanctae Deiparae totidem lavdationibvs explicans, et viginti quatuor miracula insignia, apud iconam eiusdem magnae Matris à D. Luca depictam, et apud Polonorum Clarummontem religiose cultam patrata, referens atq; reputans. Avctore F. Abrahamo Bzovio Polono S. Theologiae Doctore, Ordinis Praedicatorum. Ad Illvstrissimvm, et Magnificvm D. D. Nicolaum Comorouium Comitem Arauiae, et Liptouiae, Osuuiecimensem Capitaneum, etc. Collum tuum sicut monilia. Cant. I. Cap. Superiorum permissu, et priuilegijs. Venetiis, MDCXIIII. Ex typographia Ambrosij, & S. Bartolomęi Dei, Fratrum. Ad signvm Sancti Marci. (1614). w 4ce, k. 20. str. 248.

W dedykacyi do Komorowskiego wywodzi go: Tuam originariam stirpem Neapolitano solo deductam exornasti. Paulus IV. Antistes septem Tui stemmatis purpurati principes cardinales: plures ecclesiae Neapolitanae pontifices: innumerabiles Caraffarum, et Comorouiorum proceres, rebus magnis in regno Neapolis, Hungariae, et Poloniae excelsi.—W tytule jest wizerunek obrazu M. Boskiej.

Chodyn. Dykcyon. — Jocher 8789.

Branic. — Dzików. — Jagiell. — Ossol.

— Tenże tytuł z tą odmianą, że nazwisko autora idzie na czele, zaś po wyrazie „reputans" idzie: Ad illvs. et Mag. D. Nic. Comorouium. etc. j. wyżej. Coloniae Agrippinae, sumptibus Antonij Boëtzeri. M. DC. XV. Cum Licentia et Priuilegio. (1615). w 4ce, k. 18. str. 170.

Dedykacya Komorowskiemu. Romae Cal. Martij 1614.

Approbaty 18 April. 1614. Calend. Decemb. 1613. 23. Januar. 1613. 12. Mart. 1613.
Jagiell. — Puławy.

— Tenże tytuł: ..... Venetiis MDCXXIV. (1624). apud Ambros. et Barthol. Dei fratres. w 4ce, 248 str.

Przypis. do Mikoł. Komorowskiego, Comitem Araviae et Liptoviae.

— Nomenclator Sanctorum ex professione Medicorum, anniversariam quorum festiuitatem universalis celebrat Ecclesia, cura Fr. Abrah. Bzovii S. Theologiae Magistr. Ordinis Praedicatorum. Ad antiquitatis memoriam elaboratus. Romae 1621. w 12ce, str. 31.

Encykl. Kościel. III. 80. — Chodyn. Dykc. I.

— Toż: .... Coloniae Agrippinae, sumptibus Antonii Boetzeri haeredum anno 1623. w 12ce, 39 str.

Jocher 8239 *a*. Ossol.

— Toż: ... Coloniae 1624. w 12ce.

Jocher 8239 *b*. — Ossol. Wiadom. 103. 40. Gąsiorow. II. 206. mówi, że o medycynie wydał dzieło; zapewne będzie to Nomenclator.

— Sacrvm Pancarpivm Dominicale totivs anni. Ex floribvs Sacrae Scriptvrae & SS. Patrum, super Euang. quae in diebus dominicis leguntur. Studio et labore F. Abraham Bzovii Poloni S. Theologiae Doct. Ord. Praedicatorum contextum. Allegorijs, Hieroglyphicis notis Orphicis sensibus, emblematibus, philosophorum et principum virorum apophtegmatibus, praesertim vero historicis exemplis, ad ethicen Christianam formandam refertum. Ad illustriss. et Rm̄diss. DD. F. Avgustinvm Galaminivm S. R. E. Cardinalem. Sertum primum. A dominica in Albis vsque ad Aduentum, ternas pro singulis Dominicis conciones complectens. Adiecti duo indices, vnus locorum Sacrae Scripturae explicatorum, alter rerum et sententiarum memorabilium. Cvm privilegio. Venetiis, apud Societatem Minimam. 1611. Superiorum permissu. w 4ce, kart 12. str. 492.

Dedykacya Augustino Galaminio Brasichellensi.

Jest to też samo co Concionum Dominicalium T. I. tylko pod innym tytułem.

Jocher 4449. Jagiell. — Ossol.

— Toż: .... Sertum Secundum. A Dominica in Albis usque ad Adventum ternas pro singulis Dominicis Conciones complectens. Adiecti duo Indices, Unus locorum Sacrae Scripturae explicatorum, Alter rerum et sententiarum memorabilium. Cum Privilegio. Venetiis, Apud Societatem Minimam MDCXII. (1612). Superiorum permissu. w 4ce, k. 10. str. 500.

Ad illustr. et reverend. Comitem Claudium Rangonem Episc. Reggiensem et Principem. Jestto też samo co Concionum T. II.

— Sacrvm Pancarpivm Pro Sanctorvm Festivitatibvs. Ex Floribvs.... (dalej j. w. aż do:) .... refertum, Sertvm Tertivm. Illust. & Rm̄diss. D. D. Stanislao Svlovio Abbati Tinecen̄. O. D. C. Adiecti duo Indices, Vnus locorum Sacrae Scripturae explicatorum, Alter rerum et sententiarum memorabilium. Cvm privilegio. Venetiis. MDCXI. (1611). Apud Societatem Minimam. Superiorum permissu. w 4ce, kart 8. str. 192.

Dedykacya Stan. Svlovuski (tak). Mówi że tenże dosługiwał się w kollegium Kanoników katedr. krak. i u Georg. Radziwiłła. Bern. Maciejowskiego, Zygm. III. Jestto Tom. III. Concionum.
Czartor. — Jagiell. — Ossol.

— Sacrum pancarpium quadragesimale ex floribus Sacrae Scripturae et SS. Patrum super Evangelia quae in profestis et Dominicis diebus totius Quadragesimae leguntur. Studio et Labore F. Abrahami Bzovii Poloni Sanctae Theolog. Doc. Ord: Praedicat: contextum. Allegorijs Hieroglyphicis notis, Orphicis sensibus, emblematibus, Philosophorum et Principum virorum apophtegmatibus praesertim vero historicis exemplis, ad ethicen Christianam formandam, refertum atque prudentiae et Virtuti Illustr. et Rndiss. DD. Erasmi

Dębinii Decani Cracov. Adiecti tres Indices, unus Concionum, alter locorum S. Scripturae explicatorum, tertius rerum memorabilium. Cum privilegio. Venetiis, apud Societ. Minimam super. permissu. 1611. w 4ce, ark. 3. i 492. str.

Ded. Erasmo Dębinio, dec. crac. Jestto toż co Conciones quadragesimales.
Jocher 4449.
Akad. — Czartor. — Ossol. — Uniw. lwows.

— Paulus V. Burghesius P. O. M. Fr. Abr. Bzovii S. T. Magistri Ordinis Praedicat. In memoria aeterna erit iustus ab auditione mala non timebit. Ps. CXI. Romae ex Typographia Stephani Paulini. Cum licentia superiorum. 1625. fol. 88 kart. i dedykacya do Papieża Urbana VIII.

Jocher 8711. ma z datą r. 1624.
Ossol.

— Toż: ... Coloniae 1626. w 4ce.

— Toż: ... Po włosku w Wenecyi 1666.

(Chodynic. Dykc.).
Toż drukowane z żywotami Papieżów Platiny ed. w Kolonii r. 1625. i Weneckiej r. 1633. i w Annalium Tomie XVII.
(Ossol. l. 100. 88).

— Pivs Qvintus Romanvs Pontifex. Siue Annalivm Ecclesiasticorvm avtore R. P. F. Abrahamo Bzovio Polono S. Theologiae doctore ordinis praedicatorum Tomvs posthvmvs et vltimvs, rerum in Orbe Christiano ab anno Domini 1566. vsq; ad 1572. (hoc est sub Pii V. pontificatu) gestarum narrationem complectens. Et sanctissimo D. N. Clementi PP. X. ab eodem ordine Praedicatorvm hvmillime dedicatvs. Prima editio. Romae, typis Michaelis Herculis M. DC. LXXII. (1672). Superiorum permissu. folio, kart 6. i stron kolumn. 1224. (ostatnie 4. str. błędnie 1021—1024.) i Index k. 11. Rycina Piusa V. sculp. F. T. Moncomet.

Wydał Magister Generalis Ordinis F. Joannes Thomas de Rocaberti (mylnie u Jochera Rocchetti) i przypisał Papież. Klemensowi X.
(Script. Ord. Praedic. s. 490. — Ossol. I. 97).
Approbata z r. 1670. powiada: Annalium Ecclesiae tomum 21. auctore Fr. A. Bzouio perlustraui. W przedmowie też stoi: Tandem vltimus hac prima editione prodit annalium tomus. Zatem to jest Tom 21. Roczników. Jakoż na stronnicach stoi nadpis: Annales ecclesiastici. Dzieło to po zgonie Bzowskiego odnalazł Thomas de Sarria.
Jocher 8128. — Walch. Bibl. Theol. T. III. s. 149. — Bibliot. Bunav. T. III. Vol. I. str. 307 *b*.
Czartor. — Jagiell. — Krasińs.

— Pontifex Romanvs. seu, De praestantia, officio, auctoritate, virtutib., felicitate, rebusq; praeclarè gestis Summorum Pontificum, à D. Petro. vsq; ad Pavlvm Qvintvm commentarivs. R. P. Fr. Abrahami Bzouij S. T. Magistri Ord. praed. Ad Sereniss. Invictissimumq; Sigismund. III. Poloniae, Sueciae, Gothorum et Vandalorum Regem. Coloniae Agrippinae. Apud Antonium Boëtzërum (tak). M. DC. XIX. (1619). Cum grat: et priuil: sac: caes: Maiest: fol. kart 9. str. 660. i Index kart 7.

Ded. Sigismundo III. .... Abrah. Bzovius, Pol. Theol. Mag. ord. praed. Datow. Romae 1618.
Tytuł w miedziorycie. Inny drukowany. Tekst poprzedzają wiersze pisane do Papieża Pawła V., Bzowskiego i ad Poloniam. Kończy je wiersz: Martianus Trizna ad lectorem.
Lanslet Methode III. 348. — Clement II. 471. — Gerdesius, Spicileg. libr. rarior. s. 308.
Czartor. — Czetwert. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Toż .... Parisiis. 1622. folio.

Toż w Rocaberti Bibliot. ponitificia maxima Tomus I. s. 1.
Chodynicki I. 68.— Grässe, Trésor des livres. I. 588. — Bibl. Pontificia. Jacobus a s. Carolo. lib. II. s. 238.

— Propago D. Hyacinthi Thavmatvrgi Poloni, seu de rebus praeclarè gestis in prouincia Poloniae Ordinis Praedicatorum. Commentarius. F. Abraham Bzovii Sacrae Theologiae Magistri, Ord. Praedic. Florete flores quasi lilium et date odorem, et frondete in gratiam, et collaudate canticum, et benedicite Dominum in operibus suis. Ecclesiast. 39. cap. Venetiis, MDCVI. (1606) Apud Societatem Minimam. Superiorum permissu. w 4ce, k. 4. str. 118.

Nadpis nad stronnicami jest: De rebus gestis in Polonia ordinis praedicatorum.
Dedykacya Prowincyałowi Polskiemu Wojciechowi Sękowskiemu, (Alberto Secovio),

datowana z Rzymu 1606. Podaje duży spis autorów, z których czerpał.
Jocher 9226.
Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Zyg. Pusłowa.
Porównaj niżej: Thaumaturgus.

— Toż ... Secunda editio. Venetiis 1607.

— Retractatio de electione Ludovici IV. Imperatoris. Ingolstadii 1628. w 8ce.
Jocher 8130.

— Rosarium seu exercitia pietatis Christianae Sodalitatis Rosarii, ad Serenissimum Principem Ladislaum Sigismundum, Sigismundi III. Poloniae et Suetiae Regis filium. Posnaniae 1599. w 16ce.
Jocher 6778 *a*.

— De rosario libri duo ad Serenissimam Constantiam Austriacam Reginam Poloniae.
Przytacza Starowolski, a za nim Barącz. II. 126.

— Rosarium B. V. Marco Antonio et Camillae Burghesciis. Coloniae apud Antonium Boetzerum. 1616. w 4ce.
Jocher 6778 *b*. — Bibliot. Mariana pars. I. str. 4.

— Rosarium B. Mariae Virginis. (Brak tytułu) w 12ce, str. 119. z trzema miedzior. w tekscie.
Dedykacya Ill. et excell. DD. Marco Ant. Burgeseo et Camillae Ursinae Principibus Sulmonae Fr. Abraham Bzovius Polonus S. Th. Mag. Ord. Praed. (Zapewne) Coloniae ap. Joan. Münich. Zarazem oprawne, tenże druk i takież ma miedzioryty: Rosarium mysticum in honorem V. vulnerum D. N. Jesu Christi dicendum. — Coloniae Agrippinae, apud Joannem Münich. Anno 1639. w 16ce, str. 46. Jagiell.

— Rożaniec Panny Maryey. Teraz nowo w Krakowie o S. Troyce reformowany. Przez księdza Abraama Bzowskiego, pisma swiętego lektora, zakonu swiętego Dominika. Wyrażona iest w pierwszym trakcie, zacność: w drugim odpusty: w trzecim sposob rozmyślania: w ostatnim porządek y powinność panow starszych, iako też y inszey braciey zgromadzenia tego S. Quid videbis in Sunamite, nisi choros castrorum Cant. 7. W Krakowie, v Woyciecha Kobylińskiego, roku 1600. Cum gratia et priuilegio S. R. M. w 4ce, k. nlb. 6. s. 129. i 3. nlb.
Przypis. Mikołajowi Komorowskiemu, orawskiemu i liptowskiemu hrabi, z jego herbem na odwr. tyt. a pod herbem 4. wier. łaciń.
Jocher 6779. — Maciejow. Piśmienn. III. 207. Czartor. — Dzikow. — Ossol.

— Toż: .... Pisma Sw. Doktora Zakonu Sw. Dominika teraz powtóre przeyrzany poprawiony y z przydatkiem niektórych rzeczy. Wyrażono jest w pierwszym traktacie zacność, we wtórym odpusty, w trzecim sposób rozmyślania, w ostatnim porządek i powinność Panów starszych jakoteż y inszey braciey zgromadzenia tego S. Quid videbis in Sunamite nisi choros Castrorum. Cant. 7. (Na końcu: Kraków, w druk. Wojc. Kobylińskiego). w 8ce, k. 7. str. 298. i k. 5.
Data dedykacyi z Krakowa, 5. August. A. D. 1606.
Kobyliński był drukarzem od r. 1590. do r. 1612., więc druk ten jest między r. 1607. a 1612.
Ded. Stanisławowi z Radzieiowic Sochaczowskiemu, staroście i Katarzynie z Sobieszyna, jego małżonce. Ostatnia karta nieliczbowana obejmuje Diploma Syxtusa V. i Modlitwę nabożną do N. P. Maryi z wizerunkiem tejże.
Jocher 6779 *b*. — Chodyn. Dykcyon. Krasiń. — Ossol.

— Sertvm gloriae S. Hyacinthi Poloni. Vitam et Laudes ipsivs octo Contionibvs et septem Orationibus complectens. Studio et industria F. Abraam Bzovii Ord. Praedicat. S. Theologiae Lectoris confectum atque collectum. Ad Illvstriss. et Reverendiss. D. D. Alexandrum Peretum S. R. E. Cardinalem Regni Poloniae Protectorem. Cum privilegio. Venetiis, apud Marcum Antonium Zalterium. 1598. Cum Licentia Superiorum. w 4ce, k. 4. str. 227.
Wierzbow. I. N. 654.
Czartor. — Ossol. — Pozn. Przyj. N. — Raczyńs. — Warsz. Uniw.

— Silvester II. Caesius Aquitanus Pontifex Maximus a calumniis vindicatus. Fr. Abrahami Bzovii Poloni S. T. Magistri Ord. Praedicatorum. Cui subiuncta est S. Adalberti Ursini Comitis Rosenbergi Pragen: Episcopi, Gnesnen-

sis Archiepiscopi et Martyris, Boemorum, Hungarorum, Polonorum, Prussorum Apostoli vita et passio ab eius synchrono et familiari Silvestro II. P. M. editą, nunc primum ex Bibliotheca Cassinensi in capita distincta, clarioribus notis illustrata. Romae, typis Camerae 1629. fol.

Przypis. Janowi Olbrachtowi Administrat. Warmiń. i Ferdynand. Biskup. Wrocław. królewicom polskim. Życie zaś Ś. Wojciecha Prymasowi Jan. Wężykowi i Pawłowi Jordanowi Rosini Księciu Bracchiano. Toż, przy XX. Tomie Annalium, drugiego wydania Kolońskiego u Münicha.
Jocher 8708. — Ossol. I. 37. 99.
Czartor.

— Thaumaturgus Polonus seu de Vita et miraculis, S. Hyacinthi Confessoris Ordinis FF. Praedicatorum Commentarius, F. Abraham Bzovii S. Theolog: Magistri Ord: Praedicatorum. Flores mei fructus honoris et honestatis. Ecclesiast. 24. Cap. Venetiis, apud Societatem Minimam. Superiorum permissu. 1606. w 4ce, str. 72.

Dedicat. Stanislao Miński palatino Lancic. Cap. Ploc.
Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Zyg. Pusłowski. — Ossol.

— Thesaurvs lavdvm Sanctiss. Deiparae super Canticum Salve Regina. Quadraginta Concionibus, omne id, quod vel ad Cultum B. V. Marię, vel ad hominis Christiani animum, praeclaris doctrinis exornandum, atque illustrandum spectat, complectens. Avctore F. Abraam Bzovio. Ordinis Praedicatorum, S. Theol. Lectore. His propter maiorem commodidatem, adiunctae sunt praeter alias duae Tabulae; altera pro Sanctorum totius anni festiuitatibus, altera pro Quadragesimali tempore vsum Concionum demonstrans. Venetiis. Apud Minimam Societatem. 1598. w 4ce, k. l. 22. str. 699. i 1 k. nlb.

Ded. Klemensowi VIII.
Jocher 8201 *a*. — Ossol. I. 108. — Wierzbowski I. N. 655.
Czartor. — Ossol. — Przeźdz. — Warsz. Uniw.

— Toż: R. P. Fr. Abrahami Bzovii Ord. Praed. S. Theolog. Doct. Thesavrus .... complectens. His propter maiorem commoditatem adiunctae sunt praeter alias duae Tabulae; altera pro Sanctorum totius anni festiuitatibus, altera pro Quadragesimali tempore, vsum Concionum demonstrans. Permissv Svperiorvm. Coloniae Agrippinae, apud Antonium Boëtzerum. Anno M. DC. XV. (1615). w 4ce, k. 4. str. 392. i Tabvla locorvm S. Scrip. k. 3. Index k. 8. Approb. str. 2.

Tworzy tom czwarty kazań, tylko z osobnym tytułem.
Jocher 8201 *b*. — W Dykc. Chodyn. jest mylnie r. 1613.
Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Ossol. — Zyg. Pusłows.

— Tenże tytuł: ... altera editio. Coloniae, apud Antonium Boetzerum 1620. w 4ce, 392 str.

Jocher 8201 *c*. Branic.

— Tragoedia Vratislaviensis. (około 1610).

Encykl. Kościel. III. 78.

— Trilogium B. Virginis pro singulis festivitatibus ipsius; tres conciones. Venetiis, apud Antonium Zalterum 1596.

Bar̨cz II. 126. — Quetif Script. O. P. s. 492.

— Tvtelaris Silesiae, seu de vita rebusq; praeclarè gestis B. Ceslai Odrovansii, Ordinis Praedicatorum, Commentarivs, F. Abraham Bzovii, S. T. D. eiusdem Ordinis Praedicatorum: Ex fragmentis variarum antiquitatum, praesertim verò Vratislauien: Monasterij S. Adalberti summa fide collectus. SeCundùm nomEn tuum Sic et LAVS tua. Psalm. 47. Cum licentia superiorum. Cracoviae, in officina Andreae Petricouij. Anno Domini, 1608. w 4ce, k. 4. str. 36.

Dedykacya podwójna, jedna Kapitule Wrocławskiej, druga Janowi Biskupowi Wrocławskiemu, datow. r. 1608 z Wrocławskiego Coenobium Ś. Wojciecha. Bzowski pisze się tu Prior Vratislavien. Vicarius et Commisarius Silesiae. — Po dedykacji wiersze do Ś. Czesława, Joannis Fersii Vratislavien. — Bzowski czerpał wiadomości z autentyków dawnych, pozostałych od pożaru Konwentu Wrocławskiego, przy splądrowaniu go przez Lutrów r. 1525.
Jocher 8353 *a*.
Czartor. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol.

— Tenże tytuł: ... summa fide collectus servatis servandis post annos prope 100 a sua incursione prima fideliter reimpressus. Vratislaviae, ex typogr. Andreae Pega 1703. w 4ce, k. 3. str. 34. i kart 8. z ryciną.

Prócz godzin Kapłańskich o S. Czesławie są wiadomości interesujące historyę. Na końcu wzmianka o uczonych i pobożnych Dominikanach klasztoru Wrocławskiego, wyliczająca uczone ich prace.

Jocher 8353 b. Dzików. — Krasińs.

— Toż: .... Przekład niemiecki. Breslau 1714. w 4ce.

Nie znane są dwie następujące prace jego, które według Starowolskiego miał wydać:

— Postylla polskà czyli kazania na wszystkie niedzielne i świąteczne ewangelie (po polsku).

— Modlitwy pobożne po polsku (collectae inque pulcherrimum digestae).

— Ob. Cavelli Hugo (Apologia pro Scoto 1623). — Ferchius Matthaeus (De apologia 1620. Correctio 1620). — Gewold Krzysztof (Defensio Ludovici IV. 1618). — Herman Dan. (Spongia abstersoria 1614). — Herwartus Joan. Geor. ab Hohenburg (Ludovicus IV. 1618). — Jansenius Nicolaus (Animadversiones in apologiam Scoti). — Pico Ranuccio (Vita della Cunegunde 1623).— Thadeus Fr. Dermicius (Nitela franciscanae religionis 1627). — Vitellius Jacobus (Chrysologus Romanus 1637).

Costenus Mar. (Aequilib. justitiae 1641. str. 55). — Święcki Hist. pam. I. 29. 30. — Niceron. Memoires T. XXVIII. str. 329. i nast. — Dzieje dobrocz. 1820. str. 261. — Starowolski Monum. str. 809. — Starowol. Hecat. Venet. 1627. s. 227. (Histor. ord. praedic. moliebatur). — Gąsiorows. (Hist. med. II. 203—4). — Wizerun. i roztrz. 1836. Pocz. now. T. III. 170. — Ciampi Bibl. crit. I. 49—53. — Ossolińs. Maks. Wiadom. I. 81. 96. 107. — Dzien. Wileńs. 1820. I. 7—26. — Mechers. Hist. wym. II. 452. — Barącz Rys dziej. zak. II. 113—128. — Encyklop. kościelna 1874. III. 77—80. — Encykl. Orgelb. IV. 763—6. — Wiszn. Hist. lit. VIII. 174—207. IX. 260. — Juszyńs. I. 40. — Chodynic. I. 63. — Bentk. Hist. lit. II. 478—81. — Program dominikańs. 1828. s. 21—27. — Siarcz. Obraz. I. 57. — Siejkowski Świątnica pańska. — Pruszcz. Forteca 1737. s. 272. — Wiszniew. Pomniki I. 59. — Kraszews. Okruszyny. 1856. I. 191—5. — Maciejow. Piśmienn. III. 206—7. — Zedler Univers. Lexicon 1733. IV. s. 2065—6. — Miraeus. De script. saeculi XVII. — Jöcher Gelehr. Lexic 1750. s. 1528. — Quetif. Script. Ord. P. II. 488. Ruszel Tryum. S. Jacka. str. 101. — Jan Nicius Erythraeus (Jan Wikt. Roscius de Rubeis. Pinotheca imaginum Colon. 1643. str. 198).

Bzowski Gregor. ob. Ramus (1639).

BZOWSKI Hyacynt. Głos Jasnie Wielmoznego Jmci Pana Bzowskiego, Skarbnika y Posła Woiewodztwa Krakowskiego, Na Sessyi Seymowey Dnia 25. Miesiąca Października R. 1786. w Izbie Senatorskiey. Bez os. tyt. (Na końcu:) w Starym Mieście pod Nrem 58. w drukarni Piotra Dufour, Konsyliarza nadwornego J. K. Mci Dyrektora drukarni prześwietney Szkoły rycerskiey, uprzywileiowanego na Awiski czyli Doniesienia Tygodniowe. fol. str. 4.

Mówi: O powiększeniu Skarbu W. X. Lit. i o handlu zagranicznym.

Czartor. — Jagiell. — Ossoll.

— Odpowiedz Jaśnie Wielmożnego Hiacynta Bzowskiego Skarbnika Krakowsiego (tak) Kommissarza Cywilno-Woyskowego Orderu S. Stanisława Kawalera Koła rycerskiego Marszałka na głos Antoniego Nałęcz Himonowskiego prorektora substytuta, i nauczyciela wymowy szkoł przygłownych koronnych. Składającego u laski przysięgę przez zgromadzenie nauczycieli publicznych na konstytucyą 3. i 5. dni maja wykonaną. Na Seymiku Woiewództwa deputackim. Powiatów Krakowskiego Proszowskiego i Xięstwa Siewierskiego. Po zagaieniu Sessyi dnia 15. lutego 1792. (Bez osob. tyt.) folio str. 1.

Jagiell.

BZOWSKI Jeremiasz. Choragiew Sáuromátcka w Wołoszech, to iest, Pospolite ruszenie y szczęśliwe zwrocenie Polakow z Wołoch: W Roku teráźnieyszym, 1621. Opisana przez Jeremiasza Bzowskiego. — Pospolite ruszenie Y szczęśliwe zwrocenie. Z porażką złych Pohańcow, Bezecnych Bisurmáńcow. Pioro moie rysuie, To co wdźięczno być czuie: Wszelkim stanom ná świećie, Wykłá-

dayćiesz iák chcećie. Ja wstęp czynię do rzeczy, Máiąc ten wiersz nápieczy. Dic nobis placita, & audiemus te. Bez wyr. m. d. i r. w 4ce, k. 6. nlb.

Na odwrocie tytułu wiersz, w którym powiedziano: Ja dwu Authorow przydłuższe zabáwy, Wćiąż przeczytawszy: tey Marsowey spráwy. Obroćiłem też ná wiersz pioro moie, Lecz nie ták iák ktoś pisał gęśie boie. Jestto alluzya do J. Dzwonowskiego: Niepospolite ruszenie czyli gęsia wojna. Nadpis pierwszej karty wiersza: Pospolite rvszenie, y szcześliwe swrocenie, Polakow z Wołoch, W Roku teráznieyszym, 1621. Są egzemplarze tego samego dzieła z różnicą, że zamiast Bzowskiego autorem wymienionym jest Marcin Paszkowski. On też zapewne pisał.

Czartor. (z autorem Bzowskim). — Jagiell. (z Paszkowskim).

Bzovius Martinus ob. Herbest Jan (1567).

Dodatki i sprostowania do tomów XII i XIII.

Agenda caeremonialia.
W wierszu 10. od dołu, popraw T. de Glaza na Plaza.

Arcudius Piotr. apuscula aurea.
Szpalta 2. wiersz 1. od góry: „praecessionem“ popraw na „processionem“.

Aristoteles ob. Borkowski Piotr (Disput. 1597). — Brühl Henr. (1732). — Bruni L. Ar. (In moralem 1511).

AVERROES. De substantia orbis Averrois commentatoris. (Na końcu:) Impressum Cracovie in domo Dñi Johañis Haller. Anno Salutis M.CCCCCX. in vigilia sancti Bartholomei apostoli. (1510.) w 4ce, 15 k. nlb.

Bedoński And. Ob. Brzyski A. A. (1714).

Benedictus M. Ob. Juvenalis (Satyrae 1529).

Benedykt św. Ob. Brygida. (Orationes. 1696).

Benzoni Lud. Ob. Missale Fratrum. (1733).

Bericht (Kurzer) von der Pestilenz. Lissa. B. w. dr. 1631. Raczyńs.

BEROALDUS Philippus. Opusculum eruditum. Quo continetur Declamatio Philosophi Medici &. Oratoris de excellentia disputantium. (Na końcu:) Trium fratrum declamationem Beroaldinam Beateque virginis laudes Theodericus martini Alostensis accuratissime impressit in preclarissimo Lovaniensium gymnasio. Anno a natali christiano millesimo quingentesimo primo. Ad duodecimum calendas septembris. (1501.) w 4ce, 10 k. nlb.
Z przedm. ad Clarris. Paulum Sidlovitium scholasticum Polonum.

Berquin Ar. Prawdziwy przyjaciel dzieci, przenieść pod Reyre.

BIAŁKOWSKI Mikołaj. Zbiór rymów w różnych zdarzeniach oyczystym ięzykiem pisanych. Wilno dr. Bazylianów 1782. w 4ce, str. nlb. 152. (Przybor.).

Biblia T. XIII. Str. 28. Notuje prof. Przyborowski: Mamy Nowy Testament nieświeski bez początku. Zaczyna się od arkusza L; strona w stronę, słowo w słowo zgadza się z wydaniem r. 1563, lecz było arkuszy 63, bo kończy się na sig. R. VIII. — Roku nie wiem, bo brak zupełnego egzemplarza do porównania.

BICHIO Coelius. Veneris 27 Maji 1650. fol. str. nlb. 4.

BIELATOWSKI Adr. Paestum agni.
Bielski nie pomylił się, bo rzeczywiście jest nowy tytuł z rokiem 1725, gdzie na odwrocie dwupolowa tarcza z Junoszą i Pilawą — a w wydaniu z r. 1724. jednopolowa z samą Junoszą. (Przybor.)

— (Zamiast: Paneg. in fun. J. Rudnicki, daj tytuł:) Gemmae heroum — coronam aeternitatis implentes — post recens fatum Josephi Antonii Rudnicki vexilliferi Bidgostcensis, Capitanei Bolemoviensis. Varsaviae, Schol. Piar. 1728. fol. str. nlb. 47. (Przybor.)

— (Zamiast: Paneg. J. Tarło, daj tytuł:) Fasces Palatini penes avitas Starzonum secures post primum gloriosissime gestum Lublinensem secundo Dni Joannis in Czekarzowice et Tenczyn Tarło Palatini Sandom. ad palatinatum

ascensu fortunati. Cracoviae 1736 fol. kart nlb. 22. (Przybor.)

— Droga krzyżowa. Lwów 1731. kart nlb. 20. (Przybor.)

BIELAWSKI Józef. Do JW. Onufrego Kickiego Starosty ryckiego etc. Trybunału Głównego Koronnego Marszałka w dzień imienin Jego w Lublinie w druk. Trynitarzow. Bez roku w 4ce, stron nlb. 3. (Przybor.)

— Do uzbroionego ludu pod Naczelnictwem Tadeusza Kościuszki d. 24 Maja 1794. w 4ce, str. nlb. 4. (Przybor.)

— Très bénignes remonstrances aux auteurs du Journal de Paris. à Varsovie 1787. w 8ce, stron 8. (Przybor.)

BIELIŃSKI Fran. Zdanie na propozycye od J. O. Xiążęcia JMci Prymasa do Rady przytomnego Senatu podane dnia 8 października roku 1763. fol. kart nlb. 2. (Przyb.)

BIENKIEWICZ Reginald. Eruditio aurei saeculi faecunde Parens, seu oratio in laudem literarum nomini Francisci de Ostrow et Rychłowice Rychłowski Judicis deputati. Cracoviae 1738. fol. kart nlb. 10. (Przybor.)

— (Zamiast Paneg. N. Koszucki, daj tytuł:) Areopagus Poloniae sub nomine Nicolai a Pierzchno Koszucki Tribunalis Regni Marschalci — a Collegio Petricoviensi Sch. Piar. publica oratione salutatus. Cracoviae 1738. fol. str. nlb. 18. (Przyb.)

BIEŃKOWSKI Ignatius ob. Missale Fratrum Ord. B. D. Gen. (1733).

BIERNACKI Felix. Kazanie na pogrzebie Kazimiery z Parzyńskich Chrapowickiey miane w kościele parafialnym Olwickim d. 30 maja 1786. Wilno w 8ce, str. niel. 4. liczb. 36. (Przybor.)

BISKUPSKI Jakób. Rachunek Summaryusza prawdy Catholickiey w przednieyszych artykułach, które ma kościoł S. Katholicki z teraźnieyszemi kacerstwy, ku chwale Bożey y obronie Kościoła Swiętego spisany przez Jakuba Biskupskiego, w Laszczowie 1610. w 4ce, stron 22, 588, 4.

Całkiem odmienne, drugie wydanie.
U Krasińskich kompletny, u Zamoyskich defektowy egzemplarz. (Przyb).

BISSET Carl. Versuch über die medicinische Constitution von Grossbritannien, nebst Bemerkungen über des Witter und Krankheiten, aus dem Englischen übersetzt von Joh. Wilh. Möller. Warschau. Gröll. 1779. w 8ce, str. 8, 296. (Przyb).

BLANCHARD Fr.. Analyse de la nouvelle machine aërostatique que j'ai inventée et executée à Varsovie pendant l'année 1789 et 1790.
Aetherum tranavit iter quo numine Blanchard!...
Impavidus sortem non tinet Icariam.
A Berlin, Imprimé chez G. J. Decker et fils. s. a. (1790.) w 8-ce, str. 15. Jagiell.

BŁESZYŃSKI Jan Kanty. Ogłos szczęśliwego powrotu w oyczyste kraie JW. Wincentego na Potoku Potockiego Podkomorzego koronnego, Starosty Lubelskiego, Generała etc. b. m. i r. w 4ce, stron nlb. 4. (Przyb).

— Podróż w wieczności drogę powszechnym ziemianom traktem przez śmierć do nieskończenie trwałego życia odprawiona, czyli pożegnanie nie dawno powitanego świata, konkluzya poczętych lat i wieku Jasnie Wielmozney Jey Mci Pani Anny z Gaiewskich Hrabiny z Góry Skarbkowey, Staروściny Tuszyńskiey J. K. Mci Podkomorzyny &c. pogrzebowym kazaniem w Izbicy w kościele farnym dnia piątego listopada ogłoszone w dołączonych bliskiey krwi osnową sercach y rękach Jaśnie Wielmożnego JMci Pana Antonina Hrabi z Lubrańca Dąbskiego, Woiewody Brzeskiego Kuiawskiego, Kawalera Orderu Orła Białego y Jasnie Wielmozney JMci Pani z Xiążąt Lubomirskich Karoliny Dąbskiey, Wojewodziny Brzeskiey Kujawskiey &c. &c. dla nieśmiertelney pamięci lokowane Roku Pańskiego 1759. W Thoruniu drukował Christian Friderich Kunzen Szlachetney Rady i Gimnazyum Typograf. fol. str. nlb. 16. (Przyb.)

BNIŃSKI Łukasz. Głos na sessyi seymowey d. 10 września 1790 r. przy materyi warunku o dystrybutę wakansów miany. W Warszawie w druk. Mich. Grölla w 4ce, stron nlb. 4. (Przyb.)

BNIŃSKI Piotr. Fascia aurea gratu-ıtoria supremi Regni Cancellariatus Il-ıstrissimo Petro Gembicki Episcopo Pre-ıisliensi. Varschoviae 1638. w 4ce, stron ılb. 7. (Przyb.)

Bockowski konwent ob. Burnowski nnoc. (1745).

BOCQUET Johann Robert. Standrede ey dem Sarge des Hochedlen, Vesten nd Hochweisen Herrn Herrn Johann Iieronymus Broen Hochverdienten Mit-liedes Es. Hochedlen und Hochweisen Raths und ersten Kämmerers den 10. Februar 1774. gehalten von Johann Robert Bocquet Franz. Pred. Danzig, edruckt bey Thom. Joh. Schreiber, Es. Hochedl. Hochweisen Raths, und es akadem. Gymnasii Buchdrucker. 1774). w 4ce, 8. k. nlb. sygn. B_4. Jagiell.

BOCZKOWSKI Adam. Pochodnia ro-lowitych kleynotow przy zacnym akcie veselnym Wnego Jego Msci Pana Pio-ra Kazimierza Wiaziewicza Podkomo-zego Mscisławskiego — y W. Paniey adwigi Tyzenhauzowny woiewodzianki Derptskiey zapalona. B. m. 1645. fol. tr. 12. (Dodano:) Ad Perillustres spon-os (po łacinie) str. nlb. 22. (Przybor.)

Bodziecki czytaj Bodzecki. (Przybor.)

BOHOMOLEC Franc. Do JW. JMci Pana Antoniego Czapskiego Podkomo-zego Chełmińskiego, Generała-Maiora Kommisarza Woyska Koronnego B. n. i r. w 8ce, str. nlb. 4. (Przybor.)

BOHOUR. Zabawki oratorskie. Wilno 1786. w 8ce, str. 292. rejestr. (Przybor.)

BOKUM Joan. Cas. Plenilunium Cynthiae Witwicianae Luceoriensi Ec-lesiae exoriens, Rationali vero Scien-iae, ad propugnationem Thesium sua-um sub auspiciis Illustrissimi et Re-verendissimi Domini D. Joannis Sta-ıislai in Witwica Witwicki Dei et Apo-stolicae Sedis Gratia Episcopi Luceo-iensis, Abbatis Plocensis, Infulati Prae-positi Ołycensis &c. &c. affulgens, inter vota auspicati in Sedem suam ngressus observatum in publica discep-tatione a Perillustri adm. Reverendo Domino, D. Joanne Casimiro Bokum Dapiferida Magni Ducatus Lituaniae &c. &c. &c. In Collegio Varsaviensi Socie-tatis Jesu Philosophiae auditore. Anno fVLget Vt aeternVs soL MVnDo e VIrgIne LVna. (1682). Varsaviae, Ex-cudebat Carolus Ferdinandus Schreiber (sic). folio, str. nlb. 24.

Przypisanie Janowi Stanisławowi Witwickie-mu podpisał Joannes Casimirus Bokum Dapiferides M. D. L. (Przybor.)

BOLSKI Sebastyan. Exemplarz Zy-cia Duchownego y Doskonałosci Albo Cwiczenia Się Temu życiu zwykłe Dla Młodzi poczynaiącey Karmelitańskie ży-cie, y inszych pobożnie y Duchownie chcących żyć w Chrystusie Spisane, Niegdy ná dwie Części podzielone Od W. O. Sebastyana od Wszystkich SS. Karmelity Bosego. A teraz W krotszym Zbiorze, z Łacińskiego, ná Oyczysty Ięzyk Wyłozone Przez W. O. N. Che-rubina od Wniebowzięcia N. P. Maryi, Karmelitow Bosych Prowincyi Polskiey Generalnego Wizytatora, y teyże aktu-alnego Prowincyała y do druku Poda-ne. Roku Pańskiego 1769. w Berdy-czowie w Drnkarni Fortecy N. P. Ma-ryi zá Przywileiem J. Krolewskiey MCi w 8ce, k. nlb. 3. i str. 426.

Na odwrocie tytułu wizerunek Chrystusa na krzyżu. Dedykował ks. Cherubin św. Te-resie. Jagiell.

BONAVENTURA a S-to Simone Schol. Piar. Peregrinus in patria D. Thomas Aquinas in Ecclesia Ordinis Pradicato-rum Conventus Loviciensis in suo festo proclamatus. Varsaviae, Typis Schol. Piar. 1731. folio, str. nlb. 24. (Przybor.)

Boner Andrzej (syn Franciszka) ob. Cicero (De officiis 1582).

Boner Jan (syn Seweryna) ob. Ci-cero (Librorum 1558, 1574).

Boner Stanislaus ob. Cicero (De of-ficiis 1582).

Boner Severinus de Balice ob. Ci-cero (De officiis 1582, Librorum philo-sophicorum 1558, 1564, 1574).

Bractwo nauki chrześciańskiej. Ob. Canizyner P. (Missya 1765).

Str. 466. srp. 2. w. 7 od góry, w wyrazie „Bernabò" r odwrócić.

Buczyński Lud. Wiersz na pogrzebie Wielmoznego JMci Pana Ludwika Buczynskiego Czesnika Powiatu Oszmianskiego Od Nayobowiązańszych tenu imieniowi XX. Karmelitow Klasztoru Zaskirskiego Roku 1791. w 4-ce, k. 2. Włodz. Plater.

(Butler Mich.) Do Jaśnie Wielmoznego JMci Pana Michała S. Państwa Rzymskiego Graffa Hrabi Butlera Starosty Prenskiego, Kawalera Orderu S. Stanisława. Na tenże Order Jemu ofiarowany od Nayjasn. Pana N. M. Króla Stanisława Augusta w Prenach Roku 1778. w Miesiącu Sierpniu (podpis M. K. P. G. i P.) B. m. d. i niel. w 4-ce, k. 2. Włodz. Plater.

— W T. XII. str. 71. T. de Glaza opr. na Plaza.

BIRKOWSKI Adam Fabian. Exorbitancye Heretyckie z Konfederatow. Kazania dwoie. Przytym Kwiát Opadáiący, abo Nagrobek Gvstawa Adolphá, Królá Szwedskiego, Gotskiego, Wándálskiego, Wielkiego X. Finlándskiego, X. Estoniey y Káreliey, Páná Ingryey. Przez W. O. X. Fábianá Birkowskiego, Zakonu Dominiká S. Káznodzieyskiego, W Krakowie, w drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká J. K. M. typographá. Roku Páńskiego 1633. w 4ce, kart 4. 55. str.

Zaczyna: przedmowa do X. Józefa Velamina Rutskiego Archiepiscopa y Metropolity Kiiowskiego.
Exorbitancya pierwsza ma stron 18. Od str. 19—33. idzie Exorbitancya konfoederacyey kacerskiey. Od str. 35. z osobnym tytułem: Kwiát opadáiący abo nagrobek Gustawa Adolfa króla Szwedskiego.
Akad. — Branic. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Petersb. — Pusłows. — Uniw. lwows. — Warsz. Uniw. — Wileńs. — Zbór ewang. wil.

— Głos krwie B. Jozaphata. Tákże B. Jana Sarkandra, Męczenniká Moráwskiego; y obrázu Bransbergskiego. Przy tym o śś. obrázách, iáko máią bydź szánowáne. Kazániá Czworo. Przez X. Fabiana Birkowskiego, Doktorá Theologá, z Zakonu Káznodzieyskiego, Dominiká świętego. Z dozwoleniem Stárszych. W Krakowie, w drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká, typogr: J. K. M. Roku Páńskiego, 1629. w 4ce, k. 2 i 79 str.

Na odwrocie tytułu: herb domu Wołłowiczów z 6 wierszami i podpisem M. Jacobus Vitellius Coll. Maior. — Przedmowa do Eustachego Wołłowicza Bisk. Wileńs. z datą: w Warszawie 14 Października 1628.
Głos krwie B. Jana Sarkandra zaczyna się od str. 34. — Głos krwie obrazu r. p. 1627. w Bransbergu od Szwedów postrzelanego, który krwią spłynął.... idzie od str. 51. — O SS. Obrazach od str. 66.
Jocher 4770.
Branic. — Czetwert. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Petersb. — Pusłows. — Uniw. lwows. — Zielińs.

— Jan Karol Chodkiewicz, y Jan Weyher, wielmożni, waleczni, pobożni, Woiewodowie; pámięcią pogrzebną wspomnieni od W. O. X. Fabiána Birkowskiego, Zakonu Dominiká ś. Káznodźieyskiego, w Piśmie świętym Doktorá. W Krakowie, w drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká, K. J. M. typográphá Roku Páńskiego, 1627. w 4ce, kart 3. str. 40.

Ded. Jakubowi Sobieskiemu Krasnostawskiemu starośćie.
Na odwrocie tytułu pod herbem Sobieskich sześciowiersz łaciński Jakuba Vitelliusa. Od str. 19. idzie: Pamięć sprawiedliwego abo na pogrzebie J. W. P. P. Jana Weyhera, Wojew. Chełmińskiego.... Kazanie. W Pucku, 31. márcá. R. P. 1626.
Akad. — Chreptow. — Czartor. — Czetwert. — Dzików. — Jagiell. — Krasińs. — Ossol. — Pusłows. — Raczyńs. — Uniw. lwows. — Wileńs. — Zielińs.

— Josve zá Kolędę dány, roku Páńskiego, 1613. Jan Zamoyski ná mszy zaduszney, v ś. Stánisłáwá ná Zamku Krákowskim wspomniány, Roku Páńskiego 1605. Kazánia dwoie, X. Fábianá Birkowiusa ordinis Praedicatorum Theologá. Z dozwoleniem Stárszych. W Krákowie, w drukárni Andrzeiá Piotrkowczyká, typográphá Krolá J. M. Roku Páńskiego 1613. w 4ce, k. 3. s. 36. (dr. goc.).

Ded. Tomaszowi Zamojskiemu. Josve idzie do str. 18. Od str. 19. Jan Zamoyski abo na mszy zaduszney za J. M. P. Het. y Kancl. Koron. na zamku krakowskim kazanie.
Siarczyńs. Obr. 34.

Akad. — Branic. — Chreptow. — Czartor. — Dzików. — Jagiell. — Krasiń. — Ossol. — Z. Pusłowa. — Raczyńs.

— Kantymir Basza poráżony. albo zwyćięstwie z Tatar, przez Jego M. ana P. Stanisława Koniecpolskiego, [etmana Polnego Koronnego. W roku 624. dnia 20 miesiąca Czerwca, w oc-ıwę S. Antoniego z Padwi, między [aliczem a Bolszowcem otrzymanym. [azanie przez W. O. X. Fabiana Bir-owskiego, zakonu Kaznodziejskiego . Dominika napisane. Cum Gratia et rivilegio S. R. M. W Warszawie, w rukarni Jana Rossowskiego K. J. M. ypográphá roku páńskiego 1624. w oe, ark. 3.

BOBOLA Andrzej (I), podkomorzy oronny (1540 † 27 listop. 1616). Dyscurs na słowa apost. Sw. Pawła I. ad Corinth. 7. qui sine uxore est.

Tak podaje Bembus a za nim Niesiecki ed. II. T. II. s. 176. powiadając: „....kędy ciężary małżeńskiego stanu opisał". Tytuł niewiadomy. Miał też być autorem książki: Gospodarstwo duchowne (obacz), którą Skarga zaopatrzył przedmową, ale na to dowodu nie ma. Niesiecki pisze, że Bobola był podkomorzym, że Jezuitów łaskami darzył, że umarł r. 1617. bezżennie i że go Skarga w prefacyi do kazań kilka razy świętym zowie.

— Obacz Bembus M. (Wizerunek Szlachcica 1629) — Birkowski Fab. (Na pogrzebie Skargi 1613) — Chlebowski Waw. (Trąba pobudki 1608) — Coster Franc. (O czterech końcach 1606) — Czarnocki Wojc. (Gniazdo szlacheckie 1646) — Feierdi Marc. (Dialogus 1603) — Gospodarstwo duchowne (1601) — Grochowski Stanisław (Aug. Jagiełło 1598) — Laterna Marcin (1599) — Loeaechius Andr. (b. r.) — Niegoszewski St. (Laternae 1599) — Skarga P. (Areopag. 1609, Kazania 1600, 1618) — Sobieski Jakób (1617 raczej Szczaniecki J.) — Szczaniecki Jak. (Bembus, Przemowa 1629) — (Mowca polski 1668 T. I. s. 43—5).

Encykl. Orgelbr. III. 817. — Dziedusz. M. Skarga. II. 479—82. — Siarczyński Obraz panow. I. 36. — Niemcew. Pan. Zygm. III. I. 378. III. 186. — Zarewicz L. And. Bobola Podkom. 1876. str. 44. — Łętowski Katalog II. 43. — Jabłonowski Museum s. 27. — Kłosy T. X. s. 68. 75. — Święcki Hist. Pam. T. I. 16.

(Bobola Jędrzej II.) (ur. 1593 † 16 Maja 1617). Acta beatificationis Vener. Andreae Bobolae S. J. Romae, 1728. folio.

— Polona seu Luceoriensis beatificationis Andreae Bobola S. J. Positio an sit signanda Commissio introductionis causae. Romae 1728. fol.

Jocher 8313.

— Epicum carmen de martyre Andrea Bobola Presbytero Societatis Jesu. Bez wyr. m. dr. (Na końcu:) An. 1792. w 4ce, str. 32.

— Kurze Beschreibung des Lebens, und herrlichen Tods, venerabilis Patris, Andreae Bobola, Priesters der Gesellschaft Jesu, welcher im Jahr 1657. den 16. Maji zu Janow umgebracht worden, ausgezogen aus dem gerichtlichen Process, welcher vor Ihro Päbstlichen Heiligkeit, und Sacrâ Congregatione Rituum, wegen dessen Seeligsprechung annoch eyferig geführt, und fortgesetzt wird. Aus dem Latein ins Teutsche übersetzt, von einem Priester gemeldter Gesellschafft. Mit Erlaubnuss der Oberen. Würtzburg, gedruckt bey Marco Antonio Engmann, 1735. w 8ce, 7. nlb. kart i st . 88. oraz rycina miedz. z podpisem J. Gutwein sc. Herbip:

Jagiell.

— Ob. Aldrovando P. (Sacr. R. congr. 1749) — Aucups Gasp. (In honorem 1602) — Congregatio (1656, 1662, 1746) — Corradino (1728) — Memoria (1656, 1662, 1746) — Sobieszczański X. Alexander (Apostoł 1745).

Bobola de Piaski Gaspar, Kanon. Krak. († 1646) obacz Bobola Jacobus (Votum gratitud. 1644) — Kinellonzi Alb. Alex. (1632).

Łętow. Katal. II. 42—5. — Cichocki Colloq. Osiec. Lib. II. cap. 13. Lib. IV. cap. 9.

BOBOLA Jacobus. Votum debitae gratitudinis quod perillustris et admodum Rndiss. Dom. Dom. Gaspar de

Piaski Bobola Canonicus Cathedr. Cracoviens. S. R. M. Secretarius Patruus immo Patronus Aero isto parissimus ob singularem in suos ex fratre nepotes beneficentiam Andream et Jacobum quibus nunquam desinit patrocinari jura optimo censetur promeritus affectu promptissimo, Jacobi Bobola DD. An. Dom. 1644. Cracoviae, in offic. Francisci Cesarij. w 4ce, kart 11. Ossol.

— Ob. Aucups Casparus (In honorem 1602).

Bobola Joannes ob. Chodkiewicz G. (Epithalamia 1594) — Komparski J. (Threnodiae 1593) — Rościszewski Albert (Ad orationem A. Volani 1587).

— W T. XIII. str. 85. kolumna druga, wiersz czwarty dodać opuszczony format w 4-ce kroniki Bielskiego z r. 1551.

LELAND STANFORD JUNIOR UNIVERSITY
ORGANIZED 1891

LELAND STANFORD JUNIOR UNIVERSITY
ORGANIZED 1891

LELAND STANFORD JUNIOR UNIVERSITY
ORGANIZED 1891

LELAND STANFORD JUNIOR UNIVERSITY
ORGANIZED 1891

LELAND STANFORD JUNIOR UNIVERSITY
ORGANIZED 1891

LELAND STANFORD JUNIOR UNIVERSITY
ORGANIZED 1891

Stanford University Libraries
3 6105 011 730 921